

E

E, e n. (-,-) : E g., e g. ; das große E, ar bennlizherenn E b., an E skrivet bras g. ; das kleine e, an e munut g., an e skrivet bihan g. ; [sonerezh] E, mi g.
E-Auto n. (-s,-s) : karr tredan g. [*liester kirri tredan*].
E-Banking n. (-s) : [stenn.] bankerezh elektronek g.
E-Bass g. (-es, -Bässe) : [sonerezh] gitar boud g.
Ebbe b. (-,-n) : 1. mare trec'h g., mare a-drech g., mare tre g., trec'h g., tre g., dichal g. ; es ist Ebbe, ober a ra tre, ober a ra trec'h, tre a zo gantañ, mare tre a zo, tre a zo, emañ ar mor o trec'hiñ, emañ ar mor o treañ, emañ ar mor o tichalañ, emañ ar mor o vont a-dreñv, emañ ar mor o tiskenn, ober a ra tre, ober a ra trec'h. V.gw. (hat geebbt) : 1. die See ebbe, mare tre a zo, emañ ar mor o trec'hiñ, emañ ar mor o treañ, emañ ar mor o tichalañ, emañ ar mor o vont a-dreñv, emañ ar mor o tiskenn, ober a ra tre, ober a ra trec'h ; 2. [dre astenn.] diskenn, sioulaat, habaskaat, gouzizañ, terriñ, terriñ war an dra-mañ-tra, kouezhañ, mousgañ, kilañ.
Ebbestand g. (-s,-stände) : niedrigster Ebbestand, izelvor g., daere g., dazre g., mor daere g., mor en e vihanañ g., mor en e izelañ g. ; bei niedrigstem Ebbestand, d'an izelvor, e-pad an daere, da daol an daere, pa vez ar mor en e zaere, pa vez daere ar mor, pa vez bas an dour, pa vez bihan ar mor, pa vez bihan an dour, pa vez izel-gagn ar mor, pa vez ar mor en e vihanañ, pa vez ar mor en e izelañ.
Ebbestrom g. (-s) : mare tre g.
Ebbzeit b. (-,-en) : mare trec'h g., mare tre g., trec'h g., tre g., dichal g. ; das Ende der Ebbzeit, an diwezhañ tre g. ; der Beginn der Ebbzeit, tarzh an dichal g., ar c'hentañ tre g., distro an tre g./b.
ebd. [berradur evit ebenda] : ibidem, en hevelep arroudennad.
eben ag. : 1. plaeñ, kompez, plat, sklat, ingal ; ebenes Land, bro gompez b., bro blaen b., kompezenn b., plaeñenn b., kompezennad b., plaeñennad b. ; ebenes Feld, kompezenn b., kompezennad b., maez kompez g. (Gregor), takad plaeñ g., maez kompez ha dizolo g. ; ebene Fläche, gorreenn gompez, gorreenn blaen b., pladenn b., plad g., plaeñenn b., talenn b., leur blaen b. ; ebene Strecke, ebenes Gelände, plaeñ g., kompez g., plad g. ; auf ebenem Gelände, war ar c'hompez, war ar plaeñ, war ar plaeñ mik, war ar plad, war ar rez ; ebenes Gelände erreichen, erruout war ar c'hompez, erruout war ar plad, en em gavout war ar plaeñ, en em gavout war ar rez ; eben machen, kompezañ, plaenaat, dic'haviañ, leurennañ, liveañ, skeiñ a-blaen, pladañ, flakaat, plaeñañ ; ebene Dachziegel, teol plaeñ str., teol plat str. ; 2. ebener Weg, hent reizh g., hent distroñs g., hent pavezet kompez g., hent kompez-kaer, g., hent plaeñ g., hent kompez g. ; 3. zu ebener Erde wohnen, bezañ o chom en adraoñ, bezañ o chom a-rez an douar, bezañ o chom en estaj e rez an douar (Gregor) ; ebenen Fußes, a-rez an douar, war an hevelep live, a-blaen-kaer, war-blaen ; aus dem Saal geht man ebenen Fußes in den Garten, emañ ar sal war-blaen gant al liorzh, ar sal a sko a-blaen-kaer war al liorzh ; 4. [fizik] ebenes Pendel, momeder eeun g., momeder kerc'hellañ g. ; 5. [mat.] ebene Kurve, krommenn blaen b. ; ebene Fläche, gorreenn blaen b. ; ebene Geometrie, mentioniezh plaeñ b.

Adv. : 1. dres, krak, just a-walch', end-eeun, eeun-hag-eeun ; *da kommt er eben*, just a-walch' emaň o tont, dres emaň o tont ; *das eben wollte ich sagen*, war-nes lavarout an dra-se e oan, aet eo va ger gant unan all ; *das ist es eben*, dres an dra-se eo ! aze emaň ! an dra-se eo end-eeun ! an dra-se krak eo ! se eo just a-walch' ! ; *eben recht kommen*, degouezhout krak d'ar c'houlz, degouezhout e koulz, degouezhout e koulz brav, degouezhout e koulz vat ; *das wäre mir eben recht*, kement-se a vefe mat din, va zres eo, kement-se a rafe va jeu, kement-se a raio an treuz, kement-se a raio va zraoù ; *so ist das Leben eben* ! petra 'ri, e-mod-se 'maň ar vuhez ! ; *so ist es eben* ! 'mod-se 'maň - e-giz-se emaň ar bed - doare ar bed eo - evel-se emaň ar bed, a-dreuz hag a-hed - evel-se emaň an traou - setu giz ar bed - se 'zo evel-se - evel-se just emaň kont etre va moereb ha va eontr - evel-se emaň, petra a reot ? - e-giz-se emaň an traou - e-giz-se emaň kont - e-mod-se emaň an traou, pa vez kamm ar c'heuneud ne vez ket eeun ar glaou - evel-se krak ! ; *in eben diesem Augenblick*, dres d'an ampoent, d'ar predse krak, just a-walch' d'ar mare-se, just-ha-just d'ar mare-se ; *er konnte eben noch aus dem Wagen springen*, just en doa bet goar da sailhañ er-maez eus ar c'harr-tan, a-boan en doa bet goar da sailhañ er-maez eus ar c'harr-tan, a-vec'h en doa bet goar da sailhañ er-maez eus ar c'harr-tan, gallet en doa ku-haka sailhañ er-maez eus ar c'harr-tan, gallet en doa krip-ha-krap sailhañ er-maez eus ar c'harr-tan ; *dann können wir eben sofort losgehen*, kenkoulz mont kuit diouzhtu, kenkoulz eo mont kuit diouzhtu ; 2. rak pezh a zo ; *er ist eben nicht zu gebrauchen*, rak pezh a zo gantaň, n'en deus tu da vann - rak pezh a zo, hennezh ne oar ardremez da netra - rak pezh a zo, hennezh ne oar ober na kriz na poazh - rak pezh a zo, hennezh ne c'hall ober na kriz na poazh - rak pezh a zo, hennezh ne oar ket ober un hollvad ; *im Oktober eben ist die Erde am trockensten und der Wasserstand in den Quellen am niedrigsten*, rak e Miz Here eo just a-walch' en em gav an douar da vezaň sec'haň hag an eienennouă da vezaň berraň ; 3. e gwirionez, evit gwir, a-dra-wir ; *er ist nicht eben klug*, e gwirionez, hennezh n'eo ket gwall fin ; *es ist eben nicht gerade dasselbe*, n'eo ket tre memes tra ; *es gibt eben solche und solche*, gant a bep seurt leueoù e vez graet foarioù ; 4. just, justik ; *mit drei Euro komme ich eben aus*, staget berr on un tammig gant tri euro, justik e vin gant tri euro ; *mit meinem Lohn komme ich eben aus*, gant va gopr e c'hellan justik skoulmaň ganti, gant va gopr e c'hellan justik lakaat an daou benn da skoulmaň, gant va gopr e c'hellan justik en em gavout, n'em eus ket da zioueriň gant va gopr, va gopr a zo just a-walch' da'm c'hunduiň, amaň n'emaň ket ar vammenn, gant va gopr e c'hellan justik pakaň an daou benn, gant va gopr em bez mil boan o skoulmaň an daou benn, gant va gopr em bez bec'h o skoulmaň ganti, gant va gopr em bez gwe o skoulmaň ganti, gant va gopr em bez bec'h o sec'haň an eil dorn gant egile, gant va gopr em bez bec'h o walch'iň an eil dorn gant egile ; 5. o paouez, o tont a, na vezaň ken o, oc'h ehanaň, a-baouez, a-nevez 'zo, nevezik 'zo, bremaik, na ober nemet, erruout a ; *das hat sich eben zugetragen*, das ist eben passiert, nevez-c'hoarvezet eo ; *sie hat eben ihr Kind geboren*, nevez-wilioudet eo ; *ich habe ihn eben gesehen*, emaon a-baouez e welet ; *er ist eben angekommen*, o paouez erruout emaň, ne ra nemet erruout, n'emaň ken oc'h erruout c'hoazh, a-baouez erruout emaň ; *er kommt eben von dorther*, bez' emaň oc'h ehanaň dont alese ; *er ist eben weg*, ne ra nemet mont kuit, emaň o paouez mont kuit ; *er war eben hier*, amaň e oa n'eus tamm 'zo ebet, amaň e oa n'eus ket gwall bell, amaň e oa n'eus ket gwall bell-maleürus, amaň e oa bremaik, a-nevez vet eo, a-nevez 'zo e oa du-maň, o nevez tremen eo, o nevez tremen

emaň, o paouez tremen emaň, n'emaň ken o tremen c'hoazh, a-baouez tremen emaň, bez' edo amaň kentaou ; *ich habe eben das Feuer ausgelöscht*, o paouez lazhaň an tan emaon, o tont a lazhaň an tan emaon, ne ran nemet lazhaň an tan ; *wir haben eben von ihm einen Brief bekommen*, emaomp o nevez resev ul lizher digantaň ; *ist es fertig* ? Ja, eben ! echu eo ? Ya, just eo ! ; *es ist nicht mehr acht*, acht ist eben vorbei ! n'eo ket eizh eur, ouzhpennik eo ! ; 6. *dann eben nicht* ! ne vern ! ne vern ket ! ne ra forzh !

Eben n. (-s) : [louza.] ebena g., prenn-ebena g.

Ebenbild n. (-s,-er) : pimpatrom g., patrom g., skeudenn b., adskeudenn b. ; *er ist das Ebenbild seines Vaters*, pimpatrom e dad eo, patrom bev e dad eo, patrom-buhez eo d'e dad, ar vi diwar e dad eo, hennezh a zo memes tra Doue evel e dad, hennezh a zo un heñvel eus e dad, e dad d'an neudenn eo, heñvel-pakret (heñvel-pent, heñvel-buhez, heñvel-bev) eo ouzh e dad, e dad pakret eo, pakret eo d'e dad, pochet naet eo d'e dad ; *der Mensch ist das Ebenbild Gottes*, diouzh skeudenn Doue eo bet graet an den, Doue a reas an den diouzh e heñveledigezh, Doue a grouas an den diouzh e skeudenn.

ebenbürtig ag. : par, kevatal, kendere ; *er ist mir an Weisheit ebenbürtig*, va c'hen fur eo ; *er behandelt mich als ebenbürtig*, mont a ra ganin par-ouzh-par, c'hoari a ra ganin par-ouzh-par ; *sie sind sich ebenbürtig*, kevatal int, kendere int an eil gant egile, P. peuriň a reont war ar memes tachenn ; *er fühlt sich den Besten ebenbürtig*, par-eeun en em gav d'ar re varrekaň, rampo en em gav gant ar re varrekaň.

Ebenbürtigkeit b. (-) : parelez b., parded b., pader g., heñvelded b., heñvelder g., ingalder g., kevatalded b., kevatalder g., kendereadegezh b.

ebenda Adv. : 1. dres du-se, du-se end-eeun ; 2. [lenn.] ibidem, en hevelep arroudennad.

ebendaher Adv. : 1. eus an hevelep lec'h, dres eus an tu-se, alese end-eeun, alehont end-eeun, dres ac'halehont, dres ac'halese, avaze end-eeun ; 2. abalamour da se end-eeun, abalamour da se just a-walch', dres abalamour da se, dres evit-se, en abeg da se end-eeun, dres en askont da se, dre-se end-eeun, dres diwar-se, kent-a-se end-eeun, seul gent a-se, dres kent-se.

ebendahin Adv. : di end-eeun, di just a-walch', dres war an tu-maň, etrezek an tu-se end-eeun, etramek an tu-se end-eeun, dres war-gaout an tu-se.

ebendarum Adv. : abalamour da se end-eeun, abalamour da se just a-walch', dres abalamour da se, dres evit-se, en abeg da se end-eeun, dres en askont da se, dre-se end-eeun, dres diwar-se, kent-a-se end-eeun, seul gent a-se, dres kent-se.

ebender / ebendie rag.-disk. : dres an hevelep hini, hennezh end-eeun, honnezh end-eeun, ar re-se end-eeun, hennenn just a-walch' g., honnenn just a-walch' b., ar re-henn just a-walch' ls.

ebendas / ebendasselbe rag.-disk. : dres an dra-se, an dra-se just a-walch' ; *ebendas ist es*, dres an dra-se eo ! aze emaň ! an dra-se eo end-eeun ! an dra-se krak eo !

ebenderselbe / ebendieselbe / ebendieselben rag.-disk. : dres an hevelep hini, hennezh end-eeun, honnezh end-eeun, ar re-se end-eeun, hennenn just a-walch' g., honnenn just a-walch' b., ar re-henn just a-walch' ls.

ebendeshalb / ebendeswegen Adv. : abalamour da se end-eeun, abalamour da se just a-walch', dres abalamour da se, dres evit-se, en abeg da se end-eeun, dres en askont da se, dre-se end-eeun, dres diwar-se, kent-a-se end-eeun, seul gent a-se, dres kent-se.

ebendieser / ebendiese rag.-disk. : dres an hevelep hini, hennezh end-eeun g., honnezh end-eeun b., ar re-se end-eeun ls., hennenn just a-walc'h g., honnenn just a-walc'h b., ar re-henn just a-walc'h ls.

Ebene b. (-,-n) : 1. kompezenn b., plaenenn b., plaenennad b., kompezennad b., kompez g., ma g. ; *weite Ebene, breite Ebene*, plaenenn zigor b. ; *flache Ebene*, kompezenn ken plaen hag un daol b. ; *schiefe Ebene, geneigte Ebene, schräge Ebene*, plaenenn a-stou b., plaenenn war-naou b., plaenenn war-zinaou b., dinaouenn b., diribinenn b., devalenn b. ; 2. [fizik, mat.] plaenenn b. ; *euklidische Ebene*, plaenenn euklidel b. ; *parallele Ebene*, plaenenn genstur b. ; *Frontalebene*, plaenenn ragenep b. ; *Normalebene*, plaenenn skoueriek b. ; *Symmetriebene*, plaenenn gemparzhel b. ; *in derselben Ebene liegend*, kenblaenenn ; *Neigungswinkel einer Ebene*, korn stou ur blaenenn g. ; *zwei sich schneidende Ebenen*, div blaenenn genskej ls. ; *ein Kreis ist definiert als Menge aller Punkte auf einer Ebene, deren Abstand von einem vorgegebenen Punkt dieser Ebene konstant ist*, ur c'helc'h a zo anezhañ ur grommenn blaen ha kloz a zo an holl boentoù a ya d'ober anezhi keit-ha-keit diouzh he c'hereiz ; 3. [fizik] *Netzebene, Gitterebene*, plaenenn rouedad b. ; *Einfallsebene, Inzidenzebene*, plaenenn dehaez b. ; 4. [stered.] *Ebene der Ekliptik*, plaenenn an ekliptik b. ; 5. [maenoniezh] talenn b. ; *Spaltbarkeitsebene*, talenn disfaout b. ; 6. live g. ; *auf gleicher Ebene mit*, war-blaen gant ; 7. [dre skeud.] pazenn b., derez g., live g. ; 8. [polit., bred. h.a.] par g., live g., pazenn b., derez g. ; *auf menschlicher Ebene*, er par denel ; *auf kommerzieller Ebene*, er par kenwerzhel ; *auf pragmatischer Ebene*, er par embregel ; *Verhandlungen auf höchster Ebene*, kendivizoù en uhelañ pazenn ls., kendivizoù el live uhelañ ls., kendivizoù er par uhelañ ls., kendivizoù war-varr ls., kendivizoù war-lein ls., kendivizoù en derez uhelañ ls. ; *auf dieser Ebene*, er par-se ; *auf weltweiter Ebene, auf globaler Ebene*, e par ar blanedenn ; *auf internationaler Ebene*, er par etrebroadel ; *auf nationaler Ebene*, er par broadel ; *auf lokaler Ebene*, er par lec'hel ; *etwas auf internationaler Ebene austragen, etrebroadelañ udb, etrebroadelaat udb.* ; *um auf internationaler Ebene konkurrenzfähig zu bleiben, musste das Land große Opfer auf sich nehmen*, evit chom kevezus en nevid-bed e rankas ar vro asantiñ da aberzhioù pouunner ; 9. P. *auf die schiefe Ebene geraten, riklañ (mont) diwar an hent mat, skeiñ war ar gaou, skeiñ war ar c'herreg, divarchiñ a-zivar an hent*.

ebenen V.k.e (hat gebeinet) : *sellit ouzh ebenen*.

ebenerdig ag. : a-rez an douar, e rez an douar, plaen ; *ebenerdiges Haus*, ti plaen g.

ebenfalls Adv. : iveau, en hevelep doare, ken koulz all, memezamant, heñvel, hañval, heñvel dra, hevelep tra, koulz-all, memes mod, er memes mod ; *das ist ebenfalls richtig*, ken gwir all eo ; *sie war ebenfalls überrascht*, ken souezhet all e oa ; *wenn ich dies ebenfalls tun könnte*, mar gellfen ober kement all ; *danke ! - danke, ebenfalls ! trugarez ! - ha deoc'h iveau* ! (ha deoc'h kement all ! ha deoc'h memes tra !).

Ebenheit b. (-) : plaended b., plaender g., kompezded b., kompezder g.

Ebenholz n. (-es) : ebena g., prenn-ebena g.

Ebenholzbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] ebenenn b., gwezena str., gwezenn-ebena b.

Ebenholzgewächs n. (-es,-e) : [louza.] ebeneg g. [liester ebeneged].

ebenjener / ebenjene rag.-disk. : dres an hevelep hini, hennezh end-eeun, dres hennezh, dres honnezh, honnezh end-eeun, hennezh just a-walc'h, honnezh just a-walc'h, ar re-

se end-eeun ls., hennenn just a-walc'h g., honnenn just a-walc'h b., ar re-henn just a-walc'h ls.

ebenjenes rag.-disk. : dres an dra-se, an dra-se just a-walc'h, an dra-se end-eeun.

Ebenmaß n. (-es,-e) : 1. mentoù heneuz ls. ; 2. kemparzh g., kemparzhelez b., kenskeudennegezh b.

ebenmäßig ag. : 1. kenfeuriet mat, kenskeudennek, kemparzhek, reizh, reizhek, reolie, reolennek, hervez ar reol, diouzh ar reolenn ; 2. [korf, neuz] *ebenmäßig, ebenmäßig geformt*, paket mat, paket brav, korfet mat, korfet brav, a droc'had mat, temzet mat, troc'het mat, diskoupl, iziliek, izillet mat, izillet kaer, rollet mat, rollet divlam, a-dailh, mentet a-zaore, mentet a-feson, mentet brav, mentek-dreist, frammet kaer, frammet mat, stummet brav, stummet kaer, stummet mat, a vent vat, heneuz, kaer a gorf, ur c'horf kaer a zen anezhañ, bourrus an taol anezhañ, diskarg, mistr ha savet mat, kaer en e stumm hag en e ventoù, gobariet brav, modet brav, doubl, un troc'had mat a zen anezhañ, troc'het mat, kigennet kaer, kiget mat, strujet brav, askornet mat ha livet kaer, neuziet flour e gorf.

ebenso Adv. : 1. na mui na maez, na mui na ment, na mui na ket, na mui na ken, na mui na nebeutoc'h, na muic'h na nebeutoc'h, na mui na bihanoc'h ; *ebenso wie*, tre evel, re bar da, mystal ; *ebenso groß*, ken bras all, a sav an eil gant egile, ment-ouzh-ment, en ur vent, keit-ha-keit, a-vent an eil gant egile, ken bras ha ken bras, ker bras ha ker bras, kement-hakement ; *ebenso groß wie*, a-vent gant, kement ha, mentek evel, er c'houchoù gant ; *ebenso klein*, dres ken bihan, ken bihan ha ken bihan, ker bihan ha ker bihan ; *ebenso unentbehrliech*, ken ret all ; *ebenso wenig*, ken nebeut all ; *ebenso viel*, kement all, kemend-all, kement-se ; *das ist ebenso zutreffend*, ken gwir all eo ; *ich schaffe ebenso viel*, me a ra kement all ; *diese Arbeit hat uns beide ebenso lang in Anspruch genommen*, ni hon-div a zo bet keit-ha-keit o kas al labour-se da benn ; *dort waren ebenso viele Jungen wie Mädchen*, bez' e oa kement a baotred hag a verched ; *sein Bauernhof ist ebenso groß wie meiner*, e atant a zo kement ha va hini ; *dieses Stück ist ebenso groß*, an tamm-se a zo kement, an tamm-se a zo ken bras all ; *ebenso schlecht wie*, ken gwazh ha ; *ebenso gut wie*, koulz ha, kenkoulz ha, kenkoulz evel ; *ebenso gut, wenn nicht besser als vorher*, koulz ma n'eo ket gwelloc'h eget a-raok ; *du spielst ebenso gut wie er*, c'hoari a rez kenkoulz hag eñ, c'hoari a rez kenkoulz eveltañ ; *das kannst du ebenso gut wie jeder andere*, ober a rez an dra-se koulz ha nikun ; *er ist ebenso dumm*, ken sot all eo ; *er ist ebenso blutrünstig wie sein Vater*, hennezh a zo kenkoulz kiger hag e dad, evel e dad ne ra ket van evit lakaat ar gwad da redek ; *er ist ebenso grausam wie ich*, va c'hen droug eo ; *er ist ebenso weise wie ich*, va c'hen fur eo ; *beide sind ebenso tüchtig*, an daou-se a ra par o micher ; *ebenso lang*, ebenso weit, keit ; *dieser Weg ist ebenso lang wie der andere*, keit eo an hent-mañ hag an hini all, keit-ha-keit eo an daou hent-se ; *im Hause ist es ebenso hell wie draußen*, ken deiz eo en ti hag er-maez ; *sie war ebenso überrascht*, ken souezhet all e oa ; *sie rennen ebenso schnell*, redek a reont ken buan ha ken buan ; *drei Meter breit und ebenso lang*, tri metrad a ledander ha kement all a hed ; *sie verfügen ebenso wenig wie jeder andere Mensch über vollständige Informationen*, n'int ket titouret klok kennebeut ha den all ebet ; *er hat sich bei uns ebenso wenig bedankt wie sein Bruder*, n'en doa ket hon trugarekaet kennebeut hag e vreur ; *ebenso wenig wie jeder andere Mensch kann er uns daran hindern, unsere Meinung zu äußern*, ne c'hall ket mirout ouzhomp a zisplegañ hor soñ kennebeut ha den all ebet ; *sie haben nicht weiter*

danach gefragt, ebenso wenig wie ihre Nachbarn, n'o doa ket klasket gouzout hiroc'h kennebeut ha ma rae o amezeien ; er führt das Schwert ebenso gut wie die Feder, kunduiñ a ra ar c'heze kenkoulz hag ar bluenn ; ich schreibe ebenso gut mit der linken Hand wie mit der rechten, skrivañ a ran ken gant an dorn kleiz, ken gant an dorn dehou ; ebenso gut könnte man eine Stecknadel in einem Heuhaufen suchen, kenkoulz klask ur spilhenn en ur galzenn blouz, kenkoulz klask ur spilhenn e-touez bernioù-foenn, kenkoulz klask ur spilhenn e-touez ur bern foenn, kenkoulz klask ur spilhenn e-barzh ar sanailh.

2. memezamant, heñvel, hañval, heñvel dra, hevelep tra, en hevelep doare, koulz-all, memes mod, er memes mod ; es geht mir ebenso, evel-se just emañ kont ganin, e giz-se emañ kont ganin iveau, memes mod ganin iveau ; er spricht ebenso wie er, komz a ra heñvel outañ ; er tut ebenso wie er, ober a ra heñvel outañ, ober a ra er memes mod gantañ ; er starb ebenso wie sein Vater, mervel a reas er mod gant e dad.

ebensolcher / ebensolche / ebensolches rag.-disk. : hevelep ... just a-walc'h, seurt ... just a-walc'h.

Eber g. (-s,-) : 1. tourc'h g. [*liester tourc'ched, tourc'hien*], hoc'h g., hoc'h-tourc'h g., tarv-hoc'h g., hoc'h gae g., porc'hell-gae g. ; die Sau zum Eber führen, kas ar wiz d'an hoc'h ; 2. tourc'h-gouez g. ; [ardamezouriezh] laufender Eber, tourc'h-gouez redant g.

Eberesche b. (-,-n) : [louza.] hiliber str., hiliberenn b., mar str., gwez-mar str., kerzhin str., kerzhinenn b., kormelenn b., gwial-gwrac'h str. ; *Früchte der Eberesche*, hiliber str., hiliberenn b., per-hiliber str., per-mar str., per-kormel str., kerzhin str.

Ebereschenholz n. (-es) : hiliber g.

Eberfisch g. (-es,-e) : [loen.] sarzotin g. [*liester sarzotined*], hoc'hig ruz [*liester hoc'higed ruz*].

Eberkopf g. (-s,-köpfe) : joskenn b.

Eberwurz b. (-,-en) : [louza.] louzaouenn-ar-bos b., louzaouenn-ar-vosenn b., askol-ar-vosenn str.

ebnen V.k.e. (hat geebnet) : 1. plaenaat, kompezañ, dic'hraviañ, skeiñ a-blaen, pladañ, flakaat, leurennañ, liveañ, plaenañ, raskañ, rezañ, ingalañ ; ein Grundstück ebnen, labourat da gompezañ un dachenn ; die Wege ebnen, kompezañ an hentoù, plaenaat an hentoù ; eine hügelige Straße ebnen, dic'hraviañ un hent sav-diskenn, digrec'hiañ un hent sav-diskenn ; [tekn.] durch Plandrehen ebnen, peurgompezañ ; 2. jemandem den Weg ebnen, [ster rik ha dre skeud.] pilat (fraeañ) an hent d'u.b. (Gregor), plaenaat (digeriñ) an hent d'u.b., [dre skeud.] ober hent en-dro d'ar park, digeriñ klaz, digeriñ an erv, digeriñ troc'h, aozañ ha kompezañ pep tra, seniñ ar c'hloc'h, digeriñ an hent ; Laennec hat der modernen Medizin den Weg geebnet, Laeneg a zigoras an hent d'ar vezegiezh arnevez ; die Wege ebnen, aozañ ha kompezañ pep tra, aesaat (plaenaat) an traou, kompezañ (plaenaat) an hent.

Ebnung b. (-,-en) : kompezañ g., kompezidigezh b., plaenaat g., plaenadur g., raskerezh g., rezadur g., liveadur g., liveañ g. ; eine Ebnung, ul liveadenn b.

Ebonit® n. (-s) : ebonit® g.

E-Book n. (-s/-,-) / **E-Book-Lesegerät** n. (-s/-,-e) / **E-Book-Reader** g. (-s,-) : levrel g. [*liester levreloù*], levr elektronek g., tabler lenn g., lenner elektronek g.

Ebullioskop n. (-s,-e) : bervventer g.

Ebullioskopie b. (-) : bervventerezh g.

EC^{®1} g. (-/-s,-/-s) : [berradur evit Eurocityzug] tren Eurocity® g.

EC^{®2} g. (-/-s,-/-s) : [berradur evit Eurocheque®] eurochekenn® b.

Ecarté n. (-s,-s) : [kartou] difouilh g. ; das offen aufgeschlagene elfte Blatt beim Ecarté, an distroñsenn b., kartenn ar pod b.

Echappement n. (-s,-s) : 1. achap g. ; 2. [tekñ., horolajerezh] achaperez b.

echauffieren V.k.e. (hat echauffiert) : lakaat berv e, lakaat da veviñ, lakaat da dommañ ; die Gemüter echauffieren, lakaat mel-penn an dud da dommañ ha da virviñ, lakaat berv er speredoù.

V.em. : **sich echauffieren** (hat sich (ak.) echauffiert) : [dispredet] en em zrougiñ, en em danañ, mont er-maez eus e groc'hen, mont diwar e gement all, mont e gouez, mont e droug, mont e feuls, sevel war beg e dreid, mont diwar e dreid, mont e serch, loeniñ ruz, taeriñ ruz, kounnariñ ruz, mont e volc'h diwar e lin, dont gouez, dont da dommañ d'an-unan, mont e fulor ruz, mont en ur fulor, kregiñ ar gounnar en an-unan, koll e bothouarn bihan, sevel broc'h en an-unan, broc'hañ, mont tro en e voned, lakaat e voned ruz, ober ur roñse bras, ober ur march' bras, lammat war ar marc'h glas, mont e kounnar, mont en ur gounnar ruz, mont kounnar en an-unan, mont ur gounnar en an-unan, peurzallañ, peursaoudiñ, loeniñ, diodiñ, glazañ, en em c'hlazañ, fuloriñ, follañ, krugañ, brouzeñañ, brizhañ, distalmañ, en em zistalmañ, razailhat, loariañ, imoriñ, taeriñ, fumañ, kounnariñ, egariñ, sevel fulor en an-unan, mont droug (imor) en an-unan, mont en imor (en egar), mont e-barzh blev kriz, hejañ e gi, mont droug en e gentrou (en e goukoug), sevel war e gentrou, sevel war e elloù, sevel war e dach, sevel droug en e gorf, mont e berv gant ar gounnar, bezañ gounezet gant ar gounnar, sevel en e wezenn uhelañ, sevel en e avalenn, ober ur folladenn, dispakañ e gounnar, sevel ar grug en an-unan, sevel ar grug d'an-unan, mont àr e biñsedou, sevel e wad d'e benn, dont ar gwad dindan e ivinoù, mont diwar re, belbiañ, mont e belbi, dibalediñ, mont gant an droug a zo en an-unan, mont e wad e dour, mont ur barr kounnar en an-unan, mont e revr war e chouk, mont droug en e doull, mont droug en e revr, mont malis en e doull, mont malis en e revr, sevel droug en an-unan, mont dreist-penn, lammat dreist-penn.

Echo n. (-s,-s) : 1. heklev g., enepklev g., dasson g., dameuc'h g. ; wenn ich rufe, antwortet das Echo meiner Stimme, pa c'halvan e respont an dasson, pa c'halvan e adlavar an heklev va c'homzoù war va lerc'h, pa c'halvan e tregern an heklev eus va c'homzoù ; 2. [dre skeud.] kein Echo finden, chom diedef, chom direspond, na vezañ en e verzh, na ober berzh, c'hwitaiñ war e daol, c'hwitaiñ e graf, ober kazh, ober flagas, ober kazeg, chom kazeg, chom berr, chom dre an hent, mont a-dreuz gant e hent, menel war e c'houlenn, bezañ kazeg ganti, menel warni, na dalvezout mann e gaoz ; 3. [fizik, stlenn.] advant g.

echoen V.dibers. (hat geechot) : dasseniñ, hekleviñ, distonañ, tregerniñ ; es echot, dasson (heklev) a zo, dasseniñ (hekleviñ, distonañ) a ra, tregerniñ a ra an heklev.

Echografie b. (-) : [mezeg.] dassonwezañ g.

echografisch ag. : [mezeg.] ... dassonwezañ.

Echogramm n. (-s,-e) : [mezeg.] ekogramm g.

echoisch ag : [mezeg.] klevedel ; echoisches Gedächtnis, kounerezh klevedel g.

Echokammer b. (-,-n) : [akoustik] kambr hekleviñ b.

Echokardiografie b. (-,-n) : [mezeg.] ekokardiografiezh b.

Echolalie b. (-) : [mezeg.] heklevlavavar g.

Echolot n. (-s,-e) : [merdead.] sonar g. [*liester sonarioù*].

Echolotsondierung b. (-,-en) / **Echolotung** b. (-,-en) : [merdead.] sontadenn stenel b.

Echoortung b. (-,-en) : [fizik] ekolec'hiañ g., ekolec'hierezh g., heklevlec'hiañ g., heklevlec'hierezh g.

Echopraxie b. (-) : [mezeg.] heklevober g.

Echosignal n. (-s,-e) : [mezeg.] sinal ekografek g.
Echoskop n. (-s,-e) : [mezeg.] ekoskop g.
Echoskopie b. (-,-n) : [mezeg.] ekoskopiezh b.
Echotomographie b. (-) : [mezeg.] ekotomografiez b.
Echosprache b. (-) : [mezeg.] heklevlavar g.
Echounterdrücker g. (-s,-) : [stlenn.] mouger advant g. [*liester mougeriou* advant], dizadvanter g. [*liester dizadvanterioù*].
Echse b. (-,-n) : [loen.] saorian g. [*liester saorianed*].
echt ag. : 1. gwir, gwirion, peurwirion, gwiriek, diles ; *echte Perlen*, perlez gwir str., perlez gwirion str. ; *ein echter Dichter*, ur gwir varzh g. ; *ein echter Sozialist*, ur sokialour gwirion g., ur gwir sokialour g. ; *echte Freunde findet man sehr selten*, ur gwir vignon a zo ur pezh ral war an douar ; *echte und tiefe Reue*, keuzidigezh wirion b. ; *echte und tiefe Reue zeigen*, diskouez ur c'heuz bev ha gwirion, diskouez ur gwir keuz bev, na vezañ e geuz en e vañch ; *echte und tiefe Reue empfinden*, keuziañ e gwirionez, kaout ur c'heuz bev ha gwirion, bezañ islonket e galon gant ar c'heuz, bezañ sanket e ene gant keuz ; *die Bombenangriffe waren ein echter Alpträum*, ar bombezadegoù a oa gwall bar d'ur wallhunvre ; *zu Hause war das Kind äußerst brav, draußen im Dorf aber benahm es sich wie ein echtes Teufelchen*, ar bugel-se a oa un oanig er gér, un diaoul e kér - ar bugel-se a oa ur skouer a barfeted er gér, un diaoul e kér ; *er hat durch seine Tat gezeigt, dass er ein echter Mann ist*, hennez en deus graet un ober mal oc'h ober an dra-se ; *das waren echte Männer ! seurt-se a oa gwazed !* ; *der ist ein echter Mann*, un tarin a baotr eo, kastret-mat eo, iziliel klok eo ; *ich empfinde für sie eine echte Liebe*, honnezh a garan parfet ; 2. [dre skeud.] a-feson, a-zoare ; *echte Färbung*, livioù hag a zalc'h mat ls. ; *ein Mann von echtem Schrot und Korn*, un den onest g., un den jurdik g., un den reizh g., un den eeuñ a bep hent g., un den eeuñ e pep hent g., un den tre g., un den kenañ g. ; 3. [mat.] *echte und unechte Brüche*, rannoù ordinal ha niverou rannel ; *echte Ungleichung*, dibarder strizh g. ; 4. [predr.] diles, gwirion.
 Adv. : evit gwir, e gwir, abominapl, spontus, evel n'onn doare petra, dreistkont, a-dropiti, dreistkemm, dispar, dreist, eston, -holl ; *es gibt echt böse Leute, bez' ez eus tud fall all ; dieses Kind ist echt klug*, ar bugel-se en deus ur preder sebezuñ evit e oad, ar bugel-se en deus skiant ar pezh n'ec'h eus ket gwelet biskoazh ; *sie ist echt süß*, koantik-holl eo ; *sie sah echt wütend aus*, un dremm fuloret a oa outi ; *echt groß*, bras-bras, bras-meurbet, bras-dijaoj, bras-eston, bras-spontus, bras kenañ-kenañ, bras-euzhus, bras evel n'onn doare petra ; *das ist echt stark ! das ist echt geil ! n'emañ ket ar sifern gant an dra-se ! neuz en deus an dra-se ! dispar eo ! dreist eo an dra-se ! biskoazh gwell ! biskoazh bravoc'h tra ! un ebat Doue eo ! das ist echt die Härte*, aze emañ ar boch ; *sie ist echt geil*, ur c'hwenenn (ur baotrezenn) a zo anezhi, digoradur a zo ganti, honnezh a zo ur plac'h a droc'h, honnezh a zo ur plac'h stipet, un tamm brav a blac'h eo, ul labousell eo, ur sukenn eo, ur gaer a blac'h eo, ur pakad brav a blac'h eo, honnezh a zo ur farodez, ur voulvez plac'h eo, ur gurun a blac'h eo, ul loskadenn eo, ur c'harsalenn eo, ur femelenn eo, ur garvez eo, ur fulenn eo, ul lipadenn eo, ur blantenn eo, ur gouarc'henn eo, ur goantenn eo, ur gaerenn eo, un dekenn eo, ur chevrenn eo, un hadenn eo, ur gaer a hadenn eo, ur boked eo, ur stipadenn eo, un darinenn a blac'h eo, un tamm friant eo, un tamm friant a blac'h eo, ur babig koant eo, ur plac'h diouzh ar moull a zo anezhi, ur c'hwenenn eo, ur geurenn eo, ur gogez eo.
Echtheit b. (-) : 1. dilested b., gwiriergezh b., peurwirionded b., peurwirionder g., gwirionded b., gwirionder g. ; 2. [predr.] dilested b., gwirionder g.
Echtwermut g. (-s,-s) : [louza.] huelenn b., huelenn-c'hewerv b.

Echtzeit b. (-) : amzer werc'hel b. ; *in Echtzeit*, en amzer werc'hel.
Eck n. (-s,-e) : 1. [sport, mell-droad] korn g. ; *über Eck*, a-skizh, a-skij, war skizh, a-veskell ; *das kurze Eck*, korn tostañ ar pal g. ; *das lange Eck*, korn pellañ ar pal g. ; 2. [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] *sellit ouzh Ecke*.
Eckabbruch g. (-s,-abbrüche) : digorniadur g.
Eckbalken g. (-s,-) : [tisav.] post korn g.
Eckball g. (-s,-bälle) : [sport] korner g., tenn-korn g. ; *einen Eckball schießen*, tennañ ur c'horner, tennañ un tenn-korn.
Eckbank b. (-,-bänke) : bank korn g.
Eckdaten ls. : daveennou ls., stadegoù dave ls.
Eckdreiviertelspieler g. (-s,-) : [sport] tric'hardour askell g.
Eckmittelspieler g. (-s,-) : [sport] hanterour askell g.
Ecke b. (-,-n) : 1. korn g. [*liester kornioù*], kogn g., kognell b. ; *die Straßenecke*, korn ar straed g., pleg ar straed g. ; *die Tischecke*, korn an daol ; *die Hausecke*, korn an ti g. ; *an der Mauerecke*, e pleg ar voger ; *an der Ecke des Waldes*, e korn ar c'hood ; *er wohnt an der Straßenecke*, emañ o chom e pleg ar straed ; *das Haus an der Straßenecke*, an ti-korn g. ; *an etwas (dat.) die Ecken abstoßen, an etwas (dat.) die Ecken abschlagen*, digorniañ ubd ; *abgestoßene Ecke*, digorniadur g. ; *um die Ecke biegen*, treiñ e korn ar straed, diskornañ, korntrøiañ, digorntrøiañ ; *das Auto biegt um die Ecke*, treiñ a ra ar c'harr-tan e korn ar straed ; *es ist gleich hier um die Ecke*, war-bouez nebeut ac'hann emañ, ac'hanen di n'eus nemet ur rampadenn, tre e-kichen eo, ac'hanen di ez eus hed un taol maen, emañ war-hed div gammend ac'hanen, tostik-tra ac'hanen emañ, ac'hanen di n'eus nemet hed un taol c'hwitell (hed ur c'hwitelladenn), ac'hanen di n'eus nemet ur c'halvadenn (ur gazeliadig-hent) ; *vorspringende Ecke*, *herausragende Ecke*, korn balirek g. ; *Ecke am Kamin*, korn ar c'hogn g., korn an oaled g., korn an tan g. ; *warme Ecke*, korn gor g. ; *etwas in eine Ecke stellen, etwas in eine Ecke setzen, etwas in eine Ecke tun, etwas in eine Ecke legen*, kognañ ubd ; *etwas/jemanden in eine Ecke drängen*, kognata ubd/u.b., fourrañ ubd/u.b en ur c'horn ; *sich in eine Ecke drängen*, kognellat, en em fourrañ en ur c'horn ; *aus einer Ecke hervortreten, aus einer Ecke herauskommen, aus einer Ecke hervorkommen*, diskornañ, digorntrøiañ ; *den Schüler in die Ecke stellen*, kas ar skoliad e kogn ar sal-glas (e pinijenn e kogn ar sal-glas), P. lakaat ar skoliad war ar bigorn ; *Acker mit Ecken und Winkeln*, park beskellek g. ; *alle Winkel und Ecken*, an holl gognou ha digognou, kement kogn a zo, kement korn ha diskorn a zo ; *in allen Ecken und Winkeln herumschnüffeln*, furchal-ha-difurcal e kement kogn 'zo, fuketal e kement kogn 'zo ; *er kennt alle Winkel und Ecken des Hauses*, hennez eo anavezet gantañ kement korn ha diskorn a zo en ti-mañ ; *in allen Ecken und Winkeln, in allen Ecken und Enden, in allen Ecken und Kanten, dre-holl*, e pep lec'h, e kement kogn ha digogn a zo, e kement korn ha diskorn a zo, e kement kogn a zo, forzh pelec'h, krec'h ha traof, e pep korn ha digorn, e pep korn ha diskorn, e pep kogn ha digogn, a pep tu, tu-ha-tu, tu-ouzh-tu, er pevar avel, er seizh avel, d'ar pevar avel, d'ar seizh avel, e pep hent / e pep tu / e pep keñver (Gregor) ; *an allen Ecken der Welt, in allen Ecken der Welt*, er bed-holl, er bed-a-bezh, e kement korn 'zo er bed, e pevar c'horn ar bed ; *aus allen Ecken des Landes, aus allen Ecken der Welt*, eus pevar c'horn ar vro, eus pevar c'horn ar bed, a-zre-holl ; *so etwas findet man nicht an jeder Ecke*, ne gresk ket an dra-se war ar raden, ne gaver ket an dra-se war ar raden, ken just eo kement-se ha fri ar c'hazh ; *das Elend schaut aus allen Ecken heraus*, ne vez gwelet nemet tud en dienez vrasañ, beuzet eo ar vro en ur mor a baourenteze, saotret eo ar vro gant an diouer hag

ar baourenteñ, ur vro a c'hlac'hар eo, bevañ a ra an dud e-kreiz ar baourenteñ an ezhommekañ ; *eine dunkle Ecke*, ur c'hogn teñval g. ; 2. [dre skeud.] P. *jemanden um die Ecke bringen*, reiñ e stal (e gont) d'u.b., ober e stal (e lod) d'u.b., reiñ e stal ouzh u.b., ober e varv d'u.b., lazhañ u.b., lazhañ mik u.b., lazhañ moust u.b., pakañ u.b., tortañ u.b., ridañ e doull d'u.b., distrujañ u.b., anulliñ u.b., enulliñ u.b. ; *wir sind miteinander um drei Ecken verwandt, wir sind miteinander um mehrere Ecken verwandt*, kerent pell (a-bell, e pell pazenn) omp an eil d'egile, pellgerent omp an eil d'egile, diamen omp an eil gant egile, diamen on gantañ (ganti, ganto) ; 3. *jemanden in die Ecke jagen*, lakaat an tach d'u.b., lakaat enk war u.b., lakaat kalet d'u.b., kognañ u.b., serrañ u.b. a bep tu, enkañ u.b., enkaat u.b. (Gregor) ; 4. *an allen Ecken sparen*, bevañ divisañ ma c'haller, disign an nebeutañ ar gwellañ, justinañ, bitañ muiañ ma c'haller, mont d'ar jol vihan, tremen gant nebeut, ober e dreuz gant nebeut a dra, bezañ nebeut a dra a-walc'h d'an-unan da vevañ, en em vagañ gant nebeut a dra, tremen gant soubenn an tri zraig, tremen gant soubenn ar pouezioù horolaj, bevañ diwar nebeut a dra, bevañ diwar bara ha dour, bevañ gant bara ha dour, bevañ gant pizhoni, bezañ pizh ouzh an-unan ; *er sparte an allen Ecken*, bevañ a rae divisañ ma c'halle, hennezh a justine, hennezh a vite muiañ ma c'halle, hennezh a zae d'ar jol vihan, bitañ a rae muiañ ma c'halle ; 5. [sport] tenn-korn g., korner g. ; *eine Ecke schießen*, tennañ ur c'horner, tennañ un tenn-korn ; 6. [mat.] beg g. ; *die Ecken eines Dreiecks*, begoù ur tric'horn ls. ; *aufeinander folgende Ecken*, begoù kenheuilh ls. ; *gemeinsame Ecke*, kenveg g. ; *Hauptcke*, pennveg g.

ecken V.K.e. (hat geeckt) : [tekn.] lakaat a-dreuz, lakaat a-veskell.

V.gw. (hat geeckt) : mont start, bezañ hek, chom lug, lugañ, houbañ, chagañ.

Eckenlinie b. (-,n) : beskellenn b., treuzvegenn b., beskell b., skizhenn b., skizh str.

Eckensteher g. (-s,-) : den a boan g., darbarer g., portez g.

Ecker b. (-,n) : [louza.] mez str., finij str., fion str., kiviz str., fiez-fau str., kraoñ-fau str., kraoñ-pichon str.

Eckfenster n. (-s,-) : prenestr korn g.

Eckhaus n. (-es,-häuser) : ti-korn g.

eckig ag. : 1. karrezek, kognek, kognel, kornek, sklossenek ; 2. [dre skeud.] reut, amparfalek, bajanek, kropet, amparfal, gourt, lopes, heut, patav, patavek ; *eckiges Auftreten*, diampartiz b., dizampartiz b., lourdiz b., lourdoni b., emzalc'h un den kropet g., emzalc'h patav g. ; 3. [dremm] askorneg, sklossenek, koadesk ; *eckiges Gesicht*, dremm sklossenek b., dremm askornek b., bizaj askornek b., bizaj koadesk b.

Eckigkeit b. (-) : [dre skeud.] diampartiz b., dizampartiz b., lourdiz b., lourdoni b., emzalc'h un den kropet g., emzalc'h patav g.

Ecklohn n. (-s,-löhne) : gopr dave g., gopr diazez g.

Eckpfeiler g. (-s,-) : 1. piler-korn g., lost-ponit g. ; 2. [dre skeud.] diazez g., sol g. ; *die vier Eckpfeiler des Staates*, peder c'holonenn ar Stad ls.

Eckpfosten g. (-s,-) : [tisav.] post korn g.

Eckplatz g. (-s,-plätze) : kognell b., korn g., kogn g.

Eckpunkt g. (-s,-e) : 1. [mat.] poent kogn g., beg g. ; *die Eckpunkte eines Dreiecks*, begoù ur tric'horn ls. ; *aufeinander folgende Eckpunkte*, begoù kenheuilh ls. ; *gemeinsamer Eckpunkt*, kenveg g. ; *Hauptekpunkt*, pennveg g. ; 2. *die Eckpunkte*, ar c'hrafoù pouezusañ ls., ar c'hrefen pouezusañ ls., ar c'hrafoù pennaañ ls., ar c'hrefen pennaañ ls., ar penngrafoù ls., ar penngrefen ls.

Eckquader g. (-s,-) : [tisav.] maen-korn g. [*iester mein-korn*], maen kognek g. [*iester mein kognek*], maen-kornek g. [*iester mein-kornek*], pezh-korn g.

Eckquaderung b. (-,en) / **Eckquadrierung** b. (-,en) : [tisav.] framm an ti g., mein-korn ls.

Eckschrank g. (-s,-schränke) : armel gorn b.

Eckstein g. (-s,-e) : 1. maen-korn g. [*iester mein-korn*], maen kognek g. [*iester mein kognek*], maen-kornek g. [*iester mein-kornek*], pezh-korn g. ; *die Ecksteine*, framm an ti g., ar mein-korn ls. ; 2. bunt-rod g., disouezher g. ; 3. [dre skeud.] diazez g., sol g.

Eckstoß g. (-es,-stöße) : [sport] korner g., tenn-korn g. ; *einen Eckstoß ausführen*, tennañ ur c'horner, tennañ un tenn-korn.

Eckstunde b. (-,n) : [skol] 1. kentel gentañ an devezh b. ; 2. kentel diwezhañ an devezh b.

Ecktransversale b. (-,n) : [mat.] skoenn b.

Eckturm g. (-s,-türme) : tour-korn g.

Eckversteifung b. (-,en) : [tekn.] korniell b. [*iester kerniell*].

Eckwert g. (-s,-e) : talvoud dave g., talvoud diazez g.

Eckwinkel g. (-s,-) : [tisav.] korn g., disgwe g.

Eckzahn g. (-s,-zähne) : [korf.] dant-lagad g. [*iester dent-lagad*], ankadt g. [*iester ankdent*].

Eckzahngrube b. (-,n) : [korf.] poull an ankadt g.

Eckzimmer n. (-s,-) : kambr gorn b.

Eckzins g. (-es,-en/-e) : feur kampi dave g., feur kampi ret g.

Eclair n. (-s,-s) : [kegin.] bazhig b. [*iester bazhigoù*] ; *Mokkaclair*, bazhig kafe b. ; *Schololadeneclair*, bazhig chololad b. ; *Vanilleclair*, bazhig vanilhez b.

eCommerce g. (-s) : kenwerzh elektronik g./b.

Economiser g. (-s,-) : [tekn.] arboeller g. [*iester arboelleriou*].

Ecu g. (-/-s,-/-s) / b. (-, -) : [istor] *berradur evit European currency unit* unanenn voneiz Europa b., [troet dre fazi gant] skoed g.

Edamer g. (-s,-) : [boued] edam g., keuz Holland g., edam Holland g.

edaphisch ag. : [labour-douar, bev.] edafek.

Edafologe g. (-n,-n) : [bev.] edafologour g.

Edaphologie b. (-) : [bev.] edafologiezh b.

Edaphon n. (-s) : [bev.] edafon g.

Edda b. (-) : [lenn.] Barzhazh Lec'henn g., Edda b. [*teskad mojennoù eus Skandinavia*].

edel ag. : 1. nobl, uhelwad, jentil, a wad uhel, uhelouenn, uhel ; *aus edlem Geschlecht*, nobl a lignez, a ouenn uhel, uhelouenn, a lec'h uhel, eus un ti nobl, a renk uhel, a diegezh vat, gouennet-mat, a wad uhel, uhelwad ; *Josef wurde Stammvater eines edlen Geschlechts*, Job a zeuas da vezañ ar c'hef eus ul lignez kaer ; *er ist nicht aus edlem Geschlecht*, n'eo ket a noblañs ; *ein edles Pferd*, ur marc'h gouennet mat g., ur marc'h a ouenn vat g. ; 2. [dre astenn.] hael, real, tonius ; *edle Seele*, spered hael a zen g. ; *edel sei der Mensch, hilfreich und gut*, ra vezo hael mab-den, sikourus ha mat ; 3. fin, prizius, hael ; *edler Wein*, gwin hael g., gwin eus an dibab g., gwin diouzh an dibab g., gwin eus ar vegenn g., gwin a'r blein g., gwin a'r boulc'h g., gwin a'r choaz g., gwin fin g., gwin paper g., chem meur g., gwin eus an diuz (Gregor) g., gwin dibab g. ; *die edlen Weine*, ar gwinoù bras g. ; *edle Metalle*, metaloù prizius ls. ; 4. [dre skeud.] *edler Ritter*, reizher touet g., reizher ar gwallouù g.

Edelauge n. (-s,-n) : [louza.] imboudenn b.

edelbürtig ag. : uhelwad, uhelouenn, nobl a lignez, a ouenn uhel, a lec'h uhel, eus un ti nobl, a renk uhel, a diegezh vat, gouennet mat, a wad uhel.

Edelbürger g. (-s,-) : brentin g.

Edeldame b. (-,n) : itron vras b., itron a lignez uhel b.

Edeldistel b. (-,n) : [louza.] askol brizh str.

Edelfäule b. (-) : [bevoniezh] breinadur nobl g., loued nobl g.
Edelfische ls. : [loen.] salmonideged ls.
Edelfrau b. (-,-en) : itron vras b., itron a lignez uhel b.
Edelgas g. (-es,-e) : [kimiezh] aezhenn brin b.
edelherzig ag. : hael, largentezus, kalonek, diskorn e galon, uhel a spered.
Edelholz n. (-es,-hölzer) : [louza.] prenn prizius g., prenn nobl g.
Edeling g. (-s,-e) : denjentil g., German a lignez uhel g.
Edelkastanie b. (-,-n) : [louza.] 1. kistin-Roazhon str. ; 2. gwez kistin-Roazhon str. ; 3. [Conopodium major] französische Edelkastanie, keler str., kelerenn b., kolor str., klogor str., kraoñ-douar str.
Edelkastanienbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez kistin-Roazhon str.
Edelkitsch g. (-es) : [dre fent] kitch pompadus g., kitch pompus g.
Edelknabe g. (-n,-n) : floc'h g. [/iester floc'hed / flec'h], paj g. [/iester pajed].
Edelknecht g. (-s,-e) : skoedour g., denjentil g. [/iester tudjentil] ; Frau eines Edelknechtes, damezell b.
Edelkoralle b. (-,-n) : [loen. Corallium rubrum] antozoarenn b. [/iester antozoared], bleuñvīl g., koural ruz str.
Edelleute ls. : tudjentil ls., tud a lignez uhel ls., brientinen ls., brientined ls., jentiled ls., tud uhel ls., noblañsou ls., noblañs b., tud nobl ls.
Edelmann g. (-s,-leute) : denjentil g. [/iester tudjentil], den a lignez uhel g., brientin g., jentil g., den uhel g., noblañs g. ; der Edelmann und sein Knappe, an noblañs hag e floc'h.
Edelmarder g. (-s,-) : [loen.] mart g.
Edelmetall n. (-s,-e) : metal prizius g.
Edelmut g. (-s) : haelded b., haelder g., meurded b., uhelder a spered g., uhelder a spered b., noblded b., kaloniezh b., largentez b.
edelmütig ag. : hael, largentezus, kalonek ; er denkt edelmütig, uhelder a spered a zo gantañ.
Edelnelke b. (-,-n) : [louza.] jenofl str.
Edelobst n. (-es) : [kegin.] frouezh eus an dibab str., frouezh diouzh an dibab str., frouezh a'r blein str., frouezh a'r boulc'h str., frouezh a'r choaz str., frouezh dibab str.
Edelpflaume b. (-,-n) : [louza., kegin.] prun ar Rouanez Glaoda str., prun Glaoda str.
Edelpilz g. (-es,-e) : [louza.] bonedog saourus g., bonedoustouseg g.
Edelpilzkäse g. (-s) : [kegin.] keuz loued nobl g.
Edelraute b. (-,-n) : 1. [louza.] jenepi str. ; 2. [boued] jenepi g.
Edelreis n. (-es,-er) : [louza.] imboudenn b. ; das Edelreis wächst an, teñvañ a ra an imboudenn, kregiñ a ra an imboudenn, krog eo an imboudenn, dalc'het en deus an imboudenn, kroget mat eo an imboudenn ; das Edelreis eines Pfirsichbaumes auf den Stamm eines Pflaumenbaumes aufpropfen, imboudañ pechez war brun ; ein Edelreis in die längs gespaltene Rinde eines Obstbaumes einsetzen, imboudañ etre koad ha kroc'hen, imboudañ etre koad ha plusk, imboudañ etre koad ha rusk, lagadiñ ; die Unterlage und das Edelreis, an tad-kef hag an imboudenn.
Edelreizker g. (-s,-) : [louza.] laezhog saourus g.
Edelrost g. (-es) : merglenn nobl b., dilufrenn b.
Edelschneider g. (-s,-) : labezour g., P. bener mein brizius g.
Edelschnulze b. (-,-n) : 1. film nieunieu g., film chuchu g., film nouch g. ; 2. romant nieunieu g., romant chuchu g., romant nouch g.
Edelsinn g. (-s) : haelded b., meurded b., uhelder a spered g., kaloniezh b., largentez b.

Edelstahl g. (-s,-e) : dir disvergl g., inoks g.
Edelstein g. (-s,-e) : 1. maen prizius g. ; Halbedelstein, maen-fin g., maen dambrizius g. ; 2. P. maen prizius g., maen-sked g., maen-fin g., maen a briz g. ; Edelsteine schleifen, livnaat (kizellañ, benañ) mein brizius ; ein mit zahlreichen Edelsteinen bunt verzierter Mantel, ur vantell marellet a vein brizius b. ; gewölb't geschliffener Edelstein, brinikenn b. ; Einschluss in einem Edelstein, pailhurenn b., enklozenn b. ; Edelstein, der Einschlüsse aufweist, maen prizius pailhurennek g.
Edelsteine ls. : mein-sked ls., mein brizius ls., mein-fin ls., mein a briz ls.
Edelsteinfasser g. (-s,-) : sternier g.
Edelsteinfassung b. (-,-en) : lagad ur maen prizius g., lagadenn ur maen prizius b. ; ein Ring mit Edelsteinfassung, ur walenn benet b., ur walenn lagadek b.
Edelsteingewicht n. (-s,-e) : karat g.
Edelsteinkunde b. (-) : gemologiezh b.
Edeltanne b. (-,-n) : [louza.] sapin-arc'hant str., sapin nobl str.
Edelvaluta b. (-,-valuten) : [arc'hant.] gwerzh aour g.
Edelweiß n. (-,-) / (-es,-e) : [louza.] edelwenn str., rouanez-armenez b., sterenn arc'hant b., edelvez str.
Edelwild n. (-s) : jiboez bras g.
Edelzwiebel b. (-,-n) : [louza.] chalotez str., penn chalotez g., chalotezenn b.
Eden n. : 1. [relij.] Eden g. ; der Garten Eden, liorzh Eden b., Jardin Eden g./b., ar baradoz douarek g., baradoz an douar g. ; 2. [dre skeud.] ar baradoz g., ar gwenva g., ar gwenved g. ; edieren V.k.e. (hat ediert) : embann.
Edikt n. (-s,-e) : skrid-embann g., gourc'hemenn g., kemennadur g., ordrenañs b., arest g., urzhereolenn b., diferadenn b., edit g. ; das Edikt von Nantes, skrid-embann Naoned g., edit Naoned g. ; die Widerrufung des Edikts von Nantes, terridigezh edit Naoned b.
Edinburg n. / Edinburgh n. : Dinedin b., Din-Edin b.
Edith b. : Ediz b.
editieren V.k.e. (hat editiert) : 1. embann ; 2. [stlenn.] einen Text editieren, aozañ un destenn.
Edition b. (-,-n) : 1. embannadur g., embannadenn b., moulladenn b., moulladur g. ; limitierte Edition, moulladenn vonnet b. ; 2. ti-embann g.
Editio princeps b. (-, -, Editiones principes) : [moull.] henvoulladur g., embannadenn gentañ b.
Editor¹ g. (-s,-en) : [stlenn.] embanner g. [/iester embannerioù].
Editor² g. (-s,-en) : [moull.] embanner g. [/iester embannerien]
Editorial n. (-/-s,-e) : 1. pennad-stur g., bleinskrid g. ; 2. menegoù ret hervez al lezenn ls., ourz g. ; 3. rakskrid an embanner g., kentskrid an embanner g.
Editorin b. (-,-nen) : [moull.] embannerez b.
editorisch ag. : ... embann.
Edle(r) ag.k. g./b. : denjentil g., den a lignez uhel g.
Edle(s) ag.k. n. : traoū hael ls., traoū nobl ls.
Edmund g. : Edmont g.
Eduard g. : Edouarzh g.
Edukt n. (-s,-e) : [kimiezh] reaktant g., kediuzenn b.
E-Dur n. (-) : [sonerezh] mi major g., mi muiañ g.
EDV b. (-) : [berradur evit elektronische Datenverarbeitung] kompoderezh g., urzhiataerezh g., stlenneg b. ; auf EDV umstellen, stlennekaat ; Umstellung auf EDV, stlennekaat g.
EEG n. (-s,-s) : [berradur evit Elektroenzephalogramm] elektroenkefalogramm g., EEG g.
Efeu g. (-s) : [louza.] ilav str., ilav-red str., broust str., brust str., delienn-red b. [/iester deliou-red], fouliar str. ; Efeu sammeln, fouliera ; kugelige, schwarze Früchte des Efeus,

rezin str., hugennou du an iliav ls. ; die Haftwurzeln des Efeus, gwrizioù-krap an iliav ls. ; für Schafe ist Efeu ein Leckerbissen, an deñved a zo sot gant an iliav, an deñved a zo latous gant an iliav, an deñved a zo gwrac'h gant an iliav, an deñved a zo ruz war an iliav ; die Eichen sind von Efeu überwuchert, ar gwez-derv a zo iliav tout ; der Efeu umschlingt den Baum, der Efeu umrankt den Baum, der Efeu schlingt sich um den Baum, an iliav en em we en-dro d'ar wezenn, korvigliañ (punañ, kamigellañ, kuilhañ, en em rollañ) a ra an iliav en-dro d'ar wezenn.

Efeubeere b. (-,-n) : [louza.] rezin str., hugenn du an iliav b.
efeubewachsen ag. : fouliarek, iliavek ; **efeubewachsenes Haus**, ti iliavek g.

Efeupflanze b. (-,-n) : [louza.] iliavenn b., gwezennig-iliav b.
Efeustrauß g. (-es, Sträuße) : [louza.] barr-iliav g., bod-iliav g.
efeureich ag. : fouliarek, iliavek ; **efeureiches Gebiet**, fouliareg b. [lester fouliaregi, fouliaregoù], iliaveg b. [lester iliavegi, iliavegoù].

Efeuzweig g. (-s,-e) : [louza.] barr-iliav g., bod-iliav g.

Effeff n. (-) : P. eine Sache aus dem Effeff verstehen, gouzout ubd dreist penn e viz (dreist-penn-biz).

Effekt g. (-s,-e) : 1. gwered g., efed g., disoc'h g. ; **strukturierender Effekt**, gwered luniataus g., gwered luniata g. ; **synergistischer Effekt**, efed sinergiezh g., gwered kedalañ g. ; [fizik] **pyroelektrischer Effekt**, piroelektregezh b. ; 2. efed g., souezh b., sebez g. ; **nach Effekt haschen**, klask difediñ, kankalat, ober digoroù bras, ober digoroù kaer, bezañ digoroù gant an-unan frankik, ardaouïñ, akitriñ, bezañ stroñs frankik gant an-unan, bezañ ur paotr a-stroñs, bezañ ur bern tron gant an-unan, ober tron, ruflañ avel ha moged, brageiñ, klask sebezañ an dud, klask skeiñ spered an dud, bezañ un ton war an-unan, poufal, ober lorc'hajoù, ober pompadou, ober pompad, ober e bompad, ober teil, teilit dirak an dud, bezañ modou bras gant an-unan, bezañ modou randomus gant an-unan ; 3. [bred.] azgwerc'h g. ; [René Le Senne] *primäre und sekundäre Effekte der Repräsentationen*, azgwerc'hou kentaek ha eilvedek an derc'hadoù ls.

Effekten ls. : 1. tamm peadra g., tammig peadra g., dilhadou ls., dilhad ls. ; 2. [kenw.] talvoudennou ls., teulioù ls. ; **Effekten beleihen**, prestañ arc'hant ouzh teulioù, astenn arc'hant ouzh talvoudennou, kemer talvoudennou e kred, degemer talvoudennou da warant, degemer talvoudennou da uestit.

Effektenbestand g. (-s,-bestände) : strobod teulioù g., strobod talvoudennou g.

Effektenbörsé b. (-,-n) : [Yalc'h] parked g.

Effektengiroverkehr g. (-s) : reizhiad kempouenzañ dre treuzkasadur talvoudennou b.

Effektenhandel g. (-s) : [Yalc'h] gourskarerez g., gourskarat g.

Effektenhändler g. (-s,-) : 1. [kargiad] gwazour eskemmer g. ; 2. [aferour] kourater talvoudennou g.

Effekteninhaber g. (-s,-) : dalc'her talvoudennou g., douger talvoudennou g.

Effektenkommission b. (-,-en) : kouraterez talvoudennou g.

Effektenlombard g. (-s) : prest ouzh talvoudennou g., prest ouzh teulioù g.

Effektenlombardierung b. (-,-en) : kred ouzh talvoudennou g., kred ouzh teulioù g., astenn ouzh talvoudennou g., astenn ouzh teulioù g.

Effektenmarkt g. (-es,-märkte) : nevid an talvoudennou g., marc'had an talvoudennou g.

Effekthascher g. (-s,-) : kankaler g., orbider g., ardaouer g., geizer g., neuzier g., balpour g., bombarder g., teileg g., bern teil g., brabañser g., brageer g., pezh gloriis g., boufon g.,

pabor g., fougaser g., glabouser g., fougeer g., toner g., kañfard g., konikl g., straker g., poufer g., poc'hon g. [lester poc'honed], brogoier g., brogolier g., pompader g., foëñvour g., toull-ourgouilh g., toull-lorc'h g., c'hwezher g., bugader g., brammer g., braller g., braller e gloch g., mailhard g., breser g., breser kaoc'h g., kagaler g., bern trein g., lorc'heg g., lorc'henn b., den a lorc'h g., stadenn b., pomponlig g., P. sac'h-ourgouilh g., sac'h-c'hwezh g., sac'h-moged g., bod-avel g., brammsac'h g., marc'h-kaoc'h g., marc'h-mel g., hejer-e-doull g., fougaser brein g., koantat pabor g., kac'her polos g., kac'her kanetinier g.

Effekthascherei b. (-,-en) : kankal g., ardoù ls., geizoù ls., tiekoù ls., neuzioù ls., digoradur g., digorou ls., digorded b., stroñs g., tron g., lorc'hajoù ls., pompadou ls., roufl g., brabañs g., fougaserez g., gloar b., glabouserez g., glabous g., brabañserez g., taol brabañserez g., gloriusted b., lorc'hig moan g., brageerez g., brageerez g., bragerez g., fougerez g., bugaderez g., bugad g., pouferez g., poc'honerez g., kañfarderez g., c'hwezh hag avel, modou bras ls., modou randomus ls.

effektiv ag. : 1. gwerc'hek, a grog, efedus, oberius, frouezhus ; [armerzh] **effektive Nachfrage**, goulenn gwerc'hek g. ; 2. gwir, gwirion, diles, gwerc'hel, devoudel ; **effektive Vorteile**, laziou gwerc'hel ls. ; **effektiver Preis**, priz gwerc'hel g. ; **effektiver Lohn**, gopr gwerc'hel g.

Adv. : 1. end-eeun, e gwirionez, evit gwir ; 2. en un doare efedus

Effektivbestand g. (-s,-bestände) : [kenwerzh, lu] koskor g., niver koskor g., niver an dud er c'hoskor g., niverad g., kementad g.

Effektivgeschäft g. (-es,-e) : [arc'hant.] gwezhiadenn war an tach b., gwezhiadenn gant archant a-benn b., gwezhiadenn gant arc'hant dizolo b., gwezhiadenn gant arc'hant diouzhtu b., gwezhiadenn gant arc'hant kontet b.

Effektivität b. (-) : gwerc'hegezh b., efedusted b., obriusted b. ; **an Effektivität gewinnen**, efedusaat, gwerc'hekaat ; **die Effektivität der Arbeit erhöhen**, efedusaat al labour, gwerc'hekaat al labour ; **sich (ak.) gegenseitig zu mehr Arbeitseffektivität ermuntern**, en em vroudañ an eil egile da labourat kalonekoch' ; **die Effektivität der Strafe**, gwerc'hegezh ar c'hastiz b.

Effektivmarkt g. (-s,-märkte) : [arc'hant.] marc'had war an tach g., marc'had gant arc'hant a-benn g., marc'had gant arc'hant dizolo g., marc'had gant arc'hant diouzhtu g., marc'had gant arc'hant kontet g.

Effektivverzinsung b. (-,-en) : [arc'hant.] askorad feurjedadef g.

Effektor g. (-s,-en) : [bev., mezeg.] dewercher g. [lester dewercherioù].

effektvoll ag. : 1. efedus, efedek, oberiant, oberius, nerzhus ; 2. sebezus, souezhus, iskriv, amc'hiz, espar, estonus, dedenus, heverk, fromus.

effeminieren V.K.E. (hat effeminiert) : benevelaat, [gwashaus] pezhellaat, pezhelliañ.

effeminiert ag. : femelin, pezhell, maouezet, gogez, katellik ; **er ist effeminiert**, lavaret e vefe graet ez eus ur plac'h anezhañ, kemeret e vefe evit ur plac'h, pebezh penn pezhell a wregig anezhañ, un tizhog a zo anezhañ, lallig (lallaig) eo, ur paotr maouezet (ur gatell, ur wregig, ur chuchuenn, ur gogez, ur Yann an darzhell, ur Yann Gatell, ur c'hateller, ur Yann-Vari Gogez, ur bolez) a zo anezhañ, doare merc'h a zo warnañ, hennezh n'eo na yar na kilhog, hennezh a zo ur c'hast, ur min gwregel en deus, katelliñ a ra ; **er spricht mit effeminierter Stimme**, hennezh a gomz katik.

efferent ag. : [korf.] ... ezkas ; *efferenter Nerv*, nervenn ezkas b.

Effet g./n. (-s,-s) : [sport] tro b. ; *dem Ball mit Effet schlagen*, *dem Ball richtig Effet geben*, reiñ tro d'ar vell, plantañ tro er vell.

effigie [tro-lavar in effigie] : [gwir, istor] e patrom ; *Hinrichtung in effigie*, lakidigezh d'ar marv e patrom b. ; *jemanden in effigie hängen*, krougañ patrom u.b.

effilieren V.k.e. (hat effiliert) : [blev] distankañ, distankaat ; *jemandem das Haar effilieren*, ober un tamm distankañ da vlev u.b. ; *sich (dat.) das Haareffilieren lassen*, lakaat distankaat e vlev.

effizient ag. : gwerc'hек, ampletus, spletus, fonnus, skogus, askorus, produus, oberius, trumm, efedus, efedek, oberiant, oberius, nerzhus ; **effizient sein**, dont brav an traou gant an unan, bezañ barrek, kas da vat pep tra, bezañ efedus, bezañ fonnus en e labour, bezañ oberius, bezañ efedek, bezañ oberiant, bezañ trumm ; **effizient arbeiten**, labourat frouezhus, labourat en un doare spletus, kaout dibun en e labour, bezañ prim da labourat, bezañ prim gant e labour, kaout dillo da labourat.

Effizienz b. (-,-en) : gwerc'hegezh b., askorad g., efedusted b., daskor g., oberiusted b., obriuster g., barregezh b., fonnusted b., fonn g., ampled g., ampletusted b., frouezhusted b. ; *an Effizienz gewinnen*, askorusaat, gwerc'hekaat ; *die Effizienz der Arbeit erhöhen*, askorusaat al labour, gwerc'hekaat al labour.

Efflation b. (-,-en) : breugeud g., breugeudenn b., beug g., beugisadenn b., bregas g., breze g., avel g., avel drenk g., hik g.

Effloreszenz b. (-,-en) : 1. [kimiezh] ec'huz g., ec'huziñ g. ; 2. [mezeg.] dispuilh g., dispuilhad g., dispuilhadur g.

effloreszieren V.gw. (hat effloresziert) : 1. [kimiezh] ec'huziñ ; 2. [mezeg.] dispuilhañ.

effloreszierend ag. : [kimiezh] ec'huzek.

effluieren V.gw. (hat effluuiert) : [mezeg.] diskargañ, dislinañ.

Efod n. (-s,-e) : [Bibl, relij.] efod g.

EFTA b. (-) : [berradur evit European Free Trade Association] emglev frankeskemm Europa g.

effundieren V.gw. (hat effundiert) : [fizik] fuiñ.

Effusion b. (-,-en) : 1. [douarouriez] didarzh skuilhus g. ; 2. [fizik] fuiñ g.

effusiv ag. : 1. [douarouriez] skuilhus ; *effusiver Vulkan*, menez-tan skuilhus g. ; *effusiver Vulkanausbruch*, didarzh skuilhus g. ; *effusive Vulkantätigkeit*, gwerederezh volkanek skuilhus g. ; 2. [fizik] fuus.

Effusivgestein n. (-s,-e) : [douarouriez] karregad eztourzhat b., dislonkadur g., dislonkadur volkanek g., roc'h-dislonk volkanek b., distaoi volkanek b., distaoladennou volkanek ls., dislonkadurioù volkanek ls.

Effusivität b. (-) : [fizik] fuuster g.

EG b. (-) : 1. [berradur evit europäische Gemeinschaft] Kumuniezh Europa b., KE b. ; 2. [berradur evit eingetragene Genossenschaft] kevelouri varilhet b.

egal ag. : ingal, heñvel, hañval, euver, unvan ; **egal**, was es kostet, pegement bennak e kousto ; *es ist ihm egal, wie viel es kostet*, ne ra ket a forzh pegement paeañ ; **egal**, wer kommt, ich sage ihm, dass du ausgegangen bist, daoust piv a zeiou amañ e lavarin 'out aet d'ober un dro ; **egal**, wie lange es dauert, diese Arbeit muss erledigt werden, pegeit bennak e pado e ranker kas al labour-se da benn, daoust pegeit e pado e ranker kas al labour-se da benn ; **egal**, was wir tun, n'oufed pe rafed, kaer hor bo ober, kaer hor bo, kaer hon eus ober, kaer hon eus ; **egal**, was wir tun, so etwas können wir nicht verhindern, n'oufemp ket, kaer hor be, mirout ouzh an dra-se ;

egal, was ich tue, n'oufen pe rafen, kaer em eus ober, kaer em eus, kaer em bo ober, kaer em bo ; **egal**, wie spät es ist, pe abred pe ziwezhat e vefe ; *mir egal, ob man es übel nimmt, ich habe bitter um ihn geweint*, droug pe vad 'vo gant den, kalz em eus gouelet dezhañ ; **egal**, wie weit es liegt, wir müssen hin, pegeit bennak emañ ac'hanen e rankomp mont di, daoust pegeit emañ ac'hanen e rankomp mont di ; **egal wie**, bern penaos, n'eus forzh penaos, forzh peseurt mod, n'eus kaz e pezh feson, dre an nor pe dre ar prenestr, dre bep hent, ne vern dre be hent, ne vern pe dre hent, ne vern e pe giz, ne vern e pe stumm ; **egal**, wie er sich anstellt, das schafft er nicht, penaos bennak e rafe ne zeuio ket a-benn eus e daol ; **egal**, ob du müde bist, du musst in die Schule, ne ra forzh ma'z out skuizh, ret eo dit mont d'ar skol memes tra - ne vern ma'z out skuizh, ret eo dit mont d'ar skol memes tra ; **egal**, ob er es macht ! ha goude ma rafe an dra-se ! ha pa rafe an dra-se ! ; **egal**, ob er es tut oder nicht, pe e rafe, pe ne rafe ket ; **egal**, ob er schläft oder nicht ! n'eus forzh pe e vo kousket pe e vo dihun, n'eus kaz pe e vo kousket pe e vo dihun ; **egal**, ob er Recht oder Unrecht hat, e ve ar gwir gantañ pe get, petra 'vern ? ! ; **egal**, ob sie Fremde oder Landsleute sind, sie werden gleich behandelt, daoust pe int a zo estrenien pe tud eus ar vro, graet e vo heñvel outo - amañ, disheñvel ebet etre estrenien ha tud eus ar vro ; **egal**, ob es schneit oder regnet, ich komme, pe e veve erc'h, pe e veve glav, dont a rin - ne vern doare an amzer, dont a rin ; *es ist ihnen egal*, wo sie arbeiten, forzh 'zo dezho pelec'h labourat ; *es ist mir egal*, ob er klein oder groß ist, mat pe fall din pe ez eo bihan pe ez eo bras ; *ich werde es schaffen*, **egal welche Schwierigkeiten sich mir in den Weg stellen**, dont a raio ganin, ne vern pe ziaester a gavin war va hent - dont a raio ganin, ne vern peseut diaesteriou a gavin war va hent - dont a raio ganin, pe ziaester bennak a gavin war va hent ; **egal wie gut sie sind**, n'eus forzh pegen koulz e vezint ; **egal was kommt**, wir bleiben dem Kommunismus treu, ne ra forzh petra a c'hoarvezo, fidel e chomimp d'ar gomunouriez ; **egal, was geschieht**, er ist immer guter Laune, laouen e vez e pep degouezh ; **egal, wie schnell er läuft**, gewinnen wird er nicht, pegen buan bennak e c'hall redek ne vo ket trec'h - kaer en deus redek diouzh e washañ, ne vo ket trec'h - daoust pegen buan e c'hall redek ne vo ket trec'h ; **egal wo**, daoust pelech, pelec'h bennak ; **egal was man auch sagt**, das Spiel ist bei Kindern eine natürliche Veranlagung, kaer 'zo (kaer 'zo lavaret), a ouenn eo d'ar vugale karet c'hoari ; *es ist mir egal, wer heute Geburtstag hat* ! me 'ra foeltr fount' deiz-ha-bloaz piv 'zo ! ; *es ist doch egal, ob er kommt oder nicht*, mat ma teu, mat ma ne zeu ket ; *die Anfangszeit des Gottesdienstes war ihnen egal*, ne oant ket merfetiet gant eur an oferen ; *mir ist das alles egal*, ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ra evidon na kriz na poazh - ne ra ket na pouez na bann din - ne ran forzh - 'ran ket foetr kaer - 'ran ket foeltr forzh - foeltr forzh ne ran - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - ne ran foeltr forzh ebet - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat iveau - ne c'hwitan ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traou-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran foute kaer gant netra - n'emaon ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran foute kaer eus kement-

se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! ; das ist doch egal ! egal ! nag evit se ! ne ra forzh ! n'eus forzh ! n'eus forzh a se ! ne ra tra ! se ne ra mann ebet ! ne ra foeltr forzh ! n'eus forzh da se ! forzh a se ! n'eus kaz ! ne vern ! heñvel eo ! ingal eo ! ingal 'zo ! ; ihm ist alles egal , ur Yann foeltr-forzh a zo anezhañ , ne ra foutre kaer gant netra , ne ra van gant netra , ne ra van eus netra , hennezh a zo disoursi meur , ne ra na keuz na joa ouzh tra ebet .

egalisieren V.k.e. (hat egalisiert) : 1. [sport] etwas egalisieren , en em lakaat a-live gant udb , ingalaat udb ; 2. [sport] dont a-benn da rampoiñ , dont a-benn da ingalaat , mont rampo ; 3. [tekn.] plaenaat , kompezañ , liveañ , keidañ ; 4. [gwiad.] livañ heñvel-heñvel .

Egalisierung b. (-,en) : 1. [sport] ingalaat g. ; 2. [sport] mont rampo g. ; 3. [tekn.] kompezañ g. , kompezidigezh b. , plaenaat g. , plaenadur g. , liveadur g. .

egalitär ag. : 1. kevatalour , kevarzelour ; egalitäre Verhältnisse , keñveriou kevatalour ls. ; 2. kevatalek ; egalitäre Gesellschaft , kevredigezh kevatalek b. ; egalitäres Wahlrecht , mouezhiañ kevatalek g. .

Egalitarismus g. (-) : ingalderouriezh b. , kevatalouriezh b. , kevarzelouriezh b. ; Verfechter des Egalitarismus , kevatalour g. , kevarzelour g. , ingalderour g. ; Ablehnung des Egalitarismus , digevarzhegezh b. .

Egalität b. (-) : [polit.] kevatalded b. , parded ar gwirioù b. , kevatalder ar gwirioù g. , ingaled ar gwirioù b. , ingalder ar gwirioù g. , parelez ar gwirioù b. .

Egel g. (-s,-) : [loen.] gwaderez b. , gelaouenn b. [liester gelaoued] , hirudineg g. [liester hirudinaged] .

Egelschnecke b. (-,n) : [loen.] 1. [Cercaria] kerker str. , kerkerenn b. ; 2. [Limacidae] große Egelschnecke , melchwed gwenn str. .

Egerling g. (-s,-e) : [kabell-touseg] rozig g. [liester rozigoù] , agarik g. [liester argariked] .

Egge b. (-,n) : 1. [labour-douar] oged b. , un ogedouù b. , freuzell b. , freuz g. , freuzerez b. , grif g. , klouedenn [liester klouedennoù , klouediner] b. , klouedell b. , diaoul g. , diskribilhon g. , tramaill b. , un tramaillhou ; Zinnen einer Egge , dent un oged ls. , dent un ogedouù ls. , treid un oged ls. ; die Kartoffeln mit der Egge zudecken , freuzañ an erv war ar patatez ; 2. [gwiad.] gwrimenn b. .

eggen V.k.e. (hat geeggt) : ogediñ , freuzañ , klouediñ , klouedadat , grifañ , diaoulat , tramaillhat ; das Feld wird geeggt , emeur o freuzañ ar park , emeur oc'h ogediñ ar park ; geeggtes Feld , park freuzet g. , park ogedet g. , park klouedet g. ; das Unkraut mit dem Grubber eggen , diaoulat , distripat .

Eggen n. (-s) : freuzaj g. , freuzerez g. , ogederez g. , klouedadur g. , klouederez g. , klouedat g. , ogediñ g. ; das Eggen des Unkauts mit dem Grubber , an diaoulat g. , an distripat g. .

Egger g. (-s,-) : [den] freuzer g. , ogeder g. , tramaillher g. , kloueder g. .

Egli g./n. (-/-s,-/-s) : [Bro-Suis , loen.] perch g. , persk g. , brell g. .

Ego n. (-s,-s) : me g. , ego g. ; [predér. , Husserl] das transzendentale Ego , an ego trehontel g. .

Egoismus g. (-, Egoismen) : emgarantez b. , emgariadezh b. , karantez an-unan b. , meañs b. ; der Egoismus tötet die Liebe , an emgarantez a laz ar garantez ; Egoismus kann die anderen nur ärgern , kasaus eo ar me .

Egoist g. (-en,-en) : emgarour g. , emgariad g. , den evitañ e-unan g. , den meañs g. , P. pemoc'h g. , den d'e sac'h g. , sacher d'e du g. , sell-e-revr g. .

Egoistin b. (-,nen) : plac'h eviti hec'h-unan b. , emgarourez b. , emgariadez b. , plac'h veañs b. , P. plac'h d'he sac'h b. , sacherez d'he zu b. , sellerez-he-revr b. .

egoistisch ag. : meañs - emgar - emgariat - digar - kar-e-unan - evitañ e-unan - mat dezhañ e-unan - evel ar bleiz : kontant da gaout kuit da reñi - sach d'e du - dihegar - fallakr - atav kontant da gemeret , mes james kontant da zioueret - a c'houlenn kalz hag a ro gwall nebeut - brokus outañ e-unan ha pizh e-keñver ar re all ; [bred. , Durkheim] egoistische Selbstdtötung , emlazh emgar g. .

Egomane g. (-n,-n) : den gantañ e-unan g. , den troet gantañ e-unan g. , den karg gantañ e-unan g. , den douget dezhañ e-unan g. .

Egomanie b. (-) : emgreizegezh b. , emgreizadezh b. , emgrezennegezh b. , meañs b. .

Egomanin b. (-,nen) : plac'h ganti hec'h-unan b. , plac'h troet ganti hec'h-unan b. , plac'h karg ganti hec'h-unan b. , plac'h douget dezhi hec'h-unan b. .

egotisch ag. : 1. emstudiek , emgolezat ; 2. [gwashaus] emazeulek .

Egotismus g. (-) : 1. emstudiegezh b. , emgolezadezh b. ; 2. [gwashaus] emazeulegezh b. .

Egotist g. (-en,-en) : emgolezad g. [liester emgolezaded] .

Egotrip g. (-s,-s) : gwalc'hadur an emlorch g. , emgreizadezh b. , emgreizegezh b. , emgrezennegezh b. ; er ist auf dem Egotrip , troet eo gantañ e-unan , karg eo gantañ e-unan , douget eo dezhañ e-unan .

Egozentriker g. (-s,-) : den gantañ e-unan g. , den troet gantañ e-unan g. , den karg gantañ e-unan g. , den douget dezhañ e-unan g. , emgreizad g. .

Egozentrikerin b. (-,nen) : plac'h ganti hec'h-unan b. , plac'h troet ganti hec'h-unan b. , plac'h karg ganti hec'h-unan b. , plac'h douget dezhi hec'h-unan b. , emgreizadezh b. .

egozentrisch ag. : emgreizek , emgreizat , meañs , troet gantañ e-unan , karg gantañ e-unan , a ra kalz a stad anezhañ e-unan , douget dezhañ e-unan , evitañ e-unan .

Egozentrismus g. (-) : emgreizegezh b. , emgreizadezh b. , emgrezennegezh b. , meañs b. .

egrenieren V.k.e. (hat egreniert) : [koton] Baumwolle egrenieren , dic'hreuniañ koton .

EG-Richtlinie b. (-,n) : sturiad a-berzh Kumuniezh Europa g. eh¹ ! estl. : he ! hañ !

eh² Adv. : 1. [Bro-Aostria , su Bro-Alamagn] n'eus forzh penaos , forzh penaos , forzh peseurt mod , bepred , mod pe vod , e mod pe vod , dre hent pe hent , a-dreuz pe a-hed ; 2. seit eh und je , a-vepred , a-holl-viskoazh , a-viskoazh , dalc'hmat , a-hed-ar-wech , a bep amzer , abaoe an amzeriou koshañ , aba 'z eus koun , abaoe ez eus koun , evit (e-doug , a-zoug) ar wech , a bep memor den / en tu-hont da soñ Mab-den (Gregor) ; wie eh und je , 'tav 'vel 'tav , atav evel atav , evel ma vez graet a-holl-viskoazh , evel ma'z eus bet viskoazh ; seit eh und je und auf ewig , a viskoazh da viken ; so ist es seit eh und je und so bleibt es auf ewig , se a zo bet a viskoazh hag a vo da viken .

Stagell isurzhiañ : a-raok ma , kent ma , a-barzh ma , ken na , a-benn ma .

Haft b. (-,en) : [istor] banaliezh b. .

ehe Adv. : [dispredet] gwechall , gwechall-gozh , en amzer wechall-wechall , en amzer gozh , en amzer gent , amzer 'zo bet , un amzer 'zo bet , a-gent , diagent , tro-all , tro-arall , gwech-hont , gwero , gwezharall , a-neuze , neuze , da neuze , a-benn neuze . Stagell isurzhiañ : a-raok ma , kent ma , a-barzh ma , ken na , a-benn ma .

Ehe b. (-,n) : dimeziñ g. , priedelezh b. ; rechtmäßige Ehe , unaniezh reizhwir b. ; eine Ehe darf nur bei freier und

uneingeschränkter Willenseinigung der künftigen Ehegatten geschlossen werden, ne c'hell bezañ dimeziñ ebet hep asant gwir ha dieub an danvez priedoù ; eine Ehe schließen, eine Ehe stiften, kontradiñ (ober) un dimeziñ, dimeziñ, eurediñ, priediñ, prietaat, fortuniañ, skoulmañ anezhi ; in den Stand der Ehe treten, dimeziñ, eurediñ, priediñ, prietaat, fortuniañ ; die Ehe vollziehen, seveniñ an dimeziñ, ober euvr a gig, kas da benn ar stad a briedelezh dre an dimeziñ dre gig ; eine Ehe aufheben, eine Ehe für ungültig (für nichtig) erklären, eine Ehe annullieren, freuzañ un dimeziñ, dispenn un dimeziñ, terriñ un dimeziñ, dizemeziñ daou bried, dizeurediñ daou bried ; aus dieser Ehe ging ein Kind hervor, diwar o friedelezh e c'hanas ur bugel ; ihre Ehe blieb kinderlos, difrouezh e chomas o dimeziñ ; unfruchtbare Ehen, kinderlose Ehen, dimeziòù difrouezh ls., dimeziòù gaonac'h ls. ; es kriselt in ihrer Ehe, n'int ket eürus an eil gant egile, tiegezh fall a reont, trouz a zo etrezo, bec'h a zo etrezo, patati a zo etrezo, bekilh a zo etrezo ar priedoù, patati a zo e-barzh an ti, chabous a zo etrezo, logod a zo en ti ; in glücklicher Ehe leben, en em glevet dispar-mat, bezañ eürus daou-ha-daou, bezañ dilogod an tiegezh, ober tiegezh mat, ober tiegezh vat (Gregor) ; trotz Armut in glücklicher Ehe leben, fritañ paourenteñ er billig a garantez ; wilde Ehe, Ehe ohne Trauschein, unaniezh frank b., ti bihan g., serc'herezh g., riboderezh g. (Gregor), tiegezh bihan g. ; mit jemandem in wilder Ehe leben, bezañ strobet ouzh u.b., serc'hiñ gant u.b., en em strobelliñ gant u.b., ober ti bihan gant u.b., ober tiegezh bihan gant u.b., c'hoari ti bihan gant u.b., ribodal, bezañ ajolbet gant u.b., en em stropañ gant u.b., en em stropañ ouzh u.b., en em rollañ gant u.b., ajolbañ gant u.b. ; in wilder Ehe leben, en em aljobañ, ribodal ; beide leben in wilder Ehe zusammen, an daou-mañ 'zo ajolbet ; eine wilde Ehe durch eine Eheschließung legalisieren, kantreolaat e saviad ; in zweiter Ehe heiraten, addimeziñ, eildimeziñ, adeurediñ ; in zweiter Ehe wurde Adelheid Gattin des Kaisers Otto I., dont a reas Adelheid da vezañ gwreg-pried an impalaer Otto Ist dre addimeziñ (dre eildimeziñ) ; Kinder aus zweiter Ehe, bugale diwar an eil pried ls. ; Kinder aus der ersten Ehe, bugale ur c'hentañ dimeziñ ls., bugale diwar ar c'hentañ pried ls. ; in den Hafen der Ehe einlaufen, dimeziñ, eurediñ, priediñ, prietaat, skoulmañ anezhi, ober euredenn, P. mont da gozhañ, en em lakaat en nask, lakaat e droad er stleug, stagañ e c'har ouzh gar u.b. ; [relig.] Sakrament der Ehe, sakramant a briedelezh g., sakramant ar briedelezh g. ; Unauflösbarkeit der Ehe, Unauflöslichkeit der Ehe, anfreuzadusted an dimeziñ b. ; [Bibl] du sollst nicht die Ehe brechen, lubrik mir na vezi nepred dindan boan da vezañ daonet / gadal mir na vezi nepred dindan boan da vezañ daonet.

eheähnlich ag. : evel priedoù, e doare priedoù ; zivilrechtlich geregelte eheähnliche Lebensgemeinschaft, emglev keodedel a gengred g., EKAG g. ; eheähnliche Lebensgemeinschaft, unaniezh frank b., tiegezh bihan g., tiegezhig g., ti bihan g., riboderezh g., serc'herezh g. ; mit jemandem in einer eheähnlichen Gemeinschaft leben, bezañ strobet ouzh u.b., serc'hiñ gant u.b., en em strobelliñ gant u.b., ober ti bihan gant u.b., ober tiegezh bihan gant u.b., c'hoari ti bihan gant u.b., ribodal, bezañ ajolbet gant u.b., en em stropañ gant u.b., en em stropañ ouzh u.b., en em rollañ gant u.b., ajolbañ gant u.b.

Eheannullierung b. (-,-en) / **Eheaufhebung** b. (-,-en) : freuzidigezh an dimeziñ b., freuz-dimeziñ g.

Eheband n. (-s) : unvaniezh a briedelezh b., priedelezh b. ; Trennung ohne Auflösung des Ehebandes, disrann a gorf g.

Eheberater g. (-s,-) : kuzulier priedoù g.

Eheberaterin b. (-,-en) : kuzulierez priedoù b.

Eheberatung b. (-,-en) : 1. kuzuliadenn briedoù b. ; 2. kreizenn guzuliañ evit ar priedoù b.

Ehebett n. (-s,-en) : gwewe ar priedoù g.

ehebrechen [anv-verb nemetken] : tromplañ e bried, avoultriñ, ober avoultriezh, kouezhañ en avoultriezh, terriñ ar bizoù, terriñ ar bizeier, terriñ e walenn, terriñ ar walenn, dimeziñ e penn ar bern plouz, ober an droug, drougober, gwallober.

Ehebrecher g. (-s,-) : avoultrer g., avoultr g., paotr avoultr g., galouper g., reder g.

Ehebrecherin b. (-,-nen) : toganenn b., avoultrerez b., katell b., gwreg avoultr b., gwreg c'halouperez b., gwreg rederez b.

ehebrecherisch ag. : ... avoultriezh, avoultr.

Ehebruch g. (-s,-brüche) : avoultriezh b., avoultrerez g., [un] avoultradenn b., dimeziñ e penn ar bern plouz g. ; im Ehebruch erzeugt, bet engehentet er-maez eus ar briedelezh, avoultr, bet engehentet er-maez an dimeziñ, P. beuzet e dad e stank ar vilin avel, ul labous garzh anezhañ g., tapet diwar an avantur, tapet diwar ur marc'h-red, tapet diwar red, tapet diwar rijj ; Ehebruch begehen, tromplañ e bried, ober avoultrerez, ober avoultriezh, ober an avoultr, kouezhañ en avoultriezh, avoultriñ, terriñ ar bizoù, terriñ ar bizeier, terriñ ar walenn, terriñ e walenn, dimeziñ e penn ar bern plouz, ober an droug, drougober, gwallober, P. ober ur vringoñsadenn, ober ur c'haloupatenn, ober un dec'hadenn, mont da redek, mont da c'haloupat ; Karneval ist kein Freibrief für Ehebruch, Meurlarjez n'eo ket un digarez evit tromplañ e bried, Meurlarjez n'eo ket un digarez evit ober avoultriezh ; er hatte sie beim Ehebruch ertappt, kavet en doa anezhi o trougober, paket en doa anezhi o wallober, tapet en doa anezhi oc'h ober an droug, kavet en doa ur goukoug war e neizh, kemeret en doa anezhi en avoultr.

Ehebund g. (-s,-bünde) : unvaniezh a briedelezh b., priedelezh b.

ehedem Adv. : gwechall, gwechall-gozh, en amzer wechall-wechall, gwech-hont, en amzer gozh, en amzer gent, amzer 'zo bet, un amzer 'zo bet, a-gent, diagent, tro-all, tro-arall, gwero, kent, gwezharall ; wie ehedem, evel kent.

Ehedispens g. (-es,-e) / b. (-,-en) : [gwir, relig.] diskarg eus ur skoilh a-berzh al lezenn hag a virfe ouzh an dimeziñ g., diskarg eus un ampech da zimeziñ g.

Ehefrau b. (-,-en) : pried b., gwreg b. [liester gwragez], gwreg-pried b., boufam b., parez b., paradur g. ; frisch gebackene Ehefrau, plac'h nevez-dimezet b., plac'h-nevez b., gwreg yaouank b., gwreg-nevez b., maouez-nevez b., pried-nevez b., euredegez b. ; treue Ehefrau, gwreg feal b. ; untreue Ehefrau, doganenn b., avoultrerez b., katell b., gwreg c'halouperez b., gwreg rederez b. ; vernachlässigte Ehefrau, pried dilezet b. ; dritte Ehefrau eines Witwers, mozogell b. ; rechtmäßig angetraute Ehefrau, pried reizhwir b., pried reizh b. ; mit seiner Ehefrau Sex haben, ober ar briedelezh ; meine Ehefrau, va gwreg b., va fried b., va hini gozh b., va hanterdiegezh g., va hanterenn b., va hanter vodell b., va hanter voutikl b. ; sich (dat.) jemanden als Ehefrau wünschen, c'hoantaat u.b. da bried.

Ehegatte g. (-n,-n) : 1. pried g., gwaz g., ozhac'h g., gour-pried g., par g., paradur g. ; 2. sich (dat.) jemanden als Ehegatten wünschen, c'hoantaat u.b. da bried ; die Ehegatten, ar priedoù ls. ; eine Ehe darf nur bei freier und uneingeschränkter Willenseinigung der künftigen Ehegatten geschlossen werden, ne c'hell bezañ dimeziñ ebet hep asant gwir ha dieub an danvez priedoù ; [gwir] böslische Verlassung des einen Ehegatten von dem anderen, dilezadenn rakpoelladet b.

Ehegattensplitting n. (-s) : telladur distroll ar priedoù g.

Ehegelübde ls. : [relig.] die Ehegelübde, promesa ar briedelezh b.

Ehegattin b. (-,-nen) : pried b., gwreg b. [*liester gwragez*], gwreg-pried b., parez b., paradur g. ; *sich (dat.) jemanden als Ehegattin wünschen*, c'hoantaat u.b. da bried.

Eheglück n. (-s) : eürusted daou-ha-daou b., tiegezh mat g., tiegezh dilogod g.

Ehehaft b. (-,-en) : [istor] banaliezh b.

Ehehälfte b. (-,-n) : [dre fent] *meine Ehehälfte*, va hanter diegezh g., va hanterenn b., va hini gozh b., va hanter vodell g., va gwreg b., va farez b., va faradur g.

Ehehindernis n. (-ses,-se) : [gwir] *trennendes Ehehindernis*, ampech da zimeziñ (Gregor) g., skoilh a-berzh al lezenn hag a vir ouzh an dimeziñ g., harz ouzh an dimeziñ g.

Ehejoch n. (-s) : *sich ins Ehejoch begeben*, mont da gozhañ, en em lakaat en nask, lakaat e droad er stleug, stagañ e c'har ouzh gar u.b.

Ehekonsens g. (-es,-e) : asant gwir ha dieub an danvez priedou g.

Ehekontrakt g. (-s,-e) : kevrat dimeziñ b.

Ehekrach g. (-s,-kräche) : trouz etre ar priedou g., bec'h etre ar priedou g., patati etre ar priedou g., patati e-barzh an ti g., chabous g., salamantenn b.

Ehekrüppel g. (-s,-) : paotr dipitet gant e zimeziñ g., plac'h dipitet gant he dimeziñ b., reuziad an dimeziñ g., reuziadez an dimeziñ b.

Eheleben n. (-s) : buhez daou-ha-daou b., priedelezh b.

Eheleute ls. : priedou ls. ; *die zukünftigen Eheleute*, die künftigen Eheleute, an danvez priedou ls. ; *die frischgebackenen Eheleute*, die jungen Eheleute, an daou zen-nevez ls., an dud-nevez ls., an daou bried-nevez ls., ar priedou-nevez ls. ; *als Eheleute nicht zusammenpassen*, ober tiegezh fall.

ehelich ag. : 1. ... pried, ... ar priedou, ... priedelezh, priedel, euredel, ... dimeziñ ; *eheliche Treue*, lealded e-keñver e bried b. ; *eheliche Pflicht*, deverioù a briedelezh ls., deverioù ar briedelezh ls., deverioù ar priedou an eil e-keñver egile ls. ; *seine ehelichen Pflichten verrichten*, ober e zever, rentiñ an never d'e wreg ; *ehelicher Wohnsitz*, *eheliche Wohnung*, chomlec'h an tiegezh g., chomlec'h an daou bried g., ti ar priedou g., kenannez g. ; *eheliche Auseinandersetzung*, trouz etre ar priedou g., bec'h etre ar priedou g., patati etre ar priedou g., patati e-barzh an ti g., chabous g., salamantenn b. ; 2. [dre astenn.] gwirion, reizh, hervez lezenn, reizhwir ; *eheliches Kind*, bugel reizhwir g., bugel reizh g. ; *eheliche Verbindung*, unaniezh reizhwir b. ; *ein Kind für ehelich erklären*, *ein Kind als ehelich erklären*, *ein Kind als ehelich anerkennen*, anzav ur bugel, lakaat ur bugel war e anv, anzavout ez eo ur bugel e vulg hervez lezenn, anavezout ur bugel da vab an-unan, anavezout ur bugel da verc'h an-unan, reizhwiriañ ur bugel ; *jemandes eheliches Kind sein*, bezañ war anv e dad (e vamm), bezañ bugel reizhwir e dad ; *nicht eheliche Abstammung*, maberezh anpriedel g. ; *nicht eheliches Kind*, bugel anpriedel g., bugel avoultr g. [iester avoultred], bastard g. [iester besterd, bastarded], bastardez b., bugel ar garantez g., frouezhenn ar pec'hed b., P. bugel beuzet e dad e stank ar vilin avel g., labous garzh g., bugel tapet diwar ur marc'h-red g., bugel tapet diwar red g., bugel tapet diwar nj g., bugel diwar an avantur g., bugel tapet diwar an avantur g., bugel an degouezh g., bugel sant Jozef g., tapadenn b., distaoladenn b., laeradenn b., mab-eigle g., bugel bet badezet e-tro-kein an iliz g. ; *nicht ehelicher Sohn*, mab avoultr b., avoultr g. ; *nicht eheliche Tochter*, merc'h avoultr b., avoultrez b.

Adv. : *ehelich verbinden*, kevreañ dre liammoù ar briedelezh.

ehelichen V.k.e. (hat geehelicht) : eurediñ, dimeziñ da, dimeziñ gant, eurediñ da, prietaat gant, prietaat da, priediñ gant, priediñ da, fortuniañ gant ; *er hat sie geehelicht*, kemeret en deus anezhi da wreg.

Ehelichkeit b. (-) : [gwir] maberezh reizhwir g., maberezh reizh g., maberezh priedel g.

Ehelichkeitserklärung b. (-,-en) : [gwir] anavezadur da vulg hervez lezenn g., anavezadur da vab hervez lezenn g., anavezadur da verc'h hervez lezenn g., reizhwiriadur ur bugel g.

ehelos ag. : dizimez ; *eheloser Stand*, dizimezed b., dibriedelezh b., dizimez g., dizimezidigezh b. (Gregor), stad an hini dizimez b.

Ehelosigkeit b. (-) : dizimezed b., dibriedelezh b., dizimez g., dizimezidigezh b. (Gregor).

ehemalig ag. : kozh, bet, ez-, diagent, diaraok, a-raok, a-zagent, a-gent, a-ziaraok, a-wechall, a-wezharall, kent, neuze ; *mein ehemaliger Lehrer*, ar skolaer ma'z on bet gantañ er skol g. ; *der ehemalige Bürgermeister*, ar maer bet g. ; *der ehemalige Präsident*, an dibrezidan g., an ezprezidan g., ar prezidan kozh g., ar prezidan neuze g. ; *ehemaliger Minister*, ezministr g., maodiern bet g. ; *der ehemalige König*, an ezroue g. ; *ehemalige Fabrik*, greanti dizamkan g. ; *ein ehemaliger Trinker*, un ever bet g. ; *ein ehemaliger Raucher*, ur butuner bet g.

Ehemaligentreff g. (-s,-s) / **Ehemaligentreffen** n. (-s) : emgavedigezh b.

ehemals Adv. : gwechall, gwechall-gozh, en amzer wechall-wechall, en amzer gozh, en amzer gent, amzer 'zo bet, un amzer 'zo bet, a-gent, diagent, tro-all, tro-arall, gwech-hont, gwerso, gwezharall, a-neuze, neuze, da neuze, a-benn neuze.

Ehemann g. (-s,-männer) : pried g., gwaz g., ozhac'h g., gour-pried g., par g., paradur g., P. hini kozh ; *der ideale Ehemann*, ar pried skouer g. ; *frisch gebackener Ehemann*, ozhac'h-nevez g., ozhac'h nevez-dimezet g., ozhac'h yaouank g., den-nevez g., paotr-nevez g., pried-nevez g., mab-nevez g., paotr nevez-dimezet g., euredeg g. ; *treuer Ehemann*, gwaz feal g. ; *untreuer Ehemann*, treuloser Ehemann, gwaz gwidal g., gwaz galouper g., pried disleal g., pried avoultr g., pried difeal g., ozhac'h galouper g., ozhac'h redar g. ; *besser ein harter als ein toter Ehemann*, gwelloc'h ur gwaz garv evit ur gwaz marv ; *betrogener Ehemann*, dogan g., Yann gorneg g., paotr-e-gerniel g., korneg g., dañvad g., maout g., bonedeg g. ; *sehr gefälliger Ehemann*, golo-pod g., Yann gontant g., dogan kontant g. ; *sich (dat.) jemanden als Ehemann wünschen*, c'hoantaat u.b. da bried ; *einen Ehemann wählen*, dibab ur pried, kemer u.b. da bried ; *die Frau muss ihrem Ehemann gehorchen*, an tog a zle mestriñ d'ar c'hoef ; *mein Ehemann*, va fried g., va gwaz g., va hanter diegezh g., va den g., va ozach g., va hini kozh g., va far g., va faradur g., va c'christen g. ; *eine Tante meines Ehemannes*, ur voereb d'am gwaz b. ; *ihr mickriger Ehemann*, he chwitouz a bried g., he skoanard a bried g. ; *mit einer älteren Frau verheirateter junger Ehemann*, [dre fent.] tommer g.

ehemännlich ag. : [gwir] ozhac'hel.

ehemündig ag. : [gwir] kaezourek, dimezus, en oad da zimeziñ, en oad da fortuniañ, dimezapl ; *er ist ehemündig*, en e oad dimeziñ emañ, deuet eo d'e oad dimeziñ, kozh a-walc'h da zimeziñ eo, oad a-walc'h en deus evit dimeziñ, en oad da zimeziñ emañ, deuet eo en oad da zimeziñ, en oad da fortuniañ emañ, dimezapl eo ; *alle ehemündigen Mädchen sahen ihn verliebt an*, razh ar merc'hed da zimeziñ a rae lagad dezhañ, razh ar merc'hed da zimeziñ a selle a-druez outañ, razh ar merc'hed da zimeziñ a rae sellou sant Langis dezhañ, razh ar merc'hed da zimeziñ a rae al lagad dous (lagad bihan, lagad mignon, lagad flour, lagadig) dezhañ, razh ar merc'hed

da zimeziñ a rae sellou doñv outañ, razh ar merc'hed da zimeziñ a rae lagadigou outañ, razh ar merc'hed da zimeziñ a luc'he outañ, razh ar merc'hed da zimeziñ a lugerne outañ, razh ar merc'hed da zimeziñ a rae sellou milliour outañ, razh ar merc'hed da zimeziñ a selle outañ gant daoulagad milliour, razh ar merc'hed da zimeziñ a selle gwiv outañ, razh ar merc'hed da zimeziñ a daole gwilc'hadennoù milliour dezhañ, razh ar merc'hed da zimeziñ a rae selladoù tener dezhañ.

Ehemündigkeit b. (-) : dimezusted b.

Ehename g. (-ns,-n) : anv priedel g. ; *seinen Namen an den Ehenamen anhängen*, stagañ e anv-tiegezh ouzh an anv priedel.

Ehepaar n. (-s,-e) : an daou bried ls., koublad g., menaj b. ; *das frische Ehepaar, das junge Ehepaar*, an daou zen-nevez ls., an dud-nevez ls., ar priedoù-nevez ls., an daou bried-nevez ls., ar menaj yaouank g. ; *die ersten Einkäufe eines jungen Ehepaars*, an nevezioù ls. ; *kinderloses Ehepaar*, priedoù divugel ls., tiegezh divugel g., [mezeg.] priedoù gaonac'h ls.

Ehepartner g. (-s,-) : pried g., par g., paradur g. ; *sich (dat.) jemanden als Ehepartner wünschen*, c'hoantaat u.b. da bried ; *seinen Ehepartner betrügen*, tromplañ e bried, ober avoultriezh, kouezhañ en avoultriezh, avoultriñ, terriñ ar bizoù, terriñ ar bizeier, terriñ ar walenn, terriñ e walenn, dimeziñ e penn ar bern plouz, ober an droug, drougober, gwallober, ober falloni, P. ober ur vringoñsadenn, ober ur c'haloupadenn, ober un dec'hadenn, mont da redek, mont da c'haloupat.

Ehepflicht b. (-,en) : deverioù a briedelezh ls., deverioù ar briedelezh ls., deverioù ar priedoù an eil e-keñver egile ls. ; *seinen Ehepflichten nachkommen*, ober e zevez, rentañ an never d'e wreg.

ehler Adv. : 1. abretoc'h, kentoc'h ; *je eher, je lieber, je eher, desto (je) besser*, seul gent, seul well - seul gentoc'h, seul welloc'h - an abretañ ar gwellañ - ar c'hentañ ar gwellañ - an trummañ ar gwellañ - ar primañ ar gwellañ - ar buanañ ma vo gellet - na zale ket d'ober da dra - ar c'hentañ n'eo ken ar gwellañ ; 2. [dre astenn.] kent, kentoc'h ; *ehler den einen als den anderen nehmen*, kemer an eil kentoc'h eget egile ; *ehler sterben als*, kent mervel eget ... (Gregor), mervel a rafen kent(oc'h) eget ..., gwell eo ganin mervel eget ... ; *er ist eher klein*, bihan eo pa lavarin mat (pa lavarin ervat) ; 3. douetus, moarvat, emichañs, pechañs, hervez pep doare, evit doare, e-doare, diouzh ar mod, hervez ar mod, hervez an dailh, hervez doare, diouzh doare, diouzh an doare, diouzh feson, a-hervez, hervez, diouzh ma kreder, hervez ar gwel, da welet, din da welet, bete gwelet, war a seblant, war a hañval, me 'laka, 'm eus aon, da grediñ ez eus e ..., kredapl, peadra 'zo da grediñ e ..., chañsou 'zo, chañsus, taol-chañs, erfin ; *es ist eher frisch heute*, freskik eo an amzer ; *das ist eher möglich*, a (e) c'halife bezañ, gallout a-walch', marzeze a-walch', se 'zo ar pezh a c'hoarvezo moarvat ; *er ist eher freundlich*, n'eus ket ur gwall zen anezhañ ; 4. seul vui, ken meur rak-se ; *er wird es umso eher tun, als es ja sein Vorteil ist*, seul gontantoc'h e vo d'en ober ma'z eo kement-se emsav dezhañ, kontant e vo d'en ober seul vui ma'z eo kement-se emsav dezhañ, kontant e vo d'en ober ken meur rak-se pa vo gwell a se.

Eherecht n. (-s,-e) : [gwir] lezennaoueg a sell ouzh ar briedelezh b., gwir ar briedelezh g.

Ehering g. (-s,-e) : gwalenn-eured b., bizoù-euredek g. [liester bizeier-euredek], euredenn b., [dre fent] chadenn b., kabestr g. ; *die Eheringe kaufen*, P. kilhañ ; *das gegenseitige Anstecken der Eheringe*, eskemm ar gwalinier g. ; *er trug einen Ehering*, ur walenn-eured a oa war e viz.

ehern ag. : 1. ... arem, graet gant arem ; [Bibl] *der eherne Altar*, aoter al loskaberzhioù b., an aoter arem b. ; 2. [dre skeud.] dibedennus, dibleg.

Eheschänder g. (-s,-) : avoultrerez g.

Eheschänderin b. (-,nen) : avoultrerez g.

Ehescheidung b. (-,en) : torr-dimeziñ g., freuz-dimeziñ g., freuzidigezh an dimeziñ b., torridigezh an dimeziñ b., diforc'hidigezh-dimezin b., dibriediñ g., dizimeziñ g. ; *auf Ehescheidung klagen*, goullenn torridigezh an dimeziñ dirak al lez-varn, goullenn digant al lez-varn ma vefe torret an dimeziñ, goullenn dibriediñ.

Ehescheidungsklage b. (-,n) : mennadenn torridigezh an dimeziñ b., mennadenn dibriediñ b.

Eheschließung b. (-,en) : dimeziñ g., eurediñ g., dimez g., dimezenn b., eured g./b., lid-dimeziñ g. ; *zivile Eheschließung, standesamtliche Eheschließung*, dimeziñ-dre-lezenn g., dimeziñ keodedel g., dimeziñ en ti-kêr g. ; *Frauen und Männer haben bei der Eheschließung, während der Ehe und bei deren Auflösung gleiche Rechte*, gwirioù par zo d'ar wazed ha d'ar merc'hed e-keñver an dimeziñ, e-pad ar briedelezh hag e-keñver an dibriediñ ; *die Eheschließungen zwischen nahen Verwandten*, an dimeziù etre tud-nes ls. ; *die Geburten, die Eheschließungen und die Todesfälle*, ar beviou, an dimeziou hag ar marviou ; *Zahl der Eheschließungen*, feur eurediñ g. ; *ärztliche Untersuchung vor der Eheschließung*, testeni mezeg rakeurediñ g. ; *seine Partnerschaft durch eine Eheschließung legalisieren*, eine wilde Ehe durch eine Eheschließung legalisieren, kantreolaat e saviad.

Ehesegen n. (-s,-) : 1. [relif.] binnigadenn ar priedou b. ; 2. [dre skeud., babigid] frouezh an dimeziñ g.

hest Adv. : [Bro-Austria] a-barzh nemeur, akoubik, a-benn nemeur, a-barzh nebeut, a-barzh pell, war-barzh nemat, a-benn nebeut amañ, hep re a zale, hep dale nemeur, hep nemeur a zale, hep dale pell, hep pell dale, a-raok nemeur amañ, edan berr, ur wech all ha ne vo ket pell, prest, prestik, dambrest, bremaik, dizale, tuchant, tuchantik, pelloc'h, ne vo ket a-bell, ne vo ket pell, ne vo ket pell an dale, ne vo ket pell an amzer.

Ehestand g. (-s) : priedelezh b. ; *in den Ehestand treten*, dimeziñ, eurediñ, priediñ, prietaat, fortuniañ.

Ehestreit g. (-s) : trouz etre ar priedou g., bec'h etre ar priedou g., patati etre ar priedou g., patati e-barzh an ti g., chabous g., salamantenn b.

eheste(r,s) ag. : kentañ, abretañ.

ehestens Adv. : 1. d'an abretañ ; 2. [Bro-Austria] an abretañ ar gwellañ - an abretañ 'vo ar gwellañ - ar c'hentañ ar gwellañ - ar prestañ ar gwellañ - prestañ gwellañ - seul gent, seul well - an trummañ ar gwellañ - ar primañ ar gwellañ - ar buanañ ar gwellañ - kerkenet ha ma vo gellet - ar buanañ ma vo gellet.

Ehestreit g. (-s,-e) : chabous g., trouz etre ar priedou g., bec'h etre ar priedou g., patati etre ar priedou g., patati e-barzh an ti g., salamantenn b.

Eheverfehlung b. (-,en) : mankadenn e-keñver deverioù ar briedelezh b.

Eheverkündigung b. (-,en) : [Bro-Suis] embann priedelezh g.

Ehevermittlung b. (-,en) : 1. kuzuliadenn briedou b. ; 2. ajañs-dimeziñ b., ti dimeziñ g.

Eheversprechen n. (-s) : promesa a briedelezh b.

Ehevertrag g. (-s,-verträge) : kevrat dimeziñ b.

Ehevollzug g. (-s) : sevenidigezh an dimeziñ b.

Eheweib n. (-s,-er) : [dre fent] *mein Eheweib*, va hanter diegezh g., va hanterenn b., va hini gozh b., va gwreg b., va gwreg-pried b.

Ehewerbung b. (-,en) : goullenn-dimeziñ g., goullennadeg b., goullennou ls., gweladell b., gwelou ls.

Ehrabschneider g. (-s,-) : gwallvruder g., divruder g., falstamaller g., falsprezeger g., droukprezeger g., droukkomzer g., falstamallour g., gwallgomzer g., duer g., fallgomzer g., danter g.

Ehrabschneiderei b. (-,-en) : tamall e gaou g., falstamall g., falstamallerez g., falsprezegerez g., droukprezeg g., droukkomz b., fallgomz b., gwallgomz b., gwallgomzerez g., gwallvruderez g., duerezh g., dantañ g., gragailh g., divruderez g., duerezh g., taol feuk g., flipataerez g., gwalennad b., hegadenn b., dismekañs b., feukadenn b., feuk g., mezhadenn b., kaoz b., kaoziou ls., hiboudou ls., lañchennad b.

ehrbar ag. : din a zoujañs, doujus, doujañsus, enorus, onest, dereat, a-feson, a-zoare, a-dailh, modet mat, reizh hag eeun, reizh a galon, reizh-meurbet, tre, seven, sevenet, partapl, fur, prop ; *ehrbarer Sitten*, doareou dereat (mat, reizh, sevenet, prop) ls., buhezegezh kaer b., buhezegezh vat b. ; *ehrbarer Bürger*, den onest g., den a fiziañs g., den a-zoare g., den reizh g., den reizh hag eeun g., den reizh a galon g., den reizh-meurbet g., den jurdik g., den tre g., den kenañ g., den a-dailh g., den a-feson g.

Ehrbarkeit b. (-) : enorusted b., enoruster g., dereadegezh b., doujusted b., reizhded b., reizhder g.

Ehrbegier b. (-) / **Ehrbegierde** b. (-,-n) : c'hoant errouout g., c'hoant sevel g., kleñived an uhelegezh g., c'hoant uhelaat g., egar sevel g., youl-sevel b., uhelegezh b.

Ehre b. (-,-n) : 1. enor g. ; *ein Mann von Ehre*, un den a enor g. (Gregor) ; *auf seine Ehre halten*, delc'her stad eus e enor ; *seine Ehre darein setzen*, sellet evel un afer a enor [d'ober udb], bezañ evit an-unan un afer a enor [ober udb] ; *jemanden bei seiner Ehre packen*, delc'her u.b. e enor, tapout u.b. e enor, kemer u.b. war e enor, lakaat enor e korf u.b. (Gregor) ; *seine Ehre preisgeben*, *seine Ehre verlieren*, koll e enor, koll e anv mat, koll e vrud, koll e vrud vat, en em gousiañ ; *seine Ehre retten*, *seine Ehre wahren*, salviñ e enor, en em dennañ gant enor, en em dennañ gant e enor (en e enor) (Gregor), chom digailhar ; *jemandem Ehre machen*, ober enor d'u.b. ; P. mit Ehren eine schwierige Lage bestehen, en em dennañ gant enor eus ur gwall blegenn ; *ein Küsschen in Ehren kann niemand verwehren*, ne c'haller ket naç'h ur bouchig pa vez roet gant un den onest.

2. brud g./b., anv mat g., enor g., eneb g., eñebrann b., gloar b. ; *jemandem die Ehre abschneiden*, dispenn anv mat u.b., didammañ brud vat u.b., duañ brud vat u.b., louzañ brud vat u.b., gwallañ brud vat u.b., divrudañ (gwallvrudañ, fallvrudañ, labezañ, duañ) u.b., ober anv fall ouzh u.b., stlabezañ enor u.b., stlabezañ u.b., stlabezañ anv u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., chaokat u.b., dicheckal u.b., chaokat brud u.b., chaokat a-enep u.b., binimañ u.b., kas enor u.b. da ludu, luduañ brud u.b., stlejañ anv mat u.b. e-kreiz ar c'hailhar, druilhañ u.b. er c'hailhar, kailharañ u.b., lakaat u.b. duoc'h eget ar siminal, ruiilhañ u.b. er pri, gwallgomz diwar-benn u.b., gwashaat u.b., lemel e anv mat digant u.b., falc'hat e brad d'u.b., terriñ keuneud war kein u.b., ober gaou ouzh anv mat u.b., ober un diframm e sae u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., ober ur freg e brud vat u.b. ; *jemanden um seine Ehre bringen*, koll enor u.b. / dizenoriñ u.b. / koll anv mat u.b. (Gregor), kas da goll enor u.b., kas da fall enor u.b., kousiañ enor u.b., lemel e enor digant u.b., lemel e anv mat digant u.b., luduañ brud u.b., falc'hat e brad d'u.b. ; *jemandes Ehre beeinträchtigen*, *jemandes Ehre antasten*, gwallañ enor u.b., stekiñ ouzh enor u.b., dilufrañ enor u.b., ober gaou ouzh enor u.b. / ober dismekañs d'u.b. en e enor / ober gaou ouzh u.b. en e anv vat (Gregor), ober gaou ouzh anv mat u.b., divrudañ (gwallvrudañ,

fallvrudañ) u.b., ober anv fall ouzh u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., dicheckal u.b., bihanaat brud vat u.b., duañ brud vat u.b., louzañ brud vat u.b., binimañ u.b., ober un diframm e sae u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., ober ur freg e brud vat u.b., kailharañ brud u.b., diframmañ brud vat u.b., terriñ keuneud war kein u.b., chaokat u.b., chaokat brud u.b., chaokat a-enep u.b., lemel e anv mat digant u.b., falc'hat e brad d'u.b. ; *der Preis der Ehre*, an eñebwerzh g. ; *seine Ehre verkaufen*, lakaat e enor dindan e dreid evit gounit arc'hant ; *jemanden wieder zu Ehren bringen*, rentañ e enor d'u.b. (Gregor), daskoriñ e enor d'u.b., resturel e enor d'u.b., rapariñ enor u.b., dizuañ u.b., dazbriañ u.b., didamall u.b., gwennañ u.b. ; *wieder zu Ehren kommen*, adkavout e anv mat, adkavout e enor, adkavout e vrud, bezañ dizuet ; *es geht um seine Ehre*, emañ e anv mat en arvar er c'hoari-se, un afer a enor eo evitañ, keal a zo eus e enor ; *der Ehre Abbruch tun*, ober gaou ouzh an enor, bihanaat ar vrud vat, ober gaou ouzh an anv mat ; *etwas in allen Ehren tun*, ober udb e pep onestiz / ober udb gant pep enor (Gregor), mont gant an eeun d'udb ; *etwas in allen Ehren sagen*, lavaret udb gant doujañ hag onestiz, lavaret udb gant un dereeagegezh vras ; *aller Ehre wert sein*, bezañ dellezek da vezañ enoret (meulet) ; *ihm kommt diese Ehre zu*, gantañ e tegouezh an enor d'ober an dra-se, an enor d'ober an dra-se a zo dleet dezhañ, bezañ enoret a zo dleet dezhañ ; *hoch in Ehren stehen*, bezañ enoret bras gant an holl, bezañ douget enor bras d'an-unan, bezañ priziet-tre, bezañ e-kreiz an enorioù ; *es ist mir eine Ehre*, Sie bei mir zu empfangen, en em gavout a ran kant ha kant enoret o tegemer ac'hanoc'h em zi, un enor bras eo din ho tegemer du-mañ ; *er hat damit Ehre eingelegt*, kement-se en doa roet sked dezhañ, dre gement-se en doa gounezet un anv kaer / brudet en doa mat e anv gant e oberioù enorus (Gregor) ; *die Ehre seines Vaterlandes aufrechterhalten*, derc'hel plom enor e vro ; *seinem Vaterlande Ehre machen*, ober enor d'e vro, bezañ enoret e vro gant an-unan, gounit anaoudegegezh-vat ar vro, dellezout anaoudegegezh-vat ar vro ; *auf dem Felde der Ehre fallen*, auf dem Felde der Ehre bleiben, kouezhañ war an dachenn-enor, chom war an dachenn-enor, chom ouzh torgenn, kouezhañ ouzh torgenn, chom er blaenenn, chom war an dachenn(-vrezel), skuilhañ e wad war an dachenn-vrezel, lezel e vuhez war an dachenn-emgann, skuilhañ e wad evit e vro, mervel evit ar vro ; *Ehre sei Gott in der Höhe*, gloar da Zoue e barr an Neñvoù, gloar da Zoue e lein an Neñv ; *Ehre und Ruhm der heiligen Anna !* kloñ hag enor bepred d'an itron santez Anna ! ; *er hat die Prüfung mit Ehren bestanden*, tremenet en doa an arnodenn gant enor, degemeret e voe en arnodenn gant ar meneg enorus ; *alte Sitten in Ehren halten*, dougen bri d'ar gizioù kozh, dougen doujañs d'ar gizioù kozh, kaout doujañs ouzh ar gizioù kozh, respetiñ ar gizioù kozh, doujañ ar gizioù kozh.

3. [dre astenn.] enorioù ls. ; *jemandem kriegerische Ehren erweisen*, degemer daskoridigezh un enebour gant an azaouez dleet dezhañ, ober enorioù d'an enebour trec'het ; *jemandem die letzte Ehre erweisen*, ober an enorioù diwezhañ d'u.b., ober ar c'himiad diwezhañ d'u.b. (Gregor), rentañ an enor diwezhañ d'u.b., rentañ enorioù da gorf u.b., lavaret ur c'henavo diwezhañ d'u.b. ; *jemandem Ehre erweisen*, *jemandem Ehre bezeigen*, ober enorioù d'u.b., dougen enor d'u.b.

4. [relig.] *jemanden zur Ehre der Altäre erheben*, lakaat u.b. war an aoterioù, lakaat (merkañ, dougen) u.b. war roll ar sent, lakaat (merkañ, dougen) u.b. e-mesk ar sent, santelezañ u.b., lakaat u.b. da sant, gwenvidikaat u.b.

5. [troiennoù sevended] feiz b., enor g. ; auf Eid und Ehre ! dre va le ! dre va enor ! war va enor ! m'en tou ! ; bei meiner Ehre, auf Ehre ! auf Ehre und Gewissen ! war va enor ! dre va enor ! e feiz ! m'en tou ! m'en tou ruz ! m'en tou ruz-glaou-tan ! em askre, gant va holl goustiañs, e pep onestiz (Gregor), a'm holl gaouded ; Herr und Frau Wellm geben sich die Ehre, Sie zum Tee einzuladen, en em gavout a ra an aotrou hag an itron Wellm kant ha kant enoret o pediñ ac'hanoc'h da evañ un tasad te ganto ; mit wem habe ich die Ehre zu sprechen ? gant piv em eus an enor da gaozeal ? ; darf ich um die Ehre Ihres Besuches bitten ? m'ho pefe ar vadelezh d'ober ur gwel deomp, enor e vefe din degemer ac'hanoc'h em zi ; was verschafft mir die Ehre ? petra a dalvez din an enor-se ? a belec'h e teu kement-se din ? da biv ez on dileour eus kement a enor ? P. a-berzh petore sant e teu kement-se din ? ; ich bin dieser Ehre unwürdig, re vat oc'h evidon evit ar pezh a veritan ; (ich) habe die Ehre ! en em gavout a ran enoret, laouen meurbet ! laouen meurbet on gant kement-se ; Ihr Wort in Ehren, salv hoc'h enor, respes deoc'h, respes d'an neb em ch'lev (Gregor) ; Ehre sei Gott, Doue ra vezou meulet a bep tra (Gregor), gloar (meuleudi) da Zoue ! Doue da vezou meulet ! ; [kr-I] Ehre, wem Ehre gebührt, ar mestr zo ar mestr ha pa vez kaoc'h ouzh e revr - an neb 'zo mevel n'eo ket mestr, verbum caro factum est ; nach Ehren streben, redek gant gred warlerc'h an enorioù, bezañ naonek d'an enorioù, bezañ c'hoantek d'an enorioù, kouvetañ enorioù, trac'hoantaat enorioù, glaouriñ war an enorioù, glaourenniñ war-lerc'h an enorioù, bezañ c'hoantek a enorioù, bezañ c'hoant gloar en an-unan, bezañ troet gant an enorioù (gant ar ch'loar), bezañ terzhienn ar vrazentez gant an-unan, na vezañ nemet brasoni gant an-unan, bezañ angoulet gant an enorioù, karet an enor hag ar renk ; Ehre verloren, alles verloren, koll brud vat ha gounit un dra a zo ur c'holl a'r re vrashañ, an enor ne dalv netra met magañ a ra, anez d'an enor n'eus netra, an enor eo ar penn kentañ, kas da goll enor e nesañ 'zo gwasoc'h eget e lazhañ, gwell eo brud vat da bep hini eget aour melen leizh an ti [eget madoù leizh e di], gwashoc'h eo ar vrud tapet evit ur si skoachet.

ehren V.k.e. (hat geehrt) : enoriñ, doujañ, azaouezin, kaout istim ouzh, kaout doujañs evit, dougen doujañs da, dougen enor da, ober enorioù da, dougen bri da, briaat, istim, istimañ, revilañ, kehelañ, goprañ gant enor, ober enor da, P. respectiñ, [dispredet] briaat, [relig.] ober gwazoniezh d'ur sant bennak, dougen gwazoniezh d'ur sant bennak ; seine Freundschaft ehrt mich, en em gavout a ran kant ha kant enoret o kaout anezhañ da vignon, un enor eo din e gaout da vignon ; ich fühle mich geehrt ! barret on a enor eus ho perzh ! ; einen Festtag ehren, einen Feiertag ehren, berzañ ur gouel ; du sollst deinen Vater und deine Mutter ehren, azaouezin ouzh tad ha mamm az pez d'ober, dleout a rez doujañs da'z tad ha da'z mamm, dleet end-eeun eo dit doujañ da dad ha da vamm, dleet end-eeun eo dit doujañ da dad ha kehelañ da vamm ; [Bibl] du sollst Vater und Mutter ehren, auf dass es dir wohl ergehe und du lange lebest auf Erden, da dad, da vamm a enori ha da vuhez a astenni - da dad, da vamm a enori evit pell amzer ma vevi ; [kr-I] wer den Pfennig nicht ehrt, ist des Talers nicht wert, a wenneien emaint tout - a wenneien, a wenneien e vez graet skoejeien [skoedoù] - an eil nebeud a fonna egile - an eil nebeud a gresk egile - gant spilhouù e c'heller paeañ ur goumanant a gant skoed ma ve a-walc'h anezho - tamm-hattamm e vez graet e vrangoù da Yannou - arboellañ pa garer, 'benn antronoz e kaver - arboellañ pa garer antronoz e kaver - kerc'heiz a lez pesk bihan a zebr melch'wedenn d'he c'hoan - lur ha lur a sav da somm - an den n'eo ket pizh war e dra a ya

abred da visac'hañ - bezañ pizh er c'homañsamant eo penn an hent d'an arboellamant - ar foranerez a gas an den da baour - an arboellentez a stank an nor ouzh ar baourentezez - an niver a raio bern - paour a c'hounez, paour a foet, paour n'en deus ezhomm yalc'h ebet.

Ehren- : ... a enor, ... enorus.

Ehrenakzept n. (-es,-e) : [kenwerzh] darbenn dre enor g.

Ehrenamt n. (-s,-ämter) : karg a enor b.

ehrenamtlich ag. : 1. a-youl vat, a-youl gaer, a-youl-frank, dilaziek ; unter der ehrenamtlichen wissenschaftlichen Leitung von Professor Müller, dindan paeroniezh an aotrou kelenner Müller ; ehrenamtliche Verwaltung, mererezh dilaziek g. ; 2. ... a enor.

Adv. : a-youl gaer, a-youl vat, a galon vat, a-youl-frank, a-berzh-vat, evit netra, hep gounit netra, dibae, dic'hopr, evit ur bennozh Doue.

Ehrenbezeugung b. (-,-en) / **Ehrenbezeugung** b. (-,-en) : 1. testeni a zoujañs g., testeni a azaouez g., testeni a vri g. ; ein dünner Hauch von Ehrenbezeugung, ur vogedenn a enor b. ; 2. [iu] salud-soudard g.

Ehrenbürger g. (-s,-) : keodeded a enor g.

Ehrenbürgerrecht n. (-s,-e) : gwir keodeded honoris causa g., gwir keodeded enorel g.

ehrend ag. : enorus.

Ehrendoktor g. (-s,-en) : doktor honoris causa g., doktor a enor g.

Ehrendoktorwürde b. (-) : doktoriezh a enor b., doktoriezh enorel b., titl enorel a zoktor g., titl a zoktor honoris causa g.

Ehrenerklärung b. (-,-en) : 1. restaolerezh enor g., dizuañ g., dizuadur g. ; 2. devarn dizuañ b., devarn dazbriañ b.

Ehrenformation b. (-,-en) : gward a enor g.

Ehrengast g. (-es,-gäste) : kouviad a enor g. [Iester kouvidi a enor] ; zuvorderst saßen die Ehrengäste, ar c'houvidi a enor a oa azezet er renk kentañ.

Ehrengefecht n. (-s,-e) : baroud a enor g.

ehrenhaft ag. : din a zoujañs, jurdik, onest, gwir, tre, partapl, anterin, enorus, prop, a-feson, a-zoare, a-dailh, modet mat ; ehrenhafter Mann, den a enor g., den gwir g., den tre g., den anterin g., den kenañ g. ; ehrenhaftes letztes Gefecht, baroud a enor g. ; auf ehrenhafte Weise, gant enor, gant onestiz, en onestiz, en un doare enorus, ent-enorus.

Adv. : gant enor, gant onestiz, en onestiz, en un doare enorus, ent-enorus.

Ehrenhaftigkeit b. (-) : enorusted b., enoruster g., dereadegezh b., doujusted b., onestiz b., lealder g., lealded b., lealentez b., eeunded b., eeunder g.

ehrenhalber Adv. : 1. evit enoriñ anezhañ, evit diskouez an azaouez a zouger dezhañ ; 2. a-youl gaer, a-youl vat, a galon vat, a-youl-frank, a-berzh-vat, evit netra, hep gounit netra, dibae, dic'hopr, evit ur bennozh Doue ; 3. evit salviñ an enor, evit derc'hel d'an diavaezioù kaer.

Ehrenhandel g. (-s) : afer a enor b., duvell g.

Ehrenklage b. (-,-n) : [gwir] mennadenn dic'haouiñ un dismagañs b.

Ehrenkleid n. (-s,-er) : gwiskamant cheuc'h g., dilhad gala g., dilhad lid g.

Ehrenkränkung b. (-,-en) : dismeg g., dismagañs b., taol feuk g., gwaleñnad b., hegadenn b., feukadenn b., feuk g., mezhadenn b.

Ehrenlegion b. (-) : [Bro-C'hall] Légion d'Honneur b., Legion a enor b., Strollad a enor g. ; Ritter der Ehrenlegion, marc'heg ar Strollad a enor g. ; Kommandeur der Ehrenlegion, Komtur des Ordens der Ehrenlegion, kommandour ar Strollad a enor g.

Ehrenloge b. (-,-n) : logell a enor b.

Ehrenmal n. (-s,-mäler/-e) : monumant ar re varv g., monumant koun g., bez-meur g., bolz ar soudarded marvet er brezel b.

Ehrenmann g. (-s,-männer) : den a-zoare g., den tre g., den kenañ g., den a-feson g., den a enor g., den jurdik g. ; *er ist ein Ehrenmann*, un den tre eo, un den a-zoare eo, un den a-feson eo, un den eeun a galon eo, un den kenañ eo hennezh.

Ehrenmitglied n. (-s,-er) : ezel a enor g.

Ehrenpforte b. (-,-n) : bolz-enor b.

Ehrenplatz g. (-s,-plätze) : noplari plas g., lec'h uhelañ g., lec'h kentañ g., penn uhelañ an daol g. ; *jemandem den Ehrenplatz einräumen*, lakaat u.b. en noplari plas, lakaat u.b. el lec'h uhelañ, lakaat u.b. e penn uhelañ an daol ; *auf dem Ehrenplatz sitzen*, bezañ e penn an daol.

Ehrenpräsident g. (-en,-en) : prezidant a enor g.

Ehrenpreis g. (-es,-e) : 1. priz a enor g. ; 2. [louza.] gleizh-glas str., louzaouenn-santez-Veronika b., fleur glas str.

Ehrenpunkt g. (-s,-e) : poent a enor (Gregor) g.

Ehrenrat g. (-s,-räte) : 1. kuzulier a enor g. ; 2. strollad-barn a enor g., juri a enor g.

Ehrenrechte ls. : gwirioù keodedour ls., gwirioù keodedegezhel ls., bri keodedel g. ; *Aberkennung (Entzug, Entziehung, Aufhebung, Verlust) der bürgerlichen Ehrenrechte*, lamidigezh ar bri keodedel b., ezwiriadur diouzh ar gwirioù keodedour g., forc'herezh diouzh ar gwirioù keodedour g., lamadur ar gwirioù keodedour g., lamidigezh ar gwirioù keodedour b., divri keodedel g.

Ehrenrettung b. (-,-n) : restaolerezh enor g., dizuañ g., dizuadur g., dazbriañ g.

ehrenrührig ag. : dizenorus, dismegañsus, dismegus, dipitus, kunujennus, divrudus, gwallvrudus, ifamus.

Ehrenrunde b. (-,-n) : 1. [sport] tro a enor b. ; 2. [skol] P. doubladur ar c'hlas g., doublañ g., eilañ g.

Ehrensache b. (-,-n) : afer a enor b. ; *Ehrensache !* m'en tou dre va enor ! dre va le ! m'en tou ruz ! m'en tou ruz-glaou-tan ! kont warnon ! iche !

Ehrensalve b. (-,-n) : barrad tennou à enor g.

Ehrenschändung b. (-,-en) : tamall e gaou g., falstamall g., droukprezeg g., drouukkomz b., fallgomz b., gwallgomz b., gwallvruderezh g., duerezh g., dantan g., gragailh g., divruderezh g., flipataerezh g., taol feuk g., gwallennad b., hegadenn b., kaoz b., kaoziou ls., dismegañs b., feukadenn b., feuk g., mezhadenn b., hiboudou ls., lañchennad b.

Ehrenspalier n. (-s,-e) : gward a enor g., renkad a enor b. ; *ein Ehrenspalier bilden*, ober kae d'u.b.

Ehrenstrafe b. (-,-n) : [lu] kastiz dizenorus g., kastiz mezhus g., kastiz ifamus g.

Ehrenstreit g. (-s,-e) : afer a enor b.

Ehrenstück n. (-s,-e) : [ardamezouriezh] pezh brief g.

Ehrentafel b. (-,-n) : taolenn enoriñ b., taolenn goun b.

Ehrentag g. (-s,-e) : deiz-gouel g., gouel-bloaz g.

Ehrentitel g. (-s,-) : titl a enor g., lesanv a enor g., enoriezh b.

Ehrentod g. (-s) : *den Ehrentod erleiden*, kouezhañ war an dachenn-enor, lezel e vuhez war an dachenn-emgann, chom war an dachenn-enor, skuilhañ e wad evit e vro, mervel evit ar vro.

Ehrentor n. (-s,-e) : [sport] pal plantet e-barzh da salviñ enor ar skipailh g., pal evit an enor g.

Ehrentribüne b. (-,-n) : tribunell a enor b.

Ehrentrunk g. (-s) : banne gwin a enor g.

Ehrenurkunde b. (-,-n) : diplom a enor g., testeni a enor g.

ehrenvoll ag. : enorus, glorius, gant lid bras, war an ton bras ; *jemandem einen ehrenvollen Empfang bereiten*, ober tron d'u.b. degemer u.b. war an ton bras (gant kalz a zidampar,

gant kalz a zistalac'h, gant kalz a zigoradur, gant kalz a zigorded, gant kalz a zigoroù, gant foet bras), degemer u.b. war ton ar c'hrampouezh gwinizh, degemer u.b. gant lid bras, toullañ digor d'u.b., ober ur gaeradenn d'u.b., ober lid d'u.b. ; *ehrenvolle Erwähnung*, meneg enorus g., meneg "mat-tre" g.

Ehrevorsitz g. (-es,-e) : kadoriadezh a enor b., prezidantelez a enor b.

Ehrevorsitzende(r) ag.k. g./b. : prezidant a enor g., prezidantez a enor b., kadoriad a enor g., kadoriadez a enor b.

Ehrenwache b. (-,-n) : gward a enor g.

ehrenwert ag. : din a zoujañs, doujus, doujañsus, enorus, onest, dereat, reizh hag eeun, reizh a galon, reizh-meurbet, a-feson, partapl, prop, a-dailh, a-zoare, modet mat.

Ehrenwort n. (-s,-e) : ger g., ger a enor g., dalc'he g. ; *Gefangener auf Ehrenwort*, prizoniad bet touet gantañ chom hep klask tec'hout g. ; *Ehrenwort !* m'en tou dre va enor ! dre va le ! m'en tou ruz ! m'en tou ruz-glaou-tan ! kont warnon ! iche ! reiñ a ran deoc'h va dalc'he !

ehrenwörtlich ag. : war an enor ; *ehrenwörtliche Erklärung*, testeni war an enor g., testadur war an enor g.

Ehrenzahler g. (-s,-) : gwarant g., kretadennet g.

Ehrenzahlung b. (-,-en) : taladur dre enor g.

Ehrenzeichen n. (-s,-) : medalenn b., merk a enor g., merk enorus g., arouez enorus b., spilhenn-arouez b.

ehrerbietig ag. : azaouezus, doujus, doujañsus, dilorc'h, difouge, izelek, uvel, dic'hloar, eleveziek, izel a galon, izel a spered, divalc'h, gwar, disploid, displat, distumm.

Adv. : gant azaouez.

Ehrerbietigkeit b. (-) / **Ehrerbietung** b. (-) : azaouez g., doujañs b., douj g., respet g., bri g., istim b., eneb g., enebrann b., revil g. ; *jemandem seine Ehrerbietung aussprechen, jemandem seine Ehrerbietung bezeugen*, reiñ e zoujou d'u.b., ober e c'hourc'hemennoù d'u.b.

Ehrfurcht b. (-) : azaouez g., doujañs b., douj g., respet g., bri g., istim b., eneb g., enebrann b., revil g. ; *jemandem seine Ehrfurcht bezeigen*, dougen enor d'u.b., ober enoriou d'u.b., diskouez azaouez d'u.b., diskouez d'u.b. ar stad vras a reer anezhañ, (diskouez) dougen bri d'u.b., reiñ merkou a azaouez d'u.b., bezañ azaouezus e-keñver u.b., bezañ doujus d'u.b., bezañ doujus e-keñver u.b., dougen doujañs d'u.b., reiñ merkou a zoujañs d'u.b. (Gregor), ober e c'hourc'hemennoù d'u.b., [relij.] ober gwazoniez d'ur sant bennak, dougen gwazoniez d'ur sant bennak ; *Ehrfurcht vor dem Leben*, azaouez ouzh ar vuhez g., doujañs evit ar vuhez b. ; *Ehrfurcht gebietend*, meurdezus ; *aus Ehrfurcht vor*, dre azaouez ouzh, dre zoujañs evit.

ehrfürchtig ag. / **ehrfurchtsvoll** ag. : azaouezus, doujus, doujañsus, kehelus, dilorc'h, difouge, izelek, uvel, dic'hloar, eleveziek, izel a galon, divalc'h, gwar.

Adv. : gant azaouez, doujus, gant doujañs vras.

Ehrfurchtlosigkeit b. (-) : dizoujañs b., diresped g., dismegañs b.

Ehrgefühl n. (-s,-e) : skiant an enor b. ; *ohne Ehrgefühl*, dienor, dizonest, fallakr, yud, hudur, dieneb, difournis a skiant an enor, indin, divriek.

Ehrgeiz g. (-es) : c'hoant erruout g., c'hoant sevel g., c'hoant uhelaat g., youl-sevel b., youl-uhelaat b., uhelegezh b., c'hoant sevel dreist e renk g., aket g., striv g., spered c'hoantek g., kendamouez g., kenoaz b., emvennad g., emvennadur g. ; *krankhafter Ehrgeiz*, arvez kleñvedel g., kleñved an uhelegezh g., uhelegezh kleñvedel b., c'hoant-sevel diyac'h g., youl-sevel glaivus b., egar sevel g., krimpidegezh b. ; *voller Ehrgeiz und Selbstüberschätzung*, leun e spered a uhelegezh hag a ourgouilh ; *seinen Ehrgeiz darein setzen, der Beste zu sein*,

kaout bided, klask souriñ war ar re all, klask sevel dreist ar re all, klask bountañ dreist ar re all, klask kaout al lañs war ar re all, klask kaout lañs war ar re all, klask pakañ ar re all, klask bezañ en tu all d'ar re all, klask bezañ dreist ar re all, klask pakañ an holl, klask bezañ trec'h d'ar re all, klask talvezout war ar re all ; zum Lernen gehört Ehrgeiz und Fleiß, evit deskiñ eo ret aketiñ.

ehrgeizig ag. : uhelek, c'hoantek, c'hoantek da sevel, kendamouez ; *ehrgeizig sein*, klask sevel dreist e renk, bezañ c'hoantek da sevel, bezañ lusket gant ar c'hoant sevel, bezañ lusket gant ar c'hoant uhelaat, bezañ youl-sevel gant an-unan, klask en em uhelaat, bezañ c'hoant erruout en an-unan, bezañ youl-sevel en an-unan, bezañ aketus, aketiñ ; *ehrgeizige Frau*, maouez a benn b. ; *ehrgeiziger Schüler*, skoliad kendamouez g., skoliad leun a gendamouez g., skoliad aketus g. ; *ehrgeiziges Pferd*, marc'h bidedus g., marc'h kendamouez g. ; es muss unserem ehrgeizigen Ziel gerecht werden, bez e rank bezañ a-vent gant hon uhelbal.

ehrlich ag. : 1. onest, leal, gwirion, gwir, gwiriek, didro, didroidell, diroufenn, dispieg, disgwe, virjin, didres, eeun, reizh, reizh hag eeun, reizh a galon, reizh-meurbet, jurdik, dinoaz, divalis, hep malis, tre, anterin, diouzhtu, eeun a galon, frank, prop, raktal, rik ; *ein ehrlicher Mann*, un den a-zoare, un den a-feson, un den a-dailh g., un den modet mat g., un den onest g., un den gwir g., un den eeun a bep hent g., un den eeun e pep hent g., un den eeun a galon g., un den eeun en e baperiou g., un den onest evel ur pirc'hirindour g., un den eeun e pep giz g., un den eeun e pep feur g., un den eeun ha leal g., un den tre g., un den kenañ g., un den jurdik g., un den anterin g., un den reizh hag eeun g., un den reizh a galon g., un den reizh-meurbet g., ur paotr diouzhtu g., ur paotr raktal g., un den prop g. ; *ehrliche Leute*, tud keizh ls., tud vat ls., tud onest ls., tud reizh ls., tud tre ls., tud kenañ ls., tud modet mat ls., tud rik ls. ; *er ist in jeder Hinsicht genauso ehrlich wie Sie*, ken onest ha c'hwí eo n'eus forzh e pelech'-ken onest ha c'hwí eo, ha war an ampl ; *ein ehrliches Leben führen*, ren ur vuhez eeun, mont eeun ganti, mont gant an eeun, mont gant an hent eeun, bevañ ur vuhez reizh ; *jemanden wieder ehrlich machen*, rentañ eenor d'u.b., resteuvel eenor d'u.b., dizuañ u.b., daskoriñ eenor d'u.b., gwennañ u.b., dazbriañ u.b. ; [gwir] *ein Kind ehrlich machen*, anzav ur bugel, anzavout ur bugel evel e hini hervez al lezenn, anavezout ur bugel da vab hervez al lezenn, anavezout ur bugel da verc'h hervez al lezenn, reizhwiriañ ur bugel ; *ehrliche Angestellte*, impljidi onest hag eeun ; *er hat ehrliche Absichten*, bizet mat (youlet mat, mennet mat, ratozhiet mat) eo, eeun a galon eo, hennezh a zo eeun en e baperiou, eeun eo e pep giz, eeun eo e pep feur, eeun ha leal eo, n'eus ket koad tro ennañ, mennozhioù reizh ha sklaer en deus, n'eus ket a veskelloù gantañ, mont a ra eeun ganti ; *ehrliche Waffen*, armou eeun ha leal ls. ; *ehrliche Tat*, eeunder g. ; *solche ehrliche Taten kann man ihm doch nicht zum Vorwurf machen*, ne vo ket tamallet dezhañ an eeunderiou-se ; 2. [dre skeud.] P. *eine ehrliche Haut*, ur paotr eeun a bep hent (eeun e pep hent, eeun e pep giz, eeun e pep feur, eeun e pep keñver, divalis, hep malis, didro, didroidell, diroufenn, dispieg, disgwe, rik, virjin, didres, diwidre, koad-tro ebet ennañ, koad a-dreuz ebet ennañ, ront a galon, frank ha ront, frank ha libr, eeun en e baperiou, eeun ha leal, onest evel ur pirc'hirindour, hep si na gwri, n'eus ket koad tro ennañ, n'eus ket a we ennañ, eeun a galon g.), ur paotr tre g., ur paotr kenañ g., ur paotr jurdik g., ur paotr diouzhtu g., ur paotr raktal g., ur paotr a ya eeun ganti g., ur spered aes-kenañ a zen g. ; *das ist eine ehrliche Haut*, n'eus ger evitañ, n'eus ket a veskelloù gantañ, un den rik eo an den-se.

Adv. : 1. *ehrlich gesagt, um ganz ehrlich zu sein*, e gwirionez, e gwir, evit gwir, evit lavaret gwir, el leal, leal, e-leal, e pep lealded, hep lavaret gaou, hep komz ger gaou, hep komz gaou, hep ger gaou, end-eeun, evit gwir lavaret, ent gwir, kuit a c'haou, pa lavarin mat, evit lavaret ar wirionez, kement ha lavaret ar wirionez, kenkoulz ha lavaret ar wirionez, betek lavaret ar wirionez ; *ehrlich antworten*, respont gant frankiz, respont mat ; *hätte sie mir nicht ehrlich geantwortet, wäre ich sofort zu ihren Eltern gegangen*, n'he dije ket respontet mat din e vijen aet da gaout he zud diouzhtu ; *ehrlich erworbene Reichtümer*, pinvidigezhioù leal ls., madoù deuet dre an hent mat ls., madoù deuet a-berzh vat ls., madoù gounezet gant onestiz ls. ; 2. *sich ehrlich mühen*, dispakañ e ijin d'ober udb, lakaat e ijin hag e imor d'ober udb, na zamantiñ d'e boan (d'e gorf), bezañ dizamant eus e boan, na gaout damant d'e boan, bezañ ki ouzh e gorf, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein da vat, foeltrañ e revr da vat, lakaat e holl nerzh d'ober udb, plantañ e holl nerzh d'ober udb, strivañ a-dro-vat, na vouzañ ouzh al labour, poaniañ evel an diaoul kamm, ober labour tri, dic'hwestañ, dic'hastañ, bountañ ganti, plantañ e-barzh, kiañ outi, kiañ, kiañ ouzh al labour, en em giañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ e gorf, kolierañ, dosañ, turkañ, stardañ outi, stardañ warni, labourat a-nerzh, loeniñ, loeniñ e gorf, lopañ, lardañ, kordañ da vat gant al labour, bouchalañ, skrabañ, en em zrastañ, en em hersal da labourat, bezañ kalet ha didruez ouzh e gorf, reiñ bec'h d'ar c'hanab, reiñ bec'h dezhi, lakaat bec'h, plantañ bec'h, ruilhal ha merat e gorf, labourat evel ur c'hi, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, na ober goap a labourat, bezañ en an-unan ur gounnar labourat, c'hwezhañ e-barzh, lakaat kas war e gorf, difretañ, diskrapañ, diskrapañ, en em zibilhonañ, daoubenniñ war al labour, daoudortañ war an tach, en em arastiñ ouzh al labour, breviñ e gorf ouzh al labour, bezañ a-stenn gant e labour, bezañ didruez ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*), labourat a-lazh-korf, en em darzhañ gant al labour, bezañ war ar charre, ober bec'h bras, kemer bec'h, poursuiñ, bezañ gwir wellañ o strivañ, bezañ kefridi war an-unan, strivañ parfet, strivañ a-zevri-kaer ; 3. *ehrlich ? c'hwistim ?*

ehrlicherweise Adv. : e pep onestiz / gant pep enor (Gregor), gant doujañs hag onestiz, gant un dereadegezh vrás.

Ehrlichkeit b. (-) : onestiz b., onested b., gwirionder g., gwirionded b., lealder g., lealded b., lealentez b., eeunded b., eeunder g., eeunder a galon g., spred a eeunder g., frankiz b., gwirionez b. ; *er steht Ihnen an Ehrlichkeit in keiner Weise nach, was die Ehrlichkeit betrifft, braucht er sich (dat.) von Ihnen nichts sagen zu lassen*, ken onest ha c'hwí eo n'eus forzh e pelech'-ken onest ha c'hwí eo, ha war an ampl ; *die Ehrlichkeit einer Aussage anerkennen*, anavezout gwirionez un testeni ; *er nimmt es mit der Ehrlichkeit nicht so genau*, hennezh a zo laer pe laeroc'h, ledan eo e vañch, frank a vañch eo, hennezh a zo frank e goustiañs, un anien laosk a zo ennañ, hennezh a zo laosk e goustiañs, hennezh a zo ledan e goustiañs, hennezh a zo pell d'e goustiañs, hennezh a zo laosk e askre ; *seine Ehrlichkeit wird in Zweifel gezogen*, tapet e vez e kaoz ; *seine Ehrlichkeit ist über jeden Zweifel erhaben*, hennezh a zo eeun a bep hent, hennezh a zo eeun e pep hent, hennezh a zo eeun evel ur wialenn, n'eus ket tu da ziskrediñ warnañ, andiskredadus eo, ne c'heller ket diskrediñ warnañ, ne c'heller ket kaout diskred warnañ ; *Ehrlichkeit bringt nicht weit, n'eer ket da binvidig mar bezer onest*.

Ehrliebe b. (-) : emvrud g./b., emlorc'h g., karantez an-unan b., dinded b.

ehrlos ag. : 1. dizonest, fallakr, yud, hudur, dieneb, dienor, difournis a skiant an enor, indin, divrieck ; 2. dizenoret ; **ehros machen**, dizenoriñ ; 3. dinatur, mezhus, ifamus, dizenorus, fall. **Ehrlosigkeit** b. (-) : dizonestiz b., gwallevezh b., fallagriezh b., dizenor g., divri g.

ehrsam ag. : doujus, doujañsus, enorus, onest, dereat, a-feson, a-dailh, a-zoare, modet mat, seven, sevenet, partapl ; *eine ehrsame Jungfrau*, ur plac'h enorus (onest) b.

Ehsucht b. (-) : uhelegezh b., c'hoant uhelaat g., egar sevel g., fougaserezh g., c'hoant da vezañ anavezet g., terzhienn ar vrazentez b., brazentez b., brasoni b., koeñv g., gloar b., glabous g., avelaj g., kleñved an uhelegezh g., c'hwezh hag avel. **ehrsüchtig** ag. : uhelek, c'hoantek da sevel, troet gant an enorioù, c'hoantek d'an enorioù, naonek d'an enorioù, troet gant ar c'lloar, terzhienn ar vrazentez gantañ, itik a enorioù, c'hoant gloar ennañ, angoulet gant an enorioù, lorc'het gant an enorioù.

Ehrung b. (-,en) : 1. enor g., bri g., enoriñ g., testeni a zoujañs g., testeni a azaouez g., testeni a vri g. ; *sie träumen die ganze Zeit von Sinnenfreuden aller Art, von Ehrungen und von Reichtümern*, ne hunvreont nemet plijaduriou, enorioù ha madoù ; 2. merk enorus g., merk a enor g., arouez enorus b.

ehrvergessen ag. : dienor, dizonest, fallakr, yud, hudur, dieneb, difournis a skiant an enor, dinatur, fall, divrieck, indin.

Ehrvergessenheit b. (-) : dizonestiz b., gwallevezh b., fallagriezh b., divri g.

ehrverletzend ag. / **ehrwidrig** ag. : mezhus, ifamus, dizenorus.

Ehrwürden [titl a enor] : *euer Ehrwürden, eure Ehrwürden*, tad enorus g., Reverant g.

ehrwidrig ag. : doujus, doujañsus, enorus, onest, dereat, a-feson, a enor, tre, jurdik, azaouezadus, azaou, keheladus, azeulus ; *ehrwidriger Pater*, tad enorus g., tad reverant g. ; *ehrwidriger Bürger*, den onest g., den a fiziañs g., den a-zoare g., den reizh g., den jurdik g., den tre g., den kenañ g. ; *ehrwidriges Alter*, hirhalo g., oad-gour g., oad-kreiz g., trede hoal g.

Adv. : ent azaou.

Ehrwürdigkeit b. (-) : azaouezadusted b., enorusted b., dereadegezh b., doujusted b., onestiz b.

ehzeit Adv. : [Bro-Aostria, dispredet] diouzhtu, kerkent, kenkent, a-barzh nemeur, akoubik, a-benn nemeur, a-barzh nebeut, a-benn nebeut, war-barzh nemat, a-benn nebeut amañ, prestik, a-brest, a-brestik, hep re a zale, hep dale nemeur, hep nemeur a zale, hep dale pell, hep pell dale, a-raok nemeur amañ, edan berr, ur wech all ha ne vo ket pell, prest, prestik, dambrest, a-brest, a-brestik, bremaik, dizale, tuchant, tuchantik, ne vo ket pell an amzer, ne vo ket pell an dale, ne vo ket a-bell, ne oa ket pell, kent pell, hep pell, pelloc'h, a-barzh pell.

ei ! estl. : û ! oei ! ; **ei was !** tamm-tamm / tra-tra / naren / a nep hent / brienenn / tamm / eskenn / e nep tro / war nep tro / e nep keñver (Gregor), e keñver ebet, war nep feur, griñsenn, chom(it) da lavaret, te (c'hwi) 'lavar, ya war lost al leue ! ya, moarvat ! ya da, moarvat ! tavit 'ta ! atoue sur ! atoue za ! tamm ebet, neudenn ebet, e-giz ebet, te (c'hwi) 'lavar a-walc'h.

Ei n. (-s,-er) : 1. vi g., ui g., u g., [yezh ar vugale] gagag g., gagaig g., vikig g. [liester vikigoù], P. [luc'haj] sotrailhoù mari-grag ls. ; *frische Eier*, viou nevez-dozvet ls., viou fresh (Gregor) ls. ; *angebrütetes Ei*, vi kofilis (hanter c'horet, tregor) g., vi gor g. ; *hart gekochtes Ei*, *hart gesottenes Ei*, vi poazh-kalet g., vi kaletpoazh g. ; *mittelhart gekochtes Ei*, *mittelhart gesottenes Ei*, vi tener g., vi krenn g. ; *weich gekochtes Ei*, *weich gesottenes Ei*, vi poazh-tanav g., vi tanav g., vi bihan-boazh g. / vi fri-boazh g. (Gregor) ; *die Eier sind zu weich*, re flibous eo

ar viou ; *russische Eier*, viou mimoza ls. ; *Eier hart kochen*, lakaat viou da boazhañ kalet ; *Eier weich kochen*, lakaat viou da boazhañ tanav ; *in der Schale gekochtes Ei*, vi poazhet en e glorenn g. ; *Eier pochieren*, dolñ viou ; *pochierte Eier*, viou dolet ls. ; *Eier mit zersprungenen Schalen, angeschlagene Eier*, *Brucheier*, viou brechet ls., viou darnet ls., viou brizhfaoutet ls. ; *Spiegelei*, vi fritet g., vi liset g. ; *Rühreier*, viou mezet ls., viou brellet ls. ; *Crêpes mit Eiern garnieren*, viaouañ krampouezh ; *mit Eiern belegte Crêpes, mit Eiern garnierte Crêpes*, krampouezh viaouet str. ; *eine Crêpe mit einem Ei belegen*, lakaat ur vi da dogañ ur grampouezhenn, viaouañ ur grampouezhenn ; *Mischung von Milch und Eiern zum Belegen der Crêpes*, libistr g. ; *verlorene Eier*, viou poazhet-noazh ls., viou bolc'het ls. ; *faules Ei*, vi annec'h g., vi brein g., vi gor g., vi pezhell g. ; *weichschaliges Ei*, vi melar g., vi blot e glorenn g., vi meatal g. ; *Eier legen*, dezviñ (pennrann dozv.), dozviñ, P. karzhañ e revr ; *gut genährte Hühner legen mehr Eier*, dre o beg e tozv ar yer ; *die Henne will ein Ei legen*, ur vi a zo gant ar yar ; *die Henne hat ihr Ei gelegt*, dozvet eo ar yar, diglozet eo ar yar, P. ar yar he deus karzhet he revr ; *Eier ausbrüten*, goriñ viou, bezañ o (war) c'horïñ ; *Eier legend*, ... vic'hancer, dozver ; *Eier legendes Tier*, vic'hancer g., dozver g. ; *aus dem Ei schlüpfen*, aus dem Ei kriechen, diglorañ, diglosañ, dinodiñ, diflukañ, nodiñ ; *die Küken werden bald aus dem Ei schlüpfen*, deuet eo poent nodadur al laboused bihan ; *die Küken sind aus dem Ei geschlüpft*, difluk eo ar poñsined, difluket eo ar poñsined, digloret eo ar poñsined, digloset eo ar poñsined, (di)nodet eo ar poñsined ; *ein Ei kipfen*, didogañ ur vi ; *ein Ei schlüpfen*, klukañ ur vi, lonkañ ur vi ; *Eier aufschlagen*, *Eier einschlagen*, tarzhañ viou, frailhañ viou, terriñ viou ; *Eier umröhren*, *Eier verquirlen*, basañ (trapañ, trapat, mezañ) viou ; *Eier in die Pfanne schlagen*, ober an alumenn, trapañ viou ; *Eier zu Schaum schlagen*, basañ ar gwenn-vi ; *Eier in Aspik*, viou er gaoulenn ls. ; *unbefruchtetes Ei*, *steriles Ei*, *taubes Ei*, vi sklaer g., vi troet g. ; *befruchtetes Ei*, vi kilhoget g. ; *Eier suchen*, viaoua ; *Eier durchleuchten*, treuzgoulaouiñ viou, goulououiñ viou ; *das Durchleuchten der Eier*, an treuzgoulaouiñ viou g., ar goulououiñ viou g. ; *Eier leeren*, divouedañ viou ; *ein Ei auspustern*, ober daou doullig e klorenn ur vi evit e zivouedañ dre chwezañ e-barzh ; 2. [loened dour] *Fischeier*, had pesked str., greun pesked str., stronk g., viou pesked ls., krouañ pesked b. ; *Eier tragende Krustazee*, kresteneg greuniek g., kresteneg viaouek g. ; *horniges Ei des kleingefleckten Katzenhais*, botez-vran b. ; *horniges Ei des Rochens*, botez-rae b., vi rae g., poch rae g., [dre fent] greun beleien str. ; *Eier der Wellhornschncke*, rezin mor str. ; *Ei des Plattenkiemers*, kavell-mor g. [liester kavelloù-mor, kevell-mor], P. kavell g. ; *Froscheier*, gwele-raned g., viou raned ls. ; 3. [viou chokolad ha sukr] *Osterei*, vi Fask g. ; *Likörei*, vi likor g. ; 4. [dre skeud.] wie auf Eiern gehen, kontañ e gammemoù, selaou e bazioù, mont a-zoug-kamm (a zoug e gamm, a doug e gamm), bezañ en avel d'e voue, bezañ sac'het en ur vouilhenn, dibab e hent, bezañ war spilhoù, klask e hent ; sie gleichen einander wie ein Ei dem andern, heñvel-vi int, heñvel int evel daou vi (evel daou vi moualch') ; zusammengehören wie Huhn und Ei, bezañ tout en un dorn, en em ober evel gwenn ha melen, bezañ an eil dindan egile, bezañ kar ha kilhoroù, bezañ fri ha revr an eil gant egile, bezañ evel kein ha roched, na ober nemet unan, en em glevet evel daou vi en un neizh, bezañ a-drak an eil gant egile ; P. er ist kaum aus dem Ei gekrochen, hennezh a zo ur beg melen c'hoazh - n'eo nemet un tamm fri lous (un tamm kozh mic'hieg, ur fri-karn) - ne oar na "bu" na "ba", na "sou" na "diha", ne oar nemet evañ laezh ha debriñ yod d'el lakaat er-maez - trec'h eo ar mic'hi war e ziweuz ; [tro-lavar] sich ein Ei

darauf backen, bezañ ne'het gant un dra evel gant e votez kentañ ; [tro-lavar] kümmere dich nicht um ungelegte Eier [Martin Luther], arabat gwerzhañ ar viou e revr ar yer, arabat gwerzhañ ar vi e revr ar yar, dibaot ar yar na goll e vi o kanañ re goude doziñ, na ganit ket ken abred diouzh ar beure betek-gouzout e c'hwibanc'h emberr, ret eo gortoz an noz evit lavarout eo bet kaer an deiz, a-raok kanañ ar gousperou e ranker anaout an oferenn-bred, pa c'hoarzh an den re e ouel goude se, arabat ober ar youchadeg a-raok ar varradeg, an neb a gan diouzh ar beure a ouel lies d'abardaez, an toull hebiou a zo frank ; 5. [korf., Ovulum] viell b., vigellig b., P. vi g. ; 6. P. die Eier, an deñviou ls., ar gaezourenn b., ar c'hevrennoù ls., ar c'houilhòù lies, ar c'hleier ls., ar sac'h g., sac'h ar divgell g., ar sac'h binioù g., ar binioù g., ar pato str., ar prunennoù ls., an ostilhòù ls., an istribilhòù ls. ; [dre skeud.] die gehen mir auf die Eier, ar remañ a zo un torr-penn, ar re-mañ a zo torr-penn ha torr-revr ouzhpenn, ar re-mañ a zo amerdourien, me a zo erru droug em c'horf gant ar re-mañ, heg am eus ouzh ar re-mañ, me 'zo erru dotu gant ar re-mañ, ar re-mañ a dorr din va fevarzek real, dreistpenn am eus gant ar re-mañ, aet on dreist-penn gant an re-mañ, me 'zo leun va c'hased gant ar re-mañ, me 'zo leun va rastell gant ar re-mañ, aet on tremen skuizh gant ar re-mañ, kas a reont ac'hanoù da sot, divontañ a reont va spered din, terrñ a reont va fenn din, lakaat a reont ac'hanoù da vont war bilbotig, lakaat a reont ac'hanoù da dreñ da sot, lakaat a reont ac'hanoù da goll va buoc'h vrizh, me a zo lor gant ar re-mañ, lakaat a reont ac'hanoù da vont e belbi, daoubenniñ a reont ac'hanoù, arabadiñ a reont ac'hanoù, ganto ez eus peadra da goll e Benn (peadra d'an den da vezañ troet), ar re-mañ 'zo traoù, ar re-mañ 'zo traoù heskinus ; der geht mir langsam auf die Eier, hennezh a gresk em daoulagad ; 7. P. Eier, [gwenneien] glazarded ls., glaou g., kailh str., kailhez str., kregin str., segal str., mouilh g., moulloù ls., kokez str., louzou str., lut g., pesked ls., pekun g., grifoù ls., tachoù ls., kraf str., bilheoz g., mougoù ls., takennoù ls., mell str. ; 8. [kr-l] das Ei will klüger als die Henne sein, ar fallañ lakez a zo er vro 'zo ur pabor war e veno - a skiant hag a goantiri eo pinvidik a-walc'h pep hini - hennezh en deus skiant-prenañ ! ya, ar seurt a vez o werzhañ - emañ o teskiñ d'e dad-kozh d'ober bugale-vihan - pep hini a gav mat evel ma ra ; ein faules Ei verdirt den ganzen Brei, defot un tach e koll ar marc'h e houarn, an droug a zeu buan, un elfenn dan a zo gouest da lakaat an tan-gwall da gregiñ en un ti ; 9. das ist das Ei des Kolumbus, se a zo evel vi Kristoch' Koulm, anat kerken eo an diskoulm, splann hag anat eo an diskoulm ; 10. er ist wie aus dem Ei gepellt, stipet eo evel da Sul, e-grei emañ, lakaet eo e-grei, gwisket kran eo, dilihad kaer a zo gantañ, en e c'hloria mundi emañ, gwisket eo en e c'hloria sifoc'hell, en aotrou emañ, gwisket eo en e granañ, stipet ha lipet eo, gwisket-klok eo, en e vrap emañ, en e vravañ emañ, gwisket cheuc'h eo, gwisket mistr ha mibin eo, gwisket mat eo evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, en e faroañ emañ, en e gaerañ gre emañ, gwisket eo en e faroañ, gwisket faro eo, greiet eo, fichek kaer eo, paket brav eo, paket cheuc'h eo.

Eiablage b. (-,n) : dozverezh g., dozv g., dozved g., dozviñ g., dezviñ g., dozvadur g.

Eiablagevorrichtung b. (-,en) : dozverez b. [liester dozvereziou].

Eiapotheia : [yezh ar vugale] *Eiapotheia machen*, mont d'an toutou, mont d'ober toutou, mont d'ober toutouig, mont d'ober nañv-nañv, mont d'al lalla, mont d'ar chapel wenn, mont da Gerhun, mont da Gerroc'h, ober chouchik / ober chouchouk (Gregor).

Eibe b. (-,n) / **Eibenbaum** [louza.] ivin str., gwez-ivin str., ivinenn b. ; mit Eiben reich bepflanzt, ivinek.

Eibenhain g. (-s,-e) : ivineg b.

Eibenhecke b. (-,n) : kae ivin g.

Eibenholz n. (-es) : koad ivin g., ivin g. ; ein Schrank aus Eibenholz, un armel ivin b.

Eibisch g. (-es,-e) : [louza.] malv-gwenn str., kaol-malv-gwenn str.

Eichamt n. (-s,-ämter) : servij gwiriañ an ardivinkou muzuliañ ha pouenzañ g., gwazadur gwiriañ an ardivinkou muzuliañ ha pouenzañ g.

Eichapfel g. (-s,-äpfel) : aval-derv g., boul derv b., aval-tann g., korn-derv g.

Eichbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] derv str., gwez-derv str., tann str.

Eiche¹ b. (-,n) : 1. [louza.] derv str., dervenn b., gwez-derv str., tann str., gwez-tann str., derv-gwenn str., tannwez str., tannenn b. ; immergrüne Eiche, glastenn b., glasten str., derv-Spagn str., dervenn-zu b., derv-du str., derv-glas str. ; deutsche Eiche, derv-garzh str. ; Eichen zur Herstellung von Lohe entrinden, peliat kouez, diframmañ rusk derv evit ober kivij, kignat gwez-derv evit ober kivij ; mit Eichen reich bepflanzt, dervek, dervennek ; die Eichen sind von Efeu überwuchert, ar gwez-derv a zo ilav tout ; 2. [prenn] koad derv g., derv g. ; Tisch aus Eiche, taol zerv b.

Eiche² b. (-,n) : 1. stalonañ g., stalonerezh g., stalonadur g. ; 2. [dre astenn.] stalon g., jaoj g.

Eichel b. (-,n) : 1. [louza.] mez str., mezenn b., piz-moc'h str., kraoñ-derv str. ; Eicheln sammeln, Eichel lesen, pizmoc'ha, mesa ; reich an Eicheln, mezek ; an Eicheln reiches Jahr, bloavezh mezek g. ; die Schweine mit Eicheln füttern, mesa ar moc'h ; die Schweine konnten sich an Eicheln satt futtern, ar moc'h a gave mez o gwalch', ar moc'h a gave peadra da vesa ; 2. [korf.] mezenn b. [liester mezennoù] ; 3. [kartou alaman] treflez str.

Eichelbecher g. (-s,-) : [louza.] pod-mezenn g., podig-mez g., pok mez g., beskenn b., klor mez str., klorenn vez b.

Eichelentzündung b. (-,en) : [mezeq.] mezennfo g., mezennad b.

Eichelhäher g. (-s,-) : [loen.] kegin-derv b., richardig g. ; der Eichelhäher krächzt, ragachat (ragailhat, ragellat, karnajal) a ra ar gegin.

Eichelkrone b. (-,n) : [korf.] kurunenn ar vezenn b.

Eichelernte b. (-) / **Eichellose** b. (-,n) / **Eichellesen** n. (-s) : pizmoc'ha g., mesa g., mesaerezh g. ; in die Eichellose gehen, mont da vesa.

Eichellesenrecht n. (-s) : gwir mesa g.

Eichelmaß b. (-) : pizmoc'ha g., mesa g., mesaerezh g. ; die Schweine in die Eichelmaß treiben, kas ar moc'h da vesa.

Eichelsaatbeet n. (-,e) : mezeq b. [liester mezeg].

eicheltragend ag. : meziet, [ardamezouriez] mezek ; eicheltragende Eiche, dervenn vezek b..

eichen¹ ag. : ... koad derv.

eichen² V.k.e. (hat geeicht) : [tekn.] jaojañ, stalonañ ; Maße und Gewichte eichen, stalonañ ar pouezioù hag ar muzilioù (Gregor), jaojañ ar pouezioù hag ar muzilioù.

Eichen n. (-s) : stalonañ g., stalonerezh g., stalonadur g., jaojadur g.

Eichenbaum g. (-s,-bäume) : [ardamezouriez] tann str. ; Eichenbaum, fruchtend, tannenn veziet b.

Eichengallappel g. (-s,-äpfel) : [louza.] aval-derv g., aval-tann g., korn-derv g., boul-derv b., kraoñ-liv str.

Eichenhain g. (-s,-e) : dervenneg b., tanenn b., tannoed b.

Eichenholz n. (-es) : koad derv g., prenn derv g., derv g. ; Eichenholz brennt langsam, ar c'hood derv a zalc'h tan pell, ar c'hood derv a zo koad fonnus da zeviñ, koad derv a zev

goustadik ; die Möbel waren aus Eichenholz, e derv e oa an arrebeuri ; mit Eichenholz getäflet, koadet gant derv ; Tisch aus Eichenholz, taol zerv b.
Eichenlaub n. (-s) : 1. [louza.] delioù derv ls. ; 2. [lu] delioù derv ls. [merk aenor].
Eichenlohe b. (-,-n) : kivij g., bleud-kouez g.
Eichen-Lohrinde b. (-,-n) : kouez g., kignadur g., peih g., peliadur g.
Eichensaatbeet n. (-,-e) : mezeg b. [liester mezegi].
Eichensprössling g. (-s,-e) : [louza.] *Eichensprösslinge*, plant derv str., dervennig b. [liester dervennigoù].
Eichtang g. (-s) : [louza.] *roter Eichtang*, frisoù glandour ls.
Eicher g. (-s,-) : staloner g., jaojer g., gwirier servij an ardivinkou muzuliañ ha pouenzañ g.
Eichgebühr b. (-,-en) : taos stalonañ g.
Eichgewicht n. (-s,-e) : stalon pouez g.
Eichhorn n. (-s,-hörner) / **Eichhörnchen** n. (-s,-) : gwiñver g., kazh-koad g., kazh-pin g., kazh-faou g., razh-koad g., bisig-ruz g., koantig g., P. Yann Rouzig g. ; der buschige Schwanz des *Eichhörnchens*, lost toupek ar gwiñver g. ; das *Eichkätzchen*, oder das *Eichhörnchen*, wenn es Ihnen lieber ist, gehört zu den Nagetieren, ar gwiñver, pe ar c'hazh-koad, mard eo gwell ganeoc'h (mar kavit gwell, mar kavit gwelloc'h, evel ma lavarer iveau, evel ma vez lavaret iveau), a zo ur bronneg krigner.
Eichkater g. (-s,-) / **Eichkätzchen** n. (-s,-) : gwiñver g., kazh-koad g., kazh-pin g., kazh-faou g., razh-koad g., bisig-ruz g., koantig g., P. Yann Rouzig g. ; das *Eichkätzchen*, oder das *Eichhörnchen*, wenn es Ihnen lieber ist, gehört zu den Nagetieren, ar gwiñver, pe ar c'hazh-koad, mard eo gwell ganeoc'h (mar kavit gwell, mar kavit gwelloc'h, evel ma lavarer iveau, evel ma vez lavaret iveau), a zo ur bronneg krigner.
Eichmaß n. (-es,-e) : skouer b., stalon g., daveer g., jaoj g.
Eichmeister g. (-s,-) : staloner g., jaojer g., gwirier servij an ardivinkou muzuliañ ha pouenzañ g.
Eichmoos n. (-es) : [louza.] man g., touskan g.
Eichschwamm g. (-s,-schwämmé) : [louza.] agarik amadouvez g., amadouvez str.
Eichstab g. (-s,-stäbe) : stalon g., jaoj g.
Eichstrich g. (-s,-e) : merk g.
Eichung b. (-,-en) : 1. stalonañ g., stalonerez g., stalonadur g. ; 2. [dre astenn.] stalon g., jaoj g.
Eichwaage b. (-,-n) : pouezerez stalon b., mentel stalon b., balañs stalon b.
Eichenwald g. (-s,-wälder) : dervenneg b. [liester dervennegi / dervennegoù], tanenn b., tannoed b.
Eid g. (-s,-e) : le g., tou g., touadenn b., touadell b., ledoued [liester ledouedoù, leoùdoued] g. ; einen Eid ablegen, einen Eid schwören, ober ul le, touïñ le, touïñ war e le, touïñ dre e le, touïñ war e feiz, feizañ, leañ ; einen Eid auf die Bibel schwören, kemer (gervel) ar Bibl da dest, touïñ war ar Bibl ; einen Eid verweigern, nac'h touïñ ; einen Eid brechen, terriñ e le, dont war e c'her, terriñ e c'her, bezañ ganas d'e le, terriñ e feiz, mankout d'e le (Gregor), mankout d'e c'her, mont en e votou, kaout e lavar hag e zislavar, na vezañ den d'e c'her ; Beamte in Eid und Pflicht nehmen, lakaat kargidi da douïñ fealded (Gregor), kemer leoùdoued kargidi 'zo ; unter Eid stehen, bezañ dindan le ; etwas unter Eid erklären, touïñ udb war e le ; durch einen Eid gebunden, endalc'het gant e le, dalc'het gant ul le ; der Richter nahm ihm den Eid ab, ar barner a lakeas anezhañ da douïñ war e le, ar barner a gemeras e le ; hippokratischer Eid, le Hippokrates g. ; etwas an Eides Statt versichern, diogeliñ udb war eenor.
Eidablegung b. (-,-en) : ledoued [liester ledouedoù, leoùdoued] g., le g., touadenn b., touadell b., tou g.

Eidam g. (-s,-e) : [dispredet] mabeg g., mab-kaer g.
Eidbrecher g. (-s,-) : torr e le g., falstouer g., falseour g., treitour g., trubard g.
Eidbruch g. (-s,-brüche) : torr le g., treitouriez b., trubardiezh b., trubarderezh g., felloni b.
eidbrüchig ag. : torr e le, gaoufeizer, fell, ganas, yudas ; eidbrüchig werden, terriñ e le, dont war e c'her, terriñ e c'her, bezañ ganas d'e le, terriñ e feiz, mankout d'e le (Gregor), mankout d'e c'her, mont en e votou, kaout e lavar hag e zislavar, na vezañ den d'e c'her.
Eidbrüchige(r) agk. g./b. : torr e le g., falsleour g., falsleourez b., falstouer g., falstouerez b., treitour g., trubard g., gaoufeizer g., gaoufeizerez b.
Eidechse b. (-,-n) : 1. [loen.] glazard g., gurlaz g./b. [liester gurlazi, gurlazed] ; die Eidechse kann ihren Schwanz abwerfen, hedorr eo lost ar glazarded, ar glazarded a c'hall en em zizober eus o lost dre emambidañ ; 2. [stered.] steredeg ar Glazard b.
Eiderdaunen ls. : dum eider g./str.
Eiderdaunendecke b. (-,-n) : plueg-treid b.
Eiderente b. (-,-n) / **Eidergans** b. (-,-gänse) / **Eidervogel** g. (-s,-vögel) : [loen.] eider g. [liester eidered], eider-dum g., eider boutin g.
Eidesablegung b. (-,-en) : touadenn el lez-varn b.
Eidesablehnung b. (-,-en) : nac'hadenn douïñ b.
Eidesformel b. (-,-n) : lavarenn douïñ b., tou g., touadenn b., touadell b., ledoued [liester ledouedoù, leoùdoued] g.
Eidesleistende(r) ag.k. g./b. : touer g., touerez b.
Eidesleistung b. (-,-en) : touadenn el lez-varn b.
eidesstattlich ag. : war an enor, war e le ; eidesstattliche Erklärung, testeni war an enor g., testadur war an enor g. ; eine eidesstattliche Erklärung abgeben, touïñ war e le.
Eidesversicherung b. (-,-en) : testadur war an enor g.
Eidesverweigerer g. (-s,-) : [istor] beleg didou g.
eidetisch ag. : eidetek ; eidetische Reduktion, diren eidetek g.
Eidgenosse g. (-n,-n) : 1. kengevread g., kengevreder g. ; 2. [dre astenn.] Suis g., keodedour Helvetia g.
Eidgenossenschaft b. (-) : 1. kengevread g. ; schweizerische Eidgenossenschaft, Kengevread Suis g., Helvetia b., Kengevread Helvetia g. ; 2. [dre astenn.] Suis b., Bro-Suis b.
eidgenössisch ag. : helvetiat, suis, kengevreadel ; Heinrich Rothmund, der Chef der eidgenössischen Fremdenpolizei, erklärte 1926 die Juden aus Osteuropa für "im Allgemeinen unassimillierbar", Heinrich Rothmund, penn bras rann ar polis suis e karg eus aferioù an divroidi a embannas e 1926 e vije ar Yuzevin o tont eus Europa ar reter "dienteuzadus evit al lodenn vrashañ anezho".
eidlich ag. : war e le, dre e le ; eine eidliche Erklärung abgeben, reiñ (rentañ) testeni war e le, reiñ (dougen) testeni dre e le, testiñ war e le ; eidliche Bekräftigung, tou g., touadenn b., touadell b.
Adv. : war e le, dre e le ; eidlich versichern, touïñ war e le ; ich habe mich eidlich dazu verpflichtet, touet em eus war va le e rafen an dra-se, graet em eus le d'en ober.
Eidotter g./n. (-s,-) : melen-vi g. [liester melenoù-vioù] ; den Teig mit Eidotter bestreichen, ledoued melen-vi war an toaz ; das Eiklar eines Eis vom Eidotter trennen, dispartiañ ar gwenn diouzh ar melen, dispartiañ ur vi.
Eidschwur g. (-s,-schwüre) : ledoued [liester ledouedoù, leoùdoued] g., le g., touadenn b., touadell b., tou g.
eidverweigernd ag. : [istor, dispac'h gall] eidverweigernder Priester, beleg didou g. ; eidverweigernder Bischof, eskob didou g.
Eierapfel g. (-s,-äpfel) : [louza.] berjinez str.

Eierauflauf g. (-s,-läufe) : [kegin.] alumenn c'hwezhet b.
Eierbecher g. (-s,-) : dalc'her-vioù g., koupenn-vi b.
Eierbrikett n. (-s,s) : torpez boul-glaou str., boul-c'hlaou b.
Eierdurchleuchter g. (-s,-) : 1. [tekn., benveg] goulouer-vioù g. [/iester goulouerioù-vioù], oviskop® g. ; 2. [den] goulouer-vioù g. [/iester goulouerien-vioù].
Eierfrucht b. (-,früchte) : [louza.] berjinez str.
Eierhandgranate b. (-,n) : [lu] greunadenn zorn b., greunadenn b.
Eierhändler g. (-s,-) : vier g., uier g., viaouer g.
Eierkannibalismus g. (-) : [loen.] viezadezh b.
Eierkocher g. (-s,-) : poazherez vioù b., vier g. [/iester vierou].
Eierkopf g. (-s,-köpfe) : [dre skeud] P. intelektual g. [/iester intelektualed], perc'henn skiant g., spered den g., skiant vat a zen g., spered digor a zen g., den a benn g., den a ijin g., den ijinet-mat, kefredour g.
Eierkuchen g. (-s,-) : [kegin.] 1. alumenn vioù b., fritadenn vioù b. ; *Eierkuchen mit Muscheln*, alumenn an arvor b. ; 2. krampouezh str., c'hivistoc'h str., kachenn b., kaletez str., galetenn b., galetez b., galetez str., galetezenn b., pladenn b., tote g., torpez str., P. letez str., krep str., c'hrizid str. ; 3. fars-forn g.
Eierkuchenwender g. (-s,-) : [kegin.] rozell b., spanell b., sklisenn b., palisenn, palikell b.
Eierlegen n. (-s) : [loen.] dozverezh g., dozv g. ; von den Eltern vor dem Eierlegen verlassenes Nest, neizh kras g. ; das Eierlegen fördern, hastañ ar yer da zoziñ.
eierlegend ag. : [bev.] vic'hanner, dozver ; eierlegendes Tier, vic'hanner g., dozver g. ; [dre skeud.] die eierlegende Wollmilchsau, ar maout pemp pav g., Yarig ar vioù aour b.
Eierlikör g. (-s,e) : 1. likor vioù g. ; 2. P. laezh-paotr g., laezh-kog g., laezh-bouc'h g., laezh-maout g., laezh-tarv g.
Eierlöffel g. (-s,-) : loa vioù b.
eiern V.gw. (hat geeiert / ist geeiert) : P. bezañ gwar (gwaret, gwaret, gwelch, a-dreuz, kamm, gwarigellek, a-we), bezañ dol gantañ ; das Rad eiert, es eiert, gwe a zo aet er rod, gwar a zo aet er rod, gwaret (gwar, gwaret) eo ar rod.
Eierpfannkuchen g. (-s,-) : 1. alumenn vioù b., fritadenn vioù b. ; *Eierpfannkuchen mit Muscheln*, alumenn an arvor b. ; 2. krampouezh str., c'hivistoc'h str., kachenn b., kaletez str., galetenn b., galetez b., galetez str., galetezenn b., pladenn b., tote g., torpez str., P. letez str., krep str., c'hrizid str.
Eierpflanze b. (-,n) : [louza.] berjinez str.
Eierprüfer g. (-s,-) : [tekn.] ovoskop g., goulouer-vioù g. [/iester goulouerioù-vioù].
Eierschale b. (-,n) : 1. klor vi str., klos vi str., plusk ar vioù str., klorenn b., klorenn vi b., pluskenn ur vi b. ; 2. [dre skeud.] er hat noch die Eierschalen hinter den Ohren, ne oar na bu na ba, na "sou" na "diha" - ne oar nemet evañ laezh ha debriñ yod d'el lakaat er-maez - yaouank eo an deiz gantañ - n'eo ket sec'h (glas eo) e vegel c'hoazh - n'en deus ket kollet e hini glas c'hoazh - n'eo nemet un tamm fri lous (un tamm kozh mic'hieg, un tamm fri-mic'h, ur fri-karn) - hennezh a zo eus an torad diwezhañ - ur beg melen a zo anezhañ c'hoazh - hennezh a zo war e gentañ lamm - war ar boulc'h kentañ emañ - war e dro gentañ emañ - treç'h eo ar mic'h war e ziweuz.
eierschalenfarben ag. : gwenn mouk.
Eierschneider g. (-s,-) : [kegin.] troc'her-vioù g. [/iester troc'herioù-vioù].
Eierschwamm g. (-s,-schwämme) : / **Eierschwammerl** n. (-s,-e) : [Bro-Austria] [louza.] kibog g., kibog melen g.
Eierspeise b. (-,n) : 1. meuz graet gant vioù g. ; 2. [Bro-Austria] vioù mezet ls., uioù mezet ls.

Eierspiegel g. (-s,-) : [tekn.] goulouer-vioù g. [/iester goulouerioù-vioù], oviskop® g.
Eierstab g. (-s,-stäbe) : [tisav.] gouribl gant kinkladurioù viheñvel g., gouriblenn gant kinkladurioù viheñvel b.
Eierstock g. (-s,-stöcke) : [korf.] vierez b., vigell b.
Eierstockentzündung b. (-,en) : vierezfo g., tanijenn ar vierez b.
Eiertanz g. (-es,-tänze) : [dre skeud.] amzivin g., salaviz b., tarc'hwezherezh g., termerezh g., argred g., argrederezh g., termadenn b., lure g., entremar g., mordo g., lugud g., diegi b., diaezamant g., esprejoù ls., arvar g., pleg da chom dalc'hmat war vordo g., mar g.
Eieruhr b. (-,en) : eurier-traezh g.
Eifer g. (-s) : 1. gred g., amdizh g., oaz g., jourdoul g., begon g., lañs g., startijenn b., kasentez b., fringantiz b., lusk g., birvilh g., tan g., entan g., bevder g., bervidianed b., birvidigezh b., ernez b., nerzh-youl g., youl b., deltu g., fougas g., gwrez b., intampi g., herrder g., oberiantiz b., bec'h g., spered c'hoantek g., dever g., fo g., mendro g., tizh g., difrae g., deoui g., herr g., prez g. ; er ist mit Eifer bei der Arbeit, en em reiñ a ra a-grenn d'al labour, emañ a-lazh-ki gant e labour, plantañ a ra startijenn gant e labour, labourat a ra gant gred bras, labourat a ra gant ur gred intampi, labourat a ra gant intampi, kemer a ra oaz da labourat, labourat a ra c'hwek, labourat a ra gant dillo, gredus eo da labourat, mendro a zo ennañ, lakaat a ra gred evit labourat, labourat a ra kalonek, labourat a ra gant nerzh-youl, birvidik eo war e labour, labourat a ra kement-hakement, kalonek eo da labourat, labourat taer a ra, labourat a ra gant un ene birvidik, labourat a ra gant ur gred birvidik, kalon en deus da labourat, stardañ a ra outi, stagañ a ra kalonek gant e labour, taolet-bras eo d'al labour, labour start a ra, en em zrastañ a ra, labourat a ra gant difrae, prim eo en e labour, hennezh a zo prim gant e labour, dillo en devez da labourat, hennezh a fonn, hennezh a ra fonn, hennezh a daol fonn, hennezh en devez fonn, hennezh a zibrad labour, hennezh a zraog labour, hennezh en devez dibun en e labour, hennezh a zibolotenn labour, hennezh a zic'hast labour, kregiñ du a ra, kiañ a ra ouzh al labour, kiañ a ra, kiañ a ra outi, kiañ a ra e gorf, fonnus eo d'ober e labour, ousk eo da labourat, poaniañ a ra war e labour, labourat a ra a-striv, labourat a ra a-zetri, labourat a ra parfet, labourat a ra a-zevri, labourat a ra a-zevrikaer, labourat a ra a-zevri-bev, emañ da vat gant e labour, mont a ra da vat-kaer ganti, mont a ra da vat ha kaer ganti, mont a ra a-zevri-kaer ganti, mont a ra a-zevri-kaer dezhi, labourat a ra evit mat, emañ gwir wellañ o labourat, labourat a ra a-dizh, labourat a ra gant diere, diere en deus gant e labour, hennezh a zo prim d'ober pezh a zo d'ober, emañ e bec'h o labourat, kemer a ra kalz deur gant e labour, dever a zo ennañ ; sie ist mit Eifer bei der Arbeit, honnezh a avel he lostenn, honnezh a zo ur gaerell anezhi, labourat a ra gant gred bras, labourat a ra gant ur gred intampi, labourat a ra kalonek, labourat a ra gant intampi ; großen Eifer zeigen, großen Eifer an den Tag legen, kaout amdizh, bezañ amdizh war an-unan, jourdouliñ ; sie legen einen immer größeren Eifer an den Tag, diskouez a reont un imtampi bepred gredusoc'h ; er legte keinen besonderen Eifer an den Tag, ne oa ket kalz a herr warnañ, ne oa ket pikol prez warnañ, ne ziskouezas ket bezañ entanet dreistmuzul, ne'z eas ket a c'hoari gaer ganti, ne oa ket aet da vat-kaer ganti, ne oa ket aet a-zevri-kaer ganti, ne oa ket aet a-zevri-kaer dezhi, ne oa ket lamprek warni, alabistrñ a rae en e labour, eñ a laboure alabistr, buzhugenniñ a rae e labour, al labour hag eñ ne oant ket ostizien gaer, ne oa ket gwall ruz war al labour, ne oa moned ebet gantañ, hennezh a oa pouer da labourat, mont a rae pouer gant al labour, lugut e oa da

labourat, n'en doa ket lañs da labourat ; sie versuchten, sich gegenseitig an Eifer zu übertreffen, holl e oant gredusoc'h pe c'hredus ; er widmet sich der Sache mit vollem Eifer, da vat-kaer e ya ganti, mont a ra a-zevri-kaer ganti, mont a ra a-zevri-kaer dezhi, a-zevri-kaer emañ ganti, emañ ganti korf hag ene, emañ gwir wellañ o stourd evit ar pezh a zifennomp, stourd a ra gant ur gred birvidik (gant un ene birvidik, gant ur gred intampius, gant intampi) evit ar pezh a zifennomp ; sie wetteiferten im Eifer, holl e oant gredusoc'h pe c'hredus ; ihr Eifer lässt nach, fallaet int da boaniañ, o hast a zeu da lentañ ha da yenañ, laoskaat (terriñ) a ra o gred, distanañ a ra d'o gred, krouaraat a ra dezho, krouaraat ha laoskaat a ra o gred, terriñ a ra d'o intampi, terriñ a ra d'o herrder, yenaat a ra o gred, yenaat a reont en o gred, laoskaat a ra en o gred, lentaat a ra o gred (Gregor), gwevnaat a reont, diegusaat a reont da labourat, diekaat a reont, marvasenniñ a reont, labaskenniñ a reont ; dein Eifer lässt nach, n'eo ket koulz da labour ha ma veze a-raok, diegusaat a rez da labourat, krouaraat a rez da labourat ; jemandes Eifer zügeln, distanañ d'u.b. ; seinen Eifer verdoppeñ, doublañ d'ober strivoù, kalonekaat d'ober strivoù ; er ist voller Eifer, leun a c'hred eo, tan a zo ennañ, gred bras a zo ennañ, ur gred intampius a zo ennañ, gwrez a zo ennañ, hennezh a zo gwrez en e wad, lañs a zo ennañ, startijenn a zo ennañ, begon a zo ennañ, hennezh a zo bev ar gwad en e wazhied, deltu a zo gantañ, birvilh a zo ennañ, ur paotr fonnus eo, gwad bev a zo ennañ, gwad en deus en e wazhied, ur paotr drant ha bagol eo, gwiv eo evel ur c'hat tachoù, ur paotr diskuiñh eo, hennezh ez eus nerzh ennañ, fourradus eo, lavig a zo ennañ, hennezh a zo war orjal, hennezh a zo mesk ennañ, fich-fich e vez atav, bouljant eo, riboul-diriboul e vez atav, holen kras a zo en e revr, brezik-brezek e vez atav, ur Yann vreskenner a zo anezhañ, ne ra nemet kas-degas, emañ atav mont-dont, atav e vez mont-dont, emañ atav lec'h-lec'h, ur breser a zo anezhañ, leun a vuhez eo, leun a fistilh a zo gantañ, bev-buhezek eo, bev-kann eo, bev-kel eo, bev-buhez eo, un tarlasker a zo anezhañ, dever a zo ennañ, mendo a zo ennañ ; diese jungen Leute sind voller Eifer, ar re yaouank-mañ a zo tan enno, ar re yaouank-mañ a zo gred enno, ar re yaouank-mañ a zo leun a c'hred ; Eifer zur Schau tragen, diskouez un oaz leskidik faos, ober an asvan da labourat gant gred bras, ober an ezvan da labourat gant gred bras, ober van da vezañ entanet, ober ar mod da labourat gant gred bras, ober min da labourat gant gred bras, labourat diwar neuz gant gred bras, lakaat gred evit ar gwel ; ohne Hass und Eifer, dirakvarn, disparl, neptu, didu, diduek, diuntu, diuntuek, kuit a bep mennozh eus tu pe du, hep doug na dizoug ; zu viel Eifer tragen, ober kalz re, lakaat ar bouch war an ti, mont en tu all d'ar red, labourat en tu-hont ma'z eo dleet, ober pell re, labourat dreistpenn, diskouez un oaz leskidik betek re, diskouez re vras gred, re labourat ; blinder Eifer schadet nur, Yann a vo atav ar c'henet hag a vefe da vezañ krouget e vefe - meur a varc'h mat zo marvet o vont adarre - "deomp adarre" en deus lazhet meur a varc'h - arabat mont primoc'h eget ar marc'h hon doug - karrig a dro a denn bro, karrig a red ne bad ket - an neb ne sec'h ket e bal a sec'h c'hwezenn e dal - an hini a ra re a ra re nebeut goude-se - an hini a ya fonnus a ya pell, an hini a ya difonn a ya gwell - Paol gozh o klask eeunañ he gar d'e vamm en deus he zorret e daou damm - an hini a zalc'h a dzh, an hini a red a skuizh - netra re Morse n'en deus padet pell - ken gwazh re ha re nebeut - re a vann ne dalv mann ; 2. in Eifer geraten, mont tro en e voned, lakaat e voned ruz, ober ur roñse bras, lammat war ar marc'h glas, taeraat, diodiñ, feulzañ, divanegañ e ivinoù, hejañ e gi, ober ur marc'h bras, mont e fulor (en egar, e gouez, e kounnar), sevel war beg e

dreid, mont diwar e dreid, mont e volc'h diwar e lin, glazañ, en em c'hlazañ, fuloriñ, follañ, krugañ, brouezañ, brizhañ, distalmañ, en em zistalmañ, razailhat, arfleuiñ, pennfolliñ, tanañ, en em danañ, loariañ, imoriñ, diskouez imor, taeriñ, fumañ, koll e bothouarn bihan, kounnariñ, egariñ, mont er-maez eus e groc'hen, mont diwar e gement all, sevel en e wezenn uhelañ, sevel en e avalenn, sevel war e gentroù, sevel war e dach, sevel e gribell, sevel e gribenn, ober ur folladenn, dispakañ e gounnar, sevel ar grug en an-unan, sevel ar grug d'an-unan, mont àr e biñsedaou, mont e-barzh blev kriz, mont imor (droug, brouez) en an-unan, buanegezh, sevel war e elloù / buanekaat (Gregor) ; 3. im Eifer des Gefechtes, e gwrez (e birvilh) an emgann, pa vez an emgann en e washañ, pa'z edont a-zevri ganti oc'h en em gannañ.

Eiferer g. (-s,-) : gredeg g., den a intampi g., dalc'hiad grizias g.

eifern V.gw. (hat geeifert) : 1. labourat gant gred, ober difrae, plantañ startijenn gant e labour, labourat gant intampi, bezañ gredus da labourat, lakaat gred evit labourat, lakaat kalz a jourdoul d'ober e labour, labourat kement-ha-kement, bezañ kalonek da labourat, labourat taer, labourat c'hwek, labourat gant dillo, kaout kalon da labourat, kaout imor gant al labour, stardañ outi, stagañ kalonek gant e labour, bezañ taolet-bras d'al labour, ober labour start, bezañ prim en e labour, bezañ prim gant e labour, kaout dillo da labourat, kregiñ du el labour, kiañ ouzh al labour, en em giañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ, kiañ outi, kiañ e gorf, kolierañ, dosañ, turkañ, stardañ outi, stardañ warni, lopañ, lardañ, bezañ fonnus d'ober e labour, bezañ ouesk da labourat, poaniañ war e labour, kemer kalz deur gant e labour, bezañ dever en an-unan, bezañ mandro en an-unan, kaout amdizh, bezañ amdizh war an-unan, jourdoulin, difraeañ, deouiliñ ; sie eiferten um die Wette, holl e oant gredusoc'h pe c'hredus ; sie eiferten um die Wette beim Weitpinkeln, chaogentiañ a oa ganto o c'houzout piv a staojet ar pellañ ; 2. [dre astenn.] entanañ ; für etwas eifern, en em reiñ a-grem d'udb, difenn udb gant ur gred birvidik, difenn udb gant ur gred intampius, kaout un oaz leskidik evit udb (Gregor), bezañ entanet evit udb, poaniañ war udb ; 3. mit jemandem eifern, kevezañ gant u.b., c'hoari paraviañ gant u.b., bezañ heligentañ etre an-unan hag unan all ; 4. nach Ruhm und Ehren eifern, redek gant gred war-lerc'h ar c'hoar (war-lerc'h an enorioù), bezañ c'hoantek d'an enorioù, bezañ naonek d'an enorioù, kouvetiañ enorioù, trac'hoantaat enorioù, glaouriñ war an enorioù, glaourenniñ war-lerc'h an enorioù, bezañ c'hoantek a enorioù, bezañ c'hoant gloar en an-unan, bezañ troet gant an enorioù (gant ar c'hoar), bezañ terzhienn ar vrazentez gant an-unan, bezañ itik a enorioù, na vezañ nemet brasoni gant an-unan, bezañ lorc'het gant an enorioù, bezañ angoulet gant an enorioù, karet an enor hag ar renk ; 5. über etwas eifern, taeriñ ouzh (enep) udb, brouezañ en abeg d'udb, fumañ evit udb, buanekaat en abeg d'udb, fuloriñ war udb, bezañ tro en e voned abalamour d'udb, kounnariñ gant udb ; gegen jemanden eifern, binimañ ouzh u.b., binimañ u.b., trouzal ouzh u.b., kas trouz war-lerc'h u.b., lakaat droukkeloù da redek diwar-benn u.b., pilat (louzañ, dispenn, gwashaat, dantañ, flemmañ, gwallvrudañ) u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., teodata diwar benn u.b., lavaret ar seizh seurt ruz eus u.b., dispenn brud (anv kaer) u.b., didammañ brud u.b., difregañ u.b. a-drek e gein, diframmañ u.b., ober e votou (e wele) d'u.b., droukkomz (gwallgomz) eus u.b., droukkomz (gwallgomz) diwar-benn u.b., drouklavaret war u.b., droukprezeg u.b., droukprezeg eus u.b., droukprezeg diouzh u.b., gwrac'hellat diwar-benn u.b., gwrac'hñ diwar-benn u.b., lavaret droug diwar-benn u.b., kaketal u.b., ober e bigelloù d'u.b., regiñ e

nesaň, gwallc'hiň gros saeoù, pigosat war u.b., pigosat war kein u.b., displuňvaň e benn d'u.b., lakaat gedon da redek diwar-benn u.b., ober dilhad nevez d'u.b., ober e wele d'u.b., kempenn dilhad u.b., dineudenniň brozh u.b., dineudenniň u.b., lañchennaň u.b., komz drouk diouzh u.b., fallgomz ag u.b., gwallgomz ag u.b., chupennaň war u.b., dispenn chupenn u.b., pikaň e chupenn d'u.b., glabousat u.b., astenn e deod diwar-benn u.b., pikaň u.b., broudaň chupenn u.b., peñseliat chupenn u.b., peñseliat u.b., plaenaat porpant u.b., teodata diwar-benn u.b., dresaň porpant u.b., ober ur porpant nevez d'u.b., gwiskaň u.b., hiboudiň ; *ständig gegen jemanden eifern*, bezaň atav a-istrilibh ouzh u.b.

Eifersucht b. (-) : jalouzi b., oaz g., oaz-kren g., oaziri b., oazamant g., gwarizi b., droug-kalon g., marc'h g., bided g., marc'h rous g., marc'h ar bided g., marc'h ruz g., marc'h Hamon g., gour g., ogn g., binim g. ; *starke Eifersucht*, oaz-kren g. ; *ein Anflug von Eifersucht*, ur pistig gwarizi g. ; *gegenseitige Eifersucht*, kenwarizi b. ; *unter jemandes Eifersucht zu leiden haben*, kouezhaň dindan gwarizi u.b. ; *die Eifersucht verzehrt sie*, ar warizi a drenk he c'halon, devet eo he c'halon gant ar warizi, disec'hiň a ra gant ar warizi, duet eo he c'halon gant ar warizi, taget eo gant ar warizi, aet eo-hi war gein ar marc'h Hamon (war gein ar marc'h ruz, war gein ar marc'h rous), marc'h rous he deus, lostenn verr he deus / emaň ar bided ganti (Gregor), krenaň an oaz a ra-hi, ne ra an ozhac'h netra na vefe Janedig berr he lostenn o c'houzout petra 'ra, oaz a zo ganti leizh he sac'h ; *die Eifersucht verzehrt ihn*, krenaň a ra an oaz, marc'h rous en deus, mont a ra war ar bided, mont a ra war marc'h ar bided, ur bided rous en deus, marc'h Hamon en deus, marc'h rous eo, emaň ar marc'h Hamon o vale, berr eo e votoù, botoù berr en deus, re just eo e votoù, hennezh a gren an ozhac'h kozh, paotr spi eo, paotr ar spi eo, devet (duet, taget) eo e galon gant ar warizi, disec'hiň a ra gant ar warizi, gwisket en deus botoù ront ar c'hi du, krog eo ar c'hi du ennaň ; *die Eifersucht macht ihn blind*, dallet eo gant e warizi, koabrennet eo e spered gant e warizi, koc'hennet eo e spered gant e warizi, ar warizi he deus koc'hennet e spered ; *seine Eifersucht zügeln*, gwakoliaň e varc'h rous ; *aus Eifersucht*, dre warizi ; *Verbrechen aus Eifersucht*, Mord aus Eifersucht, torfed angerzelh g., torfed diwar oaz g.

Eifersüchtelei b. (-,en) : barradou jalouzi stank ls., ogn g. ; *ständig gab es Eifersüchteleien zwischen den beiden*, dizehan e veze gwarizi etrezo o-daou.

eifersüchtig ag. : jalous, bidedus, oazus, gwarizius ; *eifersüchtig sein*, krenaň an oaz, kaout marc'h rous, mont war gein ar marc'h, mont war ar marc'h ruz, mont war ar bided, mont war marc'h ar bided, kaout ur bided rous, kaout marc'h Hamon, bezaň march'rous, bezaň ar marc'h Hamon o vale, bezaň berr e votoù (berr he lostenn), kaout botoù berr, bezaň re verr e votoù, kaout lostenn verr, bezaň berr a lostenn, bezaň ar bided ganti, krenaň an ozhac'h kozh, bezaň paotr spi, bezaň paotr ar spi, gwiskaň botoù ront ar c'hi du, bezaň krog ar c'hi du en an-unan, bezaň peget ar c'hi en e revr, bezaň krog an oaz en an-unan ; *auf jemanden eifersüchtig sein*, magaň (kemer, goriň) jalouzi ouzh u.b., mont war gein ar marc'h ouzh u.b., bezaň kroget an oaz kren en an-unan ouzh u.b., bezaň oazus eus u.b. / bezaň jalous ouzh u.b. / kaout an oaz kren eus u.b. (Gregor), kaout gwarizi ouzh u.b. ; *aufeinander eifersüchtig sein*, bezaň ar marc'h etrezo, bale war gezeg, bezaň gwarizi etrezo ; *eifersüchtig werden*, kemer gwarizi, kemer oaz, dont da vezaň oazus, mont war gein ar marc'h, mont war ar marc'h rous, mont war ar marc'h ruz, mont war ar bided, mont war marc'h ar bided, mont gant ar piged, dont berr e votoù (berr he lostenn), sevel jalouzi en an-unan, bezaň krog

ar c'hi du en an-unan, bezaň taget gant an droug-kalon ; *auf seine Frau eifersüchtig werden*, kemer oaz e wreg, kemer an oaz eus e wreg, dont da vezaň oazus eus e wreg ; *auf die Ehefrau eifersüchtig sein*, bezaň oazus eus e wreg, kaout oaz eus e wreg, kaout ur bided rous, bezaň berr e votoù ; *auf den Ehemann eifersüchtig sein*, bezaň oazus eus hec'h ozhac'h, kaout oaz eus he gwaz, bezaň berr he lostenn, kaout lostenn verr, bezaň berr a lostenn, bezaň berr he botoù, bezaň ar bided ganti ; *rasend eifersüchtig sein*, krenaň an oaz, kaout an oaz-kren, kaout marc'h rous, mont war ar bided, mont war marc'h ar bided, kaout ur bided rous, kaout marc'h Hamon, bezaň marc'h rous, bezaň ar marc'h Hamon o vale, bezaň berr e votoù, kaout botoù berr, bezaň re just e votoù, krenaň an ozhac'h kozh, bezaň paotr spi, bezaň paotr ar spi, bezaň devet (duet, taget) e galon gant ar warizi, bezaň gwisket botoù ront ar c'hi du, bezaň krog ar c'hi du en an-unan.

Eifersuchtsdrama n. (-s,-dramen) : torfed angerzelh g., torfed diwar oaz g., torfed diwar-goust oaz-kren g., torfed marc'h Amon g.

Eifersuchtwahn g. (-s) : alfo gwarizi g., oaz-kren g.

Eifersuchtszene b. (-,n) : voltenn jalouzi b., barrad ogn g., barrad oaz-kren g.

Eiffelturm g. (-s) : tour Eiffel g.

Eiform b. (-,en) : stumm viheňvel g., stumm hirgelc'hiek g., vigelc'h g., hirgelc'h g.

eiförmig ag. : viheňvel, hirgelc'hiek, vigelc'hiek, ront en hir, e doare ur vi, e doare vioù, a-zoare gant ur vi, a-zoare gant vioù, a-seurt gant ur vi, a-seurt gant vioù.

Eiformpresse b. (-,n) : [tekn.] gwaskell d'ober bouloù viheňvel b., gwaskell d'ober bouloù-glaou b.

eifrig ag. : gredus, strivant, strivus, fonnus, fourradus, frev, labourus, lamprek, leun a c'hred, leun a startijenn, leun a vegon, difraeüs, diskuizh, stummet da labourat, itik d'al labour, brezik-brezek, lec'h-lec'h, leun a fistilh, bev-buhezek, bev-kann, bevel, bev-buhez, dik, dilas, fonnus, gres, grizias, gwrezus, intampius, oberiant, oberius, graelant, anterian, birvidik, c'hoantek, jourdoul, jourdoulek, jourdoulet, hastek, prez warnaň, hast warnaň, tizh warnaň ; *ich bin ein eifriger Zeitungsleser*, dik on da lenn ar c'hazetennou, intampius e vezan da lenn ar c'hazetennou, ingal-ingal e lennan ar c'hazetennou, asidu e lennan ar c'hazetennou, tik (troet, gwrac'h, angoulet, lorc'het, touillet, sot, pitilh, tik, stran) on gant lenn ar c'hazetennou, ruz on war lenn ar c'hazetennou, tik on war lenn ar c'hazetennou, tik on ouzh lenn ar c'hazetennou, taeur on da lenn ar c'hazetennou.

Adv. : a-striv, a-zetri, a-zevri, a-zevri-kaer, a-zevri-bev, da vat, da vat-kaer, da vat ha kaer, parfet, evit mat, a-hast, a-brez, a-dizh, gant tizh, gant diere, gant un ene birvidik, gant intampi, gant startijenn, diwar zifrae, gant difrae, begon ennaň, dever ennaň, kefridi warnaň, mendro ennaň ; *sich eifrig um jemanden bemühen*, ober sardik d'u.b. ; *wir sind eifrig bemüht, ihm zu helfen*, lakaat a reomp hon holl studi evit sikour anezhaň (Gregor), ober a reomp hor seizh gwellaň (ober a reomp gwellaň ma c'hallomp, ober a reomp diouzh hor gwellaň-holl, en em akeitiň a reomp e pep doare, ober a reomp par ma c'hallomp, ober a reomp pellaň ma c'hallomp) evit diboaniaň anezhaň, emaomp gwir wellaň o klask e ziboaňiaň, ober a reomp hor gwallc'h evit diboaniaň anezhaň, klask a reomp hor gwallc'h diboaniaň anezhaň, birviň a reomp da sikour anezhaň ; *sie diskutieren eifrig*, kaoz kaer a zo ganto ; *eifrig hin un her eilen*, ruilhal ha merat e gorf, dispac'haň, kabalač, en em zrastaň, difretaň, diskrapaň, diskrapaň, en em zibilhonaň, difraeaň ; *jemandem eifrig zuhören*, selaou u.b. gant tizh, selaou u.b. a-dizh.

Eigelb n. (-s) : [kegin.] melen-vi g. [/ester melenoū-vioū], melen g. ; den Teig mit Eigelb bestreichen, ledañ melen-vi war an toaz ; drei Eigelb verrühren, basañ tri melen-vi ; ein Eigelb in den Teig tun, lakaat ur melen en toaz, lakaat ur melen-vi en toaz ; das Eiweiß eines Eis vom Eigelb trennen, das Eiweiß vom Eigelb trennen, dispartiañ ar gwenn diouzh ar melen, dispartiañ ur vi ; aufgeschlagenes Eigelb, alaouradur g.

eigen ag. : 1. personel, a zo d'an-unan (dezhañ e-unan, dezhi hec'h-unan h.a.), piaouel, unveziadel, an-unan, hiniennel ; eigene Mängel sieht man nicht, ne weler ket ar sioū a'n-unan, ne weler ket an techoù fall a'n-unan ; ich habe es mit eigenen Augen gesehen, gwelet em eus an dra-se gant va daoulagad va-unan, gwelet em eus an dra-se gant an daou lagad a zo em fenn, gwelet em eus an dra-se gant va daoulagad o-daou ; ich behandle ihn wie meinen eigenen Sohn, mont a ran gantañ evel gant va mab-me ; ich soll mit meiner Armbrust auf das liebe Haupt des eigenen Kindes zielen ! (Schiller), hag emaoc'h o c'hortoz diganin e vukfen va arbalast war penn va bugel ken karet ! ; seine eigenen Kinder großziehen, sevel ar vugale a'n-unan ; wir haben es mit unseren eigenen Händen gemacht, graet hon eus an dra-se gant hon daouarn hon-unan ; ich habe es mit meinem eigenen Geld bezahlt, paeet em eus an dra-se gant va gwenneien va-unan ; etwas auf eigene Kosten machen, ober ubd en e vizoū e-unan ; sein eigenes Haus besitzen, bezañ perc'henn war e di (d'e di, diouzh e di), bezañ d'an-unan an tii gwir ha font (dezhañ e di gwir a font, dezhi he zi gwir ha font h.a.), bezañ en e dra, bezañ war e dra, bezañ en e beadra ; er schließt selten im eigenen Bett, ur ral e oa dezhañ kousket en e wele ; sie ließen uns zu ihrer eigenen Bereicherung Blut und Wasser schwitzen, dastumet o deus o madoù dre hor ch'wezenn-ni ha dre hor gwad, dastumet o deus o madoù o sunañ hor gwad hag hor ch'wezenn ; nach eigenem Geschmack leben, ober e c'hiz, ober diouzh e c'hoant, ober pezh a blij d'an-unan, bevañ en e ziviz, ober (heuliañ) e roll, ober e santimant, heuliañ e benn, ober e volontez, bevañ en e c'hiz, bevañ en e roll, bevañ hervez e blijadur, bevañ evel ma plij gant an-unan, bevañ diouzh ma plij gant an-unan, ober diouzh e yezh, ober hervez e yezh, bevañ en e yezh / bevañ diouzh e c'hiz (Gregor) ; er hat es zu (als) eigen, es ist sein Eigen, e dra eo, dezhañ e-unan eo, perc'henn eo war an dra-se (diouzh an dra-se, d'an dra-se), e-piaou eus an dra-se emañ, en e gerz (war e anv, en e zalc'h) emañ an dra-se, a-leve en deus an dra-se, en e anv en deus an dra-se, dezhañ eo gwir ha font ; das Lachen ist dem Menschen zu eigen, n'eus nemet an dud a gement a oar c'hoarzhin, tra mab-den eo ar c'hoarzh, un doareenn denel eo ar galloud da c'hoarzhin ; er hat nichts zu eigen, n'en deus netra war e anv e-unan, n'en deus netra dezhañ e-unan, n'en deus ket ur bomm leve war e anv, n'en deus mann dezhañ e-unan, n'en deus glad, n'en deus ket ur gwenneg toull war e anv, n'en deus na erv na ant ; seine eigenen, ar re an unan ; sich etwas zu eigen machen, a) kregiñ en ubd, lakaat e grabanoù war ubd, astenn e graban war ubd, teurel e graban war ubd, krabanata ubd, kammañ e vizied war ubd, lakaat ubd en e zalc'h, lakaat ubd en tu diouzh an-unan, perc'hennañ ubd, kribañ madoù e nesañ, kemer ubd en tu diouzh an-unan, sammañ ubd, skrapañ ubd, divorañ ubd, plaouiañ ubd, delc'her ubd en tu diouzh an-unan, ober e rann eus ubd, ober e lod eus ubd, aloubiñ ubd, ober e gerz eus ubd, lakaat ubd war e anv, kas ubd gant an-unan ; b) [dre skeud.] degemer ubd, kemer ubd, deskiñ ubd ; jemandes Sache zu seiner eigenen machen, sevel gant u.b., sevel a-du (en tu, en un tu) gant u.b., treiñ gant u.b., treiñ a-du gant u.b., kouezhañ e lamm u.b., mont en tu (en un tu, a-du) gant u.b., mont gant u.b., dont a-du gant u.b.,

dont en tu gant u.b., tuañ gant u.b., brallañ war-zu u.b., pouezañ a-du gant u.b., dont da bouezañ a-du gant u.b., skeiñ e park u.b., bezañ erru e park u.b., mont en avel u.b., sevel krog u.b., difenn krog u.b., sevel lamm u.b., taeriñ evit u.b., kabaliñ evit u.b., en em lakaat en tu gant u.b., kordañ gant u.b., emsavlec'hiañ a-du gant u.b. ; ein Kind als eigen(es) annehmen, kemer ur bugel da vab (da verc'h), ober e vab (e verc'h) eus ur bugel bennak, advabañ (adverc'hiañ) ur bugel bennak, perc'hennañ ur bugel bennak, anzav ur bugel bennak ; der eigene Bruder, e vreur a-benn person (Gregor) g., ar breur a'n-unan g. ; im eigenen Namen, evitañ e-unan, en e anv e-unan (Gregor) ; auf eigene Gefahr und Kosten, auf eigenes Risiko, auf eigene Rechnung, en e riskl, pirlh ha fortun (Gregor) ; auf eigene Rechnung handeln, etwas auf eigene Rechnung machen, ober traoù en e riskl, pirlh ha fortun ; den eigenen Vorteil hintansetzen, en em ankounac'haat, en em zioueriñ, lakaat mad ar re all dreist mad an-unan, bezañ diemzamant, bezañ dizamant ouzh an-unan (outañ e-unan, outi hec'h-uan h.a.), dont war skoulmóù balan (war skoulmóù plouz kerc'h), na vezañ ur sacher d'e du eus an-unan, na vezañ un den d'e sac'h eus an-unan, na ober diouzh e lazioù, bezañ distag e galon ouzh pep tra, na glask gounid ebet, na glask e vad e-unan ; sein eigenes Unglück herbeiführen, ober e valapa ; auf eigenen Füßen stehen, auf eigenen Beinen stehen, bezañ war e gont e-unan, bezañ en e beadra, bezañ emren, bezañ dizalc'h, bezañ en e dra, bezañ war e dra, bezañ en e roll, bevañ en (diouzh) e roll (Gregor), bevañ en e ziviz, ober e dreuz e-unan, nijal gant e zivaskell, bezañ frank war an-unan, ober e stal e-unan, bezañ en e c'hiz, bevañ en e yezh (Gregor), bezañ mestr war e dra, gallout ober evel ma plij gant an-unan, gallout ober diouzh ma plij gant an-unan, bevañ hervez e blijadur ; aus eigener Tasche bezahlen, foñsañ arc'hant, diyalc'hiañ evit ubd, ober ubd en e vizoū e-unan, paeañ war e zispign, paeañ war e vizoū, mont d'e c'hadell evit paeañ ubd, delc'her ur c'holl en e du e-unan, paeañ diwar-bouez e yalc'h ; das erfuhr ich am eigenen Leib, prenet em eus skiant diwar va c'houst, desket em eus skiant (paeet em eus bet) diwar-bouez va c'hoc'h-en (Gregor), damantet a-walc'h em eus bet evit er gouzout, desket em eus an dra-se diwar va c'houst, dre c'haou ouzhin eo em eus desket an dra-se, diwar va c'houst on aet da c'houzout petra eo an dra-se ; das muss man am eigenen Leib erlebt haben, ret eo bezañ tremenet er seurt plegoū ; in eigener Person, eñ end-eeun, eñ e-unan, e-unan kaer / e-unan penn / a-benn person (Gregor) ; kümmere dich um deinen eigenen Kram ! emell eus ar pezh a sell ouzhit ! kae da zirouestlañ da neud ! soursi ouzh da grampouezh ! soursi ouzh da bemp krampouezhenn ! diwall d'en em luziañ gant traoù n'ec'h eus ket karg anezho ! lez ar re all da ziluziañ o gwiad ! chom war da dreuzoù ! n'eo ket da dra eo ! chom hep lakaat da fri en dra-se ! n'ay ket da fri aze ! n'a ket da emellout eus kement-se ! n'a ket d'en em veskañ e kement-se ! ne vefe ket a boan dit lakaat da fri en dra-se ! n'ec'h eus ket da welet war gement-se ! mir a lakaat da fri en afer-se ! n'ec'h eus netra da welet gant an dra-se ! kement-se ne sell ket ouzhit ! kement-se ne sell netra ouzhit ! n'eo ket da afer eo ! petra a sell an dra-se ac'hanout ? 2. prevez, distag, diforc'h, digevret, distok ; eigener Eingang, antre distag (prevez) g./b., trepas digevret g., digor digevret g. ; eine ganz eigene Kategorie, ur rumm distag g. ; eigenes Zimmer, kambr hiniennel b. ; jeder hat sein eigenes Zimmer, pep a gambr o deus.

3. dibar, dibarek, ispisiał, a-ziforč'h, dioutaň e-unan, diouzh pep hini ; sie ist sehr eigen im Essen, hounnezh a zo milzin, ur beg figus a zo anezhi, ur beg milzin a zo anezhi, ur genoù milzin a zo anezhi, hounnezh n'eo ket brizh he sach', hounnezh a vez atav o'ch ober beg bihan, hounnezh a ra ur bern pismigoù, milzinaň a ra ouzh ar boued ; er ist sehr eigen, dioutaň e-unan eo ; etwas (dat.) eine eigene Prägung geben, dibarekaat ubd ; jeder kocht sein eigenes Süppchen, pep hini a ra e jeu en e bart e-unan, pep unan a ra e jeu diouzh e du, pep unan a denn d'e du ; ich gehe meinen eigenen Weg, ich gehe meine eigenen Wege, me a ya diouzhin va-unan ; seinen eigenen Weg gehen, bezaň trec'h d'e ouenn, trec'hiň gouenn, terriň ar ouenn, mont gant e hent, mont war-raok gant an erv, mont da redek e reuz, bevaň e vuhez, ober e dreuz, ober e dreuziad dre ar vuhez, ober e dreuziad dre ar bed, ober e dreuz war an douar, ober e hent er vuhez.

4. ampar, dibar, dibarek, ispisiał, a-ziforč'h, espar, iskis, amč'hiz, chin, drol, kurius.

5. [preder, Merleau-Ponty] der eigene Körper, an emgorf g.

Eigen n. (-s) : perc'henniezh b., perc'hentiezh b., kerz b., piaou g. ; es ist sein Eigen, e dra eo, dezhaň e-unan eo, perc'henn eo war an dra-se (diouzh an dra-se, d'an dra-se), e-piaou eus an dra-se emaň, en e gerz (war e anv, en e zalc'h) emaň an dra-se, a-leve en deus an dra-se, en e anv en deus an dra-se, dezhaň eo gwir ha font ; 2. [istor, gwir] freies Eigen, douar kuit g.

Eigenantrieb g. (-s) : emvann g., emlusk g., emerlusk g., emerluskaň g. ; mit Eigenantrieb, emvann, emlusk ... emerlusker ; Maschine mit Eigenantrieb, emvanner g., emerlusker g., ijinenn emlusk b.

Eigenart b. (-en) : doareenn b., dezverk g., merk spis g., dibarder g., perzh dibar g., unperzh g., hevelepted b., rizhegezh b.

eigenartig ag. : ampar, dibar, dibarek, ispisiał, a-ziforč'h, dioutaň e-unan, digunvez, digustum, divoas, divoutin, iskis, espar, souezhus, iskriv, amč'hiz, loukes, estrařich, ivin, droch, drol, kurius, eveek, chin ; ein eigenartiger Geschmack, ur blaz dioutaň e-unan g. ; der ist schon eine eigenartige Type, un den dioutaň e-unan eo.

Adv. : iskis, kurius, drol, eveek, en un doare iskis, en un doare souezhus.

Eigenartigkeit b. (-) : dibarded b., dibarder g., dibarelezh b., hevelepted b.

eigenbackfähig ag. : baraekadus ; eigenbackfähige Getreidearten, edou baraekadus ls.

Eigenbau g. (-s) : 1. produ graet er gér g., produ plantet hag eostet gant an-unan g. ; 2. savadur graet gant an-unan g.

Eigenbedarf g. (-s) : ezhommou an-unan ls. ; auf den Eigenbedarf ausgerichtete Landwirtschaft, labour-douar bevidik g., labour-douar emvevaň g.

Eigenbericht g. (-s,-e) : kemannadenn skridaozet gant ar gazetenn hec'h-unan b., pennad-skrid aozet gant ar gazetenn hec'h-unan g., kelskrid aozet gant ar gazetenn hec'h-unan g.

Eigenbesitz g. (-es,-e) : madoù a zo d'an-unan gwir ha font ls.

Eigenbewegung b. (-en) : [stered.] loc'h dien g., dienloc'h g. ; Eigenbewegung der Sonne, loc'h dien an Heol g.

Eigenbewirtschaftung b. (-) : [labour-douar] korvoiň dihanterat g., trevidigezh dihanterat b.

Eigenblut n. (-s) : ar gwad a'h-unan g.

Eigenblutspende b. (-,-n) / **Eigenbluttransfusion** b. (-,en) : [mezeg.] dasskuilhaň g.

Eigenbrötelei b. (-,en) / **Eigenbrötlerie** (-,en) : [gwashaus] hiniennelouiez b., iskister g., dibarelezh b.

Eigenbrötler g. (-s,-) : lankon g., hiniennelour g., grignouz g., gouerouz g., grumuzer g., razailher g., heureuchin g., rachouz g., ourz g., ragain g., den ranous g., tagnouz g., Yann e benn e-unan g., den dioutaň e-unan g., hinkin g., papigo g., istaňsour g., kalkenn b./g., termaji g., leue hanter dizonet g.

Eigenbrötlerin b. (-,nen) : hiniennelourez b., grignouzez b., grumuzerez b., rachouzell b., tagnouzell b., kalkenn b./g., plac'h he fenn hec'h-unan b., plac'h diouti hec'h-unan b.

eigenbrötlerisch ag. : hiniennek, droch, pampes, digevredus, amgevredigezel ; er ist eigenbrötlerisch, ne c'houzaň den war e dro, hennezh a vez atav o simudiň, an distro a glask bepred, chom a ra distok diouzh an dud all, ren a ra ur vuhez digevannez, plijout a ra dezhaň bezaň en digenvez, plijout a ra dezhaň bezaň en e bart e-unan, ul leue hanter dizonet a zo anezhaň, chom a ra d'ober e lankon.

Eigendünkel g. (-s) : roufl g., brabaňs g., fouge g., revalc'hder g., brasoni b., koeň g., brazentez b., avelaj g., randon g.

Eigendynamik b. (-) : emluskerezh g.

Eigenerzeugung b. (-) : unangenderc'haň g.

Eigenfinanzierung b. (-en) : emgelliderez b., emarc'hantaouerez g., emarc'hantadur g., emgelliдаň g., emarc'hantaouiň g., emarc'hantaň g., emarc'hanteakaat g.

Eigenfrequenz b. (-en) : [fizik] talm dasson g.

Eigengeschwindigkeit b. (-) : [fizik] tizh piaouel g.

Eigengewicht n. (-s,-e) : 1. [fizik] pouezder rummel g. ; 2. [kenwerzh] pouez rik g. ; 3. [karbedoù] pouez ent goullo g., pouez marv g.

Eigengut n. (-s,-güter) : [istor, gwir] douar kuit g.

eigenhändig ag. : 1. jemandem etwas eigenhändig übergeben, lakaat ubd etre daouarn u.b., reiň d'an degemerer e-unan en e zaouarn ; 2. graet gant e dorm e-unan ; dieses Theaterstück hat er nicht eigenhändig geschrieben, ar pezh-ch'hoari-se n'eo ket difluket diouzh e bluenn ; 3. emzornskridel ; eigenhändige Unterschrift, a) sinadur graet gant e zorn e-unan g., sinadur emzornskridel g. ; b) [dre astenn.] sinadur graet gant dorm un den brudet g., sinadur un den brudet g. ; 4. diazorn ; eigenhändig geschriebenes Testament, testament diazorn g., testament dornskrivet g., testament skrivet gant an dorm g.

Eigenhaus n. (-s,-häuser) / **Eigenheim** n. (-s,-e) : ti a zo d'an-unan g., ti prevez g.

Eigenheit b. (-,en) : 1. doareenn b., arouezenn b., dezverk g., merk spis g., dibarder g., perzh dibar g., hevelepted b. ;

Eigenheit der Sprache, tro-yezh b., perzh dibar ar yezh g. ; *Eigenheit der deutschen Sprache*, perzh dibar an alamaneg g., alamanegadur g. ; 2. albac'henn b., boazenn b., boemenn b., atapi g. ; er hat seine Eigenheiten, dioutaň e-unan eo, e froudennou en devez, pennadoù a grog ennaň a-wechoù / faltazioù a zo stag outaň (Gregor).

Eigenherstellung von Arzneimitteln b. (-) : mestrangevezh b.

Eigeninitiative b. (-,n) : in Eigeninitiative, diouzh e benn e-unan, eus e benn e-unan, anezhaň e-unan, dre ijin an-unan.

Eigenjagd b. (-,en) / **Eigenjagdbezik** g. (-s,-e) : tachenn chase prevez b., tachenn chase miret b.

Eigenkapital n. (-s,-ien,-e) : 1. kevalaoù piaouel ls. ; 2. degasadenn bersonel b.

Eigenkomposition b. (-,en) : das ist eine Eigenkomposition, savet eo bet ganin (gantaň, ganti, h.a.), fardet eo bet ganin (gantaň, ganti, h.a.).

Eigenkonsum g. (-s) : unanvererezh g., unanveveziň g. ; zum Eigenkonsum bestimmen, derannaň evit unanveveziň.

Eigenkontrolle b. (-,n) : emgontrollerezh g.

Eigenleben n. (-s) : buhez prevez b., buhez klet ha kloz b., amgant prevez g.

Eigenleistung b. (-,en) : 1. oberenn savet gant an-unan b. ; 2. labour graet gant an-unan g. ; 3. labourioù trezalc'h paeet gant arc'chant an-unan ls., labourioù kempenn paeet gant an-unan ls., labourioù kempennerezh paeet gant an-unan ls.

Eigenleitung b. (-) : [fizik] reüsted enien b.

Eigenlenkung b. : lankerezh unanvleinet g. ; *Rakete mit Eigenlenkung*, fuc'hell unanvleinet b.

Eigenliebe b. (-) : emrvud g./b., emlorc'h g., karantez a'n-unan b., karantez ouzh an-unan b., emgarantez b., emgariadezh b., meañs b. ; *Eigenliebe kann die anderen nur ärgern*, kasaus eo ar me.

Eigenlob n. (-s) : emrvud g./b., emc'hloar b. ; *Eigenlob stinkt*, ar glipenn re uhel ne c'hall ket mont war well - diboell eo kanañ e veuleudi e-unan (en em veuliñ an-unan) - an hini ne vez lorc'het nemet gantañ hag e vagerez n'eo netra a vat - arabat eo deomp en em brizout re - an hini en em fougas e-unan ne dalv na gour nag unan - re uhel e kan ho kilhog - kasaus eo ar me.

eigenmächtig ag. : aotrouniek, diouzh c'hoant, tidek, tidel, direizh, direol, amreol, dizalc'h, hep dalc'h.

Adv. : eus e benn e-unan, anezhañ e-unan, diouzh e benn e-unan, drezañ e-unan, dre e benn e-unan, mard eo mat dezhañ ; *er handelt immer eigenmächtig*, ober a ra pep tra diouzh e benn e-unan, ober a ra pep tra diouzh e c'hoant e-unan, ober a ra pep tra anezhañ e-unan, mont a ra atav dioutañ e-unan, techet e vez d'ober e benn person, techet e vez d'ober e benn e-unan, techet e vez d'ober diouzh e benn, douget e vez d'e benn, douget e vez da heuliañ e benn.

Eigenmächtigkeit b. (-) : doareoù aotrouù ls., aotrouiezh b., mestroni b., mestroniez b., mac'herezh g., mac'homerezh g.

Eigenmittel ls. : [kenwerzh] kevalaoù piaouel ls., arc'hant an-unan ls.

Eigenname g. (-ns,-n) : anv-den g., [yezh.] anv divoutin g. ; *Eigennamen werden nicht übersetzt*, ne vez ket troet an anvioù divoutin.

Eigennutz g. (-es) : mad an-unan g., emservij g., karantez a'n-unan b., emgarantez b., emgariadezh b., meañs b. ; *aus Eigennutz handeln*, ober diouzh mad an-unan, ober diouzh e laziou nemetken ; *Gemeinnutz geht vor Eigennutz*, mad an holl a ya dreist mad an-unan, mad an holl a ya dreist mad an denmañ pe an den-se en e bart e-unan.

eigennützig ag. : laziek ; *eigennützige Motive*, abegou laziek ls. ; [armerzh.] *eigennützige Verwaltung*, mererezh laziek g. ; *uneigennützige Verwaltung*, mererezh dilaziek g.

Eigenproduktion b. (-) : unangenderc'hafñ g.

eigens Adv. : a-ratozh, a-ratozh-vat, a-ratozh-kaer, a-benna-kaer, espres-kaer, ispisiaj ; *ein eigens dazu bestimmtes Zimmer*, ur gambr a-ratozh b., ur gambr graet ispisiaj evit an dra-se b. ; *eigens angeben*, *eigens bezeichnen*, spisaat, diferañ, pervezhañ, resisaat, spisverkañ, arbennikaat.

Eigenschaft b. (-,en) : perzh g., doare g., doaread g., penndoare g., doarenn b., tu g., hevelepted b. ; *die guten Eigenschaften*, ar perzhioù mat ls., ar madelezioù ls., an tuioù mat ls., ar sioù mat ls., an techoù mat ls. ; *die schlechten Eigenschaften*, ar perzhioù fall ls., an tuioù fall ls., ar sioù fall ls., an techoù fall ls. ; *körperliche Eigenschaften*, temz-korf g., temz korf den g. / kigenn b. (Gregor) ; *erworrene Eigenschaften*, doarennou dre dapadur ls., doarennou arzeuat ls. ; *genetische Eigenschaft*, doarenn hilieb, doarenn c'henetek b. ; *angeborene Eigenschaft*, doareen hêrezhel b. ; *antiseptische Eigenschaften*, perzhioù dilestañ ls. ; *biologische Eigenschaft*, perzh bevedel g. ; *mechanische Eigenschaften*,

perzhioù treloc'hel ls. ; *in meiner Eigenschaft als Vormund*, evel kulator, o vezañ kulator, em (dre va) c'harg a gulator, a-berzh va c'harg a gulator, e rezh kulator ; [fizik] *physikalische Eigenschaften*, perzhioù fizikel ls. ; [preder.] *empirische Eigenschaften*, doareadoù kantouzel ls. ; *verschiedenartige Eigenschaften eines Gegenstandes*, doareadoù diseurt un ergorenn ls. ; *sinnlich wahrnehmbare Eigenschaft*, doaread haezel g.

Eigenschaftswort n. (-s,-wörter) : [yezh.] anv-gwan doareañ g., adanv doareañ g.

Eigenschutz g. (-es) : emziwall g.

Eigensinn g. (-s) : pennegezh b., penverzegezh b., penverzerezh g., aheurterezh g., aheurtiz b., aheurtegezh b., aheurtadur g., aheurtadurezh b., empennadur g., kilhourzerezh g., kilpennad g., pennad g. ; *jemanden von seinem Eigensinn abbringen*, diaheurtiñ u.b., dibennadiñ u.b., diempenniñ u.b.

eigensinnig ag. : pennek, penvers, kilvers, dibleg, aheurtet, kilhourzet, mennidik, empennadet, kilhours, start, tev e voned, kalet a benn, kalet e benn, penn kalet, beuz, klopennek, moulbenn, moulbennek, ginet, kuladus, ourzet, youlek, pennek evel ur marc'h-koad, pennek evel ur mul, eus Kerbennek, ur marc'h-mul a zen anezhañ, diaes ober outañ ; *er ist eigensinnig*, un den start eo, dibleg eo, aheurtet eo, un den krenn-ha-krak a zo anezhañ, hennezh a zo un den diaes ober outañ, hennezh a zo un den teuc'h en em ober outañ, hennezh a zo hek, hennezh a zo heg en e gorf, ur spered rekin eo, hennezh a zo ur penn tortis, hennezh a zo pennek evel ur marc'h-koad, hennezh a zo pennek evel ur mul, unan treuz eo hennezh ; *er ist sehr eigensinnig*, techet eo d'e benn, ur penn digabestr a zo anezhañ, ne sent nemet ouzh e benn, ne ra ken ar pezh a gar, techet eo d'ober e benn person, techet eo d'ober e benn e-unan, techet eo d'ober diouzh e benn, douget eo d'e benn e-unan, douget e vez da heuliañ e benn, ne'z pez ket rezon gantañ james, ne ra netra nemet diouzh e imor ha diouzh e faltazi, tec'hout a ra a-raok e benn, leuskel a ra e froudennoù d'e leviañ, kaset en deus e zivskouarn da livañ, c'hoari a ra e benn person, ne ra nemet e c'hiz, ne ra netra nemet diouzh e vod, bevañ a ra hervez e roll, ober a ra hervez e faltazi e-unan.

Adv. : gant aheurtegezh.

Eigensinnigkeit b. (-) : pennegezh b., penverzegezh b., penverzerezh g., aheurterezh g., aheurtiz b., aheurtegezh b., aheurtadur g., aheurtadurezh b., empennadur g., kilhourzerezh g., kilpennerezh g., kilpennadur g., kilennegezh b., kilpennad g., pennad g.

eigenstaatlich ag. : dizalc'h, dieub, distag, dishual, disuj.

Eigenstaatlichkeit b. (-) : dizalc'hiezh b., dizalc'hiezh vroadel b., frankiz b., dishualded b.

eigenständig ag. : emskor, dizalc'h, war e gont e-unan, en e beadra, emren, en e dra, war e dra, en e roll, frank warnañ.

Eigenständigkeit b. (-) : dizalc'h g., dizalc'hiezh b., dizalc'hted b., dizalc'hter g., emrenerezh g., emreizherezh g., emren g., emrenadur g., emrended b., emvelestrezerezh g. ; *finanzielle Eigenständigkeit*, emrended kelligel b. ; *Stärkung der Eigenständigkeit*, emrenekaat g.

Eigensucht b. (-) : emgarantez b., emgariadezh b., karantez a'n-unan b., meañs b., kleñved an emgarantez g.

eigensüchtig ag. : meañsus - emgar - emgariat - digar - kar-e-unan - evel ar bleiz : kontant da gaout kuit da reiñ - fallakr - atav kontant da gemeret, mes james kontant da zioueret - a c'houleñn kalz hag a ro gwall nebeut - brokus outañ e-unan ha pizh e-keñver ar re all.

eigentlich ag. : 1. gwir, gwiriek, gwirion ; *im eigentlichen Sinn*, en e dalvoudegezh (en e ster) natur (Gregor), e ster kewer ar ger, er ster strizh, en e ster rik, er ster rik, ent strizh, hervez gwir ster ar ger, ent-diarlenn ; 2. ebarzhel.

Adv. : 1. e gwir, evit gwir, da lavaret gwir, kuit a c'haou, hep komz ger gaou, hep komz gaou, er ster rik, erfond, goude prederiañ ; Jean-Paul hieß *eigentlich Richter*, e gwir e oa 'Richter' anv orin (anv mat) Jean-Paul ; *wir wollten eigentlich nach Berlin*, da gentañ penn e oamp gant ar soñ da vont da Verlin ; *sie hat eigentlich Recht*, evit gwir emañ ar rezon ganti / pep tra o vezañ sellet mat emañ ar gwir ganti (Gregor), en holl (kuit a c'haou, goude prederiañ) emañ ar gwir ganti ; 2. [ger pouezañ] *wer seid ihr eigentlich ?* piv oc'h-hu-hu ? ; *was willst du denn eigentlich ?* petra an diaoul ach'eus c'hoant kaout ? petra an diaoul (petra Doue) a fell dit ? ; *das gehört euch eigentlich*, deoc'h-hu-hu eo an dra-se.

Eigentor n. (-s,-e) : [sport] pal plantet a-enep e skipailh g., pal plantet gant ur c'hoarier e-barzh kaoued e skipailh g.

Eigentum n. (-s,-e) : perc'hentiezh b., perc'henniezh b., perc'hennadur g., madoù ls., tra g., kerz b., piaou g., apartanañs b. ; *exklusives Eigentum*, *alleiniges Eigentum*, perc'henniezh digen b. ; *kollektives Eigentum*, *gemeinschaftliches Eigentum*, *gesellschaftliches Eigentum*, perc'henniezh stroll b., perc'hentiezh dirann b., perc'henniezh voutin b., kenberc'henniezh b. ; *seines Eigentums beraubt werden*, bezañ tennet e berc'hentiezh digant an-unan, bezañ diberc'hennet, bezañ lakaet er-maez eus e dra, bezañ lamet e vadoù digant an-unan, bezañ kenkizet ; *es ist mein Eigentum*, va zra eo, perc'henn on d'an dra-se, va hini va-unan eo ; *geistiges Eigentum*, perc'henniezh kefredel b. ; *persönliches Eigentum*, perc'henniezh prevez b., perc'henniezh hiniennel b. ; *Eigentum innehaben*, bezañ perc'henn, kaout madoù war e anv, kaout glad ; *diese Ländereien waren Eigentum der Kirche*, perc'hennet e oa an douaroù-se gant an lliz, e piaou an lliz e oa an douaroù-se, apartanañs an iliz e oa an douaroù-se ; *öffentliches Eigentum*, domani foran g., glad foran g. ; [Proudhon] *Eigentum ist Diebstahl*, perc'henniezh a zo laeroñsi ; *jemandem sein Eigentum vorenthalten*, nac'h ouzh u.b. ar pezh a zo dezhañ ; [gwir] *Eigentum und Nießbrauch*, ar piaou hag ar gerz ; *Eigentum ohne Nutznießungsrecht*, *Eigentum ohne Nießbrauch*, *bloßes Eigentum*, *nacktes Eigentum*, *Nackteigentum*, *Blankeigentum*, perc'henniezh divarr b., ar gwir hep ar barr g. ; *in der Ehe erworbenes Eigentum*, madoù boutin d'an daou bried ls., akedoù ls. ; *Übertragung von Eigentum*, dereadur madoù g. ; *Recht auf Eigentum*, perc'hennaj g., gwir perc'hennañ g., gwir da vezan perc'henn g.

Eigentümer g. (-s,-) : perc'henn g., piaouer g., den en e dra g., den-a-dra g., den war e dra g., den en e beadra g. ; *vorübergehender Eigentümer*, dalc'her g., dalc'hour g. ; *seit einem Jahr war er Eigentümer*, en e leve edo, bloaz a oa ; *ohne Eigentümer*, diberc'henn ; *wie heißt der Eigentümer Ihres Hauses ?* dindan biv oc'h amañ ? ; [gwir] *durch Verbindung kann man auch Eigentümer werden*, bez e c'heller dont da berc'henn dre c'hougorfidegezh ; *Eigentümer ohne Nutznießungsrecht*, *Eigentümer ohne Nießbrauch*, *bloßer Eigentümer*, perc'henn divarr g.

Eigentümerin b. (-,nen) : perc'hennez b., piaouerez b., dalc'herez b.

Eigentümerschaft b. (-) : [gwir] perc'henniezh b.

eigentlich ag. : 1. dezhañ e-unan, a aparchant outañ, a zo lod anezhañ, spisverkus, arouezius, arouezus, dioutañ e-unan, unveziadel ; *der ihm eigentümliche Stolz*, al lorc'hentez a aparchant outañ b. (Gregor), al lorc'h a zo lod anezhañ g., al

lorc'herezh a spisverk anezhañ, ar vrasoni a zo perzh arouezius (arouezus) anezhañ b., al lorc'h a zo arouezius (arouezus) anezhañ g. ; 2. iskis, espar, iskriv, amchiz, loukes, dibar, droch, spisial, eveek ; 3. diaes, kinglañv, damblañv, peuzklañv, dihet, klañv-diglañv, klañv-diae, kozh-fall, kozh klañv, gweget, fall e gorf ; *mir ist eigentlich*, diaes eo din, diaes on, kinglañv (damblañv, peuzklañv) on, kozh-fall emao, klañv-diae emao, gweget on, ne ya ket mat ganin, n'emaon ket war va zu, klañv-diglañv on, dihet on, kozh klañv on, n'emaon ket mat, korf fall am eus.

Eigentümlichkeit b. (-,en) : 1. perzh g. ; 2. spisverk g., dezverk g., arouezenn b., dibarder g., perzh dibar g., unperzh g., spesadegezh b., rizhegezh b. ; 3. iskister g., iskisted b.

Eigentumsberaubung b. (-,en) : [gwir] diberc'hennañ g., diberc'hennadur g., kenkizadur g.

Eigentumsbildung b. (-,en) : an dont da berc'henn g., perc'hennidigezh b.

Eigentumsdelikt n. (-s,-e) : [gwir] gaou ouzh ar berc'henniezh g.

Eigentumserwerb g. (-s) : prenidigezh vadoù b., akuizitadur madoù g., perc'hennidigezh b. ; [gwir] *Verbindung führt zum originären Eigentumserwerb*, dont a reer da berc'henn dre c'hougorfidegezh.

Eigentumsförderungskredit g. (-s,-e) : prest d'ar berc'hennidigezh g., prest evit dont da berc'henn g.

Eigentumsnachweis g. (-es,-e) : testeni perc'henniezh g., prouenn berc'henniezh b.

Eigentumsrecht n. (-s,-e) : perc'hennaj g., gwir perc'hennañ g., gwir da vezañ perc'henn g. ; *den Eltern das Eigentumsrecht an ihren Kindern absprechen*, dinac'h ouzh ar gerent ez int perc'henn d'o bugale.

Eigentumstitel g. (-s,-) : teul perc'henniezh g.

Eigentumsübertragung b. (-,en) : [gwir] treuzperc'hennañ g., treuzperc'hennadur g.

Eigentumsurkunde b. (-,n) : teul perc'henniezh g.

Eigentumswohnung b. (-,en) : ranndi e kenberc'henniezh divarr b.

eigenverantwortlich ag. : 1. emskor, dalc'h, war e gont e-unan, emren, en e dra, en e beadra, war e dra, en e roll, en e ziviz, frank warnañ ; 2. diouzh e benn e-unan - eus e benn e-unan - anezhañ e-unan - en e riskl, pirilh ha fortun (Gregor).

Eigenverbrauch g. (-s) : unanvererezh g., unanvezeziñ g. ; *zum Eigenverbrauch bestimmen*, derannañ evit an unanvezeziñ.

Eigenwechsel g. (-s,-) : [kenwerzh] lizher anzav g.

Eigenwille g. (-ns) : youl b., bolontež b., pennegezh b., aheurterezh g., aheurtiz b., aheurtegezh b., kilpennad g., pennad g., kilhourzerezh g.

eigenwillig ag. : pennek, kilvers, dibleg, aheurtet, empennadet, kilhours, start, tev e voned, kalet a benn, kalet e benn, penn kalet, kloppenek, beuz, kuladus, ourzet, youlek, pennek evel ur marc'h-koad, pennek evel ur mul, eus Kerbennek, ur marc'h-mul a zen anezhañ, diaes ober outañ ; *er ist ein eigenwilliger Charakter*, techet eo d'e benn, techet eo d'ober e benn person, techet eo d'ober e benn e-unan, techet eo d'ober diouzh e benn e-unan, ne ra ken ar pezh a gar, douget e vez da heuliañ e benn, douget eo d'e benn, ne ra netra nemet diouzh e imor ha diouzh e faltazi, ne ra netra nemet diouzh e vod, ober a ra hervez e faltazi e-unan, hennezh a zo un den diaes ober outañ, hennezh a zo un den teuc'h en em ober outañ, hennezh a zo pennek evel ur marc'h-koad, hennezh a zo pennek evel ur mul, hennezh a zo ur marc'h-mul a zen anezhañ, hennezh en deus lod e Kerbennek.

Eigenwilligkeit b. (-) : pennegezh b., aheurterezh g., aheurtet b., aheurtegezh b., empennadur g., kilhourzerezh g.,

kilpennerez g., kilpennadur g., kilpennegezh b., kilpennad g., pennad g., rebarb g.

Eigenzeit b. (-) : [fizik] amzer piaouel g.

Eiger g. (-s,-) : 1. bazh houarnet b., pig g., bazh b., bazh-hent b., bazh-vale b., kanenn b., penngod g., pennbazh g. ; 2. krog siliaoua g., bazh siliaoua b., morve g., bac'h b./g.

eignen V.K.e. : **eignen** (hat geeignet) : doareañ.

V.em. : **sich eignen** (für) (hat sich (ak.) geeignet) : bezañ diouzh, bezañ azas ouzh, bezañ stummet diouzh, degouezhout da, dereout diouzh, jaojiñ ouzh, klotañ gant, kouchañ ouzh, bezañ anvet evit, bezañ treset d'udb, bezañ azoare evit, bezañ dereat ouzh, parañ da ; er würde sich zum Bischof eignen, hennezh a vefe mat da eskob ; er würde sich als Staatsoberhaupt eignen, gobariet mat eo da vezañ penn-Stad, gobari ur penn-Stad en deus ; dieser Stier eignet sich bestens für die Fortpflanzung, dieser Stier eignet sich bestens zum Zuchttier, an tarv-se a zo mat-kenañ da ouennañ ; dieser Beruf eignet sich nicht für ihn, er ist für diesen Beruf nicht geeignet, n'eo ket evit c'hoari ar vicher-se, n'eo ket den awalc'h evit c'hoari ar vicher-se, hennezh n'eo ket mat d'ober ar vicher-se, n'eo ket dornet evit ober ar vicher-se, diemsav eo war al labour-se, ne dapfe ket e dailh da ober ar vicher-se, n'eo ket treset d'ar vicher-se, hennezh ne dres ket d'ober ar vicher-se, hennezh ne dalvez ket ouzh ar vicher-se, n'eo ket anvet ar vicher-se evitañ, hennezh n'eo ket barrek diouzh ar vicher-se, ar vicher-se ne bar ket dezhañ ; dort bekommst du die geeignete Behandlung, du-se e vi mezeget diouzh an ezhomm ach'eus ; Tang eignet sich nicht als Düngemittel für Weizenerde, ar bezhin (an teil-mor, an teil-aod) n'eo ket mat da winizh ; diese Rolle eignet sich nicht für ihn, ar roll-se n'eo ket dioutañ, ne zere ket ar roll-se dioutañ, ne zegouezh ket ar roll-se dezhañ, hennezh ne dres ket d'ar roll-se ; diese Schuhe eignen sich für das Wandern, stummet eo ar botoù-se diouzh ar c'herzed, anvet eo ar botoù-se evit ar c'herzed, dereat eo ar botoù-se ouzh ar c'herzed, aes ha didorr eo ar botoù-se evit kerzhet, mat eo ar botoù-se da vale.

Eigner g. (-s,-) : perc'henn g., piaouer g., dalc'her g.

Eignerin b. (-,nen) : perc'henneb b., piaouerez b., dalc'herez b.

Eignung b. (-,en) : barregezh b., gouestoni b., gouested b., perzhded b., perzhkadur g., perzhegezh b., azasted b., kevazasted b.

Eignungsprüfer g. (-s,-) : dibaber g.

Eignungsprüfung b. (-,en) / **Eignungstest** g. (-s,-s) : arnodenn c'houested b., arnodenn c'houestoni b., proud gouested b., proud gouestoni b.

Eihülle b. (-,n) : pluskennig ar vi b.

Eiisolator g. (-s,-en) : [tredan.] kraoñenn b. [liester kraoñennou].

Eikapsel b. (-,n) : [loen.] hornige Eikapsel des kleingefleckten Katzenhais, botez-vran b. ; hornige Eikapsel des Rochens, botez-rae b., vi rae g., poch rae g., [dre fent] greun beleien str. ; Eikapseln der Wellhornschncke, rezin mor str. ; Eikapsel des Plattenkiemers, kavell-mor g. [liester kavelloù-mor, kevell-mor], P. kavell g.

Eiklar n. (-s,-) : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] gwenn-vi g., albumen g. ; das Eiklar eines Eis vom Eidotter trennen, dispartiañ ar gwenn diouzh ar melen, dispartiañ ur vi.

Eiland n. (-s,-e) : enez b. [liester inizi], enezenn b. [liester enezennou].

Eiländer g. (-s,-) : enezad g., enezour g.

Eilauftrag g. (-s,-träge) : urzhiad mallus g.

Eilbedarf g. (-s) : ezhomm mallus g.

eilbedürftig ag. : mallus.

Eilbedürftigkeit b. (-) : malluster g., mallusted b.

Eilbeförderung b. (-,en) : kas herrek g., kasadenn war zifrae b., degasadenn herrek b.

Eilbesteldienst g. (-es,-e) : kreizenn kaserezh herrek b., kreizenn kaserezh war zifrae b.

Eilbestellung b. (-,en) : 1. [post] kaserezh herrek g., kaserezh war zifrae g. ; 2. urzhiad mallus g.

Eilbote g. (-n,-n) : dezouger herrek g., reder g., deroer herrek g. ; durch Eilboten, a-herr-bras, war zifrae, dre gas herrek.

Eilbrief g. (-s,-e) : lizher mallus g., lizher war zifrae g.

Eildienst g. (-es,-e) : kreizenn kaserezh herrek b., kreizenn kaserezh war zifrae b.

Eile b. (-) : hast g., hastidigezh b., hastifted b., hastifter g., hastized b., hastizder g., difrae g., dillo g., mall g., prez g./b., tizh g., foul g., amdizh g., jourdoul g., despailh g., deoui g., kabal b., fougas g., kas g. ; fieberhafte Eile, hastidigezh intampius b., herrder g., hast (prez, dillo, mall) bras g., dipadapa g. ; ich habe Eile, emañ mil brez warnon, hast (mall) am eus / mall eo din / ne c'hallan ket gortoz / ne c'hallan ket deportiñ / hastet on (Gregor), kas (prez, hast, mall, tizh, kabal) 'zo warnon, prez 'zo ennon, prez 'zo ganin, mall bras eo din, amdizh am eus, preset on, gwall breset on ; ich habe keine Eile, n'eo ket o vont da lazhañ an tan emaon, amzer 'zo, amzer am eus, n'eus ket a brez warnon, divall-kaer emaon, dibrez-kaer emaon ; es hat keine Eile damit, n'eo ket ret bresañ kement-se, n'eo ket krog an tan e plouz ar botoù, amzer 'zo evit en ober, n'eus ket a vall, n'eus ket a zespailh, n'eo ket despailh, tra ne ra despailh, n'emañ ket an traoù o vont gant an dour, n'emañ ket an traoù o vont gant ar stêr, n'emañ ket an traoù o vont gant ar mor, n'eo ket erru ar mor, n'eo ket preset (n'eo ket gwall vallus) an afer, n'ez eus ket tan e-barzh an ti, n'emaomp ket gant an dipadapa ; es gibt keinen Grund zur Eile, n'emañ ket an ti o vont gant an dour, n'emañ ket an traoù o vont gant an dour, n'emañ ket an traoù o vont gant ar mor, n'emañ ket an traoù o vont gant ar stêr, n'eo ket ret bresañ kement-se ; ohne Hast und Eile, dibrez-kaer, divall-kaer, hep mall, plaen, en e blijadur, war e blijadur, war e oar, war e oarig, àr e oar goarigoù, goustadik, ez arouarek, ez arwarek, o kemer e amzer, war-blaen, war e blaen, dousik ha plaen, war e vadober, ken distrafiulh ha tra, ken dinec'h ha tra, war e bouez, war e bouezig, a-zoug e gamm, a-hed e gamm, diouzh e gamm, war e sklavig, war e zres, war e zresig, war e nañv, war e nañv-kaer, war e nañvig, war e nañvigoù, war e boz, kempennik, koutik-koutik, koul, koulik, war e damm pouez, plarik ; Eile tut Not, mall 'zo, n'eus ket kalz a amzer da chom da dortañ, poent bras eo, tremen poent eo, tremen pred eo, mall 'zo, kozh poent eo, gwall boent eo, milboent eo, poent bras eo, mil mall eo, pase mall eo, tremen poent eo, tremen mall eo, despailh eo, despailh a zo, poent eo kabalat, poent eo dimp hastañ, mall bras eo, mall-mall eo, gwall vall eo, poentoc'h eget poent eo, pase poent eo, en em zifrañ 'zo ret, n'eo ket a-walc'h, koulsoc'h eget koulz eo ; in seiner Eile, dre e vall, gant ar prez ; in aller Eile, gant mall (hast, herr) bras, difrae-kaer, a-randon, diwar ar flip, a-benn-kas, a-drefu, gant prez vrás, war vall, diwar vall, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, hast gantañ, gant hastidigezh vrás, dre brez, prez ennañ, prez gantañ, gant herr, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, gant pep tizh, d'an druilh, diwar dizh, diwar brim, war ar prim, war an tizh, diwar zifrae, buan-ha-buan, dre hast, trummha-trumm, prim-ha-prim, en un hunvre, a-hast-kaer, a-brez-kaer, a-brez, a-benn herr, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant dillo bras, gant difrae bras, evel an tan, d'an tan ruz, a-fo, a-gas, a-lamm, a-lemmen, a-lammoù, a-benn-kaer, a-herr, eus e vuanañ, en ur flipad, dipadapa.

Eileiter g. (-s,-) : [korf.] korzenn ar grozh b., korzenn Fallope b.
Eileiterentzündung b. (-,-en) : fo korzennou ar grozh g., tanjenn korzennoù ar grozh b.

Eileiterschwangerschaft b. (-,-en) : brazezder korzennel g.
eilen V.gw. (ist geeilt / hat geeilt) : 1. hastañ, kabalat, en em zifretañ, difretetañ, difraeañ, kidellat, mont d'an dripig, mont a-benn-red, tusañ, mont gant herr, lakaat herr da vont, kerzhet gant kalz a gas ; *jemandem zu Hilfe eilen*, redek war sikour u.b., hastañ dont (hastañ mont) war sikour u.b., kabalat da vont war sikour u.b. ; *nach Hause eilen*, hastañ karzhañ d'ar gér, karzhañ d'ar gér, touch d'ar gér, partial d'an tarv d'ar gér, partial evel un tenn d'ar gér, mont a-benn-red d'ar gér, mont d'ar gér gant tizh, mont d'ar gér gant kalz a gas, mont d'ar gér gant herr, kabalat da vont d'ar gér, lakaat herr da vont d'ar gér ; *durch etwas mit großen Schritten eilen*, *mit großen Schritten über etwas (ak.) eilen*, gaoliata ubd ; *hin und her eilen*, daoubenniñ, difretañ, firbouchal, diskrapañ, difraeañ, dispac'hañ, birvilhañ, kabalat, turmudañ, froudañ, fistoulat, turlutañ, fraoñval, meskañ ha berviñ, fourgasiñ, punellat, lavigañ, ober ur riboul, meskañ, merat, redek a-zehou hag a-gleiz ; *geschäftig hin und her eilen*, *emsig hin und her eilen*, ruilhal ha merat e gorf, dispac'hañ, kabalat, en em zrastañ, difretañ, difraeañ, diskrapañ, diskrañañ, en em zibilhonañ, merat, meskañ, firbouchañ, bezañ ur streuvell vras ganto, bezañ kalz a streuvell ganto, P. hejañ e doull ; 2. bezañ mall, bezañ mallus ; es eilt, mall 'zo, en em zifretañ 'zo ret, tremen mall eo, mall bras eo, mall-mall eo, gwall vall eo, poent bras eo, tremen poent eo, pase poent eo, gwall boent eo, milboent eo, poentoc'h eget poent eo, koulsoch eget koulz eo, mil mal eo, pase mall eo, tremen pred eo, despailh eo, despailh a zo, kozh poent eo, poent eo kabalat, n'eus ket kalz a amzer da chom da dortañ ; *eilt denn die Sache ? eilt es mit der Sache ?* ha mallus eo kas al labour-se da benn ? ha mall-mall eo ober an dra-se ? ; *die Zeit eilt*, en em zifretañ 'zo ret, poent bras eo, tremen poent eo, tremen pred eo, despailh a zo, kozh poent eo, poent eo kabalat, mill mal eo, pase mall eo, tremen mall eo ; [post] *eilt !* lizher mallus g., lizher war zifrae g. ; 3. *mit seinen Truppen von Sieg zu Sieg eilen*, bleinañ e soudarded war hent ar gounidou ; [kr-l] *eile mit Weile !* gant pasianted hag hir amzer e vez graet meur a dra - ne gresk ket ar geot en ur sachañ warno - an hini a zalc'h a dizh, an hini a red a skuizh - rodig a dro a ra bro, rodig a red ne bad ket - ret eo gortoz ar c'haol da boac'hat (da boazhañ) pa vez c'hoant d'ober soubenn vat - n'emañ ket ar moc'h war ar gwinizh-du - n'eo ket erru ar mor - tamm-ha-tamm e vez graet e vragoù da Yann ha buan-ha-buan e vez divragezet Mari-Jan - n'ez eus ket tan e-barzh an ti - n'eo ket o vont da lazhañ an tan emaomp - mont a-lamm ne dalv netra nemet c'hwenn a ve da bakañ - an amzer a bad pell ha pep hini a ya pa c'hell - karrig a red ne bad ket - bale skañv ha gwelet a-bell eo merk un den a-boell - an eur 'zo an eur met pa 'vez tremenet n'eus eur ebet ken - an hini a ya fonnus a ya pell an hini a ya difonn a ya gwell - n'eo ket krog an tan e plouz hor botou - arabat mont primoc'h eget ar marc'h hon doug - habaskterit !

V.em. : **sich eilen** (hat sich (ak.) eilt) : plumiñ, hastañ, kemer prez, bezañ e prez, hastañ buan, hastañ a-fo, lakaat aer en e gilhorou, lakaat tizh, dipadapañ, bezañ ramp gant an-unan, ober diampech, ober e ziampech, ober e ziampechou, difraeañ, sevel difrae en an-unan, bezañ difrae en an-unan, en em zifretañ, lakaat kas war e gorf, skampañ, stampañ, skarañ, gaoliata, en em zrastañ, kabalat, sevel kabal en an-unan, bezañ kabal war an-unan, c'hwistañ, hastañ fonnus, deoui, deouuiñ, fougasiñ, kidellat, sachañ war e ivinoù, birviñ [d'ober ubd] ; *sich eilen*, *seine Arbeit zu erledigen*, difraeañ e labour,

difraeañ ober e labour, hastañ ober e labour, diskrapañ d'ober e labour, diskrañañ, en em zibilhonañ, kabalat da gas e labour da benn, kabalat da benngenniñ e labour, ober e ziampech evit kas e labour da benn, ober e labour gant herr, lakaat herr d'ober e labour, bezañ e prez oc'h ober e labour.

eillends Adv. : a-hast, a-dizh, a-brez, a-herr, gant mall (hast, herr) bras, gant prez vras, war vall, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, gant hastidigez vras, dre brez, prez ennañ, prez gantañ, tizh warnañ, gant herr, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, gant pep tizh, d'an druilh, diwar dizh, diwar brim, war ar prim, war an tizh, difrae-kaer, diwar zifrae, gant difrae, a-randon, diwar ar flip, a-benn-kas, a-drefu, buan-ha-buan, dre hast, trumm-ha-trumm, prim-ha-prim, en un hunvre, dipadapa, en ur flipad, eus e vuanañ, a-hast-kaer, a-brez-kaer, a-benn herr, a-benn-kaer, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant dillo bras, en un taol-red, timat, tizh, evel an tan, d'an tan ruz, a-fo, a-gas, a-lamm, a-lemmen, a-lammoù, en un taol berr.

eilfertig ag. : prim, difrae, jourdoulek, jourdoulet.

Eilfertigkeit b. (-) : difrae g., hast g., fougas g., amidizh g., herr g., prez g., deoui g., jourdoul g.

Eilgut n. (-s,-güter) : kasadenn vallus b., pakadenn war zifrae b.

eilig ag. : 1. mallus, difraeüs, preset, a-hast, a-herr ; *eilige Nachricht*, lizher mallus g., lizher war zifrae g. ; *etwas Eiliges*, un dra difraeüs g., un dra dizale g., un dra d'ober dizale g., un dra d'ober diwar blaen ha barr g., un dra vallus g., ul labour dizale g., un dra mallus en ober g., un afer vallus b., un afer mallus he c'has da benn b. ; 2. [dre astenn.] *was gibt es so Eiliges ?* pe labour ken dizale hoc'h eus d'ober ? ; *die Sache ist eilig*, mallus eo an afer, un afer vallus an hini eo, an dra-se a zo mall ober anezhañ, an dra-se a c'houlenn bezañ difraeet buan ; es *ist eilig*, mall 'zo, en em zifretañ 'zo ret, tremen mall eo, mall bras eo, mall-mall eo, gwall vall eo, poent bras eo, tremen poent eo, pase poent eo, gwall boent eo, milboent eo, poentoc'h eget poent eo, koulsoch eget koulz eo, mil mal eo, pase mall eo, tremen pred eo, despailh eo, despailh a zo, kozh poent eo, poent eo kabalat, n'eus ket kalz a amzer da chom da dortañ ; es *eilig haben*, bezañ war vall, bezañ prez war an-unan, bezañ prez en an-unan, bezañ prez gant an-unan, bezañ mall war an-unan, bezañ mil brez war an-unan, bezañ mall gant an-unan, bezañ preset, bezañ gwall breset, bezañ mall d'an-unan ober ubd, bezañ krog an tan e lost e roched, bezañ dre brez, bezañ tizh war an-unan, bezañ kas war an-unan, bout jourdoul à an-unan ; *ich habe es eilig*, emañ mil brez warnon, hast (mall) am eus / mall eo din / ne c'hallan ket gortoz / ne c'hallan ket deportiñ / hastet on (Gregor), kas (pres, hast, mall, tizh, kabal) 'zo warnon, prez 'zo ennon, prez 'zo ganin, mall bras eo din, amdizh am eus, foul am eus, preset on, gwall breset on ; *er hatte es nicht besonders eilig*, ne oa ket pikol prez warnañ ; es *eilig haben*, *etwas zu tun*, bezañ gant ar prez d'ober ubd, kaout hast d'ober ubd, bezañ mall d'an-unan ober ubd, bezañ mall gant an-unan ober ubd, bezañ tremen mall d'an-unan ober ubd, bezañ hast war an-unan ober ubd, bezañ diwezhat d'an-unan ober ubd, bezañ lamprek evit ober ubd, bout jourdoul gant an-unan ober ubd ; *sie haben es eilig wegzugehen*, *das kann ich ganz gut verstehen*, jourdoul a zo ganto da vont kuit, kompren a ran dezho ; *er hat es aber eilig*, herr a zo warnañ 'vat, ur pezh herr a zo ennañ 'vat, gwall hastañ a ra, nag a gabal a zo warnañ, kas a zo warnañ 'vat, krog eo an tan e plouz e votoù, gwall breset eo, gwall brez a zo warnañ, gwall brez a zo ennañ, gwall brez a zo gantañ, prez bras a zo warnañ 'vat, mall bras a zo warnañ 'vat, mil brez a zo warnañ, redek a ra evel pa vije krog an tan en e seulioù (e

lost e chupenn), redek a ra evel pa vije o vont da lazhañ an tan, redek a ra e-giz pa vije an tan war e lerc'h, redek a ra evel pa vije Gwilhou gozh o klask lipat e revr dezhañ, krog eo an tan en e fourch ; *Leute, die es eilig haben*, tud preset ls. ; er hat es ziemlich eilig hinzugehen, mall a-walc'h eo dezhañ mont di, mall a-walc'h eo gantañ mont di, ar brasañ mall a zo gantañ da vont di ; nicht die Letzten hatten es am wenigsten eilig, n'eo ket ar re ziwezhañ a oa nebeutañ prez warno ; er hat nichts Eiligeres zu tun als ..., mallusañ tra d'ober evitañ eo ..., gwall breset eo da ..., n'en deus brasoc'h mall eget ober an dra-mañ-tra, n'en deus ken mall nemet ober an dra-mañ-tra, mall-ruz a zo warnañ d'ober an dra-mañ-tra ; 3. [mezeg.] *ein eiliger Fall*, un trummad g.

Adv. : a-hast, a-dizh, a-brez, buan, prim, dibilh, fonnus, fonnapl, dillo, a-zillo, a-dro-skañv, prim-ha-prim, e berr amzer, dindan verr amzer, abred, a-skañv, trumm, trumm-ha-trumm, en un hunvre, fresk, bresk, prest, timat, tizh, fonnus, fonnapl, a-fo, a-gas, a-skrap, difrae, gant diere, en un taol berr, diampech, dipadapa, en ur flipad, eus e vuanañ, gant pep tizh, diwar herr, prez ennañ, prez gantañ, mall gantañ.

eilstig Adv. : difrae-kaer, gant mall (hast, herr) bras, a-randon, diwar ar flip, a-benn-kas, a-drefu, gant prez vras, diwar vall, war vall, d'an druilih-drask, d'an druilih-drast, hast gantañ, gant hastidigezh vras, dre brez, prez ennañ, prez gantañ, gant herr, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, d'an druilih, gant pep tizh, diwar dizh, diwar brim, war ar prim, war an tizh, diwar zifrae, gant difrae, buan-ha-buan, dre hast, trumm-ha-trumm, prim-ha-prim, en un hunvre, en ur flipad, dipadapa, eus e vuanañ, a-hast-kaer, a-brez-kaer, a-benn herr, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant dillo bras, timat, evel an tan, d'an tan ruz, a-fo, a-gas, a-lamm, a-lemmen, a-lammoù, a-benn-kaer, a-herr, en un taol berr.

Eilinie b. (-,-n) : [mat.] elipsenn b., hirgeli'h g.

Eilmarsch g. (-es,-märsche) : [lu] kerzhadeg forset b., kerzhadeg gant difrae b., kerzhadeg herrek b.

Eilpäckchen n. (-,-) : pakadenn vallis g., pakadenn war zifrae b.

Eilpost b. (-,en) : [istor] rederic g., kador-bost b., mal ar post b. ; mit Eilpost, a-herr-bras gant ar post, war zifrae, diwar zifrae.

Eilpostkutsche b. (-,-n) : rederic g., kador-bost b., mal ar post b.

Eilschrift b. (-,en) : berrskrivadur g.

Eilsendung b. (-,en) : kaserezh herrek g., kasadenn war zifrae b.

Eiltempo n. (-s) : im Eiltempo, gant mall (hast, herr) bras, gant prez vras, war vall, d'an druilih-drask, d'an druilih-drast, hast gantañ, gant hastidigezh vras, dre brez, prez ennañ, prez gantañ, gant herr, a-hast, a-dizh, a-brez, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, d'an druilih, diwar dizh, diwar brim, diwar zifrae, gant difrae, gant diere, buan-ha-buan, dre hast, trumm-ha-trumm, prim-ha-prim, en un hunvre, en ur flipad, dipadapa, eus e vuanañ, a-hast-kaer, a-brez-kaer, difrae-kaer, a-randon, diwar ar flip, a-benn-kas, a-drefu, a-benn herr, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant dillo bras, evel an tan, d'an tan ruz, a-fo, a-gas, a-lamm, a-lemmen, a-lammoù, a-benn-kaer, a-herr.

Eilzug g. (-s,-züge) : herrdren g., tren herrek g., tren tizh g., tren difrae g.

Eilzustellung b. (-,en) : dasparzhidigezh herrek b., kaserezh herrek g., dezougerezh war zifrae g.

Eimer g. (-s,-) : 1. sailh b./g., kelorn g., bailh g. ; ein Eimer Wasser, ur sailhad dour b./g., ur c'helorniad dour g. ; einen vollen Eimer Wasser nehmen, kemer ur sailhad dour, kemer

ur c'helorniad dour, kemer ur sailh leun a zour, kemer ur c'helorn leun a zour, kemer leizh ur sailh a zour, kemer leizh ur c'helorn a zour, kemer leizh ar sailh a zour, kemer leizh ar c'helorn a zour, kemer barr ar sailh a zour, kemer barr ar c'helorn a zour ; Eimer voll Wasser schleppen, dougen kelorniadou dour ; er hat einen Eimer kaltes Wasser übergekriegt, strimpel e voe ur c'helorniad dour yen warnañ ; 2. es gießt wie mit Eimern, dislonkañ a ra ar barr-amzer, barradiñ a ra, barraouiñ a ra, ober a ra glav evel skeiñ (evel teuler dour) gant barazhioù, glav a ra forzh pegement, glav a ra n'eus forzh pegement, glav a ra kenañ, ar glav a gouezh puilh (a-builh, puilh-ha-puilh) evel gant ur bezel, ober a ra glav a-bil, kouezhañ a-bil a ra ar glav, ar glav a gouezh a-bezhiadoù, glav a ra ken-ha-ken, glav a ra mui-pegen-mui, glav a ra gwazh-pegen-gwazh, ar glav a daol ken-ha-kenañ, ar glav a daol kenañ-kenañ, skeiñ a ra ar glav evel gant ur bezel, teuler a ra dour, ober a ra ur barr-dour, ober a ra ur barr-amzer, glav foll a ra, ober a ra glav a-daol, a-boullad (a-boulladoù) e kouezh ar glav, ober a ra glav a-rec'hin, glav a ra a-skuilh, glav stank a ra, glav a ra a c'hoari gaer, glav puilh a ra, ferc'hier houarn a ra, glav bras a ra, ober a ra dour gwashañ ma c'hell, glav a ra par ma c'hall, glav a ra pellañ ma c'hall, glav meur a ra, druz eo an traoù, ober a ra dour da deuler gant ar varazh, pilioù dour a ra, ober a ra glav diouzh ar gwashañ, glav touseg a ra, glav-pil-polos a ra, glav a ra a-skudellad, skeiñ a ra gant ar c'helorn, skeiñ a ra gant ar bezel, skeiñ a ra gant barazhioù, foetañ a ra ar glav, glav-pil a ra / glav a ra ken na fu / glav a ra endra c'hall / poulladañ a ra ar glav (Gregor), P. ober a ra lañs, P. wateriñ a ra, P. lañsañ a ra ; 3. [dre skeud.] in den Eimer gucken, menel war e naon, tremen gant e naon, kouezhañ e veud(ig) en e zorn, sellet a-dreuz, chom e toull ar c'hae, bezañ riñset an treid d'an-unan (e dreid gantañ, he zreib ganti h.a.), chom e fri war an draf (war ar gloued), chom e fri hebiou, bezañ troc'het, bezañ tapet sellet, chom da c'hlaourenniñ, kaout gour, bezañ beleg, ober kazh, ober flagas, ober tro c'houollo, ober taol gwenn, ober tro wenn, ober un dro wenn, ober un dro gazh, ober kazeg, chom kazeg, bezañ kazeg ganti, c'hwitaiñ war e daol, soetiñ war e daol, ober chat, c'hwitaiñ e graf, menel warni, menel war ar marchad, c'hwitout, menel war e c'houleñn, chom a-dreuz gant e hent, mont a-dreuz gant e hent, ober un tenn gwenn, bezañ aet e daol da gazh, ober bouc'h, degas ur penn leue d'ar gêr, tapout ar bouc'h, bezañ bet ur penn leue, distreiñ gant ur bouc'h, kaout ul louzenn, tapout ul louzenn, tapout ur guchenn, tapout ur pur, kaout ar biliig toull, dont goullo d'ar gêr, dont goullo en-dro, dont ent goullo en-dro, dont en-dro gant ur sac'h goullo ; 4. der Motor ist im Eimer, aet eo ar c'heflusker er sac'h, er sac'h emañ ar c'heflusker, foeltret eo ar c'heflusker, sac'het eo ar c'heflusker da vat, echu eo gant ar c'heflusker ; der Urlaub ist im Eimer, aet eo ar vakañsoù da gaoc'h-heiz, aet eo ar vakañsoù e lost ar c'had, troet eo ar vakañsoù e gwelien, aet eo ar vakañsoù e gwelien, aet eo ar vakañsoù e kas, troet eo ar vakañsoù e kas, kouezhet eo ar vakañsoù e kas, aet eo ar vakañsoù er c'harzh, echu eo gant ar vakañsoù ; alles im Eimer ! paket an tan ha gwerzhet al ludu ! e-barzh ar sac'h ! echu an abadenn ! en dro-mañ eo graet ganeomp ! debret eo koan ! poazh eo ar soubenn ! setu ni paket propik ! echu an neizh kegin ! emaomp kazeg ganti ! en ur soubenn vrav emaomp ! aze emañ ar boch ! bez' emaomp fresk ! fresk emañ hor c'chased 'vat ! fresk emaomp bremañ ! graet eo ar stal ! echu ar Bater ! echu tout ! en taol-mañ ez eo echu, brav ha kempenn ! aet eo an tenn er c'bleuz ! kazh eo an taol ! aet eo an traoù er c'harzh ! gounezet hon eus hon devezh !

Eimerkette b. (-,-n) : [tekn.] chadenn gant bailhoù b., rod-dourañ b., noria b.

Eimerkettenbagger g. (-s,-) : [tekn.] kevierez hag a labour gant ur chadenn bailhoù b.

eimerweise Adv. : a sailhadoù, a varazhadoù, a gelorniadou.

ein¹ / eine 1. ger-mell amstrizh : ur, un, ul ; *ein Mann*, ur gwaz g., ur gour g. ; *eine Frau*, ur vaouez, ur wreg b. ; *ein Kind*, ur bugel g. ; *ein Haus*, un ti g. ; *ein Buch*, ul levr g. ; *ein Bett*, ur gwele g. ; *ein Apfel*, un aval g. ; *ich bin ein Dummkopf*, ur penn sot a zo ac'hanon ; *du bist ein Kaufmann*, ur marc'hadour a zo ac'hanout ; *ein jeder*, pep unan, pep hini g. ; *was für ein Lärm*, *welch ein Lärm*, pebezh trouz, nag a drouz, nag a reuz ; *ein Baum im Wald*, ur wezenn eus ar c'hood b. ; *ein Teil der Jungen*, ur rumm eus ar baotred g. ; *ein Teil seines Vermögens*, ul lodenn eus e zanvez b. ; *ein Fenster im Haus*, ur prenest eus an ti g. ; *ein Artikel in der Zeitung*, ur pennad eus ar gelaouenn g. ; *in mehr als einer Hinsicht*, e meur a geñver, e meur a feson, evit ur perzh mat ; *aus mehr als einem Grund*, evit meur a abeg ; *der nächste Tag war ein Sonntag*, antronoz edo ar Sul, antronoz edo Sul ; *eines Tages*, ur pezeiz, ur pedeiz, un deiz pe zeiz, deiz pe zeiz, un deiz, un deiz bennak, un deiz a vo, un devezh, un devezh pe unan all, un devezh dreist ar re all, un deiz kaer (Gregor) ; *eines Tages wird das Meer das Land überfluten*, errouut a raio e teuio ar mor war an douar, koulz pe goulz e teuio ar mor war an douar, un deiz a vo e teuio ar mor war an douar ; *mögen seine sterblichen Überreste eines Tages in der Bretagne ruhen*, ma c'hellej un deiz e gorf paour dont da veziañ e Breizh !

2. **einer / eine / eines / eins** raganv amstrizh : unan bennak, unan, hini, den, den pe zen, unan pe unan, hini pe hini, [dispredet] ur re bennak, ur re, ur re pe re, ur peden g. ; *einer von uns*, unan ac'hanomp ; *einer von diesen Leuten*, unan bennak eus an dud-se, ur re bennak eus an dud-se ; *eins von Ihren Kindern*, ur bugel deoc'h g. ; *einer seiner Freunde*, ur mignon dezhañ g. ; *das ist einer meiner Söhne*, unan eus va mibien eo ; *einer oder zwei ?* unan pe zaou ? ; *eine oder zwei ?* unan pe ziv ? ; *manch einer*, estreget unan, ouzhpenn unan, meur a hini, meur a unan ; *ich wäre bitter enttäuscht, wenn eins davon verloren ginge*, kavout a rafen dipitus ma vefe kollet hini, desped bras a rafe din ma vefe kollet hini ; *bleiben wir hier, falls noch einer kommt !* chomomp amañ betek-gouzout na zeufe unan bennak c'hoazh ! chomomp amañ betek-gouzout na zeufe unan pe unan c'hoazh ! chomomp amañ betek-gouzout na zeufe hini pe hini c'hoazh ! chomomp amañ betek-gouzout na zeufe den pe zen c'hoazh ! chomomp amañ rak na zeufe unan bennak c'hoazh ! ; *einer ist schöner als der andere*, kaer pe gaeroc'h int, kaer war gaeroc'h ez int ; *ich will nur eines : schlafen !* c'hoant kousket ne'm eus ken ! ; *nirgends in der Welt gibt es eine, die so hübsch wäre wie sie*, neblec'h er bed-holl treuz-ha-hed ha ledan n'ez eus hini a vefe ken koant ha hi ; *der ist mir einer !* hennezh a zo unan ! hennezh a zo ur sapre hini ! hennezh a zo ur pabor ! hennezh a zo un hinkin ! hennezh a zo un aotroù 'vat ! hennezh a zo un ebeul anezhañ ! hennezh a zo ur foulin ! hennezh a zo unan mat ! hennezh a zo un abostol ! hennezh a zo un orin ! ; *die ist mir eine !* homañ a zo unan avat ! hennezh a zo unan ! hennezh a zo unan vat ! hennezh a zo ur sapre hini ! hennezh a zo un dañvadez ! hennezh a zo ur baborez ! hennezh a zo un ebeulez anezhi ! hennezh a zo ur glakenn ! un orinez eo hi ! ; *bis auf einen kamen sie alle um*, mervel a reas an holl war-bouez unan, mervel a reas an holl war-vete unan, mervel a reas an holl nemet unan, mervel a reas an holl war-vetek unan, mervel a reas an holl betek unan ; *die Kühe wurden alle geschlachtet, bis auf eine*, lazhet e voe ar saout, an holl nemet

unan ; *eine nach der anderen*, an eil war-lerc'h eben, an eil da-heul eben, an eil goude eben ; *einer nach dem anderen*, an eil war-lerc'h egile, an eil goude egile, unan-hag-unan, unan da unan, a unan da unan, a-hini-da-hini, a-unanoù, a-hiniennou, lerc'h-ouzh-lerc'h, lerc'h-war-lerc'h, lerc'h-ha-lerc'h, hini-ha-hini, an eil da-heul egile, pezh-ha-pezh, tamm dre damm, pep hini d'e dro, pep hini e dro, pep hini en e dro, pep hini diouzh tro, a bep eil ; *nur einer hat zu bestimmen*, n'eus nemet unan a gement a c'hall reiñ an disentez, unan hepken a c'hall reiñ e zisentez, unan hepken a c'hall ren an traouù, unan hepken a ziviz pep tra ; *einer von beiden*, pe an eil pe egile, unan a zaou, unan diwar zaou, unan pe unan anezho ; *einer für alle, alle für einen*, pep unan evit an holl hag an holl evit pep unan ; *nicht einer, nicht mal einer*, hini ebet, nikun, penn kristen ebet ; *nicht einer ist gekommen*, ne zeuas ket un unan ; *das tut einem wohl*, se a ra vad ; *das kann einem alle Tage zustoßen*, kement-se a c'halfe c'hoavezout gant n'eus forzh piv ; *er ist pfiffig wie selten einer*, hennezh a zo ul louarn ma'z eus unan (mard eus hini), hennezh a zo itrikuò tout, hennezh a zo gwriet a finesaoù, hennezh a zo kordet a finesaoù, hennezh a zo ur c'harrad finesaoù gantañ, hennezh en deus kement fil a zo, gwidre an diaoul a zo en e gorf, finoc'h eo eget kaoc'h louarn, hennezh a zo leun e sac'h a widre, hennezh a zo hir troioù e gordenn, hennezh a zo kant tro en e gordenn, finesaoù a zo ouzh en ober, hennezh a zo tro en e laezh, ur sifelenn a zen eo, hennezh a zo un den gweet e hentoù, hennezh a zo fil ennañ, hemañ en deus fil, hennezh a zo finesus, ul louarn a zen a zo anezhañ, hemañ a zo tro en e gordenn, diouzh ar mintin eo, meret eo bet e bleud tanav, ur Fañch an Itrikuò a zo anezhañ, darbet e oa bet dezhañ mont da louarn, hennezh a zo bet e benn o stekiñ er wezenn bellañ, hennezh a zo un higenn a zen, hennezh a zo un hinkin a zen, ul louarn kozh eo, hennezh a zo ul luban, korvigell n'eus ken en e gorf, korvigell a zo en e gorf, ur sac'had korvigelloù a zo gantañ, un ebeul eo hennezh, ur foulin eo hennezh, ur sapre den kordet eo, pegen louarn eo hennezh ! ; [dre skeud.] P. *jemandem einen ausgeben*, gwalc'hïñ e gorzhailhenn d'u.b., paeañ da evañ d'u.b., lakaat ur banne d'u.b. ; P. *einen trinken, eins trinken*, pakañ ur banne, evañ ur banne, riñsañ unan, tapout ur banne, plegañ ar vrec'h, kammañ e ilin, pakañ ur podad, tarzhañ unan, klukañ ur banne, dourata e bironenn, glebiañ e gorzhailhenn, gwalc'hïñ e gorzhailhenn, glebiañ e lañchenn, glebiañ e añchenn, evañ un tasad, tagañ ur chopinad, tapout ur chopinad, lipat ur chopinad, dibradañ ur banne, P. lopañ unan, touzañ ur bannac'h, chikañ ur glabous, mougañ ur vlevenn, klakañ ur vlevenn, charinkañ ur fistolenn, distanañ e c'hourlañchenn ; *einen zweiten trinken*, eilbanneañ, adouilhañ ; *kommt ! wir trinken eins !* deomp da gemer pep a lomm ! ; *komm, wir rauchen eine*, deus da lakaat un tamm tan war ar butun ; *eins bekommen*, kaout (pakañ, tapout) un taol, kaout (pakañ, tapout) daka ; *halt still, sonst kriegt du eins*, chom trankil, e-giz-all e paki ! gra diouzh chom sioul, a-hend-all e paki ! diwall na zifrettes, peotramant e paki ! evesha a zifretañ, e-giz-all e paki ! ro peoc'h pe ez in dit ! ; P. *er langt ihm eine, bountañ a reas ur mojad gantañ, distagañ a reas ur skouarnad dezhañ* (ur palvad gantañ), fasadiñ a reas anezhañ, reiñ a reas ur pavad dezhañ, e fasadiñ a reas, e javedata a reas, e jodadiñ a reas, e jodata a reas, e cholpata a reas, e flankadiñ a reas, reiñ a reas dezhañ moull e vaneg da lipat, diofoltrañ a reas ur skouarnad gantañ, dic'hourdañ (diasten, disvantañ) a reas ur javedad gantañ, astenn a reas ur skouarnad dezhañ, ur javedad en doa bet digantañ, distagañ a reas ur palvad dioutañ (un avenad dezhañ) / diaveliñ a reas ur voc'had gantañ (ur fasad gantañ, ur javedad dioutañ, ur

vousellad gantañ) / reiñ a reas ur vogennad dezhañ / e voc'hata (e fasata, e garvanata) a reas (Gregor) ; [tr-l] *eins werden*, kavout un emglev, ober emglev, en em glevet, en em gordañ, dont d'en em glevet, errouut mat ; *in einem fort*, diehan, diastal, dispan, hep spanaenn, hep diskrog, hep ec'hoaz, hep paouez tamm, hep ehan, hep ehanañ, hep didorr, hep distag ebet, diouzh ur sach, hep astal ebet, hep arsav, hep remzi, hep digeinañ ; *ein für allemal*, ur wech da vat, ur wech evit mat ; *eins oder das andere*, an eil pe egile, unan a zaou ; *ihm ist alles eins*, ne ra na forzh na brall eus kement-se holl, ne ra foeltr forzh ebet, se ne ra mann dezhañ, ne ra ket kaz a gement-se holl, n'eus ket a gaz dezhañ, ne ra foeltr-kaer gant kement tra 'zo tout, ne chwit ket, koulz tra eo dezhañ, ne laz ket dezhañ, ingal (unvan) eo dezhañ, ne ra ket forzh, ur van eo dezhañ (Gregor) ; *es ist mir eins, wer heute Geburtstag hat !* me 'ra foeltr fouth' deiz-ha-bloaz piv 'zo ! ; *eins ins andere gerechnet*, well-wazh, an eil dre egile, an eil da gas egile, an eil e-ser egile, en holl.

3. der eine anv-gwan pegementiñ : *der eine oder der andere*, hini pe hini, hemañ-henn, unan pe unan anezho, unan pe egile, den pe zen, an eil pe egile ; *der eine, der andere, an eil ... egile ... - unan ... egile ... - hennezh ..., egile ... - hemañ ..., henhont ... - unan ..., unan ... ; die eine, die andere, an eil ..., eben ... - unan ..., eben ... - hounnezh ..., eben ... - homañ ..., honhont ... - unan ..., unan ... ; zu dem einen oder anderen Punkt des Vorhabens*, war ur poent be boent eus ar raktres ; *er lief von dem einen zum anderen, redek a rae da gaout hemañ, da gaout henhont ; die einen und die anderen, an eil re hag ar re all ; die einen sind gekommen, die anderen sind zu Hause geblieben*, darn a oa deuet, ar re all a oa chomet er gêr ; *die einen haben mehr Talent als die anderen, gwelloc'h danvez a vez en eil eget en egile ; der eine ist schöner als der andere, kaer pe gaeroc'h int, kaer war gaeroc'h ez int ; das eine oder das andere, seurt pe seurt, unan pe unan ; entweder das eine oder das andere, pe an eil, pe egile ; das eine, das not tut, ar pezh a ra diouer, ar pezh a vank* ; P. *der eine will (nach) rechts, der andere (nach) links*, evel daou gi war an hevelep askorn emaint - c'hoari ar c'ontrol an eil ouzh egile a reont - emaint o tiarpañ an eil egile - ruz-diruz e ya an traou war-rao kanto - bount ha sach a zo ganto - c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) a vez etrezo - bepred c'hin-c'han (bepred c'hign-c'hagn) a vez ganto - unan o lavaret pig, egile o lavaret bran ; *die einen gegen die anderen, an eil re a-enep ar re all, an eil re ouzh ar re all, ur re ouzh ar re arall*.

4. dieser eine anv-gwan diskouezaf : *an diesem einen Ort, el lec'h-mañ-lec'h* ; *dieser eine Tag, an deiz-mañ-deiz* g. ; *diese eine Person, an den-mañ-den* g., *neb-mañ-neb* ; *dieser eine Wunsch, ar c'hoant-mañ-c'hoant* g. ; *auf diese eine Weise, en doare-mañ-doare, e-giz-mañ-giz* ; *er gab nur diesen einen Eingang, ne oa ken digor*.

5. auf einen Zug, d'un taol, en ul lonkadenn, hep diskrog, en ul lonkad / en un taol-lonk / en un analad (Gregor), en ur c'hrogad, stag-penn, a-stag-penn, hep distokañ ; *einer Meinung sein*, bezañ a-du an eil gant egile, bezañ emglev etrezo, bezañ gant an hevelep soñj, bezañ a-untu ; *es kommt auf ein und dasselbe heraus, das ist doch ein und dasselbe !* un heñvel dra eo, ar memes tra eo, ne zegaso kemm ebet en afer, ne cheñcho netra, ar memes tra e vo a benn ar fin, an eil a denn d'egile, kenkoulz an eil hag egile, kenkoulz an eil evel egile, koulz tra eo, tuig ha talig eo kement-se holl, se 'zo tuig ha talig, tuig 'zo talig, n'eus ket a gemm etre bara-laezh ha laezhbara, er givijeri e vez an ejened buoc'hed, ur maout a zo un dañvad, marv eo ar gwez-avalou ha disec'het plant ar sistr, hemañ hag hennezh a zo

ur memes tra / par eo hemañ da hennezh / hemañ hag hennezh a zo ingal / ur memes eo / un heñvel eo (Gregor).

6. [preder., Plotin] das Eine (ag.k. n.), an Un g.

ein² rakger rannadus a verk :

a) an ebarzhadur : *eintreten*, mont tre, mont e-barzh ; *einflößen*, enstrilhañ, trezennañ ; *einlegen*, lakaat e-barzh ; *einsticken*, sankañ, sikañ.

b) ar c'holzadur : *einkerkern*, toullbac'hañ ; *einschließen*, serriñ.

c) ar c'hoazhadur : *eingehen*, koazhañ.

d) deroù un ober : *einarbeiten*, deskïñ e vicher [d'u.b.].

ein³ rakger : un- ; *einbeinig*, ungarek.

ein⁴ Adv. : 1. [tekn.] war-gerzh, [saozneg] on ; 2. *nicht ein noch aus wissen*, na c'houzout petra ober ken, bezañ lutet, na c'houzout mui e pe bark lammat, na c'houzout pelec'h lammat (eus pe goad ober loaiou, eus pe goad ober ibil, gant pe goad ober ibil, gant pe goad ober gennou, gant pe goad ober tan, na tu na tro d'en em dennañ, na tu na tro d'en em bakañ), chom berr, na c'houzout mui pelech skeiñ e benn, na c'houzout re vat petra ober, na gavout na tu na paramant, na c'houzout mui pe sant pediñ, na c'houzout ouzh pe du (a be du, war be du, pe e tu) treiñ, bezañ e penn e spered hep gouzout petra ober, bezañ gwall nec'het o c'houzout petra da ober, na c'houzout war be droad pouzeañ, bezañ diaes en e votoù, na c'houzout mui war peseurt tu en em deuler, chom en diaskren, chom luget da zirouestlañ e neud, bezañ (chom, menel) war vordo, bezañ boud, en em gavout boud, na c'houzout e ziluzioù, na c'houzout ober ganti, na c'houzout war peseurt avel sturiañ e vatimant, na c'houzout penaos ober diouti, na c'houzout penaos en em lipat, na c'houzout penaos tennañ e spilhenn eus ar c'hoari (penaos tennañ e lost eus ar vrae), bezañ en entremar.

Einachser g. (-s,-) : [labour-douar] luskarar g. [liester luskerer] ; *Einsatz eines Einachsers*, luskararerez g.

einachsig ag. : unahel ; [fizik] *einachsiger Kristall*, strinkenn unahel b., P. unahel g. [liester unaheliou].

Einachsschlepper g. (-s,-) / **Einachstraktor** g. (-s,-en) : [labour-douar] luskarar g. [liester luskerer] ; *Einsatz eines Einachsschleppers*, luskararerez g.

einackern V.k.e. (hat eingearckett) : [labour-douar] endonañ, douarañ, enkeviñ.

Einakter g. (-s,-) : [c'hoariva] unarvest g., c'hoari kinniget en un arrest g., pezh-c'hoari kinniget en un arrest g., pezhig-c'hoari g., pezhig g., sketch g. ; *lustiger Einakter*, sketch farsus g.

einander Adv. : an eil egile, an eil eben, unan an arall ; *einander helfen*, *einander beistehen*, *einander unterstützen*, reiñ sikour an eil d'egile, en em zerc'hel an eil egile, en em harpañ an eil egile, en em sikour an eil egile, en em skoazellañ an eil egile, en em gennerzhañ an eil egile, en em skoazellañ an eil egile, en em ziboañiañ an eil egile, en em eilañ, kas an eil egile, en em skorañ, bezañ skoaz-ouzh-skoaz ; *habt einander lieb*, en em garit an eil egile ; *einander schlagen*, en em gannañ an eil egile ; *einander umbringen*, en em zistrajañ, en em lazhañ an eil egile, en em lazhañ kenetrezo, en em lazhañ, emlazhañ, en em gignat.

einarbeiten V.k.e. (hat eingearbeitet) : 1. *sankañ, sikañ* ; 2. [dre astenn.] *deskoniañ, reizhañ* war e vicher, deskïñ e vicher da ; *der Lehrling musste erst eingearbeitet werden*, ret e oa bet d'ar mous deskïñ micher da gentañ.

V.em. : **sich einarbeiten** (hat sich (ak.) eingearbeitet) : *sich in einer Sache einarbeiten*, boazañ (en em ober, en em voazañ, en em gustumiñ, en em akoursiñ) ouzh ubd, pleustrañ war ubd, en em lakaat war ar vicher, en em akustumñ d'al labour.

Einarbeitungszeit b. (-,en) : prantad boazañ g., prantad stummañ g., tennad stummañ g., reuziad pleustrañ g.

einarmig ag. : mankart, mogn, mank, moñs, monk, divrec'h ; *ein Einarmiger*, ur mankard g., ur mank g., ur mogn g., ur moñs g., ur paotr mogn e vrec'h g. ; *eine Einarmige*, ur vankell b., ur vaouez mogn he brech' b. ; *einarmige Treppe*, diri eeun g. ; [dre skeud.] *einarmiger Bandit*, mekanik c'hoarioù arc'hant g., c'hoarierez wenneien b., lonkerez wenneien b.

einartig ag. : unseurt.

einäscheren V.k.e. (hat eigeäschert) : pulluc'hañ, luduañ, deviñ, leskiñ ; *durch die Bombardierung wurde die Stadt eingeäschert*, pulluc'het e voe kér gant ar vombezadeg, devetlip e voe kér gant ar vombezadeg, luduet e voe kér gant ar vombezadeg ; *sie wollte eingeäschert werden*, lakaet he doa deviñ he c'horf, lakaet he doa luduañ he c'horf.

Einäscherung b. (-,-en) : luduadur g., pulluc'h b., deviñ-korfoù g.

Einäscherungsofen g. (-s.-öfen) : [tekn.] forn luduañ b., pulluc'her g., forn deviñ korfoù b.

Einäscherungsstätte b. (-,-n) : krematoriom g., ti-luduañ g.

einatmen V.gw. (hat eingeatmet) : enanalaiñ, lonkañ e alan, tennañ e alan, sachañ e anal, kemer e anal, sunañ aer, analañ ; *tief einatmen*, sachañ don war e anal, c'hwezañ e skevent (e stomog, e vruched), reutaat e vruched, bantañ e stomog, bantañ he bronnoù, analat hir ; *einatmen und ausatmen*, enanalaiñ hag ec'hanalañ, P. analan ha dianalañ.

V.k.e. (hat eingeatmet) : enanalaiñ, analañ, dianalañ, dizalaniñ, dizanaliñ, lonkañ ; *giftige Gase einatmen*, enanalaiñ gazou pistrius, lonkañ aezhennou pistrius ; *ein Arzneimittel einatmen*, kemer ul louzoù dre hent an analañ ; *durch die Nase einatmen*, musa, museta ; *einen Geruch einatmen*, ruflañ ur c'hwezh, frontal ur c'hwezh ; *einen Duft einatmen*, *ein Parfum einatmen*, klevet ur perfum, ruflañ ur perfum, evañ leizh e galon ur frond bennak ; *Staub einatmen*, lonkañ poultrenn dre ar fri ; *eine frische Brise einatmen*, aveliñ e benn, ober un aveladenn, freskaat e benn, distanañ, mont en aer vras, cheñch avel d'e bilhou, lonkañ avel, lonkañ ur banne avel, kemer an aer, kemer ur banne aer, kemer ul lonkad avel, klouaraat, mont da zistanañ, kemer avel / mont en avel / ruflañ an aer fresh / ruflañ an avel / tennañ aer fresh gant e skevent (Gregor).

Einatmung b. (-,-en) : enanaladur g., enanaladenn g., enanalerezh g., sunerezh g., sun g., sunadenn b. ; *das Zwerchfell spielt bei der Einatmung eine wesentliche Rolle*, a bouez bras eo roll ar gelc'hspeurenn en enanaladur.

Einatmungsbewegung b. (-,-en) : enanaladenn g. ; *der Schluckauf ist eine reflektorische Einatmungsbewegung des Zwerchfells*, an hik a zeu diwar strishadennoù trumm ha damougel ar gelc'hspeurenn.

Einatmungskapazität b. (-,-en) : [bev.] barr enanalaiñ g.

einatomar ag. / **einatomisch** ag. : [kimiezh] unatomennek.

einätzen V.k.e. (hat eingeätzt) : [tekn.] engravañ dre zourkreñv g.

einäugig ag. : born ; *einäugig sein*, bezañ born, kaout ul lagad letern, kaout ul lagad skornet.

Einäugige(r) ag.k. g./b. : born g., borgnell b., borgnell b., bornez b. ; *unter den Blinden ist der Einäugige König*, e-lec'h n'eus nemet tud dall, ur born a zo mat da roue.

Ein-Ausgabe-Werk n. (-s) : [stlenn.] reizhiad BIOS b., reizhiad enank-ec'hank b., reizhiad e-barzh/er-maez b.

Einbahnstraße b. (-,-n) : straed untu b., hent untu g., tu ret g. ; **Einbahnverkehr** g. (-s) : tremenerezh untu g.

einbalsamieren V.k.e. (balsamierte ein / hat einbalsamiert) : balzamañ ; *einen Toten einbalsamieren*, balzamañ ur c'horf marv.

Einbalsamierer g. (-s,-) : balzamer g.

Einbalsamierung b. (-,-en) : balzamerezh g., balzamiñ g. ; *eine Einbalsamierung*, ur valzamadenn b.

Einband g. (-s.-bände) : keinadur g., koubladur g. ; *Einband aus Kalbsleder*, keinadur leuegen g. ; *den Einband eines Buches entfernen*, digeinañ ul levr ; *einen Einband mit Eiweiß bestreichen*, sklerenniñ ur c'heinadur.

einbändig ag. : kinniget en ul levrenn.

einbasig ag. / **einbasisch** ag. : [kimiezh] unvazek ; *einbasische Säure*, *einbasige Säure*, untrenkenn b.

Einbau g. (-s.-ten) : 1. [tekn.] staliadur g., stalierezh g., staliañ g., enframmañ g., strollañ g., kenstrollañ g. ; *erneuter Einbau*, adlakadur g., adstaliadur g. ; *der Aus- und Einbau*, al lemle hag an adlakaat ; 2. [tisav.] a) terkerezh ur savadur g., aveadur ur savadur g. ; b) [tisav.] enlakadur g., enaskadur g., enaskañ g. ; *Einbau gegen das Lager*, lakadur mein war o silh g., lakadur mein war o silhenn g., lakadur mein war o sid g.

einbaubar ag. : enaskadus.

Einbaubuchse b. (-,-n) : [tredan.] envez biñs g., envez sazilet b.

Einbauelement n. (-s.-e) : pezh arrebeuri enaskadus g.

einbauen V.k.e. (hat eingebaut) : 1. [tisav.] aveiñ, terkañ, enlakaat, enaskañ, mañsonat, kloñañ ; *Steine gegen das Lager einbauen*, lakaat mein war o silh, lakaat mein war o silhenn, lakaat mein war o sid ; *gegen das Lager eingebauter Stein*, silhard g., P. bigoudenn b. [liester bigoudenoù] ; 2. [tekn.] montañ, staliañ, strollañ, kenstrollañ, enframmañ.

Einbauküche b. (-,-n) : bloc'h keginañ g., kegin enframmet b.

Einbaukühlenschrank g. (-s.-schränke) : yenerez enaskadus b., armel-yen enaskadus b.

Einbaum g. (-s.-bäume) : bag-pilprenn b., bag-pilprennek b., pirogenn b., pilprennenn b.

Einbaumfahrer g. (-s,-) : pirogennier g.

Einbaummöbel ls. : pezhioù arrebeuri-voger ls., pezhioù arrebeuri enaskadus ls.

Einbauschrank g. (-s.-schränke) : armel-voger b., armel-stag b., pres-stag g.

Einbeere b. (-,-n) : [louza.] *Einbeere*, vierblättrige *Einbeere*, rezin-louarn str., rezinenn-louarn b.

einbegreifen V.k.e. (begriff ein / hat einbegriffen) : derc'hel, enderc'hel, emplegañ, kontañ, bezañ udb en dra-mañ-tra.

einbegriffen ag. : e-barzh ; *mit einbegriffen*, empleg, ... hag all, gant ..., ... e-barzh, en ur gontañ ... ; *Mehrwertsteuer einbegriffen*, en ur gontañ an taos ouzh pennet war an talvoud, en ur gontañ an dell diwar ar c'hresk talvoud, e-barzh emañ an taos ouzh pennet war an talvoud.

einbehalten V.k.e. (behält ein / behielt ein / hat einbehalten) : diskontañ, mirout, azderc'hel, derc'hel ; *seine Verpflegungskosten werden einbehalten*, miret e vez e vevañ diwarnañ (diwar e c'hopr), dalc'het e vez e vevañ diwarnañ (diwar e c'hopr) ; *jemandes Lohn einbehalten*, derc'hel e c'hopr ouzh u.b., mirout e c'hopr ouzh u.b., arboellañ e c'hopr d'u.b., arboellañ gopr u.b. ; *drei Prozent von etwas einbehalten*, azderc'hel tri dre gant diwar udb.

Einbehaltung b. (-,-en) : dalc'h g., azdalc'h g.

einbeinig ag. : ungarek.

Einbeinige(r) ag.k. g./b. : ungareg g. [liester ungareged], ungaregez b.

einberufbar ag. : kengalvus.

einberufen V.k.e. (berief ein / hat einberufen) : 1. engervel, bodañ, kengervel ; *den Senat einberufen*, kengervel (bodañ) ar sened ; *das Parlament einberufen*, kengervel (bodañ) ar parlament ; 2. [lu] enlúañ, soudardañ ; *wieder einberufen*, adenluáñ, adsoudardañ ; *zum Heeresdienst einberufen*, gervel d'ober e goñje, gervel d'an arme, enlúañ, rejimantiñ,

soudardaň ; eine Altersklasse einberufen, gervel ur bloavezhiad dindan an armoù.

Einberufene(r) ag.k. g./b. : soudard enluet g., soudard oc'h ober e goñje g., enrollad g.

Einberufung b. (-,-en) : 1. [lu] enluadeg g., enluadenn b., enluadur g., enluaň g., rejimantiň g., soudardaň g. ; 2. engalvadeg b., engalvadenn b., engalv g., kengalv g. ; *Einberufung der Hauptversammlung*, engalvadeg d'ar vodadeg veur b.

Einberufungsbescheid g. (-s,-e) : lizher enluaň g., lizher rejimantiň g.

einbeschreiben V.k.e. (beschrieb ein / hat einbeschrieben) : [mat.] kaeaň ; *einbeschriebener Kreis*, kelc'h kaeet g.

einbestellen V.k.e. (hat einbestellt) : engervel, gervel ; *jemanden einbestellen*, engervel u.b., dec'hervel u.b., kemenn u.b., degemenn u.b., gervel u.b. davet an-unan.

einbetonieren V.k.e. (betonierte ein / hat einbetoniert) : sikaň er beton, gennaň er beton, enframmaň er beton, maňsonat, bilirazaň, betoniň, lakaat beton war, goloň gant betoňs.

einbetten V.k.e. (hat eingebettet) : 1. enlakaat, entoueziaň ; 2. [tekn.] enaskaň, maňsonat ; *eingebettete Elektronik*, elektronegezh e bourzh b. ; *eingebettetes System*, reizhiad e bourzh b. ; 3. [armerzh.] *eingebetteter Wert*, gwerzh enien g.

Einbettzimmer n. (-s,-) : kambr un den b.

einbeulen V.k.e. (hat eingebault) : koagaň, koagennaň, bosigernaň, bosigellaň, bolbosaň, kabosaň, bosaat, bosaň ; *eingebault*, kabosek, bosigellet, koaget.

V.em. : **sich einbeulen** (hat sich (ak.) eingebault) : distummaň, bosaat, koagenniň.

einbeziehen V.k.e. (bezog ein / hat einbezogen) : 1. lakaat e-barzh ar jeu, lakaat e-barzh, ebarzhiaň, entoueziaň, kontaň ; *im Preis nicht einbezogen*, diskont ; *die Getränke sind im Preis nicht einbezogen*, n'emaň ket an diedoù e-barzh ; etwas mit *einbeziehen*, engronnaň ubd ; 2. derc'hel kont eus, kontaň, lakaat e penn-kont, lakaat e-barzh ; mit *einbeziehen*, dindanveizaň.

Einbeziehung b. (-,-en) / **Einbezug** g. (-s,-züge) : 1. ebarzhadur g., ebarzhadenn b., ebarzherezh g., enlakadur g. ; 2. entoueziadur g., entouezierezh g. ; 3. kenempraň g., kenemprnadur g., kenemprerezh g., kevanekadur g. ; *soziale Einbeziehung*, *gesellschaftliche Einbeziehung*, kenempraň kevredigezhel g., kenemprnadur kevredigezhel g., kenemprerezh kevredigezhel g., kevanekadur kevredigezhel g.

einbiegen V.k.e. (bog ein / hat eingebogen) : plegaň, gwaraň, gwariaň, krommaň.

V.gw. (bog ein / ist eingebogen) : treiň, diskorntreiň, korntreiň ; in einen Weg einbiegen, kemer penn un hent, skeiň war un hent.

V.em. : **sich einbiegen** (bog sich ein / hat sich (ak.) eingebogen) : plegaň, kemer gwar, dont gwar en dra-maň-tra, krommaň.

Einbiegung b. (-,-en) : 1. krommenn b., krommadur g., gwar g., pleg g. ; 2. [dre astenn.] korn-tro g., pleg g., korn-pleg g., kammdro b., kammdrienn b., kammdroenn b.

einbilden V.em. : **sich einbilden** (hat sich (dat.) eingebildet) : 1. krediň, kavout d'an-unan, emskeudenniň, meizaň, ijinaň, faltaziaň, itrikaň, empentiň, empennaň, dec'hmeaň, forjaň, imbroudiň, pennsoňjal, neuzaň, soňjal gant an-unan ; *sich (dat.) etwas einbilden*, ijinaň ubd, lakaat ubd en e benn, lakaat ubd en e spered, riklaň da grediň ubd ; *man bildet sich ein*, es wäre einfach, soňjal a reer ez eo aes, krediň a reer ez eo aes ; *er bildet sich (dat.) ein*, ein Künstler zu sein, mennout a ra dezhaň bezaň un arzour, kavout a ra dezhaň ez eus un arzour anezhaň, en em gemer a ra evit un arzour, krediň a ra dezhaň

e vefe un arzour anezhaň, sellet a ra outaň e-unan evel ouzh un arzour, un arzour a zo anezhaň d'e veno, un arzour a zo anezhaň war e veno ; *er ist nur ein eingebildeter Kranker*, e gi a vez kamm pa gar - hemaň a vez kamm e gi pa gar - un den klaň eo ha n'en deus droug nemet e penn e viz - un den klaň eo ha n'en deus nemet daou liardad poan e penn e viz - hennezh a zo klemm-klemm - hennezh a zo klemm-diglemm - pebezh klemm-klemm ! - hennezh a zo term-term - e erbediň a zlefed da sant Diboan - bez en deus ar paz hag ar sifern hag ar strak-revr tout a-vern - aesoc'h eo klemm evit kaout poan - klaň hep glac'har, kamm ki pa gar ; *eingebildetes Frauenzimmer*, *eingebildetes Ding*, *eingebildete Pute*, pebrenn b. [lester pebrenned] ; *diese eingebildeten, dummen Puten*, ar merc'hed begou sukr-se ls., ar chistrouenned-se ls., ar geizerezed-se ls. ; was hat er sich (dat.) schon wieder eingebildet ? petra an diaoul en deus empennet hennezh adarre ? petra an diaoul eo aet hennezh da bennsoňjal adarre ?

2. pompadîň, ober re vrás gaoliad, klogoriň, bugadiň, ober fouge, ober digorou kaer ; *sich (dat.) viel auf seine Schönheit einbilden*, bezaň leun e benn a c'hlouisted abalamour d'e gened, bezaň karget a vended en abeg d'e gened, bezaň avel gant an-unan leizh e benn en abeg d'e gened, pompadîň dre an abeg d'e gened, tennaň gloar eus e gened, bezaň glorius gant e gened, bezaň pennboufet gant avel en abeg d'e gened, en em vrabaňsal eus e gened, en em bompadîň eus e gened, en em bompadîň da vezaň koant, en em vugadiň diwar-benn e gened, en em vugadiň gant e gened, dougen randon gant e gened, bragal gant e gened, en em veuliň en abeg d'e gened, tennaň lorc'h gant e gened, fougeal gant e gened, en em fougeal gant e gened, ober fouge gant e gened, bugadiň gant e gened, bezaň c'wezet d'an-unan gant e gened korf, bezaň leun a avel hag a voged en abeg d'e gened korf, ober digorou kaer gant e vraventez.

Einbildung b. (-,-en) : 1. faltazienn b., faltaziad g., faltaziadenn b., dec'hmegadenn b., empentadenn b., empennadur g., sorc'hennerezh b., sorbienn b. ; 2. faltazi b., ijin g. ; 3. brasoni b., koeňv g., brazentez b., randon g., rogoni b., rogentez b., revalc'hded b., revalc'hder g., fouge g., brabaňs g., bosac'h g. / avelaj g. (Gregor), gloriusted b., lorc'hig moan g., moged g., avel g., pompad g., lorc'hajouù ls., roufl g., digorou ls., digorded b., kaňfarderezh g., kaňfardiz b., gwaskonerezh g., kankal g.

Einbildungskraft b. (-) : faltazi b., ijin g., ijinerezh g., imbroud g. ; [preder., Descartes] *Ideen, die durch die Einbildungskraft erzeugt werden*, [ideæ factitiæ], mennozhoù danzeet ls.

Einbildungsvermögen n. (-s) : ijin g., ijinusted b.

einbinden V.k.e. (band ein / hat eingebunden) : 1. [levr] keinaň, koublaň, gwiskaň ; 2. *in Pappe einbinden*, kartoňsaň, gwiskaň gant kartoňs ; 3. [merdead.] *ein Segel einbinden*, serriň (farleaň, pakaň, ferlinkiň) ur ouel ; 4. [tisav] enlakaat, maňsonat ; *Steine gegen das Lager einbinden*, lakaat mein war o silh, lakaat mein war o silhenn, lakaat mein war o sid ; *gegen das Lager eingebundener Stein*, silhard g., P. bigoudenn b. [lester bigoudennoù].

Einbinden n. (-s) : [moull.] goloerezh g., keinaň g., keinerezh g., keinadur g., koublaň g., gwiskadur g.

Einbindung b. (-,-en) : kenempraň g., kenemprnadur g., kenemprerezh g., kevanekadur g. ; *gesellschaftliche Einbindung*, *soziale Einbindung*, kenempraň kevredigezhel g., kenemprnadur kevredigezhel g., kenemprerezh kevredigezhel g., kevanekadur kevredigezhel g.

einblasen V.k.e. (bläst ein / blies ein / hat eingeblasen) : 1. c'wezhaň ; 2. [kimiez] *Gas einblasen*, ober d'un aezhenn bourbouilhat ; 3. silaň er spered, damvenegiň.

Einblattformat n. (-s,-e) : [moull.] mentrezh en plaen g., ment en plaen b.

einblättrig ag. : [louza.] unpetalennek, undeliennek.

einbläuen V.k.e. (hat eingebläut) : P. *jemandem etwas einbläuen*, diferañ udb d'u.b., plantañ don udb e penn u.b., plantañ udb e penn u.b., sinkañ don udb e spered u.b., troadañ udb e penn u.b., c'hwezhañ udb e penn u.b., fourrañ udb e penn u.b., bountañ udb e penn u.b., diazezañ udb e spered u.b., gennañ start udb e kreiz u.b., gennañ don udb e kalon u.b. ; *jemandem einbläuen, was er zu sagen hat*, c'hwezhañ e teod u.b., ober e deod d'u.b., ober e veg d'u.b., ober e c'henouù d'u.b., merat u.b.

einblenden V.k.e. (hat eingebendet) : 1. [skingomz, skinwel] enlakaat, etrelakaat, skignañ, ensoc'hañ, dazetreañ ; 2. [kleweled] lakaat da zont war-wel en diveuz, lakaat da zigeriñ en diveuz.

V.em. : **sich einblenden** (hat sich (ak.) eingebendet) : [skingomz, skinwel] mont war skign ; *wir blenden uns wieder in die Übertragung des Spiels ein*, distroomp bremañ d'ar match evit ur skingasadenn war-euen.

Einblendung b. (-,en) : [skingomz, skinwel] 1. enlakadur g., etrelakadur g., ensoc'h ad g. ; 2. mont war skign g., troc'h g., skignerezh g. ; *die Einblendung von Werbung*, troc'h evit un tamm bruderez g., troc'h evit ul lajad bruderez g.

Einblick g. (-s,-e) : 1. sell g., sellad g., taol-lagad g. ; *jemandem Einblick in etwas (dat.) gewähren, geben*, reiñ d'u.b. ar gwir da anavleckout ha da varn udb / aotren u.b. da gemer anaoudegezh eus udb / aotren d'u.b. kemer anaoudegezh eus udb (Gregor), aotren d'u.b. teurel ur sell war udb ; *ein kurzer Einblick wird schon reichen*, ur sell a vo peadra a-walc'h ; 2. damskeud g., alberz g., tañva g., heklev g., diskeud g., skleurenn b., disgwel g., distrap g. ; *jemandem einen kurzen Einblick in etwas (dat.) gewähren, jemandem einen kurzen Einblick in etwas (dat.) geben*, reiñ un heklev eus udb d'u.b., dispakañ (diskuliañ) ul lodenn vihan eus udb d'u.b., reiñ un alberz (un damskeud, ur skleurenn, un disgwel, un diskeud, un doare, ur soñj, un distrap bennak) eus udb d'u.b., reiñ un tañva eus udb d'u.b., reiñ un distrap ouzh udb d'u.b., damzikouez udb d'u.b.

einblumig ag. : [louza.] unvleunienn.

einblütig ag. : [louza.] unvleuñv ; *einblütiger Blütenstand, einblütige Infloreszenz*, bleuñvadurezh unvleuñv b.

einbräunen V.k.e. (hat eingebräunt) : duaat, duañ, rouzañ, rousaat, gellaat.

einbrechen V.k.e. (bricht ein / brach ein / hat eingebrochen) : freuzañ, didalañ, divarc'hañ.

V.gw. (bricht ein / brach ein / ist eingebrochen) : 1. mont e dismantrou, kouezhañ en e boull, kouezhañ en e buch, pilat, kouezhañ evel ur sac'had eskern, kouezhañ evel ur sac'had loaiou, disac'hañ, fontañ ; *das Haus bricht ein*, mont a ra an ti e dismantrou, kouezhañ a ra an ti en e boull, kouezhañ a ra an ti en e buch, pilat a ra an ti.

2. [dre skeud.] *der Abend bricht ein, die Nacht bricht ein*, emañ ar serr-noz o tont, abardaez eo anezhi, pardaez eo anezhi, emañ an abardaez o tont, abardaeziñ a ra, pardaeziñ a ra, emañ an abardaez oc'h erruout warnomp, nosaat a ra, noziñ a ra, emañ o noziñ, nozikaat a ra, rouznoziñ a ra, emañ an abardaez o louediñ, serrnoziñ a ra, emañ o serrnoziñ, klozañ a ra an noz, emañ ar beuznoz o tont, emañ ar rouz-noz o tont, emañ an noz o serriñ, emañ an noz o tont, emañ kozh an deiz, erru eo pell an deiz, izelaat a ra an deiz, mont a ra an deiz, nozik eo, degouezhet eo an noz, en em gavet eo an noz, erru eo an noz, erru eo noz anezhi, erru eo tost da noz ; *wenn der Abend einbricht, bei einbrechendem Abend, mit*

einbrechendem Abend, mit einbrechender Nacht, bei einbrechender Nacht, pa erru rez-noz, da beuznoz, da zigor an noz, e toullig an noz, etre doubl-deiz ha doubl-noz, e-tro an noz digor, war-dro serr-noz, da serr-noz, d'ar serr-noz, da vare serr-noz, e-ser an noz, diouzh an noz, diouzh noz, da vare noz, d'an noz, war-dro an noz digor, edan an noz, dindan an noz, etre deiz ha noz, da vare ar rouedoù, d'an abardaez-noz, d'ar pardaez-noz, da bardaez-noz, war ar pardaez-noz, da zigor-noz, da rouz-noz, da rouz an noz, da beuznoz, da lammig an noz.

3. (ist eingebrochen / hat eingebrochen) : laerez, mont dre nerzh e-barzh udb, mont dre enfreuz e-barzh udb, mont a-daol-nerzh e-barzh udb, [dre fent] diannezañ udb ; *in das Haus ist eingebrochen worden, bei uns hat man eingebrochen*, bet eo bet al laer dre nerzh en ti, bet eo bet al laer a-daol-nerzh e-barzh an ti, bet eo bet al laer dre enfreuz en ti, bet eo bet al laer en ti goude bezañ torret an nor, krapig a zo bet en ti ; *in ein Haus einbrechen*, laerez un ti.

4. [lu] aloubiñ, sterniañ ; *in ein Land einbrechen*, dilammat en ur vro, aloubiñ (argadiñ) ur vro, sterniañ ur vro, ober riñs bro, plauziañ war ur vro, plavañ war ur vro, frammañ war ur vro, fardiñ war ur vro.

Einbrechen n. (-s) : 1. disac'hadur g., freuzadur g. ; 2. [dre astenn.] freuz-ti g., laerez-ti dre enfreuz g. ; 3. [lu] aloubidigezh b.

Einbrecher g. (-s,-) : c'hwiblaer g., diannezer g., laer-tiez g., skraper-tiez g., forbann g., grimandeller g. ; *der Einbrecher*, P. krapig g. (*hep ger-mell e brezhoneg*) ; *die Polizei hat den Einbrecher verhaftet*, krapig a zo bet harzet gant ar polis.

Einbrecherin b. (-nen) : c'hwiblaerez b., diannezerez b., laerez-tiez b., skraperez-tiez b.

Einbrenn b. (-,en) / **Einbrenne** b. (-,n) : [Bro-Aostralia, kegin.] rouz g. ; *weiße Einbrenn*, rouz gwenn g. ; *blonde Einbrenn*, rouz melen g. ; *braune Einbrenn*, dunkle Einbrenn, rouz gell g. **einbrennen** V.k.e. (brannte ein / hat eingearbeitet) : 1. merkañ gant un tamm houarn tomm-ruz ; *ein Zeichen einbrennen*, lakaat un arouez gant un tamm houarn tomm-ruz ; 2. [dre heñvel.] *Farben in das Porzellan einbrennen*, reiñ liv d'ar porselen ; 3. [kegin.] *Mehl einbrennen*, rouzañ bleud ; 4. [mezeg.] tanañ, leskiñ, tanadeviñ ; 5. [barrikenn] poulc'hañ, soufrañ.

V.gw. (brannte ein / ist eingearbeitet) : deviñ, leskiñ.

Einbrennsoße b. (-,n) : amanenn rouzet g.

einbringen V.k.e. (brachte ein / hat eingebracht) : 1. [labour-douar] sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum, gorren, gronnañ, klozañ, souladiñ, keriañ, kériata, lojañ ; *die Ernte wird eingebracht*, lakaet e vez an eost er solier, kerc'het e vez an eost d'ar gér, kaset e vez an trevadoù d'ar gér, krog eo mare ar souladiñ ; *das Getreide einbringen*, sanailhañ (solierañ, gorren, klozañ, lojañ) ar greun, souladiñ an eost, gronnañ an ed, kérañ an ed, kériata an ed, lakaat an ed er c'hrañj (Gregor) ; *das Heu einbringen*, serriñ ar foenn, dastum ar foenn, gorren ar foenn, lojañ ar foenn, klenkañ ar foenn er solier ; 2. [merdead.] *ein Schiff einbringen*, distreiñ d'ar porzh gant e vag, kas ur vag d'he forzh ; 3. [gwir] *das eingebrachte Gut*, an degasadennoù dreistargouraouus ls., an degasadennoù dreist-argouraouls ls. ; 4. [dre heñvel.] degas ; *dies Buch bringt ihm Ehre ein*, brudañ a ray mat e anv gant al levr-se / un anv kaer a chounezo gant al levr-se (Gregor), degas a ray al levr-se kalz a vrud dezhañ, reiñ a raio al levr-se sked dezhañ ; *das hat ihm drei Monate Gefängnis eingebracht*, tri mizvezh toullbach' e oa koustet an dra-se dezhañ ; *was bringt dir das ein ?* hag e vi petra gwelloc'h pa'z po graet an dra-se ? petra a well evidout ? ha da vad a ri eus an dra-se ? hag ur mad bennak a

denni eus kement-se ? ha gwell e vi a se ? hag e vo gwelloc'h dit goude ? peseurt vad diwar an dra-se ? pe da vat ober an dra-se ? da betra eo mat dit ober an dra-se ? petra a servij dit ober an dra-se ? petra eo dit ober an dra-se ? petra a dalvez dit ober an dra-se ? ne vi ket barrekoc'h a se, ne vi ket gwell a se, ne vi ket gwelloc'h a se, ne vi na gwell na gwazh a se, ne vi ket avañsetoc'h gant se, ne vi ket savetoc'h gant se, un taol-kaer avat ! ; 5. [dre astenn.] kinnig, endodiñ ; ein Projekt einbringen, endodiñ ur raktres ; einen Gesetzentwurf einbringen, endodiñ un danvez lezenn, kinnig un danvez lezenn ; 6. [arc'hant] degas, teurel, dougen ; die Kartoffeln haben ihm dieses Jahr viel eingebbracht, hennezh en deus graet mad er bloaz-mañ gant e batatez, hennezh en deus graet arc'hant er bloaz-mañ gant e batatez ; das bringt viel ein, gounid (gounidegezh) a vez gant an dra-se, arc'hantus eo, degas a ra arc'hant, degas a ra gounid mat, dont a ra vad kaer diwar an dra-se, kement-se a ra ampled, ampletus eo, fonnañ a ra, spletiañ a ra, ampletiañ a ra, kement-se a ra fonn, gounid a vez diouzh kement-se, kement-se a zeren buzadou bras ; das bringt mir nicht viel ein, ne'm eus ket kalz a c'hounid gant kement-se ; Arbeit, die wenig einbringt, labour dreut g. ; 7. eine Klage einbringen, sevel klemm.

V.em. **sich einbringen** (brachte sich ein / hat sich (ak.) eingebbracht) : sich in etwas (dat./ak.) einbringen, en em ouestlañ (emouestlañ, en em deurel) d'udb, stagañ a-zevri gant ubd, en em lakaat d'udb (Gregor) ; sich voll in etwas (dat./ak.) einbringen, annodiñ en ubd.

Einbringen n. (-s) : [labour-douar] soleriadur g., sanailhañ g., solierañ g., grignoliañ g., souladiñ g.

einbringlich ag. : askorus, talvoudus, ampletus, spletus, fonnus, arc'hantus, emsav, gounidus, gounidek, goprus, kenderc'huis, eostus, a ra fonn vat.

Einbringung b. (-,en) : 1. ebarzhadur g., ebarzhadenn b., ebarzherezh g., enlakadur g., degaserezh g., degasadur g., degas. ; 2. [trevadou] soleriadur g., sanailhañ g. ; 3. [gwir] testeni g. ; 4. [kenwerzh] gounid g., gounidegezh b., ampled g. ; 5. [diankadenn, koll] adkavout g.

einbrocken V.k.e. (hat eingebrockt) : 1. soubañ, soubilhañ, soubinellañ, glec'hïñ, glec'hiañ, trempañ ; Brot einbrocken, soubañ (glec'hïñ, glec'hiañ, trempañ) bara, trempañ ar soubenn ; eingebrocktes Brot, soub g., bara soubenn g. ; 2. [dre skeud.] er hat sich eine schöne Suppe eingebrockt, er hat sich etwas Schönes eingebrockt, aet eo en un afer fall ! n'eo ket deuet c'hoazh er-maez eus al lagenn ! ur gwall afer en deus da gaout ! afer fall en deus da bakañ gant an dra-se ! ma, kempenn emañ ganti ! tapet brav ha prop eo ! riñset eo ! en ur bleġenn lous emañ ! en ur gwall bleġenn emañ ! setu eñ paket propik ! en ur soubenn vrav emañ ! bez' emañ fresk ! fresk emañ e gased 'vat ! en ur vouilhenn emañ ! sachet eo en ur vouilhenn ! en ur grenegell emañ ! sachet en deus bec'h war e gein ! sachet en deus ar c'harr war e gein ! kaset en deus ar c'harr war e gein ! sachet en deus ar moc'h war e dreid ! en ur gaoc'henn emañ bremañ ! diaes eo bremañ evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h ! lakaet en deus re hir e viz er gwask ! aet eo da graoña en ur vodenn fall ! hennezh en deus kac'het en e dog hag ez eo ret dezhañ bremañ e lakaat war e benn ! kaoz eo ma'z eus bremañ kouezhet ur bec'h warnañ ! berr eo war e spar ! en avel d'e voue emañ ! paket eo en ur pleg berr ! paket fall eo ! tapet fall eo ! kouezhet eo etre kebr ha toenn ! emañ evel un tousseg etre treid an ogedou ! dindan ar bec'h emañ ! n'emañ ket en un eured ! ne ya ket rust an traoù gantañ ! paotr brav eo ! gwall strobet eo ! emañ e fagodenn ha kant gantañ ! dezhañ eo bremañ da voustrañ war e galon ! pennkaoz eo

mard eo bremañ kouezhet ar bec'h warnañ ! n'en deus nemet lakaat en e gichen bremañ mard eo kouezhet ar bec'h warnañ ! **Einbruch** g. (-s,-brüche) : 1. freuz-ti g., laerezh ti g., laeroñsi dre enfreuz b., freuzidigezh-ti b. ; 2. [lu] toull-freuz g. ; den Einbruch abriegeln, stankañ un toull-freuz, stankañ un toull el linennou ; 3. [dre skeud.] deroù g. ; Einbruch der Nacht, deroù-noz g., digor-noz g., rouz-noz g., rouz an noz g., toullig an noz g., peuznoz b., nozig b., serr-noz g., serr an noz g., serr-deiz g., lammig an noz g., barvenn-noz b., brizhnoz b., bannwel-noz g., goubannwel-noz g., mare ar rouedoù g., abardaez-noz g., pardaez-noz g., goubanner-noz g., gousper g., yaouankiz an noz b., doubl-noz g., kuzh an deiz g., noz b. ; vor Einbruch der Dunkelheit, a-raok ma vo noz, a-barzh ma vo noz, kent ma vo noz, a-raok an noz, a-raok ma oa deuet (a-raok ma vo deuet) an noz, a-raok ma vo noz anezhi, a-barzh an teñival ; nach Einbruch der Nacht, goude bezañ deuet an noz, goude serr-noz ; unmittelbar nach Einbruch der Nacht, kerken ha serret an noz ; das machen wir heute noch vor Einbruch der Nacht, graet e vo feteiz, a-raok ma vo noz ; bei Einbruch der Dunkelheit, da beuznoz, da zigor an noz, e toullig an noz, etre doubl-deiz ha doubl-noz, e-tro an noz digor, war-dro an noz digor, war-dro serr-noz, da serr-noz, d'ar serr-noz, da vare serr-noz, e-ser an noz, da lammig an noz, diouzh an noz, diouzh noz, da vare noz, d'an noz, d'an derou-noz, edan an noz, dindan an noz, etre deiz ha noz, da vare ar rouedoù, d'an abardaez-noz, d'ar pardaez-noz, da bardaez-noz, war ar pardaez-noz, da zigor-noz, da rouz-noz, da rouz an noz, da beuznoz, da guzh an deiz ; 4. treantadur g., ensiadur g. ; 5. disac'hadur g., freuzadur g. ; 6. [feuriou, armerzh] digresk g., diskar g. ; sollte es zu Preiseinbrüchen auf den Schlachtviehmärkten kommen, mar deu laosk war ar chatal, mar diskenn priz ar chatal ; Einbruch der Nachfrage, digresk ar goulenn g. ; 7. koll g., droukverzh g., c'hwitadenn b., afochadenn g., distokadenn b.

Einbruchsdiebstahl g. (-s,-diebstähle) : freuz-ti g., laerezh-ti g., laeroni dre enfreuz b., freuzidigezh-ti b.

einbruchsicher ag. / **einbruchssicher** ag. : eneplaer, gwarezet ouzh al laerezh dre enfreuz.

Einbruchstelle b. (-,n) : [lu] toull-freuz g.

Einbruchswerzeuge ls. / **Einbruchwerkzeuge** lies : stalabard laer-tiez g., stalikerezh laer-tiez g., rikoù laer-tiez ls., reizhou laer-tiez ls.

einbuchten V.k.e. (hat eingebuchtet) : 1. krouiziñ ; 2. jemanden einbuchten, lakaat u.b. en toull-bac'h, skeiñ u.b. er prizon, kraouiañ (toullbac'hañ, koufrañ, klozañ) u.b., lakaat u.b. dindan vorailh, kas u.b. d'ar c'hloz, teurel u.b. er c'hloz, lakaat u.b. er c'hloz, lakaat u.b. er goudor, kas u.b. da vañsonat an diabarzh, lakaat u.b. er voest, lakaat u.b. er sach maen, kaouediñ u.b., lakaat u.b. dindan brenn, lakaat u.b. en disheol, kas u.b. da zebriñ bara ar roue, herzel (prizoniañ) u.b., dastum u.b. er c'hloz, pakañ (skeiñ, plantañ, bountañ, plomañ, kognañ) u.b. en toull, skeiñ (plantañ, bountañ) u.b. er bidouf, kas u.b. d'ar bidouf, lakaat klenk war u.b.

Einbuchtung b. (-,en) : 1. koagenn b., bosigern g., bos g., bosenn b. ; 2. pleg-mor g., bae g., ouf g., krouizadur g., hoskad g. ; 3. [korf.] ask g. ; Einbuchtung am oberen Rand des Brustbeins, [Incisura jugularis] ask a-gerc'henn g.

einbuddeln V.k.e. (hat eingebuddelt) : P. endonañ, douarañ, enkeviñ.

V.em. : **sich einbuddeln** (hat sich (ak.) eingebuddelt) : en em zouarañ, mont da skoachañ en douar.

einbunkern V.k.e. (hat eingebunkert) : jemanden einbunkern, lakaat u.b. en toull-bac'h, skeiñ u.b. er prizon, kraouiañ (toullbac'hañ, koufrañ, klozañ) u.b., lakaat u.b. dindan vorailh,

kas u.b. d'ar c'hloz, teurel u.b. er c'hloz, lakaat u.b. er c'hloz, lakaat u.b. er goudor, kas u.b. da vañsonat an diabarzh, lakaat u.b. er voest, lakaat u.b. er sac'h maen, kaouediñ u.b., lakaat u.b. dindan brenn, lakaat u.b. en disheol, kas u.b. da zebriñ bara ar roue, herzel (prizoniañ) u.b., dastum u.b. er c'hloz, pakañ (skeiñ, plantañ, bountañ, plomañ, kognañ) u.b. en toull, skeiñ (plantañ, bountañ) u.b. er bidouf, kas u.b. d'ar bidouf, lakaat klenk war u.b.

einbürgern V.k.e. (hat eingebürgert) : 1. broadañ, broadelañ ; wieder einbürgern, dazbroadelañ ; 2. [plant, loened, boazañ ouzh ur vro estren] broelañ ; 3. [dre skeud.] broañ.

V.em. : **sich einbürgern** (hat sich (ak.) eingebürgert) : 1. bezañ broadet, gounit ar geodedadelezh ; 2. [dre skeud.] en em silañ, broañ, broellañ, gwiziennañ, poulzañ gwizioù, ober gwizioù ; viele Fremdwörter haben sich in unsere Sprache eingebürgert, ur bern geriou estren a zo deuet e-barzh hor yezh, ur bern geriou estren a zo gwiziennet start en hor yezh ; im allgemeinen Sprachgebrauch eingebürgert, degemeret e-barzh ar yezh gant ar boaz.

Einbürgerung b. (-,-en) : 1. broadiñ g., broadadur g. ; 2. [plant, loened, boazadur ouzh ur vro estren] broelerezh g., broelañ g. ; 3. [dre skeud.] broañ g.

Einbürgerungsantrag g. (-s,-anträge) / **Einbürgerungsgesuch** n. (-s,-e) : goulenn broadiñ g.

Einbuße b. (-,-n) : koll g., droug g., gaou g., gwast g., gwall g., noaz g. ; Einbuße an Ehre, koll war tachenn anenor g. ; Einbuße an Geld, olgounid g., disavad g., koll arc'hant g., koll e-keñver arc'hant g.

einbüßen V.k.e ha V.gw. (hat eingebüßt) : koll, koll da vat, koll kuit ; Wert einbüßen, an Wert einbüßen, koll talvoudegezh, didalvoudekaat, diwerzhkaat, mont da fall, divadañ, bezañ glac'haret, bezañ e dalvoudegezh o tisteraat, bezañ un digresk gwerzh d'an dra-mañ-tra, koll eus e dalvoudegezh, dibrizian ; sein ganzes Vermögen einbüßen, koll pep tra - koll ar marc'h hag ar c'habestr - koll ar marc'h hag e gabestr - koll e voll vad, sec'h ha glas - koll pep tra, gwir ha font ; irgendwann wird dieses Land seine gesamte Bevölkerung einbüßen, ur c'houlz a zeuio e vo diboblet rik ar vro-se, ar mare a zeuio e vo diboblet rik ar vro-se ; ein Bein einbüßen, koll ur c'har ; das hat bis heute nichts an Aktualität eingebüßt, n'eo ket digoulzet c'hoazh ; die Pardons büßen an Ansehen ein, an diskar a zo deuet war ar pardonioù ; [sport] seinen Vorsprung einbüßen, dilañsañ, koll e lañs.

einchecken V.gw. (hat eingecheckt) : enskrivañ, lakaat e anv. V.k.e. (hat eingecheckt) : enskrivañ, marilhañ, kaierañ.

eincremen V.k.e. (hat eingecremt) : diennañ, lakaat koaven war, lakaat koavon war.

V.em. : **sich eincremen** (hat sich (ak.) eingecremt) : diennañ e gorf, lakaat koaven war e gorf, lakaat koavon war e gorf ; sich (dat.) die Hände eincremen, diennañ e zaouarn, lakaat koaven war e zaouarn, lakaat koavon war e zaouarn.

eindämmen V.k.e. (hat eingedämmt) : 1. [stér] chaoseriañ, fardellañ, bardellañ, krognañ, kreugnañ ; einen Fluss eindämmen, sevel chaoserioù a-hed ur stér, sevel chaoserioù hed ur stér, sevel chaoserioù dre hed ur stér, chaoseriañ war ur stér, chaoseriañ ur stér ; ein Wildbach eindämmen, chaoseriañ ur froud, chaoseriañ war ur froud, chaoseriañ ouzh dour-beuz ur froud ; 2. den Brand eindämmen, troc'hañ a-raok an tan-gwall, mirout ouzh an tan-gwall a c'hounit tachenn, lakaat harz d'an tan, herzel an tan-gwall ; 3. [dre skeud.] mougañ, diarbenn, herzel, kaelat, skodiñ, skoilhañ, kaeañ, terriñ, terriñ war, kabestrañ ; etwas eindämmen, lakaat harz d'ldb, lakaat morch d'ldb, troc'hañ ldb, mougañ ldb, troc'hañ a-raok ldb, mirout ouzh ldb a c'hounit tachenn, herzel ouzh

ldb, skoilhañ ouzh ldb, kaeañ ouzh ldb, terriñ ldb, terriñ war ldb, maoutañ efedou noazus ldb, kabestrañ ldb ; den Schaden eindämmen, paraat ouzh gwazh ; eine Epidemie eindämmen, terriñ ur c'hleñved-red, terriñ war ur c'hleñved-red ; die Inflation eindämmen, lakaat harz d'ar monc'hwez, mougañ (terriñ, kabestrañ) ar monc'hwez ; die Arbeitslosigkeit eindämmen, kabestrañ an dilabour ; die Preislawine eindämmen, herzel ouzh kresk ar prizioù ; die Kriminalität eindämmen, sevel ramparzhioù a-enep an torfederez, rentañ penn ouzh an torfederez, pennañ ouzh an torfederez.

eindämmend ag. : diarbennus, sparlus, skoilhus.

eindämmern V.gw. (ist eingedämmert) : en em reiñ da gousket, en em reiñ d'ar c'housked, menel kousket, kemer e gousk, mont gant ar c'housked, dont ar c'housked war anunan, menel, chom kousket, sorenniñ, kouezhañ morennet, en em reiñ da zargudiñ, en em reiñ da voriñ, en em reiñ da vorgousket, en em reiñ da soriñ, en em reiñ da vorenniñ, en em reiñ da vorfilañ, en em reiñ da vorediñ, en em reiñ da soubañ gouloù, en em reiñ da vorgudiñ, en em reiñ da vordoiñ, en em reiñ da sebouriñ, en em reiñ da sorenniñ, en em reiñ da voemañ, en em reiñ da gogasiñ, P. tortañ, mont d'ar Roc'h, mont da zebriñ bara gwenn d'ar Roc'h, mont da glask arc'hoazh beure, mont da glask arc'hoazh ar beure, mont da Gerhun (da Gerroc'h), mont er vallin.

V.dibers. (hat eingedämmert) : [Bro-Suis] nosaat, abardaeziñ, noziñ, serrnoziñ ; es dämmert ein, serrnoziñ a ra, emañ o serrnoziñ, emañ ar beuznoz o tont, emañ ar rouz-noz o tont, emañ an noz o serriñ, emañ an noz o tont, noziñ a ra, emañ kozh an deiz, erru eo pell an deiz, izelaat a ra an deiz, nosaat a ra, nozik eo.

Eindämmung b. (-,-en) : 1. chaoseriadur g. ; 2. savenn b., sav g., sav-mein g., sav-maen g., chaoser b./g., kae g., sav-douar g., savenn-douar b. ; 3. moustrerez g., kaelidigezh b., mestroniadur g.

eindampfen V.k.e. (hat eingedampft) : [kimiezh] lakaat da goazhañ dre ziaezechennañ.

eindämpfen V.k.e. (hat eingedämpft) : 1. mogediñ, mogidellañ ; 2. [dre astenn., kegin.] mougadellañ.

eindecken V.k.e. (hat eingedeckt) : 1. goloiñ ; jemanden mit Faustschlägen eindecken, choukadiñ u.b., distagañ (skeiñ) dornadoù gant u.b., findaoniñ dornadoù d'u.b., difoeltrañ dornadoù gant u.b., darc'haouiñ (dispegañ, disvantañ, plantañ, diskargañ) dornadoù gant u.b., plantañ en u.b. a zornadoù, dornañ u.b., dornata u.b. ; er ist mit Arbeit voll eingedeckt, debret eo gant al labour, gwallsammet eo gant e labour, sammet eo e gein gant al labour, mac'homet eo gant al labour, foulet (foulmac'hét, penndallet, ampleret, beuzet, friket) eo gant al labour, labour spontus en deus, e-kreiz ar bec'h emañ, bec'h labour en deus, labour en deus dreistpenn, herr labour a zo warnañ, dever a zo warnañ, foul a zo warnezhiañ, foul a zo warnañ, dre brez emañ, prez labour a zo warnañ, emañ war vec'h, dalc'het eo gant an eur, dalc'het eo gant an amzer, dall eo gant al labour, gouzañv a ra labour, re garrad en deus, mezv eo evel ar yer en eost, ur bern traoù a zo gantañ war ar ramp, labour en deus war ar portolo, labour 'zo en arrelaj, P. bec'h a zo war e lasenn ; jemanden mit Fragen eindecken, enkreziñ (enkaat) u.b. gant e c'houlennoù, beuziñ u.b. en ur mor a c'houlennoù, bountañ goulennoù war u.b., arsailhañ u.b. gant forzh goulennoù, penndallañ u.b. gant e c'houlennoù, borodiñ penn u.b. gant e c'houlennoù, tarabaziñ u.b. gant e c'houlennoù, arabadiñ u.b. gant e c'houlennoù, peragiñ u.b., kuriuziñ u.b., kuruziennañ u.b., ober un tamm mat a guriuziñ d'u.b. ; 2. [isav.] teiñ ; 3. [lu] hobregonañ ; 4. den Tisch

eindecken, staliañ (dresañ, gwiskañ, lakaat, servijañ, sterniañ) an daol, lakaat ar stalioù war an daol.

V.em. : **sich eindecken** (hat sich (ak.) eingedeckt) : *sich mit etwas eindecken*, ober pourvez ag udb / en em bourveziñ ag udb (Gregor), ober e bourvez ag udb, pourvezañ udb, pourchas udb., en em bourvezañ ag udb ; *sich mit Heizöl eindecken*, mazouta ; *sich mit dem Nötigsten eindecken*, pourchas ar pep retañ ; *sich (ak.) mit neuen Vorräten eindecken*, adpourvezañ an ti, aspourvezañ an ti.

Eindecker g. (-s,-) : [nij.] unplaeneg g. [*liester unplaenegoù*].

Eindeckung b. (-,-en) : 1. pourvezioù ls. ; *Eindeckung mit Heizöl*, mazouta g. ; 2. [lu] hobregonadur g. ; 3. goudor hobregonet g. ; 4. [arch'ant.] goudor g., atebadur g.

eindeichen V.k.e. (hat eingedeicht) : chaoseriañ, fardellañ, bardellañ, krognañ, kreugnañ, polderaat.

Eindeichung b. (-,-en) : 1. chaoseriadur g. polderadur g., polderaat g. ; 2. savenn b., sav g., sav-mein g., sav-maen g., chaoser b./g., kae g., sav-douar g., savenn-douar b.

eindellen V.k.e. (hat eingedellt) : P. koagañ, koagennañ, bosigernañ, kabosañ, bosaat, bosañ.

eindeutig ag. : 1. diforc'hell, peursklaer, unsteriek, anat, unkemeradek, fraezh, sklaer, fraezh ha sklaer, reizh ha splann, splann, spis, didroidell, didortilh, diroufenn, dispieg, disgwe, didres, didro, diarvar, diarvarus, just-ha-just, groñs, real, rez, direndael, didabut ; so *eindeutig, wie man nur sein kann*, sklaer pezh a ch'hall bezañ ; *völlig eindeutig*, sklaer-kenañ, peursklaer, anat ; *sich eindeutig äußern*, komz didro, dont didroidell gant an-unan, komz didro-kaer, komz diguzh, komz eeuñ ha didroell, komz berr ha krenn, komz berr ha groñs, komz didroidell, mont dezhi eeuñ-hag-eeun, lavaret an traou rube-rubene, kaout ur gomz krak, bezañ dichek en e gomzoù, komz didortilh, komz diflatr, bezañ diflatr en e gomzoù, komz dispieg, komz fraezh ha distag, komz reizh ha splann, komz naet-ha-distag, komz distag, lavaret fraezh ha sklaer e soñj, bezañ distlabez da lavaret an traou, komz eeuñ, roudennañ just-ha-just e soñj, lavaret e soñj krak-ha-berr (krenn-ha-kras, krenn-ha-krok, krak-ha-krenn, ken diflatr ha tra, hep biez), diskleriañ (displegañ) reizh ha splann e soñj, lavaret berr-ha-groñs (berr-ha-krenn) e soñj (Gregor) ; *etwas eindeutig erklären*, roudennañ just ha just petra eo udb, diskleriañ (displegañ) reizh ha splann udb ; *eindeutige Worte*, komzoù real ls., komzoù rez ls., komzoù groñs ls., komzoù diforc'hell ls., komzoù diarvar ls., komzoù fraezh ha sklaer ls. ; *jemandem eine eindeutige Antwort geben*, respont groñs d'u.b., respont sklaer d'u.b., respont just-ha-just d'u.b. ; *etwas eindeutig machen*, diforc'hellekaat udb. ; *nicht eindeutige Bedeutung*, ster diasur g. ; *nicht eindeutig gesicherte etymologische Herkunft eines Wortes*, *nicht eindeutig geklärte Etymologie eines Wortes*, gerorin diasur g., gerdarzh diasur g. ; *etwas eindeutig formulieren*, *etwas eindeutig ausdrücken*, ezplekaat udb ; *das Gesetz ist in diesem Punkt eindeutig*, strizh ha sklaer eo al lezenn war ar poent-se ; 2. [mat.] untal, untu.

Eindeutigkeit b. (-) : unsteriegezh b., unkemeradegezh, diforc'hellegezh b., sklaerder g., splannder g., splanned b., splannijenn b., spister g., spisted b., diarvar g.

eindeutschen V.k.e. (hat eingedeutscht) : alamanekaat.

eindicken V.k.e. (hat eingedickt) : [kegin.] fetisaat, fetizañ, tevaat, lakaat da goazañañ, sonnañ ; *die Soße mit Mehl eindicken*, lakaat bleud da fetisaat an hilienn, fetizañ an hilienn gant bleud ; *sobald die Soße bis zur Hälfte eingedickt ist*, pa vo aet an hanter eus an hilienn e koazh.

eindimensional ag. : 1. [mat.] unvent, unventek, regek ; *eindimensionaler Raum*, egor unvent g. ; *eindimensionale Lokalität*, lec'helez regek b. ; 2. unvezus, unvandoare, goular.

Eindimensionalität b. (-,-en) : 1. [mat.] unventegezh b., regder g. ; 2. unvezusted b., goularded b.

eindimensionalisieren V.k.e. (eindimentionalisierte / hat eindimensionalisiert) : 1. unventekaat ; 2. unvezusaat.

eindocken V.k.e. (hat eingedockt) : [merdead.] kas d'ul lennborzh.

eindolen V.k.e. (hat eingedolt) : [Bro-Suis] kanoliañ, naoziañ.

Eindorn g. (-s) : [louza.] aradenn b.

eindorren V.gw. (ist eingedorrt) : krabosañ, gwrac'hellañ, krec'higelliñ, gwrac'henniñ, kurzhañ, koazhañ.

eindosen V.k.e. (hat eingedost) : enboestañ, lakaat e boestoumir.

eindöszen V.gw. (ist eingedöst) : kouezhañ morennet, en em reiñ da zargudiñ, en em reiñ da voriñ, en em reiñ da vorgousket, en em reiñ da soriñ, en em reiñ da vorenniñ, en em reiñ da vorfilañ, en em reiñ da vorediñ, en em reiñ da soubañ goulouù, en em reiñ da vorgudiñ, en em reiñ da vordoiñ, en em reiñ da sebouriñ, en em reiñ da sorenniñ, en em reiñ da voemañ, en em reiñ da gogasiñ.

eindrängen V.k.e. (hat eingedrängt) : 1. ebarzhañ ; 2. [dre astenn.] sankañ, choukañ, sikañ.

V.gw. (ist eingedrängt) : *auf jemanden eindrängen*, a) lakaat gwask war u.b., sailhañ war u.b., ober poursu war u.b., fourgasiñ u.b., bountañ war u.b., derc'hel war u.b., c'hoari war u.b., ober ouzh u.b., ober war u.b., kargañ war u.b., poursuiñ war u.b., pouzeañ war u.b., mont d'u.b. dre guzulioù, bountañ war u.b. d'ober udb, kefluskañ u.b. d'ober udb, taeriñ war u.b. ; b) [soñjou] rodellañ e spred u.b., ribotat e penn u.b.

V.em. : **sich eindrängen** (hat sich (ak.) eingedrängt) : 1. mont tre dre nerzh ; 2. emellout, en em veskañ.

eindrecken V.k.e. (hat eingedreickt) : kramenniñ, koc'hieniañ, stlabezañ, louzañ, mardoziñ, tarasiñ, tarasañ, libistrañ, libistrennañ, cholgenniñ, fankañ, kailharañ, hakraat, huduraat, labezañ, lastezañ, kouilhourañ, libouziñ, libouriñ, lousaat, mailhañ, mastarañ, mastariñ, mastarenniñ, pemoc'hañ, kac'higelliñ, kaoc'hañ, porc'hellañ, priellañ.

V.em. : **sich eindrecken** (hat sich (ak.) eingedreickt) : en em stlabezañ, en em louzañ, en em gargañ, en em fankañ, en em vastariñ.

eindrehen V.k.e. (hat eingedreht) : 1. biñsañ ; 2. [blev] seine Haare eindrehen, lakaat parpilhotoù, lakaat spilhennourodellañ, lakaat rolloûigoù rodellañ g., lakaat rolloûigoù blev g., rodellañ e vlev ; 3. die schneckenförmig eingedrehten Hörner der Widder, kerniel troellennek ar meot ls. ; *schneckenförmig eingedrehtes Stickmuster*, korn-maout g.

eindreschen V.gw. (drischt ein / drosch ein / hat eingedroschen) : *auf jemanden eindreschen*, a) breviñ u.b., breviñ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, boureviañ u.b. a daolioù, broustañ u.b. a daolioù, flastrañ u.b. a daolioù, bleukata u.b., ober butun gant u.b., ober bleud gant u.b., ober ur frigasenn ouzh u.b., frikañ u.b., dotuañ u.b., kargañ u.b. a vazhadoù, gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ un toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., dorloïñ u.b., ober un dañs hep soner gant unan bennak, ober ur rez d'u.b., divouzellañ u.b., teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, pilat u.b. evel pilat c'hwez, dornañ u.b. evel pilat c'hwez, dornata u.b., reiñ ur roustad druz (ur c'hefestad, ur fustad, ul lard, un trepan, ur saead vazhadoù, ur gwiskad bazhadoù, ur chupennad taolioù, fest ar vazh, fest ar geuneudenn, kerc'h, kerc'h Spagn, segal, koad) d'u.b., reiñ ur fraead d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., reiñ un dres d'u.b., ober un dres d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., reiñ Bourr d'u.b., diboultrennañ u.b., reiñ e lip

d'u.b., reiñ e gamm lip d'u.b., draillhañ u.b. kig-hag-eskern, draillhañ e c'henou d'u.b., reiñ e dus d'u.b., blodañ e gorf d'u.b., lopañ u.b., lopañ war u.b., lopañ gant u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., fustañ u.b., torbilat u.b., trepanañ u.b., muntrañ u.b. a-daoioù, lardañ e billig d'u.b., lardañ e gostezzennoù d'u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadoù d'u.b., mont d'u.b. a gogoù berr, kannañ u.b. a-vat, kannañ u.b. a-griz-poazh, sevel akiulhetenn diwar u.b., mont ouzh u.b. a daoioù vil, tapout ar vazh gant u.b., tapout ar gefienn gant u.b., roustañ u.b., frotañ u.b. ken na fu / frotañ u.b. ken na strak / distremen u.b. a daoioù bazu / distremen u.b. a c'hoari gaer / distremen hetus u.b. / kivijañ a-dailh u.b. / frotañ ur re bennak gant eoul garzh ken na lufr / sevel koad dreist u.b. / frotañ u.b. a c'hoari gaer / skrivellañ mat u.b. / fiblañ kaer u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / harzelliñ u.b. / lakaat koad an ti da gouezhañ war kein e wreg / reiñ e gaol-pour d'u.b. / reiñ e gerc'h-Spagn d'u.b. (Gregor) ; er drischt oft auf sie ein, honnezh a vez foetet alies gantañ, he broustañ a ra alies, he c'hannañ a ra alies, honnezh a vez plaket alies gantañ, alies e totu anezhi, alies e kemer ar vazh evit he c'hoaniañ ; **b**) ober un tamm katekiz d'u.b., kanañ e santa maria d'u.b., kanañ ar gousperoù d'u.b., sarmonal u.b., savantenniñ u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., lavaret e Bater d'u.b., kontañ e Bater Noster d'u.b., sevel e loaiou d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., rannañ e gamm d'u.b., kontañ e gamm d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandaladenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draoù d'u.b., lavaret e begement d'u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., lammatt war boutonioù u.b., en em arastiñ ouzh u.b., en em gemer ouzh u.b., en em lakaat ouzh u.b., en em lakaat gant u.b., kannañ e gouez (e roched) d'u.b., krozañ u.b., krozañ d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., gwalarniñ u.b., skandalat u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., rezoniñ u.b., gourdrouz u.b., reiñ ur c'houez d'u.b., kivijañ tonenn e benn d'u.b. / koueziañ e benn d'u.b. (Gregor) ; aufeinander eindreschen, bezañ kann ar gurun etrezo, en em lardañ evel kegi, en em ziframmañ evel chas, en em gannañ kriñ, en em lopañ, en em zonañ, en em zornata, en em flumañ, en em frotañ, en em gribat, en em stagañ, en em vatañ, en em foetañ, en em gignat.

eindrillen V.k.e. (hat eingedrillt) : **1.** [tekn.] talarañ, toullañ ; **2.** [dre skeud.] gourdonañ, embregañ, embreger.

eindringen V.gw. (drang ein / ist eingedrungen) : **1.** emgorañ, aloubiñ, sterniañ ; in ein Land eindringen, dilammat en ur vro, aloubiñ (argadiñ) ur vro, sterniañ ur vro, ober riñs bro, plaouiañ war ur vro, plavañ war ur vro, frammañ war ur vro, fardiñ war ur vro ; bei jemandem eindringen, mont dre nerzh e ti u.b. ; **2.** auf jemanden eindringen, lakaat gwask war u.b., sailhañ war u.b., fourgasiñ u.b., bountañ war u.b., derc'hel war u.b., c'hoari war u.b., ober ouzh u.b., ober war u.b., kargañ war u.b., ober poursu war u.b., poursuiñ war u.b., pouzeñañ war u.b., mont d'u.b. dre guzulioù, bountañ war u.b. d'ober udb, kefluskañ u.b. d'ober udb, taeriñ war u.b. ; die Feinde drangen auf unsere Linien ein, an enebourien a ziruilhas war hol linennou ; **3.** en em silañ, tremen ; das Wasser dringt in die Stiefel ein, an heuzou a garg dour, treziñ a ra an dour an heuzou, en em silañ a ra an dour e-barzh an heuzou, an dour a gav toull da zont en heuzou ; **4.** en em sikañ, sankañ ; der Dorn ist tief in das Fleisch eingedrungen, en em siket don eo an draen er c'high ; **5.** [dre skeud.] trebarzhiñ, treantiñ, antren, mont don e ; tief in den Wald eindringen, mont don er c'hood ; tief in eine Höhle eindringen, mont betek don ur c'hev ; in den Geist einer

Sprache eindringen, trebarzhiñ donderiou (spered) ur yezh ; in sein Gewissen eindringen, ober un enklask war e goustiañs, furchal e goustiañs, fuketal e goustiañs, fuketal en e goustiañs, mont (en em zastum) en an-unan (ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.), distreiñ ouzh an-unan (outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.), en em soñjal don, dirouestlañ e goustiañs, ober un distro war an-unan (warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.), ober un dastum en an-unan (ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.) evit selao mouezh ar goustiañs (Gregor), diskenn en an-unan (ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.), antren en an-unan (ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.), diskenn e goueleg e galon.

Eindringen n. (-s) : treant g., treantadur g., intradur g., tregerzh g., sankadur g., sankadenn b. ; das Eindringen des Wassers in den Schwamm, an treant eus an dour er spouse g. **eindringlich** ag. : **1.** dalc'hus, intampius, gredus, leun a c'hred, entanet, gwrezus, birvidik / presus (Gregor), anus ; **2.** fromus, esmaëüs, trivlius ; **3.** aspedus.

Adv. : gant dalc'husted, gant intampi, gant herrder, gant gred, gant aket, gant prez, start, stank, acketus, kaer, gant striv, en ur bouezañ.

Eindringlichkeit b. (-) : **1.** dalc'husted b., intampi g., herrder g., gred g., anusted b. ; **2.** kreñvder g., stankted b., douested b.

Eindringling g. (-s,-e) : **1.** alouber g., estrour g., lustrugenn g. [liester lustrugenned] ; sein Haus vor Eindringlingen schützen, gouarn e di diouzh an diavaezidi ; den Eindringling verjagen, argas an estrour ; **2.** ostant g., direnker g., garchenn g., garchenner g., andeller g., jablour g., bourouell g., hegazer g., chigarder g., atahiner g., trabaser g., tregaser g., trubuilher g., neb 'zo antreet a-enep gwir g. (Gregor), neb na oa ket bet pedet da zont g.

Eindringprüfung b. (-,en) : [tekn.] prouad dre intradur g. [saozneg : penetrant testing].

Eindringtiefe b. (-,n) : [fizik] donder treantiñ g.

Eindringung b. (-,en) : treantadur g., intradur g., intr g., ebarzhadenn g., ebarzhadur g., ebarzherez g., enmont g., ensil g., ensilerezh g., ensiladur g., ensilañ g., ensiladeg b.

Eindruck g. (-s,-drücke) : **1.** roud g., louc'h g., louc'hadur g., louc'hadenn b., roudenn b., merk g., roud g., enlouc'had g., enlouc'hadur g., enlouc'hadenn b., engwask g., engwaskadur g. ; Eindrücke im Sand hinterlassen, louc'hañ an traezh ; **2.** [dre skeud.] santad g., santadur g., kredenn b., enlouc'had g., louc'had g., santimant g., broudad g. ; vom ersten Endruck her, diouzh ur gwel, evit ur gwel ; lebhafter Eindruck, santad gwall fromus g. ; auf jemanden Eindruck machen, skeiñ from en u.b., skeiñ from e spered u.b., skeiñ spered u.b., ober efed d'u.b., sebeziñ u.b., esmeañ u.b. ; bleibende Eindrücke hinterlassen, skiltrañ pell en eñvor, chom garanet don en eñvor, chom mouillet er galon, chom peg-mat er galon, chom al louc'hañs anezhañ pell er spered ; sie macht ja einen abgespannten Eindruck, sell pebezh liv a zo war he genou, sell pebezh liv a zo warni, tres ar skuizhder a weler war he dremm, liv ar skuizh a zo warni, doare a zo dezhi da vezañ skuizh, doareet fall eo ; er macht keinen gesunden Eindruck, tres fall a zo warnañ ; äußerer Eindruck, doare g., arvez g., dalc'h g., aer g., aeridigezh b., min g., neuz b., stumm g., stumm diavaez g., diavaez g., liv g., feson b., tres g., gwel g., seblant g., diskouez g. ; er macht einen guten Eindruck, hennezh a zo un den doareet mat, hennezh a zo un arvez vat a zen, defediñ a ra, un diskouez mat en deus, dremmet mat eo, un dremm vat a zen eo ; er macht einen zweifelhaften Eindruck, treset fall eo, ur gwall zremm a zen eo, n'eo ket doareet mat, doare fall a zo warnañ, doareet fall eo, un neuz fall a zen eo hennezh, neuz

divalav a zo gantañ, n'eus ket da fiziout ennañ, n'eus ket da gaout fiziañs ennañ, ne c'haller fiziout tamm ennañ, hemaañ a zo da ziwall outañ (dirazañ), tro 'zo da zisfiziout dezhañ, n'eus ket tu d'en em fiziout ennañ (Gregor) ; *er machte auf mich großen Eindruck*, skoet e oan bet gantañ ouzh e welet, skoet e oan bet gantañ ouzh e glevet ; *den Eindruck erwecken, als ob ...*, bezañ doare gant an-unan da, bezañ doare war an-unan da, diskouez bezañ, diskouez kaout, bezañ ar stumm war an-unan da..., hañvalout (+ anv-verb), kinnig (+ anv-verb), seblantout (+ anv-verb) ; *den Eindruck gewinnen, dass ...*, dont da grediñ e ... ; *ich habe den Eindruck, dass, ar santad am eus e ...*, ar gredenn am eus e ... ; *den Eindruck haben, dass, mennout e, kaout ar santad da, kaout ar gredenn e, seblantout (krediñ, kavout, soñjal) d'an-unan e, hañval gant an-unan e* ; *sie hatte den Eindruck frei in der Luft zu schweben*, kavout a rae dezhi edo dibrad diouzh an douar, kavout a rae dezhi edo o flodañ en aer ; *ich habe den Eindruck, dass er uns etwas vormacht*, me 'gred ez eo gevier ar pezh a lavar - gevier eo pezh a lavar, a gredan ; *sich des Eindrucks nicht erwehren können, dass ....*, na vezañ evit mirout a soñjal e ..., na vezañ evit chom hep soñjal e... ; *Eindruck schinden*, klask difediñ, paboriñ, ober e babor, tonal, ober digoroù bras, ober digoroù kaer, bezañ digoroù gant an-unan frankik, ardaouiñ, akotriñ, bezañ stroñs frankik gant an-unan, bezañ ur paotr a-stroñs, bezañ ur bern tron gant an-unan, ober tron, ruflañ avel ha moged, klask sebezañ an dud, klask skeiñ spered an dud, bezañ un ton war an-unan, poufal, ober lorc'hajoù, ober pompadou, ober pompad, ober e bompad, ober teilat, teilat dirak an dud, bezañ modoù bras gant an-unan, bezañ modoù randonus gant an-unan ; [bred.] *Widerhall der Eindrücke*, endasson al louc'hadoù g.

eindrucken V.k.e. : [moull.] enlakaat, ensoc'häñ, moullañ.

eindrücken V.k.e. (hat eingedrückt) : 1. freuzañ, didalañ, divarc'hañ, terriñ ; *die Fensterscheibe eindrücken*, terriñ gwerenn ar prenest ; 2. koagañ, engwaskañ ; *der hintere Teil meines Wagens ist eingedrückt*, koaget eo revr va oto ; *eingedrücktes Dach*, toenn buñset b., toenn eru keinbant b., toenn eru kleuz b. ; 3. sankañ, sikañ, plantañ ; *einen Reißnagel eindrücken*, sankañ un tach-meud, plantañ un tach-meud ; 4. [lu] *die Front eindrücken*, disparoeltrañ (freuzañ) linennou an enebourien.

V.em. : **sich eindrücken** (hat sich (ak.) eingedrückt) : leuskel roudoù war e lerc'h, leuskel louc'hou war e lerc'h.

eindrücklich ag. [Bro-Suis] / **eindrucksvoll** ag. : trivlius, bamus, sebezus, souezhus-eston, ... a sko ar speredou, fromus, estlammus ; *das ist ja eindrucksvoll !* ur marzh eo ! fromus eo da welet ! un estlamm gwelet ! n'eo ket ur fall gwelet seurt arvestou ! ur bam eo ! peadra a zo da vout balpet ! peadra a zo da vamañ !

eindunkeln V.dibers. (hat eingedunkelt) : [Bro-Suis] nosaat, abardaeziñ, noziñ, serrnoziñ ; es dunkelt ein, serrnoziñ a ra, emaañ o serrnoziñ, emaañ ar beuznoz o tont, emaañ ar rouz-noz o tont, emaañ an noz o serriñ, emaañ an noz o tont, noziñ a ra, emaañ kozh an deiz, erru eo pell an deiz, izelaat a ra an deiz, nosaat a ra, nozik eo.

eindünsten V.k.e. (hat eingedünstet) : [kimiezh] paotaat, diaezhennañ.

einduseln V.gw. (ist eingeduselt) : kouezhañ morennet.

eine sellit ouzh ein 1. ha 2.

einebnen V.k.e. (hat eingeebnet) : 1. plaenaat, kompezañ, ingalañ, dic'hrawiañ, skeiñ a-blaen, leureennañ, pladañ, plaenañ, flakaat, liveañ, raskañ, rezañ ; *eine Straße einebnen*, plaenaat ur straed gant ur ruilher, kompezañ ur straed gant ur frikerez, skeiñ ur straed a-blaen, dic'hrawiañ un hent ; 2. [dre

astenn.] ingalañ, heñvelaat, hevelebekaat ; *die Unterschiede im Einkommen einebnen*, ingalañ an diforc'hou gopr.

Einebnung b. (-,en) : kompezañ g., kompezidigezh b., plaenaat g., plaenadur g., liveadur g., liveañ g., raskerezh g., rezadur g., ingaladur g. ; *eine Einebnung*, ul liveadenn b.

Einehe b. (-,n) : 1. unpriedelezh b., unwregiezh b. ; unpriedelezh b., unozhac'hiezh b., unwaziezh b.

einehig ag. : 1. unpried, unwreg ; 2. unpried, unozhac'h, unwaz.

eineiig ag. : 1. eus an hevelep viell, unvigellel ; *eineiige Zwillinge*, gevelled monozigot lies, gevelled wir ls., monozigoted ls. ; 2. ur viell ennañ, unvigellig.

Eineigkeit b. (-) : [bev.] monozigotiezh b.

eineindeutig ag. : 1. kevuntal ; 2. [mat¹.] ensaezhat, ... ensaezhañ ; 3. [mat².] kesaezhat, ... kesaezhañ.

eineinhalb Adv. : unan hanter ; *eineinhalb Jahre*, bloaz hanter ; *eineinhalb Stunden*, un eurvezh hanter, un eur hanter ; *eineinhalb Portionen*, ul lodenn hanter b. ; *in eineinhalb Monaten*, a-benn miz hanter.

einelementig ag. : [mat.] *einelementige Menge*, undañv g. [liester undañvou].

Einelternfamilie b. (-,n) / **Einelternhaushalt** g. (-s,-e) : tiegezh unkar g., tiegezh didad g. / tiegezh divamm g., tiegezh didad pe divamm g.

einen V.k.e. (hat geeint) : unaniñ, unvaniñ, peurunvaniñ, eren, kerenen ; *ein verstreutes Volk einen*, ober un hordenn liammet gant ur bobl a-skign, unvaniñ ur bobl a-skign.

V.em. : **sich einen** (haben sich (ak.) geeint) : en em glevet, kavout un emglev, en em gordañ, kouezhañ a-du, dont d'en em glevet, erruout mat.

einend ag. : unanus, unvanus, kevreüs, ... kevreañ.

einengen V.k.e. (hat geengt) : 1. enkañ, enkaat, strishaat., strizhañ, endonañ ; *eingeengt*, strizhet, enk ; 2. mougañ ; 3. sehr eingeengt leben, bezañ enk war an-unan en e lojeiz, bevañ kloz ha tenn (war enk, en enk), bezañ gwasket en e lojeis ; 4. stardañ, enkaat, enkañ, mac'häñ war, gwaskañ, gwaskennañ ; 5. krennañ, bevennañ, koazhañ, disteraat, bihanaat ; 6. [lu] *einen Brückenkopf einengen*, koazhañ (gwaskañ, lakaat enk war) penn-linenn un arme, koazhañ (gwaskañ, lakaat enk war) penn-pont un arme.

Einengung b. (-,en) : 1. bevennadur g., krennadur g., strishadur g., enkadur g., endonadur g. ; 2. enkadenn b., strizh g., strizhenn b. ; 3. [dre skeud.] diaezamant g., nec'hamant g., estrenvan b., ankalez g., enkadenn b.

einer / eine / eines ragav amstrizh : *sellit ouzh ein 2.*

Einer g. (-s,-) : 1. [mat.] unanenn kentañ urzh b., sifr an unanennou g. ; 2. [sport] skiff g.

Einerkolonne b. (-) : *in Einerkolonne gehen*, mont lost-ouzh-lost, mont lost-ha-lost, c'hoari lostig al louarn, mont an eil warlerc'h egile, mont lerc'h-ouzh-lec'h, mont unan-hag-unan lost-ouzh-lost, mont a-lostadou, mont e lostennou.

einerlei Adv. : heñvel dra g., ur c'hement g. ; *das ist ihm einerlei*, ingal eo dezhañ / ur van eo dezhañ / memes tra eo dezhañ (Gregor), ingal eo dezhañ, unvan eo dezhañ, heñvel dra eo dezhañ, heñvel eo dezhañ, ne ra foute-kaer eus an dra-se, ne ra na forzh na brall gant kement-se, ne ra foeltr forzh ebet, se ne ra mann dezhañ, ne ra foeltr-kaer gant an dra-se, ne ra ket kaz a gement-se, n'eus ket a gaz dezhañ, ne c'hwit ket, koulz tra eo dezhañ, ne ra forzh eus an dra-se, kement-se ne vern (ne laz) ket dezhañ, n'emañ ket e chal gant kement-se, ne ra van ebet ; *es ist mir einerlei, wer heute Geburtstag hat ! me 'ra foeltr fouter' deiz-ha-bloaz piv 'zo !*

Einerlei n. (-s) : *das tägliche Einerlei*, tammig reuz ar pemdez g., ar c'hozh plegou ls., trepetou ar vuhez pemdeziek ls.,

morloc'h ar pemdez g., turlut ar pemdez g., al labour standur g., ar sermoul g.

Einermenge b. (-,-n) : [mat.] undañv g. [*lester undañvoù*].

einernten V.k.e. (hat geerntet) :: sanaillhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum.

einerteits Adv. : *einerteits .... andererteits ...*, diouzh un tu ... diouzh an tu all ... - eus un tu ... eus an tu all ... - eus ur perzh ..., eus ur perzh all ... - diouzh ur c'hostez ..., diouzh ur c'hostez all.

Einerzimmer n. (-s,-) : [Bro-Suis] 1. kambr hiniennel b. ; 2. [letiou] kambr un den b.

eines raganv amstrizh : *sellit ouzh ein* 2.

einesteils Adv. : *einesteils ... anderenteils ...*, *einesteils ... andernteils ...*, diouzh un tu ... diouzh an tu all ..., eus un tu ... eus an tu all ..., eus ur perzh... eus ur perzh all ...

einexerzieren V.k.e. (exerzierte ein / hat einexerziert) : [lu] embreger, embregañ, gourdonañ, akuitaat, pleustriñ.

Einexerzieren n. (-s) : [lu] pleustrad g., pleustradenn b., pleustradeg b., gourdonerezh g., embregerezh g., gourdonadur g.

einfach ag. : 1. aes, eeun, simpl, plaen, didres, rez, aezet ; *einfacher werden*, plaenaat, plaenañ, eeunaat ; [kimiezh] *einfache Körper*, korfou simpl ls., korfou unelfennek ls., korfou eeun ls. ; *einfache Farben*, pennlivioù ls., livioù kentañ renk ls. ; [tekn.] *einfache Maschine*, mekanik eeun g. ; [mat] *einfache Zahl*, niver kentañ g. ; *einfache Größe*, monom g. ; *einfache Funktion*, kevreibenn war bazinier b. ; *einen Bruch auf die einfachste Formel bringen*, direnn ur rann d'he rezhien eeunañ ; [kenw.] *einfache Buchführung*, kontouriez unstaal b. ; [polit.] *einfache Stimmenmehrheit*, muianiver keñverel g. ; [treuzdougen] *eine einfache Fahrt*, ur mont g., ur mont hep dont g. ; [sonerezh] *einfache Taktart*, mentad plaen g. ; [yezh.] *einfache Zeitformen*, amzeroioù eeun ls. ; [louza.] *einfacher Blütenstand*, bleuñvadurezh unek b. ; *einfaches Blatt*, delienn unek b. ; *die Sache ist nicht so einfach*, gwall iriennet eo ar gwiad, mesket a-walc'h eo neudennou an afer, un afer diaes da zirouestlañ an hini eo, gwall luziet eo an afer, gwall gemmesket eo an afer, un afer fuilhet a-walc'h an hini eo ; er hielte seine Vorträge immer in einfacher Sprache, was allgemein verständlich war, e brezegennou a veze atav plaen hag aes da gompren ; *den Weg der einfachsten Lösung gehen*, mont gant an aesañ ; *das Leben ist nicht immer einfach*, nag a boan etre merenn ha koan, nag a drubuilh en devez an den war an tamm douar-mañ, a bep seurt buheziou en devez an den, etre marv ha bev e vez ret derc'hel da vont, c'herv eo buhez an dud war an douar, rankout a ra pep den lonkañ anezhi, bec'h a-walc'h en deus pep hini ; *es ist doch ganz einfach ! das ist absolut einfach ! das ist voll einfach !* n'eus ket aesoc'h tra, aesoc'h n'eus ket, Watson gaezh ! ken aes ha tra eo ! aes-kenañ eo ! aezet kaer eo ! aes-ral eo ! ; 2. [dre skeud.] dister, diginkl, dilorc'h, diroufenn, dispieg, didro, diardoù, disgwe, didres, digamambre, diorbid, divaniel, distern, rez, n'eus ket a gamambre gantañ ; *einfache Kleidung*, dilhad simpl g./ls., dilhad dister g./ls., dilhad diginkl g./ls. ; *einfache Leute*, tud voutin ls., tud ordinal ls., tud eus an ordinaloù ls., tud eus ar werin ls., tud a lec'h izel ls., tud izelek ls., tud eus ar gumun ls., tud vunut ls., tud dister ls., tudigou ls., munudigoù ls., gwerin b., astud ls., pobl vunut b.. tud eus ar re o deus bihan ls. ; *als einfacher Beobachter*, evel arvester ; aus einfachen Verhältnissen kommen, bezañ ganet a lec'h izel, bezañ savet a lec'h izel, bezañ a ouenn izel, bezañ dister e ouenn, bezañ bilen a ouenn, bezañ partabl a lignez, bezañ savet a dud izelek, bezañ un den a stad izel (a lec'h izel, a renk izel, dister e zoare), bezañ izel e zere, bezañ izel e stuz ; *Leute*

aus einfachen Verhältnissen, tud a renk izel ls., tud izelek ls., tud eus ar re o deus bihan ls. ; *einfacher Soldat*, soudard eus ar renk g., soudard plaen g., Yann soudard g., skalf g. [*lester skalfed*] ; *diese Kost ist einfach*, ur magadur didres eo, simpl eo ar magadur-se, dibouloud eo ar boued-se.

Adv. : *schlicht und einfach*, ken aes ha tra, ken plaen ha tra, ken aes all, aes-kenañ, aezet kaer, a-aes-vat, aes-ral, hep reiñ bec'h, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, propik, na mui na nebeutoc'h, na muioc'h na nebeutoc'h, na mui na ment, na mui na ken, na mui na bihanoc'h, na mui na ket, na mui na maez, ha netra muioc'h, ha netra ken, hepmuiken, hepmuiket, hepmui, ken dichipot ha tra, ken distrafuilh ha tra, hep ober seizh soñj, hep soñjal larkoc'h, hep soñjal hiroc'h, ken dinuc'h ha tra, ken lip ha tra, digompliant, war e vadober, koulz all, hep chipotal, hep breutaat, hep marc'hata, hep kamambre, netra dreist, diardoù, war e blaen ; es sich (dat.) *einfach machen*, mont gant an aesañ ; *das ist einfach toll !* biskoazh oueskoc'h ! dreist eo kement-se ! dispar eo ! ; ich verstehe Sie einfach nicht, ne gomprenet ket ennec'h, ne gomprenet ket perak e rit seurt traou, n'ouzon ket perak ez eo ken trist an doare ganeoc'h (perak n'hoc'h eus ket a gundu, perak e talc'hit ar seurt kundu-se) (Gregor), ne gomprenet ket e pe stumm en em renit ; du gehst ganz einfach hin und sagst ..., kae ken distrafuilh ha tra (ken dinuc'h ha tra, ken plaen ha tra) da lavaret dezho ..., kae war da blaen da lavaret dezho ... ; wenn Sie irgend etwas brauchen, sagen Sie mir ganz einfach Bescheid, pa vanko netra deoc'h n'ho po ken reiñ din da chouzout, pa vanko un dra bennak deoc'h n'ho po ken reiñ din da chouzout, m'en em gavit en diouer n'ho po ken reiñ din da chouzout ; sie musste einfach weinen, ne oa ket evit mirout a ouelañ, ne c'allas ket parraat a ouelañ ; ich musste einfach schlafen, ich konnte nicht anders, ne oan ket evit digousket ; du wirst nicht so einfach davonkommen, da doaz a zo e go, da lêr a zamanto, damantiñ a ri, ne vi ket lezet dizroug, gwall afer ac'h eus da gaout, afer fall a baki gant an dra-se, fall-daoonet e vo ar geusteuren evidout ; nicht jeder kann diesen Beruf so einfach ausüben, ne zere ket ar vicher-se ouzh an holl kement-ha-kement ; ich kann einfach nicht anders, ich muss es einfach tun, ne c'hallan ket parraat, n'on ket evit miret a (da) ober an dra-se ; einfach nur um etwas zu sagen, diwar-benn lavaret udb, digarez da lavaret udb, tro vrav dezhañ da lavaret udb, kement ha lavaret udb, kenkoulz ha lavaret udb, betek lavaret udb ; ganz einfach und ohne Umstände, en un doare dichipot, en un doare didaskagn, diardoù, digamambre, digompliant, divaniel, netra dreist, diorbid, distenn, hep geizou, hep ober ardoù, kuit a chistroù.

einfachblumenblättrig ag. : [louza.] dibetalennek ; *einfachblumenblättrige Pflanze*, dibetalenneg g. [*lester dibetalenneged*].

Einfachheit b. (-) : 1. aested b., aester g., eeunded b., eeunder g. ; der *Einfachheit halber*, evit aesaat (distrobellañ) an traou, evit bezañ skaer ; 2. elevez b.

Einfachzucker g. (-,-) : [bevgimiezh] sukrenn eeun b., oz g.

einfädeln V.k.e. (hat eingefädelt) : 1. neudennañ ; die Nadel *einfädeln*, lakaat un neudenn en nadoz, neudiñ an nadoz, neudennañ an nadoz / lakaat neud en nadoz (Gregor) ; die Nadel wieder *einfädeln*, adlakaat an neudenn en nadoz, adneudiñ an nadoz, adneudennañ an nadoz, adlakaat neud en nadoz ; 2. [dre skeud.] ijinañ, itrikañ, punañ, irienniñ, lakaat an toaz e go ; eine Sache fein einfädeln, punañ un irienn gant ampartiz, punañ brav un irienn, antellañ un irienn, itrikañ un antell ; 3. ein Gespräch mit jemandem einfädeln, digeriñ kaoz gant u.b., mont e kaoz gant u.b., boulc'hañ kaoziou gant u.b., toullañ kaoz gant u.b.

V.em. : **sich einfädeln** (hat sich (ak.) eingefädelt) : [Bro-Austria] en em silañ.

Einfädler g. (-s,-) : pase-las g., tremen-las g.
einfahrbar ag. : [stignad leuriañ] pak-dispak, gorre-gouziz, sav-disav, pleg-displeg ; [nij.] *einfahrbares Fahrgestell*, kilhoroū douarañ hesav ls., kilhoroū douarañ pleg-displeg ls., kilhoroū douarañ sav-disav ls., kilhoroū douarañ gorre-gouziz ls., kilhoroū douarañ pleg-displeg ls., kilhoroū douarañ pak-dispak ls., redell gwinteris (gwintus, empakus) g., redell-gwint g., redell-gwinterez g., redell-gwinteiz g., leurier empakus (gwinteris, gwintus) g., leurier-gwint g., leurier-gwinter g., leurier-gwinteiz g.

einfahren V.gw. (fährt ein / fuhr ein / ist eingefahren) : mont e-barzh, dont tre, antreal, antren ; *der Zug fährt ein*, emañ an tren o tegouezhout en ti-gar ; *die Bergleute fahren ein*, emañ ar vengleuzieren o tiskenn e foñs ar vngleuz.

V.k.e. (fährt ein / fuhr ein / hat eingefahren) : 1. [labour-douar] sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum, gronnañ, klozañ, souladiñ ; *das Getreide wird eingefahren*, emeur o kas ar greun d'ar c'hrignol, emeur o kerch'at (o tegas) an ed d'ar gêr, emeur o kêriañ an ed, emeur o kêriata an ed, emeur o souladiñ, emeur o c'hronnañ (o klozañ) an ed ; *sobald sie die Ernte eingefahren hatten*, diouzhtu ma oa ganto o eost dastumet ; 2. [lu] *Geschütze einfahren*, degas pezhioù-kanol ; 3. [kirri-tan] rimiañ, riñviañ ; *wird eingefahren !* oc'h ober e droioù kentañ emañ ! ; 4. findaoniñ, foeltrañ ; 5. [arc'hant] a) [gounidoù] rastellat, dastum ; b) [kolloù] diwaskañ ; 6. [sport] *Punkte einfahren*, lakaat poentoù, ober taolioù, gounit poentoù ; 7. [stignad leuriañ] empakañ.

Einfahren n. (-s) : 1. [labour-douar] soleriadur g., sanailhañ g., solierañ g., grignoliañ g., souladiñ g. ; 2. [mengleuz] diskenn g. ; 3. [treuzdougen] donedigezh b., degouezh en ti-gar g. ; 4. [kirri-tan] rimiañ g., rimierezh g., riñvierezh g. ; 5. [nij.] empakadur ar c'hilhoroū douarañ g.

Einfahrt b. (-,en) : 1. degouezh g., donedigezh b., denesadur g., denesidigezh b., tostidigezh b. ; *der Zug hat Einfahrt auf Gleis vier*, an tren a zegouezho en ti-gar gant al linenn "pevar". 2. hent-barzh g., toull-karr g., hent-karr g., antre g./b. ; *Toreinfahrt*, dor-borzh b. ; *Einfahrt zu einem Acker*, porzh-kae g., toull-karr g., ode-garr b. ; *die Einfahrt zum Acker freimachen*, difardellañ an toull-karr ; [merdead.] *enge Einfahrt*, mulgul g. ; *die enge Einfahrt in die Brester Reede*, mulgul morlenn Brest g.

Einfahrtssignal n. (-s,-e) : [treuzdougen] sinal degouezhout g.
Einfahrtstor n. (-s,-e) : [tisav.] dor-borzh b.

Einfall g. (-s,-falle) : 1. disac'hadur g., disac'hadenn b., disac'hadeg b., disac'h g., diruilhad g., freuzadur g., rez g. ; 2. [fizik] enstok g., dehaez g. ; *Einfall von Strahlen*, dehaez skinoù g. ; 3. [lu] aloubidigezh b., alouberezh g., aloubadeg b., aloubadenn b., argadenn b. ; *Einfall in ein Land*, aloubidigezh ur vro b., alouberezh ur vro g., aloubadeg ur vro b., aloubadenn ur vro b. ; 4. [dre heñvel.] primeal g., mennozh g., prederenn b., soñjenn b. ; *ein ausgefallener Einfall*, ur soñj droch g., ur mennad koumoulek g. ; *ein genialer Einfall*, ur soñj dreist g., ur mennozh dreist (dispar) g., ur mennozh ijinus g., ur mennozh forzh vat g. ; *launischer Einfall*, stultenn b., sorc'henn b., loariadenn b., loariad b., froudenn b., kulad g., pennad g., aradenn b., boemenn b. ; *witziger Einfall*, ger speredek g., fentigell b., tro speredek b., bomm spered g., taolad spered g. (Gregor) ; *auf den Einfall kommen*, etwas zu tun, dont en e soñj ober udb, treiñ en an-unan d'ober udb, dont en e spered ober udb, itrikañ ober udb, dont d'an-unan ar santimant d'ober udb ; *der Einfall kam ihm ...*, ar mennozh [d'ober udb] a ziwanas en e benn, dinodiñ a reas ar mennozh

[d'ober udb] en e empenn, ar mennozh a zeus dezhañ [ober udb], ar santimant a zeus dezhañ [d'ober udb], itrikañ a reas [ober udb] ; *ich hatte plötzlich einen Einfall*, ur soñjenn a zeus din en un taol.

einfallen V.gw. (fällt ein / fiel ein / ist eingefallen) : 1. mont e dismantroū, kouezhañ en e boull, kouezhañ en e buch, kouezhañ evel ur sac'had eskern, kouezhañ evel ur sac'had loaioū, disac'hañ, fontañ, pilat ; *das alte Gemäuer ist eingefallen*, kouezhet eo ar mogerioù kozh en o foul, kouezhet eo ar mogerioù kozh en o fuch, pilet eo ar mogerioù kozh ; *eingefallene Wangen*, divjod kleuz ls., divjod treut ls., divoc'h kleuz ls., divoc'h skarn ls., divougenn disleber ls., divougenn klavet ls., divjod arroudennet ls. ; *seine Wangen fallen ein*, mont (dont) a ra moan e veg, dont a ra e zivvod da gleuañ ; 2. [dre astenn.] fardiñ, lammañ, en em deuler, en em stlepel, strimpiñ, plaouiañ, frammañ, sailhañ, plavañ, mont herrek da, dirollañ, diruilhañ ; 3. [lu] aloubiñ, sterniañ, ober un diskenn, ober un argadenn, mac'homiñ ; *in ein Land einfallen*, dilammat en ur vro, aloubiñ (argadiñ) ur vro, sterniañ ur vro, mac'homiñ ur vro, ober riñs bro, plaouiañ war ur vro, plavañ war ur vro, frammañ war ur vro, fardiñ war ur vro, ober un diskenn en ur vro, dirollañ war ur vro, diruilhañ war ur vro ; 4. [fizik] degouezhout ; 5. [sonerezh] kregiñ da seniñ, emellout, kregiñ da ganañ ; *in jemandes Gesang einfallen*, diskanañ ouzh u.b. ; 6. [dre skeud.] treiñ en e benn ober udb, dont ur soñj d'an-unan, dont war e spered ober udb, dont war e spered ober udb, dont en e spered ober udb, dont [fdb] war soñj u.b. ; *schreibt auf, was euch gerade einfällt*, lakait war ar paper ar pezh a zeu war ho soñj ; *sich einfallen lassen, etwas zu tun*, treiñ en an-unan d'ober udb, itrikañ ober udb, faltaziañ udb ; *mir ist etwas eingefallen*, ur soñjenn a zo deuet din ; *mir fiel plötzlich etwas ein*, ur soñj a zideñvas em spered, ur soñj a zinodas em fenn, ur primeal a zeus din, ur soñjenn a zeus din en un taol ; *ihm fällt nichts ein*, ne gav takenn da lavaret ; P. *das fällt mir im Traume nicht ein*, foeltr biken ne rin un dra seurt-se ! tanfoeltr biken (biken ebet) ne zeufe din ur soñj a seurt-se ! tanfoeltr biken (biken ebet) ne zeufe em soñj ober an dra-se ! birviken ne rafen an dra-se ! ne rafen kammed un dra evel-se ! biken n'er grin / birviken ne rin kement-se (Gregor) ; *ich lasse mir schon etwas einfallen*, gwelet a rin petra ober, kavout a rin poell d'ar gudenn-se, kavout a rin un diskoulm ; es fiel ihm nicht ein, sofort den Strom auszuschalten, ne zeus ket war e spered troc'hañ ar red tredan diouzhtu, n'en deus ket bet ar skiant da lazhañ an tredan diouzhtu, n'en deus ket bet penn a-walc'h da droc'hañ an tredan diouzhtu, n'en deus ket bet meiz a-walc'h da droc'hañ ar red tredan diouzhtu, n'en deus ket bet spered a-walc'h da zigevreañ an tredañ diouzhtu ; *was fällt Ihnen denn nur ein ?* petra 'zo o c'hoari ganeoch' ? petra a beg ennnoch' ? petra 'zo peg ennnoch' ? petra 'zo peget ennnoch' ? petra an diaoul 'zo peg en ho revr ? petra a c'hoari ganeoch' ? petra a c'hoarvez ganeoch' ? war beseurt louzoù hoc'h eus staotet ? war beseurt louzoù hoc'h eus kerzhet ? war beseurt louzoù hoc'h eus kerzhet ? war beseurt geotenn hoc'h eus kerzhet ? ; *lass dir bloß nicht einfallen, das zu tun*, arabat dit bezañ diaviz a-walc'h evit ober kement-se, arabat dit en em avanturiñ d'ober an dra-se ; *der Name fällt mir nicht ein*, aet eo an anv-se diwar va spered, n'em eus ket eñvor ken eus e anv, n'em eus ket soñj ken eus e anv ; es fällt mir nicht ein, wer Sie sind, n'ouzon ket oc'h anaout ; *der Name des damaligen Direktors fällt mir gerade nicht ein*, ne zeu ket da soñj din eus anv an hini a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket da goun din eus anv an hini a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket em spered piv a oa rener d'ar mare-

se ; so fallen mir meine Lieder wieder ein, evel-se e teu da soñj din em sonioù, evel-se e teu soñj din em sonioù ; 7. emellout ; in ein Gespräch eingefallen, lavaret e gomz, emellout en ur gaozeadenn, emellout er gaoz, mont war ar gaoz, lavaret e damm ; 8. bezañ war-ziribañs, bezañ war-ziribin ; 9. [merdead., avel] c'hwezhañ diouzh un tu bennak ; der Wind fiel von achtern ein, avel a-dreñv a oa, a-du e oa an avel.

einfallend ag. : 1. [fizik, optik] dehaezat, entreuat ; einfallendes Licht, luc'h dehaezat g. ; einfallender Strahl, [fizik] skin dehaezat g., [optik] skin entreuat g. ; flach einfallend,arez, rezus, spinus ; flach einfallendes Licht, luc'h spinus g., luc'h a-rez g. ; 2. [mengleuz.] war-ziribañs, war-ziribin, war-ziskenn ; einfallende Strecke, riboul war-ziskenn g., riboul war-ziribin g., toulenn war-ziskenn b., toulenn war-ziribañs b.

Einfallsebene b. (-,n) : [fizik, mat, optik] plaenenn dehaez b.

Einfallslicht n. (-,er) : [fizik] luc'h dehaez g.

einfallslos ag. : difournis a ijin, difournis a spered, dilañs, goulard, divlaz, disaour ; er ist einfallslos, n'eo ket bras an ijin en deus, komzoù divlaz a zeu gantañ, n'eus netra en e benn, n'eus netra ennañ, n'en deus ijin ebet.

Einfallslosigkeit b. (-) : diouer a faltazi g., diouer a vennozhioù g., goularded b.

Einfallspunkt g. (-s,-e) : [fizik, mat, optik] poent dehaez g.

einfallsreich ag. : dilu, ijinus, ijinek, ijinet mat, imbroudus, leun e spered a faltazi, faltazius, dibikouz, soutil ; einfallsreich sein, ein einfallsreicher Kopf sein, kaout itrik, bezañ itrikoù tout, bezañ ur spered ijinus a zen, bezañ un den a ijin, bezañ un den ijinek, bezañ imbroudus, bezañ leun e spered a faltazi, bezañ ur spered faltazius a zen, bezañ un den leun a ijin, bezañ un den a gant tro, gouzout e ziluzioù, bezañ goust da gavout ar poell e pep kudenn, bezañ paotr an itrikoù, bezañ Fañch an itrikoù, bezañ digaot d'an-unan, bezañ divreih d'an-unan, bezañ un tamm paotr abil, bezañ un tamm paotr dgleiz, na vezañ ur paotr hualet, bezañ un ard a zen.

Einfallsrichtum g. (-s) : ijin g., ijinerez g., ijinusted b., imbroud g., filenn b.

Einfallsstrahl g. (-s,-en) : 1. [fizik] skin dehaezat g. ; 2. [optik] skin entreuat g.

Einfallswinkel g. (-s,-) : 1. [fizik, mat, optik] korn dehaez g. ; 2. [lochoniezh an heverennou] korn darrur g. ; 3. [mengleuz.] naouadur g., dirabañs b., diribañs b., diriblañs b.

Einfalt b. (-) : 1. eeunded b., eeunegezh b., hegredoni b., regredoni b., brellded b., beiadur g., noucherez g., berrentez a spered b., bleuperez g., louaderez g., aeleuriez b. ; 2. [dre skeud.] kleine Einfalt, genaouegéz b., bleuez b., inosantez b., sodenn b., pikolenn sodez b., sodez b., loukezzenn b., louadez b., paborenn b., tamm plac'h diwar-lerc'h g., brizhenn b. ; 3. [goapaus] heilige Einfalt ! war banniel sant Laorañs ! sant Laorañs, pedit evidomp !

einfältig ag. : eeun-drochik, eeunek, eeunik, laban, lallaik, disterik, didroidell, hegredik, brell, nouch, brichin, brizh, loñsek, nigoudoulh, nay, sot-nay, sot-pik, panenn, bavidik, bei, gars, dispersed, disperedek, glep, gloukes, darsot, kleuk, magn, silhek, yodek, speredet berr, alvaon, divaoue, droch, diwezat, diwar-lerc'h, dilerc'het, dilerc'hiet, warlerc'hiet, dilerc'hek, P. [gwashaus] pampes, eus lost ar sizhun, tapet war ar portolo ; einfältig sein, na c'houzout pet favenn a ya d'ober teir, na c'houzout pet favenn a ya d'ober nav.

Einfältige(r) ag.k. g./b. : Yann al leue g. (Gregor), kaezh g. [liester kaezed], kaezh-Doue g., genoù-pak-kelien g., pavkaol g., louad g., lochore bras g., bille g. [liester billeed], buzore g., loukez g., patatezenn b., patoenn b., panezenn b., penn luch g., magn g., penn beuz g., penn sot g., papelod g., droch g., penn droch g., keuneudenn b., kanuchenn b., penn-bazh g., penn kam g., begeg g., penn-skod g., penn peul g., leue g., barged g., den panezennek g., Yann seitek g., Yann banezenn g., Yann diwarlerc'h g., badaouer g., bader g., Yann beul g., Yann yod g., Fañch ar Peul g., Yann ar peul karr g., burenneg g., beg glep g., genoù glep g., paganad g., mab-azen g., magn g./b., inosant g., droch ar pardon g., penn maout g., loufer g., paourkæzh nouch g., loñseg g. [liester loñseg], paourkæzh penn brell g., brell g., brichin g., brizh g., genaoueg g., genaoueg echu g., podig g., pothouarn g., impopo g., glaourenneg g., pampez g., nouch g. [liester nouched], genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., alvaon g. [liester alvaoned, alvaoneien], houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., bazh-dotu b., pennsod g., diskiant g., darsod g., geolieg g., beg don g., beg bras g., genoù bras g., genoù frank g., buoc'hig an Aotrou Doue b., makez cheulk g., mell baja g., makez penn leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beg leue g., beulke g., jostram g., jostrom g., cheulk g., jalod g., tarieller g., feson tartez b., genoù tartez g., berboell g., spered besk a zen g.

Einfältigkeit b. (-) : berrentez a spered b., eeunded b., eeunegezh b., hegredoni b., regredoni b., brellded b., beiadur g., noucherez g., louaderez g.

Einfaltspinsel g. (-s,-) : Yann al leue g. (Gregor), kaezh g. [liester kaezed], kaezh-Doue g., genoù-pak-kelien g., pavkaol g., louad g., lochore bras g., bille g. [liester billeed], buzore g., loukez g., patatezenn b., patoenn b., panezenn b., penn luch g., magn g., penn beuz g., penn sot g., papelod g., droch g., penn droch g., keuneudenn b., kanuchenn b., penn-bazh g., penn kam g., begeg g., penn-skod g., penn peul g., leue g., barged g., den panezennek g., Yann seitek g., Yann banezenn g., Yann diwarlerc'h g., badaouer g., bader g., Yann beul g., Yann yod g., Fañch ar Peul g., Yann ar peul karr g., burenneg g., beg glep g., genoù glep g., paganad g., mab-azen g., magn g./b., inosant g., droch ar pardon g., penn maout g., loufer g., paourkæzh nouch g., loñseg g. [liester loñseg], paourkæzh penn brell g., brell g., brichin g., brizh g., genaoueg g., genaoueg echu g., podig g., pothouarn g., impopo g., glaourenneg g., pampez g., nouch g. [liester nouched], genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., alvaon g. [liester alvaoned, alvaoneien], houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., bazh-dotu b., pennsod g., diskiant g., darsod g., geolieg g., beg don g., beg bras g., genoù bras g., genoù frank g., buoc'hig an Aotrou Doue b., makez cheulk g., mell baja g., makez penn leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beg leue g., beulke g., jostram g., jostrom g., cheulk g., jalod g., tarieller g., feson tartez b., genoù tartez g., berboell g., spered besk a zen g.

einfalten V.k.e. (hat eingefalzt) : [tekn.] enlevrañ, enaskañ.

Einfamilienhaus n. (-es,-häuser) : pavilon g. ; Einfamilienhaus in einem Vorort, pavilon bannlev g.

Einfamilienhaussiedlung b. (-,en) : takad pavilonou g.

einfangen V.k.e. (fängt ein / fing ein / hat eingefangen) : 1. pakañ, tapout, [hemolc'h, tapout goude redek war e lerc'h] dielc'hat ; 2. [fizik] dastrann, degerc'hañ ; Elektronen einfangen, dastrann elektron, degerc'hañ elektron, degerc'hat elektron.

V.em. : **sich einfangen** (fängt sich ein / fing sich ein / hat sich (dat.) eingefangen) : tapout, pakañ, dastum, serriñ ; sie werden sich (dat.) damit eine Menge Ärger einfangen, emaint o tarbariñ ur gwall gudenn dezho o-unan, emaint oc'h en em lakaat dindan vec'h, emaint o sachañ bec'h war o c'hein, emaint o sachañ ar c'harr war o c'hein, emaint o sachañ ar moc'h war o zreid, emaint o tennañ tan war o c'hein, emaint o tanzen trubuilhou a-benn an amzer da zont, emaint o hadañ danvez keuz, emaint

o hadaň greun keuz, emaint o hadaň kerse, emaint o hadaň keuz, emaint o tanzen trubuilh, emaint o prenaň kerse, emaint o prenaň keuz, emaint o prenaň morc'hed, trabas o do war gement-se, gwall afer o do da gaout abalamour d'an dra-se, afer fall a bakint abalamour d'an dra-se, kement-se a raio heg dezhzo.

Einfangen n. (-s) : pakadur g., pakaň g.

einfärben V.k.e. (hat eingefärbt) : 1. livaň, livadennaň, enlivaň, reiň liv da, [moull.] huzaň ; diese Hose muss neu eingefärbt werden, ret e vo lakaat ar bragoù-maň el liv a-nevez ; 2. teurel war, dislivaň war.

Einfärben n. (-s) : livadur g., livadenn b., livaň g., huzaň g.

einfärbend ag. : enlivus, livus.

einfarbig ag. / [Bro-Austria] **einfärbig** : unliv, unvanliv.

Einfarbigkeit b. (-) : unlivegezh b.

Einfärbung b. (-,-en) : livadur g., livaň g., huzaň g.

einfassen V.k.e. (hat eingefasst) : 1. sterniaň, sterniaň, ensterniaň, sternata, frammaň, enframmaň, enkloziň, empraaň, kelc'hiáň ; in einem Rahmen einfassen, sterniaň, sterniaň, enframmaň ; [tekñ] Edelsteine einfassen, sterniaň mein-sked, enlagadiň mein-sked, lagadenniň mein-sked ; einen Brunnen einfassen, bardellaň ur puňs ; 2. [gwiad.] erienaň, galosaaň, bevenniň, gouremenniň, gouremiň.

Einfassen n. (-s) : ensterniaň g., enframmaň g. ; das Einfassen von Edelsteinen, an enlagadiň mein-sked g., al lagadenniň mein-sked g.

Einfassung b. (-,-en) : 1. framm g. frammad g., stern g., frammadur g., enframmadur g., kelc'hiadur g., sterniadur g., lagad g., lagadenn b. ; Edelsteineinfassung an einem Ring, lagad ar bizoù g., lagadenn ar bizoù b. ; 2. erion g., erionenn b., bevenn b., gourem g., erien b., riblenn b., rizenn b., rizennad b.

einffetten V.k.e. (hat eingefettet) : 1. lardaň, lenkraat, lardigenniň, drusaat, druzaň, lampraat, libistraň ; Schuhe einfetten, lardaň botou ; 2. [kegin.] lardaň, temzaň, eouliaň ; eine Form einfetten und mit Mehl bestäuben, gwiskaň ur moull ; eine Form mit Butter einfetten, amanennaň ur moull.

Einfettung b. (-,-en) : lardigennerezh g.

einefeuchten V.k.e. (hat eingefeucht) : deltaň, dispelc'hiň, glebiaň, douraň, leizhaň, trempaň.

einfinden V.em. : sich einfinden (fand sich ein / hat sich (ak.) eingefunden) : 1. en em gavout ; P. sich nicht einfinden, chom hep dont ; [merdead.] sich an Bord einfinden, distreiň e bourzh ; 2. en em ober, en em akoursiň, en em voazaň, en em gustumiň ; sich in eine neue Tätigkeit einfinden, en em ober diouzh e labour nevez, en em akoursiň (en em voazaň, en em gustumiň) ouzh ul labour nevez.

einfinrig ag. : unvizegezh.

Einfingrigkeit b. (-) : unvizegezh b.

Einflächer g. (-,-) : [nij.] unplaeneg g.

einflechten V.k.e. (flicht ein / flocht ein / hat eingeflochten) : 1. gweaň, plezhaň ; die Haare einflechten, plezhaň ar blev, gweaň ar blev ; 2. [dre skeud.] silaň, enlakaat, lakaat e-touez.

einflicken V.k.e. (hat eingeflickt) : 1. ouzhpennaň ; 2. [dre skeud.] Wörter einflicken, dazlakaat gerioù, etrelakaat gerioù, enlakaat gerioù ; 3. adwriat.

einfliegen V.gw. (flog ein / ist eingeflogen) : nijal e-barzh ; aus- und einfliegen, mont ha dont war nij, nijal kuit ha distreiň.

V.k.e. (flog ein / hat eingeflogen) : 1. degas gant ur c'harr-nij ; 2. [arc'hant] a) [gounidou] rastellat, dastum ; b) [kolloù] diwaskaň.

einfließen V.gw. (floss ein / ist eingeflossen) : 1. redek, deveraň ; 2. [arc'hant] bezaň roet, bezaň grataet, bezaň enkefiet ; Geldmittel in einen Betrieb einfließen lassen,

ensinklaň kevalaoù en un embregerez ; er lässt noch einmal Gelder in das Unternehmen einfließen, adensinklaň a ra kevalaoù en embregerez ; 3. [hinouriez] c'hwezhaň, dont. **einflößen** V.k.e. (hat eingeflüsst) : 1. strilhaň, enstrilhaň, enskuilhaň ; von Gott eingeflüste Kenntnisse, gouziegezh enskuilhet gant Doue b. ; 2. [mezeg.] reiň da lonkaň ; einem Kranken Arznei einflößen, reiň e zramm d'ur c'haňvour ; 3. c'hwezhaň, enaouiň, atizaň, broudaň, awenaň, elumiň ; jemandem Mitleid einflößen, ober truez d'u.b. (Gregor), dougen u.b. d'an druez, enaouiň truez e kalon u.b., lakaat kalon u.b. da vloaat gant an druez, lakaat kalon u.b. da voukaat gant an druez lakaat kalon u.b. da wakaat gant an druez ; jemandem Mut einflößen, reiň kalon d'u.b., reiň nerzh-kalon d'u.b., lakaat kalon e kof u.b., degas u.b. war e du, degas u.b. da vad, kas u.b. da vad, adsevel e bouezioù d'u.b., reiň ton d'u.b., reiň kalonegezh d'u.b., kalonekaat u.b., kennerzhaň u.b., reiň gred d'u.b., tommaň kalon u.b., lakaat u.b. war e du, adsevel deltu u.b., divorfilaň u.b., divorzaň u.b., divorediň spered u.b. ; jemandem Angst einflößen, teuler aon e kalon u.b., plantaň aon en u.b., ober (lakaat) aon d'u.b., spontaň u.b., lakaat aon da sevel e kalon u.b., lakaat aon da sevel gant u.b. ; jemandem Furcht einflößen, jemandem schreckliche Angst einflößen, jemandem fürchterliche Angst einflößen, stravagaň u.b., teuler spouron e kalon u.b., plantaň spont en u.b., lakaat spont en u.b. (aon en u.b., aon d'u.b.), spontaň u.b., spouronaň u.b., espoluiň u.b., lor'chaň u.b., efreizhaň u.b., euzhiň u.b., areuzhiň u.b., drec'hiň u.b., reiň spont d'u.b., ober fromaň u.b., ober spont d'u.b. ; jemandem Vertrauen einflößen, c'hwezhaň (enaouiň, atizaň, broudaň, elumiň) en u.b. fiziaňs e-keñver an-unan, gounit fiziaňs u.b. ; Respekt einflößen, bezaň dalc'het stad ouzh an-unan gant an holl, tennaň doujaňs ouzh (war) an-unan, gounit doujaňs an dud, dougen d'an doujaňs ouzh an-unan ; das flößt mir Abscheu ein, hegaz am bez ouzh an dra-se.

Einflößung b. (-,-en) : enskuilhadur g.

Einflug g. (-,-flüge) : 1. [loen.., nij.] donedigezh b. ; 2. [aerlu] nijadenn b.

Einflugschneise b. (-,-n) : [nij.] ahel-nij leuriaň g., ahel-nij douaraň g., ahel-nij pradaň g.

einflügelig 1. [loen.] unaskellek, monopter ; 2. [dorioù] ur stalaf dezhaň/dezhi.

Einfluss g. (-, Einflüsse) : 1. levezon b., awen b., krog g., enkrog g., hoal g., peg g., skog g., gwered g., perzh g., delanvad g. ; einen starken Einfluss auf etwas (ak.) haben, skogaň ubd ; das Meer übt einen Einfluss auf das Klima aus, delanvadet e vez an hin gant ar mor ; der Einfluss des Meeres auf das Klima, delanvad ar mor war an hin g. ; auf jemanden Einfluss ausüben, kaout peg (krog, hoal, perzh, levezon, skog) war u.b., kaout krog en u.b., levezon aň u.b., awenaň u.b., broudaň u.b., kaout pouez war u.b. ; einen geistigen Einfluss auf jemanden ausüben, kaout skog war bred u.b., kaout krog war bred u.b. ; einen nachteiligen Einfluss auf jemanden ausüben, dougen (kaout, teuler) levezon fall war u.b. ; ein schlechter Einfluss, ur gwall atiz g. ; etwas unter dem schlechten Einfluss von jemandem machen, ober ubd diwar drucherezh u.b., ober ubd dre berzh u.b. ; unter dem Einfluss von jemandem/von etwas stehen, bezaň en anal (en alan) u.b./ubd, bezaň levezon gant u.b./ubd ; unter jemandes Einfluss stehen, bezaň dindan levezon u.b., bezaň dindan domani u.b. ; er steht unter dem Einfluss seiner Schwester, en

alan e c'hoar emaň ; unter Alkoholeinfluss sein, bezaň evet d'an-unan ; etwas unter Alkoholeinfluss tun, ober udb dre e vezv, ober udb dre voeson ; der Einfluss des Rundfunks auf die Aussprache, roll ar skingomz war emdro distagadur ar yezh g., delanvad ar skingomz war emdro distagadur ar yezh g. ; ökologischer Einfluss, skog war an endro g., gwered war an endro g., efedoù war an endro ls. ; den Einfluss vermindern, bihanaat ar skog ; etwas (dat.) Einfluss verleihen, skogusaat udb ; Einfluss gewinnen, gounit tachenn, mont a vihan da vras, mont e levezon war greñvaat, luskaň war-raok, en em uehelaat, kemer troad, kontaň muioc'h-mui, ober lammgresk, skogusaat ; auf jemanden Einfluss gewinnen, kemer e greñv (e levezon) war u.b. ; er übt einen beherrschenden Einfluss auf seine Kollegen, ar c'hreñv en deus war e geneiled, mestroniaň a ra speredou e geneiled ; ein Mann von Einfluss, un den a bouez g., un den a-stok g., un den a-stroñs g., un den keinet mat g., un den hag a oar brav keinaň g. ; 2. [yezh.] kontammadur g.

Einflussbereich g. (-s,-e) : levezonva g., kelc'h levezon g., tachennad levezon b., holgant g. ; die beiden Großmächte zirkeln ihren Einflussbereich ab, emaň an div c'hourdamani (an div zamani vras) o vevenniň pizh o c'helc'hioù levezon.

einflusslos ag. : diefed, disgweredus, hep levezon.

Einflussnahme b. (-,-n) : levezon b., emell g., emellerezh g.

einflussreich ag. : 1. levezonus, levezonek, pouezus, a bouez, delanvus, pouezek, skogus ; 2. [den] galloudek, hir e vrec'h, penn-brec'h dezhaň, hiroc'h e vrec'h eget e vañch, hir e askell, kreñv e gein, kreñv a gein, mat da geinaň, keinet mat, ur stekiň mat a zen en abeg d'e levezon ; ein einflussreicher Mann, un den a bouez g., un den a-stok g., un den a-stroñs g., un den keinet mat g., un den hag a oar brav keinaň g. ; einflussreich sein, kaout levezon.

Einflusssphäre b. (-,-n) : levezonva g., kelc'h levezon g., tachennad levezon b., holgant g.

einflüstern V.k.e. (hat eingeflüstert) : mouslavaret, silaň [ur soñijenn] e kalon u.b., mouskinnig, dec'hervel.

Einflüsterung b. (-,-en) : [dre skeud.] atiz dre vouskomz g.

einforderbar ag. : darvennadus, a c'heller goulen groñs.

einfordern V.k.e. (hat eingefordert) : 1. arc'hiň, goulen, goulen groñs, azgoulen, darvenniň, diarc'haň ; 2. [kenw.] Geld einfordern, goulen ma vo paeet un dle, azgoulen (ouzh u.b.) ma vo paeet un dle ; von jemandem unrechtmäßig Geld einfordern, targemediň u.b. ; 3. Kapitalien einfordern, goulen ma vo foñset arc'hant ; 4. [arc'hant.] Steuern einfordern, dastum an tailhoù, enkefiaň an tailhoù.

Einforderung b. (-,-en) : [kenw.] enkefiadur g.

informen V.k.e. (hat eingeformt) : moullaň.

einförmig ag. : unvan, peurunvan, ingal, unandoare, unneuz, unvandoare.

Adv. : a-unvan, ent-unvan.

Einförmigkeit b. (-) : unfurmelez b., unfurmegezh b., unvander g., unvanded b., peurunvanded b.

einfräsen V.k.e. (hat eingefräst) : [tekñ.] garanaň gant ur frez ; Bretter mit eingefrästen Nuten, plenk garanet ls.

einfressen V.k.e. ha V.gw. (frisst ein / fraß ein / hat eingefressen) : krignat, daskrignat, toullaň.

V.em : **sich einfressen** (frisst sich ein / fraß sich ein / hat sich (ak.) eingefressen) : krignat, daskrignat, toullaň, spegaň.

Einfressen n. (-s) : daskrign g., daskrignat g.

einfrieden V.k.e. (hat eingefriedet) : kaeaň, klozaň, kaelat ; eingefriedet, kloz ; eingefriedetes Grundstück, kloz g. [liester klozioù, klezier] ; kleines eingefriedetes Grundstück, klozig g. [liester klezierigoù] ; der Garten wird von einer Mauer eingefriedet, ur voger a gloz war al liorzh, ur vur a gloz al

liorzh ; seinen Garten mit einer Mauer einfrieden, klozaň e liorzh gant ur voger, mogeriaň e liorzh, muriaň e liorzh, sevel ur vur en-dro d'e jardin.

Einfriedigung b. (-,-en) / **Einfriedung** b. (-,-en) : sklotur g., kael b., garzh b., kleuz g., kleuziad g., moger dro b. ; frühchristliche Einfriedung, liorzh-iliz b., porzh-iliz g., porzh-bered g.

einfrieren V.k.e. (fror ein / hat eingefroren) : 1. skornaň, enskornaň ; Lebensmittel einfrieren, skornaň boued, dreistskornaň boued, gourskornaň boued ; 2. [armerzh] sparlaň, skornaň ; eingefrorener Kredit, kredad sparlet g., kred sparlet g., kredad skornet g., kred skornet g. ; die Löhne einfrieren, skornaň ar goprou g. ; die Preise einfrieren, skornaň ar prizioù g.

V.gw. (fror ein / ist eingefroren) : skornaň, kleraň, reviň, riellaň, enskornaň ; eingefrorene Wasserleitung, korzenn zour (tuellenn zour) skornet b.

Einfrieren n. (-s) : 1. [kegin.] skornaň g., skornerezh g., skornidigezh b., skornadur g., enskornadur g., enskornaň ; 2. [armerzh] skornadur g., sparlaň g. ; Einfrieren der Löhne, skornadur ar goprou g.

Einfrierung b. (-,-en) : skornadur g., sparlaň g.

einfügbar ag. : enlakadus, enklozadus, ensoc'hadus.

Einfügemarken b. (-,-n) : [stlenn.] poent ensoc'haň g.

einfügen V.k.e. (hat eingefugt) : ensterniaň, enkloziň, enboestaň, empraň.

einfügen V.k.e. (hat eingefügt) : 1. [tekñ.] sternaň, sterniaň, ensterniaň, frammaň, enframmaň, enklozaň, empraň, enaskaň, enlakaat ; erneut einfügen, adempraň ; 2. [stlenn.] ensoc'haň ; kopieren und einfügen, eilaň-pegaň ; ausschneiden und einfügen, troc'haň-pegaň ; 3. [moull.] etrelakaat, dazlakaat ; zwischen die bedruckten Seiten eines Buches leere Seiten einfügen, etrefollennaň ul levr ; 4. [dre skeud.] ouzhpennaň, silaň, dazlakaat, ebarzhaň, kenempraň, enlakaat, ensoc'haň, entoueziaň, enmoullaň, gennaň ; 5. [yezh.] als Infix einfügen, engeriaň g. ; eingefügter Sprachlaut, soniad dazlec'hiet g., epentezenn b., dazlec'hiadur g., mezkresk g.

V.em. : **sich einfügen** (hat sich (ak.) eingefügt) : 1. azasaat, en em ober, en em akoursiň, en em voazaň, en em gustumiň, emzereadekaat, kenempraň er gevredigezh ; 2. sich in etwas (ak.) einfügen, troadaň gant udb., klotaaň gant udb., kenglotaaň gant udb.

Einfügetaste b. (-,-n) : [stlenn.] stokell „Ensoc'haň“ b.

Einfügung b. (-,-en) : 1. [stlenn.] ensoc'haň g. ; 2. azasaat g., kenemprerezh g., emober g. ; 3. enlakadur g., ouzhpennadenn b., ensoc'had g., enklozadur g., etrelakadur g. ; 4. [yezh.] Einfügung als Infix, engeriaň g. ; eine Einfügung, (ein Infix), un enger g.

einfühlen V.em. : **sich einfühlen** (hat sich (ak.) eingefühlt) :

1. komprenda, entriviaň, nadiň ; sich in jemanden einfühlen, komprendu b., en em unaniň gant u.b. evit a sell ouzh e santadoù, komprendu b., hevelebekaat ouzh u.b., gouzout tremen diouzh u.b. ; 2. sich in etwas (ak.) einfühlen, dont da gompren en udb, dont da gaout intent en udb.

einfühlksam ag. : nadidik, soutil, santidik, kuňv, komprenuš.

Einfühlung b. (-,-en) : entriviaň g., kendriviaň g., naderez g., nad g., nadadenn b., nadad g., speredad g., damgeal g., primveizad g.

Einfühlungsvermögen n. (-s) : 1. naderez g., nad g., damgeal g., primveizad g. ; 2. santidigezh b., kizidigezh b., kuňvelezh b., kensant g., kensantidigezh b., kendriviaň g.

Einführ b. (-,-en) : enporzh g., enporzhiadur g., enporzhierezh g., enporzhiaň g., enbroadur g., enbroadenn b., enbroerezh g.,

enbroaderezh g., ebarzhadenn g., ebarzhadur g., ebarzherezh g. ; *massive Einführ*, enbroadeg b.

einführbar ag. : enporzhiadus, ... a c'haller enbroañ, ... a c'haller enporzhiañ.

Einführbewilligung b. (-,-en) : aotre enporzhiañ g.

einführen V.k.e. (hat eingeführt) : 1. savelañ, ensevel, desezañ, diazezañ, kentradiñ, degas ; *eine Steuer einführen*, savelañ un taos ; *die Lohngleichheit zwischen Mann und Frau einführen*, savelañ parelez ar goproù etre gwazed ha merc'hed ; *eine neue Lohnskala einführen*, adskeuliadañ ar goproù ; *die Revolutionäre haben den politischen Zentralismus eingeführt*, savelet e voe ar greizennelouriez gant an dispac'herien ; *die Monarchie wieder einführen*, assevel an unpenniezh ; *eine Unterscheidung einführen*, degas un diforc'h ; 2. [mezeg.] sankañ ; *die Sonde in die Wunde einführen*, sankañ ar sont e-barzh ar gouli ; 3. [dre heñvel.] kinnig, diskouez ; *jemanden in eine Familie einführen*, kinnig (diskouez) u.b. d'ur familh ; 4. [melestr.] *jemanden in ein Amt einführen*, lakaat u.b. en ur garg, lakaat u.b. e karg, enstaelañ u.b., gervel (envel, daveiñ) u.b. d'ur garg, kadoriañ u.b. d'ur garg bennak ; *feierlich einführen*, kadoriañ, troniñ ; 5. [dre skeud.] degas ; *eine neue Mode einführen*, kentradiñ ur c'hiz nevez, degas ur c'hiz nevez / lakaat ur c'hiz nevez da ren (Gregor) ; *wieder einführen*, addegas, advevañ, adsevel, adlakaat da dalvezout ; 6. [kenwerzh] enbroañ, enbroadiñ, enporzhiañ, ebarzhiñ, degas ; *wieder einführen* adenporzhiañ, adenbroañ, adebarzhiñ ; *einführen und ausführen*, enporzhiañ hag ezporzhiañ ; *Waren einführen*, enbroañ (enporzhiañ, ebarzhiñ) marc'hadourezh ; *Saatgut einführen*, enporzhiañ greun estren ; *vor Kurzem ins Land eingeführt*, nevez-degaset er vro, nevez-deuet er vro ; 7. deskoniañ, kelenñ, sklaeriañ, enhentañ ; *jemanden in etwas (dat.) einführen*, diskuliañ udb d'u.b., reiñ anaoudegezh eus udb d'u.b., reiñ d'u.b. udb da c'houzout (da anavezout), reiñ liv d'u.b. eus udb, reiñ disaouzan d'u.b. eus udb, enlaeziñ u.b. en udb, enlaeziñ u.b. d'ober udb.

V.gw. (hat eingeführt) : kentradiñ.

V.em. : **sich einführen** (hat sich (ak.) eingeführt) : 1. en em ginnig ; 2. en em zerc'hel.

einführend ag. : ... digeriñ, ... deraouiñ, ... kinnig, kent-, rak-, deraouek ; *einführende Worte*, digoradur g., kinnigadur g., pennad digeriñ g., geriou digeriñ ls., geriou kinnig ls., raklavar g., rakprezeg g. ; *einführende Bemerkungen*, ragevezhiadiennou ls. ; *einführende Erklärung*, diskleriadur digeriñ g., diskleriadur deraouiñ g.

Einführer g. (-s,-) : 1. [kenwerzh] enbroer g., enporzhier g. ; 2. [dre heñvel.] ambrouger g., kinniger g. ; 3. degaser g. ; *Einführer einer Neuerung*, degaser un nevezinti g.

Einführerlaubnis b. (-,-se) / **Einfuhrgenehmigung** b. (-,-en) : aotre enporzhiañ g., lañvaz enporzhiañ g.

Einfuhrland n. (-s,-länder) : enporzhier g., bro enporzhier b.

Einfuhrmenge b. (-,-n) : ampled an enporzhiañ g.

Einfuhrsperrre b. (-,-n) : astal enporzhiañ g., embargo war an enporzhiañ g.

Einfuhrtauschverhältnis n. (-ses,-se) : termenoù an eskemm ls. [Terms of Trade].

Einführung b. (-,-en) : 1. kinnigadur g., ebarzhadur g., ebarzhadenn b., ebarzherezh g., enlakadur g., degaserezh g., degasadur g., deseزادur g., enlakadur ; *Einführung bei einer Familie*, kinnigadur d'ur familh g. ; *die Einführung der modernen Medizin*, degaserezh ar vezegiezh arnevez g. ; *die Einführung einer neuen Lohnskala*, adskeuliadur ar goproù g. ; 2. [lenn.] rakskrid g., kentskrid g., kentlavar g., raklavar g., digoradur g., pennad-digeriñ g., skrid kinnig g., pennad kinnig

g., raklavar g., kentc'hoari g., rakc'hoari g., rakprezeg g., deraouenn b. ; *als Einführung zum Thema*, kement ha stagañ ganti ; 3. *feierliche Einführung in ein Amt*, kadoridigezh b., stalidigezh b., tronidigezh b. ; 4. [Yalch] *amtliche Einführung*, darbennidigezh er Yalch b., kinnigadur er Yalch g. ; 5. enhentadur g., enhentañ g., deskoniadur g., deskoni b. ; 7. ensavidigezh b.

Einführungsfreierlichkeit b. (-,-en) : lidou stalidigezh ls., lidou kadoridigezh b.

Einführungskurs g. (-es,-e) : 1. staj dizoleiñ g. ; 2. kentelioù enhentañ ls., kentelioù kentradiñ ls. ; 3. [Yalch] kentañ feur kinniget da geñver an darbennidigezh er Yalch g.

Einführungspreis g. (-es,-e) : [armerzh.] priz lañsañ g.

Einführungssrede b. (-,-n) : rakprezeg g.

Einführungsschreiben n. (-s,-) : lizher emginnig g.

Einführungswerbung b. (-,-en) : [kenwerzh] koulzad brudañ g.

Einfuhrvolumen n. (-s) : [armerzh.] ampled an enporzhiañ g.

Einführvorrichtung b. (-,-en) : [tekn.] ebarzher g. [liester ebarzherioù].

Einfuhrwaren ls. : [armerzh.] enporzhiañ g., traezou imporzh ls.

Einfuhrziffer b. (-,-n) : [armerzh.] savad an enporzhiañ g.

Einfuhrzoll g. (-s,-zölle) : [armerzh.] gwirioù maltoutel war an enporzhiañ g., gwirioù enkerzh ls., gwirioù enporzh ls.

einfüllen V.k.e. (hat eingefüllt) : skuilhañ, dinaouiñ, founilhañ, trezennañ, trezeriañ, boutailhañ, ensac'hañ ; *in Flaschen (ak.) einfüllen*, boutailhañ ; *in Fässer einfüllen*, entonniñ, trezennañ, trezeriañ, founilhañ.

einfüllöffnung b. (-,-en) : toull leuniañ g., toullig leuniañ.

Einfüllstutzen g. (-s,-) : korzenn leuniañ b., tuellenn leuniañ b.

Einfülltrichter g. (-s,-) : founilh g., trezer g., kern b. ; *dem Einfülltrichter Korn zuführen*, boueta ar gern, kerniañ greun ; *dem Einfülltrichter erneut Korn zuführen*, advoueta ar gern, adkerniañ greun ; *Inhalt eines Einfülltrichters*, kerniad b.

einfüßig ag. : untroadek, dezhañ un troad hepken.

Eingabe b. (-,-n) : 1. goulenn g. ; 2. [gwir] reked g., skrid-goulenn g., mennad g., mennadenn b., goulennadeg b., plased g. [liester plasedou] ; *eine Eingabe richten*, sevel ur reked, kinnig ur vennadenn ; 3. [stlenn.] enank g., enankañ g., euvradur g., euvriñ g. ; *direkte Eingabe*, *unmittelbare Eingabe*, euvriñ rag-eeun g., bizskriv eeun g. ; *mittelbare Eingabe*, euvriñ ameilet g. ; *Eingabe/Ausgabe*, enank/ec'hank ; *Ausgabe-Werk*, reizhiad BIOS b., reizhiad enank-ec'hank b., reizhiad e-barzh/er-maez b.

Eingabeaufforderung b. (-,-en) : [stlenn.] ped g., pedadenn b.

Eingabeeinheit b. (-,-en) / **Eingabegerät** n. (-s,-e) : [stlenn.] organ moned g., organ enankañ g., trobarzhell moned b., unvez ebarzhiñ g.

Eingabemarkierung b. (-,-en) : [stlenn.] poent ensoc'hañ g.

Eingabemodus g. (-,-modi) : [stlenn.] mod enankañ g.

Eingabenrecht n. (-s) : gwir-goulenn g.

Eingabetaste b. (-,-n) : [stlenn.] stokell KAS b.

Eingabezeiger g. (-s,-) : [stlenn.] reti g.

Eingang g. (-s,-gänge) : 1. antre g./b., digor g., toull g., hent-barzh g., enkerzh g., ebarzh g., mont tre g., toull-antre g., toull-digor g., toull-dor g., dibrenn g. ; *Türeingang*, antre an ti g./b., toull an nor g., toull-dor g., dorlec'h g., digor eus an ti g., digor da vont e-barzh g. ; *der rückseitige Eingang*, *der Hintereingang*, an antre a-dreñv g./b., an hent-barzh a-dreñv g., an nor a-dreñv b. ; *dieses Haus verfügt über drei Eingänge*, teir dor a zo war an ti-se ; *er wartet am Eingang*, emañ o

c'hortoz e toull an nor (en antre) ; die Besucher wurden am Eingang gründlich gefilzt, furchet e voe pizh ar weladennerien a-raok dezho mont tre ; es war der einzige Eingang, er gab nur diesen einen Eingang, ne oa ken digor ; Hofeingang, Eingang zum Hof, diraez d'ar porzh g., antre ar porzh g./b., toull ar porzh g., toull-porzh g. ; Eingang zum Bahnhof, diraez d'an ti-gar g., antre an ti-gar g./b., digor an ti-gar g., digor da vont en ti-gar g., digor ar porzh-houarn g. ; die Menge strömte durch den Eingang durch, diruilhal a rae an dud dre an hent-barzh, deredek a rae an dud dre an hent-barzh ; Eingang zu einem Feld, Eingang zu einem Acker, ode b. ; Eingang zu einer Wiese für die Kühe, ode-saout b. ; den Eingang suchen, klask an digor ; sie haben keinen Eingang gefunden, n'o doa ket kavet dibrenn ; wo ist der Eingang ? pelec'h emañ an digor da vont e-barzh ? ; beim Eingang, a) o vont tre, o vont e-barzh, pa zeer tre ; b) e-kichen digor an ti, e-kichen toull an ti ; 2. diraez g., tremen g., tremenlec'h g., moned g., mont-tre g., mont e-barzh g., antreadenn b., denesadur g., denesidigezh b., tostdigiezh b. ; 3. [dre heñvel.] denesadur g., denesidigezh b., tostdigiezh b., degemer g., degemeridigezh b. ; in die höchsten Kreise Eingang finden, bezañ degemeret gant metou uhelañ ar gevredigezh, hentiñ (pleustriñ, daremprediñ) ar pennou bras, daremprediñ metou uhelañ ar gevredigezh, hentiñ tud vrav ; 4. [kenw.] resevidigezh b., degouezhadur g. ; den Eingang eines Briefes bestätigen, reiñ da c'houzout ez eus bet degemeret ul lizher gant an-unan ; Eingang der Außenstände, enkefiadur an dleoù g. ; nach Eingang, goude bezañ degemeret (resevet) udb., goude resev udb ; nach Eingang Ihres Schreibers, goude resev ho lizher, goude bezañ resevet ho lizher ; 5. die Eingänge, al lizhiri degouezhet ls. ; 6. pennderou g., pennkentañ g., deroù g., deroù-kentañ g., deraouenn b.

eingängig ag. : 1. daskounus ; eingängige Melodie, randonenn b., rimadell b. ; 2. tremen anat, fraezh, sklaer, splann.

Adv. : fraezh ha sklaer, just-ha-just.

eingangs Adv. : e penn kentañ, e deroù, a-gomañs, a-gentañ, da gentañ, da gomañs ; eingangs des Briefes, e penn kentañ al lizher, e deroù al lizher.

Eingangsatikel g. (-s,-) : 1. [kenwerzh] enporzhiad g., degouezhad g. ; 2. [gwir] mellad kentañ g., mellad kinnig g., mellad digeriñ g.

Eingangsbenachrichtigung b. (-,en) : [kenwerzh.] kemenn degouezhadur marc'hadouezh g.

Eingangsbestätigung b. (-,en) : kemenn degemer g., kemenn resevidigezh g.

Eingangsgericht n. (-es,-e) : deroù-pred g., digor-pred g., kentveuz g.

Eingangshalle b. (-,n) : hall mont tre g., hall degemer g.

Eingangshof g. (-s,-höfe) : rakleur b., leurenn b., reper g., rakporzh g.

Eingangstor g. (-s,-e) : dor an antre b., dor da vont e-barzh b., dor-borzh b., dor-dal b. ; Eingangstor des Schlosses, dor-dal ar c'hastell b.

Eingangstreppe b. (-,n) : [tisav.] menk-ti g.

Eingangstür b. (-,en) : dor an antre b., dor da vont e-barzh b., dor an ti b. ; das Haus verfügt über zwei Eingangstüren, div zor a zo war an ti.

eingebaut ag. : enasket, klotet, mañsonet, enlakaet, enframmet ; eingebauter Schrank, armel-voger b., pres-stag g. ; eingebaute Veralterung, dispredadur raktreset g., diamzereter raktreset g.

eingeben V.k.e. (gibt ein / gab ein / hat eingegeben) : 1. reiñ ; jemandem Arznei eingeben, reiñ dramm (ul louzou) d'u.b., medisiniñ u.b. ; 2. [dre skeud.] mouskinnig, dec'hervel,

awenañ ; ein Gedicht eingegeben, awenañ ur barzhoneg ; 3. [dre heñvel.] eine Beschwerde eingegeben, sevel (ober) klemm ; 4. [melestr.] jemanden zur Beförderung eingegeben, kinnig u.b. evit ur garg uheloc'h, kinnig envel u.b. d'ur garg uheloc'h, kinnig reiñ sav d'u.b. ; 5. [stlenn.] enankañ, enkas, ebarzhiñ, euvriñ ; Ziffern eingegeben, enankañ sifrou.

V.gw. (gibt ein / gab ein / hat eingegeben) : [Bro-Suis] für etwas eingegeben, engoziñ, respont d'ur galv da ginnigoù oc'h engoziñ, mont war ar renk evit ur marc'had bennak, en em ginnig evit ur marc'had bennak.

eingebend ag. : atizus, broudus, annouges, imbroudus, awenus, awenekaus, mouskinnigus, dec'halvus.

Eingeber g. (-s,-) : brouder, atizer g., annouger g., awener g., enaouer g.

eingebildet ag. : 1. revalc'h, balc'h, otus, gwintet, lorc'hus, rok, fier, faëus, glorijs, tonius, gobius, c'hwezet, orbidus, karget a vended, leun a avel hag a voged, lorc'hus, lorc'hek, dichek, leun e benn a c'hloriusted, fougasus, randomus, boufon, gaolek, keinek, pompolik, c'hwezigell, randomus, uhel, brasonius a galon, leun a avel, avel gantañ leizh e benn, P. teilek, uhel an tamm ennañ ; eingebildeter Mensch, pompadur g., teileg g., bern teil g., paltoked g. [liester paltoked], brabañser g., brageer g., pezh glorijs g., boufon g., pabor g., fougaser g., balpour g., glabouser g., poufer g., pompader g., kankaler g., toner g., kañfard g., bugader g., pevare person an Dreinded g., mogetaer g., boufantig g., foënvour g., toullourgouilh g., toull-lorc'h g., fougeer g., gaoleg g., lorc'heg g., lorc'henn b., pompolig g., brammer g., braller g., braller e gloc'h g., mailhard g., breser g., breser kaoc'h g., kagaler g., bern trein g., stadenn b., P. brammsac'h g., sigoter g., kozh toull kamambre g. ; auf etwas eingebildet sein, bezañ leun e benn a c'hloriusted (bezañ karget a vended, bezañ leun a avel hag a voged) en abeg d'udb, tennañ gloar eus udb, bezañ glorijs gant udb, tennañ lorc'h gant udb, fougeal gant udb, en em fougeal gant udb, pompadriñ dre an abeg d'udb (Gregor), ober fouge gant udb, treiñ al leue en an-unan abalamour d'udb (e leue ennañ, he leue enni h.a.), bezañ c'hwezet gant udb ; er ist äußerst eingebildet, c'hwezet eo e galon gant ar vosac'h, pennboufet eo gant ar vosac'h, n'eo nemet un aotrou bihan, avel a zo en e benn, leun a avel eo, hennezh a zo nemet emc'hloar, hennezh a zo uhel an tamm ennañ, hennezh en em dalvez, hennezh en em gont, hennezh en em gav, hennezh en em zoug ; eingebildete Pute, pebrenn b., mistrigenn b., orbiderez b., pompinell b., pompinenn b., poupinell b., toull kamambre g., kamambre b., reuzenn b., Katellig toull-sev b., segalenn b., penn chuchu g., damez b., sac'h-ardoù g., sac'h-kamambre g., mamm an ardoù fall b., beg moan g., lorc'henn b., stadenn b., balc'henn b., paborenn b., paborez b., gwall itron b. ; diese eingebildeten, dummen Puten, ar merc'hed begoù sukr-se ls. ; 2. diouzh e glevet, war e glevet, war e veno, war a lavar, gouze dezhañ, seurtanvet, sañset, faltaziek, diwar faltazi, neuziek ; er ist nur ein eingebildeter Kranker, e gi a vez kamm pa gar, hemañ a vez kamm e gi pa gar, un den klañv eo ha n'en deus droug nemet e penn e viz, un den klañv eo ha n'en deus nemet daou liardad poan e penn e viz, hennezh a zo klemm-klemm, hennezh a zo klemm-diglemm, pebez klemm-klemm ! hennezh a zo term-term, e erbediñ a zlefed da sant Diboan, bez en deus ar paz hag ar sifern hag ar strak-revr tout a-vern, aesoc'h eo klemm evit kaout poan ; 3. [bred.] faltaziadel, dec'hmegel.

Eingebildete(r) ag.k. g./b. : pomader g., teileg g., bern teil g., brabañser g., brageer g., pezh glorijs g., farod g., boufon g., pabor g., fougaser g., balpour g., glabouser g., poufer g., pomader g., kankaler g., toner g., kañfard g., bugader g.,

pevare person an Dreinded g., mogetaer g., boufantig g., foefivour g., toull-ourgouilh g., toull-lorc'h g., fougeer g., brammer g., braller g., braller e gloc'h g., mailhard g., breser g., breser kaoc'h g., kagaler g., gaoleg g., lorc'heg g., lorc'henn b., stadenn b., pomponligh g., bern trein g., P. brammsac'h g., balc'henn b., gwall itron b., paboren b., paborez b.

Eingebildetheit b. (-) : brabañs g., fouge g., pouferezh g., poc'honerezh g., gloriusted b., lorc'hig moan g., fougeerez g., rogoni b., fougaserezh g., gloar b., glabouserezh g., glabous g., bosac'h b., lorc'h g., lorc'hentez b., lorc'herezh b., randon g., c'hwezh hag avel.

eingebogen ag. : kromm, gwar, gwariek ; *eingebogene Beine*, daoulin war-zastum ls., daoulin a-stok ls., daoulin pok ls. ; er hat *eingebogene Beine*, treuzkamm eo, e zaoulin a zo war-zastum, e zaoulin a zo a-stok, pok eo e zaoulin, gargil eo, bale a ra pokart, torkulet eo.

eingeboren ag. : 1. eus ar vro, henvroat, orinadel, kentidik, engenedik ; 2. [dre astenn.] a-ouenn, enganet, kenganet ; [preder., Descartes] *eingeborene Ideen* [*ideæ innatae*], mennozhioù enganet ls., kealiouènganet ls.

Eingeborene(r) ag.k. g./b. : henvroad g. [*liester henvroidi*], henvroadez b., engenidig g. [*liester engenidiens*], genidig g. [*liester genidiens*], gwirvroad g., gwirvroadez b., kentvroad g., kentvroadez b., orinad g., orinadez b., kentidig g. ; die *Eingeborenen*, ar vroïd ls., tud ar vro ls., an henvroïd ls., an henvroiz ls., an engenidiens ls., ar c'henidien ls., ar boblañs henvroat b.

Eingeborenesprache b. (-,n) : yezh tud ar vro b., yezh an henvroiz b., yezh an engenidiens b.

Eingebung b. (-,en) : awen b., awenerezh g., sklêrijennadur g., naderez g., nadad g., speredad g., damgeal g., primawen b., primveizad g. ; aus der *Eingebung malen*, livañ diwar brimawen ; aus der *Eingebung schreiben*, skrivañ diwar brimawen ; aus der *Eingebung komponieren*, primaizañ ; aus der *Eingebung dichten*, sevel ur brimawenadenn, sevel ur varzhoneg war ar prim, sevel ur varzhoneg war an trumm ; einer plötzlichen *Eingebung folgen*, ober udb diwar froudenn, ober udb dre froudenn, ober udb diouzh ma tro en e benn, ober udb hervez ar pezh a vez o ruilhal en e benn, ober udb diouzh ma tro en e froudenn, ober udb diouzh ma sav loariadenn en an-unan, ober udb war an trumm.

eingedenk araog.) : o kounaat, oc'h eñvoriñ, en abeg ; seiner *eingedenk*, en ur gounaat (en ur eñvoriñ) anezhañ, o kounaat anezhañ ; einer Sache *eingedenk bleiben*, chom udb bev e koun an-unan, derch'el koun (eñvor) eus udb ; seiner Verdienste *eingedenk*, en abeg d'e zellidoù, en askont d'e zellidoù.

eingedrückt ag. : togn, koaget ; *eingedrückte Nase*, fri togn g., fri bokser g., fri taltous / fri minouer g. / fri turk g./ fri marmouz g. / fri plat g. (Gregor).

eingefahren ag. : [dre skeud.] boutin ; die *eingefahrenen Bahnen verlassen*, mont er-maez eus al leur gozh, kuitaat frankigell ar gardennou boutin, kuitaat gwenodenn ar c'hi, dilezel ar rollajoù kozh, digeriñ hentoù nevez.

eingefallen ag. : disleber, kleuz, treut, skarn, distronk ; *eingefallene Wangen*, divjod kleuz ls., divjod treut ls., divoc'h kleuz ls., divoc'h skarn ls., divouenn disleber ls.

eingefleisch ag. : 1. enkiget, enkorfet ; 2. [dre astenn.] touet, kaledet, echu, peurechu, eus ar penn, diouzh ar penn, daonet, pomet ; ein *eingefleischter Junggeselle*, ur paotr-yaouank kozh touet g., ur c'hozh paotr-yaouank kozh g., ur c'hozh paotr yaouank, ur paotr yaouank kozhviret g.

eingefriedet ag. : kloz.

eingefroren ag. : skornet.

eingehakt ag. / **eingehängt** ag. : kazel-ha-kazel, kazel-ouzh-kazel, brec'h-ouzh-brec'h, kazi-kazel ; sie gehen *eingehakt*, mont a reont kazel-ha-kazel (kazel-ouzh-kazel, brec'h-ouzh-brec'h, kazi-kazel).

eingehen V.gw. (ging ein / ist eingegangen) : 1. erruout, degouezhout ; bei jemandem *ein- und ausgehen*, dont war-dro u.b., daremprediñ (hentiñ, pleustrîñ) u.b., pleustrîñ gant u.b., bezañ e darempred gant u.b., kaout darempred(où) gant u.b., kaout stok ouzh u.b., kaout pleustr gant u.b., kaout kavandenn gant u.b., ober kavandenn da (gant, ouzh) u.b., kehentiñ gant u.b., rannañ fav gant u.b. ; 2. studiañ, lakaat ar gaoz war ; auf jede Einzelheit *eingehen*, auf jedes Detail *eingehen*, mont d'udb dre ar munud, mont d'udb dre ar munuduòù, goubarzhelañ, plediñ gant (ouzh, war) kement kraf a zo, studiañ pep tra dre ar munud, studiañ pep tra diouzh ar munud, displegañ just-ha-just, displegañ udb dre ar munut, displegañ udb diouzh ar munud, disec'hañ udb, diskejañ ur c'hraf bennak, studiañ pep tra a-hini-da-hini (Gregor), kontañ udb a-hed hag a-dreuz (ent hir, ez hir), ober un danevell glok eus an darvoudou, ober un danevell gloz eus an darvoudou ; wir brauchen doch nicht auf jede Einzelheit einzugehen, se n'eo ket spazh gwiz ; er will nicht näher darauf eingehen, n'en deus ket c'hoant mont pelloc'h ganti, n'en deus ket c'hoant lavaret hiroc'h diwar-benn an dra-se ; auf eine Frage *eingehen*, studiañ ur c'hraf bennak, pleustrîñ war ur gudenn, plediñ gant ur gudenn, lakaat ar gaoz war ur c'hraf bennak, respont d'ur goulenn ; 3. es geht ihm schwer (sauer) ein, bec'h en devez evit kompren an traou, ur spered diwezhat en deus, bouc'h eo da gompren, gorrek eo da gompren, ul lastez hir eo e skouarn, ne ya ket herrus gantañ, tolloù talar a zo en e benn, ur skiant verr a zen eo, ur penn pout en deus ; 4. [dre heñvel.] bezañ enkefiet ; Außenstände gehen ein, paet (restaolet, enkefiet) e vez ur bern dleoù, distreiñ a ra an arc'hant dleet a garrigelladoù ; 5. [dilhad., gwiad.] kurzhañ, krufañ, mont war gurzh, koazhañ, en em zastum, bihanaat, mont bihan, dont da grufañ, dont da strishaat ; dieser Stoff geht ein, kurzhañ a ra an entof-se pa vez gwalc'het, mont a ra an entof-se war gurzh pa vez gwalc'het, koazhañ a ra an entof-se pa vez gwalc'het, mont a ra an entof-se gant an dour, en em zastum a ra an entof-se pa vez gwalc'het ; meine Hose ist beim Waschen eingegangen, kurzhet eo va bragoù abaoe m'eo bet gwalc'het ; diese Jeans geht garantiert nicht ein, distrihaus eo ar bragoù jeans-se ; 6. sevel a-du, degemer ; auf jemandes Ansicht eingehen, fonnaat kaoz u.b., fonnaat mennad u.b., harpañ komzoù u.b., skorañ komzoù u.b., harpañ lavarou u.b., skorañ lavarou u.b., sevel (mont) a-du (en tu, en un tu) gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., treiñ a-du gant u.b., pouzeañ a-du gant u.b., dont da bouzeañ a-du gant u.b., kouezhañ e lamm u.b., skeiñ e park u.b., bezañ erru e park u.b., tuañ gant u.b., mont da forn u.b. da boazhañ ; auf einen Vorschlag eingehen, pegañ war ur c'hinnig ; auf ein bestehendes Bedürfnis eingehen, bastañ d'un ezhomm, pourzeañ d'un ezhomm, fonnañ d'un ezhomm ; 7. [dre skeud.] negezañ, divigiñ, serinañ, atreiñ [*pennrann atro-*], mont da skos, krabotenniñ, bleaat, blinaat, dizeriañ, koazhañ, kastizañ, koll, disec'hañ, ober ruskenn fall, mont war zisteraat, dizaniñ, mont da fall, mont da get, mont da goll, mont da hesk, mont d'an hesk, mont da droadañ, mont war netra, mont da neuz, mont war e gement all, mont war e benn, teuskaat, teuskiñ, mervel, kreñviñ, kreviñ, treiñ da fall, islonkañ ; bei zu viel Dünger gehen die Rosen ein, terriñ a ra ar roz pa vezont re ruz ; der Baum ist eingegangen, disec'het (dizeriet, marv) eo ar wezenn, aet eo ar wezenn da get ; die Pflanze geht ein, mont a ra ble ar blantenn, bleaat a ra ar blantenn, dizaniñ a ra

ar blantenn ; *diese Fuchsien gehen bei Frost ein*, ar c'hléier-se a ya gant ar skorn, ar c'hléier-se a vez riñet (lipet, distrujet) gant ar skorn ; *wir können keine dieser Pflanzen akklimatisieren, sie gehen alle ein*, n'omp ket evit gouennañ hini ebet eus ar plant-se, holl e varvont ; *an Unterernährung eingehen*, mervel gant an disvouet ; *die Zeitung geht ein*, mont a ra ar gazetenn da fall, mont a ra ar gelaouenn da goll (da get, d'an traoñ), ne dalv tra penaos e ya ar gazetenn, mont a ra ar gazetenn en tu rekin, digompez e ya an traoù gant ar gazetenn, mont a ra ar gazetenn da hesk, mont a ra ar gazetenn d'an hesk ; *eine Freundschaft eingehen lassen*, na zont war-dro ur mignon, lezel ur vignoniezh da yenaat ; **8. in die ewigen Jagdgründe eingehen**, mont da vro e hendadou (da vro an Anaon, da Anaon, d'an Anaon), mont da Avalon.

V.k.e. (ging ein / ist eingegangen) : **1. asantiñ, skoulmañ** ; *einen Pakt mit dem Teufel eingehen, ein Bündnis mit dem Teufel eingehen*, ober marc'had gant an diaoul ; **2. ein Risiko eingehen**, brokañ ubd, kemer ur riskl, tennañ ur riskl war an-unan, en em forsiñ ; **3. Verpflichtungen eingehen**, ober gouestloù (promesaou), sammañ atebegezhioù, reiñ e c'her, ober e le d'ober traoù 'zo, sammañ luz war e gein, degemer dleadou, enkoulmañ, kemer un enkoulm, skoulmañ endalch'ioù ; **4. einen Vergleich eingehen**, treuzvarc'hata, en em glevet dre gaer, en em gordañ dre gaer, ober emglev dre gaer ; **5. eine Schuld eingehen**, kemer (tennañ, ober sammañ) dle, dastum dle, gounit dle (Gregor), en em lakaat dindan vec'h, P. kemer bos, kemer bos war e gein ; **6. eine Ehe eingehen**, dimeziñ, eurediñ ; **7. eine Wette eingehen**, lakaat klaoustre, lakaat arc'hant e klaoustre, ober ur bariadenn, sevel klaoustre, mont e klaoustre, mont e pariadenn gant u.b., klaoustreañ, pariañ, brokañ arc'hant en ur glaoustre, ober ur glaoustre, podañ arc'hant, lakaat arch'ant war ar c'haloch ; *sie sind eine Wette eingegangen*, klaoustre a zo etrezo, ur bariadenn a zo etrezo.

Eingehen n. (-s) : **1. degouezh g., monedigezh b.** ; **2. [dre heñvel.] donedigezh b.** ; **3. [dre astenn.] asant g., skoulmidigezh b.** ; **4. dizeriadur g., koazhadur g., dizan g., kastizadur g., pouezidigezh b., freuz-stal g.** ; **5. [gwiad.] kurzh g., kurzhañ g., kurzhadur g., koazhadur g., koazh g.** ; **6. das Eingehen auf die Bedürfnisse jedes einzelnen Schülers**, ar c'helenn dre vulg g., ar c'helenn dre benn g.

eingehend ag./Adv. : **1. dre ar munud, diouzh ar munud, resis, spis, pizh, pervezh, a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir, klok, dik, penn-da-benn, penn-dre-benn, amplik, war an ampl, pizh-hapizh** ; *eingehende Studie*, peurstudi g., peurstudiadenn b. ; *eingehender Bericht*, danevell dre ar munud b. ; *etwas eingehend prüfen*, sellet ouzh ubd dre ar munud, disec'hañ ur c'hráf bennak, diskejañ ur c'hráf bennak, sellet pizh ha kempenn ouzh ubd, plediñ gant (ouzh, war) kement kraf a zo, nizañ (nizat) ubd gant ar brasañ evezh, pleustrñ mat war ubd, sellet-disellet ouzh ubd, sellet ha disellet ouzh ubd, sellet a-dailh ouzh ubd (Gregor), ober ur gompreñ d'ubd, ober un tamm kompreñ d'ubd, kompreñ ubd, kompreñ war ubd, chom da gompreñ en ubd, studiañ ervañ ubd, mont don e studi ur c'hráf bennak, peurstudiadur g. ; *ein Thema eingehend behandeln*, disec'hañ ur c'hráf bennak, studiañ pizh ur c'hráf bennak, diskejañ ur c'hráf bennak, mont war don ur c'hráf bennak ; *diesen Punkt habe ich schon umfassend und eingehend erörtert*, komzet em eus ampl war an dra-se ; **2. o tont tre** ; *eingehende Post*, lizhiri hag a zegouezh ls. ; **3. die Ein- und Ausgehenden**, an entierien hag an eztierien.

eingehüllt ag. : [mat.] amspinet ; *eingehüllte Kurve*, amspinedenn b., krommenn amspinet b.

eingekieilt ag. : kouboulet, gennet, enket.

eingekerkert ag. : bac'het, klozet, serret.

Eingemachte(s) ag.k. n. : boued-mir g.

eingemeinden V.k.e. (hat eingemeindet) : stagañ ouzh ur gumun, stagañ ouzh ur gér, kumunelaat.

Eingemeindung b. (-,en) : stagidigezh [ouzh ur gumun, ouzh ur gér] b., kumuneladur g., kumunelaat g.

eingenommen ag. : **1. lonket, kemeret** ; **2. [dre skeud.] für jemanden eingenommen sein**, bezañ tuet evit u.b., bezañ tomm ouzh u.b., bezañ u.b. war e lizheroù, bezañ u.b. war e gaieroù, bezañ u.b. en e c'hras, bezañ u.b. gwelet mat gant an-unan, bezañ u.b. deuet mat gant an-unan, bezañ u.b. erru mat gant an-unan, bezañ u.b. deuet mat d'an-unan, bezañ douget d'u.b. (evit u.b.), bezañ troet gant u.b. ; *er ist gegen mich eingenommen*, tuet eo a-enep din, raksoñjou en deus a-enep din, drouksoñjal a ra ac'hanon, gwallziskred en deus ouzhiñ, gwallziskrediñ a ra ouzhin ; **3. [dre astenn.] von sich eingenommen sein**, kaout ur sell uhel war an-unan, en em lakaat trec'h d'an holl, bezañ uhel an tamm en an-unan, ober kalz a stad eus an-unan (*anezhañ e-unan, anezhi hec'h-unan h.a.*), ober e veuleudi e-unan, na gaout ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h, en em veuliñ an-unan, bezañ karg gant an-unan (*gantañ e-unan, ganti hec'h-unan h.a.*), bezañ c'hwezet gant an-unan, bezañ leun a lorc'h, bezañ lorc'h leizh e gorf, en em c'hwezañ, bezañ c'hwezet, bezañ c'hwezet d'an-unan, en em dalvezout, en em zougen, en em gavout, bezañ douget d'an-unan, plantañ c'hwezh en an-unan, bezañ fouge en an-unan evel un targazh er ribod, bezañ rok (otus, glorius, tonius, gwintet, dichek, uhel, bras) an tamm eus an-unan, bezañ bras an tamm gant an-unan, bezañ al leue o treiñ en an-unan (*e leue o treiñ ennañ, he leue o treiñ enni h.a.*), rodal e revr, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, bezañ un tamm tro en an-unan, bezañ c'hwezet e bluñv, bezañ sonn e gribell, bezañ c'hwezet evel un touseg, bezañ c'hwezet gant ar vrasoni, bezañ kollet gant gloar, mont gant ar fru, bezañ leun a fouge hag a lorc'h, bezañ lorc'h ou en an-unan, bezañ lorc'h en e doull, bezañ lorc'h en e foñs, bezañ teil gant an-unan, bezañ fierdroch, bezañ fier-ruz, bezañ fier-sot, bezañ leun a gagal, bezañ foenivet gant ar ourgouilh, bezañ leun e benn a c'chlorusted / bezañ karget a vended / bezañ leun a avel hag a voged / bezañ pennbouef gant ar ourgouilh (Gregor) ; **3. von etwas eingenommen**, tik (gwrac'h, her, sot, nay, pitilh, touillet, angoulet, ran, lorc'het, dall, stran) gant ubd, angoulet evit ubd, paket preñv ubd gantañ, tapet preñv ubd gantañ, ruz war ubd, tik war ubd, tik ouzh ubd, ur bouc'h gant ubd, her war ubd.

Eingenommenheit b. (-) : **1. rakvarn g.** ; **2. albac'henn b., stultenn b.** ; **3. brabañs g., fouge g., pouferezh g., poc'honerezh g., fougerezh g., brasoni b., rogoni b., randon g., fougaserezh g., gloar b., glabouserezh g., glabous g., bosac'h b., lorc'h g., lorc'hentez b., lorc'herez b., c'hwezh hag avel.**

Eingepökelte(s) ag.k. n. : boued saezon g.

eingerollt ag. : enrodet, punet ; *die eingerollten Farnsprosse*, nevezennou punet ar raden ls., nevezennou enrodet ar raden ls.

eingerückt ag. : deuet d'ober e servij, enluet, rejimantet, soudardet.

Eingesalzene(s) ag.k. n. : boued saezon g.

ingesandt ag. : [lizher] kaset d'ur gazetenn gant ul lenner hag embannet.

ingesorgt ag. : archedet.

ingeschaltet ag. : war enaou, war elum, elum, bev ; *nicht eingeschaltet*, dienaou.

Eingeschaltetsein n. (-s) : elum g.

ingeschlechtig ag. : unrev, unrevek, unreizh, unreizhek.

Eingeschlechtigkeit b. (-) : unrevelezh b.

eingeschlossen ag. : 1. serret, prennet, kloz, endalc'het, e-barzh ; mit eingeschlossen, amañ e-barzh, amañ da-heul, amañ kevret, hag all ; 2. enkel'hiet ; 3. bac'het, klozet, serret. **eingeschnappt** ag. : mouzhus ; er ist schnell eingeschnappt, anoazus eo.

eingeschossig ag. : un estaj dezhañ.

eingeschränkt ag. : bevennet, krennet, termenet, strizh, enk, harzek ; eingeschränkte Sichtweite, hed-gwel berr g. ; stark eingeschränkte Sichtweite, hed-gwel berr-kenañ g. ; [fizik] argenn ; eingeschränkte Molekülrotation, chweladur argenn ar molekul g.

Eingeschränktheit b. (-) : strizhder g., enkter g.

eingeschrieben ag. : 1. enskrivet ; eingeschriebener Kreis, kelc'h enskrivet g. ; er ist schon im Verein eingeschrieben, merket eo dija er c'bleub.

eingeschworen ag. : 1. dalc'het gant ul le ; 2. unanet, unvan ; 3. auf etwas (ak.) eingeschworen sein, bezañ tik (gwrac'h, her, sot, nay, pitilh, touplet, angoulet, lorc'het, ran, dall, stran) gant ubd, bezañ angoulet evit ubd, bezañ ruz war ubd, bezañ paket preñ ubd, bezañ tapet preñ ubd, bezañ tik war ubd, bezañ tik ouzh ubd, bezañ her war ubd, bezañ ur bouch' gant ubd, bezañ tomm ouzh ubd.

eingesessen ag. : annezet, diazezet, o chom ; alt eingesessene Bevölkerungsgruppe, poblad diazezet er vro abaoe pell b.

Eingesottene(s) ag.k. n. : [Bro-Austria] boued-mir g.

eingespannt ag. : dalc'het gant e labour, a-zevri-kaer gant e labour, a-lazh-ki gant e labour, gwir wellañ o labourat ; durch eine dringende Arbeit völlig eingespannt, dalc'het gant ul labour mallus da ober, labour (dever) a-walc'h warnañ, a-zevri-kaer gant e labour, a-lazh-ki gant e labour, gwir wellañ o kas ul labour mallus da benn, en e wir wellañ o kas ul labour mallus da benn, en e wir wellañ gant ul labour mallus da ober, war vec'h, foul warnañ, prez labour warnañ ; immer eingespannt sein, bezañ bepred war an dachenn, bezañ bepred war ar charre, bezañ atav war ar barr.

eingesperrt ag. : bac'het, klozet, serret.

eingespielt ag. : akourset mat.

eingestandenermaßen Adv. : un dra anat eo, ne vo ket nac'het an dra-se ; wir haben uns eingestandenermaßen unfair verhalten, disleal omp bet en e geñver, ne vo ket nac'het an dra-se.

Eingeständnis n. (-ses,-se) : anzav g., anzavadenn b., anzavadur g.

eingestehen V.k.e. (gestand ein / hat eingestanden) : 1. anzav, anavezout, diskleriañ, diskuliañ ; jemandem etwas eingestehen, anzav ubd ouzh u.b. ; nicht einzustehen sein, bezañ dianzavadus, bezañ mezh e anzav ; 3. asantiñ ; es ist ein bisschen weit weg, das gestehe ich offen ein, asantiñ a ran ganit ez eo un tammig pell mont di.

V.em. : **sich eingestehen** (gestand sich ein / hat sich (dat.) eingestanden) : sich (dat.) etwas eingestehen, degemer ubd da wir, anzav ubd, anavezout ubd ; sich (dat.) sein Scheitern eingestehen, anzav e zroukverzh (e c'hwitadenn) etre e roched hag e chouk (etre e chouk hag e chik, etre e roched hag e vruched).

eingestehbar ag. : anzavadus, a c'haller anzav.

eingestellt ag. : 1. tuet (techet, douget) d'ubd ; er ist republikanisch eingestellt, a) a-du emañ gant ar republik ; b) a-du emañ gant ar Strollad Republikan ; 2. auf etwas (ak.) eingestellt sein, bezañ e ged eus (e-sell eus, e-sell ag) ubd, bezañ en engortoz ag ubd ; 3. auf etwas (ak.) eingestellt sein, bezañ arbennikaet en ubd.

eingetragen ag. : marilhet, enskrivet ; er ist schon im Verein eingetragen, merket eo dija er c'bleub.

eingewachsen ag. : [mezeg.] enkiget, enkorfet.

eingewandert ag. : enbroet.

Eingeweide n. (-s,-) : flugez str., flugezennoù ls., bouzelloù ls., piron g., pironenn b., kourailhoù ls., fast g., soitrailhoù ls. ; tierische Eingeweide, togoñoù ls., stripoù ls., stripenoù ls., sklipoù ls. ; Fischeingeweide, fast pesked g. ; dünne Schicht Fett um die Baucheingeweide des Schweins, lard bihan g.

Eingeweide- : [mezeg., korf.] ... flugezel, ... splanknek.

Eingeweidebruch g. (-s,-brüche) : [mezeg.] diskenn bouzelloù g., avelenn gof b., avelenn varlenn b., koeñvenn-vouzelloù b., avelenn b. / toullgof g. / tarzh-kof g. (Gregor), ogad g.

Eingeweidefett n. (-es) : lard-kanded g.

Eingeweidenerv g. (-s,-en,-en) : [korf.] der große Eingeweidenerv, an nervenn splanknek b.

Eingeweidevorfall g. (-s,-vorfälle) : [mezeg.] diskenn bouzelloù g., avelenn gof b., avelenn varlenn b., koeñvenn-vouzelloù b., avelenn b. / toullgof g. / tarzh-kof g. (Gregor), ogad g.

Eingeweidewürmer ls. : [loen.] kest ls., lenkern str., helminted ls.

Eingeweihete(r) ag.k. g./b. : 1. [relij.] skaeried g. [liester skaeridi], skaeriedez b., deskoniad g., deskoniadez b., enlaeedz [liester enlaezi] g. ; 2. mailh g., den arrouet g., den reizhet g.

eingewöhnen V.k.e. (hat eingewöhnt) : boazañ, boaziañ, akoursiñ, broañ, broelañ, gouennañ, atantiñ.

V.em. : **sich eingewöhnen** (hat sich (ak.) eingewöhnt) : boazañ, boaziañ, en em voazañ, kustumiañ, en em akoursiñ, en em vroañ, en em vroelañ, atantiñ ; sich wieder eingewöhnen, distreiñ d'e blegoù kozh, distreiñ d'e lamm, mont da-heul endro e blegoù kozh, mont da-heul, distreiñ d'e boull, riklañ en e goch, distreiñ d'e goch, distreiñ d'e roudenn ; sie hätten sich in Paris nicht eingewöhnt, ne oant ket graet evit chom e Pariz, ne vijent ket en em c'hraet e Pariz.

Eingewöhnung b. (-,-en) : boazadur g., boazadenn b., broeladenn b., broeladur g., broelerezh g.

eingezahlt ag. : paeet, talet ; voll eingezahltes Kapital, kevala peurbaeet g., kevala peurdalet g.

eingezogen ag. : 1. pell diouzh darempred an dud, en distro, en e bart e-unan, en e zigenvez, en dizarempred ; 2. lamet, dalc'het, seziset, lamet eus an amred ; 3. galvet d'ober e servij, enluet, rejmantet, soudaret.

Eingezogenheit b. (-) : digenvezded b., digenvezder g., digenvez g.

eingießen V.k.e. (goss ein / hat eingegossen) : 1. enskuilhañ, dinaouiñ, diskenn, diskargañ, founilhañ, trezennañ, trezeriañ, ensilañ ; sich (dat.) noch ein Glas Wein eingießen, sich (dat.) noch ein Glas Wein eingießen lassen, adkemer gwin, P. eilbanneañ, adouilhañ ; [relij.] gnadenhaft eingegossene Kontemplation, arrestiñ enskuilhet g. ; 2. [kegin.] glec'hiañ, glec'hiñ.

Eingießen n. (-s) / **Eingießung** b. (-,-en) : 1. glec'hiadenn b., glec'h en tomm g. ; 2. [mezeg.] treuzskuilh g., treuzwazhiadur g. ; 3. enskuilhadur g.

eingipflig ag. : unvodel.

eingipsen V.k.e. (hat eingegipst) : plastron.

Eingipsen n. (-s) : plastradur g., plastrerezh g.

eingittern V.k.e. (hat eingegittert) : grilhajiñ.

Einglas n. (-es,-gläser) : gwerenn-lagad b.

Eingläubigkeit b. (-) : undouegeezh b.

eingleisig ag. : 1. ur forzh dezhañ ; *eingleisige Bahn*, hent-houarn ur forzh dezhañ g., unroud g. ; 2. [dre skeud.] gleuroù dezhañ, berrsperedek, berrsperebet, strizhkredik, darsot.

eingliedern V.k.e. (hat eingegliedert) : enframmañ, kenemprañ, kenstagañ, entoueziañ, enteuziñ, enstrolladañ, kendeuziñ ; wieder *eingliedern*, adkenemprañ, kenemprañ a-nevez, adazasaat, azasaat a-nevez ; *jemanden wieder in das Berufsleben eingliedern*, azgouestaat u.b. ouzh al labour ; *jemanden in seine Bande eingliedern*, rollañ u.b. en e vandenn. V.em. : **sich eingliedern** (hat sich (ak.) eingegliedert) : heñvelaat, hevelebekaat, enteuziñ, entoueziañ, en em doueziañ, en em akustumiñ gant an dud ; *sich in etwas (ak.) eingliedern*, entoueziañ en ubd., en em doueziañ gant ubd ; *sich sozial eingliedern*, *sich in die Gesellschaft eingliedern*, kenemprañ er gevredigezh ; *sich wieder in das Berufsleben eingliedern*, azgouestaat u.b. ouzh al labour ; *sich in eine Partei eingliedern*, en em rollañ en ur strollad.

Eingliederung b. (-,-en) : kenemprañ g., kenemprerez g., enframmañ g., enframmadur g., entoueziadur g., enstrolladerez g., enteuzadur g., enteuzidigezh b., entouezierezh g., kendeuzadur g., kendeuzad g., kendeuzidigezh b. ; *soziale Eingliederung*, *gesellschaftliche Eingliederung*, kenemprañ kevredigezhel g., kenempreradur kevredigezhel g., kenemprerez kevredigezhel g., kevanekadur kevredigezhel g.

eingliederungsfähig ag. : heñvelekaus, enteuzadus.

Eingliederungsgeld n. (-s,-er) / **Eingliederungshilfe** b. (-,-n) : skorenn genemprañ b.

eingraben V.k.e. (gräbt ein / grub ein / hat eingegraben) : 1. douarañ, enkeviñ, sankañ, sikañ, plantañ, fourrañ ; *einen Pfahl in die Erde eingraben*, sankañ ur peul en douar, sikañ ur peul en douar, plantañ ur peul ; 2. [dre heñvel.] engravañ, garanañ ; *in Metall eingraben*, engravañ e-barzh ar metal.

V.em. : **sich eingraben** (gräbt sich ein / grub sich ein / hat sich (ak.) eingegraben) : 1. *sich in die Erde eingraben*, en em zouarañ, mont da skoachañ en douar, fourrañ en douar, en em fourrañ en douar, douarañ ; *sich ins Stroh eingraben*, en em fourrañ er plouz, fourrañ er plouz ; 2. [lu] en em gaeañ ; 3. [dre skeud.] *sich ins Gedächtnis eingraben*, chom garanet don e-barzh penn u.b., chom mouillet er galon, chom mouillet en eñvor, chom enlouc'het don e spered u.b., chom al louc'hañs anezhañ pell er spered, chom bev e koun u.b., chom peg-mat er spered, skiltrañ pell en eñvor, chom garanet don en eñvor, chom peg er galon, antren e kalon u.b., mont don e kalon u.b. ; *diese Landschaft hat sich mir tief ins Gedächtnis eingegraben*, chomet eo skeudennou ar c'horn-bro-se sanket don em c'houn (enlouc'het em spered, peg ouzh va spered, mouillet em spered), chomet eo skeudennou ar c'horn-bro-se garanet don em eñvor, en em sikut don em c'houn eo skeudennou ar c'horn-bro-se, da viken em bo soñj eus ar c'horn-bro-se, chom a raio skeudennou ar c'horn-bro-se em memor a-hed va buhez ; *der Zahn der Zeit hat sich tief in sein Gesicht eingegraben*, e zremm a zo roufennet don gant ivin an amzer, kaniet eo e zremm gant ivin an amzer.

engravieren V.k.e. (hat eingraviert) : engravañ, enlouc'hañ.

eingreifen V.gw. (griff ein / hat eingegriffen) : 1. lakaat an dorn e-barzh ; 2. [tekñ.] [dre astenn.] kengrogañ ; *das Rad greift in das Getriebe ein*, kregiñ a ra ar rod e-barzh ar graouenn ; *das Rad greift nicht mehr in die Verzahnung ein*, digendentet eo ar rod ; 3. [dre skeud.] *in jemandes Rechte eingreifen*, aloubiñ war gwirioù u.b. ; 4. kemer diarbennoù ; *disziplinarisch eingreifen*, kastizañ, kemer diarbennoù war tachenn ar c'henurzh ; *schlichtend eingreifen*, sioulaat an traoù, dont da dredeog ; 5. emellout, en em veskañ, mont e-barzh ar jeu,

daremgorañ ; *beschwichtigend eingreifen*, sioulaat an traoù, habaskaat ar speredoù ; *die Polizei griff ein*, emellout a reas ar polis ; *er darf doch nicht in mein Privatleben eingreifen*, n'en deus ket da welet war va zraoù ; 6. [mezeg.] *chirurgisch eingreifen*, gwezhiñ, P. oberata.

Eingreifen n. (-s) : 1. [tekñ.] kengrogañ g., kendentadur g. ; 2. emelladenn b., emell g., emellerez g., daremgor g. ; *dank jemandes Eingreifen*, dre hanterouriez (hantererez) u.b., dre erbed u.b., en erbed u.b., gant moaien u.b., dre voain u.b., dre zorn u.b., dre c'hrad u.b. ; *nur durch Eingreifen des Staates kann dieses Problem gelöst werden*, ne c'hall ket seurt kudenn bezañ diskoulmet hep emell ar Stad (hep daremgor ar Stad) ; *das Eingreifen des Staates sollte nicht auf Kosten der Demokratie geschehen*, bez' e rankfe ar Stad ren e emelloù gant damant d'an demokratelez ; *ohne menschliches Eingreifen*, hep emell den ; 3. alouberez g., aloubidigezh b., aloubadenn b. ; *militärisches Eingreifen*, emelladenn vilourel b.

eingrenzen V.k.e. (hat eingegrenzt) : bevenniñ, enkelc'hiañ, Klozañ.

Eingriff g. (-s,-e) : 1. [tekñ.] kengrogañ g., kendentadur g. ; *Eingriff des Zahnrades*, kendentadur g., krog ar rod dentek g. ; *direkter Eingriff*, enkrog eun g. ; 2. [dre skeud.] emelladenn b., emell g., emellerez g. ; *Eingriff in das Privatleben*, emelladenn e buhez prevez u.b. b., emelladenn en amgant prevez u.b. b., emelladenn en amgant buhez prevez u.b. b., emell en aferioù prevez u.b. g., gaou (noaz) ouzh buhez prevez u.b. g. ; *Eingriff des Staates in die Wirtschaft*, emellerez ar Stad en armerzh g. ; 3. alouberez g., aloubidigezh b., aloubadenn b. ; *Eingriff in jemandes Rechte*, aloubidigezh war gwirioù u.b. b. ; *ohne menschlichen Eingriff*, *ohne Eingriff des Menschen*, hep emell den ; 4. [mezeg.] oberatadenn surjanel b., gwezhiadenn surjanel b. ; *invasiver Eingriff*, gwezhiadenn drewan b. ; *harmloser Eingriff*, oberatadenn guñv b.

Eingrifffeld n. (-s,-er) : [mezeg.] maezienn oberata b.

eingruppieren V.k.e. (gruppierte ein / hat eingruppiert) : rummata.

Eingruppierung b. (-,-en) : rummata g., rummatadur g.

Einguss g. (-s,-gusse) : 1. glechiadenn b., glech' en tomm g. ; 2. enskuilhadur ar metal teuz g., diskargadur ar metal teuz en ubd g., redadur g., redek g. ; 3. [mezeg.] strinkelladur g. ; 4. [tekñ.] moull g.

Eingussform b. (-,-en) : [tekñ] moull g.

Eingusstrichter g. (-s,-) : [tekñ.] founih redek g., trezer redek g.

einhacken V.gw. (hat eingehackt) : 1. pigosat ; 2. bouc'haliañ ; 3. *auf jemanden einhacken*, skeiñ gant u.b. ; 4. [dre skeud.] *auf jemanden einhacken*, arloupiñ war u.b., binimañ ouzh u.b. (Gregor).

V.k.e. (hat eingehackt) : [kegin.] drailhañ, miñsañ.

V.em. **sich einhauen** (hat sich (ak.) eingehackt) : preizhañ ; *sich in eine Telefonleitung einhauen*, preizhañ ul linenn bellgomz.

einhaken V.k.e. (hat eingehakt) : ispilhañ, lakaat e pign ; *das Fenster einhaken*, lakaat ar prenest war e vudurunoù, marchañ ar prenest.

V.gw. (hat eingehakt) : 1. kregiñ e ; 2. [tekñ.] distegnañ ; 3. [dre skeud.] emellout, en em veskañ, mont e-barzh ar jeu.

V.em. : **sich einhauen** (hat sich (ak.) eingehakt) : kregiñ e kazel u.b., kazeliañ an eil gant egile ; *sie gehen eingehakt*, mont a reont kazel-ha-kazel (kazel-ouzh-kazel, brec'h-ouzh-brec'h, kazi-kazel), kazeliañ a reont an eil gant egile ; *sich bei jemandem einhauen*, kregiñ e brec'h u.b., kregiñ e kazel u.b.,

kazeliañ u.b., kazeliañ gant u.b. ; *ihre kleinen Finger waren eingehakt, sie hatten ihre kleinen Finger eingehakt*, biz-ha-biz edont.

-einhalb Adv. : ... hanter ; *eineinhalb Jahre*, bloaz hanter ; *eineinhalb Stunden*, un eurvezh hanter, un eur hanter ; *zweieinhalb Tage*, daou zevezh hanter ; *dreieinhalb Meter lang*, tri metr hanter hed, tri metr hanter a hed.

einhalsig ag. : ... ungouzoug.

Einhals-Rundkolben g. (-s,-) : [kimiezh] boullestr ungouzoug g.

Einhalt g. (-s) : harz g., arsav g., ehan g., paouez g., harp g., kae g. ; *einer Sache Einhalt tun*, lakaat harz d'udb, lakaat harz war udb, lakaat un harp d'udb, lakaat morsch d'udb, troc'hañ udb, reiñ harz d'udb, troc'hañ d'udb, mougañ udb, troc'hañ groñs a-raok udb, mirout ouzh udb a c'hounit tachenn, herzel udb, skodiñ udb, skoilhañ udb, sparlañ ouzh udb, kas a-enep udb, ober brezel d'udb, kaeañ ouzh udb, diarbenn udb, lakaat diwezh d'udb, echuiñ gant udb, lakaat disoc'h d'udb, lakaat fin d'udb, lakaat penn d'udb, lakaat termen d'udb, finañ d'udb, kaout fin gant udb ; *einer Krankheit Einhalt gebieten*, troc'hañ ur c'hleñved, lazhañ ur c'hleñved, harluañ ur c'hleñved adouez an dud, harluañ ur c'hleñved a-vetoù an dud, terriñ ur c'hleñved, terriñ war ur c'hleñved, maoutañ ur c'hleñved, diarbenn ur c'hleñved ; *der Entwaldung Einhalt gebieten*, lakaat harz d'an digoadañ ; *Feuer und Wasser Einhalt gebieten*, diarbenn an tan hag an dour ; *wir müssen unbedingt der Preisseigerung Einhalt gebieten*, poent eo lakaat harz d'ar prizioù da greskiñ.

einhalbbar ag. : miradus, a c'haller mirout ; *nicht einhalbbar*, anviradus, na c'heller ket mirout.

einhalten V.k.e. (*hält ein / hielt ein / hat eingehalten*) : 1. herzel, lakaat da chom a-sav, fardellañ, mougañ, gwaskañ, moustrañ, derc'hel ; 2. [dre astenn.] derc'hel, derc'hel da, sevériñ, mirout, ober diouzh ; *sein Versprechen einhalten*, derc'hel ur bromesa, kenderc'hel ouzh e bromesa, derc'hel d'e c'her, derc'hel d'e laval, delc'her d'e bromesa, sevériñ e bromesa, sevériñ d'e bromesa, sevériñ e ousrtl, ober e ousrtl, sevériñ un dra ouslet, mirout e c'her, mirout e feiz, ober e c'her, ober e gomz, mirout al le a oa bet touet, peurzelc'her e c'her ; *das Versprechen wurde eingehalten*, ar bromesa a oa aet da wir ; *den Kaufvertrag einhalten*, delc'her e varc'had ; *die festgelegten Bedingungen einhalten*, mirout an divizoù merket ; *eine Frist einhalten*, derc'hel d'an termen, damantiñ d'ur goursez, chom e-barzh an termen lakaet ; *er kann das Arbeitstempo nicht einhalten*, ne zeu ket da boursuiñ, foulet eo, herr labour a zo warnañ, dilañsañ a ra war e labour, tapout a ra dilañs gant e labour, tapout a ra dale gant e labour, tapet eo diwezhat gant e labour, chom a ra e labour a-rev gantañ, labour 'zo en arrelaj gantañ, chom a ra e labour àr-dreñv gantañ, chom a ra e labour diwar-lerc'h (a-ziwar-lerc'h) gantañ, en em gavout a ra berr gant e labour, tapet eo war-lec'h, paket eo berr, tapet eo berrek, berrek eo gant e labour, tapet en deus ar bouc'h, n'eo ket lodenn evit labourat, P. bec'h a zo war e lasenn ; 3. heuliañ, sentiñ ouzh, sujañ da, mirout, doujañ da, sujañ da ; *ein Gesetz einhalten*, sentiñ ouzh ul lezenn, mirout ul lezenn, doujañ d'ul lezenn, sujañ d'ul lezenn, bezañ doujus d'ul lezenn ; *ein Gesetz nicht einhalten*, terriñ ul lezenn, mont hebiou d'ul lezenn, mont dreist (a-enep) ul lezenn, disentiñ ouzh ul lezenn ; *nach 22 Uhr ist Ruhe einzuhalten*, goude dek eur noz e ranker chom sioul, war-lerc'h dek eur noz e ranker chom peoc'h ; *rigoroses Schweigen ist einzuhalten*, tevel 'zo ret ; 4. [relij.] mirout, berzañ, gouarn ; *das Fasten einhalten*, mirout ar yun ; *ein strenges Fasten einhalten*, ober ur yun strizh g., yunañ strizh ; *den Sabbat einhalten*, mirout ar

sabat ; *den Sabbath nicht einhalten*, terriñ ar sabat ; 5. [kirri-tan] derc'hel da ; *die rechte Seite einhalten*, chom war an tu dehou, derc'hel mat d'an tu dehou ; *er weiß, die goldene Mitte einzuhalten*, hennezh a vez atav kempouez an traoù gantañ, plaeñ eo an den, hennezh a oar moull.

V.gw. (*hält ein / hielt ein / hat eingehalten*) : *mit etwas einhalten*, ehanañ gant udb ; *mit dem Lesen einhalten*, paouez (ehanañ) da lenn.

Einhaltung b. (-,en) : 1. harz g., arsav g., ehan g., paouez g. ; 2. [dre astenn.] mirerezh g., miridigezh b., sevenidigezh b., sevenadenn b., sevenadur g., sentidigezh b., douj g., doujañs b. ; *auf die Achtung und Einhaltung der Menschenrechte hinwirken*, diogeliñ an doujañs gwirion ouzh gwirioù mab-den ; *die strikte Einhaltung des Gesetzes*, miridigezh strizh al lezenn b. ; [relij.] *die Einhaltung des Fastens*, miridigezh ar yun b.

einrämmern V.k.e. (*hat eingehämmert*) : 1. sinkañ (sikañ, plantañ) a daolioù morzhel ; 2. [dre skeud.] diferañ [fdb d'u.b.], plantañ don en empenn u.b., sinkañ e penn u.b., sikañ e penn u.b., bountañ e penn u.b., troadañ e penn u.b., diazezañ [ur mennozh, ur soñj] e spered u.b. ; *jemandem etwas einrämmern*, plantañ don udb e penn u.b., bountañ udb e penn u.b., diazezañ udb e spered u.b., gennañ start udb e kreiz u.b., gennañ don udb e kalon u.b., diferañ udb d'u.b., troadañ (c'hwezhañ, bountañ, fourrañ) udb e penn u.b. ; *jemandem einrämmern, was er zu sagen hat*, c'hwezhañ e teod u.b., ober e deod d'u.b., ober e veg d'u.b., ober e c'henou d'u.b., merat u.b.

V.gw. (*hat eingehämmert*) : fraoulat ; *mit den Fäusten auf jemandes Gesicht (ak.) einrämmern*, plantañ e fas u.b. a zornadoù, reiñ diwar e staon d'u.b., reiñ war e veg d'u.b., reiñ war e benn d'u.b., friata u.b., terriñ e c'henou d'u.b., skeiñ war genou d.u.b., drailhañ e c'henou d'u.b., pladañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., terriñ e fas d'u.b., terriñ e benn ouzh u.b., lardañ e zivskouarn d'u.b. ; *auf jemanden einrämmern*, lopañ u.b., lopañ war u.b., lopañ gant u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., torbilat u.b., trepanañ u.b., reiñ un trepan d'u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, blodañ e gorf d'u.b., reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostou u.b., dresañ e ganelloù d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., plantañ taoliou gant u.b., reiñ an drell d'u.b., lardañ e billig d'u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b., gwiskañ ur saeed vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ un toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., reiñ laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saeed vazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lêr d'u.b., roustañ u.b., skrivilleañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), reiñ ur roustad druz d'u.b., reiñ ur fraead d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., reiñ un dres d'u.b., ober un dres d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., reiñ bourr d'u.b., diboul trennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e gamm lip d'u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadoù d'u.b., mont d'u.b. a gogoù berr, kannañ u.b. a vat, kannañ u.b. a-griz-poazh, boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, breviñ u.b. a daolioù, broustañ u.b. a daolioù, flastrañ u.b. a daolioù, sevel akiulhetenn diwar u.b., bazhata kaer (fustañ, pilat) u.b., ober butun gant u.b., ober bleud gant u.b., ober ur frigasenn ouzh u.b., frikañ u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ koad d'u.b., reiñ kastrilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., dornañ u.b. a gof da gein, dornata u.b., teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, pilat u.b. evel pilat c'hwez, dornañ u.b. evel pilat c'hwez.

V.em. : **sich einhämmern** (hat sich (dat.) eingehämmert) : *sich (dat.) etwas einhämmern, plantañ udb don en e benn, troadañ udb en e spered.*

Einhämmern n. (-s) : *Einhämmern von Werbeslogans, bruderezh a-daoł trañch g., bruderezh forzh pegement g., bruderezh taer g., bruderezh ken-ha-ken g., bruderezh ken-ha-kenañ g., bruderezh mui-pegen-mui g., bruderezh gwazh-pegen-gwazh g., fraoulerezhan daravel g.*

Einhand- : [sport, merdead.] ... an-unan, ... en e unan.

einhandeln V.k.e. (hat eingehandelt) : **1.** eskemmañ, trokañ ; **2.** [kenw.] prenañ.

V.em. : **sich einhandeln** (hat sich (dat.) eingehandelt) : tapout, pakañ, dastum, serriñ ; *sie werden sich (dat.) damit Ärger einhandeln, emaint o tarbariñ ur gwall gudenn dezho o-unan, emaint oc'h en em lakaat dindan vec'h, emaint o sachañ bec'h war o c'hein, emaint o sachañ ar charr war o c'hein, emaint o sachañ ar moc'h war o zreid, emaint o tennañ tan war o c'hein, emaint o tanzen trubuilhou a-benn an amzer da zont, emaint o hadañ danvez keuz, emaint o hadañ greun keuz, emaint o hadañ kerse, emaint o hadañ keuz, emaint o prenañ kerse, emaint o prenañ keuz, emaint o prenañ morched, trabas o do war gement-se, gwall afer o do da gaout abalamour d'an dra-se, afer fall a bakint abalamour d'an dra-se, kement-se a raio heg dezho.*

Einhänder g. (-s,-) : mank g., moñs g., mogn g., paotr e zorn mogn g.

Einhandflöte b. (-,n) : [sonerezh] galoubed g.

einhändig ag. : **1.** mogn, mank, mankart, moñs, monk ; *ein Einhändiger, ur mankard g., ur mank g., ur mogn g., ur moñs g., ur paotr mogn e zorn g. ; eine Einhändige, ur vankell b., ur vaouez mogn he born b. ; **2.** [sonerezh] gant un born.*

Adv. : gant un born.

einħändigen V.k.e. (hat eingehängt) : *jemandem etwas einħändigen, lakaat udb etre daouarn u.b.*

Einhändigung b. (-,en) : roadenn b., roidigezh b., kasadur g.

Einhändigungsschein g. (-s,e) : paper-diskarg g., lizher-diskarg g., skrid-degemer g.

Einhandregatta b. (-,regatten) : [sport, merdead.] redadeg en e unan b., redadeg an-unan b.

Einhandweltumsegelung b. (-,en) : [sport, merdead.] redadeg-vor en e unan tro-dro d'ar bed b., redadeg-vor an-unan tro-dro d'ar bed b.

Einhandsegeln n. (-s) : [sport, bigi] redadeg en e unan b., redadeg an-unan b.

einħängen V.k.e. (hat eingehängt) : ispiłhañ, lakaat e pign ; *das Fenster einħängen, lakaat ar prenest war vudurun, lakaat ar prenest war e vudurunoù, marċhañ ar prenest ; [pellgomz] den Hörer einħängen, adskourrañ selaouer ar pellgomzer, advarčhañ selaouer ar pellgomzer, skourrañ ar pellgomzer.*

V.em. : **sich einħängen** (hat dich (ak.) eingehängt) : kregiñ e kazel u.b., kazeliañ an eil gant egile ; *sich bei jemandem einħängen, kregiñ e brec'h u.b., kregiñ e kazel u.b., kazeliañ u.b.*

einħauchen V.k.e. (hat eingehaucht) : c'ħwezhañ, enc'ħwezhañ ; *jemandem neues Leben einħauchen, degas startijenn nevez d'u.b., buhezekaat u.b., divorediñ u.b., c'ħwezhañ buhez en u.b.*

einħauen V.k.e. (haute ein / hat eingehauen) : **1.** freuzañ, terriñ ; *jemandem den Schädel einħauen, fraouliñ e benn d'u.b., frikañ e benn d'u.b., tarzhañ kraoñenn e benn d'u.b., terriñ e benn ouzh u.b. ; **2.** engravañ, kizellañ.*

V.gw. (haute ein / hieb ein // hat eingehauen) : *auf jemanden einħauen, reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostou u.b., dresañ e ganelloù d'u.b., reiñ ur*

prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., lardañ e billig d'u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b., gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ un toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., reiñ laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lér d'u.b., roustañ u.b., skrivellañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), reiñ ur roustad druz d'u.b., reiñ ur fræead d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., reiñ un dres d'u.b., ober un dres d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., reiñ bourr d'u.b., diboul trennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., bazhata kaer (fustañ, pilat) u.b., lopañ u.b., lopañ war u.b., lopañ gant u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., torbilat u.b., trepanañ u.b., reiñ un trepan d'u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadou d'u.b., mont d'u.b. a grogoù berr, kannañ u.b. a-vat, kannañ u.b. a-griz-poazh, boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, breviñ u.b. a daolioù, broustañ u.b. a daolioù, flastrañ u.b. a daolioù, sevel akiulhetenn diwar u.b., teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, pilat u.b. evel pilat c'ħwez, dormañ u.b. evel pilat c'ħwez, dormata u.b., ober butun gant u.b., ober bleud gant u.b., ober ur frigassenn ouzh u.b., frikañ u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ koad d'u.b., reiñ kastrilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., dormañ u.b. a gof da gein ; *mit dem Säbel auf Menschen einħauen, skeiñ war an dud gant lemm e sabrenn, skeiñ war an dud gant barvenn e sabrenn, sabrennañ tud.*

einħäusig ag. : **1.** [louza.] monoek ; *einħäusige Pflanzen, plant monoek str. ; **2.** [dre skeud.] chomidik, divonedus, luduek, ludu, yeuek.*

Einhäusigkeit b. (-) : [louza.] monoegesh b.

Einhausung b. (-,en) : [tekn.] **1.** gwisk g., gwiskad g., gronn g., gronnadur g. ; *schallämpfende Einhausung, koufr stengae g. ; **2.** goudoren b., toenn b.*

einheben V.k.e. (hob ein / hat eingehoben) : [Bro-Austria] enkefiañ.

einheften V.k.e. (hat eingeheftet) : **1.** [levr] strollañ, krafañ ; **2.** [gwiad.] krafañ, braswiat ; **3.** [moull.] enlevrañ ; **4.** renkañ.

einhegen V.k.e. (hat eingehegt) : kaeañ, garzhañ, enklozañ.

Einhegung b. (-,en) : enklozadur g.

einheimisch ag. : eus ar vro, -bro, henvroat, orinadel, kentvroat, engenidik, [louza.] broat ; *einheimische Sitten, gizioù eus ar vro ls. ; die Einheimischen, ar vrodi ls., ar vroiz ls., tud ar vro ls., an henvroidi ls., an henvroiz ls., an engenidien ls., ar boblañs henvroat b. ; die einheimischen Tiere, loened ar vro ls., al loened eus ar vro ls. ; einheimische Pflanzen, plant broat str. ; einheimisch werden, hefvelaat, hevelebekaat, enteuziñ.*

einheimsen V.k.e. (hat eingehemst) : **1.** sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum, gorren, eostiñ, gronnañ, klozañ ; **2.** P. [dre skeud.] eostiñ, dastum, gouunit, rastellat ; [sport, c'hoarioù] *alle Preise einheimsen, riñsañ an holl brizioù, rastellat an holl brizioù ; alle Gold- und Silbermedaillen einheimsen, riñsañ an holl veladennoù aour hag arc'hant, rastellat an holl veladennoù aour hag arc'hant.*

Einheirat b. (-) : kerentiezh dre zimeziñ b.

einheiraten V.gw. (hat eingehieratet) : *in eine Familie einheiraten, dont da vezañ kar dre zimeziñ, kerentiañ dre zimeziñ, kerentiañ gant un tiegezh, dont e kerentiezh un tiegezh dre zimeziñ ; das ist eine eingehieratete Tante,*

honevez a zo moereb da-heul din ; *eingeheirateter Neffe*, niz da-heul g.

V.k.e. (hat eingeheiratet) : kerentiañ.

Einheiraten n. (-s) : kerentiañ g., kerentiadur g.

Einheit b. (-,en) : 1. unvez b., unvezenn b., unanenn b., unander g., unanad g. ; *Zeiteinheit*, unanenn amzer b. ; *Maßeinheit*, unanenn vuzuliañ b. ; *Währungseinheit*, unanenn voneizel b. ; [yezh.] *lexikalische Einheit*, unvez c'heriadurel b. ; *autonome lexikalische Einheit*, unvez geriadurel diged b. ; *bedeutungstragende sprachliche Einheit*, unvez eulek b. ; *diskrete Einheit*, *diskrete Spracheinheit*, unvez arskarek b. ; [mat.] *Spalte Einheit*, bann an unanennou g. ; 2. unded b., under g., unelezh b., unanelezh b., unanded b. ; *nationale Einheit*, unded vroadel b. ; *politische Einheit*, unded politikel b. ; [lennegezh, c'hoariva] *die drei aristotelischen Einheiten, die drei Einheiten*, an teir unded, reolenn an teir unded b. ; *Einheit der Handlung*, unded an ober b. (Gregor), unded darvezadur b. ; *Einheit des Ortes*, unded lec'h b. ; *Einheit der Zeit*, unded amzer b. ; 3. unvaniezh b., unaniezh b., unvan g. ; [polit.] *Einheit eines Volkes*, un(v)aniezh vroadel b. ; [dre skeud.] zu einer *Einheit verwachsen sein*, bezañ tout en un dom, bezañ kar ha kilhorou ; 4. [lu] unvez b., bagad g., kevrenn b., rann soudarded b. ; *Kampfeinheit*, unvez stourm b., bagad stourm g. ; 5. [mat.] elfenn unan b. ; 6. [kimiezh] *konstitutionelle Einheit*, goustur g. ; *konstitutionelle Wiederholeinheit*, goustur arren g. ; *Wiederholung der konstitutionellen Einheit*, arreadur ar goustur g. ; 7. [stlenn.] unvez b. ; *Zentraleinheit*, zentrale *Recheneinheit*, *Systemeinheit*, unvez kreiz b. ; *Verarbeitungseinheit*, organ keweriañ g., unvez keweriañ b. ; 8. [ensavadurioù] *Lehreinheit*, unvez kelenn b. ; *Forschungseinheit*, unvez imbourc'h b. ; 9. [greamerezh] *Produktionseinheit*, unvez kenderc'hañ b., unvez kenderc'h b.

Einheitensystem n. (-s,-e) : [fizik] reizhiad unanennou b.

einheitlich ag. : 1. unvan, peurunvan, unanus, unvezus ; *eine großflächig einheitliche Ackerfläche*, ur pezh mell gorread labour gounid en ur dalc'h g. ; [bev.] *einheitlicher Bauplan der Lebewesen*, doarennou kenglotus ls., kengloterezh ar stummoù g. ; 2. unel, unanel ; *einheitlicher Preis*, priz unel g. ; 3. [preder., Husserl] unadek ; *einheitliche intentionale Beziehung*, diazalch'ambredel unadek g.

Adv. : e bloc'h, a-stroll, a-unan, bloc'h, a-unvan, a-unvouezh, holl a-bezh, en ur bagad, a-gevret, a-bezh-kaer, holl d'un dro, holl gwitibunan, kement hini a zo anezho, e-kevret, asambles, en ur pezh, en ur ser, ser-ha-ser, e-ser, a-genstroll, a-geñver, a-gor, a-unstroll, a-vandenn, a-vagad, a-strob, a-vostad, kumun, en ur stern, boutin, e boutin, ken- ; *einheitlich vorgehen*, labourat diwar ur raktres hollek, mont dezhi gant kenurzh.

Einheitlichkeit b. (-) : 1. unvanded b., unvander g. ; 2. unelezh b., unanelezh b., unanded b., unded b., under g.

Einheitsbestrebung b. (-,en) : strivoù da-gaout an unvaniezh ls.

Einheitsdenken n. (-s) : [polit.] das *Einheitsdenken*, an unpreder g.

Einheitselement n. (-s,-e) : [mat.] elfenn unan b.

Einheitsgebühr b. (-,en) : taos unvan g.

Einheitsklassenboot n. (-s,-e) : bag unrizh b. [liester bigi unrizh].

Einheitskleidung b. (-,en) : dilhad unvandoare g./ls., unwisk g.

Einheitsfläche b. (-,n) : [mat.] gorreenn unanenn b.

Einheitslehre b. (-) : [preder.] unelouriez b., monouriez b., monegezh b.

Einheitsmasse b. (-,n) : [mat.] dasparzh skoanet g.

Einheitsmatrix b. (-,matrizen) : [mat.] oged unanenn g.

Einheitspartei b. (-,en) : [polit.] strollad unel g., unstrollad g. ; [RDA] *sozialistische Einheitspartei Deutschlands (SED)*, strollad sokialour peurunvan Bro-Alamagn g.

Einheitspreis g. (-es,-e) : priz unel g.

Einheitspreisgeschäft n. (-s,-e) : stal-werzh priz unel b.

Einheitsquadrat n. (-s,-e) : [mat.] karrez unanenn g.

Einheitsregime n. (-s,-s) : [polit.] renad unelour g.

Einheitssatz g. (-es,sätze) : feur unel g.

Einheitsschule b. (-,n) : skol unel b.

Einheitsstaat g. (-es,-en) : [polit.] Stad unelour b.

Einheitstarif g. (-s,-e) : priz unel g.

Einheitsvektor g. (-s,-en) : [mat.] sturiadell unan b., sturiadell unanenn b.

Einheitswährung b. (-,en) : unvetalegezh b., moneiz unel g.

Einheitszeit b. (-) : amzer hollvedel b.

einheizen V.gw. (hat eingheizt) : 1. tommañ, goriñ ; *tüchtig einheizen*, tommañ mat, goriñ mat ; 2. [dre skeud.] P. *jemandem tüchtig einheizen*, kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandaladenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draou d'u.b., lavaret e begement d'u.b., rannañ e gamm d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., lammat war boutonioù u.b., en em arastiñ ouzh u.b., en em gemer ouzh u.b., en em lakaat ouzh u.b., en em lakaat gant u.b., malañ gros d'u.b., ober ur rez d'u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., kannañ e gouez (e roched) d'u.b., reiñ ur c'houez d'u.b., koueziañ e benn d'u.b. / kivijañ tonenn e benn d'u.b. (Gregor), lardañ e billig d'u.b., teñsañ u.b., krozal u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., gwalarniñ u.b., skandalat u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., rezoniñ u.b., gourdrouz u.b., kastizañ u.b., plantañ kentel gant u.b., ober kelenn d'u.b., ober skol d'u.b., hejañ e c'hwen d'u.b., hejañ e laou d'u.b.

Einheizer g. (-s,-) : mesker g., kabaler g., dispac'her g., korzhour g.

Einheizerin b. (-,nen) : meskerez b., kabalerez b., dispac'herez b., korzhourez b.

einhellig ag. : unvouezh, unvan, a-unvouezh, a-unan ; *einhellige Zustimmung*, asant an holl g., asantadeg b., aotreadeg b. ; *der einhellige Wille*, an unyoùl b. ; *wir sind der einhelligen Ansicht, dass die Situation gefährlich ist*, an holl ac'hanomp gwitibunan a soñj dezh o vo start an abadenn (ez eo gwall arvarus hon doare), an holl ac'hanomp gwitibunan a zifenn e vo start an abadenn (ez eo gwall arvarus hon doare), kordañ a ra hor mouezhioù evit lavaret e vo start an abadenn ; *einhelliges Lob ernten*, eostiñ ur barrad meuleudiou, eostiñ meuleudi digant an holl (a bep tu), bezañ roet d'an-unan mil meuleudi gant an holl, bezañ roet d'an-unan a bep seurt meuleudi gant an holl.

Adv. : a-unvouezh, a vouezh an holl, a-unan, a-unvan, en ur vouezh, en ur soñj, kement hini a zo anezho, holl gwitibunan, en ur pezh, a-genglev.

Einhelligkeit b. (-) : unvouezh b., unaniezh b., unvanded b., unvander g., kenglev g., emglev g., reizhded b., unvanezh b.

einhemmen V.k.e. (hat eingehemmt) : [tekn.] skoilhañ, sparlæñ.

einhenkeln V.em. : **sich einhenkeln** (hat sich (ak.) eingehenkelt) : P. 1. kregiñ e brec'h u.b., kregiñ e kazel u.b., kazeliañ u.b. ; 2. mont kazel-ha-kazel (kazel-ouzh-kazel, brec'h-ouzh-brec'h).

einher- rakverb rannadus a verk ul lusk etrezek an hini a gomz. Doare al lusk a vez resisaet gant ar verb.

da skouer : *einherbrausen*, (ist) : tremen a-dizh hag a-dak (d'an druilh, d'an druillh-drask), tremen gant trouz bras ;

einherstolzieren, (ist) : pompadiñ o tremen, tremen rok an

tamm eus an-unan, torodelliñ ; *majestatisch einherschreiten*, kerzhet gant meurdez.

einhergehen V.gw. (ging einher / ist einhergegangen) : 1. mit etwas *einhergehen*, bezañ liammet gant ubd, bezañ kenstag ouzh ubd, mont par-ouzh-par gant, mont keñver-ha-keñver gant ; die Krankheit geht meistens mit Fieber einher, peurliesañ e vez terzhienn gant ar c'leñved-se, reol eo kaout terzhienn pa vezet gant ar c'leñved-se, ordinal e vez azonet ar c'leñved-se gant terzhienn ; 2. tremen, bale, kerzhet a-zoug e gamm (a-zoug-kamm, a doug e gamm, dousik ha plaeñ, plarik, war e chorregezh, war e gamm, ent habaskik, war e bouez, war e bouezig, war e sklavig, war e zres, war e zresig, war e nañv, war e nañv-kaer, war e nañvig, war e nañvigou, war e boz, war e blaen, war e vadober), mont a-hed e gamm, mont diouzh e gamm, kontañ e gammedou / kerzhet goustadik / kerzhet sioulik / selaou e bazioù (Gregor).

einhäckerig ag. : [loen.] un tort dezhañ war e gein, ur bos dezhañ war e gein ; *einhäckeriges Kamel*, dremedal g.

einholen V.k.e. (hat eingeholt) : 1. kerc'hat, mont d'ober prenadennoù, mont d'ober defotachou ; Gott hat sie in seinen ewigen Frieden eingeholt, Doue a zec'havalas anezhi d'e baradouz ; 2. jemanden einholen, pakañ u.b., tapout u.b., adtapout u.b., tizhout u.b., [sport] gounit war u.b. a veg troad ; seinen Rückstand wieder einholen, adtapout e zilañs ; 3. [merdead.] ein Tau einholen, sachañ war ur fun (war ur fard) ; die Netze einholen, sevel (gorren, dizourañ, divorañ disontiñ) ar rouedoù ; Langleinen einholen, gorren kerdin-higennou ; das Schleppnetz einholen, sevel (gorren, dizourañ, divorañ) ar roued-stlej ; die Korbreusen einholen, gorren ar c'hevell, sevel ar c'hevell, dizourañ ar c'hevell, divorañ ar c'hevell, disontiñ ar c'hevell ; den Anker einholen, sevel an eor, sevel ar bigell, dizeoriañ, digrapañ an eor ; die Segel einholen, amenañ (Gregor), ameniñ ar gouelioù, diskenn ar gouelioù, diskenn al lien-gouel, diskenn al lien, dioueliañ, diskar ar gouelioù, kargañ ar gouelioù, pakañ al lien, farleañ, serriñ al lienoù, teuler al lien en traoñ ; 4. die Flagge einholen, gouizañ ar banniel, diskenn ar banniel ; 5. [dre skeud.] die verlorene Zeit wieder einholen, adtapout an abuzoù amzer (an amzer gollet, an dale) ; 6. die Erlaubnis einholen, goulenn an aotre, goulenn droed ha koñje evit ober ubd ; 7. über etwas Auskünfte einholen, mont da c'houlenn (da glask) titouroù diwar-benn ubd, klask disaouzan a-zivout ubd, ober enklask diwar-benn ubd, dastum ditouroù diwar-benn ubd, pennouïñ titouroù (ditour) diwar-benn ubd, klask ditour diwar-benn ubd, ditourañ ubd, titouriñ ubd, en em zaveiñ a-zivout ubd, enklask / kemer kentel / lakaat poan da c'houzout ubd (Gregor), mont da glask skléríjenn diwar-benn ubd ; sie hat sich allerlei Auskünfte eingeholt, graet eo ganti he fourvez a ditouroù ; 8. tapout, pakañ, dastum, serriñ, gounit ; er hat sich eine schlimme Krankheit eingeholt, tapet (dastumet, serret, paket) en deus ur gwall gleñved, stropet en deus ur gwall gleñved outañ, tapet en deus e valapa (e fall, e jeu) ; 9. sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum.

Einholen n. (-s) : [merdead.] gorren g. ; das Ausbringen und das Einholen, ar mouilhañ hag ar gorren.

einholmig ag. : unpost ; *einholmige Leiter*, skeul unpost b. **Einholmeiter** b. (-,n) : skeul unpost b.

Einholnetz n. (-es,-e) : roued defotachou b., roued prenadennoù b.

Einholtasche b. (-,n) : sac'h defotachou g., sac'h prenadennoù g., kabas g., kabasenn b.

Einhaltung b. (-,en) : goulenn g.

Einholzeit b. (-) : [merdead.] gorren g. ; Aussetzzeit, Verbleib der Leine im Meer und Einholzeit, ar mouilhiñ hag ar gorren.

Einhorn n. (-s,-hörner) : 1. [mojenn.] unkorneg g. [/iester unkorneged], march-kornek g. ; [ardamezouriez] steigendes Einhorn, unkorneg skoelf g. ; 2. [loen] narwal g. ; 3. [stered.] steredeg an Unkorneg b.

einhörnig ag. : unkorn, unkornek ; *einhörnige Kuh*, buoc'h beskorn b., beskorn b. ; *einhörniger Stier*, tarv beskorn g., beskorn g.

Einhornschncke b. (-,n) : [loen.] maligorn unkorn g.

Einhufer g. (-s,-) : [loen.] unkarneg g., ekuideg g. ; die Einhufer, an ekuideged ls., an unkarneged ls.

einhufig ag. : [loen.] unkarnek.

einħüllen V.k.e. (hat eingehüllt) : 1. goleiñ, gronnañ, farlokañ, tamolodiñ, pakañ, dastum, goueliañ, gwiskañ, klozañ, souchañ, souchañ kloz ; in ein Leichtentuch einħüllen, sebeliañ / lienañ (Gregor) ; der Nebel hüllt das Tal ein, neuñvi a ra an draonienn el latar, beuzet eo an draonienn el latar, koñfontañ a ra an draonienn el latar, gronnet eo an draonienn a latar ; in ein Tuch eingehüllt, liñselet ; in eine Wolldecke eingehüllt, pallennet, souchet-kloz en ur pallenn ; in ihren Schal eingehüllt, tamolodet en he frileuzenn ; 2. [mentoniezh] amspinañ.

V.em. : **sich einħüllen** (hat sich (ak.) eingehüllt) : 1. sich warm einħüllen, en em gafunañ, en em c'ronnañ, en em bakañ ; ich hatte mich dick eingehüllt, lakaet em boa ur bern dilhad dindanon, doublet mat e oan ouzh ar wallamzer, tamolodet em boa ur bern dilhad en-dro din, lakaet em oa gloanaj en-dro din, lakaet em oa ur c'hoanenn en-dro da'm c'horf ; er hüllte sich in seinen Mantel ein, tapout a reas e vantell an-dro dezhañ, tamolodiñ a reas e vantell en-dro dezhañ ; 2. [dre skeud.] sich in seine Würde einħüllen, kemer digarez diouzh e anv mat evit klozañ war an-unan ha chom war-dav, digareziñ e vriegezh evit tevel, siguriñ e anv kaer evit derchel kloz war e soñjou.

Einhüllen n. (-s) : gronn g., gronnadur g., pakidigezh b., pakadurezh b.

Einhüllende ag.k. b. : [mat.] amspinenn b., amspinadenn b., krommenn amspinat b.

einħundert niver. : kant, 100. ; *einħundert Eier*, ur c'chantad viou g., ur c'chant viou g.

einħundertachtzig niv. : kant tri, tri ha kant, kant teir, teir ha kant, 103.

einħundertdreißig niver. : dek ha c'hwec'h-ugent, kant tregont, 130.

einħundertreiundzwanzig niver. : kant tri warn-ugent, 123.

einħundertneunzig niver. : kant dek ha pevar-ugent, dek ha nav-ugent, 190.

einig ag. : unvan, unanet, a-unan, a-unvan, a-untu, a-du an eil gant egile ; *einig sein*, bezañ unanet, bezañ unvan, bezañ a-unan, bezañ a-unvan, bezañ plaen an traoù etrezo, kanañ ar gousperou war ar memes ton, bezañ o peuriñ war ar memes tachenn, bezañ a-vouezh an eil gant egile, toniañ an eil gant egile, bout ag un intent, bezañ en ur soñj ; *einig werden*, errouut mat, dont d'en em glevet, kouezhañ a-du, en em glevet, en em gordañ, ober emglev, ober intent ; über einen Handel einig werden, en em glevet war ur marc'had, tonkañ ur marc'had, juntañ ur marc'had, siellañ ur marc'had, tremen ur gra, en em gordañ war divizoù ur marc'had, en em glevet war divizoù ur marc'had, ober ar gra, ober marc'had ; ich bin mit ihm in diesem Punkt einig, a-du emaon gantañ war ar c'hraf-se, bez' emaon a-unan gantañ war ar poent-se, aviz on anezhañ war ar poent-se, asant on gantañ war ar poent-se, asantiñ a ran gantañ war ar poent-se ; wir sind uns darüber einig, dass die Situation gefährlich ist, an holl ac'hanomp gwitibunan a soñj dezho e vo start an abadenn (ez eo gwall arvarus hon doare), kordañ a ra ar

mousezhioù evit lavaret e vo start an abadenn ; sie sind sich einig, a-unan emaint etrezo ; alle machen vor, einig zu sein, an holl a vez plaen diwar-ch'orre.

einige(r,s) : 1. *anv-gwan* : un nebeud, ... bennak, ur ... bennak, un nebeudig ..., un nebeudad ... g., un dornad ... g., un troñsad ... g., ur flac'had ... b., ur vozad ... b., un togad ... g., ur pakad ... g., meurik a ... ls. ; *einige Leute*, ur frapad tud g., ur rumm g., ur rummad tud g., tud 'zo, serten tud, darn, un darn dud, lod, tud, hiniennou, unanennou, unanoù, unanoù bennak, unan bennak, ur re bennak, reoù, tudennoù, ur guchenn, greunigoù a dud, meurik a hini, meur a hini, meur a unan, meur a zen, meur a re, lies hini, lies a hini, ur flac'had tud b., ur vozad tud b., ur pakad tud g., unanig bennak, un nebeudad tud, un dornad tud g., un dornadig tud g., un togad tud g., lod eus an dud ; *einige Bekannte und Verwandte*, ur bodadig anaoudeien ha kerent g. ; *einige Monate*, un toullad mizioù g., un nebeud mizioù, ur mizioù bennak, un togad mizioù, meurik a viz ; *einige Jahre vor seinem Tod*, un darn bloavezhiou a-raok ma varvas ; *nach einigen Jahren*, a-benn ur pennad bloavezhiou, a-benn un nebeud bloavezhiou ; *einige Zahlen*, un nebeud niverou, un niverou bennak, un nebeudig niverou, un niver bennak ; *einiges Geld*, un nebeud gwenneien, un tamm gwenneien g., tammou gwenneien ls. ; *einige Grad minus*, un nebeud derezioù dindan mann ; *seit einiger Zeit*, abaoe un abadenn, abaoe ur pennad, ur pennad 'zo, un abadenn 'zo ; *vor einiger Zeit*, n'eus ket pell, n'eus ket paot, n'eus ket pell amzer, n'eus ket c'hoazh gwall diamzer, n'eus ket c'hoazh gwall bell, n'eus ket pell bras, n'eus ket gwall bell-maleürus, n'eus ket gwreso, n'eus ket tamm gwreso, gwechall-nevez, n'eus tamm 'zo ebet, dabord, ergentaou(ik), kentaou, agentaou, n'eus ket gwall belloù, nevez 'zo, ken un nevez 'zo, a-nevez, a-nevez 'zo, nevezik 'zo, n'eus ket pell amzer, n'eus ket keit-se holl c'hoazh, n'eus ket a geit-se holl c'hoazh, un tammig 'zo, ur mareadig amzer 'zo, un tachadig 'zo, ur pennadig 'zo ; *einige Monate vorher*, ur mizioù bennak a-raok ; *nur einige Leute haben das Geräusch gehört*, n'eus nemet unan bennak o deus klevet an trouz ; *einige Tage später*, a-benn un dervezh bennak goude se, un nebeud devezhioù warlerc'h ; *in einigen Fällen*, e troioù 'zo, e degouezhiou 'zo.

2. *raganv amstrizh* : ur re bennak, reoù, unanoù, unanoù bennak, unanigoù, darn, lod, hiniennou ; *einige dreißig*, un tregont bennak, tregont bennak a dud ; *einige von ihnen*, darn anezho, lod anezho, ur rumm anezho, ur rummad anezho, unan bennak anezho, hiniennou anezho ; *einige ... andere ...*, lod ..., lod all ... - an eil re ...., ar re all ... - ur re ... hag ar re all ... ; *einige sind gekommen, andere nicht*, lod a oa deuet, lod all ne oant ket - darn a oa deuet, lod all ne oant ket ; *nur einige haben das Geräusch gehört*, n'eus nemet unan bennak o deus klevet an trouz ; *nach Auffassung einiger, nach Ansicht einiger, nach Meinung einiger*, hervez lod, hervez tud 'zo ; *einiges*, un dra pe dra, un draik bennak ; *er hat einiges mitgemacht*, a bep seurt soubenn en deus bet, ha c'hwerv ha trenk - gwelet en deus bet traou briquet ha traou marellet - ruihet ha diruilhet eo bet gant ar vuhez evel piz er pod (evel piz dre ar pod) - a bep seurt buheziou en deus bet - roulet ar bed en deus bet - gwelet en deus bet meur a varr-avel - tremenet eo bet a-dreuz drez ha spern - douget en deus bet e groaz - gwall drubuilhou en deus bet - mizerioù en deus bet a-walc'h - e zelazhou en deus bet a-walc'h - burutellet eo bet e-kerzh e vuhez gant ur morad a dourmant - beuzet eo bet e-kerzh e vuhez en ur morad a drubuilhou - gouzañvet en deus bet ezwar - gouzañvet en deus bet kalz a ezwarou - gouzañvet en deus bet esgoar - douget en deus bet kaivoù - e walch'a chane en deus bet - tremenet eo meur a wech a-dreuz drez ha

spern - e lod a stokadoù en deus bet - ranket en deus lonkañ anezhi - bec'h a-walc'h en deus bet.

einigeln V.em. : **sich einigeln** (hat sich (ak.) eingeigelt) : 1. [loen.] rodellañ, en em guilhañ ; 2. [dre skeud.] chom en e gorn, en em serriñ war an-unan (warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.), chom e tortou an-unan (en e dorioù h.a.), chom kloz war an-unan (warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.), ober ar goullo en-dro d'an-unan, tec'hel diouzh an dud, en em dennañ pell diouzh safar ar bed, en em dennañ en distro, bevañ en dizarempred, bevañ digavandenn, chom pell diouzh darempred an dud, en em sparlañ, en em glozañ war an-unan (warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.), mont en e grogenn ; er igelt sich ein, tec'hel a ra diouzh an dud, en em dennañ a ra pell diouzh safar ar bed, ober a ra ar goullo en-dro dezhañ, chom a ra kloz warnañ e-unan, n'en em ro da zen ebet, c'hoant en deus chom e-unan-penn, c'hoant en deus chom e-unankaer, chom a ra pell diouzh darempred an dud, chom a ra en e gorn, simudiñ a ra, chom a ra distok diouzh an dud all, bevañ a ra ez distag diouzh an dud all, mont a ra ez distag, bevañ a ra en e bart e-unan, ren a ra e vuhez en e bart e-unan, ul leue hanter dizonet a zo anezhañ, bevañ a ra en digenvez, chom a ra pell diouzh safar ar bed, bevañ a ra pell diouzh safar ar bed, un den ennañ e-unan eo, bevañ a ra en distro, bevañ a ra digavandenn, bevañ a ra en dizarempred, bevañ a ra evel ul lean en un tu bennak, bevañ a ra pell diouzh ar bed / bevañ a ra er-maez eus ar bed (Gregor) ; 3. [lu] en em gaeañ.

Einigelung b. (-,-en) : 1. [loen.] rodellañ g., emguilhañ g. ; 2. [dre skeud.] emdenn g., emdennañ g., [gwashaus] emsparlañ g. ; 3. [lu] emgaeañ g.

einigen V.k.e. (hat geeinigt) : unvaniñ, unaniñ, unanaat, unelaat, lakaat a-unan.

V.em. : **sich einigen** (haben sich (ak.) geeinigt) : kavout un emglev, ober emglev, ober an emglev, kouezhañ a-du, en em glevet, en em gordañ, erruout mat, dont d'en em glevet, en em ingalañ, ober kevredigezh an eil gant egile, ober intent ; sie haben sich darauf geeinigt, eine Straße zu bauen, emglev a zo etrezo evit sevel un hent, emglev o deus graet evit sevel un hent, intent o deus graet evit sevel un hent, graet o deus an emglev da sevel un hent, en em glevet int evit sevel un hent, en em gordet int evit sevel un hent, en em ingalet int evit sevel un hent ; **sich mit jemandem einigen**, en gavout da unan gant u.b., ober kevredigezh gant u.b., intent gant u.b., sevel a-du gant u.b., kordañ gant u.b. ; **wir haben uns nie darauf geeinigt**, biskoazh ne oa emglev ebet etrezomp war ar poent-se, biskoazh n'omp bet ag un intent ; schließlich konnten sie sich einigen, erfin e voe graet etrezo an emglev ; **sie einigten sich schnell über den Preis**, graet e oa bet buan ar priz ; **sie einigen sich über die Art und Weise, wie sie ihre Missetat am besten durchführen können**, en em glevet a reont war an tu gwellañ da gas o falloni da benn.

einigend ag. : unanus, unelaus, unvanus, unvaner, kevreüs, ... kevreañ ; **einigende Struktur**, framm kevreañ g. ; **einigendes Projekt**, raktres unanus g.

Einiger g. (-s-) : unvaner g., kevreer g., dastumer tud g.

einigermaßen Adv. : evit ur pezh, gant kemm ha ment, tamm pe damm, un tamm bennak, a-walc'h, peuz-, etre daou, etre an daou, mui pe vihanoc'h, mui pe vui, muioc'h pe vui, mui pe nebeutoc'h, muioc'h pe nebeutoc'h, kalz pe nebeut, well-wazh ; **du kannst einigermaßen gut Englisch**, un saozneg madik a-walc'h a zeu ganit, te a gomz saozneg ne c'hwit ket ; **er kann einigermaßen gut Deutsch**, un alamaneg madik a-walc'h a zeu gantañ, komz a ra alamaneg ne c'hwit ket ; **mir geht's einigermaßen gut**, ne c'hwitan, ne c'hwitan ket, n'em eus ket da glemm, n'eus ket da glemm ; **es ging ihm so einigermaßen**, mont

a rae evelseik (evel-evel, 'vel-'vel, madik-madik) gantañ, war-nes damant e oa, etre an div lezenn e oa, etre kriz ha poazh e oa, derc'hel a rae da ruzañ anezhi gant poan vras ; *wie geht's* ? - so *einigermaßen* ! mont mat a ra ? - pas re holl ! / mont a ra ? - ya, ruzañ ! / mont a ra ? - evel lost al leue : war draoñ ordin ! ; *ihr habt euch einigermaßen an das Gesetz gehalten*, dalc'het ho peus damdost d'al lezenn, heuliet ho peus damdost al lezenn ; *einigermaßen abhelfen*, brizhwellaat ; es war ihm einigermaßen gelungen, deuet e oa e daol da vadik ; *ich weiß einigermaßen, wie man es tun*, gouzout a ran tamm-pe-damm penaos ober, gouzout a ran mui pe vui penaos ober ; *sie haben die Erklärung einigermaßen verstanden*, komprenet o deus an dispiegadenn muioc'h pe vui, komprenet o deus an dispiegadenn muioc'h pe nebeutoc'h, komprenet o deus an dispiegadenn mui pe nebeutoc'h, komprenet o deus an dispiegadenn mui pe vihanoc'h ; *sie wurden einigermaßen gut aufbewahrt*, miret e oant bet gwell pe welloc'h.

Einigkeit b. (-) : unaniezh b., unvanded b., unvander g., kenunvaniezh b., unvaniezh b., emglev g., emglev-mat g., reizhded b. ; [kr-l] *Einigkeit macht stark*, unaniezh a zo nerzh - un neudenn a dorr krenn, kant a ra ur gordenn - kant neudenn a ra kordenn - kant neudenn a ra ur gordenn - un neudenn ne grougo den, met kant a ra kordenn - daou louam kamm a ra bec'h da unan eeun - daou louarn kamm a zo trec'h da unan eeun - muiañ keuneud, brasañ tantad - un neudenn a zo aesoc'h da derriñ eget ur gudenn, en em unanit eta ; zu einer *Einigkeit kommen*, kouezhañ a-du, kavout un emglev, dont a-benn da sevel un emglev, dont d'en em glevet, errouot mat.

Einigung b. (-,-en) : 1. unanidigezh b., unvanidigezh b., unvanadur g., unanadur g. ; *politische Einigung*, uneladur politikel g. ; 2. kompezadur g., emglev g., emglevadenn b., kevredigezh b., treuzvarc'had g., treuzemglev g., amziviz g., P. renkamant g. ; *gütliche Einigung*, emglev a-gengrad g., emglev dre gaer g. ; zu einer *Einigung gelangen*, eine *Einigung erzielen*, dont d'en em glevet, kavout un emglev, kouezhañ a-du, dont a-benn da sevel un emglev, errouot mat, ober treuzvarc'had, treuzvarc'hata, skoulmañ un treuzemglev, skoulmañ un amziviz, ober kevredigezh an eil gant egile ; *schließlich konnte eine Einigung erreicht (erzielt) werden*, erfin e voe graet etrezo an emglev, deuet e oant d'en em glevet a-benn ar fin.

Einigungsbewegung b. (-,-en) : [polit., istor] luskad unelaat g.
Einigungspunkt g. (-s,-e) : kember g., kraf m'en em gav an holl a-du an eil gant egile g. ; *einen Einigungspunkt finden*, kemberiñ, en em gavout a-du an eil gant egile war ur c'hráf bennak.

Einigungsvertrag g. (-s,-verträge) : [polit.] feur-emglev unaniñ g.

einimpfen V.k.e. (hat eingimpft) : 1. [mezeg.] brec'hiñ, enkontammiñ, lakaat ar vrec'h da ; 2. [dre skeud.] diferañ d'u.b., sankañ e penn u.b., plantañ e spered u.b., sikañ e penn u.b., diazezañ [ur mennozh, ur soñj] e spered u.b. ; *jemandem etwas einimpfen*, diferañ ubd d'u.b., plantañ don ubd e penn u.b., bountañ ubd e penn u.b., diazezañ ubd e spered u.b., gennañ start ubd e kreiz u.b., gennañ don ubd e kalon u.b., troadañ (chwezhañ, bountañ, fourrañ) ubd e penn u.b. ; *jemandem einimpfen, was er zu sagen hat*, chwezhañ e teod u.b., ober e deod d'u.b., ober e veg d'u.b., ober e c'henou d'u.b., merat u.b.

Einimpfung b. (-,-en) : [mezeg.] brec'hiñ g., brec'hidigezh b.
einjagen V.k.e. (hat eingejagt) : plantañ, teurel, chwezhañ ; *jemandem Furcht einjagen*, stravagañ u.b., drec'hiñ u.b., fromañ u.b., spontañ (spouronañ, espoluiñ, lorc'hañ, lorc'hiñ, spourailhañ, braouac'hiñ, efreizhañ, strabouilhat, spontailhañ)

u.b., euzhiñ u.b., areuzhiñ u.b., teuler spouron e kalon u.b., bamañ u.b. gant ar spont, plantañ aon en u.b., ober (lakaat) aon d'u.b., lakaat aon da sevel e kalon u.b., lakaat aon da sevel gant u.b., reiñ un tamm spont d'u.b., reiñ ur pezh spont d'u.b., estlammiñ u.b., ober ur c'hofad aon d'u.b., kas ul lorc'had d'u.b., ober from d'u.b.

einjährig ag. : 1. ... bloaz, bloaziad ; [lu] *einjähriger Freiwilligendienst*, koñje bloaz (servij soudard bloaz) graet a youl vat g. ; *einjähriges Tier, einjähriges Rennpferd*, loen kozh bloaz g., bloaziadenn b. ; *einjähriges Fohlen*, bloazadenn b., ebeul-gourbloaz g. ; *eine einjährige Färse*, un annoar vloaz b. ; *einjähriges Zieglein*, menn gavr bloaziat g. ; *einjähriges Kind*, bugel bloaz g. ; 2. bloaziek ; *einjährige Pflanze*, plant bloaziek str., plantenn vloaziek b.

Einjahrsblume b. (-,-n) : bleunienn vloaziek b.

einjochen V.k.e. (hat eingejocht) : yevañ, lakaat dindan yev.

Einkabel- : ... unfun.

einkacheln V.k.e. (hat eingekachelt) : P. tommañ, ober tan, lakaat an tan da gregiñ, enaouiñ un tantad, c'hwezhañ (enaouiñ) an tan, ober ur c'hlaouiadenn dan.

einkalken V.k.e. (hat eingekalkt) : 1. razañ ; 2. [labour-douar] razañ, lakaat raz war, margañ, merliñ, strogañ.

einkalkulieren V.k.e. (kalkulierte ein / hat einkalkuliert) : 1. lakaat e penn-kont, lakaat e-barzh, teuler kont eus, eveshaat ouzh, derc'hel kont eus, reiñ pouez da, reiñ fed da, reiñ a fed da, ober fed da, teurel evezh ouzh, teuler pled gant (war, da) ; 2. kontañ e-barzh, lakaat war ar gont.

Einkammer- : [polit.] ... unkambrek.

Einkammerparlament n. (-s,-e) / **Einkammersystem** n. (-s,-e) : [polit.] reizhiad politikel unkambrek b., unkambregezh b.

einkapseln V.k.e. (hat eingekapselt) : [mezeg.] enkistañ.

V.em. : **sich einkapseln** (hat sich (ak.) eingekapselt) : 1. [mezeg.] enkaledenniñ, nozelenniñ, enkistañ ; 2. [louza.] en em zastum, en em vac'hañ, emglozañ ; *der Samen kapselt sich ein*, en em zastum a ra an hadenn en he bolc'h ; 3. tec'hel diouzh an dud, en em dennañ pell diouzh safar ar bed, en em dennañ en distro, bevañ e dizarempred, bevañ digavandenn, chom pell diouzh darempred an dud, en em serriñ war an-unan (warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.), en em glozañ, mont en e gorn, chom en e gorn, mont en e grogn.

Einkapselung b. (-,-en) : [mezeg.] enkistadur g., enkistañ g., enkaledennadur g., nozelennadur g., enkaledenniñ g., nozelenniñ g.

einkarpellat ag. : [louza.] unlogek.

einkassierbar ag. : enkefiadur.

einkassieren V.k.e. (kassierte ein / hat einkassiert) : 1. enkefiañ, touch ; *erneut einkassieren*, adenkefiañ ; *einen Scheck einkassieren*, enkefiañ ur chekenn, touch ur chekenn ; 2. [dre skeud.] *jemanden einkassieren*, lakaat u.b. en toullbac'h, skeiñ u.b. er prizon, kraouiañ (toullbac'hiañ, koufrañ, klozañ) u.b., lakaat u.b. dindan vorailh, kas u.b. d'ar c'holz, teurel u.b. er c'holz, lakaat u.b. er c'holz, lakaat u.b. er goudor, kas u.b. da vañsonat an diabarzh, lakaat u.b. er voest, lakaat u.b. er sac'h maen, kaouediñ u.b., lakaat u.b. dindan brenn, lakaat u.b. en disheol, kas u.b. da zebriñ bara ar roue, herzel (prizoniañ) u.b., dastum u.b. er c'holz, pakañ (skeiñ, plantañ, bountañ, plomañ, kognañ) u.b. en toull, skeiñ (plantañ, bountañ) u.b. er bidouf, kas u.b. d'ar bidouf, lakaat klenk war u.b.

Einkassierer g. (-s,-) : enkefier g.

Einkassierung b. (-,-en) : enkefiadur g., enkefierezh b., enkefiañ g., enkef g., degouezh arc'hant g., degouezhadenn arc'hant b. ; *erneute Einkassierung*, adenkefiadur g. ; zur

Einkassierung vorstellen, zur Einkassierung vorlegen, kinnig d'an enkef.

Einkassierungsliste b. (-,-n) : roll an enkefiadurioù g.

einkasteln V.k.e. (hat eingekastelt) : [Bro-Aostria] P. lakaat en toull-bac'h, skeiñ er prizon, kraouiañ, lakaat dindan vorailh, toullbac'hañ, koufrañ, kas d'ar c'hloz, teurel er c'hloz, lakaat er c'hloz, lakaat er goudor, kas da vañsonat an diabarzh, lakaat er voest, lakaat er sac'h maen, kaouediñ, lakaat dindan brenn, kas da zebriñ bara ar roue, herzel, prizoniañ, dastum er c'hloz, pakañ (skeiñ, plantañ, bountañ, plomañ, kognañ) en toull, lakaat en disheol, skeiñ (plantañ, bountañ) er bidouf, kas d'ar bidouf.

Einkauf g. (-s,-käufe) : kefridi b., pren g., prenadenn b., prenaenn b., prenadur g., ampled g. ; *Einkäufe machen*, ober prenadennou, ober e brenadennou, ober e brenoù, ober prenoù, ober e brenaiou, prenañ e ziankajoù, prenañ diankajoù, ober an diankajoù, en em bourvezañ, prenañ defotajoù, ober an defotajoù, ober e gefridioù, ober kefridioù, ober ar c'homisionou ; *seine Einkäufe reduzieren*, bihanaat e brenaiou ; *ich habe noch Einkäufe zu tätigen*, troioù am eus d'ober, kefridiou am eus d'ober ; *sie hat ihre Einkäufe erledigt*, graet eo he frenoù ganti ; *Einkäufe*, prenadennou ls., prenoù ls., preniaoù ls. ; *die ersten Einkäufe eines jungen Ehepaars*, an nevezioù ls.

einkaufen V.k.e. (hat eingekauft) : [kenw] prenañ, ober prenoù, ober preniaoù, ober prenadennou, ober e brenadennou ; *einkaufen gehen*, ober kefridiou, mont da brenai e ziankajoù, mont d'ober e brenoù, mont d'ober e brenaiou, mont d'ober prenadennou, mont d'ober prenoù, mont d'ober an defotajoù, mont da gerc'hat e zefotajoù, mont d'ober komisionou ; *in den Supermarkt einkaufen gehen*, mont d'ar gourmarc'had da brenai diankajoù.

V.em. : **sich einkaufen** (hat sich (dat.) eingekauft) : *sich (dat.) eine Lebensversicherung einkaufen*, kemer ur c'hretadur buhez, sinañ ur gevrat-kretaat war ar vuhez.

Einkäufer g. (-s,-) : prener g.

Einkaufsbeutel g. (-s,-) : sac'h defotachoù g., sac'h prenadennou g., sac'h pourveziou g., kabas g., kabasenn b. ; *Inhalt eines Einkaufsbeutels*, kabasad g., kabasennad b.

Einkaufsbummel g. (-s,-) : tro ar staliou b., abadenn genaouegiñ ouzh ar staliou b., abadenn vargediñ dirak ar staliou b., troiad lipat staliou b., staliaoua g., staliaouiñ g. ; *einen Einkaufsbummel machen*, genaouegiñ ouzh ar staliou, lipat staliou, staliaoua, bargediñ dirak ar staliou, staliaouiñ.

Einkaufsgebiet n. (-s,-e) : takad kenwerzel g.

Einkaufsgemeinschaft b. (-,-n) : stroll prenañ g.

Einkaufsgenossenschaft b. (-,-en) : kevelouri brenañ b.

Einkaufsland n. (-s,-länder) : bro emporzhier b.

Einkaufsleiter g. (-s,-) : penn rann ar prenadennou g., rener gwazrann ar prenadennou g.

Einkaufslizenz b. (-,-en) : lañvaz prenañ g.

Einkaufspassage b. (-,-n) : [gourmarchadoù] trepas kenwerzel g., trepas staliou-gwerzh g., porched g.

Einkaufspris g. (-es,-e) : priz-prenañ g., priz-gwerzhañ g., priz koust g.

Einkaufsquelle b. (-,-n) : tit evit prenañ marc'had-mat g., chom-lec'h ur stal marc'had-mat g.

Einkaufsstraße b. (-,-n) : straed kenwerzherez b., straed staliou-gwerzh b.

Einkaufssumme b. (-,-n) : [Bro-Suis] gwirioù da baeañ evit kaout ar geodedadelezhs ls.

Einkaufstasche b. (-,-n) : sac'h defotachoù g., sac'h prenadennou g., sac'h pourveziou g., kabas g., kabasenn b. ; *Inhalt einer Einkaufstasche*, kabasad g., kabasennad b.

Einkaufsviertel n. (-s,-) : takad kenwerzel g.

Einkaufswagen g. (-s,-) : karrigell b., karrig g.

Einkaufswert g. (-s) : [kenwerzh] gwerzh prenañ g.

Einkaufszeit b. (-,-en) : euroù digeriñ ls.

Einkaufszentrale b. (-,-n) : kreizzenn brenañ b.

Einkaufszentrum n. (-s,-zentren) : gourmarc'had g., kreizzenn-genwerzh b., gwerzhlec'h g., kenwerzhva g., gourleur b.

Einkaufszettel g. (-s,-) : roll an traezou da brenañ g.

einkehlen V.k.e. (hat eingekehlt) : [tekn.] andennañ, roudennañ, rizennañ, askañ, askennañ, kochañ.

Einkehrung b. (-,-en) : [tekn.] andennadur g., roudennadur g., rizennadur g., ask g., koch g.

Einkehr b. (-) : 1. [dispredet] diskenn g. ; *im Gasthaus Einkehr halten*, ober e ziskenn en ostaleri, diskenn en ostaleri ; 2. [dre astenn.] lojez g., goudor g., goudorenn b., repu g., gwasked g., bod g., bodenn b., herberc'h g., flojenn b., loj g., ti ha loj ; 3. [dre skeud.] emzastum g., dastum eus an den ennañ e-unan g., dastum en an-unan g., enklask war e goustiañs g., distro g./b., distro d'ar vammenn g./b. ; *in (mit, bei) sich Einkehr halten*, mont (diskenn, en em zastum, ober un dastum) en an-unan (ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.), distreiñ ouzh an-unan (outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.), ober un distro war an-unan (warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.), en em soñjal don, ober un enklask war e goustiañs, ober un dastum en an-unan (ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.) evit selaoù mouezh e goustiañs hag hini ar Spered Santel (Gregor) ; [relij.] *fromme Einkehr*, retred g./b., emzastum g.

einkehren V.gw. (ist eingekehrt) : 1. dont, diskenn, ober ur gwel ; *bei jemandem einkehren*, diskenn e ti u.b., ober ur gwel d'u.b. ; *in einem Wirtshaus einkehren*, mont e-barzh un ostaleri (diskenn en un ostaleri) da bredañ ; 2. [dre skeud.] kouezhañ ; *die Not kehrte bei ihnen ein*, kouezhañ a reas an dienez war o zi ; 3. *wieder einkehren*, distreiñ ; *die Normalität kehrt wieder ein*, distreiñ a ra an dud d'o zrepetou pemdeziek ; *als Friede im Land wieder eingekehrt war*, pa voe distro ar peoc'h er vro ; 4. *in sich (ak.) einkehren*, ober un dastum ennañ e-unan, diskenn en-unan (ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.), en em zastum en-unan (ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.), antren en-unan (ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.), ober un enklask war e goustiañs, diskenn e goueled e galon, diskenn en e galon.

Einkehrer g. (-s,-) : 1. degouezhiad g., den nevez erru g., arval nevez degouezhet g. ; 2. [relij.] retreder g.

Einkehrtag ls. : [relij.] retred g./b. ; *an Einkehrtagen teilnehmen*, retrediñ, ober retired.

einkeilen V.k.e. (hat eingekieilt) : 1. [tekn.] kouboulañ, gennañ, skorañ, klaviañ, skourdañ, tenailhiñ ; *Pflöcke einkeilen*, sankañ peulioù, sikañ peulioù, plantañ peulioù ; 2. [dre skeud.] *jemanden einkeilen*, lakaat enk war u.b., kognañ u.b., serrañ u.b. a bep tu, klaviañ u.b., gennañ u.b., enkañ u.b., enkaat u.b. (Gregor) ; *wir standen eingekieilt in der Menge*, tapet e oamp e gwask an engroez.

einkeimblättrig ag. : unhaddeliennek, monokotiledon ; *einkeimblättrige Pflanze*, monokotiledon g. [liester monokotiledoned].

Einkellerer g. (-s,-) : enkaver g., ruilher g.

einkellern V.k.e. (hat eingekellert) : lakaat en ur c'hav, enkavañ ; *Wein einkellern*, enkavañ gwin.

einkerben V.k.e. (hat eingekerbt) : [tekn.] askañ, askennañ, kochañ, boulc'hañ, hoskiñ, ingochañ, skejañ, flañchañ, garanañ.

Einkerben n. (-s) : askadur g., askañ g.

Einkerbung b. (-,-en) : [tekn.] ask g., askenn b., koch g., kran g., hosk g., boulc'h g., boulc'hadur g., skej g., skejadur g.,

skejadenn b., troc'h g., boulc'hadenn b., draillh g., ingoch g., flañch g., flañchadenn b., toull ivin g.

einkerkern V.k.e. (hat eingekerkert) : bac'hañ, karc'hariañ, kraouiañ, lakaat dindan vorailh, prizoniañ, toullbac'hañ, klozañ, koufrañ, lakaat klenk war ; es war ein gewaltiger Irrtum, mich einzukerkern, en em dromplañ a-vras a zo bet graet ouzh va zoullbac'hañ.

Einkerkerung b. (-,en) : karc'hardigezh b., bac'hadur g., prizoniadur g., prizonerezh g., bac'hidigezh b., bac'hadenn b., toullbac'hadenn b., bac'hadeg b., harzidigezh b., serriñ g.

einkesseln V.k.e. (hat eingekesselt) : [lu] gronnañ, engronnañ, kerliñ, enkelc'hiañ, kelc'hiañ, enderc'hel, sterniañ en-dro da, lakaat ar c'helc'h war ; den Feind durch eine Zangenbewegung einkesseln, serriñ an durkez war an enebourien, gronnañ an enebourien a bep tu.

Einkesselung b. (-,en) : kelc'hiadur g., enkelc'hiadur g., gronnadur g., kaeliadur g.

einkitten V.k.e. (hat eingekittet) : [tekn.] mastikañ.

einklagbar ag. : [gwir] enebadus, enkefiadus ma vez savet klemm.

einklagen V.k.e. (hat eingeklagt) : [gwir] goulenn digant ar justis ma vo paeet [un dle bennak].

einklammern V.k.e. (hat eingeklammert) : 1. [yezh] lakaat etre krommelloù ; 2. [tekn.] stagañ gant krapoù, stagañ gant krapinelloù, krapinellañ, krafañ, skrafañ, bac'hañ, Klochedañ.

Einklammerung b. (-,en) : 1. [yezh.] ar pezh a zo etre krommelloù g. ; 2. [yezh.] lakaat etre krommelloù g.

Einklang g. (-,klänge) : 1. [sonerezh] unson g., unvouezh b., klotad g. ; 2. [dre skeud.] emglev g., reizhded b., unvaniezh b. ; in Einklang bringen mit, lakaat ubd da glotañ (da genglotañ da zegouezhout) gant un dra all, keidañ ubd diouzh ubd all, unvaniñ traou 'zo, lakaat ubd a-unan gant ubd all, jaojañ ul liv bennak ouzh ul liv all, kavout un emglev (plaenaat ar c'hemm) etre u.b. hag unan all, kompezañ mennozhioù, heñvelaat ar mennozhioù, keidañ, azasaat ouzh ; Geist und Körper in Einklang bringen, lakaat ar spered a-unan gant ar c'horf ; mit etwas im Einklang sein, mit etwas im Einklang stehen, klotañ (kenglotañ, toniañ, kordañ, kendoareañ, kendoniañ, kalafetiñ) gant ubd, kendereout, bezañ diouzh ubd, degouezhout mat gant ubd, kendegouezhout gant ubd, kouchañ ouzh ubd, bezañ kevazas gant ubd, bezañ a-unan gant ubd, bezañ a-bouez gant ubd.

einklapppar ag. : [stignad leuriañ] pak-dispak, gorre-gouziz, sav-disav, pleg-displeg ; [nij.] einklapppares Fahrgestell, kilhorou douarañ hesav ls., kilhorou douarañ pleg-displeg ls., kilhorou douarañ sav-disav ls., kilhorou douarañ gorre-gouziz ls., kilhorou douarañ pleg-displeg ls., kilhorou douarañ pak-dispak ls., redell gwinteris (gwintus, empakus) g., redell-gwint g., redell-gwinteres g., redell-gwinteiz g.,leurier empakus (gwinteris, gwintus) g.,leurier-gwint g.,leurier-gwinter g.,leurier-gwinteiz g.

einklappig ag. : [tekn.] ur c'hlaped dezhañ hepken, ur valv dezhañ hepken, un trapig dezhañ hepken.

Einklarieren n. (-s) : [merdead.] furneladoù dilestrañ ls.

einklassig ag. : [skol] gant ur c'hlas hepken.

einkleben V.k.e. (hat eingeklebt) : pegañ, spegañ, kaotañ.

einkleiden V.k.e. (hat eingekleidet) : 1. gwiskañ, dilhata ; die Kinder einkleiden, gwiskañ ar vugale, dilhata ar vugale ; Kinder einzukleiden kostet viel Geld, ar gwiskañ bugale a goust ker, an dilhata bugale a goust ker ; jemanden neu einkleiden, gwiskañ u.b. a-nevez (Gregor) ; neu eingekleidet, gwisket a-nevez ; 2. [relij.] eingekleidet werden, mont da vanac'h, mont da lean(ez), mont e relijon, gwiskañ ar ouel, kemer ar gouriz (Gregor) ; 3. einen Toten einkleiden, lienañ un den marv, sebeliañ un den marv ; 4. [dre skeud.] kinklañ, kaeraat ; seine

Gedanken einkleiden, ober un tamm pakañ (reiñ tro) d'e vennozhioù, kinklañ brav e vennozhioù.

Einkleiden n. (-s) / **Einkleidung** b. (-,en) : 1. gwiskañ g., dilhata g. ; 2. [relij.] lid gwiskañ ar ouel g., goueladur g. ; Einkeidung eines Toten, sebeliadur g.

einkleistern V.k.e. (hat eingekleistert) : kaotañ, pegañ, spegañ.

Einkleistern n. (-s) : [tekn.] pegañ g., pegerezh g., pegadur g., kaotadur g., kaotadenn b.

einklemmen V.k.e. (hat eingeklemmt) : 1. kouboulañ, gennañ, klaviañ, stardañ, moustrañ, harpañ, lutin ; das Sägeblatt einklemmen, harpañ (lutin) lavnenn an heskenn, lakaat an direnn-heskenn da sac'hañ ; er ist im Kaminschacht eingeklemmt, houbet eo ar paourkaezh den e-barzh ar siminal, chomet eo gennet e-barzh ar siminal, lutet eo e korzenn ar siminal ; das Bett war zwischen beiden Wänden des Zimmers eingeklemmt, ar gwele a dape eus ur penn d'ar gambr d'egile ; Befreiung von eingeklemmten Fahrzeuginsassen, digarc'hariñ g. ; 2. skoachañ ; der Hund klemmt den Schwanz ein, ar c'hi a skoach e lost en e c'harbedenn, ar c'hi a skoach e lost etre e zivhar ; die Hemdszipfel sind zwischen seinen Hinterbacken eingeklemmt, stag eo an doubier ouzh an daol ; 3. gwaskañ, frikañ, piñsat ; er hat sich (dat.) den Daumen eingeklemmt, piñset (friket) en deus e viz-meud ; sich (dat.) den Penis im Reißverschluss eingeklemmen, pakañ e galc'h e gwask ar serrprim ; 4. [mezeg.] eingeklemmter Bruch, toullgof aet start g., avelenn skoulmet b., avelenn tagellet b. ; 5. [dre skeud.] er ist eingeklemmt wie in einem Schraubstock, paket eo e gwask an durkez ; eingeklemmt wie Sardinen in der Büchse, eingeklemmt wie die Heringe, ken start ha gliziged sall en ur varilh, chouket start, cheket start, peg-ha-peg, stok-ha-stok, genouñ ouzh genouñ, an eil e genouñ egile, yoc'het, gwasket, krog an eil en egile, sac'h-àr-vac'h, mac'h-àr-vac'h, a-vac'h, bodet start-ha-start, kouchet evel foenn er solier, gorjellet, ur re ouzh ar re all ; im Bus standen die Leute eingeklemmt wie Sardinen in der Büchse, gorjellet e oa an dud leun ar c'harr-boutin, en em gouchañ a rae an dud er c'harr-boutin.

Einklemmung b. (-,en) : stardadenn b., strizhadur g. ; [mezeg.] Einklemmung eines Bruches, tagelladur un avelenn g., skoulmadur un avelenn g.

einklinken V.k.e. (hat eingeklinkt) : dleizennañ, klikediñ.

V.gw. (hat eingeklinkt) : dleizennañ.

V.em. : sich einklinken (hat sich (ak.) eingeklinkt) : emellout, en em veskañ, mont e-barzh ar jeu, kevreañ ouzh, en em gevreañ.

Einklinken n. (-s) : dleizhennadur g.

einklopfen V.k.e. (hat eingeklopft) : koagañ dre vorzholiañ, plantañ, sankañ, sikañ.

einknicken V.k.e. (hat eingeknickt) : 1. plegañ ; 2. terriñ, breviñ ; 3. digorniañ, plegañ ar c'horn.

V.gw. (ist eingeknickt) : 1. [mezeg.] gweañ e droad, diazozañ ibil e droad, tapout ur gammigell, gweañ e ufern ; mit etwas einknicken, gweañ (distresañ, divoestañ, diazozañ, divarc'hañ, diemprañ) ubd, dilec'hiañ eskern ubd, ober ur gwe d'ubd ; 2. [follenn-baber] plegañ ; eingeknickt, digorniet, pleget e gorn ; 3. soublañ, plegañ, kac'hat en e vragez, bezañ digalonekaet (disouezhet), plegañ touchenn, koazhañ, en em lezel, kouezhañ e veudig en e zorn, kouezhañ e veud en e zorn, mont izel e gribenn, bezañ diskaret e gribenn, mont bihan e galon, lezel e zivrec'h da gouezhañ, fallgaloniñ, bezañ krog an digalon en an-unan.

einknopfbar ag. : ... a c'haller boutoniñ, ... a c'haller nozelenniñ, ... a c'haller nozelañ, ... a c'haller prennañ.

Einknopfbedienung b. (-,-en) : [tekn.] reolierezh gant ur bouton hepken g.

einknöpfen V.k.e. (hat eingeknöpt) : boutoniñ, nozelenniñ, nozelañ.

einknüppeln V.gw. (hat eingeknüppelt) : auf jemanden einknüppeln, fraeañ war u.b., blodañ e gorf d'u.b., lopañ u.b., lopañ war u.b., lopañ gant u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., torbilat u.b., trepanañ u.b., reiñ un trepan d'u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostoù u.b., dresañ e ganelloù d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., lardañ e billig d'u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b., gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ un toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., reiñ laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lêr d'u.b., roustañ u.b., skrivellañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), reiñ ur roustad druz d'u.b., reiñ ur fraead d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., reiñ un dres d'u.b., ober un dres d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., reiñ Bourr d'u.b., diboultrennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadoù d'u.b., mont d'u.b. a gogoù berr, kannañ u.b. a-vat, kannañ u.b. a-griz-poazh, boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, breviñ u.b. a daolioù, broustañ u.b. a daolioù, flastrañ u.b. a daolioù, sevel akuilhetenn diwar u.b., bazhata kaer (fustañ, pilat, fraeañ) u.b., ober butun gant u.b., ober bleud gant u.b., ober ur frigasenn ouzh u.b., frikañ u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ koad d'u.b., reiñ kastrilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., domañ u.b. a gof da gein, dornata u.b., teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, pilat u.b. evel pilat c'hwez, domañ u.b. evel pilat c'hwez, fraoulat u.b., fraoulat gant u.b.

einkochen V.k.e. (hat eingekocht) : [kegin.] a) lakaat da goazhañ, lezel da goazhañ, lezel d'ober e goazh, tevaat, fetisaat, fetizañ, sonnañ, lakaat da yostañ, lakaat da yodenniñ ; b) koñfizañ, materiañ ; eine Zuckerlösung stark einkochen, poazhañ sukr betek an torr bras ; eine Zuckerlösung mild einkochen, poazhañ sukr betek an torr bihan ; auf drei Viertel der Menge einkochen, lakaat da goazhañ betek an tri c'hard. V.gw. (ist eingekocht) : koazhañ, tevaat, yostañ, mont e koazh, yodenniñ ; die Suppe kocht ein, yostañ a ra ar soubenn, koazhañ a ra ar soubenn o poazhañ, mont a ra ar soubenn e koazh.

Einkochen n. (-s) : koazhadur g., yostañ g., yodenniñ g.

Einkochglas n. (-es,-gläser) : [tekn.] pod-gwer mir g., lestr-gwer mir g.

einkodieren V.k.e. (kodierte ein / hat einkodiert) : [stlenn.] enkodañ, kodañ, bonegañ, bonekaat, enbonegañ, alc'hwezañ, rinegañ.

einkommen V.gw. (kam ein / ist eingekommen) : 1. [kenw.] bezañ enkefiet ; Gelder kommen ein, arc'hant a ya e-barzh ar c'hef, enkefiet e vez arc'hant ; 2. [dre astenn.] [melestr.] goulenn, reketiñ ; schriftlich einkommen, kas (ober) ur reked, reketiñ dre skrid ; 3. [gwir] um Kassation einkommen, azgervel da derriñ barn, mont war c'halv, teuler (ober) galv, gervel d'ul lez uheloc'h (Gregor), goulenn ma vo freuzet (torret) ur varnadenn ; 4. [dre skeud.] treiñ en e benn ober udb, dont ur soñj d'an-unan.

Einkommen n. (-s,-) : 1. korvoder g., leveoù ls., gounidegezh b., gounidoù ls., gounid g. ; ständiges Einkommen, leveoù

(gopr) a zegouezh ingal ; sein Einkommen beträgt (beläuft sich auf + ak.), gounit a ra ..., ul leve a ... en devez, mont a ra e leve d'ober ..., sevel a ra e leve da ... ; ein Einkommen beziehen, bezañ leveet (gopret), degouezhout ingal arc'hant gant an-unan ; ihr Einkommen basiert vor allem auf Viehzucht, diwar magañ loened e teu an darn vrasañ eus o gounid, ar magañ-loened a ra ar font eus o gounid ; die Menschen mit geringem Einkommen, an dud voutin ls., an dud ordinal ls., an dud eus an ordinaloù ls., an dud eus ar werin ls., an dud a lec'h izel ls., an dud eus ar gumun ls., an dud vunut ls., an dud dister ls., an dud dister o doare ls., an dud izelek ls., an dudigoù ls., ar munudigoù ls., ar werin b., an astud ls., ar re o deus bihan ls. ; 2. [gwir] azgalv g., azgalvadenn b.

Einkommensausfall g. (-s,-fälle) : olgounid g.

Einkommensentstehungskonto n. (-s,-konten) : kont korvoerezh b.

Einkommensgrenze b. (-,-n) : bevenn gorvoder b., a) korvoder izek g.; b) korvoder uc'hek g., usvevenn gorvoder b.

Einkommensgruppe b. (-,-n) : troc'had korvoderioù g.

Einkommenshöchstgrenze b. (-,-n) : korvoder uc'hek g., usvevenn gorvoder b.

Einkommenskategorie b. (-,-n) / **Einkommensklasse** b. (-,-n) : troc'had korvoderioù g.

einkommensschwach ag. : paour, dibourvez, gwall izel e leveoù, dister e gorvoder.

einkommensstark ag. : pinvidik, uhel e leveoù, mat e gerz.

Einkommensteuer b. (-,-n) : telloù war ar c'horvoder ls., telloù war ar gopr ls.

Einkommensteuererklärung b. (-,-en) : diskleriadur an telloù war ar c'horvoder g. ; dem Finanzamt seine Einkommensteuererklärung zukommen lassen, disklerian e gorvoder d'ar c'hemederez.

einkommensteuerpflichtig ag. : telladus.

Einkommensverhältnisse ls. : live korvoder g.

Einkorkgerät n. (-s,-e) : taferez b., stouerez b.

Einkorn n. (-s) : [louza.] yell bihan g.

einkrallig ag. : univinek.

einkratzen V.k.e. (hat eingekratzt) : garanañ, engravañ ; seinen Namen in eine Wand einkratzen, garanañ (engravañ) e anv e-barzh ur voger.

V.em. **sich einkratzen** (hat sich (trt) eingekratzt) : sich bei jemandem einkratzen, P. en em lipat ouzh u.b., klufaniñ d'u.b., lubaniñ d'u.b., lubaniñ ouzh u.b., lorc'hañ u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., sirañ e votoù d'u.b., lipat e votoù d'u.b., ober moumounerez d'u.b., flodañ d'u.b., fougéal u.b., pompadriñ u.b., lavaret komzoù brav d'u.b., reiñ mel (reiñ pour) d'u.b., reiñ mel d'u.b. gant al loa-bod, reiñ ur begad mel d'u.b., plantañ kaol gant u.b., plantañ pour gant u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., ober pecheroù d'u.b., ober fistoul d'u.b., ober e fistoulig d'u.b., kañjoliñ u.b., ober e glufan, ober e gagh gleb.

einkreisen V.k.e. (hat eingekreist) : 1. kilhañ, kelc'hiañ, kerliñ, enkelc'hiañ, gronnañ, engronnañ, enderc'hel, bezañ tu-ha-tu da, sterniañ en-dro da, bezañ en e dro, lakaat ar c'helc'h war ; kreist die zutreffende Antwort ein, kelc'hit ar respont dereat ; 2. [mor] koulmañ en-dro da, kejañ ; sie wurden von der auflaufenden Flut eingekreist, ar mor a goulmas en-dro dezho, ar mor a drugas anezho, kejet e voent gant ar mor.

Einkreisung b. (-,-en) : kelc'hiañdur g., enkelc'hiañdur g., gronnadur g.

Einkreisungsmanöver n. (-s,-) : [lu] embregadeg engronnañ b., embregadeg enkelc'hiañ b.

einkriegen V.em. : **sich einkriegen** (hat sich (ak.) eingekriegt) : [verb er stumm-nac'h peurliesañ] sich nicht

einkriegen, bezañ dic'halloud evit pouezañ war e imor, na vezañ mui evit derc'hel ar c'hrenv war an-unan (e greñv warnañ e-unan, he c'heñv warni hec'h-unan h.a.), na vezañ mui evit en em vestroniañ, na vezañ mui evit an-unan, na vezañ mui evit padout, bezañ trech' ar c'horf war an-unan (e gorf warnañ, he c'horf warni h.a.), na c'hallout mui derc'hel plaeñ e spered, bezañ dic'halloud evit gwaskañ war an-unan (warnañ, warni h.a.), na vezañ mui mestr d'e gorf (d'e imor), na vezañ mui mestr war e imor, na vezañ mui evit derc'hel (evit moustrañ, evit gwaskañ, evit pouezañ) war e imor, na vezañ mui evit reizhañ barradoù e galon ; *sich nicht mehr vor Freude einkriegen*, na vezañ evit e levezenez, na badout gant ar blijadur, dasseniñ gant al levezenez, tridal gant al levezenez, tridal e galon hag e gorf gant ar joa, divarañ levezenez e galon, bezañ peuzfol gant ar joa, tridal e galon gant al levezenez, bezañ o nijal (bezañ dirollet, bezañ er-maez eus an-unan, lammat) gant al levezenez, na vezañ evit e levezenez, bezañ al levezenez o strinkañ diouzh an-unan, skrial gant ar plijadur, na zougen mui an douar an-unan, bezañ o nijal gant ar stad a zo en an-unan, bezañ trefuet-holl gant al levezenez, bezañ an traou war ar pevarzek-kant gant an-unan, bezañ fest en an-unan, bezañ en e laouenañ, bezañ laouen-ran, bezañ seder evel ul laouenan, bezañ lirzhin evel ul laouenan, bezañ seder evel ul laouenanig, bezañ lirzhin evel ul laouenanig, bezañ lirzhin evel ur vleunienn, bezañ ken laouen ha tra, bezañ laouen evel an heol, bezañ ken laouen hag an heol, bezañ digor d'an-unan, bezañ barret a levezenez, bezañ peuzfol gant al levezenez, bezañ barreun (barruhel) e galon gant ar joa, bezañ e galon barr gant al levezenez, bezañ meurbet a joa en an-unan, bezañ ouzhpenn laouen, santout ar joa o redek dre e holl wazhied.

einkringeln V.k.e. (hat eingekringelt) : kilhañ, kelc'hiañ, enkel'hiañ, enderc'hel, gronnañ.

Einkristall-Halbleiterdiode b. (-,-n) : [tredan.] diod kejad g.
Einkünfte ls. : korvoadurioū ls., korvoderioù ls., leveoù ls., gounidegezh b., gounidoù ls., gounid g. ; *ungewisse Einkünfte*, leve-deguezh g. ; *jemanden mit Einkünften versehen*, doneazonañ u.b., reiñ ur skod ingal (ur yalc'had ingal) d'u.b. ; *dem Finanzamt seine Einkünfte angeben*, diskleriañ e c'hounidoū d'an tailhoū ; *steuerpflichtige Einkünfte*, korvoder telladur g. ; *ihre Einkünfte beziehen sie vorwiegend aus der Viehzucht*, diwar magañ loened e teu an darn vrasañ eus o gounid, ar magañ-loened a ra ar font eus o gounid ; *auf künftige Einkünfte hin Schulden machen*, debriñ e ed diwar e c'har, debriñ e ed en glas, debriñ e eost diwar e c'har, debriñ e eost diwar e zroad, debriñ e eost diwar e sav ; *von seinen Einkünften und vom Ersparten leben*, bevañ diouzh e zanvez.

einkuppeln V.k.e. (hat eingekuppelt) : [tekñ.] koublañ, enkrogañ, antellañ.

Einlad g. (-s) : [Bro-Suis] kargerezh g.

einladen V.k.e. (lädt ein / lud ein / hat eingeladen) : **1.** kargañ, darbariañ, karradiñ ; *Holz in den Wagen einladen*, kargañ koad e-barzh ar c'harr, darbariañ koad er c'harr, karradiñ koad ; **2.** [dre skeud.] pediñ, kouviañ ; *erneut einladen*, wieder einladen, adpediñ, adkouviañ ; *zum Tanze einladen*, pediñ u.b. d'ober un dro dañs gant an-unan ; *jemanden zu sich zum Essen einladen*, pediñ u.b. ouzh e daol, pediñ u.b. da dañva e vara, pediñ u.b. da goaniañ en e di (da zont da zebriñ) ; *wir freuen uns sehr Sie einzuladen*, plijet bras omp ouzh ho pediñ ; *jemanden zu Mittag einladen*, pediñ u.b. da verennañ, pediñ u.b. d'e verenn, pediñ u.b. da chom gant e verenn, pediñ u.b. da zont da leinañ / kouviañ u.b. da leinañ (Gregor) ; *jemanden zu einer Hochzeit einladen*, pediñ u.b. d'un eured, pediñ u.b. da zont d'un eured ; *jemanden zu einer Party einladen*, pediñ u.b. da zont da nozvezhiañ ; *ich habe vor, sie einzuladen*,

emaon e-sell d'o fediñ ; **3.** [Bro-Suis] pediñ, gouleñn ; *der Bundesrat wird eingeladen, die Sache endlich in die Hand zu nehmen*, gouleñn a reer e kemerfe kuzul ar c'hengevread an emell eus an afer hep chom da yariñ na da varc'hata.

V.gw. (lädt ein / lud ein / hat eingeladen) : zu etwas einladen, reiñ ton evit ober ubd, dougen (atizañ, broudañ, brochañ, luskañ, kennerzhañ, bountañ, kentraouiñ, alej) d'ober ubd, kefluskañ [u.b.] d'ober ubd, reiñ bod [d'u.b.] d'ober ubd, tuañ war ubd.

einladend ag. : hoalus, dedennus, degemerus ; *das sieht nicht besonders einladend aus*, n'eo ket gwall vrav da welet.

Einladung b. (-,-en) : **1.** kargerezh g., kargadur g., kargañ g. ; **2.** ped g., pedadenn b., kouviadenn b., kouvi g., kouviadur g., kouvidigezh b., [rouez e brezhoneg] pedenn b. ; *eine Einladung rückgängig machen*, digouviañ (diskouviañ) an dud pedet ; *einer Einladung folgen*, eine Einladung annehmen, degemer ur bedadenn, asantiñ d'ur gouviadenn, dont war pedenn u.b. ; *eine Einladung ablehnen*, eine Einladung ausschlagen, disteurel ur gouviadenn, dinac'h ur bedadenn, dinac'h ur gouviadenn, nac'h ur bedadenn, nac'h ur ped, nac'h ur gouviadenn ; *Einladung zu einem Fest*, *Einladung zu einer Feier*, *Einladung zu einer Party*, ped-fest g.

Einladungskarte b. (-,-n) : kartenn-bediñ b., kartenn-gouviañ b.

Einladungsschreiben n. (-s,-) : lizher-pediñ g., lizher-kouviañ g.

Einlage b. (-,-n) : **1.** [kelaouenn] follenn distag b., ouzhpennadenn b., follenn vruderezh b. ; **2.** [botoù] korniell b. [lester korniell], sol diabarzh g., soledenn diabarzh b., solenn diabarzh b. ; **3.** [segalennoù] diabarzh g. ; **4.** [gwriad.] gwiskad g., enlakadur gwiad g. ; **5.** [kenw., arc'hant.] skodenn b., degasadenn b., lakadenn b., font g., postadur g., fiz-bank g., fiziad g. ; *Einlage in einer Gesellschaft*, kevrann e-barzh ur gompagnunezh b. ; *befristete Einlage*, Spareinlage mit fester Laufzeit, fiziad war dermen g. ; **6.** [kegin.] boued soubenn g. ; *Suppe mit Einlagen*, soubenn fetis b. ; **7.** [c'hoariva, sonerezh] etrec'hoari g., dazc'hoari g. ; **8.** [lizher] stagadenn b. ; **9.** [c'hoarioù arc'hant] skod g., skodenn b., klaoustre g., gouest g., lakadenn b. ; **10.** marelladur g., marellerez g., enstek g., enskantadur g.

Einlagenbezugsschein g. (-s,-e) : [kenw., arc'hant.] promesa foñañ b., gouc'her degasadenn arc'hant g.

Einlagenkonto n. (-s,-konten) : kont fiziañ b.

Einlagerer g. (-s,-) : etrepauoezad g. [lester etrepauoezaded], fizier g.

einlagern V.k.e. (hat eingelagert) : boniañ, kadaviñ, sanailhañ, solierañ, grignoliañ, etrepauoezañ, magazennañ, siloañ ; *Wein im Keller einlagern*, enkavañ gwin ; [labour-douar] in einem Silo einlagern, siloañ, siloiñ, ensiloañ.

V.em. **sich einlagern** (hat sich (ak.) eingelagert) : [kimiezh] ensoc'hañ (etre traoū 'zo), en em lakaat (etre traoū 'zo), enlenañ.

Einlagerung b. (-,-en) : kadaviñ g., boniañ g., soleriadur g., sanailhañ g., siloerezh g., magazennañ g., etrepauoezañ g.

Einlagerungsverbindung b. (-,-en) : [kimiezh] kediad enlenañ g.

einlangen V.gw. (ist eingelangt) : [Bro-Austria] degouezhout, erruout, en em gavout.

einlappig ag. : [louza.] unflippenek.

Einlass g. (-es,-lässe) : degemer g., degemeridigezh b., digor g. ; *um Einlass bitten*, Einlass begehren, gouleñn digor, gouleñn disglav, gouleñn goudor ; *jemandem Einlass gewähren*, reiñ digor d'u.b. ; *Einlass 14 Uhr*, digoradur da ziv eur goude kreisteiz g. ; *der Einlass beginnt und im Nu füllen*

die Zuschauer den Zuschauerraum bis auf den letzten Platz, digoret e vez an dorioù ha ne vez ket pell an arvesterien o lakaat chek (o leuniañ chouk) sal an abadennoù.

einlassen V.k.e. (lässt ein / ließ ein / hat eingelassen) : 1. degemer, reiñ digor da. ; 2. enstekañ, marellañ, enskantañ ; 3. sterniañ, ensterniañ, enaskañ, enfammañ ; 4. [dour, gaz] lakaat da zont, degas ; [merdead., botoù] Wasser *einlassen*, kargañ dour, sammañ dour, tennañ dour, bezañ toull ; *Ballastwasser einlassen*, balastrañ, lastrañ ; *Einlassen von Ballastwasser*, balastradur g., balastrañ g., lastrerezh g., lastrañ g. ; 5. [Bro-Aostria] koaregañ, koarañ, lufrañ ; *den Fußboden einlassen*, koarañ ar parked.

V.em. : **sich einlassen** (lässt sich ein / ließ sich ein / hat sich eingelassen) : 1. *sich (ak.) in ein Gespräch einlassen*, digeriñ kaoz (mont e kaoz, toullañ kaoz) gant u.b., mont war ar gaoz, emellout er gaoz, boulc'hañ kaoziou ; *sich (ak.) in ein Geschäft einlassen*, mont en un afer, en em vountañ en un afer, mont war skoulmoù balan, mont war skoulmoù plouz kerc'h, en em fourrañ en un afer (Gregor) ; *sich in Unterhandlungen einlassen*, boulc'hañ ur c'hendiviz, kregiñ gant an divizoù, stagañ gant ar c'hendiviz, stagañ gant an emzivizoù, stagañ gant ar c'hendivizoù, stagañ gant ar barlantadeg, boulc'hañ ar barlantadeg, mont da varc'hata, kregiñ gant divizoù ar marc'had, lakaat un diviz da vont en-dro, ober e zivizoù ; 2. *sich (ak.) mit jemandem einlassen*, en em arastiñ gant u.b., pleustrañ (hentiñ, daremprediñ) u.b., ober emglev (en em glevet, en em ober) gant u.b., kordañ gant u.b., kemer afer ouzh u.b., kemer u.b. da geneurt, kaout d'ober gant u.b., kaout d'ober ouzh u.b., stekiñ en u.b., kaout frot gant u.b. ; *sie wusste nicht, mit wem sie sich da einlassen wollte*, ne ouie ket ouzh peseurt den edo o vont da gemer afer ; *man sollte sich besser (lieber) nicht mit ihm einlassen*, P. hennezh n'eo ket ur stokañ mat, gwelloc'h chom hep stekiñ ennañ, gwelloc'h chom hep kaout frot gantañ ; 3. *bevor ich mich darauf einlasse*, a-barzh mont pelloc'h ; *sich leichtfertig auf etwas (ak.) einlassen*, en em dourtañ ouzh ubd evel un dall (evel un den skoelfet, a-daol-dall), mont dezhi bourlik-ha-bourlok, mont dezhi evel ul Leonad, lakaat e gein en e c'houloù, mont diwar skañv, mont gwall vuan ganti, mont da vouara hep e grog, mont hep krog da graoña ; 4. *sich (dat.) eine Wanne einlassen*, leuniañ e gibell ; 5. [gwir] *sich (ak.) zu etwas einlassen*, statudañ diwar-benn ubd, arestiñ.

Einlassen n. (-s) : [tisav.] enaskadur g., enaskañ g.

Einlasskanal g. (-s,-kanäle) : tuellenn degas b.

Einlasskarte b. (-,-n) : bilhed mont tre g.

Einlassklappe b. (-,-n) / **Einlassventil** n. (-s,-e) : klaped degas g., valv degas g., trapig degas g.

einlässlich ag. : [Bro-Suis] klok, spis, resis, dik, dre ar munud, diouzh ar munud, pizh-kenañ, dre gen lies a vunudoù a zo holl, dre gen lies munud a zo holl, dre gement munud a zo holl, pizh dre ar munud, pizh diouzh ar munud, pizh-kempenn, gant kement kraf a zo, a-grenn hag e pep gwrionez, a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir ; ; *etwas einlässlich untersuchen*, sellout pizh ha kempenn ouzh ubd, imbourc'hiñ ubd gant ar brasañ aked, imbourc'hiñ ervat ubd, studiañ pizh ha kempenn ubd, studiañ parfet ubd, nizañ ubd gant ar brasañ evezh, mont don e studi ubd, kompreñ war ubd, poelladiñ war ubd, strivañ da gaout poell d'ubd, en em vertuziñ da gaout poell d'ubd, klask ar poell eus ubd, mont war don ubd, kregiñ don en ubd, mont a-zevri-kaer d'ubd, ditourañ ubd, plediñ ervat gant studi ubd, lakaat e studi da ziskoulmañ ubd (Gregor).

Einlassrohr n. (-s,-e) : tuellen degas b.

Einlassung b. (-,-en) : [gwir] diskleriadur g.

Einlauf g. (-s,-läufe) : 1. [mezeg.] strinkelladur g., krizal g., krizalad g. ; *bei jemandem einen Einlauf durchführen*, reiñ ur c'hrialad d'u.b., reiñ ur flistr-dour d'u.b., reiñ ur strinkelladur d'u.b., strinkañ gliserin e bouzelloù u.b., reiñ ur c'hrial d'u.b., P. spurjañ u.b. dre dreñv ; 2. [kenwerzh] lizhiri o tegouezhout ls. ; 3. [sport] deroù [deroù un eeunenn, deroù un dro] g.

einlaufen V.gw. (läuft ein / lief ein / ist eingelaufen) : 1. errout, degouezhout ; [post] *Briefe laufen ein*, bez ez eus lizhiri o tegouezhout ; [merdead.] *in den Hafen einlaufen*, porzhiañ, errout er porzh, degouezhout er porzh ; [dre skeud.] *in den Hafen der Ehe einlaufen*, dimeziñ, eurediñ, priediñ, prietaat, skoulmañ anezhi, ober euredenn ; 2. [dre skeud., dilhad., gwiad.] kurzhañ, mont war gurzh, krufañ, koazhañ, en em zastum, dont da grufañ, dont da strishaat ; *dieser Stoff läuft ein*, kurzhañ a ra an entof-se pa vez gwalc'het, mont a ra an entof-se war gurzh pa vez gwalc'het, mont a ra an entof-se gant an dour, koazhañ a ra an entof-se pa vez gwalc'het, en em zastum a ra an entof-se pa vez gwalc'het ; *meine Hose ist beim Waschen eingelaufen*, kurzhet eo va bragoù abaoe m'eo bet gwalc'het ; *diese Jeans läuft garantiert nicht ein*, distrishaus eo ar bragoù jeans-se.

V.k.e. (läuft ein / lief ein / hat eingelaufen) : *Schuhe einlaufen*, mont da vale gant botoù nevez evit o stummañ diouzh e dreid.

V.em. : **sich einlaufen** (läuft sich ein / lief sich ein / hat sich (ak.) eingelaufen) : [tekn.] bezañ gant e brantad rimiañ, bezañ gant e brantad riñviañ ; *der Motor läuft sich ein*, emañ ar c'heflusker gant e brantad rimiañ, emañ ar c'heflusker gant e brantad riñviañ.

Einlaufen n. (-s) : 1. monedigezh b. ; 2. [gwiad.] kurzh g., kurzhañ g., kurzhadur g., koazhadur g., koazh g.

Einlaufkanal g. (-s,-kanäle) : [tekn.] entap dour g., kan-dour g.

Einlaufkurve b. (-,-n) : penn kentañ ur pleg-hent g., penn kentañ ur gildroenn g., penn kentañ ur gornblegenn g., penn kentañ un dro-gorn g.

Einlaufphase b. (-,-n) : [tekn.] prantad rimiañ g., prantad riñviañ g.

Einlaufrinne b. (-,-n) : [tekn.] riolennig b., sanell b.

Einlaufzeit b. (-,-en) : [tekn.] prantad rimiañ g., prantad riñviañ g.

einlaugen V.k.e. (hat eingelaugt) : kouezlañ, lisiviñ, bugadiñ.

einläuten V.k.e. (hat eingeläutet) : seniñ (tintal, brallañ) ar c'hleier [evit kemenn ubd] ; *die letzte Runde des 1500-m-Laufes einläuten*, brallañ ar c'hloc'h evit kemenn tro diwezhañ ar redadeg mil pemp-kant kant metrad b.

einleben V.em. : **sich einleben** (hat sich (ak.) eingelebt) : *sich in etwas (ak.) einleben*, boazañ en ul lec'h bennak, en em voazañ ouzh ubd, en em akustumiañ gant an dud, en em ober ouzh ar vuhez en ul lec'h bennak, en em ober en ul lec'h bennak ; *ich werde mich nie in Bochum einleben*, biken ne c'hellin en em dommañ ouzh Boc'hum, biken ne c'hellin boazañ e Boc'hum, biken ne c'hellin en em voazañ ouzh Boc'hum, biken ne c'hellin en em ober e Boc'hum, biken ne c'hellin pleustrañ e Boc'hum, biken ne c'hellin tommañ ouzh Boc'hum, biken ne c'hellin bourrañ e Boc'hum, biken ne c'hellin en em gavout e Boc'hum, biken ne c'hellin kustumiañ bevañ e Boc'hum, biken ne c'hellin en em gustumiñ ouzh Boc'hum ; *sie hätten sich in Paris nicht einleben können*, ne oant ket graet evit chom e Pariz, ne vijent ket en em c'raet e Pariz ; *sich wieder in etwas (ak.) einleben*, boazañ a-nevez en ul lec'h bennak, en em voazañ a-nevez ouzh ubd, en em akustumiañ a-nevez gant an dud, en em ober a-nevez ouzh ar vuhez en ul lec'h bennak, en em ober a-nevez en ul lec'h bennak.

Einlegearbeit b. (-,-en) : 1. marellorezh g., marelladur g., enskantadur g. ; 2. pezh arrebeuri marellet g.

Einlegeglas n. (-es,-gläser) : lestr glec'hañ g. [lester listri glec'hañ, lestroù glec'hañ], glec'hier g. [lester glec'hieroù].

Einlegeholz n. (-es,-hölzer) : koad marellañ g., prenn marellañ g., prenn enskantañ g.

Einlegemesser n. (-s,-) : kanived b., kontell c'hodell b., kontell-bleg b. ; die *Klinge eines Einlegemessers ausklappen*, digeriñ ur gontell-bleg, dispakañ lavnenn ur gontell-bleg ; *ausgeklapptes Einlegemesser*, kontell-bleg dispak b., kontell-bleg war zigor b.

einlegen V.k.e. (hat eingelegt) : 1. enlakaat, ensoc'hañ, lakaat e-barzh ; einen Pfeil einlegen, enaskañ ur saezh, enaskañ ur bir ; 2. lakaat da virout, glec'hañ, glec'hiñ, lakaat e glec'h ; Eier einlegen, lakaat vioù da virout ; Früchte einlegen, lakaat frouezh da virout, lakaat frouezh e glec'h, materiañ frouezh, koñfizañ frouezh ; diese schwarzen Johannisbeeren wurden in Schnaps eingelegt, ar c'hastrilhez-du-mañ a zo bet e glec'h e-barzh odiiv kreñv ; 3. [kenw., arc'hant] foñsañ, fiziout, postañ, lakaat ; Geld in die Kasse einlegen, lakaat arc'hant er c'hef ; 4. [tekn.] enskantañ, marellañ ; Elfenbein einlegen, enskantañ gant olifant ; Perlmutter einlegen, marellañ gant krogenn-berlez, marellañ gant gwer-kregin (Gregor) ; Holz einlegen, marellañ gant koad ; Metall einlegen, aourensantañ, enskantañ gant metal ; eingelegte Arbeit, marelладur g., marelлerezh g. ; 5. enkrabañ, antellat, lakaat ; welchen Gang hast du eingelegt ? e peseurt tizh emaout ? ; den Rückwärtsgang einlegen, lakaat ar c'hilañ, enkrabañ ar c'herzh a-gil, antellat an tizh-kilañ ; den ersten Gang einlegen, lakaat an tizh kentañ ; 6. [c'hoariva] einen Monolog einlegen, enlakaat (ensoc'hañ) un unangomz ; 7. [dre skeud.] eine Pause einlegen, lakaat ur poz, kemer un tamm ehan, lakaat un higenn, ober ur bozadenn (un ehan, ur paouez, un harp, ur sav-kein, un tamm diskuizh, un diskuizhadenn, un diskuizhañ, un tenn-anal), ober un dizalaniñ, ober e ziskuizhouù, ober ur pennadig diskuizhañ, disammañ, ober un tamm diskrog, disterniañ, diblegañ e gein, digeinañ, kemer ur pennad ehan, kemer ur pennad habaskter, kemer didorr, kemer arsav, ober ur ruilh, adsevel e bouzeiou, ober ur gourvez, lakaat e gorf da zibouezañ, pozañ, ehanañ, repozïñ un tamm ; eine Schweigeminute einlegen, chom didrouz e-pad ur munut e koun u.b./fdb., ober ur vunutennad tav, ober ur vunutennad peoc'h, ober un davadenn, chom digomz ur vunutenn ; auf einer Strecke keine Pausen einlegen, mont gant an hent hed-ha-hed en ur tennad, mont an hent hed-ha-hed hep chom a-sav ; auf einer Strecke mehrere Pausen einlegen, mont gant un hent a-dennadoù ; 8. Protest einlegen, klemm, sevel klemm, dougen klemm, enebiñ, dont a-enep [u.b. / fdb] (Gregor) ; 9. für jemanden ein gutes Wort einlegen, pediñ / mennout evit u.b. (Gregor), dougen dorn d'u.b., reiñ sav d'u.b., tuañ u.b. a-du gant u.b. all, ober (toullañ) evit u.b., erbediñ u.b. ouzh unan all, gourc'hemenn u.b. d'unan bennak all, lavaret ur gerig e kerz u.b., ober bazhvalan evit u.b. ; 10. [gwir] Berufung (Verwahrung) einlegen, mont war c'halv, teuler (ober) galv, teuel engalv, engervel, gervel d'u lez uheloc'h (Gregor), goulenn ma vo distroet war ur varnadenn, gelver ehan ur varn, azgervel amoug al lez terriñ, sevel amoug d'al lez terriñ ; einen Rechtsbehelf einlegen, sevel amoug ; Beschwerde einlegen, goulenn amoug ; Beschwerde gegen jemanden einlegen, Beschwerde gegen jemanden führen, lakaat (ober, sevel) klemm a-enep u.b., sevel keinad ouzh u.b., sevel un eriol, sezisañ ar justis, arhopañ al lez-varn, breutaat a-enep u.b. ; Veto einlegen, sevel veto, gouzarhañ ; 11. [lizher] ouzhpennañ, stagañ ; 12. [louza.] aztaolañ, daoubennañ, pourvegniñ ; 13. [dre skeud.] Ehre mit etwas einlegen, reiñ fdb sked d'an-unan, gounit un anv kaer dre fdb / brudañ mat e anv gant fdb

(Gregor) ; 14. [moull.] enlevrañ ; 15. [sport] einen Spurt einlegen, sprintañ, plantañ ur sprint, plantañ un taol-tizh, sinkañ ur pennad tizh, ober ur pennad redek, ober ur pennad red, mont d'an druilh, mont d'an druillh-drask, P. plantañ tizh, sinkañ tizh.

Einlegen n. (-s) : 1. [moull.] enlevradur g. ; 2. [kegin.] glec'hiadur g.

Einleger g. (-s,-) : 1. fizier g., degaser g. ; Einleger in eine Tontine, tontiner g. [lester tontinerien] ; 2. [louza.] skoultr-red g., gwizienn daoubennek b., pourvegn g.

Einlegesohle b. (-,n) : [botoù] korniell b. [lester kerniell], sol diabarzh g., soledenn diabarzh b., solenn diabarzh b. ; einen Schuh mit einer Einlegesohle versehen, korniellañ ur votez.

Einlegung b. (-,en) : 1. enlakadur g. ; 2. [kenw., arc'hant.] skodenn b., degasadenn b., font g., postadur g. ; 3. [louza.] aztaoladur g., daoubenniñ g., skoultrañ g., pourvegnadur g., pourvegniñ g. ; 4. [tekn.] marelлerezh g., marelладur g., enskantadur g. ; 5. [gwir] teurel amoug d'al lez terriñ g., teuel engalv g.

einleimen V.k.e. (hat eingeleimt) : etwas einleimen, gludañ fdb, gludennañ fdb.

Einleimen n. (-s) : gluderezh g., gludañ g.

einleiten V.k.e. (hat eingeleitet) : 1. kregiñ gant, stagañ gant, digeriñ, boulc'hañ, tagañ, mont e penn eus, diazezañ, kentradiñ, desezañ ; wieder einleiten, advoulc'hañ, adstagañ gant, adkregiñ gant ; Gespräche mit jemandem einleiten, digeriñ kendivizoù gant u.b. ; [gwir] ein Ermittlungsverfahren einleiten, digeriñ un ditouradur lezvarnel ; ein gerichtliches Verfahren einleiten, boulc'hañ (digeriñ, luskañ) un argerzhadur, digeriñ afer, mont en afer, sevel un eriol ; ein Gerichtsverfahren gegen jemanden einleiten, ein Rechtsverfahren gegen jemanden einleiten, sevel keinad ouzh u.b. ; einen Prozess gegen jemanden einleiten, sevel prosez ouzh u.b., prosezañ ouzh u.b., prosezañ a-enep u.b., lakaat ur prosez war chouk u.b., boulc'hañ ur proseza-enep u.b., digeriñ ur proseza-enep u.b., sevel klemm a-enep u.b. dirak al lez-varn, ober prosez d'u.b. ; ein Wiederaufnahmeverfahren einleiten, azguelet ur prosez ; eine Untersuchung über etwas einleiten, ober enklask war fdb, ditourañ un afer ; [polit., armerzh.] Unterhandlungen einleiten, Verhandlungen einleiten, kregiñ gant an divizoù, stagañ gant ar c'hendiviz, stagañ gant an emzivizoù, stagañ gant ar c'hendivizoù, stagañ gant ar barlantadeg, boulc'hañ ur c'hendiviz, boulc'hañ kendivizoù, boulc'hañ ar barlantadeg, mont da varc'hata, kregiñ gant divizoù ar marc'had, kregiñ da gendivizout, kregiñ gant ar c'hendivizoù, digeriñ kendivizoù, lakaat un diviz da vont en-dro, ober e zivizoù ; eine gegenteilige Politik einleiten, cheñch (treiñ, trokañ) penn d'ar vazh, cheñch penn d'e vazh, cheñch bazzh en daboulin (war an daboulin, d'an daboulin, d'e daboulin) ; [lu] eine Militäroperation einleiten, luskañ ur wezhiad vilourel ; eine Offensive einleiten, luskañ ur argadenn, stagañ gant un arsailh, stagañ gant ur fard ; 2. [lenn.] ein Buch einleiten, sevel rakskrid ul levr, kentskridañ ul levr ; 3. skuilhañ, fennañ, diskargañ, dishalañ, dinaouiñ.

einleitend ag. : kent, ... deraouiñ, ... digeriñ ; einleitende Liebesspiele, rakk'hoari g., kent'hoari g., flouradennou ls. ; einleitende Erklärung, diskleriadur digeriñ g., diskleriadur deraouiñ g.

Adv. : evit kregiñ, evit stagañ ganti.

Einleitung b. (-,en) : 1. digoridigezh b., deraouenn b. ; als Einleitung, kement ha stagañ ganti ; 2. [lenn.] digoradur g., rakskrid g., kentskrid g., pennad-digeriñ g., skrid digeriñ, skrid kinnig, pennad kinnig g., kinnig g., kinnigadur g. ; Einleitung, Hauptteil und Schluss, digoradur, dispiegadur ha klozadur ; 3.

[sonerezh] deraouenn b., digorenn b., raksonadenn b., kent'choari g., rakk'choari g. ; etwas zur Einleitung spielen, rakk'choari udb ; 4. skuilherezh g., fennañ g., diskargadur g., dishal g., dinaouiñ g.

Einleitungsredner g. (-s,-) : prologer g., kinniger g.

einlenken V.gw. (hat eingelenkt / ist eingelenkt) : 1. treiñ, cheñch hent ; 2. [dre skeud.] treiñ meno, plegañ, tennañ adreñv, dont mat d'ar gér ; bei einer Diskussion einlenken, ameniñ e-kerzh un diviz, soublañ (plegañ, plegañ e santimant) tamm-pe-damm e-ser divizout, dignizañ e-pad un diviz ; wieder einlenken, distreiñ d'e vennozh kentañ, distreiñ d'e erv, adkavout e neudenn, distreiñ da zanvez ar gaoz, distreiñ d'ar gér ; nichts könnte ihn dazu bringen, einzulenken, n'eus pleg ebet ennañ, biken ne blego, biken ne soublo, diblegus eo deomp ; jemanden zum Einlenken bringen, lakaat u.b. da blegañ, lakaat u.b. da soublañ, diaheurtiñ u.b., dibennadiñ u.b., diempenniñ u.b. ; einlenkend zurückstecken, diskanañ, izelaat e c'hoantou, rabatiñ war e rekedou, ameniñ, izelaat e glipenn, kailhañ dirak u.b.

einlernen V.k.e. (hat eingelernt) : 1. sinkañ don e spered u.b., plantañ don e penn u.b., sikañ don e spered u.b., troadañ, garanañ, bountañ, choukañ, diazezañ [ur mennozh, ur soñj] e spered u.b. ; seine Worte Klangen sehr eingelernt, merzet e veze diouzhu e oa bet graet e deod dezhañ (e oa bet graet e veg dezhañ, e oa bet graet e c'henoudezhañ) ; 2. [stlenn.] enankañ, enkas, ebarziñ, euvriñ.

einlesen V.k.e. (liest ein / las ein / hat eingelesen) : [stlenn.] euvriñ, kadaviñ dre lennadur war-euen.

V.em. : **sich einlesen** (liest sich ein / las sich ein / hat sich (ak.) eingelesen) : sich in ein Sachgebiet einlesen, boazañ ouzh un domani, en em voazañ ouzh un domani.

einleuchten V.gw. (hat eingeleuchtet) : bezañ peursklaer, bezañ peuranat, bezañ peursplann, bezañ skaer (aes, brav, kaer) gouzout, bezañ meizus, splannaat, anataat ; das leuchtet mir ein, peuranat eo din ; das will mir nicht einleuchten, ne gomprenan ket, kement-se a zo dreist va maner (dreist va c'hompren, dreist va meiz, dreist va foell, dreist va intentamant), kement-se a dremen va spered, kement-se a zo dreist va spered.

einleuchtend ag. : peursklaer, peuranat, peursplann, peurvezus, skaerius, skaer evel dour feunteun, skaer evel dour stivell, skaer evel dour bev, skaer evel dour-sav ; etwas einleuchtend erklären, roudennañ just ha just petra eo udb, diskleriañ (displegañ) reizh ha splann udb.

einliefern V.k.e. (hat eingeliefert) : 1. dereiñ, dezougen, degas, kas ; Waren einliefern, degas marc'hadourezh ; 2. [mezeg.] klañvdiañ, ospitalañ ; ins Krankenhaus einliefern, kas d'ar chlañvdi, kas d'an ospital ; er wurde ins Irrenhaus eingeliefert, kaset e voe d'ar bredospital, kaset e voe da di ar re sot, kaset e voe da di ar re foll, P. kaset e voe d'ar c'habanoù, kaset e voe da dreñ ar rod ; 3. [gwir] karc'hariañ, bac'hañ.

Einlieferung b. (-,en) : 1. deroadur g., degaserezh g., kaserez g. ; 2. [mezeg.] klañvdiañ g., ospitalañ g. ; 3. [gwir] karc'hardigezh b., bac'hidigezh b.

Einlieferungsschein g. (-s,-e) : skrid-degemer g., paper-diskarg g.

einliegen V.gw. (lag ein / hat eingelegen) : 1. [kegin.] hiliadennin, meizhiañ, glec'hiañ ; 2. [lu] bezañ lojet ; 3. [lizher] bezañ kevret, bezañ e-barzh.

einliegend ag. : amañ kevret, amañ e-barzh.

einlieken V.k.e. (hat eingeliekt) : [merdead.] ravalinkañ ; ein Segel einlieken, ravalinkañ ur ouel.

einlochen V.k.e (hat eingelocht) : 1. [tekn.] ingochañ ; 2. P. lakaat en toull-bac'h, skeiñ er prizon, kraouiañ, lakaat dindan

vorailh, toullbac'hiañ, koufrañ, kas d'ar c'hloz, teurel er c'hloz, lakaat er c'hloz, lakaat er goudor, kas da vañsonat an diabarzh, lakaat er voest, lakaat er sac'h maen, kaouediñ, lakaat dindan brenn, kas da zebriñ bara ar roue, herzel, prizoniañ, dastum er c'hloz, pakañ (skeiñ, plantañ, bountañ, plomañ, kognañ) en toull, lakaat en disheol, klozañ, lakaat klenk war u.b., skeiñ (plantañ, bountañ) er bidouf, kas d'ar bidouf ; ich werde Sie einlochen lassen, da wo die Ratten Ihnen Gesellschaft leisten werden, me a raio ho lakaat en toull gant ar razhed da zerc'hel mat deoc'h, me a raio ho lakaat en toull gant ar razhed d'ober kavandenn deoc'h, me a raio ho lakaat en toull gant ar razhed d'ober kavandenn ouzhoc'h ; 3. [sport] P. plantañ unan, merkañ e-barzh, plantañ unan e-barzh, lakaat e-barzh ; [bilhard] eine Billardkugel einlochen, yal'chañ ur voul, lakaat ur voul er yalc'h.

einloggen V.em. : sich einloggen (hat sich (ak.) eingeloggt) : [stlenn.] digeriñ un dalc'h, kevreañ ; sich ins Internet einloggen, kevreañ ouzh ar genrouedad.

einlösbar ag. : dastaladus, eiltaladus, eskemmus, paeüs, da vezañ restaolet, a c'hall bezañ daskoret.

Einlösbarkeit b. (-) : dastaladusted b., eiltaladusted b., eskemmusted b., eskemmuster g.

einlösen V.k.e. (hat eingelöst) : 1. paeañ, talañ ; seine Schulden einlösen, paeañ e zleou, paeañ e zle, en em zizleañ, en em ziendleañ, diendleañ, en em akuitañ eus e zle, ardalañ e zle, distagañ e zle, mougañ e zle, P. paeañ e vos, paeañ e vosou, plaenaat e gochou ; ein Pfand einlösen, adkemer un gouestl lakaet e kred, tennañ e uestl, dizarouestlañ udb, diouestlañ udb, diengouestlañ udb ; [arc'hant] einen Scheck einlösen, a) enoriñ ur chekenn, talañ ur chekenn, reizhañ ur chekenn ; b) enkefiañ ur chekenn, touch ur chekenn ; nicht eingelöste Tratte, nicht eingelöster Wechsel, tennadenn antal b. ; 2. [dre skeud.] sein Versprechen einlösen, derc'hel ur bromesa, kenderc'hel ouzh e bromesa, derc'hel d'e c'her, derc'hel d'e larvar, delc'her d'e bromesa, seveniñ e bromesa, seveniñ d'e bromesa, seveniñ e uestl, ober e uestl, seveniñ un dra uestlet, mirout e c'her, mirout e feiz, ober e c'her, ober e gomz, mirout al le a oa bet touet, peurzec'her e c'her ; das Versprechen wurde eingelöst, ar bromesa a oa aet da wir.

Einlösung b. (-,en) : 1. daskor g., paeamant g., taladur g., reizhadur g. ; 2. enkefiadur g. ; 3. diouestlañ g., diengouestlañ g. ; 4. sevenidigezh b.

Einlösungsfrist b. (-,en) : termen talañ g., termen paeañ g.

Einlösungskurs g. (-es,-e) : feur adprenañ g.

Einlösungstermin n. (-s,-e) : termen talañ g., termen paeañ g.

einloten V.k.e. (hat eingelotet) : [tisav.] gwiriañ ar sonnder gant ur plom.

einlöten V.k.e. (hat eingelötet) : [tekn.] soudañ.

einlotzen V.k.e. (hat eingelotst) : [merdead.] lomaniñ.

einlullen V.k.e. (hat eingellullt) : 1. lakaat da gousket ; ein Baby einlullen, dastum ur bugel da gousket, lakaat ur babig da gousket ; 2. [dre skeud.] jemanden mit leeren Versprechungen einlullen, sorc'henniñ u.b., bevañ u.b. gant esperaañs ha promesaou goullo, paeañ u.b. gant marvailhoù, paeañ u.b. gant ur votez torret, paeañ u.b. gant ur fuzuill dorret, paeañ u.b. gant diwiskoù tog, reiñ d'u.b. ar vazh-yod da lipat, hejañ per melen d'u.b. kinnig d'u.b. trouz arc'hant ha c'hwezh vat d'ober yalc'h ha kofad, bevañ u.b. gant promesaou kaer ha paemantou laosk, paeañ e zle gant marvailhoù.

einlullend ag. : moredus, morfilus, kouskus, kouskedus, dargudus, morennus, morgouskus, morus, luskellus.

einmachen V.k.e. (hat eingemacht) : [kegin.] materiañ, lakaat da virout, koñfizañ ; den Kuchen mit eingemachten Früchten dekorieren, renkañ frouezh koñfizet war ar wastell.

Einmachglas n. (-es,-gläser) : pod-gwer-mir g., lestr-gwer-mir g. ; *Einmachgläser beschriften*, tikedennañ podoù-gwer-mir.

Einmachobst n. (-es) : frouezh-mir str.

Einmachring g. (-s,-e) : ruilhenn gaoutchoug evit ar podoù-gwer-mir b.

einmal Adv. : 1. ur wech, un dro bennak ; *einmal, ein bestimmtes Mal*, ur wezhvezh b., un drovezh b., un taolvezh g., ur wechad b., un droiad b. ; *einmal bin ich dort gewesen*, un drovezh e oan bet eno, ur wechad e oan bet eno ; *ein Blatt Papier einmal falten*, daoublegañ ur follenn baper, plegañ ur follenn baper e doubl, lakaat ur follenn baper e doubl ; *man lebt nur einmal auf der Welt*, ar vuhez ne bad ket atav ; *mehr als einmal*, ouzhpenn ur wech, estreget ur wech ; *einmal mehr*, ur wech ouzhpenn b., ur wech hiroc'h b. ; *besser hundertmal als nur einmal*, gwelloc'h kant gwech evit unan ; *ein mal drei ist drei*, ur wech tri a zo tri, ur wech tri a ra tri, unan lieskementet gant tri a ra tri ; *einmal pro Jahr, einmal im Jahr*, ur wech ar bloaz, ur wech er bloaz ; *mein Vater ging allerhöchstens einmal im Jahr zur Beichte*, a-vec'h ma veze va zad ur wech ar bloaz o kofes ; *einmal kam ich mit Verspätung nach Hause*, un dro bennak on bet en em gavet re ziwezhat da zont d'ar gér ; *einmal über das andere, taol-war-dao*, lerc'h-ouzh-lerc'h ; *einmal für allemal*, ur wech evit mat, ur wech da vat ; *einmal pro Tag*, ur wech bep deiz, ur wech bemdez, ken alies ha bemdez ; *einmal pro Tag und manchmal öfter*, bemdez pe liesoch' ; *mehr als einmal pro Tag*, aliesoch' eget bemdez ; *einmal pro Jahr*, ur wech ar bloaz ; [kr-l] *einmal ist keinmal / einmal nur um zu sehen wie es ist, ist noch nicht Sünde*, ur wech da welet n'eo ket pec'ched, n'eo ket un droug ober an drase ur wech da welet, ur wech n'eo ket atav eo, ur wech n'eo ket atav (n'eo ket giz, n'eo ket dalc'hmat, n'eo ket kustum, n'eo ket boaz, n'eo ket bemdez) ; 2. *auf einmal*, a) a-daoł-trumm, a-daoł-herr, a-daoł-krenn, dipadapa, en ur flipad, a-daoł-tarzh, a-greiz-holl, a-greiz-tout, a-greiz-pep-ober, a-greiz-taol, a-greiz-tenn, a-greiz-pep-kreiz, souden, a-benn-krak, a-daoł-dak, a-drak, a-sav-daoł, en un taol, en un taol berr, en un taol trumm, dre un taol trumm, gant un taol trumm, en un taol kont, en un taol krenn, en un taol Krak, en un taol buan, a-droc'h-taol, a-droc'h-mogn, a-droc'h-trañch, a-daoł-trañch, prim, trumm, Krak, krenn, pik, evel ur c'hurunou, a-stroñs, brusk, dre spont, en ur freilhad ; b) en ul lamm, hep diskrog, hep ehan, hep ehanañ, hep paouez tamm, dibaquez, diehan, diastal, dispan, hep spanaenn, hep distenn, hep disterniañ, hep ec'hoaz, en un tenn, en un tennad, en un troc'h, war un dro, war an dro hep didorr, hep distag ebet, hep astal ebet, hep arsav, diouzh ur sach, hep remzi, hep digeinañ ; er hatte alle Kerzen auf einmal ausgeblasen, lazhet en doa flammennoù an holl c'houlaouennou en ur ch'wezhadenn ; es war einmal, ur wech e oa, ur wech ne oa ket hag ur wech e oa bepred - poent 'zo bet ; 3. *nicht einmal*, a) ket .... zoken ; vor nicht einmal einer Stunde, a-vihanoch' eget un eurvezh ; vor nicht einmal einem Jahr, n'eus ket bloaz c'hoazh, n'eus ket a vloaz c'hoazh, n'eus ket c'hoazh ur bloaz fournis ; er kann nicht einmal lesen, n'eo ket gouest da lenn zoken ; er konnte sich nicht einmal halb satt essen, nemet darnogfad n'en deveze, n'en deveze ket hantervoued zoken, n'en deveze ket hanter e walch' zoken, n'en deveze ket hanter gofad zoken ; er war nicht einmal zehn, als er starb, ne oa ket c'hoazh dek vloaz hollik pa zeuas da verval, ne oa ket dek vloaz fournis c'hoazh pa zeuas da verval ; nicht einmal halb voll, pase hanter c'houlo ; er drank nichts, nicht einmal einen Tropfen Wein, n'en doa evet netra, nag ur banne gwin zoken ; b) gwech ebet ; 4. erst einmal, da c'hortoz, da c'chedal, evit c'hoazh, evit ar mare, evit ar c'houlz, evit bremañ, evit an tremen, evit ur mare, evit un abadenn, betek-

gouzout, bete gwelet, en etretant ; 5. noch einmal, c'hoazh, c'hoazh ur wech, ur wech c'hoazh, en-dro, adarre, a-nevez, a-adwech, un taol all, ad- ; noch einmal anzünden, adenauoiñ ; das Feuer noch einmal entfachen, bevaat an tan, adc'hwezhañ an tan, dasorc'hiñ an tan ; einmal mehr, ur wech ouzhpenn, ur wech hiroc'h ; 6. [tr-l] wenn Sie schon einmal spenden wollen, spenden Sie viel ! betek ma roit, roit kalz ! betek reiñ, roit kalz ! kement ha reiñ, roit kalz ! kement ha reiñ koulz reiñ kalz ! kenkoulz ha reiñ roit kalz ! ; es ist nun einmal so, dem ist nun einmal so ! 'mod-se 'mañ - e-giz-se emañ ar bed - evel-se emañ ar bed a-dreuz hag a-hed - evel-se emañ an traou - setu giz ar bed - se 'zo evel-se - evel-se emañ kont etre va moereb ha va eontr - evel-se emañ, petra 'reot ? - evel-se emañ, petra 'ri, Jañ-Mari ? - e-giz-se emañ an traou - e-giz-se emañ kont - e-mod-se emañ an traou, pa vez kamm ar c'heuneud ne vez ket eeun ar glaou ; da es nun einmal so ist, o vezañ m'emañ an traou e-giz-se, pep tra o vezañ er c'hiz-se (Gregor), dre m'emañ an traou e-giz-se, peogwir emañ kont evel-se, gant stad an traouer mod 'zo, p'emañ kont evel-se, p'emañ evel-se ar stal ; komm einmal her ! deus amañ 'ta ! deus dre amañ 'ta ! deus war amañ 'ta ! deus war-gaout amañ 'ta ! ; bin ich einmal wieder gesund, so mache ich mich an die Arbeit wieder, kerkent (kenkent) ha pare e krogin da labourat en-dro ; einmal gut gesättigt gingen sie schlafen, pa voent leizh ez ejont da gousket ; einmal diese Größe erreicht, hören sie auf zu wachsen, erruet betek ar barr-se, ne greskont mui ; ich bin nicht einmal vierzig, emaon c'hoazh en tu-mañ da zaou-ugent vloaz ; 7. gwechall.

Einmal- : ... unarver ; *Einmalspritze*, strinkell unarver b., strinkell da deurel b.

Einmaleins n. (-) : 1. [mat.] taolenn-lieskementiñ b., taolenn-liesaat b., taolenn al liesaduriou b. ; 2. [dre skeud.] diazezou ls.

einmalig ag. : 1. dieil, dibar, dreist-par, hep e bar, n'eus ket par dezhañ, hep e hañval, hep hañval, dishevelep, dispar, espar, eus ar seurt ne barti ket ; das ist eine einmalige Gelegenheit, un apoue vrvao eo an dra-se, un taol kaer e ve ; er hat eine einmalige Chance verpatzt, bez edo ar voul o ruilhal a-du gantañ ha kavet en doa gwelloc'h chom da rambreal e-lec'h mont war he lerc'h ; 2. für einmaligen Gebrauch, für einmalige Nutzung, ... unarver, ... da deurel ; nach einmaligem Lesen, goude lenn ur wech.

Einmaligkeit b. (-) : dibarder g., dibarded b., dibarelez b., esparded b.

Einmalspritze b. (-,-n) : strinkell unarver b., strinkell da deurel b.

Ein-Mann-Orchester n. (-s,-) : laz-binvioù kaset en-dro gant ur „paotr-muzik“ g.

Einmannbetrieb g. (-s,-e) : 1. [kenwerzh] embregerezh un den g. ; 2. servij kaset en-dro gant un den nemetken g.

Einmann-GmbH b. (-,-s) : kevredad un den g.

einmännisch ag. : [iouza.] ungoaf.

einmarinieren V.k.e. (marinierte ein / hat einmariniert) : [kegin.] lakaat da hiliadennin, lakaat da vezhiañ, lakaat da c'lec'hiañ, lakaat e glec'h-gwinêgr.

Einmarkstück n. (-s,-e) : [moneiz] pezh ur mark g.

Einmarsch g. (-es,-märsche) : aloubidigezh b., aloubadeg b., aloubadenn b., ac'huberez g.

einmarschieren (in + ak.) V.gw. (marschierte ein / ist einmarschiert) : aloubiñ, ac'hubiñ.

einmassieren V.k.e. (massierte ein / hat einmassiert) : [mezeg.] lakaat da dremen er c'hoc'h'en gant un dorlo skañv, lakaat da dremen er c'hoc'h'en gant ul leuñvad skañv.

Einmaster g. (-s,-) : [merd.] unwern g.

einmauern V.k.e. (hat eingemauert) : murañ war, enmurañ, mañsoniñ, mogeriañ.
 V.em. : **sich einmauern** (hat sich (ak.) eingemauert) : [dre skeud.] sich einmauern, en em gloastrañ, simudiñ, bevañ e-unan-penn, bevañ e-unan-kaer, bevañ en dizarempred, bevañ digavandenn, tec'hel diouzh an dud, en em dennañ pell diouzh safar ar bed, chom pell diouzh darempred an dud, en em dennañ en distro, en em serriñ war an-unan (*warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.*).
Einmauerung b. (-,en) : [tisav.] mogeriañ g.
Ein-Megabit-Chip g. (-s,s) : krug elektronek 128 Ko b., chip 128 Ko g., skantenn 128 Ko b.
einmeißeln V.k.e. (hat eingemeißelt) : garanañ, engravañ, kizellañ, enlouc'hañ.
einmengen V.k.e. (hat eingemengt) : *in etwas* (ak.) einmengen, meskañ gant udb, kemmeskañ gant udb, kejañ gant udb, touzeiañ gant udb.
 V.em. : **sich einmengen** (hat sich (ak.) eingemengt) : emellout, en em veskañ, mont e-barzh ar jeu ; *sellit iveauz ouzh sich einmischen*.
Einmengung b. (-,en) : 1. kemmeskadur g., touzeierezh g. ; 2. [dre skeud.] emelladenn b., emell g., emellerezh g.
Einmeterbrett n. (-s,-er) : [sport, splujañ] plankenn lammat ur metrad g., plugell ur metr uhelder g., gwintell ur metr uhelder b.
einmieten V.em. : **sich einmieten** (hat sich (ak.) eingemietet) : *sich bei jemandem einmieten*, feurmiñ ur gambr e ti u.b., kemer ur gambr e feurm e ti u.b.
einmischen V.k.e. (hat eingemischt) : *in etwas* (ak.) einmischen, meskañ gant udb, kemmeskañ gant udb, kejañ gant udb, touzeiañ gant udb.
 V.em. **sich einmischen** (hat sich (ak.) eingemischt) : emellout, en em veskañ, en em vellañ, mont e-barzh ar jeu, perzhiañ ; *sich in etwas (tr-t) einmischen*, emellout eus udb, emellout en udb, emellout ouzh udb, daremgorañ en udb, en em veskañ en udb, en em luziañ gant udb, en em vountañ en udb, dont en udb, en em vellañ ag udb ; *sich in etwas (tr-t) nicht einmischen*, chom distrob diouzh udb, chom hep emellout eus udb ; *er mischt sich überall ein*, emellout a ra eus pep tra, en em veskañ a ra er pezh na sell ket outañ ; *sich in fremde Angelegenheiten einmischen*, en em vellañ a aferiou ar re all, mont da beuriñ e park unan all ; *sich nicht in fremde Angelegenheiten einmischen*, lezel ar re all da zilusiañ o gwiad, lezel ar re all da zirouestlañ o neud, soursial ouzh e grampouezh, diwall d'en em luziañ gant traou a sell ouzh tud all ; *er darf sich doch nicht in mein Privatleben einmischen*, n'en deus ket da welet war va zraou ; *er hat sich in unsere Angelegenheiten eingemischt*, eñ a oa emellet en hon aferiou.
Einmischung b. (-,en) : emelladenn b., emell g., emellerezh g., emelladur g., emellout g., daremgor g. ; *Einmischung in das Privatleben*, emelladenn e buhez prevez u.b. b., emell en aferiou u.b. g. ; [polit.] *Einmischung in die inneren Angelegenheiten*, emelladenn en aferiou diabarzh ur stad estren b., emell en aferiou diabarzh ur stad estren g., emellerezh en aferiou diabarzh ur stad estren g. ; *nur durch Einmischung des Staates kann dieses Problem gelöst werden*, ne c'hall ket seurt kudenn bezañ diskoulmet hep emell ar Stad (hep daremgor ar Stad) ; *die Einmischung des Staates sollte nicht auf Kosten der Demokratie geschehen*, bez' e rankfe ar Stad ren e emelloù gant damant d'an demokratelez.
Einmischungspolitik b. (-) : emellouriez b.
Einmischungsrecht n. (-s) : gwir-emellout g., gwir daremgor g.
einmonatig ag. : ... a bad ur miz, e-pad ur miz.

einmonatlich ag. : miziek.
einmontieren V.k.e. (montierte ein / hat einmontiert) : [tekn.] montañ, staliañ, strolleañ, kenstrollañ, frammañ.
einmotorig ag. : unkeflusker ; *einmotoriges Flugzeug*, karr-nij unkeflusker g.
einmotten V.k.e. (hat eingemottet) : 1. [dafar brezel] stlepel d'ar blotoù, teurel d'ar bern, teurel d'ar blotoù, skeiñ er blotoù, stlepel war ar wrimenn, lakaat er-maez eus ar c'hoari, teurel war an teil, reputuiñ, reputañ, lakaat a-stal-gostez ; 2. [dilhadoù] etwas einmotten, lakaat laz heneptartouzed war udb, lakaat louzoù enepgaozan war udb.
einummeln / einmummen V.k.e. (hat eingemummelt / hat eingemummt) : kafunañ, gronnañ, farlokañ, tamolodiñ, souchañ, souchañ kloz, pakañ, dastum, klozañ ; *in seinen Mantel (ak.) eingemummt sein*, bezañ paket en e vantell, bezañ kafunet en e vantell, bezañ gronnet en e vantell, bezañ tamolodet en e vantell, bezañ souchet-kloz en e vantell ; *er war in seine Verbände eingemummt*, palastret-holl e oa, larellet e oa evel ur valzamegenn.
 V.em. : **sich einummeln** (hat sich (ak.) eingemummelt) : en em gafunañ, en em c'ronnañ, en em damolodiñ ; *sich in seinen Mantel einmummen*, en em c'ronnañ en e vantell, en em gafunañ en e vantell, tamolodiñ ar vantell en-dro d'an-unan (e vantell en-dro dezhañ, he mantell en-dro dezhi h.a.), en em damolodiñ en e vantell, lakaet e vantell en e gerchenn, en em souchañ kloz en e vantell ; *ich hatte mich warm eingemummelt*, lakaet em boa ur bern dilhad dindanon, en em gafunañ am boa graet, doublet mat e oan ouzh ar wallamzer, tamolodet em boa ur bern dilhad en-dro din, lakaet em oa gloanaj en-dro din, lakaet em oa ur c'loanenn en-dro da'm c'horf, en em wisket em boa ouzh ar riv.
einmünden V.gw. (ist eingemündet) : *[in etwas (ak.)]* : 1. [stér] dont da zinaouiñ e, denaouiñ e, aberiñ e, digeriñ e, kouezhañ e ; *an dieser Stelle mündet der Bach in den Fluss ein*, eno e ya ar wazh da gouezhañ er stér, eno e tinaou ar wazh er stér ; 2. difourkañ war, difourkañ e, diboukañ e, skeiñ war, kouezhañ war, degouezhout war, dic'haoliañ war ; *der Weg mündet in eine Wiese ein*, an hent a gouezh (a zoguezh, a zifourk) war ur prad.
Einmündung b. (-,en) : 1. [stér] aber b., genouù g. [liester genaouiòù], difourk g., ben g., diskarg g., kember b. ; 2. [hent] difourk g., kroashent g., gaol b., toull an hent g. ; 3. toull-skarzh g. ; 4. [oberezh dinaouiñ] dinaou g.
einmünzen V.k.e. (hat eingemünzt) : [archant.] abgesetzte Geldsorten einmünzen, adteuziñ moneiz ; *Gold einmünzen*, ober moneiz gant aour, moneisaat aour.
einmütig ag. : kumun, ... an holl ; *einmütige Zustimmung*, asant an holl g., asantadeg b., aotreadeg b. ; *der einmütige Wille*, an unyoul b.
 Adv. : a-unvouezh, en ur vouezh, an holl en ur vouezh, an holl en ur soñj, gant grad vat an holl, an holl en un douez, gant aotre an holl, gant asant an holl, a-youl pep hini, a-gevret, e-kevret, asambles, en ur ser, a-genstroll, a-geñver, a-gor, a-unan, a-unvan, a-unstroll, en ur pezh ; etwas einmütig beschließen, divizout a-unvouezh ober udb.
Einmütigkeit b. (-) : unvouezh b., unvanded b., unvander g., emglev g., unvaniezh b.
einnachten V.dibers. (hat eingenachtet) : [Bro-Suis] es nachtet ein, sermoziñ a ra, emañ o serrnoziñ, emañ ar beuznoz o tont, emañ ar rouz-noz o tont, emañ an noz o serriñ, emañ an noz o tont, noziñ a ra, emañ kozh an deiz, erru eo pell an deiz, izelaat a ra an deiz, nosaat a ra, nozik eo.

Einnachten n. (-s) : [Bro-Suis] digor-noz g., rouz-noz g., rouz an noz g., toullig an noz g., peuznoz b., serr-noz g., mare ar rouedoù g., abardaez-noz g.

einnähen V.k.e. (hat eingenährt) : [dilhad.] 1. gwriat ; 2. strishaat.

Einnahme b. (-,n) : 1. [lu] aloubidigezh b., kemeridigezh b., gounezidigezh b., enkrog [war] g. ; 2. [arc'hant] enkefiadur g., enkefiad g., enkef g., gounidegezh b., gounid g., kaoud g., korvo g., buzad g., dedaolad g., savad g. ; *Einnahmen und Ausgaben*, savadoù ha dispignoù ; *wir haben heute eine gute Einnahme erzielt*, ur sac'had mat hon eus bet hiziv, kouezhet eo brav an arc'hant er c'hef hiziv, un devezh mat hon eus graet hiziv ; *seine Ausgaben nach seinen Einnahmen richten*, ober dispignoù diouzh e chounidoù, ober e zispign diouzh e chounidigezh, reizhañ e zispign diouzh e chounidigezh, lakaat e ouel diouzh e avel, ober e samm diouzh e dorchenn, ober e lenn diouzh e drezenn ; *man sollte seine Ausgaben nach seinen Einnahmen richten*, diouzh e aez eo kas ar saout er-maez, diouzh an aez eo kas ar saout er-maez, nebeut e ranker dispign pa ne chounezer ket kalz, ar paour a vank dezhañ malañ munut, bez' e ranker ober an eured gant ar pezh a dud 'zo ; *unsere Ausgaben übersteigen unsere Einnahmen*, draillhañ a reomp muioc'h a arc'hant eget na chounezomp, tennañ a reomp muioc'h eget na lakaomp ; *seine Einnahmen verschleudern*, foranañ (foetañ, kalkennañ, kalavriñ, drouziviañ, flutañ, koufonañ, dismantrañ, malamantiñ) e chounidegezh ; 3. [mezeg.] lonkadur g., euvradur g., kemeradur louzoù g., kemer louzoù g., kemeradenn louzoù b. ; *von einer langfristigen Einnahme ohne ärztliche Beratung ist abzusehen*, arabat kenderc'hel da gemer hep ali ar mezeg.

Einnahmequelle b. (-,n) : mammenn c'hounedigezh b., mammenn gorvoder b.

Einnahmestelle b. (-,n) : telldi g., ti-an-tailhou g., resevlec'h g., tellerez b., tailhanterevez b.

einnebeln V.k.e. (hat eingenebelt) : latarennañ, brumennañ, morennañ, mogidellañ.

Einnebelung b. (-,en) : hurennaj g., nivlennegezh b.

einnehmbar ag. : kemeradus, enkefiadus.

einnehmen V.k.e. (nimmt ein / nahm ein / hat eingenommen) :

1. kemer, euvriñ, lonkañ ; *eine Mahlzeit einnehmen*, bezañ gant e bred, predañ, debriñ (ober) ur pred, bezañ o kemer e bred, P. talariñ ; *meine Mahlzeiten nahm ich bei ihm ein*, gant va boued e vezen en e di ; *wenn er dabei war, eine Mahlzeit einzunehmen*, pa veze gant e bred ; *eine kleine Zwischenmahlzeit einnehmen*, gortozennañ, debriñ un tamm harzell ; *am Morgen eine kleine Zwischenmahlzeit einnehmen*, adleinañ ; *am Nachmittag eine kleine Zwischenmahlzeit einnehmen*, gortozenniñ, adverennañ, merennvihanañ, debriñ merenn-vihan ; *nach dem Abendessen eine kleine Zwischenmahlzeit einnehmen*, adkoaniañ ; *nachdem er seine Mahlzeit eingenommen hatte*, predet dezhañ ; *ein Arzneimittel in geringen Mengen einnehmen*, kemer nebeut-tre eus ul louzoù bennak, euvriñ nebeut-tre eus un dramm bennak ; *oral einzunehmen*, da gemer dre ar genoù, da lonkañ. ; *ein Arzneimittel oral einnehmen*, euvriñ ul louzoù bennak dre ar genoù ; *zu viele Arzneimittel einnehmen*, en em zrammañ ; [lu] mit Gewalt einnehmen, kemer dre nerzh, forzhañ ; *eine Festung mit Gewalt einnehmen*, forzhañ ur chreñvlec'h ; *eine Stadt mit Sturm einnehmen*, forzhañ ur gêr ; *eine Stadt einnehmen*, lakaat dalc'h war ur gêr, aloubiñ (kemer) ur gêr, sterniañ ur gêr, kemer ur gêr dre nerzh, en em sezisañ eus ur gêr, dont da vestr war ur gêr ; *wieder einnehmen*, askemer, adkemer ; *jemandes Platz einnehmen*, kemer plas u.b., [post-labour] gwiskañ chupenn u.b.

2. [dre skeud.] von Vorurteilen eingenommen, leun e spered a rakvarniou, dalc'hent en e spered gant rakvarniou, leun e spered a rakvarniou, kraouiet en e rakvarniou, garzhet en e rakvarniou, luziet e spered gant rakvarniou ; von sich eingenommen sein, bezañ karg gant an-unan (*gantañ e-unan, ganti hec'h-unan h.a.*), bezañ c'hwezet gant an-unan, ober kalz a stad eus an-unan, kaout ur sell uhel war an-unan, en em lakaat trech d'an holl, bezañ uhel an tamm en an-unan, bezañ leun a lorc'h, en em dalvezout, en em zougen, en em gavout, bezañ douget d'an-unan), plantañ c'hwezel an-unan, bezañ fouge en an-unan evel un targazh er ribod, bezañ rok (otus, glorius, tonius, dichek, uhel, bras) an tamm eus an-unan, bezañ bras an tamm gant an-unan, bezañ al leue o treiñ en an-unan (e leue o treiñ ennañ, he leue o treiñ enni h.a.), rodal e revr, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, bezañ un tamm tro en an-unan, bezañ c'hwezet e bluñv, bezañ sonn e gribell, bezañ c'hwezet evel un touseg, bezañ c'hwezet gant ar vrasoni, bezañ kollet gant gloar, mont gant ar fru, na gaout ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h, en em veuliñ an-unan, en em c'hwezañ, bezañ c'hwezet, bezañ c'hwezet d'an-unan, bezañ leun a fouge hag a lorc'h, bezañ lorc'hou en an-unan, bezañ lorc'h en e doull, bezañ lorc'h en e foñs, bezañ teil gant an-unan, bezañ fier-droch, bezañ fier-ruz, bezañ fier-sot, bezañ leun a gagal, bezañ foërvet gant an ourgouilh, bezañ leun e benn a chlorusted / bezañ pennboufet gant an ourgouilh (Gregor) ; *jemanden gegen jemanden einnehmen*, plantañ (bountañ) raksoñjou a-enep u.b. e penn u.b. all, tuañ u.b. a-enep u.b. all ; *jemanden für jemanden einnehmen*, tuañ u.b. evit u.b. all.

3. dont, mont, azezañ ; *seinen Platz einnehmen*, mont d'e blas, mont da azezañ en e blas ; [arz] *eine Pose einnehmen*, kemer an dalch' ; [sport] *eine aerodynamische Körperhaltung einnehmen*, klask tizh.

4. enkefiañ, dastum, sevel ; *Gebühren einnehmen*, dastum gwirioù, dastum telloù.

4. mont d'ober ; *drei Seiten einnehmen*, mont teir fajenn d'ober anezhañ, sterniañ teir fajenn ; *die Büroräume nahmen das ganze Stockwerk ein*, an estaj a-bezh a yae gant ar bureviou ; *wenig Platz einnehmen*, kemer nebeut a blas, kemer nebeut a ichou, mont nebeut a lec'h gant an dra-mañ-tra, bezañ heglenk ; *dieser Wald nimmt die gesamte Fläche des Gebiets ein*, ar c'horn-bro a-bezh a zo dindan ar goadeg-se ; *viel Platz einnehmen*, mont lec'h gant an dra-mañ-tra, strumiñ, lastrañ, bezañ disklenk ; *dieses dicke Arschloch nimmt aber viel Platz ein*, ar revreg-mañ a ya plas gantañ, ar revreg-mañ a stou plas 'vat.

4. [dre skeud.] hoalañ, dedennañ, desev, gouestlañ, boemiñ, teogiñ, lubaniñ da, lubaniñ ouzh, loavañ, luiñ, lorc'hañ, chalmiñ ; *jemanden für sich einnehmen*, gounit (desev) kalon u.b., gounit spered u.b., desev u.b., chalmiñ e galon d'u.b., chalmiñ santimant u.b., chalmiñ u.b., lorc'hañ u.b., trellañ spered u.b., lubaniñ d'u.b., lubaniñ ouzh u.b., loavañ u.b., filimañ u.b. ; *sich von jemandem einnehmen lassen*, bezañ gounezet gant u.b.

5. *eine ablehnende Haltung einnehmen*, bezañ un emzalc'h hac'hus gant an-unan ; *eine Position einnehmen*, degemer ur meno, darbenn ur meno.

6. [dre skeud.] *dieser Wein nimmt den Kopf ein*, ar gwin-se a sko d'ar penn.

7. [merdead.] *die Segel einnehmen*, amenañ (Gregor), ameniñ ar gouolioù, diskenn ar gouolioù, diskenn al lien-gouel, diskenn al lien, dioueliañ, diskar ar gouolioù, kargañ ar gouolioù, pakañ al lien, farleañ, serriñ al lienoù, teuler al lien en traõ.

einnehmend ag. : 1. sichant, dudius-dreist, dudius, hoalus, boemus, estlammus, marzhus, lubanus, strak, kran, cheuc'h,

mistr, a-stroñs, faro, moust, nifl, lipet, stipet, turgn, stad ennañ, a droc'h, brav e dreuz, heneuz, loavus, dedennus ; **2.** jentil, c'hwек, hegarat, hegar, karadek, karantezus, karantek, amc'hraus, sichtant, sev, bourrus, dizrouk, doñv, kuñv ; er sieht nicht sehr einnehmend aus, sein Gesicht ist nicht gerade einnehmend, hennezh n'en deus ket ur penn da bijout.

Einnehmer g. (-s,-) : degemerer g., tailhanter g., teller g., resevour g.

Einnehmerstelle b. (-,-n) : tailhanterezh b., resevlec'h g., tellerezh b., telldi g., ti-an-tailhoù g.,

einnicken V.gw. (ist eingenicke) : [dre skeud.] P. pouenzañ butun, soubañ gouloù, kouezhañ morennet, en em reiñ da zargudiñ, en em reiñ da voriñ, en em reiñ da vorgousket, en em reiñ da soriñ, en em reiñ da vorenniñ, en em reiñ da vorfilañ, en em reiñ da vorediñ, en em reiñ da soubañ gouloù, en em reiñ da vorgudiñ, en em reiñ da vordoiñ, en em reiñ da sebouriñ, en em reiñ da sorenniñ, en em reiñ da voemañ, en em reiñ da gogasiñ.

einnisten V.em. : **sich einnisten** (hat sich (ak.) eingenistet) : **1.** neizhiañ ; **2.** en em ziazezañ, en em staliañ ; **sich gemütlich einnisten**, neizhiañ ken flour hag evnedigou Doue ; **3.** [dre skeud.] spegañ, gwriziennañ, chom da staliañ e ti u.b., chom da gonoc'hafñ e ti u.b. ; *er hat sich bei uns eingenistet*, speg eo ouzhomp, ne zispeg ket ac'hancamp, graet en deus gwriziou en hon ti, hennezh a chom peg en hon ti, penndevezhiañ a ra bremañ en hon ti ; *er kommt jeden Tag, als tolle er sich bei uns einnisten*, en ti e vez o kerentiañ bemdez.

einnocken V.k.e. (hat eingenoxt) : enaskañ ; *einen Pfeil einnicken*, enaskañ ur bir.

Einöde b. (-,-n) : **1.** gouelec'h g., lec'h distro g. lec'h didud g., toull kutez g., bro gutez b., trogorn g., toull kollet kac'het gant an diaoul g. ; **2.** [dre skeud] digenvez g., digenvezder g., dizaremprederez g., diamended b.

Einödhof g. (-s,-höfe) : atant distro (dianket war ar maez, digenvez) g.

einölen V.k.e. (hat eingeölt) : eouliñ, eouliañ, lampraat, lenkraat, libistrañ.

V.em. : **sich einölen** (hat sich eingeölt) : **sich (ak.) einölen**, lakaat eoul war e gorf ; **sich (dat.) die Hände einölen**, lakaat eoul war e zaouarn.

Einölen n. (-s) : eoulerez g., eoulidigezh b., eouliadur g., eouliañ g., eouliadenn b.

einordnen V.k.e. (hat eingeordnet) : renkañ, klenkañ, rummañ, rummata, kevrennata, reizhlec'hiañ, urzhiañ, urzhiata, urzhasaat, rezañ, renkadîñ.

V.em. : **sich einordnen** (hat sich (ak.) eingeordnet) : **1.** azasaat, en em ober, en em akoursiñ, en em voazañ, en em gustumiñ, kenemprañ er gevredigezh ; **2.** mont en ur renkennad, mont en ur steudad, en em renkañ, en em bakañ ; **3. [kirri-tan]** dibab ur forzh, mont war ur forzh ; *rechts einordnen*, gwaskañ war an tu dehou.

Einordnung b. (-,-n) : kevrennatadur g., kevrennataerez g., rummata g., rummatadur g., klenkadur, klenkerez g., urzhidigezh b., urzhieresh g., renkadur g.

einpacken V.k.e. (hat eingepackt) : **1.** paketañ, pakediñ, pakañ, pakata ; *wieder einpacken*, adpakañ, adpakediñ ; *die gekauften Lebensmittel einpacken*, ober un tamm pakañ d'ar pourveziou ; *in Folie einpacken*, koc'hennañ ; *Blumen in Folie einpacken*, pakañ bleuniou en ur goc'henn blastik, koc'hennañ bleuniou ; **2.** lakaat en e bakadoù, koufrañ ; *die ausgelegten Waren wieder einpacken*, *die ausgestellten Waren wieder einpacken*, distaliañ e varc'hadourez ; **3.** P. kafunañ, gronnañ, tamolodiñ, souchañ, pakañ ; **4.** [sport h.a.] P. distrilhañ brav ha kempenn, distrilhañ a-blad-kaer, lakaat war e c'henou, pladañ,

pilat, faezhañ, flastrañ rac'h, daoubenniñ, disparfoeltrañ, distokañ, krazañ naet, minmalañ, trec'hiñ treuz-ha-hed, bazhata, barrskubañ, riñsañ, peurdrec'hiñ, peurfazhañ, razhañ, dornañ, diskolpañ, klaviañ, lakaat lamm, reiñ e laz da, reiñ un distres eus ar re wellañ da, kas e drougatred.

V.gw. (hat eingepackt) : ober e bakadenn, ober e bak, pakañ e draoù.

Einpacken n. (-s) : pakataerez g., pakederez g., pakata g., pakediñ g.

Einpackung b. (-,-en) : **1.** pakadur g., pakidigezh b. ; **2.** [mezeg.] gronnadur g., goloadur g.

einparken V.gw. (hat eingeparkt) : tuañ e garr, parkañ e garr, staliañ e garr, en em staliañ ; *in eine Parklücke einparken*, *rückwärts einparken*, *seitwärts einparken*, kranellañ e garr, ober ur granell, kranellañ.

V.k.e. (hat eingeparkt) : tuañ, parkañ, staliañ.

Einparteiensystem n. (-s,-e) / **Einparteisystem** n. (-s,-e) : unstrolladegezh b., reizhad politikel unstrolladek b., reizhad politikel diazezet war ur strollad politikel nemetken b., reizhad politikel unstrollad b., reizhad politikel diazezet war ur strollad politikel unel b.

einpassen V.k.e. (hat angepasst) : **1.** lakaat da glotañ, lakaat klenk, juntañ ; **2.** [tekn.] enboestañ, emprañ, kenemprañ, skarvañ, pennegiñ, enaskañ ; *erneut einpassen*, ademprañ.

V.em. : **sich einpassen** (hat sich (ak.) angepasst) : azasaat, en em ober, en em akoursiñ, en em voazañ, en em gustumiñ.

Einpassung b. (-,-en) : **1.** junterez g. ; **2.** kenemprerez g.

einpauken V.k.e. (hat eingepaukt) : **1.** etwas einpauken, studiañ c'hwек udb, poaniañ o studiañ udb, studiañ udb a-zevri, studiañ parfet udb, bezañ gwir wellañ o studiañ udb, en em zuañ o studiañ udb, brevañ e spered o studiañ udb, studiañ udb evel un dall ; **2.** jemandem etwas einpauken, sankañ udb don e spered u.b., plantañ udb don e penn u.b., sikañ udb don e spered u.b., troadañ (garanañ, bountañ, choukañ, diazezañ) udb e spered u.b. ; **3.** [dre heñvel.] gourdonañ ouzh an iskrim.

Einpauker g. (-s,-) : P. mestr-studi g., askentelier g.

Einpaukerei b. (-) : *sture Einpaukerei*, choukañ pennadoù g.

Einpeitscher g. (-s,-) : fourgaser g., korzhour g., mesker g., difreter g., atahiner g., atizer g., heskiner g., heskin g., entaner g., P. [gwashaus] hejer-e-doull g. [/ester hejeren-o-zoull].

einpennen V.gw. (ist eingepennt) : P. kemer ur jar, kouezhañ morennet, en em reiñ da zargudiñ, en em reiñ da voriñ, en em reiñ da vorgousket, en em reiñ da soriñ, en em reiñ da vorenniñ, en em reiñ da vorfilañ, en em reiñ da vorediñ, en em reiñ da vordoiñ, en em reiñ da sebouriñ, en em reiñ da sorenniñ, en em reiñ da voemañ, en em reiñ da gogasiñ.

Einpersonenbetrieb g. (-s,-e) : **1.** [kenwerzh] embregerez un den g. ; **2.** servij kaset en-dro gant un den nemetken g.

Einpersonenhaushalt g. (-s,-e) : tiegezh un den hepken ennañ g.

Einpersonenstück n. (-s,-e) : [c'hoariva] pezh un den hepken o c'hoari ennañ g.

Einpfennigstück n. (-s,-e) : [moneiz] pezh ur pfennig g.

einpferten V.k.e. (hat eingepfert) : serriñ, buorzhañ, klozañ, enkañ, parkañ.

einpfählen V.k.e. (hat eingepföhlt) : peulgaeañ, peuliañ.

einpfiefern V.k.e. (hat eingepfeift) : [louza.] Bäume einpfiefern, imboudañ gwez e fleüt.

einpflanzen V.k.e. (hat eingepflanzt) : **1.** plantañ, enplantañ, troadañ, diazezañ, bountañ, gwriziennañ ; **wieder einpflanzen**, adplantañ ; **2.** [dre skeud.] sankañ don e spered u.b., plantañ don e penn u.b., sikañ don e spered u.b., garanañ e penn u.b., troadañ e penn u.b., bountañ e penn u.b., sikañ e penn u.b.,

sankañ e penn u.b., choukañ e penn u.b. ; 3. [mezeg.] ensteudañ ; wieder *einpflanzen*, adensteudañ.

Einpflanzung b. (-,en) : 1. planterezh g., bountañ g. ; 2. [dre skeud.] diazezadur g., troadur g. ; 3. ensteudadur g., ensteudañ g.

einpflöcken V.k.e. : ibiliañ, rasediñ, strapennañ ; *einen Pfahl in die Erde einpflöcken*, plantañ ur peul, sankañ ur post en douar, gennañ ur peul en douar ; *Pfähle in die Erde einpflöcken*, pilochañ, peuliañ, sikañ peulioù en douar.

einpfropfen V.k.e. (hat eingepfropft) : 1. berniañ, yoc'hañ ; 2. [louza.] imboudañ, lagadiñ ; 3. [dre skeud.] sankañ don e spered u.b., plantañ don e penn u.b., sikañ don e spered u.b., garanañ e penn u.b., troadañ e penn u.b., bountañ e penn u.b., sikañ e penn u.b., sankañ e penn u.b., choukañ e penn u.b.

Einpfropfung b. (-,en) : 1. imboud g., imboudadur g., imboudañ g. ; 2. imboudenn b.

Einphasenstrom g. (-s) : [tredan.] red unkoulz g., red unkoulzek g.

einphasig ag. : [tredan.] unkoulz, unkoulzek ; *einphasiger Wechselstrom*, red pebeilat unkoulz g., red pebeilat unkoulzek g.

einpikieren V.k.e. (pikierte ein / hat einpikiert) : piketa ; *Salat einpikieren*, pikañ saladenn, plantañ saladenn, lakaat saladenn, piketa pennoù saladenn.

einpinseln V.k.e. (hat eingepinselt) : gwisponat, induañ, gwisponañ.

einplanen V.k.e. (hat eingeplant) : programmiñ, diawelet, rakwelet, raksoñjal ; [kenw.] *eine Summe ins Budget einplanen*, enskrivañ ur somm e-barzh ar budjed, lakaat ur somm war an archantroll, enskrivañ ur sammad er c'helliastreñv.

einpökeln V.k.e. (hat eingepökelt) : [kegin.] sallañ, lakaat e sall ; Speck *einpökeln*, lakaat kig-moc'h e sall.

Einpökeln n. (-) : holenerezh g., salladur g., salladurezh b., saezonerezh g.

einpoldern V.k.e. (hat eingepoldert) : polderaat.

Einpolderung b. (-,en) : polderadur g., polderaat g.

einpolig ag. : [tredan] unvlein.

einprägbar ag. : aes da zeskiñ, empennadus.

einprägen V.k.e. (hat eingeprägt) : 1. merkañ, engravañ, enlouc'hañ, louc'hañ, engwaskañ, garanañ ; 2. garanañ, plantañ, troadañ, bountañ, sikañ, sankañ, choukañ, diazezañ [ur mennozh, ur soñj] e spered u.b., skeiñ war an tach, gennañ start [ur mennozh, ur soñj] e kreiz u.b., gennañ don [ur mennozh, ur soñj] e kalon u.b., troadañ (plantañ, c'hwezhañ, bountañ, fourrañ) [fdb e penn u.b.] ; etwas dem Gedächtnis *einprägen*, enkounañ udb, eñvorin udb, memoriñ udb, eñvoraat udb, garanañ (plantañ, bountañ, sikañ, troadañ, choukañ) don udb er penn, mirout don en e greiz an eñvor eus udb, moullañ udb don en e spered ; die Erinnerung an diesen Tag wird in meinem Herzen eingeprägt bleiben, an eñvor eus an devezh-se a chomo garanet em c'halon, eñvor an devezh-se a chomo merket em c'halon, an eñvor eus an devezh-se a chomo mouillet em c'halon, eñvor an devezh-se a chomo peg ouzh va c'halon, an eñvor eus an devezh-se a chomo peg ouzhin, an devezh-se ne zeuio james eus va spered, ar c'houn eus an devezh-se a chomo da viken war va spered, ar soñj eus an devezh-se a chomo da viken war va spered, an devezh-se a chomo bev em c'houn, mirout a rin don em c'hreiz an eñvor eus an devezh-se ; jemandem einprägen, was er zu sagen hat, c'hwezhañ e teod u.b., ober e deod d'u.b., ober e veg d'u.b., ober e c'henou d'u.b., merat u.b.

V.em. : **sich einprägen** (hat sich (ak./dat.) eingeprägt) : 1. *sich (dat.) etwas einprägen*, eñvorin udb, memoriñ udb, eñvoraat udb, enkounañ udb, garanañ (plantañ, bountañ, sikañ, troadañ, choukañ) don udb en e Benn, lakaat udb don en e spered, garanañ (plantañ, bountañ, sikañ, troadañ, choukañ) don udb er penn, sanailhañ udb en e spered, sanailhañ udb en e eñvor, moullañ udb en e galon, en em leunaat ag udb ; *präg dir das gut ein !* merk mat an dra-se ! laka an dra-se don e-barzh da Benn ! sank an dra-se don ez penn ! moull kementmañ ez kalon ! ; 2. (ak.) skiltrañ pell en eñvor, chom garanet don en eñvor, menel garanet don en eñvor, chom al louc'hañs anezhañ pell er spered, chom peg er galon, chom enlouc'het er spered, antren e kalon u.b., mont don e kalon u.b., lezel ur merk don en empenn ; diese Landschaft hat sich (ak.) mir tief eingeprägt, chomet eo skeudennou ar c'horn-bro-se war va spered, chomet eo skeudennou ar c'horn-bro-se sanket don em c'halon (enlouc'het em spered, peg ouzh va c'halon, merket em spered, mouillet em c'halon, garanet em spered, garanet em eñvor), en em siket don em c'houn eo skeudennou ar c'horn-bro-se, da viken em bo soñj eus ar c'horn-bro-se.

einprägsam ag. : aes da zerc'hel soñj anezhañ, aes da zerc'hel koun anezhañ, eñvorus, diankounac'haus.

einpressen V.k.e. (hat eingepresst) : 1. enlouc'hañ, gwaskañ, moustrañ, mac'hañ, stardañ, kouchañ ; 2. [dre skeud.] *eingepresst wie die Sardinen in der Konserv*, ken start ha gliziged sall en ur varilh, chouket, peg-ha-peg, stok-ha-stok, genoù ouzh genoù, an eil e genoù egile, yoc'het, gwasket, krog an eil en egile, sach'-är-vac'h, mac'h-är-vac'h, a-vac'h, bodet start-ha-start, kouchet evel foenn er solier, gorjellet, ur re ouzh ar re all ; im Bus stehen die Leute eingepresst wie in der Sardinienbüchse, gorjellet eo an dud leun ar c'harr-boutin, en em gouchañ a ra an dud er c'harr-boutin.

einprogrammieren V.k.e. (programmierte ein / hat einprogrammiert) : [stlenn.] staliañ, sternañ ; *einprogrammiertes System*, reizhiad korvoñ b.

einprügeln V.k.e. (hat eingeprügelt) : P. jemandem etwas einprügeln, mont dre nerzh d'u.b. evit plantañ dezhañ udb en e Benn.

V.gw. (hat eingeprügelt) : auf jemanden einprügeln, reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadou druz d'u.b., blodañ kostou u.b., dresañ e ganelloù d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., lardañ e billig d'u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b., sech'añ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b., gwiskañ ur saeed vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ ur toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., reiñ laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saeed vazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lér d'u.b., roustañ u.b., skrivellañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), reiñ ur roustad druz d'u.b., reiñ ur fraead d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., reiñ ur dres d'u.b., ober ur dres d'u.b., reiñ ur freihad d'u.b., reiñ bourr d'u.b., diboul trennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., kalkennata u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadou d'u.b., mont d'u.b. a grogoù berr, kannañ u.b. a-vat, kannañ u.b. a-griz-poazh, boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, breviñ u.b. a daolioù, broustañ u.b. a daolioù, flastrañ u.b. a daolioù, sevel akuilhetenn diwar u.b., bazhata kaer (fustañ, pilat) u.b., lopañ u.b., lopañ war u.b., lopañ gant u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., torbilat u.b., trepanañ u.b., reiñ ur trepan d'u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, ober butun gant u.b., ober bleud gant u.b., ober ur frigasenn ouzh u.b., frikañ u.b.,

reiñ beuz d'u.b., reiñ koad d'u.b., reiñ kastrilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., dormañ u.b. a gof da gein, dormata u.b., teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, pilat u.b. evel pilat c'hwez, dormañ u.b. evel pilat c'hwez.

einpubdern V.k.e. (hat eingepudert) : poultrennañ ; mit Talk einpubdern, talkañ.

einpuppen V.em. : sich einpuppen (hat sich (ak.) eingepuppt) : [loen.] pouppenniñ, nezañ e glozenn.

einquartieren V.k.e. (quartierte ein / hat einquartiert) : [lu] lojañ, kantonañ ; einquartiert sein, kaout pred ha gwele (boued ha lojeiz, bod ha loj) e ti u.b., lojañ e ti u.b.

Einquartierung b. (-,en) : [lu] kantonadur g., lojañ g.

einquellen V.k.e. (hat eingequellt) : glec'hiañ, lakaat e glec'h, deltañ, dispelc'hiñ, glebiañ, dourañ, leizhañ, trempañ.

einquetschen V.k.e. (hat eingequetscht) : sankañ, gennañ, kouboulañ, klaviañ, stardañ, moustrañ.

Einrad n. (-s,-räder) : unrodeg g. [iester unrodegoù].

einrädig ag. : unrodek.

einrahmen V.k.e. (hat eingerahmt) : sterniañ, ensterniañ, sternata, frammañ, enframmañ, koadañ ; ein Gemälde einrahmen, sterniañ un daolenn, koadañ un daolenn ; ein Bild einrahmen, sterniañ ur skeudenn ; ein Bild neu einrahmen, adsterniañ ur skeudenn.

Einrahmen n. (-s) : sterniadur g., sterniañ g., frammadur g., frammañ g., enframmadur g., enframmañ g. ; das Einrahmen eines Gemäldes, sterniadur un daolenn g.

Einrahmer g. (-s,-) : sternier g.

Einrahmung b. (-,en) : 1. sterniadur g., sterniañ g., frammadur g., frammañ g., enframmadur g., enframmañ g. ; die Einrahmung eines Gemäldes, sterniadur un daolenn g. ; 2. framm g. frammad g., stern g., sterniad g., kouskerez b., riblenn b., sternaj g., tro b. ; die Einrahmung eines Gemäldes, stern un daolenn g.

einrammen V.k.e. (hat eingerammt) : [tekn.] pilouerañ, damezañ ; Pflaster einrammen, mellata pavez ; Pfähle in die Erde einrammen, pilochañ, peuliañ, sikañ peulioù en douar, sankañ peulioù en douar, gennañ peulioù en douar, plantañ peulioù en douar.

Einrammung b. (-,en) : [tekn.] 1. pilouerañ g., damezañ g., piloueradur g. ; 2. [peulioù] pilochañ g., pilochadur g., peuliañ g., sankadur g., sankañ g. ; 3. [pavez] mellata g.

einrändern V.k.e. (hat eingerändert) : bevenniñ, riblañ, bordañ.

einrasten V.gw. (ist eingerastet) : klikedijñ ; einrasten lassen, dleizhennaañ, klikedijñ.

Einrasten n. (-s) : dleizhennadur g.

einrauchen V.k.e. (hat eingeraucht) : kramennañ, krazunelliñ ; deine Pfeife ist eingeraucht, kramennet (krazunellet) eo da gorn-butun.

Einrauchen n. (-s) : kramennañ g., krazunelliñ g.

einräuchern V.k.e. (hat eingeräuchert) : mogediñ, mogidellañ, mogedenniñ.

Einräucherung b. (-,en) : mogedennadur g., mogediñ g.

einräumen V.k.e. (hat eingeräumt) : 1. aveiñ, terkañ, kempenn, annezañ, serriñ [fdb] klenk ; eine Wohnung einräumen, aveiñ (terkañ, kempenn, annezañ) ur ranndi ; seine Kleider einräumen, serriñ e zilhad klenk ; 2. [dre heñvel.] leuskel, lezel ; ich werde dir eines meiner Zimmer einräumen, lezel a rin unan eus va c'hambrou ganit, leuskel a rin unan eus va c'hambreier dit ; jemandem ein Recht einräumen, lakaat u.b. e piaou d'ur gwir bennak ; Platz einräumen, diac'hubiñ lec'h, diac'hubiñ plas, ober (reiñ) plas, ober ichou, ober lec'h, ober lis, reiñ hent, reiñ frankiz, mont diwar hent, mont diwar an hent, mont a-ziwar hent, mont a-ziwar an hent, ober hent,

digeriñ hent, tec'hel diwar hent, tec'hel diwar an hent, tec'hel a-ziwar hent, tec'hel a-ziwar an hent, lezel plas ; 3. [kenw.] aotren, asantiñ, distankañ war, grataat ; jemandem Kredit einräumen, aotren ur c'hred d'u.b., grataat ur c'hred d'u.b., asantiñ prestañ arc'hant d'u.b., grataat prestañ arc'hant d'u.b. ; jemandem eine Frist von drei Monaten einräumen, askouezhañ tri miz gant u.b. ; 4. reiñ ; 5. anzav, goulezel.

Einräumung b. (-,en) : 1. sanailhadur g., kempennadur g., kempennadigezh b. ; 2. aotreadur g., dilezadur g., goulezadenn b.

einrechnen V.k.e. (hat eingerechnet) : kontañ, lakaat war ar gont ; Unkosten eingerechnet, mizoù (frejoù) e-barzh, mizoù (frejoù) hag all ; Bedienung mit eingerechnet, servij e-barzh.

Einrede b. (-,n) : 1. eneplavar g., enebadenn b., arguz g., arbennadenn b., dislavar g., gwad g. ; Einrede erheben, enebiñ, eneplavarout, sevel un arbennadenn, ober un enebadenn ; 2. [gwir] eseved b., esevedur g., arbennadur g. ; Einrede erheben, lakaat arbennadur ; prozesshindernde Einrede, eseved a zevoud andarbennadusted ar c'heinad b., dinac'h groñs g. ; Einrede der Rechtshängigkeit, skonadenn b., eseved skonus b.

einreden V.k.e. (hat eingeredet) : 1. jemandem etwas einreden, reiñ ubd da grediñ d'u.b., lakaat u.b. da grediñ ubd, sachafñ u.b. da grediñ ubd, kendrec'hiñ u.b. war ubd, sorc'henniñ u.b. d'ubd, sorc'henniñ u.b. d'ober ubd.

V.gw. (hat eingeredet) : auf jemanden einreden, delc'her (pouzeañ, c'hoari, bountañ) war u.b., sorc'henniñ u.b., taeriñ war u.b. ; auf jemanden mit Engelszungen einreden, mont dre gaer ouzh u.b., mont dre vrav ouzh u.b.

V.em. : sich einreden (hat sich (dat.) eingeredet) : sich (dat.) etwas einreden, empennañ ubd, empenntiñ ubd, lakaat ubd en e benn, lakaat ubd en e spred, lakaat ubd don en e benn, lakaat ubd kalet en e benn, lakaat ubd en e gredenn, sikañ ubd en e empenn, plantañ ubd en e benn, troadañ soñjou, troadañ mennozhiou ; er hatte sich eingeredet, dass ..., lakaet en doa don en e spred e ..., start e oa ar gredenn emnañ e .., P. fourret en doa en e benn e ...

einregnen V.dibers. em. (hat sich (ak.) eingeregnet) : es regnet sich ein, troet eo da vat d'ober glac, glac da badout eo.

V.gw. (ist eingeregnet) : bezañ dalch'et en ul lec'h bennak gant ar glac.

einregulieren V.k.e. (regulierte ein / hat einreguliert) : reoliata, reoliñ, reizhañ .

Einregulierung b. (-,en) : reoliatadur g., reoliata g., reolierezh g., reoliñ g., reoliadur g., reizhidigezh b., reizhadur g., reizhañ g.

Einreibmittel n. (-s,-) : [mezeg.] traet g.

einreiben V.k.e. (rieb ein / hat eingerieben) : 1. rimiañ, taravat, frotañ ; mit Knoblauch einreiben, kigneniñ ; mit Knoblauch eingeriebene Weißbrotwürfel, kreunennoù frotet gant kignen ls. ; mit Kampfer einreiben, kañfrañ ; mit Kolophonium einreiben, kolofanañ ; mit einer Lotion einreiben, golc'hiñ ; etwas mit Vaselin einreiben, vazelinañ ubd. ; 2. [mezeg.] induañ gant un traet, eouliañ, lindrenniñ, lakaat traet war, eliañ, traetañ, ognamantiñ, [dre fent] libistrañ.

V.em. : sich einreiben (rieb sich ein / hat sich eingerieben) : sich (ak.) mit etwas einreiben, rimiañ e gorf gant ubd ; sich mit Salbe einreiben, en em eouliañ, en em draetañ ; sich (dat.) die Hände mit Öl einreiben, rimiañ e zaouarn gant eoul, eouliañ e zaouarn.

Einreibung b. (-,en) : [mezeg.] frotañ g., froterez g., eouladur g., eliadur g., eliañ g.

einreichen V.k.e. (hat eingereicht) : 1. reiñ, kinnig, endodiñ ; ein Projekt einreichen, endodiñ ur raktres ; seinen Rücktritt

einreichen, kinnig e zilez, reiñ e zilez, reiñ e ziskarg, lakaat e zilez eus e garg, en em zigargañ ag ur garg bennak, reiñ an digarg ag ur garg bennak ; *eine Bitschrift einreichen, eine Petition einreichen, ervennadegañ* ; **2.** [gwir] *eine Klage einreichen*, sevel (ober, lakaat) klemm, digeriñ ur prosez, lakaat ur prosez war chouk u.b., sevel keinad ouzh u.b. ; *Beschwerde gegen jemanden einreichen*, lakaat (ober, sevel) klemm a-enep u.b., sevel keinad ouzh u.b., sevel un eriol, sezisañ ar justis, arhopañ al lez-varn, breutaat a-enep u.b. ; *Berufung (Verwahrung) einreichen*, mont war c'halv, teuler (ober) galv, teurel engalv, engervel, gervel d'ul lez uheloc'h (Gregor), goulenn ma vo distroet war ur varnadenn, gelver eus ur varn, azgervel amoug al lez terriñ, sevel amoug d'al lez terriñ ; *einen Rechtsbehelf einreichen*, sevel amoug ; *die Scheidung einreichen*, goulenn torridigezh an dimeziñ dirak al lez-varn, goulenn digant al lez-varn ma vefe torret an dimeziñ, goulenn dibriediñ ; *ein Gnadengesuch einreichen*, goulenn truez, goulenn gras, goulenn trugarez, goulenn retren, sevel un amoug da druez.

Einreicher g. (-s,-) : fizier g.

Einreichung b. (-,en) : **1.** kinnig g., roidigezh b. ; **2.** [gwir] klemm g.

einreifen¹ V.k.e. (hat eingereift) : kelc'hiañ, kerlañ.

einreifen² V.em. : **sich einreifen** (hat sich (ak.) eingereift) : frimañ, riellañ.

einreihen V.k.e. (hat eingereiht) : **1.** steudañ, lakaat a-renkennadoù, renkañ, klenkañ, rummañ, reizhlec'hiañ, linennañ, rezañ ; **2.** enluañ, engouestlañ, enrollañ, rollañ, rejimantiñ, brigadennañ, soudardañ ; *jemanden in seine Bande einreihen*, rollañ u.b. en e vandenn.

V.em. : **sich einreihen** (hat sich (ak.) eingereiht) : **1.** en em lakaat a-renkennadoù ; **2.** mont en ur renkennad, mont en ur steudad, mont war ar renk ; **3.** mont gant tud all, en em strollañ gant tud all, kevrediñ gant tud all ; *sich in eine politische Partei einreihen*, en em rollañ en ur strollad politikel.

Einreicher g. (-s,-) : porpant gant ur renkennad nozelennou nemetken g.

einreihig ag. : *einreihige Weste*, jiletenn gant ur renkennad nozelennou nemetken b.

Einreihung b. (-,en) : **1.** emrenkañ g., klenkadur g., klenkerez g. ; **2.** [lu] enluadur g., rejimantiñ g.

einreimig ag. : unklotenn.

Einreise b. (-,n) : treuzidigezh an harzoù b., degouezh g.

Einreisebestimmungen ls. : diferadennou evit gallout treuziñ harzoù ur vro ls.

Einreisebewilligung b. (-,en) : viza g.

einreisen V.gw. (ist eingereist) : dont, mont, treuziñ harzoù ur vro.

Einreiseerlaubnis b. (-,se) : viza g.

Einreiseverbot n. (-s,e) : berz dont er Stad g., berz chom g.

Einreisevermerk n. (-s,e) : / **Einreisevisum** n. (-s-visen-visa) : viza g.

einreißen V.k.e. (riss ein / hat eingerissen) : **1.** regiñ, fregañ ; **2.** parfoeltrañ, dismantrañ, freuzañ, difregañ, fregañ, difoeltrañ, diskar, diskar a-blad, pilat, kalavriñ, disac'hañ, dic'hastañ, distrujañ, bannañ d'an traõ, gwintañ d'an traõ, dispenn, fontañ, finfontañ ; *ein Haus einreißen*, dismantrañ (freuzañ, difregañ, diskar, disac'hañ, dic'hastañ, distrujañ, pilat, dispenn, peurzikar, rezañ, fontañ, finfontañ) un ti, bannañ un ti d'an traõ, diskar un ti a-blad, diskar un ti a-benn-font, diskar un ti rez an douar (Gregor), lakaat un ti a-rez ; **3.** [dre astenn.] tresañ ; *einen Plan einreißen*, raktres, sevel ur raktres, sevel un tres.

V.gw. (riss ein / ist eingerissen) : **1.** regiñ, fregañ ; *das Netz reißt*, fregañ a ra ar roued ; **2.** [dre skeud.] en em ledañ, en em skignañ, dont da vezañ boaz ; *Unsitten reißen ein*, ar reolenoù a vuhezegezh vat a ya da fall, buhezegezh (bividigezh) an dud a ya war zisbleberiñ ; *etwas reißt ein*, udb a zeu da vezañ boaz ; *eingerissenes Übel*, tech fall gwriennet don g.

V.em. **sich einreißen** (riss sich ein / hat sich (dat.) eingerissen) : *sich einen Dorn in den Finger einreißen*, tapout un draen en e viz, pakañ un draen en e viz, mont d'an-unan un draen er biz (dezhañ un draen en e viz, dezhi un draen en he biz h.a.) ; *er hat sich die Hose eingerissen*, roget en deus e vragou.

Einreißer g. (-s,-) : diskarer g., distruger g.

Einreißhaken g. (-s,-) : bazu-krog b.

einreiten V.gw. (ritt ein / ist eingeritten) : mont tre war varc'h. V.k.e. (ritt ein / hat eingeritten) : **1.** [marc'h-dibr] embreger, pleustriñ ; *Pferde einreiten*, embreger kezeg, pleustriñ kezeg, deskiniñ kezeg ; **2.** P. *ein Mädchen einreiten*, fal'hat he flourenn d'ur plac'h, boulc'hiañ ur plac'h, diflourañ ur plac'h, didalañ ur plac'h, dilouediñ ur plac'h, lakaat an alc'hwez e-barzh ar varrikenn.

einrenkbar ag. : [mezeg.] direadus ; *einrenkbarer Bruch*, torr direadus g.

einrenken V.k.e. (hat eingerenkt) : **1.** [mezeg.] skarvañ, dresañ, juntrañ, joentrañ, aozañ, adaozañ, lec'hiañ, lec'hiñ, boestañ ; *einen Arm einrenken*, skarvañ askorn ur vrec'h, dresañ askorn ur vrec'h, lakaat askorn ur vrec'h en e blas, juntrañ eskern ur vrec'h, aozañ e vrec'h d'u.b., aozañ askorn diaozet ur vrec'h / lec'hiañ askorn dilec'hiet ur vrec'h / boestañ askorn divoestet ur vrec'h (Gregor) ; *der Heilzauberer hatte kaum ein Wort gesagt und schon war das Bein des Kindes wieder eingerenkt und es konnte sofort laufen*, a-vec'h m'en doa komzet an diskonter, gar ar bugel a a oa diskoulmet, ha raktal e valeas ; **2.** plaenaat, renkañ, reizhañ, kompezañ, eeunaat ; *es wird sich schon wieder einrenken*, renket (plaenaet, dirouestlet, diluziet, diskoulmet) e vo an afer hepdale, dibunet e vo ar gudenn, kavet e vo poell d'ar gudenn-se, kavet e vo un diskoulm.

Einrenkung b. (-,en) : [mezeg.] aoz g., aozañ g., skarvadur g., lec'hiañ g., lec'hiñ g.

einrennen V.k.e. (rannte ein / hat eingerannt) : **1.** en em dourtañ ouzh, en em dourtañ gant ; *eine Tür einrennen*, divarc'hañ un nor hep he dibrennañ, skeiñ un nor en ti, bountañ un nor en ti / terriñ un nor (Gregor), tanfoeltrañ un nor, tanfoestrañ un nor, forzhañ un nor ; *jemandem das Haus einrennen*, aloubiñ ti u.b. dre nerzh ; **2.** [dre skeud.] *offene Türen einrennen*, ober choari gaer gant traou mil-anavezet, klask gouunit unan gounezet, klask gouunit tud gounezet, en em gannañ gant milinoù-avel, tremen e amzer o treiñ mein da sec'hañ, ober un taol bazu en dour, ober ur bramm en dour, reiñ un taol bouc'hal er mor, treiñ ar chazh dre e lost, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, treiñ an avel diwarbouez ur sugell ; *sich (dat.) den Kopf einrennen*, **a)** skeiñ e benn ouzh ur voger, skeiñ (tourtañ) gant e benn ouzh ur voger ; **b)** [dre skeud.] skeiñ e benn e-barzh ur chleuz, kerc'hat (klask kargañ) dour gant ur bouteg, klask skarzhañ ul lenn gant un hanaf toull, tennañ amanenn eus gouzoug ur c'hi, tennañ panez eus gouzoug ur c'hi, treiñ ar c'hi (ar c'hazh) dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, klask an doare da dreïñ an avel diwarbouez ur sugell, klask treiñ an avel d'u.b., klask treiñ an avel diwarbouez ur gordenn, tremen e amzer o treiñ mein da sec'hañ, mont da laerezh al loar, klask pegañ al loar, klask tapout al loar gant e zent, klask pakañ ar bleiz gant un taol

boned, klask lakaat ur bramm war beg un ibil, klask spazhañ melchwed, klask serriñ ar bed en ur glorenn vi, ribotat dour, goro un tarv, skeiñ piñ gant Kastell an Tarv.

einrichten V.k.e. (hat eingerichtet) : 1. aveiñ, terkañ, kempenn, annezañ, kenozañ, kenstummañ, kenurzhiañ, urzchiañ, reizhañ, reizhaduriñ, staliañ, greiañ, gwarnisañ ; eine Wohnung einrichten, aveiñ (terkañ, kempenn, annezañ, arrebeuriañ, gloestrañ, greiañ, gwarnisañ) ur ranndi ; eine Küche einrichten, aveiñ ur gegin ; wir haben vor, im Obergeschoss zwei Zimmer einzurichten, soñ a zo da sevel div gambr er solier ; 2. [mezeg.] skarvañ, dresañ, juntrañ, aozñañ, lec'hiañ, boestañ ; einen Bruch einrichten, lakaat un ezel torr en e reizh, diren un torr ; nicht einzurichtender Bruch / Bruch, der sich nicht einrichten lässt, torr andireadus g. ; 3. [mat.] diren ; 4. sevel, ensevel, krouiñ, diazezañ, savelañ, lakaat e plas ; 5. ein Konto einrichten, digeriñ ur gont-vank ; 6. [armou] poentañ, bukañ, bantañ, eeunañ ; ein Geschütz einrichten, poentañ (bukañ, bantañ, eeunañ) ur c'hanol, lakaat ur c'hanol en e vant ; 7. es so einrichten, dass ..., ober en doare ma ..., ober diouzh ma ..., kemer an tu da ..., kavout an tu da ... ; wir müssen es so einrichten, dass wir auch in der Zukunft ein fleißiges und fähiges Personal bewahren, deomponni da gavout an tu da genderc'hel implijidi aketus ha barrek ; den Drucker so einrichten, dass er vom Computer gefunden werden kann, kefluniañ ar voulerez.

V.em. : sich einrichten (hat sich (ak.) eingerichtet) : 1. aveiñ, terkañ, kempenn, annezañ ; sich häuslich einrichten, kempenn e di diouzh e c'hoant ; sich gemütlich einrichten, neizhiañ ken flour hag evnedigoù Doue ; 2. ober e siklud, ober e anneze, annezañ ; 3. azasaat ; sich auf etwas (ak.) einrichten, ober e ziarennoù e sell ouzh udb, ober e renkoù (e gempенноù, e zifenoù, e ziwallou) e sell eus udb, kemer e ziarennoù e sell a udb, kemer e ziwallou (e zifenoù) e sell eus udb.

Einrichten n. (-s) : aveadur g., terkadur g., terkerezh g., terkañ g., annezagdur g., kempenn g., kempennadur g., kempennidigezh b., kenozañadur g., kenurzhierezh g., urzhiadur g., urzhierezh g.

Einrichtung b. (-,en) : 1. aveadur g., avead g., aozadur g., staliadur g., reizhadur g., reizhadurezh b., aozidigezh b., aveiñ g., aveerezh g., aozerezh g., reizherezh g., kenozañadur g., kenozañerezh g., kenozañidigezh b., kenozañadenn b., kenurzh g., kenurzhiañadur g., kenurzhierezh g., kenstummadur g., stalierezh g., steuñvenn b. ; neue Einrichtung, adreizherezh g., adurzhierezh g., adreizhadur g., aadaozadur g. ; 2. kevredigezh b., aozadur g., ensavadur g., diazezadur g. ; nützliche Einrichtung, ensavadur talvoudus g. ; öffentliche Einrichtungen, aveadurioù boutin ls., aozadurioù (gwazadurioù) kevredik ls., aveadurioù foran ls., diazezadurioù foran ls. ; museale Einrichtung, ensavadur mirdiel g. ; die kommunalen Einrichtungen, die städtischen Einrichtungen, ar gwazadurioù-kér ls., gwazadurioù ar gumun ls. ; medizinische Einrichtung, diazezadur mezegel g. ; hydrotherapeutische Einrichtung, kreizenn dourgurañ b. ; Einrichtung ohne Erwerbszweck, kevredad anarc'hantus g. ; philanthropische Einrichtung, kevarzhe dengar b. ; soziale Einrichtungen, aozadurioù a warezerezh kevredigezhel ls. ; verschiedene Einrichtungen wurden zusammengelegt, destrollet e voe aozadurioù liesseurt ; 3. a) [ober] annezagdur g., gloestrañ g., arrebeuriañ g., annezañ g. ; b) [traoù] anneze ls., arrebeuri ls. ; 4. [tekñ.] stignad g., stignadur g., stignadell b., aveadur g., gwikefre b., organ g. ; Steuereinrichtung, organ lankañ g.

Einrichtungsbranche b. (-) : annezerezh g.

Einrichtungsgegenstand g. (-s,-gegenstände) : pezh arrebeuri g.

Einrichtungshaus g. (-s,-häuser) : stal-arrebeuri b.

einriegeln V.k.e. (hat eingeriegelt) : morailhañ, prennañ, sparlañ, bac'hiañ, klozañ, klenkañ, serriñ, enserriñ, enkaeañ, enklozañ.

V.em. : sich einriegeln (hat sich (ak.) eingeriegelt) : serriñ kloz dor e di war e gein, prennañ dor an ti war an-unan (dor e di warnañ, dor e zi warni h.a.), en em serriñ en e di.

Einritt g. (-s,-e) : donedigezh war varc'h b., degouezh war varc'h g.

einritzen V.k.e. (hat eingeritzt) : 1. skejañ, enskejañ, flañchañ, skorchañ, askañ, engravañ, enlouc'hiañ, garanañ ; 2. [mezeg] die Haut einritzen, grapsiñ ar c'hroc'hen, klisiañ ar c'hroc'hen, araskañ ar c'hroc'hen ; 3. [labour-douar] rufanañ, diaoulat, distripat, disoulañ, freuzañ gant un diaoul.

einrollen V.k.e. (hat eingerollt) : 1. rollañ, punañ, ober un tamm pun da, rodellañ, roltañ, roltiñ, rouletat ; die eingerollten Farnsprosse, nevezennou punet ar raden ls., nevezennou enrodet ar raden ls. ; 2. [rodaoueg] rimiañ, riñviañ ; das Getriebe einrollen, rimiañ ar rodaoueg, riñviañ ar rodaoueg.

V.gw. (ist eingerollt) : mont e-barzh, dont tre, antreal, antren ; der Zug rollt ein, emañ an tren o tegouezhout en ti-gar.

V.em. : sich einrollen (hat sich (ak.) eingerollt) : rodellañ, en em guilhañ, mont en e rodelloù, en em guilhañ en e vern, moullañ ; die Schlange rollt sich ein, en em guilhañ a ra an naer en he bern, mont a ra an naer en e rodelloù, rodellañ a ra an naer ; die Schlange ist eingerollt, en e rodelloù emañ an naer, kuilhet eo an naer.

Einrollen n. (-s) : punerezh g.

einrosten V.gw. (ist eingerostet) : 1. merglañ, merglennañ, mont gant ar mergl, bezañ debret gant ar mergl ; 2. [dre skeud.] louediñ en e c'hibioù kozh ; sein Gehirn ist eingerostet, aet eo e empenn e dour, aet eo e benn e dour, troet eo e spered e dour, gourdet eo e spered.

Einrosten n. (-s) : mergladur g., merglerez g., merglañ g., merglennañ g.

einrücken V.k.e. (hat eingerückt) : 1. ebarzhiñ, etrelakaat, ensoc'hiañ, enlevrañ, enmoullañ ; 2. [bizskriverezh, moull.] endantañ, ober un endant, linkañ ; eine Zeile einrücken, kizañ ul linenn ; 3. [tekñ.] luskstrollañ, antellañ, dleizhennañ.

V.gw. (ist eingerückt) : mont, dont ; wieder einrücken, distreiñ ; in jemandes Stelle einrücken, kemer plas (lec'h) u.b., erlec'hiañ u.b. ; zum Militär einrücken, mont d'ober e goñje, bezañ enluet, bezañ rejimantet, bezañ soudardet.

Einrückung b. (-,en) : 1. ebarzhadur g. ; 2. [moull.] enmoulladur g., enlakadur g., ensoc'had g., enlevradur g. ; 3. [tekñ.] enkrog g., loc'hiañ g., loc'h g., loc'hadur g., antellañ g., dleizhennadur g. ; 4. [stlenn.] kefosk g., kefoskañ g.

einröhren V.k.e. (hat eingeröhrt) : 1. diveskañ, distrempañ ; ein Pulver einröhren, diveskañ ur vi er soubenn ; Gips in Wasser einröhren, meskañ plastr, distrempañ plastr ; 2. [dre skeud.] jemandem etwas Schlimmes einröhren, ober an dall d'u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober ur gwall dro d'u.b., c'hoari un dro-bleg (un dro-dall, un dro-gamm, un dro lous, un taol gast) d'u.b., ober lous d'u.b., ober divalav d'u.b., ober vil d'u.b., ober divalav gant u.b., ober un divalaverezh d'u.b., ober un divalaventez d'u.b., tennañ ur bleugenn lous d'u.b.

einrumpfig ag. : [merdead.] unkouc'h.

Einrumpf : [merdead.] ... unkouc'h.

Einrumpfboot n. (-s,-e) : [merdead.] unkouc'h g.

einrüsten V.k.e. (hat eingerüstet) : [tisav.] sevel ur chafod tro-dro da.

eins niver. : 1. unan ; *eins von beiden*, unan a zaou, unan a'n daou, pe an eil pe egile ; *eins von beiden* : *arbeiten oder sich einschränken*, unan a zaou : poaniañ pe moaniañ ; *Denken und Handeln sollten eins sein*, soñjal hag ober a zlefe bezañ unan, soñjal hag ober a zlefe bezañ ur c'hement ; es gibt nur eins : *durchhalten oder zugrunde gehen*, unan a zaou : reuziñ pe derriñ ; 2. *eins ins andere, well-wazh*, an eil dre egile, an eil da gas egile, an eil e-ser egile, goude bezañ sellet pizh ouzh pep tra ; *eins führt zum anderen und ... , so kommt eins zum anderen und ... , eus an eil kont d'eben e ... , a vihan da vras e ... ; 3. [eur] es ist eins, un eur eo ; 4. [sport] eins zu eins, unan ouzh unan ; [kenwerzh] eins zu eins tauschen, eskemm a-bar ; 5. es ist mir eins, ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - 'ran ket fourt kaer - 'ran ket foeltr forzh - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - ne ran foeltr forzh ebet - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - foeltr forzh ne ran - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat iveau - ne ch'witan ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traou-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran foute kaer gant netra - n'emaon ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran foute kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! ; ihm ist alles eins, ur Yann foeltr-forzh a zo anezhañ, ne ra foute kaer gant netra, ne ra van gant netra, ne ra van eus netra, hennezh a zo disoursi meur ; es ist mir eins, wer heute Geburtstag hat ! me 'ra foeltr fourt' deiz-ha-bloaz piv 'zo ! ; das ist alles eins, das läuft auf eins hinaus, das kommt alles auf eins heraus, un heñvel dra eo, ar memes tra eo, ne zegaso kemm ebet en afer, ne cheñcho netra, ar memes tra e vo a benn ar fin, an eil a denn d'egile, kenkoulz an eil hag egile, kenkoulz an eil evel egile, koulz tra eo, tuig ha talig eo kement-se holl, se 'zo tuig ha talig, tuig 'zo talig, n'eus ket a gemm etre bara-laezh ha laezhbara, er givjeri e vez an ejened buoc'ched, ur maout a zo un dañvad, marv eo ar gwez-avalou ha disec'het plant ar sistr, hemañ hag hennezh a zo ur memes tra / par eo hemañ da hennezh / hemañ hag hennezh a zo ingal / ur memes eo / un heñvel eo (Gregor) ; 6. mit jemandem eins sein, bezañ a-du gant u.b., bezañ a-unan gant u.b., bezañ asant gant u.b., asantiñ gant u.b., bezañ ali gant u.b., bezañ unvan gant u.b., pouzeañ a-du gant u.b., bezañ o peuriñ war ar memes tachenn ; 7. P. eins a ! dispar ! ; 8. P. eins, zwei, drei, kerkent (kenkent) hag ar ger, a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, a-benn-krak, en un netra, ken prim ha tra, en ur ober un netra, en ur vann a amzer, en ul lommig amzer, en ur ober mann ebet a amzer, en un hunvre, en ur redadenn, en ur sailhadenn, en ur c'hwitelladenn, en un taol lagad, ken buan ha lavaret "chou" d'ar yar, en ur red, ken aes ha tra, ken aes all, a-aes-vat, aes-ral, aes-kenañ, aezet-kaer, hep reiñ bec'h, evel un dudi, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, propik, ribus, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, evel dour dre ur sil, plaen ha brav, war blaen, en un taol dorn, en un taol krenn, amzer sutal, a-raok kaout amzer da lavaret ba, en un toulpaz, en ur par berr, en un taol berr, en un taol-kont / en un dro-zorn / en un hanter dro / prim / trumm / e spas ur serr-lagad / en ur serr-lagad (Gregor), krenn, krak, pik, [dispredet] en ur gaouad.*

Eins b. (-,en) : 1. unan g., unanenn b., unanveder g. ; [dre skeud.] kerzengerade stehend wie eine Eins, bezañ reut evel ur pres (ur vazh, un ibil er bleud, ur ganabenn, un tamm koad), bezañ sonn evel ur ganabenn, bezañ sonn evel ur roc'h, bezañ sonn en e sav evel ur blantenn, bezañ sonn war e gilhorou evel ur c'hilhog, bezañ eeun evel un tach, bezañ eeun evel ur vazh, bezañ ur varrenn houarn en e c'houzoug, bezañ lakaet kegel e vamm en e gein, bezañ kegel ar vamm-gozh oc'h ober gwaleññ-gein d'an-unan, en em zerc'hel evel ur peul, bezañ sonn evel ur pilier, bezañ sonn evel ul lakez pikez, bezañ plom e-giz ur post kloured, bezañ plom e-giz un tour, bezañ plom evel ur maen, bezañ reut evel ur post-kleud, bezañ reut evel ur pipi, bezañ sonn evel ur pipi, chom sonn evel ur vazh kloured, bezañ reut ha sonn evel un tonton besk ; 2. [skol] notenn mat-tre etre seitek hag ugent b. ; der Schüler hat eine Eins bekommen, ugent diwar ugent a zo deuet gant ar skoliad ; 3. [treuzdougen] die Eins, al linenn unan b. ; 4. [kartou] born g., bid g. ; eine Eins, ur born g. [liester berniel, borniou], ur bid g. ; 5. [domino, diñsou] born g. [liester berniel, borniou].

Einsaat b. (-,en) : [labour-douar] haderezh g., here g.

einsäckeln V.k.e. (hat eingesäckelt) : godellañ, chakodiñ, chakotañ, yalc'hañ, dastum, eostiñ ; Geld für sich einsäckeln, sachañ d'e c'hoodell, ober e c'hoodell, ober godell, sachañ an dour d'e vilin, tennañ an dour d'e vilin, sachañ d'e du, ober evit an-unan (evitañ e-unan, eviti hec'h-unan h.a.), toullañ evit an-unan (evitañ e-unan, eviti hec'h-unan h.a.), ober yalc'h, rontaat e yalc'h, dibladañ e yalc'h, reutaat e yalc'h, kargañ e yalc'h, leuniña e yalc'h, P. kas e yalc'h d'ar c'hole.

einsacken V.gw. (ist eingesackt) : koazhañ, ober e goazh, dont da bukañ, gwantañ, disac'hañ, isfontañ ; der Boden ist unter den Rädern des Lastwagens eingesackt, isfontet eo an douar dindan ar c'harr-samm ; eingesacktes Dach, toenn buñset b., toenn erru keinbant b., toenn erru kleuz b.

Einsacker g. (-s,-) : [den] 1. ensac'her g. ; 2. [dre skeud.] rasteller g.

einsäen V.k.e. (hat eingesät) : [labour-douar] hadañ.

einsagen V.k.e. (hat eingesagt) : [Bro-Austria, su Bro-Alamagn] jemandem etwas einsagen, degas ubd da soñj d'u.b., divankañ u.b.

Einsaiten- : [sonerezh] ... unkordenn.

einsaitig ag. : [sonerezh] unkordenn.

einsalben V.k.e. (hat eingesalbt) : 1. eouliañ, induañ, lindrenniñ, lakaat traet war, [dre fent] libistrañ ; 2. [relij.] oleviñ.

Einsalbung b. (-,en) : 1. eouladur g. ; 2. [relij.] oleviadur g.

einsalzen V.k.e. (salzte ein / hat eingesalzen) : [kegin.] sallañ, holenañ ; Speck einsalzen, lakaat kig-moc'h e sall ; wie Anchovis einsalzen, genougammañ.

Einsalzen n. (-s) : [kegin.] holenerzh g., salladur g., salladurezh b., saezonerezh g.

Einsalzer g. (-s,-) : saezoner g. [liester saezonerien], saller g. [liester sallerien].

Einsalzungsfabrik b. (-,en) : saezonerezh b.

einsam ag. : 1. distro, didud, didu, dizarempred, dibleustr, dianket war ar maez, diannez, digevannez, digenvez, dihentad, diamen, digavandenn, gwaremm, gouez, kollet, diamezek-bras ; einsam gelegenes Haus, ti diamezek-bras g., ti digavandenn g. ; einsame Insel, enezenn didud b. ; 2. en e-unan, e-unanig, war e-unanig, digeneil, en e bart e-unan, e-unan, digompagnun, digenseurt, digavandenn, en e du e-unan, a-gostez, chomet etre treid ar bed, pell diouzh darempred an dud, chomet e-unan evel ul lakez pikez, e-unan evel ur c'hi, e-unan evel ur penn-ki, evel ur wezenn divarret, distok diouzh an dud all, digenvez ; er ließ sie nie einsam, weder Tag noch Nacht, n'en doa ket he c'huitaet na noz na

deiz, n'en doa ket he laosket hec'h-unan na noz na deiz ; 3. nemedennek, dieil, dibar, ampar, disourt, dreist-par, hep e bar, n'eus ket par dezhañ, eus ar seurt ne barti ket, hep e hañval, hep hañval, unveziat, unveziaadel, unveziaidek ; wenn's drum geht, in ein Fettnäpfchen zu treten, bist du wirklich einsame Spitze ! te 'bar anezhi, te !

einsamenlappig ag. : [louza.] unhaddeliennek, monokotiledon.

einsamig ag. : [louza.] unhadennek.

Einsamkeit b. (-) : digenvez g., digenvezded b., digenvezder g., dizaremprederezh g., distro g./b., difoul g. ; er mag die Einsamkeit, plijout a ra dezhañ bezañ en e zigenvez, an difoul hag an distro a blij dezhañ, ne c'houzañ den war e dro, plijout a ra dezhañ chom distok diouzh an dud all, plijout a ra dezhañ chom en e unan, plijout a ra dezhañ bezañ en e bart e-unan, an distro a glask bepred, an distro hag an difoul a glask atav, an dizarempred a glask atav, ul leue hanter dizonet a zo anezhañ ; sich in die Einsamkeit zurückziehen, tec'hel diouzh an dud, mont da glask an distro hag an difoul, en em dennañ pell diouzh safar ar bed, en em dennañ en distro, ren ur vuhez digevannez, bevañ digavandenn, chom pell diouzh darempred an dud, mont da vevañ en dizarempred ; sich in die Einsamkeit der Wüste zurückziehen, en em dennañ d'an dezerzh en e bart e-unan pell diouzh an dud, mont d'ar gouelech' pell diouzh an dud.

einsammeln V.k.e. (hat eingesammelt) : serriñ, serrezh, dastum, berniañ, bodañ, strollañ, tolpañ, kestal ; Milch einsammeln, serriñ laezh, dastum laezh, laesha ; der Schulbus sammelt die Schüler an verschiedenen Haltestellen ein, mont a ra ar c'harr-boutin a arsavlec'h da arsavlec'h da zastum ar skolidi ; Geld einsammeln, arc'hanta, sevel arc'hant, ober ar mañch, dastum aluzenoù, kestal (kutuilh) arc'hant ; [skol] die Hefte einsammeln, dastum ar c'haieroù ; die Mitgliedsbeiträge einsammeln, dastum ar skodennou, enkefiañ ar skodennou ; Binsen einsammeln, broena ; [relij.] die Kollekte einsammeln, ober un dro gest, ober ar gest, goulenn prof, kestal ; Getreidespenden einsammeln, eta, ober un dro eta ; Milchspenden einsammeln, laesha, ober un dro laesha ; allerlei Sachen als Spenden einsammeln, traoua.

Einsammler g. (-s,-) : dastumer g.

Einsammlung b. (-,en) : kest b.

einsorgen V.k.e. (hat eingesorgt) : archediñ, lakaat en arched ; einen Toten einsorgen, lakaat un den marv en e arched, archediñ un den marv.

Einsorgen n. (-s) / **Einsargung** b. (-,en) : archediñ g., al lakaat en arched g.

Einsatz g. (-es,-sätze) : 1. emell g., emellerezh g., emelladenn b., oberiadur g. ; 2. [dre skeud.] emouestl g., emro g., emroidigezh b., emouestlerezh g., annodadur g., annodidigezh b., annodiñ g. ; unter Einsatz seines Lebens, war var e vuhez, war var da goll e vuhez, e riskl e vuhez ; mit vollem Einsatz arbeiten, a) bezañ e barr e ampled ; b) labourat a-nerzh, labourat hep diskuijh, en em darzhañ gant al labour, bezañ war ar charre, mont da vat-kaer ganti, mont a-zevri-kaer ganti, mont a-zevri-kaer dezhi, kiañ outi, kiañ, kiañ outi, kiañ e gorf, kolierañ, dosañ, turkañ, stardañ outi, stardañ warni, labourat parfet, labourat a lazch-korf, labourat evel ur c'hi, daoudortañ war an tach, en em arastiñ ouzh al labour, breviñ e gorf ouzh al labour, bezañ a-stenn gant e labour, lardañ, lopañ, kordañ da vat gant al labour, loeniñ e gorf, loeniñ, poaniañ ken gwazh hag an diaoul kamm, ober labour tri, dic'hwtiañ, dic'hastañ, bountañ ganti, bezañ ki war e labour, gwall boaniañ, plantañ e-barzh, krugañ ouzh al labour, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, reiñ poan ha n'eo ket

ober goap, na ober goap a labourat, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, c'hwezhañ e-barzh, lakaat leizh ar vourell, korfañ, ober ur stagadenn, reiñ bec'h d'ar c'hanab, reiñ bec'h dezhi, lakaat bec'h, plantañ bec'h, bezañ kefridi war an-unan, ruilhal ha merat e gorf, bezañ en an-unan ur gounnar labourat, en em zrastañ, en em hersal da labourat, bouc'halañ, skrabañ, labourat a-dro-vat, na vouzhañ ouzh al labour ; 3. [c'hoarioù] skod g., skodenn b., klaoustre g., goustel g., lakadenn b., P. arc'hant ar pod g. ; den Einsatz wagen, en em lakaat e-tailh da goll pep tra / c'hoari kuit pe zoub (Gregor) - c'hoari an taol tupe-du - c'hoari koll pe c'hounit - brokañ pep tra - lakaat tout e dammoù gwenneien war ar c'haloch - avanturiñ pep tra (Gregor) ; zwei Euro Einsatz, daou euro war an taol, daou euro klaoustre ; mit hohem Einsatz spielen, brokañ kalz a arc'hant ; seinen Einsatz verdoppeln, daouementiñ e skodenn, doublañ ; die Einstände einstreichen, dont ar goustelou d'an-unan, riñsañ ar pod, dont er glaoustre an holl uestelou gant an-unan, mont arc'hant ar pod gant an-unan ; ohne Einsatz spielen, c'hoari da fall, c'hoari bizig-ha-bizig ; [dre skeud.] es ist nicht den Einsatz wert, ne dalv(ez) ket ar boan (ar fred), n'eo ket ar boan, poan gollet eo, ar vevenn ne dalvez ket ar vezherenn, gwazh eo ar vevenn eget ar vezherenn, ne c'houneuze ket an den gwerzh e boan ; 4. [tekn.] a) pezh nevez g., eilpezh g., pezh all g., pezh-erlec'hiañ g., pezh-eskemm g. ; b) strobad ; c) gwiskadur g., gwarnitur g. ; 5. [gwiad.] pezh-peñsel g. ; Einsatz aus Spitzen, bandenn dantelez b. ; 6. [lu] krogad g., oberiadenn b., taol g., emaeziadenn b. ; er ist im Einsatz, war an dachenn emañ ; Polizeieinsatz, taol polis g. ; ständig im Einsatz sein, bezañ bepred war an dachenn, bezañ bepred war ar charre, bezañ atav war ar barr ; 7. [sonerezh] loc'henn b. ; Einsatz der ersten Stimme, emell(erezh) ar soprano g. ; 8. [metalou] im Einsatz härt(en), glaouzirañ ha temzañ metalou ; 9. [kenwerzh] kretadenn b. ; 10. [Yalc'h] postadur g. ; 11. arver g., implij g., ampled g., danvezadur g., danvezerezh g., danvezïñ g., sikour b., skoazell b. ; der Einsatz von ..., an ober gant ... g.

Einsatzbefehl g. (-s,-e) : urzh emellout g., urzh argadiñ g., urzh mont dezhi g.

Einsatzbereich g. (-s,-e) : 1. [nij.] hed-dedreuz g. ; 2. talvoudva g., tachenn dedalvout b.

einsatzbereit ag. : 1. [dafar] implijadus, arveradus, oberiel, e terk, e ratre, e ratre vat, e ratre vrav, e stad vat, a-ratre, a-blom, reizh, prest da arverañ, prest da implijout, pare da arverañ, pare da implijout ; 2. [tud] war ar pare, war ziwall, war evezh ; 3. kevodadus, prest da stourm, prest da c'hoari, prest da vont dezhi, prest da emellout, pare da emellout, gwezhiadek ; bald einsatzbereit, gwezhiadek a-benn nebeut.

Einsatzbereitschaft b. (-) : in Einsatzbereitschaft sein (liegen, stehen), en em zerc'hel pare, bezañ war ar pare, bezañ war evezh, bezañ war ziwall, bezañ prest da stourm.

einsatzfähig ag. : 1. gwezhiadek, implijadus, arveradus, oberiel, e terk, e ratre, e ratre vat, e ratre vrav, e stad vat, a-ratre, a-blom, reizh ; 2. war ar pare ; 3. kevodadus, prest da stourm, prest da c'hoari, prest da vont dezhi, gwezhiadek.

einsatzfertig ag. : implijadus, arveradus, oberiel, e terk, e ratre, e ratre vat, e ratre vrav, e stad vat, a-ratre, a-blom, reizh, prest da arverañ, prest da implijout, pare da arverañ, pare da implijout.

einsatzfreudig ag. : fonnus, fourradus, frev, leun a startijenn, leun a vegon, diskuijh, brezik-brezek, lañs ennañ, startijenn ennañ, deltu gantañ, birvih ennañ, gwad bev ennañ, gwad bev en e gwazhied, gwrez ennañ, gwrez en e wad, nerzh ennañ, lavig ennañ, mesk ennañ, ur breser anezhañ, leun a fistilh,

bev-kann, bev-kel, bev-buhezek, bev-buhez, un tarlasker anezhañ, oberiant, greact.

Einsatzgruppe b. (-,-n) : pare wezhiadek b.

Einsatzhorn n. (-s,-hörner) : c'hwitellerez-tro b., korn-boud g., bouder g.

Einsatzkommando n. (-s,-s) : [polis, archeriezh] *mobiles Einsatzkommando*, brigadenn skañv b., bagad arsailh ar polis g., strollad emellout an archeriezh g.

Einsatzleiter g. (-s,-) : penn brigadenn g.

Einsatzstahl g. (-s,-stähle) : dir glauziret ha temzet g.

Einsatzteam n. (-s,-s) : pare wezhiadek b.

Einsatzwagen g. (-s,-) : 1. [treuzdougen] karr-tan ouzhpenn g. ; 2. [polis, archeriezh] karbed emellout g.

einsauen V.k.e. (hat eingesaut) : mardoziñ, tarasiñ, tarasañ, libistrañ, pemoc'hafñ, kac'higelliñ, kaoc'hafñ, porc'hellañ.

einsäuern V.k.e. (hat eingesäuert) : 1. lakaat da hiliadennin, lakaat da veizhiañ, lakaat da c'hlec'hiañ ; 2. goellañ, lakaat goell e ; den *Teig einsäuern*, goellañ an toaz, lakaat goell en toaz ; 3. [labour-douar] ensiloañ.

einsaugen V.k.e. (saugte ein / sog ein // hat eingesaugt / hat eingesogen) : 1. sunañ, puñsañ, euvriñ, intrañ, sorbiñ, spluiñañ, lonkañ, chugal, fronañ, frontal, ruflañ, musat, enanalñañ ; *einen Geruch einsaugen*, ruflañ ur c'hwezh, frontal ur c'hwezh ; *einen Duft einsaugen*, klevet ur parfum, ruflañ ur parfum, evañ leizh e galon ur frond bennak ; *der Boden saugt das Wasser ein*, puñset e vez an dour gant an douar ; 2. *er hat das mit der Muttermilch eingesogen*, anavezout a ra an dra-se a-vihanik, desket en deus an dra-se o sunañ laezh e vamm, desket en deus an dra-se etre daou frapad bronn, desket en deus an dra-se war barlenn e vamm.

Einsaugen n. (-s) : euvradur b., euvridigezh b., enanaladur g., lonkadur g., sunerezh g., spluiadur g., treant g.

einsaugend ag. : euvrus, splu, spluius.

einscannen V.k.e. (hat eingescannt) : [stlenn.] skanniñ.

einsäumen V.k.e. (hat eingesäumt) : [tekñ.] gouremenniñ, gouremiñ, erioniñ ; *ein von felsigen Hügeln eingesäumtes Tal*, un drañien hedet gant krec'hennou roc'hellek b.

einschachteleñ V.k.e. (hat eingeschachtelt) : 1. lakaat en ur voest, enboestañ ; 2. [dre skeud.] luziañ, rouestlañ, plañsonañ, fuilhañ ; 3. [tekñ.] enkloziñ, etrelakaat.

Einschachtelung b. (-,-en) : enboestañ g., enboestadur g.

einschäkeln V.k.e. (hat eingeschäkelt) : [merdead.] mailhoniñ.

einschalen V.k.e. (hat eingeschalt) : [tisav.] speuriñ, koadañ, koufrañ.

Einschalen n. (-s) : [tisav.] koadadur g., koadañ g., koufradur g., koufrañ g.

Einschaler g. (-s,-) : [tisav.] koader g. [liester koaderien].

einschalig ag. : [louza., loen.] unkrogennek ; *einschalige Muscheln*, blodeged unkrogennek ls., blotviled unkrogennek ls., blotviled paket o c'horfoù en ur grogenn nemetken ls., unkrogenneged ls.

einschalten V.k.e. (hat eingeschaltet) : 1. *einen Gang einschalten*, lakaat (enkrogañ, antellat, luskstrollañ) un tizh ; *den Rückwärtsgang einschalten*, lakaat ar c'hiilañ, enkrabañ an tizh-kilañ, antellat an tizh-kilañ ; 2. [tredan] enredañ, enaouiñ, lakaat war enaou, elumiñ, kevreañ, voltañ ; *den Strom einschalten*, enaouiñ an tredan, lakaat an tredan da redek ; *die Lampe einschalten*, enaouiñ ar gleuzeur ; [skingomz, skinwel, h.a.] *das Radio einschalten*, enaouiñ ar skingomzer, lakaat ar skingomzer en-dro ; *die Kaffeemaschine einschalten*, enaouiñ ar grek ; *vor dem Öffnen des Mundwerks Gehirn einschalten*, tavit ha prennit ho kenou ma n'eo ket fur ho komzoù, gra nav zro gand da deod

ez kenoù a-raok komz, pouez mat pep ger a-raok komz ; 3. reñ lañs da, lakaat en-dro ; *den Motor einschalten*, reñ lañs d'ar c'heflusker, lakaat ar mekanik da vont en-dro ; 4. [yezh.] enklozañ, etreskrivañ, etrelakaat, dazlakaat, touzeziañ, gennañ ; *eingeschalteter Satz*, gennlavarenn b., lavarenn gennet b. ; *eingeschalteter Sprachlaut*, soniad dazlec'hiet g., epentezenn b., dazlec'hiadur g. ; 5. *jemanden einschalten*, goulenn sikour digant u.b., lakaat u.b. e-barzh ar jeu, en em dreñ ouzh u.b. V.em. : **sich einschalten** (hat sich (ak.) eingeschaltet) : 1. emellout, en em veskañ, mont e-barzh ar jeu, mont war ar gaoz, dont er gaoz, emellout er gaoz, lavaret e gomz ; 2. [skingomz, skinwel] mont war skign.

Einschaltbild n. (-s,-er) : [moull.] skeudenn-stag b.

Einschalter g. (-s,-) : [tekñ.] trec'haoler g., spanaer g., koubler g., stokell b.

Einschaltquote b. (-,-n) : aodimat g., feur selaou g., feur sellet g., feuriader selaou g., feuriader sellet g. ; *diese Radiosendung hat eine hohe Einschaltquote*, kalz a dud a selaou an abadenn-se ; *diese Fernsehsendung hat eine hohe Einschaltquote*, kalz a dud a sell ouzh an abadenn-se ; *Sendezeit mit der höchsten Einschaltquote*, barr selaou g., barr sellet g.

Einschaltung b. (-,-en) : 1. dazlakadur, etrelakadur, ensoc'hafñ, etreskrivadur g. ; 2. [tredan] enaouadur g. ; 3. [tekñ.] antelladur g., stegnadur g. ; 3. enklozadur g.

Einschaltung b. (-,-en) : [tisav.] 1. [ober] koadadur g., koadañ g., koufradur g., koufrañ g. g. ; 2. [plenk] koadaj g.

einschanzen V.k.e. (hat eingeschanzt) : [lu] kaeañ, mogeriañ.

einschärfen V.k.e. (hat eingeschäfft) : sankañ, garanañ, sikañ, diferañ ; *jemandem etwas einschärfen*, diferañ udb d'u.b., plantañ don udb e penn u.b., bountañ udb e penn u.b., diazezañ udb e spered u.b., gennañ start udb e kreiz u.b., gennañ dom udb e kalon u.b., troadañ (c'hwezhañ, bountañ, fourrañ) udb e penn u.b. ; *jemandem einschärfen, was er zu sagen hat*, c'hwezhañ e teod u.b., ober e deod d'u.b., ober e veg d'u.b., ober e c'henou d'u.b., merat u.b.

einscharren V.k.e. (hat eingescharrt) : douarañ, enkeviñ, endonañ, plantañ en douar.

einschätzbar ag. : dewerzhadus, prizadus, ... a c'heller prizañ ; *schwer einschätzbar*, diaes da brizañ.

Einschätzbarkeit b. (-) : dewerzhadusted b., prizadusted b.

einschätzen V.k.e. (hat eingeschätzt) : dewerzhañ, prizout, prizañ, priziañ, istim, istimañ, prizachañ, feuriañ, gwallenñañ, jaojañ, lakaat ur priz da, ober ur priz da, barn, jaojañ ; *den Schaden einschätzen*, stadañ ar freuz, prizañ ar freuz ; *nach Augenmaß einschätzen*, grob *einschätzen*, brasprizañ, brasprizout, brasveizañ, braskontañ, brizhkontañ, brasjediñ, brizjhediñ, brasventañ, muchañ, feuriañ d'ar much, dewerzhañ a-wel dremm, prizañ a-wel dremm ; *den Wert einer Sache nach Augenmaß annähernd richtig abschätzen*, skeiñ damdost ; *etwas richtig einschätzen*, prizout udb diouzh ma talvez, istimañ udb d'ar just (Gregor), prizout udb evel ma'z eo dleet, prizout udb reizh, skeiñ eeun, skeiñ mat ; *jemanden falsch einschätzen*, faziañ a-zivot (diwar-benn) u.b., en em vankout diwar-benn u.b., c'hwitañ a-zivot u.b., isprizout u.b., ispriziañ u.b., treuzvarn u.b., kammvarn u.b., droukvarn u.b., droukprizañ u.b. ; *seine eigenen Fähigkeiten einschätzen*, en em jaojañ ; *zu gering einschätzen*, ispriziañ ; *zu hoch einschätzen*, dreistpriziañ.

Einschätzung b. (-,-en) : dewerzhadur g., prizadur g., priziadur g., prizach g., prizachadenn b., prizerezh g., prizidigezh b., prizañ g., istimadur g., istimadenn b., istim b., jaojadur g.

Einschätzungsrounde b. (-,-n) : [sort, boks] krog eveshaat g.

Einscheibenkopplung b. (-,-en) : [tekñ.] anteller unpladenn g.

einschenkbar ag. : dinaouus.

einschenken V.k.e. (hat eingeschenkt) : 1. diskargañ, dinaouiñ, diskenn, teurel, skarzhañ, braoueta, dieta, strinkañ, ober an dorn, serviañ banneoù, dinaouiñ da evañ, reiñ da evañ ; *jemandem einschenken*, diskargañ (diskenn, teurel, skarzhañ, strinkañ) ur banne d'u.b., lakaat ur banne d'u.b., dinaouiñ ur banne da evañ d'u.b., reiñ da evañ d'u.b. ; *jemandem ein Glas Bier einschenken*, diskenn ur werennad vier d'u.b., teurel ur werennad vier d'u.b., skarzhañ ur werennad vier d'u.b., diskargañ / dinaouiñ (Gregor) ur werennad vier da evañ d'u.b. ; *jemandem ein volles Glas Bier einschenken*, diskenn leizh e werenn a vier d'u.b., diskenn leun ur werenn a vier d'u.b., kargañ leizh e werenn a vier d'u.b. ; *schenk mir voll ein !* laka din reut 'ta ! karg leun va gwerenn ! diskenn leun va gwerenn 'ta ! pouez war va gwerenn ! karg va gwerenn betek ar barr 'ta ! ; *Apfelwein einschenken*, diskenn sistr er gwer ; *jemandem Apfelwein einschenken*, sistra u.b., kargañ ur volennad sistr d'u.b. ; *Wein einschenken*, diskenn gwin er gwer ; *jemandem Wein einschenken*, diskenn ur banne gwin d'u.b., kargañ ur werennad win d'u.b. ; *großzügig einschenken*, diskargañ banneoù sonn - diskargañ banneoù yac'h - diskargañ banneoù druz - diskargañ banneoù, brokus - diskargañ banneoù, fonnus - lakaat reut ; *ein großzügig eingeschenktes Bier*, ur banne bier yac'h g., ur banne bier sonn g., ur banne bier reut g. ; *schenk uns allen ein Gläschen ein !* degas dimp pep a vanne 'ta ! skarzh deomp pep a vanne 'ta ! laka deomp pep a vanne 'ta ; *ein letztes Glas zum Abschied einschenken*, diskenn glac'harig da evañ ; *beim Einschenken des Weines macht er mit der Flasche eine halbe Drehung, damit kein Tropfen daneben geht*, pa ziskenn gwin gant ur voutailh e ra un hanter we d'he gouzoug evit chom hep skuilhañ un dakenn ; 2. [dre skeud.] *jemandem reinen Wein einschenken*, na vezañ sac'h an diaoul, na vezañ sac'h d'an diaoul, lavaret an traouù krennha-krak (krak-ha-krenn) d'u.b., komz didroidell ouzh u.b., komz diguzh ouzh u.b., komz eeun ha didroell ouzh u.b., komz berr ha krenn ouzh u.b., komz berr ha grofs ouzh u.b., komz didro (didortilh, diflatr, displeg, fraezh, distag, hep biez) ouzh u.b., mont dezhi eeun-hag-eeun gant u.b., lavaret an traouù ruberubene d'u.b., lavaret an traouù ken diflatr ha tra d'u.b., na glask tro d'ober e anv eus u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandaladenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draou d'u.b., lavaret e begement d'u.b., rannañ e damm d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., lammat war boutonioù u.b., en em arastiñ ouzh u.b., en em gemer ouzh u.b., en em lakaat ouzh u.b., en em lakaat gant u.b., na gaout trezuou ebet war e zor evit lavaret e begement d'u.b.

einscheren V.gw. (ist eingeschert) : 1. [karr-tan] en em lakaat en-dro en e steudad ; *nach dem Überholen wieder nach rechts einscheren*, *nach dem Überholen wieder in die rechte Fahrspur einscheren*, gwaskañ war an tu dehou goude bezañ bet o tistremen ur c'harr ; 2. [merdead.] distreiñ d'e roud.

Einschicht b. (-) : [Bro-Aostria] gouelec'h g., lec'h distro g., lec'h didud g., lec'h kollet g., toull kutez g., bro gutez b., trogorn g., distro g., toull kollet kac'het gant an diaoul g.

einschicken V.k.e. (hat eingeschickt) : kas.

Einschicht- : ... unwiskad.

einschichtig ag. : unwiskad ; [bev.] *einschichtiges Plattenepithel*, epitelienn bavezek b. [liester epiteliennou pavezek].

Einschichtlack g. (-s,-e) : pentur unwiskad g.

einschieben V.k.e. (schob ein / hat eingeschoben) : 1. etrelakaat, enlakaat, ensoc'hañ, bountañ e-barzh, etreskrivañ, touziañ ; *Bretter auf Nut einschieben*, garanañ plenk, juntañ

plenk war-bouez garanou ha filennou, kenstrollañ plenk dre filennou ; 2. [yezh.] *eingeschobener Sprachlaut*, soniad dazlec'hiet g., epentezenn b., dazlec'hiadur g. ; *eingeschobener Satz*, gennlavarenn b., lavarenn gennet b. ; 3. [kegin.] *in den Ofen einschieben*, iformañ, forniañ, iformañ, enformiañ, lakaat e-barzh ar forn, kouchañ.

V.em. : **sich einschieben** (schob sich ein / hat sich (ak.) eingeschoben) 1. emelltout, en em veskañ, hanterouriñ ; 2. ensoc'hañ (etre traou 'zo), en em lakaat (etre traou 'zo).

Einschiebung b. (-,en) : etrelakadur g., enlakadur g., ensoc'had g., etreskrivadur g.

Einschienenbahn b. (-,en) : unroudenn b.

Einschienen-Luftkissenschwebebahn b. (-,en) : aerdren g. **einschienig** ag. : ... unroudenn.

einschießen V.k.e. (schoss ein / hat eingeschossen) : 1. freuañ, terrñ ; 2. [arm] leuskel tennoù esae gant ... ; 3. [kenw.] *Kapitalien einschießen*, foñsañ arc'hant (Gregor) ; 4. [kegin.] *Brot in den Ofen einschießen*, bountañ ar bara er forn, forniañ bara, iforniañ bara, enformiañ bara, kouchañ ; 5. [merdead.] *Ballast einschießen*, lastrañ ur vag, lastrañ ul lestr ; 6. [moull.] etrelakaat, enlakaat, ensoc'hañ ; *eine Seite einschießen*, kenlakaat ur follenn. ; 7. [gwriad.] anneuiñ.

V.gw. (schoss ein / hat eingeschossen / ist eingeschossen) : 1. [sport] (hat) : *zum 1 zu 4 einschießen*, merkañ ar pal 1 ouzh 4. ; 2. (ist) : en em oufiñ, diruillhal, dont.

V.em. : **sich einschießen** (schoss sich ein / hat sich (ak.) eingeschossen) 1. tennañ evit pleustrñ ; 2. [lu] *sich auf ein Ziel einschießen*, lakaat bant ar c'hanol en e reizh, reoliañ bant ar c'hanol, bantañ (bukañ) e ganol war ur pal ; 3. *sich auf jemanden einschießen*, durc'haat e deodadoù war-zu u.b., tagañ u.b. dre gomz, flemmañ u.b., leuskel teodadoù a-enep u.b.

Einschießer g. (-s,-) : [benveg] iforn g., pal-iforn b. [liester palioù-iforn, pili-iforn], pal-forn b. [liester palioù-forn, pili-forn].

einschiffen V.k.e. (hat eingeschifft) : lestrañ, kargañ, bagañ.

V.em. : **sich einschiffen** (hat sich (ak.) eingeschifft) : mont war vourzh, sevel war ul lestr, sevel e bourzh ur vag, pignat en ul lestr, mont e bourzh ur vag, lestriñ, en em lestrañ, mont war vor, emvourzhiañ.

Einschiffung b. (-,en) : lestradur g., lestrañ g., bagañ g. ; *auf die Einschiffung warten*, bezañ o c'chedal sevel war al lestr, bezañ war c'hortoz da sevel war al lestr.

Einschiffungshafen g. (-s,-häfen) : porzh lestrañ g.

einschirren V.k.e. (hat eingeschirrt) : harnezañ, sterniañ.

einschl. [berradur evit einschließlich] Adv. hag araog.) : ... hag all, gant ..., ... e-barzh, ... iveau, en ur gontañ ..., ... enkontet.

einschlafen V.gw. (schläft ein / schlieft ein / ist eingeschlafen) : 1. en em reiñ da gousket, en em reiñ d'ar chousked, menel kousket, kemer e gousk, mont gant ar chousked, dont ar chousked war an-unan, menel, chom kousket, sorenñiñ, P. tortañ, mont d'ar Roc'h, mont da zebriñ bara gwenn d'ar Roc'h, mont da glask arc'hoazh beure, mont da glask arc'hoazh ar beure, mont da Gerhun (da Gerroc'h), mont er vallin ; *ich war eingeschlafen*, manet e oan kousket, manet e oan, ar chousked a oa deuet warnon, aet e oan gant ar chousked, ar chousk a oa deuet din ; *wieder einschlafen*, adteuel da gousket, advenel kousket, advenel ; *ich schlief wieder ein*, advenel a ris, adteuel a ris da gousket ; *wenn einer wieder einschläft*, pa adtaol an den da gousket ; *ich werde gleich einschlafen*, o vont gant ar chousked emaoñ, emaañ ar bornig o tont din ; *wer zu viel Kaffee trinkt, kann dann nicht einschlafen*, ar chafe ne gousk ket an dud diwarnañ ; *halb eingeschlafen*, morboriet, kouskedik, morgousket, moredek, moredet, dindan vored, dre vored, morennet, dargudet, etre

kousk ha digousk ; am Tisch einschlafen, menel kousket ouzh taol ; bis er einschläft, ken na vano kousket ; ich kann nicht einschlafen, me ne sav ket din ar c'hoant-kousket, poan am eus o venel kousket ; 2. [dre skeud.] mervel, tremen, tennañ e huanad(enn) diwezhañ, rentañ e huanad(enn) diwezhañ, reiñ e huanad(enn) diwezhañ, leuskel e huanad(enn) diwezhañ, menel kousket ; sanit einschlafen, mervel e vouchig goulouù, mervel sioulik (goustadik, a-nebeudoù, didrouz), tremen (mervel) evel ur mouch-gouloù ; 3. sorañ, morzañ, nodiñ, kropañ, mont gourt, gourdañ, bavañ, sourdañ ; mir ist das Bein eingeschlafen, deuet eo ar c'housk em gar, deuet eo va gar da vernel ouzhin, me a zo morzet va gar ouzhin, me a zo marv va gar ouzhin, me a zo morzet va gar evel kegel va mamm-gozh, morzet (kropet, bav, gourt, nodet, seiset, soret, pistiget) eo va gar, sonnet eo va gar ouzhin, aet eo gourt va gar, gourdet eo va gar (Gregor) ; mir ist der Arm eingeschlafen, mank eo va brec'h, marv eo va brec'h ouzhin, deuet eo va brec'h da vernel ouzhin, morzet eo va brec'h ouzhin ; mir ist die Hand eingeschlafen, mank eo va dorn, marv eo va dorn ouzhin, deuet eo va dorn da vernel ouzhin, morzet eo va dorn ouzhin ; 4. die Angelegenheit (die Sache) ist wieder eingeschlafen, ekroug (e-isplih, war vordo, e darn, e-skourr, en arvar, e krog, ouzh an drez) eo chomet an afer adarre ; 5. [dre skeud.] dont da vorzañ, dont da vezañ laosk, mont da get, mont da netra, mont war netra, mont da neuz, mont war e gement all, mont da hesk, mont d'an hesk, mont da vann, laoskaat, distanañ, klouaraat, koll e nerzh, gwevnaat, koll e lañs, koll e startijenn, dont da vorediñ.

Einschlafen n. (-s) : ar menel kousket g. ; jemanden zum Einschlafen bringen, lakaat u.b. da gousket, ober d'u.b. kousket.

einschläfern V.k.e. (hat eingeschläfert) : 1. ein Kind einschläfern, lakaat (dastum) ur bugel da gousket, ober d'ur bugel kousket ; wieder einschläfern, adlakaat da gousket ; 2. [mezeg.] lazhañ gant ur bikadenn, eutanaziañ, dehandizhañ.

einschläfernd ag. : 1. moreodus, morennus, morfilus, kouskus, kouskedus, targodus, morgouskus, morus, morvitellus, [mezeg.] huneiat ; die Großmutter beruhigte das Kind durch leisen, einschläfernden Singsang, ar vamm-gozh a sioulaas ar bugel dre vouskanañ kanaouennou dous ha koukus (moreodus) / naïv-naïv-naïv-navig kouskus, ar vamm-gozh a sioulaas ar bugel ; auf jemanden einschläfern wirken, lakaat u.b. da gousket, ober d'u.b. kousket ; 2. [dre skeud.] enoeüs, borodus, arabodus, darnaouüs, fastus, torr-penn, moreodus, dizudi, euver, hivoudous.

Einschläferungsmittel n. (-s,-schläge) : [mezeg.] hunwezher g., morzer g., louzoù-kousket g., louzoù moreodus (kouskus, kouskedus, targodus, morennus, morfilus, morgouskus, morus, morvitellus) (Gregor) g.

Einschlag g. (-s,-schläge) : 1. tonkañ e dorn u.b. g., tonkadenn b. ; 2. [lu] skog g. ; Einschlag eines Geschosses, lec'h skogañ ur vannadell g., poent enstok ur vannadell g. ; 3. [dilhad] poulounez str., kuilhou ls. ; doppelter Einschlag, aspleg g., eipleg g. ; 4. [gwiad.] anneuenn b. ; 5. [koadeg] a) koad troc'het g., koad diskaret g. ; b) diskaradeg b., med g., troc'h g., digoadadur g., digoadañ g. ; vom Einschlag verschont Baum, baluenn b. ; 6. [dre skeud.] liv g., piñsad g. ; 7. [karr-tan] olouenañ g. ; 8. pakadur g., golo g., goloenn b. ; 9. berzh g., pennvad g. ; 10. tresoù ls., merkou ls., perzhioù ls. ; ein negroider Einschlag, perzhioù morianek ls.

einschlagen V.k.e. (schlägt ein / schlug ein / hat eingeschlagen) : 1. sankañ, sikañ, plantañ ; Nägel einschlagen, sankañ tachou gant ur morzhol, sikañ tachou, plantañ tachou ; Pfähle einschlagen, pilochañ, peuliañ, sankañ

peulioù en douar, plantañ peulioù, sikañ peulioù en douar, gennañ peulioù en douar ; 2. [dre heñvel.] terriñ, freuzañ ; eine Fensterscheibe einschlagen, terriñ gwerenn ur prenestr ; die Fensterscheiben einschlagen, terriñ ar gwer war un ti ; jemandem ein Auge einschlagen, borniañ u.b., bornañ u.b., dilagadañ u.b., bormal u.b. ; jemandem den Schädel einschlagen, fraouliñ e benn d'u.b., frikañ e benn d'u.b., tarzhañ kraoñenn e benn d'u.b., terriñ e benn ouzh u.b. ; eine Tür einschlagen, forzhañ un nor, divarc'hañ un nor hep he dibrennañ, skeiñ un nor en ti, bountañ un nor en ti / terriñ un nor (Gregor), tanfoeltrañ un nor, tanfoestrañ un nor ; eine Tür mit einem Schulterstoß einschlagen, divarc'hañ un nor gant un taol penn skoaz ; 3. [dre skeud.] eine Richtung einschlagen, einen Weg einschlagen, mont gant un hent, skeiñ war un hent, mont en un hent, en em dreiñ da vont en un hent, kemer penn un hent, skeiñ war-du ul lec'h bennak, tennañ war-zu ul lec'h bennak, teuler war-du ul lec'h bennak, mont etrezek ul lec'h bennak, mont etramek ul lec'h bennak, mont da-geñver ul lec'h bennak ; welche Richtung hat er eingeschlagen ? war be du eo aet ? pe du eo aet ? pe war zu eo aet ? pe war du eo aet ? war belec'h eo aet ? petore roud eo aet ? etrezek men eo aet ? ärzu men eo aet ? um zu wissen, welche Richtung sie eingeschlagen hatten, evit gouzout e pe du e troc'hent ; einen falschen Weg einschlagen, faziañ (dihenchañ / saouzaniñ) war an hent (Gregor), faziañ diwar an hent, skeiñ diwar an hent, mont e gaou, saouzaniñ en hent, ezaouiñ, koll e hent, mont diwar e hent, divarchiñ a-ziwar an hent, mont en un hent fall ; einen anderen Weg einschlagen, diroudañ, diheñchañ, mont gant un hent all, cheñch hent, treiñ diwar e hent, cheñch roud ; einen Beruf einschlagen, mont war ur vicher, dibab ur vicher ; [dezveg an hentoù] die verkehrte Fahrtrichtung einschlagen, mont a-enep-hent ; [dre skeud.] eine härtere Gangart einschlagen, mont strishoc'h dezhi ; 4. pakañ, gronnañ, farlokañ ; die Betttücher (die Laken) und Bettdecken unter die Matratze einschlagen, rollañ ur gwele, kosteziañ ur gwele ; 5. [gwrierezh] poulouneziañ ; 6. [kar-tan] plegañ, olouenañ ; nach rechts einschlagen, plegañ a-zehou ; nach links einschlagen, plegañ a-gleiz ; 7. [gwiad.] anneuiniñ ; 8. einen Wald einschlagen, lakaat an troc'h en ur c'hood.

V.gw. (schlägt ein / schlug ein / hat eingeschlagen / ist eingeschlagen) : 1. (hat) : skeiñ ; du machst dein Spielzeug noch kaputt, wenn du weiter darauf einschlägst, terriñ a ri da c'hoarieñ o skeiñ ganti e-giz-se ; mit Fäusten aufeinander einschlagen, en em zornañ, en em zornata, en em grabanata ; auf jemanden einschlagen, fardiñ (frammañ, sailhañ, strimpiañ, plavañ) war u.b., en em deuler war u.b., fraeañ war u.b., blodañ e gorfd'u.b., lopañ u.b., lopañ war u.b., lopañ gant u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., torbilat u.b., trepanañ u.b., reiñ un trepan d'u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadou druz d'u.b., blodañ kostou u.b., dresañ e ganelloù d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., lardañ e billig d'u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b., gwiskañ ur saeed vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ un toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., reiñ laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saeed vazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lêr d'u.b., roustañ u.b., skrivellañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), reiñ ur roustad druz d'u.b., reiñ ur fraead d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., reiñ un dres d'u.b., ober un dres d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., reiñ bourr d'u.b., diboultrennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ

e damm lip d'u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadoù d'u.b., mont d'u.b. a grogou berr, kannañ u.b. a-vat, kannañ u.b. a-griz-poazh, boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, breviñ u.b. a daolioù, broustañ u.b. a daolioù, flastrañ u.b. a daolioù, sevel akiulhetenn diwar u.b., bazhata kaer (fustañ, pilat, fraeañ) u.b., ober butun gant u.b., ober bleud gant u.b., ober ur frigasenn ouzh u.b., frikañ u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ koad d'u.b., reiñ kastrilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., lardañ e billig d'u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b., dornañ u.b. a gof da gein, dornata u.b., teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, pilat u.b. evel pilat c'hwez, dornañ u.b. evel pilat c'hwez, fraoulat gant u.b. ; auf jemanden mit dem Gewehrkolben einschlagen, skeiñ war u.b. gant horzh e fuzuill ; auf jemanden mit dem Schwert einschlagen, skeiñ war u.b. gant lemm e gleze, skeiñ war u.b. gant barvenn e gleze ; 2. (hat pe ist) : kouezhañ ; wo hat der Blitz eingeschlagen ? daoust pelec'h eo kouezhet ar c'hirunoù ? ; der Blitz schlägt ein, kouezhañ a ra ar foeltr, kouezhañ a ra ar c'hirunoù, foeltrañ a ra ar c'hirunoù ; der Blitz hat (ist) in die Kirche eingeschlagen, kouezhet eo ar foeltr war an iliz ; der Blitz schlägt in einen Baum ein, kouezhañ a ra ar foeltr war ur wezenn, kouezhañ a ra an arnev war ur wezenn, kouezhañ a ra ar gurun war ur wezenn, ur c'hirunoù a gouezh war ur wezenn ; 3. (ist) : kouezhañ ha tarzhañ ; eine Granate schlägt ein, tarzhañ a ra un obuz ; 4. (hat) : tonkañ ; schlag ein ! tonk aze ! ro din da zorn ma vo tonket ! a-du ! asant on ! graet eo ar gra ! graet eo ar stal ! tonket eo ar marc'had ! tonkit em dorm ! taolit ho torn em hini ! ho torn em hini ! dao ! dao dezhi ! dao va den ! darc'hau aze ! graet eo an abadenn ! gwerzhet eo ar moc'h bihan ! ; 5. [hat] ober berzh, ober brud, plijout d'an dud ; das Buch schlägt ein, al levr a ra berzh, al levr a ra brud.

Einschlagen n. (-s) : 1. sankadenn b., sankadur g., sankañ g. ; 2. [kirri] olouenañ g. ; 3. gronn g., gronnadur g., pakidigezh b., pakadurezh b.

Einschlagfaden g. (-s-fäden) : [gwiad.] neudenn anneu b.

einschlägig ag. : azas, arbennik, rekis, perzhék, kanrat ; einschlägige Literatur, levrioù a denn d'an danvez ls. ; einschlägige Behörde, aozadur kevredik e karg eus an afer g., gwazadur (pennadurezh b.) e karg eus an afer g., pennadurezh kembeliek b.

Einschlagkrater g. (-s-) : [douarouriez] astroblem g., krater meteoritel g.

Einschlagmappe b. (-n) : [burev] kleurenn erienoù b., kleurenn gant erienoù b., kleurenn erienek b., kleurenn plegoù b., kleurenn gant plegoù b., gronnañ erienek g.

Einschlagpapier n. (-s-e) : paper pakata g., paper pakañ g.

Einschlagstelle b. (-n) : lec'h skogañ g., poent enstok g.

Einschlagwinkel g. (-s,-) : [karr-tan] korn olouenañ g.

einschlämnen V.k.e. (hat eingeschlämmt) : [labour-douar] soubañ er fank, pralinañ ; die Wurzeln vor dem Setzen mit Düngererde einschlämnen, pralinañ ar gwrizioù.

Einschlämnen n. (-s) : [labour-douar] ; soubidigezh er fank b. ; das Einschlämnen der Wurzeln mit Düngererde, ar pralinañ g. ; Düngererde zum Einschlämnen der Wurzeln vor dem Setzen, pralin g.

einschleichen V.em. : sich einschleichen (schlich sich ein / hat sich (ak.) eingeschlichen) : 1. en em silañ, en em riklañ, en em ruzañ, filouchañ, mont dre sil (a-sil, a-silik) e-barzh ub, en em silañ evel ur silienn ; dieser Gedanke hatte sich in seine Betrachtungen eingeschlichen, en em silet en doa ar soñj-se en e brederiou ; 2. [dre skeud.] ein Fehler hat sich eingeschlichen, en em silet ez eus ur fazi e-barzh ar skrid.

einschleiern V.k.e. (hat eingeschleiert) : sich einschleiern lassen, gwiskañ ar ouel, mont da leanez, mont e relijon, kemer (degemer) ar mouch islamek.

einschleifen V.k.e. (schliff ein / hat eingeschliffen) : [tekn.] 1. [kammennoù] rimiañ, riñviañ ; Nocken einschleifen, rimiañ kammennoù, riñviañ kammennoù ; 2. breolimañ ; 3. [tredan.] sevel un dol, sevel ur rodell.

einschleimen V.em. sich einschleimen (hat sich (trt) eingeschleimt) : sich bei jemandem einschleimen, P. en em lipat ouzh u.b., klufaniñ d'u.b., lubaniñ d'u.b., lubaniñ ouzh u.b., lorc'hañ u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., sirañ e votoù d'u.b., lipat e votoù d'u.b., ober moumounerez d'u.b., flodañ d'u.b., fougeal u.b., pompadïñ u.b., lavaret komzoù brav d'u.b., reiñ mel (reiñ pour) d'u.b., reiñ mel d'u.b. gant al loabod, reiñ ur begad mel d'u.b., plantañ kaol gant u.b., plantañ pour gant u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., ober pecherou d'u.b., ober fistoul d'u.b., ober e fistoulig d'u.b., kañjoliñ u.b., ober e glufan, ober e gazh gleb.

einschleppen V.k.e. (hat eingeschleppt) : degas, ebarzañ.

einschleusen V.k.e. (hat eingeschleust) : 1. degas dre guzh, ebarzañ dre guzh, ensilañ ; 2. [bev.] ein Gen einschleusen, enlakaat ur c'henenn, ebarzañ ur c'henenn.

einschließen V.k.e. (schloss ein / hat eingeschlossen) : 1. bac'hañ, klozañ, klozañ war, sparlañ, klenkañ, serriñ, serriñ er c'hloz, serriñ war, serriñ an nor war, enserriñ, inchajïñ, stankañ war, dastum, alc'hwezañ war, prennañ war, teurel er c'hloz, lakaat er c'hloz, enkaeañ, enklozañ, kantañ ; jemanden in sein Zimmer einschließen, serriñ u.b. e-barzh e gambr (Gregor), derc'hel kloz u.b. en e gambr, alc'hwezañ war u.b. evit e zerc'hel kloz en e gambr, prennañ dor e gambr war u.b., kambrañ u.b. ; die Hühner einschließen, klenkañ ar yer ; die Kühe einschließen, stankañ war ar saout, dastum ar saout, klozañ ar saout, kraouiañ ar saout, staoliañ ar saout ; in einen Käfig einschließen, kaouediñ, kaouidelliñ ; eine Mauer schließt den Garten ein, ur voger a gloz war al liorzh, ur vur a gloz al liorzh ; eingeschlossenes Plasma, plasma enkaet g. ; er hat sich einschließen lassen, lezet en deus prenañ warnañ ; [lu] eine Flotte in einer Bucht einschließen, oufiñ ul lestraz ; 2. [dre heñvel., lu] gronnañ, engronnañ, kerliñ, kilhañ, kelc'hiañ, enkelc'hiañ, lakaat ar seziz war, sezizañ, enezennañ, sterniañ en-dro da, lakaat ar c'heñc'h war ; eine Festung einschließen, gronnañ (kilhañ, enkelc'hiañ, kelc'hiañ) ur c'hreñvlec'h, lakaat seziz war ur c'hreñvlec'h, lakaat ar seziz war ur c'hreñvlec'h ; 3. enderc'hel, konten, kompreñ, bezañ en dra-mañ-tra, engronnañ ; 4. [dre skeud.] eine Bemerkung einschließen, lakaat un eveziadenn e-barzh, entoueziañ un eveziadenn.

V.em. : sich einschließen (schloss sich ein / hat sich (ak.) eingeschlossen) : prennañ war an-unan (warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.), prennañ an nor war an-unan (warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.), prennañ an nor war e gein, en em sparlañ, en em glozañ, en em serriñ ; sich in sein Zimmer einschließen, serriñ kloz dor e gambr war e gein, prennañ dor e gambr war e gein, alc'hwezañ dor e gambr war an-unan (warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.), alc'hwezañ dor e gambr war e gein, en em sparlañ en e gambr, en em serriñ en e gambr, en em glozañ en e gambr ; sich zu Hause einschließen, en em sparlañ er gér, en em glozañ er gér.

Einschließen n. (-s) : serridigezh b., klozañ g.

einschließlich Adv. hag araog.) : .... hag all, gant ...., ... e-barzh, ... iveau, en ur gontañ ..., ... enkontet ; einschließlich Mehrwertsteuer, en ur gontañ an taos ouzhpennet war an talvoud, tell diwar ar chresk talvoud hag all ; einschließlich sämtlicher Steuern und Abgaben, pep taos e-barzh, kargoù e-barzh ; einschließlich aller Nebenkosten, kargoù e-barzh ;

einschließlich Versandkosten, mizoù-kas e-barzh, mizoù-kas hag all ; **Menü einschließlich Getränke**, ar meuziò gant ur banne da bredañ ls. ; bis zum 31. Dezember **einschließlich**, a-benn ar 31 a viz Kerzu noz ; bis Seite 25 **einschließlich**, betek traoñ ar bajenn 25.

Einschließung b. (-,en) : 1. entoueziadur g., enklozadur g., enlakadur g., ebarzhidigezh b. ; mit *Einschließung von*, ... hag all, gant ...., ... e-barzh, ... iveau, en ur gontañ ... ; 2. [lu] kelc'hiadur g., enkelc'hiadur g., gronnadur g., seziz b.

einschlummern V.gw. (ist eingeschlummert) : 1. en em reiñ da gousket, en em reiñ d'ar c'housked, menel kousket, kemer e gousk, mont gant ar c'housked, dont ar c'housked war an-unan, menel, chom kousket, sorenniñ, kouezhañ morennet, en em reiñ da zargudiñ, en em reiñ da voriñ, en em reiñ da vorgousket, en em reiñ da soriñ, en em reiñ da vorenniñ, en em reiñ da vorfilañ, en em reiñ da vorediñ, en em reiñ da soubañ gouloù, en em reiñ da vorgudiñ, en em reiñ da vordoiñ, en em reiñ da sebouriñ, en em reiñ da sorenniñ, en em reiñ da voemañ, en em reiñ da gogasiñ, P. tortañ, mont d'ar Roc'h, mont da zeibriñ bara gwenn d'ar Roc'h, mont da glask arc'hoazh beure, mont da glask arc'hoazh ar beure, mont da Gerhun (da Gerroc'h), mont er vallin ; 2. [dre skeud.] marvel, tremen, tennañ e huanad(enn) diwezhañ, rentañ e huanad(enn) diwezhañ, reiñ e huanad(enn) diwezhañ, leuskel e huanad(enn) diwezhañ, menel kousket ; nach langem Leiden ist er sanft eingeschlummert, marvet eo e vouchig-gouloù goude un hir a gleñved, tremenet eo bet evel ur mouch gouloù goude un hir a gleñved.

einschlüpfen V.gw. (ist eingeschlüpft) : en em silañ, en em riklañ, en em ruzañ, filouchañ, mont dre sil e-barzh udb.

einschlüfen V.k.e. (hat eingeschlüft) : 1. lonkañ ; 2. P. tarlipat.

Einschluss g. (-es,-schlüsse) : 1. entoueziadur g., enklozadur g., enlakadur g., ebarzhidigezh b. ; unter (mit) *Einschluss von*, gant ...., ... hag all, ... e-barzh, ... iveau, en ur gontañ ... ; *Einschluss des Plasmas*, enkaeadur ar plasma g. ; 2. [maenouriezh] *Einschluss im Gestein*, korf estren er maen g., danvezenn estren enserret er maen b., enklozenn b. ; *Einschluss in einem Edelstein*, pailhurenn b., enklozenn b. ; *Diamant, der Einschlüsse aufweist*, diamant pailhurennek g. ; *großer Feldspat-Einschluss im Granit*, dant-marc'h g., dantbleiz g.

Einschlussgebiet n. (-s,-e) : [polit.] enklozadur g., sankenn b. **Einschlussklammer** b. (-,n) : [yezh.] krommell b.

Einschlussverbindung b. (-,en) : [kimiezh] klatrat g.

einschmeicheln V.em. : sich **einschmeicheln** (hat sich (ak.) eingeschmeichelt) : sich bei jemandem *einschmeicheln*, lorbiñ (lubaniñ, likaouiñ, fougasiñ, trufiennat, lorc'hañ) u.b., tostennat ouzh u.b., tostenniñ ouz u.b., flanañ ouzh u.b., likaouiñ ouzh u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., sirañ e votoù d'u.b., lipat e votoù d'u.b., ober moumounerezh d'u.b., kañjoliñ u.b., flodañ d'u.b., ober fougeoù ouzh u.b., reiñ kaol (lavaret fougeoù, reiñ mel da lipat) d'u.b., reiñ kaol d'ar c'havr, ober e glufan, ober e gazh gleb, meveliat, hejañ per melen d'u.b., reiñ lorc'h d'u.b. / gounit grasoù mat u.b. o lavaret komzoù kaer dezañ / gounit u.b. gant komzoù kaer (Gregor), ardaouiñ ouzh u.b., gounit u.b. gant komzoù flour, flourañ u.b., klask en em dremen ouzh u.b., klask en em dremen diouzh u.b., klask dont mat gant u.b., en em lipat ouzh u.b., klask bezañ deuet mat d'u.b., klask bezañ douget gant u.b., klask bezañ erru mat gant u.b., P. abostoliñ d'u.b., ober pecherou d'u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b.

einschmeichelnd ag. : 1. [sonerezh] langisus, hirvoudus ; 2. [den] koulouch, luban, lubanus, loavus, lidour, pilpous,

pilpouzek, klufan, milis, katik, tanav, mitouik, mitaouik, lubanek, libistr tout, gogez, melus, chaou, kluar.

einschmeißen V.k.e. (schmiss ein / hat eingeschmissen) : P. freuzañ, terriñ.

einschmelzbar ag. : teuzus, teuzadus.

Einschmelzbarkeit b. (-) : teuzusted b., teuzuster g., teuzaduster g., teuzadusted b.

einschmelzen V.k.e. (schmilzt ein / schmelzt ein // schmolz ein / schmelzte ein // hat eingeschmolzen / hat eingeschmelzt) : teuziñ, enteuziñ, adteuziñ, ober un teuz da, teuler en teuz ; wieder *einschmelzen*, adteuziñ ; eine Kanone *einschmelzen*, kas ur c'hanol d'an teuz ; eine Glocke *einschmelzen*, kas ur c'hloc'h d'an teuz.

V.gw. (schmilzt ein / schmolz ein / ist eingeschmolzen) : teuziñ.

Einschmelzen n. (-s) : teuz g., teuzerez g., teuzidigezh b., teuzadur g., teuzadenn b., enteuzadur g., enteuzidigezh b., adteuz g.

einschmieden V.k.e. (hat eingeschmiedet) : 1. goveliañ ; 2. [dre astenn.] potailhañ, lakaat potailhou houarn ouzh izili u.b., lakaat ouzh ar c'hefiou, gwaskañ izili u.b. er c'hefiou, lakaat kefiou ouzh daouarn hag ouzh treid u.b.

einschmieren V.k.e. (hat eingeschmiert) : 1. lardañ, lenkraat, lardigenniñ, drusañ, lampraat ; mit Öl *einschmieren*, eoul(i)añ, eouliñ ; mit Talg *einschmieren*, soavañ, induañ gant soav ; 2. rimiañ, taravat, frotañ ; 3. [dre skeud.] mastarañ, bastrouilhañ, palastrañ, libistrañ.

V.em. : sich **einschmieren** (hat sich eingeschmiert) : 1. sich (ak.) *einschmieren*, en em vastariñ, en em stlabezañ, en em louzañ, en em gailharañ, en em gargañ ; 2. sich (dat.) etwas *einschmieren*, stlabezañ udb, louzañ udb, mastarañ udb, mastarennä udb, saotrañ udb, drusañ udb.

einschmuggeln V.k.e. (hat eingeschmuggelt) : etwas *einschmuggeln*, degas udb dre floderezh, degas udb dre flod, enporzhiañ udb dre flod, flodañ udb ; Tabak *einschmuggeln*, flodañ butun.

V.em. : sich **einschmuggeln** (hat sich (ak.) eingeschmuggelt) : en em silañ dre laer.

einschnappen V.gw. (ist eingeschnappt) : 1. serriñ, klozañ ; das Schloss ist *eingeschnappt*, dleizhennañ en deus graet ar potailh, kikedañ en deus graet ar potailh ; 2. [dre skeud.] feukañ, anoaziñ ; *eingeschnappt sein*, ober e benn fall, ober penn fall, c'hoari e benn fall, ober e benn bihan, ober e benn mouskenn, c'hoari e benn, c'hoari e benn bihan, ober e benn du, mouzañ, bezañ en toull-mouzhig, ober e benn-mouzh, ourzal, bezañ e Kêrvouzhig, bezañ e ti mouzhig, ober e benn maout, bezañ tres c'hoant kac'hat war an-unan, bezañ kloz e veg evel ur gokouzenn, kaout ur beg kastrilhez, bezañ strizh e revr, bezañ broc'het, bezañ onglennet, bezañ ar stumm war an-unan da vezañ feuket, bezañ deuet e vran da vezañ du, bezañ ur varrenn houarn en e c'houzoug, bezañ moan e veg, bezañ ur beg m'en argarzh eus an-unan, ober fas koad, ober penn kozh, ober fas trenk ; er schnappt schnell ein, er ist schnell eingeschnappt, aes eo da feukañ, anoazus eo, ne vez ket pell e revr o vont gantañ war e chouk, ne vez ket pell o vont e breskenn, n'eo ket pell evit pignat war e varc'h bras, mont a ra buan da di vouzhig, ur beg kamm a zo anezhañ ; sie ist immer gleich eingeschnappt, ne ra ken tra nemet mouzhañ, ne ra ken nemet mouzhañ, ne ra nemet mouzhañ, tremen a ra hec'h amzer o vouzhañ, kas a ra hec'h amzer o vouzhañ, dalc'hmat atav e vez o mouzhañ-divouzhañ.

einschneiden V.k.e. (schnitt ein / hat eingeschnitten) : skejañ, enskejañ, flañchañ, skorchañ, askañ, troc'hañ, engravañ, boulc'hañ, hoskiñ, ingochañ ; das Brot vor dem Backen an der Oberfläche *einschneiden*, bruskenniñ ar bara ; eingeschnittene

Küste, aodoù troc'h-didroc'h ls., aodoù leun a droioù hag a gildroioù ls., aod hoskadek g./b., aod gant he zroioȗa distroioù b./g. ; *tief eingeschnittener Hohlweg*, hent don g., hent kleuz g., hent-kev g., ivarzh b., ivarc'henn b., ivarc'h b., strizhode b., riboul g.

V.gw. (schnitt ein / hat eingeschnitten) : troc'hañ.

V.em. : **sich einschneiden** (schnitt sich ein, hat sich (ak.) eingeschnitten) : [stêr] der Fluss schneidet sich tief in die Berge ein, sankañ a ra ar stêr etre ar menezioȗ.

einschneidend ag. : 1. lemm, skejus, troc'hus ; 2. [dre skeud.] dizamant, kriz, drastus, groñs, krenn, nerzhek, destrizhus ; *einschneidende Änderungen*, cheñchamantoù krenn ls. ; *einschneidende Worte*, komzoù eñvorus (diankounac'haus) ls., komzoù a sko ar spered ls., komzoù reut (dizamant, flemmus, lemm, put, hek) ls., flipadoù hag a stag du ls., flipadoù hag a beg mat ls., flipadoù diskippet brav ls., teodadoù hag a stag du ls. ; *einschneidendes Mittel*, araez destrizhus g. **einschneidig** ag. : [kontell] undremmek.

einschneien V.gw. (ist eingeschneit) : erc'hekaat, erc'hañ, kouezhañ erc'h war an-unan / war an dra-mañ-tra ; *das Haus ist vollkommen eingeschneit*, stanket eo an ti gant an erc'h, goleoet (beuzet, kufunet, sebeliet) eo an ti gant bernioù erc'h ; *wir sind seit zwei Tagen in der Bergbaute am Bergbaute eingeschneit*, kraouet omp gant an tolzennadoù erc'h abaoe daou zevezh en hor bod er menezioȗ.

Einschnitt g. (-s,-e) : 1. troc'h g., troc'hadenn b., flañchadenn b., flañch g., flañchadur g., skejadenn b., skejadur g., skej g., ask g., koch g., boulc'h g., boulc'hadur g., drahil g., skoasell b., faout g., hosk g., ingoch g., kran g., dantenn b., dantad g. ; vom

Bäcker gemachter *Einschnitt* an der Oberfläche des Brotes, bruskenn b. [liester bruskennoù, brusk] ; [dre skeud.] wichtiger *Einschnitt im Leben*, degouezh a bouez bras er vuhez g., troc'h krenn e buhez u.b. g. ; 2. [dilhad] krouizadur g. ; 3. [barzh.] troc'h-gwerzenn g., dambaouez g. ; 4. [tekn.] ingoch g., garan g. ; 5. riboul g., hent-riboul g., klaz g., foz b., foziad b., fozell b., douvez b., touflez b., andou g., flosk g., flosker g. ; 6. [douarouriez] tiefer *Einschnitt*, kev g. ; 7. [korf.] ask g. ; *Einschnitt am oberen Rand des Schläfenbeins*, [Incisura parietalis] ask an askorn kilpenn g.

Einschnittart b. (-,en) : [heskennerezh] mentrezh depaillh g., furn depaillh b.

einschnitzen V.k.e. (hat eingeschnitzt) : engravañ, kizellañ.

einschnüren V.k.e. (hat eingeschnürt) : 1. fiselenniñ, fiseliñ, liammañ, stagañ, poellat, eren, lasañ, sifeliiñ, kordennañ ; 2. gwaskañ, moustrañ, stardañ ; *der Gürtel schnürt ihm den Bauch ein*, gwaskañ (moustrañ) a ra e c'houriz war e gof.

Einschnürung b. (-,en) : stardadenn b., lasadur g.

einschränkbar ag. : [dispignoù, mizoù] ... a c'heller krennañ, bevennadus ; *nicht einschränkbar*, ... na c'heller ket krennañ, ... n'eur ket evit krennañ.

einschränken V.k.e. (hat eingeschränkt) : bevennañ, lezennañ, bonañ, krennañ, digreskiñ, strishaat, bihanaat, disteraat, restren, rouesaat, lakaat ur maen-harz da ; *die Sichtweite einschränken*, berraat an hed-gwel ; *Nebel schränkt die Sichtweite ein*, pa vez brumenn e tigesk an hed-gwel, berraet e vez an hed-gwel gant ar vrumenn ; *in seiner Souveränität eingeschränkt sein*, bezañ bevennet e aotrouniezh ; *seine Ausgaben einschränken*, krennañ e dispignoù, krennañ war e dispignoù, krennañ war e dispign, bihanaat e dispignoù, bihanaat e brenaioù, tremen gant nebeutoc'h c'hoazh, emzioueriñ, arbenniñ e arc'hant, moustrañ war e yac'h, mont d'ar jol vihan, justinañ ; *die Kreditvergabe einschränken*, strishaat ar c'hred ; *seine Aktivitäten einschränken*, bihanaat e obererez, disteraat e obererez ; *ich lasse mich ungern in*

meiner Bewegungsfreiheit einschränken, me a blij din kaout hed va gar, ne blij ket din bezañ luziet (bezañ strobet, bezañ nasket berr), ne fell ket din bezañ dalc'het e nep tra, ne blij ket din pa ne c'hallan ket fiñval em roll, me a blij din bezañ em ec'hon, me a blij din pa vez frank warnon, ne blij ket din pa ne vezan ket libr ; *jemandes Macht einschränken*, digreskiñ galloud u.b., krennañ galloud u.b. ; *jemandes Freiheit einschränken*, krennañ frankiz u.b., strishaat frankiz u.b., stardañ e nask d'u.b., naskañ u.b., lakaat harz da frankiz u.b., lakaat ur maen-harz da frankiz u.b. ; *Nebel schränkt die Sichtweite ein*, pa vez brumenn e tigesk an hed-gwel, berraet e vez an hed-gwel gant ar vrumenn ; *in ihrer Mobilität eingeschränkte Person*, Person mit eingeschränkter Mobilität, den dalc'het en e geflusk g.

V.em. : **sich einschränken** (hat sich (ak.) eingeschränkt) : krennañ e dispignoù, krennañ war e dispignoù, krennañ war e dispign, bihanaat e dispignoù, tremen gant nebeutoc'h c'hoazh, emzioueriñ, arbenniñ e arc'hant, bihanaat e brenaioù, mont d'ar jol vihan, justinañ, en em voullañ, bezañ pizh ouzh an-unan ; *eins von beiden : arbeiten oder sich einschränken*, unan a zaou : poaniañ pe moaniañ ; *er wird sich beim Essen einschränken müssen*, renabliñ a ranko gant e voued, ret e vo dezhañ en em voullañ a-fet debrïñ.

einschränkend ag. : bevennus, bevennat, ... harzañ, strizh, strishaus, ... strishaat, dilañsus ; *einschränkende Klausel*, diviz strishaat g.

Einschränkung b. (-,en) : bevennadur b., bevennerezh g., bevennañ g., strishadur g., krennadur g., restren g., maen-harz g.

einschraubar ag. : biñsadus.

einschrauben V.k.e. (hat eingeschraubt) : biñsañ ; fest einschrauben, peurstardañ, stardañ mort.

Einschraubhülse b. (-,n) : [tredan.] envez biñs g., envez sazilet b.

Einschreibebrief g. (-s,-e) : lizher erbedet g.

Einschreibegebühr b. (-,en) : 1. gwirioù enskrivañ ls., mizoù enskrivañ ls. ; 2. [post] mizoù erbediñ ls.

Einschreiben n. (-s,-) : 1. kasadenn erbedet b., lizher erbedet g. ; als *Einscheiben*, per *Einschreiben*, dre gasadenn erbedet, dre lizher erbedet ; 2. enskriverezh g., marilhadur g., kaieradur g., enskrivadur g.

einschreiben V.k.e. (schrieb ein / hat eingeschrieben) : 1. marilhañ, kaierañ, enskrivañ, skrivañ ; *einschreiben lassen*, bureviañ ; wieder *einschreiben*, adenskrivañ ; 2. [post] *eingeschriebener Brief*, lizher erbedet g. ; *einen Brief einschreiben lassen*, erbediñ ul lizher.

V.em. : **sich einschreiben** (schrieb sich ein / hat sich (ak.) eingeschrieben) : lakaat e anv, reiñ e anv, enskrivañ, enrollañ, en em rollañ, en em verkañ ; *sich in die Matrikel einschreiben*, lakaat e anv war roll an danvez studieren, enskrivañ er skolleur.

Einschreibung b. (-,en) : 1. enskriverezh g., marilherezh g., marilhadur g., kaieradur g., enskrivadur g., enskrivadenn b. ; *erneute Einschreibung*, adenskriverezh g., advarilherezh g., advarilhadur g., adkaieradur g., adenskrivadur g., adenskrivadenn b. ; *warten Sie nicht lange mit Ihrer Einschreibung !* na zaleit ket da lakaat ho anv ! na zerenit ket da lakaat ho anv ! ; 2. [lu] enrolladur g., enroll g. ; 3. [post] erbedadur g.

Einschreibungsrate b. (-,n) : *Einschreibungsrate auf Grundschulebene*, feur skoliast g.

einschreiben V.gw. (schrie ein / hat eingeschrieben) : auf jemanden einschreiben, kunujal u.b., salmenniñ u.b., ronkal ouzh u.b., krozal d'u.b.

einschreiten V.gw. (schritt ein / ist eingeschritten) : emellout, en em veskañ ; gegen etwas einschreiten, kemer diarbennoù ouzh ubz, stourm ouzh ubz, kas a-enep ubz, kaeañ ouzh ubz ; gegen jemanden einschreiten, ober afer d'u.b., stourm ouzh u.b., kas a-enep u.b., kaeañ ouzh u.b., lammat war seulioù u.b. ; gerichtlich einschreiten, sevel keinad er barnerez, kas an afer dirak al lez-varn, kas an afer er barnerez, kas an afer dirak ar varn, arhopañ al lez-varn, sezisañ ar justis.

Einschreiten n. (-s) : 1. emell g., emellerezh g., emelladenn b. ; 2. diarbennoù ls., difennoù ls., evezhioù ls., diwallouù ls.

einschrumpfeln V.gw. (ist eingeschrumpfelt) : kuilhiñ, krec'higelliñ, rounfennañ, krabotenniñ, gweñvañ, krizañ, koazhañ, parchiñ, strizhañ, strishaat ; einschrumpfeln lassen, parchiñ.

einschrumpfen V.gw. (ist eingeschrumpft) : 1. kuilhiñ, krec'higelliñ, rounfennañ, krabotenniñ, gweñvañ, krizañ, en em grizañ, krinañ, en em grinañ ; eingeschrumpfter Apfel, aval ridet g., aval krec'higellet g., aval kuilhet g., aval krin g., aval kriñet g. ; eingeschrumpftes Gesicht, penn ridet g., penn rounfennet g., penn rounfennek g., penn gwrac'hellet g., penn kuilhet g., penn krec'higellet g., penn gwrac'hennet g., dremm garanet don b., dremm kaniet gant ar rounfenoù b., penn kaniet g., penn kriñet evel un aval kozh g. ; 2. koazhañ, kurzhañ, en em zastum, strishaat, diverrañ, skoanañ, parchiñ, bihanaat, mont bihan ; die Zeit vergeht und das Leben schrumpft ein, tremen (dont) a ra an amzer hag ar vuhez a ziverr, an deizioù a dremen a zo o c'hen alies a gammend a reomp etrezek hor bez.

Einschub g. (-s,-schübe) : stagadenn b., ensoc'had g.

Einschüchterer g. (-s,-) : abafaer g.

einschüchtern V.k.e. : lentaat, lentañ, ambazhiñ, lakaat da lentaat, abafaat, abafiñ, ober aon da, lakaat diaes, lakaat nec'het ; sein Anblick schüchterte sie ein, kemer a reas abafder ouzh e welet ; lasst euch von so was nicht einschüchtern, arabat deoc'h lentañ gant ken nebeut a dra, arabat deoc'h lentañ evit ken nebeut all, arabat deoc'h bezañ nec'het gant ken nebeut a dra, arabat deoc'h bezañ nec'het evit ken nebeut all ; lasst euch von dem da nicht einschüchtern, na lentit ket outañ, arabat deoc'h lentañ outañ ; eure Drohungen schüchtern mich nicht ein, ho kourdrouzou na'm spontont ket, ne zoujan ket ho kourdrouzou, ho kourdrouzou ne reont mann din-me, ne ran na forzh na brall gant ho kourdrouzou ; ich lasse mich durch eure Drohungen nicht einschüchtern, ich lasse mich von euren Drohungen nicht einschüchtern, ne blegin ket dirak ho kourdrouzou ; er lässt sich leicht einschüchtern, lentañ a ra buan, abafiñ a ra buan, tra aes eo abafaat anezhañ ; er wird sich von dir nicht einschüchtern lassen, hennezh ne soc'ho ket ganit, hennezh ne lento ket ouzhit ; mich kannst du nicht einschüchtern, ur c'hi ne ra van ebet dirak ar Pab ! ; eingeschüchtert sein, lentañ, bezañ abafet, bezañ nec'het, bezañ lakaet nec'het, bezañ tapet nec'het, bezañ lakaet diaes, bezañ spontet, bezañ dindan e aon.

einschüchternd ag. : abafaus, abafaer, lensus.

Einschüchterung b. (-,en) : lentaat g., abafiñ g., abafaat.

einschüchterungsfähig ag. : abafadus, ... a c'heller abafaat.

Einschüchterungsversuch g. (-s,e) : esae abafiñ g., taol abafiñ g., taol-esae evit abafiñ u.b. g., esaeañ abafiñ u.b. g., argeziad abafiñ g.

einschulen V.k.e. (hat eingeschult) : skoliata, skoliañ, skolaat, kas d'ar skol, lakaat er skol, studiañ ; Kinder einschulen, studiañ bugale, skoliata bugale, skoliañ bugale, skolaat bugale ; wenn es mir auch teuer zu stehen kommt, meine Kinder werden eingeschult, skoliañ a lakain ober va bugale ha goude ma koustfe ker din.

Einschulung b. (-,en) : skoliadur g., skoliata g., skoliañ g. ; die Einschulung vorantreiben, die Einschulung staatlich fördern, skoliata ur vro.

einschürig ag. : 1. [dañvad] ... na vez touzet nemet ur wech ar bloaz ; 2. [prad] ... na vez falc'het nemet ur wech ar bloaz.

Einschuss g. (-es,schüsse) : 1. [kenw.] degasadenn b. ; Einschuss fordern, goulenn ma vefe foñset arc'hant ; 2. [lu] skog b. ; Einschuss einer Kugel, lec'h skogañ ur voled g., poent enstok ur voled g. ; eine von Einschüssen zerlöcherte Mauer, ur voger bet toullet-didoulet gant an tennoù fuzuilh b. ; 3. [gwiad.] anneuenn b. ; 4. [arc'hant.] fiziad goudoriñ g., kretadenn warantiñ b., arc'hant-kred g., yalc'h-kretaat b.

Einschussloch g. (-s,löcher) : poent enstok ur voled g.

Einschussstelle b. (-,n) : merk ur gloaz dre un arm-tan g., lec'h skogañ g., poent enstok g.

einschütten V.k.e. (hat eingeschüttet) : skuilhañ, founilhañ, trezennañ, trezeriañ diskargañ, dinaouiñ, diskenn, teurel, skarzhañ.

einschwärzen V.k.e. (hat eingeschwärzt) : duañ, duaat.

einschwatzen V.k.e. (hat eingeschwatzt) : jemandem etwas einschwatzen, reiñ ubz da grediñ d'u.b., bountañ (sankañ, plantañ, fourrañ, c'hwezhañ) pennadoù en u.b., sorc'henniñ u.b., c'hwezhañ pennadoù e spered u.b.

einschwefeln V.k.e. (hat eingeschwefelt) : soufrañ, [kimiezh] sulfurañ.

einschweißen V.k.e. (hat eingeschweißt) : 1. [tekn.] soudañ ; 2. pakata dindan c'houollo ; etwas in Plastik einschweißen, etwas in eine Plastikhülle einschweißen, mezellaat ubz, plastikaat ubz, goleiñ ubz gant ur goc'henn blastik treuzwelus, koc'hennañ ubz.

Einschweißfolie b. (-,n) : follenn dreuzwelus evit pakata dindan c'houollo b., follenn goc'hennañ b.

einschwenken V.gw. (ist eingeschwenkt) : 1. [lu] amdreiñ ; 2. [dre skeud.] cheñch soñj, cheñch mennozh, dibennadiñ, treiñ meno, treiñ kordenn, treiñ banniel, treiñ e bastell, treiñ penn d'e vazh, cheñch santimant, distreiñ diwar e vennozh, distreiñ a-ziwär e vennozh, distreiñ diwar e veno, treiñ mennozh, treiñ diwar e vennozh, kemmañ soñj, dilezel ur mennozh, cheñch tu d'e grampouezhenn.

V.k.e. (hat eingechwenkt) : 1. sevel, disevel, gorren, gwintañ, dibradañ ; 2. treiñ, loc'hñañ, lakaat da dreïñ war e ahel, lakaat da dreïñ war e baoell.

einschwören V.k.e. (schwor ein / hat eingeschworen) : jemanden auf etwas (ak.) einschwören, klask rediañ u.b. da zegemer ubz ; auf etwas (ak.) eingeschworen sein, bezañ dalc'hiad untuet ubz, bezañ dalc'hiad diampleg ubz, bezañ dalc'hiad a-grenn ubz, bezañ dalc'hiad divrall ubz.

einsegnen V.k.e. (hat eingesegnet) : [relig.] 1. bennigañ, binnigañ, binnizien, kensakriñ ; einen Priester einsegnen, belegiñ u.b., urzhiañ u.b., reiñ an urzhioù sakr (an urzhioù bras) d'u.b. ; 2. kouzoumenniñ

Einsegnung b. (-,en) : 1. bennozh b./g., binnigadenn b., binnigadur g., kensakridigezh b., gouestlidigezh b., gouestladur g., sakradur g., sakradurezh b., sakridigezh b., belegiezh b., urzhidigezh b. ; 2. [protestanted] kouzoumenn b. ; 3. die Einsegnung der Mutter nach dem Gebären, an ilizamt g., an iliziñ g. ; die Einsegnung bekommen, bezañ ilizet.

einsehbar ag. : empennadus, meizadus, kompreenus, meizus.

einsehen V.k.e. (sieht ein / sah ein / hat eingesehen) : 1. dont da gompren, dont da intent, dont da veizañ ; 2. kontrollañ, ensellet, teuler ur sell war, teuler ur sell ouzh, sellet ouzh ; ein Dossier einsehen, eine Akte einsehen, ensellet un teuliad ; eine Akte noch einmal einsehen, adensellet un teuliad ; 3. [dre skeud.] anzav, meizañ, kompren, anavezout ; seinen Irrtum

einsehen, anzav e faot, anzav e fazi, anzav e wallegezh, meizañ (kompreñ) e fazi, anzav emeur e gaou, lavaret e geuz, distreiñ d'ar gér, dont d'ar gér, dont d'an dosenn, dont en e stern, dont, difaziañ, didouellañ, dizallañ ; *er hatte sich so gründlich verändert, dass er endlich seine früheren Fehler einsah*, dont a reas hag e welas peseurt fazioù a oa bet graet gantañ ; **4.** gwelet, sellet e-barzh, teuler ur sell e-barzh, ober ur sell e-barzh ; *von der Straße aus kann in den Garten eingesehen werden*, eus an hent e vez gwelet an diabarzh eus al liorzh.

Einsehen n. (-s) : poell g., skiant-poell b., meiz g., meizerezh g., meizadur g., komprenezon b., kompreñ g. ; *so haben Sie doch ein Einsehen !* klaskit kompreñ deomp ! klaskit kompreñ dezho (dezhañ, dezhi) ! ; *er hat ein Einsehen*, anzav a rank ober, ameniñ a ra, pleget en deus e santimant, dont a ra meiz (e veiz) ennañ, dont a ra meiz (e veiz) dezhañ, dont a ra d'e veiz, distreiñ a ra d'ar gér, dont a ra en e stern, dont a ra ; *er hat kein Einsehen*, chom a ra dibleg.

einseifen V.k.e. (hat eingeseift) : **1.** soavoniñ ; *sich (dat.) die eingeseiften Hände abspülen*, disoavoniñ e zaouarn ; **2.** [dre skeud.] stranañ, stranigañ, skobardiñ, riñañañ, tromplañ, touellañ, kilhañ, deviñ, louzañ,houperigañ, dilouzañ, diharpañ, divleupañ, paltokiñ, bilhiñ, gludañ, bouchiñ, punañ, tizhout, flemmañ, toazañ, bratellat, chwennat, nezañ, kabestrñañ, gennañ, klaviañ.., pakañ, tapout, gwaskañ, dastum, louarnañ, touzañ, truchañ, kac'hat e godell u.b.

V.em. : **sich einseifen** (hat sich (ak./dat.) eingeseift) : *sich (ak.) einseifen, soavoniñ e gorf ; sich (dat.) die Hände einseifen, soavoniñ e zaouarn.*

Einseifen n. (-s) : soavonadur g., soavonerezh g.

Einseifpinsel g. (-s,-) : broust-barv g.

einseihen V.k.e. (hat eingeseiht) : silañ, ensilañ.

einseilig ag. : unkordenn, unfun.

Ensei- : ... unkordenn, ... unfun.

Einseitenbandmodulation b. (-) : [pellgehentiñ] bann kostezel unel g.

einseitig ag. : **1.** untu, untuek, untuvel ; *einseitiger Frieden*, peoc'h en e anv e-unan g. (Gregor), peoc'h untuel g., peoc'h a-ziforc'h g. ; **2.** [dre skeud.] strizh, plaenour ; *einseitige Beurteilung*, doare strizh da varn an traou g., doare plaenour da varn an traou g., barnerezh strizh g. ; *blind einseitig*, ur spered tu pe du dezhañ, ur spered plaenour dezhañ ; *einseitige Verpflichtung*, emglev gant diferadennou ret evit ur gevrenn nemetken g., enkoulmidigezh hep gourzhu b., enkoulmidigezh hep gourzhkevrenn g. ; **3. sich einseitig ernähren**, debrïñ atav ar memes tra.

Einseitigkeit b. (-) : **1.** unturegezh b. ; **2.** strizhder g. ; *simplifizierende Einseitigkeit, grobe Einseitigkeit*, plaenouriez b. ; **3. [boud] diouer a disurtegezh g.**

einsenden V.k.e. (sandte ein / sendete ein // hat eingesandt / hat eingesendet) : kas.

Einsenden n. (-s) : kasidigezh b., kas g., kasadenn b.

Einsender g. (-s,-) : kaser g.

Einsenderin b. (-,nen) : kaserez b.

Einsendeschluss g. (-es) / **Einsendetag** g. (-s,-e) /

Einsendetermin n. (-s,-e) : deiziad kas diwezhañ g.

Einsendung b. (-,en) : **1.** kas g. ; **2.** kasadenn b.

einsenken V.k.e. (hat eingesenkt) : **1.** sankañ, sikañ, diskenn ; *seine Wurzeln in den Boden einsenken*, sankañ e wrizioù en douar ; **2. [labour-douar]** pourvegniñ, daoubennañ, skoultrañ.

Einsenkung b. (-,en) : **1.** sankadur g., sankadenn b., izelenn b. ; **2. [labour-douar]** pourvegnadur g., daoubenniñ g., skoultrañ g.

Einser g. (-s,-) : notenn mat-tre etre seitek hag ugent b.

einsetzbar ag. : **1.** enlakadus, enklozadus, ensoc'hadus ; **2.** arveradus, implijadus ; *vielseitig einsetzbar*, liesvarrek, liesarver, liesimplij, liesarc'hwel, liesarc'hwelel.

Einsetzbarkeit b. (-) : arveradusted b., implijadusted b. ; *vielseitige Einsetzbarkeit*, liesvarregezh b., liesarver g., liesimplij g., liesarc'hwel g.

einsetzen V.k.e. (hat eingesetzt) : **1.** lakaat, enlakaat, ensoc'häñ, sterniañ, ensterniañ, emprañ, enframmañ, enaskañ, enklozañ, lakaat e plas ; *Scheiben in ein Fenster einsetzen*, lakaat gwer ouzh ur prenestr, gwer(enn)añ ur prenestr ; *einen Diamanten einsetzen*, sterniañ un diamant ; [armerzh.] *eine Summe ins Budget (in den Etat, im Etat) einsetzen*, enskrivañ ur somm e-barzh ar budjed, enskrivañ ur sammad er c'hellidsteuñ, lakaat ur somm war an arc'hantroll ; *eingesetztes Kapital*, kevala engwezhiet g., kevala postet g. ; [merdead.] *einen Mast einsetzen*, gwintañ ur wern ; [tekn.] *Rohre einsetzen*, korzennañ ; *Stahl einsetzen*, glaouzirañ ha temzañ dir.

2. implijout, ober gant, arverañ, ober implij diouzh, ober implij gant, lakaat en implij, danvezañ ; [marc'hegerezh] *die Sporen einsetzen*, reiñ kentr d'ar marc'h, kentrañ (kentraouiñ) ar marc'h, reiñ un taol kentr d'e varc'h ; *etwas maßlos einsetzen*, *etwas unmäßig einsetzen*, reober gant ubd, embregañ divoder ubd ; *alle Mittel einsetzen*, ober tan gant forzh peseurt koad, ober ibil gant kement tamm koad a zo, ober bec'h bras, ober e seizh posupl (e seizh gwellañ), ober e c'halloud, lakaat e holl spi, ober e walch', klask e walch' en em ziluziañ anezhi, bale war ar mor, ober a-nerzh-kalon kement a zo en e c'halloud, ober kement a zo en e holl c'halloud, lakaat an diaoul e pevar, ober an diaoul hag e bevar, c'hoari an diaoul hag e bevar, mont dizamant dezhi, en em aketiñ e pep doare, ober e bosupl, ober e holl bosupl, ober diouzh e wellañ, ober diouzh e wellañ-holl, ober eus e wellañ, ober e wir wellañ, ober gwelliakañ ma c'haller, ober par ma c'haller, ober pellañ ma c'haller, ober kement ha ma c'haller, ober muiañ ma c'haller, ober ar muiañ ma c'haller, ober herrañ ma c'haller, ober her da ma c'haller, ober e c'halloud, ober e wellañ, lakaat holl e albac'henn d'ober ubd, dispakan e ijin d'ober ubd, lakaat e ijin hag e imor d'ober ubd, plantañ e holl nerzh d'ober ubd, lakaat e holl studi hag e holl nerzh (ober a-walch') evit dont a-benn eus ubd (Gregor).

3. [labour-douar] *plantañ, podañ* ; *ein Edelreis in die läng gespaltene Rinde eines Obstbaumes einsetzen*, imboudañ etre koad ha krochen, imboudañ etre koad ha plusk, imboudañ etre koad ha rusk, lagadiñ.

4. [dre heñvel] [polit., melestr.] lakaat en ur garg, lakaat e karg, enstaelañ, fiziañ ur garg e, enfredañ u.b. da, krouiñ, lakaat da, envel da, entitañ ; *als Bürgermeister einsetzen*, lakaat (envel) da vaer, daveiñ maer, fizout ar garg a vaer [d'u.b.], krouiñ maer, lakaat e penn an ti-kér ; *feierlich einsetzen*, kadoriañ, troniñ ; *jemanden in ein Amt wieder einsetzen*, adlakaat u.b. en e garg (en e renk), dasstaelañ u.b. ; *sein Leben für etwas einsetzen*, lakaat e vuhez en arvar evit ober ubd, en em ousetlañ d'ubd, en em reiñ d'ubd, risklañ (aberzhiiñ) e vuhez evit ubd, mont d'ubd hep damant d'e vuhez ; [gwir] *einen Pflichtverteidiger einsetzen*, kefridiañ un alvokad ; *jemanden wieder in seine Rechte einsetzen*, adlakaat u.b. en e wirioù ; *jemanden zu seinem Erben einsetzen*, ober u.b. e heritour (Gregor) ; *eingesetzter Erbe*, hér ensavet g.

5. [iu] *Truppen einsetzen*, kas sourdaded war-raok, kas sourdaded d'ar stourm, kas sourdarded da emellout, kaout rekour d'an arme.

V.gw. (hat eingesetzt) : kregiñ, stagañ, deraouiñ ; *die Wehen setzten ein*, dont a reas ar gwaskadennoù, kregiñ a reas ar gwigour ; *falls bei mir nochmals Brechreiz einsetzen sollte*, mar

adstag warnon ar c'hoant da zislonkañ ; *das Fieber setzt ein*, kregiñ a ra an derzhienn, pegañ a ra an derzhienn ; *das Fieber setzt bei ihm wieder ein*, an derzhienn a adstag warnañ, an derzhienn a adkrog ennañ, an derzhienn a zistro dezhañ ; *der Regen setzt wieder ein*, adkregiñ a ra ar glac, glac a ra adarre, glac a ra en-dro, glac a ra a-nevez, adkrog eo ar glac d'ober, adstagañ a ra d'ober glac ; *der Regen setzt ein*, krog eo ar glac d'ober, deuet ez eus glac d'ober, pokañ a ra ar glac, deuet ez eus dour d'ober ; *ein- und aussetzen*, spanaat ; *ein- und aussetzend*, spanaus, astalus, mareadek, a-vare, a-frapadou, a-vareadoù, a-vomandoù, a-goulzadoù, bep eil mare.

V.em. : **sich einsetzen** (hat sich (ak.) eingesetzt) : *sich für etwas einsetzen*, sevel krog ubd, difenn ubd [gant ur gred birvidik], sevel a-du gant ubd, sevel gant ubd, dont a-du gant ubd, treiñ a-du gant ubd, dont en tu gant ubd, tuañ gant ubd, pouezañ a-du gant u.b., stourm evit ubd, en em uestlañ (emouestlañ, en em deurel) d'ubd, emouestlañ en ur stourm bennak, stagañ a-zevri gant ubd, en em lakaat d'ubd (Gregor) ; *sich voll bei etwas einsetzen*, annodiñ en ubd ; *sich für jemanden einsetzen*, a) difenn u.b., difenn krog u.b., sevel krog u.b., sevel lamm u.b., pouezañ a-du gant u.b., taeriñ evit u.b., kabaliñ evit u.b., toullañ evit u.b., toullañ d'u.b., dougen dorn d'u.b., tuañ u.b. a-du gant u.b. all, sevel gant u.b., treiñ a-du gant u.b., tuañ gant u.b., mont a-du gant u.b. ; b) ober evit u.b., erbediñ u.b. ouzh unan all, gourc'henn u.b. d'unan bennak all, lavaret ur gerig e kerz u.b., ober bazhvalan evit u.b., erbediñ evit u.b., komz en erbed u.b., reiñ sav d'u.b., pediñ evit u.b. / mennout evit u.b. (Gregor) ; *sich für die Unterdrückten einsetzen*, sevel lamm ar re wasket, sevel krog ar re wasket, difenn krog ar re wasket ; *sich für das Gemeinwohl einsetzen und nicht für das Wohl irgendeines Einzelnen*, klask mad an holl kentoc'h eget mad an den-mañ pe an den-se en e bart e-unan ; *er setzte sich tatkräftig für die Witwen und Waisen ein*, difenn a reas dre gomz ha dre ober an intañvezed hag an an emziveda.

Einsetzen n. (-s) : [tekni., metal.] a) korzennañ g. ; b) glaouziradur g., glaouzirañ g.

Einsetzung b. (-,en) : 1. lakadur g., lakidigezh b., enlakadur, sterniadur g., enklozadur g. ; 2. [armerzh.] postadur g. ; 3. [labour-douar] plantadenn b., plantañ g. ; 4. [kegin.] mirerezh g. ; 5. [tekni., metal.] a) korzennañ g. ; b) glaouziradur g., glaouzirañ g. ; 6. [dre heñvel.] [melestr.] staliadur g. ; *feierliche Einsetzung*, kadoridigezh b., tronidigezh b., enttiladur g. ; *Einsetzung eines Gerichtshofes*, kadoridigezh ul lez-varn nevez b., tronidigezh ul lez-varn b., lakidigezh ul lez-varn nevez en he c'harg b. ; 7. emouestlerezh g. ; 8. rekour g. ; 9. [lu] kasidigezh d'ar stourm b. ; 10. [dre skeud.] emelladenn b., emell g., emellerezh g.

Einsicht b. (-,en) : 1. sell g., enselladenn b., studiadenn b., taol anaout g. ; *Einsicht in die Akten nehmen*, kemer anaoudegezh eus an teuliadoù (Gregor), ober ur sell ouzh an teuliadoù, studiañ an teuliadoù ; *zur gefälligen Einsicht*, da studiañ ! da vezañ sellet pizh outañ ! ; 2. [dre skeud.] komprenezon b., komprendigezh b., komprenuisted b., intentegezh b., poell g., skiant-poell b., meizerezh g., meizadur g., meiz g. ; *zur Einsicht gelangen*, dont meiz en an-unan (d'an-unan), dont d'e veiz, dont d'e boell ha d'e skiant-vat, ameniñ, plegañ e santimant, dont d'ar gér, dont d'an dosenn, dont en e stern, dont ; *mangelnde Einsicht*, berrboellegezh b., diboellegezh b., skañvelez b., diouer a skiant-poell g., skañvadurezh b. ; *tiefe Einsicht*, donevez g. ; *er ist auf dem Weg zur Einsicht*, kornzigor eo e spered, damzigor eo e spered, emañ o tont d'e veiz, emañ o tont d'e boell ha d'e skiant-vat, emañ o tont d'ar gér, emañ o tont en e stern.

einsichtig ag. : 1. meizek, meizidik, poellek, anaoudekk, skiant varn dezhañ, poellus, skiant vat dezhañ, diazez, a boell, fur, karget a furnez, evezhiek, etre daou, a benn, a skiant, a rezon, rezonet, skiantek, speredeck, intentet, barrek, goust, ampart, gourdon ; 2. kompreenus, meizadus, fraezh, aes da intent (da gompren, da veizañ), eeuñ, sklaer ; etwas *einsichtig erklären*, roudennañ just ha just petra eo ubd, diskleriañ (displegañ) reizh ha splann ubd.

Einsichtnahme b. (-,n) : enselladenn b., studiadenn b. ; *Recht auf Einsichtnahme*, gwir da c'houzout g., gwir da sellet ouzh an teuliadoù g., gwir da anaout ha da varn un dra (Gregor) g.

einsichtslos ag. : digompren, diintent.

einsichtsvoll ag. : meizek, poellek, meizidik.

einsickern V.gw. (ist eingesickt) : en em silañ, mont dre sil, deverañ a-sil ; *das Wasser sickert ein*, en em silañ a ra an dour.

Einsickern n. (-s) : ensil g., ensilerezh g., ensiladur g., sil g., silerezh g., ensilañ g., ensiladeg b.

Einsiedelei b. (-,en) : [relij.] peniti g.

einsieden V.k.e. (sott ein / hat eingesotten) : koazhañ dre verviñ ; *eingesottene Butter*, amanenn dilavet g.

Einsiedler g. (-s,-) : 1. [relij.] unmanach' g., unlean g., penitour g., manac'h digenvez g., lean digenvez g. ; *Einsiedler sein*, penitiat ; 2. digenveziad g., den e-unan g., den outañ e-unan, leue hanter dizonet g., den a vev ez distag diouzh an dud all g., den a chom distok diouzh an dud all g., den a ya ez distag g., den a ren e vuhez en e bart e-unan g., den a vev en e zigenvez g., den a chom pell diouzh darempred an dud g., den a chom pell diouzh safar ar bed g., den a dec'h diouzh an dud g., den a vev pell diouzh safar ar bed g., den ennañ e-unan g., den a vev en distro g., den a vev digavandenn g., den a vev en dizarempred g., den a vev pell diouzh ar bed g., den a vev evel ul lean en un tu bennak g., den a vev er-maez eus ar bed g., den a vez atav o simudiñ g., oreliad g., disokialad g., spered amgevredigezhel a zen g.

einsiedlerisch ag. : heñvel ouzh hini ur penitour, evel ur penitour.

Einsiedlerkrebs g. (-es,-e) : [loen.] krang-bigornenn g. [liester kranked-bigorn], krank-koukou g.

Einsilber g. (-s,-) : [yezh.] unsilabenn b.

einsilbig ag. : 1. [yezh.] unsilabennek ; *einsilbiges Wort*, unsilabenn b. ; 2. [dre skeud.] berr da gaozeal, berr e lañchenn, arboeller en e gomzoù, arboellus en e gomzoù, kerterius en e gomzoù, kerterius war e gomzoù, na larvar ket pikol tra, sparlet e deod, tavdedek, disafar, krenn, krak-ha-berr, hurennek, tavus.

Einsilbigkeit b. (-) : tavedegezh b., krennder g., hurennerzh g.

einsingen V.k.e. (sang ein / hat eingesungen) : lakaat da gousket dre vouskanañ kanaouennoù.

V.em. : **sich einsingen** (sang sich ein / hat sich (ak.) eingesungen) : pleustrañ war ar c'han.

einsinken V.gw. (sank ein / ist eingesunken) : 1. sankañ, en em sikañ, mont donoc'h-don, fontañ, fourrañ, plantañ ; *im Morast einsinken*, in den Morast einsinken, mont donoc'h-don er vouilhenn, fontañ er vouilhenn, plantañ er vouilhenn, fourrañ er vouilhenn, sankañ er vouilhenn ; *tief in den Schlamm einsinken*, mont don el lec'hid, plantañ don el lec'hid, sankañ don el lec'hid ; *bei jedem Schritt sinken die Hufe des Pferdes tief in den weichen Sand ein*, sankañ a rae kammedou ar marc'h en traezh bouk ; 2. gwantañ, disac'hañ, ober e goazh, koazhañ, gouizañ, flakañ, flodiñ, kleuzañ ; 3. koñfontiñ, kondoniñ, sac'hañ, fontañ, lagennañ, sodellañ, em c'hourdigenniñ, chanañ, bourdiñ ; *im Sand einsinken*,

kontraezhiñ, lonktraezhiñ, bouktraezhiñ ; **4.** kouezhañ en e boull, kouezhañ en e buch, fontañ, kouezhañ en e vern, kouezhañ rez, disac'hañ, flodac'hiñ, pilat.

Einsinken n. (-s) : gwantañ g., disac'h g., disac'hadur g., flakadur g., gouzizadenn b., izelidigezh b., koazhadur g. ; *Einsinken im Sand*, kontraezhadur g., kontraezhiñ g., lonktraezhiñ g., bouktraezhiñ g.

einsitzen V.gw. (saß ein / hat eingesessen) : bezañ en toullbac'h, bezañ toullbac'h et, bezañ karc'hariet, bezañ dastumet er c'hloz, bezañ er goudor, bezañ er voest, bezañ kraouiet, bezañ er sac'h maen, bezañ en disheol, bezañ en disglav, bezañ er bidouf, bezañ en toull., bezañ o vañsonat an diabarzh, bezañ dindan brenn, bezañ o tebriñ bara ar roue, bezañ klenk war an-unan, bezañ o freuzañ stoub e Lannuon, gouzañv kastiz an toull-bac'h.

Einsitzer g. (-s,-) : **1.** karbed unplas g. ; **2.** njerez unplas b. **einsitzig** ag. : unplas.

einsohlig ag. : ur goarell hepken dezhañ.

einsortieren V.k.e. (sortierte ein / hat einsortiert) : dibab, didoueziañ, renkañ, rummañ, kevrennañ, rannañ, ingalañ, lodennañ, lodañ.

einspältig ag. : [mouill.] kinniget war ur bann hepken.

Einspannband n. (-s.-bänder) : [tekñ.] envez stardañ g.

einspannen V.k.e. (spannte ein / hat eingespannt) : **1.** stegnañ ; **2.** [march'] sterniañ ; *Ochsen einspannen*, lakaat ejened ouzh ar yev, sterniañ o'chen ; **3.** [dre skeud.] *jemanden für eigene Zwecke einspannen*, *jemanden für sich einspannen*, benvekaat u.b., atoriñ u.b., lakaat u.b. da genober, lakaat u.b. da genlabourat, brigadennañ u.b. ; sie haben sich einspannen lassen, aet int da-heul ; **4.** P. *durch eine dringende Arbeit völlig eingespannt*, dalc'het gant ul labour mallus da ober, labour (dever) a-walch' warnañ, a-zevri-kaer gant e labour, a-lazh-ki gant e labour, gwir wellañ o kas ul labour mallus da benn, en e wir wellañ o kas ul labour mallus da benn, en e wir wellañ gant ul labour mallus da ober, war vec'h, foul warnañ, prez labour warnañ ; *immer eingespannt sein*, bezañ bepred war an dachenn, bezañ bepred war ar charre, bezañ atav war ar barr ; **5.** [tisav.] mansonat, enaskañ ; **6.** [tekñ.] stardañ.

Einspänner g. (-s,-) : **1.** gwetur skañv b., kabrioled g. ; **2.** paotr yaouank-kozh touet g., kozh paotr yaouank-kozh g., kozh paotr yaouank g., paotr yaouank kozhviret g. ; **3.** [Bro-Aostria] cappuccino g. ; **4.** [Bro-Aostria] silzig bihan str., silzigenn vihan b., saosis str., saosisenn b.

einspännig ag. : tennet gant ur marc'h.

einsparen V.k.e. (hat eingespart) : espern, arboellañ, armerzhañ, erbediñ, damantiñ da.

Einsparung b. (-,en) : arboellerez h g., arboell g., espern g., erbed g., damant g. ; **2.** krennadur an dispignoù g.

Einsparungsmaßnahmen ls. : krennadur an dispignoù g.

einspeicheln V.k.e. (hat eingespeichelt) : [mezeg., bev.] enhalviñ.

Einspeichelung b. (-,en) : [mezeg., bev.] enhalvadur g.

einspeichen V.k.e. (hat eingespeicht) : [tekñ.] empraouïñ, emprennañ.

einspeichern V.k.e. (hat eingespeichert) : **1.** sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum, gronnañ ; **2.** [stlenn.] enankañ, enkas, ebarzhiñ, euvriñ, lakaat en ur restr.

einspeisen V.k.e. (hat eingespeist) : **1.** [tredan] pourvezañ, pourchas, boueta gant, degas, darbariñ ; **2.** [stlenn.] enankañ, enkas, ebarzhiñ, euvriñ, lakaat en ur restr ; **3.** [skingomz, skinwel] skignañ, skingas.

Einspeisung b. (-,en) : [tredan] pourchas g., pourvezañs b.

einsperren V.k.e. (hat eingesperrt) : [in + dat.] bac'hañ, klozañ, klozañ war, sparlañ, klenkañ, serriñ, serriñ er c'hloz, serriñ war, serriñ an nor war, enseriñ, inchajiñ, stankañ war, dastum, alc'hwezañ war, prennañ war, teurel er c'hloz, lakaat er c'hloz ; die Wahnsinnen einsperren, sparlañ ar re foll ; jemanden in sein Zimmer (in seinem Zimmer) einsperren, serriñ u.b. e-barzh e gambr (Gregor), derc'hel kloz u.b. en e gambr, alc'hwezañ war u.b. evit e zerc'hel kloz en e gambr, prennañ dor e gambr war u.b., kambrañ u.b. ; in einen Käfig (in einem Käfig) einsperren, kaouediñ, kaoudelliñ ; die Hühner einsperren, kludañ ar yer, klenkañ ar yer, dastum ar yer, klozañ ar yer ; die Kühe einsperren, stankañ war ar saout, dastum ar saout, klozañ ar saout, kraouiañ ar saout, staolian ar saout ; jemanden einsperren, serriñ u.b., dastum u.b. er vac'h, dastum u.b. en toull, prizonañ u.b., bac'hañ u.b., toullbac'hañ u.b., koufrañ u.b., kraouiañ u.b., lakaat u.b. dindan vorailh, lakaat u.b. er vac'h, teurel u.b. er c'hloz, lakaat u.b. er c'hloz, dastum u.b. er c'hloz, serriñ u.b. er vac'h, klozañ u.b. er vac'h, alc'hwezañ war u.b., klozañ u.b., prennañ war u.b., lakaat klenk war u.b., lakaat u.b. en disheol ; er wurde wegen einer Bagatelle eingesperrt, dastumet e voe er prizon diwar un netra, toullbac'h et e voe diwar ur rambre, toullbac'h et e voe dre-benn ket ha netra ; es als Schmach empfinden, in einem Gefangenengelager eingesperrt zu sein, gouzañv ar vezh o vezañ bac'het en ur c'hamp prizonidi ; er wurde wegen Mord eingesperrt, bac'het e voe evit bezañ lazhet un den ; eingesperrt sein, bezañ bac'het, bezañ klenk war an-unan ; er hat sich einsperren lassen, lezet en deus prennañ warnañ ; er gehört eingesperrt, mat eo da vezañ sparlet, P. mat eo da gas d'ar c'habanoù, mat eo da dreiñ ar rod, mat eo da gas da Gerwazi, diboellet eo da stagañ, foll-milk eo, foll-bras eo, foll-magn eo, foll-tremenet eo, hennezh a zo gars da stagañ, hennezh a zo gars da bennaskañ, hennezh a zo sot da stagañ, hennezh a zo mat da stagañ, foll da stagañ eo, foll da genstrizhañ eo, diskiant da stagañ eo, morfoll eo, stagapl eo.

Einsperren n. (-s) : bac'hadur g., bac'hidigezh b., serridigezh b., klozañ g.,

einspielen V.k.e. (hat eingespielt) : **1.** pleustriñ war ; **2.** [skingomz, skinwel] enlakaat, etrelakaat, skignañ, ensoc'hañ. V.em. : sich einspielen (hat sich (ak.) eingespielt) : **1.** digropañ e izili, kentc'hoari ; **2.** [skipailh] en em ober an eil ouzh egile, pleustriñ a-gevret.

einspinnen V.em. : sich einspinnen (spann sich (ak.) ein / hat sich eingesponnen) : **1.** [loen.] en em c'ronnañ en e stoubenn, nezañ e glozenn ; **2.** [dre skeud.] sich in seine Träumereien einspinnen, en em glozañ war an-unan en e hunvreoù, en em dennañ en e hunvreoù.

einspitzen V.k.e. (hat eingespitzt) : [louza.] lagadiñ, imboudañ.

einspleißen V.k.e. (spliss ein / spleißte ein // hat eingesplissen / hat eingespleißt) : [merdead.] spisañ ; eingespleißte feste Schlaufe, strob g.

Einsprache b. (-,n) : [Bro-Suis] eneplavar g., enebadenn b., arguz g., arbennadenn b.

einsprachig ag. : unyezhek ; einsprachiges Wörterbuch der bretonischen Sprache, geriadur hollvrezhonek g.

Einsprachige(r) ag.k. g./b. : unyezher g., unyezherez b.

Einsprachigkeit b. (-) : unyezhegezh b.

einsprechen V.k.e. (spricht ein / sprach ein / hat eingesprochen) : **1.** jemandem Mut einsprechen, reiñ ton (kalon, nerzh-kalon) d'u.b., lakaat kalon e kof u.b., sevel e boueziou d'u.b., reiñ kalonegezh d'u.b., kalonekaat u.b., tommañ kalon u.b., lakaat u.b. war e du, reiñ gred d'u.b.,

kennerzhañ u.b. ; **2.** einen Text im Studio einsprechen, enrollañ un destenn en ur studio.

V.k.d. (spricht ein / sprach ein / hat eingesprochen) : **1.** auf jemanden einsprechen, delc'her (pouezañ, c'hoari, taerii, bountañ) war u.b., sorc'henniñ u.b., borodiñ u.b. gant e c'hlabous, tarabaziñ u.b. gant e c'hlabous, terriñ e benn d'u.b. gant e fistilh, arabadiñ u.b. gant e c'hlabouserez, beuziñ u.b. en ur mor a gomzoù ; begütigend auf jemanden einsprechen, kompezañ spered u.b., sioulaat u.b., habaskaat u.b., terriñ e gounnar d'u.b., tevel kounnar u.b., ameniñ buanegezh u.b., dousaat da fulor u.b., terriñ nerzh e gounnar d'u.b., kalmiñ u.b., damesaat u.b., abafiñ taeroni u.b., afliñ u.b., divroc'hañ u.b. ; **2.** gegen etwas einsprechen, sevel (sevel e vouezh) a-enep udb, teuler (ober) galv a-enep udb, klemm eus (diwar-benn) udb, enebiñ ouzh udb.

einsprengen V.k.e. (hat eingesprengt) : **1.** difoeltrañ, draillhañ, freuzañ, terriñ, difontañ ; das Stadtterrains einsprengen, terriñ (difontañ) porzh kér (Gregor), difoeltrañ (draillhañ, freuzañ) porzh kér ; **2.** strinkañ (strimpiñ, sparfañ) dour war ; Wäsche vor dem Bügeln einsprengen, strinkañ (strimpiñ, sparfañ) dour war al lienaj a-raok feriñ anezhañ ; **3.** [mengleuz] lakaat da darzhañ ; ein Loch in den Felsen einsprengen, toullañ ar roch' gant taolioù-min ; **4.** Laubwald mit eingesprengten Kiefern, koad spesadoù deliek gant gwez-pin bep a lech g. ; in diesem Gestein ist Silber eingesprengt, roudou arc'hant a zo er c'hailh-se.

V.gw. (ist eingesprengt / kam eingesprengt) : **1.** erruout d'ar c'haloup ; **2.** [lu] argadiñ, arsailhañ.

Einsprengsel n. (-s,-) : [maenoniezh] enklozenn b. ; der Stein hat kleine Einsprengsel von Quarz, enklozennoù kouarz a zo er maen.

einspringen V.gw. (sprang ein / ist eingesprungen) : **1.** lammat ; **2.** [dre heñvel.] **a)** diyalc'hañ ; **b)** hastañ da vont (da zont) war sikour u.b. ; **c)** für jemanden einspringen, derc'hel lec'h u.b., derc'hel plas u.b., kemer lec'h (plas) u.b., erlec'hiañ u.b. ; ich werde für ihn einspringen, me a raio evitañ ; **3.** serriñ, klozañ ; das Schloss ist eingesprungen, diezhenniñ en deus graet ar potailh, kikediñ en deus graet ar potailh ; **4.** hier springt die Mauer ein Stück ein, amañ e tisteud ar voger un tammig war an adreñv.

einspringend ag. : [lisav.] disteudet war an adreñv.

Einspritzdüse b. (-,-n) : [tekn.] enstrinker g., ensinkler g., flistrer g.

einspritzbar ag. : [mezeg.] ensinkladus.

einspritzen V.k.e. (hat eingespritzt) : **1.** strinkañ (strimpiñ, sparfañ) dour war, brizhañ, breliñsañ, glebiañ, deltañ, dourañ, dispelc'hiñ ; **2.** [mezeg.] ober pikadenoù, ober ensinkladennoù, enstrinkellat, strinkellat, ensinklañ, strinkañ ; **3.** [tekn.] ensilañ, enflistrañ, strinkellañ, enstrinkañ, ensinklañ, flistrañ.

Einspritzer g. (-s,-) : [tekn.] flistrer g., enflistrer g., enstrinker g., ensinkler g., ensiler g.

Einspritzmotor g. (-s,-en) : kefusker dre ensinklañ g.

Einspritzung b. (-,-en) : **1.** [tekn.] enstrink g., enstrinkadenn b., ensil g., ensilerezh g., ensiladur g., flistr g., flistradur g., enflistradur g., ensinkladenn b., ensinkladur g. ; elektronische Einspritzung, ensinkladur elektronek g. ; **2.** [mezeg.] ensinkladur g., ensinklañ g. ; eine Einspritzung, ur strinkkadenn b., un ensinkladenn b., un ensinklad g., ur bikadenn b. ; subkutane Einspritzung, ensinklad endangroc'hen g.

Einspruch g. (-s,-sprüche) : **1.** eneplavar g., enebadenn b., enebadeg b., enebadur g., arguz g., arbennadenn b., arbennadur g., gourzbonn g. ; gegen etwas Einspruch erheben (einlegen), arbenniñ da (ouzh) udb, enebiñ ouzh udb,

gourzbonnañ a-enep udb, sevel gourzbonn a-enep udb, sevel a-enep udb, kaelat ouzh udb, skoilhañ ouzh udb, goulenn ma vefe distroet war un disentez bennak, tennañ digarezioù ; **2.** [gwir] amoug g., galv g., engalv g. ; gegen etwas Einspruch erheben (einlegen), sevel amoug, teuler (ober) galv a-enep udb, teuler engalv eus udb, engervel eus udb, mont war c'halv a-enep udb ; **3.** [gwir] Einspruch erheben, lakaat arbennadur ; Einspruch Euer Ehren ! arbennadur, Hoc'h Enor ! **Einspruchfrist** b. (-,-en) : [gwir] termen arbenniñ g., termen engervel g.

Einspruchsrecht n. (-s,-e) : [gwir] gwir a veto g., gwir da sevel veto g., gwir gouarzhañ g., gwir-arbenniñ g., gwir-abegiñ g.

Einspruchsschreiben n. (-s,-) : skrid-enebiñ g.

Einspülung b. (-,-en) : [douarouriez] dechalañ g.

einspurig ag. : **1.** ur forzh dezhañ ; einspurige Eisenbahnstrecke, unroud g. ; **2.** [dre skeud.] gleuroù dezhañ, berrspereket, strizhkredik, darsot.

Einsquantor g. (-s,-en) : [predet.] kementader dibarek g.

Einssein n. (-s) : kenglotadur g., kendereadegezh b., kenemglev g., kenunvaniezh b., unvaniezh b., unaniezh b., emglev-mat g., kemblac'h g., kendegouezh g., kendoare g., peurheñveldet b., peurheñvelder g., hevelepted b.

einst Adv. : **1.** gwechall, gwezhall, gwechall-gozh, en amzer wechall-wechall, gwechall-wechall, en amzer gozh, en amzer gent, amzer 'zo bet, un amzer 'zo bet, a-gent, diagent, tro-all, tro-arall, gwezharall, gwerso, a-neuze, neuze, da neuze, a-benn neuze, ergentaou ; wie einst, evel gwechall ; die Kinder von einst, bugale gwechall ls., ar vugale neuze ls. ; **2.** [dazont] un deiz bennak, ur peur bennak.

einstallen V.k.e. (hat eingestallt) : marchosiañ, kraouiañ.

einstämmig ag. : [louza.] ur c'hef dezhañ hepken, unkef.

einstampfen V.k.e. (hat eingestampft) : **1.** moustrañ, bresañ, frikañ, gwaskañ, mac'hañ, pilat, flastrañ, kalemarc'hiñ, baltriñ, foulañ, fraeañ, gourfouliñ, pladañ ; **2.** [levrioù] distruañ, pilouerañ, kas d'ar pilouer ; **3.** [tekn.] pilouerañ, damezañ.

Einstampfen n. (-s) : bres g., mac'h g., mac'herezh g., moustrerezh g., piloueradur g., pilouerañ, gwaskadurezh b.

Einstampfpapier n. (-s,-e) : mastarenn b., paper mastaret g., paper da gas d'ar pilouer g.

Einstampfung b. (-,-en) : bres g., mac'h g., mac'herezh g., moustrerezh g., piloueradur g., pilouerañ g.

Einstand g. (-s) : **1.** deraouenn en ur garg nevez b. ; **2.** [dre heñvel.] Einstand feiern, **a)** lidañ e annezedur en un ti nevez, lidañ fest an ti nevez, lakaat ar pod-houarn ouzh an drezenn, lakaat an trebez war an tan ; **b)** paeañ ur banne evit lidañ e zeraouenn en ur garg nevez ; **3.** [sport] krogad rampoüs g., rac'herezh g.

Einstandspreis g. (-es,-e) : priz-prenañ g.

Einstandsrecht n. (-s,-e) : gwir kentprenañ g.

einstärkern V.k.e. (hat eingestärkert) : flaeriusaat, ampoezoniñ, lakaat da vezañ flaerius.

einstäuben V.k.e. (hat eingestäubt) / **einstauben** V.k.e. (hat eingestaubt) : poultrennañ.

V.gw. (ist eingestäubt / ist eingestäubt) : poultrenniñ.

Einstärkenglas n. (-es,-gläser) : [optik] gwerenn unsti b., gwerenn unstiek.

-einst(r) ag. : unanvet ; der Hunderteinst, ar c'hat unanvet ; der Tausendeinst, ar mil unanvet.

einstechen V.k.e. (sticht ein / stach ein / hat eingestochen) : **1.** [nadoz] sankañ ; **2.** [tekn.] trebarzhiñ, toullañ.

V.gw. (sticht ein / stach ein / hat eingestochen) : **1.** [kartoù] troc'hañ ; **2.** auf jemanden einstechen, tapout ar gontell gant u.b., kontellata u.b., brochañ u.b.

einstechbar ag. : [fredan.] lugelladus, lugadus.

einsticken V.k.e. (hat eingesteckt) : 1. *sankañ, sikañ, plantañ, choukañ, punañ, enlakaat, lakaat ; noch einmal einstecken, wieder einstecken, adsankañ, adsikañ, adfourrañ, adchoukañ, adplantañ, adpunañ, adenlakaat, adlakaat* ; 2. a) *sikañ [fdb] en e c'hadell, choukañ [fdb] en e c'hadell, punañ [fdb] en e c'hadell, lakaat [fdb] en e c'hadell (en e chakot), plantañ [fdb] en e c'hadell (en e chakot), godellañ [fdb], chakodiñ [fdb], chakotañ [fdb] ; etwas wieder einstecken, adc'hodellañ [fdb], adchakodiñ [fdb], adchakotañ [fdb] ; b) *lakaat [fdb] en e yalc'h, yalc'hañ [fdb] ; 3. [lizhiri] postañ, lakaat er boest-lizhiri* ; 4. [arc'hant] *Geld einstecken, klenkañ arc'hant en e yalc'h, yalc'hañ arc'hant, riñsañ arc'hant, rastellat arc'hant, godellañ arc'hant, chakotañ arc'hant, chakodiñ arc'hant* ; [dre skeud.] alle Anerkennung einstecken, sachañ an dour war e brad, sachañ an dour d'e vilin, sachañ an dour d'e lenn ; 5. [dre astenn.] feuriañ, gouinañ ; das Schwert einstecken, lakaat e gleze en e feur (en e chouin), feuriañ (gouinañ) e gleze, lakaat e gleze ouzh e gostez ; 6. [tredan.] *lugañ, lugellañ ; den Stecker der Lampe einstecken, lugañ tap-tredan ar gleuzeur ; den Stecker einstecken, lugellañ* ; 7. [dre skeud.] *tapout, pakañ ; eine Schlappe einstecken, P. pakañ ur strilh, pakañ un distrilh, pakañ ur chupennad, tapout ur skouarnad, tapout e lip, tapout ul louzenn, tapout ur pur, kaout lamm, bezañ krazet naet, bezañ distrilhet brav ha kempenn, bezañ lopet, bezañ terket, bezañ lakaat war e c'henou, degas ur penn leue d'ar gêr, bezañ korbellet, bezañ bet ur penn leue, bezañ bet distoket, bezañ kac'het ar march' ouzh an-unan, bezañ kac'het e varc'h ouzh e garr, ober kazeg, chom kazeg, kaout ar billig toull, bezañ flastret, na vezañ graet nemet ur pleg, bezañ dornet a-blad* ; einen Affront einstecken müssen, gouzañv un dismagañs ; Beleidigungen einstecken, leuskel dismagañsou direspont, gouzañv dismagañsou, gouzañv komzoù flemmus, gouzañv komzoù pegus, moustrañ war e imor evit leuskel dismagañsou bet graet d'an-unan hep respont, diwaskañ dismagañsou hep ober van, mougañv en e galon dismagañsou 'zo ; das war wohl die größte Schmach, die ich je einstecken musste, honnezh a oa bet ur walennad din-me ! ; einen Fehlschlag einstecken, tapout un distokadenn, kaout un distokadenn, ober kazeg, chom kazeg, tapout lamm ; Rückschläge einstecken müssen, erruout gwaliadaolioù gant an-unan ; einen Rüffel einstecken, tapout un dismagañs, tapout ur vezhadenn, tapout (pakañ, klevet, kaout, kavout) e begement, klevet ur chapeled, klevet e anv mat, klevet e holl anvioù, klevet e seizh seurt ruz, klevet ar seizh mil, klevet e bater, selaou pater ha prezegenn, klevet seizh gwirionez an diaoul, tapout pironed, pakañ pironoù, klevet anezhi, tapout anezhi, kaout anezhi da bakañ, bezañ savet al loaiou d'an-unan (e loaiou dezhañ, he loaiou dezhi h.a.), bezañ lardet ar billig d'an-unan (e billig dezhañ, he fillig dezhi h.a.), tapout e gouez ; etwas einstecken müssen, tapout un distokadenn bennak, pakañ (tapout, klevet, kavout) e begement, klevet ur chapeled, pakañ un distro lous, kaout ur gwall zistro, tapout un distro lous, tapout ur gwall zistro ; eine Niederlage einstecken, tapout e lip, tapout (pakañ) ur strilh, tapout (pakañ) un distrilh, pakañ ur chupennad, tapout ur skouarnad, tapout un distokadenn ; eine Abfuhr einstecken, eine Absage einstecken müssen, bezañ refuzet, kaout e refuz, bezañ kaset diwar-dro, bezañ kaset da driñchina, kaout heiz, bezañ kaset da bark an aod, bezañ kaset da dreñ mein da sec'hañ, bezañ kaset da bizmoc'ha, bezañ kivijet, bezañ distoket, tapout e sac'h, bezañ brallet, pakañ e sac'h, kaout e zigoui, tapout un distokadenn, kaout ur c'habestr, kaout ur gabestrenn, bezañ pedet da vont da lec'h all da c'hwileta, kaout e visac'h, tapout e visac'h, kaout herr ; wir mussten allerlei Vorwürfe einstecken, klevet hor boa ur vosenn, klevet*

hor boa ur vuhez eno ; er kann viel einstecken, er kann gut was einstecken, kreñ eo e gein, ledan eo e chouk, mat eo da geinañ, kein mat en deus, gouzout a ra brav keinañ, kalet eo ouzh ar boan, start eo ouzh ar boan, n'eo ket tanav e lêr, kroc'hen a zo ouzh e ober, ur galedenn a zen a zo anezhañ ; P. er musste einen Anpfiff einstecken, tapet en doa pironed, paket en doa pironoù, klevet traoù en doa graet, graet e oa bet un dañs hep soner gantañ, langaj en doa bet, soroch' en doa bet, ur guchenn en doa klevet, ur guchenn en doa paket, klevet en doa e santa maria, gourdrouzet c'hwek e oa bet, klevet en doa ar gousperoù war an ton bras, klevet en doa e jeu, kroz en doa klevet, klevet en doa storlok, tapet en doa trouz, tapet en doa kroz, paket (kavet, tapet, klevet) en doa e begement, klevet en doa ur chapeled, klevet en doa e anv mat, roet e voe e stal dezhañ, klevet en doa e holl anvioù, klevet en doa e seizh seurt ruz, klevet en doa ar seizh mil, klevet en doa e bater, bet en doa pater ha prezegenn da selaou, klevet en doa seizh gwirionez an diaoul, klevet en doa anezhi, tapet en doa anezhi, bet en doa anezhi da bakañ, kanet e voe e jeu dezhañ, lavaret e voe e jeudezhañ, lardet e voe e billig dezhañ, pasket e voe e draoù dezhañ, lavaret e voe e begement dezhañ, rannet e voe e damm dezhañ, kannet e voe e gouez dezhañ, kannet e voe e roched dezhañ, kanet e voe ar mil seurt ruz gantañ, malet e voe gros dezhañ, kouezet e voe e benn dezhañ, kivijet e voe tonenn e benn dezhañ ; einstecken müssen, pakañ, pakañ taolioù.

Einsticken n. (-s) : enlakadur g., ebarzhadur g.

Einstekkarte b. (-,-n) : 1. kartenn warelek b. ; 2. [stlenn.] kartenn askouezh b.

einstehen V.gw. (stand ein / ist eingestanden) : 1. für jemanden einstehen, a) sevel a-du (en tu, en un tu) gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., pouezañ a-du gant u.b., skeiñ e park u.b., pouezañ a-du gant u.b., dont da bouezañ a-du gant u.b., bezañ erru e park u.b., difenn u.b., sevel gant u.b., mont en avel u.b., sevel krog u.b., sevel lamm u.b. ; b) respont diouzh u.b., mont da gred evit u.b., kretaat evit u.b., en em reiñ da gred evit u.b. ; 2. sammañ, kemer war e chouk ; für sein Handeln und dessen Folgen einstehen, respont evit e oberoù, ensammañ e oberoù, dougen toaz d'ar forn ; für seine Ideen einstehen, difenn dispont e vennozhioù, difenn e vennozhioù hep damantiñ.

einstehlen V.em. : sich einstehlen (stiehlt sich ein / stahl sich ein / hat sich (ak.) eingestohlen) : en em silañ dre laer, en em riklañ, en em ruzañ, filouchañ, mont dre sil (a-sil, a-silik) [e-barzh fdb].

Einstiegebrücke b. (-,-n) : treuzell lestrañ b., pontenn lestrañ b.

Einstiegiediebstahl g. (-s,-diebstähle) : laeroñsi dre grapañ b., laeroñsi dre graperezh b.

Einstiegekarte b. (-,-n) : bilhed mont e bourzh g.

Einstiegeloch n. (-s,-löcher) : genoù kan-skarzh g.

einstiegen V.gw. (stieg ein / ist eingestiegen) : 1. mont e-barzh, pignat e-barzh, mont e Bourzh (lestrañ, bagañ), sevel e ; in den Zug einsteigen, pignat e-barzh an tren, sevel en tren, mont e-barzh an tren ; einsteigen ! deuit e-barzh an tren ! e-barzh an tren gwitibunan ! pignit er c'harr ! an holl er c'harr ! savit en tren ! ; 2. [dre skeud.] kregiñ, stagañ, mont, mont e-barzh ar jeu ; in ein Geschäft einsteigen, mont e-barzh un afer.

Einstiegen n. (-s) : [merdead.] lestradur g., lestrañ g., bagañ g.

Einstiegeschacht g. (-s,-schächte) : [mengleuz] toull mont tre ar vngleuz g.

Einsteinium n. (-s) : [kimiezh] einsteiniom g.

einstellbar ag. : sturius, astennus, reizhadus, durc'hadus, koublet, heloch.

einstellen V.k.e. (hat eingestellt) : 1. karrdiañ ; *den Wagen einstellen, lojañ e garr, lakaat ar c'harr er c'harrdi, lakaat c'harr el lab.*

2. renkañ, lakaat ; *Blumen in eine Vase einstellen, lakaat bleunioù en ul lestr.*

3. tuta, enfredañ, freta, gopra, gopraat, goprañ, engouestlañ, implij, implijout, reiñ implij da, ober koumanant ouzh, freta ; wieder einstellen, adenfredañ, adimplijout ; *Personal einstellen, tutu ; [lu] enluañ, enrollañ, enstrolladañ, engouestlañ ; Rekruten einstellen, enluañ (enrollañ) danvez soudarded, sevel soudarded ; es werden keine neuen Rekruten mehr eingestellt, paouezet ez eus a sevel soudarded ; jemanden als Erntearbeiter einstellen, gopreostañ u.b., ober koumanant eost ouzh ur mevel, kemer u.b. e gopr-eost ; er hatte einen Alten als Schäfer eingestellt, kemeret en doa graet unan kozh da ziwall an deñved ; jemanden fest einstellen, goprañ u.b. da vat, goprañ u.b. gant ur gevrat didermen, kevrategañ u.b.*

4. paouez gant, ehanañ gant, ehanañ, diskregiñ diouzh, dilezel, arsaviñ gant, astalañ ; *die Arbeit einstellen, diskregiñ diouzh al labour, dilezel al labour, disterniañ diouzh e labour, ehanañ (chom a-sav, paouez) gant al labour, dilabourat, digolierañ ; er hat seine Arbeit vorübergehend eingestellt, diskrog eo diouzh e labour, astalet en deus gant e labour, harpet en deus labourat ; die Zahlungen einstellen, goursezañ ar paeamantoù, ehanañ da baeañ, diferañ paeañ, arsaviñ a baeañ ; wenn ich tot bin, wird die Zahlung meiner Rente eingestellt, pa vin marv e c'hwito va leve ; seine Aktivitäten einstellen, paouez gant e obererezhioù, P. disterniañ, digolierañ, dispegañ, distagañ ; seinen Betrieb freiwillig einstellen, kas e stal d'ar strad ; der Arzt ließ die Behandlung einstellen, lakaat a reas ar mezeg ehanañ al louzaouadur-se ; einmal diese Größe erreicht, stellen sie ihr Wachstum ein, erruert betek ar barr-se, ne greskont mui ; das Füttern des Viehs einstellen, divoueta ar chatal ; die Stromversorgung einstellen, disporzhiñ, troc'hañ an tredan ; das Schmollen einstellen, diourzal, diourziñ, dibennadiñ, divouzhañ, divouzhat ; das Lachen einstellen, dic'hoarzhin, tevel a c'hoarzhin, tevel da c'hoarzhin, tevel e c'hoarzh, ehanañ a c'hoarzhin, ehanañ da c'hoarzhin, paouez a c'hoarzhin, paouez da c'hoarzhin, paouez gant e c'hoarzh, arsaviñ da c'hoarzhin ; das Weinen einstellen, diouelañ, ehanañ da ouelañ, tevel a ouelañ, tevel da ouelañ, tevel e zaeroù, ehanañ a ouelañ, ehanañ da ouelañ, paouez a ouelañ, paouez da ouelañ, paouez gant e zaeroù, arsaviñ da ouelañ ; sie hat das Weinen eingestellt, paouezet eo a ouelañ ; [lu] die Kampfhandlungen einstellen, paouez gant ar stourm, ehanañ gant an emgannoù, paouez gant an emgannoù, ober treverz ; das Feuer einstellen, ober treverz (Gregor), lakaat disoc'h d'ar brezel, ober un arsav-brezel, ehanañ da dennañ, arsaviñ a dennañ, lakaat diwezh d'an dennadeg, lakaat diwezh d'an emgannoù, ehanañ gant an emgannoù, paouez gant an emgannoù ; [gwir] ein Gerichtsverfahren einstellen, ein Rechtsverfahren einstellen, die Strafverfolgung einstellen, astalañ ur c'heinad, paouez gant ar c'heisiadurioù, dougen un nepenn, klozañ un afer.*

5. reizhañ, reoliañ ; das Azimut einstellen, reizhañ an azimut, azimutañ ; [optik] richtig (scharf) einstellen, lakaat war e reizh, lakaat en e reizh, lakaat spis.

6. auf etwas (ak.) einstellen, lakaat da glotañ gant udb, azasaat ouzh udb, keidañ ; die Produktion auf die Nachfrage einstellen, keidañ ar c'henderc'h diouzh ar goullenn.

7. [sport] ingalaat, mont rampo gant ...

V.gw. : tutu implijidi, goprañ tud.

V.em. : **sich einstellen** (hat sich (ak.) eingestellt) : 1. degouezhout, erruout, en em gavout ; 2. c'hoarvezout ; 3. sich gegen etwas einstellen, sevel (mont) a-enep udb, enebiñ (arbenniñ) ouzh udb, arbenniñ d'udb, spiriñ ouzh udb, kaeañ ouzh udb, kas a-enep udb, derc'hel ouzh udb, pennañ ouzh udb, stourm ouzh udb, ober an harp ouzh udb, harpañ ouzh udb, harpañ a-enep udb, herzel ouzh udb ; 4. sich auf etwas einstellen, a) ober (mont) diouzh udb, tremen diouzh udb, kemer skouer diwar (diouzh) udb, en em azasaat ouzh udb ; b) ober e ziarbennoù (e renkoù, e gempennoù, e ziwalloù, e zifenoù) e sell eus udb, kemer e ziarbennoù e sell ag udb, kemer e ziwalloù e sell ouzh udb ; ich hatte keine Zeit, mich darauf einzustellen, n'em boa ket bet amzer d'en em glask ; 5. [tekn.] sich automatisch einstellen, en em reoliñ diwar emlusk, en em reoliñ en un doare emgefreak, en em reoliñ hep emell an den.

Einstellen n. (-s) : 1. [arc'hant] lakidigezh b., mirerez g. ; *Einstellen in die Rücklagen, lakidigezh e-barzh ar yalc'h a-dreñv b., entouzeziadur e-barzh ar miradoù g. ; 2. tutadur g., tutu g., engouestladur g., enstrolladerez g., enfredadur g. ; 3. arsav g., ehan g., paouez g., harz g., paouezidigezh b., distag g., span g. ; [lu] Einstellen der Feindseligkeiten, Einstellen der Kampfhandlungen, arsav-brezel g., treverz b., ehan an emgannoù b., harz-tennañ g., harz-tennade g. ; 4. [kenw.] Einstellen auf eine Produktion, arbennikadur ar c'henderc'h g., arbennikadur war ur c'henderc'hadur g. ; 5. [tekn.] reoliañ g., reolierez g., reizhañ g., reizhidigezh b. ; [korf.] Einstellen des Auges, argeidañ g., akoursadur ar gwel g. ; 6. Einstellen auf etwas (ak.), kenglotadur gant udb g., klotadur gant udb g., klotadur ouzh udb g.*

einstellig ag. : ... ur sifr, unadek ; einstellige Verknüpfung, niñvadur unadek g.

Einstellknopf g. (-s,-knöpfe) : bouton reizhañ g., nozelenn reizhañ b.

Einstellmarke b. (-,-n) : merk g.

Einstellplatz g. (-es,-plätze) : 1. plas parkañ g., lec'h parkañ g. ; 2. plas karrdiañ g., lec'h karrdiañ g.

Einstellraum g. (-s,-räume) : ti-kirri g., karrdi g., lab g.

Einstellring g. (-s,-e) : gwalenn reizhañ b.

Einstellscheibe b. (-,-n) : [lu] hskeudennerez h] drekwerenn b.

Einstellschraube b. (-,-n) : [lu] hskeudennerez h] biñs-reizhañ b.

Einstellung b. (-,-en) : 1. [arc'hant.] lakidigezh b., mirerez g. ; *Einstellung in die Rücklagen, lakidigezh e-barzh ar yalc'h a-dreñv b., entouzeziadur e-barzh ar miradoù g.*

2. tutadur g., tutu g., engouestladur g., enstrolladerez g., enfredadur g. ; *Einstellung auf Probe, amzer amprouiñ a-raok bezañ tutaaet da vat g. ; Einstellung als Erntearbeiter, gopr-eost g. ; Einstellung auf Akkordbasis, treuziad g. ; auf eine Einstellung kannst du lange warten ! ne vi ket gopraet an tazou !*

3. arsav g., ehan g., paouez g., harz g., paouezidigezh b., distag g., span g., astal g., astaliñ g., arsaviñ g. ; *Einstellung der Arbeiten, astal al labouriouù g. ; [gwir] Einstellung des Verfahrens, devredad nepenn g. ; [lu] Einstellung der Feindseligkeiten, Einstellung der Kampfhandlungen, arsav-brezel g., treverz b., ehan an emgannoù b., harz-tennañ g., harz-tennade g.*

4. [armerzh.] *Einstellung auf eine Produktion, arbennikadur ar c'henderc'h g., arbennikadur war ur c'henderc'hadur g.*

5. [tekn.] reoliadenn b., reoliañ g., reolierez g., reizhañ g., reizhadur g., reizhidigezh b. ; [korf.] *Einstellung des Auges, argeidañ g., akoursadur ar gwel g.*

6. meizadur g., meizerezh g. savboent g., aviz g., ali g., soñj g., mennozh g., meno g. ; *Einstellung zum Leben*, meizerezh ar vuhez g., doare da welet (da veizañ) ar vuhez g. ; *jemandes politische Einstellungen*, mennozhioù politikel u.b. ls., menoioù politikel u.b. ls., soñjouù politikel u.b. ls., kredenn bolitikel u.b. b., durt'hadur politikel u.b. g.
7. [bred.] tro-spered b., savlec'h g. ; *paranoide Einstellung*, savlec'h paranoidel g. ; *depressive Einstellung*, savlec'h gouvidel g.
8. *Einstellung auf etwas* (ak.), kenglotadur gant udb g., klotadur gant udb g., klotadur ouzh udb g.
9. [stlenn.] arventenn b.
10. [filmouù] talenn b. ; *amerikanische Kameraeinstellung*, talenn amerikan b.
Einstellungsbescheid g. (-s,-e) : **1.** lizher enfredañ g., koumanant g. ; **2.** [gwir] devredad nepenn g.
Einstellungsbeschluss g. (-es,-beschlüsse) : [gwir] devredad nepenn g.
Einstellungsgespräch n. (-s,-e) : kendiviz tuta g., kendiviz enfredañ g.
Einstellungskosten ls. : mizoù staliañ ls.
Einstellungsprämie b. (-,-n) : skoaziadenn tuta b., skoaziadenn enfredañ b.
Einstellungsring g. (-s,-e) : [tekn.] gwallen reizhañ b.
Einstellungsschreiben n. (-s,-) : lizher enfredañ g.
Einstellungsstopp g. (-s) : skornadur an tuta g., skornadur an enfredañ g.
Einstellungstermin n. (-s,-e) : deziad tuta g.
Einstellungsvertrag g. (-s,-verträge) : kevrat labour b., kevrat enfredañ b., koumanant g.
Einstellwinkel g. (-s,-) : korn reizhañ g.
einstemmen V.k.e. (hat eingestemmt) : **1.** die Arme einstemmen, lakaat e zaouarn war e zivgroazell (war e zivlez) ; **2.** [tekn.] Zapfenlöcher [in das Holz] einstemmen, ingochiñ.
einstens Adv. : [dispredet] un deiz bennak, ur peur bennak.
Einstich g. (-s,-e) : **1.** pikadenn b., pik g. ; **2.** [dre skeud.] flemmadenn b.
Einstieg g. (-s,-e) : **1.** [treuzdougen] pignadur g., savadur g. ; **2.** [treuzdougen] dor mont tre b. ; **3.** diraez g., enhentadur g. ; **4.** tremen g., tremenidigezh b. ; **5.** [sport] kraperez g.
Einstiegsdroge b. (-,-n) : dramm dous a ro tu da dremen d'unan kreñvoc'h g.
Einstiegspreis g. (-es,-e) : [armerzh.] priz lañsañ g.
Einstiegsvertrag g. (-s,-verträge) : kevrat enfredañ g. ; befristeter *Einstiegsvertrag*, kevrat ragenfredañ b.
einstielig ag. : [louza.] unkorzenn.
einstige(r,s) ag. : kozh, bet, gwechall, neuze, a-wechall, a-wezarall ; *die einstigen Kinder*, bugale gwechall ls., ar vugale neuze ls.
einstimmen V.gw. (hat eingestimmt) : **1.** kregiñ da ganañ ; *in einen Gesang einstimmen*, stagañ da ganañ a-gevret gant ar re all, stagañ da ganañ a-unan gant ar re all, stagañ da ganañ en ur vouezh gant ar re all, stagañ da ganañ war-dro gant ar re all, kejañ e vouezh ouzh re ar ganerien all ; **2.** [dre skeud.] *in eine Sache einstimmen*, sevel a-du gant udb., dont a-du gant udb, dont en tu gant udb, pouezañ a-du gant udb, toniañ gant udb.
V.k.e. (hat eingestimmt) : **1.** [sonerez] *auf den Kammerton einstimmen*, bondoniarñ ; **2.** [dre skeud.] *jemanden auf etwas* (ak.) *einstimmen*, prientiñ u.b. d'ldb., boazhañ u.b. tamm-hattamm ouzh udb.
einstimmig ag. : **1.** unvouezh ; *auf einstimmigen Wunsch*, war goulenn an holl ; *einstimmiges Urteil*, unvarn b. ; *der*

einstimmige Wille, an unyoul b. ; **2.** [sonerez] *einstimmige Arie*, unkan g., unkanad g., unvouezh b.
Adv. : **1.** a-unvouezh, a ur vouezh, en ur vouezh, dre ur vouezh, holl d'ur vouezh, a-unvan ; *einstimmig singen*, kanañ holl en ur vouezh, kanañ unvan, kanañ a-gor ; **2.** [dre skeud.] an holl en ur vouezh, holl d'ur vouezh, an holl en un dorn, a-unvouezh, a vouezh an holl, a-unan, a-unvan, gant grad vat an holl, gant aotre an holl, a-genglev ; *einstimmig gewählt*, dilennet a-unvouezh, anvet a-unvouezh, dibabet a-unvouezh.
Einstimmigkeit b. (-) : unvouezh b., unvanded b., unvander g., emglev g., kenglev g., reizhded b., unaniezh b., unvaniezh b.
einstippen V.k.e. (hat eingestippt) : soubañ, soubilhañ, soubouilhañ, soubinellañ, glec'hiañ, glec'hiañ, trempañ ; *Brot einstippen*, soubañ (soubilhañ, soubouilhañ, soubinellañ, glec'hiañ, glec'hiañ, trempañ) bara, trempañ ar soubenn ; *eingestippes Brot*, soub g.
einstmalige(r,s) ag. : kozh, bet, gwechall, neuze.
einstmals Adv. : gwechall, gwezarall, gwechall-gozh, en amzer wechall-wechall, en amzer gozh, en amzer gent, amzer 'zo bet, un amzer 'zo bet, a-gent, diagent, tro-all, tro-arall, gwero, a-neuze, neuze, da neuze, a-benn neuze, ergentaou.
einstöckig ag. : un estaj dezhañ, ... un estaj, ... a un estaj.
einstopfen V.k.e. (hat eingestopft) : bourellañ, choukañ.
einstöpseln V.k.e. (hat eingestöpselt) : P. lugañ.
einstoßen V.k.e. (stößt ein / stieß ein / hat eingestoßen) : difoeltrañ, drailhañ, freuzañ, terriñ, difontañ, parfoeltrañ, dismantrañ, difregañ, fregañ.
Einstrahlung b. (-,-en) : skinarezh g., skinadur g., skinad g., skinaat g.
einstreichen V.k.e. (strich ein / hat eingestrichen) : **1.** rimiañ, taravat, frotañ, induañ, lindrenniñ, eouliañ ; **2.** [dre skeud.] P. godellañ, chakodiñ, chakotañ, yalc'hafñ, riñsañ, rastellat ; *die Einsätze einstreichen*, dont ar gouestloù d'an-unan, dont er glaoustre an holl uestloù gant an-unan, mont arc'hant ar pod gant an-unan, riñsañ ar pod ; *Geld einstreichen*, godellañ arc'hant, meudata arc'hant, meudata gwenneien, gwaskañ arc'hant.
Einstreu b. (-,-en) : gouzer g., gouzeriad g., gouzeriadenn b., gouziad g., gouziadenn b., troc'h plouz g., troc'h had plouz g., troc'h foenn g., troc'h had foenn g., troc'h louzouù g., strewad g., baoz b., harech str., kanastr str.
einstreuen V.k.e. (hat eingestreut) : **1.** ledañ, skignañ, astenn, strewiñ, fulhañ ; *Stroh einstreuen*, ober gouziadenn gant kolo (Gregor), gouzeriañ gant kolo, lakaat kolo a-skign, ledañ (skignañ, astenn) kolo, lakaat kolo dindan al loened, gouzeriañ ar c'hraou ; **2.** [dre skeud.] ensilañ ; *Verse in seine Rede einstreuen*, marellañ e brezegenn gant gwerzennoù, strewiñ gwerzennoù en e brezegenn.
einströmen V.gw. (ist eingeströmt) : deredek, dont, dont da zinaouiñ, aberiñ, en em skignañ, en em ledañ, en em strinkañ, en em oufiñ.
Einströmung b. (-,-en) : [fizik] degas aezhenn g., degasadenn aezhenn b.
einstrophig ag. : ur poz dezhañ hepken.
einstückig ag. : ... ur pezh, unpezh, graet en un taol, ... a c'hoarvez eus ur pezh, ... a c'hoarvez eus ul lod, ... a c'hoarvez eus un tennad.
einstudieren V.k.e. (hat einstudiert) : studiañ, pleustriñ war, prientiñ.
Einstudieren n. (-n) : [sonerez] pleustradur g., pleustrañ, pleustradenn b., pleustradeg b.
einstufen V.k.e. (hat eingestuft) : rummata, rummañ, kevrennata, renkadiñ, urzhasaat, skeuliadañ, pazennañ, derezata, dereziañ ; *als bewegliche Habe einstufen*,

heloc'haat ; neu *einstufen*, adrummañ, adrummata, adkevrennata ; [gwir] *ein Verbrechen* neu *einstufen*, adrummañ un torfed.

einstufig ag. : ur bazenn dezhañ hepken ; *einstufiges Zufallsexperiment*, amprou dargouezhel g.

Einstufung b. (-,-en) : kevrennatadur g., kevrennataerez g., rummata g., rummatadur g., rummadur g., renkadur g., urzhasaat g., skeuliaderez g., pazennadur g., dereziadur g., skeuliad b., skeulenn b., dereziad g., dereziadenn b. ; [gwir] *strafrechtliche Einstufung*, rummadur ur felladenn g.

einstülpel V.k.e. (hat eingestülp) : troñsañ war-du an diabarzh. V.em. sich **einstülpel** (hat sich (ak.) eingestülp) : emc'houinañ.

Einstülpung b. (-,-en) : 1. troñsañ war-du an diabarzh g. ; 2. emc'houinadur g., emc'houinañ g.

einstündig ag. : ... un eurvezh.

einstürmen V.gw. (ist eingestürmt) : 1. erruout gant un tizh an diaoul (gant ur foll a dizh, d'an druilh, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, war dorr e chouk, gant pep tizh, tizh-ha-tizh, d'ar c'haloup, tizh-ha-taer, a-benn-kas, a-benn-herr, a-bost, a-hast-kaer, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr) ; 2. [dre skeud.] auf jemanden *einstürmen*, fardiñ (frammañ, sailhañ, strimpiañ, plaoiañ, plavañ) war u.b., mont a-lamm war u.b., mont a-lemmen war u.b., mont a-lammoù war u.b., en em deuler war u.b., arsailhañ u.b.

Einsturz g. (-es,-stürze) : disac'hadur g., disac'hadenn b., disac'hadeg b., disac'h g., diruilhad g., freuzadur g., rez g. ; dieser *Turm droht den Einsturz*, an tour-se a ginnig kouezhañ en e boull, an tour-se a ginnig kouezhañ en e buch, an tour-se a venn kouezhañ en e boull, an tour-se a venn kouezhañ en e buch, emañ an tour-se en arvar da bilat, prest eo an tour-se da gouezhañ en e boull, darev eo an tour-se da gouezhañ en e buch.

einstürzen V.gw. (ist eingestürzt) : 1. disac'häñ, rampañ, ruzañ, foerañ, kouezhañ en e boull, kouezhañ en e vern, kouezhañ evel ur sac'had eskern, kouezhañ evel ur sac'had loaiou, kouezhañ rez, floc'hiañ, fontañ, isfontañ, flodiñ, freuzañ, frigasañ, pilat, dont d'an traõ en un taol, kouezhañ d'an traõ en un taol, kouezhañ en e buch ; *eingestürzte Stollen*, garidennou disac'het ls. ; *eingestürztes Haus*, ti disac'h g., ti disac'het g., ti diskaret g., ti enismantr g., ti aet da beñse g., ti kouezhet g., ti beret g. ; *der Wind hat das Haus zum Einstürzen gebracht*, diskaret eo bet an ti gant an avel ; *das Haus droht einzustürzen*, kinnig a ra an ti kouezhañ en e boull, kinnig a ra an ti kouezhañ en e buch, mennout a ra an ti kouezhañ en e boull, mennout a ra an ti kouezhañ en e buch, emañ an ti e-tailh (war-var, war-nes-taol, e pirlh, er riskl) da gouezhañ, emañ an ti war ar bord da gouezhañ en e boull, emañ an ti war ar bord da gouezhañ en e buch, darev eo an ti da gouezhañ, emañ an ti war-nes kouezhañ en e boull, emañ an ti war-nes kouezhañ en e buch, emañ an ti war ar mare da gouezhañ en e boull, emañ an ti war ar mare da gouezhañ en e buch, prest eo an ti da gouezhañ en e boull, prest eo an ti da gouezhañ en e buch, o vont da gouezhañ en e boull emañ an ti-se, o vont da gouezhañ en e buch emañ an ti-se, war gouezhañ emañ an ti-se, peñse emañ an ti-se, emañ an ti-se en arvar da bilat ; 2. [dre skeud.] auf jemanden *einstürzen*, fardiñ (frammañ, sailhañ, lammat, strimpiañ, plaoiañ, plavañ) war u.b., mont a-lamm war u.b., mont a-lemmen war u.b., mont a-lammoù war u.b., en em deuler war u.b., arsailhañ u.b.

V.k.e. (hat eingestürzt) : parfoeltrañ,ismantrañ, foeltrañ, freuzañ, difregañ, fregañ, difoeltrañ, diskar, diskar a-blad, pilat, bannañ d'an traõ, distrugañ, broustañ.

Einsturzgefahr b. (-,-en) : riskl a zisac'hadeg g.

einsturzgefährdet ag. : ... a ginnig kouezhañ en e boull, ... a venn kouezhañ en e boull, ... o kinnig disac'häñ, ... o kinnig

kouezhañ en e boull, ... o kinnig kouezhañ en e buch, ... en arvar da bilat.

einstweilen Adv. : 1. betek-gouzout, evit c'hoazh, da c'hortoz, da c'halad, da c'hortoz gouzout hiroc'h, o c'hortoz gouzout hiroc'h, evit ar mare, evit ar c'houlz, evit ar pred, evit bremañ, evit an tremen, evit ur mare, evit un abadenn, bete gwelet, en etretant ; 2. e-pad an amzer-se, etretant, e pleg an dra-se, etre-daou, e-keit-se, keid-all, etre keit-se, er c'heit amzer-se, er c'heit amzer-mañ, en-dredab-hont, en-dredab-mañ, en-dredab-se, da vetek, da c'halad, da c'hortoz.

einstweilig ag. : da c'hortoz, da c'halad, etreadegat, padennek ; [gwir] rakvarnel ; *einstweilige Verfügung*, devredad daveidigezh g. ; *jemanden in den einstweiligen Ruhestand versetzen*, lakaat u.b. vak a garg.

Eins-zu-Eins : ... kevntal.

Eins-zu-Eins-Entsprechung b. (-) / **Eins-zu-Eins-Korrespondenz** b. (-) : kenglotadur kevntal g.

eintätig ag. : ... a bad un devezh, deiziat.

Eintagsblume b. (-,-n) : [louza.] bleunienn verrbad b., bleunienn deiziat b.

Eintagsfliege b. (-,-n) : [loen.] kelien deiziat str., kelienn deiziat b. ; 2. [dre skeud.] steuenn bolitikel hep dazont b., bouih moged g.

Eintagsliebe b. (-,-n) : karantezig dibad b.

eintalgen V.k.e. (hat eingetalgt) : soavañ, induañ gant soav.

eintätowieren V.k.e. (tätowiere ein / hat eintätowiert) : tatouiñ.

eintauchen V.k.e. (hat eingetaucht) : soubañ, soubilhañ, soubouilhañ, soubinellañ, glec'hiañ, glec'hiañ, trempañ, beuziñ, gouelediñ, splujañ, ober ur soubañ da ; etwas *ins Wasser eintauchen*, soubañ ubd en dour, sankañ ubd en dour, dourañ ubd ; *ins Wasser eingetaucht sein*, dourañ ; etwas *ins Meer eintauchen*, morañ ubd ; *ins Meer eingetaucht sein*, morañ ; etwas erneut *ins Wasser eintauchen*, adsoubañ ubd en dour, adsankañ ubd en dour ; etwas kurz *eintauchen*, soubilhañ ubd, soubouilhañ ubd ; mehrmals *eintauchen*, soubañ-disoubañ ; [tekn.] *Steichhölzer in die Zündmasse eintauchen*, chimikañ. V.gw. (ist eingetaucht) : splujañ, plomañ, pluañ ; wieder *eintauchen*, adsplujañ ; *in das wahre Leben eintauchen*, bevañ ar gwir vuhez.

Eintauchen n. (-s) : soub g., soubidigezh b., soubadur g., soubañ g., soubilh g., trempadenn b. ; [tekn.] *Eintauchen der Steichhölzer in die Zündmasse*, chimikañ g.

Eintauchbecher g. (-,-) : glebigell b.

Eintaucher g. (-,-) : [istor, paperaerez] souber g.

Eintausch g. (-es,-täusche) : eskemm g., eskemmadenn b., trok g.

eintauschen V.k.e. (hat eingetauscht) : etwas gegen etwas *eintauschen*, trokañ ubd ouzh ubd all, eskemm ubd ouzh ubd all, eskemm ubd evit ubd all, kemmañ ubd ouzh ubd all ; das Gewisse gegen das Ungewisse *eintauschen*, leuskel e breizh evit ar skeud, teurel e votou da gostez a-raok kaout ur re nevez, bezañ ar voul o ruilhal a-du gant an-unan ha kavout gwelloc'h chom da rambreal e-lec'h mont war he lerc'h ; [tr-l] die Pest gegen die Cholera *eintauschen*, kouezhañ eus an derzhienn domm en droug-sant, mont a zrouk da wazh (Gregor), eskemm ur marc'h born gant unan dall, dimeziñ an naon gant ar sec'had, gwerzhañ ar vuoc'h da gaout un ounner, kouezhañ diwar ar billig en tan, kouezhañ eus ar billig en tan, mont eus ti al louarn da di ar bleiz, mont eus ar foenneg d'ar menez, mont eus ar park d'al lanneg, mont eus ar melchon ruz d'ar brug, tec'hel diouzh trubuilh da gouezhañ e melre, bezañ sot evel Bille o redek en dour a-raok ar glav, mont war ur marc'h da Bariz ha distreiñ war un azen da Vreizh, diskar un iliz da sevel ur chapel, difoeltrañ an ti d'ober ur forn.

eintausend niver. : mil.

einteilen V.k.e. (hat eingeteilt) : 1. rannañ, lodennañ, lodañ, kevrennañ, rummañ ; neu einteilen, adlodennañ ; in Grade einteilen, dereziañ ; in Grade eingeteilt, dereziek, dereziet ; in Abschnitte einteilen, dispartiañ e tennadoù, ober tennadoù [eus ub], kevrennañ e tennadoù, rannañ, lodennañ, lodañ, chabistrañ ; in Bände einteilen, levrennañ ; in Fächer einteilen, kombodiñ ; in Gruppen (ak.) einteilen, stolladenniñ ; ein Stadtviertel in Planquadrate einteilen, kombodiñ ur c'halter ; das menschliche Leben wird in vier Altersstufen (ak.) eingeteilt : Kindheit, Jugend, Erwachsenenalter, Greisenalter, e buhez an den ez eus pevar oad : ar vugeliezh, an oad krenn, an oad gour hag ar gozhni ; die Felder in Schläge einteilen, treiñ an eostoù, stuziañ, lakaat an eostoù da dreiñ, labourat diouzh reol an treiñ-eostoù, labourat diouzh reg an tredav, labourat diouzh stuz ar parkeier ; so einteilen wie vorgeschriften, nach Vorschrift einteilen, rummañ hervez un urzh lavaret ; [polit.] die Wahlbezirke neu einteilen, advevennañ ar pastelloù dilennel, adaozañ ar pastelladou-mouezhiañ ; 2. [dre heñvel.] seine Zeit gut einteilen, gouzout mat an dibun eus e amzer, renkañ (urzhiañ, aozañ) mat e implij amzer, rannañ mat e amzer, renkañ mat dibun e amzer, implijout mat e amzer ; 3. [dre skeud.] renkañ, rummañ, rummata ; die Haie lassen sich in zwölf Ordnungen (ak.) einteilen, rummata a reer ar rinkined e daouzek urzhad ; 4. [fizik] skeuliadañ, pazennañ, derezata, dereziañ.

einteilig ag. : ... ur pezh, unkombod, unpezh, ... a c'hoarvez eus ur pezh, ... a c'hoarvez eus ul lod, ... a c'hoarvez eus un tennad.

Einteilung b. (-en) : 1. rannidigezh b., rannadur g., rannerezh g., rannañ g., lodennerezh g., lodennadur g., kevrennadur g. ; Einteilung eines Wappens, lodennadur ur skoed g., rannadur ur skoed g. ; die Einteilung in Wahlkreise, ar pastelladur dilennel g. ; die Neueinteilung der Wahlbezirke, an adpastellañ dilennel g. ; Einteilung eines Stadtviertels in Planquadrate, kombodadur ur c'halter g. ; 2. renkadur g., rummañ g., rummata g., rummatadur g. ; 3. [fizik] skeuliad b., dereziadur g., dereziadenn b. ; zentesimale Einteilung, dereziadur kantvedennel g.

Eintel n. (-s,-) : [mat.] anterinded b.

eintippen V.k.e. (hat eingetippt) : 1. bizskrivañ ; 2. [stlenn.] enankañ, enkas, ebarzhiñ, euvriñ.

eintönig ag. : 1. unton, untonek ; 2. unliv, dilufr, diliv ; 3. undoare, plaen ; 4. enoeüs, borodus, arabadus, moredu, dizarvoud, hirvoudus, goular, dizudi, divlaz, disaour, milis, fastus, flak ; die Arbeit in den modernen Werken ist eintönig, fastus eo labour ar vicherourien er greantioù arnevez.

Eintonigkeit b. (-) : 1. unton g., untonelezh b. ; 2. dizarvoudusted b., borodusted b. ; 3. Eintonigkeit des Lebens, tammig reuz ar pemdez g., kozh plegoù ls., trepetoù ar vuhez pemdeziek ls., morloc'h ar pemdez g., turlut ar pemdez g., standur b., sermoul g.

eintonnen V.k.e. (hat eingetonnet) : lakat en ur baraod, lakaat en ur varrikenn, lakaat en un donell, trezennañ, founilhañ.

Eintopf g. (-s) : [kegin.] kefalenn b., podad g., keusteurenn b., ragout g. ; Rind- und Geflügeleintopf mit Wasserrüben und Kastanien, kefalenn-farz-kig b. ; Fischeintopf im Rotwein gekocht, mit Zwiebeln und Schalotten, kefalenn-besked b. ; Kalbseintopf, kefalenn kig-leue b. ; Schafseintopf mit Bohnen, kefalenn-vaout b., keusteurenn vaout gant fav b. ; fleischloser Eintopf, fishloser Eintopf, keusteurenn blaen b., ragout plaen g., ragout seurezed g. ; Kohleintopf, ragoud kaol g. ; Eintopf aus weißen Bohnen mit gepökelttem Schweinefleisch, Speck und Wurst, kasouled g. ; klassischer französischer Eintopf

[Potaufeuf], soubenn ar c'high fresk b., soubenn-gig b., soubenn 'bevin b. ; auvergnatischer Eintopf, podad giz Arvern g. ; den Eintopf zubereiten, fardañ ar geusteurenn.

eintopfen V.k.e. (hat eingetopft) : podañ.

Eintopfgericht n. (-s,-e) : [kegin.] kefalenn b., podad g., keusteurenn b.

Eintracht b. (-) : kenunvaniezh b., unvaniezh b., peoc'h g., emglev g., kenemglev g., emglev-mat g., reizhded b., kevien g. ; in Eintracht leben, en em glevet dispar-mat, bevañ en unvaniezh / bevañ e peoc'h / bezañ unvan (Gregor), bezañ unanet, bezañ a-unan, bezañ a-unvan, bezañ plaeñ an traou etrezo, bezañ emglev en o souzez, bezañ un unvaniezh wirion etre an dud ; alle machen vor, in Eintracht zu leben, an holl a vez plaen diwar-c'horre ; [kr-l] Eintracht macht stark, unaniezh a zo nerzh - unaniezh a zo nerzh, dizunaniezh a zegas gwallou - un neudenn a dorr krenn, kant a ra ur gordenn - un neudenn ne grougo den, met kant a ra kordenn - daou louarn kamm a ra bec'h da unan euen.

einrächtig ag. : plaeñ an traou etrezo, kenemglev etrezo, unvan, unanet, a-unan, a-unvan.

Eintrag g. (-s,-träge) : 1. marilhadur, marilherezh g., kaieradur g., enskrivadur g., enskriverezh g. ; 2. gaou g., noaz g. ; jemandem Eintrag tun, noazout ouch u.b., ober gaou ouch u.b. ; 3. [geriadur] pennger g. ; untergeordneter Eintrag, adpennger g.

Eintragebuch n. (-s,-bücher) : marilh g., jistr g., kaier g., levr g.

eintragen V.k.e. (trägt ein / trug ein / hat eingetragen) : marilhañ, kaierañ, enskrivañ, katalogañ, rolladañ, rolladennañ, rollañ, enrollañ, treuzskrivañ, dougen [war ur skor paper] ; eine Geburt ins Standesamtsregister eintragen, kaierañ ur bugel ; etwas auf jemandes Namen (ak.) eintragen, lakaat ubd en anv u.b. ; ins Handelsregister eintragen, enskrivañ (marilhañ, kaierañ) war roll an embregerezhoù kenwerzh ; ein Patent eintragen, testeniañ ur breou (Gregor), testeniañ un ijnadenn ; ein Patent eintragen lassen, lakaat marilhañ ur breou (Gregor), lakaat marilhañ un ijnadenn, breouañ un ijnadenn ; eingetragene Marke, eingetragenes Markenzeichen, eingetragenes Warenzeichen, merk marilhet g. ; eingetragene Lebenspartnerschaft, emglev keodedel a gengred g., EKAG g. ; in eine Liste eintragen, listennañ, rollañ ; sich in die Mannschaftsliste eintragen lassen, kemer roll war ur vag ; eingetragenes Parteimitglied sein, kaout e gartenn en ur strollad politikel ; in das Verzeichnis aller Heiligen und Seligen eintragen, merkañ war roll ar sent, merkañ e-mesk ar sent ; gerichtlich eintragen, gwiriañ, gwiriekaat.

V.gw. (trägt ein / trug ein / hat eingetragen) : [dre astenn.] teurel, dougen, ampletiñ, bezañ emsav ; dieses Geschäft trägt wenig ein, an afer-se ne zegas ket kalz a chounid (ne fonn ket kalz, n'eo ket gwall spletus, ne zegas ket kalz a splet, ne ra ket kalz a splet), n'eo ket gounidus-tre an afer-se.

V.em. : **sich eintragen** (trägt sich ein / trug sich ein / hat sich (ak.) eingetragen) : lakaat e anv, enskrivañ, en em verkañ, en em rollañ ; sich in einen Ausschuss eintragen, lakaat e anv en ur bodad bennak, en em verkañ en ur bodad bennak.

Eintragen n. (-s) : marilhadur g., marilherezh g., kaieradur g., enskrivadur g., enskriverezh g., enrolladur g.

einräglisch ag. : kevuzius, askorus, talvoudus, ampletus, spletus, fonnus, arc'hantus, emsav, gounidus, gounidek, goprus, kenderc'hus, eostus, ... a ra fonn vat, pinvidik ; einräglischer Handel, kenwerzh fruezhus g./b. ; das ist einräglisch, fonnañ a ra, spletiñ a ra, ampletiñ a ra, kement-se a ra fonn vat.

Einträglichkeit b. (-) : ampled g., fonn g., gounid g., ampletusted b., askorusted b., strujusted b., kenderc'huster g., kenderc'husted b., spletusted b., spletuster g.

eintragreich ag. : kevuzius, askorus, talvoudus, ampletus, spletus, fonnus, arc'chantus, emsav, gounidus, gounidek, goprus, kenderc'hust, eostus, ... a ra fonn vat, pinvidik ; das ist eintragreich, fonnañ a ra, spletiñ a ra, ampleteñ a ra, kementse a ra fonn vat.

Eintragung b. (-,en) : 1. marilhadur, marilherezh g., kaieradur g., enskrivadur g., enskriverezh g. ; 2. notenn b., bomm skrivadur g.

eintränen V.k.e. (hat eingetränkt) : 1. intrañ, spluliañ, glebiañ, trempañ ; 2. [dre skeud.] P. dem werde ich's schon eintränen, m'en talvezo dezhañ ! en em zigoll a rin warnañ ! me 'dalaro gant hennezh ! plantañ a rin micher ennañ !

einträufeln V.k.e. (hat eingeträufelt) : [mezeg.] strilhañ, enstrilhañ.

eintreffen V.gw. (trifft ein / traf ein / ist eingetroffen) : 1. darvezout, c'hoavezout, degouezhout, dichaïsañ, en em gavout, erruout, dont da wir, dont da vezañ sevenet, paseal ; 2. erruout, degouezhout, en em gavout, disoc'h, dont ; sie ist eingetroffen, emañ degouezhet, erru eo ; es sind Leute eingetroffen, erru ez eus tud, degouezhet ez eus tud, en em gavet ez eus tud ; es treffen immer noch Leute ein, an dud a bad da zont ; sie sind noch nicht eingetroffen, n'int ket en em gavet evit c'hoazh, n'int ket erru evit c'hoazh, n'int ket degouezhet evit c'hoazh ; sie trafen fast zur gleichen Zeit ein, erruout a rejont damdost war un dro ; wir trafen beide zu gleicher Zeit ein, erruout a rejomp ni hon-dau war un dro, degouezhet e oan war un dro gantañ ; sie trafen als Letzte ein, int eo a oa bet ar re ziwezhatañ o tont, int eo a oa bet da ziwezhañ oc'h en em gavout ; vor Ort eintreffen, en em gavout war an dachenn, erruout war an dachenn, degouezhout war an dachenn ; am Ziel eintreffen, dont da benn e veaj, erruout e termen (e penn) e veaj, erruout war al lec'h, erruout er pal (Gregor), bezañ e penn e veaj ; er muss jetzt am Ziel eingetroffen sein, pelloc'h emañ degouezhet, a-benn bremañ emañ erruet ; wir werden es kaum schaffen, dort um zehn Uhr einzutreffen, prim e vo deomp bezañ eno a-benn dek eur ; bevor die Normannen eintrafen, a-raok degouezh an Normanen ; Ihr Paket ist gestern mit der Post bei mir eingetroffen, degouezhet eo ho pakadenn dec'h ganin, en em gavet eo ho kasadenn dec'h ganin, bet em eus ho pakadenn dec'h ; lass mich wissen, an welchem Tag du eintreffen wirst, degas ar c'helou din eus an dervezh ma tleo dit en em gavout ; es war schon Nacht, als meine Leute eintrafen, va zud e oa noz pa zegouezhjont ; gerade richtig eintreffen, zur rechten Zeit eintreffen, degouezhout e koulz vat, degouezhout e koulz brav, degouezhout mat, dont e ratre, degouezhout krak d'ar c'houlz, dont d'e goulz, dont d'e vare, erruout e poent hag en amzer, erruout e poent hag e mare, erruout e ratre, erruout e kentel, erruout e poent, erruout mat, degouezhout pa zere, erruout pa vez ret, degouezhout krak d'ar poent, erruout d'an ampoent, degouezhout a-blom, P. degouezhout ku-ha-ka ; mitten in der Nacht eintreffen, erruout a-greiz an noz ; unangemeldet eintreffen, erruout hep kas kelou ; unvermutet eintreffen, erruout a-greiz-peb-kreiz, degouezhout dic'hortoz-kaer, kouezhañ diwar al loar da vare kreisteiz, degouezhout evel ul laer, dont evel ul laer.

Eintreffen n. (-s) : degouezh g., donedigezh b., donedadeg b., monedigezh b. ; sein frühes Eintreffen ist ein wahrer Segen, ur misi eo mend eo deuet koulz a-walc'h.

eintreibbar ag. : [archant., gwir] enkefiadus, aspiaouadus.

Eintreibbarkeit b. (-,en) : [archant., gwir] enkefiadusted b., aspiaoudusted b.

eintreiben V.k.e. (trieb ein / hat eingetrieben) : 1. sankañ, sikañ, choukañ, plantañ ; Nägel (ins Holz) eintreiben, sankañ tachoù, plantañ tachoù, sikañ tachoù ; 2. [chatal] kerc'hat, kas d'ar c'hraou ; 3. [archant] dastum, serriñ, sevel, enkefiañ ; Steuern eintreiben, dastum tailhoù, serriñ tailhoù, serriñ droedoù ; den Zehnten eintreiben, sevel an deog, treiñ an deog, deogiñ, deokaat ; den Garbenzins eintreiben, kamparzhiiñ.

Eintreiben n. (-s) : sankadenn b., sankadur g., sankañ g.

Eintreibung b. (-,en) : [archant] tellerez g., enkefierezh b., enkefiadur g., enkefiañ g., enkef g., dastum g., dastumerezh g. ; unrechtmäßige Eintreibung von Geldern, targemed g. ; die Eintreibung der Mieten, dastumerezh ar feurmouù g., an dastum feurmouù g.

eintreten V.gw. (tritt ein / trat ein / ist eingetreten) : 1. antren, antreal, mont e-barzh, mont tre, mont tre e-barzh, mont e-barzh, dont e-barzh, dont tre, dont en ti ; wieder eintreten, antren adarre / antren un eil gwech / distreiñ e-barzh (Gregor), mont en-dro e-barzh ; er ist in das Haus eingetreten, aet eo e-barzh an ti, aet eo tre e-barzh an ti ; man lässt die Besucher nach und nach eintreten, degemeret e vez ar weladennerien a-nebeudoùjigou (dre gont, diouzh kont) ; [dre skeud.] in einen Verein eintreten, dont da ezel eus ur gevredigezh, emezelañ en ur gevredigezh, emezelañ ouzh ur gevredigezh, emouestlañ en ur gevredigezh, enrollañ en ur gevredigezh, en em enrollañ, antreal en ur gevredigezh ; in eine Partei eintreten, emezelañ ouzh ur strollad politikel, emezelañ en ur strollad politikel, emouestlañ en ur strollad politikel, enrollañ en ur strollad politikel ; [melestr.] in ein Amt eintreten, kemer e garg, mont en e garg ; [relij.] in einen Orden eintreten, mont en un urzh, mont da leanet, mont da leanez, mont e relijon, mont war an urzh / kemer ar gouriz (Gregor).

2. kregiñ, deraouiñ ; Ebbe tritt ein, distro eo an tre, distokañ a ra ar mor, leuskel a ra tre, ar mor a laosk tre, tarzhañ a ra ar dical, treiñ a ra ar mor ; die eintretende Flut strömt durch die Meerenge, diboukañ a ra al lanv dre ar mulgul ; Dunkelheit tritt ein, emañ an noz oc'h erruout, noziñ a ra, serrnoziñ a ra, erru eo noz, erru eo teñval an deiz, emañ an noz o serriñ, emañ an noz o tont, nosaat a ra, nozik eo ; bei eintretender Dunkelheit, da zigor-noz, da zigor an noz, da rouz-noz, da rouz an noz, e toullig an noz, d'an deroù-noz, da beuznoz, etre doubl-deiz ha doubl-noz, e-tro an noz digor, war-dro serr-noz, da serr-noz, etre deiz ha noz, da vare ar rouedoù, d'an abardaez-noz ; Kälte tritt ein, yen e teu da vezañ, erru eo ar chrizaj ; einen Augenblick lang trat Stille ein, mik e chomas an dud e-pad ur pennad, miget e voe ar gaoz e-pad ur pennadig amzer, ne oa na grik na mik e-pad ur pennad, an dud a davas krenn e-pad ur pennad, an dud a davas mik e-pad ur pennad, sioul e teuas da vezañ e-pad ur pennad ; betretenes Schweigen tritt ein, bedrückende Stille tritt ein, aet an teodoù d'ar foar, miget eo an holl, an holl a chom mut, an holl a zigomz, chom a ra mik an dud, sioul e teu da vezañ, ne vez klevet na grik na mik e-pad ur pennadig.

3. degouezhout, erruout, en em gavout, c'hoavezout ; ein solcher Fall tritt selten ein, dibaot e c'hoarvez kement-se, ral a wech e c'hoarvez seurt traou ; die Flut tritt ein, distro eo al lanv, tarzhañ a ra al lanv ; er soll gefoltert werden, bis der Tod eintritt, ra vezo jahinet ken a varvo, ra vezo jahinet betek ar mig.

4. harpañ, mont a-du, difenn, emouestlañ, ober evit, entuañ gant ; für jemandes Sache eintreten, tuañ (entuañ, sevel a-du, sevel en tu, sevel en un tu) gant u.b., sevel gant u.b., treiñ a-du gant u.b., mont a-du gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., kabaliñ evit u.b., taeriñ evit u.b., difenn kaoz u.b.,

mont en avel u.b., skeiñ (bezañ erru) e park u.b., pouezañ a-du gant u.b., dont da bouezañ a-du gant u.b., sevel lamm u.b., sevel krog u.b., difenn krog u.b., dougen dorn d'u.b., tuañ u.b. a-du gant u.b. all, ober (toullañ) evit u.b., erbediñ u.b. ouzh unan all, gourc'hemenn u.b. d'u.b. all, lavaret ur gerig e kerz u.b., ober bazhvalan evit u.b., reiñ sav d'u.b., pediñ evit u.b. / mennout evit u.b. (Gregor) ; *für die Unterdrückten eintreten*, sevel lamm ar re wasket, sevel krog ar re wasket, difenn krog ar re wasket ; *für die Schwachen eintreten*, sevel lamm ar re vlank ; *er trat tatsächlich für die Witwen und die Waisen ein*, difenn a reas dre gomz ha dre ober an intañvezed hag an an emzivaded.

V.k.e. (tritt ein / trat ein / hat eingetreten) : terriñ, difoeltrañ ; *Tür eintreten*, divarc'hañ an nor hep he dibrennañ, terriñ (difoeltrañ) an nor, bountañ (skeiñ) an nor en ti.

Eintreten n. (-s) : 1. monedigezh b., mont tre g. ; *beim Eintreten*, o vont tre, o vont e-barzh, pa zeer tre, pa zeus tre ; *schon beim Eintreten in das Haus*, adal an treuzou ; 2. *Eintreten der Zahlungsunfähigkeit*, arsav talañ g., freuz-stal g., divarregezh da baañ e zleou b. ; *das Eintreten der Ebbe*, tarzh an dichal g., ar c'hentañ tre g., distro an tre g./b. **eintretend** ag. : *bei eintretender Dunkelheit*, da zigor-noz, da zigor an noz, da rouz-noz, da rouz an noz, e toullig an noz, da beuznoz, etre doubl-deiz ha doubl-noz, e-tro an noz digor, war-dro serr-noz, da serr-noz, etre deiz ha noz, da vare ar rouedoù, d'an abardaez-noz ; *eintretenden Falls*, e ken kaz ma c'hoarvezte kement-se, mard emañ kont evel-se ; [kenw.] *bei eintretendem Bedarf*, war ezhomm, mar bez ezhomm.

einrichtern V.k.e. (hat eingetrichtert) : 1. founilhañ, trezennañ, trezeriañ ; 2. [dre skeud.] *jemandem etwas einrichtern*, sankañ don ubd e penn u.b., diazezañ ur mennozh e spered u.b., diferañ ubd d'u.b., plantañ don ubd e penn u.b., bountañ ubd e penn u.b., diazezañ ubd e spered u.b., gennañ start ubd e kreiz u.b., gennañ don ubd e kalon u.b., troadañ (c'hwezhañ, bountañ, fourrañ) ubd e penn u.b. ; *jemandem einrichtern was er zu sagen hat*, c'hwezhañ e teod u.b., ober e deod d'u.b., ober e veg d'u.b., ober e chenoù d'u.b., merat u.b.

Eintritt g. (-s,-e) : 1. antre g., mont e-barzh g., monedigezh b. ; *Eintritt verboten !* arabat mont tre ! difenn mont tre ! ; 2. deroù g., monedigezh b. ; *sich (dat.) Eintritt in ein Haus verschaffen*, lakaat digeriñ dor an ti ; [relij.] *Eintritt ins Kloster*, monedigezh el leandi b., deroù ar vuhez el leandi, deroù ar vuhez er gouent g., degemeridigezh da lean b., degemeridigezh da leanez b., resevidigezh da lean b., resevidigezh da leanez b., degemeridigezh da vanac'h b., degemeridigezh da vanac'hez b., resevidigezh da vanac'h b., resevidigezh da vanac'hez b. ; 3. [dre astenn.] *freier Eintritt*, *Eintritt frei*, *kostenloser Eintritt*, mont e-barzh frank g., mont e-barzh dibae g., mont e-barzh evit netra g., mont e-barzh evit mann g., netra da baañ evit mont tre, mont e-barzh digoust g. ; 4. [dre skeud.] *bei Eintritt der Dunkelheit*, da zigor-noz, da zigor an noz, da rouz-noz, e toullig an noz, da beuznoz, etre doubl-deiz ha doubl-noz, e-tro an noz digor, war-dro serr-noz, da serr-noz, etre deiz ha noz, da vare ar rouedoù, d'an abardaez-noz ; *drei Stunden nach Eintritt der Ebbe ist Halbbebe*, hantervare a vez teir eur goude distro an tre ; 5. [gwir] *Eintritt in die Rechte des Gläubigers*, surogadur personel g., amezholadur personel g. ; 6. emezeladur g., kenezeladur g., kenvreuriadur g. ; 7. [optik] entreu g.

Eintrittsfläche b. (-,-n) : [optik] tal entreu g.

Eintrittsgeld n. (-s,-er) : priz mont tre g.

Eintrittskante b. (-,-n) : [nij., merdead., fizik] lez darrur g.

Eintrittskarte b. (-,-n) : bilhed g., tiked g. [*liester tikji*].

Eintrittspreis g. (-es,-e) : priz mont tre g. ; *der Eintrittspreis bleibt Ihnen überlassen*, *Eintrittspreis nach eigenem Ermessen*, *Eintrittspreis ganz nach Wunsch*, libr ar priz.

Eintrittsprüfung b. (-,-en) : arnodenn degemer b., arnodenn darbenn b.

Eintrittspuppe b. (-,-n) : [optik] mab entreu g.

Eintrittsrecht n. (-s,-e) : gwir mont e-barzh g., gwir antren g.

Eintrittstermin n. (-s,-e) : deiziad deraouiñ da labourat en un embregerezh g.

eintrocknen V.k.e. (hat eingetrocknet) : sec'hañ, disec'hañ, disec'haat, dizourañ, krazañ, spelc'hañ, spelc'hiñ, skarnilañ, kas da hesk, heskaat, krinañ, tanailhañ.

V.gw. (ist eingetrocknet) : sec'hañ, disec'hañ, disec'haat, dizourañ, mont da hesk, heskaat, krinañ.

eintröpfeln V.k.e. (hat eingetropfelt) : [mezeg.] strilhañ, enstrilhañ.

einträuben V.dibers. em. : **sich einträuben** (hat sich (ak.) eingetrübt) : es trübt sich ein, erru eo da deñvalaat, dont a ra an oabl da goumoulañ, drusaat a ra ar c'hoabr, drusaat a ra an amzer, emañ an amzer o treiñ da fall (o faragouilhañ), koumoulek (lug) e teu an amzer da vezañ, emañ-hi o treiñ da fall, stummet (doareet) fall eo an amzer, koumoulañ a ra an amzer, mouchañ a ra an heol, koc'henn a zeu war an heol, mouget e teu an heol da vezañ, ur fallaenn a zeu war an heol, koc'hennañ a ra an amzer, moriñ a ra an amzer, diougan amzer fall a zo ganti, seblant amzer fall a zo, dont a ra an amzer da ziaesaat, emañ an amzer o stankañ, kargañ a ra an oabl, amzer fall a zo ganti c'hoazh.

eintrudeln V.gw. (ist eingetrudelt) : P. erruout, degouezhout.

ein tunken V.k.e. (hat eingetunkt) : soubañ, soubilhañ, soubinellañ, hiliennañ, trempañ ; *Brot schnittchen zum Eintunken*, soubigell b., soubenenn b., stuc'henn-vara b. ; *in Kaffee eingetunkte Zwiebäcke und Brotschnitten*, boued kafe g.

Eintunken n. (-s) : soub g., soubidigezh b., soubadur g., soubilh g. ; *Brot schnittchen zum Eintunken*, soubigell b., soubenenn b., stuc'henn-vara b.

Eintunkschnittchen n. (-s) : [bara] soubigell b., soubenenn b., stuc'henn-vara b.

eintürig ag. : undor.

eintüten V.k.e. (hat eingetütet) : ensac'hañ, sac'hañ, punañ en ur sac'h.

einüben V.k.e. (hat eingeübt) : 1. deskiñ, studiañ, pleustriñ war ; 2. gourdonañ, pleustriñ, embreger, akuitaat, deskoniañ. V.em. : **sich einüben** (hat sich (ak./dat.) eingeübt) : 1. (ak.) pleustriñ, gourdonañ, en em c'hourdonañ, embreger, akuitaat ; 2. **sich (dat.) etwas einüben**, pleustriñ war ubd, poelladiñ war ubd, en em varrekaat war ubd, deskiñ diouzh ubd, deskiñ ouzh ubd.

Einüben n. (-s) : pleustridigezh b., pleustrad g., pleustradenn b., pleustradeg b., gourdonerezh g., embregerezh g., gourdonadur g.

Ein- und Auswanderungsbilanz b. (-,-en) : bilañs enbroañ dirovañ g.

einunddreißig niv. : unan ha tregont ; *einunddreißig Jahre alt sein*, bezañ bloaz ha tregont, kaout e vloaz ha tregont ; *sie ist noch nicht einunddreißig*, homañ n'he deus ket he bloaz ha tregont.

einunddreißigste(r,s) ag. : *der Einunddreißigste*, an unanvet ha tregont, an unvet ha tregont.

einundzwanzig niv. : unan warn-ugent ; *einundzwanzig Jahre alt sein*, bezañ bloaz warn-ugent, kaout e vloaz warn-ugent ; *sie ist noch nicht einundzwanzig*, homañ n'he deus ket he bloaz warn-ugent.

einundzwanzigste(r,s) ag. : der *Einundzwanzigste*, an unanvet warn-ugent, an unvet warn-ugent ; das *einundzwanzigste Jahrhundert*, an unanvet kantved warn-ugent g., an unvet kantved warn-ugent g. ; der *einundzwanzigste Schüler*, an unanvet skoliad warn-ugent g., an unvet skoliad warn-ugent g. ; den *einundzwangzigsten November*, am *einundzwangzigsten November*, d'an unan warn-ugent a viz Du, d'an unanvet deiz warn-ugent a viz Du.

einundvierzig niv. : unan ha daou-ugent ; er ist *einundvierzig*, bloaz ha daou-ugent eo

Einung b. (-,en) : 1. unanidigezh b., unvanadur g. ; 2. kompezadur g., emglev g., emglevadenn b., kevredigezh b., treuzvarc'had g., treuzemglev g.

einverleiben V.k.e. (verleibte ein / einverleibte // hat einverleibt) : kenstagañ, stagañ, entoueziañ, enframmañ, engronnañ, enstrolladañ, enteuziñ, kendeuziñ.

V.em. : sich **einverleiben** (verleibte sich ein / einverleibte sich // hat sich (dat.) einverleibt) : 1. kenstagañ, stagañ, entoueziañ, enframmañ, engronnañ, enstrolladañ, enteuziñ, kendeuziñ ; 2. [boueu] P. kas d'an traoñ, lonkañ, kas da Gergof, lapañ, kroufañ, kouchañ, porpantiñ, flumañ.

Einverleibung b. (-,en) : entouezierezh g., entoueziañ g., enbarzhadur g., kenstagadur g., stagerezh g., stagidigezh b., enstrolladerezh g., kenemperezh g., enframmañ g., enframmadur g., enteuzadur g., enteuzidigezh b., kendeuzadur g., kendeuzad g., kendeuzidigezh b.

Einvernahme b. (-,en) : [Bro-Suis, Bro-Aostralia] aters g., goulennataerezh g.

einvernehmen V.k.e. (vernimmt ein / vernahm ein / hat einvernommen) : [Bro-Suis, Bro-Aostralia] atersiñ, goulennata.

Einvernehmen n. (-s) : 1. kenunvaniezh b., unvaniezh b., peoc'h g., emglev g., kenemglev g., emglev-mat g., intent g., reizhded b. ; sie leben im besten Einvernehmen miteinander, en em glevet (en em ingalañ) a reont mat-dispar, asantiñ a ra an eil gant egile, kalz a gevredigezh a zo etrezo, emglev a zo en o zouez, bevañ a reont en unvaniezh, en em ober a reont brav etrezo ; in schlechtem Einvernehmen leben, bevañ en dizunvaniezh, bezañ evel ki ha kazh, en em glevet e-giz daou gi war ar memes askorn, en em gian, bezañ c'hin-c'han (c'hign-chagn) etrezo, bezañ evel bleiz hag oan, bevañ en dizunvaniezh / bevañ e droukrañs (Gregor), bezañ rouzet ar bloneg, bezañ gwall intent etrezo ; 2. grad vat b., asant g., asantadenn b., aotre g. ; in gegenseitigem Einvernehmen, im gegenseitigen Einvernehmen, dre genasant, gant grad pep hini, a-gengrad, en ur stern, a-gevret, gant aotre an holl, a-genglev, gant asant an holl, a-youl pep hini ; im Einvernehmen mit jemandem, a-unan gant u.b., gant grad vat u.b., gant asant u.b., asant gant u.b., gant aotre u.b., a-ziskan gant u.b., a-gevret gant u.b., kevret gant u.b., en ul lod gant u.b.

einvernehmlich ag. : kenasantus, kenglevel, kenglevet, kengradus, a-gengrad ; einvernehmliche Scheidung, torr-dimeziñ dre asant an daou bried, meiz ha youl g. - torr-dimeziñ dre genasant g. - dibriediñ dre genasant g. - torr-dimeziñ dre genglev g. - dibriediñ a-gengrad g. - torr-dimeziñ dre asant leun an daou bried g. - disparti gant grad vat an daou bried (Gregor) g. - disparti dre gaer g.

Adv. : dre genemglev, dre gaer, dre vrv, dre emglev, en ur stern, a-gevret, gant aotre an holl, gant asant an holl, a-genglev, a-youl pep hini, a-gengrad.

Einvernehmlichkeit b. (-) : kenglevelezh b., kenglevegezh b.

einverstanden ag. : asant, a-du, a-unan, akort, kontant, laouen ; mit jemandem einverstanden sein, bezañ a-du gant u.b., bezañ a-unan gant u.b., bezañ a-unvan gant u.b., bezañ da unan gant u.b., bezañ a-untu gant u.b., bezañ a-vouezh

gant u.b., bezañ asant gant u.b., asantiñ gant u.b., bezañ ali gant u.b., bezañ aviz ag u.b., bezañ unvan gant u.b., pouezañ a-du gant u.b., bezañ en tu gant u.b., bezañ en tu gant u.b., bezañ eus ar memes aviz gant u.b. ; ich bin mit ihm völlig einverstanden, emao plom er soñj gantañ, a-du-kaer emao gantañ, a-unan-kaer emao gantañ, bez' emao a-unan da gement a lavar ; diejenigen, die damit einverstanden sind, sollen die Hand erheben ! gorroet ho torn kement a zo asant ! ; alle machen vor, einverstanden zu sein, an holl a vez plaen diwar-c'horre ; einverstanden ! a-du emao ! dao ! dao dezhi ! dao va den ! bezet evel se ! akort on ! asant on ! kontant on ! a zo mat ! mat eo ! mat eo din ! ; bist du mit diesem Vorschlag einverstanden ? mat eo dit ? ; im Prinzip einverstanden sein, prinzipiell einverstanden sein, grundsätzlich einverstanden sein, bezañ a-du gant ar bennaenn ; einverstanden sein, etwas zu tun, bezañ ali d'ober udb., bezañ kontant d'ober udb., bezañ kontant a ober udb., bezañ a-du d'ober udb., bezañ laouen d'ober udb., bezañ akort d'ober udb., bezañ asant d'ober udb., asantiñ ober udb, reiñ e asant d'ober udb., grataat ober udb ; wenn Sie einverstanden sind, mard eo mat ganeoc'h, mard eo mat deoc'h, mard eo da ganeoc'h, mard oc'h asant ; es sei denn ihr seid beide einverstanden, nemet asant e vec'h hotoau ; einverstanden, das ist geritzt ! dao ! dao dezhi ! dao va den ! tonk aze ! ro din da zorn ma vo tonket ! a-du ! asant on ! graet eo ar gra ! graet eo ar stal ! tonket eo ar marc'had ! tonk em dorn ! tonkit em dorn ! taolit ho torn em hini ! ho torn em hini ! darc'hau aze ! graet eo an abadenn ! gwerzhet eo ar moc'h bihan !

einverständich ag. : kenasantus, kenglevel, kenglevet ; einverständliche Scheidung, torr-dimeziñ dre asant an daou bried, meiz ha youl g. - torr-dimeziñ dre genasant g. - dibriediñ dre genasant g. - torr-dimeziñ dre genglev g. - dibriediñ a-gengrad g. - torr-dimeziñ dre asant leun an daou bried g. - disparti gant grad vat an daou bried (Gregor) g. - disparti dre gaer g.

Einverständnis n. (-ses,-se) : 1. grad b., grad vat b., asant g., asantadenn b., asantadur g., reizhded b., emglev g., kenemglev g., unvaniezh b. ; im Einverständnis mit jemandem handeln, ober udb gant grad vat (gant asant, gant aotre) u.b. ; geheimes Einverständnis, kenwallerezh g., kenwall g., emglev-kuzh g., treuzemglev g., komperiezh b. ; gegenseitiges Einverständnis, beiderseitiges Einverständnis, kenglev g., kenemglev g., kengrad b., kenasant g. ; stillschweigendes Einverständnis, emglev tavel g., asant hep meneg ebet g., asant hep test na skrid g., asant tavel g., asant diskriv g. ; in beiderseitigem Einverständnis, kentemglev g. ; Scheidung auf Grund gegenseitigen Einverständisses, torr-dimeziñ dre asant an daou bried, meiz ha youl g. - torr-dimeziñ dre genasant g. - torr-dimeziñ dre genglev g. - dibriediñ dre genasant g. - dibriediñ a-gengrad g. - torr-dimeziñ dre asant leun an daou bried g. - disparti gant grad vat an daou bried (Gregor) g. - disparti dre gaer g. ; 2. [polit.] intentidigezh b., intent g. ; Einverständnis mit dem Feinde, intentidigezh gant an enebourien (Gregor), emglev gant an enebourien g.

Einverständniserklärung b. (-,en) : asantadenn dre skrid b.

Einwaage b. (-,n) : 1. pouez rik g., pouez reizh g. ; 2. [kegin.] koll pouez g.

einwachsen¹ V.gw. (wächst ein / wuchs ein / ist eingewachsen) : [mezeg.] enkigañ ; die Nägel wachsen ein,

enkigañ a ra an ivinoù, mont a ra an ivinoù e-barzh ar c'high ; eingewachsener Nagel, ivin enkiget g.

einwachsen² V.k.e. (hat eingewachst) : koaregañ, koarañ, koarenniñ.

Einwand g. (-s.-wände) : enebadenn b., nagennerezh g., striv g., dael b., rendael b., arguz g., arbennadenn b., abeg g., dislavar g., ginadenn b. ; *nichtiger Einwand*, remistenn b., risklenn b., fariennoū ls., fariellō ls., digarez toull g., digarez goullo g., digarez ki g., digarez diwar-bouez un neudenn vrein g. ; *Einwände erheben*, arbenniñ (d'ldb, ouzh ldb), enebiñ ouzh ldb, sevel a-enep ldb, sevel e vouezh a-enep ldb, ober enebadennoū, sevel arbennadennoù, kavout abeg en ldb, kavout si en ldb, kavout da abegiñ, kavout da lavaret, kavout tro da abegiñ, kas brav war-lerc'h ldb, klask digarezioū, tennañ digarezioū, kavout abeg, kaout da lavaret, arc'híñ, eneplavaret, ober abegadennoù ; *einen Einwand zurückweisen*, disteurel un arbennadenn ; *wir haben keine Einwände*, ne welomp netra enep.

Einwanderer g. (-s.-) : enbroed g. [*liester enbroiz*], enbroer g. [*liester enbroerien*], entrevad g., treutzitier g. ; *irregulärer Einwanderer*, *illegaler Einwanderer*, enbroad amreol e saviad g., enbroed dirgel g., enbroed kuzh g., dirgeleg g. [*liester dirgeleien*] ; *assimilierte Einwanderer*, enbroiz enteuzet ls.

einwandern V.gw. (ist eingewandert) : 1. enbroañ, enbroiñ, enbroadiñ, trevadenniñ, entrevadañ, entrevadiñ ; *illegal einwandern*, dont en ur vro enep al lezenn ; 2. treuzannezañ.
Einwanderung b. (-,en) : 1. enbroaderezh g., enbroerezh g., enbroadenn b., enbroañ g., entrevadur g. ; *Masseneinwanderung*, enbroadeg b. ; *die illegale Einwanderung*, an enbroañ kuzh g. ; *Ein- und Auswanderungsbilanz*, bilañs enbroañ-divroañ g. ; 2. treuzannezadur g.

einwandfrei ag. : diabeg, diabegadus, diabegus, disi, didech, direbech, didamall, didamallus, difestur, divlam, aes, didrubiulh, difazi, distrobell, digatar, dinamm, disaotr, dibistig, diampech, dibec'h, reizh, parfet, peurvrat, turgn, turgn-kenañ, hep si, hep nep si, hep ket a si, brav ha kempenn, klok ha kempenn, en e barfeted, prop, didamall a bep si fall ; *er spricht ein einwandfreies Englisch*, komz a ra diroufenn saozneg, komz a ra saozneg dirodell, komz a ra saozneg difestur, komz a ra saozneg yac'h, komz a ra ur saozneg disi, ur saozneger diouzh ar penn eo, hennezh a zo reizh war ar saozneg ; *einwandfreie Arbeit*, labour difestur g.

Adv. : pase mat, fiskal, eus ar ch'entañ, diouzh ar ch'entañ, dreist, mat-dreist, mat-distailh, dispar, kabidan, manifik, dilastez, diroufenn, disi, hep si, hep nep si, hep ket a si, hep skoilh, diskoilh, hep nep arbenn, a-blaen-kaer, hep gaou na tro fall ebet, hep droug ebet, kompez, prop, a-barfet, peurvrat ; es läuft alles einwandfrei, alles wickelt sich einwandfrei ab, mont a ra an traoù en-dro, pep tra a ya mat (a ya plaeñ ha brav, a ya dilastez, a ya distok, a ya brav-bras) en-dro, mont a ra pep tra mat ha diroufenn, tremen a ra pep tra hep sparl ebet (diskoilh, hep nep arbenn, a-blaen-kaer, hep gaou na tro fall ebet), mont a ra pep tra kempenn en-dro, mont a ra pep tra kompez, an traoù a dro kompez, c'hoarvezout a ra pep tra evit ar gwellañ, mont a ra pep tra a het (Gregor), treiñ a ra ar bed evel ur ganell, treiñ (mont, kerzhet) a ra pep tra evel ur ganell, mont a ra an traoù evel war ur ganell, mont a ra mat an traoù en o hent, mont a ra pep tra d'e blas, pep tra a ya diroufenn en-dro, pep tra a ya lampr en-dro, mont a ra klok ha prop an traoù, treiñ a ra lenkr an traoù, mont a ra pep tra reizh hag en urzh ; *der Motor läuft einwandfrei*, ar c'heflusker ne c'hoariemann dezhañ, kempenn e ya ar c'heflusker en-dro, ar c'heflusker a zo likant, kompez e tro ar c'heflusker, klok ha

kompez e tro ar c'heflusker, diroufenn (lampr) e ya ar c'heflusker en-dro, reizh eo ar c'heflusker.

einwärts Adv. : war-du an diabarzh ; *die Füße einwärts setzen*, treiñ e dreid war an tu dastum, lakaat e dreid war zastum, mont war an tu dastum, kerzhet pioch, kerzhet war zastum ; *mit einwärts gebogenen Beinen*, torkulet, gargil.

Einwärtsdrehung b. (-,en) : 1. [louza.] enrodañ g. ; 2. [mezeg., lagad] fiñv enrodañ g. ; *Auswärts- und Einwärtsdrehung*, fiñv ezrodañ hag enrodañ g.

Einwärtsschienen n. (-s) : [mezeg.] loakrerezh engwar g., engwarded lagadel b.

einwässern V.k.e. : trempañ, glec'hiañ, lakaat e glec'h.

einweben V.k.e. (webte ein / wob ein // hat eingeweht / hat eingewoben) : 1. pakañ e-barzh un tamm gwiad, gronnañ gant un tamm gwiad, dastum en un tamm gwiad ; 2. brochennat, damasañ, damaskañ, gwiadiñ.

einwechseln V.k.e. (hat eingewechselt) : kemmañ, treiñ, eskemmañ.

Einwechselung b. (-,en) : eskemm g., eskemmadienn b.

einwecken V.k.e. (hat eingeweckt) : [kegiñ.] mirout e podoū-gwer.

Einweg- : ... da deurel, unarver, unek.

Einwegfeuerzeug n. (-s,-e) : direnn da deurel b., direnn unarver b.

Einwegflasche b. (-,n) / **Einwegglas** n. (-es,-gläser) : boutailh digoñsign b., boutailh na vez ket adimplijet b., boutailh da deurel b., boutailh unarver b.

Einwegkanal g. (-s,-kanäle) : [elektronik] saneller unek g.

Einwegpackung b. (-,en) : pakadur kollet g., pakadur da deurel g., pakadur unarver g.

Einwegrasierer g. (-s,-) : aotenn da deurel b., aotenn unarver b.

Einwegspiegel g. (-s,-) : melezour ledargantet g., melezour ledaluminet g.

Einwegverpackung b. (-,en) : pakadur kollet g., pakadur da deurel g., pakadur unarver g.

einweichen V.k.e. (hat eingeweicht) : trempañ, distrempañ, glec'hiañ, lakaat e glec'h, soubañ, soubilhañ, soubinellañ, soubouilhañ, ober ur soubañ da, hiliennañ, disgwalch'iñ, diwalch'iñ, eogiñ ; *noch einmal einweichen*, adsouban ; etwas einweichen, lakaat urb e glec'h, glec'hiañ urb. ; *Pökelfleisch zum Entsalzen in Wasser einweichen*, lakaat kig-sall da zisallañ ; *Maniok einweichen, um das Gift zu beseitigen*, lakaat maniok e glec'h evit ma njifé kuit an drenkenn ; *die Wäsche einweichen*, lakaat an dilhad da gemer an tremp, lakaat an dilhad da drempañ, disgwalch'iñ dilhadoù, diwalch'iñ dilhadoù, ober un distremp d'an dilhad, difankañ an dilhad ; *Erbse einweichen*, lakaat piz-bihan e glec'h (da c'lec'hiañ, da eogiñ).

Einweichen n. (-s) : 1. soub g., soubañ g., trempadenn b. ; *das Einweichen der Wäsche*, an difank g., an difankañ g. ; 2. [kegin.] glec'hiañ g., glec'h g. ; *das Einweichen der Erbsen*, ar glec'hiañ piz g.

Einweichung b. (-) : [kegin.] glec'hiañ g., glec'h g. ; *die Einweichung der Erbsen*, ar glec'hiañ piz g.

einweihen V.k.e. (hat eingeweih) : 1. [relig.] dediañ, sakriñ, kensakriñ ; *eine entweihte Kirche aufs Neue einweihen*, advinnigañ un iliz ; 2. digeriñ ez ofisiel ; *ein Denkmal einweihen*, reiñ lañs aenor d'un delwenn, divouchañ (dioueliañ, dizoleiñ) un delwenn ; *der „Bürgerkönig“ Louis-Philippe weihte 1836 den Pariser Triumphbogen ein*, roet e voe lañs ofisiel d'ar Volz-Enor e 1836 gant ar „roue-keodedour“ Louis-Philippe ; 3. [dre skeud.] *eine Wohnung einweihen*, lidañ e annezedur en un ti nevez, aozañ fest an ti

nevez, aozaañ merenn an ti nevez, lakaat ar pod-houarn ouzh an drezenn, lakaat an trebez war an tan ; *ein neues Kleid einweihen*, lakaat ur pezh dilhad evit ar wech kentañ, ober e dro gentañ gant ur pezh dilhad ; **4.** deskoniañ, kelenn, sklaeriañ, enlaezhiñ ; *jemanden in etwas einweihen*, diskuliañ udb d'u.b., reiñ anaoudegezh eus udb d'u.b., reiñ d'u.b. udb da c'houzout (da anavezout), reiñ liv d'u.b. eus udb, reiñ disaouzan d'u.b. eus udb, enlaeziñ u.b. en udb, enlaeziñ u.b. d'ober udb. ; *eingeweiht sein*, bezañ e-barzh ar jeu, bezañ en taol.

Einweihung b. (-,en) : **1.** [relij.] dedi g., gouel an dedi g., kensakridigezh b. ; **2.** lañs a enor g., lid-digeriñ g., digorlid g., digoridigezh ofisiel b., dizoloadenn un delwenn b. ; **3.** deskoni b., deskoniadur g., sklaeridigezh b., enlaezadur g., enlaeziñ g. **Einweihungsfeier** b. (-,n) : **1.** [relij.] dedi g., gouel an dedi g. ; **2.** lañs a enor g., lid-digeriñ g., digoridigezh ofisiel b.

Einweihungsinschrift b. (-,en) : [relij.] dedi g.

Einweihungsparty b. (-,s) : fest an ti nevez g. ; *eine Einweihungsparty machen*, lidañ e annezedur en un ti nevez, aozaañ fest an ti nevez, lakaat ar pod-houarn ouzh an drezenn, lakaat an trebez war an tan.

Einweihungsritus g. (-,riten) : lid enlaeziñ g.

einweisen V.k.e. (wies ein / hat eingewiesen) : **1.** *jemanden in ein Amt einweisen*, lakaat u.b. en ur garg, kadoriañ u.b., dileuriañ u.b., envel u.b. d'ur garg bennak, daveiñ u.b. d'ur garg bennak, enfredañ u.b. d'ur garg bennak ; **2.** [gwir] *jemanden in einen Besitz einweisen*, reiñ dalch war udb d'u.b. da-heul un disentez varnerez, reiñ ar berc'henniezh war udb. d'u.b. ; **3.** kas d'an ospital, klañvdiañ, ospitalañ, endredañ ; er wurde in die Psychiatrie einwiesen, kaset e voe d'ar bredospital, kaset e voe da di ar re sot, endredet e voe, P. kaset e voe d'ar c'habanoù, kaset e voe da dreñ ar rod ; **4.** diskouez penaos ober, heñchañ, kelenn, stummañ, deskoniañ, reizhañ, enhentañ.

Einweisung b. (-,en) : **1.** klañvdiañ g., ospitalañ g., endredad g., endredañ g. ; [mezeg.] nicht freiwillige Einweisung, endredad diferadel g. ; **2.** stummadur g., stummerezh g., deskoni b., heñcherez g., enhentadur g., enhentañ g. ; **3.** anvidigezh d'ur garg bennak b.

einwenden V.k.e. (wandte ein / wendete ein // hat eingewandt / hat eingewendet) : eilgeriañ, enebiñ, arbenniñ, arc'hiñ, eneplavaret, nagenniñ.

Einwendung b. (-,en) : enebadenn b., nagenneresh g., striv g., dael b., rendael b., arguz g., arbennadenn b. ; *Einwendungen machen*, *Einwendungen erheben*, arbenniñ (da, ouzh udb), sevel arbennadennoù, enebiñ ouzh udb, sevel a-enep udb, sevel e vouezh a-enep udb, ober enebadennou, kavout abeg en udb, kavout si en udb, kavout da abegiñ, kavout da lavaret, kavout tro da abegiñ, kas brav war-lerc'h udb, klask digareziou, tennañ digareziou, kavout abeg, kavout da lavaret, arc'hiñ, eneplavaret, ober abegadennou ; *eine Einwendung zurückweisen*, disteurel un arbennadenn ; *Einwendungen widerlegen*, diarbenn (distreiñ) enebadennou, dispenn (distreiñ) abegadennou ; [gwir] *Einwendung vor Gericht*, goulenn esevadur g.

einwerfen V.k.e. (wirft ein / warf ein / hat eingeworfen) : **1.** terriñ, freuzañ ; *die Scheiben einwerfen*, terriñ gwerennou ar prenestrou, skeiñ mein etrezek ar prenestor, freuzañ gwerennou ar prenestrou ; **2.** lakaat e-barzh ; *einen Brief einwerfen*, lakaat ul lizher er voest-post, postañ ul lizher ; **3.** [sport] bannañ ; *den Ball einwerfen*, bannañ ar volotenn, adlañsañ ar c'hoari.

Einwerfen n. (-s) : [lizher] postadur g., postañ g.

einwertig ag. : unlénus, unamsav, unamsavus, untalvoud.

einwickeln V.k.e. (hat eingewickelt) : **1.** gronnañ, dastum, pakañ, farlokañ, gwildronañ, kordigellañ ; *in Papier einwickeln*, dastum en un tamm paper, pakañ e-barzh un tamm paper, gronnañ gant un tamm paper ; *Bonbons einwickeln*, parpilhotañ madigoù ; das Silberstück wurde zur Aufbewahrung in ein Tuch eingewickelt, miret e voe ar pezh ar'cant gronnet en ul lien ; *in ein Tuch eingewickelt*, liñselet ; *in eine Wolldecke eingewickelt*, pallennet ; **2.** [dre skeud.] bamañ, donobiñ, laouriñ, laourenniñ, touellañ gant komzoù flour, gounit gant komzoù kaer, kac'hat e godell u.b., truchañ, nezañ ; P. man hat ihn ganz schön eingewickelt, nezet brav e oa bet, tapet brav (tapet lous, paket sellet, tapet genaouek, toazet brav) e oa bet, riñset e oa bet e dreid dezhañ, bratellet (dastumet, korvigillet, stranet, straniget, devet, donobet, laouret) e oa bet prop ha brav, kabestret e oa bet ha brav, louzet e oa bet brav ha kempenn, kaotet ha peget e oa bet prop ha brav ; *sich einwickeln lassen*, lonkañ silioù (lostouleue, kañvaled, kelien, prun), plomañ kañvaled (kelien), lonkañ poulc'had, lonkañ poulc'hennou, bezañ dastumet (devet, gennet) gant komzoù brav u.b., mont diouzh kaoziou brav an dud, lonkañ (evañ, plomañ, treizhañ) kement gaou a laverer. V.em. : **sich einwickeln** (hat sich (ak.) eingewickelt) : en em gafunañ, en em c'ronnañ, moullañ, en em rodellañ, en em guilhañ, en em bakañ ; *sich warm einwickeln*, en em gafunañ, en em c'ronnañ, en em bakañ ; ich hatte mich dick eingewickelt, lakaet em boa ur bern dilhad dindanon, doublet mat e oan ouzh ar wallamzer, tamolodet em boa ur bern dilhad en-dro din, lakaet em oa gloanaj en-dro din, lakaet em oa ur c'hoanenn en-dro da'm c'horf, souchet-kloz e oan en ur bem dilhad ; er wickelte sich in seinen Mantel ein, tapout a reas e vantell an-dro dezhañ, tamolodiñ a reas e vantell en-dro dezhañ.

Einwickeln n. (-s) : gronn g., gronnadur g., pakidigezh b., pakadurezh b.

Einwickelpapier n. (-s,e) : paper pakata g.

einwegen V.k.e. (wiegte ein, hat eingewiegt) : luskellañ, luskellat, barlennañ, brañskellat ; *ein Kind in den Schlaf einwegen*, luskellañ ur bugel ken na vano kousket, luskellat ur bugel da gousket, ober lalla d'ur bugel.

einwiegend ag. : luskellus.

einwilligen V.gw. (hat eingewilligt) : reiñ e c'hrad vat, reiñ e c'hrad, asantiñ, aprouiñ u.b. ; *in etwas [ak.] einwilligen*, asantiñ d'udb, distankañ war udb ; *er bereut eingewilligt zu haben*, keuz en deus d'e „ya“, kerse eo gantañ d'e „ya“, kerse a zo gantañ bezañ asantet, keuz en deus da vezañ asantet ; *er bat sie derart, dass sie schließlich einwilligte*, he fediñ a reas kement ha ken brav ma asantas erfin, kement a reas ouzh he fediñ ma asantas erfin ; *sie willigte ein, mit ihm Sex zu haben*, reiñ a reas alc'hwez he jardin dezhañ, asantiñ a reas kaout darempredou rev gantañ.

Einwilligung b. (-,en) : grad b., grad vat b., asant g., asantadenn b., asantadur g., aotreadur g., aotre g., aotreadenn b. ; *seine Einwilligung erteilen*, asantiñ, reiñ e c'hrad vat, reiñ e c'hrad ; *sie sind einfach durch meine Ländereien gezogen, ohne mich um meine Einwilligung zu bitten*, tremenet int war va douaroù hep o devout goulennet aotre diganin, tremenet int war va douaroù hep goulenn na diskenn, tremenet int war va douaroù hep goulenn na droed na koñje ganin, tremenet int war va douaroù hep va ferzh ; *vorherige Einwilligung*, kentaotre g.

einwinden V.k.e. (wand ein / hat eingewunden) : **1.** rollañ, rodellañ, puniñ, roltañ ; **2.** [merdead.] *den Anker einwinden*, sevel an eor.

einwintern V.k.e. (hat eingewintert) : gwareziñ diouzh ar goañv, goañvañ, goañviñ, lakaat da dremen ar goañv, sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum, gorren, klozañ. **einwirken** V.k.e. (hat eingewirkt) : neudañ, gwriat, brodañ, brochennat, damasañañ, damaskañ, gwiadiñ.

V.gw. (hat eingewirkt) : 1. auf jemanden einwirken, pouezañ war u.b., bountañ war u.b., teuler war u.b., levezonañ u.b., karnajal u.b., gwaskañ war u.b., mont d'u.b. dre guzulioù ; 2. efediñ, gwerediñ, dazgwerediñ, kregiñ, pegañ, labourat, teurel ; etwas einwirken lassen, reñ amzer d'udb da werediñ ; 3. [fizik] auf etwas einwirken, embregañ ur gwered war udb, teurel gwered war udb, labourat war udb, kregiñ en udb, pegañ en udb ; 4. ohne menschliches Einwirken, hep emell den.

Einwirkung b. (-,en) : levezon b., efed g., gwered g., labour g. ; geistige Einwirkung, levezon b., enkrog g. ; gegenseitige Einwirkung, gemeinsame Einwirkung, kenefed g., kenwered g. ; unter Einwirkung von Sauerstoff und Feuchtigkeit setzt das Eisen Rost an, diwar oksidatur (diwar labour an oksigen hag ar glebor) e teu mergl war an houarn ; etwas unter Einwirkung von Alkohol tun, ober udb dre e vezv, ober udb dre voeson ; unter Einwirkung der Sonne werden sich die Fassdauben lockern, skarpañ a ray ar varrikenn dindan an heol, skarbodañ a ray ar varrikenn dindan an heol ; unter Einwirkung der Sonne und der trockenen Luft haben sich die Fassdauben gelockert, skarpet eo ar barriennou, skarbodet eo ar barriennou ; der Einwirkung der Sonne steht jeder hilflos gegenüber, n'eus ket a harz ouzh an heol ; etwas der Einwirkung des Feuers aussetzen, lakaat udb dindan gwered an tan ; etwas der Einwirkung der Sonne aussetzen, lakaat udb dindan gwered an heol.

Einwirkungsmöglichkeit b. (-,en) : doare da embregañ ul levezon g.

einwöchig ag. : ... a bad ur sizhun.

Einwohner g. (-s,-) : annezed g. [lester annezaded/annezidi], annezer g., broad g., broadour g. ; die Einwohner eines Landes, broiz ls., tud ar vro ls. ; die Einwohner von Berlin, an dud eus Berlin ls., tud Berlin ls., Berliniz ls., ar Verliniz ls., kériz Berlin ls. ; Einwohner verlieren, diboblañ, didudañ ; die Stadt verliert Einwohner, emañ kér o vont war ziboblañ, emañ kér o tiboblañ.

Einwohnerdichte b. (-,n) : stankter ar boblañs g., stankted ar boblañs b., tudegezh b. ; Einwohnerdichte pro km² (pro Quadratkilometer), tudegezh dre km² (dre gilometr-karrez) b.

Einwohnermeldeamt n. (-s,-ämter) : burev ar marilhadur poblañs g.

Einwohnerschaft b. (-) : annezidi ls., poblañs b., broidi ls., broad b. ; die gesamte Einwohnerschaft der Stadt, holl gériz ls., kériz-holl ls.

Einwohnerverzeichnis n. (-ses,-se) : marilh an annezidi g.

Einwohnerzahl b. (-,en) : niver an annezidi g.

einwöhnen V.k.e. (hat eingewöhlt) : douarañ, endonañ, enkeviñ.

Einwurf g. (-s,-würfe) : 1. [sport] adkrog diwar ar wrimenn g., adlañs-c'hoari g. ; 2. Briefeinwurf, toull ar voest-post (ar voest-lizhiri) g., faout ar voest-lizhiri g., skalf ar voest-lizhiri g. ; 3. enebadenn b., arbennadenn b., arguz g., evezhiadenn b., ginadenn b. ; 4. ebarzhherezh g., ebarzhadur g., ebarzhadenn b., enlakaat g., enlakadur g. ; 5. [post] postañ g.

einwurzeln V.gw. (ist eingewurzelt) : 1. bountañ gwrizioù, ober gwrizioù, sevel gwrizioù ouzh ar blantenn-mañ-plantenn, kreskiñ e wrizioù en douar, kemer gwrizioù, gwriennañ, kregiñ ; 2. [dre skeud.] eingewurzelte Gewohnheit, boaz gwriennet-mat (gwriennet-start, gwriennet-don) g.

V.em. : **sich einwurzeln** (hat sich (ak.) eingewurzelt) : 1. ober gwrizioù, sevel gwrizioù ouzh ar blantenn-mañ-plantenn, kreskiñ e wrizioù en douar, kemer gwrizioù, gwriennañ, kregiñ ; 2. [dre skeud.] diese Untugend hat sich in ihm eingewurzelt, ar boaz fall-se a zo deuet da ginviañ ennañ.

Einzahl b. (-) : [yezh] unander g., furm unan b., stumm unan g., niver unan g. ; in der Einzahl stehend, unan, en unander, er furm unan ; die erste Person der Einzahl, ar c'hentañ gour unan g. ; die zweite Person der Einzahl, an eil gour unan g.

einzahlen V.k.e. (hat eingezahlt) : 1. paeañ, talañ ; 2. auf ein Konto einzahlen, treuzkas (lakaat) war ur gont-vank, ober ur fiziad arc'hant, fiziañ arc'hant er bank ; Geld auf ein Konto einzahlen, pourvezañ ur gont ; das gezeichnete und auf sein Konto voll eingezahlte Kapital, ar c'hevala isskridet dezhañ penn-da-benn ; 3. [arc'hant] eine Aktie voll einzahlen, eine Aktie vollständig einzahlen, peurdalañ ur gevran, peurbaeañ ur gevran, talañ gwerzh klok ur gevran.

Einzahler g. (-s,-) : fizier g.

Einzahlung b. (-,en) : 1. [ober] paeamant g., taladur g., taladenn b., paeadenn b., treuzkasadenn b., treuzkasadigezh b. ; eine Einzahlung leisten, paeañ, talañ, treuzkas arc'hant ; Einzahlung bei der Bank, fiziadur en ti-bank g., fiziañ en ti-bank g. ; Einzahlungen auf ein Konto vornehmen, pourvezañ ur gont ; eine Einzahlung bei der Bank leisten, fiziañ arc'hant ; Aufforderung zu weiteren Einzahlungen, goulennadenn arc'hant b., galv da gevalaoù g. ; eine neue Einzahlung ausschreiben, goulen ma vefe foñset arc'hant, ober ur galv da gevalaoù ; 2. [arc'hant fiziet] fiziad g.

Einzahlungsbeleg g. (-s,-e) : skrid-degemer g., kesouen fiziadur g.

Einzahlungsformular n. (-s,-e) : ezrevellenn fiziadur b., roll ar chekennou fiziet g.

Einzahlungsschalter g. (-s,-) : gwicedh ar fiziadurioù b.

Einzahlungsschein g. (-s,-e) : 1. ezrevellenn fiziadur b., roll ar chekennou fiziet g. ; 2. [Bro-Suis] paper-arc'hant g., talurzh post g.

einzähnen V.k.e. (hat eingezähnt) : [tekñ.] dentañ.

einzapfen V.k.e. (hat eingezapft) : 1. Wein in Flaschen einzapfen, boutailhañ gwin ; 2. [tekñ.] kloatañ, ingochañ, enaskañ.

einzäunen V.k.e. (hat eingezäunt) : kaeañ, klozañ, kaelat, peulgaeañ, peuliañ, kleuziañ, plezhenniñ ; eingezäunt, kloz ; eingezäunte Weide, kloz g.

Einzäunung b. (-,en) : 1. sklotur g., kael [lester kaeliou, kill] b., garzh b., kleuz g., peuliadur g., peulgæ g. ; 2. kaeañ g., klozañ g., kaelat g., peulgaeañ g.

einzeichnen V.k.e. (hat eingezeichnet) : 1. merkañ, aroueziañ, tresañ ; 2. [tisav.] Maße in einen Riss einzeichnen, mentlizhañ un tres ; 3. [dre astenn.] marilhañ, kaierañ, enskrivañ.

einziehig ag. : unvizek.

Einziehigkeit b. (-) : unvizegézh b.

Einzeller g. (-s,-) : [lenn.] unwerzenn b.

einzelig ag. : 1. ... ul linenn ; 2. [barzh.] unwerzenn.

Einzel n. (-s,-) : [sport] match penn-ouzh-penn g., krogad penn-ouzh-penn g. ; im Einzel, penn-ouzh-penn ; Einzel spielen, c'hoari penn-ouzh-penn.

Einzelangaben ls. : menegoù dre ar munud (a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir) ls., roadennou arbennik ls.

Einzelausgabe b. (-,en) : embannadenn distag b.

Einzelarrest g. (-s,-e) : 1. [lu] kell b. ; 2. bac'hadur en ur gell hiniennel g., prizoniadur en ur gell hiniennel g.

Einzelaufhängung b. (-,en) : [karr-tan] distroñserezh rodoù dizalc'h g., distrongserezh rodoù distroll g.

Einzelbehandlung b. (-,en) : goubarzhelañ g.

Einzelbeleg g. (-s,-e) : [yehz.] hapaks g. [*liester hapaksoù*].
Einzelbetrieb g. (-s,-e) : 1. embregerezh hiniennel g. ; 2. [R.D.A.] embregerezh prevez g.
Einzelbett n. (-s,-en) : gwele un den g. ; *zwei in ein Doppelbett umwandelbare Einzelbetten*, gweleoù gevell ls.
Einzelblatteinzug g. (-s,-züge) : [moullerez] boueta follenn-hafollenn g.
Einzeldarstellung b. (-,-en) : untaolenn b., unstudienn b.
Einzelding n. (-s,-e) : 1. tra e-unan-penn g. ; 2. hinienn b., penn den g.
Einzeldosis- : [mezeg.] ... undoen.
Einzelfall g. (-s,-fälle) : degouezh a-ziforc'h g., degouezh dibar g., degouezh dibarek g. ; *im Einzelfall, in Einzelfällen*, e troioù 'zo, e degouezhioù 'zo : [gwir h.a.] *dem Einzelfall anpassen*, hiniennaat, hiniennekaat, hiniennelaat.
Einzelfallbasis b. (-) : *auf Einzelfallbasis*, degouezh ha degouezh, hini ha hini.
Einzelfeuer n. (-s,-) : [lu] tennou distroll ls., tennou diouzh kont ls., tennou dre gont ls.
Einzelfirma b. (-,firmen) : embregerezh hiniennel g.
Einzelfrucht b. (-,früchte) : [louza.] frouezh unek str.
Einzelgänger g. (-s,-) : 1. [den] digenveziad g., den e-unan g., den en e berzh g., leue hanter dizonet g., lankon g. ; *er ist ein Einzelgänger*, hennezh a vez atav o simudiñ, ne c'houzañ den war e dro, plijout a ra dezhañ bezañ en digenvez, an distro a glask bepred, ren a ra ur vuhez digevannez, plijout a ra dezhañ bezañ en e bart e-unan, plijout a ra dezhañ chom distok diouzh an dud all, chom a ra d'ober e lankon ; 2. [loen] loen digenvez g.
Einzelgesang g. (-s,-gesänge) : [sonerezh] unkan g., unkanad g.
Einzelhaft b. (-) : bac'hadur en ur gell digenvezañ g., prizoniadur en ur gell digenvezañ g.
Einzelhandel g. (-s) : bihanwerzh g., kenwerzh a-vunut g., kenwerzh a-nebeut g., munuderezh g., trafikerezh g., gwerzh dre ar munud (dre ar munudoù, dre unanenn, dre an nebeud, a-nebeut, dre bezh, diouzh ar walenn / diouzh ar pouez) b. (Gregor) ; *wohnortnaher Einzelhandel*, kenwerzh a-dost g., kenwerzh nes g. ; *Einzelhandel treiben*, trafikañ, gwerzhañ tra ha tra, gwerzhañ dre ar munud, gwerzhañ dre an nebeud, gwerzhañ a-vunut.
Einzelhandelsgeschäft n. (-s,-e) : stal-werzh a-vunut b.
Einzelhandelskauffrau b. (-,en) : kenwerzherez a-vunut b.
Einzelhandelskaufmann g. (-s,-leute) : kenwerzher a-vunut g.
Einzelhandelspreis g. (-es,-e) : priz dre ar munud g., priz a-vunut g.
Einzelhandelsriesen ls. : [kenwerzh] dasparzherez bras g.
Einzelhändler g. (-s,-) : marc'hadour a-nebeut g., bihanwerzher g., kenwerzher a-vunut g., munuder g., gwerzher dre ar munud g., gwerzher dre ar munudoù g., trafiker g., kenwerzhour bihan g., adwerzher g.
Einzelhaus n. (-es,-häuser) : pavilhon g. ; *Einzelhaus in einem Vorort*, pavilhon bannlev g.
Einzelhaussiedlung b. (-,en) : takad pavilhonoù g.
Einzelheit b. (-,en) : munud g. ; *die Einzelheiten eines Unfalls*, amveziadou ur gwallzarvoud ls. ; *mit einer Fülle von Einzelheiten*, gant ul leizh a vunudoù ; *bis in alle Einzelheiten*, pizh-kenañ, a-hini-da-hini, hini-ha-hini, pizh-ha-pizh, pizh dre ar munud, pizh diouzh ar munud, pizh-kempenn, dre gen lies munud a zo holl, dre gen lies a vunudoù a zo holl, dre gement munud a zo holl, dre ar munud, dre ar munudoù, gant kement kraf a zo, a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir, klok ; *die Fakten in allen Einzelheiten darlegen*, displegañ ar fedoù dre ar munut ; *auf jede Einzelheit eingehen*, mont d'udb dre ar

munud, mont d'edb dre ar munudoù, goubarzhelañ, plediñ gant (ouzh, war) kement kraf a zo, studiañ pep tra dre ar munud, studiañ pep tra diouzh ar munud, displegañ just-ha-just, displegañ edb dre ar munut, displegañ edb diouzh ar munud, disec'h-añ edb, diskejañ ur c'hraf bennak, studiañ pep tra a-hini-da-hini (Gregor), kontañ edb a-hed hag a-dreuz (ent hir, ez hir), ober un danevell glok eus an darvoudoù, ober un danevell gloz eus an darvoudoù ; *wir brauchen doch nicht auf jede Einzelheit einzugehen, se n'eo ket spazh gwiz ; ersparen Sie mir die Einzelheiten, tavit din ar munudoù ; eine Erzählung mit allerlei Einzelheiten ausschmücken*, reiñ tro d'ur gontadenn.

Einzelhüten n. (-s) : [labour-douar, istor] zamid g.

Einzelinteresse n. (-s,-n) : laz prevez g., laz an-unan g., mad hiniennel g., mad an-unan g., deur hiniennel g., interest hiniennel g., interest an-unan g. ; *das Gemeinwohl und die Einzelinteressen, das Allgemeinwohl und die Einzelinteressen*, mad an holl ha mad an-unan, mad an holl ha mad an den-mañ pe an den-se en e bart e-unan.

Einzelkabine b. (-,-n) : logell wiskañ b., logell diwiskañ b.

Einzelkampf g. (-s,-kämpfe) : kann penn-ouzh-penn g./b., emgann penn-ouzh-penn g., krogad penn-ouzh-penn g.

Einzelkind n. (-s,-er) : unvab g., unverc'h b., bugel unel g., bugel nend eus nemetañ g. (Gregor), bugel unganet g., bugel hep ken all g., bugel nemetañ g., pennhêr g., pennhêrez b., minor g., minorez b., P. plog koukoug g.

Einzelleben n. (-s) : buhez en digenvez b.

Einzeller g. (-s,-) : [bev.] unkellig g. [*liester unkelliged*], unkelligeg g. [*liester unkelligeien*].

einzellig ag. : [bev.] unkellig, unkelligek, unkelligel ; *einzeliges Lebewesen*, korf unkellig g., korf unkelligek, unkellig g. [*liester unkelliged*], unkelligeg g. [*liester unkelligeien*] ; *Betriebsmechanismus einzelliger Lebewesen*, arc'hwelerez unkelligel g.

Einzelligkeit b. (-) : [bev.] unkelligegezh b.

Einzelmensch g. (-en,-en) : preveziad g., den eñ e-unan g., hinienn b., penn hini g., penn den g., unveziad g., den en e bart e-unan g.

Einzelmodell n. (-s,-e) : patrom digen g.

einzeln ag. : 1. e-unan ; *ein Einzelner*, un den eñ e-unan g., un hinienn b., ur penn hini g., ur penn den g., ur preveziad g., un den en e berzh g., un den en e bart e-unan g. ; *ein einzelner Mensch*, un den e-unan-penn g., un den e-unan hepken g., un den hepken g., un hinienn b., ur penn den g., un den en e bart e-unan g. ; *die Beschwerden eines einzelnen Lesers können doch nicht Grund genug sein, um die ganze Aufmachung einer Zeitschrift zu ändern, n'eus ket tu da dreïñ doare d'ur gelauenn evit kelo ul lenner bennak hepken* ; [mat.] *einzelner Zufallsversuch*, amprou dargouezhel g. ; 2. pep, kement ; *jeder Einzelne*, pep hini e-unan-kaer, pep hini en e bart e-unan, pep hini a-benn person, kement hini ; *das Eingehen auf die Bedürfnisse jedes einzelnen Schülers*, ar c'heleñn dre vulg g., ar c'heleñn dre benn g. ; *den Unterricht auf die Bedürfnisse jedes einzelnen Schülers abstimmen*, hiniennaat ar c'heleñn, hiniennekaat ar c'heleñn, hiniennelaat ar c'heleñn ; *sich für das Gemeinwohl einsetzen und nicht für das Wohl irgendeines Einzelnen*, klask mad an holl kentoc'h eget mad an den-mañ pe an den-se en e bart e-unan ; *die einzelnen Bestandteile*, pep elfenn digemmet diouzh ar re all b. ; *die einzelnen Teile eines Ganzen*, pep elfenn e-barzh un hollad b., kement elfenn a ya d'ober un hollad ; *die einzelnen Bände sind separat erhältlich*, tu 'zo da brenañ al levrennoù a-unanou ; 3. *Einzelne*, lod, tud 'zo, darn, hiniенноù, greunigoù a dud ls. ; *einzelne Beobachtungen*, un nebeud evezhiadennou ; *einzelne*

Trauben abpicken, einzelne Trauben essen, dibab ar rezin greunenn-ha-greunenn ; 4. [dre heñvel.] a-strew, a-stroulh, a-skign, war-skign, distroll, distag, disrann, distroll, diskrog, digevret, gloev ; einzelne Gehöfte, atantoù gloev ls., atantoù distroll ls. ; einzelnes Blatt, follenn distag b., paperenn distag b. ; 5. [dre astenn.] ins Einzelne gehen, mont d'adb dre ar munud, mont d'adb dre ar munudoù, goubarzhelañ, dispregañ dre ar munud (a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir), dispregañ kement kraf 'zo, dispregañ pizh pep tra, ober un danevell glok eus an darvoudoù, ober un danevell gloz eus an darvoudoù ; bis ins Einzelne ausarbeiten, kinklañ, peurober brav-kenañ, lipat ha peurlipat, peurgribañ, peurvegañ, turgnañ, flourañ, kalfichat. Adv. : 1. unan-hag-unan, a-unanoù, a-hiniennou, unan da unan, a unan da unan, dre unanoù, dre unanennou, pezh-hapezh, tamm dre damm, lerc'h-ouzh-lerc'h, lerc'h-war-lerc'h, lerc'h-ha-lerc'h, hini-ha-hini, a-hini-da-hini, an eil war-lerc'h egile, unan war-lerc'h an all, an eil da-heul egile, pep hini d'e dro, pep hini e dro, pep hini en e dro, diouzh tro, digevret ; die Gäste kamen einzeln, en em gavet e oa ar gouvidi unan-hag-unan, degouezhout a reas ar gouvidi pep hini d'e dro (pep hini e dro, pep hini en e dro, a-hiniennou, pezh-ha-pezh), hini-ha-hini ez erruas ar gouvidi, ar gouvidi a zegouezhas digevret ; jeder Band ist einzeln zu haben, tu 'zo da brenañ al levrennou a-unanoù ; jeder einzeln, unan-hag-unan, pep hini d'e dro, a-hiniennou, a-unanoù, hini-ha-hini, a-hini-da-hini ; einzeln hintereinander, lost-ouzh-lost, lost-ha-lost, an eil da-heul egile, lerc'h-ouzh-lerc'h, lerc'h-war-lerc'h, lerc'h-ha-lerc'h, an eil war-lerc'h egile ; 2. en distro, distok, a-gostez, distag, ez distag, en e bart e-unan, en dizarempred, en e unan ; jeder einzeln betrachtet, pep hini en e bart ; einzeln anführen, goubarzhelañ ; die zwei Punkte einzeln behandeln, die zwei Probleme einzeln behandeln, dispartiañ an daou graf.

Einzelperson b. (-,en) : preveziad g., den eñ e-unan g., hinienn b., penn hini g., penn den g., unveziad g., den en e bart e-unan g.

Einzelpreis g. (-es,-e) : priz a-vunut g.

Einzelradaufhängung b. (-,en) : [tekn.] distroñserezh rodoù dizalc'h g., distronserezh rodoù distroll g.

Einzelsänger g. (-s,-) : unkaner g.

Einzelschallkopf g. (-s,-köpf) : [mezeg.] sont unstrinkenn g.

Einzelschütze g. (-n,-n) : [lu] tennataer g., snaiper g.

Einzelsinn g. (-s,-e) : [preder., Aristoteles] santad piaouel g.

Einzelsohn g. (-s,-söhne) : unvab g. [liester unvibien], mab unganet g., pennhêr g., mab unel g., mab nemetañ g., P. plog koukoug g.

Einzelspiel n. (-s,-e) : [sport] match penn-ouzh-penn g., krogad penn-ouzh-penn g.

einzelstehend ag. : e-unan, distroll, distag, digenvez, en e bart e-unan.

Einzelstimme b. (-,n) : [sonerezh] unkan g., unkanad g.

Einzelstück n. (-s,-e) : 1. [sonerezh] unson g., unkan g., unkanad g. ; 2. pezh dibar g., pezh ral g.

Einzelteil¹ n. (-s,-e) : n. [tekn.] 1. eilpezh g., pezh erlec'hiañ g., pezh distag g. ; 2. pezh digemmet diouzh ar re all g., pezh en e bart e-unan g.

Einzelteil² g. (-s,-e) : elfenn b. ; eine Bewegung in seine Einzelteile zerlegen, dezlankadañ ur fiñv, elfennañ ur fiñv.

Einzeltochter b. (-,töchter) : unverch b., merch' unganet b., merch' nemeti b., merch' unel b., pennhêrez b., P. plog koukoug g.

Einzelunternehmen n. (-s,-) : embregerezh hiniennel g.

Einzelunternehmer g. (-s,-) : embreger hiniennel g.

Einzelverkauf g. (-s,-verkäufe) : bihanwerzh g., kenwerzh a-vunut b., kenwerzh a-nebeut b., munuderezh g., gwerzh dre ar

munud (dre ar munudoù, dre unanenn, a-nebeut, dre bezh, dre an nebeud, diouzh ar walenn / diouzh ar pouez) b. (Gregor), gwerzh dre bezh b., gwerzh a-hini-da-hini b., gwerzh tra-ha-tra b., gwerzh unan-hag-unan b., gwerzh hini-ha-hini b.

Einzelverkaufspreis g. (-es,-e) : priz a-vunut g.

Einzelvertrag g. (-s,-verträge) : emglev hiniennekaet g., kevrat dibarek b.

Einzelwahl b. (-) / **Einzelwahlsystem** n. (-s) : [pellgomz] dibaberezh ur gompagnunezh pellgomz a-raok pep pellgomzadenn g. [saozneg call-by-call].

Einzelwährung b. (-,en) unvetalegezh b. g.

Einzelwesen n. (-s,-) : preveziad g., den eñ e-unan g., hinienn b., penn den g., penn hini g., den en e bart e-unan g., person g.

Einzelwirtschaft b. (-,en) : [kenwerzh, labour-douar] armerzh-emvastañ g., emvasterezh g., klozarmerzh g.

Einzelzeitfahren n. (-) : [sport] redadenn a-benn d'an eur b., redadenn a-benn d'an amzer b.

Einzelzelle b. (-,n) : kell hiniennel b., kell un den b.

Einzelzimmer n. (-s,-) : 1. kambr hiniennel b. ; 2. [letiou] kambr un den b.

einzentrieren V.k.e. (zementierte ein / hat einzentriert) : simantañ.

einziehbar ag. : 1. [tekn., loen.] pak-dispak, astenn-diastenn, war astenn, gorre-gouziz, sav-disav, hesav, lem-laka, didennat ; nicht einziehbar, andidennat ; [loen.] einziehbare Krallen, skilfoù pak-dispak ls. ; [nij.] einziehbares Fahrgestell, kilhorou douarañ hesav ls., kilhorou douarañ pleg-displeg ls., kilhorou douarañ sav-disav ls., kilhorou douarañ gorre-gouziz ls., kilhorou douarañ pleg-displeg ls., kilhorou douarañ pak-dispak ls., redell gwinteris (gwintus, empakus) g., redell-gwint g., redell-gwinter g., redell-gwinteiz g., leurier empakus (gwinteris, gwintus) g., leurier-gwint g., leurier-gwinter g., leurier-gwinteiz g. ; 2. [arc'hant.] enkefiadus, aspiaoaudus.

einziehen V.k.e. (zog ein / hat eingezogen) : 1. lakaat da dremen, enlakaat, ebarzhiñ ; den Faden ins Nadelöhr einziehen, lakaat neud en nadoz / neudenniñ an nadoz (Gregor), lakaat an neudenn en nadoz ; Luft einziehen, enanalañ, alanañ, lonkañ e alan, tennañ e alan, sachañ e anal.

2. klask ; über etwas Erkundigungen einzahlen, en em gelaouiñ diwar-benn udb, mont da c'houlenn (da glask) titouroù diwar-benn udb, imbourc'hiñ war udb, klask disaouzan a-zivout udb, ober enklask diwar-benn udb, dastum ditouroù diwar-benn udb, pennaouiñ titouroù (ditour) diwar-benn udb, klask ditour diwar-benn udb, ditourañ udb, titouriñ udb, en em zaveiñ a-zivout udb, enklask / kemer kentel / lakaat poan da c'houzout udb (Gregor), mont da glask sklérrijenn diwar-benn udb, kelaoua.

3. herzel, prizoniañ ; einen Übeltäter einzahlen, herzel (prizoniañ) un torfedour, dastum un torfedour er c'holz, teurel un torfedour er c'holz, skeiñ un torfedour er prizon, kraouiañ un torfedour, lakaat un torfedour dindan vorailh, kas un torfedour d'ar bidouf, lakaat un torfedour er sac'h maen, kaouediñ un torfedour, lakaat un torfedour en disheol, pakañ (skeiñ, plantañ, bountañ, plomañ, kognañ) un torfedour en toull, klozañ un torfedour, lakaat klenk war un torfedour.

4. [lu] enluañ, soudardañ ; wieder einzahlen, adenluañ, adsoudardañ ; Rekruten einzahlen, enluañ (enrollañ, arouezíñ, rollañ) danvez soudarded, kas danvez soudarded d'an arme ; junge Männer in die Armee einzahlen, soudardañ paotred yaouank.

5. [gwir] durch Urteil einzahlen, lemel udb digant u.b. da-heul un disentez varnerez, kenkizañ.

6. enkefiañ ; eine Forderung einziehen, enkefiañ ur gredouriez ; Steuern einziehen, dastum tailhoù, serriñ tailhoù, serriñ droedoù, enkefiañ tailhoù.
7. lemel, tennañ, didennañ ; [arc'chant] Banknoten einziehen, tennañ bilhedoù eus red an arc'chant, lemel bilhedoù eus an amred ; Aktien einziehen, adprenañ kevrannoù.
8. dastum, empakañ, pakañ, didennañ ; die Katze zieht ihre Krallen ein, pakañ a ra ar c'hazh e skilfou ; die Schnecke zieht ihre Fühler ein, didennañ e gerniel a ra ar maligorn, pakañ e gerniel a ra ar maligorn ; die Achseln einziehen, dastum e zivskoaz ; den Kopf einziehen, a) krugañ e zivskoaz, kruzañ e zivskoaz, krizañ e chouk, lakaat e benn e chouk e gil, souchañ e benn ; b) [dre skeud.] lezel ar barr da dremen ; Vorsicht ! Zieh den Kopf ein ! diwall da benn ! - diwall ! souch da benn ! ; mit eingezogenem Kopf, kruget e zivskoaz, kruzet e zivskoaz, e benn e chouk e gil, souchet e benn ; mit aus Angst eingezogenem Kopf, krizet e chouk gantañ ha moan e revr, kruzet e zivskoaz gantañ evel ur c'hi o c'hortoz an taol da gouezhañ warnañ ; der Hund zieht den Schwanz ein, skoachañ a ra ar c'hi e lost etre e zivhar, ar c'hi a zo e lost en e c'harbedenn, izel eo lost ar c'hi.
9. [dre skeud.] den Schwanz einziehen, difoeñviñ, plegañ touchenn, mont izel e gribenn, koazhañ, bezañ diskaret e gribenn, diskanañ, bezañ kouezhet ar bannielou gant an-unan (e vannielou gantañ, he bannielou ganti h.a.), diskar e gribell.
10. [merdead.] die Netze einziehen, sevel (gorren, dizourañ, divorañ, disontiñ) ar rouedoù ; die Korbreusen einziehen, gorren ar c'hevell, sevel ar c'hevell, dizourañ ar c'hevell, divorañ ar c'hevell, disontiñ ar c'hevell ; die Segel einziehen, bordañ al lien, palankiñ al lien ; eine Fahne einziehen, diskenn ur banniel ; vor dem Wind treiben, nachdem alle Segel eingezogen wurden, mont diouel-kaer ; die Riemen einziehen, dizourañ ar roeñvoù.
11. [kirri-nij] das Fahrgestell einziehen, gwintañ (empakañ) al leurier (ar redell, ar c'hilhorou).
12. euvrañ, spluañ, treantiñ.
13. P. einen einziehen, kousket ur banne, ober ur c'hogad kousket, ober ur c'houesk, ober ur pennad kousk, ober ur pennad kousket, ober ur gouskadenn, ober ur poukad, ober ur morgouskig, ober ur mored, ober un tammig chop, ober un tammig chouk, distagañ ur pennadig, ober ur gouskadennig, ober ur mored berr, ober ur vorenn verr, ober ur voredenn, ober ur jar, distagañ ur jar, pakañ ur c'houesk, pakañ un hun, dargudiñ, moriñ, morgousket, morenniñ, morfilañ, morediñ, soubañ gouloù, mordoiñ, morgudiñ, sorenniñ, soriñ, gougousket, boemañ.
14. [bizskriverezh, moull.] endantañ, ober un endant, linkañ ; eine Zeile einziehen, kizañ ul linenn.
15. [tisav.] eine Decke einziehen, solierañ ur sal, seliñ ur sal, doublañ ur gambr.
- V.gw. (zog ein / ist eingezogen) : 1. dont e-barzh, intrañ, en em silañ ; 2. annezañ ; in die Wohnung einziehen, ober e anneze en e ranndi nevez, ober e anneze eus ur ranndi, dont d'ober e anneze en e ranndi nevez, dont da chom en e ranndi nevez, annezañ, ober e gêr en ur ranndi bennak ; 3. errout, degouezhout, kregiñ ; der Winter zieht ein, erru (deuet) eo ar goañv, emañ beg ar goañv o tont, goañv a zo, gouenn goañv a zo ganti, santet e vez diouzh ar goañv, aet eo an amzer e goañv ; [sport] ins Finale einziehen, tapout mont er gourfenn ; 4. [kegin., toaz] troiadiñ, reiñ un droiad da ; das Fett in den Teig einziehen lassen, troiadiñ an toaz, reiñ un droiad d'an toaz.
- V.em. : sich einziehen (zog sich ein / hat sich (ak./dat.) eingezogen) : 1. (ak.) : kurzhañ, koazhañ, ober e goazh, en em zastum ; 2. (ak.) : strishaat, enkaat, disteraat, nebeataat ;

3. (dat.) : sich (dat.) einen Dorn in den Finger einziehen, tapout un draen en e viz, pakañ un draen en e viz, mont d'an-unan un draen er biz (dezhañ un draen en e viz, dezhi un draen en he biz h.a.), pikañ e viz gant un draen, tapout ur pik en e viz.

Einziehung b. (-,-en) : 1. donedigezh b., enmont g., monedigezh b. ; 2. annezedur g. ; 3. [dre heñvel.] lakidigezh b., lakadur g. ; 4. enanaladenn b., enanaladur g. ; 5. harzidigezh b., bac'hidigezh b. ; 6. [lu] enluañ g., enluadur g., enrolladur g., enluadeg b., rejimantiñ g. ; 7. [kenw., tailhoù] enkefiadur g., enkefierez b., dastum g., dastumerezh g. ; Einziehung von Steuern, enkefiadur tailhoù g., dastumerezh tellou g., an dastum tellou g. ; zur Einziehung, pa vez (pa vo) paeet (enkefiet) ; 8. [bilhedoù, pezhioù moneiz] lamidigezh eus an amred b., tennañ eus an amred g. ; 9. [gwir] diberc'hennadur g., lamidigezh b., lamedigezh b., kenkizadur g. ; 10. [kimiez, gwiad.] kurzh g., kurzhañ g., kurzhadur g., strizhañ g., strizhadur g.

Einziehungsanzeige b. (-,-n) : [arc'chant.] 1. kemenn lemel g. ; 2. kemenn nullañ g. ; 3. kemenn enkefiañ g.

Einziehungsauftrag g. (-,-aufträge) : urzh enkefiañ g.

einzifferig ag. : ... ur sifr.

einzig ag. : nemetañ, nemeti, nemeto, unel, unanel, un- ; sein einziger Sohn, e vab nemetañ g., e unvab g., e vab unganet g., e vab unel g. ; seine einzige Tochter, e verc'h nemeti b., e unverc'h b., e verc'h unganet b., e verc'h unel g. ; der Einzige, der singen kann, an hini nemetañ a oar kanañ ; die Einzige, die singen kann, an hini nemeti a oar kanañ ; die Einzigen, die singen können, ar re nemeto a oar kanañ ; einziges Kind, bugel nend eus nemetañ g. (Gregor), bugel hep ken all g., bugel nemetañ g., bugel unel g., pennhêr g., pennhêrez b., P. plog koukoug g. ; einziger Erbe, pennhêr g., mab pennhêr g. ; einzige Erbin, pennhêrez b. ; der einzige verbleibende Erbe, an hêr nemetañ a van g. ; einziger Gott, Doue nemetañ g. ; es war der einzige Eingang, ne oa ken digor ; sein einziges Ziel im Leben, pal nemetañ e vuhez g. ; das ist mein einziger Wille, ne'm eus ken youl ; er war ihr einziges Kind, n'he doa ken bugel nemetañ, n'he doa nemetañ a vugale ; das Mädchen war sein einziges Kind, n'en doa ken bugel nemet e verc'h, n'en doa nemet e verc'h a vugale ; das Fernsehen ist ihre einzige Unterhaltung, n'o deus ken diduell nemet sellet ouzh ar skinwel ; einzig in seiner Art, nemedennek, nemedel, dieil, dibar, dibarek, disourt, dreist-par, unveziat, unveziaadel, unveziaidek, hep e bar, ... n'eus ket par dezhañ, eus ar seurt ne barti ket, hep e hañval, hep hañval, ... na voe gwelet nag a-raok na goude, un disparadenn anezhañ, dezhañ e-unan, dioutañ e-unan, un orin a zen, ... na vez kavet den ebet par na tost dezhañ, ... na vez kavet den ebet heñvel outañ ; der Mensch ist das einzige sprachfähige Lebewesen, bez' eo an den al loen nemetañ barrek da gomz ; das ist zu viel Arbeit für einen einzigen Menschen, re vras labour a zo evit un den ; in einem einzigen Arbeitsgang, en un tennad ; ein einziges Mal, ur wech hepken b., ur wech hepmuiken b., ur wech nemetken (hepmuket, hepmui) b., ur wech hep ken all b. ; das einzige Mal, dass ..., das einzige Mal, wo ..., ar wech nemeti ma ... ; obwohl ich schon so lange sein Nachbar bin, habe ich ihn kein einziges Mal gesehen, keit all 'zo emaoñ o chom e-kichen e di, n'em eus ket e welet c'hoazh ; es verließ kein einziger Monat, ohne dass er uns wenigstens einen Besuch abstattete, ne basee ket ur miz hep dezhañ dont d'hor gwelet ; er hat kein einziges Wort gesagt, ne rannas ket un dister ger, hennezh ne oa bet ger evitañ, hennezh ne oa bet ger ebet outañ, ne lavaras poz ebet, tevel a reas berr ; ich werde ihm kein einziges Wort darüber sagen, ne gomzin ket anv dezhañ eus an dra-se, ne gomzin ket anv dezhañ diwar-benn an dra-se ;

von mir bekommt ihr keinen einzigen Heller ! mallozh diner n'ho po-hu diganin ! ; seit drei Monaten ist kein einziger Tropfen Regen gefallen, n'eus bet greun glav ebet abaoe tri miz ; ohne eine einzige Träne zu vergießen, hep gouelañ beradenn ; keine einzige Schäfchenwolke störte den blauen Himmel, glas e oa an oabl hep an disterañ kaouledenn pe lost-kazh ouzh e varellañ ; es waren so viele Leute gekommen, dass im Saal kein einziger Platz frei war, gant ar c'hement a dud a oa deuet, ne oa ket plas ken er sal ; er versäumte keine einzige Gelegenheit, Gutes zu tun, ne c'hwite kammed d'ober ar vad, ne golle tro ebet d'ober ar vad ; ohne ein einziges Loch in der Kleidung, hep an disterañ freuz en e zilhad ; ich habe alle Bücher mitgebracht, ohne ein einziges zu vergessen, degaset em eus an holl levriou hep disoñjal nikun ; ohne einen Einzigen auszulassen, hep ankounachaat un unan, hep diskontañ nikun ; ich habe das Haus keinen einzigen Augenblick verlassen, n'on bet pennad ebet eus ar gêr, n'on bet pennad ebet diouzh an ti ; er hat keinen einzigen Fang gemacht, n'en deus ket paket ur penn hini, n'en deus tapet na foeltr na brall ; dieser Prozess ist eine einzige Farce, ar prosez-se n'eo nemet termaji, ar prosez-se n'eo nemet ur mell taol farserezh, ur prosez seurtanvet a ran-me eus ar prosez-se, c'hoariellerez a ran-me eus ar prosez-se, ar prosez-se a ra goap ouzh ar justis ; sein ganzes Gesicht war eine einzige Wunde, ne oa nemet ur gouli eus tout e zremm ; es war ein einziges Gejammer und Geweine, ne gleved nemet hirvoud, ne gleved ken tra nemet huanadouù glac'har, an hirvoudouù a save evel ur vouezh ; das Innere des Schlosses ist eine einzige Ruine, eus diabarzh ar c'hastell ne chom nemet dismantrouù, eus kreizenn ar c'hastell ne chom nemet dismantrouù ; die Beschwerden eines einzigen Lesers können doch nicht Grund genug sein, um die ganze Aufmachung einer Zeitschrift zu ändern, n'eus ket tu da dreïñ doare d'ur gelaouenn evit kelo ul lenner bennak hepken ; das Einzige, was ..., an dra nemetañ (nemetken) a gement a ... ; das ist das Einzige, was ihn uns näher bringt, n'eus nemet se en gra nes dimp ; das Einzige, was wir von ihnen verlangen, ist, dass sie uns in Ruhe lassen, ne c'houlenomp ken tra diganto nemet m'hol lezint e peoc'h, ne c'hoantaomp ken tra nemet m'hol lezint e peoc'h ; das ist das Einzige, wonach wir streben, n'ho eus ken youl ; Sie sind der Einzige, der uns noch fehlt, ne vanke nemedoc'h ; ich bin der Einzige, der an all diesem Elend schuld ist, n'eus ken kaoz nemedon hep ken all eus tout an holl valeuriou-se ; du bist doch nicht die Einzige, die leidet, estregedout o devez poan, estroc'h egedout o devez poan ; er ist der Einzige, der uns helfen kann, n'eus nemet hemañ a gement a chalfe hor sikour ; er ist der Einzige, der imstande ist, so was zu tun, eñ hepken a zo gouest d'ober se, n'eus nemetañ a gement a ve gouest d'ober se ; kein Einziger, penn-kristen ebet, kristen ebet, den ebet, penn ki ebet, hini ebet, unan ebet, nep hini ; kein Einziger kam, ne zeugas ket un unan ; kein Einziger von euch wird am Leben bleiben, ne chomo ket un unan ac'hanc'h bev, hini ebet ac'hanc'h ne chomo da ren ; es war kein Einziger da, der sich ihm nicht beugte, an holl gwitibunan a blege dirazañ, an holl gwitibunan a blege dezhañ ; kein einziger Sack wies das angegebene Gewicht auf, kein einziger Sack brachte das angegebene Gewicht auf die Waage, ne oa sac'had ebet a gement na vankfe muioc'h pe nebeutoc'h war ar pouez merket ennañ, ne oa sac'had ebet a gement na vankfe muioc'h pe nebeutoc'h a bouez warnañ, sac'h ebet a boueze just, sac'h ebet a rae krak ar pouez, amskañv e oa an holl seier ; [mat.] unel ; die einzige Lösung, an diskoulm unel g.

Adv. : *einzig und allein, hepmuiken, hepmuiket, hep-mui, na mui na nebeutoc'h, na muioc'h na nebeutoc'h, na mui na ment, na mui na ken, na mui na bihanoc'h, na mui na ket, na mui na maez ; ein einziger Augenblick, ur pennad amzer (un herraad amzer) hoalus ma'z eus unan g., ur pennad amzer (un herraad amzer) hoalus mard eus hini g.*

einzigartig ag. : *unveziadek, nemedennek, dieil, dibar, dibarek, digent, digen, ampar, diseurt, dreist-par, hep e bar, ... n'eus ket par dezhañ, eus ar seurt ne barti ket, hep e hañval, hep hañval, unveziat, unveziaadel, a-dreist par, ... na voe gwelet nag a-raok na goude, un disparadenn anezhañ, dezhañ e-unan, dioutañ e-unan, un orin a zen, ... na vez kavet den ebet par na tost dezhañ, ... na vez kavet den ebet heñvel outañ, dihañval en e vod ; jeder Mensch besitzt einen individuell einzigartigen Körpergeruch, pep den en deus ur c'hwezh korf dioutañ e-unan, pep den en deus ur c'hwezh korf dezhañ e-unan.*

Einzigartigkeit b. (-) : *unveziadegezh b., dibarelez b., dibarded b., dibarder g.*

Einzigkeit b. (-) : *unelez b.*

Einzimmerwohnung b. (-,-en) : *ranndi ur pezh b., kambr b.*

einzoomen V.k.e. ha V.gw. (hat eingezoomt) : *zoumañ war-raok.*

einzucken V.k.e. : *[kegin.] 1. poultrennañ gant sukr, sukrañ ; 2. [dre astenn.] koñfizañ, materiañ.*

Einzug g. (-s,-züge) : *1. donedigezh b., monedigezh b. ebarzhadeg b., ebarzhadenn b. ; seinen Einzug halten, degouezhout gant pompad, degouezhout evel un trechour meur ; 2. [lojeiz] annezedur g., annezedag b. ; 3. [dre astenn.] enkefiadur g., dastum g. ; Einzug von Forderungen, enkefiadur dleoù g. ; 4. [bizskriverezh, moull.] kizadur g., kizañ g.*

Einzungsbereich g. (-s,-e) : *sellit ouzh Einzungsbereich.*

Einzungsermächtigung b. (-,-en) : *[arc'hant.] aotre erlemel diwar ur gont g.*

Einzungsgebiet n. (-s,-e) : *1. takad levezon g., holgant g., kelc'h levezon g., tachennad levezon b. ; 2. [kenwerzh] Einzungsgebiet eines Geschäftszentrums, arvalva g. ; 3. [douaroniezh, dour] diazad douradurel g. ; Wassereinzugsgebiet der Donau, diazad douradurel an Danav g.*

Einzungsermächtigung b. (-,-en) : *aotre erlemel diwar ur gont g.*

einzwängen V.k.e. (hat eingezwängt) : *gwaskañ, moustrañ, stardañ, gwegan, klozañ, inkaziñ ; ich fühle mich in diesem Anzug irgendwie eingezwängt, kazelioù ar porpant-mañ (tolouù milginoù ar porpant-mañ) a zo re strizh, n'emaon ket aes er porpant-mañ, ar porpant-mañ n'en deus ket (n'eus ket) a-walch a dro ennañ, gweget e vezan er porpant-mañ ; er ist in seine Jacke eingezwängt, gwasket (gweget, inkazet) eo en e chupenn ; [dre skeud.] er ist eingezwängt wie in einem Schraubstock, paket eo e gwask an durkez.*

V.em. : **sich einzwängen** (hat sich (ak.) eingezwängt) : dont a-benn gant poan vras da vont e-barzh, dont a-benn gant poan vras da wiskañ [udb].

Einzweckmaschine b. (-,-n) : *ijinenn arbennik b.*

einzwingen V.k.e. (zwang ein / hat eingezwungen) : *lakaat da vont e-barzh dre nerzh, rediañ da vont e-barzh.*

Einzyylinder- : ... unsailh, ... unbailh.

Einzylindermotor g. (-s,-en) : *keflusker unsailh g., keflusker unbailh g.*

Eipulver n. (-s) : *[kegin.] viouù poultr ls.*

eirund ag. : *viheñvel, hirgelc'hiek, vigelc'hiek, ront en hir.*

Eirund n. (-s) : *hirgelc'h g., vigelc'h g.*

Eis¹ n. (-) : *[sonerezh] mi lemm g.*

Eis² n. (-es) : 1. skorn g., sklas str., krug g. ; *oberflächliches dünnes Eis*, skler g., klerenn b., sklas g., sklasenn b., skornenn b., krestenenn b. ; zu *Eis gefrieren*, skornañ, sklasañ, treiñ da skorn, treiñ e skorn, klerañ, klerennañ, sonnañ ; *Stück Eis*, skornenn b., tamm skorn g. ; der Fluss treibt Eis, der Fluss führt Eis, ar stér a gas skornennoù ganti, ar stér a roul skornennoù ; in Eis verwandeln, sklasañ, skornekaat ; das Eis bricht, terriñ a ra ar skorn (ar sklas, ar ch'ler) ; das Eis schmilzt, teuziñ a ra ar skorn (ar sklas, ar ch'ler) ; auf Eis gehen, riklañ war ar skorn, ruzikal ; ein Stück Eis, ur skornenn b., un tamm skorn g. ; das Eis bildet eine Brücke über die Kluft, emañ ar skorn oc'h ober pont war ar fraihl ; ein Whisky pur und ohne Eis, ur banne wiski dizour ha diskorn g. ; Champagner auf Eis legen, lakaat ar gwin-Champagn e-barzh ar skorn, lakaat ar voutailh Champagn war skorn ; Eis ist gefrorenes Wasser in festem Zustand, skorn a zo dour aet en ur stad kalet diwar ar yenien ; zerstoßenes Eis, skorn drailhet g., skorn pailhur g. ; 2. [dre skeud.] das Eis brechen, das Eis zum Schmelzen bringen, terriñ ar ch'ler a zo etre an dud, lakaat an dud en o aez (war o zu, en o bleud), tommañ empenn an dud, aezañ an dud ; 3. [dre skeud.] P. jemanden aufs Eis (aufs Glatteis) führen, kas u.b. e-barzh al lagenn, ober d'u.b. mont war skoulmoù balan (skoulmoù plouz kerc'h), kas u.b. da graoña en ur vodenn fall, bountañ u.b. en un toull fall, kas u.b. en ur gaoc'henn, lakaat u.b. en ur blegenn lous, lakaat u.b. war glaou ruz-tan, stignañ ul lindag d'u.b. ; sich auf dünnes Eis begeben, sich aufs Eis wagen, a) stagañ e varc'h ouzh ur ruilhenn fall ; b) dont (mont) war skoulmoù balan (war skoulmoù plouz kerc'h), tennañ riskloù war an-nan, kemer riskloù ; die Kuh vom Eis holen, die Kuh vom Eis kriegen, dont er-maez eus al lagenn, dont er-maez eus ar stloagenn ; 4. [dre skeud.] etwas auf Eis legen, buzhugenniñ ubd, goulerc'hiiñ d'ober ubd, daleañ d'ober ubd, daleañ ubd, deren(iñ) ubd, pellaat ubd, lezel ubd d'ober, gortoz evit ober ubd ; auf Eis liegen, bezañ a-isplih, bezañ e-perch ; 5. [kegin.] dienn-skorn g., koaven-skorn g., skornenn b. ; ein Eis mit Kaffeegeschmack, ur skornenn blaz kafe b. ; eine Stange Eis, ur skornenn b., ur varrenn skorn b. ; Eis am Stiel mit Schokoladenüberzug, eskimo® g. [leister eskimoioù®] ; eine Tüte Eis, ur ch'ornedad dienn-skorn g. ; Vanilleeis, dienn-skorn vanilha g. ; 6. [kimiezh] brennbares Eis, hidrat metan g.

Eisablagerung b. (-) : [hinouriez] ardiñvad skorn g.

Eisabweiser g. (-s,-) : [piler pont] rakstaonenn-bont b.

Eisaufbruch g. (-s,-brüche) : diloc'h g., diskorn g., diskornadeg b., tarzh-sklerenn g., diglerañ g. ; der Eisaufbruch hat begonnen, emañ ar skorn o tiloc'hiañ, diloc'het eo ar stér.

Eisbahn b. (-,en) : leurenn-riklañ b., rikladenn b., klerenn b., poull-riklañ g., poull-ruzikat g.

Eisbank b. (-,bänke) : skorneg b., bank skorn g., morskorneg b., morglereg b., klereg-vor b.

Eisbär g. (-en,-en) : [loen.] arzh gwenn g.

Eisbecher g. (-s,-) : 1. [kenwerzh] podig dienn-skorn g. ; 2. [kegin.] kibad dienn-skorn b.

Eisbein n. (-s,-e) : [kegin.] jaritell voc'h b., morzhedig-hoc'h b.

Eisberg g. (-s,-e) : skorngrec'h g., skorngrec'hienn b., ijsberg g. ; *Tafeleisberg*, skorngrec'h taoliëk g.

Eisbeutel g. (-s,-) : sac'h skorn g.

Eisbildung b. (-,en) : frimañ g., riellañ g., skornañ g., skornerezh g., skornadur g.

Eisblock g. (-s,-blöcke) : tolzenn skorn b.

Eisblume b. (-,n) : fleur skorn str. ; Eisblumen bedecken die Fensterscheiben, fleuriennet eo ar gwer gant ar skorn ; mit Eisblumen überzogen, frimet, revet.

Eisbock g. (-s,-böcke) : [piler pont] rakstaonenn-bont b.

Eisbohrkern g. (-s,-e) : karotezenn skorn b.

Eisbombe b. (-,n) : [kegin.] bombezenn dienn-skorn b., bombezenn skorn b.

Eisbrecher g. (-s,-) : 1. [merdead.] skorndorrer g. ; 2. [piler pont] rakstaonenn-bont b.

Eisbruch g. (-s,-brüche) : diskorn g., diskornadeg b., diloc'h g., tarzh-sklerenn g., diglerañ g. ; der Eisbruch ist eingetreten, emañ ar skorn o tiloc'hiañ, diloc'het eo ar stér.

Eischale b. (-,n) : klor vi str., klos vi str., plusk ar viòù str., klorenn b., klorenn vi b., pluskenn ur vi b. ; Innenmembran einer Eischale, pluskennig ar vi b.

Eischnee g. (-s) : [kegin.] viòù en erc'h ls., gwenn-vi trapet g. ; dem Eischnee mit einer Prise Salz mehr Konsistenz geben, stardañ ar gwennoù.

Eiscreme b. (-) : [kegin.] dienn-skorn g., koaven-skorn g.

Eisdecke b. (-,n) : sklasenn b., gwiskad skorn g. ; er hat die Stange durch die Eisdecke durchgestoßen, er hat mit seiner Eisenstange die Eisdecke durchstoßen, trebarzhet en doa ar gwiskad skorn gant e varrenn houarn.

Eisdiele b. (-,n) : ti dienn-skorn g., ti koaven-skorn g.

Eisdielenbesitzer g. (-s,-) / **Eisdieleninhaber** g. (-s,-) : marc'hadour dienn-skorn g., marc'hadour koaven-skorn g.

eisen¹ V.dibers. (hat geeist) : es eist, reviñ a ra, skornañ a ra, riellañ a ra, klerañ a ra, rev a zo.

Eisen² n. (-s,-) : 1. houarn g. [liesterhern], hernaj g., houarnenn b. ; schmiedbares Eisen, houarn goveliadus g. ; brüchiges Eisen, houarn pailhurek g., houarn bresk / houarn torrus / houarn trenk (Gregor) ; weiches Eisen, houarn gwenv / houarn dous (Gregor) g. ; altes Eisen, kozh houarn, kozh hernaj g., houarnaj g., drailhajoù houarn ls. ; rot glühendes Eisen, houarn ruz g. ; aus Eisen, ... houarn ; [tekn.] ein Eisen stauchen, morzholiañ un tamm houarn teuz evit e c'hwezañ, c'hwezañ un houarnenn a daolioù morzholañ ; Eisen schmieden, goveliañ houarn ; Eisen warm schmieden, skeiñ war an houarn tomm, skeiñ war an tomm ; das Eisen biegsam machen, gwevnat an houarn ; Eisen weichglühen, soublañ houarn ; mit Eisen beschlagen, houarnañ, houarnennañ, hernajiñ, minellañ boutouù, lakaat klavenn war ul lietenn, klaviañ ; Eisen hämmern, morzholiañ houarn ; Eisen strecken, Eisen walzen, follennañ houarn, ruihañ houarn, laonenniñ houarn ; Eisen aus Erz gewinnen, kenderc'hañ houarn diwar gailh, danzen houarn diwar gailh ; die Sense ist aus Eisen hergestellt, ar falc'h a zo houarn ; die Meeressluft zersetzt das Eisen, kregiñ a ra aer ar mor en houarn ; unter Einwirkung von Sauerstoff und Feuchtigkeit setzt das Eisen Rost an, diwar oksidadir (diwar labour an oksigen hag ar glebor) e teu mergl war an houarn ; [dre skeud.] ein heißes Eisen, un afer skoemp b., un dra skoemp ober gantañ g., ur gwall c'hoari g.

2. [binvioù] Bügeleisen, distennerez b., fer g., houarn da zistennañ g. ; Löteisen, souderEZ b., fer soudañ g. ; Hufeisen, houarn-marc'h g.

3. [barzh.] kleze g., dir g. ; jemandem das Eisen durch die Brust stoßen, sankañ e gleze e bruched u.b., plantañ e gleze e korf u.b., toullgoañ u.b. gant e gleze, houarn lazhañ u.b.

4. [troiòù-lavar] einen Gefangenen in Eisen legen, lakaat an houarn ouzh treid ur prizoniad, potailhañ ur prizoniad, lakaat potailhoù houarn ouzh izili ur prizoniad, lakaat ur prizoniad ouzh ar c'hefiou, gwaskañ izili ur prizoniad er c'hefiou, lakaat kefioù ouzh daouarn hag ouzh treid ur prizoniad, houarnañ ur prizoniad, hualañ ur prizoniad ; zum alten Eisen werfen, a) reputuiñ, stlepel war ar wrimenn, lakaat a-gosteZ, teuler a-gosteZ (d'ar blotoù, war an teil, d'ar bern), skeiñ er blotoù, reputañ, lakaat a-stal-gosteZ ; b) lakaat [u.b.] er-maez eus ar c'hoari, lakaat [u.b.] war e dorchenn vihan ; zum alten Eisen

gehören, bezañ erru kabach' gant ar gozhni, bezañ diskaret gant ar gozhni, bezañ graet e reuz gant an-unan ; mehrere Eisen im Feuer haben, na vezañ Morse tapet berr, bezañ ur Fañch an itriku eus an-unan, bezañ hiroc'h e vrec'h eget e vañch, kaout penn-brech', bezañ gwriet a finesaoù, bezañ finoc'h eget kaoc'h louarn, bezañ leun e sach'a widre, bezañ ur mailh louarn, bezañ hir troioù e gordenn, bezañ kant tro en e gordenn, bezañ finesaoù ouzh en ober, bout tro en e laezh, bezañ ur sifelenn a zen, bezañ un den gweet e hentoù, bezañ fil en an-unan, kaout fil, bezañ tro en e gordenn, bezañ un ebeul, bezañ ur fouin, bezañ ur sapre den kordet, bezañ un higenn a zen, bezañ un hinkin a zen, na vezañ un hanter c'henoueg, bezañ bet meret e bleud tanav, bezañ bet darbet d'an-unan mont da louarn, bezañ diouzh ar mintin, bezañ bet e benn o stekiñ er wezenn bellañ, bezañ ul labous a zen, bezañ itriku tout, bezañ korvigell en e gorf, bezañ ul louarn kozh, bezañ ul luban, bezañ korvigell en e gorf, bezañ ur sac'had korvigelloù gant an-unan ; er ist wie von Eisen, hemañ a ra ruskenn vat, kreñv eo evel ur marc'h, yac'h eo evel un tach, hennezh a zo yac'h evel ar beuz ; [kr-] man muss das Eisen schmieden, so lange es warm ist, dre m'eo tomm an houarn eo skeiñ waranañ - ret eo skeiñ war an tomm pa vez ruz an houarn - ret eo skeiñ war an houarn keit ha ma vez tomm - pa vez avel eo nizat, pa dorr an avel eo tamouezat - pa vez avel eo gwentañ - kaout un dro vat d'ober un dra ne c'houlenn ket chom da varchata - pa vez ar c'hazh da foetañ, e foetañ diouzhtu eo ar gwellañ - pa vez gedon eo gedona ; Not bricht Eisen, ouzh red, harz ebet - erru ur gont a vez, ez a ar paour e gouez - tremen pa vez, tremen pa na vez, ha tremen ordinal 'zo re ; kaltes Eisen hämmern, komz ouzh tud hag a ra skouarn vouzar (hag a stank o divskouarn), mont e gomzoù gant an avel, mont e gomzoù e puñs an avel, kouezhañ e gomzoù war an douar, komz evit ar c'helien, komz ouzh Yann dibalamour (ouzh tud eus Kerskouarneg), komz ouzh pennoù bouzar, komz ouzh tud na selaouont na kuzul na kelenn ebet, komz ouzh tud na reont van ebet.

Eisen- : ... houarn, [eisenhaltig] houarnek, [das Eisen betreffend] houarnel.

Eisenabfälle ls. : 1. livnadur houarn g., bleud-livn g. ; 2. [dre astenn.] kozh houarn, kozh hernaj g., houarnaj g., drailhajou houarn ls.

eisenartig ag. : houarnheñvel, e doare an houarn, a-zoare gant an houarn, a-seurt gant an houarn, houarnek.

Eisenausbau g. (-s,-bauten) : [mengleuz.] harpelloù metal ls.

Eisenbahn b. (-,en) : 1. hent-houarn g. ; mit der Eisenbahn fahren, mont gant an tren ; früher kam die Eisenbahn hier durch, gwechall e tremene an tren (an hent-houarn) dre amañ ; er arbeitet bei der Eisenbahn, er ist bei der Eisenbahn, emañ war an hent-houarn, emañ o labourat en hent-houarn ; [istor] die Kap-Kairo-Eisenbahn, an hent-houarn treuzafrikan g. ; 2. [dre skeud.] P. es ist höchste Eisenbahn, despailh a zo, poent bras eo, tremen poent eo, tremen pred eo, mall 'zo, kozh poent eo, gwall boent eo, milboent eo, mil mall eo, pase mall eo, tremen mall eo, mall bras eo, mall-mall eo, gwall vall eo, poentoc'h eget poent eo, despailh eo, poent eo kabalat, pase poent eo, en em zifretañ 'zo ret, n'eo ket a-walc'h, koulsoc'h eget koulz eo.

Eisenbahn- : houarmhentel, ... an hent-houarn, ... hent-houarn.

Eisenbahnanschluss g. (-es,-schlüsse) : 1. hent-houarn gougediañ g. ; 2. tren kevreet g., tren keneren g.

Eisenbahnarbeiter g. (-s,-) : henthouarnour g., paotr-an-hent-houarn g.

Eisenbahnausrüstungen ls. : aveadur houarnhentel g.

Eisenbahnbetrieb g. (-s,-e) : embregerezh hent-houarn g.

Eisenbahnbrücke b. (-,-n) : pont hent-houarn g.

Eisenbahndamm g. (-s,-dämme) : savenn hent-houarn b.

Eisenbahner g. (-s,-) : henthouarnour g., paotr-an-hent-houarn g. ; die Eisenbahner, paotred an hent-houarn ls.

Eisenbahnerin b. (-,-nen) : henthouarnourez g.

Eisenbahnhäfe b. (-,-n) : lestr-treizh treniouù g.

Eisenbahnfahrplan g. (-s,-pläne) : euroù an treniouù ls.

Eisenbahnfracht b. (-,-en) : fred hent-houarn g.

Eisenbahnfreifahrt b. (-,-en) : aotre beajiñ evit netra g.

Eisenbahngesellschaft b. (-,-en) : kompagnunezh hent-houarn b.

Eisenbahngleis n. (-es,-e) : hent-houarn g., roudennouù ls.

Eisenbahnknotenpunkt g. (-s,-e) : kejlec'h hentoù-houarn g., klom houarnhentel g., kroazva houarnhentel g., kedlec'h houarnhentel g.

Eisenbahnkreuzung b. (-,-en) : treuzenn hent-houarn b., treuzenn a-rez b.

Eisenahnlinie b. (-,-n) : houarnlinenn b., linenn hent-houarn b., linenn houarn b. ; Eisenahnlinie zweiten Ranges, eillinnenn b. ; eine Eisenahnlinie anlegen, diazezañ ul linenn hent-houarn ; an der Stelle, an der die Landstraße auf die Eisenahnlinie trifft, e kej an hent kirri ouzh an hent-houarn.

Eisenbahnnetz n. (-es,-e) : rouedad hent-houarn b. ; französisches regionales Eisenbahnnetz RER, rouedad herrek rannvroel b.

Eisenbahnpolizei b. (-,-en) : polis an hent-houarn g.

Eisenbahnschanke b. (-,-n) : b. : kael an dreuzenn hent-houarn b., kloued an dreuzenn hent-houarn b.

Eisenbahnschwelle b. (-,-n) : treuzell b., treuzellenn b., treuzenn b., treuz g.

Eisenahnstrecke b. (-,-n) : houarnlinenn b., linenn hent-houarn b., linenn houarn b. ; einspurige Eisenahnstrecke, unroud g.

Eisenbahntarif g. (-s,-e) : prizioù an tikedouù ls.

Eisenbahntransport g. (-s) : dezougen dre hent-houarn g.

Eisenbahnüberführung b. (-,-en) : treuzenn laez b., pont a dreuz un hent-houarn g.

Eisenbahnübergang g. (-s,-gänge) : treuzenn hent-houarn b., treuzenn a-rez b.

Eisenbahnverbindung b. (-,-en) : hent-houarn gougediañ g., kehent dre hent-houarn g.

Eisenbahnvergünstigung b. (-,-en) : priz gwellvezel g.

Eisenbahnverkehr g. (-s) : 1. treizhid dre hent-houarn g., houarndreizhid g. ; 2. dezougen dre hent-houarn g.

Eisenbahnwagen g. (-s,-) : bagon b., bagoniad b., karr-houarn g.

Eisenbahnwesen n. (-s) : gwazerezh an hentoù-houarn g.

Eisenband n. (-s,-bänder) : [tekñ.] lietenn houarn b. ; Eisenband für Holzschuhe, fretenn b. ; Holzschuhe mit einem Eisenband versehen, fretañ botoù-koad, kelc'hiañ botoù-koad, kilhañ botoù-koad, fretenniñ botoù-koad.

Eisenbart g. (-s) : [dre skeud.] Doktor Eisenbart, triakler g., bamer g., diskonter g.

Eisenbau g. (-s,-ten) : [tisav.] savadur metal g.

Eisenbauwerkstatt b. (-,-stätten) : stal-labour fardañ frammou metal b.

Eisenbearbeitung b. (-,-en) : labour an houarn g., houarnjinennañ g.

Eisenbergwerk n. (-s,-e) : houargleuz b., mengleuz houarn b., houarneg b. [/iester houarnegi].

Eisenbereifung b. (-,-en) : bandenn garr b., kelc'h ar rod-karr g.

Eisenbeschlag g. (-s,-schläge) : hernaj g., houarnaj g., houarnadur g., houarnenn b., houarn g., klaouenn b., klaoutenn b., klav g., klavenn b., gwisk houarn g., houarnwisk g.

g. ; die Eisenbeschläge von einer Kiste lösen, die Eisenbeschläge von einer Kiste entfernen, dishouarnañ ur c'houfr.

eisenbeschlagen ag. : houarnet, houarnennet, houarnwisket, klaviet ; eisenbeschlagene Truhe, koufr houarnet g. ; eisenbeschlagene Schuhe, botoù minellet ls.

Eisenbeton g. (-s) : simant houarnet g., simant kreñvaet g., beton houarnet g.

Eisenblech n. (-s,-e) : houarn-gwenn g., tol str., follenn-houarn b., feilhenn houarn b., houarn kannet g.

Eisen-, Blech- und Metallfabrik b. (-,en) : minterezh b.

Eisen-, Blech- und Metallindustrie b. (-) : minterezh g.

Eisendraht g. (-s,-drähte) : orjal str., neud houarn g., neud orjal g. ; ein Stück Eisendraht, un tamm neud-orjal g., un orjalenn b.

Eisenerz n. (-es,-e) : [maenoniezh] kailh houarn g., maen houarn g. ; Eisenerz aufbereiten, danzen kailh houarn.

Eisenerzbergwerk n. (-s,-e) : houargleuz b., mangleuz houarn b., houarneg b. [liester houarneg].

Eisenerzfelder ls. : tachennoù kailh houarn ls., kailhegi ls., kailhegoù ls.

Eisenerzgrube b. (-,n) / **Eisenerzmine** b. (-,n) : houargleuz b., mangleuz houarn b., houarneg b. [liester houarneg].

Eisenfeilsämpfe ls. : bleud houarn g.

Eisenfresser g. (-s,-) : [dre skeud.] fringer g., brabañser g., pezh gloriis g., boufon g., pabor g., fougaser g., balpour g., glabouser g., fougeer g., kankaler g., toner g., bugader g., brammer g., braller g., braller e gloch' g., mailhard g., bogolier g., kañfard g., konikl g., straker g., poufer g., pompadore g., foënvour g., toull-ourgouilh g., toull-lorc'h g., c'hwezher g., gedonaer g., brogoier g., breser g., breser kaoc'h g., kagaler g., teleg g., bern teil g., gaoleg g., moliac'h'our g., torodell g., bern trein g., lorc'heg g., lorc'henn b., den a lorc'h g., stadenn b., pompoülig g., P. sac'h-ourgouilh g., sac'h-c'hwezh g., sac'h-moged g., bod-avel g., brammsach' g., marc'h-kaoc'h g., marc'h-mel g., hejer-e-doull g., fougaser brein g., koantat pabor g., kac'her polos g., kac'her kanetinier g.

eisenführend ag. : houarnek, houarnus, siderolitek.

Eisengehalt g. (-s) : bec'h houarn er c'haill g., kementad houarn er c'haill g.

Eisengerippe n. (-s,-) / **Eisengerüst** n. (-s,-e) : framm houarn g., frammad houarn g., frammadur houarn g.

Eisengießerei b. (-,en) : teuzerezh houarn b.

Eisengitter n. (-s,-) : porrastel g.

Eisenglanz g. (-es) : [kimiezh] galen houarn g.

Eisengräber g. (-s,-) : medalenner g.

Eisenguss g. (-es,-güsse) : potin g., teuz g., houarn-teuz g.

Eisengussstück n. (-s,-e) : pezhienn botin b., pezhienn houarn-teuz b.

eisenhaltig ag. : 1. houarnin ; eisenhaltiges Wasser, dour merglet g., dour-mergl g., dour ruz g. ; 2. houarnek, houarnus, siderolitek ; eisenhaltiges Gestein, karregad houarnus b. ; eisenhaltiges Erz, kailh houarnus g.

Eisenhammer g. (-s,-hämmер) : 1. morzhol govel g., morzhol marichal g., govelierez b. ; 2. morzhol-plader g., pilouer-tan g., horzh-tan b., govelierez b. ; 3. govel b.

Eisenhändler g. (-s,-) : houarnajer g., houarner g., kinkailher g.

Eisenhandlung b. (-,en) : 1. [micher] kinkaiherezh g., houarnerezh g. ; 2. [stal-werzh] kinkaiherezh b., houarnerezh b.

Eisenharke b. (-,n) : rastell houarn b.

eisenhart ag. : kalet evel an houarn.

Eisenhochbau g. (-s,-ten) : [tisav.] savadur metal g.

Eisenhut g. (-es,-hüte) : 1. [istor] tog-houarn g. ; 2. [louza.] blauer Eisenhut, louzaouenn-ar-flemm b. ; gelber Eisenhut, louzaouenn-ar-bleiz b. ; 3. [ardamezouriezh] brizh g.

Eisenhut-Hahnenfuß g. (-es) : [louza.] louzaouenn-ar-vamm b.

Eisenhütlein n. (-s,-) : [ardamezouriezh] brizh g.

Eisenhütte b. (-,n) : labouradeg oberiañ houarn b., teuzerezh houarn b., govel b.

Eisenhüttenanlage b. (-,n) : teuzerezh houarn b.

Eisenhüttenkunde b. (-) : houarnoriezh b., metalouriezh an houarn b.

Eisenhüttenwerk n. (-s,-e) : labouradeg oberiañ houarn b., teuzerezh houarn b.

Eisenindustrie b. (-,n) : houarnerezh g., ijinerez an houarn g., metalouriezh an houarn b. ; in Meeresnähe niedergelassene Eisen- und Stahlindustrie, houarnoriezh aod b.

Eisenkern g. (-s,-e) : [tredan.] kraoñenn houarn b.

Eisenkies g. (-es) : [kimiezh] pirit houarn g.

Eisenkram g. (-s) : [gwashaus] kozh houarn, kozh hernaj g., houarnaj g., draihajoù houarn ls.

Eisenkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] 1. kroazig b., barlen b., louzaouenn-ar-groaz b. ; 2. [Hyssopus officinalis] sikadez g.

Eisenkrauttee g. (-s) : dour diwar varlen g.

Eisenmangel g. (-s) : [mezeg.] negez houarn b.

Eisenmasse b. (-,n) : [metal.] houarn-teuz g.

Eisenoxid n. (-s) : [kimiezh] oksidenn houarn b.

Eisen(II,III)-oxid : [kimiezh] oksidenn vagnetek b.

Eisenpfeiler g. (-s,-) : post houarn g. [liester postoù houarn, pester houarn], piler houarn g., peul houarn g.

Eisenplatte b. (-,n) : plakenn barlak b., plakenn houarn b., direnn b.

Eisenpräparat n. (-s,-e) : [kimiezh] aozadenn houarn-diazaset b.

Eisenquelle b. (-,n) : eien dour mergl str., eien dour merglet str., eien dour ruz str.

Eisenrechen g. (-s,-) : rastell houarn b.

Eisenreifen g. (-s,-) / **Eisenring** g. (-s,-e) : kelc'h houarn g., kelc'henn houarn b., kelc'henn houarn b., kerl houarn g., kerlenn houarn b., lagadenn houarn b., ruilh houarn g., ruilhenn houarn b., ruilhodenn houarn b., kant houarn g., troenn houarn b., fred houarn g., organell b., ailhedenn b. ; Holzschuhe mit einem Eisenreifen (mit einem Eisenring) beschlagen, fretañ botoù-koad, kelc'hiañ botoù-koad, kilhañ boutouù-koad, fretenniñ botoù-koad.

Eisenscharnier n. (-s,-e) : koubledenn b., koubled g., koubl g., mudurun b.

Eisenschimmel g. (-s,-) : [loen.] march' rouan g.

Eisenschlacke b. (-,n) : kaoc'h-houarn g., kenn g., koc'hien str., kenn-houarn g., skant-houarn str.

Eisenschneider g. (-s,-) : kizeller g., medalenner g.

Eisenschuh g. (-s,-e) : [harnez-brezel, istor] troadwisk g.

eisenschüssig ag. : houarnek, houarnus.

Eisenstäbe ls. : skolpennoù houarn ls.

Eisenstahl g. (-s,-stähle) : barrenn houarn b., bazh-houarn b., loc'h houarn g., gwaleññ houarn b., gwaleññ houarn b.

Eisenstahlwerk n. (-s,-e) : fautadeg b. [liester fautadegoù].

Eisenstange b. (-,n) : barrenn houarn b., bazh-houarn b., loc'h houarn g., gwaleññ houarn b., gwaleññ houarn b.

Eisenstift g. (-s,-e) : klaouenn b., klaoutenn b.

Eisenträger g. (-s,-) : treust metal g., treust houarn g., sol houarn b., goudreust houarn g.

Eisentrichter g. (-s,-) : founilh houarn g., hinkin houarn g.

Eisen- und Kurzwaren ls. : kinkailherezh g.

Eisen- und Kurzwarengeschäft n. (-s,-e) : kinkailherezh b.

Eisen- und Kurzwarenhändler g. (-s,-) : kinkailher g.

Eisen- und Kurzwarenindustrie b. (-) : kinkailherezh g.

Eisen- und Nichteisenmetalle ls. : metaloù houarnus hag amhouarnus ls.

Eisen- und Stahl... : houarnouriel, houarnouriezhel.

Eisen- und Stahlindustrie b. (-) : siderurgiezh b., houarnouriezh b., metalouriezh b., ijenerzh an houarn g., houarnerezh g., ijinerezh an dir g., direrez g. ; *in Meeresnähe niedergelassene Eisen- und Stahlindustrie*, houarnouriezh aod b. ; *Komplex der Eisen- und Stahlindustrie*, kemplezh houarnouriel g.

Eisenverbindung b. (-,en) : kendeuzad houarn-diazezet g., kediad houarnin g.

Eisenverhüttung b. (-,en) : houarnouriezh b.

Eisenvitriol n. (-s,-e) : [kimiezh] sulfat houarn g.

Eisenwaren ls. : hernaj g., houarnaj g., hern ls., kinkailhez g.

Eisenwarenhändler g. (-s,-) : kinkailher g., houarnajer g., houarner g.

Eisenwarenhändlerberuf g. (-s) : kinkailherezh g., houarnerezh g.

Eisenwarenhandlung b. (-,en) : kinkailherezh b., houarnerezh b.

Eisenzacke b. (-,n) : [arzhouarnerezh] fleurenn b.

Eisenzeit b. (-) : [ragistor] marevezh an houarn g., oadvezh an houarn g.

Eisenzink n. (-s) : [kimiezh] zink houarn g.

eisern ag. : 1. ... houarn ; *eiserne Gitter*, kili houarn ls. ; *eisernes Kreuz*, kroaz houarn b. ; 2. [mezeg.] *eiserne Lunge*, skevent dir str., adskevent str. [*ardivink skoazellañ evit ar skevenf*] ; 3. *eiserne Zeitalter*, a) [mojenn.] oad houarn g. ; b) [dre skeud.] marevezh an diskar g. ; 4. [lu] *eiserne Ration*, bitailh da gemer ma vez ret nemetken g., bouetadenn sikour b., lodenn-voued sikour b. ; 5. [kenw.] *eiserner Bestand*, kementad pourveziou à vez kavet atav er vagazenn g. ; 6. [istor] *der eiserne Vorhang*, ar rideoz houarn g., ar speur houarn b. ; 7. [dre skeud.] divrall, strizh, nerzhék ; *er hat eine eiserne Gesundheit*, ar vuhez a darzh eus e izili, yac'h eo evel ar beuz, yac'h eo evel un tach, yac'h-pešk eo, yac'h eo evel ur pesk, yac'h eo evel ur pesk en dour, yac'h eo evel ur c'hloch', dibistig eo, diampech eo, distag eo diouzh pep kleñved, hennezh a ra ruskenn vat, yac'h-beuz eo, yac'h-kloc'h eo, yac'h-bloc'h eo, yac'h-bev eo, yac'h-frev eo, hennezh a zo ur bouilh den, hennezh a zo diwanderioù, hennezh a zo aes war e ahelou ; *er hat eiserne Muskeln*, hennezh a zo houarn ; *eiserner Wille*, youl start (disauzan, dibleg, divrall, rankles, didrec'h, didrec'hus) b., bolontez didrec'h b., mennerezh kreñv-meurbet g. ; *eiserne Faust*, *eiserne Hand*, *eiserner Griff*, dorn dir g. ; *mit eiserner Hand herrschen*, *mit eiserner Faust vorgehen*, *mit eiserner Hand vorgehen*, *mit eisernem Griff vorgehen*, bezañ dir e graban, bezañ start a zorn, ober e renkoù en ur vro ; *Politik der eisernen Faust*, politikerezh kaset en-dro gant un dorn dir g., politikerezh morzhol g., renadur hag a oar kaout krog, renadur start ha strizh g. ; 8. [dre skeud.] *eine eiserne Reserve haben*, kaout ur blankig bennak en armerzh, mirout un azdov en ti, mirout ur skudellad laezh a-benn koan, [d'ar beure eo goro ar c'havr evit ober soubenn d'an noz], mirout ubd a-benn antronoz, mirout ur gwenneg bennak a-benn antronoz.

Eiseskälte b. (-) : riv lemm g., yenijenn but b., yenijenn zu b., yenijenn rip b., yenien yud b., amzer yen-put b., amzer but b., amzer yen-ki b., amzer yen-chas b., amzer yen-sklas b., amzer sklasus b., amzer yen-skorn b., amzer yen-du b., amzer rip, morfont g., morfontadur g., yenijenn a grog en dud b.

Eisfabrik b. (-,en) : skornerezh b.

Eisfach n. (-s,fächer) : komvod skornañ g.

Eisfeld n. (-s,er) : skornvaez g., morskorneg b., klereg-vor b., morglereg b., sklereg b., skorneg b.

Eisfläche b. (-,n) : gorread skornet g., klereg b., skorneg b., skler g., sklereg b.

Eisflocken ls. : pailhur skorn str.

Eisflunder b. (-,n) : [loen.] jelinenn [*liester jelinec*] b., ainez b. [*liester ainezed*], lizenn [*liester lizenned*] b.

eisfrei ag. : diskorn.

Eisfuchs g. (-es,-fuchse) : [loen.] louarn Arktika g. [*liester lern Arktika*].

Eisgang g. (-s) : diloc'h g., diskorn g., diskornadeg b., tarzh-sklerenn g., diglerañ g. ; *der Eisgang ist eingetreten*, emañ ar skorn o tiloc'hñ, diloc'het eo ar stêr.

eisgekühlt ag. : ... skorn, skornet, yen.

Eisgrotte b. (-,n) : skornlec'h g., klerennlec'h g., ti-yen g.

Eishammer g. (-s,-hämmер) : morzhol-pig g.

Eishändler g. (-s,-) : 1. marc'hadoù dienn-skorn g., marc'hadoù koaven-skorn g. ; 2. skomer g., marc'hadoù brikennoù skorn g.

Eisheilige(r) ag.k. g. : *die drei Eishiligen*, ar Sent Skorn (d'an 11/12/13 a viz Mae) ls.

Eishockey n. (-s) : [sport] hoke war skorn g.

Eishöhle b. (-,n) : skomlec'h g., klerennlec'h g., ti-yen g., sklaserezh b.

eisig ag. : 1. skornet, skorn, sklas, yen-sklas, yen-skorn, yen-du, yen-ki, skornus, sklas, sklasus, kalet, rip, put ; *eisige Luft*, aer but g., aer yen-sklas g. ; *eisiger Winter*, goañv kalet g., goañv rip g. ; *dieser eisige Wind geht einem durch Mark und Bein*, an avel yen-sklas-se a grog en dud ; *gestern Nacht war es trocken und eisig kalt*, dec'h da noz en doa krazet ; *eisige Kälte*, riv lemm g., yenijenn but b., yenijenn zu b., yenijenn rip b., yenien yud b., yenijenn bikotus b., amzer yen-put b., amzer but b., amzer yen-ki b., amzer yen-chas b., amzer yen-sklas b., amzer sklasus b., amzer yen-skorn b., amzer yen-du b., amzer rip, morfont g., morfontadur g., yenijenn a grog en dud b. ; 2. [dre skeud.] teuc'h, yen-skorn, yen-sklas ; *eisiges Schweigen*, tav yen-skorn g., tav yen-sklas g. ; *eisiger Empfang*, degemer yen-skorn (yen-sklas, teuc'h, treut, dic'hras) g. ; *eisig empfangen werden*, kavout fas koad.

Eiskaffee g. (-s) : [kegin.] kafe mod Liège g., kafe giz Liège g.

eiskalt ag. : 1. yen evel ar skorn, yen evel ar sklas, yen-sklas, yen-skorn, yen-du, yen-ki, yen-rip, skornus, sklasus, sklas, rip, put, rivus, treut, yen evel an erc'h ; *es ist eiskalt*, yen-du eo, yen-du eo anezhi, yen-skorn eo, yen-skorn eo an amzer, rip eo an amzer, yen-kalet eo, yen-ki eo, yen-chas eo, yen-rip eo, yen-sklas eo anezhi, riv bras a zo, riv bras a ra, amzer but a ra, amzer rip a ra, amzer sklasus a ra, yen eo ken ma rip, gwashat eo yen ! ; *bei diesem Wind bekam ich eiskalte Ohren*, an avel rip-se a sklace va divskouarn, sklaset e oa va divskouarn gant an avel rip-se, gant an avel rip-se e oa va divskouarn o skornañ ; *eiskalter Wind*, avel but g., avel rivus g., avel skorn g., avel sklas g. ; *trockener eiskalter Wind*, avel rip g., avel dreut g., avel yen ha spelc'hus g., spinac'henn b. ; *gestern Nacht war es trocken und eiskalt*, dec'h da noz e oa rip an amzer, dec'h da noz en doa krazet ; *trockenes eiskaltes Wetter*, amzer yen ha spelc'hus b. ; *eiskalt servieren*, *eiskalt auftischen*, servijout yen-sklas, servijout yen-skorn ; 2. es läuft mir eiskalt über den Rücken, ober a ran ur skrijadenn, treantet

eo va c'halon gant ar spont / gant an aon (Gregor), ur gridienn a hej ac'hanoñ, tremen a ra an Ankoù dreiston, mont a ra an Ankoù dreist din, tremen a ra an Ankoù drezon, tremen a ra an Ankoù dre va chouk, ur gridienn a red a-hed (hed, dre hed) va livenn-gein, santout a ran ur gridienn o redek dre va c'horf, santout a ran ar spont o tremen dre va izili, dont a ra ur c'hwezenn-yen dreiston (ennon, warmon), ur c'hwezenn-yen a red a-hed (hed, dre hed) va c'hroc'hen, dont a ra un aezhenn yen warnon, ur c'lizhenn a zeu warnon ; es läuft mir eiskalt über den Rücken, wenn ich nur daran denke, mont a ra ur sklas drezon mann nemet soñjal, sklasañ a ra va gwad ennon ken tra nemet soñjal e kement-se, me a vez skrij ganin ken tra nemet soñjal e kement-se ; eiskalte, verletzende Antwort, bazhad b., respont dichipot g., respont flipadus g.

Eiskälte b. (-) : yenijenn rip b., yenijenn but b., amzer but b., skorn ruz g.

Eiskappe b. (-,-n) : [douar.] togenn-skorn b., kalotenn skorn b.

Eiskasten g. (-s,-kästen) : [Bro-Austria] yenerez b., armel-yen b. [/iester armili-yen].

Eiskeller g. (-s,-) : skornlec'h g., klerennlec'h g., ti-yen g.

Eiskern g. (-s,-e) : [hinouriezh] kraoñell skornañ b.

Eiskluft b. (-,-en) : [koad, mein] jel g., jelenn b.

eisklüftig ag. : [koad, mein] jel, jelek ; *eisklüftiges Holz*, koad jel g.

Eisklumpen g. (-s,-) : skornenn b., tamm skorn g.

Eiskonditor g. (-s,-en) : koñfizer dienn-skorn g., koñfizer koaven-skorn g.

Eiskratzer g. (-s,-) : raker g., raklerez b.

Eiskristall n. (-s,-e) : strinkenn skorn b.

Eiskunstlauf g. (-s,-läufe) : [sport] arzruzikerezh g., ruzikat arzel g.

Eiskunstläufer g. (-s,-) : [sport] arzruziker g., arzikler g.

Eiskunstläuferin b. (-,-nen) : [sport] arzruzikerez b., arziklerez b.

Eislaufen n. (-s) : ruzikerezh g., riklerez g., ruzikat g., riklañ g.

eislaufen V.gw. (läuft eis, lief eis, ist eisgelaufen) : ruzikat, riklañ.

Eisläufer g. (-s,-) : ruziker g., rikler g.

Eisläuferin b. (-,-nen) : ruzikerez b., riklerez b.

Eismann g. (-s,-männer) : skorner g., marc'hador brikennoù skorn g.

Eismänner ls. : die Eismänner, ar Sent Skorn (d'an 11/12/13 a viz Mae) ls.

Eismaschine b. (-,-n) : sklaserez b., sorbederez b.

Eismeer n. (-s,-e) : Mor ar Skorn g. ; Nördliches Eismeer, Meurvor Arktikel g. ; Südliches Eismeer, Meurvor Antarktikel g.

Eismonat g. (-s,-e) : Genver g.

Eisnadel b. (-,-n) : dant-Genver g., chutell c'hlizh b., hinkin g., hinkin skorn g., kleze-spilh g.

Eisnadelschleierwolke b. (-,-n) : kirrostratuz g.

Eisnebel g. (-s,-) : frim g., riell g.

Eisop g. (-s,-e) : [louza.] izop g., sikadez g.

Eispicke b. (-,-n) / **Eispickel** g. (-s,-) : pig alpaer g., morzholl-pig g. ; Haue des Eispickels, beg g. [tu begek ar morzholl-pig].

Eispunkt g. (-s,-e) : skornverk g., derez mann g.

Eisprung g. (-s) : [bev.] vierezh g., viañ g., vigellañ g., dozvadur ar vigellig g., dozvadur ar vi g. ; einen Eisprung haben, vigellañ, viañ.

Eisregen g. (-s,-) : milerc'h g., glav frim g., glav riell g., glav sklas g., glav kler g.

Eisrevue b. (-,-n) : abadenn arzruzikerezh b., abadenn ruzikat arzel b.

Eissalon g. (-s,-s) : [Bro-Austria] ti dienn-skorn g., ti koaven-skorn g.

Eisschicht b. (-,-en) : gwiskad skorn g. ; dünne Eisschicht, sklasenn b., skornenn b., skler g., klerenn b., krestenenn b., gwerenn skorn b. ; [merdead.] dünne Eisschicht auf spiegelglatter See, tonenn skorn b.

Eisschießen n. (-s) : [sport] curling g.

Eisschild g. (-,-e) : togenn-skorn b., kalotenn skorn b., inlandsis g., skorneg kevandirel b.

Eisschnelllauf g. (-s) / **Eisschnelllaufen** n. (-s) : [sport] tizhruzikerezh g., ruzikat a-dizh g.

Eisschnellläufer g. (-s,-e) : [sport] tizhruziker g.

Eisschnellläuferin b. (-,-nen) : [sport] tizhruzikerez b.

Eisschokolade b. (-,-n) : [kegin.] chokolad mod Liège g., chokolad giz Liège g.

Eisscholle b. (-,-n) : skornenn b., pezh mell tamm skorn g.

Eisschrank g. (-s,-schränke) : armel-yen b., yenerez b., sklaserez b., skornerez armel b., pres-skorn g. ; die Tür des Eisschrankes, dor ar yenerez b.

Eisschuh g. (-s,-e) : botez-ruzikat b. [/iester botoù-ruzikat], botez-riklañ b. [/iester botoù-riklañ] ; *Eisschuh laufen, Eisschuh fahren*, ruzikat, ruzata, riklañ.

Eisspeicherung b. (-) : [douarouriezh] azdalc'h erc'h g.

Eisspitze b. (-,-n) : [tekn.] krap skorn g.

Eissport g. (-s) : [sport] sport war skorn g.

Eisstadion n. (-s,-stadien) : poull-ruzikat g., poull-riklañ g., ruzikva g.

Eisstand g. (-s) / **Eisstauung** b. (-,-en) / **Eisstoß** g. (-es,-stöße) : skornadeg b.

Eissturm vogel g. (-s,-vögel) : [loen.] karamell b., karamell-sterenn b. ; nordatlantischer Eisturm vogel, karamell an norzh b.

Eistanz g. (-es,-tänze) : dañs war skorn g., koroll war skorn g.

Eistee g. (-s) : te sklas g.

Eistonne b. (-,-n) : [merdead.] kastell-gwern g., kastell-lestr g., kastell g.

Eistorte b. (-,-n) : gwastell skornet b., skornenn vacherin b.

Eisverkäufer g. (-s,-) : 1. marc'hador dienn-skorn g., marc'hador koaven-skorn g. ; 2. skorner g., marc'hador brikennoù skorn g.

Eisversetzung b. (-,-en) : [douarouriezh] skornadeg b.

Eisvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] diredig boutin g., direderig g., diredig sant Gwenole g., diredig-stêr g., diredig an dour g., moualc'h-archant b., evn-sant-Nikolaz g., labous-sant-Nikolaz g., evn-glas g., labous-glas g., labousig sant Gwenole g., labous sant Martin g.

Eiswasser n. (-s) : dour yen-skorn g.

Eiswein g. (-s,-e) : gwin graet gant rezin mendemet war-lerc'h ar revadennou kentañ g.

Eiswürfel g. (-s,-) : diñs skorn g., skornenn b.

Eiswürfelschale b. (-,-n) : lestr skornennou g., plad diñsoù skorn g.

Eiswürfelzange b. (-,-n) : gwask skornennou g.

Eiszapfen g. (-s,-) : dant-Genver g., chutell c'hlizh b., hinkin g., hinkin skorn g., kleze-spilh g. ; an den Dächern hängen Eiszapfen, mitennoù Genver (dent-Genver) a zo a-istrabilh ouzh an toennou.

Eiszeit b. (-,-en) : 1. oadvezh-skorn g., marevezh ar skorn g., skornvezh g. ; 2. [polit.] yenien b.

Eiszeitalter n. (-s,-) : oadvezh-skorn g., marevezh ar skorn g., skornvezh g. ; das quartäre Eiszeitalter, skornvezhioù ar pevare hoalad ls.

eiszeitlich ag. : eus unan eus an oadvezhioù-skorn, skornvezhel.

eitel ag. : 1. brasonius, c'hwezetz, foëñvet, revalc'h, rok, rouflus, glorius, tonius, boufon, fougassus, fougeüs, moliac'hus, gaolek, keinek, pompolik, c'hwezigell, randomus, ourgouilhus, brabañsus, pompus, pompadus, lorc'hek, lorc'hus, leun a avel, avel gantañ leizh e benn, faro, brasaet dezhañ, P. mok ; er ist eitel, avel a zo en e benn, ruflañ a ra avel ha moged, modoù bras a vez gantañ frankik, modoù randomus a vez gantañ frankik ; eitler Geck, pomader g., teileg g., bern teil g., brabañser g., brageer g., pezh gloriis g., boufon g., pabor g., fougaser g., balpour g., glabouser g., poufer g., kankaler g., toner g., kañfard g., bugader g., pevare person an Dreinded g., mogetaer g., boufantig g., foëñvour g., toull-ourgouilh g., toull-lorc'h g., gaoleg g., brammer g., braller e gloc'h g., mailhard g., breser g., breser kaoc'h g., kagaler g., bern trein g., P. brammsac'h g. ; eitler Ruhm, roufl g., emc'hloar b., gloar b., brasoni b., koeñv g., brazentez b., bugad g., random g., rogoni b., rogentez b., revalc'hder g., fouse g., brabañs g., bosac'h g. / avelaj g. (Gregor), gloriusted b., moged g., avel g., pompad g., lorc'hajoù ls., lorc'hig moan g., vanegloar b., trolle g. ; die eittle Welt, ar bed hag e vogidelloù, avel ha moged ar bed ; jedes irdische Streben ist eitel, avel eo ober war-dro traouù ar bed-mañ, kement tra a weler war an douar a zo dre natur cheñchus evel an avel hag a dremen prim e-giz ur vogedenn (Gregor) ; [Bibl] es ist alles eitel ! es ist alles ganz eitel ! avel avelou, ha pep tra zo avel ! (Gregor) - pep tra 'zo avel ha moged ! - avel ha moged ! - ar bed-mañ n'eus nemet mogidelloù, goullo ha fougeerezhiou anezhañ - traouù ar bed-mañ ned int nemet moged ; 2. [anamstouadus] rik, fetis, digemmesk ; aus eitel Gold, graet gant aour digemmesk, graet gant aour rik, graet gant aour fetis ; in eitel Wonne schwimmen, in eitel Freude schwimmen, bezañ beuzet e-barzh al levenez, bezañ beuzet e-barzh al laouenidigezh, bezañ gwenn e ved, nijal (tridal) gant al levenez, bezañ ouzhpenn laouen, bezañ azezet (beuzet) en e bemp plijadur warn-ugent, bezañ azezet (beuzet) en e seizh plijadur warn-ugent, bezañ e barr al levenez, bezañ barr gant al levenez, bezañ barrelin e galon gant al levenez, bezañ e galon barr gant al levenez, bezañ e barr e levenez, bezañ barr e levenez, souriñ al levenez war an-unan, nijal gant ar stad a zo en an-unan, bezañ leun-barr a levenez, bezañ barret a levenez, bezañ barrelin (barruhel) e galon gant ar joa, bezañ meurbet a joa en an-unan, na zougen mui an douar an-unan, bezañ dibradet, bezañ an traouù war ar pevarzek-kant gant an-unan, na vezañ evit e levenez, bezañ fest en an-unan, bezañ en e laouenañ, bezañ laouen-ran, bezañ ken laouen ha tra, bezañ laouen evel an heol, bezañ ken laouen hag an heol, bezañ seder evel ul laouenan, bezañ lirzhin evel ul laouenan, bezañ seder evel ul laouenanig, bezañ lirzhin evel ul laouenanig, bezañ lirzhin evel ur vleunienn, bezañ digor d'an-unan, bezañ evel Yann en e wele, bezañ evel en ur pred eured, bezañ barrek ; 3. [dre astenn.] eitles Geschwätz, trabellerezh g., glabouserezh g., fistilh(erezh) g., komzoù dister ls., komzoù patatez ls., plataj g., komzoù plat ls., komzoù kollet ls., kozh fardaj g., komzerezh goullo g., komzoù goullo ls., komzoù didalvez ls., komzoù aner ls., gerioù gwan ls., komzoù ven (Gregor) ls., kaozioù ls., arabad g., pifoù ls.

Eitelkeit b. (-) : roufl g., emc'hloar b., gloar b., brasoni b., koeñv g., brazentez b., bugad g., random g., rogoni b., rogentez b., revalc'hder g., fouse g., brabañs g., bosac'h g. / avelaj g. (Gregor), gloriusted b., modoù bras ls., modoù randomus ls., moged g., avel g., vender g., vended b., brageerezh g., pompad g., lorc'hajoù ls., lorc'hig moan g., vanegloar b., trolle g., fougeerezhiou ar bed ls., fougeouar bed ls., fourgas ar bed g., trouz ha fourgas ar bed, safarou ar bed ls., chastre ar bed g. ; jemandes Eitelkeit schmeicheln, c'hwezañ u.b., hilligañ

lorc'h u.b., herlinkat lorc'h u.b., ober hillig da lorc'h u.b., fougeal u.b., pompadiñ u.b., lorc'hañ u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., sirañ e votouù d'u.b., lipat e votouù d'u.b., ober moumounerezh d'u.b., meuliñ dreistpenn ur re bennak / reiñ lorc'h d'u.b. (Gregor), lavaret komzoù brav d'u.b., flourañ u.b., reiñ mel (reiñ pour) d'u.b., reiñ mel d'u.b. gant al loa-bod, reiñ ur begad mel d'u.b., plantañ kaol gant u.b., plantañ pour gant u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., ober pecheroù d'u.b., flodañ d'u.b. ; diese Worte kitzen seine Eitelkeit, hilliget (herlinket) e vez e lorc'h gant ar c'homzoù-se, ar c'homzoù-se a ra hillig d'e lorc'h ; [Bibl] Eitelkeit der Eitelkeiten, und alles ist Eitelkeit ! alles ist Eitelkeit der Eitelkeiten, alles vergeht ! avel avelou, ha pep tra zo avel ! [kement tra a weler war an douar a zo dre natur cheñchus evel an avel hag a dremen prim e-giz ur vogedenn] (Gregor) - avel ha moged ! - ar bed-mañ n'eus nemet mogidelloù, goullo ha fougeerezhiou anezhañ - traouù ar bed-mañ ned int nemet moged - avel eo ober war-dro traouù ar bed-mañ ; die Eitelkeit aller menschlichen Bindung an die Dinge / die Eitelkeiten dieser Welt, ar bed hag e vogidelloù - avel ha moged ar bed - ar goullo eus a vadou ar bed g. - mogidelloù ar vezañs ls. - avelou ar boud ls. - fougeoù ar bed - fougeerezhiou ar bed ls.

Eiter g. (-s) : [mezeg.] lin g., lin-brein g., dour-katar g., traou brein ls., dirent g., diskargadur g., gor g., binim ar goulioù g., breinadur g. ; mit Blut vermischter Eiter, lin-gwad g., linwad g. ; dickflüssiger Eiter, braoued g. ; der Eiter fließt aus, berañ a ra al lin ; den Eiter evakuieren, den Eiter entfernen, skarzañ al lin ; Eiter absondern, diskargañ lin, teurel lin brein, goriñ, gwiriñ, dislinañ, diskargañ, direntañ, rentañ, apuriñ, livantiñ, daskoriñ, P. dizourañ.

Eiteransammlung b. (-,en) : [mezeg.] hogennad lin b.

Eiterausfluss g. (-es,-flüsse) : [mezeg.] dislinañ g., disinadur g., linadur g., diskarg lin g.

Eiterbazillus g. (-,-bazillen) : [mezeg.] viruz g.

Eiterbeule b. (-,n) : 1. [mezeg.] gor g., gorad g., goradenn b., hesked g., pugnez g., droug-sant-Kirio g. ; eine Eiterbeule hervorrufen, degas gor e korf u.b. ; die Eiterbeule ist ausgereift, brein eo ar gor, fuloret eo ar gor, prest eo ar gor da ziskargañ e lin ; 2. [dre skeud.] die Eiterbeule öffnen, mont dezhia-dak, mont dizamant dezhia, mont dezhia hep damant, kemer an ejen dre e gerniel ha reiñ lamm-chouk-e-benn dezhiañ, troc'hañ ar c'hentañ droug, troc'hañ groñs a-raok an droug, terriñ war abegoù an droug, mont dizamant en arbenn d'an droug, renkañ un afer ur wech da vat, skarat ar gudenn, reiñ lamm d'ar gudenn, skarat an arguz.

Eiterbläschen n. (-s,-) : [mezeg.] porbolenn linek b., burbuenn b., burbuad str., burbu str., bourbon str., P. binim g./b. ; er ist von Eiterbläschen befallen, ur saead vinim a zo didarhetennañ.

Eitererreger g. (-s,-) : kontammer linus g., viruz g.

Eiterflechte b. (-) : [mezeg.] impetigo g.

Eiterfluss g. (-es,-flüsse) : [mezeg.] dislinañ g., disinadur g., linadur g., diskarg lin g.

Eitergeschwulst b. (-geschwülste) / **Eitergeschwür** n. (-s,-e) : [mezeg.] gor g., gorad g., goradenn b., hesked g., pugnez g. ; das Eitergeschwür ist ausgereift, brein eo ar gor, fuloret eo ar gor, prest eo ar gor da ziskargañ e lin.

Eitergrind g. (-s) : [mezeg.] impetigo g., katar str. ; eitrige Verkrustung bei Eitergrind, katarenn b.

Eiterherd g. (-s,-e) : [mezeg.] gor g., gorad g., goradenn b., pugnez g., apotom g., droug-sant-Kirio g.

eiterig ag. : sellit ouzh eitrig.

eitern V.gw. (hat geeitert) : 1. [mezeg.] diskargañ lin, teurel lin brein, goriñ, gwiriñ, dislinañ, diskargañ, direntañ, rentañ,

apuriñ, livantiñ, daskoriñ, P. dizourañ ; 2. fumañ, kontammiñ, binimañ, linañ, dont lin er gouli-mañ-gouli, bezañ e gor, dont gor er gouli-mañ-gouli.

eiternd ag. : [mezeg.] linus, linek.

Eiternessel b. (-,-n) : [louza.] linad bihan str., linad grizias str., linad skaot str.

Eiterpickel g. (-s,-) : [mezeg.] porbolenn b., burbu str., bourbon str.

Eiterstock g. (-s,-stöcke) : [mezeg.] lagad ar gor g., gorbenn g.

Eiterung b. (-,-en) : [mezeg.] dislinadur g., diskargadur lin g., diskarg lin g., gouliez dislinus b.

eiterungsfördernd ag. : [mezeg.] linus.

eitrig ag. : [mezeg.] linek, linus, dislinus, gor ennañ, katar, linwadek ; *eitriges Sekret*, linwad g. ; *eitriger Ausfluss*, dislinadur g., disliniañ g. ; *Ulzeration mit eitriger Sekretion*, gouliez dislinus b. ; *bei der Pest treten auf den ganzen Körper eitlige Schwellungen auf*, gant ar vosenn e porbolenn (e vourbonenn) ar c'horf a-bezh ; *eitlige Verkrustung bei Eitergrind*, katarenn b. ; *eitrig werden*, fumañ, kontammiñ, binimañ, linañ, dont lin er gouli-mañ-gouli, bezañ e gor, dont gor er gouli-mañ-gouli.

Eiweiß n. (-es) : 1. gwenn-vi g., sklerenn-vi b. ; [kegin.] *Eiweiß zu Schnee schlagen*, basañ gwennou-vioù en erc'h, trapañ gwennou-vioù en erc'h, foetañ gwennou-vioù da gaout erc'h ; *das Eiweiß eines Eis vom Eigelb trennen*, das Eiweiß vom Eigelb trennen, dispartiañ ar gwenn diouzh ar melen, dispartiañ ur vi ; [moull.] *einen Einband mit Eiweiß bestreichen*, sklerenniñ ur c'heinadur ; 2. albumin g. ; 3. protein str., proteinoù ls., protid str. ; 4. [louza.] albumen g.

eiweißähnlich ag. : [bev.] albuminheñvel.

eiweißarm ag. : nebeut a broteinou ennañ, nebeut a brotein ennañ.

eiweißartig ag. : [bev.] albuminheñvel.

eiweißhaltig ag. : albuminek.

Eiweißharnen n. (-s) : [mezeg.] albuminuriezh b., proteinuriezh b.

eiweißreich ag. : pinvidik e proteinoù, pinvidik e protein, kreñv e proteinou, kreñv e protein.

Eiweißkörper g. (-s,-) : [bev.] danvezenn albuminheñvel b., albuminoid g.

Eisweißschnee g. (-s) : [kegin.] vioù en erc'h ls., gwenn-vi trapet g.

Eiweißstoff g. (-s,-e) : [bev.] danvezenn albuminheñvel b., albuminoid g.

Eiweißträger g. (-s,-) : boued proteinek g., boued protidek g.

Eizelle b. (-,-n) : 1. viell b., vigellig b., vi g., [louza.] oosfer g. ; 2. [vioù] kellienn vi, bouedenn b. ; 3. [bev.] ovokit str., ovokittenn b.

Ejaculatio præcox b. (-) : [mezeg.] strinkadenn re abred b.

Ejakulat n. (-s,-e) : strinkad g., sper g., had g., natur b., P. laezh-paotr g., laezh-kog g., laezh-anduilhenn g., laezh-bouch g., laezh-maout g., laezh-tarv g., dienn g., mic'hi g., P. millig g.

Ejakulation b. (-,-en) : ezflistrañ g., ezflistradur g., ezflistrañ had g., ezflistradur sper g., speriañ g., P. strinkadur g., strinkadenn b., strinkañ g., diskargadur g., diskargadenn b., diskargañ g., skopadenn b., skopañ g. ; *verfrühte Ejakulation*, vorzeitige *Ejakulation*, strinkadenn re abred b.

ejakulieren V.gw. (hat ejakuliert) : ezflistrañ, ezflistrañ e sper, speriañ, teuler had, disteuler had, strinkañ sper, skuilhañ e natur, P. diskargañ, diskargañ e sac'h, skopañ, strujañ, tufañ, strinkañ, teuler stronk.

Ejektion b. (-,-en) : [douarouriezh] didarzh bloskus g.

Ejektor g. (-s,-en) : [tekn.] distrinker g. [liester distrinkerioù].

ejizerien V.k.e. (hat ejiziert) : 1. [fizik] distrinkañ, strinkañ ; 2. teurel er-maez, stlepel er-maez, bannañ er-maez, bountañ er-maez, bountañ kuit, emaeziañ, skarzhañ, karzhañ, ruzañ kuit, P. foultrañ er-maez, foutrañ er-maez, fountañ er-maez, plantañ er-maez.

Ekarté n. (-s,-s) : [kartoù] difouilh g. ; das offen aufgeschlagene elfte Blatt beim Ecarté, an distroñsenn b., kartenn ar pod b.

EKD b. (-) : [berradur evit Evangelische Kirche in Deutschland] iliz adreizhet en Alamagn b.

Ekel' g. (-s) : baleg g., reked g./b.,erez b.,erez-tag b.,euzh g., areuzh g., hiris g., rukun g., doñjer g., heug g., fast g., divlazamant g., argarzhidigezh b., dic'houst g., regred g., hegaz g., braouac'h g., orrol g., sav-kalon g. ; *Ekel vor etwas haben*, kaout fast evit udb, kaout doñjer ouzh udb, kaout un doñjer ouzh udb, kaout euzh ouzh udb, kaout hegaz ouzh udb, kaout un euzh bras ouzh udb, kaout doñjer oc'h ober udb, kaout erez oc'h ober udb, kaout rukun o welet udb, kaout heug ouzh udb, ober heug d'an-unan ober udb, heugiñ ouzh udb, kaout braouac'h ouzh u.b., braouac'h'ñ ouzh u.b., kaout orrol ouzh u.b. ; *jetzt empfinde ich Ekel vor ihm*, deuet on da heugiñ outañ, kemeret em eus erez outañ, erru on heuget outañ, erru on onglennet outañ, kazet em eus anezhañ ; *Ekel vor Nahrung empfinden*, teuc'hiñ, kaout doñjer ouzh ar boued, na gavout saour gant netra ; *seinen Ekel überwinden*, trec'hiñ e zoñjer ; *seinen Ekel vor etwas loswerden*, difastañ diouzh udb ; *voller Ekel sein*, reketiñ, fastañ, rukuniñ, bezañ reketet, bezañ heuget, bezañ tason, bezañ eok, bezañ sammet e galon a zoñjer, hirisiñ, ober hiris ; *vor Ekel schaudern*, *vor Ekel erschauern*, hichal, hichal gant an hiris, hirisiñ, skrijañ ; es gruselt mir vor Ekel, hichal a ran, hichal a ran gant an hiris ; [dre skeud.] *Ekel vor jemandem empfinden*, ober faegaegaeg war u.b., kaout rukun (doñjer,erez) ouzh u.b., ober u.b.erez d'an-unan, kaout euzh ouzh u.b., euzhiñ ouzh u.b., kaout heug ouzh u.b., heugiñ ouzh u.b., kaout onglenn ouzh u.b., kaout euzh rak u.b. (Gregor), argarzhiiñ u.b. (Gregor), kaout braouac'h ouzh u.b., braouac'h'ñ ouzh u.b., kaout orrol ouzh u.b.

Ekel' n. (-s,-) : pezh teil g., tamm teil g., lorgnez g., paotr lavis g., pezh fall a zen g., tra milliget g., toull visou g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., pugnez g., den brein betek mel e eskern g., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., gwir hailhon g., hailhon echu g., maraod g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den korvigellet e galon a fallagriezh g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., loustoñ g., louskod g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., gast b., chuchuenn lous b., lousken g., chelgenn a zen b., tamm mat a loustoni g., tamm brav a loustoni g., lorgnaj g., lampon g., hailhevod g., jalod g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., ampouailh g., forbann g., peñsel fall g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., sac'h malis g., fallakr g., skrab-e-doull g. [liester skraberen-zoull].

ekelhaft ag. / **ekelig** ag. / **ekelerregend** ag. : rukunus, fastus, doñjerus, heugus, regredus, lovr-brein, lovr-pezhell, erezus, hek, hudur, ifamus, fall-du, fall-put, fall-daonet, fall-hoc'h, fall-mantrus, fall-kenañ, fall-meurbet, fall-ki, fall-gast, euzhus,

euzhik, hegaz, diramagn, divalav-mezh, lous-mezhus, un heug hag ur rukun sellet outañ, pugnes ; *ekelhaft schmecken*, gwallylazañ, bezañ fall-du, bezañ fall-ki, bezañ fall-gast, bezañ fall-put, bezañ fall-daonet, bezañ fall-hoc'h, bezañ fall-mantrus ; *du bist einfach ekelhaft*, te 'zo kap d'ober rukun d'ur pemoc'h, faegaegaeg a ran warnout ; *ekelhaft riechen*, gwallylazañ, fallvlaziñ, teuler c'hwezh flaer ; *das riecht ekelhaft*, c'hwezh ar mil matañ tra 'zo gant an dra-se, ur c'hwezh da ziskar ur march a zo gant an dra-se, ur c'hwezh da ziskar ar c'hezeg a zo gant an dra-se, ur c'hwezh fall-mantrus a zo gant an dra-se, c'hwezh ar bouc'h (c'hwezh kazel, c'hwezh ar foeltr, c'hwezh flaer, c'hwezh an diaoul) a zo gant an dra-se, ur c'hwezh ar fallañ a zo gant an dra-se, flaeriañ a ra evel ur broc'h (evel ur bouc'h), ken flaerius eo hag ul louz, flaeriañ a ra an dra-se evel ar vosenn, flaeriañ a ra an dra-se evel ur c'hagn, flaerius eo an dra-se evel gagn, ur c'hwezh ar pemp-kant a zo gant an dra-se, an dra-se a zo flaerius evel ur pudask, ken flaerius eo an dra-se ma'z eo un doñjer chom war e dro ; *dieser Apfelwein schmeckt ekelhaft*, ar sistr-mañ a zo fall-daonet ; *verbrühter Kaffee schmeckt eklig*, kafe bervet, kafe lazhet - kafe bervet, kafe c'hwitet ; *das schmeckt ekelhaft*, lovr-brein eo ar boued-se, lovr-pezhell eo ar boued-se, blaz ar mil matañ tra 'zo gant an dra-se, blaz ar pemp-kant a zo gant an dra-se, ur blaz da ziskar ur march a zo gant an dra-se, c'hwezh ar bouc'h (c'hwezh kazel, c'hwezh ar foeltr, c'hwezh an diaoul) a zo gant an dra-se, ur blaz ar fallañ a zo gant an dra-se, flaeriañ a ra an dra-se evel ar vosenn, dislonk am eus gant an dra-se, c'hoant dislonkañ am eus gant an dra-se, c'hoant am eus da zislonkañ gant an dra-se, degas a ra an dra-se dislonk din, fall-daonet (fall-kenañ, fall-meurbet, fall-put, fall-ki, fall-hoc'h, fall-gast) eo an dra-se, fall-du eo an dra-se, kement-se a ro c'hoant din da lañsañ diwar va c'halon, kement-se a ro c'hoant din da strinkañ diwar va c'halon / ac'h eo an dra-se din (Gregor).

ekelloz ag. : diheug.

ekeln V.k.e. (hat geekelt) : heugiñ, doñjeriñ, euzhiñ, rukuniñ, ober rukun da.

V.em. **sich ekeln** (hat sich (ak.) geekelt) ha V.dibers. (hat geekelt) : *ich ek(e)le mich davor, mir (mich) ekelt es davor*, doñjer (rukun, euzh) am bez ouzh an dra-se, un euzh bras am eus ouzh an dra-se, un doñjer am bez ouzh an dra-se, doñjer am eus oc'h ober an dra-se, hiris am bez ouzh kement-se, diegi am bez d'an dra-se, doñjeriñ (rukuniñ) a ran ouzh an dra-se, fast am bez evit an dra-se, kement-se a ro erez (heug, baleg, regred) din / kement-se a zegas doñjer (heug) din / ac'h eo an dra-se din (Gregor), kement-se a ra erez din, kement-se a ro c'hoant din da strinkañ (da lañsañ) diwar va c'halon (Gregor), an heug a sav din pa welan kement-se, heug ha rukun am bez o welet an dra-se, un heug e vez an dra-se din, heug am bez ouzh an dra-se, kement-se a zo regred din, kement-se a zegas rukun din, baleg (hiris) am bez ouzh kement-se, dislonk am bez pa welan seurt traoù, c'hoant dislonkañ am bez pa welan seurt traoù, c'hoant am bez da zislonkañ pa welan seurt traoù, heugiñ a ra va c'halon o welet seurt traoù, ne c'hallan ket gwelet an dra-se hep hirisiñ ; *ich ek(e)le mich vor Porree*, n'on ket gouest da zebrïñ pour ; *jetzt ek(e)le ich mich vor ihm, mir (mich) ekelt es jetzt vor ihm*, deuet on da heugiñ outañ, kemeret em eus erez outañ, erru on heuet outañ, erru on onglennet outañ, kazet em eus anezhañ.

Ekelpaket n. (-s,-e) : pezh teil g., tamm teil g., lorgnez g., pezh fall a zen g., tra milliget g., toull visou g., paotr lavis g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., den brein betek mel e eskern g., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., lastezenn b., gwir hailhon g., hailhon echu g., maraod g., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den

korvigellet e galon a fallagriezh g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., loustoñ g., louskod g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., gast b., chuchuenn lous b., lousken g., chelgenn a zen b., tamm mat a loustoni g., tamm brav a loustoni g., lorgnaj g., lampon g., hailhevod g., jalod g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., ampouailh g., forbann g., peñsel fall g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., sac'h malis g., fallakr g., skrab-e-doull g. [*liester skrabieren-o-zoull*].

EKG n. (-s,-s) : [berradur evit **Elektrokardiogramm**] elektrokardiogramm g.

Ekklesia b. (-) : [Henamzer] eklezia g., bodadeg ar bobl b.

ekklesiastisch ag. : [relij.] ilizel, .. iliz, ... an iliz.

Ekklesiologe g. (-n,-n) : [relij.] ilizoniour g.

Ekklesiologie b. (-) : [relij.] ilizoniezh b.

ekklesiologisch ag. : [relij.] ilizionel.

Eklampsie b. (-) : [mezeg.] eklampsiezh b.

eklamptisch ag. : [mezeg.] eklamptek.

Eklat g. (-s,-s) : skandal g., taol strak g., gwarzh g., trouz bras g. ; *einen Eklat verursachen*, ober kalz a drouz, ober trouz bras.

eklatant ag. : tremen anat, splann, diskelat, erzerc'h.

Eklektiker g. (-s,-) : 1. dibaber g. ; 2. [preder.] dibabelour g., diuzelour g.

eklektisch ag. : 1. dibaber, dibabek, dibabel ; *eklektisches Verfahren*, araezad dibabel g. ; 2. [preder.] dibabelour, diuzelour.

Eklektizismus g. (-) : 1. dibaberezh g. ; 2. [preder.] dibabelouriezh b., diuzelouriezh b.

eklektizistisch ag. : 1. dibaber, dibabek, dibabel ; 2. [preder.] dibabelour, diuzelour.

eklig ag. : *sellit ouzh ekelhaft / ekelig / ekelerregend*.

Eklipse b. (-,-n) : 1. [stered.] fallaenn b., gwaskadenn b., mougadenn b. ; 2. [yezh.] kemmadur g. ; *sellit ouzh Mutation*.

Ekliptik b. (-,-n) : [stered.] ekliptik g., kelc'htrova g. ; *Schiefe der Ekliptik*, stou an ekliptik g. ; *Ebene der Ekliptik*, plañenn an ekliptik b.

ekliptikal ag. : ag. : ekliptikel ; *ekliptikales Koordinatensystem*, daveenou ekliptikel ls.

Ekliptikalebene b. (-) / **Ekliptikebene** b. (-) : plañenn an ekliptik b.

Ekliptiksternbilder ls. : steredegoù ar zodiak ls.

ekliptisch ag. : ekliptikel ; *ekliptisches Jahr*, bloavez ekliptikel g.

Ekloge b. (-,-n) : [lenn.] bugulgan g., mësaergan g., maesaergan g.

Eklogit g. (-s,-e) : [maen.] eklogit g.

eklogitisch ag. : [maen.] eklogitek.

Ekstase b. (-,-n) : 1. goursav g., bamizon g., bamijenn b., trugar b. ; *in Ekstase geraten*, chom goursavet, goursevel, bezañ dibradet, chom bamet ; *prophetische Ekstase*, barr diouganerez g., goursav profedek g., goursav diouganek g. ; 2. [bred.] goursav kleñvedel g.

Ekstatiker g. (-s,-) : goursaviad g. [*liester goursavidij*].

ekstatisch ag. : goursavel, goursavet ; *ekstatisches Verhalten*, emzalc'h goursavet g.

Ektoblast g. (-en,-en) : [bev.] ektoblast g.
ektoblastisch ag. : [bev.] ektoblastek.
Ektoderm n. (-s,-e) : [bev.] ektoderm g.
ektodermal ag. : [bev.] ektodermek.
Ektoenzym n. (-s,-e) : [bev.] ektoenzim g.
Ektoparasit g. (-en,-en) : [mezeg.] amarveavad g. [liester amarveaved].
ektoparasitär ag. : [mezeg.] amarvevat.
ektop ag. : [mezeg.] ezlec'hiat ; *ektope Schwangerschaft*, brazezded ezlec'hiat b., brazezded ezkrozhel b.
Ektopie b. (-) : [mezeg.] ezlec'h g.
ektopisch ag. : [mezeg.] ezlec'hiat ; *ektopische Schwangerschaft*, brazezded ezlec'hiat b., brazezded ezkrozhel b.
Ektoplasma n. (-s,-plasmen) : [bev.] ektoplasma g.
ektotherm ag. : [loen., bev.] arallwrezat ; *ektothermes Lebewesen*, arallwrezad g. [liester arallwrezaded], bevedeg arallwrezat [liester bevedegoù arallwrezat] ; *ektothermes Tier*, loen arallwrezat g.
Ektothermie b. : [loen., bev.] arallwrezadezh b.
Ekuador n. (-s) : [Stad] Ekuador b.
Ekzem n. (-s,-e) : [mezeg.] ekzema g., daroued-ruz str., derederez b. ; *akutes Ekzem*, ekzema lemm g. ; *chronisches Ekzem*, ekzema henek g.
Ekzematiker g. (-s,-) : [mezeg.] ekzematuz g. [liester ekzematuzien].
ekzematisch ag. : [mezeg.] ekzematek.
ekzematisieren V.gw. (ist ekzematisiert) : [mezeg.] ekzematekaat.
Ekzematisierung b. (-,-en) : [mezeg.] ekzematekaat g.
ekzematös ag. : [mezeg.] ekzematus.
Elaborat n. (-s,-e) : 1. studiadenn b., studienn b., skridenn b., pleustrad g., displexerezh g., skrid-displex g. ; 2. [gwashaus] ambreadenn b., brizhstudiadenn b., diboellaj g.
Elaiometer n. (-s,-) : eoulbouezer g. [liester eoulbouezeriou].
Elan g. (-s) : jourdoul g., begon g., lañs g., startijenn b., kasentez b., fringantiz b., lusk g., birvilh g., tan g., bevder g., berv g., bervidanted b., birvidigezh b., ernez b., entan g., nerzh-youl g., deltu g., fougas g., gred g., mendro g., speredoù-buhezañ ls. ; *er hat Elan*, lañs a zo ennañ, startijenn a zo ennañ, mendro a zo ennañ, deltu a zo gantañ, birvilh a zo ennañ, hennezh a zo bev ar gwad en e wazhied, leun a c'hred eo, gred en deus, startijenn en deus, begon en deus, deltu en deus, kasentez en deus, ur paotr fonnus eo, gwad bev a zo ennañ, gwad en deus en e wazhied, gwrez a zo ennañ, hennezh a zo gwrez en e wad, ur paotr drant ha bagol eo, gwiv eo evel ur c'hat tachoù, ur paotr diskuizh eo, hennezh ez eus nerzh ennañ, fourradus eo, lavig a zo ennañ, hennezh a zo war orjal, hennezh a zo mesk ennañ, fich-fich e vez atav, bouljant eo, riboul-diriboul e vez atav, holen kras a zo en e revr, brezik-brezek e vez atav, ur Yann vreskenner a zo anezhañ, ne ra nemet kas-degas, emañ atav mont-dont, atav e vez mont-dont, emañ atav lec'h-lec'h, ur breser a zo anezhañ, leun a vuhez eo, leun a fistilh a zo gantañ, bev-buhezek eo, bev-kann eo, bev-kel eo, bev-buhez eo, un tarlasker a zo anezhañ ; *voller Elan*, birvidik, divisor, lañs ennañ, mendro ennañ, fonnus, fourradus, frev, leun a startijenn, leun a vegon, startijennek, diskuizh, brezik-brezek, lec'h-lec'h, leun a fistilh, bev-buhezek, bev-kann, bev-kel, bev-buhez, leun a intrudu, un den a intrudu anezhañ, leun a isprid, leun a c'hred, gredus, luskus, tan ennañ, fo ennañ, fo en e benn, startijenn ennañ, deltu gantañ, lavig gantañ, kas-war-raok, divank, blim, gren ; *diese jungen Leute sind voller Elan*, ar re yaouank-mañ a zo tan enno, leun a c'hred (leun a dan, leun a verv, leun a vegon)

eo ar re yaouank-mañ, ar re yaouank-mañ a zo gred enno ; *er hat keinen Elan*, ur morgousket a zen eo, un allazig a zen a zo anezhañ, hennezh a zo ur bladorenn, tremen a ra ar pep gwellañ eus e amzer o vorediñ, ne ra ket kalz tra, ne ra ket kalz a dra, lizidant eo, diek (lezirek, dibreder, disaour, landreant, laosk, diboan, mors, divegon, dilañs) eo, gwad mors a zo ennañ, n'eus ket a wad en e wazhiennoù, n'eus ket a wad en e wazhied, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus netra ennañ, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, ne ra neuz ebet, dilañs a zo ennañ, gwevn eo, diegus eo, lizidour eo, kousket eo evel an naer er goañv, ur vuzhugenn a zo anezhañ, lugut eo evel ur velc'hwedenn, bouk eo evel ur velc'hwedenn, gourt eo, lugudus eo, luguder eo, n'en devez na da vont na da zont, ne vez na da vont na da zont ennañ, ne vez mont ebet gantañ, n'eus tamm sap ennañ, n'eus nemet dour irvin en e wazied, n'eus nemet dour karotez en e wazhied, n'en deus tamm mel en e eskern, hennezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn, ur veuzelenn, ul labaskenn) anezhañ, hennezh a zo ul luduenn, hennezh a zo evel un tamm koad, hennezh a zo ur gorzenn wak anezhañ, hennezh a zo ur c'hrank gwak anezhañ ; *mit viel Elan*, gant friantiz, gant intampi, gant herrder, gant kalz a dan hag a zispleg, fougas gantañ, gant gred bras.

Elan vital g. (-) : [preder.] 1. lañs bevel g. ; 2. [Henri Bergson] kantougañ g.

Elasmobranchier g. (-s,-) : [loen.] selakian g. [liester selakianed].

Elast g. (-es,-e) : [kimiezh] elastomer g.

Elastance b. (-) : [mezeg.] stirusted b. ; *Elastance der Lungen*, stirusted skevent b.

Elastanz b. (-) : [fizik] harzogji b.

Elastin n. (-s) : [bev.] elastin g.

elastisch ag. : 1. stirennek, gwevn ; 2. [fizik] dastennek, dastennel ; *elastische Dehnung*, dehirad dastennel g. ; *elastischer Stoß*, tos dastennek g. ; *unvollkommen elastischer Stoß*, tos andastennek g. ; *unvollkommen elastischer Stoß*, tos amzastennek g. ; *elastische Membran*, lienn stirennek b. ; *elastisch und druckfest zugleich*, arwevn ; 3. [armerzh] kestouek ; *elastische Nachfrage*, gouenn kestouek g. ; 4. [korf] dastennek ; *biegungselastisches Knorpelgewebe*, gwiad migornel dastennek g. ; *elastisches Organ*, organ dastennek g. ; *elastische Faser*, gwienn dastennek b.

Elastivität b. (-) : [kimiezh] harzokted b.

Elastizität b. (-) : 1. stirenegezh g., gwevndar g., gwevnded b. ; *die Elastizität der Haut*, gwevndar ar c'hroc'hen b. ; *Elastizität bei gleichzeitiger Druckfestigkeit*, arwevndar g., arwevnded b. ; 2. [fizik] dastenn g., dastennegezh b. ; 3. [armerzh] kestouegezh b. ; *mangelnde Elastizität*, digestouegezh b.

Elastizitätsgrenze b. (-,-n) : [fizik] destrizh dastenn harzat g.

Elastizitätskoeffizient g. (-en,-en) / **Elastizitätsmodul** g. (-s,-n) : [fizik] moll dastenn g.

Elastomer n. (-s,-e) / **Elastomere** n. (-n,-n) : [kimiezh] elastomer g.

elastoplastisch ag. : [kimiezh] dastennvezellaus.

Elastoplastizität b. (-) : [kimiezh] dastennvezellausted b.

Elativ g. (-s,-e) : [yezh., skeul an doareañ] dreistrez dizave g., dreistrez tralen g.

Elba n. : Elba b., enez Elba b.

Elbe b. : 1. Elbe b. ; *die Elbe fließt durch Sachsen*, tremen a ra an Elbe dre Vro-Saks, mont a ra an Elbe dre Vro-Saks, redek a ra an Elbe dre Vro-Saks, dourañ a ra an Elbe Bro-Saks, dourennañ a ra an Elbe Bro-Saks, gwazhiañ a ra an Elbe

Bro-Saks, stêriañ a ra an Elbe Bro-Saks, an Elbe a ruilh he doureier dre Vro-Saks ; die Elbe fließt wieder in ihrem Flussbett, distroet eo an Elbe d'he naoz ; 2. [dre skeud.] Wasser in die Elbe schütten (tragen, gießen), kerc'hat (klask kargañ) dour gant ur bouteg, klask skarzhañ ul lenn gant un hanaf toull, tennañ amanenn eus gouzoug ur c'hi, tennañ panez eus gouzoug ur c'hi, treiñ ar c'hi (ar c'hazh) dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, klask an doare da dreïñ an avel diwar-bouez ur sugell, klask treiñ an avel d'u.b., klask treiñ an avel diwar-bouez ur gordenn, tremen e amzer o treiñ mein da sec'hañ, mont da laerezh al loar, pegañ al loar, tapout al loar gant e zent, klask pakañ ar bleiz gant un taol boned, klask lakaat ur bramm war beg un ibil, klask spazhañ melc'hwed, klask serriñ ar bed en ur glorenn vi, ribotat dour, goro un tarv, skeiñ piz gant Kastell an Tarv, skeiñ e benn e-barzh ur c'bleuz.

Elb-Florenz n. : Firenze an Elbe [jezanv Dresden] b.

Elbkahn g. (-s,-kähne) : [merdead.] skaf g., kobar b. [liester kobiri], gobar g. [liester gobiri], bag-dougen b., bag-karg b.

Elch g. (-s,-e) : [loen.] elan g. [liester elaned], gourc'hav g. [liester gourc'hirvi], karv-meur g. [liester kirvi-meur], orignal g. [liester orignaled].

Elchgeweih-Moostierchen n. (-s,-) : [loen.] [Hippodiplosia foliacea], koural krampouezh str., koural tanav str.

Eldorado n. (-s,-s) : Eldorado g.

Eleate g. (-n,-n) : [preder.] elead g. [liester eleaded].

eleatisch ag. : [preder.] eleatek ; eleatische Schule, skol Elea b.

Electronic Banking n. (-s) : paeamant elektronek g., taladur elektronek g.

Electronic Cash-Service g. (-s) : paeamant gant ur gartenn elektronek (gant ur gartenn gred, gant ur gartenn grug) g., taladur gant ur gartenn elektronek (gant ur gartenn gred, gant ur gartenn grug) g.

Elefant g. (-en,-en) : 1. [loen.] olifant g. ; die Elefanten haben eine recht schlaffe Haut, kroc'hen an olifanted a zo gwall frank d'o c'horfou ; die Elefanten spritzen sich mit dem Rüssel Wasser über, an olifanted a strink friadoù dour war o c'horfou ; afrikanischer Elefant, olifant Afrika g. ; asiatischer Elefant, olifant Azia g. ; einen Elefanten führen, kornakiñ ; 2. [dre skeud.] gestern Abend bist du wie ein Elefant die Treppe nach oben getrampelt, pouez a oa ganit dec'h da noz o pignat gant an diri, pouez a oa ganit dec'h da noz o tont 'laez ; P. aus einer Mücke einen Elefanten machen, ober un duchenn eus un duriadenn c'hoz, ober c'hoari gaer gant traoù a netra, ober c'hoari gaer kelo nebeut a dra, bezañ gwashoc'h an trouz eget ar gloaz, ober un eured gant netra, ober kalz a reuz evit netra, ober ur bern charre gant ubd, ober gwelien gant ubd, diarbenn nec'hamant, kemer merfeti evit dister abeg, kemer charre evit nebeut a dra, kemer charre evit ken nebeut all, kemer reuz gant nebeud a dra, kemer streuvell gant nebeud a dra, mont da gaout nec'hamant gant bihan dra, klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket, klask laou el lec'h ma ne vez ket nez, kavout traoù el lec'h ma n'eus ket, morc'heidiñ evit bihan dra, ober c'hoari gaer gant kement bramm 'zo tout, klask chikan abalamour da blouz e votou, ober c'hoari gaer gant ket ha netra ; sich aufführen wie der Elefant im Porzellanladen, ober e ebeul Pontrev, bezañ meudek (loaiiek, amparfal, lopes, loerek, distu, kleiz, mañchek, glaouch), bezañ un dismantrer-traou eus an-unan, bezañ un drailh-botoù eus an-unan, bezañ daouarn drouk d'an-unan, bezañ daouarn yod d'an-unan, na vezañ mat nemet da vazaouiñ traoù.

Elefantbaby n. (-s,-s) : [loen.] olifantig g. [liester olifantedigoù].

Elefantenbein n. (-s,-e) : 1. pav olifant g. ; 2. sie hat Elefantenbeine, honnezha zo un divhar outi kement a ribodoù, pezhioù peulioù a zo outi.

Elefantenbulle g. (-n,-n) : [loen.] olifant g., tad olifant g. ; der Elefantenbulle ist in der Musth, e reuz emañ an tad olifant ; der Elefantenbulle kommt in die Musth, emañ an tad olifant o vont e reuz, krog eo an tad olifant en e vare reuz.

Elefantenführer g. (-s,-) : kornak g., toucher olifanted g.

Elefantengras n. (-es) : [louza.] geot olifanted str.

Elephantenhochzeit b. (-,-en) : dimeziñ etre ramzed g.

Elefantenkrankheit b. (-) : elefantiaziz g.

Elefantenukuh b. (-,kühe) : [loen.] olifantez b., mamm olifant b.

Elefantenrüssel g. (-s,-) : trompilh b. ; die Elefanten spritzen sich mit dem Rüssel Wasser über, an olifanted a strink friadoù dour war o c'horfou.

Elefantenzahn g. (-s,-zähne) : stilhon g., skilf g.

elegant ag. : 1. [den] mistr, faro, cheuc'h, kran, strak, turgn, moust, nifl, lipet, stipet, a-stroñs, tonius, kempenn, brav, gwisket brav, stummet brav, feul, fich, frink, jolif, faro, gwisket faro, fichef kaer, gwisket mistr ha mibin, gwisket kaer, gwisket koant, paket cheuc'h, paket brav ; er sieht elegant aus, er ist eine elegante Erscheinung, difediñ a ra, un dalch mat a zo warnañ, un den stummet brav eo, stad a zo ennañ, un den a droch eo, brav eo e dreuz, ur paotr lipet eo, neuz vat a zo ennañ, un arvez brav a zen eo, hennezh a zo un den a neuz, hennezh a zo ur poñsin, un diskouez kaer en deus ; sie ist immer elegant angezogen, hennezh a zo ur plac'h fich, hennezh a zo ur plac'h fichef, hennezh a zo ur plac'h nifl, hennezh a zo ur plac'h turgn-kenañ, hennezh a zo ur plac'h a neuz, hennezh a vez gwisket kempenn atav, hennezh a vez dilhadet kempenn atav, hennezh a zo paket cheuc'h atav, hennezh a vez paket brav atav, hennezh a zo ur bompinell anezhi, hennezh a zo ur bompinell anezhi, fichef kaer e vez atav, piñfet e vez atav, stipet kaer e vez atav, gwisket kran e vez atav, bepred e vez gwisket koant, gwisket tonius e vez atav, bepred e vez gwisket mistr ha mibin, bepred e vez dilhad kaer ganti, digoradur a vez atav ganti, digoradur a vez atav dezhi ; eleganter Herr, farod g., den kempenn g., den fich g. ; jemanden elegant anziehen, gwiskañ brav u.b., fichañ kaer u.b., fichañ brav u.b. ; 2. [traou] heneuz, kran, kempenn, mistr, faro, cheuc'h, mat-dreist, mat-distailh, blizidik, tonius ; elegante Kleider, gwiskamantoù paket ls. ; dieses Kleid wirkt elegant an dir, dougen a rez ar sae-se gant neuz ; dieser Mantel ist sehr elegant, ar vantell-se a laka an den kran ; etwas elegant gestalten, reiñ neuz d'udb.

Eleganz b. (-) : kranded b., ficherezh kaer g., misrded b., misrder g., stiperezh g., kempennadurezh b., koantiri b., koantiz b., kened b., jolifted b. ; mit Eleganz, gant kranded, ent-kran ; sie wetteiferten miteinander um Eleganz, sie versuchten, sich gegenseitig in Eleganz zu übertreffen, kaer pe gaeroc'h e oant gwisket ; ohne Eleganz, digran ; Mangel an Eleganz, mangelnde Eleganz, digran g.

Elegie b. (-,-n) : marvnad g., klemmgan g.

elegisch ag. : ... marvnad, marvnadel, klemmganel.

Election b. (-,-en) : dilenn g., dilennadur g., dilennadeg b.

elektiv ag. : 1. dilennadel, dilennadet, dre zilenn ; 2. [mezeg.] hanbarus, hanbarek.

Adv. : 1. dre zilenn, a-ziu ; 2. [mezeg.] ent-hanbarek.

Elektiveingriff g. (-s,-e) : [mezeg.] oberatadenn hanbarus b.

Elektivnährboden g. (-s,-böden) : [mezeg.] metoù-tiñvañ hanbarek g.

Elektor g. (-s,-en) : dilenner g.

elektoral ag. : dilennel.

Elektracomplex g. (-es,-e) : kemplezh Elektra g.

Elektret g./n. (-s,-e) : [tredan.] tredanell b.
elektrifizieren V.k.e. (hat elektrifiziert) : tredanañ.
Elektrifizierung b. (-,-en) : tredanadur g., tredanerez b., tredanidigez b., tredanañ g.
Elektrik b. (-,-en) : 1. staliadur tredan g. ; 2. P. tredanouriez b.
Elektriker g. (-s,-) : tredaner g., [dre fent] paotr al lubrisite g. ; um eine Glühbirne auszutauschen, braucht man doch keine Ausbildung als Elektriker, evit cheñch ur glogorenn n'eo ket ret bezañ tredaner a vicher.
elektrisch ag. : 1. tredanel, tredanek, ... tredan ; elektrischer Strom, tredan g., red tredan g. ; elektrischer Backofen, forn dredan b. ; elektrische Birne, klogorenn dredan b. ; elektrischer Aufzug, pignerez tredan b. ; elektrische Bahn (Straßenbahn), Elektrische, tramgarr g. ; elektrischer Zaun, sklotur dredan b., paotr-saout tredan g., orjalenn dredan b., P. mous-saout g. ; elektrischer Stuhl, kador-dredan b., kador da dredanlazhañ b. ; elektrische Zigarette, sigaretten elektronik b., sigaret elektronik str., burezher g. [liester burezheriou] ; elektrische Zigaretten rauchen, burezhat ; elektrischer Schlag, disvec'hiadenn dredan b., stokad-tredan g., stroñs-tredan g., stroñsad-tredan g., tredangrid g. ; einen elektrischen Schlag bekommen, bezañ tredangeuziet ; durch einen elektrischen Schlag verletzen, tredangeuziañ ; durch einen elektrischen Schlag verletzter Patient, tredangeuzied [liester tredangeuzidi] ; Verletzung durch einen elektrischen Schlag, tredangeuziad g. ; durch einen elektrischen Schlag töten, tredanlazhañ ; elektrische Ladung, bec'hiad tredan g. ; elektrische Leitung, linenn dredan b. ; [fizik] elektrischer Schirm, skramm tredan g. ; elektrische Impedanz, luzzed tredanel b. ; elektrisches Feld, tredanvaez g. ; elektrisches Potential, barr tredan g., tredanvarr g. ; elektrische Festigkeit, gwevnez kaeellel un difuell g. ; [kimiezh] elektrisch neutral, anvec'hiet ; [treniou] elektrische Traktion, erlusk tredanel g., erlusk dre nerzh an tredan g. ; 2. P. [dre skeud.] im Saal herrscht elektrische Spannung, berv a zo (an tan a zo) en dud er sal, war rustaat e ya an traou er sal, tommañ a ra an traou er sal, pebr a zo gant ar soubenn, er sal ez eo krog an dud da virvilhañ (da vreskenn), emañ an traou er sal o kinnig tarzhañ, birviñ a ra ar saliad tud.
elektrisierbar ag. : tredanvec'hiadus.
elektrisieren V.k.e. (hat elektrisiert) : 1. tredanvec'hiiañ ; elektrisierter Zustand, tredanusted b. ; 2. [mezeg.] jemanden elektrisieren, klask advevañ u.b. gant stroñsou-tredan (gant tredangridoù).
V.em. : **sich elektrisieren** (hat sich (ak.) elektrisiert) : tapout (pakañ, dastum) ur stokad-tredan, tapout (pakañ) un diskarg tredan, dastum ur gargad tredan, tapout (pakañ) un disvec'hiadenn dredan, bezañ tredangeuziet.
Elektrizität b. (-) : tredan g., tredanegezh b., P. gouloù g. ; thermische Elektrizität, tredan termek g. ; Elektrizität und Gas verschwenden, deviñ tan ha gouloù, foranañ tan ha gouloù ; Reibungselektrizität, rimdredan g., tredan diwar rimiañ g. ; statische Elektrizität, tredan diasavel g.
Elektrizitätsentladung b. (-,-en) : stokad-tredan g., diskarg tredan g., disvec'hiadenn dredan b., stroñs-tredan g., stroñsad-tredan g., tredangrid g. ; durch eine Elektrizitätsentladung verletzen, tredangeuziañ ; durch eine Elektrizitätsentladung verletzter Patient, tredangeuzied [liester tredangeuzidi] ; Verletzung durch eine Elektrizitätsentladung, tredangeuziad g.
elektrizitätserzeugend ag. : ... ganer tredan.
Elektrizitätsgesellschaft b. (-,-en) : kompagnunezh tredan b.
Elektrizitätslehre b. (-) : tredanouriez b., tredannerzhoniezh b.
Elektrizitätsleiter g. (-s,-) : heñcher-tredan g., kaser tredan g.
Elektrizitätsleitung b. (-,-en) : linenn dredan b.
Elektrizitätsmenge b. (-,-en) : kementad tredan g., bec'hiad tredan g., tredanad g.
Elektrizitätsmesser g. (-s,-) : [fizik] tredanventer g.
Elektrizitätssammler g. (-s,-) : daspugner g.
Elektrizitätsteilchen n. (-s,-) : [fizik] elektron str.
Elektrizitätsübertragung b. (-) : dezougerezh tredan g.
Elektrizitätsversorgung b. (-,-en) : dasparzh tredan g.
Elektrizitätswerk n. (-s,-e) : kreizenn dredan b., tredanova g.
Elektrizitätszähler g. (-s,-) : konter tredan g.
Elektroakustik b. (-) : [fizik] tredanstenoniezh b.
elektroakustisch ag. : [fizik] tredanstenele.
Elektroanker g. (-s,-) : tredanwarell b.
Elektroantrieb g. (-s,-e) : erlusk tredanel g.
Elektroartikel g. (-s,-) : traezenn didredanel b., ardivink-ti tredan g., ardivink tidredanel g. ; Spezialgeschäft für Elektroartikel, tidredanerez b. ; Elektroartikel, tredanajou ls.
Elektroblech n. (-s) : houarn gwevn g.
Elektrobiologe g. (-n,-n) : [fizik, bev.] tredanvevoniour g., elektrobiologour g.
Elektrobiologie b. (-) : [fizik, bev.] tredanvevoniezh b., elektrobiologiezh b.
Elektrobiologin b. (-,-en) : [fizik, bev.] tredanvevoniourez b., elektrobiologourez b.
elektrobiologisch ag. : [fizik, bev.] tredanvevoniel, elektrobiologek.
Elektroboot n. (-s,-e) : tredanvag b.
Elektrochemie b. (-) : [fizik] tredangimiezh b.
elektrochemisch ag. : [fizik] tredangimiek.
Elektrode b. (-,-n) : [fizik] elektrodenn b., elektrod g. ; indifferente Elektrode, elektrod nebek g. ; Elektrode einer Kohlebogenlampe, glaouenn ur wareg b. ; Elektrode eines Kondensators, armadur un dougell g.
Elektrodenofen g. (-s,-öfen) : forn wareg b.
Elektrodynamik b. (-) : tredannerzhoniezh b.
elektrodynamisch ag. : tredannerzhoniel.
Elektroenzephalogramm n. (-s,-e) : [mezeg.] elektroenkefalogramm g.
Elektrofahrzeug n. (-s,-e) : karbed tredan g.
Elektrofilter g./n. (-s,-) : diboultrener tredansavel g.
Elektrogenese b. (-) : [bev.] tredanbarañ g.
Elektrogerät n. (-s,-e) : ardivink-ti tredan g., ardivink tidredanel g. ; Elektrogeräte, tredanajou ls.
Elektrogeschäft n. (-s,-e) : tidredanerez b.
Elektrohändler g. (-s,-) : tredandiveader g., tiaveader tredan g.
Elektroherd g. (-s,-e) : keginerez tredan b., fornigell dredan b., forn dredan b.
Elektroimpuls g. (-es,-e) : [tredan.] skog tredan g.
Elektroindustrie b. (-) : tredanerez b., tredangalvezerez b.
Elektroingenieur g. (-s,-e) : ijinour tredaner g.
Elektroinstallation b. (-,-en) : staliadur tredan g., aveadur tredan g.
Elektroinstallationskanal g. (-s,-kanäle) : [tekn., tisav.] sanell b.
Elektrokardiogramm n. (-s,-e) : elektrokardiogramm g.
Elektrokarren g. (-s,-) : karrigell dredan b.
Elektrokinetik b. (-) : [fizik] tredanfiñvioniezh b.
elektrokinetisch ag. : [fizik] tredanfiñvel ; elektrokinetischer Dipol, daouklein tredanfiñvel g.

Elektrokokher g. (-s,-) : kitell dredan b., pod-berver tredan g., pod-birviñ tredan g.

elektrolumineszent ag. : tredandreluc'hus.

Elektrolumineszenz b. (-) : tredandreluc'hañ g.

Elektrolyse b. (-,n) : [fizik] tredanrannadur g.

Elektrolyeur g. (-s,-e) : [fizik] tredanranner g. [lester tredanrannerioù].

Elektrolysewanne b. (-,n) / **Elektolysezelle** b. (-,n) : kib tredanrannañ b.

elektrolysieren V.k.e. (hat elektrolysiert) : tredanrannañ.

Elektrolysiergefäß n. (-es,-e) : kib tredanrannañ b.

Elektrolyt g. (-en,-e/-en) : [fizik] kevionenn b., elektrolit g.

Elektrolytlösung b. (-,en) : liñvenn gevion b.

Elektrolytmilieu n. (-s,-s) : metoù kevion g.

elektrolytisch ag. : [fizik] 1. ... kevion, elektrolitek ; 2. tredanrannadel, ... tredanrannañ.

Elektrokauter g. (-s,-) : [mezeg.] loskezer g. [lester loskezerioù].

Elektromagnet g. (-s-en,-e) : tredanwarell b.

elektromagnetisch ag. : tredanwarellel, tredanwarellek ; *elektromagnetische Welle, elektromagnetische Strahlung*, gwagenn dredanwarellel b., skinad gwagennel g. ; [fizik] *elektromagnetischer Schirm, skramm* tredanwarellel g. ; *elektromagnetische Induktion, dendarud* tredanwarellel g.

Elektromagnetismus g. (-) : tredanwarellegezh b., tredanwarellouriezh b.

Elektromechanik b. (-) : tredantreloc'herez g.

Elektromechaniker g. (-s,-) : tredantreloc'her g.

elektromechanisch ag. : tredantreloc'hel.

Elektromedizin b. (-) : [mezeg.] tredangurañ g.

Elektrometallurge g. (-n,-n) : tredanvetalour g.

Elektrometallurgie b. (-) : tredanvetalouriezh b.

elektrometallurgisch ag. : tredanvetalouriel.

Elektrometer n. (-s,-) : tredanventerezh g.

Elektrometrie b. (-) : tredanventerezh g.

elektrometrisch ag. : tredanventeriel.

Elektromobil n. (-s,-e) : karr tredan g. [lester kirri tredan].

Elektromotor g. (-s,-en) : keflusker tredan g., tredanlusker g.

elektromotorisch ag. : tredanel ; *elektromotorischer Impuls*, tredanluskad g.

Elektron¹ n. (-s,-en) : elektron str., elektronenn b. ; *positives Elektron, elektronenn b. ; negatives Elektron, negatonenn b. ; negative Elektronen, negaton str. ; schweres Elektron, mezonenn b. ; schwere Elektronen, mezon str. ; überschüssiges Elektron, elektronenn ankouplet b. ; freie Elektronen, elektron diere str. ; gebundene Elektronen, elektron eret str. ; Valenzelektronen, Außenelektronen, elektron tro an atom str., elektron amsav str. ; die Elektronen gehören zu den Elementarteilchen der Materie, emañ an elektron e-touez rannigoù elfennel an danvez ; Elektronen abfangen, Elektronen einfangen, dastrann elektron, degerc'hañ elektron ; Elektronen zu einem Strahl bündeln, destiañ un hordenn elektron ; mit Elektronen bombardieren, skinata gant elektron ; Elektronen delokalisieren, dilec'hiegañ elektron ; Elektronen emittieren, ec'hodiñ elektron ; die Verteilung der Elektronen, dasparzh an elektron g.*

Elektron² n. (-s) : [kendeuzad] elektrom g.

elektronegativ ag. : 1. [kimiezh] a) [disoc'h] leivec'hiet ; b) [stad] leivec'hiek ; c) [tredanrannadur] leivec'hiedik ; 3. [kimiezh vevel] tredanielek.

Elektronegativität ag. : 1. [kimiezh] a) [disoc'h] leivec'hiadur g. ; b) [stad] leivec'hiegezh b. ; c) [tredanrannadur] leivec'hiedigezh b. ; 3. [kimiezh vevel] tredaniejegezh b.

Elektronenaffinität b. (-) : elektronlenidigezh b.

Elektronenakzeptor g. (-s,-en) : [fizik] degemerer elektron g.

Elektronenaustritt g. (-s,-e) : diskarg g., stokad g., ec'hodad elektron g., dilaoskadenn elektron b.

Elektronenbeschleuniger g. (-s,-) : [fizik] c'hwimmer elektron g.

Elektronenblitz g. (-es,-e) : flach elektronek g.

Elektronenblitzgerät n. (-s,-e) : luc'heder elektronek g.

Elektronenbündel n. (-s,-) : hordennad elektron b.

Elektronendonator g. (-s,-en) / **Elektronendor** g. (-s,-en) : [fizik] roer elektron g.

Elektronenempfänger g. (-s,-) : [fizik] degemerer elektron g.

Elektronenfehlstelle b. (-,n) : [fizik] *positiv wirkende Elektronfehlstelle*, toull muiel g.

Elektronengerät n. (-s,-e) : ardivink elektronek g.

Elektronenhülle b. (-,n) : [fizik] gwiskad elektron g.

Elektronenloch n. (-s,-löcher) : [fizik] *positiv wirkendes Elektronenloch*, toull muiel g.

Elektronenmikroskop n. (-s,-e) : mikroskop elektronek g.

Elektronenmobilität b. (-) : [fizik] heloc'hded an elektron b.

Elektronenpaar n. (-s,-e) : daouac'h elektron g. ; *bindendes Elektronenpaar*, daouac'h elektron ereüs g.

Elektronenpaarbindung b. (-,en) : ere kenamsav g.

Elektronenrechner g. (-s,-) : jederez elektronek b.

Elektronenröhre b. (-,n) : [fizik] korzenn elektronek b.

Elektronenschleuder b. (-,n) : [fizik] kiklotron g., betatron g.

Elektronenspender g. (-s,-) : [fizik] roer elektron g.

Elektronenspinresonanz b. (-) : [fizik] dasson kewarellel elektronek g.

Elektronenstrahl g. (-s,-en) : [fizik] skin elektronek g., hordenn elektron b., hordennad elektron b., hordenn gatodek b. ; *einen Elektronenstrahl bündeln, destiañ un hordennad elektron.*

Elektronenstrahlheizung b. (-,en) : tommerezh dre vombezadeg elektronek g.

Elektronenstrom g. (-s,-ströme) : kas elektron g.

Elektronenverviefacher g. (-s,-) : liesaer elektron g.

Elektronenvolt n. (-s,-s) : [fizik] elektron-volt g. [lester elektron-voltou].

Elektronenwolke b. (-,n) : koumoul elektron str. ; *Elektronenwolke eines Atoms, koskor elektron un atomenn g.*

elektroneutral ag. : tredanneptu, tredanneptuek.

Elektroneutralität .(-) : tredanneptuegezh b.

Elektronik b. (-) : 1. [skiant] elektronik g. ; 2. [dafar] elektronegezh b. ; *eingebettete Elektronik, Bordelektronik, elektronegezh e bourzh b. ; die Elektronik in einem Wagen, an elektronegezh en ur c'harr b.*

Elektroniker g. (-s,-) : elektronikour g.

Elektronikerin b. (-,nen) : elektronikourez b.

Elektronikkarte b. (-,n) : [stlenn.] kartenn askouezh b.

elektronisch ag. : 1. [tekn.] elektronek ; *die elektronische Ausrüstung, an aveadoù elektronek ls. ; elektronische Datenverarbeitung, kompoderezh g., urzhiataerezh g., stlenneg b. ; elektronische Einspritzung, ensinkladur elektronek g. ; elektronische Nanokomponenten, nanoparzhioù elektronek ls. ; minitel, istor] elektronisches Telefonbuch, levr-pellgomz elektronek g., bloaziadur elektronek g. ; elektronische Schaltung, amred elektronek g. ; [bankerezh] elektronischer Zahlungsverkehr, moneizeg b. ; elektronische Zahlungsweise, pelldalañ g., P. pellbaeañ g. ; elektronischer Zahlungsauftrag, pelldaladur g., pelldaladenn b., pellbaeamant g., pellbaeadenn b. ; [gwir] elektronische Fußfessel, potailh elektronek b., kef elektronek g. ; elektronische Zigarette, sigaretten elektronek b., sigaret elektronek str., burezher g. [lester burezherioù] ; elektronische*

Zigaretten rauchen, burezhat ; [sonerezh] elektronische Musik, sonerezh elektronek g. ; [tailhoù] elektronische Steuererklärung per Internet, pellzisklériadur g. ; 2. [a sell ouzh an elektronik evel skiant] elektronikel ; 3. [labour-douar] elektronische Auktion, Auktionsgebäude mit elektronischer Preisangabe, marc'had diouzh an dremm g.

elektronuklear ag. : tredanderc'hanel.

Elektronvolt n. (-s,-s) : [fizik] elektron-volt g. [*lest* elektron-voltouù].

elektrophil ag. : [kimiezh] elektrogerc'h, elektrofil.

Elektrophil n. (-s,-e) : [kimiezh] elektrogerc'her g. [*lest* elektrogerc'heriouù].

Elektrophor g. (-s,-e) : [fizik] elektrofor g. [*lest* elektroforiouù].

Elektrophorese b. (-) : [fizik] tredannizhañ g.

Elektroplattierung b. (-) : tredanc'houleziañ g.

elektropositiv ag. : 1. [kimiezh] a) [disoc'h] muivec'hiet ; b) [stad] muivec'hiek b. ; c) [tredanrannadur] muivec'hiedik ; 2. [kimiezh vevel] tredanvuike.

Elektropositivität ag. : 1. [kimiezh] a) [disoc'h] muivec'hiadur g. ; b) [stad] muivec'hiegezh b. ; c) [tredanrannadur] muivec'hiedigezh b. ; 3. [kimiezh vevel] tredanvuigezh b.

Elektropumpe b. (-,n) : [tekn.] pomp tredan g.

Elektrorasierer g. (-s,-) : aotenn-dredan b.

Elektroschiff n. (-s,-e) : tredanvag b.

Elektroschock g. (-s,-s) : [mezeg.] stroñs-tredan g., stroñsad-tredan g., tredangrid g.

elektroschwach ag. : [fizik] tredanlav.

Elektroschweißung b. (-,en) : [tekn.] soudadur tredan g.

Elektroskop n. (-s,-e) : elektroskop g.

Elektrosmog g. (-s) : saotradur tredanwarellek g.

Elektrosonde b. (-,n) : [hinouriez] tredansont g.

Elektrostatik b. (-) : [fizik] tredansavoniezh b.

elektrostatisch ag. : [fizik] tredansavel ; *elektrostatischer Fluss*, lanver tredansavel g. ; *elektrostatische Induktion*, delanvad tredansavel g.

Elektrostriktion b. (-,en) : [fizik] tredanvuniañ g.

Elektrotechnik b. (-) : elektroteknik g., tredangalvezerezh g.

Elektrotechniker g. (-s,-) : elektroteknikour g., tredangalvezer g.

Elektrotechnikerin b. (-,nen) : elektroteknikourez b., tredangalvezerez b.

elektrotechnisch ag. : elektroteknikel, tredangalvezel.

elektrotherapeutisch ag. : [mezeg.] tredanguradel.

Elektrotherapie b. (-) : [mezeg.] tredangurañ g.

Elektrounfall g. (-s,-unfälle) : tredangeuziad g., tredangeuziañ g. ; *Opfer eines Elektrounfalls*, tredangeuzied [*lest* tredangeuzidi] ; *Opfer eines Elektrounfalls werden*, bezañ tredangeuziet.

Elektrovalenz b. (-,en) : [kimiezh] elektronamsav g.

Elektrowagen g. (-s,-) : karr tredan g. [*lest* kirri tredan].

Elektrozug g. (-s,-züge) : [tekn.] palank tredan g.

Elektrozyt g. (-en,-en) : [bev.] elektrokit str., elektrokiteenn b.

Elektrum n. (-s) : [kendeuzad] elektrom g.

Element n. (-s,-e) : 1. pezh g., parzh g., kedrann b., lodenn b., elfenn b., kenelfenn b., kedelfenn b., kenaozant g., danvez g., korf g., organ g. ; *wesentliches Element*, adventenn b. ; *verbindendes Element*, liamm g., ere g., kevre g., stagell b., hanterer g. ; *das dominierende Element*, ar vestrezenn b., an drec'henn b., an elfenn drec'hel b. ; *regulatorisches Element*, regulierendes Element, elfenn reoliata b. ; *ein Element auswählen*, diuz un elfenn ; *filmische und theatrale Elemente*, parzhioù filmel ha c'hoarivel g. ; [tekn.] *Steuerungselement*, organ lankañ g. ; *Treibelement*, organ erluskañ g.

2. die entfesselten *Elemente*, nerzhioù diroll an natur ls., nerzhioù dirollet an natur ls., nerzhioù dall an natur ls., ar peder elfenn diroll ls. ; gegen die entfesselten *Elemente kämpfen*, stourm ouzh nerzhioù dirollet an natur ; das nasse *Element*, an dour g., ar mor g., an elfenn dourennek b.

3. übles *Element*, lampon g., legestr g., fall den g., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den korigellet e galon a fallagriezh g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., pezh fall g., tra milliget g., toull visouù g., paotr lavis g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., gwir hailhon g., hailhon echu g., truilhenn b., marao d g., lastezenn b., hailhevod g., jalod g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hainhoneg g., renavi g., ampouailh g., forbann g., peñsel fall g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., gast b., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., fallakr g., sach'malis g., paotr kailh g., legestr g. [*lest* ligistri], gwallbaotr g.

4. [tredan] ganer tredan g. ; voltaisches *Element*, pil Volta g., pil g.

5. [mat.] elfenn b. ; inverses *Element*, elfenn ch'in b. ; neutrales *Element*, elfenn neptu b. ; das resultierende *Element*, an elfenn bengennat b. ; generisches *Element*, elfenn c'henadel b.

6. [kimiezh] elfenn b. ; eine chemische Verbindung in ihre Elemente zerlegen, digenaozañ ur c'horf ; *Element*, chemisches *Element*, korf euen g. ; Periodizität der Elemente, trovezhiegezh an elfennou b. ; Periodensystem der Elemente, taolenn drovezhiegezh an elfennou b. ; Übergangselement, elfenn ardrevuzat b.

7. [relij.] die eucharistischen *Elemente*, ar spesoù sakr ls., ar spesoù eukaristik ls.

8. in seinem *Element sein*, bezañ en e blom, bezañ en e daol, bezañ en e grog, bezañ war e grog, bezañ en e zour hag en e c'heot, bezañ en e vleud, bezañ en e jeu, bezañ en e voem, bezañ evel Yann en e wele, bezañ en e voued, bezañ en e voued leun, bezañ en e goch, bezañ en e ched, bezañ en e lec'h, bezañ en e charreou, konfortiñ, bezañ en e vitun, bezañ er friko, bezañ en ur friko, bezañ en e zouar gwinizh, bezañ en e rann ; da ist er voll in seinem *Element*, eno emañ e greñv, hennezh eo e daol.

elementar ag. : 1. diazez, elfennel ; elementare Kenntnisse, gouziegezh diazez b., diazezoù ls., naoudurioù ls. ; [mat.] elementare Bahn, ristenn elfennel b. ; 2. gouez, her ha taer, diroll, dirollet ; die elementaren Kräfte, nerzhioù diroll an natur, ar peder elfenn dirollet ls.

Elementaranalyse b. (-,n) : [kimiezh] dielfennadur g.

Elementarbegriff g. (-s,-e) : pennann b., pennreolenn b., meizad diazez g., keal diazez g.

Elementarbuch n. (-s,-bücher) : [skol] levr kentañ-derez g.

Elementarfunktion b. (-,en) : [mat.] kevreizhenn war bazinier b.

Elementargeist g. (-s,-er) : [mojenn.] arc'houere g., amboubal g.

Elementargewalt b. (-) : nerzh an natur g.

Elementarkenntnisse ls. : gouziegezh diazez b., diazezoù ls., naoudurioù ls.

Elementarkonstante b. (-,n) / ag.k. b. : [fizik] arstalenn fizikel b.

Elementarlehre b. (-) : deskerez an diazezoù g. ; *musikalische Elementarlehre*, solfadurezh b.

Elementarmenge b. (-,-n) : [mat.] undañv g. [/iester undañvou].

Elementarschaden g. (-s,-schäden) : reuz degaset gant nerzhioù diroll an natur g., freuz degaset gant nerzhioù diroll an natur g., droug degaset gant nerzhioù dall an natur g., distruj degaset gant nerzhioù dall an natur g., dismantre degaset gant ar peder elfenn diroll g., gaou degaset gant ar peder elfenn diroll g., gwast degaset gant ar peder elfenn diroll g., gwall degaset gant ar peder elfenn diroll g., noaz degaset gant ar peder elfenn diroll g.

Elementarschule b. (-,-n) : skol kentañ-derez b.

Elementarteilchen n. (-s,-) : [fizik] rannig elfennel b. ; die Elektronen gehören zu den Elementarteilchen der Materie, emañ an elektron e-touez rannigoù elfennel an danvez.

Elementarzelle b. (-,-n) : [fizik] mailh eeun g. ; primitive Elementarzelle, mailh kentek g.

Elementbau g. (-s,-ten) : [Bro-Suis] 1. [tisav.] ragaoz b., ragaozadur g. ; 2. savadur ragaozat g.

elementfremd ag. : [mat.] disparti ; elementfremde Mengen, teskadoù disparti ls.

Elementumwandlung b. (-,-en) : [kimiezh] tregemmadir kimiek g., treuzkemm kimiek g., treuzkemmadur kimiek g., treuzkemmadenn gimiek b.

Elementsymbol n. (-s,-e) : [kimiezh] arouez kimiek b.

Elen n. (-s,-e) : [loen.] elan g. [/iester elaned], gourc'hav g. [/iester gourc'hirvi], karv-meur g. [/iester kirvi-meur], orignal g. [/iester orignaled].

Elend n. (-s) : 1. dienez b., kaezhnez b., kaezhned b., bihanez b., tavantegezh b., paouregezh b., ezhommegezh b., ezhomm g., paourente b., reuzeudigezh b., truegezh b., mizer b., tristezh b., dibourvez g., emzivated b., emzivater g., morfont g., morfontadur g., reuz g., diaezamant bras g., diouer g., diouerded b., dienezed b., ezeved g., kernez b., P. Fañch ar Moan g., kiez ar bed b., P. taouen g. ; *graues Elend*, dienez vrasañ b., paourente an ezhommeañ b., paourente vras b., paourente du b., paourente ruz b., mizer zu b., mizer ruz b., kernez b., berrentez b., estrenvan b., ankalez g., boulhenn b., tavantegezh vrasañ b., duañ ezhomm g. ; *im Elend leben*, bezañ en dienez, bevañ en dienez, kaout ezhomm, bezañ ezhomm gant an-unan, bevañ er baourente, bevañ paour ha dibourvez, duïñ gant ar vizer ; *im äußersten Elend leben, im Elend verkommen*, ober yun an nav steredenn, jastrañ gant an naon, jastrañ gant an dienez, bezañ en dienez vrasañ, bevañ en dienez vrasañ, bevañ en un dienez ar vrasañ, bevañ e-kreiz ar baourente an ezhommeañ, spinañ gant an dienez vrasañ, gouzañv an ezhomm, gouzañv dioueroù, bezañ e-barzh un diaezamant bras, bezañ en estrenvan, estrenvaniñ, kaout estrenvan, reuziñ, bezañ war an noazh, bezañ war ar raden, bezañ war an teil, bezañ er voulhenn, duañ gant ar vizer, duañ anezhi ; *jemanden ins Elend stürzen*, lakaat u.b. er vizer, stlepel u.b. e-barzh ar vizer, kas u.b. da baour ; *ins bittere Elend geraten*, kouezhañ an dienez vrasañ war an-unan, kouezhañ e levitenn war e votou, bezañ erru war an noazh (ar raden, an teil), mont d'ar bern ; *im Elend sterben*, mervel war an teil, mervel er vizer, kreviñ gant an dienez hag ar vizer, bezañ dismantret gant ar vizer ; *der Krieg mit all seinem Elend*, ar brezel gant e lod a reuz hag a freuz g. ; *ich bin der Einzige, der an all diesem Elend schuld ist*, n'eus ken kaoz nemedon eus tout an holl valeuriou-se ; [tr-l] da steht er wie ein Häuflein Elend, n'eus ken nemet liv ar vizer (liv an dienez) warnañ, emañ c'hwezh an dienez gantañ, truez meurbet eo e zoare, reuzeudik-meurbet eo e stad, e welet eo truez, reuzeudik eo ma'z eo un druez e welet ; *das Elend schaut aus allen Ecken heraus*, beuzet eo ar vro en ur mor a baourente, ne vez gwelet

nemet tud en dienez vrasañ, saotret eo ar vro gant an diouer hag ar baourente, ur vro a c'hlac'h ar eo, bevañ a ra an dud e-kreiz ar baourente an ezhommeañ ; *das glänzende Elend*, an dienez hollgaer b./g. ; *Not und Elend brachen über das Land herein*, ur vogenn a gouezhas (a blavas) war ar vro ; 2. das sexuelle Elend, an dienez revel b. ; 3. P. [dre skeud.] *ein langes Elend*, un diskrouger anduilh g., ur ramz treat-gagn g., ur vazh wisket b., ur moanard g., unan hir ha moan evel ar wall-amzer, ul lañsadenn b., ul lañsenn b., ur paotr korfet evel ur gouarc'henn g., ur pezh pikol den bras g., un dreustel b., ur skilfenn a baotr b., ur c'horf mat a zen g., ul langouineg g., ur skarineg g., ur skrilleg g., ur skeul vabu b., ur baluc'henn b., ul lank g., ur tamm mat a zen g., ur freilhenneg g., ur pezh jelkenn a baotr b., ur peulvan g. (Gregor), P. ul lahir g., ur paotr toulet uhel g. **elend** ag. : 1. paour, reuzeudik, truezus, tavantek, ezhommek, truek, tru, morfontus, truilih ; *er bietet einen elenden Anblick*, truez eo e zoare, hennezh a zo truek e neuz, liv ar vizer a zo warnañ, e welet a zo truez, hennezh a zo hudur da welet ; *das Viertel bot einen elenden Anblick*, feson an dienez a oa gant ar c'harter, liv an dienez a oa war ar c'charter, truez meurbet e oa doare ar c'charter ; *sein Haus bot einen elenden Anblick*, ne oa nemet dienez e toull e zor ; *elender Wicht*, paourkaezh tra dreut g., paourkaezh marmouz g., paourkaezh den g., paourkaezh paotr g., pikouz g., trueg g., reuzeudig g., ezhommeg g., tavanteg g., denjentil laou g., laoueg g. ; 2. kozh, lastez, gwall, fall-kenañ, didalvout, dirapar, truilih ; *eine elende Hütte*, ur c'hozh ti g., un neizh touseg g., ur foukenn b., ur foukenn hudur b., ur glotenn b., un ti-gutez g., un ti brein g., ul lastez ti g., un tamm toull ti g., un toull lous g., ur c'hlud g., ur siklud g., ur c'hozh kraou-porc'hell g., ur c'hozh toull ki g., ur c'hozh toull brein g. ; *in einer elenden Hütte wohnen*, bezañ lojet dindan lost ar c'hi, lojañ dindan lost ar c'hi, bezañ o chom e Kernetra, bezañ o chom e Kernebeudig, bezañ kludet en un neizh touseg, bezañ kludet en un toull lous ; *elendes Nest*, toull kutez g., kozh lec'h distro g., toull kollet kac'het gant an diaoul g., toull parrez kollet ha dilezet gant an Aotrou Doue g., toull gouez g., toull kér g., bourc'hadenn laou b., difouilh g., lec'h kollet g., trogorn g., Kerneblec'h, Kernetra, Kerneuz, Keribil-Beuz ; 3. gouelvanus, divalav ; *elender Tod*, gwallvarv g., droukvarv g., marv kriz g., marv estlamm g., marv leal kalet g., drouziwezh g., droukinvezh b., gwallfinvezh b. ; 4. displeid, vil, hakr, fallakr ; *du elender Dieb ! laer brein !* ; *elender Kerl*, spered displeid a zen g. (Gregor), paourkaezh den g., den brav g., kozh netra g., kailhenn a zen b., pezh teil g., tamm teil g., lorgnez g., pezh fall a zen g., tra milliget g., toull visoù g., paotr lavis g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., den brein betek mel e eskern g., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., gwir hailhon g., hailhon echu g., maraoed g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den korvigellet e galon a fallagriezh g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., gast b., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pech'ed g., loustoñ g., louskod g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., tamm mat a loustoni g., tamm brav a loustoni g., lorgnaj g., lampon g., hailhevod g., jalod g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., ampouailh g., forbann g., peñsel fall g., labous treat g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., pezh fallakr g., paotr gagn g.,

gwall higolenn b., higenn b., fallakr g., sac'h malis g., gwall baotr g., kozh tra badezet g., tamm kozh tra g., tra vil g., tra fall g., tra milliget g.; *das ist ein elender Kerl*, hennezh 'zo gwaz a-walch', ur gailhenn a zen a zo anezhañ.

Adv. : gwall, fall-kenañ ; *elend aussehen*, bezañ liv fall war anunan, bezañ distronket e neuz, bezañ dismant e benn, bezañ dismantre e benn, bezañ livet fall, bezañ gwall-livet ; *sich elend fühlen*, a) bezañ gwall skoet, bezañ glac'haret (mantret, stouvet, gwasket), bezañ en huanad ; b) en em gavout diaes-tre ; P. *mir ist elend zumute*, emaon diaes em fenn, enkreziñ a ran, emañ pounner va spered, ur galonad am eus, emaon o lonkañ (o vagañ, o valañ, o chaokat) soñjoù du, stouvet (gwasket) on, emaon o valañ glaou, emaon o'ch ober gwad fall, emañ va c'halon war ar c'hrilh, morennet eo va ene gant ar glac'hар, gwask a zo war va c'halon, emañ va gwad o treiñ e gwelien ; *mir wird elend zumute*, sevel a ra va c'halon, n'emaon ket em flom, n'emaon ket em lec'h, n'emaon ket em jeu, n'emaon ket em charreou, n'emaon ket war va zu tamm ebet, diaes eo din, diaes on, klañv-diglañv on, kinglañv (damглаñv, peuzklañv) on, kozh-fall emaon, klañv-diaes emaon, gweget on, ne ya ket mat ganin, dihet on, kozh klañv on, korf fall am eus, n'emaon ket mat, un diaezamant am eus, savet ez eus bec'h warnon ; *nicht nur dir allein geht es elend*, estregedout o devez poan ; *ihm geht es elend schlecht*, mil boan en devez o skoulmañ an daou benn, bec'h en devez o lakaat an daou benn da skoulmañ, bec'h en devez o skoulmañ ganti, bec'h en devez o sec'hañ an eil dorn gant egile, bec'h en devez o walchiñ an eil dorn gant egile, tenn eo warnañ, paour eo evel Job war e vern teil, paour-du eo e revr, reuzeudik-meurbet eo e stad, reuzeudik (tavantek, ezhommek, truek) eo pe ne vez den, reuzeudik eo mar boe den, reuzeudik mard eus bet biskoazh un unan, reuzeudik eo evel ur c'hi, reuzeudik eo evel ar mein, reuzeudik eo evel ur pesk war an traezh, maleürus eo evel ar mein, paour eo evel ur c'hi, emañ o chaokat mizer, paour eo da lazhañ, n'en deus ket an hanter eus netra, duañ a ra gant ar vizer, n'en deus nag erv nag ant, n'en deus ket un diner toull war e any, n'en deus na bod ha skod, e-barzh un diaezamant bras emañ, en estrenvan emañ, estrenvan en deus, emañ e-kreiz ar gwashañ droukverzh, emañ en e vrasañ anken, emañ en e holl ankenioù, en ur pleg berr emañ ; *das Wetter bleibt immer noch so elend*, n'eo ket ya'h an amzer c'hoazh.

Elende(r) ag.k. g./b. : kaezh g. [*iester keizh*], kaezhez b., reuzeudig g., reuzeudigenn b., treu g., tru g., tavanteg g., tavantegez b., ezhommeg g., ezhommegez b., trueg g., truegez b., maleüruz g., maleüruzez b., paourkaezh g., paourez kaezh b., paourkaezh tru g., mizerig g.; die Elenden, ar geizh ls., ar geizh-Doue ls., ar reuzeudien ls., ar beorien ls., an drueged ls., an davanteien ls., an ezhommeien ls., an dud ezhommek ls., an dud dibourvez ls., ar gorked ls., an druated ls., ar valeüruzien ls., an dreued ls., an drued ls., ar beorien gaezh ls., ar beorien du ls.; [lenn.] die Elenden [V. Hugo], ar Reuzeudien.

elendig ag. : [rannyezh.] paour, reuzeudik, truezus, tavantek, ezhommek, truek, tru, morfontus, truih.

elendiglich Adv. : gwall, fall-kenañ, en dienez vrasañ, en un dienez ar vrasañ, e-kreiz ar baourenteñ an ezhommekañ, e-barzh un diaezamant bras.

Elendsbehausung b. (-,en) / **Elendsquartier** n. (-s,-e) : kozh ti g., neizh touseg g., foukenn b., foukenn hudur b., klotenn b., ti-gutez g., ti brein g., lastez ti g., tamm toull ti g., klud g., siklud g., kozh kraou-porc'hell g., kozh toull ki g., kozh toull brein g., toull lous g., kozh lochenn b., toull kambr g.; in einem Elendsquartier wohnen, bezañ lojet dindan lost ar c'hi, lojañ dindan lost ar c'hi, bezañ o chom e Kernetra, bezañ o chom e

Kernebeudig, bezañ kludet en un neizh touseg, bezañ kludet en un toull lous.

Elendsviertel n. (-s,-) : karter peorien g., karter paour g., karter ezhommek g., foukennaoueg b., lastez kér b., lochennaoueg b., slum g., P. Kervidon b., Kerfoukenn b.

Elenor b. / **Elenore** b. : Enori b.

Eleometer n. (-s,-) : eoulbouezer g. [/iester eoulbouezeriou].

Eleonor b. / **Eleonora** b. : Enori b.

Elevation b. (-,en) : 1. [relij.] gorreoù ls., gorre-Doue g., gorre g., sav-korf Doue g.; 2. uhelidigezh b., uheladur g., savidigezh b., gorreadur g., gorreidigezh b.

Elevator g. (-s,-en) : [tekñ.] 1. pign g., pignerez b.; 2. ardivink sevel g., saverez b., ardivink gorren g., gorreer g., uhelaer g.; 3. [korf.] uhelaer g., kigenn uhelaer b.

elf niver. : unnek ; es waren ihrer elf, unnek a oa anezho ; sie ist elf, unnek vloaz eo.

Elf¹ b. (-,en) : [sport] skipailh football g., skipailh mell-droad g.

Elf² g. (-en,-en) : [mojenn.] elf g. [/iester elfed], kornandon g., korrigan g., bugel-noz g., amboubal g., polpegan g., c'hwiteller-noz g., korrig g., korrig g.

Elfe b. (-,n) : [mojenn.] kornandonez b., korriganez b., boudig b., amboubalez b., kannerez-noz b., kannerez-loar b., korrigez b.

Elfeck n. (-s,-e) : [mat.] unnekkorm g., unnektueg g.

elfeckig ag. : unnekkornek.

Elfenbein n. (-s,-e) : olifant g., ivor g.; eine Figur in Elfenbein schnitten, eine Figur aus Elfenbein schnitten, skultañ an olifant da sevel un delwennig, skultañ an ivor da sevel un delwennig, kizellañ un delwennig olifant, kizellañ un delwennig ivor ; Statuette aus Elfenbein, delwennig ivor b., delwennig olifant b.; Christusstatuen aus Elfenbein, kristoù olifant ls.

elfenbeinartig ag. : olifantheñvel, ivorheñvel, e doare an olifant, a-zoare gant an olifant, a-seurt gant an olifant.

elfenbeinen ag. / **elfenbeinern** ag. : ivorek, olifantek, ... olifant, ... ivor; [Bibl.] elfenbeinerner Turm, tour olifant g.

elfenbeinfarben ag. : gwenn olifant.

Elfenbeinginster g. (-s,-) : [louza.] weißer Elfenbeinginster, banal gwenn str.

Elfenbeinhändler g. (-s,-) : ivorour g.

Elfenbeinhandel g. (-s) : ivorerezh g.

Elfenbeinküste b. : die Elfenbeinküste, Aod-an-Olifant g.

Elfenbeinschnitzer g. (-s,-) : ivorour g., skulter ivor g., skulter olifant g., kizeller olifant g., kizeller ivor g.

Elfenbeinschnitzerei b. (-) : ivorerezh g.

Elfenbeinturm g. (-s,-türme) : [dre skeud.] uhelennouù ls.; im Elfenbeinturm sitzen, bevañ en e uhelennouù, bevañ pell diouzh safar ar bed, bezañ un den ennañ e-unan, bevañ en distro, bevañ en dizarepred, bevañ digavandenn, bevañ evel ul lean en un tu bennak, bevañ pell diouzh darepred an dud, bevañ pell diouzh ar bed / bevañ er-maez eus ar bed (Gregor); den Elfenbeinturm verlassen, diskenn diwar e uhelennouù.

Elfenblume b. (-,n) : [louza., Epimedium] louzaouenn-an-elfed b.

elfenhaft ag. : marzhus.

Elfenkönig g. (-s,-könige) : [mojenn.] roue ar gornandoned g., roue an elfed g.

Elfenkönigin b. (-,nen) : [mojenn.] rouanez ar gornandoned b., rouanez an elfed b.

Elfer g. (-s,-) : [sport] penalti g., taol-kastiz g., tenn-kastiz g., tenn-a-sav g., kastiz g.; einen Elfer abblocken, tardañ un taol-kastiz.

elfhundert niv. : unnek-kant.

elfjährig ag. : unnek vloaz ; ein elfjähriges Mädchen, ur baotrezenn unnek vloaz b.

Elfmeter g. (-s,-) : [sport] penalti g., taol-kastiz g., tenn-kastiz g., tenn-a-sav g., kastiz g. ; *einen Elfmeter verballern, einen Elfmeter verschießen*, c'hwitañ e benalti, c'hwitañ war ar pal da-geñver ur penalti ; *einen Elfmeter abblocken*, tardañ ur penalti.

Elfmetermarke b. (-,-n) / **Elfmeterpunkt** p. (-s,-e) : [sport] poent penalti g.

Elfmeterschießen n. (-s) : [sport] tennadeg d'ar pal b.

elfte(r,s) ag. : unnekvet ; *Ludwig der Elfte*, Loeiz unnek g.

Elfteil n. (-s) : unnekvedenn b.

elftens Adv. : d'an unnekvet.

Elfzeiler g. (-s,-) : [lenn.] unnegkwerzenn b., unnegadenn b.

Elias g. : Eliaz g.

Eliasfeuer n. (-s,-) : [merdead.] tan sant-Nikolaz g. / tan santez-Helena g. / tan santez-Klara g. (Gregor).

elidieren V.k.e. (hat elidiert) : [yezh.] penndroc'hañ, troc'hañ, lemel kuit.

elidiert ag. : [yezh.] koazhet.

Eligius g. : Alar g. ; *Sankt Eligius*, sant Alar g.

Elija g. : Eliaz g.

eliminieren V.k.e. (hat eliminiert) : **1.** *jemanden eliminieren*, anulliñ u.b., enulliñ u.b., distrujañ u.b., reiñ e stal (e gont) d'u.b., ober e stal (e lod) d'u.b., reiñ e stal ouzh u.b., ober e varv d'u.b., lazhañ u.b., lazhañ mik u.b., lazhañ moust u.b., pakañ u.b., ridañ e doull d'u.b., tortañ u.b. ; **2.** dilemel, skarzhañ, karzhañ ; **3.** [mat.] lemel.

Eliminierung b. (-,-en) : **1.** lazhadenn b. ; **2.** dilam g., karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarzh g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b., skarzhadeg b., raskadur g., raskañ g.

E-Liquid n. (-s,-e) : [sigaret elektronek] dourenn da vurezhat b.

Elisa¹ b. : Eliza b., Lizaig b.

Elisa² g. : Elizea g.

Elisabeth b. : Elesbed b., Izabel b.

Elisäus g. / **Elischa** g. : Elizea g.

Elision b. (-,-en) : [yezh.] koazhadur g., penndroc'h g., troc'hadur g., dilam g. ; *eine Elision vornehmen*, penndroc'hañ.

élitär ag. : **1.** troet gant ar vegenn nemetken, begennek, dibabek, begennel ; **2.** dibabelour, begennelour, rok.

Adv. : en un doare begennel.

Elitarismus g. (-) : begennelouriez b.

Elitarist g. (-en,-en) : dibabelour g., begennelour g.

Elite b. (-,-n) : begenn b., dibab g., diuz g., fumell g., ar bleuñeus an dud str., ar pep gwellañeus an dud g., gwir flourdiliz str., tud a-zibab ls. ; *sie gehören zur Elite*, tud a-zibab a zo anezho, tud eus an dibab int, tud eus an dispar int ; *die Forschungselite*, ar vegenn eus an imbourc'herien b., imbourc'herien a-zibab ls.

Elite- : ... dreistdibab, ... a-zibab, ... eus an dibad, ... eus ar c'hentañ, ... a'r gwellañ, ... kentañ troc'h, eus ar vegenn.

Elitehochschule b. (-,-n) : *pädagogische Elitehochschule*, skol normal uhelañ b. ; *Student an einer pädagogischen Eliteschule*, normaliad g. [*Ilester normaliaied*].

Elitetruppe b. (-,-n) : [lu] bagad soudarded eus ar vegenn g., unvez stourm eus ar vegenn b., unvez stourm a'r gwellañ b., bagad stourm eus ar vegenn g., soudarded a-zibab ls.

Elitensystem n. (-s,-e) : dibaberez g., begennerez g.

Elixier n. (-s,-e) : dourenn-louzaouiñ b., eliksir g. ; *Lebenselixier*, dour a vuhez g. ; *Benzoeopium-Elixier*, eliksir paregorek g.

Ellbogen g. (-s,-) : [korf.] ilin g., glin-brec'h g., kefelin g. ; *sich auf einen Ellbogen stützen*, helmoñ war un ilin, ilinañ ; *sich auf die Ellbogen stützen*, helmoñ, en em harpañ war e ilinoù (war

e zaouilin), bezañ harpet war e ilinoù, daouilinañ, en em asplediiñ, en em alkodiñ war e zaouilin, alkodiñ, brankodiñ, brenkañ, bruchiñ ; *sich mit den Ellbogen auf den Tisch aufstützen*, bezañ braket ouzh taol, brankodiñ ouzh taol, alkodiñ daoulin e zivrec'h war an daol, bezañ alkodet ouzh taol, bezañ bruchet ouzh taol, bezañ bruchedet ouzh taol, bezañ daoulinet war an daol, bezañ aspledet war an daol, bezañ en e orloc'h ouzh taol, bezañ war e orloc'h ouzh taol ; *er weinte, seinen Kopf auf den Ellbogen gelegt*, gouelañ a rae, e benn e pleg e vrec'h ; *mit den Ellbogen stoßen, die Ellenbogen einsetzen*, ilinata, kefelinañ, kefelinata, kefilinata, reiñ taolioù gant daoulin e zivrec'h ; *sich gegenseitig einen Stoß mit dem Ellbogen geben*, reiñ un taol ilin an eil d'egile ; *mit einem Ellbogen versehen sein*, bezañ ilinek ; *Schmerzen im Ellbogen*, ilinad g. ; *der rechte Ärmel seines Hemdes war am Ellbogen zerrissen*, roget e oa ilin dehou e roched.

Ellbogenbeuge b. (-,-n) : [korf.] pleg ar vrec'h g., pleg an ilin g., koubl ar vrec'h g.

Ellbogenfreiheit b. (-) : **1.** frankiz loc'hañ b., plas g., lec'h g., llijor g. ; *Ellenbogenfreiheit haben*, kaout hed e c'har, bezañ frank war an-unan, bezañ ec'hon d'an-unan, na vezañ gwasket ; *sich Ellenbogenfreiheit verschaffen*, en em vountañ dre ar mac'h hag ar prez, en em boulzañ dre ar mac'h hag ar prez, ilinata ; **2.** [dre skeud.] frankiz d'ober pezh a garer b., emrenerezh g., kabestr g., kabestr hir g., kabestr laosk g. ; *Ellenbogenfreiheit haben*, bezañ pep frankiz gant an-unan d'ober e c'hiz (d'ober pezh a garer), bezañ kabestr laosk gant an-unan, bezañ kabestr hir gant an-unan, bezañ lizher digor gant an-unan, bezañ e gabestr war e voue, bezañ lezet en e vadober, bezañ lezet da heul e santimant, na gaout luz ebet, bezañ diliamm d'ober pezh a garer, gallout ober e stal e-unan, gallout ober udb hervez e zorn, bezañ ar brid gant an-unan war ar moue (e vrid gantañ war e voue, he brid ganti war he moue h.a.), ober e roll, gallout heuliañ e roll, gallout bevañ en e ziviz, bezañ (gallout bevañ) en e roll, gallout ober pezh a garer, gallout ober pep tra hervez e blijadur, gallout ober pep tra evel ma plij gant an-unan, gallout ober pep tra diouzh ma plij gant an-unan.

Ellbogengelenk n. (-s,-e) : [korf.] koubl an ilin g., kenvell an ilin g.

Ellbogengesellschaft b. (-,-en) : kevredigezh vleizi ma vez kontant an dud enni da gaout kuit da reiñ b., kevredigezh ar sach-disach b.

Ellbogenhöcker g. (-s,-) : [korf.] korn-brec'h g., kern ilin b.

Ellbogenkachel b. (-,-n) : [istor, lu] ilinwisk g.

Ellbogenleder n. (-s,-) : [dilhad.] ilinenn b.

Ellbogenlehne b. (-,-n) : brenk g., iliner g., helmoer g.

Ellbogenmensch g. (-en,-en) : bleiz kontant da gaout kuit da reiñ g., sacher d'e du g., krimpidig g. [*Ilester krimpidien*].

Ellbogenpanzer g. (-s,-) : [istor, lu] ilinwisk g.

Ellbogenschiene b. (-,-n) : [sport mezeg.] ilinwisk g.

Ellbogenschützer g. (-s,-) : **1.** [dilhad.] ilinenn b. ; **2.** [sport, lu] ilinwisk g.

Elle b. (-,-n) : **1.** [korf.] helmo g., askorn an ilin g., kevilin g., gwerzhid vras an arvrec'h b. ; **2.** gwalenn b., gwalennad b., ilinad g., kefelinad g. ; *etwas nach Ellen verkaufen*, gwerzhañ udb diouzh ar walenn ; *mit der Elle messen*, gwalennañ, gwalennata, gwalennadiñ, muzuliañ diouzh ar walenn ; *das Messen mit der Elle*, ar gwalennañ g., ar gwalennerezh g. ; *eine Elle Damast*, ur walennad lien-Damask b. ; *eine Elle Damast kostete fünf Taler*, pemp taler ar walenn e kouste al lien-Damask.

Ellen b. : Helena b., Lena b., Enori b.

Ellenarterie b. (-,-n) : [korf.] talmerenn a-helmo b.

Ellenbeuge b. (-,-n) : [korf.] koubl ar vrec'h g., pleg ar vrec'h g., serr ar vrec'h g.

Ellenbogen *sellit ouzh Ellbogen*.

Ellenbogenbeuge b. (-,-n) : [korf.] koubl ar vrec'h g., pleg ar vrec'h g., pleg an ilin g.

Ellenbogenfreiheit b. (-) : *sellit ouzh Ellbogenfreiheit*.

Ellenbogenhöcker g. (-s,-) : *sellit ouzh Ellbogenhöcker*.

Ellenbogenkachel b. (-,-n) : [istor, lu] ilinwisk g.

Ellenbogenlehne b. (-,-n) : *sellit ouzh Ellbogenlehne*.

Ellenbogenmensch g. (-en,-en) : *sellit ouzh Ellbogenmensch*.

Ellenbogenpanzer g. (-s,-) : [istor, lu] ilinwisk g.

Ellenbogenschiene b. (-,-n) : [sport, mezeg.] ilinwisk g.

Ellenbogenschützer g. (-s,-) : [dilhad.] ilinenn b.

Ellengeldkassierer g. (-s,-) : [dispredet] gwaleunner g.

ellenlang ag. : [dre skeud.] diziwezh, hirbadus, difin, didermen, hir evel un deiz hep butun, hir evel an drougamzer, hir evel un devezh mediñ, hir evel ur sizhun hep bara. ; *ein ellenlanger Kerl*, un diskrouger anduilh g., ur ramz treut-gagn g., ur vazh wisket b., un den hir ha moan evel ar wall-amzer, ur berchenn b., ul lañsadenn b., ul lañsenn b., ur paotr korf evel ur gouarc'henn g., ur pezh pikol den bras g., un dreustel b., ur sklipard a zen g., ur skrifelleg g., ur skilfenn a baotr b., ur c'horf mat a zen g., ul langouineg g., ur moanard g., ur skarineg g., ur skrilh g., un dreustenn b., ur gaoleg g., ul louaneg g., ul lank g., ur tamm mat a zen g., ur freilhenneg g., ur skeul vabu b., ur baluc'henn b., unan bras evel ur skeul g., ur peulvan g. (Gregor), ur pezh jelkenn a baotr b., P. ul lahir g., ur paotr toulet uhel g.

Ellenlänge b. (-,-n) : gwalennad b.

Ellennerv g. (-s,-en) : [korf.] nervenn a-helmo b.

Ellenstab g. (-s,-stäbe) : gwalenn b.

Ellenstempler g. (-s,-) : mestr-gwaleunner g.

Elli b. : Eliza b., Lizaig b.

Elliant n. : Eliant b., an Elliant b. ; *Mann aus der Gegend um Elliant*, melenig g. [*liester meleniged*] ; *Tracht aus der Gegend um Elliant*, melenig g. ; *die Gegend um Elliant*, Bro Melenig b.

Ellipse b. (-,-n) : 1. [mat.] elipsenn b., hirgelc'h g., vigelc'h g. ; 2. [yezh.] goustav g., berrdro b., berrgomz b., arboell g.

Ellipsenbahn b. (-,-en) : kelch'tro elipsennek b., amestez elipsennek g.

Ellipsenbogen g. (-s,-/-bögen) : [stered.] gwarenn elipsenn b.

ellipsenförmig ag. : elipsennek, hirgelc'hiek, ront en hir.

Ellipsoid n. (-s,-e) : ellipsoid g., sferoid g. ; *abgeplattetes Rotationsellipsoid*, sferoid plat g., ellipsoid plat g. ; *verlängertes Rotationsellipsoid*, sferoid hir g., ellipsoid hir g.

elliptisch ag. : 1. [mat., stered.] elipsennek, hirgelc'hiek, ront en hir ; 2. [yezh.] goustavek, dre verrdo.

Ellok b. (-,-s) : [berradur evit elektrische Lokomotive] stlejerezredan b.

Elmsfeuer n. (-s,-) : [merdead.] tan sant-Nikolaz g. / tan santez-Helena g. / tan santez-Klara g. (Gregor).

E-Lok b. (-,-s) : [berradur evit elektrische Lokomotive] stlejerezredan b.

eloquent ag. : helavar, helavar da brezeg, lokañsus, lokant, teodek, begek, latennet, distagellet, distagellet mat, dic'hlud e lañchenn, dilu a deod, beget mat, teodet dreist, teodet mat, teodet kaer, lañchennet mat, latennet mat, latennet kaer, hir e deod, un teod helavar dezhañ, ur c'haozeer brav anezhañ, ur mestr kaozeer anezhañ, ur gwir brezeger anezhañ, ur c'homzer brav anezhañ, un den a lokañs anezhañ, ur c'homzer flour anezhañ, un distager kaer anezhañ, ur beger mat anezhañ, un teod kaer a zen anezhañ, brokus a gomzou, aes

ha fraezh ar prezeg gantañ ; *eine eloquente Rede*, ur brezegenn helavar b.

Eloquenz b. (-) : teodegezh b., helavarded b., helavarder g., helavar g., lokañs b., donezonou evel prezegennet ls.

Eloxal®-Verfahren n. (-s) : [tekn.] anotaat g., anotadur g.

eloxieren V.k.e. (hat eloxiert) : [tekn.] anotaat.

Elritze b. (-,-n) : [loen.] loch g. [*iester loched*], lochenn b. [*iester loched*] ; *Elritzen fangen*, locheta ; *Netz zum Fangen von Elritzen*, lochetour g. [*iester lochetourioù*].

Elsa b. : Eliza b., Liza b.

Elsass n. (-es) : *das Elsass*, Elzas b., Bro-Elzas b. ; *der Rhein bildet zum Teil die Grenze zwischen dem Elsass und Deutschland*, ar Roen a ra un tamm eus an disparti etre Bro-Elzas ha Bro-Alamagn ; *es lebe das Elsass !* bevet Bro-Elzas !

Elsässer g. (-s,-) : Elzasad g. [*iester Elzasiz*] ; *sie wollen die Elsässer assimilieren*, c'hoant o deus e kollfe Elzasiz o yezh hag o sevenadur.

Elsässer ag. digemm : elzasat, ... Bro-Elzas.

Elsässerin b. (-,-nen) : Elzasadez b.

elsässisch ag. : 1. elzasat, ... Bro-Elzas. ; 2. [yezh.] elzasek ; *lieber sterben als mein Elsässisch verlernen*, me a droc'ho va zeod em beg kentoc'h eget dizeskiñ an elzaseg, gwell eo ganin mervel eget dizeskiñ an elzaseg, mervel a rafen kent eget dizeskiñ an elzaseg.

Elsass-Lothringen n. (-s) : [istor] Elzas-Loren b.

Elsbeerbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] kerzhinenn b., gwez-kerzhin str.

Elsbeere b. (-,-n) : [louza.] 1. [frouvezh] kerzhin str. ; 2. [gwez] kerzhinenn b., gwez-kerzhin str.

Elsbeth b. : Eliza b., Liza b.

Else b. : Eliza b., Liza b.

Elster b. (-,-n) : [loen.] pig b. [*iester piged*], pig klakenn b., balochenn b., P. Margodig ar big b. ; *die Elster schreit*, die Elster schnattert, ragachat (gragailhat, ragellat, karnajal, keketat) a ra ar big. ; *das Geschrei der Elstern*, das Geschnatter der Elstern, gragailh ar piged g., ragach ar piged g., gragailherezh ar piged g., ragacherezh ar piged g., karnaj ar piged g.

Elsternnest n. (-es,-er) : [loen.] neizh pig g. [*iester neizhioù pig*, neizhioù piged].

elterlich ag. : ... an tad hag ar vamm, kerentel ; *elterliche Gewalt*, aotrouniezh kerentel b., aotrouniezh an tad hag ar vamm b., galloud an tad hag ar vamm g. (Gregor) ; *elterliche Genehmigung*, *elterliche Erlaubnis*, aotre ar gerent g., aotre tud ar bugel g. ; *elterliche Abstammung*, diagentiezh b.

Eltern ls. : 1. tud ls., tad ha mamm ls., kerent ls., kerent ar vugale ls. ; *meine Eltern*, va zud ls., P. ma re charl ls. ; *deine Eltern*, da dud ls., P. da re charl ls. ; *ich fahre zu meinen Eltern*, mont a ran da welet va zud ; *die Eltern haften für ihre Kinder*, dindan atebegezh o zud emañ ar vugale, e karg o zud emañ ar vugale, atebek eo ar gerent war o bugale, war karg o zud emañ ar vugale, emell ouzh o bugale o deus ar gerent, en emell o zud emañ ar vugale, war kont o zud emañ ar vugale, bez o deus ar gerent o bugale war o c'hont, respont a ra ar gerent ouzh o bugale ; 2. [dre skeud.] P. *das ist nicht von schlechten Eltern*, n'eo ket kaoc'h heiz, n'eo ket staot kazh, n'eo ket un hanter hini, n'eo ket un hanter unan, n'eo ket bihan dra.

Elternabend g. (-s,-e) : emvod etre ar gelennerien ha tud ar skolidi g.

Elternausschuss g. (-es,-ausschüsse) / **Elternbeirat** g. (-s,-räte) : kuzul tud ar skolidi g.

Elterngeld n. (-s,-er) : gopr-tiegezh g., goproù tiegezh ls.

Elternhaus n. (-es,-häuser) : ti e dud g. ; sie ist ihrem Elternhaus entwachsen, en em zistaget eo diouzh he zud, en em ziskroget eo diouzh he zud ; das behütete Elternhaus verlassen, mont war ar stign, mont war ar steign, mont da heuliañ e roll, dineizhañ, nijal gant e zivaskell.

Ettern-Kind-Verhältnis g. (-ses,-se) : [gwir] maberezh b. ; Eltern-Kind-Verhältnis durch Adoption, advaberezh g. ; Eltern-Kind-Verhältnis durch Geburt, maberezh reizhwirel g., maberezh reizh g., maberezh priedel g. ; Eltern-Kind-Verhältnis durch Anerkennung, maberezh dre anzavadur tadelezh g.

Elternliebe b. (-) : karantez an tad hag ar vamm ouzh o bugale b., karantez an tad hag ar vamm evit o bugale b., karantez an tad hag ar vamm da-gehelañ o bugale b.

elternlos ag. : didad ha divamm, hep tad na mamm, didud ; elternloses Kind, emzivad didad ha divamm g., emzivad marv e dad hag e vamm g., minor hep tad na mamm g.

Elternmord g. (-s,-e) : mammlazh ha tadlazh war un dro.

Elternmörder g. (-s,-) : lazher e dud g.

Elternrat g. (-s,-räte) : kuzul tud ar skolidi ls.

Elternschaft b. (-) : tud ar skolidi ls.

Elternsprechstunde b. (-,n) : emvodoù etre ar gelennerien ha tud ar skolidi ls.

Elternteil g. (-s) : ein Elternteil, an tad pe ar vamm.

Elternurlaub g. (-s,-e) : ehan-labour evit ober war-dro e vugel g.

Eluat n. (-s,-e) : [kimiezh] amolc'had g.

eluieren V.k.e. (hat eluiert) : [kimiezh] amolc'hiñ g.

Elukubration b. (-,en) : poelladenn b.

Elution b. (-) : [kimiezh] amolc'hadur g., amolc'hiñ g.

Elutionsmittel n. (-s,-) : [kimiezh] amolc'her g. [liester almoc'herioù].

eluvial ag. : [douarouriezh] echaladurel.

Eluvialablagerung b. (-,en) : [douarouriezh] echaladur g.

Eluviation b. (-,en) : [douarouriezh] echalañ g.

Eluviumablagerung b. (-,en) : [douarouriezh] echaladur g.

Elwetritsch b. (-,en) : morilhon g., darin g. ; auf Elwetritschenjagd gehen, mont da chaseal morilhoned, mont da bakañ morilhoned, mont da bakañ darined, mont da jiboesaat an darin.

elysäisch / elysisch ag. : ... ar Gwenva, ... ar Gwenved g. ; elysäische Gefilde, maeziou ar Gwenva ls., maeziou ar Gwenved ls., baradoz ar baganed kozh goude o marv g. (Gregor).

Elysium n. (-s) : Gwenva g., Gwenved g., baradoz ar baganed kozh goude o marv g. (Gregor) ; Tochter aus Elysium, merc'hig deuet eus ar Gwenved b.

Elzevir b. (-) : [moull.] elzevir g.

Elzeviriana ls. : [moull.] moulladennou elzevirel ls.

E-Mail b. (-,s) / n. (-s,-s) : [stlenn.] lizher elektronek g., postel g., post elektronek g., anvonerezh elektronek g. ; per E-Mail schicken, kas dre bostel, posteliñ ; eine E-Mail schicken, eine E-Mail senden, posteliñ, kas ur postel ; E-Mails einem Spamtest unterziehen, dispamañ lizheroù elektronek.

Email n. (-s,-s) : plomeis g., amailh g., prigwer g., gwer-pri str.

E-Mail-Adresse b. (-,n) : chom-lec'h post elektronek g., chom-lec'h postel g.

Emailarbeiter g. (-s,-) : amailher g., prigwerer g.

Emaillack g. (-s,-e) : lakenn b.

Emaille b. (-,n) : plomeis g., amailh g., prigwer g., gwer-pri str.

Emaillelack g. (-s,-e) : lakenn b.

emaillieren V.k.e. (hat emaillierte) : plomeisiañ, amailhañ, prigwerañ.

Emaillieren n. (-s) : [tekñ.] plomeisiañ g., amailhañ g., prigwerañ g., amailherezh g., prigwereresh g.

emaillierte ag. : plomeisiet, amailhet, prigweret.

Emaillierung b. (-,en) : [tekñ.] plomeisiañ g., amailhañ g., prigwerañ g., amailherezh g., prigwereresh g.

Emailüberzug g. (-s,-überzüge) : plomeis g., amailh g., prigwer g., gwer-pri str. ; einen Emailüberzug geben, plomeisiañ, amailhañ, prigwerañ.

Emailverzierung b. (-,en) : aomadur amailh g. ; schwarze Emailverzierung, duigell b., duigelladur g.

Emanation b. (-,en) : 1. [disoc'h] evodad g., deverad g. ; 2. [ober] deveradur g., evodadur g., evodiñ g. ; 3. [preder.] evodadur g.

Emanationslehre b. (-) : [preder.] doazhadur an evodiñ g.

Emanatismus g. (-) : [preder.] deveradurouiez b., evodadouriez b.

Emanatist g. (-en,-en) : [preder.] evodadour g.

emanatistisch ag. : [preder.] evodadour ; emanatistische Lehre, doazhadur evodadour g.

Emanationstheorie b. (-) : [preder.] doazhadur an evodiñ g. emanieren V.gw. (ist emaniert) : evodiñ, sevel, diaezhañ.

Emanze b. (-,n) : P. gwregelourez b., benevelourez b.

Emanzipation b. (-,en) : digaezhadur g., dishualerez b., dishualidigezh b., dishualañ g., frankaerez g., dizalc'hted b. ; die Emanzipation des Menschen, digaezhadur an den g.

Emanzipator g. (-s,-en) : digaezher g.

emanzipatorisch ag. : digaezhus, ... digaezhañ.

emanzipieren V.k.e. (hat emanzipiert) : digaezhañ, dishualañ, frankaat, digabestrañ, disujañ.

V.em. sich emanzipieren (hat sich emanzipiert) : en em zisujañ [eus u.b.], en em zizober [eus u.b.], frankaat.

emanzipiert ag. : digaez, digaezhet, dishualet, frankaat, digabestret, dizalc'h.

Embargo n. (-s,-s) : embargo g.

Embedded Value g. (-s) : [armerzh.] gwerzh enien g.

Emblem n. (-s,-e) : ardamez g., arouez b., asagn g., ardameziou ls., skoed-ardamez g.

Emblematik b. (-) : 1. ardamezouiez b. ; 2. [relig.] argeladurezh b.

emblematisch ag. : ardamezus.

Embolie b. (-,n) : [mezeg.] enfrou ñ g. [liester enfraouioù], emboliezh b., stankadur-gwad g., taol-gwad g., sac'h-gwad g., stank-kalon g. ; septische Embolie, enfrou ñ lesteck g.

Embolisation b. (-,en) : [mezeg.] enfraouennadur g., enfraouennañ g.

embolisch ag. : [mezeg.] enfraouel, enfraouek, embolek.

Embolismus g. (-) : [relig.] stagadenn b., ouzhpennadenn b. ; das Vaterunser mit Embolismus beten, lavaret ar Bater vras.

Embolus g. (-,Embol) : [mezeg.] enfraouenn b.

Embryo g. (-s,-s / Embryonen) : [mezeg.] rizhell b. ; die Entwicklung des Embryos, diorreadur ar rizhell g., diorroadur ar rizhell g. ; sekundärer Embryo, adrizzhell b.

Embryogenese b. (-,n) : rizhelldarzh g., embriogeniezh b.

Embryologe g. (-n,-n) : rizhellonior g., embriologour g.

Embryologie b. : embriologiezh b., rizhelloniezh b.

embryologisch ag. : rizhelloniel, embriologek.

embryonal ag. / **embryonisch** ag. : rizhellek, rizhellel, ... rizhell, ... ar rizhell ; embryonale Stammzelle, bongellig rizhellel b.

Embryonalanlage b. (-,n) : [mezeg.] eginenn b. ; Embryonalanlage eines Organs, eginenn un organ b.

Embryonalentwicklung b. (-,en) : diorreadur ar rizhell g., diorroadur ar rizhell g.

Embryonalhülle b. (-,n) : [bev.] korion g.

Embryonalität b. (-) : rizhellegezh b.
Embryonalstadium n. (-s,-stadien) : stad rizhellel b.
Embryonalstellung b. (-) / **Embryostellung** b. (-) : lakadur kroullek g.
Embryonalzeit b. (-) : rizhellvezh b.
Embryonentransfer g. (-s,-s) : [mezeg.] englenadur ur rizhell g. ; *einen Embryonentransfer vornehmen*, englenañ ur rizhell.
Embryotransfer g. (-s,-s) : [mezeg.] englenadur ur rizhell g. ; *einen Embryotransfer vornehmen*, englenañ ur rizhell.
Emendation b. (-,en) : reizhadenn b.
emendieren V.k.e. (hat emendiert) : reizhañ.
emergent ag. : diflukus, war eskoriñ.
Emergenz b. (-) : eskoridigezh b., eskoradur g., eskor g.
emergieren V.gw. (ist emergiert) : eskoriñ, dont war-wel, dont er-maez eus.
emeritieren V.k.e. (hat emeritiert) : 1. lakaat da gelennet emerit ; 2. lakaat war e leve, lakaat e retred, kas war e leve, leveañ, pañsioniañ, retrediñ.
V.gw. (hat emeritiert) : dont war e leve, dont e retred, mont war e leve, mont e retred, dont da benn e garg, disterniañ, retrediñ, diskenn war e skabell vihan, mont war e dorchenn vihan.
emeritiert ag. : emerit, enorus ; *emeritierter Professor*, kelenner emerit g., kelenner enorus g.
Emeritierung b. (-) : emeritiezh b.
emeritus ag. : emerit, enorus ; *Professor emeritus*, kelenner emerit g., kelenner enorus g.
Emeritus g. (-, Emeriti) : kelenner emerit g.
Emersonismus g. (-) : [predér., relij.] emersonouriezh b.
Emetikum n. (-s, Emetika) : [mezeg.] louzoù c'hwedus g. louzoù-c'hweiñ g., c'hweduzenn b.
emetisch ag. : [mezeg.] c'hwedus.
Emigrant g. (-en,-en) : divroer g., divroad g.
Emigrantin b. (-,nen) : divroerez b., divroadez b.
Emigration b. (-,en) : 1. divroerez g., divroadur g., divroañ g., divroadeg b. ; 2. [istor, eil brezel bed, lenn.] *die innere Emigration*, an harlu hep kuitaat e vro g. ; *in die innere Emigration gehen*, mont en harlu en e vro, dibab bevañ en harlu en e vro.
emigrieren V.gw. (ist emigriert) : divroañ.
Emil g. : Emil g.
Emilia b. / **Emilie** b. : Emilia b.
eminent ag. : dreist-kenañ, barrek-kenañ, brudet, peurbouezus, pennañ, meurdezus, meurdedus, anvenek.
Adv. : -meurbet, -kenañ, -eston.
Eminentia collateralis b. (-) : [korf.] tosenn gengostezel b.
Eminenz b. (-,en) : 1. [polit.] Meurdez b., Uheldorf b. ; *Seine Eminenz*, E Veurdez b., E Uheldorf b. ; 2. [relij.] tad enorus g. ; 3. aotrou meur g. ; *graue Eminenz*, kuzhuter g., kuzulier damguzh g., kuzulier meur ar roue g.
Emir g. (-s,-e) : emir g.
Emirat n. (-s,-e) : 1. [bro] emirelez b. ; 2. [karg] emiriezh b.
Emissär g. (-s,-e) : kiminiad g., kannad g., dileuriad g.
Emissarium n. (-, Emissaria) : [korf.] gwazhienn laerez b.
Emission b. (-,en) : 1. [arc'hant.] embannidigezh b., monidigezh b., krouidigezh b. ; *Emission von Aktien*, embannidigezh kevrannoù b., krouidigezh kevrannoù b. ; 2. [fizik] ec'hodad g., ec'hodadur g., ec'hodiñ g. ; 3. [saotradur an endro] distao g., dilaosk g., distaolad g., dilaoskad g., ec'hodad g., ec'hodadur g. ; *Abgasemission*, ec'hodad aezhennoù g. ; *Treibhausgasemissionen*, ec'hodiñ aezhenn gwered bouti g. ; 4. [Bro-Suis] abadenn skingomz b., kasadenn skingomz b., skingasadenn b.
Emissionsdatum n. (-s,-daten) : [arc'hant., timbroù] deiziad embann g.

Emissionsgrad g. (-s,-e) : [fizik] ec'hodusted b. ; *niedriger Emissionsgrad*, ec'hodusted izel b. ; *mit einem niedrigen Emissionsgrad*, *mit einem geringen Emissionsgrad*, isec'hodus.
Emissionskurs g. (-es,-e) : [arc'hant.] feur embann g.
Emissionspreis g. (-es,-e) : [arc'hant.] priz embann g.
Emissionsquelle b. (-,n) : [fizik] lec'h orin an ec'hodiñ g.
Emissionsspektrum n. (-s,-spektren/-spektra) : [fizik] skalfad ec'hodiñ g.
Emissionsvermögen n. (-s) : [fizik] ec'hodusted b. ; *niedriges Emissionsvermögen*, ec'hodusted izel b. ; *mit geringem Emissionsvermögen*, *mit niedrigem Emissionsvermögen*, isec'hodus.
emissiv ag. : [fizik] ec'hodus.
Emissivität b. (-) : [fizik] ec'hodusted b. ; *niedrige Emissivität*, ec'hodusted izel b. ; *mit niedriger Emissivität*, *mit geringer Emissivität*, isec'hodus.
Emittent g. (-en,-en) : 1. [arc'hant.] krouer g., bank krouer g. ; 2. [endro] mammenn saotrañ b.
Emitter g. (-s,-) : [fizik] ec'hoder an transistor g.
emittieren V.k.e. (hat emittiert) : 1. [arc'hant.] embann, krouiñ ; *Obligationen emittieren*, embann endalc'hennoù, krouiñ endalc'hennoù, nevidañ endalc'hennoù ; *Aktien emittieren*, krouiñ kevrannoù, embann kevrannoù, kinnig kevrannoù ; *Geld emittieren*, monañ ; 2. [fizik] ec'hodiñ ; *Wellen emittieren*, ec'hodiñ gwagennou ; *Elektronen emittieren*, ec'hodiñ elektron ; *Strahlen emittieren*, ec'hodiñ skinou ; 3. [saotradur an endro] disturel, dileuskel, skignañ, ec'hodiñ.
emittierend ag. : 1. [arc'hant.] *emittierende Bank*, bank krouer g. ; 2. [fizik] ec'hodus.
Emmausgemeinschaft b. (-,en) : kumuniezh Emmaus b.
Emmentaler® g. (-s,-) / **Emmentalerkäse®** g. (-s,-) : emmenthal® g., emmental® g.
Emmerling g. (-s,-e) : [loen.] brean g., breanig g., labous plouz kerc'h g.
emmetrop ag. : [mezeg.] hestiwel, emmetropek.
Emmetropie b. (-) : [mezeg.] hestiwel g., emmetropiezh b.
E-Mobil n. (-s,-e) : karr tredan g. [liester kirri tredan].
E-Modul g. (-s,-n) : [fizik] moll dastenn g.
Emolliens n. (-, Emollienzen / Emollientia) : [mezeg.] laoskaer g.
Emoticon n. (-s,-s) : [stlenn.] fromlun g. [liester fromlunioù].
Emotion b. (-,en) : trivliad g., trivliadenn b., from g., fromadenn b., trid-kalon g. ; *sich von den Emotionen der Sache wieder erholen*, difromañ ; *seine Emotionen beherrschen*, *seine Emotionen kontrollieren*, moustrañ war e from, moustrañ war e galon, reizhañ barradoù e galon, moustrañ war an-unan, gwaskañ war an-unan, derc'hel ar c'hreñv war an-unan (*e greñv warnañ e-unan, he c'hreñv warni hec'h-unan h.a.*), en em vestroniañ, en em drec'hiñ, emvestroniañ, derc'hel plaen e spered, chom mestr war e imor, kabestrañ e imor, plegañ e imor, pouenzañ war e imor, derc'hel (moustrañ, gwaskañ) war e imor, kabestrañ e c'hoantegezhioù, reoliñ e c'hoantoù, kabestrañ e youloù, en em ameniñ ; [bred.] *die induzierten Emotionen*, an dereed g., ar fromoù dereet ls.
emotional ag. / **emotionell** ag. : 1. fromidik, kizidik, aes da strafuilhañ, trividlik, bouk e galon, kantaezus ; 2. fromel, trivliadel, kantaezel, diwar ur fromadenn, diwar un driviliadenn ; *emotionale Spannung*, *emotionaler Stress*, tennder fromel g. ; *emotionaler Schock*, stroñs fromel g. ; *emotional erfassster Wert*, talvoud kantaezel g. ; *emotionales Phänomen*, anadenn gantaezel b. ; *emotional instabile Persönlichkeitsstörung*, frammadur kleñvedek ar bred g. ; *Neigung zu emotionalen Ausbrüchen*, doug darluskel g. ; *emotionaler Bereich*, domani

ar c'chantaezañ g. ; *emotionale Unreife*, *emotionelle Unreife*, diazveted kantaezel b.

Emotionalität b. (-) : 1. trvlidigezh b., kantaezidigezh b. ; 2. kantaezusted b.

emotionell ag. : *sellit ouzh emotional*.

emotionsgeladen ag. : 1. gwall fromet ; 2. gwall fromus.

emotionslos ag. : difrom, amfromidik, diflach.

emotiv ag. : fromidik, santidik, kizidik, kizidik e galon, gwiridik, tener, bavidik, trvlidik, esmaeüs, merzus, santimantel, bouk e galon ; *übermäßig emotiv*, gourfromidik.

Emotivität b. (-) : 1. [barregezh da vezañ fromet] fromerezh g. ; 2. [doare un den] fromidigezh b. ; *übermäßig Emotivität*, gourfromidigezh b.

emp- rakverb stag.

Empathie b. (-) : kefaeziñ g., kenunvaniezh trvliek b., entriviliañ g., kensant g., kensantidigezh b., kenhoalerezh g., kendrivilianñ g.

empathisch ag. : kefaezel.

Empfang g. (-s, Empfänge) : 1. [tud] degemer g., degemeridigezh b. ; *halbherziger Empfang*, degemer diseblant g., degemer klouarik g., degemer etre kriz ha klouar g., degemer etre c'hwek ha c'herv g. ; *kühler Empfang*, *frostiger Empfang*, degemer yen-sklañ (teuch'h, reut, lent, klouar, treut, dic'hras) g., gwall zegemer g. ; *jemandem einen kühlen Empfang bereiten*, ober un degemer yen-sklañ (teuch'h, reut, lent, klouar, treut, dic'hras) d'u.b., diskouez sec'hor d'u.b. ; *eisiger Empfang*, degemer yen-skorn g., degemer yen-sklañ ; *jemandem einen würdigen Empfang bereiten*, ober un degemer a-zoare d'u.b., ober un degemer doujus d'u.b., ober lid d'u.b. ; *prunkvoller Empfang*, *großartiger Empfang*, degemer kran g., degemer tonius g., degemer pompus g. ; *jemandem einen prunkvollen Empfang bereiten*, ober tron d'u.b., degemer u.b. war an ton bras (gant kalz a zidampar, gant kalz a zistalac'h, gant kalz a zigoradur, gant kalz a zigorded, gant kalz a zigoroù, gant foet bras), degemer u.b. war ton ar c'hampouezh gwinizh, degemer u.b. gant lid bras, ober lid bras d'u.b., toullañ digor d'u.b., ober ur gaeradenn d'u.b. ; *jemandem einen guten Empfang bereiten*, ober degemer d'u.b., ober degemer vat d'u.b., ober degemer mat d'u.b., ober bourrus d'u.b., ober stad d'u.b., ober lid d'u.b., ober chervad d'u.b., ober un degemer mat d'u.b. (Gregor) ; *für den Empfang der Gäste sind genug Getränke da*, danvez un drinkadenn a-feson 'zo ; *einen so guten Empfang hatte ich nicht erwartet*, n'em boa ket gwelet bezañ degemeret ken mat, n'em boa ket gwelet bezañ degemeret ken flour, n'em boa ket gwelet kaout degemer ken c'hwek, n'em boa ket gwelet kaout degemer ken flour, n'em boa ket gwelet kaout un degemer ken mat, n'em boa ket gwelet kaout degemer ken kran ; 2. [traoù] degemer g., degemeridigezh b., resevidigezh b., resev g. ; *Empfang des Briefes*, pa 'm boa (pa 'm bo) degemeret al lizher, o tegemer al lizher, en digor eus al lizher ; *Ihr Paket habe ich gestern in Empfang genommen*, degouezhet eo ho pakadenn dec'h ganin, en em gavet eo ho kasadenn dec'h ganin, bet em eus ho pakadenn dec'h ; *den Empfang eines Briefes bestätigen*, kemenn degemer ul lizher, reiñ da c'houzout ez eus bet degemeret mat ul lizher, kesouen degemer ul lizher ; [kenw.] *zahlbar bei Empfang*, da baaeñ pa vez (pa vo) degemeret, taladur da geñver an deroadur ; 3. [lec'h] degemerva g. ; 4. [fizik, skingomz, pellgomz, skinwel] pakañ g., daspakañ g., pakerezh g. ; *der Empfang von Funkwellen*, pakerezh ar gwagennou hertzel g. ; *Übertragung und Empfang von Wellen*, kaserezh ha pakerezh gwagennou.

empfangen¹ V.k.e. (empfängt / empfing / hat empfangen) : 1. degemer, resev, kaout ; *Ihr Paket habe ich gestern empfangen*,

degouezhet eo ho pakadenn dec'h ganin, en em gavet eo ho kasadenn dec'h ganin, bet em eus ho pakadenn dec'h ; *eine Belohnung empfangen*, kaout ur gopr (ur priz, ur garedon) (Gregor) ; 2. [skingomz, skinwel] *störungsfreier Empfang*, abadenn selaou hep adtrouziò (hep mordrouz, hep trouziò darankat, hep trouziò daremoug) b., selaouidigezh skaer b., resevidigezh skaer b. ; *einen Sender empfangen*, daspakañ (resev, tapout, pakañ) ur skigner (ur skingaser) ; *Sie empfangen den Bayrischen Rundfunk*, emaoch o selaou Radio Bavaria ; 3. [relig.] *die Taufe empfangen*, degemer (resev) sakramant ar vadeziant ; *die Kommunion empfangen*, sakramantiñ, paskañ, komuniañ, ober e bask, kaout Sakramant an Aoter, resev Sakramant an Aoter, ober ur gomunion ; 4. [dre astenn.] degemer, reiñ degemer da ; *Gäste empfangen*, ostizañ, degemer ostizidi, resev tud ; *jemanden herzlich empfangen*, degemer u.b. a-galon-vat, ober un degemer kalonek d'u.b., ober un degemer flour d'u.b., ober un degemer c'hwek d'u.b. ; *jemanden mit offenen Armen empfangen*, degemer u.b. a galon frank (a-dro-vriad, a-vriad-kaer), degemer u.b. an divrec'h digor bras, ober stad d'u.b., ober lid d'u.b., ober un degemer a'r gwellañ d'u.b., ober un degemer c'hwek d'u.b., ober chalantiz d'u.b., ober bourrus d'u.b., ober min mat ouzh u.b., ober min mat d'u.b., ober fas vat d'u.b. ; *jemanden mit Prunk empfangen*, ober tron d'u.b., degemer u.b. war an ton bras (gant kalz a zidampar, gant kalz a zistalac'h, gant kalz a zigoradur, gant kalz a zigorded, gant kalz a zigoroù, gant foet bras), degemer u.b. war ton ar c'hampouezh gwinizh, degemer u.b. gant lid bras, ober lid bras d'u.b., toullañ digor d'u.b., ober ur gaeradenn d'u.b. ; *jemanden freudig empfangen*, *jemanden stürmisch empfangen*, ober lid d'u.b., ober cher d'u.b., ober ton d'u.b. ober hast ouzh u.b., ober chalantiz d'u.b., ober kalz a joa d'u.b., diskouez joa ouzh u.b., degemer u.b. gant joa vras, pourchas un degemer laouen d'u.b. ; *jemanden kühl empfangen*, *jemanden unfreundlich empfangen*, *jemanden frostig empfangen*, ober un degemer yen (teuch'h, reut, lent, klouar, treut, dic'hras) d'u.b., degemer u.b. gant yenien, diskouez sec'hor d'u.b. ; *er hat mich kühl empfangen*, yen e oa bet an degemer graet din gantañ, treut e oa bet an degemer graet din gantañ, gwall zegemeret e oan bet gantañ, hegatal e oa bet evel bodoù linad, degemeret en doa ac'hanon gant yenien, diskouezet en doa sec'hor din, kavet em boa fas koad, graet en doa penn kozh ouzhin, fae a oa dezhañ kaozeal ganin, degemeret e oan bet gantañ e-giz ur c'hi en un iliz, degemeret e oan bet gantañ e-giz ur c'hi en ul laz-dornañ, n'en doa graet joausted ebet o welet ac'hanon ; *er hat mich ziemlich kühl empfangen*, va degemeret en doa hep jourdoul ; *ich kann Sie diese Woche unmöglich empfangen*, ne vin ket evit ho tegemer er sizhun-mañ ; 5. engehentañ, gouennañ, P. koñseviñ.

empfangen² ag. : [kenw.] *Betrag empfangen*, paeet eo bet, bet paeet, talet, akuitet, degemeret.

Empfangen n. (-s) : [skingomz, skinwel] pakañ g., daspakañ g., pakerezh g. ; *das Senden und das Empfangen*, kaserezh ha pakerezh.

Empfänger g. (-s,-) : 1. degemerer g., paker g., kasadour g., degemerid g., donezonad g., gounezer goproù g., resever g., gratadour g., dasparzhadour g. ; [skorennou] gouzeuladour g., skorennadour g. ; [mezeg.] roadour g. ; *Spender und Empfänger bei einer Transplantation*, roer ha roadour un imboud ; 2. [kenwerzh.] degemerer g., kemennadour g. ; *Fracht zulasten des Empfängers*, mizoù-kas da baaeñ gant an degemerer ; 3. [skingomz] paker g., resever g., daspaker g., degemerer g.

Empfängerabschnitt g. (-s,-e) : kemenn degemer g., kuitaňs b., lizher-diskarg g., diskarg g., skrid-degemer g., paper-diskarg g., paper-kuitezaň g., skrid-diskarg g., kesouen talaň g.

empfänglich ag. : 1. degemerus, resevus, euvridik, digor e spered (da, *für*), digor e skouarn (da, *für*), diraezus, heresevus, heselaouus ; *für Lob empfänglich*, bras e esmae (esmae ennaň, fromet) pa vez meulet, ... a gar ar pour glas ; *für etwas empfänglich werden*, digeriň da, tommaň da ; 2. [dre skeud.] kizidik, gwiridik ; *für eine Krankheit empfänglich sein*, bezaň dalc'het alies gant ur c'hleñved bennak, bezaň tuet da dapout ur c'hleñved bennak, tapout aes ur c'hleñved bennak, bezaň kizidik ouzh ur c'hleñved bennak, bezaň gwiridik ouzh ur c'hleñved bennak ; 3. feukidik, gwiridik, tik ; *er ist sehr empfänglich*, gwall wiridik eo e lêr, aes eo da feukaň, anoazus eo, ur c'hizidig eo.

Empfänglichkeit b. (-) : doug g., tech g., kizidigezh b., resevuster g., heresevuster g., heresevusted b., heselaouuster g., heselaouusted b., kentstummadur g., kenttuadur g. ; *Empfänglichkeit für eine Krankheit*, doug (tech) da dapout ur c'hleñved g.

Empfängnis b. (-) : engehentadur g., krouidigezh b., krouaňs b., P. koñsevadur g. ; [relij.] *unbefleckte Empfängnis*, Krouidigezh dinamm b. ; *Mariä Empfängnis*, Krouidigezh dinamm b., engehentadurezh dinamm ar Werc'hez Sakr b. (Gregor) ; *Hochfest der Empfängnis Mariens*, gouel Maria krouet dinamm g.

empfängnisfähig ag. : [bev.] gouest da engehentaň, gouest da ouennaň, en oad da resev ar par ; *empfängnisbereites Weibchen*, parez gouest da gemer b., parez en oad da resev ar par b.

Empfängnisregelung b. (-) : reolierez ar genel g., reoliň ar genel g.

empfängnisverhürend ag. : ... hilastaler, ... hilastaliň, ... dihiliaň, ... enephiliaň.

Empfängnisverhütung b. (-,en) : hilastaliň g., hilastalerezh g., dihiliaň g., dihiliadur g., enephiliaň g., enephiliadur g. ; *natürliche Empfängnisverhütung*, dihiliaň (dihiliadur) naturel g.

Empfängnisverhütungsmittel n. (-s,-) : hilastaler g., enephilier g., aeraez hilastaliň g.

Empfangsanterne b. (-,n) : stign resev g., stign pakaň g.

Empfangsanzeige b. (-,n) : kesouen degemer g., lizher-diskarg g., diskarg g., skrid-degemer g., kuitaňs b., paper-diskarg g.

empfangsberechtigt ag. : gwirek, ... gounezer goproù dre wir, ... perc'henn-gwir.

Empfangsberechtigte(r) ag.k. g./b. : perc'henn-gwir g., gwireg g. [*liester gwireien*].

Empfangsbescheinigung b. (-,en) : kesouen degemer g., kemenn degemer g., kuitaňs b., lizher-diskarg g., diskarg g., skrid-degemer g., paper-diskarg g., paper-kuitezaň g., skrid-diskarg g.

Empfangsbestätigung b. (-,en) : kesouen degemer g., kemenn degemer g., kuitaňs b., lizher-diskarg g., diskarg g., skrid-degemer g., paper-diskarg g., paper-kuitezaň g., skrid-diskarg g.

Empfangschef g. (-s,-s) : penndegemerour g., resever g.

Empfangsdame b. (-,n) : degemerourez b., ostizez degemer b., reseverez b.

Empfangsgerät n. (-s,-e) : skingomzer g. [*liester skingomzeroù*], resever g. [*liester reseveroù*], daspaker g. [*liester daspakerioù*], paker g. [*liester pakerioù*].

Empfangshalle b. (-,n) : hall degemer g.

Empfangsrede b. (-,n) : prezegenn degemer b.

Empfangssaal g. (-s,-säle) : saloňs g., sal-degemer b., kambr-degemer b., degemerva g.

Empfangsschein g. (-s,-e) : kesouen degemer g., kemenn degemer g., kuitaňs b., lizher-diskarg g., diskarg g., skrid-degemer g., paper-diskarg g., paper-kuitezaň g., skrid-diskarg g.

Empfangsschüssel b. (-,n) : [skinwel] parabolenn b., stign parabolek g.

Empfangsstörung b. (-,en) : resevidigezh direizhet b., grizien str. , gwrac'hadoù ls., mordrouz g., ardrouzioù ls.

Empfangsterminal n. (-s,-s) : termenell baker b.

empfangsverstärkend ag. : [fizik] heterodin.

Empfangszeit b. (-,en) : euriou degemer ls.

Empfangszimmer n. (-s,-) : saloňs g., sal-degemer b., kambr-degemer b., degemerva g.

empfehlen V.k.e. (empfiehlt / empfahl / hat empfohlen) : erbediň, gourc'hemann, aliaň, kuzuliaň ; *jemandem ein Geschäft empfehlen*, erbediň (gourc'hemann) un afer d'u.b. ; *ich kann dir nur empfehlen, das Land zu verlassen*, me a ve aviz dit mont kuit eus ar vro, da gelenn a ran da guitaat ar vro, da aliaň a ran da guitaat ar vro, erbediň a ran dit kuitaat ar vro, kuitaň (furaň) tra ac'h eus d'ober da'm soňj eo mont kuit eus ar vro, kuitaň ac'h eus d'ober da'm soňj eo mont kuit eus ar vro, kuitaň mad ach eus d'ober da'm soňj eo mont kuit eus ar vro, ar reishaň tra ac'h eus d'ober da'm meno eo kuitaat ar vro ; *es wurde uns empfohlen, uns in Sicherheit zu bringen*, bevor der Sturm losbricht, ariet ez eus bet deomp mont da goachaň ac'hann ma vo echuet ar barr ; *bitte, empfehlen Sie mich Ihren Eltern*, grit, mar plij, va gourc'hemennoù d'ho tud - va respet d'ho tud, mar plij - ober a reot va gourc'hemennoù d'ho tud, mar plij ; *ich kann Ihnen nur dieses Buch empfehlen*, aliaň a ran deoc'h lenn al levr-maň, erbediň a ran deoc'h lenn al levr-maň, erbediň a ran al levr-maň deoc'h ; *der Arzt hatte ihm empfohlen, das Bett zu hüten*, ariet e oa bet gant ar mezeg da chom en e wele, erbedet en doa ar mezeg dezhaň chom en e wele ; *jemanden bei jemandem empfehlen*, ober evit u.b., erbediň u.b. ouzh u.b. all, erbediň u.b. gant u.b. all, erbediň u.b. d'u.b. all ; *ich empfehle Ihnen diesen jungen Mann*, erbediň a ran an den yaouank-se ouzhoc'h (ganeoc'h, deoc'h), gourc'hemann a ran an den yaouank-se deoc'h ; *der Umgang mit dieser Person ist nicht zu empfehlen*, P. hennezh n'eo ket ur stokaň mat, gwelloc'h chom hep stekiň ennaň, gwelloc'h chom hep kaout frot gantaň ; [relij.] *ich empfehle ihn Ihrer Fürbitte*, e erbediň a ran ouzhoc'h, e c'hourc'hemann a ran deoc'h, e ginnig a ran deoc'h ; *jemanden der Fürbitte eines Heiligen bei Gott empfohlen haben*, bezaň lakaet u.b. dindan pedennoù ur sant ; *seine Seele Gott empfehlen*, erbediň e une gant Doue, erbediň e une ouzh Doue, erbediň e une da Zoue, en em erbediň da Zoue, en em erbediň ouzh Doue, ober e c'hourc'hemennoù ouzh Doue, gourc'hemann e une da Zoue, kinnig e une da Zoue, kinnig e vuhez da Zoue.

V.em. : **sich empfehlen** (empfiehlt sich / empfahl sich / hat sich (ak.) empfohlen) : 1. *sich jemandem empfehlen*, en em erbediň ouzh u.b., en em erbediň d'u.b. ; 2. [relij.] en em erbediň ; *sich (ak.) der Fürbitte eines Heiligen bei Gott empfohlen haben*, bezaň dindan pedennoù ur sant ; 3. en em dennaň, diskouez e seulioù ; *sich französisch empfehlen*, *sich auf Französisch empfehlen*, *sich auf Polnisch empfehlen*, ober koumanant-noz, ober merouri noz, mont kuit divalav, kas ar c'hazh gant an-unan, troc'haň kuit didrouz-kaer, ober Jil diloj.

V.dibers. em. : **sich empfehlen** (empfiehlt sich / empfahl sich / hat sich (ak.) empfohlen) : bezaň gwelloc'h, bezaň mat, bezaň reizh ; *es empfiehlt sich, noch zu warten*, gwelloc'h e vefe chom da c'hortoz un draig (ur pennadig) c'hoazh ; *bei*

Bauchschmerzen empfiehlt es sich, Kamillentee zu trinken, ouzh ar boan-gof e vez mat evañ dour diwar gramamailh, dour diwar gramamailh a zo mat ouzh ar boan-gof.

empfehlend ag. : gourc'hemennus, annouguis.

empfehlenswert ag. / **empfehlenswürdig** ag. : erbedadus, da erbediñ, da vezañ erbedet, mat, reizh, aliet, fur ; **empfehlenswertes Buch**, levr lennus g., levr a c'haller erbediñ e lenn g. ; *der Umgang mit dieser Person ist nicht empfehlenswert*, P. hennezh n'eo ket ur stokañ mat, gwelloc'h chom hep stekiñ ennañ, gwelloc'h chom hep kaout frot gantañ ; *es ist empfehlenswert, sich vor ihnen zu fürchten*, fur eo o damantiñ.

Empfehlung b. (-,en) : 1. erbed g., erbedadenn b., erbedenn b., erbederez g., erbedadur g., ali g., kuzul g., lavar g. ; *auf jemandes Empfehlung hin*, a) dre erbed u.b., en erbed u.b., dre hanterouriez (hantererez) u.b., gant moaien u.b., dre voaien u.b., dre zorn u.b., dre c'hrad u.b. ; b) diwar ali u.b., war ali u.b., war (dre) atiz u.b., war ger u.b., dre guzul u.b., war erbed u.b., diwar erbedou u.b., aliet gant u.b., P. diwar zorn u.b. ; [kenw.] *gute Empfehlungen*, erbedou (erbedadennou) mat ls. ; 2. gourc'hemennou ls. ; *meine Empfehlung an Ihre Frau Mutter*, grit, mar plij, va gourc'hemennou d'ho mamm - va respet d'ho mamm, mar plij - ober a reot va gourc'hemennou d'ho mamm, mar plij.

Empfehlungsbrief g. (-s,-e) / **Empfehlungsschreiben** n. (-s,-) : lizher erbediñ g., lizher erbed g.

empfehlungswert ag. / **empfehlungswürdig** ag. : erbedadus, da erbediñ, da vezañ erbedet, mat, reizh, aliet.

empfindbar ag. : merzadus, heverz ; **empfindbar machen**, lakaat da santout (fdb), lakaat da verzout (fdb) ; **kaum empfindbar**, damziverzus, diheverz.

Empfindbarkeit b. (-) : santidigezh b., teneridigezh kalon b., fromidigezh b.

Empfindelei b. (-,en) : falsteneridigezh b., brizhteneridigezh b.

empfinden Vke. (empfand / empfunden) : santout, gouzañv, klevet, klevet diouzh, klevet ouzh, merzout, trivliañ, magañ, kemer, kaout ; *Schmerz empfinden*, santout ur boan bennak (Gregor), klevet ur boan bennak, diwaskañ ur boan bennak, reuзиñ ur boan bennak, bezañ gwasket gant ur boan bennak ; *für jemanden zärtliche Gefühle empfinden*, kaout teneridigezh en andred u.b., kaout joa ouzh u.b. ; *für jemanden Liebe empfinden*, kaout karantez ouzh u.b. ; *ich empfinde für sie eine echte Liebe*, honnezh a garan parfet ; *ein Gefühl der Wonne empfinden*, gouzañv ul leveznez dispar, klevet diouzh ul leveznez dispar ; *einen Verlust empfinden*, ka(v)out diouer d'u.b., gouzañv un diouer ; es als *Schmach empfinden*, in einem Gefangenengelager eingesperrt zu sein, gouzañv ar vezh o vezañ bac'het en ur c'hamp prizonidi ; *das ist es, was ich als schwierigste Aufgabe empfinde*, das ist es, was ich als schwerste Aufgabe empfinde, setu diaesañ a gavan da ober ; *Achtung vor jemandem empfinden*, dougen bri d'u.b., dougen doujañs d'u.b., kaout doujañs evit u.b., azaoueziañ u.b., kaout azaouez ouzh u.b. ; *Freundschaft für jemanden empfinden*, magañ en e galon ur gwir vignoniezh evit u.b., bezañ douget d'u.b., kaout joa ouzh u.b., dougen mignoniezh d'u.b. (Gregor) ; *etwas affektiv empfinden*, kantaezañ fdb ; *Schmerzen empfinden*, klevet droug, klevet poan, santout ur boan bennak (Gregor), klevet ur boan bennak, diwaskañ ur boan bennak, reuзиñ ur boan bennak, bezañ gwasket gant ur boan bennak ; *Schmerzen beim Urinieren empfinden*, kaout un troazhañ poan ; *er empfindet überhaupt keine Schmerzen*, ne glev poan ebet, ne glev droug ebet ; *die empfundene*

Temperatur, ar gwrezverk santet g. ; die empfundene Kälte, ar yenien santet b.

Empfinden n. (-s) : 1. santimant g., santadur g., soñj g., kredenn b., mennozh g., meno g., savpoent g. ; *meinem Empfinden nach*, hervez va santimant, da'm santimant, da'm soñj, da'm meno, evit va c'heloù, evidon-me, da'm feson, me a gav din, hervez va meno, hervez va soñj, diouzh va danvez, war va meno, war va soñj, war a gredan / war a soñjan (Gregor) ; 2. skiant b. ; 3. [mezeg.] eraeziñ g., santout g. *Geschmacksempfinden*, eraeziñ tañvaal g., santout tañvaal g.

empfindlich ag. : 1. kizidik, santidik, gwiridik, tener, bavidik, flav, gwak, blin, peñver ; *gegen Kälte empfindlich*, kizidik ouzh ar yenijenn, gwiridik ouzh ar yenijenn, tener ouzh ar yenijenn, rividik, anouedik, gwak ouzh an amzer yen, gwak ouzh ar yenijenn, gwak ouzh ar yenien, da vezañ diwallet diouzh ar riv, a zouj ar riv, na harz ket ouzh ar riv ; *schmerzempfindlich*, kizidik ouzh ar boan, tener ouzh ar boan, hege, hegeuz, eidik, pitouilh, tener ouzh an droug ; *empfindlicher Magen*, stomog blin g. ; *empfindlich werden*, kizidikaat ; [fizik] *empfindliche Schicht*, gwiskad kizidik g. ; 2. anoazus, feukidik, gwiridik, tik ; *er ist sehr empfindlich*, gwall wiridik eo e lêr, gwall gizidik eo e lêr, aes eo da feukañ, anoazus eo, ne vez ket pell e revr o vont gantañ war e chouk, hennezh a zo ur c'hizidig ; 3. [dre skeud.] *empfindliche Stelle*, tu gwan (gwak, gwiridik, kizidik) g., gwiridig g., kizidig g., hesked g. / gor g. / andred damantus g. (Gregor), andred gwiridik g., arroud kizidik g., pleg an hobregon g., gwan g., klañvenn b. ; *jemanden an seiner empfindlichsten Stelle berühren*, gwaskañ war ar gor, gwaskañ war gwiridig u.b., gwaskañ war kaledenn u.b., pouezañ war ar gwan en u.b., mont d'u.b. dre e du gwak, mont d'u.b. dre e du gwan, gwaskañ war ar c'hizidig, gwaskañ war arroud kizidik u.b., lakaat ar biz war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn ; *empfindliche Strafe*, kastiz garv g. ; *jemanden empfindlich strafen*, kastizañ u.b. en un doare garv, kondaoniñ u.b. d'ur c'hastiz garv, lakaat u.b. da c'houzañv ur c'hastiz garv, lakaat u.b. da c'houzañv ur c'hastiz lourt, kastizañ u.b. gant garventez, kastizañ garv u.b., kastizañ start u.b., punisañ start u.b., punisañ garv u.b., bezañ kriz ouzh u.b., bezañ garv ouzh u.b. ; 4. [tekñ.] *empfindliches Instrument*, benveg santidik g., reizh santidik b. ; *empfindliche Waage*, pouezerez likant b., mentel likant b., balañs likant b. ; 5. *ein empfindlicher Verlust*, ur c'holl poanis g., ur c'holl gloazus g., ur c'holl doanis g., un tamm mat a goll g. ; 6. *merzadus, heverz, anat, un tamm mat a, merzidik, santidik*.

Adv. : *empfindlich machen*, kizidikaat ; *jemanden empfindlich treffen*, gwaskañ war gor u.b., gwaskañ war gwiridig u.b., gwaskañ war kaledenn u.b., pouezañ war ar gwan en u.b., mont d'u.b. dre e du gwak, mont d'u.b. dre e du gwan, gwaskañ war ar c'hizidig, gwaskañ war arroud kizidik u.b., lakaat ar biz war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn.

Empfindlichkeit b. (-) : 1. santidigezh b., fromidigezh b. ; 2. resevuster g. ; 3. kizidigezh b., gwiridigezh b., brazentez b., anoazusted b. ; 4. teneridigezh b. ; 5. [mezeg.] eraeziñ g., santout g. ; *Hautempfindlichkeit*, eraeziñ kroc'henel g., santout kroc'henel g. ; *Geschmacksempfindlichkeit*, eraeziñ tañvael g., santout tañvael g. ; 6. [benvegoù muzuliañ] likantiz b. ; *Empfindlichkeit einer Waage*, likantiz ur ventel b.

empfindsam ag. : 1. santidik, kizidik, kizidik e galon, gwiridik, tener, bavidik, fromidik, trivlidik, esmaëüs, merzus, santimantel, bouk e galon ; *er ist empfindsam*, santidik eo, kizidik eo e galon, kizidik a galon eo, fromidik eo, ur fromidig a zo anezhañ, ur c'hizidig a zo anezhañ ; *ein empfindsames Herz*, ur galon dener b. ; *empfindsamer Mensch*, fromidig g. [liester fromidien], kizidig [liester kizidien] ; *übermäßig*

empfindsam, gourfromidik ; **2.** anoazus, feukidik, gwiridik, tik ; er ist sehr **empfindsam**, gwall wiridik eo e lêr, aes eo da feukañ, anoazus eo, hennezh a zo ur c'hizidig.

Empfindsamkeit b. (-) : kizidigezh b., santidigezh b., fromidigezh b., brazentez b., gwiridigezh b., santimantelezh b., esmaeüsted b., esmaeüster g. ; *Empfindsamkeit des Herzens*, kizidigezh ar galon b. ; übermäßige **Empfindsamkeit**, gourfromidigezh b., brizhteneridigezh b., falsteneridigezh b., brizhtenered b.

Empfindung b. (-,en) : **1.** santimant g., santidigezh b., meno g., skiant b., triviad g., triviadenn b., from g., fromadenn b. ; **2.** santad g., santadenn b., santadur g., merzadenn b., merzad g., merzerezh g., merz g., merzout g., merzadur g., merzadurezh b., merzidigezh b., degemeridigezh b., eraezadenn b. ; *olfaktorische Empfindung*, eraezadenn c'hweshael b. ; *Tastempfindung*, santadenn douch b., eraezadenn stokadel b. ; **3.** naderez g.

Empfindungskraft b. (-) : santerezh g., santidigezh b., kizidigezh b., fromidigezh b.

empfindungslos ag. : disant, disantidik, digizidik, diseblant, digaz, difrom, diflach, distrafuilh, disaouzan, dichal, divan, divanier.

Empfindungslosigkeit b. (-) : disantidigezh b., digizidigezh b., difrom g., divanieramant g.

Empfindungsnerv g. (-s/-en,-en) : [korf.] nervenn santout b., nervenn degas b.

Empfindungsvermögen n. (-s) : santerezh g., santidigezh b., kizidigezh b., fromidigezh b., barregezh santout b.

empfindungsvoll ag. : santidik, kizidik, tener, fromidik, trivlidik, bouk e galon.

Empfindungswort n. (-es,-wörter) : [yezh.] estlamadell b., estlamadenn b.

empfohlen ag. : erbedet, mat, reizh, aliet ; *empfohlene Route*, *empfohlene Strecke*, hent erbedet g.

Emphase b. (-,n) : stambouc'h g., c'hwez g., ton g., c'hwezadur g., [yezh.] arbouezañ g.

emphatisch ag. : **1.** pompus, c'hwezet, stambouc'h ennañ, stambouc'hét, stambouc'hek, tonius ; **2.** [yezh.] ... arbouezañ ; *emphatische Verbform*, stumm arbouezañ g. ; *emphatisches Adverb*, adverb arbouezañ g.

Emphysem n. (-s,-e) : [mezeg.] emfizem g., berrentez-anal b. ; an einem *Emphysem leidend*, emfizematus ; *Patient, der an einem Emphysem leidet*, emfizematz g. [*leister emfizematzien*].

emphysematisch ag. : [mezeg.] emfizematus.

Emphyteuse b. (-,n) : koumanant hirbad g., feurm hirbad g., lizher-adeilad g.

Empire¹ n. (-s) : **1.** [istor] impalaeriezch c'hall b. ; **2.** [arz] giz Impalaerded b.

Empire² n. (-s) : [istor] impalaeriezch Breizh-Veur b.

Empirekommode b. (-,n) : komodenn Impalaerded b.

Empirie b. (-) / **Empirk** b. (-) : [preder.] arnodegezh b., kantouzegezh b.

Empiriker g. (-s,-) : [preder.] arnodeleur g., merzadurad g., kantouziad g.

empirisch ag. : [preder.] kantouzel, kantouzek, hollarnodel, arnode, ... arnodïñ, merzadurel, merzadurek ; *empirische Methode*, doare arnode g., hentenn gantouzel b. ; *empirisches Wissen*, anaoud kantouzel g. ; *empirische Konzepte*, ergrafoù kantouzat ls. ; *empirische Relation*, diazalc'h kantouzel g. ; *empirische Eigenschaften*, doareadou kantouzel ls. ; *empirische Wissenschaften*, skiantou arnodïñ ls.

Adv. : ent-kantouzel ; etwas *empirisch wahrnehmen*, kantouzeñañ udb.

Empirismus g. (-) : [preder.] merzadurelouriezh b., kantouzelouriezh b.

Empirist g. (-en,-en) : merzadurelour g., kantouzelour g.

empor Adv. : d'an nec'h, d'allein.

emporarbeiten V.em. : **sich emporarbeiten** (hat sich emporgearbeitet) : sevel en e garg diwar-bouez e labour.

emporblicken V.gw. (hat emporgeblickt) : sellet d'an nec'h.

emporbringen V.k.e. (brachte empor / hat emporgebracht) : reiñ lañs da, reiñ lusk da, kas da bennvat.

V.em. : **sich emporbringen** (brachte sich empor / hat sich (ak.) emporgebracht) : ober berzh, ober e hent er vuhez, ober e dreuz, ober e dreuziad dre ar vuhez, ober e dreuziad dre ar bed, dont brav gant an-unan, erruout.

Empore b. (-,n) : die *Empore*, garidoù an iliz ls., garidoù an hent-tro ls., ar pondalez-tro g., an dribunell b.

empören V.k.e. (hat empört) : lakaat da fuloriñ, imoriñ, lakaat da follañ, lakaat da sodiñ, arfleuiñ, inzrougiñ, feukañ, taeraat, buanekaat, brouezañ, taeriñ, ober gwarzh da.

V.em. : **sich empören** (hat sich (ak.) empört) : brouezañ, mont en imor santel, taeriñ, diodiñ, en em sevel, en em zispac'häñ, buanekaat, buanegezh, arfleuiñ, distalmiñ, pennfolliñ, tanañ, en em danañ, taeraat, taraniñ, taeriñ, mont droug en an-unan, kemer droug, en em zrougiñ, feulziñ, enoeiñ ; mein Blut empört sich, me a ya va gwad e dour, emañ va gwad o virviñ em gwazhied, me a sav va gwad da'm fenn, me a zo va gwad o virviñ ouzhin, emañ va gwad o virviñ dindan va ivinoù, birviñ a ra va gwad em gwazhied ; *sich über jemanden empören*, mont en egar ouzh u.b., mont e fulor gant u.b., mont droug en an-unan ouzh u.b., sevel droug en an-unan ouzh u.b., egariñ ouzh u.b., kounnariñ ouzh u.b., kemer imor ouzh u.b., arfleuiñ ouzh u.b., tanañ ouzh u.b., drougiñ ouzh u.b., drougiñ gant u.b., drougiñ a-enep u.b., kemer droug ouzh u.b., mont en arfleu ouzh u.b., antren en arfleu ouzh u.b., broueziñ ouzh u.b., taeriñ ouzh u.b. ; er empörte sich darüber, sevel a reas droug emnañ diwar-benn kement-se, sevel a reas droug gantañ o welet kement-se.

empörend ag. : arfleus, eretus, argarzhus, hegus, feukus, gwallskouerius, kasaus, euzhus, ifamus, a wallskouer, gwarzhuz ; das ist ja empörend ! un euzh eo ! ur vezh eo gwelet seurt traou ! ur vezh eo da welet ! ur vezh ruz ! mezch ar chas eo kement-se !

Empörer g. (-s,-) : emsaver g., emsaviad g., rebell g.

empörerisch ag. : dispac'hus, emsavadegel, darsavel.

emporfahren V.gw. (fährt empor / fuhr empor / ist emporgefahren) : **1.** pignat ; **2.** sailhañ (lammat) a-sonn (Gregor), sailhañ (lammat) a-bik, piklammat ; **3.** [dre skeud.] lammat, dilammat, sailhañ.

emporfliegen V.gw. (flog empor / ist emporgeflogen) : kemer e njij, nijal kuit, sevel d'an nec'h, dinijal.

Emporfliegen n. (-s) : [laboused] dinijal g., dinijadeg b.

emporheben V.k.e. (hob empor / hat emporgehoben) : sevel, gorren, gwintañ.

emporhelfen V.k.d (dat.) (hilft empor / half empor / hat emporgeholfen) : *jemandem emporhelfen*, **1.** sikour u.b. da sevel e revr, sikour u.b. da sevel diwar e c'hourvez, lakaat u.b. da sevel, daskoriñ u.b. a zo bet kouezhet, sevel u.b. en e sav, reiñ sikour d'u.b. da sevel eeun war e elloù (Gregor), sevel u.b. a zo bet kouezhet, lakaat u.b. en e sav ; **2.** [dre skeud.] sikour u.b., skoazellañ u.b.

Emporium n. (-s, Emporien) : [kenwerzh] **1.** ti-dastum bras g., skiber bras g., skiber vras b., magazenn vras b. ; **2.** kreizenn-genwerzh b.

emporklettern V.gw. (ist emporgeklettert) : sevel, pignat, digrapaň, krapaň, skeuliaň, krimpaň, simmaň.

emporkommen V.gw. (kam empor / ist emporgekommen) : 1. sevel, pignat ; 2. [dre skeud.] ober berzh, ober e hent er vuhez, ober e dreuz, ober e dreuziad dre ar vuhez, ober e dreuziad dre ar bed, dont brav gant an-unan, erruout, bezaň uhelaet e zerez-karg, bezaň lakaet en un derez-karg uheloc'h, bezaň savet uheloc'h en e garg, bezaň anvet war well, uhelaet, krapaň, sevel dreist e renk.

Emporkömling g. (-s,-e) : den erru g., den gwintet g., julod nevez g., aotrou kouezhet diwar lost ar charr g., brizhaotrou g., krakaotrou g., tamm krakaotrou g., paour astennet g.

emporlodern V.gw. (hat emporgelodert / ist emporgelodert) : tanflammaň, flamminaň.

emporaffen V.em. : **sich emporaffen** (hat sich (ak.) emporgerafft) : [dre skeud.] sevel war-chorre, pareaň, yachaň, digleňviň, gwellaat d'an-unan, dont ar yec'ched d'an-unan (e yec'ched dezhaň, he yec'ched dezhi h.a.), gwellaat.

emporragen V.gw. (hat emporgeragt / ist emporgeraggt) : bezaň war an uhel, sevel dreist d'ar re all, sevel a-us d'ar re all, bezaň en e sav, bezaň gwintet en aer ; die Türme des Doms ragen bis in den Himmel empor, an iliz-veur a wint he zouriou betek an oabl ; die Schlete ragen empor, siminalioù al labouradegoù a zo gwintet en aer.

emporranken V.gw. (ist emporgerankt) ha V.em. **sich emporranken** (hat sich (ak.) emporgerankt) : [louza.] krapaň ; der Efeu rankt an der Mauer empor, der Efeu rankt sich an der Mauer empor, an iliav a grap ouzh ar voger.

emporrichten V.k.e. (hat emporgerichtet) : etwas emporrichten, lakaat udb a-blom, lakaat udb war e dres, lakaat udb war e zres, lakaat udb en e blom, plomaň udb, dresaň udb, sonnaň udb, sonnaat udb., gwintaň udb, gwerniaň udb.

V.em. **sich emporrichten** (hat sich (ak.) emporgerichtet) : sevel e gein, digeinaň, digrommaň, plomaň, sevel a-blom, distouiň e gorf, sonnaat e gorf, sonnaň e gorf, sevel war e dach.

emporschellen V.gw. (ist emporgeschnellt) : sailhaň (lammat) a-sonn (Gregor), sailhaň (lammat) a-bik, piklammat, sevel gant tizh bras, pignat d'an nec'h gant tizh bras.

emporschießen V.gw. (schoss empor / ist emporgeschossen) : strinkaň, destrinkaň, flistraň, deflistraň, plomaň, diflipaň, delammat, diflukaň, difukaň, disailhaň, strimpiaň, sinklaň, dilaňsaň, stivellaň, chintraň, tarzhaň, dedarzhaň, sailhaň.

Emporschließen n. (-s) : difluk g., ezflistradur g., enstrink g., flistradenn b., flistradur g., flistr g., flistrerezh g., strink g., strinkadenn b., strinkadur g., strinkerez g.

emporschwingen V.em. : **sich emporschwingen** (schwang sich empor / hat sich (ak.) emporgeschwungen) : 1. kemer e nij, nijal kuit, kemer e lusk, kemer e laňs ; 2. [dre skeud.] ober berzh, ober e hent er vuhez, ober e dreuz, ober e dreuziad dre ar vuhez, ober e dreuziad dre ar bed, dont brav gant an-unan, erruout.

emorsehen V.gw. (sieht empor / sah empor / hat emporgesehen) : 1. sellet d'an nec'h ; 2. zu jemandem mit Bewunderung emorsehen, estlammiň (bamiiň) ouzh u.b., bamaň da (dirak, gant) u.b., chom bamet gant u.b., estlammiň war (dirak) u.b.

emporsteigen V.gw. (stieg empor / ist emporgestiegen) : sevel, pignat, krapaň ; zum Galgen emporsteigen, pignat ouzh ar groug ; zum Altar emporsteigen, pignat ouzh an aoter ; bei Windstille steigt der Rauch senkrecht empor, pa vez an amzer mik e sav ar moged pik.

Emporsteigen n. (-s) : pignidigezh b., savidigezh b., gorroidigezh b., krapadenn b., kraperez g.

emporstreben V.gw. (ist emporgestrebt) : [dre skeud.] bezaň c'hoantek da sevel, bezaň lusket gant ar c'hoant sevel, bezaň lusket gant ar c'hoant uhelaat, bezaň youl-sevel gant an-unan, bezaň youl-sevel en an-unan, klask en em uhelaat, bezaň c'hoant erruout en an-unan, klask sevel dreist e renk.

empört ag. : buaneget, fuloret, fuloret naet, fuloret ran, fuloret ruz, fuloret mik, ur barrad fulor o krozal en e greiz, krog an tan en e benn, brizh-du, droug ruz ennaň, droug ennaň, droug en e gorf, droug gantaň, en imor santel, e gwalarn, imoret, imor ennaň, un imor ennaň, e revr war e chouk gantaň, droug en e doull gantaň, droug en e revr gantaň, malis en e doull gantaň, malis en e revr gantaň, fioun ennaň, ur sac'had malis ennaň, kounnaret, kounniriek, fuc'het, tommet, fulorus, kruget, feulzet, gouez-pakret, arfleuet, frenezius, taeret, alfoet, arloupet, egaret, en egar, dibolet, leskidik, broc'h ennaň, broc'h et, onglennet, troet e vouton, droug en e goukoug, diroll, dirollet, dichadennet, brizh, brizhet, fumet, buanek, chifet bras, divarc'het, e gerc'h o tommaň dezhaň, e gerc'h o krazaň dezhaň, aet tro en e voned ; **empört sein**, bezaň droug en an-unan, bezaň droug en e gorf, bezaň krog an tan en e benn, bezaň imoret, bezaň imor en an-unan, bezaň un imor en an-unan, bezaň brouez en an-unan, bezaň ar c'herc'h o tommaň d'an-unan (e gerc'h o tommaň dezhaň, he c'herc'h o tommaň dezhi h.a.), bezaň ar c'herc'h o krazaň d'an-unan (e gerc'h o krazaň dezhaň, he c'herc'h o krazaň dezhi h.a.) ; sie war empört über die Art, wie ihr Bruder behandelt wurde, enoeiň a reas o welet ober ar seurt tra d'he breur ; über jemanden empört sein, buanekaet ouzh u.b., bezaň buanekaet ouzh u.b., bezaň savet en egar a-enep u.b., bezaň droug bras en an-unan a-enep u.b., kaout kounnar (bezaň kounnaret) ouzh u.b., kounnariň ouzh u.b., bezaň arfleuet ouzh u.b., bezaň e malis ouzh u.b., bezaň kruget ouzh u.b., bezaň kruget war u.b., bezaň chifet bras ouzh u.b., bezaň mouzhet ouzh u.b., bezaň fuloret ouzh u.b., bezaň taeret war u.b., taeriiň ouzh u.b., taeriiň enep d'u.b., kaout broc'h ouzh u.b., bezaň broc'h en an-unan ouzh u.b., kaout droug ouzh u.b., bezaň e droug ouzh u.b., bezaň droug en an-unan a-enep u.b., bezaň droug gant an-unan a-enep u.b., goriň droukraňs (magaň droukraňs, kaout drougiezh, denc'hel drougiezh) ouzh u.b., bezaň leskidik warlerc'h u.b., denc'hel imor ouzh u.b., denc'hel drougiezh diwar u.b., mouzhaň ouzh u.b., ourzal ouzh u.b., fuloriň enep d'u.b., fuloriň war u.b. ; sie war über ihn empört, weil er am Sonntag gearbeitet hatte, droug a oa ganti m'en doa labouret d'ar Sul. Adv. : droug ennaň, droug en e gorf, brouez ennaň, en imor santel, e gwalarn, gant brouez, gant taeroni.

emportreiben V.k.e. (trieb empor / hat emporgetrieben) : lakaat da bignat, bountaň d'an nec'h.

Empörung b. (-,en) : 1. droug santel g., fulor g., kounnar b., droug g., buanegezh b., imor b., brouez b., brouezad b., brouezenn b., brouezadur g., egar g., taeroni b., taerijenn b., taerded b., taerder g. ; voller Empörung, droug ennaň, droug en e gorf, brouez ennaň, en imor santel, e gwalarn ; 2. emsav g., emsavadeg b., emsavadenn b., emsavarez g., emzispach g., dispac'h g., dispac'hadeg b., harzerez g., taol-freuz g., kabal b., kabala b.

emporziehen V.k.e. (zog empor / hat emporgezogen) : sevel, gorren, gwintaň, sachaň d'an nec'h.

Empyreum n. (-s) : [mojenn.] uheloabl g.

Emse b. (-,-n) : [dispredeť] merien str., merienenn b.

emsig ag. : gredus, aketus, fourradus, intampius, frev, leun a startijenn, diskuijh, oberiant, oberius, difraeüs, dik, dilas, eskuit, fonnus, gres, grizias, labourus, leun a c'hred, leun a vegon,

stummet da labourat, itik d'al labour, lamprek, bev, birvidik, jourdoul, jourdoulek, jourdoulet, hastek, prez warnañ, hast warnañ, tizh warnañ.
Adv. : a-striv, a-zetri, a-zevri, a-zevri-kaer, a-zevri-bev, da vat, da vat-kaer, da vat ha kaer, parfet, evit mat, a-hast, a-dizh, a-brez, gant diere, gant un ene birvidik, gant intampi, gant startijenn, gant begon, diwar zifrae, gant difrae, dever ennañ, kefridi warnañ, mendro ennañ ; *emsig arbeiten*, ober difrae, trabasat, labourat kement-ha-kement, en em zrastañ, bezañ e bec'h o labourat, bezañ kalonek da labourat, labourat taer, labourat gant intampi, kemer oaz da labourat, labourat gant gred bras, labourat hardizh, bezañ gredus da labourat, lakaat gred evit labourat, lakaat kalz a jourdoul d'ober e labour, kaout kalon da labourat, kaout imor gant al labour, stardañ outi, stagañ kalonek gant e labour, bezañ taolet-bras d'al labour, ober labour start, bezañ prim en e labour, bezañ prim gant e labour, kaout dillo da labourat, kregiñ du el labour, kiañ ouzh al labour, en emgiañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ, kiañ outi, kiañ e gorf, kolierañ, dosañ, turkañ, stardañ outi, stardañ warni, bezañ fonnus d'ober e labour, bezañ ousk da labourat, labourat gant difrae, poaniañ war e labour, labourat a-striv, labourat parfet, labourat a-zetri, labourat a-zevri, labourat a-zevri-kaer, labourat a-zevri-bev, bezañ da vat gant e labour, mont da vat-kaer ganti, mont da vat ha kaer ganti, mont a-zevri-kaer ganti, mont a-zevri-kaer dezhi, labourat evit mat, bezañ a-lazh-ki gant e labour, bezañ gwir wellañ o labourat, labourat a-dizh, bezañ er wakol, bezañ ar vourell en e gerch'henn, labourat gant diere, kaout diere gant e labour, dibolotennañ labour, labourat c'hwek, dibradañ labour, draogiñ labour, dic'hastañ labour, fonnañ, kaout fonn, teurel fonn, bezañ prim d'ober pezh a zo d'ober, bezañ birvidik war al labour, bezañ dever en an-unan, kemer kalz deur gant e labour, lardañ, lopañ, [plac'h] aveliñ he lostenn, bezañ ur gaerell anezhi ; die Hühner suchen emsig nach Würmern, ar yer a gabal da zustum preñved ; *emsig hin un her eilen*, ruilhal ha merat e gorf, dispach'añ, kablat, en em zrastañ, difraet'añ, diskrapañañ, diskrapañañ, en em zibilhonañ, bezañ ur streuvell vras ganto, bezañ kalz a streuvell ganto, difraeañ.

Emsigkeit b. (-) : gred g., intampi g., difraeusted b., difrae g., aket g., oberiantiz b., dillo g., oaz g., jourdoul g., begon g., lañs g., startijenn b., kasentez b., fringantiz b., lusk g., birvih g., tan g., streuvell vras b., bevder g., birvidigezh b., ernez b., entan g., diampech g., eskuited b., eskuiter g., bec'h g., dever g., fougas g., mendro g.

Emu g. (-s,-s) : [loen.] emou g. [liester emoued].

Emulation b. (-,en) : [stlenn.] kendavanerez g., emuladur g., emuliñ g.

Emulator g. (-s,-en) : [stlenn.] kendavaner g. [liester kendavanerioù], emuler g. [liester emulerioù].

Emulgator g. (-s,-en) : [kimiezh, tekñ.] livrizhenner g., livrizhuzenn b.

emulgierbar ag. : [kimiezh, tekñ.] livrizhadus.

emulgieren V.gw. (hat emulgiert) : 1. [kimiezh, tekñ.] livrizhañ, livrizhennañ ; 2. [kegin.] *emulgieren lassen*, livrizhañ ; eine Majonäse *emulgieren lassen*, sevel ur maionez ; *emulgierte Soße*, hilienn livrizhet b., livrizhad g. ; *stabile emulgierte Soße*, livrizhad stabil g. ; *instabile emulgierte Soße*, livrizhad distabil g. ; *kalte emulgierte Soße*, livrizhad yen g. ; *warme emulgierte Soße*, livrizhad tomm g.

emulgierend ag. : [kimiezh, tekñ.] livrizhus.

emulieren V.k.e. (hat emuliert) : [stlenn.] kendavanañ, emuliñ.

Emulgiermittel n. (-s,-) : [kimiezh, tekñ.] livrizhenner g., livrizhuzenn b.

Emulsion b. (-,en) : [kimiezh, tekñ.] livrizhenn b., laezh-eoul g., laezh-rousin g.

Emulsionssauce b. (-,n) / **Emulsionsoße** b. (-,n) : [kegin.] hilienn livrizhet b., livrizhad g.

E-Musik b. (-) : [berradur evit ernste Musik] sonerezh klasel g., sonerezh arzel g. [enebet ouzh U-Musik, sonerezh skañv g., sonerezh pohl g.].

Enanthem n. (-s,-e) : [mezeg.] enantem g.

Enantiomer n. (-s,-e) : [kimiezh] enantiomer g. ; aktives Enantiomer, enantiomer gweredek g. ; inaktives Enantiomer, enantiomer diwered g. ; [kimiezh] nichtracemisches Enantiomerengemisch, meskad damrakemek g.

Enantiomerie b. (-) : [kimiezh] enantiomeriezh b.

enantiomerisch ag. : [kimiezh] enantiomerek.

enantiomorph ag. : [mat.] drec'hel.

enantioselektiv ag. : [kimiezh] enantiodiuzel.

enantioselektivität b. (-) : [kimiezh] enantiodiuzelez b.

enantiotop ag. : [kimiezh] enantiotop.

Enarthrose b. (-,n) : [korf.] kenvell boulek g.

en bloc Adv. : e bloc'h, a-vloc'h, a-stroll, dre vern, a-vras, a-drak, a-dreuz, a-dreuzvarc'had, evel-evel, an eil dre egile / war un dro / holl a-dreuz / bloc'h e-giz m'emañ (Gregor), P. 'vel-'vel.

En-bloc-Abstimmung b. (-,en) : [polit.] mouezhiañ a-vloc'h g.

Encephalon n. (-s, Encephala) : [korf.] empenn g.

End- : ... fin, ... dibenn, ... diwezh, ... diwezhañ.

Endabrechnung b. (-,en) : kont peurglozet b., fakturenn beurglok b.

Endalarm g. (-s,-e) : [Bro-Suis] diwezh an alarm g., diwezh an alum g., dibenn ar stad a evezh g.

Endbahnhof g. (-s,-höfe) : penn-linenn g., porzh-houarn dibenn g.

Endballistik b. (-) : bannouriezh vukel b.

Endbearbeitung b. (-,en) : mistradenn b., peurlipadur g., peurober g., peurobererez g., peuraoz g., peuraozañ g., peuraozadur g., peurechuïñ g., labouriou peurechuïñ ls.

Endbescheid g. (-s,-e) : [gwir] barnadenn dibenn b., setañs diwezh b.

Endbetrag g. (-s,-beträge) : sammad peurglozet g., sammad peurechu g., sammad disoc'hel g., somm beurglok b.

Endbuchstabe g. (-ns,-n) : lizherenn dibenn b., lizherenn diwezh b., lizherenn diwezhañ b.

Endchrist g. (-[e]s) : Antekrist g.

Enddarm g. (-s,-därme) : [korf.] youlc'h g., P. riboul ar patatez g., toull an dar g.

Enddarmampulle b. (-,n) : [korf.] gloestr ar youlc'h g.

Ende n. (-s,-n) : 1. dibenn g., diwezh g., fin b., difin b., dilost g., penn-diwezhañ g., penn pellañ g., penn all g., penn g., begenn b., finvezh b., termen g., disoc'h g., distag g., echu g., echuadur g., echuamant g., achumant g., gourfenn g., isu g., kab g., lostad g., lost g. ; der Anfang und das Ende, an deroù hag ar fiñvez (Gregor), an deroù hag ar fin, an deroù hag an termen, an deroù hag an diwezh, ar chomañs hag ar fin ; von Anfang bis Ende der Woche waren sie besoffen, mevz e oant a-gorf-sizhun ; Schraube ohne Ende, biñs-rod b., biñs-tro b. ; bis zu Ende, betek ar fin, betek an diwezh ; das Ende der Welt, a) [finis terrae] penn ar bed g. ; b) [finis mundi] dibenn ar bed g., diwezh ar bed g., gourfenn ar bed g., Deiz ar Varn g., dibenn ar ch'antvedou g., P. fin ar bed g. ; bis ans Ende der Welt, a) [en amzer] keit ha ma pado ar bed, bete dibenn ar ch'antvedou ; b) [en egor] betek penn pellañ ar bed ; bis ans Ende der Zeiten, bis ans Ende aller Zeiten, keit ha ma pado ar bed, betek dibenn ar ch'antvedou ; ganz am Ende, kurz vor dem Ende, war an diwezhadoù, war an diwezhad, diouzh an diwezhadoù ; er wohnt am Ende der Straße, emañ o chom e-tro lost ar straed ;

am unteren Ende der Straße, e penn izelañ ar ru ; am Ende des Flurs, am Ende des Gangs, am Ende des Korridorss, e penn an trepas ; am Ende seiner Reise angelangt sein, bezañ e penn e veaj ; das untere Ende des Tisches, lost an daol g. ; das untere Ende des Hauses, lost an ti g., traoñ an ti g. ; ganz am anderen Ende des Tunnels, er penn all tre d'ar riboul ; am anderen Ende der Sadt wohnen, bezañ o chom er penn all a gér, bezañ o chom er c'hostez all eus kér, bezañ o chom en tu all eus kér ; am Ende seiner Rede sagte er ..., e fin e brezegenn e lavaras ..., e dibenn e brezegenn e lavaras ... ; er war am Ende seiner Kräfte, n'en doa mui begad nerzh ebet, n'en doa mui tamm nerzh ebet, erru e oa ar fallañ ma c'haller, erru e oa fallañ ma c'haller, erru e oa e penn e nerzh, ne oa tamm kreñv mui, gwan ha ven hepken e oa, hep barr nerzh ebet e oa, dinerzhet-holl e oa, ar fallentez a oa kouezhet warnañ, aet e oa e holl nerzh digantañ, aet e oa e holl nerzh dioutañ, war e nerzh e oa ; das Ende des Regenschauers, lost ar barrad g. ; das Ende des Sturms abwarten, lezel ar barr da dremen, gortoz lost ar barr, gortoz lost ar barrad, gortoz ar barrad amzer da dremen, gedal ar barrad amzer da dremen, gortoz ma tremeno ar barrad amzer, gedal ma tremeno ar barrad amzer ; gegen Jahresende, war an diwezh eus ar bloaz, e dibenn ar bloaz ; die zwei Enden einer Schnur, die beiden Enden einer Schnur, daou benn ur fiselenn, daou benn ur gordenn ls. ; das Ende einer Schnur, lost ur gordenn g. ; das Ende des Demonstrationszuges, lost ar vanifestadeg g. ; das Ende des Weges erreichen, disoc'h betek penn an hent, disoc'h gant an hent ; [kenw.] Ende dieses Monats, e fin ar miz-mañ, e fin ar miz a zo o ren, war an diwezh eus ar miz-mañ, da zibenn ar miz-mañ, e dilost ar miz-mañ ; am Ende des zwanzigsten Jahrhunderts, e fin an ugentvet kantved, e dilost an ugentvet kantved, e diwezh an ugentvet kantved, e lost an ugentvet kantved, e dibenn an ugentvet kantved, war dibenn an ugentvet kantved, war dilost an ugentvet kantved, war an diwezh eus an ugentvet kantved, da zibenn an ugentvet kantved ; am Ende des Winters, e-tro penn ar goañv, e-tro lost ar goañv, e dilost ar goañv, war zibenn ar goañv ; vor Ende des Winters, kent tremen ar goañv ; am Ende dieses Artikels, e dilost ar pennad-mañ ; am Jahresende, war an diwezh eus ar bloaz, e penn ar bloaz ; von Dezember bis Ende April, adalek Kerzu betek April echu ; Ende Januar, e diwezh miz Genver, e deizioù diwezhañ miz Genver ; bis Ende des Monats ist es fertig, a-benn fin ar miz e vo prest, ac'hanen da fin ar miz e vo prest ; am Ende des Monats, Ende des Monats, e traoñ ar miz, e fin ar miz ; am Ende der Woche, Ende der Woche, e traoñ ar sizhun, e fin ar sizhun ; am Ende der Versammlung, diwar sav ar vodadeg, e difin ar vodadeg, war zibenn ar vodadeg ; am Ende des Gottesdienstes, diwar sav an oferenn ; der Gottesdienst ist zu Ende, disoc'h eo an oferenn, echu eo an oferenn ; zu Ende gehen, dem Ende zugehen, sich seinem Ende nähern, bezañ war an echu, bezañ war an diwezh, lostennañ, difinañ, dramzañ, bezañ e-tal echuiñ, bezañ war echuiñ, bezañ tost ar fin, tennañ d'an distag, bezañ o peurechuiñ, bezañ o tilostañ, dilostañ, dont d'e zibenn, dibennañ, dibenniñ, bezañ war zibenn, bezañ tost diwezh d'an dra-mañ-tra, tennañ d'e ziwezh, bezañ tost echu, bezañ tost disoc'h, bezañ damdost echu, bezañ erru pare, bezañ war e bare, tennañ d'e fin, bezañ darev da echuiñ, bezañ o tisoch', finvezhañ, gourfenniñ, echuiñ, peurechuiñ, diwezhiñ, diwezhañ, diviañ, dont da benn, bezañ war zibenn, bezañ tost diwezh da, P. bezañ war e dalaroù ; es geht dem Ende zu, tennañ a ra d'e ziwezh, ar fin 'zo tost, tost echu eo, tost disoc'h eo, damdost echu eo, war an echu emañ ; mit ihm geht es dem Ende zu, tostaat a ra e dermen, emañ o vont war e ziskar ; das

Jahr geht dem Ende zu, das Jahr geht zu Ende, ar bloaziad a vraiskell hag a gouezho a-benn nebeut, o tilostañ ar bloaz emaomp, tostaat a ra ar bloaz nevez, war e bare emañ ar bloaz, ar bloaz kozh a zo oc'h ober e dalaroù, ar bloaz a zo war an echu ; unsere Vorräte gehen zu Ende, prim eo ar pourveziou, ne bado ket pell ar pourveziou ouzhomp, hep dale e vo echu ar bevañs ganeomp, n'eo ket gwall greñv ar bevañs ganeomp, emaomp o vont da zivouedañ, dont a ra hor bitailh da ziviañ, diviañ a ra ar bitailh ganeomp, erru eo tanav ar pourveziou, bihanaat a ra ar pourveziou àr-dreñv, emañ ar bevañs o vont da c'hwitañ, emañ ar bevañs o vont bihan, berr a Bourvezioù omp, berr e pourveziou omp, berr war ar pourveziou omp, mont a reomp berr gant ar pourveziou, en em gavet omp berr gant ar pourveziou ; die Wochenvorräte gehen langsam zu Ende, sadorniñ a ra ar pourveziou, dont a ra hor bitailh da ziviañ, izelizel eo erru ar pourveziou ganeomp ; anscheinend soll der Krieg dieses Jahr zu Ende gehen, krediñ a reer e vo diwezh d'ar brezel er bloaz-mañ ; der Krieg näherte sich seinem Ende, tost echu e oa ar brezel, o tennañ d'e fin e oa ar brezel, darev e oa ar brezel da beurechuiñ, war an echu edo ar brezel ; unsere Munition war schnell zu Ende, hon drajez a echuas edan berr ; ihre Munition geht zu Ende, erru eo tanav o fourveziou-brezel, heskiñ a ra o dafar brezel, mont a ra o dafar brezel da hesk ; unsere Lebensmittelvorräte gingen zu Ende, berrek en em gavas ar bevañs ganeomp ; Ihr Jahresabonnement ist bald zu Ende, ho ploaz kazetenn a zo war an echu ; ein Monat ist schnell zu Ende, ur miz a zeu buan ; die Veranstaltung ist zu Ende, peurglozet eo an abadenn, disoc'h eo an abadenn, echu eo an abadenn, kloz eo an abadenn, fin a zo gant an abadenn, fin eo d'an abadenn, fin eo an abadenn ; wann ist die Veranstaltung zu Ende ? peur ez echuo an abadenn ? peur e vo fin an abadenn ? peur e vo fin d'an abadenn ? peur e vo fin gant an abadenn ? ; die Ernte ist zu Ende, peurc'raet eo an eost, fin a zo gant an eost, fin eo d'an eost, fin eo an eost, kloz eo an eost ; die Ernte ist bald zu Ende, dramzañ a ra an eost, tost echu eo an eost ; der Winter ist bald zu Ende, emañ ar goañv o tilostañ, o tilostañ ar goañv emaomp ; das Schuljahr ist zu Ende, disoc'h eo ar bloavez-skol, kloz eo ar bloavez-skol ; ich hatte nicht einmal zu Ende gesprochen, ne oan ket echu a gomz ; einen Brief zu Ende schreiben, peurechuiñ ul lizher, peurechuiñ skriavañ ul lizher ; ein Jahr würde nicht ausreichen, um eine solche Arbeit zu Ende zu führen, ne vefe ket trawalc'h gant ur bloavez evit peurechuiñ un hevelep trevell (evit sevel un hevelep labour, evit peurgas un hevelep labour, evit kas un hevelep labour da benn, evit kundaiñ un hevelep labour da benn, evit ober ouzh un hevelep labour, evit ober diouzh un hevelep labour, evit erruout gant ur seurt labour), ne vefe ket trawalc'h gant ur bloavez evit lakaat al labour-se klok ; er hat seinen Auftrag zu Ende geführt, kaset en deus e gefridi da benn, sevenet en deus e gefridi, pengennet en deus e gefridi, graet eo e gefridi gantañ, par en em gav an traoù gantañ, degouezhet eo ganti da vat, graet en deus ouzh e gefridi, graet en deus diouzh e gefridi ; die Schulausbildung seiner Kinder bis zu Ende führen, peurskoliañ e vugale ; etwas glücklich zu Ende führen, etwas zu einem guten Ende führen, disoc'h gant ubd, kas ubd da bennvat, kas ubd da vat ; wir konnten die Arbeit noch zu Ende bringen, gellet hon eus echuiñ ; zu Ende reden, echuiñ e gomz, peurechuiñ e gomzoù ; ein glückliches Ende haben, kaout isu mat, disoc'hñ da vat, echuiñ mat, dont da vat.

2. [troioù-lavar] das nimmt kein gutes Ende, gwallfinvezhiñ a raio an dra-se, droukfinvezhiñ a raio an dra-se, gwall ziwezh (drouziwezh, gwallfinvezh) a vo gant an dra-se, un distag c'hwerv (ur gwall zistag) a zo da gaout gant an dra-se ; ein Ende

nehmen, ein Ende haben, echuiñ, paouez, ehanañ, arsaviñ, tevel, disoc'h, finvezhañ, finisañ, bezañ o tilostañ, dont d'e zibenn, dibennañ, dont d'e dermen, tennañ d'e ziwezh, diwezhañ, diwezhiñ, bezañ diwezh da, bezañ war an diwezh, bezañ war zibenn, bezañ tost echu, bezañ tost disoc'h, bezañ damdost echu, bezañ war e bare, bezañ war an echu, soetiñ, gourfenniñ, Klozañ, lostennañ, dramzañ, bezañ e-tal echuiñ ; wann wird diese Reise ein Ende nehmen ? pegoulz e tiwezho ar veaj-se ? ; kein Ende nehmen, hirbadout ; der Weg nimmt kein Ende, n'eus fin (diwezh) ebet d'an hent, ur viken e pad ar veaj, n'eus distag ebet d'ar veaj, keit-ha-keit all e pad ar veaj ; das Gespräch nimmt kein Ende, n'eus fin ebet dezhzo da gaozeal, n'eus prenn ebet d'o latenn ; der Menschenstrom auf der Straße nahm kein Ende, ne dorre ket an hent gant an dud ; seine Arbeit nimmt kein Ende, n'eus dibenn ebet gantañ da echuiñ e labour, n'eus fin ebet gantañ da echuiñ e labour, n'eus echu ebet gantañ en e labour, ne ra memet teukañ, hennezh a vez keit-ha-keit all oc'h ober e labour, hennezh a vez ur viken oc'h ober e labour, hennezh a vez hed ur viken oc'h ober e labour, hennezh a laka c'hwec'h, seizh vloaz d'ober pezh zo d'ober ; seine Schmerzen sind noch nicht zu Ende, hennezh n'eo ket aet ar poaniòu dioutañ c'hoazh ; es ist noch ein gutes Ende bis zur Stadt, ur flipad mat a hent a chom d'ober c'hoazh a-raok degouezhout e kér ; alles hat ein Ende, nur die Wurst hat zwei, tremen a ra pep tra, netra ne bad atav, netra ne bad da viken, netra ne c'hall padout da vont evel m'emañ, an holl draoù a dile cheñch, an holl draoù n'int ket graet evit padout atav, an holl draoù a baseo, tremen a ra pep tra ; dieser Schriftsteller kommt zu keinem Ende, ar skrivagner-se ne oar ket echuiñ e zanevell ; an allen Ecken und Enden, an allen Enden, dre-holl, e pep lec'h, e kement kogn ha digogn a zo, forzh pelec'h, krec'h ha traoñ, e pep kogn ha digogn, e kement kogn a zo, a bep tu, tu-ha-tu, tu-ouzh-tu, a-zre-holl, er pevar avel, er seizh avel, d'ar pevar avel, d'ar seizh avel, krec'h ha traoñ, e pep hent / e pep tu / e pep keñver (Gregor) ; bis zum Ende, bete amen, betek an diwezh, betek ar penn, betek penn, betek pal ; von Anfang bis Ende, vom Anfang bis zum Ende, von einem Ende zum anderen, a-zeroù da ziwezh, penn-dabenn, penn-dre-benn, penn-da-benn an neudenn, hed-da-hed, a-hed-da-hed, hed-ha-hed, a-bezh, eus an deroù d'an diwezh, war e hed, eus an eil penn d'egile, eus ur penn d'egile, a-benn-dabenn, adalek an eil penn betek egile, ag ar penn kentañ d'an echuamant ; von einem Ende des Hauses zum anderen, eus an eil penn d'egile d'an ti ; wie der Anfang so das Ende, wie am Anfang, so am Ende, diouzh an deroù, ar finvezh ; das Ende absehen können, Licht am Ende des Tunnels sehen, tostaat ouzh e gazeg, kavout beg ar skeul, bezañ pell ganti, bezañ erru pell ganti ; [tr-l] am Ende das Gift (in cauda venenum), e lost ar foet emañ an douchenn ; [tr-l] das Ende der Fahnenstange ist erreicht ! Ende im Gelände ! fin d'ar pardon ! echu eo ar fest-noz ! hep fars / hep fars ebet / fars a-gostez / pep fars er-maez (Gregor) ; Ende der Geschichte ! trawalc'h gant se ! echu ha peoc'h ! echu ha mat pell 'zo ! ha mat pell 'zo Mari-Jo ! ha setu eno ! ha fin dre eno ! peoc'h gant ar gaoz-se ha fin dre eno ! peoc'h gant ar gaoz-se ha kuit ha fin dre eno ! peoc'h war gement-se ! echu dre eno ! la ! laoskomp se !

3. [troioù-lavar] der Tag neigt sich seinem Ende zu, emañ an noz o tont, tostaat a ra an noz, emañ o serrnoziñ, mont a ra an deiz, tennañ a ra an deiz d'e fin, emañ an deiz war e ziskar, izelaat a ra an heol, izelaat a ra an deiz, erru eo pell an deiz, nosaat a ra, nozik eo, kozh eo an deiz, war e bare emañ an deiz, war an echu emañ an deiz ; die Nacht neigt sich ihrem Ende zu, an noz a ya a-raok, war he fare emañ an noz, war an

echu emañ an noz, erru pell eo an noz ; mein Leben neigt sich seinem Ende zu, echuet eo va amzer, graet eo va zro ganin, o finvezhañ emaon, aet on betek ar mouch, o echuiñ emañ va remzi war an tamm douar-mañ ; das ist der Anfang vom Ende, deroù an dibenn eo, emaomp o vont e drouziwezh, emaomp erru war hent an diskar ; der Gottesdienst ist zu Ende, disoc'h eo an oferenn, echu eo an oferenn ; der Gottesdienst war nicht völlig zu Ende, an oferenn ne oa ket echu a-walch', an oferenn ne oa ket peurechu ; bald zu Ende, damdost echu, hogos echu, peuzechu, pare c'raet, erru pare echu, erru pare c'raet, tost echu, damechu, dambrest, pare-echu ; der Regenschauer ist bald zu Ende, hemañ eo lost ar barrad glav ; das Gewitter ist zu Ende, tremenet eo an arnev, aet eo an arnev hebiou, uzet eo ar barr arnev, echu eo an arnev, fin a zo gant an arnev, fin eo d'an arnev, fin eo an arnev ; als die Arbeit zu Ende war, en diwezh al labour, pa voe peurc'raet ar feur, pa voe fin d'al labour, pa voe fin gant al labour ; es geht mit ihm zu Ende, emañ an den-hont war e zistro / tennañ a ra d'e fin (d'e finvezh) / izelaat a ra / emañ war e ziskar / diskaret mat eo (Gregor), hennezh a zo erru pell gantañ, hennezh a zo erru pell ganti, ne bado ket pell ken, pell emañ ganti, ned ay ket pell ganti, graet eo e dro gantañ, o finvezhañ emañ, echuet eo e amzer ; ich bin am Ende, ich bin am Ende meiner Kräfte, war va nerzh emaon, n'on ket kap ken, erru on e penn va nerzh, asiket on, flep on, ne c'hallañ ket mui / brev on / asik on (Gregor) ; er ist total am Ende, ne ya ket mat an traoù gantañ, fall eo an traoù gantañ, mont a ra fall gantañ, trist eo an traoù gantañ, krog eo d'ober neuz fall, krog eo da c'hoari da fall, izel eo kouezhet e vanniel gantañ, un den echu eo, dibunet en deus e gudenn, kollet eo, hennezh a zo echu gantañ, emañ war ar fin, graet eo gantañ, graet eo e varv dezhañ, skaer eo e abadenn, skaer eo e stal, paket eo, tapet eo evel ur razhenn er griped, lipet eo, du eo e revr, debret eo e goan, tapet en deus e lip, graet eo e dro, straket eo e graoñenn, erru eo an hirañ ma c'hall mont, en dro-mañ ez eus fin dezhañ ; meine Geduld ist zu Ende, erru on e penn va seizh pasianted, koll a ran pasianted, echu eo gant va fasianted, emañ va gwad o vont e dour ; einer Sache ein Ende setzen, lakaat diwezh d'ldb, lakaat harz d'ldb, lakaat harz war ubd, echuiñ gant ubd, lakaat disoc'h d'ldb, lakaat fin d'ldb, lakaat penn d'ldb, lakaat termen d'ldb, finañ d'ldb, kaout fin gant ubd ; einer schlechten Gewohnheit ein Ende setzen, terriñ ur c'hz fall ; dem muss ein Ende gesetzt werden, ret eo kaout fin, an dra-mañ a rank echuiñ ; der Benachteiligung der Frau ein Ende setzen, lakaat termen d'ar gwallziforc'hou a ra gaou ouzh ar merc'hed ; einem Krieg ein Ende setzen, echuiñ ur brezel, echuiñ gant ur brezel, finañ d'ur brezel ; sein Tod setzte dem Krieg ein Ende, e varv a finas d'ar brezel, gant e varv ez echuas ar brezel ; mit etwas ein Ende machen, lakaat diwezh (harz, disoc'h, penn, fin, termen) d'ldb, finañ d'ldb, reiñ harz d'ldb, echuiñ gant ubd ; etwas zu Ende führen, disoc'h ubd, disoc'h d'ober ubd, disoc'h gant ubd, peurgas ubd, kas ubd da bennvat, kas ubd da vat, echuiñ ubd, kas ubd betek penn, kas ubd da benn, peurechu ubd, pengenniñ ubd, debengenniñ ubd, degouezhout da vat ganti, disoc'h da benn (betek ar penn, d'ar penn), barrañ ubd, kas an erv da benn, dibennañ ubd, difretañ un tamm labour bennak, direstañ un tamm labour bennak, talarat, sevel e grog, dont a-benn eus e grog ; sein Leben zu Ende führen, echuiñ e vuhez ; erfolgreich zu Ende geführt werden, dont da vat ; eine Mission erfolgreich zu Ende führen, degouezhout da vat gant e gefridi ; etwas nicht zu Ende führen, etwas nicht bis zum Ende ausführen, mit etwas nicht zu Ende kommen, darniñ ubd, dilostañ ubd, chom e-pign gant ubd, ober ubd diwar hanter, chom dre an hent ; nicht bis zum Ende ausgeführt werden, chom darn, chom e

darn, chom da restañ, chom o restañ, chom a-blad, chom e-pign, chom a-istrabilh, chom a-isplih, chom e-skourr, chom a-sac'h, chom ouzh torgenn, chom e boulc'h, chom diechu ; *konsequent zu Ende denken*, kas ur poellata betek ar penn ; *ich bin bald mit meiner Arbeit zu Ende*, erru eo pare c'haet va labour, erru eo pare echu va labour, tost fin on gant va labour, tost fin eo din ober al labour-se, tost echu eo al labour ganin, o tilostañ va labour emaon ; *er kommt mit dieser Arbeit endlich zu Ende*, erru eo tost echu gant al labour-se a-benn ar fin ; P. *das ist das Ende vom Lied*, debret eo koan ! poazh eo ar soubenn ! echu an neizh kegin ! kollet eo pep tra ! en dro-mañ ez eo graet ganeomp ha brav ! fresk omp bremañ ! el lagenn emaomp bremañ ha prop ! ; *das dicke Ende kommt noch !* ha kaeroc'h 'zo ! ha koantoc'h 'zo ! ar pep gwellañ 'zo war-lerc'h ! n'ho peus ket gwelet ar gwellañ tamm c'hoazh ! n'ho peus ket klevet ar pep gwellañ c'hoazh ! ; *mit seiner Weisheit rasch zu Ende sein*, bezañ tapet berr, chom boud, chom bouc'h, chom krenn, sac'hañ, chom berr, chom dre an hent, na c'houzout petra ober ken, na c'houzout mui eus pe goad ober loaiou (eus pe goad ober ibil, gant pe goad ober ibil, gant pe goad ober gennou, gant pe goad ober tan, pelec'h lammat, na tu na tro evit en em dennañ, na tu na tro evit en em bakañ, war (ouzh) pe du treiñ, pe e tu treiñ), na c'houzout mui pelec'h skeiñ e benn, na c'houzout re vat petra ober, na gavout na tu na paramant, na c'houzout mui pe sant pediñ, bezañ e penn e spred hep gouzout petra ober, bezañ gwall ne'chet o c'houzout petra da ober, na c'houzout war be droad pouezañ, bezañ diaes en e votou, na c'houzout mui war peseut tu en em deuler, chom luget da zirouestlañ e neud, bezañ (chom, menel) war vordo, en em gavout boud, bezañ en entremar ; *völlig am Ende sein*, a) bezañ aet betek ar mouch, bezañ pell ganti, bezañ sklaer e abadenn, bezañ sklaer e stal, bezañ dibunet e gudenn, bezañ kac'het ar gwellañ gant an-unan, bezañ fin d'an-unan, bezañ kollet, bezañ war e dermen, bezañ en e sach diwezhañ, bezañ tost echu gant an-unan, bezañ war an diwezhadoù, bezañ aet betek ar sachadenn diwezhañ, bezañ o leuskel e vramm diwezhañ, bezañ o foeltrañ, bezañ tost d'ober e lamm gwashañ, bezañ un den echu, bezañ tapet evel ur razhenn er griped, bezañ war an diwezhañ, bezañ ouzh torgenn ; b.) bezañ treut (skañv, tanav, diskantet, diskant, diblusket, disec'het, skarzhet, skarzh, goullo, plat, ridet, moan) e yalc'h, bezañ erru goullo-sec'h e yalc'h, bezañ berr gant an arc'hant, bezañ berr an arc'hant gant an-unan, bezañ berr an arc'hant gant an-unan etre e zaouarn, bezañ just an arc'hant gant an-unan, bezañ berr en arc'hant, bezañ berr war e gezeg, bezañ berrek gant an-unan, bezañ erru skañv e yalc'h, bezañ deuet e yalc'h da bladañ, bezañ berr war e spar!, bezañ berr ar c'hrog gant an-unan, bezañ bas an traou gant an-unan, bezañ staget berr, bezañ gwall verr ar voujedenn gant an-unan, bezañ skort an arc'hant gant an-unan, bezañ berr en e skeuliad, bezañ Fañch ar Berr gant an-unan, bezañ teusk an traou gant an-unan, bezañ bihan pep tra gant an-unan, bezañ enkrezet gant an arc'hant, bezañ darev d'ober freuz-stal, bezañ darev da sankañ e gontell er voger, bezañ darev da sankañ e gontell er c'hleuz ; [dispredet] des Staunens war kein Ende, ne 'z ae ket ar souezh diouzh an dud, ne skuizhe ket an dud oc'h ober marzh, ne dorre ket ar souezh gant an dud ; *Ende des Gesprächs ! Ende der Mitteilung !* pik, echu !

4. [troioù-lavar] *einem Übelstand ein Ende bereiten*, lakaat diwezh da zireizhou 'zo, troc'haf plegoù fall 'zo, lakaat harz da zizurzhioù 'zo, diouennañ plegoù fall 'zo, diwiriennañ ha distrujañ plegoù fall 'zo, terriñ war plegoù fall 'zo, dibennañ plegoù fall 'zo, didechiñ, lemel plegoù fall 'zo ; *das wird ein böses Ende nehmen*, gwallfinvezhiñ a raio an dra-se, droukfinvezhiñ a

raio an dra-se, gwall ziwezh (drouziwezh, gwallfinvezh) a vo gant an dra-se, un distag c'herv (ur gwall zistag) a zo da gaout gant an dra-se, ar c'hoari-se a denno da zroug, kement-se a denn da wall fin, kement-se a zo techet da wall fin, kement-se a denn d'ur gwall fin, kement-se a denno da wall fin, kement-se a denno d'ur gwall fin ; *mit dem nimmt es noch ein schlimmes Ende*, emañ hennezh o tanzen trubuilh a-benn an amzer da zont, hennezh a gemer ur gwall hent, ma kendalc'h ouzh an hent-se e vo gwall fin gantañ, ma kendalc'h ouzh an hent-se e tenno d'ur gwall fin, ma kendalc'h ouzh an hent-se e tenno da wall fin, emañ o vont e drouziwezh ; *eine Sache am richtigen Ende anfassen*, gouzout an tu (an dro) d'ober udb, gouzout an taol, mont d'udb dre an tu mat, kemer udb dre ar penn mat, ober udb a-dailh ; *eine Sache am verkehrten Ende anfassen*, kemer udb dre ar penn fall, mont d'udb dre an tu fall, ober udb a-dreuz, en em gemer fall ganti, ober ar rekin, na gaout neuz ebet da labourat, bezañ kleiz da labourat, bezañ distu da labourat ; *am Ende, letzten Endes*, e fin an dro, e fin ar gont, a-benn ar fin, a-benn fin an dro, a-barzh ar fin, a-benn fin ar gont, a-barzh fin ar gont, d'an diwezh, en diwezh, en difin, a-benn an diwezh, erfin, a-benn-kont, erziwezh, a-benn an dilost, en dilost, en dibenn, da fin an dro, taol da fin, en taol fin, taol fin, en taol diwezhañ, er penn diwezhañ holl, war an diwezhad, war an diwezhadou, diouzh an diwezhadou, evit Klozañ, evit an diwezh, da ziwezhañ, pa'z eo deuet ar c'hazh d'ar razh ; *sollte eine Pfarrgemeinde zwanzig Jahre ohne Priester bleiben, würden die Bewohner letzten Endes die Tiere vergöttern*, laoskit ur barrez ugent vloaz hep beleg, dont a vo graet hag e vo adoret enni al loened ; *letzten Endes sind es die Armen, die das Nachsehen haben*, hag a-barzh fin ar gont, an dud paour eo a goll ; *Bachmann und kein Ende*, Bachmann, Bachmann ! hennezh adarre ! ; P. *ist es ein gutes Ende zu laufen*, hir eo an treuz ac'hanen di, ur geit vras a zo ac'hanen di, ur pennad brav a hent a zo ac'hanen di, pellhent a zo ac'hanen di ; [kr-l] *Ende gut, alles gut*, mat eo pep tra oc'h echuiñ mat.

5. [loen.] beg brankoù ar c'harv g., blench brankoù ar c'harv g., brouskorn g.

6. [kenwerzh] *Ende des Monats*, e dibenn ar miz ; *Ende kommenden Monats*, e dibenn ar miz a zeu.

7. [kimiezh] penn g. ; *unpolares Ende*, *apolares Ende*, penn anvleinel g. ; *polares Ende*, penn bleinel g.

Endeffekt g. (-s,-e) : disoc'h diwezh g., difin g. ; *im Endeffekt*, da ziwezhañ, d'an diwezh, en diwezh, a-benn an diwezh, erfin, a-benn ar fin, a-benn fin ar gont, a-barzh fin ar gont, erfont, a-benn-kont, er penn diwezhañ holl, da fin an dro, a-benn fin an dro, erziwezh.

en délit : [tisav., goteg] war e silh, war e silhenn, war e sid ; *Steine „en délit“ versetzen*, *Steine „en délit“ einbauen*, *Steine „en délit“ einbinden*, lakaat mein war o silh, lakaat mein war o silhenn, lakaat mein war o sid ; *„en délit“ eingebauter Stein*, silhard g., P. bigoudenn b. [iester bigoudennou].

En-DéLit-Säule b. (-,-n) : [tisav., goteg] kolonenn silhardou b., kolonenn savet gant mein lakaet war o silh b., kolonenn savet gant mein lakaet war o silhenn b., kolonenn savet gant mein lakaet war o sid b., P. kolonenn vigoudenn b.

Endemarke b. (-,-n) : [stlenn.] merk dibenn g.

Endemie b. (-,-n) : [mezeg.] endemiez b., kleñved-lec'h g., broreuziad g.

Endemismus g. (-) : [bev.] brosezadezh b.

endemisch ag. : 1. [bev.] brosezat ; *endemische Pflanzen*, plant brosezat (en ur dachenn) str. ; 2. [mezeg.] broreuziat, broreuziadek, endemek, ... kleñved-lec'h ; *endemisch sein*, broreuziañ.

Endemizität b. (-) : [mezeg.] broreuziadusted b.

enden V.gw. (hat geendet / ist geendet) : 1. (hat) : echuiñ, paouez, ehanañ, arsaviñ, tevel, disoc'h, finvezhañ, finisañ, bezañ o tilostañ, dont d'e zibenn, dibennañ, dont d'e dermen, tennañ d'e ziwezh, diwezhañ, diwezhiñ, bezañ diwezh da, bezañ war an diwezh, bezañ war zibenn, bezañ tost echu, bezañ tost disoc'h, bezañ damdost echu, bezañ war e bare, bezañ war an echu, soetiñ, gourfenniñ, klozañ, lostennañ, dramzañ, bezañ e-tal echuiñ ; die Frist endet morgen, warc'hoazh ez echuo (e vo echu, e vo deuet, e vo degouezhet) an termen, warc'hoazh e tegouezho an amzer / warc'hoazh e tegouezho an termen (Gregor) ; wie wird das wohl enden? peseurt ruilh a ray ? penaos e tisoc'ho an afer ? ; glücklich enden, kaout isu mat, disoc'hañ da vat ; das wird böse enden, gwallfinvezhiñ a raio an dra-se, droukfinvezhiñ a raio an dra-se, an dra-se a echuo fall, gwall ziwezh (drouziwezh, gwallfinvezh) a vo gant an dra-se, un distag c'herv (ur gwall zistag) a zo da gaout gant an dra-se, ar c'hoari-se a denno da zroug, kement-se a denn da wall fin, kement-se a zo techet da wall fin, kement-se a denn d'ur gwall fin, kement-se a denno da wall fin, kement-se a denno d'ur gwall fin ; das Wort endet auf „-ung“, echuiñ a ra ar ger gant „-ung“ ; der Tag bricht immer später an und endet immer früher, an deiz a zale bep beure evit echuiñ abretoch diouzh an abardaez ; 2. (hat pe ist pa vez anv eus ar vuhez) : echuiñ, mervel ; sie hat (sie ist) kläglich geendet, gouzañvet he doa ur marv kriz, gouzañvet he doa ur marv estlamm ; er hat (er ist) in der Gosse geendet, er endetete als Penner, finvezhañ a reas e vuhez war an douar noazh, echuet en deus e vuhez war an teil, echuet eo war an douar noazh ; sie hat (sie ist) im Zuchthaus geendet, tremen a reas an nemorant eus he buhez en toull-bac'h, echuet he deus he buhez en toull-bac'h, echuet eo en toull-bac'h ; er endetete im Krankenhaus, mervel a reas en ospital ; er hat (er ist) durch Selbstmord geendet, en em zistrujañ a reas a-benn an diwezh, en em lazhañ a reas a-benn ar fin, en em forsiñ a reas a-benn ar fin war gein an Aotrou Doue ; sie hat (sie ist) als Hexe auf dem Scheiterhaufen geendet, echuiñ a reas he buhez evel sorserez war ar fagodiri, echuet eo evel sorserez war ur geuneudeg, kondaonet e voe evel sorserez da verval dre an tan.

V.k.e. : (hat geendet) : echuiñ, finisañ, fiñvezañ ; sein Leben enden, finvezhañ e vuhez (Gregor), echuiñ e vuhez, gourfennañ e vuhez.

endend ag. : oc'h echuiñ ; im endenden zwanzigsten Jahrhundert, e fin an ugentvet kantved, e dilost an ugentvet kantved, e diwezh an ugentvet kantved, e lost an ugentvet kantved, e dibenn an ugentvet kantved, war dibenn an ugentvet kantved, war dilost an ugentvet kantved, war an diwezh eus an ugentvet kantved, da zibenn an ugentvet kantved.

Endergebnis n. (-ses,-se) : 1. disoc'h diwezh g., difin g., disoc'had g., dilost g. ; 2. [sport] disoc'h ar match g., disoc'had ar match g., degouezh ar match g., skor e fin ar match g., kont e fin ar match b.

endergon ag. / endergonisch ag. : [kimiezh] gremmdennus.

Endfabrikat n. (-s,-e) : kenderc'had peuraozet g.

Endgehalt n. (-s,-gehälter) : gopr e dibenn ar red-micher g., gopradur e dibenn ar red-micher g.

Endgerät n. (-s,-e) : [stlenn.] trobarzhell b. ; Endgerät mit Bildschirm, penel gwareañ g.

Endgericht n. (-s) : [relij.] das Endgericht, ar Varn ziwezhañ b., ar varnadev-veur b., deiz ar Varn g., deiz ar Varn diwezhañ g.

Endgeschwindigkeit b. (-,-en) : tizh uhelañ g., tizh uc'hek g.

Endglied n. (-s,-er) : [korf.] oeñs pellek g., oeñs ivinek g.

endgültig ag. : 1. diamginus, peurglozet, peurechu, peurglok, klok ha kempenn, dieiltro, echuuus, fin, dizistro ; 2. [gwir] didorradus, hep engalv, hep galv, hep eskemm ; endgültiges Urteil, devarn hep engalv b.

Adv. : 1. da vat, da vat ha da viken, evit mat, evit biken, da viken, evit atav, diouzh pad, a-varv, war-naet, a-grenn, glez ; der König machte endgültig Schluss mit dem Krieg, ar roue a ehanas glez ar brezel ; endgültig über eine Frage entscheiden, eine Frage endgültig klären, reiñ un disentez d'ur gudenn, skarat un gudenn, skarat un argraf ; [sport] die gegnerische Mannschaft endgültig besiegen, kas ar skipailh enep d'an ifern ; 2. [gwir] hep engalv, hep eskemm.

Endgültigkeit b. (-) : 1. peurglokter g., peurglokted b., diamginusted b. ; 2. [gwir] didorradusted b.

Endhaltestelle b. (-,-n) : dibennarsav g., penn-linenn g.

Endhirn n. (-s,-e) : [korf.] peurempenn g.

endigen V.gw. (hat geendigt) : echuiñ, paouez, ehanañ, arsaviñ, tevel, disoc'h, finvezhañ, finisañ, bezañ o tilostañ, dont d'e zibenn, dibennañ, dont d'e dermen, tennañ d'e ziwezh, diwezhañ, diwezhiñ, bezañ diwezh da, bezañ war an diwezh, bezañ war zibenn, bezañ tost echu, bezañ tost disoc'h, bezañ damdost echu, bezañ war e bare, bezañ war an echu, soetiñ, gourfenniñ, klozañ, lostennañ, dramzañ, bezañ e-tal echuiñ.

Endigung b. (-,-en) : dibenn g., dilost g., ehan g., paouez g., fin b., disoc'hadur g., dibennadur, echuadur g., echuamant g., peuraozadur g. ; [korf.] Nervenendigung, dibenn nervel g.

Endivie b. (-,-n) : [iouza. Cichorium endivia] sikorea g./b. ; krausblättrige Endivie, sikorea dantek g.

Endkampf g. (-s,-kämpfe) : [sport] gourfenn g., tro-serr b.

Endknospe b. (-,-n) : [iouza.] taol-penn g., broñs penn g.

Endkonsonant g. (-en,-en) : [yezh.] kensonenn dibenn b.

Endkontakt g. (-s,-e) : [tredan.] sankell b.

Endkontrolle b. (-,-n) : kontroll dibenn g., kontroll diwezh g., kontroll diwezhañ g.

Endlager n. (-s,-) : 1. termenva g. ; 2. [nukl.] lec'h boniañ evit biken g.

endlagern V.k.e. (hat endgelagert) : [nukl.] boniañ da viken.

Endlagerung b. (-,-en) : [nukl.] boniañ da viken g.

Endlauf g. (-s,-läufe) : [sport, redadeg] gourfenn g., tro-dibenn b., tro-serr b.

endlich ag. : 1. , dibadus, bevennet, bevennek, termenek, padennek, dibad ; 2. [mat.] bevennek ; endliche Additivität, sammadezh bevennek b. ; endliche Menge, teskad bevennek g. ; endliche Folge, endliche Sequenz, heuliad bevennek g. ; endliche Gruppe, stroll bevennek g. ; endliche Zahl, niver bevennek g. ; endlicher Grenzwert, endlicher Limes, harz bevennek g. ; 3. [fizik] bevennek ; endliche Lichtgeschwindigkeit, tizh bevennek al luc'h g. ; 4. [predr.] harzek.

Adv. : da ziwezhañ, d'an diwezh, en diwezh, a-benn an diwezh, erfin, erfont, erziwezh, a-benn ar fin, a-barzh ar fin, a-benn fin ar gont, a-barzh fin ar gont, a-benn an dilost, er penn diwezhañ holl, en taol diwezhañ, da fin an dro, a-benn fin an dro, pelloc'h, a-belloch, en dilost, en dibenn, diwar ar mare, war an diwezhad, war an diwezhadoù, diouzh an diwezhadoù, taol da fin, en taol fin, taol fin, pa'z eo deuet ar c'hazh d'ar razh ; wir sind endlich so weit ! emaomp ganti a-benn ar fin ! ; da sind sie ja endlich, setu int pelloc'h ! setu int a-belloch ! deuet int erfin ! dont a reont, diwar ar mare ! erru int, n'eo ket re boent ! ; nun gib doch endlich Ruhe ! kannst du endlich nicht still sein ! ro peoc'h a-barzh ar fin ! chom a ri en habaskter diwar ar mare ! didrouz da'm fenn a-barzh ar fin ! ; komm doch endlich ! deus

'ta neuze ! ; wann bin ich endlich am Ziel meiner Reise ? peur e tiwezho va beaj ?

Endliche(s) ag.k. n. : 1. [preder.] harzegezh b. ; 2. [mat] bevennegezh.

Endlichkeit b. (-) : 1. bevennegezh b., dibadusted b., termenegezh b. ; 2. [preder.] harzegezh b., ; die Endlichkeit der Welt, harzegezh ar bed b., bevennegezh ar bed b., dibadusted ar bed b., ar bed bevennet g., ar bed dibadus g. ; 2. [mat, fizik] bevennegezh b.

endlos ag. : diciwezh, difin, didermen, peurbad, peurbadel, peurbadus, hollbad, hollbadus, hir evel ur sizhun hep bara, lostek, anvevenn, divuzul, dreistkont, a-dropiti, n'eus fin ebet dezhañ ; eine endlose Geschichte, un istor lostek g. ; endlose Diskussionen, kaoziou diciwezh ls. ; sich (ak.) endlos über etwas auslassen, stambouch'añ ub., chom ur biken gant ur c'hraf bennak.

Endlosigkeit b. (-) : didermen g., diciwezh g., hollbadusted b., peurbadusted b., peurbad b., jamezenn b.

Endlospapier n. (-s,-e) : paper akordeoñs g.

Endlösung b. (-) : diskoulm echusu g., diskoulm klok ha kempenn g., diskoulm diamginus g. ; [nazi.] Endlösung der Judenfrage, diskoulm echusu da gudenn ar Yuzevien g. [d.l.e. diouennañ ar Yuzevien].

Endmoräne b. (-,-n) : [douar.] morena vevenn b., skornatredou bevenn ls.

endoanal ag. : [mezeg.] enfraezhel.

Endoderm n. (-s,-e) : [bev.] endoderm g.

endodermisch ag. : [bev.] endodermek.

endogam ag. : enpriedat.

Endogame(r) ag.k. g./b. : enpriedad g. [liester enpriedaded], enpriedadez b.

Endogamie b. (-,-n) : dimeziñ e-barzh e rumm tud g., enklandimeziñ g., enpriediñ, enpriedadezh b.

endogamisch ag. : 1. enpriedadel ; 2. enpriedat.

endogen ag. : 1. endeuat, P. diabarzh, a-zabarzh ; endogene und exogene Faktoren, parennoù endeuat hag ezdeuat ls. ; 2. [mezeg., bev.] endogene Krankheit, kleñved endeuat g. ; endogenes Morphin, morfin endeuat g. ; 3. [douarouriez] kondoniat ; endogenes Gestein, karregad kondoniat b.

Endogenität b. (-) : endeuadezh b.

Endokard n. (-s,-e) : [korf.] enkalonenn b.

Endokarp n. (-s,-e) : [bev.] endokarp g.

endokraniell ag. : [mezeg.] ... enklopenn.

Endokranium n. (-s, Endokranien) : [mezeg.] enklopenn g.

endokrin ag. : [mezeg.] enborc'hadel, ... enborc'hafñ ; endokrine Drüsen, gwagrennoù enborc'hafñ ls. ; endokrine Sekretion, enborc'hadur g., enborc'had g., enborc'hafñ g. ; endokrine Störungen, strafulhoù enborc'hafñ ls. ; endokrine Disruptoren, endokrin aktive Substanzen, endokrin wirksame Substanzen, strafulheroù enborc'hadel ls.

Endokrinologe g. (-n,-n) : [mezeg.] enborc'honieur g.

Endokrinologie b. (-) : [mezeg.] enborc'honiezh b.

endokrinologisch ag. : [mezeg.] enborc'honiel.

Endokutikula b. (-,-s-kutikulä) : [loen.] endokutikul g. [liester endokutikuloù].

endokutikular ag. : [loen.] endokutikulel.

endolymphatisch ag. : [mezeg.] endolimfel, ... an endolimf.

Endolymphe b. (-,-n) : [mezeg.] endolimf g.

endometrisch ag. : [mezeg.] enkrozhennel.

Endometrium n. (-s,-metrien) : [korf., mezeg.] enkrozhenn b.

endomorph ag. : 1. [mezeg.] endomorf ; 2. [douarouriez] endomorf, endomorfek ; endomorph verändern, endomorfekaat.

Endomorphin n. (-) : [mezeg., bev.] endomorfin g., morfin endeuat g.

Endomorphismus g. (-) : [mat.] endelvadur g., endelviñ g.

endonasal ag. : [mezeg.] ... diabarzh-fri.

Endonuklease b. (-,-n) : [mezeg.] endonukleaz b.

Endphasie b. (-) : [bred.] enkomz b.

Endoplasma n. (-s,-plasmen) : [bev.] endoplasm g.

endoplasmatisch ag. : [bev.] endoplasmek.

endorheisch ag. : [hidrologiezh] endoreek ; endorheischer Zustand, endoreegezh b.

Endorphin n. (-s,-e) : [bev.] endorfin g.

Endoskelett n. (-s,-e) : [bev.] enskeledenn b.

Endoskop¹ n. (-s,-e) : [mezeg.] endoskop g.

Endoskop² g. (-en,-en) : [mezeg.] endoskopour g.

Endoskopie b. (-,-n) : [mezeg.] endoskopiez b.

endoskopisch ag. : [mezeg.] endoskopek.

Endosmose b. (-,-n) : [fizik] etreleizhiñ g., endosmoz g.

Endosperm n. (-s,-e) : [bev.] albumen g.

Endossement n. (-s) : ardestadur g., keinverkañ g.

Endothel n. (-s,-e) : [mezeg.] endotelienn b. [liester endoteliennoù].

endothelial ag. : [mezeg.] endotelel.

Endotheliom n. (-s,-e) : [mezeg.] endoteliom g.

Endothelium n. (-s, Endothelien) : [mezeg.] endotelienn b. [liester endoteliennoù].

Endothelzelle b. (-,-n) : [mezeg.] kellig endotelel b.

endotherm ag. : 1. [loen.] emwrezat, arstalek e wrez ; endothermes Tier, loen arstalek e wrez g., loen digemm gwrez e gorf g., loen ur wrez korf ingal dezhañ g., loen ur wrez korf arstalek dezhañ g., loen emwrezat g., emwrezad g. [liester emwrezaded] ; 2. [fizik, kimiezh] gwreztensus ; endotherme Eigenschaften, gwreztenusted b.

Endothermie b. (-) : 1. [loen.] emwrezadezh b. ; 2. [fizik, kimiezh] gwreztennañ g.

Endotoxin n. (-s,-e) : [bev.] endotoksin g.

endovaginal ag. / **Endovaginal-** : [mezeg.] ... engouinel.

Endovirus n./g. (-,-viren) : [bev., mezeg.] endoviruz g.

Endphalanx b. (-,phalangen) : [korf.] oeñs pellek g., oeñs ivinek g.

Endphase b. (-,-n) : prantad diwezh g., prantad dibenn g., prantad diwezhañ g., derez diwezhañ g., stad diwezhañ b., gourfennstad b.

Endpreis g. (-es,-e) : priz peurglok g., priz da vat g.

Endprodukt n. (-s,-e) : kenderc'had peuraozet g.

Endpunkt g. (-s,-e) : poent-dibenn g., pik echu g., termen g.

Endreim g. (-s,-e) : klotenn dibenn b., dibennglotenn b., klotenn diaavez b. ; gegebene Endreime, rimonstelloù ls.

Endresultat n. (-s,-e) : disoc'h diwezh g., difin g.

Endrunde b. (-,-n) : [sport] gourfenn g., tro-dibenn b., tro-serr b.

Endrundenteilnehmer g. (-s,-) : [sport] gourfenner g.

Endschnur b. (-,schnüre) : Endschnur einer Langleine, begenn b., kordenn fin e penn ul linenn besketa b.

Endsieg g. (-s) : [nazi, istor] peurdrec'h g.

Endsilbe b. (-,-n) : [yezh.] silabenn dibenn b., silabenn diwezh b., silabenn diwezhañ b.

Endspiel n. (-s,-e) : [sport] gourfenn g., tro-dibenn b., tro-serr b.

Endspielteilnehmer g. (-s,-) : [sport] gourfenner g.

Endspurt g. (-s,-e) : [sport] sprint dibenn g., pennad tizh diwezhañ g. ; zum Endspurt ansetzen, sprintañ, plantañ ur sprint, plantañ un taol-tizh ; Sportler mit starkem Endspurt, echuer g., P. sprinter g.

Endstadium n. (-s,-stadien) : prantad diwezh g., prantad dibenn g., prantad diwezhañ g., derez diwezhañ g., stad diwezhañ b., gourfennstad b. ; *Endstadium der Verwesung*, derez diwezhañ an dispeuriñ g. ; *Aas im Endstadium der Verwesung*, gagn o poluañ b. ; *das Endstadium des Krebses*, *das Endstadium einer Krebserkrankung*, prantad diwezhañ ar c'hankr g.

Endstand g. (-s) : [sport] disoc'h ar match g., disoc'had ar match g., degouezh ar match g., skor e fin ar match g., kont e fin ar match b.

Endstation b. (-,-en) : penn-linenn g., penn-hent g., dibennarsav g.

Endstück n. (-s,-e) : 1. [tekn.] pennklaou g., kloenn b., beg g. ; *etwas mit einem Endstück versehen*, pennklaouiñ ubd. ; 2. [boued] seulgenn b. ; *Endstück des Brotlaibes*, seulgenn ar vouchenn vara b. ; *Endstück des Käselaibes*, seulgenn ar grennenn geuz b. ; *Endstück einer Schinkenkeule*, seulgenn ar vorzhed-hoc'h b.

Endsumme b. (-,-n) : sammad peurglozet g., sammad peurgloz g., sammad disoc'hel g., somm beurglok b.

Endtermin n. (-s,-e) : termen diwezhañ g., termen pellañ g.

Endung b. (-,-en) : 1. gourfenn g., dibenn g., dilost g., disoc'hadur g. ; 2. [yezh.] lostger g., dibenn-ger g., dibenn g., gourfenn ur ger g.

Endungs- : [yezh...] ... dibenngerel.

Endurteil n. (-s,-e) : [gwir] barnadenn dibenn b.

Endverbraucher g. (-s,-) : bevezer e fin ar chadenn produiñ-gwerzhañ g.

Endvokal g. (-s,-e) : [yezh.] vogalenn dibenn b.

Endzahl b. (-,-en) : disoc'h g., sammad g., hollad g.

Endzeit b. (-) : fin ar bed b., dibenn ar c'chantvedou g. ; *bis zur Endzeit*, betek dibenn ar c'chantvedou

endzeitlich ag. : ... a gemenn fin ar bed, evel pa vefe fin ar bed, ... an Apokalips, apokaliptek.

Endzeitstimmung b. (-,-en) : amva an Apokalips g., amva fin ar bed g., malañjer g., maritell b.

Endziel n. (-s,-e) : pal g., peurnal g., amkan g., finvezh b.

Endziffer b. (-,-n) : sifr diwezhañ g., unanenn kentañ urzh b.

End-zu-End-Anastomose b. (-,-n) : [mezeg.] anastomoz penn-ouzh-penn g.

End-zu-Seit-Anastomose b. (-,-n) : [mezeg.] anastomoz penn-ouzh-tu g.

Endzustand g. (-s,-zustände) : difin g., stad peurechu b., disoc'h diwezh g.

Endzweck g. (-s,-e) : pal g., peurnal g., amkan g., finvezh b., dezev g., amboaz g., mennad g., palelezh b., finvezhelez b., davelelez b.

Energetik b. (-) : 1. [fizik] gremmoniezh b. ; 2. [preder.] energelouriez b., gremmelouriez b.

Energetiker g. (-s,-) : 1. [fizik] gremmoniour g. ; 2. [preder.] energelour g., gremmelour g.

energetisch ag. : 1. energetek, gremmek ; [kimiezh] *energetische Barriere*, kael c'hremm b. [*iester kaeliou gremm*] ; 2. [boued, bev.] gremmus.

Energetismus g. (-) : [preder.] energelouriez b., gremmelouriez b.

Energetist g. (-en,-en) : [preder.] energelour g., gremmelour g.

Energie b. (-,-n) : 1. energiezh b., gremm g., nerzh g. ; *Wasserenergie*, nerzh an dour g., dournerzh g., doudredan g., gremm doudredanel g. ; *Energie der Bewegung, kinetische Energie*, gremm fiñvel g., energiezh fiñvel b. ; *Energie der Lage, potentielle Energie*, energiezh e galloud b., gremm e galloud g., energiezh varrek b., gremm barrek g. ;

mechanische Energie, gremm treloc'hel g., gremm ijinel g. ; *fossile Energie*, energiezh kondon b., gremm kondon g. ; *geothermische Energie*, gremm ruz g., gremm diwar an douarwrez g. ; *grüne Energie*, energiezh c'hlas b., gremm glas g. ; *sanfte Energie*, energiezh dous (dizrouk, doujus ouzh an endro) b., gremm dous (dizrouk, doujus ouzh an endro) g. ; *erneuerbare Energie*, *regenerative Energie*, *alternative Energie*, energiezh nevezadus b., energiezh adnevezadus b., gremm nevezadus g., gremm adnevezadus g. ; *Energie freisetzen*, dilaoskiñ gremm ; *freigewordene Energie*, energiezh dilaosket b., gremm dilaosket g. ; *aufgenommene Energie*, energiezh euvret b., gremm euvret g. ; *Degradation der Energie*, disleberidigezh ar gremm b. ; *Mangel an Energie*, olgremm g. ; *Energie freisetzen*, dilaoskiñ gremm ; 2. [dre skeud.] mennerezh g., youlegezh b., youl b., jourdoul g., begon g., lañs g., startijenn b., kasentez b., fringantiz b., lusk g., birvilh g., tan g., bevder g., birvidigezh b., ernez b., entan g., nerzh-youl g., deltu g., gred g., kasetez b., nerzhuster g., speredoù-buhezañ ls. ; *Energie haben*, bezañ startijenn (lañs, begon, nerzh-youl) en an-unan, bezañ leun a nerzh, bezañ bev ar gwad en e wazhied, bezañ deltu gant an-unan, kaout gred, kaout begon, kaout startijenn ; *mit Energie verlangen*, goulenn uhel ha kreñv, goulenn gant intampi, goulenn gant herrder, arc'hiñ ; *mit voller Energie*, a-boulz-korf, a-boulz e gorf, a-dao-dall ; *mit verstärkter Energie ans Werk gehen*, kalonekaat d'ober strivoù, doublañ d'ober strivoù ; 3. [stlenn.] *Energie sparen*, lakaat war-c'ched.

Energieabgabe b. (-) : [fizik] dilaosk gremm g., dilaoskadur gremm g.

Energieabhängigkeit b. (-) : sujidigezh war tachenn an energiezh b.

Energieaufspeicherung b. (-,-en) : [fizik] daspugn energiezh g., daspugnadur gremm g.

energieaufwändig ag. : gremmvevezus, gremmvevezat, gremmvevezer.

Energiebedarf g. (-s) : ezhommoù a-fet gremm ls., ezhommoù a-fet energiezh ls.

Energiebilanz b. (-,-en) : [fizik] mentel c'hremm b.

Energiedegradierung b. (-) : [fizik] disleberidigezh ar gremm b.

Energiedosis b. (-,-dosen) : [nukl.] dozenn euvret b., doenad euvret g.

Energieeinschränkung b. (-,-en) / **Energieeinsparung** b. (-,-en) : bevennadur ar bevezadur energiezh b., strishadur ar bevezadur gremm g., krennadur ar bevezadur gremm g.

Energieentwertung b. (-) : disleberidigezh ar gremm b.

Energieerhaltung b. (-) : kevandalc'h ar gremm g., peurvirerezh an energiezh g.

Energieerhaltungssatz g. (-s) : savelenn kevandalc'h ar gremm b.

Energiefluss g. (-es,-flüsse) : [fizik] gremmgas g.

Energiefreisetzung b. (-,-en) : [fizik] dilaosk gremm g., dilaoskadur energiezh g.

Energiehaushalt g. (-s) : mentel c'hremm b.

Energiehaushalten n. (-s) : [endro] mestroniañ ar gremm g., mestroniañ an energiezh g.

Energiekrise b. (-,-n) : enkadenn war tachenn ar gremm b., enkadenn war tachenn an energiezh b.

energielos ag. : 1. [fizik] dienergetek ; 2. [dre skeud.] divegon, dinerzh, dinerzhet, laosk, gwan, blin, blinik, sempl, fouist, fouest, divalav ; *energielos sein*, marvenniñ, marvasenniñ, labaskenniñ.

Energielosigkeit b. (-) : 1. [fizik] dienergiezh b. ; 2. [dre skeud.] divegon g., dinerzh g., dinerzhder g., dinerzhded b.,

laoskentez b., labaskennegezh b., gwander g., gwanded b., blinder g., blinded b., semplder g., semplded b.
Energiemenge b. (-,-n) : [fizik] kementad gremm g., kementad energiezh g.
Energieniveau n. (-s) : [fizik] live gremm g. ; *Energieniveau eines Atoms*, live atomel g.
Energiepolitik b. (-) : politikerezh a-fet gremm g., politikerezh a-fet energiezh g.
Energieprognose b. (-,-n) : diaweladur a-fet gremm g., diaweladur a-fet energiezh g.
Energiequant g. (-s,-en) : pementad gremm g., kwantom gremm g.
Energiequelle b. (-,-n) : andon energiezh g., andon gremm g., mammenn c'hremm b., mammenn energiezh b., tarzh energiezh g., tarzh gremm g.
Energierezonanz b. (-,-en) : [fizik] dasson energiezh g.
Energiressourcen ls. : barregezhioù gremm ls.
Energierückgewinnung b. (-,-en) : [endro] atoradur gremm g., atoradur energiezh g., adtapadur gremm g., adtapadur energiezh g.
Energiesparen n. (-s) : arboelloù energiezh ls., espernioù gremm ls., espernioù energiezh ls., arboelloù gremm ls.
energiesparend ag. : gremmarboellus, damantus a-fet bevezadur gremm, damantus a-fet bevezadur energiezh.
Energiesparlampe b. (-,-n) : klogorenn-dredan gremmarboellus b., klogorenn-dredan izel he bevezadur gremm b., klogorenn-dredan izel he bevezadur energiezh b., klogorenn bevezadur izel b., kleuzeur bevezadur izel b.
energiespendend ag. : [bev., mezeg.] gremmus.
Energiestrom g. (-s,-ströme) : gremmgas g.
Energieträger g. (-s,-) : 1. sekundäre Energieträger, energiezh eil-renk b. ; 2. Primärenergieträger, Rohenergieträger, andon energiezh g., andon gremm g., mammenn c'hremm b., mammenn energiezh b., tarzh energiezh g., tarzh gremm g. ; fossile Energieträger, gremmoù kondon ls.
Energieumformung b. (-,-en) / **Energieumwandlung** b. (-,-en) : [fizik] treuzfurmadur energiezh g., treuzfurmadur gremm g.
Energie-Unabhängigkeit b. (-) : emwalc'h gremm g., emwalc'h energiezh g.
Energieverbrauch g. (-s) : bevezadur energiezh g., bevezadur gremm g.
Energieversorgung b. (-,-en) : porzherez gremm g., porzherez energiezh g.
Energieverteilungsnetz n. (-es,-e) : rouedad dasparzhañ energiezh b., rouedad dasparzhañ gremm b., rouedad treuzkas ar gremm b.
Energievorrat g. (-s,-vorräte) : pourveziad danveziou gremm g., boniad danveziou gremm g.
Energiewende b. (-) : treuzkemm doare energiezh g., ardrezadur a-fet gremm g.
Energiewirtschaft b. (-,-en) : kenderc'h tredan g., kenderc'herezh tredan g., tredanerez g.
energisch ag. : nerzhek, nerzhus, youlek, mennidik, kalonek, fonnus, fourradus, frev, leun a startijenn, leun a vegon, startijennek, gredus, leun a c'hred, diskuizh, greant, oberiant ; *energische Frau*, plac'h a-benn b., gwreg-ozhac'h b. [*liester gwragez-ezhec'h*] ; *energischer Charakter*, temz-spered plomet mat g.
 Adv. : gant nerzh, gant begon, gant deltu, gant startijenn, gant kasetez, gant youl ; *er geht energisch vor*, mont a ra dezhi dizamant, mont a ra dezhi hep damant, bec'h bras a ra ; *energisch durchgreifen*, mont dizamant dezhi, mont dezhi a-dodal-dak, mont dezhi hep damant, kastizañ strizh, kemer diarbennoù mat g.

drastus, delc'her berr war sugelloù u.b., na lezel ar stag gant u.b., delc'her u.b. en e roll, stardañ war u.b., delc'her reut war u.b., ober gant an nerzh, mont dre nerzh, ober ar c'hrefiv war u.b.
Enfant terrible n. (-,-s,-s) : diaoulig g., diaoul a zen g., mab an diaoul g., den dioutañ e-unan g., enepkemplegour g.
Enfleurage b. (-) : [parfumerezh] enbleuniañ g. ; *Fett einer Enfleurage unterziehen, eine Enfleurage vornehmen*, enbleuniañ druzoni ; *Enfleurage à froid*, enbleuniañ ent-yen g. ; *Enfleurage à chaud (Mazeration)*, enbleuniañ ent-tomm g.
eng ag. : 1. strizh, enk, bac'h, stumm, moan ; *enges Zimmer*, kambr strizh b., kambr bihan-tout (enk, bihan-bihan, stumm, bac'h), bac'h b. ; *auf engem Raum leben*, bezañ enk war an-unan el lojeiz (*warnañ en e lojeiz, warni en he lojeiz h.a.*), bevañ kloz ha tenn (war enk, en enk), bezañ gwasket en e lojeiz ; *dieses Kleid ist zu eng*, ar vroz-h-mañ n'he deus ket a-walc'h a dro enni, re start eo ar vroz-h-mañ en-dro din, re just eo ar vroz-h-mañ, re strizh eo ar vroz-h-mañ, luziet on gant ar vroz-h-se ; *diese Hose ist mir zu eng*, ne ya ket ar bragoù-se dindanon, re start eo ar bragoù-se warnon ; *diese Schuhe sind mir zu eng*, re verr eo ar botoù-se din, re just eo ar botoù-se din ; *enger machen*, serriñ mui / strizhañ c'hoazh / ober enkoc'h / ober strizhoc'h (Gregor), strizhañ, enkañ, enkaat, strishaat, moanaat ; *ein Kleid in der Taille enger machen*, dargreizañ un dilhad ; *enger werden*, enkaat, moanaat, strishaat, en em zastum, mont war serriñ, mont war strishaat, mont war voanaat, mont war enkaat, en em serriñ (Gregor) ; *der Weg wird immer enger*, an hent a ya war strishaat, strishaat a ra an hent, war enkaat e ya an hent ; *ein enges Tal*, un draoñienn strizh b., ur ganienn b., ur stankenn b. ; *enger Pfad*, hent moan g., hent strizh g., gwenodenn voan b., gwenodenn strizh b., ivarc'henn b., ivarc'h b., strizhode b., ribin g./b., hent kev g. ; *enge Zusammenarbeit*, kenlabour a-dost g. ; *in enger Beziehung bleiben, in enger Verbindung bleiben*, chom e darempred strizh ; *je enger die Höhenlinien beieinander liegen, umso steiler ist das Gelände*, seul dostoch e vez ar c'homennou-live an eil ouzh eben, seul sershoc'h e vez an dachenn ; 2. [dre heñvel.] tanav ; *enges Sieb*, sil tanav b., tamouez stank g., krouer tanav g. ; *enger Kamm*, krib tanav g. ; 3. [polit., h.a.] *engere Kommission*, kengor strishaat g. ; 4. [*tr-I*] im engeren Sinn, en e ster rik, er ster dik, e ster kewer ar ger, en e dalvoudegezh (en e ster) natur (Gregor), ent-strizh, ent-diarlenn, en ur ster strishoc'h ; *es ist mir so eng ums Herz*, enk a zo warnon, ur galonad am eus, enkrezen (gwasket) on, war enkrezen emaon, un enkrezen a zo war va spered, diaes eo va c'halon, ur galonad a zo em c'hreiz, stouvet eo va spered, gwask a zo war va c'halon, mouget (gwasket, karget) eo va c'halon, beget eo va c'halon, kignet eo va c'halon, bras eo va c'halon, glacharet eo va c'halon, enk ha diaes eo va c'halon, ur c'hlaouenn ruz a zo war va c'halon, santout a ran ur c'hlaouenn ruz em c'halon, enkreziñ a ran, damaniañ a ran ; *es wird mir eng ums Herz*, santout a ran va c'halon o kargañ, bihanaat a ra va c'halon, mont a ra bihan va c'halon, dont a ra bihan va c'halon, sevel a ra enkrezen ennon, sevel a ra enkrezen ganin, enkreziñ a ra va c'halon, stardañ a ra va c'halon ; 5. *enger Familienkreis*, kelc'hiad strizh an tiegezh g. ; *im engsten Familienkreis*, in engster Privatsphäre, etre tud nes hepken ; *die engere Bekanntschaft*, kelc'h ar vignoned g. ; 6. *engerer Schutz*, diwallerezh a-dost g.
 Adv. : 1. kloz ha tenn, war enk, en enk, stank ; *sie sitzen zu eng*, re stank int war ar bankou, azezet int war enk (peg-ha-peg) ; *zu eng schreiben*, skrivañ re stank ; *ein eng anliegendes Kleid*, ur vroz peg ouzh ar c'horf b. (reut en-dro d'ar c'horf, stegn en-dro d'ar c'horf) ; *ein zu eng geschnittenes Kleid*, ur vroz troc'het krak b. ; *eng umschlungen tanzen*, dañsal pok-

ha-pok, dañsal kof-ha-kof ; *enger zusammenrücken*, en em vac'hañ, en em stardañ an eil ouzh egile, en em gouchañ, en em waskañ an eil egile, en em serriñ ; *wir müssen engen zusammenrücken*, ret e vo choukañ ; **2.** sie sind eng befreundet, mignoned vras int, en em glevet a reont evel daou vi en un neizh, mignoniezh don a zo etrezo, fri ha revr int an eil gant egile, kar ha kilhorou int, gwall gamaladij a zo etrezo, kamalata a reont, amied int evel moc'h ; *diese zwei Fälle sind eng miteinander verknüpft*, an div afer-se a zo mesket an eil e-barzh eben ; *diese zwei Fälle sind aufs Engste miteinander verknüpft*, an div afer-se a zo touziet unvan ; **3.** [yehz.] ein Wort engen definieren, strishaat ster ur ger.

Engagement n. (-s,-s) : **1.** engouestl g., engouestladur g., enrolladur g., enrollidigezh b., enroll g., tutadur g., tuta g. ; die Arbeitnehmer im Showgewerbe mit kurzfristigen Engagements, spannaerien an arrestou ls. ; **2.** emouestladur g., emouestl g., engouestl g., emroll g., emrolladur g., emro g., emroidigezh b., annodadur g., annodidigezh b., annodiñ g. ; er ist mit vollem Engagement bei der Sache, er ist mit vollem Engagement dabei, da vat-kaer e ya ganti, a-zevri-kaer emañ ganti, mont a ra a-zevri-kaer ganti, mont a ra a-zevri-kaer dezhi, mont a ra da vat-kaer ganti, emañ gwir wellañ o stourm evit ar pezh a zifennomp, emañ ganti korf hag ene, stourm a ra gant ur gred birvidik (gant un ene birvidik) evit ar pezh a zifennomp, stourm a ra parfet.

engagieren V.k.e. (hat engagiert) : **1.** gouestlañ, engouestlañ, enrollañ, goprañ, gopraat, enfredañ, tuta, implijout ; **2.** kregiñ gant, stagañ gant, mont e penn eus.

V.em. : **sich engagieren** (hat sich (ak.) engagiert) : en em engouestlañ, enrollañ, en em enrollañ, emouestlañ, emrollañ, stourm ; sich voll bei etwas engagieren, annodiñ en udb ; *sich politisch engagieren*, dont d'ar politikerezh ; *er engagiert sich politisch*, politikañ a ra ; *politisch engagiert sein*, bezañ don er politikerezh, bezañ emouestlet er politikerezh, politikañ ; *engagierte Literatur*, lennegezh engouestlet b., lennegezh stourm b. ; *engagierter Sänger*, kaner engouestlet g. ; *engagierter Schriftsteller*, skrivagner engouestlet g. ; *ein engagierter Pazifist*, ur peoc'hgarour gredus g. ur peoc'hgarour leun a c'hred birvidik g.

engbüchig ag. : aet e gof en e gein gantañ, skarn, distruj, treut-bras, treut-gagn, treut-ki, treut-eskern, treut-kign, digitet, diskarn, distronk, distruj, karzhet, karzhet e gof, kaset, diflaket, treutoc'h eget ur sklisenn, kastiz, kastiz evel an Ankoù, treut evel ar marv, treut-marv, treut evel ur vazh-kloaed, dishevelebet, dizeriet, moan evel un drezenn, moan evel un delienn, tanav evel un delienn, n'eus mann outañ, n'eus netra outañ, n'eus anezhañ nemet ar pevar askorn, n'eus nemet an askorn anezhañ, treut evel ur c'chant tachou.

engbegrenzt ag. : bevennet strizh, strizh.

engbrüstig ag. : berranalek, berranal, peus.

Engbrüstigkeit b. (-) : berralan b.

Enge b. (-,n) : **1.** strizhder g., strizhded b., enkter g., enkted b., enkadenn b., stummder g. ; die räumliche Enge, an diouer a blas g., an diouer a lijor g. ; in räumlicher Enge, kloz ha tenn, war enk, en enk ; **2.** [dre skeud.] in der Enge sein, bezañ en estrenvan, estrenvaniñ, kaout estrenvan, bezañ en e vrasañ anken, bezañ en e holl ankeniou, bezañ enkrechet bras (Gregor), bezañ e-kreiz ar gwashañ droukverzh, bezañ nec'het evel an diaoul gant e bec'hed, bezañ nec'hetoc'h eget sant Pikorn an halegenn gamm, bezañ etre beuziñ ha neuñviñ, bezañ nec'het evel sant Pêr gant e bec'hed, bezañ ken nec'het hag un troc'her lann kollet gantañ falz ha fichell, bezañ evel ur pesk en ur bod lann, bezañ tapet brav ha kempenn, bezañ gwall dapet (en ur gempenn, kempenn ganti, brav ganti, el lagenn,

en ur grenegell, sac'het en ur gaochenn, gwall strobet, e viz er wask, e viz e gwask, e fri er wask), bezañ paket propik, bezañ en ur soubenn vrv, tañva ur soubenn trenkoc'h eget hini an ibil derv, bezañ fresh, bezañ fresh e gased, chom luget, bezañ kouezhet etre kebr ha toenn, bezañ evel un touseg etre treid an ogedoù, bezañ paket er wask, chom e fri er wask, bezañ trist ar jeu gant an-unan, bezañ skeudik an taol gant an-unan, bezañ en ur stad skeudik, bezañ en ur pleg berr, bezañ e gwall zoare, bezañ er vouilhenn (er vizer), bezañ berr war e spar, bezañ en avel d'e voue, bezañ paket fall, bezañ en ur gwall blegenn, bezañ tapet fall, bezañ en un enkadenn, bezañ tenn an taol gant an-unan, bezañ tapet e droug, bezañ diaes evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h, bezañ degouezhet ur vriad leun hag un ere berr gant an-unan, na vezañ en un eured, na vont rust an traou gant an-unan, bezañ tapet en ur pleg berr, bezañ en ezhomm, bezañ berr an traou gant an-unan, bezañ berrek an traou gant an-unan, en em gavout en diouer, bezañ aet betek ar mouch, bezañ karget e vazh a spern ; **3.** jemanden in die Enge treiben, lakaat an tach d'u.b., lakaat enk war u.b., klaviañ u.b., gennañ u.b., kognañ u.b., stardañ u.b., serrañ u.b. a bep tu, serrañ an durkez war u.b., enkañ u.b., enkaat u.b. (Gregor), lakaat kalet d'u.b., diskontañ boutonoù u.b., lakaat u.b. da bennsaoutiñ, lakaat u.b. e penn e son, kas u.b. betek ar par pellañ, kas u.b. d'ar par pellañ ; den Feind in die Enge treiben, enkaat an enebourien, stardañ an enebourien ; **4.** [mor] strizh-mor g., ode-vor b., strizhenn b., mulgul g. ; Landenge, strizh-douar g. ; **5.** ode b., strizhode b., riboul g., hent-kev g. ; **6.** [korf.] strizh g. [Iester strizhou] ; Schlundenge, Rachenenge, strizh ar gorzailhenn g.

Engel g. (-s,-) : **1.** ael g. [Iester aelez, aeled], aelez b. ; gefallener Engel, ael bet argaset (bannet) eus an Neñv g., drougael g., arc'houere g., gwall ael g. / ael du g. / ael du kornek g. (Gregor) ; guter Engel, Schutzengel, ael mirer g., ael-mir g., ael gwenn g., arc'houere mat g. / ael-mat g. (Gregor), ael diwaller g. ; unter den Fittichen meines Schutzengels, dindan divaskell va ael-mat ; ein Engel stieg vom Himmel herab, un ael a ziskennas eus an Neñv ; er erschien ihr in Gestalt eines Engels, en em ziskouez a reas dezhi en aoz un ael ; **2.** der Engel des Herrn, an añjeluz g. ; **3.** mein Engel ! mein Engelchen ! va aelig a garantez ! ; **4.** [dre skeud.] sie ist ein wahrer Engel, hounnez a zo karget a vadelez, hounnez a zo ur galon vat a vaouez, karantezus eo evel un ael, hounnez 'zo ur werc'hez, honnez a zo peurvrat ; er ist ein Engel, madelezhus eo ken-ha-ken - un den madelezhus eo, mar boa biskoazh - un den madelezhus eo, mard eus bet biskoazh un unan - gwallañ den a daol troad war an douar eo - mat eo mar boe den biskoazh - gwallañ den 'zo o vale eo - gwallañ den eo dindan tro an heol - gwallañ den dindan an Neñv eo - un den madelezhus eo, mard eus unan - un den madelezhus eo, mard eus hini - hennezh 'zo madelezhus, ken ez eo - hemaañ a zo pennskouer an den mat - un den Doue eo - hennezh a zo ar gwallañ den a zebr bara - ur gwiad a vadelez a zo oc'h ober anezhañ - mat eo betek mel e eskern - mat eo evel un tamm bara - kalon vat-holl eo - eston eo an den-se a galon vat - hennezh a zo peurvrat ; mein guter Engel, va ael mat g., va ael diwaller g. ; Schutzengel, ael mirer g., ael-mir g., ael gwenn g., arc'houere mat g. / ael mat g. (Gregor), ael diwaller g. ; P. ein Engel fliegt durchs Zimmer, aet an teodoù d'ar foar, miget eo an holl, an holl a chom mut, an holl a zigomz, chom a ra mik an dud, sioul e teu da vezañ, ne vez klevet na grik na mik e-pad ur pennadig ; P. die Engel im Himmel pfeifen hören, die Engel singen hören, gwelet kant stere denn o lugerniñ (tri heol o parañ, pemp heol o parañ, stered o parañ), gwelet seizh stere denn, gwelet mil heol o

tarzhañ a dammoù en e benn, bezañ trellet e zaoulagad ; 3.
 [dre skeud.] *rettender Engel*, salver g., saveteer g., redimer g.
Engelaut g. (-s,-e) : [yezh.] kensonenn dre daravat b., c'hwezhenn b., kensonenn-c'hwezh b., kensonenn-c'hwezhiñ b., rimienn b., kensonenn ruz b.
Engelbild n. (-es,-er) : n. (-es,-er) : ael g., aelig g., aelez b., aelezig b., kalon vat a zen b., den karget a vadelezh g., den peurvat g.
Engelbrot n. (-s,-e) : mann eus an Neñv g., bara an aelez g.
Engelburg b. (-) : kastell Sant-Ael e Roma g.
Engelchen n. (-s,-) : aelig g. [liester aeledigoù, aelezigou, aeligoù] ; *mein Engelchen !* va aelig a garantez !
Engelchor g. (-s) : kor an aelez g.
Engelgeduld b. (-) : pasianted un ael b., habaskter un ael g., habaskted un ael b., gwiad a basianted g./b.
Engelgruß g. (-es,-grüße) : [relij.] salud an ael d'ar Werc'hez g., añjeluz g.
Engelgüte b. (-) : madelezh un ael b.
engelhaft ag. : evel un ael, ... ael, aelet, ... an aelez ; ein engelhaftes Lächeln, mousc'hoarzh un ael g.
Engelhai g. (-s,-e) : [loen.] ael-mor g. [liester aelez-mor / aeled-mor], loereg g. [liester loereged].
Engellegion b. (-,en) : legion a aelez b.
Engelmacher g. (-s,-) : diforc'her g.
Engelmacherin b. (-,nen) : diforc'herez b.
Engelsbild n. (-es,-er) : ael g., aelig g., aelez b., aelezig b., kalon vat a zen b., den karget a vadelezh g., den peurvat g.
Engelsbrot n. (-s,-e) : mann eus an Neñv g., bara an aelez g.
Engelsburg b. (-) : kastell Sant-Ael e Roma g.
Engelschor g. (-s) : kor an aelez g.
Engelsgeduld b. (-) : pasianted un ael b., habaskter un ael g., habaskted un ael b., gwiad a basianted g./b.
Engelsgruß g. (-es,-grüße) : [relij.] salud an ael d'ar Werc'hez g., añjeluz g.
Engelsgüte b. (-) : madelezh un ael b.
Engelshai g. (-s,-e) : [loen.] ael-mor g. [liester aelez-mor / aeled-mor], loereg g. [liester loereged].
Engelskreis g. (-es,-e) : kelc'h frank g.
Engelsüß n. (-es) : [louza.] raden-derv str., gouezraden str.
Engelstränen-Narzisse b. (-,n) : [louza.] schwefelgelbe Engelstränen-Narzisse, foeon Glenan str.
Engelsturm g. (-es) : [relij.] diskenn an drougaelled en ifern g.
Engelsüß n. (-es) : [louza.] raden-derv str., raden-gwez str., gouezraden str.
Engelwurz b. (-,en) / **Engelwurz** b. (-,en) : [louza.] talbod str. ; eine Engelwurzpflanze, un dalbodenn b.
Engelszungen ls. / **Engelzungen** ls. : auf jemanden mit Engelszungen einreden, mont dre gaer ouzh u.b., mont dre vrv ouzh u.b. ; jemanden mit Engelszungen bereden, reiñ mel da lipat d'u.b., reiñ mel d'u.b. gant al loa-bod, reiñ ur begad mel d'u.b., tostennat ouzh u.b., tostenniñ ouzh u.b., lorbiñ (lubaniñ, likaouiñ, fougasiñ, flourañ, loavañ, lorc'hañ, trufiennat) u.b., meveliat, flanañ ouzh u.b., likaouiñ ouzh u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., sirañ e votou d'u.b., lipat e votou d'u.b., ober moumounerez d'u.b., flodañ d'u.b., ober e gazh gleb, ober e glufan, hejañ per melen d'u.b., reiñ kaol d'u.b., reiñ kaol d'ar c'havr, lavaret (ober) fougouù d'u.b., fistoulat e lost dirak u.b., plantañ pour gant u.b., reiñ pour d'u.b., abostoliñ d'u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., ober pecherou d'u.b., frotañ skant d'u.b. en e gein, frotañ skant e kein u.b., ardaouiñ ouzh u.b. gant komzoù kaer, frotañ e askell d'u.b., reiñ lorc'h d'u.b. / klask gounit grasou mat u.b. o lavarout komzoù kaer dezhañ / klask gounit u.b. gant komzoù kaer (Gregor), klask en em

dremen ouzh u.b., klask en em dremen diouzh u.b., klask dont mat gant u.b., P. en em lipat ouzh u.b.
engen V.k.e. (hat geengt) : serriñ mui / strizhañ c'hoazh / ober enkoc'h / ober strizhoc'h (Gregor), strizhañ, enkañ, enkaat, strishaat.
 V.em. : **sich engen** (hat sich (ak.) geengt) : mont war enkaat, enkaat, mont war strishaat, strishaat, en em serriñ (Gregor).
Engerling g. (-s,-e) : [loen.] preñv-gwenn g., larvenn ar c'hwil-derv b.
enghalsig ag. : [boutailh] strizh e c'houzoug, bihan e c'henouè.
engherzig ag. : digalon, didruez, digarantez, didrugar, digoant, digar, dihegar, kalet a galon, ur galon dir dezhañ, ur galon vaen dezhañ, ur galon yen a zen anezhañ, spelc'het e galon, disec'het-pizh e galon, krin e galon, kriet e galon, skornet e galon, kaledet e galon, kriz e galon, dibalamour.
Engherzigkeit b. (-) : didruez g./b., kaleter a galon g., kaleted a galon b.
Engineering n. (-s) : ijinouriezh b.
Engineering-Spezialist g. (-en,-en) : ijinouriezhour g.
engl. ag. : [berradur evit englisch] saoz, saoznek.
England n. (-s) : Bro-Saoz b.
Engländer¹ g. (-s,-) : [tekn.] alc'hvez saoz g., alc'hvez rodig g.
Engländer² g. (-s,-) : Saoz g. ; die Engländer, ar Saozon ls. ; nieder mit den Engländern ! bech' d'ar Saozon ! dao d'ar Saozon ! dao war ar Saozon ! ha yao yud war ar Saozon ! ; der Durchschnittsengländer, ar Saoz etre g., P. Yann Saoz g.
Engländerin b. (-,nen) : Saozez b.
Englandfeind g. (-s,-e) : saozkasour g.
englandfeindlich ag. : saozkas.
Englandfeindlichkeit b. (-) : saozkasouriez b.
Englandfreund g. (-s,-e) : saozkarour g.
englandfreundlich ag. : saozkar.
Englandfreundlichkeit b. (-) : saozkarouriez b.
Englandgegner g. (-s,-) : saozkasour g.
Englein n. (-s,-) : 1. aelig g., aelezig b. ; 2. [dre skeud.] alle Englein im Himmel pfeifen hören, gwelet kant steredenn o lugerniñ (tri heol o parañ, pemp heol o parañ, stered o parañ), bezañ trellet e zaoulagad.
englisch¹ ag. : 1. saoz ; 2. [yezh.] saoznek ; englische Redensart, saoznegadur g. ; er spricht englisch, komz a ra saozneg, saoznegañ a ra ; ein Buch in englischer Sprache, ul levr saoznek g., ul levr skrivet e saozneg g. ; englischer Sprachraum, saoznegva g., yezhva ar saozneg g. ; 3. [mezeg.] englische Krankheit, lech' g., droug al lec'h g., droug-lec'h g. ; 4. [kegin.] englisch gebratenes Beefsteak, biftek boullboazh g. ; englisch gebraten, boullboazh, poazh-tanav, bihanboazh, gouboazh, hanterboazh, brasparedet, braspoazh, etre kriz ha poazh, etre ; englisch braten, gouboazhañ, brasparediñ, braspoazhañ.
englisch² ag. : aelet, ... ael, ... an aelez ; der Englische Gruß, salud an ael d'ar Werc'hez g., an añjeluz g.
Englisch³ n. : saozneg g. ; ich spreche besser Deutsch als Englisch, reishoc'h on war an alamaneg eget war ar saozneg ; rudimentäre Kenntnisse in Englisch, anaoudegezh dister eus ar saozneg b. ; ein rudimentäres Englisch sprechen, gouzout tammoù saozneg, na vezañ gwall greñv war ar saozneg, dont krog-diskrog ar saozneg gant an-unan ; er hat nicht aufgehört zu schreiben, sowohl auf Deutsch als auch auf Englisch, n'en deus ket paouezet a skriavañ, ken en alamaneg ken e saozneg ; ins Englische übersetzen, treiñ e saozneg ; ins Englische wechseln, mont war ar saozneg, en em lakaat da gomz saozneg, en em lakaat da saoznegañ ; P. sich auf Englisch empfehlen, tec'hout kuit divalav, kas ar c'hazh gant an-unan,

ober merouri noz, ober koumanant-noz, troc'hañ kuit didrouz-kaer.

Englisch-Buch n. (-s,-Bücher) : levr saozneg g.

englisch-französisch ag. : gall-ha-saoz.

Englischhorn n. (-s,-hörner) : korn saoz g.

Englischleder n. (-s,-) : [gwiad.] moleskin g.

englischsprachig ag. : saozneger, saoznek ; die englischsprachigen Länder, ar broioù saoznek ls.

Englischsprechende(r) ag.k. g./b. : saozneger g., saoznegerez b.

engmaschig ag. : [gwiad.] stank e vailhoù, strizh e vailhoù ; [merdead.] engmaschiges Netz, roued stank b.

Engpass g. (-es,-pässe) : 1. [mor] strizh-mor g., ode-vor b., strizhenn b., gouzoug-mor g., mulgul g., gardenn b., gouer b., gouer-droc'h b., korzenn b. ; starke Meeresströmung in einem Engpass, raz g., flammenn b. ; der Engpass an der Einfahrt in die Brester Reede, mulgul morlenn Brest g. ; 2. ode b., strizhode b., riboul g., kanienn b., saonenn b., strizh g., strizhenn b., hent-kev g. ; 3. [dre skeud.] enkadenn b., berregezh b. ; es bestand ein Engpass auf dem Gebiet der Düngemittel, Düngemittel waren ein Engpass, eus temz-atil e oa lakaet dienez, eus temz-atil e oa deuet diouer, diouer a demz-atil a oa.

en gros Adv. : a-vras, e gros ; en gros kaufen, prenañ a-vras, prenañ e gros ; en gros verkaufen, braswerzhañ, bezañ marc'hadour groser, gwerzhañ e gros., gwerzhañ a-drak, gwerzhañ a-stok-var'had, gwerzhañ a-vras, gwerzhañ dre-vras.

Engrosgeschäft n. (-s,-e) : braswerzh g., kenwerzh a-vras g/b, stal-werzh a-vras b.

Engroshändler g. (-s,-) : gourmarc'hadour g., marc'hadour a-vras g., march'adour dre-vras g., march'adour groser g., braswerzher g., groser g.

Engrospreis g. (-es,-e) : priz a-vras g.

engsichtig ag. : berrwel a spered, berrsperedek, berrsperedet, gleuroù dezhāñ, pout, lourt e spered, lourt a spered, lourt a benn, a spered enk, strizhsperedet, darsot.

Engstelle b. (-n) : 1. enkadenn b., strishaenn b., strizh g., strizhenn b. ; 2. [mezeg.] strishadur g., stenoz g., isvoll g.

engstirnig ag. : speredet strizh, berrsperedet, reutvred, reutvredek, darsot, ur spered berr a zen anezhañ, ur spered enk a zen anezhañ, ur spered chartet a zen anezhañ, ur spered teuch (skars, strizh, bac'h, skort) a zen anezhañ, berrgompren, bac'h da gompren, strizhsperedet, strizhsperedek ; engstirnig sein, bezañ berrwel a spered, kaout gleuroù, bezañ ur speredig bihan a zen, bezañ ur spered berr a zen, bezañ ur spered enk (teuc'h, skars, strizh, bac'h, skort) a zen anezhañ, bezañ ur spered chartet a zen anezhañ, bezañ berrgompren, bezañ bac'h da gompren, bezañ ur penn pout a zen, bezañ lourt e spered, bezañ lourt a spered, bezañ lourt a benn, bezañ ur spered pout a zen, na vezañ eus ar gurunenn.

Engstirnigkeit b. (-) : pennegezh b., penverzegezh b., penverzerezh g., aheurterez g., aheurtiz b., aheurtegezh b., aheurtadur g., aheurtadurezh b., empennadur g., kilpennerez g., kilpennadur g., kilpennegezh b., kilpennad g., pennad g., kilverzerez g., diblegusted b., kilhourzerez g., reutvredegezh b.

Engtanz g. (-es,-tänze) : dañs pok-ha-pok g., dañs kof-ha-kof g.

Enharmonie b. (-) : [sonerezh] 1. [Henamzer] Enharmonie in der antiken Musiklehre, strizhesaouegezh b. ; 2. [keidesaouadurezh] heñvelsonegezh b.

enharmonisch ag. : [sonerezh] 1. [Henamzer] strizhesaoueck ; 2. [keidesaouadurezh] heñvelsonek ; enharmonische Verwechslung, keñver heñvelsonek g.

Enjambement n. (-s,-s) : [barzh.] fourch-gwerzennoù g., gwerzenn a-c'haoliad b., gaoliañ g.

enkaustieren V.gw. (hat enkaustiert) : [arz] koaregañ.

Enkaustik b. (-) : [arz] al livañ koarek g.

enkaustisch ag. : [arz] koarek.

Enkel¹ g. (-s,-) : [korf.] ufern g., ibil-troad g.

Enkel² g. (-s,-) : mab-bihan g., bugel-bihan, douaren g., [gwechall e brezhoneg] niz g.

Enkelin b. (-,nen) : merc'h-vihan b., douarenez b., [gwechall e brezhoneg] nizez b. ; das ist meine Enkelin, homañ a zo merc'h-vihan din.

Enkelkind n. (-s,-er) : bugel-bihan g., douaren g., [gwechall e brezhoneg] niz g.

Enkelsohn g. (-s,-söhne) : mab-bihan g., douaren g., [gwechall e brezhoneg] niz g.

Enkeltochter b. (-,töchter) : merc'h-vihan b., douarenez b., [gwechall e brezhoneg] nizez b.

Enklave b. (-,n) : sankenn b., enklozadur g.

Enklitikon n. (-s,-klitika) : [yezh.] enklitikon g., enharpell b.

enklatisch ag. : [yezh.] enklitikel.

en masse Adv. : sof-kont, gros, a-foziadoù, gwalch'e galon, leizh e walch', ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegen-mui, a-builh, a-flec'henn, a-grugell, a-niver, a-goñfont, fonnus, stank, dreistkont, a-dropiti, paot, forzh pegement, na pegement, diouzh an druih, a-druihadoù, a-zruihadoù, a-zruilh, a-zruilhoù, a-largentez, dizamant, a-leizh, e-leizh, helaezh, d'ober kouez ganto, evel dour eus ar vilin, war an ampl, amplik, stank evel ar raden, mac'h-är-vac'h, kement ha kement ha ma karet, pezh a garer, da rastellat, da reketiñ, ken na wiç'h, ken a findaon, paot-mat, a-fonn, diouzh sour, puilh, a-yoc'h, da zioueriñ, P. d'ober teil, a-dorimell.

Enneade b. (-,n) : [Henegipt] navad g. ; die Enneade von Heliopolis, navad Heliopolis g.

Ennealogie b. (-,n) : navezh g., ennealogiezh b.

Enoch g. : [Bibl] Enoc'h g.

enorm ag. : divent, ramzel, divuzul, derveur, braouac'hus, pezh foeltrenn, mell, pikol(enn), mellad, pezhiaid, pezh mell, pikol(enn)où, pezhioù, moñs(où).

Adv. : dijaoj, egorant, divent, abominapl, spontus, evel n'onn doare petra, dreistkont, a-dropiti, dreistkemm, dispar, dreist, eston, gwall, kenañ-kenañ, mantrus, daonet, pitoaiapl, kruel, barbar ; eine enorm dicke Frau, ur bikolenn vaouez b., ur vaouez a zo hec'h hed hag he lec'het enni, ur pezh takad maouez g., ur pezh mellad maouez g., un temz vat a vaouez g., ur gigenn vat a vaouez b., un digoradur a vaouez b., ur voudouenn b., un troc'had mat a vaouez b., ur vaouez a droc'had mat b., ur vaouez troc'het mat b., ur sac'had kig g., ur pezh kig g., ur pezh toaz g., ur c'hoilhenn b., un drouilhenn b., ur frañjolenn b., ur penn-sac'h g., ur baboren b. ; das hat enorm geholfen, kement-se en doa graet ur vad dijaoj.

en passant Adv. : diwar dremen, diwar vont, diwar mont ha hanter vont, diwar nij, etre div gaoz.

Enquete b. (-,n) : [Bro-Austria] emvod labour g.

Enquetekommission b. (-,en) : [polit., parlament] bodad labour g., kuzul-enklask g.

Ensemble n. (-s,-s) : 1. [c'hoariva, sonerezh] strollad g., laz g. ; Vokalensemble, laz-kanañ g. ; Instrumentalensemble, laz-seniñ g. ; 2. [dilhad.] dilhad penn-da-benn g. ; 3. hollad g. ; [yezh.] paradigmatisches Ensemble, teskad kestaladel g., kestalad g.

ent- rakverb stag a verk :

1. an enebiezh : **a)** evit diskouez un ober kontrol : *binden*, stagañ ; *entbinden*, distagañ ; **b)** evit degas verboù stummet diwar anvioù-kadam : *Wasser*, dour ; *entwässern*, dizourañ ; **c)** evit diskouez ar pellaat : *entgehen*, achap.

2. deroù un ober : *entbrennen*, entanañ.

3. ur cheñchamant stad, an tremen d'ur stad nevez : *entschlafen*, mervel, tremen d'ar bed all.

entakklimatisieren V.k.e. (hat entakklimatisiert) : divroelañ.

entängstigen V.k.e. (hat entängstigt) : dispontañ, dinec'hiañ, diankeniañ, dienkreziñ, distrafuilhañ, dichalañ, didrefuiñ, didrekouiñ, diaoniñ.

entärmeln V.k.e. (hat entärmelt) : divañchañ.

entarten V.gw. (ist entartet) : **1.** en em zisleberiañ, dilignezarñ, dinaturiañ, breinañ, bastardaat, bastardiñ, en em zireizhañ ; **ein entarteter Sohn**, ur mab kriz g., ur mab disleber g., ur mab fall g., ur mab dinatur g. (Gregor) ; *entartete Sprache*, yezh trefoet b., yezh trefoedet b. ; [nazi.] *die entartete Kunst*, an arz disleberet g., an arz disteraet g. ; **2.** [fizik] dic'henezhañ.

Entartung b. (-,-en) : **1.** disleberidigezh b., dilignezadur g., bastarderezh g. ; *zur Entartung einer Sache führen*, bastardiñ udb, bastardaat udb, dilignezañ udb, disleberiñ udb, dinaturiñ udb, direizhañ udb ; **2.** [fizik] dic'henezhadur g., dic'henezhañ g.

Entase b. (-,-n) / **Entasis** (-, Entasen) : [tisav.] bolzenn ar fust b., bolzadur ar fust g., kof ar fust g. ; *Säule mit Entasis*, kolonenn werzhidek b., kolonenn gofek b.

entästen V.k.e. (hat entästet) : diskourrañ, divarriñ, diskoultrañ, krennañ, noashaat.

entäußern V.em. : **sich entäußern** (hat sich (ak.) entäußert) : **1.** *sich einer Sache* (gen.) **entäußern**, en em zizoher (en em zifraeañ, en em zijabliñ, en em zistlabezañ, en em zistrobañ) eus udb, en em ziaeasaat ag udb, dijabliñ ag udb, dijabliñ diouzh udb, diskregiñ diouzh udb, difoarañ diouzh udb, kaout an dizober eus udb, kas udb diwar e hent hag eus e c'houloù, kaout an disamm eus udb, kaout an distag eus udb, kaout distag eus udb, en em zivec'hiañ eus udb. ; **2.** [predet.] arallekaat.

Entäußerung b. (-,-en) : **1.** dizober g. ; **2.** [predet.] arallekadur g.

entballastieren V.k.e. (hat entballastiert) : dilastrañ, divalastrañ.

entbanalisieren V.k.e. (hat entbanalisiert) : divoutinekaat.

entbasten V.k.e. (hat entbastet) : [tekn.] *Natureide entbasten*, digrañ seiñ.

Entbasten n. (-s) : [tekn.] *das Entbasten von Natureide*, an digrizadur g., an digrañ g.

entbehren V.k.e. (hat entbeht) : **1.** dioueriñ ; *ich entbehere ihn sehr*, diouer bras am eus dezhañ, kerse bras am eus outañ, keuz bras am eus dezhañ ; **2.** ober hep, tremen hep, chom hep, akuitañ hep ; *etwas nicht entbehren können*, na c'hallout tremen hep udb, na c'hallout bevañ hep udb, na c'hallout dioueriñ udb, na zont a-benn d'akuitañ hep udb, na c'hallout bezañ forc'het ag udb ; *er musste in seiner Kindheit vieles entbehren*, dizonet e oa bet diouzh ur bern traoù pa oa bugel, forc'het e oa bet ag ur bern traoù pa oa bugel, gouzañvet en doa dioueroù bras pa oa bugel, dienez en doa bet da galz a draoù pa oa bugel.

V.k.d. (gen.) : bezañ hep ; *diese Beschuldigung entbehrt jeglicher Grundlage*, n'eus abeg na reizh gant ar rebech-se, ar rebech-se n'en deus na penn na lost, ar rebech-se 'zo pell diouzh gwel ar skiant-vat ; *die Klage ist unschlüssig und entbehrt jeglicher Grundlage*, digantreizh ha dissol eo ar c'hlemm ; *sein Verhalten entbehrt nicht einer gewissen Größe*, e emzalc'h a ziskouez meurded a spered, e emzalc'h a ziskouez a-walc'h e haelded a spered.

entbehrlich ag. : diouerus, dreistezhomm, diezhomm, ... a c'heller tremen hep.

Entbehrligkeit b. (-) : didalvoudegezh b., didalvoud g., diouerusted b.

Entbehrung b. (-,-en) : diouer g., diouerded b., dienezded b., dienez b., diouerañs b., dibourvez g., berrentez b., ezeved g. ; *sich Entbehrungen auferlegen*, en em forc'hañ eus traoù 'zo, dioueriñ traoù 'zo diwar ziviz, emzioueriñ traoù 'zo, dioueriñ a galon vat traoù 'zo, tremen hep traoù 'zo, mont war var traoù 'zo, krennañ e zispignoù ; *Entbehrungen auf sich (ak.) nehmen*, gouzañv dioueroù ; *sie musste lange Zeit Not und Entbehrungen auf sich nehmen*, he c'horf a za bet pell forc'het ; *an Entbehrungen gewöhnt*, graet ouzh an diouerañs, boas diouzh an diouerañs ; *unter Entbehrungen leiden*, *an Entbehrungen leiden*, *Entbehrungen ertragen müssen*, gouzañv dioueroù ; *keiner von ihnen musste unter Entbehrungen leiden*, gant hini ebet anezho e voe berr an traoù.

entbehrungsreich ag. : leun a zienez, leun a ziouer, leun a verrenteż.

entbeinen V.k.e. (hat entbeint) : [kegiñ.] diaskornañ ; *Hühnerschenkel entbeinen*, diaskornañ morzedoū yer ; *entbeinte Hühnerschenkel*, morzedoū yer diaskornet.

Entbeinen n. (-s) : [kegin.] diaskomañ g.

Entbergung b. (-,-en) : [predet., Heidegger] dioueladenn b., diouelañ g.

entbieten V.k.e. (entbot / hat entboten) : **1.** [barzh.] kinnig ; *ich entbiete euch meinen Gruß*, ober a ran va gourc'hemennoù deoc'h, kas a ran va gwellañ gourc'hemennoù deoc'h ; **2.** [dre astenn.] *jemanden zu sich entbieten*, kemenn u.b., lakaat kemenn u.b. betek an-unan, kas kemennadurezh d'u.b. (Gregor).

entbinden V.k.e. (entband / hat entbunden) : **1.** diliammañ, disujañ, dieren, dizeren, dieubiñ, dinaskañ, diouestlañ, ober kuit a, ober kuit eus, lakaat kuit a, lakaat kuit eus, diskargañ, kuitaat eus, kuitaat diouzh, lemel [ur bec'h bennak diwar u.b.] ; *jemanden von einem Eid entbinden*, dieren (dieubiñ, dienderc'hel, diliammañ) u.b. diouzh ul le, diskargañ (disammañ, divec'hiañ) u.b. diouzh e le (eus ul le), reiñ diskarg eus ul le d'u.b., diouestlañ u.b., kuitaat u.b. eus ul le, kuitaat u.b. diouzh ul le ; *jemanden von seinem Gelübde entbinden*, diouestlañ u.b. ; *jemanden von einer Verpflichtung entbinden*, dienderc'hel u.b., dieren (dieubiñ, dienderc'hel, diliammañ) u.b. diouzh ur gouestl, diskargañ (disammañ, divec'hiañ) u.b. diouzh e ouestl (eus ur gouestl), reiñ diskarg eus ur gouestl d'u.b., diouestlañ u.b. ; **2.** teur a garg, lemel a garg, terriñ eus e garg, dizomiañ, distaelañ ; *jemanden von einem Amt entbinden*, teur a garg, lemel u.b. a garg, terriñ u.b. eus e garg, dizomiañ u.b., distaelañ u.b., lemel (tennañ) e garg digant u.b., diskargañ u.b., digargañ u.b. ; **3.** [mezeg] *von einem Knaben entbunden werden*, gwilioudiñ diwar ur paotr, bezañ gwilioudet diwar ur paotr, genel ur paotr, genel ur paotr d'an-unan, reiñ buhez d'ur paotr, lakaat ur paotr er bed, P. dispakañ eus ur paotr, [gwashaus] dozviñ ur paotr ; *eine Frau entbinden*, gwilioudiñ ur vaouez ; *eine Frau durch einen Kaiserschnitt entbinden*, kezariañ ur vaouez, ober ur skej-kof d'ur vaouez ; *eine soeben entbundene Frau*, ur vaouez nevez-wilioudet b. V.gw. (entband / hat entbunden) : gwilioudiñ, P. kac'h'at eskern, dispakañ, disac'hañ, dihiliañ, dozviñ ; *sie wird voraussichtlich im März entbinden*, e Miz Meurzh emañ he bugel da vezañ ; *sie hat entbunden*, nevez-wilioudet eo, gwilioudet eo, diac'hub eo, dieub eo.

Entbindung b. (-,-en) : **1.** dieubidigezh b., diskarg g., disamm g., diendalc'h g. ; **2.** [mezeg] ganedigezh b., ginivelezh b.,

gwilioud g., gwilioudiñ g., poan-vugale b., geneliezh b., gwiliouderezh g., diachub g. ; vorzeitige Entbindung, gwilioud kent termen g., gwilioud kent an termen g., gwilioud rakkoulzat g., gwilioud a-raok an amzer g., gwilioud kent an amzer g. ; kurz vor der Entbindung stehen, bezañ e-tro da c'henel, bezañ tost da wilioudiñ, bezañ tost d'ober he zro, P. bezañ prest ar pignon da gouezhañ ; bei der Entbindung sterben, chom en ur ober he zro, mervel en ur ober he zro, mervel o c'henel, mervel en ur wilioudiñ, mervel e gwilioud, mervel diwar wilioud, mervel diwar he c'hrouadur.

Entbindungsanstalt b. (-,-en) / **Entbindungsheim** n. (-s,-e) / **Entbindungsklinik** b. (-,-en) : [mezeg.] klinikenn wilioudiñ b., gwiliouderezh b., gwiliouti g., ti-gwilioudiñ g.

Entbindungsstaal g. (-s,-säle) : [mezeg.] sal wilioudiñ b.

Entbindungsstation b. (-,-en) : [mezeg.] gwiliouderezh b., gwiliouti g., ti-gwilioudiñ g.

entblättern V.k.e. (hat entblättert) : dizeliañ, diciellennañ, dizeliaouañ, dichontrañ, dibourc'hañ, foulhezañ, noashaat. V.em. : **sich entblättern** (hat sich (ak.) entblättert) : 1. dizeliañ, diciellennañ, dizeliaouiñ, noashaat ; im Herbst entblättern sich die Bäume, d'an diskar-amzer e kouezh delioù ar gwez, d'an diskar-amzer e tiwisk ar gwez, d'an diskar-amzer e tizeli (e tizeil) ar gwez ; der Baum entblättert sich, emañ ar wezenn o tiwskañ, emañ ar wezenn o teuler he delioù, emañ ar wezenn o tizeliañ ; 2. mont en noazh dirak an holl, en em lakaat en noazh dirak an holl.

entblättert ag. : [louza.] dizeil, dizeliet, disto eus e zelioù, noazh, dibourc'h, diwisk.

Entblätterung b. (-) : [louza.] dizeliadur g., dizeliaouadur g., dizeliañ g.

Entblätterungsmittel n. (-s,-) : dizeliuzenn b., danvez dizelius g., danvez dizeliañ g.

entblöden V.em. : **sich entblöden** (hat sich (ak.) entblödet) : sich nicht entblöden, etwas zu tun, en em hardishaat d'ober ubd, kaout a-walc'h a gribell evit ober ubd, kaout ar gobari d'ober ubd, ober ubd ken dijen ha tra, ober ubd ken difoutre ha tra, bezañ dichek (divezh, difoutre, digoll, dibalamour, digaz) a-walc'h evit ober ubd, krediñ hep mezh ober ubd / kaout an divergontiz (an hardizhegezh) d'ober ubd / kaout un tal divezh a-walc'h (un tal ken divezh) evit ober ubd (Gregor) ; er hat sich nicht entblödet, so etwas zu behaupten, aet e oa betek keit all, kredet en doa lavaret un hevelep komzoù, kredet en doa lavaret un hevelep diotajoù ; er hat sich nicht entblödet, so etwas zu tun, aet e oa betek keit all, kredet en doa ober un hevelep diotajoù, ar gobari en doa bet d'ober an dra-se, kribell en doa bet d'ober an dra-se.

entblößen V.k.e. (hat entblößt) : 1. lakaat en noazh, lakaat noazh, noazañ, noashaat, dibourc'hañ ; sie wurde zur Hälfte entblößt, diwisket e voe betek an hanter, lakaet e voe hanteroazh ; 2. [dre astenn.] diskouez, lakaat a-wel, dispakañ ; seine Brust entblößen, en em ziferlinkiñ, en em zisparbuilhañ, dispakañ e vruched, dizoleñ e vruched, dispakañ he divronn ; einen Zahn entblößen, disklosañ un dant ; 3. [dre skeud.] diwarnisañ, dibourvezañ [diouzh], lemel digant, dibourc'hañ [eus] ; etwas seiner Zierde entblößen, diginklañ ub., difaganiñ ub. ; jemanden seiner Habe entblößen, dibourc'hañ u.b. eus e vadoù, lemel e vadoù digant u.b., dirannañ u.b. eus e vadoù, laerezh e vadoù diwar-goust u.b., noazhiñ u.b. a bep tra, diorblñ u.b., displuñañ u.b. ; 4. [lu] lakaat en arvar, arvariñ, diguzhañ, diguzhat.

entblößt ag. : noazh, diwisk, dibourc'h, dizolo, en e noazh, en noazh ; mit entblößtem Haupt, diskabell, digabell, en e vlev, en he blev, hep a bennwisk, penn noazh, en e benn noazh, didog, na tog na mann war e benn, dizolo e benn, noazh e benn ; mit

entblößten Schultern, dizolo he divskoaz ; mit entblößtem Oberkörper, [paotr] en e gorf noazh, war korf e jave ; [plac'h] dispak he bronnoù, dibrenn he bronnoù ; entblößt herumlaufen, en em ziferlinkiñ dirak an dud, en em zisparbuilhañ, en em zifarleañ ; mit entblößter Brust, dispak war e vruched, digor e vruched, difarle, diferlink, difraoul, difurlu, diskalavr, diskrelu, diskrepez, diskrubuilh, disparbuilh, gant he bronnoù en noazh, dispak he divronn ganti, dibrenn he divronn ganti.

Entblößung b. (-,-en) : 1. noazhadur g., noazhañ g., noashaat g. ; 2. dibourc'herezh g., dilamadur g. ; 3. [dre skeud.] dibourvez g., dienez b., diouer g., dienezed b., diouerded b. entbluten V.k.e. (hat entblutet) : diwata, diwadañ.

Entbluter g. (-,-) : diwader g. [liester diwaderien].

Entblutung b. (-,-en) : [mezeg.] diwata g.

entbräunen V.k.e. (hat entbräunt) : 1. dizuañ ; 2. P. dinaziañ.

entbrennen V.gw. (entbrannte / ist entbrannt) : 1. kregiñ an tan en dra-mañ-tra, entanañ, elumiñ ; 2. [dre skeud.] kregiñ, tarzhañ, dirollañ, diskordañ, sevel ; vor Wut entbrennen, in Wut entbrennen, belbiañ, dibalediñ, mont e belbi, mont e serch, loeniñ ruz, taeriñ ruz, kounnariñ ruz, sevel e wad d'e benn, dont ar gwad dindan e ivinoù, mont diwar re, mont gant an droug a zo en an-unan, tanañ, en em danañ, difronkañ, mont en un euzhenn, peurzallañ, peursaoudiñ, loeniñ, diodiñ, glazañ, en em c'hlazañ, fuloriñ, follañ, krugañ, brouzeañ, brizhañ, distalmañ, en em zistalmañ, razailhat, loariañ, imoriñ, taeriñ, fumañ, kounnariñ, egariñ, merienenañ, lakaat e voned ruz, taeriñ gant ar fulor, mont e fulor ruz, mont en ur fulor, kregiñ ar gounnar en an-unan, mont droug e gentrou (en e goukoug), sevel war e gentrou, sevel war e elloù, sevel war e dach, sevel droug en e gorf, mont e berv gant ar gounnar, bezañ gounezet gant ar gounnar, koll e bothouarn bihan, ober ur roñse bras, ober ur marc'h bras, lammat war ar marc'h glas, hejañ e gi, sevel en e wezenn uhelaañ, sevel en e avalenn, ober ur falladenn, dispakañ e gounnar, sevel ar grug en an-unan, sevel ar grug d'an-unan, mont är e biñsedou, bezañ fuloret naet, bezañ fuloret ran, bezañ fuloret ruz, bezañ fuloret mik, bezañ ur barrad fulor o krozal en e greiz, bezañ krog an tan en e benn, bezañ ar c'herc'h o tommañ d'an-unan (e gerc'h o tommañ dezhañ, he c'herc'h o tommañ dezhi h.a.), bezañ ar c'herc'h o krazañ d'an-unan (e gerc'h o krazañ dezhañ, he c'herc'h o krazañ dezhi h.a.), bezañ brizh-du, mont er-maez eus e groc'hen, mont diwar e gement all, mont ur barr-kounnar en an-unan, mont e volc'h diwar e lin, mont e gouez, mont e droug, mont e feuls, mont e rud, sevel war beg e dreid, mont diwar e dreid, bezañ ur fulor gant an-unan, birviñ (mont e berv) gant ar gounnar, bezañ ar gounnar gant an-unan, dont gouez, mont e kounnar, mont en ur gounnar ruz, mont e-barzh blev kriñ, mont kounnar en an-unan, mont ur gounnar en an-unan, sevel fulor en an-unan, mont droug (imor santel) en an-unan, mont en imor (en egar), mont e wad e dour, mont tro en e voned ; 3. der Krieg entbrennt, dirollañ (tarzhañ, en em zisvantañ) a ra ar brezel ; 4. für jemanden entbrennen, bezañ entanet e galon (bezañ e galon o virviñ) evit u.b., magañ ur garantez flamm ouzh u.b., teuziñ dre ar garantez ouzh u.b., frailhañ a garantez ouzh u.b., karet u.b. dibropoz.

entbretonisieren V.k.e. (entbretonisierte / hat entbretonisiert) : 1. divreibzekaat ; 2. [yezh.] divrezhonekaat, divrezhonegañ.

V.em. : **sich entbretonisieren** (hat sich (ak.) entbretonisiert) : 1. divreibzekaat ; 2. [yezh.] divrezhonekaat, divrezhonegañ. **entbretonisiert** ag. : 1. divreibzekaet ; 2. [yezh.] divrezhonekaet, divrezhoneget.

Entbretonisierung b. (-) : 1. divreizhekaat g. ; 2. [yezh.] divrezhonekaat g., divrezhonegañ g.
entbudgetieren V.k.e. (hat entbudgetiert) : tennañ eus ar voujedenn, lemel eus ar budjed, lemel eus ar c'hellidsteuñv, ezkellidsteuñviñ.
Entbudgetierung b. (-,en) : ezkellidsteuñviñ g., lamadur eus ar c'hellidsteuñv g.
entbündeln V.k.e. (hat entbündelt) : disavadelliñ, distrobañ, dizober, divanalañ, didolpañ, distrollañ.
entbürokratisieren V.k.e. (hat entbürokratisiert) : divurevielaat.
Entchen n. (-s,-) : [loen.] penn houadig g., houadig g. [lester houidiigoù], houadezig g. [lester houadezedigoù], kanig g. [lester kaniged].
entchlören V.k.e. (hat entchlort) : diglorañ, dijavelizañ.
entchristianisieren / entchristlichen V.k.e. (hat entchristianisiert / hat entchristlicht) : paganaat, digristenañ, digristenaaat.
V.em. : **sich entchristianisieren / sich entchristlichen** (hat sich (ak.) entchristianisiert / hat sich (ak.) entchristlicht) : paganaat, digristenaaat.
Entchristianisierung b. (-) / **Entchristlichung** b. (-) : digristenerzh g., digristenañ g., paganaat g.
entchromen V.k.e. (hat entdeckt) : [kimiezh] digromañ.
Entchromen n. (-s) / **Entchromung** b. (-) : [kimiezh] digromadur g., digromañ g.
entcoffeinieren V.k.e. (hat entcoffeiniert) : digafeinañ, dideinañ.
entdeckeln V.k.e. (hat entdeckelt) : [gwenan.] dic'holoennañ ; eine Honigwabe entdeckeln, dic'holoennañ ur goarenn vel.
Entdeckeln n. (-s) : [gwenan.] dic'holoennañ g.
entdecken V.k.e. (hat entdeckt) : 1. dizoleiñ, kavout, kavadennañ, diskouchañ, diguzhat, diboufañ, dinoiñ, diguzhat, dibuchañ, ober an dizolo war, lakaat war zizolo, reiñ an dizolo [war udb], lakaat war wel ; 2. Südpol entdecken, dizoleiñ pennahel Su ar bed (pennahel ar Su), ergerzhet pennahel Su ar bed (pennahel ar Su) ; ich habe einen Rechnungsfehler entdeckt, kavet em eus meskont ; sie entdeckte etwas Glänzendes zwischen den Steinen, merzout a reas un dra lugernus e-mesk ar vein ; etwas wieder neu entdecken, addizoleiñ udb ; eine unbekannte Tierart ist entdeckt worden, kavet ez eus bet ur spesad loened nevez ; 3. diskuliañ ; jemandem ein Geheimnis entdecken, diskuliañ ur c'hevrin d'u.b., fiziout ur sekred en u.b. (Gregor), reiñ anaoudegezh eus ur c'hevrin d'u.b., plantañ udb gant u.b.
Entdecker g. (-s,-) : dizoloer g., kavadennner g., kavadennour g., ergerzhour g., kaver g., kavour g.
Entdeckung b. (-,en) : 1. dizolo g., dizoloidigezh b., dizoloadur g., kavidigezh b. ; 2. dizoloadenn b., kavad g, kavadenn g., kavadell b. ; schreckliche Entdeckung, gwallzizoloadenn b. ; eine makabre Entdeckung machen, dizoleiñ ur c'horf marv ; entsetzt über seine Entdeckung sein, bezañ saouzanet gant e gavadenn ; eine Entdeckung von hohem Stellenwert, ur gavadenn dalvoudus b., ur c'havad talvoudus g. ; 2. diskuliadenn b., diskuliadur g.
Entdeckungsreise b. (-,n) : beaj dizoleiñ b., beaj ergerzhout b., ergerzhadeg b., ergerzhadenn b., ergerzh g.
entdifferenzieren V.k.e (hat entdifferenziert) : andiforc'hekaat.
Entdifferenzierung b. (-,en) : andiforc'hekadur g.
entdornen V.k.e. (hat entdornt) : dizreinañ.
entdüngen V.k.e. (hat entdüngt) : diwadañ an douar, disec'hañ an douar, skuiilhañ an douar, disteraat an douar, treutaat an douar, sachañ war an douar, sunañ an douar, disasuniñ an douar, didrempañ an douar, didemzañ an douar, dizruzañ an douar, distrusuaat an douar, difrouezhusaat an douar.

entdramatisieren V.k.e. (entdramatisierte / hat entdramatisiert) : dizramaekaat, direuzuzaat, distennañ, distignañ, distrižhañ, distardañ, direuzeudikaat, diwashaat, divanrusaat.
Ente b. (-,n) : 1. [loen., Anas sp.] eigentliche Ente, krakhoud g. [lester krakhoudi], kragell b. [lester kragelled] ; 2. [loen.] houad g. [lester houidi], houadez b. [lester houadezed], P. kanig g., kanardenn b. ; junge Ente, penn houadig g., houadig g. [lester houidiigoù], houadezig g. [lester houadezedigoù], kanig g. [lester kaniged] ; eine Ente mit ihren zehn Jungen, un houadez gant he dek vihan b. ; mit ihrem Schnabel stöbert die Ente im Schlamm herum, gant e bigos e fourgas an houad er fank ; die Gans ist größer als die Ente, mentekoc'h eget an houad eo ar waz ; Entenjagen, houdia ; wie eine Ente watcheln, kanikennat ; er schwimmt wie eine bleierne Ente, hemañ a oar nezial evel ur c'hi plom : el lec'h e kouezh e chom, ur pailhoker dour a zo anezhañ, pailhokat dour a ra e-lec'h nezial, nezial a ra evel ur pichon buoc'h ; die Ente quakt, an houad a ra kwakkaw ; [kegin.] Ente in Orangensoße, Ente à l'orange, houad gant orañjez g., kig houad aozet gant aouravalou g. ; Ente nach Kartäuserart, chartouzenn houad b. ; 2. [dre skeud.] P. lahme Ente, chuchuenn b., teteior g., labask g., luguder g., c'hoarieller g., chuchuer g., ruzer g., goulerc'her g., kac'higeller g., belbeter g., kalficher g., buzhugenn b. [lester buzhugenned], luduenn b., buzhugenner g., beuzelenn b., peul g., kluarenn b., P. korzenn wak b., P. krank gwak g. ; 3. keloù toull g., faos keloù g., falskeloù g., boutkl g./b., garzaj g., garzennaj g., brozenn b. ; die Nachricht war eine Ente, laosket e oa bet ur c'had da redek, distaget e oa bet ur c'had, keleier toull ha treuz e oa, ur vrozenn e oa ; 4. [lesanv alamanek an 2 CV Citroën®] daou-jav g.
entehren V.k.e. (hat entehrt) : dienoriñ, dizenoriñ, ifamañ, kailharañ, divrudañ, ober dispriz da ; eine Frau entehren, mazaouiñ ur vaouez, dizenoriñ ur vaouez, kousiañ ur vaouez.
entehrend ag. : dizenorus, ifamus, dizellezus ; [gwir] entehrende Strafe, kastiz dizenorus g., kastiz ifamus (Gregor) g.
enteht ag. : divrudet, dizenoret.
enteignen V.k.e. (hat enteignet) : [gwir] diberc'hennañ [u.b. diouzh udb], dibourc'hañ [u.b. eus udb], lakaat [u.b.] er-maez eus e dra, lemel e vadoù [digtant u.b.], kemer e vadoù [digtant u.b.], kenkizañ [u.b.], dibiaouañ [u.b.] ; ihm wurde ein Grundstück enteignet, tennet e voe un dachenn douar digantañ, kemeret e voe un dachenn douar digantañ, diberc'hennet e voe diouzh un dachenn douar.
Enteignung b. (-,en) : diberc'hennadur g., diberc'hennañ g., kenkizadur g., kenkizerezh g.
enteignungsunfähig ag. : [gwir] andiberc'hennadus.
Enteignungsunfähigkeit ag. : [gwir] andiberc'hennadusted b.
Enteignungsverfahren n. (-s,-) : [gwir] argerzhad diberc'hennañ g.
enteilen V.gw. (ist enteilt) : 1. [amzer] tremen buan, mont buan hebiou, mont buan e sil hag e ber ; 2. pellaat.
enteisen V.k.e. (hat enteist) : 1. [skorn] direviñ, tennañ kuit ar skorn, digleriñ ; 2. [houarn] dihouarnañ, dishouarnañ.
Enteiser g. (-s,-) : [nij.] direver g., direverez b.
Enteisung b. (-) : direviñ g., direverez g., diskornadur g., diskornañ g.
Entelechie b. (-) : [preder.] entelekiezh b.
entelechisch ag. (-) : [preder.] entelekiezel.
Entenbraten g. (-s,-) : houad rostet g.
Entenbrust b. (-) / **Entenbrustfilets** ls. : [kegin.] spilhennoù houad ls.

Enten-Confit n. (-s,-s) : kig houad materiet g., kig houad koñfizet g.

Entenfilet n. (-s,-s) : [kegin.] spilhennig houad b. [liester spilhennigoù houad].

Entenfleisch n. (-es) : kig houad g. ; *Entenfleisch im eigenen Fett braten, Entenfleisch einmachen*, koñfizañ kig houad.

Entenflinte b. (-,-n) : [hemolc'h] fuzuilh houidi b.

Entenkarkasse b. (-,-n) : [kegin.] sklosenn houad b., kargasenn houad b.

Entenmuschel b. (-,-n) : [loen.] 1. [Pollicipes pollicipes] troad-moc'h g., poch-pez g., tremoc'h str., tremoc'henn b., mortepez str., mortepezen b. ; *Entenmuscheln sammeln*, tremoc'ha ; 2. [Jepas anatifera] garili g. [liester garilied].

Entenpfuhl g. (-s,-e) : poull-houidi g.

Entente b. (-,-n) : [polit.] emglev g. ; [istor] *Triple Entente*, emglev tridoubl g., emglev an teir bro g. ; die Entente cordiale, an emglev a-galon g.

Ententeich g. (-s,-e) : poull-houidi g.

Entenvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] anatideg g. [liester anatideged].

Enter n.g. (-s,-) : [loen., norzh Bro-Alamagn] 1. ebeul-gourbloaz g., bloazadenn b. ; 2. leue-gourbloaz g., bloazadenn b.

enteral ag. (-) : [mezeg.] pervezel.

Enterbeil n. (-s,-e) : [merdead.] bouc'hal abourzhañ b.

enterben V.k.e. (hat enterbt) : dishêriañ, dishêrañ, dishêrezhañ, dirannañ un hêr, disgwriennañ.

enterbt ag. : dishêret.

Enterbte(r) ag.k. g./b. : dishêriad g., dishêriadez b.

Enterbung b. (-,-en) : dishêriañ g., dishêrezhañ g., dishêradurezh b.

enterden V.k.e. (hat enterdet) : dizouarañ.

enterdet ag. : dizouar.

Enterhaken g. (-s,-) : [merdead.] krapinell abourzhañ b., krapon abourzhañ g., krap g., krapinell b., bazh-krog b. [liester bizhier-krog] ; *ein Schiff mit Enterhaken festhalten*, krapinellañ ul lestr, kraponañ ul lestr, krapañ ul lestr.

Enterich g. (-s,-e) : [loen.] mailhard g. [liester mailharded], mal houad g., tad houad g.

Enteritis b. (-, Enteritiden) : [mezeg.] pervezfo g.

enterisch ag. : [mezeg.] enterisches Fieber, tifoid g., terzhienn difoid g., terzhienn-domm b., [dre fent] terzhienn difoeltr b.

extern V.k.e. (hat geentert) : [merdead.] abourzhañ.

enterohepatisch ag. (-) : [mezeg.] pervezavuel.

enterorenal ag. (-) : [mezeg.] pervezlounezhel.

Enterostoma n. (-s,-stomata) : [mezeg.] adfraezh g.

Enterung b. (-,-en) : [merdead.] abourzhaj g., abourzherezh g., bourzhajenn b., krogad krap-ha-krap g., krogad bourzh-ha-bourzh g.

Entertainer g. (-s,-) : kasour g., lusker g., animatour g., kinniger g.

Enter-Taste b. (-,-n) : [stlenn.] stokell Kas b.

entfachen V.k.e. (hat entfacht) : 1. c'hwezhañ, tanañ, entanañ, enaouiñ, kregiñ, elumiñ, lakaat an tan war ; das Feuer noch einmal entfachen, bevaat an tan, adc'hwezhañ an tan, dasorc'hîñ an tan ; 2. [dre skeud.] atizañ, broudañ, brochañ, c'hwezhañ, dihuniñ, divisorzañ, divorfilañ ; *Begierde entfachen*, lakaat c'hoant e-kichen ezhomm, atizañ ar c'hoant, lakaat c'hoant da sevel en u.b., plantañ c'hoant en u.b., sorc'henniñ u.b. ; einen Krieg entfachen, lakaat ur brezel da darzhañ, digeriñ ur brezel.

entfahren V.gw. (entfährt / entfuhr / ist entfahren) : riklañ, diflipañ, diflukañ ; *ein unbedachtes Wort entfährt ihm*, ur ger a-dreuz a rikl diwar e deod (a ziflip digantañ, a zifluk eus e c'henou), lavaret a ra ur ger a-dreuz, lavaret a ra ur ger a-dreuz diwar beg e deod, ur ger a-dreuz a achap digantañ hep soñjal.

entfallen V.gw. (+ dat.) (entfällt / entfiel / ist entfallen) : 1. kouezhañ, difloupañ, diflipañ ; die Vase entfiel ihren Händen, kouezhañ a reas al lestr (ar girin) a-dre he daouarn ; 2. mont diwar ar spered ; der Name ist mir entfallen, aet eo an anv-se diwar va spered, n'em eus ket soñj ken eus an anv-se, ankounac'haet (disofijet, lonket) em eus an anv-se, n'em eus ket dalc'het soñj eus an anv-se, ne zeu ket e anv war va spered ; das war mir völlig entfallen, tec'het e oa se diganin ; 3. [dre astenn.] bezañ nullet ; die Sitzung entfällt, ne vo ket eus an dalc'h-azez (eus an emvod) ; 4. [dre astenn.] degouezhout da, en em gavout gant u.b., degouezhout gant, bezañ da reiñ da, mont gant ; auf jeden entfallen zwei Brote, pep a ziv dorzh vara a vo roet (a zo da reiñ) dezho ; auf jeweils sechs Personen entfällt eine Flasche, roit ur voutailhad da bep c'hwech' den, ur voutailhad a zo dre bep c'hwech'.

entfalten V.k.e. (hat entfaltet) : 1. displegañ, diblegañ, dispakañ, dizaoublegañ, dirollañ, [barzh.] diruilhat ; eine Fahne entfalten, displegañ ur banniel, dispakañ ur banniel ; die Zeitung entfalten, dispakañ ar gelaouenn, displegañ ar gelaouenn, digeriñ ar gelaouenn ; 2. [dre skeud.] diskouez ; eine rege Tätigkeit entfalten, bezañ dever en an-unan, difretañ, en em zifretañ, diskrapañ, diskrafañ, en em zibilhonañ, merat, merat e gorf, kemer poan, difraeañ, daoubenniñ, daoubenniñ war al labour, mont ha dont dever en an-unan, bezañ a-zevrikaer gant e labour, bezañ a-lazh-ki gant e labour, bezañ gwir wellañ o labourat, mont a-zevri-kaer ganti, mont a-zevri-kaer dezhi mont da vat-kaer ganti, labourat parfet ; der Alkohol entfaltet seine Wirkung im Körper, ar boeson a labour, ar boeson a ra e dro ; 3. diorren ; seine Persönlichkeit voll entfalten, peurziorren e personelez ; 4. die Stirn entfalten, dignizañ e dal, digoumouliñ e dal.

V.em. : **sich entfalten** (hat sich (ak.) entfaltet) : 1. en em astenn, en em zispakañ, skignat, displegañ ; 2. bleuniañ, bleuñviñ, digeriñ ; die Blüte entfaltet sich, digeriñ a ra ar vleunienn, dont a ra ar vleunienn da zigeriñ ; 3. diroufennañ ; 4. [dre skeud.] bleuniañ, bleuñviñ, ober berzh, ober brud, en em zispakañ, dispakañ, luskañ war-raok ; 5. [lu] en em zispakan.

Entfaltung b. (-,-en) : 1. displegadur g., dispieg g., emzispleg g., emzisplegadur g., emzisplegerez g., dispiegerez g., displegidigezh b., dispakerezh g. ; 2. bleuniadur g., bleuñvadur g. ; 3. diorroadur g., emziorroadur g. ; die persönliche Entfaltung, an emziorreadur g., an emziorren g. ; die Bildung ist auf die volle Entfaltung der menschlichen Persönlichkeit gerichtet, pal an deskadurezh eo peurziorren personelez mab-den ; 4. [lu] dispakerezh g. ; 5. [tekñ., marc'h-houarn] helc'hent g.

entfärben V.k.e. (hat entfärbt) : dislivañ, dilivañ, morlivañ.

V.em. : **sich entfärben** (hat sich (ak.) entfärbt) : dislivañ, dilivañ, mont disliv ; sich vor Zorn entfärbten, glazañ dre an droug a zo en an-unan.

Entfärbten n. (-s) : dislivañ g., dilivañ g.

entfärbend ag. : dislivus.

Entfärbter g. (-s,-) : danvez dislivañ g., disliver g.

Entfärbung b. (-,-en) : disliverez g., dislivañ g., dislivadur g., dilivañ g.

Entfärbungsmittel n. (-s,-) : danvez dislivañ g., disliver g.

entfasern V.k.e. (hat entfasert) : pilhoustennañ, pilpouzañ, dispenn, difi, dispilhañ, dineudennañ, c'hoalat.

Entfasern n. (-s) : difi g.

entfedern V.k.e. (hat entfedert) : dibluañ, dibluñvañ, displuañ, displuenñañ, displuñvañ.

entfedert ag. : displuñvet.

Entfederung b. (-,-en) : [loen.] here g., muzadur g., taoladur g.

entfelsen V.k.e. (hat entfelst) : diroc'hat.

entfernbar ag. : a cheller pellaat, helam, lamadus ; nicht entfernbar, na c'heller ket pellaat, na c'heller ket lemel, anhelam, dilamadus.

entfernen V.k.e. (hat entfernt) : pellaat, argas, kas kuit, lemel, dilemel, dispegañ, remuiañ, distokañ, distagañ ; Flecken von einem Kleidungsstück entfernen, disaotrañ ur pezh dilhad, digousi ur pezh dilhad, digousiñ ur pezh dilhad, divastariñ ur pezh dilhad, distlabezañ ur pezh dilhad, didarchañ ur pezh dilhad, diverkañ saotrou diwar ur pezh dilhad, lemel saotrou diwar ur pezh dilhad ; die Flecken von der Schürze entfernen, disaotrañ an davañjer ; nicht zu entfernende Flecken, saotrou andiverkadus, saotrou na c'heller ket diverkañ ; die Tapete von der Wand entfernen, dispegañ ar paper diouzh ar voger ; die alten Fliesen der Küche entfernen, digarrellañ ar gegin, digarrezañ ar gegin ; jemanden aus dem Land entfernen, jemanden von seiner Heimat entfernen, divroañ u.b., kas u.b. pell diouzh e vro ; die Eisenbeschläge von einer Kiste entfernen, dishouarnañ ur c'houfr ; [gwir] die Siegel entfernen, die Versiegelung entfernen, lemel ar sielloù, sevel ar siell, disiellañ ; [kegin.] das Fett vom Fleisch entfernen, dilardañ ar c'hig, tennañ an druzoni eus ar c'hig ; die faulen Stellen an den Kartoffeln entfernen, difallañ avalou-douar gant ur gontell, divreinañ avalou-douar gant ur gontell ; die Fäden vom Gänsebraten entfernen, disgwriat ar rost gwaz ; Strandschnecken aus ihrem Gehäuse entfernen, dibab bigerniel, dibluskañ bigerniel ; Schnecken aus ihrem Gehäuse entfernen, digrogennañ maligorned ; Miesmuscheln aus ihren Schalen entfernen, digrogennañ meskl ; [surjianerez] lemel, ezskejañ, dazbidañ.

V.em. : **sich entfernen** (hat sich (ak.) entfernt) : pellaat, mont kuit, distekiñ, mont pell ; sich von etwas entfernen, pellaat diouzh ubd, mont pell diouzh ubd, mont diwar-dro ubd, lakaat lev etre an-unan hag ubd, lakaat hed etre an-unan hag ubd ; sich von der Küste entfernen, distagañ diouzh an aod, diaochañ ; kaum hatte er sich von der bretonischen Küste entfernt, ne oa ket aet un netraig diouzh aodoù Breizh ; keiner hätte es gewagt, sich von der Stadt zu entfernen, den n'en dije avanturet mont re lark diouzh kér ; sich von der Familientradition entfernen, bezañ trech'd e ouenn, trech'ñ gouenn, terriñ ar ouenn ; sich von seinem Arbeitsplatz entfernen, mont diwar e labour ; er hatte sich kaum von dem Haus entfernt, da hörte er einen Schuss, a-vec'h distok diouzh an ti e klevas un tenn fuzuilh.

Entfernen n. (-s,-) : pellaat g., pellidigezh b. ; das Entfernen der Tapete, dibegadur ar paper-moger g. ; [gwir] unerlaubtes Entfernen vom Unfallort, felladenn tec'hout b., felladenn dre dec'hout diouzh lec'h ar gwallzarvoud b., tec'hadenn diouzh lec'h ar gwallzarvoud b., tec'h diouzh lec'h ar gwallzarvoud g., tec'hout diouzh lec'h ar gwallzarvoud g.

entfernend ag. : pellaus ; sich entfernend, pellaus.

Entfernen-Taste b. (-,-n) : [stlenn.] stokell Dilemel b.

entfernt ag. : 1. pell, a-bell, distro, diamen, digenvez ; von etwas entfernt, pell diouzh ubd, diamen diouzh ubd, diamezek diouzh ubd, dibrad diouzh ubd, distro diouzh ubd, distok diouzh ubd ; eine entfernte Gegend, ur vro distro (diamen, digenvez, dianket war ar maez, diannez, digevannez, dichañs-bras, gouez, kollet, pell diouzh pep tra) b. ; entfernte Verwandte, kerent pell ls., kerent a-bell ls., tud pellgar ls., pellgerent ls. ; weit von hier entfernt, pell ac'hann ; zwei 10 Kilometer voneinander entfernte Städte, div gér dek kilometrad etrezo ; von der entferntesten Stelle, wo er noch zu sehen ist, a-bellañ m'er gweler ; 2. [dre skeud.] ich bin weit (davon) entfernt, zu glauben, dass .... , n'emaañ ket tost din krediñ e ...

a-bell ac'hano - ne gredan ket e ...., pell ac'hano - ne gredan ket e ...., pell diouzh eno - ne gredan ket war bell e .... - me ne soñj ket din a-hed pell e .... ; davon sind wir noch weit entfernt, pell emaañ Yann diouzh e gazeg ; nicht im Entferntesten, ket an disterañ, tamm ebet, pas evit ur begad, nag a-bell nag a-dost, mallozhtouenn tamm ebet, tamm tout ebet, tamm bihan ebet, naren, nann 'vat, nann avat, nann da, e giz ebet, e mod ebet, e doare ebet, e feson ebet, e nep keñver, e keñver ebet, war nep feur, grïnsenn, neudenn ebet, war nep tro / e nep tro / tamm / tamm-tamm / tra-tra / eskenn / brienn / e nep feson / e nep hent / a nep hent / (Gregor) ; nicht im Entferntesten daran denken, na vezañ ger ebet gant an-unan d'ober kemente, a-bell ac'hano - na vezañ anv ebet a gement-se gant an-unan, pell ac'hano ; sie hatte nicht im Entferntesten daran gedacht, n'edo ket tost dezhi soñjal en ur seurt tra ; 3. dianat, dispis, displann, diresis.

Adv. : a-bell, pell ; sehr weit entfernt, pell-bras, pell-pell, pell-mantrus ; es liegt weit entfernt, pell-bras ac'hansen emaañ, mil bell ac'hansen emaañ, pell eo mont di, hir eo an treuz ac'hansen di, ur geit vrás a zo ac'hansen di, ur pennad brav a hent a zo ac'hansen di, pellhent a zo ac'hansen di ; es liegt nicht weit entfernt, war-bouez nebeut ac'hansen emaañ, war-hed nebeut ac'halen emaañ, damdost ac'hansen emaañ ; sein Landsitz lag nicht einmal eine Meile vom Schloss entfernt, ul levig hent a oa etre e vaner hag ar c'hastell ; 200 Kilometer von Berlin entfernt, war-hed 200 kilometrad diouzh Berlin ; fünf Kilometer von hier entfernt, war-hed pemp kilometrad ac'hant ; die zwei Städte liegen 100 Km voneinander entfernt, ur c'hant kilometrad bennak a zo etre an div gér-se ; gleich weit entfernt, keitpell ; die zwei Städte sind gleich weit entfernt von Berlin, keitpell diouzh Berlin emaañ an div gér ; weit entfernt von, mil bell diouzh, a-bell-bras diouzh, pell-bras diouzh, war-hed pell diouzh ; weit von der Stadt entfernt, pell diouzh kér, distro diouzh kér ; wir sind noch weit vom Ziel entfernt, pell emaañ Yann diouzh e gazeg, pell emaomp diouzh ar pal c'hoazh ; ziemlich weit entfernt von der Stadt, pellik diouzh kér ; wir sind entfernt verwandt, kerent pell (a-bell, e pell pazenn) omp an eil d'egile, pellgerent omp an eil d'egile, diamen omp an eil gant egile, diamen on gantañ (ganti, ganto).

Entfernung b. (-,-en) : 1. hed g., etrehed g., pellder g., pellded b., pell g., keit g. ; die Entfernung zwischen A und B, an hed etre A ha B, an etrehed adalek A betek B, an etrehed eus A betek B ; aus dieser Entfernung kann ich nichts sehen, eus a geit all ne welan netra, gant ar pell ne welan netra ; auf weite Entfernung, über weite Entfernung, aus weiter Entfernung, eus a-bell, eus pell, a-bell, a-bell bras, a-ziabell ; aus weitester Entfernung, a-bellañ ; aus einer so großen Entfernung, eus keit-se, a geit-se, a geit all ! ; trotz der Entfernung, die uns trennt, daoust d'ar pell a zo etrezomp ; jemanden aus nächster Entfernung niederschießen, jemanden aus kurzer Entfernung niederschießen, diskar u.b. a-dost-berr, diskar u.b. a-douch-kaer, tennañ a-dost war u.b., tennañ a-dost gant u.b., tennañ a-dost-berr war u.b., tennañ a-dost-berr gant u.b., tennañ a-douch-kaer war u.b., tennañ a-douch-kaer gant u.b. ; trotz der Entfernung, die uns trennt, daoust d'ar pell a zo etrezomp ; eine Entfernung messen, muzuliañ un hed ; 2. pellidigezh b. ; 3. [dre skeud.] argasadenn b., diskarg g., digargadur g. ; auf jemandes Entfernung dringen, goulenn groñs ma vefe skarzhet u.b. ; 4. lamidigezh b., lamedigezh b., lamerezh g., lamadur g., dilemel g. ; Entfernung von Fettflecken, disaotrañ g. ; die Entfernung von Beschlag, an dilizenniñ g. ; [mezeg.] operative Entfernung, ezvenadur g., ezvenañ g. ; die operative Entfernung von Tumoren, an ezvenañ yoc'hennoù g. ;

teilweise Entfernung, partielle Entfernung, Teilentfernung, ezvenadur darel g. ; 5. [dre astenn.] ezvezañ b.

Entfernungseinstellung b. (-,en) : [optik] stiañ g. ; *Entfernungseinstellung auf unendlich, stiañ ouzh an trafell g.*

Entfernungsmesser g. (-s,-) : [tekn.] telemetr g., pellventer g. ; *mit einem Entfernungsmesser messen, pellventañ, telemetriñ.*

entfesseln V.k.e. (hat entfesselt) : 1. dishualañ, dinaskañ, dichadennañ, diliammañ, dieren, dizeren, diheudañ, dibennaskañ ; 2. distagañ ; 3. [dre skeud.] lakaat da darzhañ, lakaat da zirollañ, reiñ loc'h da, feulzañ ; *einen Krieg entfesseln*, lakaat ur brezel da darzhañ, digeriñ ur brezel.

entfesselt ag. : diroll, dirollet, dirollet naet, dichadennet, dall, dinasket, direizhet, [dispredet] diskoulert ; *entfesselt sein*, en em zisvantañ, parstrakal, trouzkrozañ, tourmantiañ, c'hoari ar vazh, ober e zen gars, c'hwistañ, bezañ diroll, bezañ dichadennet ; *der Wind ist entfesselt*, diroll eo an avel, un avel da zilostañ ar saout a zo ! ruz gant an avel ! ; *die entfesselten Elemente*, nerzhioù diroll an natur ls., nerzhioù dirollet an natur ls., nerzhioù dall an natur ls., ar peder elfenn diroll ls. ; *gegen die entfesselten Elemente kämpfen*, stourm ouzh nerzhioù dirollet an natur.

Entfesselung b. (-,en) : diroll g., dirollerezh g., tarzhidigezh b.

entfetten V.k.e. (hat entfettet) : 1. tennañ an druzoni eus, dizruzañ ; [kegin.] dilardañ ; *Därme entfetten*, dilardañ bouzelloù ; 2. [tekn.] dizruzañ ; 3. [gloan] dic'hezouriñ.

entfettend ag. : ... dizruzañ.

Entfettung b. (-,en) : 1. [tekn.] dizruzañ g. ; 2. [gloan] dic'hezouriñ g.

Entfettungskur b. (-,en) : kur gastizañ b., kur dreutaat b., kur yuniñ b., yun g.

Entfettungsmittel n. (-s,-) : [tekn.] dizruzer g.

entfeuchten V.k.e. (hat entfeuchtet) : dic'hlebiañ.

Entfeuchten n. (-s) : [tekn.] dic'hlebiañ g.

Entfeuchter g. (-s,-) : [tekn.] dic'hlebier g.

Entfeuchtung b. (-) : [tekn.] dic'hlebiañ g.

Entfieberung b. (-) : [mezeg.] digresk fo an derzhienn g., distanadur fo an derzhienn g.

entfilzen V.k.e. (hat entfilzt) : dirouestlañ, difuilhañ, diluziañ.

Entfilzer g. (-s,-) : 1. [aozad] difuilher g. [lester difuilheroù] ; 2. [krub] diluzierez b., dirouestlerez b., difuilherez b.

entflammbar ag. : tanus, entanus, flammus, tanidik, leskidik, loskus ; *leicht entflammbar, ... a grog aes an tan ennañ, helosk.*

Entflammbarkeit b. (-) : tanusted b.

entflammen V.k.e. (hat entflammt) : 1. entanañ, tanañ ; 2. *jemandes Zorn entflammen*, lakaat u.b. da gounnariañ (da fuloriñ, da loeniñ, da daeriñ, da ziodiñ), lakaat u.b. da vont e gouez (en egar, e fulor, e kounnar, en imor), lakaat u.b. da arfleuiñ, lakaat u.b. da egariñ, lakaat u.b. da follañ, lakaat u.b. da sodiñ, arfleuiñ u.b., arfleuiñ kounnar u.b., gouzeañ u.b., lakaat u.b. da vont dreist-penn, lakaat u.b. da vont er-maez eus e groc'hen, lakaat u.b. da vont diwar e gement all, lakaat tro e boned u.b., lakaat u.b. da flikañ, lakaat fulor da sevel en u.b., plantañ fulor (egar, imor, kounnar) en u.b. ; 3. [dre skeud.] birvidikaat, entanañ, birvilhañ, lakaat da dridal, lakaat da virviñ, trellatañ, lakaat berv [en u.b.], lakaat birvih [en u.b.].

V.gw. (ist entflammt) : 1. birvidikaat, entanañ, birviñ, tridal, birvilhañ ; 2. *für jemanden entflammen*, bezañ entanet e galon (bezañ e galon o virviñ) evit u.b., magañ ur garantez flam ouzh u.b., teuziñ dre ar garantez ouzh u.b., karet u.b. dibropoz, frailhañ a garantez ouzh u.b.

V.em. : **sich entflammen** (hat sich (ak.) entflammt) : 1. tajinennañ, entanañ ; 2. birvidikaat, entanañ, birviñ, tridal, birvilhañ.

Entflammen n. (-s) : entanadur g., entan g.

entflammend ag. : entanus, tanus.

entflammt ag. : entanet, gwrezus, birvidik, bervidant, dibradet, grizias.

entflechten V.k.e. (entflicht / entflechtet // entflocht / entflechete // hat entflochten) : 1. [armerzh] digartellañ, didolpañ ; 2. dirouestlañ, difuilhañ, diluziañ, diveskañ, digorvigellañ ; 3. seine Zöpfe entflechten, diblansonaañ e vlev, diblezhennañ e vlev, diblezhañ e vlev, dinac'henniñ e vlev, dinazhenniñ e vlev.

Entflechtung b. (-,en) : [armerzh] digartellañ g., didolpañ g.

entfleischen V.k.e. (hat entfleicht) : digigañ ; *Häute entfleischen*, digigañ krec'hiiñ.

Entfleischen n. (-) : digigañ g.

Entfleischmaschine b. (-,-n) : digigerez b.

Entfleischmesser n. (-s,-) : digiger g. [lester digigeriou].

entfliegen V.gw. (entflog / ist entfloegen) : achap, tec'hout, nijal kuit ; *der Vogel ist aus seinem Käfig entfloegen*, tec'het eo al labous ag e gaoued.

entfliehen V.gw. (entfloh / ist entflohen) : 1. diflipañ, difloupañ, achap, delammat, tec'hout, didec'hel, terriñ e nask, dont kuit ; *dem Tod kann niemand entfliehen*, mervel a ri iveau rak ar marv yen na espern na bras na bihan, na kozh na yaouank, na nobl na bilen, na den a iliz na den lik, hogen a zeu, didruezus ma'z eo, da zistroadañ an holl diwar an douar (Gregor) - ouzh ar marv n'eus ket a remed - mervel 'zo ret hag ouzh ar red n'eus ket a remed, nemet kouezhañ e-kreiz redek - tonket eo da bep hini mervel - louzoù 'zo ouzh pep droug, nemet ar marv a ve - rankout mervel a zo ul lezenn na c'haller ket terriñ ode warni evit mont hebiou ; *entflohener Häftling*, prizoniad dindan dec'h (war dec'h, achapet, tec'het) g., divac'had g. [lester divac'hidi], tec'had g. [lester tec'hidi], tec'her g., achaper g. ; 2. [dre skeud.] *die Zeit entflieht*, tremen a ra an amzer, treiñ a ra rod an amzer, mont a ra buan an amzer hebiou, mont a ra buan an amzer e sil hag e ber.

Entfliehen n. (-s) : tec'h g., tec'hade g., tec'hadenn b., kasadenn b., achap g.

entfließen V.gw. (entfloss / ist entflossen) : redek, berañ, deverañ, diruñh.

entflöhnen V.k.e. (hat entflöh) : dic'hwenañ.

entformen V.k.e. (hat entformt) : [tekn.] divoullañ.

Entformung b. (-,en) : [tekn.] divoulladur g., divoullañ g.

Entformungsvorrichtung b. (-,en) : divouller g. [lester divoulleriou].

entfranzisieren V.k.e. (hat entfranzisiert) : 1. dic'hallañ ; 2. [yezh.] dic'hallekat.

V.em. : **sich entfranzisieren** (hat sich (ak.) entfranzisiert) : 1. dic'hallañ ; 2. [yezh.] dic'hallekat.

Entfranzisierung b. (-) : 1. dic'hallañ g. ; 2. [yezh.] dic'hallekat.

entfremden V.k.e. (hat entfremdet) : 1. estrenaat, arallekat, disevenaduriñ, diguturañ ; *wir wurden der eigenen Sprache und Kultur entfremdet*, dallet omp bet ouzh meizherezh hor yezh hag hor sevenadur, digulturet omp bet ; 2. distreiñ eus e implij reizh ; 3. souezhañ, sebezañ, sebezenniñ, bamañ, sabatuiñ, sabaturiñ, saouzaniñ, estonañ.

V.em. : **sich entfremden** (hat sich (ak.) entfremdet) : estrenaat, pellaat.

entfremdend ag. : 1. arallekaus ; 2. souezhus, sebezuñ, bamus, estonus, sabatuus, sabaturus, saezhus, saouzanus.

Entfremdung b. (-,-en) : 1. arallekadur g., arallekaat g. ; soziale *Entfremdung*, arallekadur g., sujidgezh sokial b. ; kulturelle *Entfremdung*, digulturadur g. ; der Begriff der *Entfremdung* bei Karl Marx, meizad an arallekaat e kelennadurezh Karl Marx g., keal an arallekadur e kelennadurezh Karl Marx g. ; *Umkehrung der Entfremdung*, *Auflösung der Entfremdung*, *Aufhebung der Entfremdung*, diarallekadur g., diarallekaat g. ; 2. [dre skeud.] diseblanted b., yenadur g., digarantez b., yenijenn b.

entfrosten V.k.e. (hat entfrostet) : direviñ, diskornañ.

Entfroster g. (-s,-) : direver g., direverez b.

Entfrostung b. (-,-en) : direviñ g., direverez g.

Entfrostungsanlage b. (-,-n) : direver g., direverez b.

entführen V.k.e. (hat entführt) : 1. laerezh, skrapañ, sevel, sammañ ; jemanden entführen, skrapañ u.b., sevel u.b., sammañ u.b. ; 2. ein Flugzeug entführen, diheñchañ ur c'harr-nij, aerbreizhañ ur c'harr-nij.

Entführer g. (-s,-) : 1. skraper g. ; 2. *Flugzeugführer*, aerbreizher g.

Entführerin b. (-,-nen) : 1. skraperez b. ; 2. *Flugzeugführerin*, aerbreizherez b.

Entführung b. (-,-en) : 1. skrapadenn b., skraperezh g., skrap g., skapadeg b. ; 2. *Flugzeugführung*, aerbreizherezh g.

entgangen ag. : [dre skeud.] kollet, c'hwitet ; *entgangener Gewinn*, olgounid g., c'hwitadennoù kenwerzh ls., aferiou c'hwitet ls., droukverzh war tachenn an aferiou g., arc'hant kollet g., goustaol g.

entgasen V.k.e. (hat entgast) : [kimiezh] dic'hazañ, dizaezhañ.

Entgaser g. (-s,-) : dic'hazer g., dizaezher g.

Entgasung b. (-,-en) : [kimiezh] dic'hazañ g., dizaezhañ g.

entgegen araog. (dat.) : 1. etrezek, etramek, war-zu, trema, da-gaout, war-gaout, davet, da-vetoù, davit, war ziarbenn, a-ziarbenn da, en arbenn, en arbenn da, war arbenn, war arbenn da, war-benn hent da, penn hent da, da benn hent da, da benn an hent da, e bete u.b., da vete u.b., da-geñver ; *dir entgegen*, en arbenn dit, da'z ziarbenn, ez keñver, da'z keñver, davedout, ez pete, penn hent dit, war-benn hent dit, da benn hent dit, da benn an hent dit, da'z metoù ; *entgegen dem Uhrzeigersinn*, a-c'hourzhibz, en enep da roud nadoziou un eurier, en eskemm da vizied ur montr, en eskemm da roud nadoziou un eurier, en tu enep da roud nadoziou un eurier, en tu kontrol da roud nadoziou un eurier ; 2. [dre heñvel.] a-enep, en eskemm da, en tu kontrol da ; *entgegen jedem gesunden Menschenverstand*, a-enep d'ar skiant-vat krenn-ha-krenn ; *dem Strom entgegen*, a-enep red an dour ; *sich entgegen der Sonne drehen*, treñ en eskemm d'an Heol, treñ en tu kontrol d'an Heol ; 3. [dre skeud.] *dem steht nichts entgegen*, n'eus prezenn ebet da stagañ ouzh kement-se, ne vo kavet abeg ebet en dra-se, n'eus netra da lavaret a-enep an dra-se ; 4. a-enep da, en desped da, e-treuzarbenn da, daoust da ; *entgegen meinem Befehl*, daoust da'm urzh kontrol ; *dem entgegen muss festgestellt werden* ..., a-enep da gement-se e vez merzet ..., e-treuzarbenn d'an dra-se ne c'haller ket chom hep merzout ...

entgegenarbeiten V.gw. (+dat.) (hat entgegengearbeitet) : mont a-enep, spiriñ ouzh, kaeañ ouzh, kas a-enep, talañ ouzh, diarbenn, kontroliañ, pennañ ouzh, stourm ouzh, ober an harp ouzh, harpañ ouzh, harpañ a-enep, kiañ ouzh, c'hoari ouzh, skoilhañ, enebiñ ouzh, mont en avel da, arbennañ.

entgegenbringen V.k.e. (brachte entgegen / hat entgegengebracht) : 1. kas, degas ; 2. [dre skeud.] diskouez, magañ, dougen ; jemandem *Wohlwollen entgegenbringen*, ober brav d'u.b., mont brav d'u.b., ober flourig d'u.b., mont dre gaer d'u.b., mont dre gaer gant u.b., mont dre du d'u.b., mont

dre du gant u.b., ober chalantiz d'u.b., lakaat u.b. da goñfortiñ, cherisañ u.b., bezañ hegarat e-keñver (ouzh) u.b., bezañ karadek e-keñver ub, kaout kalon vat en andred u.b., dougen karantez d'u.b. (Gregor) ; jemandem Vertrauen entgegenbringen, magañ fiziañs en u.b., lakaat fiziañs en u.b., kaout fiziañs en u.b. ; jemandem große Dankbarkeit entgegenbringen, kaout kement-se a anaoudegezh ouzh u.b., magañ anaoudegezh vrás e-keñver u.b. ; er bringt ihm keinerlei Achtung entgegen, n'en deus tamm istim evitañ ; etwas (dat.) Interesse entgegenbringen, teuler pled d'udb, ober fed ouzh udb, ober van ouzh udb ; etwas (dat.) starkes Interesse entgegenbringen, diskouez deur ouzh udb, bezañ dedennet (deuriet, plijet, troet, dudiet, atapiet) gant udb, bezañ ampl d'udb, bezañ ampl war udb, plijout udb d'an-unan, bourrañ udb, bourrañ gant udb, bourrañ ag udb, kaout deur ouzh udb, kemer deur gant udb, lakaat e stumm gant udb, kemer dudi gant udb.

entgegeneilen V.gw. (+dat.) (ist entgegengeeilt) : jemandem entgegeneilen, redek en arbenn d'u.b., redek en arbenn u.b., redek da gej ouzh u.b., redek da ziarbenn u.b., redek a-ziarbenn d'u.b., mont d'ar red da ziambroug u.b., mont d'ar red war-benn hent d'u.b., redek penn hent d'u.b., redek da benn hent d'u.b., redek da benn an hent d'u.b., mont d'ar red war arbenn u.b., redek war arbenn d'u.b., redek war-du u.b., redek da-vetoù u.b., redek davet u.b., deredek da vete u.b., dec'haloupat da-gaout u.b., delammat da-gaout u.b.

entgegenfahren V.gw. (+dat.) (fährt entgegen / fuhr entgegen / ist entgegengefahren) : jemandem entgegenfahren, mont en arbenn u.b., mont en arbenn d'u.b., mont da gej ouzh u.b., mont da ziarbenn u.b., mont a-ziarbenn d'u.b., mont da ziambroug u.b., mont da ziaraogiñ u.b., mont penn hent d'u.b., mont war-benn hent d'u.b., mont da benn hent d'u.b., mont da benn an hent d'u.b., mont war arbenn d'u.b., mont war arbenn u.b., dont war-du u.b., mont da-vetoù u.b., mont davet u.b., mont davit udb/u.b., mont e bete u.b., mont da vete u.b., dont en arbenn ub, dont e gwarantou ub, dont e gwarant ub, dont d'u.b., dont da gej ouzh u.b., dont war-du u.b., dont e bete u.b., dont da vete u.b., dont da-vetoù u.b., dont davet u.b., dont da ziambroug u.b.

entgegengehen V.gw. (+dat.) (ging entgegen / ist entgegengegangen) : mont da-gaout, mont war-gaout, mont war-zu, mont etrezek, mont en arbenn, mont en arbenn da, mont war arbenn, mont war arbenn da, mont da gej ouzh, mont da ziarbenn, mont war ziarbenn, mont a-ziarbenn da, mont da ziambroug, mont da ziaraogiñ, mont penn hent da, mont war-benn hent da, mont da benn hent da, mont da benn an hent da, mont war-du, mont e bete u.b., mont da vete u.b., mont da-vetoù, mont davet ; seinem Untergang entgegengehen, mont e drouiziwezh, mont war ziskar, mont war e ziskar, mont war e gement all, bezañ war e ziskar, mont d'ar bern, mont d'ar baz, bezañ e stal o vont da stalig hag e stalig da netra, kas e stal da stalig, mont e vleud da vrenn, treñ e stal da stalig, bezañ war ziribin, dizeriañ, tennañ d'e fin (Gregor), tennañ d'ur gwall fin, mont da goll (da beurgoll, d'an argoll, da get, da netra, war netra, war e benn, da vann, da hesk, d'an hesk, da droadañ, da fall, war fallaat), dont a-dreñv, treñ da fall, mont da neuz, mont da skos, mont e skuilh hag e ber, mont e blouz da ludu, mont ar ribotadenn da fall, koazhañ, ober e goazh, teuskaat, teuskiñ, gwastañ, islonkañ, bezañ war e veskelloù, bezañ gant e veskelloù, tennañ e viskilli, bezañ war e dalarou, bezañ gant e dalarou, bezañ oc'h ober e dalarou ; seinem Ende entgegengehen, bezañ tost echu, tennañ d'e fin, bezañ erru pare c'hraet, bezañ erru pare echu.

entgegengerichtet ag. : kontrol, eneptuet, enebet, rekin, enep ; [fizik] *entgegengerichtete Kraft*, nerzh herzel g.

entgegengesetzt ag. : rekin, rekin an eil d'egile, enebek, enep, kontrol, eneptuet, gin, tu-ouzh-tu, kenniñvel, kevenep, ragenep ; *entgegengesetzte Pole*, bleinoù ragenep ls. ; *im entgegengesetzten Falle*, peotramant, anez, e-giz-all, e-mod-all, mod-all, anez da se, a-hend-all, panevez-se, panevet kement-se ; *gerade entgegengesetzt*, rekin an eil d'egile, gin-ouzh-gin, a-dal an eil d'egile, keñver-ha-keñver, keñver-ouzh-keñver, a-enep groñs an eil d'egile ; *diametral entgegengesetzt*, a) [ster rik, mat.] ragenep a-dreuzskiz ; b) [dre skeudenn.] enebet penn da benn, gin-ouzh-gin, a-enep-kaer an eil d'egile, krennenebet, kontrol-rik an eil d'egile, kontrol-bev an eil d'egile / *kein-e-kein / gin-e-gin* (Gregor) ; *sie sind entgegengesetzter Meinung*, n'int ket tamm ebet eus ar memes aviz, n'emaint ket a-du an eil gant egile, pep hini en deus e soñj, n'emaint ket en ur soñj war an dra-se, n'emaint ket er memes soñj war an dra-se, ne welont ket an traou dre an hevelep lomber ; *sie sind politisch entgegengesetzter Meinung*, ned int ket tamm ebet eus an hevelep liv politikel ; *entgegengesetzte Meinung*, ali kontrol g., ali enep g. ; *die entgegengesetzte Meinung vertreten*, mont a-enep ur mennozh ; *in die entgegengesetzte Richtung gehen*, mont a-vestu, mont etrezek an tu enep, mont war an tu gin ; *Neuseeland befindet sich auf der Spanien entgegengesetzten Seite des Globus*, emañ Zeland-Nevez en eilpennvan da Vro-Spagn ; *entgegengesetzte Isometrie*, keitventadur leiel g. ; [bred.] *entgegengesetzte Triebe*, luzadoù kenniñvel ls. ; [mat.] *entgegengesetzte Winkel*, kornioù ragenep ls. ; *zwei Vektoren mit gleicher Richtung haben entweder gleiche oder entgegengesetzte Orientierung*, div sturiadell gant an hevelep roud a zo dezho pe an hevelep tu pe daou du enep. ; [fizik] *Kraft, deren Richtung der Bewegungsrichtung entgegengesetzt ist*, nerzh herzel g.

entgegenhalten V.k.e. (hält entgegen / hielt entgegen / hat entgegenhalten) : 1. astenn, kinnig ; 2. eigeriañ, enebiñ, arbenniñ, arc'hiñ, eneplavaret.

Entgegenhaltung b. (-,-en) : enebadenn b., arbennadenn b.

entgegenhandeln V.gw. (+dat.) (hat entgegengehandelt) : tremen dreist, terriñ, mont a-enep, disentñ ouzh.

entgegenharren V.gw. (+dat.) (hat entgegengeharrt) : *jemandem entgegenharren / etwas (dat.) entgegenharren*, kaout hiraezh da welet [u.b. / udb], kaout mall-mall da welet [u.b. / udb], kaout hirnezh o c'hortoz [u.b. / udb], skuizañ o c'chedal [u.b. / udb], bezañ despailh (mall) bras gant an-unan gwelet [u.b. / udb].

entgegenjauchzen V.gw. (+dat.) (hat entgegengejauchzt) / **entgegenjubeln** V.gw. (+dat.) (hat entgegengejubelt) : *jemandem entgegenjauchzen, jemandem entgegenjubeln*, degemer gant youc'hadennoù a levenez.

entgegenkommen V.gw. (+dat.) (kam entgegen / ist entgegengekommen) : 1. *jemandem entgegenkommen*, dont en arbenn ub, dont e gwarantou ub, dont e gwarant ub, dont d'u.b., dont da gej ouzh u.b., mont a-benn-hent d'u.b., mont a-benn d'u.b., mont en arbenn d'u.b., mont àr arbenn u.b., mont da-geñver u.b., mont davet (etrezek, war-zu, war-du, da-gaout, war-gaout, etramek) u.b., mont penn hent d'u.b., mont war-benn hent u.b., mont war-benn hent d'u.b., mont da benn hent d'u.b., mont da benn an hent d'u.b., mont da ziaraogiñ u.b., mont en arbenn d'u.b., mont en arbenn u.b., mont da arbenn u.b., mont da ziarbenn u.b., mont a-ziarbenn d'u.b., mont war-ziarbenn u.b., mont da ziambroug u.b., dont da ziambroug u.b., mont a-ziambroug d'u.b., mont war arbenn u.b., mont war arbenn d'u.b., dont war-du u.b., dont e bete u.b.,

dont da vete u.b., dont da-vetoù u.b., dont davet u.b., mont e-keñver u.b., mont da-geñver u.b. ; *er wird uns entgegenkommen*, dont a raio d'hon arbenn, dont a raio d'hon diarbenn, dont a raio da gej ouzhomp, dont a raio d'hon diambroug, dont a raio a-ziambroug deomp, dont a raio war benn hent deomp, dont a raio war-du enomp, dont a raio war hon tu, dont a raio d'hor metoù, dont a raio davedomp, dont a raio a-ziarbenn d'hon degemer ; 2. [dre skeud.] *jemandem freundlich entgegenkommen*, bezañ servijus (hegarat, karadek, grasius) e-keñver u.b., bezañ hegarat (ouzh u.b.) ; *auf halbem Wege entgegenkommen*, teurel dour en e laezh, ameniñ, soublañ un tammig, plegañ e santimant un tammig, digrizañ un tammig, plegañ tamm-pe-damm, ober kammedou war-zu ar gevrenn enep ; 3. *jemandes Wünschen entgegenkommen*, reiñ (seveniñ) e c'hoant d'u.b., reiñ pep tra d'u.b. diouzh e c'hoant, terriñ e c'hoant d'u.b., seveniñ c'hoant u.b., dic'hoantañ u.b., bastañ da c'hoant u.b., reiñ e c'houlenn d'u.b., reiñ e vennad d'u.b., seveniñ goulenn u.b., ober e ziviz ouzh u.b., [dre fent] reiñ e zic'hoant d'u.b.

Entgegenkommen n. (-s) : 1. hegarated b., servijuster b., servijusted b., arbennegerezh g., braventez b., madelezh b., madelezusted b., karantegezh b., karantelezh b., karadegezh b. ; 2. goulezadenn b. ; 3. [bred.] deblegusted b. ; *somatisches Entgegenkommen*, deblegusted kreudel b.

entgegenkommend ag. : *entgegenkommend sein*, bezañ servijus (hegarat, karadek, karantezus, karantek, skorus, sikourus, skoazellus, prest da sikour, jentil, c'hwek, hegar, amc'hraus, sichant, sev, bourrus, dizrouk, doñv, kuñv, soubl, soupl, grasius, madelezhus), bezañ un den a emglev, tremen diouzh ar re all, bezañ un den aes ober gantañ (outañ), bezañ un den aes en em ober gantañ ; *bei der Erbteilung war ich sehr entgegenkommend*, soupl e oan bet pa oa bet ar rann.

Adv. : gant karadegezh, gant karantegezh, gant servijusted, gant hegerated, gant madelezh, grasius, ent-grasius.

entgegenkommenderweise Adv. gant karadegezh, gant karantegezh, gant servijusted, gant hegerated, gant madelezh, grasius, ent-grasius.

entgegenlaufen V.gw. (+dat.) (läuft entgegen / lief entgegen / ist entgegengelaufen) : *jemandem entgegenlaufen*, redek en arbenn d'u.b., redek en arbenn u.b., redek da gej ouzh u.b., redek da ziarbenn u.b., redek a-ziarbenn d'u.b., mont d'ar red da ziambroug u.b., redek penn hent d'u.b., redek war-benn hent d'u.b., redek da benn hent d'u.b., redek da benn an hent d'u.b., mont d'ar red war-arbenn u.b., redek war-du u.b., redek da-vetoù u.b., redek davet u.b., deredek da vete u.b., delammat da-gaout u.b., dec'haloupat da-gaout u.b., redek e-keñver u.b., redek da-geñver u.b.

Entgegennahme b. (-,-n) : kemeridigezh b., degemeridigezh b.

entgegennehmen V.k.e. (nimmt entgegen / nahm entgegen / hat entgegengenommen) : kemer, degemer ; *eine Zahlung entgegennehmen*, enkefañ ur paemant ; *einen Anruf entgegennehmen*, diskregiñ ar pellgomzer ; *einen Bericht entgegennehmen*, selaou ur rentañ-kont.

entgegenpeitschen V.gw. (+dat.) [verb-skoazellañ sein pe haben] : ist entgegenpeitscht / hat entgegengepeitscht] : [glav, avel] c'hwistañ, foetañ, troc'hañ, kregiñ, bezañ rip, bezañ lemm, bezañ put, bezañ garv, bezañ c'herv, bezañ binimus ; *der Wind peitscht mir entgegen*, an avel a droc'h, an avel a grog, c'hwistañ a ra an avel, rip (lemm, put, garv, c'herv, treut, krisz, sklas, binimus, trenk) eo an avel, flemmañ a ra an avel ; *am Gipfel peitschen mir Wolken heftig entgegen*, bagadou koabr a c'hwist en-dro din war beg ar menez.

entgegenreden V.gw. (+dat.) (hat entgegengeredet) : dislavaret, kontroliañ, enebiñ ouzh.

entgegenschlagen V.gw. (+dat.) (schlägt entgegen / schlug entgegen / ist entgegengeschlagen) : 1. arsalhañ, argadiñ, tagañ ; 2. kalter Wind schlug uns (dat) entgegen, an avel a droc'he, an avel a groge, c'hwiſtañ (foetañ, troc'hañ, kregiñ) a rae an avel, rip (lemm, put, garv, c'hwerv, treut, kriz, sklas, binimus, trenk) e oa an avel, flemmañ a rae an avel.

entgegenschleudern V.k.e. (hat entgegengeschleudert) : teurel, bannañ, stlepel, talmañ, distrinkañ, strinkañ, stropañ, delazhiñ, skeiñ, strapañ, torimellat, disvantaañ, foeltrañ, flistrañ, foetañ, lansañ, rual ; jemandem einen Hagel von Beleidigungen entgegenschleudern, foulhezañ u.b. a salmennou, troc'hañ hujaotoù gant u.b., bleiziñ u.b., reiñ anvioù d'u.b., huchal leou-Doue war u.b., teuler ar seizh anv divalav war u.b., ober ar seizh seurt gant u.b., ober a bep seurt anvioù gant u.b., leuskel leoù spontus gant u.b., krial war-lerc'h u.b., tagañ u.b., kunujañ u.b., diskargañ ur regennad ledouedoù (ur regennad mallozhennou, un aridennad jarneou, ur steud kunujennou, ur riblennad ledouedoù, ur riblennad sakreou, ul las kunujennou) war u.b., delazhiñ ul las kunujennou taer war u.b., lezel mallozhioù war u.b., lezel mallozhioù gant u.b., skeiñ kunujennou gant u.b., skeiñ gwaleñnadoù gant u.b., skeiñ gwaleñnadoù war u.b., kanañ salmennou d'u.b., kunujennañ u.b., kanañ pouilh d'u.b., pouilhañ u.b., leuskel kunujennou ouzh u.b., dornañ a-enep u.b., ober kant ha kant dismegañs d'u.b. (Gregor).

entgegensehen V.gw. (+dat.) (sieht entgegen / sah entgegen / hat entgegengesehen) : gortoz, gedal, esperout ; einer günstigen Antwort entgegensehend, en engortoz kaout hoc'h asant, en engortoz d'hoc'h asant, e ged da gaout hoc'h asant, war c'hortoz eus hoc'h asant, en esper eus (e gortoz ag) hoc'h asant (Gregor).

entgegensembar ag. : einer Sache (dat.) entgegensembar, enebadus ouzh udb ; einer Sache (dat.) nicht entgegensembar, anenebadus ouzh udb.

Entgegensembarkeit b. (-) : enebadust b.

entgegensemzen V.k.e. (hat entgegengesetzt) : 1. enebiñ, lakaat keñver-ha-keñver, lakaat tal-ouzh-tal ; 2. jemandem Widerstand entgegensemzen, rebarbiñ ouzh u.b., chom hep plegañ da youl u.b., na sujañ d'u.b., ober brezel d'u.b., stourm ouzh u.b., ober an harp ouzh u.b., harpañ ouzh u.b., enep u.b., na stouiñ e dal dirak u.b., talañ ouzh u.b., mont a-benn-kaer d'u.b., ober pezh d'u.b., ober ouzh u.b., derc'hel meiz ouzh u.b., derc'hel penn d'u.b., derc'hel penn ouzh u.b., rentañ penn ouzh u.b., ober penn d'u.b., pennekaat ouzh u.b., pennañ ouzh u.b., pennañ d'u.b., daeañ (faeañ, dichekal, hegal) u.b., en em aroziñ ouzh u.b., em glask ouzh u.b., klask penn ouzh u.b., mont a-benn d'u.b., reiñ fas d'u.b., diarbenn u.b., arbenniñ ouzh u.b., herzel ouzh u.b., ober beskelloù e-kreiz park u.b. ; 3. [yehz.] entgegensemzendes Bindewort, kevarzhell c'hourzel b., stagell gevenebiñ b.

V.em. : sich entgegensemzen (hat sich (ak.) entgegengesetzt) : sich jemandem entgegensemzen, enebiñ ouzh u.b., sevel a-enep u.b., spiriñ ouzh u.b., kaeañ ouzh u.b., lammat war seulioù u.b., kas a-enep u.b., ober ouzh u.b., derc'hel penn d'u.b., derc'hel penn ouzh u.b., rentañ penn ouzh u.b., talañ ouzh u.b., reiñ fas d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., reiñ koad a-benn d'u.b., mont a-benn d'u.b., herzel ouzh u.b., pennañ ouzh u.b., diarbenn, mont war ziarbenn, ober penn da, mont en arbenn da, mont a-ziarbenn da, mont penn hent da, mont war-benn hent da, mont da benn hent da, mont da benn an hent da, mont da gej ouzh ; dem Feinde entgegentreten, rentañ penn ouzh e enebourien, talañ ouzh (arbenniñ ouzh, delc'her penn ouzh, pennañ ouzh, diarbenn, mont war ziarbenn) an enebourien, pennañ d'an enebourien, ober penn d'an enebourien, mont en arbenn (a-ziarbenn) d'an enebourien, mont da gej ouzh an enebourien, argadiñ an enebourien, mont a-benn d'an enebourien ; 2. [dre astenn.] einem Nachteil entgegentreten, paraat ouzh un diemsav.

entgegenstehen V.gw. (+dat.) (stand entgegen / hat entgegengestanden) : enebiñ ouzh, sevel a-enep, spiriñ ouzh,

aeañ ouzh, kas a-enep, derc'hel penn da, derc'hel penn ouzh, rentañ penn ouzh, talañ ouzh, reiñ fas da, reiñ bec'h da, herzel ouzh, derc'hel ouzh, ober ouzh, ober penn ouzh, pennañ ouzh, stourm ouzh, ober an harp ouzh, harpañ ouzh, harpañ a-enep, c'hoari ouzh, skoilhañ ; dem steht nichts entgegen, n'eus drezzenn ebet da stagañ ouzh kement-se, ne vo kavet abeg ebet en dra-se, n'eus netra da lavaret a-enep an dra-se.

entgegenstellen V.k.e. (hat entgegengestellt) : enebiñ, lakaat keñver-ha-keñver, lakaat tal-ouzh-tal.

V.em. : sich entgegenstellen (hat sich (ak.) entgegengestellt) : sich jemandem entgegenstellen, enebiñ ouzh u.b., sevel a-enep u.b., mont a-benn d'u.b., spiriñ ouzh u.b., kaeañ ouzh u.b., lammat war seulioù u.b., kas a-enep u.b., reiñ dao d'u.b., ober ouzh u.b., derc'hel ouzh u.b., derc'hel penn d'u.b., derc'hel penn ouzh u.b., rentañ penn ouzh u.b., talañ ouzh u.b., reiñ fas d'u.b., reiñ koad a-benn d'u.b., mont a-benn d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., herzel ouzh u.b., pennañ ouzh u.b., pennañ d'u.b., stourm ouzh u.b., ober an harp ouzh u.b., harpañ ouzh u.b., harpañ a-enep u.b., ober ouzh u.b., ober penn ouzh u.b., c'hoari ouzh u.b., ober beskelloù e-kreiz park u.b.

entgegenstrecken V.k.e. (hat entgegengestreckt) : astenn ; jemandem die Hand entgegenstrecken, astenn e zorn d'u.b. ; jemandem die Arme entgegenstrecken, astenn e zivrec'h a-du gant u.b.

entgegentreiben V.gw. (+dat.) (trieb entgegen / ist entgegentrieben) : etwas (dat.) entgegentreiben, a) bezañ bountet gant an avel ha kas ar mor war-zu udb ; b) [dre skeud.] mont war-zu udb, mont etrezek udb, mont etramek udb, kerzhet etramek udb, mont davit udb, mont da-geñver udb, mont e-keñver udb, mont war-gaout udb, mont da-gaout udb, tennañ d'udb, tennañ war-du udb, skeiñ etrezek udb, skeiñ war-du udb, ober hent etrezek udb, mont a-benn d'udb, durc'haat d'udb, durc'haat ouzh udb ; der Katastrofe entgegentreiben, en em goll, mont da goll, mont da beurgoll, mont d'an argoll, mont d'ar bern, mont da wallfin, mont e drouziwezh, bezañ war an hent a gas da zrouziwezh, mont war e gement all, mont e blouz da ludu, mont d'e gollidigezh, mont d'ar baz a-ruilhou hag a-lammou bras, treiñ fall an traou gant an-unan, kas e stal da stalig hag e stalig da netra, mont e vleud da vrenn, kas e stal e skuih hag e ber, kas e stal d'an dour, mont war e benn, mont e soc'h da vinaoued, kerzhet en hent ar gollidigezh (Gregor).

entgegentreten V.gw. (+dat.) (tritt entgegen / trat entgegen / ist entgegengetreten) : 1. mont a-benn da, c'hoari ouzh, rentañ penn ouzh, talañ ouzh, arbenniñ ouzh, delc'her penn ouzh, pennañ ouzh, diarbenn, mont war ziarbenn, ober penn da, mont en arbenn da, mont a-ziarbenn da, mont penn hent da, mont war-benn hent da, mont da benn hent da, mont da benn an hent da, mont da gej ouzh ; dem Feinde entgegentreten, rentañ penn ouzh e enebourien, talañ ouzh (arbenniñ ouzh, delc'her penn ouzh, pennañ ouzh, diarbenn, mont war ziarbenn) an enebourien, pennañ d'an enebourien, ober penn d'an enebourien, mont en arbenn (a-ziarbenn) d'an enebourien, mont da gej ouzh an enebourien, argadiñ an enebourien, mont a-benn d'an enebourien ; 2. [dre astenn.] einem Nachteil entgegentreten, paraat ouzh un diemsav.

entgegenwirken V.gw. (+dat.) (hat entgegengewirkt) : mont a-enep, spiriñ ouzh, kaeañ ouzh, kas a-enep, talañ ouzh, diarbenn, kontroliañ, stourm ouzh, kiañ ouzh, reiñ koad a-benn da, c'hoari ouzh, mont a-benn da ; dem explosionsartigen Bevölkerungszuwachs durch Geburtenkontrolle entgegenwirken, reoliñ ar genel evit herzel ouzh neridigezh an dud, bevennañ ar genel evit herzel ouzh tarzhidigezh ar

boblañs., reoliñ ar genel evit herzel ouzh kresk trumm ar boblañs ; der *Wahrheitsfindung entgegenwirken*, mirout ouzh diskuliadur ar wirionez.

entgegnen V.k.e. (hat entgegnet) : eilgeriañ, respont, distreiñ.
Entgegnung b. (-,en) : eilger g., eilgeriad g., eilgeriadenn b., respont g. ; *das ist keine stichhaltige Entgegnung*, an arguzenn-se ne dalv ket, an arguzenn-se ne splet ket, gwall gamm (dijaoj, digompez, amzere, toull, dissol, treuzenep) eo an arguzenn-se, an arguzenn-se ne bar ket, diwar-goust un neudenn eo an arguzenn-se.

entgehen V.gw. (+dat.) (entging / ist entgangen) : 1. diankañ, tec'hout, dilammat, diflipañ ; *ihm entgeht nichts*, ne dremen seurt hebiou dezhañ, e lagad a wel pep tra, e lagad a bled ouzh pep tra, ul lagad en deus war bep tra, n'emañ ket e zaoulagad o rodellat en e c'hadell ; *man kann seinem Sckicksal nicht entgehen*, pep hini e vez lakaet e blanedenn dezhañ - dirak e donkad ne c'hell ket an den achap - pep hini e vez merket e blanedenn dezhañ - pep hini en deus e sort-tonket eo e avantur da bep unan - da bep re e eur - an hini a zo tonket dezhañ mont gant ar bleiz, a yelo sur, en noz pe en deiz - pep den en deus e blanedenn merket ; *dem Tode entgehen*, diflipañ a-dre zaouarn an Ankou, bezañ bet darbet d'an-unan koll ar vuhez (*dezhañ koll e vuhez, dezhi koll he buhez h.a.*), bezañ bet damdost d'an-unan koll ar vuhez (*dezhañ koll e vuhez, dezhi koll he buhez h.a.*), bezañ bet tost-kaer d'an-unan koll ar vuhez (*dezhañ koll e vuhez, dezhi koll he buhez h.a.*), bezañ bet dare (hogozik) d'an-unan marvel, bezañ bet tost d'an-unan koll ar vuhez (*dezhañ koll e vuhez, dezhi koll he buhez h.a.*), bezañ tredemarzh ne oa lazhet ; *ich bin knapp dem Tod entgangen, ich bin mit knapper Not dem Tod entgangen*, bez e oan bet war an termen diwezhañ, prestik e oan bet da vovel, tost-kaer e oan bet mont da goll ; *er ist mit knapper Not dem Galgen entgangen*, dare eo bet dezhañ bezañ krouget, darbet eo bet dezhañ bezañ krouget, tost-kaer eo bet dezhañ bezañ krouget, war-hed un netra e vije bet krouget ; *einer Gefahr entgehen*, tec'hout diouzh un dañjer, diankañ diouzh un dañjer, dilammat dreist un dañjer ; *es ist mir nicht entgangen, dass ...*, n'on ket chomet hep merzout e ... ; *kein Wort vom Gespräch entgehen lassen*, na lezel ger ebet da gouezhañ war an douar, na lezel ger ebet da vont e moged, na goll ur c'hiñsenn eus ar gaoz, na goll ur c'heuz eus ar gaoz, reiñ steud d'ar gaoz, selaou gant steud ; *diese Worte waren mir nicht entgangen*, n'em boa ket lezet ar gomz-se da gouezhañ war an douar, n'em boa ket lezet ar gomz-se da vont e moged ; *sich eine Gelegenheit nicht entgehen lassen*, na vankout d'e grog, na c'hwitañ war e grog, na goll an tu d'ober udb, pegañ war un dro-vat, kemer tro eus un degouezh kaer, kemer e dro eus un degouezh kaer, mataat eus un dro-vat, en em vataat eus un dro-vat, emvataat eus un dro vat, tennañ akuit eus un dro-vat, kemer tu d'ober udb, kemer e dro evit ober udb, malañ diouzh an dour, kavout e grog, kavout lañs, kavout an tu, tennañ e vad eus un degouezh (un dro-vat) bennak, ober e c'hounid eus un degouezh bennak, ober e c'hounidegezh eus un dro-vat bennak, en em gavout gwell eus un degouezh bennak, en em gavout mat eus un dro bennak ; *sich eine Gelegenheit entgehen lassen*, mankout d'e grog, c'hwitañ war e grog, lakaat e zorn en e zisheol, kac'hat war an annev, ober flagas, koll an tu ; *er lässt sich nichts entgehen*, ne vez dirannet eus seurt ebet gant den, ober (c'hoari) a ra anezhi, emañ atav o kas warnezi ; *jemandem entgehen*, en em ziframmañ a-dre zaouarn u.b., en em ziframmañ diouzh tre daouarn u.b., en em zispegañ diouzh u.b., achap digant u.b., achap ouzh u.b., tec'hel kuit digant u.b., diflipañ a-dre daouarn u.b. ; 2. [dre skeud.] *entgangener Gewinn*, c'hwitadennou

kenwerzh ls., aferiou c'hwitet ls., droukverzh war tachenn an aferiou g., arc'hant kollet g.

entgeistert ag. : abaf, badaouet, baduellet, sabatuet, sabaturet, saouzanet, alvaonet, pennveudet, motet, skoelfet, skeltr, skoelf, diskelfet, dilavar, divouezh, digomz, mik, mut, amlavar, simut, skodeget, stouvet, treboulet, trejeboulet, daoubennet, dineuz, divarc'het, diskaret, stravaget, stonket.

Entgeisterung b. (-) : trelaterezh g., trefu g., alvaonerezh g., saouzan g., saouzanegezh b., diozellerezh g.

Entgelt g./n. (-s) : gopr-dic'haou g., digoll g., dic'haou g., dic'haouenn b., dic'haouadur g., dic'haouadenn b., restaolerezh ar frejoù g., divizaouañ g., gopr g., gopradur g., pae g., bonteñ b., eskommad g., garedon g./b. ; *gegen Entgelt*, evit ur gopr, gant paean, war-bouez arc'hant ; *ohne Entgelt*, evit netra, hep gounit netra, dibae, dic'hopr, evit ur bennozh Doue ; *gegen Entgelt*, war-bouez arc'hant.

entgelten V.k.e. (entgilt / entgalt / hat entgolten) : digoll, dic'haouiñ (u.b. eus udb), paean, dedalvezout, garedonañ ; *jemanden etwas entgelten lassen*, lakaat u.b. da zougen ar boan dleet d'e vank (Gregor), lakaat u.b. da c'houzañ evit un dismagañs bennak, talvezout udb d'u.b., paean un dismagañs bennak d'u.b. ; *er soll es mir entgelten*, m'en talvezo dezhañ, en em zigoll a rin warnañ, koustañ a ray ker dezhañ, koustañ a ray ker d'e lêr, an distro am bo, fall-daonet e vo ar geusteurenn evitañ, n'eo ket graet an dra-se da vanac'h, nebaon ! n'eo ket d'ur manac'h eo en deus graet an droug-se ! me a lardo e billig dezhañ ! staotet he deus ar c'havr en e lavreg !

entgesellschaftlichen V.k.e. (hat entgesellschaftlich) : digevredikaat.

Entgesellschaftlichung b. (-,en) : digevredikaat g.

Entgewerkschaftung b. (-) : dic'hweluniadiñ g.

entgiften V.k.e. (hat entgiffet) : 1. [endro] puraat, disaotrañ ; 2. [mezeg.] digontammiñ, dizrammañ, divinimañ, dibistriañ.

Entgiftung b. (-,en) : 1. [endro] puradur g., disaotradur g. ; 2. [mezeg.] digontammiñ g., dizrammañ g., divinim g., dibistriadur g., dibistriañ g.

entglänzen V.k.e. (hat entglänzt) : [tekn.] dilufrañ.

Entglänzen n. (-s) : [tekn.] dilufradur g., dilufrañ g.

entglasen V.k.e. (hat entglast) : [tekn., kimiez] diwerelañ.

Entglasung b. (-,en) : [tekn., kimiez] diwereladur g., diwerelañ g.

entgleisen V.gw. (ist entgleist) : 1. diroudennañ, mont er-maez eus e roudou ; 2. sprachlich entgleisen, mont re bell gant e gomzou.

Entgleisung b. (-,en) : 1. diroudennadur g., diroudennañ g. ; 2. [dre skeud.] fazienn b., mank g., mankadenn b., faot g., direolamant g.

entgleiten V.gw. (dat.) (entglitt / ist entglitten) : 1. kouezhañ, difloupañ, diflipañ, disruzañ ; der *Hand entgleiten*, kouezhañ (diflipañ) diouzh an dorn ; *das Buch entglitt ihm*, kouezhañ a reas al levr diouzh e zorn, diflipañ a reas al levr diouzh e zorn ; *der Krug entglitt ihm*, kouezhet e oa ar piched eus e zaouarn, kouezhet e oa ar piched eus etre e zaouarn ; *der Aal ist mir aus den Händen entglitten*, sinklet eo bet ar silienn eus etre va daouarn, diflipet e oa ar silienn a-dre va daouarn, en em riklet eo bet ar silienn a-dre va daouarn, diflipet e oa ar silienn diganin, en em ziframmañ a reas ar silienn a-dre va daouarn, va bizied a rampas diwar ar silienn ; 2. diflipañ, riklañ, disruzañ, rampañ, dirampañ, lamprañ, tec'hel diwar an hent, rampañ diwar an hent, riklañ diwar an hent, ruzañ diwar an hent.

entglommen V.gw. (entglomm / ist entglommen) : entaniñ goustadik, ruziañ.

entglühen V.gw. (ist entglüht) : 1. flammañ, flamminañ, entaniñ ; 2. [dre skeud.] birvidikaat, entanañ, birviñ, tridal, birvilhañ.

entgolden V.k.e. (hat entgoldet) : dizalaouriñ, dizaouriñ ; zum Entgolden kommen, dizalaouriñ, dizaouriñ.

Entgolden n. (-s) : dizalaouriñ g., dizaouriñ g.

entgoldet ag. : dizalaouret, dizaouret.

Entgoldung b. (-) : dizalaouriñ g., dizaouriñ g.

entgöttern V.k.e. (hat entgöttert) : forc'hiñ diouzh e zoueed.

entgraten V.k.e. (hat entgratet) : [tekn.] divarvañ, divarvenniñ.

Entgraten n. (-s) : [tekn.] divarvañ g., divarvadur g., divarvenniñ g.

entgräten V.k.e. (hat entgrätet) : dizreinañ ; einen Fisch durch den Rücken entgräten, dizreinañ ur pesk dre e gein.

Entgratmaschine b. (-,-n) : [tekn.] divarverez b.

Entgratschrott g. (-s) : [tekn.] divarvaduriò ls.

Entgratwerkzeug n. (-s,-e) : [tekn.] divarver g.

entgrenzen V.k.e. (hat entgrenzt) : divevennañ, dic'hennadañ.

Entgrenzung b. (-,en) : divevennañ g., dic'hennadiñ g.

entgummieren V.k.e. (hat entgummiert) : [tekn.] digaoutchougañ, dic'homañ, dibegañ.

entgürten V.k.e. (hat entgürtet) : dic'hourizañ.

enthaaren V.k.e. (hat enthaart) : 1. divleviñ, disleviñ, dibaniñ ; 2. [meginerez] divourellañ, divleviñ ; Felle enthaaren, divourellañ krec'hin, divleviñ krec'hin ; 3. [kroc'hen maout] dic'hloanañ ; 4. direunañ.

enthaarend ag. : disvlevus, ... disleviñ.

Enthaarung b. (-,en) : 1. divleviñ g., dislevadur g. ; 2. [tekn.] divourellañ g. ; 3. [kroc'hen maout] dic'hloanañ g.

Enthaarungscreme b. (-,s) : traet disleviñ g., koavon disleviñ g.

Enthaarungsmittel n. (-s,-) : danvez disleviñ g.

Enthalpie b. (-) : [fizik, hin] entalpiezh b. ; ionisierungsenthalpie, gremm ionatañ g.

enthalpisch ag. : [fizik, hin] entalpiezheł.

enthalten¹ V.k.e. (enthält / enthielt / hat enthalten) : endelc'her, delc'her, entalañ, konten, kompreñ, bezañ en dra-mañ-tra ; wie oft ist vier in sechzehn enthalten ? pegement eo c'hwezek rannet dre bevar ? ; jeder Sack sollte angeblich hundert Pfund enthalten, sañset e oa kant lur e pep sach'.

V.em. : sich enthalten (+ gen) (enthält sich / enthielt sich / hat sich (ak.) enthalten) : 1. parraat a, moustrañ war, mougañ, derc'hel war, mirout a, emzioueriñ ; er kann sich der Tränen nicht enthalten, n'emañ ket evit moustrañ (delc'her) war e zaeroù ; ich konnte mich des Lachens nicht enthalten, ne oan ket evit moustrañ war va c'hoant dic'hargadennañ, ne oan ket evit parraat a c'hoarzhin, ne oan ket evit moustrañ war va c'hoarzh, ne oan ket evit mougañ va c'hoarzh, ne oan ket evit derc'hel war va c'hoant c'hoarzhin ; sich jeder sexuellen Aktivität enthalten, emzioueriñ, dioueriñ ar blijadur revel diwar ziviz ; 2. dioueriñ ; er hat sich des Rauchens enthalten, dioueret en doa butun, chomet e oa hep butuniñ ; sich etwas (gen.) enthalten müssen, bezañ dizonet diouzh ubd, bezañ forc'het ag ubd, rankout tremen hep ubd (hep ket ag ubd, hep ober ubd), rankout chom hep ober ubd ; 3. chom hep ober ubd, tremen hep ober ubd, lezel hep ober ubd, en em virout a ober ubd ; sich der Stimme enthalten, anvouezhiañ, chom hep mouezhiañ, nac'h votiñ, chom hep votiñ, nac'h kemer perzh en ur vouehiadeg ; darüber enthalte ich mich des Urteils, gwell eo din derc'hel em genoù pezh 'zo em soñj, diwar-benn an dra-se n'oufen dougen ur varnedigezh, gwelloc'h eo ganin derc'hel kloz war va soñjoù a-zivout an dra-se, gwelloc'h eo ganin tremen hep displegañ va mennozh a-zivout an dra-se, en em

virout a rin a zisplegañ va soñj a-zivout an dra-se ; [gwir] sich einer Meinungsäußerung enthalten, en em zigareziñ.

enthalten² ag. : 1. [mat.] in etwas (dat.) enthalten sein, bezañ enbeziat en ubd, bezañ gann en ubd ; 2. [kenwerzh.] im Preis enthalten, e-barzh ; im Preis nicht enthalten, er-maez ; Gebühren, Steuern und Abgaben nicht enthalten, kargoù er-maez, pep taos er-maez.

Enthaltssein n. (-s) : [mat.] Enthaltssein in etwas (dat.), enbeziadezh en ubd b.

enthaltsam ag. : dilontek, dislontek, emziouerus, emziouer, dirwestel, kerreichz ; enthaltsam leben, emzioueriñ.

Enthaltsamkeit b. (-) : emziouer g., dirwest g., dilontegezh b., dislontegezh b., goñvoregezh b., embleustrerezh g., emvirerezh g., kerreichded b., kerreichzher g., kerreishted b., kerreishter g., muzul g., moull g., poell g., dalc'h g., moder g., emvirout g., emzioueriñ g. ; sexuelle Enthaltsamkeit, emziouer revel g., emzioueriñ g.

Enthaltung b. (-,en) : 1. emziouer g., dirwest g., goñvoregezh b., dilontegezh b., dislontegezh b., kerreichded b., kerreichzher g., kerreishted b., kerreishter g., emvirout g., emzioueriñ g. ; 2. miridigezh b. ; 3. [polit.] nac'h votiñ g., nac'hadenn votiñ b., diberzhiañ en ur vouehiadeg g., nac'h kemer perzh en ur vouehiadeg g., nac'hadenn kemer perzh en ur vouehiadeg b., anvouezh b., anvouezhiañ g., anvouezhieresh g. ; 4. [preder.] Enthaltung im Urteil, barnarsav g.

Enthaltungsquote b. (-,n) / **Enthaltungsrate** b. (-,n) : [polit.] feur anvouezhiañ g., feur diberzhiañ g.

enthärten V.k.e. (hat enthärtet) : 1. dousaat, dic'harvañ, dic'harvaat ; 2. [dir] Stahl enthärteten, didemzañ dir.

Enthärten n. (-s) : 1. dousaat g., dic'harvañ g., dic'harvaat g. ; 2. [dir] didemzañ g.

Enthärter g. (-s,-) : dousaer g.

Enthärtung b. (-,en) : dousadur g., dic'harvadur g.

enthaupthen V.k.e. (hat enthauptet) : jemanden enthaupthen, dibennañ u.b., dic'houzougañ u.b., troc'hañ e Benn d'u.b., P. krennañ u.b., lemel e Benn digant u.b. a-ziwar e zivskoaz.

Enthaupper g. (-s,-) : dibenner g.

enthaupert ag. : dibenn.

Enthaupitung b. (-,en) : dibennerezh g., dibennadur g., dibennidigezh b., troc'h-gouzoug g. ; zum Tode durch Enthaupitung verurteilt, barnet da vezañ dibennet.

enthäuten V.k.e. (hat enthäutet) : digroc'henañ, diskroc'henañ, kignat, dibourc'hañ, dibrennañ [chupenn ul loen], disklipañ ; lebendig enthäutet werden, bezañ diskroc'henet ent bev.

Enthäutung b. (-,en) : kignerez g., kign g., diskroc'henadur g., diskroc'henañ g., digroc'henadur g., digroc'henañ g.

entheben V.k.e. (enthob / enthub // hat enthoben) : 1. diskargañ, disammañ, distrobañ, dieubiñ ; jemanden einer Pflicht (gen.) entheben, digargañ u.b. eus ubd, diskargañ u.b. ag ubd., distrobañ u.b. diouzh ubd, disammañ u.b. diouzh (eus) ubd. ; 2. [dre astenn.] lemel digant, terriñ, digargañ, diskargañ, dizorniañ, distaelañ ; jemanden seines Amtes (gen.) entheben, eztitañ u.b., distaelañ u.b., terriñ u.b. eus e garg, terriñ u.b. a garg, lemel u.b. a garg, lemel e garg digant u.b., dilemel e garg digant u.b., teurel u.b. a garg, tennañ u.b. a garg, digargañ u.b., dizorniañ u.b. ; er wurde seines Amtes (gen.) enthoben, lamet e voe e garg digantañ, lamet e voe a garg, dilamet e voe e garg digantañ, tennet e voe a garg, torret e voe diouzh e garg, torret e voe eus e garg, lakaet e voe er-maez a garg, diskarget (digarget, eztitled, distaelet) e voe, dizorniet e voe, disc'hraet e voe eus e garg, [relij.] torret e voe a veleg, diveleget e voe, disakret e voe, interdizet e voe.

Enthebung b. (-,en) : 1. dieubidigezh b., diskarg g., disamm g. ; 2. [dre astenn.] diskargadur g., argasadenn b., diskarg g., digargadur g., distrobañ g., disammañ g., eztitladur g.

entheften V.k.e. (hat entheftet) : [tekñ.] digrafañ.

Enthefter g. (-s,-) : [tekñ.] digrafer g. [*liester digraferioù*].

entheiligen V.k.e. (hat entheilit) : disakrañ, divennigañ, divinnigañ, saotrañ.

Entheiligung b. (-,en) : disakradur g., disakrerezh g., disakridigezh b., divinnigadur g.

enthemmen V.k.e. (hat enthemmt) : diheudañ, disparlañ, diskoilhañ, disauouzanañ.

V.gw. : disparlañ ar spered, diskoilhañ ar spered, lemel an dalc'hoù-spered.

enthemmend ag. : ... diheudañ.

Enthemmung b. (-,en) : diheudañ g., lamidigezh an dalc'hoù-spered b., lamidigezh an emharzou b.

enthörnen V.k.e. (hat enthörnt) : digerniaouañ, digorniañ, diskorniañ ; *enthörnte Kuh*, buoc'h digerniel b., buoc'h diskorn b.

enthüllen V.k.e. (hat enthüllt) : 1. diskuliañ, divouchañ, dizoleiñ, diguzhat, diguzhañ, dioueliañ, diskochañañ, lakaat war wel ; 2. diwiskañ, dibourc'hañ ; 3. [dre skeud.] diskuliañ, disklozañ, dozviñ, reiñ an dizolo [war udb/u.b.], diskleriañ, splannaat, anataat, diskouez anat ; *ein Geheimnis enthüllen*, diskuliañ ur c'hevrin (ur sekred), fiziout ur sekred en u.b. (Gregor), reiñ anaoudegezh eus ur c'hevrin, plantañ udb gant u.b. ; *jemandes Anonymität enthüllen*, dizoleiñ anv u.b., reiñ an dizolo war u.b.

V.em. : **sich enthüllen** (hat sich (ak.) enthüllt) : en em ziskuliañ, diguzhat, diguzhañ.

Enthüller g. (-s,-) : sacher-evezh g., diskulier g.

Enthüllung b. (-,en) : 1. dioueliadur g., dioueladenn b., dizoloadeñ b. ; 2. diskuliadur g., diskuliadenn b., diskuih g., diskuliadeg b. ; *ich muss Ihnen ein paar Enthüllungen machen*, traou am eus da ziskuliañ deoch, diskuliadennou am eus d'ober deoch.

enthülsen V.k.e. (hat enthülst) : diglorañ, dibluskañ, diglosañ, disac'hañ, dispenn, dilenn ; *Erbsern enthülsen*, diglorañ (dibluskañ, disac'hañ, dilenn, dispenn) piz-bihan ; *enthülst*, disach.

enthusiasmieren V.k.e. (hat enthusiasmiert) : birvidikaat, entanañ, birvilhañ, lakaat da dridal, lakaat da virviñ, trelatañ, lakaat birvil e.

V.em. : **sich enthusiasmieren** (hat sich (ak.) enthusiasmiert) : birvidikaat, entanañ, birviñ, tridal, birvilhañ, goursevel, treflammañ, bezañ dibradet.

Enthusiasmus g. (-) : berv-kalon g., jourdoul g., begon g., birvidigezh b., birvih g., entan g., trelaterez g., bervder g., bervded b., bevded b., bevder g., startijenn b., kasentez b., fringantiz b., lusk g., tanijenn b., treflamm g., berv g., tan g.

Enthusiast g. (-en,-en) : spered tanijennet a zen g., spered bervek a zen g., birvilher g., birvilhour g.

enthusiastisch ag. : birvidik, entanet, tomm, trelatet, gredus, leun a c'hred, alfoet, goursavet, gant jourdoul, jourdoulek, jourdoulet, startijenn gantañ, lusk gantañ, birvihennañ, birvilhet, leun a verv, leun a dan.

Enthymem n. (-s,-e) : [preder.] daouvar g., entimem g. ; *Prämissen und Konklusion eines Enthymems*, ragerganad und dianerganad un daouvar.

Entität b. (-,en) : 1. [preder.] boudelezh b., hennad g. ; *subtanzielle Entität*, hennad solwezel g. ; 2. [stlenn.] hennad g. ; 3. ensavadur g. ; 4. [skiant] hamboud g. ; 5. [mezeg.] hennad g. ; *Krankheitsentität*, hennad kleñvedel g.

Entjungferer g. (-s,-) : diflourer g.

entjungfern V.k.e. (hat entjunfert) : diflourañ, diwerc'hezañ, terriñ gwerch'ded u.b., kaout gwerch'ded u.b., tapout gwerch'ded u.b., falc'hat he flourenn da, boulc'hañ, didalañ, dilouediñ, distankañ, digokañ u.b., lakaat an alc'hwez e-barzh ar varrikenn, dishouarnañ ar gleurc'h ; *entjungfert werden*, bezañ diflouret, bezañ diwerc'hezet, bezañ digoket, bezañ boulc'het, bezañ didalet, bezañ falc'het he flourenn dezhi, koll he fleurenn, gwelet ar bleiz, koll he gwerc'hded, krazañ he gwerc'hded, prestañ he gwerc'hded, koll he c'hurunenn, bezañ didalet, bezañ dilouedet, bezañ distanket, bezañ flemmet, koll he ourmelenn, koll he c'houch, koll he fich glas, koll e bich glas.

Entjungferung b. (-,en) : diflouradur g., diflouradurezh b., diflourañ g., diflouradenn b.

entkalken V.k.e. (hat entkalkt) : 1. diraziñ, dirazekaat ; 2. [mezeg.] dirazekaat.

entkalkend ag. : dirazekaus.

Entkalkung b. (-,en) : dirazekaat g., dirazekadur g. ; *eine Entkalkung*, un dirazekadenn b.

entkapitalisieren V.k.e. (hat entkapitalisiert) : [arc'hant.] digevalaekaat.

Entkarbonatisierung b. (-) : [kimiezh] digarbonatañ g.

entkarbonatisieren V.k.e. (hat karbonatisiert) : [kimiezh] digarbonatañ.

entkeimen V.k.e. (hat entkeimt) : 1. [labour-douar] digellidañ, divagudiñ ; *Kartoffeln entkeimen*, divagudiñ avaloù-douar, digellidañ avaloù-douar, divountañ patatez ; 2. [breserezh] *Malz entkeimen*, digellidañ malt ; 3. [mezeg.] divakteriañ, divikrobiñ, dishadennañ ; 4. [boued] pasteurekaat.

Entkeimer g. (-s,-) : [breserezh] digellider g. [*liester digelliderioù*].

Entkeimung b. (-,en) : 1. [labour-douar] digellidañ g. ; 2. [breserezh] *Entkeimung des Malzes*, digellidañ ar malt g. ; 3. [mezeg.] digontammañ g., dishadennadur g., divakteriadur g., divikrobodur g. ; 4. [boued] pasteurekadur g., pasteurekaat g.

Entkeimungsmaschine b. (-,n) : [breserezh] digellider g. [*liester digelliderioù*].

Entkeimungsapparat g. (-s,-e) : [mezeg., boued.] dishadenner g. [*liester dishadenneroù*].

entkeltisieren V.k.e. (entkeltisierte / hat entkeltisiert) : digeltiekaaat.

entkernen V.k.e. (hat entkernt) : [frouezh] divaenañ, diveinañ, diaskornañ, digrekañ, displusañ ; *einen Apfel entkernen*, digrekañ un aval.

Entkerner g. (-s,-) : divaener g., diaskorner g., digreker g.

entkernt ag. : diaskorn, diaskornet, divaen, divein, displus, dihad.

Entkernung b. (-,en) : divaenañ g., diveinañ g., diaskornadur g., diaskornañ g., digrekañ g., displusadur g., displusañ g.

Entklammerer g. (-s,-) : [tekñ.] digrafer g. [*liester digraferioù*] , digraferez b. [*liester digraferezioù*].

entklassifizieren V.k.e. (hat entklassifiziert) : dirummata.

entkleiden V.k.e. (hat entkleidet) : diwiskañ, noashaat, dibourc'hañ, dibrennañ war [u.b.], lemel e zilhad diwar e dro [d'u.b.], diwiskañ e zilhad [d'u.b.], tennañ e zilhad [d'u.b.], lakaat noazh, diwiskañ en noazh.

V.em. : **sich entkleiden** (hat sich (ak.) entkleidet) : en em ziwskañ, en em ziwskañ eus e zilhad, diwiskañ, lemel e zilhad diwar e dro, diwiskañ e zilhad, tennañ e zilhad, noashaat, mont en noazh, mont en e noazh, en em lakaat en noazh, en em lakaat en e noazh.

Entkleiden n. (-s) : diwisk g., diwiskañ g.

entkleidet ag. : diwisk, diwisket, dibourc'h, dizilhad, noazh, en noazh, dizolo, dibrenn.

entkleistern V.k.e. (hat entkleistert) digaotañ ; nicht entkleistertes Gewebe, lien dre e gaot g.

entklerikalisiieren V.k.e. (hat entklerikalisiert) : digloerekaat.

entklumpen V.k.e. (hat entklumpt) : 1. bloñsaat, divosañ, divotenniñ, divoudañ, boseal ; 2. [kegin.] dibouloudañ.

entknechten V.k.e. (hat entknechitet) : [dre skeud.] disujañ, dishualiñ, digabestrañ, frankizañ, dieubiñ.

entknittern V.k.e. (hat entknittert) : dijogañ, digoñchezañ, divresañ, divouchezañ.

entknoten V.k.e. (hat entknotet) : diskoulmañ, digoulmañ, diluziañ.

entködern V.k.e. (hat entködert) : einen Fisch entködern, diglaviañ ur pesk, disklaviañ ur pesk, dispegañ an higenn diouzh genou ur pesk, diwanañ ur pesk.

entkoffeinieren V.k.e. (hat entkoffeiniert) : digafeinañ, dideinañ.

entkoffeinierung b. (-) : digafeinañ g.

entkohlen V.k.e. (hat entkohlt) : [kimiezh] digarbonizañ, digarbonekaat, dic'hlaoudenniñ, digarbidenniñ.

entkolonisieren V.k.e. (entkolonisierte / hat entkolonisiert) : didrevadenniñ.

Entkolonisierer g. (-s,-) : didrevadennen g.

Entkolonisierung b. (-) : didrevadennerezh g., didrevadenniñ g.

Entkolonisierungs- : ... didrevadenniñ.

entkommen¹ V.gw. (+ dat.) (entkam / ist entkommen) : diflipañ, achap, tec'hout, delammat, mont hebiou, dont kuit ; aus dem Gefängnis entkommen, en em zivac'hañ, tec'hel diouzh ar vach', achap eus ar prizon, delammat eus an toulle-bac'h, tec'hout eus an toulle-bac'h ; jemandem entkommen, achap digant u.b., achap ouzh u.b., tec'hel kuit digant u.b., en em ziframmañ a-dre zaouarn u.b., en em zispegañ diouzh u.b. ; er ist dabei ihnen zu entkommen, emañ war-nes redek ar c'had, emañ war-nes tec'hel kuit diganto ; jemanden entkommen lassen, mankout war u.b., c'hwitañ war u.b., chom hep pakañ u.b., leuskel hed e c'har gant u.b., lezel u.b. da dec'hel.

entkommen² ag. : tec'het, diflipet.

Entkommen n. (-s) : tec'hadenn b., tec'h g. ; vor dem Tod gibt es kein Entkommen, ouzh ar marv n'eus ket a remed - mervel 'zo ret hag ouzh ar red n'eus ket a remed, nemet kouezhañ e-kreiz redek - tonket eo da bep hini mervel - lakaet eo da bep hini mervel - louzou 'zo ouzh pep droug, nemet ar marv a ve - diremed eo ar marv - rankout mervel a zo ul lezenn na c'haller ket terriñ ode warni evit mont hebiou.

entkommunisieren V.k.e. (hat entkommunisiert) : [polit.] digomunouriñ.

Entkommunisierung b. (-) : [polit.] digomunouriñ g.

entkonfessionalisieren V.k.e. (hat entkonfessionalisiert) : laikaat ; das Schulwesen entkonfessionalisieren, laikaat ar skolioù.

entkoppeln V.k.e. (hat entkoppelt) : diskoublañ, digoublañ, distrollañ, disparañ ; Hunde entkoppeln, distrollañ chas.

entkorken V.k.e. (hat entkorkt) : 1. distouvañ, didafañ, divontañ, distaponiñ, dispoueañ, digeriñ ; eine Flasche entkorken, distouvañ ur voutailh, didafañ ur voutailh, divontañ ur voutailh, distaponiñ ur voutailh, dispoueañ ur voutailh, P. diskournañ al lapin, diflourañ ur goantenn, dibennañ ur voutailh ; die Flasche Wein entkorkte sich von selbst, ar voutailh win en em zivontas ; 2. P. ein Mädchen entkorken, falc'hat he flourenn d'ur plac'h, boulc'hañ ur plac'h, diflourañ ur plac'h, didalañ ur plac'h, dilouediñ ur plac'h, lakaat an alc'hwez e-barzh ar varrikenn.

Entkorken n. (-s) : distouvadur g., distouvañ g., didafañ g., divontañ g., distaponiñ g.

entkorkt ag. : distouv.

entkörnen V.k.e. (hat entkörnt) : dishiliañ, dihiliañ, disgreuniañ, dic'hreuniañ, rifiñ, dihadiñ, dirañvañ, diroñjiñ, dispenn, rimiañ ; eine Ähre entkörnen, dic'hreuniañ un doc'hadenn.

Entkörnen n. (-s) : dic'hreuniañ g., dishilh g., dishilierezh, g., dishiliañ g., dihadiñ g., rifiñ g.

entkörnt ag. : dishilh.

Entkörnung b. (-,en) : dic'hreuniañ g., dishilh g., dishilierezh, g., dishiliañ g., dihadiñ g., rifiñ g.

Entkörnungsmaschine b. (-,n) : dic'hreunierez b., riferez b.

entkörpern V.k.e. (hat entkörpert) : dienkorfañ.

Entkörperung b. (-,en) : dienkorfadur g., dienkorfañ g.

entkräften V.k.e. (hat entkräftet) : 1. dinerzañ, gwanaat, disliberiñ, toc'horiñ, uzañ, asikañ, bleaat, blinaat, blankaat, herniñ, toc'horiñ, sabatuñ, semplaat ; diese Krankheit entkräftet ihn, ar c'hleñved-se a zeu d'e zinerzañ, ar c'hleñved-se a ziskar e nerzh, ar c'hleñved-se a zisliber (a doc'h) anezhañ, gant ar c'hleñved-se e teu da vezañ dinerzh, emañ o tivalavaat gant ar c'hleñved-se, emañ oc'h uzañ gant ar c'hleñved-se, e wanaat a ra ar c'hleñved-se ; entkräftet sein, bezañ flakik, bezañ flak, bezañ flaket, bezañ diflaket, bezañ faezh, bezañ faezh-mouch, bezañ distronek, bezañ asik, bezañ asiket, bezañ flep, bezañ karzhet e gorf, bezañ kaset, bezañ distruij, bezañ torr, bezañ eok, bezañ ôg gant ar skuizhder, bezañ darnaouet, bezañ darnaou, bezañ hernet, bezañ brevet, bezañ divi, bezañ diviet, bezañ ban, bezañ divanet lip, bezañ aet d'an eurvar, bezañ divalav, bezañ skuizh-brein (-divi, -marv), bezañ mac'homet, bezañ erru dilañs, bezañ dinerzhet, bezañ dinerzh, bezañ andraf, bezañ yost, bezañ yostet, bezañ ble, bezañ blin, bezañ blinik, bezañ blank, bezañ sempl, bezañ fouist, bezañ foust, bezañ fastret gant ar skuizhder, bezañ marv diwar e sav, gouzañv skuizhder, bezañ rentet, bezañ krevet, bezañ gell, bezañ riñset ; er war völlig entkräftet, n'en doa mui begad nerzh ebet, n'en doa mui tamm nerzh ebet, erru e oa ar fallañ ma c'haller, erru e oa fallañ ma c'haller, erru e oa e penn e nerzh, ne oa tamm kreñv mui, gwan ha ven hepken e oa, hep barr nerzh ebet e oa, dinerzhet-holl e oa, ar fallentez a oa kouezhet warnañ, aet e oa e holl nerzh digantañ, aet e oa e holl nerzh dioustañ, war e nerzh e oa ; 2. diarbenn, dizarbenn, dispenn, dianavezout, dislavaret, dianavaret, dianzav, dinach, disprouiñ, didalañ ; [gwir] dizervaat, digadarnaat, didalvesaat ; einen Beweis entkräften, terriñ (dizervaat, digadarnaat, didalvesaat, nac'h, nullañ, dispenn) ur brouenn, diskleriañ ez eo didalvoud ur brouenn, freuzañ ur brouenn, kas ur brouenn da get (da netra, war netra, da vann), goullonderiñ ur brouenn ; einen Verdacht entkräften, lemel pep diskred diwar u.b., dislavaret un diskred, sevel un douet (Gregor) ; eine Hypothese entkräften, dizervaat ur goulakadur.

entkräftend ag. : blinderus, dinerzhus.

Entkräftigung b. (-,en) / **Entkräftung** b. (-,en) : 1. bog b., skuizhder g., skuizhded b., skuizhentez b., skuizhvez b., skuizhoni b., skuizhnez b., faezhidigezh b., diviadur g., diviañs b., fatik g., grevadurezh b., greventez b., grevidigezh b., gwanadur g., gwanadigezh b., gwanadenn b., flakadur g., dinerzhadur g., venzion b., toc'horigezech b., sioc'haniadigezh b., sempladur g., blinder g., blinded b., fallentez b. ; an Entkräftung sterben, mervel dre uz ; 2. diarbennadur g., dizarbenn g., dislavaret g., [gwir] torridigezh b., dizervadur g., dizervaat g., dizervadenn b.

entkrallen V.k.e. (hat entkrallt) : dizivinañ.

entkrampfen V.k.e. (hat entkrampt) : [polit.] distennañ, distignañ, distrizhañ, distardañ.

Entkrampfung b. (-,en) : distanadur g., distennadur g., distenn g., distign g., distegn g.

entkrausen V.k.e. (hat entkraust) : dirodellañ, digrec'hañ, difrizañ ; sich (t-db) das Haar entkrausen, dirodellañ e vlev, digrec'hañ e vlev, difrizañ e vlev.

Entkrausen n. (-s) : [blev] dirodellañ g., digrec'hañ g., difrizañ g.

entkrauten V.k.e. (hat entkrautet) : dilouzaouiñ, dilastezañ, c'hwennat, pechat, meskañ, kravellat.

entkreuzen V.k.e. (hat entkreuzt) : digroaziañ.

entkriminalisieren V.k.e. (hat entkriminalisiert) : [gwir, polit.] digastizelañ, didorfedelaat, didorfedañ, difelladennañ.

Entkriminalisierung b. (-,en) : [gwir, polit.] digastizelañ g., didorfedeladur g.

entkrönen V.k.e. (hat entkrönt) : digurunennañ, diguruniñ.

Entkrönung b. (-,en) : digurunennañ g., diguruniñ g.

entkrusten V.k.e. (hat entkrustet) : digoc'hennañ, digrestennañ, digrestennennañ, digreunennañ, didrouskennañ ; entkrustendes Reinigungsmittel, aozad digrestennañ g., aozad digoc'hennañ g., aozad didrouskennañ g., didrouskennen g.

Entkrusten n. (-s) : digoc'hennañ g., digrestennañ g., digrestennennañ g., digreunennañ g., didrouskennañ g.

entkupfern V.k.e. (hat entkupfert) : digouevrañ.

Entkupfern n. (-s) : digouevrañ g.

entkuppeln V.k.e. (hat entkuppelt) : 1. [tekn.] diskoublañ, diantellat, dizenkrogañ, distignañ, digenrodañ ; 2. distrollañ ; Hunde entkuppeln, distrollañ chas.

Entkuppelung b. (-,en) : [tekn.] diskoublañ g., diskoublerezh g., diskoubladur g., dizenkrogañ g., diantellañ g.

entlabialisieren V.k.e. (hat entlabialisiert) : [yezh.] diweuzelata.

entlacken V.k.e. (hat entlackt) : diwernisañ.

Entlad g. (-s) : [Bro-Suis] diskarg g., diskargerezh g., diskargadur g.

entladen¹ V.k.e. (entlädt / entlud / hat entladen) : 1. diskargañ, digargañ, disammañ, diboullañ, divorañ, divec'hiañ ; er entlädt seine Pistole auf den Angreifer, diskargañ a ra e pistoleñ (e skloped, e vided) war an argader (war an arsalilher) ; einen Wagen zum Entladen nach hinten kippen, diskargañ ur c'harr war vann, bannañ ur c'harrad, gwintañ ur c'harr war-dreñ evit e ziskargañ, tintañ ur c'harr evit e ziskargañ ; 2. [dre skeud.] sein Herz entladen, disammañ (divec'hiañ, diskargañ, diboaniañ, dizoleiñ, digeriñ, diskuliañ, divarrañ) e galon ; 3. divec'hiañ ; einen Akku entladen, divec'hiañ un daspugner. V.em. : **sich entladen** (entlädt sich / entlud sich / hat sich (ak.) entladen) : 1. diskargañ ; die Batterie entlädt sich, diskargañ a ra ar pod-tredan, emañ ar pod-tredan o koll e nerzh ; 2. en em zisammañ ; 3. tarzhañ, dedarzhañ, dichadennañ, dirollañ ; das Gewitter entlud sich im Gebirge, tarzhañ a reas an arnev er meneziou, dedarzhañ a reas ar barr-arnev er meneziou.

entladen² ag. : diskarg, goullo, divec'h ; entladene Pistole, pistoleñ diskarg b. ; entladene Batterie, pod-tredan divec'h g., pod-tredan flak g. ; entladener Akku, daspugner flak g.

Entladekai g. (-s,-s) : kae dilestrañ g.

Entladeportal n. (-s,-e) : porched diskargañ g.

Entlader g. (-s,-) : 1. diskarger g., treuzlestrer g., difarder g. ; 2. [tredan.] argrider g.

Entladesteg g. (-s,-e) : kae dilestrañ g.

Entladung b. (-,en) : 1. diskarg g., diskargerezh g., diskargadur g., diskargañ g. ; 2. diskarg g., disamm g. ; 3. [tredan.] disvec'hiadenn dredan b., diskarg tredan g., stokadtredan g., stroñs-tredan g., stroñsad-tredan g., tredangrid g. ; 4. taol-kurun g., tarzh-kurun g. ; 5. [bred.] Entladung von aufgestauten Gefühlen, breddiskarg g., diskarg from g. ; 6. [mezeg.] epileptische Entladung, diskarg droukfell g.

entlang 1. Adv. am Meer entlang, a-ribl ar mor ; am Weg entlang, a-hed an hent / hed an hent (Gregor), dre hed an hent ; schneiden Sie das Blatt Papier an der Falte entlang, troc'hit ar baperenn hervez ar pleg ; dort entlang, da entlang, dre eno, dre aze, dre-se, dre-hont ; hier entlang ! dre amañ ! dre-mañ ! dre an tu-mañ ! war amañ !

2. dreklakadenn (ak.) : a-hed, hed, dre hed, hed-ha-hed, a-ribl ; den Weg entlang, a-hed an hent / hed an hent (Gregor), dre hed an hent ; die ganze Strecke entlang, penn-dre-benn gant an hent, an hent hed-ha-hed, an hent hed-da-hed, hed-ha-hed d'an hent, hed-da-hed d'an hent, penn-da-benn an hent, penn-da-benn gant an hent, penn-da-benn d'an hent ; gehen Sie die ganze Strecke entlang, it gant an hent hed-ha-hed, it penn-dre-benn gant an hent, it gant an hent hed-da-hed ; den Fluss entlang, a-hed ar stêr, dre hed ar stêr.

3. araogenn (dat./gen) : entlang des Flusses, entlang dem Fluss, a-hed ar stêr, dre hed ar stêr ; entlang der Allee stand eine hohe Mauer, hed-da-hed d'an alez e oa ur voger uhel, hed-ha-hed d'an alez e oa ur vur uhel, penn-da-benn an alez e oa ur voger uhel, penn-da-benn d'an alez e oa ur voger uhel, penn-da-benn gant an alez e oa ur vur uhel.

entlangeilen V.gw. (ist entlanggeileit) : eine Allee entlangeilen, mont gant herr gant ur vali ; mit großen Schritten etwas entlangeilen, gaoliata ubd.

entlangfahren v.gw. (fährt entlang / ist entlanggefahren) : hedaañ, hediñ, riblañ, kostezañ, mont a-hed, mont a-ribl gant ; an der Küste entlangfahren, a) [gant ur vag] riblañ an aod, aochañ, kostezañ an aod, kostezañ an douar, chom a-zouar, mont a-ribl gant an aod ; b) [gant ur c'harr-tan, war velo] mont gant an aod ; am Berg entlangfahren, mont a-ribl gant ar menez.

entlangführen V.gw. (hat entlanggeführt) : der Weg führt am Fluss entlang, an hent a hed ar stêr, an hent a ya gant ribl ar stêr, an hent a ya hed-ha-hed ar stêr, an hent a heuilh ar stêr, mont a ra an hent a-hed (hed, dre hed) ar stêr, riblañ (hedañ, kostezañ) a ra an hent ar stêr, mont a ra an hent a-ribl gant ar stêr.

entlanggehen V.k.e. (ging entlang / ist entlanggegangen) : eine Allee entlanggehen, kerzhet war ur vali, mont gant ur vali. V.gw. (ging entlang / ist entlanggegangen) : hedaañ, hediñ, riblañ, mont a-hed, kostezañ, mont a-ribl gant ; am Stadtpark entlanggehen, tremen dre-gichen al liorzh-kêr, mont dre-harz al liorzh-kêr, tremen dre-zirak al liorzh-kêr, mont a-hed (hed, dre hed) al liorzh-kêr, tremen dre-dal al liorzh-kêr, riblañ al liorzh-kêr, hedañ al liorzh-kêr.

entlangschleichen V.gw. (schlich entlang / ist entlanggeschlichen) : an etwas (dat.) entlangschleichen, mont a-hed ubd ; dicht an den Häuserwänden entlangschleichen, rezañ mogerioù an tiez.

entlangsegeln v.gw. (ist entlanggesegeln) : [bigi dre lien] hedaañ, hediñ, riblañ, kostezañ, mont a-hed, mont a-ribl gant ; an der Küste entlangsegeln, riblañ an aod, aochañ, kostezañ an aod, kostezañ an douar, chom a-zouar, mont a-ribl gant an aod ; an der Luvseite einer Insel entlangsegeln, tremen en avel d'un enezenn ; an der Leeseite einer Insel entlangsegeln, paseal olavent d'un enezenn.

entlarven V.k.e. (hat entlarvt) : diskuliañ, diguzhañ, dizoleiñ, troc'hañ ; der Bösewicht wird immer entlarvt, an den fall a zo atav un dra bennak gantañ hag a droc'h anezhañ ; ich habe Sie gerade als Dieb und Lügner entlarvt, tapet oc'h laer ha gaouiad ganin bremañ.

Entlarvung b. (-,en) : diskuliadur g., diskuliadenn b., dizoloadur g. ; den Nimbus nehmende Entlarvung, didouellerezh g., didunerezh g.

entlassen V.k.e. (entlässt / entließ / hat entlassen) : 1. dilabourat, kas kuit, dic'hoprañ, digoumanantiñ, difredañ, ezfredañ, digouviañ, diskouviañ, digargañ, dizober eus e garg, lemel e garg digant, terriñ eus e garg, terriñ a garg, dizorniañ, reiñ e zigouvi da, distroadañ, eztitlañ, P. reiñ e sac'h [d'u.b.], lakaat er porzh, lakaat 'barzh ar porzh ; *entlassen werden*, kaout e goñje, bezañ dic'hopret, bezañ lamet ar garg diouzh an unan (e *garg dioutañ, he c'hang diouti h.a.*), bezañ torret eus e garg, bezañ torret a garg, chom war al lann, kaout e zigouvi ; *Arbeiter entlassen, difredañ micherourien* ; *Seeleute entlassen, dirollañ martoloded* ; *einen Kassenarzt aus seiner vertraglichen Bindung entlassen, digenouestlañ ur mezeg* ; *entlassener Arbeitnehmer, ezfreded g.* ; *die entlassenen Arbeitnehmer, an ezfredidi ls.* ; *mir gefiel diese Arbeit so sehr und trotzdem wurde ich entlassen, skarzhet e voen, me hag a blye din kement al labour-se* ; *Knall und Fall entlassen werden, bezañ skarzhet war an tomm* (war an taol, war an tach, a-daoł-dak, diouzhtu-krenn, dak-diouzhtu, diouzhtu-dak), bezañ savet an treid d'an-unan (e *dreid dezhañ, he zreid dezhi h.a.*), kaout e sac'h poell hag all ; 2. *jemanden aus dem Militärdienst entlassen, disoudardañ u.b. goude e goñje* ; *aus dem Kriegsdienst entlassen, disoudardañ, ezluañ, dislusañ* ; *einen Soldaten aus der Armee entlassen, dislusañ ur soudard* ; *aus der Armee entlassen werden, bezañ disoudardet, dont ermaez a soudard* ; *aus der Armee entlassener Soldat, soudard dic'hopret g., soudard disluet g., dislued g. [lester disluidi]* ; 3. *jemanden aus dem Gefängnis (aus der Haft) entlassen, divachañ u.b., digarc'hariañ u.b., dibrizoniañ u.b., reiñ e frankiz en-dro d'u.b., frankaat u.b., P. didoullañ u.b., dinaskañ u.b.* ; *Gefangene entlassen, um Platz zu schaffen, dileuniañ ar prizonioù* ; 4. *diskargañ, disammañ, distrobañ, dieubiñ* ; *jemanden einer Verpflichtung entheben, dienderc'hel u.b., digargañ u.b. eus ubd, diskargañ u.b. ag ubd., distrobañ u.b. diouzh ubd, disammañ u.b. diouzh (eus) ubd.*

Entlassung b. (-,-en) : 1. ezfredadur g., ezfredañ g., digouvi g., diskouvi g., diskouviadur g., dic'hopradur g., argasadenn b., karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarzh g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b., difredañ g., difredadur g., eztitladur g., digargadur g. ; *fristlose Entlassung, ezfredadur raktal g., skarzh hep rakmenn g.* ; *konjunkturbedingte Entlassung, ezfredadur armerzhel g.* ; *Massenentlassung, difredadeg a-yoc'h b., difredadeg yoc'hek b., ezfredadeg a-yoc'h b., ezfredadeg yoc'hek b.* ; 2. *dilez g., diskarg g., digarg g.* ; *seine Entlassung einreichen, reiñ (lakaat) e zilez, reiñ (goulenn) e ziskarg, reiñ an digarg ag ur garg bennak* ; 3. *Entlassung der Soldaten, disoudardadur g., disoudardañ g., ezluañ g.* ; *kurz nach seiner Entlassung aus der Armee, nebeut goude (dam'houde, prest goude) ma teuas eus a soudard* ; 4. *dieubidigezh b., frankizadur g.* ; *Haftentlassung, divac'hidigezh b., dibrizoniadur g., digarc'hadijigezh b., divac'hiañ g., dibrizoniañ g., didoullañ g.* ; *vorläufige Entlassung, vorläufige Haftentlassung, frankiz da c'hortoz b.* ; *Entlassung auf Bewährung, Haftentlassung auf Bewährung, divac'hadur war ziviz g., frankiz evezhiet b.* ; 5. *[ospital] die Aufnahmen und die Entlassungen, an entieren hag an eztierien*.

Entlassungsabfindung b. (-,-en) /

Entlassungentschädigung b. (-,-en) : digoll ezfredañ g.

Entlassungsgesuch n. (-s,-e) : lizher emzilez g., lizher emzicer'hel g.

Entlassungsgrund g. (-s,-gründe) : abeg ezfredañ g., kaoz ar skarzhadur b., perag eus ar skarzhadur g., abeg ar skarzhadur g.

Entlassungsschreiben n. (-s,-) : lizher dic'hoprañ g., lizher ezfredañ g., lizher diskouviañ g., lizher digouviañ g., rakkemenn difredañ g.

Entlassungszeugnis n. (-ses,-se) : [skol] teuliad studioù-skol g.

entlasten V.k.e. (hat entlastet) : 1. *disammañ [u.b. eus ubd], diskargañ, digargañ, divec'hiañ, diboaniañ, lemel [ur bec'h bennak diwar u.b.]* ; *jemanden von einer Arbeit entlasten, disammañ u.b. eus ul labour* ; 2. *[dre skeud.] sein Gewissen entlasten, disammañ (diskargañ, divec'hiañ) e goustiañs, diskargañ e galon, divarrañ e galon, disammañ e galon, kaout didorr da rebechoù e goustiañs, en em zisammañ, en em zivec'hiañ* ; 3. *jemanden vor Gericht entlasten, diskargañ (didamall, disammañ, digabluzañ, digabluzaat, divlamañ, gwennañ, reishaat) u.b. dirak al lez-varn, didamall un tamalled, divec'hiañ un tamalled, gwennañ un tamalled* ; *Ermittlung ohne Berücksichtigung der entlastenden Elemente, enklask tamall g.* ; *Ermittlung sowohl der belastenden als auch der entlastenden Fakten, enklask tamall ha didamall g.* ; 4. *von Steuern entlasten, disammañ diouzh ul lodenn eus e dailhoù, reiñ (d'u.b.) an disamm eus darn eus e dailhoù* ; 5. *jemanden für eine Summe entlasten, reiñ diskarg d'u.b. eus un dle bennak* ; 6. *[gwir] von einer Hypothek entlasten, diendleañ (u.b.), diendleañ ur mad bennak, sevel un arouestl a-zivar ubd* ; 7. *[merdead.] dilastrañ* ; 8. *kredekaat, lakaat arc'hant war* ; 9. *reiñ divec'h d'ub. evit un embregvezh* ; 10. *den Straßenverkehr entlasten, dichoukañ an hentoù, distrobañ an hentoù, distoc'hiañ red-dired ar c'hirri war an hentoù, distankañ ar ruilherezh war an hentoù*.

V.em. : **sich entlasten** (hat sich (ak.) entlastet) : *ich konnte mich entlasten, gallet em boa lakaat ar bec'h da vont pell diouzhin, gallet em boa prouiñ n'em boa graet netra, gallet em boa en em zidamall*.

entlastet ag. : disamm, disammet, divec'h, divec'hiet.

Entlastung b. (-,-en) : 1. *disamm g., disammañ g., digarg g., diskarg g., diskargañ g., dizober g., dijabl g., divec'h g., divec'hiañ g.* ; 2. *[dre skeud.] didamall g., didamalladur g., skañvadenn b., diskarg g., gwennadur g.* ; *Entlastung eines Angeklagten, didamalladur an tamallad g.* ; *zur Entlastung, evel diskarg, evit didamall u.b.* ; *zu seiner Entlastung muss gesagt werden, dass ...*, kement hag e zidamall e ranker lavarout e ..., kement hag e zigareziñ e ranker lavarout e ... ; 3. *Entlastung erteilen, reiñ (sinañ un) diskarg, testeniekaat kontoù, reiñ divec'h d'ub. evit un embregvezh* ; 4. *emotionale Entlastung, breddiskarg g.*

Entlastungsberechtigung b. (-,-en) : *diskarg g., lizher-diskarg g.* ; *eine Entlastungsberechtigung ausstellen, sinañ un diskarg*.

Entlastungsbogen g. (-s,-bögen) : [tisav.] gwareg divec'hiañ b.

Entlastungsgewölbe n. (-s,-) : [tisav.] bolz divec'hiañ b.

Entlastungsmaterial n. (-s,-ien) : *teulioù diskargañ ls., teulioù didamall ls., teulioù disammañ ls.*

Entlastungsoffensive b. (-,-n) : [lu] oberiadenn disammañ b., taol divec'hiañ g., taol dirouestlañ g., gaouargad g., gaouargadiñ g.

Entlastungsstraße b. (-,-n) : *hent distrobañ g., hent ezluskañ g., hent disammañ g., hent distankañ g., hent dichoukañ g., hent distrobañ g., hent distoc'hiañ g.*

Entlastungszeuge g. (-n,-n) : *test didamaller g.*

Entlastungszug g. (-s,-züge) : *tren ouzhpenn g.*

entlauben V.k.e. (hat entlaubt) : *dizeliañ, dizeliennañ, dizeliaouiñ, foulhezañ, noashaat*.

V.em. : **sich entlauben** (hat sich (ak.) entlaubt) : dizeliañ, dizeliennañ, noashaat, diwiskañ ; *im Herbst entlauben sich die Bäume*, d'an diskar-amzer e kouez delioù ar gwez, d'an diskar-amzer e tiwisk ar gwez, d'an diskar-amzer e tizeli (e tizeil) ar gwez ; *der Baum entlaubt sich*, emañ ar wezenn o tiwiskañ, emañ ar wezenn o teuler he delioù, emañ ar wezenn o tizeliañ.

Entlauben n. (-s) : dizeliaouiñ g., dizeliaouadur g., dizeliañ g. **Entlauber** g. (-s,-) : [tekn.] 1. [den] foulhezer g., dizelier g. ; 2. [benveg] dizelierez b.

entlaubt ag. : [louza.] dizeil, dizeliet, disto eus e zelioù, noazh, dibourc'h, diwisk.

Entlaubung b. (-,en) : [louza.] dizeliadur g., dizeliaouadur g., dizeliañ g.

Entlaubungsmittel n. (-s,-) : dizeliuzenn b., danvez dizelius g., danvez dizeliañ g.

entlaufen V.gw. (entläuft / entlief / ist entlaufen) : 1. diskampañ, disvantañ kuit, jilgammañañ, fardañ kuit, tec'hout, didec'hel, flipañ, diflipañ, ripañ, en em ripañ, en em ripañ kuit, en em riklañ, en em riklañ kuit, en em ziskrapañ, troc'hañ kuit, diriñsañ kuit, riñsañ, kantenniñ, terriñ e nask, kribat anezhi, kribat er-maez, skarzhañ er-maez, skubañ er-maez, dilorañ an dachenn, riñsañ an dachenn, en em laerez ; *er ist uns entlaufen*, kantennet eo, skubet en deus ar ouinell, harpet en deus ar vanell, skaret en deus douar, kravet kuit eo, ranket en deus he chribat ; *uns ist unser Hund entlaufen*, aet eo hor c'hi diganeomp, tec'het kuit eo hor c'hi diganeomp, aet eo hor c'hi da c'haloupat, aet eo hor c'hi da redek dre laer, aet eo hor c'hi d'ober ur c'haloupadenn, graet en deus hor c'hi un dec'hadenn, aet eo hor c'hi kuit eus ar gêr, aet eo hor c'hi el lev ; [istor] *entlaufener Sklave*, sklav simarron g. ; *als entlaufener Sklave leben*, simarrañañ ; *das Leben als entlaufener Sklave*, ar simarrañañ g. ; 2. [lu] *dizertiñ* ; *ein Entlaufener*, un dizertour g.

Entlaufen n. (-s) : 1. tec'hadenn b., tec'h g., galoupadenn b., achap g., achapadenn b. ; 2. dizererezh g.

entlausen V.k.e. (hat entlaust) : dilaouiñ.

V.em. **sich entlausen** (hat sich (ak.) entlaust) : en em laoua, en em zilaouiñ.

Entlausung b. (-,en) : dilaouiñ g. ; *gemeinsame Entlausung*, dilaouadeg b.

entledigen V.k.e. (hat entledigt) : distrobañ, diskargañ, disammañ, lakaat kuit, ober kuit ; *jemanden einer Sache (gen.) entledigen*, distrobañ u.b. diouzh ubd, diskargañ u.b. eus ubd, disammañ u.b. diouzh (eus) ubd.

V.em. : **sich entledigen** (hat sich (ak.) entledigt) : 1. *sich einer Sache (gen.) entledigen*, en em zizoher (en em zifraeañ, en em zibablî, en em zistlabezañ, en em zistrobañ, en em zioueriñ) eus ubd, en em ziaesaat ag ubd, dijabliñ ag ubd, dijabliñ diouzh ubd, difoarañ diouzh ubd, diskregiñ diouzh ubd, kaout an dizober eus ubd, frankaat gant ubd, kas ubd diwar e hent hag eus e choulouù, kaout an disamm eus ubd, kaout an distag eus ubd, kaout distag eus ubd, en em zivec'hiañ eus ubd, disammañ eus ubd ; 2. [dre skeud.] *sich eines Auftrages entledigen*, seveniñ ur gefridi, kas ur gefridi en-dro (da vat), kas e gefridi da benn, degouezhout ganti da vat, ober ouzh e gefridi, ober diouzh e gefridi ; *sich seiner Schulden entledigen*, paeañ e zleou, paeañ e zle, peurbaeañ e zle, en em zizleañ, en em ziendleañ, diendleañ, en em akuitañ eus e zle, ardalañ e zle, distagañ e zle, mougañ e zle, P. paeañ e vos, paeañ e vosou, plaenaat e gochouù.

entleerbar ag. : gouulloüs.

entleeren V.k.e. (hat entleert) : goulonder, goulonderiñ, dileuniañ, disleuniañ, lakaat goulo, skarzhañ, karzhañ, ober

karzhadenn, goulloïñ, digargañ, diskargañ, spurjañ ; *seinen Darm entleeren*, difankañ, ober un dilas, ober un dilasenn.

V.em. **sich entleeren** (hat sich (ak.) entleert) : en em garzhañ, goulloïñ, disleuniañ ; *der Furunkel hat sich spontan entleert*, dedarzhet eo ar gor, tarzhet eo ar gor, toulet en deus ar gor, talpet en deus ar gor.

Entleerung b. (-,en) : 1. karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherez g., skarzh g., skarzherez g., skarzhadur g., skarzhadenn b., diskarg g., diskargadur g., diskargadenn b., goulloadur g., spurj g., spurjadur g. ; 2. [post] dastum g., salvizherou g.

Entleerungsrückstände ls. : skarzhadur g., skarzhadurioù ls.

Entleerungsventil n. (-s,-e) : klaped distaol g., klaped skarzhañ g., klaped karzhañ g., klaped diskas g., klaped diskarzh g., klaped spurjañ g., spurjer g. [iester spurjerioù], rañvell-goll b.

entlegen ag. : distro, didud, didu, dibleustr, dizarempred, dianket war ar maez, diannez, digevannez, digenvez, digavandenn, distok, distag, diamezeg, dihentad, gouez, kollet, pell diouzh pep tra ; *ein entlegener Ort*, un difouilh g., ul lec'h kollet g., ul lec'h distro g., un distro g., un toull gouez g., un toull kollet kac'het gant an diaoul g., un toull kutez g. ; *in den entlegensten Orten*, el lec'hioù distroañ ; *im entlegensten Winkel des Landes*, e pennfont ar vro, e parfont ar vro, e parffont ar vro, e penn pellañ ar vro, e don (e donig-don, e donig-donañ, e don-donañ, e deun) ar vro ; *der entlegendste Teil des Feldes*, penn uhelañ ar park g.

Entlegenheit b. (-) : digenvez g., digenvezder g., dizaremprederez g.

entlehnen V.k.e. (hat entlehnt) : [yezh.] amprestañ [digant], tennañ [diwar].

Entlehnung b. (-,en) : [yezh.] amprestadenn b. ; *das ist eine Entlehnung aus dem Französischen*, un amprestadenn digant ar galleg an hini eo.

entleiben V.em. : **sich entleiben** (hat sich (ak.) entleibt) : en em zistrugañ, en em lazhañ, emlazhañ, en em forsiñ war gein an Aotrou Doue, en em wallañ, en em ober.

entleihen V.k.e. (entlieh / hat entliehen) : amprestañ [digant], kestal.

Entleiher g. (-s,-) : amprester g., [gwir] ech'wennadour g.

Entleiherin b. (-,en) : ampresterez b., [gwir] ech'wennadourez b.

entleimen V.k.e. (hat entleimt) : dic'hluadañ, dic'hluadennäñ.

Entlein n. (-s,-) : 1. [loen.] penn houadig g., houadig g. [iester houidiigoù], houadezig g. [iester houadezedigoù], kanig g. [iester kaniged] ; 2. [dre skeud.] *hässliches Entlein*, vilez b., vilezig b., bouilhez b., fardachenn b., divalavenn b.

entloben V.em. : **sich entloben** (hat sich (ak.) entlobt) : terriñ an dimeziñ a-raok an eured, terriñ ar bizoù, terriñ ar bizeier.

Entlobung b. (-,en) : torridigezh an dimeziñ a-raok an eured b.

entlocken V.k.e. (hat entlockt) : tennañ ; *jemandem ein Geheimnis entlocken*, tennañ c'hwibez d'u.b., tennañ kaoz digant u.b., diennañ (diskantañ, goro, dibluskañ) u.b., lakaat u.b. da reiñ avel d'ar c'had (da werzhañ ar bistolenn, da ziskuliañ ur c'hevrin, da ziskleriañ ur c'hevrin) ; *einer Geige zarte Töne entlocken*, tennañ sonioù hoalus eus ur violin.

entlohnern V.k.e. (hat entlohnt) : goprañ, gopraat, paeañ, kevuziañ, digoll, garedonañ ; *jemanden für seine Mühe entlohnen*, digoll poan u.b. ; *sie wurden für ihre Mühe entloht*, digoll int eus o foanioù, digollet int bet eus o foanioù ; [pesketaerezh] *mit Fanganteilen entloht werden*, *fanganteilmäßig entloht werden*, bezañ war e lod, pesketa war e lod.

entlönnen V.k.e. (hat entlöhnt) : [Bro-Suis] goprañ, gopraat, paeañ, digoll.

Entlohnung b. (-,en) : gopradur g., kevuziad g., kevuziadur g., pae b., gopr g., bontez b., eskemmad g., koumanant g., digoll g., garedon g./b.; *jeder, der arbeitet, hat das Recht auf gerechte und befriedigende Entlohnung*, an neb a labour en deus gwir da vezañ paeet reizh ha mat, an neb a labour en deus gwir da vezañ digollet reizh ha mat eus e boanioù.

entlöten V.k.e. (hat entlüötet) : [tekkn.] disoudañ ; V.em. (hat sich (ak.) entlüötet) : *sich von selbst entlöten*, disoudañ.

entlüften V.k.e. (hat entlüftet) : 1. aerañ, aveliñ, gwentañ, reiñ avel da ; 2. [tekkn.] spurjañ, dizaerañ, dic'hazañ, dizaezhañ.

Entlüfter g. (-s,-) : [merdead.] aeraer g., gwenterez b., gwenter g., avelerez b.

Entlüftung b. (-,en) : 1. aeridigezh b., aererezh g., aeradur, avelerezh g. ; 2. [tekkn.] spurj g., spurjadur g., dizaerañ g., dic'hazañ g., dizaezhañ g.

Entlüftungsanlage b. (-,n) : gwenterez b., avelerez b.

Entlüftungshahn g. (-s,-hähne) / **Entlüftungsventil** n. (-s) : kog aezhennoù g., kog spurjañ g., kog skarzañ aezhennoù g., spurjer g. [*liester spurjeroù*].

entmachten V.k.e. (hat entmachtet) : diskar, skarzañ, didroadañ, distroadañ, eztitlañ, lakaat sav [dindan u.b.].

Entmachtung b. (-,en) : distroadur g., distroadañ g., diskardigezh b., eztitladur g.

entmagnetisieren V.k.e. (entmagnetisierte / hat entmagnetisiert) : diwarellañ, diwarellaat.

Entmagnetisierung b. (-,en) : diwarelladur g., diwarellañ g., diwarellaat g.

entmannen V.k.e. (hat entmannt) : maouezañ, spazhañ, troc'hañ, digastrañ, onestaat, rac'hañ, razhañ.

entmännlichen V.k.e. (hat entmännlicht) : [yezh.] dic'hourelaat.

entmannt ag. : spazh, maouezet, troc'h.

Entmannung b. (-,en) : spazhadur g., spazhañ g., troc'h g.

entmisten V.k.e. (hat entmastes) : [merdead.] diwerniañ.

Entmisten n. (-s) : [merdead.] diwerniañ g.

entmaterialisieren V.k.e. (entmaterialisierte / hat entmaterialisiert) : dizanvezelañ.

Entmaterialisierung b. (-,en) : dizanvezeladur g., dizanvezelañ g.

entmauern V.k.e. (hat entmauert) : divañsonat.

entmedikalisieren V.k.e. (hat entmedikalisiert) : divezegelaat.

Entmedikalisierung b. (-,en) : divezegeladur g., divezegelaat g.

entmenschlichen V.k.e. (hat entmenschlicht) : dizenekaat.

Entmenschlichung b. : dizenekaat g.

entmenscht ag. : kriz, disleber, dinatur, digar, dihegar, digoant, dizenel, garv, yud, digalon, didruez, fall.

entmethanisieren V.k.e. (entmethanisierte / hat entmethanisiert) : [kimiezh] divetaneakaat.

Entmethanisierer g. (-s,-) : [kimiezh] divetaneakaer g.

Entmethanisierung b. (-,en) : [kimiezh] divetanekadur g., divetaneakaat g.

entmilitarisieren V.k.e. (entmilitarisierte / hat entmilitarisert) : divilourekaat ; *entmilitarisierte Zone*, tiriad divilourekaat g.

Entmilitarisierung b. (-,en) : divilourekaat g.

entminen V.k.e. (hat entmint) : [lu] divinañ.

entmineralisieren V.k.e. (hat entmineralisiert) : diveinelaat.

Entmineralisierung b. (-,en) : diveineladur g., diveinelaat g.

Entminnung b. (-,en) : [lu] divinadur g., divinañ g.

entmischen V.k.e. (hat entmischt) : [kimiezh] diveskañ.

Entmischung b. (-,en) : [kimiezh] diveskañ g.

entmodern V.k.e. (hat entmodert) : dilouediñ.

entmodulieren V.k.e. (entmodulierte / hat entmoduliert) : [tredan.] dic'houluzaañ, dinooñ.

entmoosen V.k.e. (hat entmoost) : divanat, divanañ, diginviañ ; *den Rasen entmoosen*, diginviañ al leton, divanañ al leton.

entmündigen V.k.e. (hat entmündigt) : 1. lakaat e gwardoniezh, lakaat dindan ward ; 2. dizatebekaat.

Entmündigung b. (-,en) : 1. [gwir] gwardonidigezh b., gwardoniañ g. ; 2. dizatebekaat g., dizatebekadur g.

Entmündigungsklage b. (-,n) : [gwir] mennadenn dizatebekaat b., mennadenn wardoniañ b.

entmutigen V.k.e. (hat entmutigt) : digalonekaat, diskalonekaat, digaloniñ, diskaloniñ, kas an deltu d'an traõñ, terriñ deltu u.b., diskar [u.b.], diskofortiñ, glac'hariñ, boukaat ar volonteze, mantrañ, diskar an nerzh kalon a zo en u.b. ; er entmutigt mich, me a ya fall o klevet hennezh, kas a ra va delta d'an traõñ, terriñ a ra va delta din, ober a ra din koll kalon, diskalonekiñ a ra ac'hanon, digalonekaat a ra ac'hanon, diskar a ra an nerzh kalon a chom ennon c'hoazh ; das entmutigt mich, an dra-se a zo ur c'holl-kalon ; *sich (ak.) nicht entmutigen lassen*, chom hep fallgaloniñ.

entmutigend ag. : digalonus, digalonekaus, fallgalonus ; das ist entmutigend, an dra-se a zo ur c'holl-kalon.

entmutigt ag. : digalonekaet, fallgalonet, aet izel e galon, diskofort, glac'haret ; er war entmutigt, diskaret e oa gant an dic'hoanag, digalonekaet e oa, izelaet e oa e vannielou gantañ, kouezhet e oa e vannielou gantañ, izel e oa kouezhet ar banniel gantañ, aet e oa bihan e galon, aet e oa izel e galon, en ur chif bras e oa, dinerzh e oa e spered, kollet en doa e nerzh-kalon.

Entmutigung b. (-,en) : dic'hoanag g., digalon g., fallgalon b., koll-kalon g., laoskoni b., laoskentez b., digalonegezh b., digaloniezh b., bavoni b., dichred g., digouraj g., digoñfort g., diskofort g., diskofortañs b. ; eine Anwendung von Entmutigung, ur fallgalonadenn b. ; eine Anwendung von Entmutigung überkam mich, ur fallgalonadenn a grogas ennon, ur fallgalonadenn a gouezhas warnon, ur fallgalonadenn a savas ennon, ur fallgalonadenn a zenijas warnon, ur fallgalonadenn a zeugas warnon.

entmystifizieren V.k.e. (entmystifizierte / hat entmystifiziert) : dizarluiñ.

entmystifizierend ag. : ... dizarluer.

Entmystifizierer g. (-s,-) : dizarluer g. [*liester dizarluerien*].

Entmystifizierung b. (-,en) : dizarluiñ g.

Entmystifizierungs- : ... dizarluiñ.

entmythisieren V.k.e. (entmythisierte / hat entmythisiert) : divarzhadekaat, diwengelaat.

Entmythisierung b. (-,en) : divarzhadekaat g., diwengelaat g.

entmythologisieren (entmythologisierte / hat entmythologisiert) : divarzhadekaat, diwengelaat.

Entmythologisierung b. (-,en) : divarzhadekaat g., diwengelaat g.

Ennahme b. (-,n) : sav g., savadenn b., lamidigezh b., lamedigezh b., lamerez g., dilamerez g., tennañ g., tennadenn b., erlamad g., erlamadur g. ; *Ennahme aus Rücklagen*, erlamad diouzh ar miradoù g.

entnasalieren V.k.e. (hat nasalisiert) : [yezh.] difriañ.

Entnasalierung b. (-) : [yezh.] difriadur g., difriañ g.

entnationalisieren V.k.e. (entnationalisierte / hat entnationalisiert) : distadelaat, divroadelañ.

Entnationalisierung b. (-,en) : divroadelañ g., divroadeladur g., distadelaat g., distadeladur g.

entnazifizieren V.k.e. (entnazifizierte / hat entnazifiziert) : dinaziañ, dinaziekaat.

Entnazifizierung b. (-) : dinaziekadur g., dinaziadur g., dinaziañ g., dinaziekaat g.

entnebeln V.gw. (hat entnebelt) : dilatariñ, dilatarennañ, divrumenniñ, divorenniñ, divogidellañ.

Entnebeln n. (-s) / **Entnebelung** b. (-,en) : dilatariñ g.

Entnebelungsanlage b. (-,n) : [aerborzhioù] dilatarer g. [liester dilatarerioù].

entnehmen V.k.e. (entnimmt / entnahm / hat entnommen) : 1. sevel, kemer, tennañ, lemel, erlemel ; *Geld der Kasse entnehmen, Geld aus der Kasse entnehmen*, tennañ arc'hat eus ar c'hef, kemer arc'hat e-barzh ar c'hef ; *die Pflanzen entnehmen Nährstoffe aus dem Boden*, sevel a ra ar plant diwar-goust an douar, kavout a ra ar plant en douar an elfennou deus ezhomm evit kreskiñ, kavout a ra ar plant en douar an natur o deus ezhomm evit kreskiñ ; *jemandem Blut entnehmen*, tennañ gwad digant u.b., kemer ur santilhon gwad diwar u.b., sevel gwad diwar u.b., erlemel gwad diwar u.b. ; *jemandem ein Transplantat entnehmen*, erlemel un imboudadenn diwar u.b. ; 2. [dre skeud.] er hat diese Stelle Goethe entnommen, tennet en deus an arroudenn-se eus oberennou Goethe, kemeret en deus an arroudenn-se diwar oberennou Goethe, amprestet en deus an arroudenn-se digant Goethe ; 3. deduiñ, dezren, endastum, dezastum, kendastum ; aus Ihrem Schreiben entnehme ich, dass ..., ho lizher a ro din da intent e ...

Enervation b. (-,en) : [mezeg.] dinervennañ g., dinervañ g.

entnerven V.k.e. (hat entnervt) : 1. dinervennañ, dinervañ ; 2. [dre skeud.] terriñ e Benn da, terriñ e revr da, gaiañ, ouroulat da, burutellañ, dismantrañ e spered da, distrellañ, lakaat droug e, hegaziñ, chigardiñ, ereziñ, tregasiñ, eogiñ, imoriñ, heskinñañ, inzrougiñ, chifañ, hegal ouzh, atahinañ, lakaat gwad u.b. da dreñ e gwelien, skeiñ war elvaj u.b. ; 3. dinerzhañ.

entnervend ag. : [dre skeud.] hegas.

entnervt ag. : [dre skeud.] peurhiegazet, imoret, imor ennañ, un imor ennañ, hegazet, anoazet, war e du fall, en e Benn fall, e Benn e gin, treuflez, rekin, kamm e vlevenn, e gwad porc'hell, tev e vourrennoù, trenk e valadenn, trenket e valadenn, mil enervet, war e elvaj.

Entnervung b. (-,en) : 1. [mezeg.] dinervennañ g., dinervañ g. ; 2. [dre skeud.] hegazerezh g., hegasteri b., heg g., hegaz g., heskinerezh g., reuz g., brouez b., fum g., arfleu g., atahinerez g., dismantre spered g., droug g.

entnikotinisieren V.k.e. (hat entnikotinisert) : dinikotinañ.

entnivellieren V.k.e. (hat entnivelliert) : diliveañ.

Entnivellierung b. (-,en) : diliveañ g., diliveadur g.

entnuklearisieren V.k.e. (hat nuklearisiert) : dizerch'anekaat.

Entnuklearisierung b. (-,en) : dizerch'anekadur g., dizerch'anekaat g.

Entoblast n. (-es,-e) : [bev., mezeg.] endoblast g.

entoblastisch ag. : [bev., mezeg.] endoblastek.

Entoderm n. (-s,-e) : [bev.] endoderm g.

entodermisch ag. : [bev.] endodermek.

entölen V.k.e. (hat entölt) : [tekñ.] dizeoulañ, skarzhañ an eoul, karzhañ an eoul, dizruañ.

Entölen n. (-s) : dizeouliñ g.

Entöler g. (-s,-) / **Entölgerät** n. (-s,-e) : [tekñ.] dizeouler g. [liester dizeoulerioù].

entomogam ag. : [louza.] entomogam.

Entomogamie b. (-) : [louza.] entomogamiez b.

Entomologe g. (-n,-n) : amprevanonior g., entomologour g.

Entomologie b. (-) : entomologiezh b., amprevanoniezh b.

entomologisch ag. : amprevanoniel, entomologek, ... entomologiezh, ... amprevanoniezh.

entomophag ag. : [loen., louza., tud] amprevanezat, ... amprevandebrer, ... amprevanetaer, ... debrer-amprevaned.

Entomophage g. (-n,-n) : [loen., louza., tud] amprevanezad g. [liester amprevanezaded], amprevanetaer g., P. debrer amprevaned g., amprevandebrer g.

Entomophagie b. (-) : [loen., louza., tud] amprevanezadezh b.

entomophil ag. : [louza.] entomofil.

Entomophilie b. (-) : [louza.] entomofiliezh b.

Entoparasit g. (-en,-en) : [loen., bev.] enarvevad g. [liester enarvevaded].

entoparasitär ag. : [loen., bev.] enarvevat.

Entoplasma n. (-s,-plasmen) : [bev.] endoplasm g.

entoplasmatisch ag. : [bev.] endoplasmek.

entoptisch ag. : [mezeg..] enlagadel, entoptek ; *entoptische Phänomene*, gweled enlagadel g., gweled entoptek g.

Entoskopie b. (-,n) : [mezeg..] endoskopiezh b.

entoskopisch ag. : [mezeg..] endoskopiek.

entotisch ag. : [mezeg..] enskouarnel.

Entoxismus g. (-, Entoxismen) : [mezeg..] pistriadur g.

Entozoon n. (-s, Entozoen/Entzoa) : [loen., bev.] enarvevad g. [liester enarvevaded], entozoenn b. [liester entzoed].

entpacken V.k.e. (hat entpackt) : [stlenn.] diwaskañ, digoazhañ ; eine Datei entpacken, digoazhañ ur restr.

entparaffinieren V.k.e. (hat entparaffiniert) : [kimiezh] dibarafinañ.

entpersönlichen V.k.e. (hat entpersönlich) : dibersonelaat.

Entpersönlichung b. (-,en) : dibersoneladur g., dibersonelaat ; an *Entpersönlichung leiden*, dibersonelaat.

entpflastern V.k.e. (hat entpflastert) : dibavezañ.

Entpflastern n. (-s) / **Entpflasterung** b. (-,en) : dibavezadur g., dibavezañ g.

entpflichten V.k.e. (hat entpflichtet) : lakaat war e leve, lakaat e retréd, kas war e leve, leveañ, pañsioniñ, retrediñ.

entphosphorisieren V.k.e. (hat entphosphorisiert) : [kimiezh] difosforañ.

Entphosphorisierung b. (-,en) : [kimiezh] difosforañ g., difosforadur g.

entpoetisieren V.k.e. (hat entpoetisiert) : divarzhoniañ.

entpolitisisieren V.k.e. (hat entpolitisiert) : dibolitikaat.

Entpolitisierung b. (-,en) : dibolitikaerezh g., dibolitikaat g.

entprogrammieren V.k.e. (hat entprogrammiert) : dibrogrammiñ.

Entprogrammierung b. (-,en) : dibrogrammadur g., dibrogrammerez g., dibrogrammiñ g.

entproletarisieren V.k.e. (hat entproletarisiert) : dibroleterekaat.

Entproletarialisierung b. (-) : dibroleterekadur g., dibroleterekaat g.

entpuppen V.em. : **sich entpuppen** (hat sich (ak.) entpuppt) : 1. diboupenniñ, dont da valafenn ; 2. [dre skeud.] en em ziskouez evel m'emeur e gwirionez, diskouez bezañ udb, en em ziskuliañ ; *sich als ein gefährlicher Verbrecher entpuppen*, diskouez bezañ un torfedour dañjerus (ur gwall dorfedour).

entqualmen V.gw. (ist entqualmt) : divogediñ, mogediñ.

entquellen V.gw. (entquillt / entquoll / ist entquollen) : eienañ, eienennañ, mammenniñ, diwanañ, stivellañ.

entraffen V.k.e. (hat entrafft) : diframmañ, skrapañ, difrapañ ; *jemandem etwas entraffen*, diframmañ udb a-dre zaouarn u.b., difrapañ udb digant (gant) u.b., skrapañ udb ouzh dorm u.b.

entrahmen V.k.e. (hat entrahmt) : digoaveniñ, diennañ, diciennañ, kignat, diazoañ ; *entrahmte Milch*, laezh digoavenet g., laezh digoaven g., laezh diennet g., laezh kignet g., laezh treut g., laezh n'eo ket druz g.

Entrahmen n. (-s) : diennerez g., digoavenerez g., diennañ g., digoaveniñ g.
Entrahmer g. (-s,-) : [tekn.] diennerez b., digoavenerez b., tronizherez diennañ b., tronizherez digoaveniñ b., bregenn b.
Entrahmung b. (-,-en) : diennerez g., digoavenerez g., diennañ g., digoaveniñ g.
entraten V.gw. (gen.) (enträt / entriet / hat entraten) : 1. dioueriñ, mankout ; 2. tremen hep.
enträtseln V.k.e. (hat enträtselt) : diskoulmañ, dirouestlañ, diluziañ, dibunañ ; *jemand versucht, etwas zu enträtseln*, u.b. a glask ar poell eus ubb.
entratten V.k.e. (hat entrattet) : dirazhedañ ; *ein Schiff entratten, dirazhedañ ul lestr.*
Entrattung b. (-,-en) : dirazhedadur g., dirazhedañ g., dirazhediñ g.
Entrattungsaktion b. (-,-en) : koulzad dirazhediñ g.
enträuchern V.k.e. (hat enträuchert) : divogediiñ.
entraupen V.k.e. (hat entraupt) : diviskoulañ.
Entrechat g. (-s,-s) : [dañs klasel] skolpad str. ; *Entrechats vollführen*, ober skolpad.
entrechten V.k.e. (hat entrechtet) : *jemanden entrechten*, ezwiriañ u.b., lemel e wirioù digant u.b., dizorniañ u.b., forc'hañ u.b. eus e wirioù, nac'h e wirioù ouzh u.b., dinac'h e wirioù d'u.b., dinac'h e wirioù ouzh u.b.
Entrechte(r) ag.k. g./b. : den ezwiriet g., den mac'homet g., den gwasket g., den lamet e wirioù digantañ g.
Entrechtung b. (-,-en) : ezwiriañ g., ezwiriadur g., dioueridigez wirioù b., lamidigez wirioù b., lamadur gwirioù g.
Entrecôte n. (-/-s,-s) : [kegin.] etrekostenn b. ; *Entrecôte Bordelaiser Art*, etrekostenn giz Bourdel b.
Entrée n. (-s,-s) : 1. [üsav.] raksal b., trepas g. ; 2. [c'hoariva] priz ar bilhed mont e-barzh g. ; 3. [kegin.] rakveuz g., digor-pred g., deroù-pred g. ; 4. [sonerez] raksonadenn b., loc'henn b.
entreißen V.k.e. (entriss / hat entrissen) : 1. tennañ, dilemel, diframmañ, difrapañ, skrapañ, diskolpañ ; *der Dieb hat der alten Frau die Tasche aus der Hand entrissen*, al laer en doa skrapet he sac'h-dorn digant ar vaouez kozh, al laer en doa dichafanret he sach'h-dorn digant ar vaouez kozh ; *jemandem etwas entreißen*, diframmañ ubd a-dre zaouarn u.b., diframmañ ubd digant u.b., dichafantrañ ubd digant u.b., difrapañ ubd digant (gant) u.b., skrapañ ubd ouzh dorn u.b., lemel ubd a-dre zivrec'h u.b. ; *sich aus jemanedes Armen entreißen*, en em ziframmañ eus divrec'h u.b., en em ziframmañ a zivrec'h u.b. ; *jemanden den Flammen entreißen*, tennañ u.b. a-greiz an tan, tennañ u.b. eus kreiz an tan, tennañ u.b. a-douez ar flammoù, tennañ u.b. a-vetoù ar flammoù ; *jemanden den Klauen des Todes entreißen*, diframmañ u.b. a-dre grabanoù an Ankoù ; *er wurde uns durch den Tod entrissen*, lamet e voe diganeomp gant an Ankoù ; 2. [dre skeud.] *jemandem den Sieg entreißen*, mont an tu kreñv gant an-unan a-enep u.b., sevel war varr, trec'hiñ u.b., bezañ trec'h d'u.b., kaout an trec'h war u.b., kemer e greñv war u.b., kemer an tu kreñv war u.b., kemer an hol war u.b., kavout pleg war u.b., kaout al levezon war u.b.
Entreibßdiebstahl g. (-s,-diebstähle) : [Bro-Suis, gwir] laeroñsi a-zifrap b.
Entremetier g. (-s,-s) : [kegin.] etremeuzier g.
entrichten V.k.e. (hat entrichtet) : paeañ, talañ, akuitañ ; *seinen Obulus entrichten, reiñ e skodennig, akuitañ e skodennig* ; *jemandem seinen Tribut entrichten, tributañ d'u.b., paeañ an truj d'u.b.* (Gregor) ; *die Kaigebühr entrichten*, paeañ ar c'haeaj ; *die Pacht entrichten*, ober gwele gwenn, paeañ e ouel-Mikael, paeañ e feurm.
Entrichtung b. (-,-en) : paeamant g., taladur g., akuitadur g.
entriegelbar ag. : divisorilhadus, dibrennadus.
entriegeln V.k.e. (hat entriegelt) : disparlañ, divisorilhañ, divarennnañ, dibrennañ, diglañchediñ, dilikedañ ; *die Tür entriegeln*, disparlañ an nor, divisorilhañ an nor, divarennnañ an nor, dibrennañ an nor, diglañchediñ an nor.
Entriegeln n. (-s) : divisorilhañ g., disparlañ g.
entriegelt ag. : disparl.
Entriegelung b. (-,-en) : disparlañ g., divisorilhañ g.
entrinden V.k.e. (hat entrindet) : diruskañ, kignat, digoc'hennañ, dibluskañ, gwennañ ; *einen Baum entrinden*, digoc'hennañ ur wezenn, dibluskañ ur wezenn, diruskañ ur wezenn, diruskenniñ ur wezenn, kignat ur wezenn ; *Eichen zur Herstellung von Lohe entrinden*, peliat kouez, diframmañ rusk derv evit ober kivij, kignat gwez-derv evit gounit kivij ; *einen Stock entrinden*, gwennañ ur vazh ; *noch nicht entrindetes Holz*, koad gant e gign g., koad kign hag all g.
Entrinden n. : kign g., kignerezh g., kignadenn b., diruskañ g., kignat g.
entrindet ag. : dirusk, diblusk, digoc'henn, kignet ; *noch nicht entrindetes Holz*, koad gant e gign g., koad kign hag all g.
entringen V.k.e. (entrang / hat entrunge) : skrapañ, diframmañ.
V.em. : **sich entringen** (entrang sich / hat sich (ak.) entrunge) : [dre skeud.] *ein tiefer Seufzer entringt sich seiner Brust*, leuskel a ra ur pezh mell huanad, leuskel a ra ur pebez huanad.
entrinnen V.gw. (+dat.) (entrann / ist entronnen) : 1. redek, berañ, deverañ, diruilh, tremen ; 2. [dre skeud.] tec'hout diouzh, diankañ diouzh, dilammat dreist ; *einer Gefahr entrinnen*, tec'hout diouzh un dañjer, diankañ diouzh un dañjer, dilammat dreist un dañjer ; *mit knapper Not der Gefahr entrinnen*, bezañ bet tomm d'an-unan, bezañ bet tomm d'e chupenn, en em dennañ a zañjer ku-ha-ka, chom war zarbedig, menel war zarbedig ; *für uns gibt es kein Entrinnen*, n'eus diflip ebet evidomp, n'eus ket a achap deomp, n'hon eus diank ebet ken, n'eus moaien ebet evidomp, n'hon eus na tu na lañs ; *dem Tod kann keiner entrinnen*, ouzh ar marv n'eus ket a remed - mervel 'zo ret hag ouzh ar red n'eus ket a remed, nemet kouezhañ e-kreis redek - tonket eo da bep hini mervel - lakaet eo da bep hini mervel - louzoù 'zo ouzh pep droug, nemet ar marv a ve - diremed eo ar marv - rankout mervel a zo ul lezenn na c'haller ket terriñ ode warni evit mont hebiou ; *ich bin mit knapper Not dem Tod entronnen*, bez e oan bet war an termen diwezhañ, prestik e oan bet da verval, tost-kaer e oan bet mont da goll ; *er ist mit knapper Not dem Galgen entronnen*, dare eo bet dezhañ bezañ krouget, darbet eo bet dezhañ bezañ krouget, tost-kaer eo bet dezhañ bezañ krouget, war-hed un netra e vije bet krouget.
Entrismus g. (-) : [polit.] ebarzhata g.
Entrist g. (-en,-en) : [polit.] ebarzhataer g.
entristsisch ag. : [polit.] ... ebarzhata ; *entristsische Arbeit*, politikerezh ebarzhata g.
entrollen V.k.e. (hat entrollt) : dirollañ, dibunañ.
V.em. : **sich entrollen** (hat sich (ak.) entrollt) : 1. dirollañ, dibunañ ; 2. [dre skeud.] en em zispakañ, en em ziskouez ; *eine schöne Landschaft entrollt sich vor mir*, ur c'horn-bro eus ar c'haerañ en em ziskouez din.
V.gw. (ist entrollt) : riklañ, diflipañ ; *das Geldstück entrollt mir*, riklañ (diflipañ) a ra ar pezh moneiz a-dre va daouarn, kouezhañ a ra ar pezh moneiz diganin.

Entrollen n. (-s) : dibun g., dibunad g., dibunadur g., dibunerezh g., dirolladur g.

Entrollvorrichtung b. (-,en) : diroller g. [*liester diollerioù*], dibuner [*liester dibuneroù*].

Entropie b. (-,n) : [fizik] entropiez b., diemluskadur g. ; Restentropie, entropiez dilerc'h b.

entropisch ag. : entropiek.

Entropium n. (-s) : [mezeg.] entropion g.

entrosten V.k.e. (hat entrostet) : diverglañ.

Entrostung b. (-,en) : diverglerezh g.

entröten V.k.e. (hat enrötet) : diruziañ.

V.em. : **sich entröten** (hat sich (ak.) enrötet) : diruziañ.

entrücken V.k.e. (hat entrückt) : tennañ, lemel, dilemel, pellaat, kuzhat ; *den Blicken entrücken*, tennañ a-zindan daoulagad an dud, kuzhat ouzh daoulagad an dud, klenkañ ouzh daoulagad an dud, goleñ ouzh daoulagad an dud, lemel a-zirak daoulagad an dud.

entrückt ag. : o rambreal, beuzet en e soñjou, kollet en e soñjezonou, beuzet (kollet) en e brederiadennou, o lonkañ soñjou, gant e hunvreou, en iferniou, o soñjal e lec'h all, e spered o treiñ e lec'h all, azezet war e spered, aet e spered da stoupa, er c'houmoul, dibrad diouzh trubuilhoù ar bed-mañ.

Entrückung b. (-,en) : goursav g., bamizon g., bamijenn b., trugar b.

entrümpeln V.k.e. (hat entrümpelt) : distrobañ, distrobellañ, diac'hubiñ, skarzhañ, karzhañ, ober karzhadenn, distlabezañ, dieubiñ, distrollañ, dijabliñ, ober un dijabl da.

Entrümpelung b. (-,en) / **Entrümpfung** b. (-,en) : distlabezañ g., distrobellañ g., diac'hubiñ g., karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherez g., skarzh g., skarzherez g., skarzhadur g., skarzhadenn b., distalaj g., dijabl g.

entrunden V.k.e (hat entrundet) : [yezh.] diweuzelaat.

entrunzeln V.k.e. (hat entrunzelt) : diroufennañ ; *die Stirm entrunzeln*, digrizañ e dal, digoumouliñ e dal.

V.em. **sich entrunzeln** (hat sich (ak.) entrunzelt) : diroufennañ.

entrußen V.k.e. (hat entrußt) : [tekñ.] dihuziliañ, skarzhañ an huzil (diouzh udb, diwar udb), karzhañ an huzil (diouzh udb, diwar udb), digalaminañ.

Entrußen n. (-) : dihuziliañ g., skarzh huzil g., digalaminadur g., digalaminañ g.

entrüsten V.k.e. (hat entrüstet) : lakaat da fuloriñ, imoriñ, inzrougiñ, feukañ, buanekaat, brouezañ, taeriñ, ober gwarzhañ da.

V.em. **sich entrüsten** (hat sich (ak.) entrüstet) : brouezañ, mont en un imor santel, taeriñ, en em sevel, buanekaat, buanegezh, arfleuiñ, distalmiñ, razailhat, pennfolliñ, tanañ, en em danañ, feulziñ, taeriñ, taeraat, mont droug en an-unan, kemer droug ; *sich über etwas (ak.) entrüsten*, mont en egar ouzh udb (o welet udb), mont e fulor gant udb (o welet udb), mont droug en an-unan ouzh udb (o welet udb), sevel droug en an-unan ouzh udb (o welet udb), egariñ ouzh udb (o welet udb), kounnariñ ouzh udb (o welet udb), kemer imor ouzh udb (o welet udb), arfleuiñ ouzh udb (o welet udb), tanañ ouzh udb (o welet udb), drougiñ ouzh udb, drougiñ o welet udb, drougiñ gant udb, drougiñ a-enep udb, kemer droug ouzh udb (o welet udb), mont en arfleu ouzh udb (o welet udb), antren en arfleu ouzh udb (o welet udb), broueziñ ouzh udb (o welet udb), taeriñ ouzh udb (o welet udb) ; *sich lauthals über jemanden entrüsten*, krial harao war u.b., razailhat war u.b. ; *er entrüstete sich darüber*, sevel a reas droug ennañ diwar-benn kement-se, sevel a reas droug gantañ o welet kement-se.

entrüstet ag. : buaneget, fuloret, fuloret naet, fuloret ran, fuloret ruz, fuloret mik, ur barrad fulor o krozal en e greiz, krog an tan en e benn, brizh-du, droug ruz ennañ, droug ennañ, droug en e gorf, droug gantañ, en imor santel, e gwalarn, imoret, imor ennañ, un imor ennañ, e revr war e chouk gantañ, droug en e doull gantañ, droug en e revr gantañ, malis en e doull gantañ, malis en e revr gantañ, fioun ennañ, ur sac'had malis ennañ, kounnaret, kounnariet, fuc'het, tommet, fulorus, kruget, feulzet, gouez-pakret, arfleuet, frenezius, taeret, alfoet, arloupet, egaret, en egar, diboellet, leskidik, broc'h ennañ, broc'h, onglennet, troet e vouton, droug en e goukoug, diroll, dirollet, dichadennet, brizh, brizhet, fumet, buanek, chifet-bras, divarc'h, e gerc'h o tommañ dezhañ, e gerc'h o krazañ dezhañ, aet tro en e voned ; **entrüstet sein**, bezañ droug en an-unan, bezañ droug en e gorf, bezañ krog an tan en e benn, bezañ imoret, bezañ imor en an-unan, bezañ un imor en an-unan, bezañ brouez en an-unan, bezañ ar c'herc'h o tommañ d'an-unan (e gerc'h o tommañ dezhañ, he c'herc'h o tommañ dezhi h.a.), bezañ ar c'herc'h o krazañ d'an-unan (e gerc'h o krazañ dezhañ, he c'herc'h o krazañ dezhi h.a.) ; *sie war entrüstet über die Art, wie ihr Bruder behandelt wurde*, enoeiñ a reas o welet ober ar seurt tra d'he breur ; *sie war entrüstet, weil er am Sonntag gearbeitet hatte*, droug a oa ganti m'en doa labouret d'ar Sul ; *über jemanden entrüstet sein*, buanekaat ouzh u.b., bezañ savet en egar a-enep u.b., bezañ droug bras en an-unan a-enep u.b., bezañ buanekaet ouzh u.b., kaout kounnar (bezañ kounnaret) ouzh u.b., kounnariñ ouzh u.b., bezañ arfleuet ouzh u.b., bezañ e malis ouzh u.b., bezañ kruget ouzh u.b., bezañ kruget war u.b., bezañ chifet-bras ouzh u.b., bezañ mouzhet ouzh u.b., bezañ fuloret ouzh u.b., bezañ taeret war u.b., taeriñ ouzh u.b., taeriñ enep d'u.b., kaout broc'h ouzh u.b., bezañ broc'h en an-unan ouzh u.b., kaout droug ouzh u.b., bezañ e droug ouzh u.b., bezañ droug en an-unan a-enep u.b., bezañ droug gant an-unan a-enep u.b., goriñ droukrañs (magañ droukrañs, kaout drougiezh, derc'hel drougiezh) ouzh u.b., bezañ leskidik war-lerc'h u.b., derc'hel imor ouzh u.b., derc'hel drougiezh diwar u.b., mouzhañ ouzh u.b., ourzal ouzh u.b., fuloriñ enep d'u.b., fuloriñ war u.b.

Adv. : droug ennañ, droug en e gorf, brouez ennañ, en imor santel, e gwalarn, gant brouez, gant taeroni.

Entrüstung b. (-,en) : droug santel g., fulor g., kounnar b., droug g., buanegezh b., imor b., brouez b., brouezadur g., egar g., taeroni b., taerijenn b., taerder g., taerded b. ; *voller Entrüstung*, droug ennañ, droug en e gorf, brouez ennañ, en imor santel, e gwalarn, gant brouez, gant taeroni.

entsaften V.k.e. (hat entsaftet) : 1. gwaskañ da gaout e chugon, tennañ an dourenn eus (Gregor) ; 2. poazhañ mat da eztennañ ar chugon dioutañ.

Entsafter g. (-s,-) : 1. tronizherez b. ; 2. eztenner chugon g.

entsagen V.gw. (+ dat.) (hat entsagt) : kuitaat, dilezel, dileuskel, distreiñ diwar, dianzav, dislavaret, nac'h, dinac'h ; *der Welt entsagen*, mervel d'ar bed, mervel d'an-unan, en em zilezel, en em ankounac'haat, kuitaat ar bed evit ober pinjenn (Gregor), distagañ e galon (en em zistagañ) diouzh madoù ar bed-mañ, dilezel ar bed, bezañ distag diouzh ar bed, dilezel ar bed hag ar joaioù, lavaret kenavo d'ar bed lorber, bezañ pell e ene diouzh safar ar bed, chom pell diouzh chastre ar bed, chom pell diouzh fougeerezhioù ar bed, chom pell diouzh fougeouù ar bed, chom pell diouzh safaroù ar bed, chom pell diouzh hemolc'h ar bed, chom pell diouzh fourgas ar bed, chom pell diouzh trouz ha fourgas ar bed, kuitaat ar bed, kimiadiñ diouzh ar bed ; *seinem Glauben entsagen*, dianzav (dislavaret) e gredenn, nac'h e feiz, dinac'h e feiz.

Entsagung b. (-,-en) : 1. emziouer g. ; 2. [gwir] dizalc'h g., dilezidigezh b., dilez g. ; 3. [dre skeud.] emzinac'h g., emnac'h g., emnac'hañ g., emroüsted b., emroidigezh b., gouzañvegezh b.

entsagungsvoll ag. : emroüs.

entsakralisieren V.k.e. (hat entsakralisiert) : dinevetaat.

Entsakralisieren n. (-s) : dinevetadur g., dinevetaat g.

entsalzen V.k.e. (entsalzte / hat entsalzen) : 1. [kegin.] disallañ ; Pökelfleisch zum Entsalzen in Wasser einweichen, lakaat kig-sall da zisallañ ; 2. [tekn.] diveinelaat, disallañ ; die Art und Weise, wie man Meerwasser entsalzt, ar voainen da zisallañ dour mor b., ar mod da zisallañ dour mor g., an doare da zisallañ dour mor g.

entsalz ag. : disallet.

Entsalzung b. (-,-en) : 1. [kegin.] disallañ g. ; 2. [tekn.] diveineladur g., diveinelaat g., disallañ g.

entsanden V.k.e. (hat entsandet) : didraezhañ.

Entsandung b. (-) : didraezhadur g., didraezhañ g.

entsättigen V.k.e. (hat entsättigt) : 1. [kimiezh, bev., tekn.] dibeureuvriñ, dibeurintrañ, dibeurleuniañ, dibeurgargañ, disoulgargañ, dibeurvec'hiañ ; 2. [arz] entsättigte Farbe, liv disgwalch'et g.

Entsatz g. (-es) : [lu] 1. dic'hronnadur g., torridigezh ur c'hæladur b. ; 2. refors g., lu dic'hronnañ g., lu dic'hourizañ g., lu disezizañ g., lu skoazell g.

Entsatzheer n. (-s,-e) : lu dic'hronnañ g., lu dic'hourizañ g., lu disezizañ g., lu skoazell g., refors g.

Entsatztruppen ls. : rejimantoù skoazell ls., rejimantoù dic'hronnañ ls., rejimantoù dic'hourizañ ls., rejimantoù disezizañ ls., refors g.

entsäuern V.k.e. (hat entsäuert) : [kimiezh] didrenkeaat.

Entsäuerung b. (-,-en) : [kimiezh] skarzhadur an trenkennoù g., didrenkeaat g.

entschacheln V.k.e. (hat entschachtelt) : diliesplezhañ, dienaskañ, dienboestañ, digenemprañ.

entschädigen V.k.e. (hat entschädigt) : digoll (u.b. evit udb / u.b. diouzh udb), dic'haouiñ (u.b. eus udb / u.b. diouzh udb) ; jemanden für etwas entschädigen, digoll u.b. evit udb, digoll u.b. diouzh udb, dic'haouiñ u.b. eus udb, dic'haouiñ u.b. diouzh udb ; sie wurde für ihren Unfall entschädigt, un digoll he doa bet eus he gwällzarvoud ; er wurde voll entschädigt, dic'haou leun en deus bet.

V.em. **sich entschädigen** (hat sich (ak.) entschädigt) : sich für etwas entschädigen, en em zic'haouiñ eus udb, en em zigoll evit udb.

Entschädigung b. (-,-en) : digoll g., digollad g., digolladur, dic'haou g., dic'haouenn b., dic'haouadur g., dic'haouadenn b. ; finanzielle Entschädigung, digoll en archant g., dich'aou en arc'hant g. ; sie hat für ihren Unfall eine Entschädigung bekommen, un digoll he deus bet eus he gwällzarvoud ; als Entschädigung für, en eskemm da, da zigoll eus, evit dic'haouiñ eus ; jemandem etwas als Entschädigung geben, reiñ udb da zigoll d'u.b. ; die Höhe der Entschädigung soll dem entstandenen Schaden entsprechen, die Höhe der Entschädigung soll in einem angemessenen Verhältnis zum entstandenen Schaden stehen, diouzh an droug eo digoll, an digoll a rank bezañ kevatal ouzh an droug graet ; er erließ ihm die dreihundert Franc Entschädigung, die ihm zustanden, pardoniñ a reas dezhañ an tri c'chant lur digoll ; volle Entschädigung, dic'haou leun g. ; Entlassungsentschädigung, digoll ezfredañ g.

Entschädigungs- : digolladel, ... digoll, ... an digolloù, ... an digolladoù.

Entschädigungsantrag g. (-s,-anträge) : [gwir] mennadenn digoll b., mennadenn dic'haou b.

Entschädigungsausschuss g. (-es,-ausschüsse) : kengor an digolladoù g.

entschädigungsberechtigt ag. : ... en deus ar gwir da gaout un digoll.

Entschädigungsempfänger g. (-s,-) : digolladour g., dic'haouadour g.

entschädigungsfähig ag. : digolladus.

Entschädigungsleistende(r) ag.k. g./b. : [gwir] digoller g., digollerez b., dic'haouer g., dic'haouerez b.

Entschädigungsleistung b. (-,-en) : [gwir] digoll g., dic'haou g., dic'haouenn b., dic'haouiñ g., dic'haouadur g., dic'haouadenn b.

Entschädigungsregelung b. (-,-en) : hanren digolladoù g.

entschälen V.k.e. (hat entschält) : [tekn.] Seide entschälen, grizrañ seziz.

Entschälen n. (-s) : [tekn.] das Entschälen der Seide, an grizradur g., an grizrañ g.

entschärfen V.k.e. (hat entschäfft) : 1. [danvez-tarzh] diemorsañ ; 2. [dre skeud.] sioulaat, peoc'haat, distanañ, distav, plaenaat, kompezañ, habaskaat, dizarbenn, reizhañ ; einen Konflikt entschärfen, sioulaat an traoù, plaenaat an traoù, dizarbenn un arguz, reizhañ un dizemglev ; die Situation entschärfen, die Lage entschärfen, sioulaat an traoù ; 3. c'hekaat, dousaat, dic'hervaaat, souplaat, heñvelaat ar mennozhioù ; er musste seinen Artikel entschärfen, ret e oa bet dezhañ gwanaat e bennad-skrid ; ein Gesetz entschärfen, dic'harvaat ul lezenn, dousaat ul lezenn, grizrañ ul lezenn, frankaat ul lezenn, distenn ul lezenn, distrihsaat ul lezenn, laoskaat ul lezenn, souplaat ul lezenn ; die kirchenfeindlichen Gesetze wurden entschäfft, an dud a lliz a laoskaas warno ; 4. direuzusaat, distennañ, distignañ, distrižhañ, distardañ, souplaat, laoskaat, skañvaat.

V.em. : **sich entschärfen** (hat sich (ak.) entschäfft) : distennañ ; die Beziehungen zwischen Pakistan und Indien entschärfen sich, distennañ a ra ar gordenn etre Pakistan hag India, deuet ez eus un tamm distenn etre Pakistan hag India.

Entschärfung b. (-,-en) : 1. [danvez-tarzh] diemorsadur g., diemorsañ g. ; 2. [dre skeud.] distanadur g., distennadur g., distenn g., distign g., distegn g., skañvadur g.

Entscheid g. (-s,-e) : 1. diviz g., disentez b. ; 2. [gwir] Entscheid eines Richters, barnedigezh b., barnadenn b., setañs b., arest g., devarn b. ; gerichtlicher Entscheid, disentez barnerezh b., barnadenn b., devarn b.

entscheidbar ag. : skaradus.

Entscheidbarkeit b. (-) : skaradusted b.

entscheiden V.k.e. (entschied / hat entschieden) : 1. reiñ un disentez da, statudañ ; wenn ich entscheiden könnte, pa selaoufen ouzhin, mar bije e dalc'h ganin ; 2. diskoulmañ, skarat war ; diese Schlacht entschied den Krieg, an emgann-se a savas an douet war disoc'h ar brezel (Gregor), an emgann-se a skaras war disoc'h ar brezel, an emgann-se a lakaas anat disoc'h ar brezel, an emgann-se a ziskouezas splann gant piv e oa an tu kreñv ; 3. [sport] bezañ gouunit [da geñver ur match], bezañ trec'h [da geñver ur match] ; 4. [predr.] devredañ ; 5. [mat.] diferañ, devredañ.

V.gw. : divizout ; über (ak.) etwas entscheiden, skarat war udb, statudañ war udb., reiñ un disentez a-zivout udb ; endgültig über eine Frage entscheiden, reiñ un disentez d'ur gudenn, skarat un gudenn, skarat un argraf ; der Sprachgebrauch soll entscheiden, an arver a skaro ; jeden frei entscheiden lassen, lezel pep hini en e viviz ; [gwir] in einem Prozess entscheiden, barn ur prosez.

V.em. : **sich entscheiden** (entschied sich / hat sich (ak.) entschieden) : 1. divizout, en em zivizout, kemer e ratozh, kemer un disentez, kemer un diviz, ober e zisentez, ober e vennozh, ober e soñj, en em grennañ, reiñ e zisentez ; *nun entscheide dich schon ! gra da soñj 'ta !* poent eo dit ober da soñj ! ; *er musste sich entscheiden, ob er ging oder blieb,* hemaañ a rankas ober diouzh mont pe chom ; *sich von Fall zu Fall entscheiden,* divizout diouzh an darvoudou (diouzh ma teu, diouzh ma tegouezh, hervez ma tegouezh, war an tomm, war an tach, a-daoł-dak, dre ma'z eer), divizout hervez an degouezh (diouzh ma vez tro, diouzh ma vez kont, diouzh an dro), divizout degouezh ha degouezh ; *er hat sich für diese Lösung entschieden,* deuet eo a-du gant an diskoulm-se ; *er entscheidet sich,* kemer a ra un diviz, kemer a ra e ratozh, ober a ra e vennozh (e zisentez, e zezev, e soñj), reiñ a ra e zisentez, ober a ra ul lamm, ober a ra unan a zaou, en em zivizout a ra, divizout a ra etre e dog hag eñ ; 2. es wird sich bald entscheiden, ob ...., gouezet e vo a-benn dizale ha ...., gwelet e vo a-benn nebeut ha ...., anat e vo a-raok pell ha ..., splann e vo a-raok nemeur amañ ha ... ; 3. dibab, divizout, diuz(añ), choaz, diforc'hiñ, ober un dibab (un diuz, un dilenn, e ziviz, ur choaz), dilenn ; *ich würde mich für ihn entscheiden,* e zibab a rafen a-dreist pep hini, e ziforc'hiñ a rafen.

entscheidend ag. : krenn, groñs, diarvarus, diskoulmus, krennus, skarus, a-bouez dreist, tu pe du, gourfouezus, devoudus ; *entscheidende Stimme,* mouezh dispartiañ b. ; *entscheidendes Argument,* arguzenn skarus b. ; *beim Pferd ist die Größe nicht entscheidend,* arabat mont d'ur marc'h diouzh ar vent anezhañ - n'eo ket ar vent a werzh ar marc'h, an dalvoudegezh a zo trawalc'h - n'eo ket dre o ment, c'hwi oar, e werzher roñseed er foar ; *ein entscheidendes Problem, eine entscheidende Frage,* ur gudenn grennus b. ; *ein entscheidender Durchbruch,* un araokadenn hollbouezus b.

Entscheidung b. (-,en) : 1. diviz g., disentez b., skaradur g., soñj g., prepoz g., diskoulm g. ; *voreilige Entscheidung,* disentez kemeret war ar prim b. ; *objektive Entscheidung,* skaradur egorel g. ; *eine Entscheidung treffen (fällen),* kemer un diviz, kemer un disentez, statudañ, ober e vennozh (e zisentez, e zezev, e soñj), kemer e ratozh, kemer ar mennozh d'ober ubd, ober ul lamm, reiñ e zisentez, reiñ un zisentez, ober e soñj ober ubd, lakaat en e soñj ober ubd, treiñ e tu pe du ; *triff eine Entscheidung ! gra da soñj ! ; seine Entscheidung zurückhalten,* mirout e zisentez ; *eine Entscheidung überstürzen, hastañ un disentez ; [dre fent] er ist ja kein Typ für schnelle Entscheidungen,* n'eus na da vont na da zont ennañ, morse ne oar war be du treiñ, bepred e vez dic'houset d'en em zivizout, ur pleg en deus da chom dalc'hmat war vordo, hennezh a zo ur paotr mont-dont, hennezh a zo ur paotr dizibab ; *meine Entscheidung ist unwiderruflich,* ne zistroin ket war va diviz ; *bevor ich die näheren Umstände nicht kenne, treffe ich keine Entscheidung,* ne gemerin diviz ebet kent ma anavezin holl beragoù an afer, ne gemerin diviz ebet hep betek-gouzout, ne gemerin diviz ebet keit ha ma ne vo ket holl an elfennoù ganin ; *die Entscheidung liegt bei ihm,* gantañ emaañ an disentez ; *das stelle ich Ihrer Entscheidung anheim,* fizout a ran ennoc'h evit se, erbediñ a ran kement-se d'ho koustiañs, gourc'hemann a ran kement-se d'ho koustiañs, kontañ a ran warnoc'h evit reiñ un disentez, deoc'h-c'hwi da welet, en em erbediñ a ran ouzhoc'h, ho lavar a rin / diouzh ho tiviz e rin (Gregor), hervez ho lavar e rin ; *wenn es meine Entscheidung wäre,* pa selaoufen ouzhin, mar bije e dalc'h ganin ; *verschieben wir die Entscheidung auf nächsten Sonntag,* a-benn disul e welimp ; *eine bessere Entscheidung kannst du nicht treffen,* hennezh eo ar gwellañ tu dit, hennezh

eo ar gwellañ disentez a c'hallez ober ; *jemanden zu einer Entscheidung zwingen,* redian u.b. da gemer un diviz, lakaat an tach d'u.b., lakaat enk war u.b., kognañ u.b., serrañ u.b. a bep tu, serrañ an durkez war u.b., enkañ u.b., enkaat u.b. (Gregor), diskontañ boutonoù u.b. ; *der Entscheidung der Kommission vorgreifen, die Entscheidung der Kommission vorwegnehmen,* rakvarn diviz ar c'hengor ; 2. [gwir] arest g., setañs b., devarn b. ; *gerichtliche Entscheidung, richterliche Entscheidung,* barnedigezh b., skrid-embann (arest) al lez-varn g., disentez barnerezh b., barnadenn b., devarn b. ; *grundätzliche Entscheidung,* devarn reol b. ; *in einem Prozess eine Entscheidung fällen,* barn ur prosez, dougen ur varnedigezh, dougen un devarn, dougen ur setañs, dougen ur varnadenn, setañsiñ, embann ur varnadenn ; 3. [sport] trec'h g. ; 4. [preder.] devredañ g. ; *Entscheidungstabelle,* taolenn devredañ b. ; 5. [mat.] devredad g. ; *Entscheidungstheorie,* damkaniezh an devredañ b.

Entscheidungsbefugnis b. (-,se) : galloud divizout g.

entscheidungsberechtigt ag. : ar gwir divizout gantañ ; *entscheidungsberechtigtes Mitglied,* ezel divizer g.

Entscheidungseid g. (-s,-e) : [gwir] le devredat g.

Entscheidungsfreiheit b. (-) : frankiz da zivizout pezh a garer b.

Entscheidungsfunktion b. (-,en) : stael divizout g.

Entscheidungsgewalt b. (-) : galloud divizout g.

Entscheidungsgremium n. (-s,-gremien) : bodad divizout g.

Entscheidungsgrund g. (-s,-gründe) : kantabeg g.

Entscheidungsinstanz b. (-,en) : ensav divizout g.

Entscheidungsintension b. (-,en) : [preder.] ental diferadel g.

Entscheidungsposten g. (-s,-) : stael divizout g.

Entscheidungsregel b. (-,n) : reolenn devredat b.

Entscheidungsrunde b. (-,n) : [sport] tro-skarat b.

Entscheidungsschlacht b. (-,en) : emgann diskoulmus g., emgann krennus g., emgann skarat g., emgann diarvarus g.

Entscheidungsspiel n. (-s,-e) : [sport] tro-skarat b., c'hoari krennus g., match krennus g.

Entscheidungstabelle b. (-,n) : [logik] taolenn devredañ b.

Entscheidungstheorie b. (-) : [mat.] damkaniezh an devredañ b.

Entscheidungsträger g. (-s,-) : gouarner g., divizer g., ensav divizout g.

Entscheidungszentrum n. (-s,-zentren) : kreizenn divizout b., kalonenn divizout b.

entscheinen V.k.e. (entschien / hat entschienen) : [gwiad.] dilufrañ.

entschieden ag. : 1. groñs, krak-ha-kenn, reut, mennet, mennet start, mennoziet start, ratoziet start, distag, start en e vennozh, youlek, a-youl, a-youl-kaer, krenn, dichipot, disaouzan ; *entschiedener Charakter,* temz-spered plomet mat g. ; *entschiedene Ansichten,* soñjou krenn ls. ; *in einem entschiedenen Ton,* war un ton groñs, krak-ha-kenn, krak, war un ton reut, krak-ha-berr, krenn-ha-kras, krenn-ha-krak, krak-ha-kenn, gant komzoù krak-ha-kenn, kras, naet ha distag, groñs, en un doare rust (rok, dibalamour), dichipot, war an notenn vrás / war an notenn uhelañ (Gregor) ; 2. noch nicht entschieden, e-pign c'hoazh, a-ispih c'hoazh, a-stlej c'hoazh, a-zistribilh c'hoazh, e-skourr c'hoazh, e-perch c'hoazh ; *dein Prozess ist noch nicht entschieden,* emaañ da brosez e-pign c'hoazh ; 3. das ist schon entschieden und daran ist nichts zu rütteln, soñjet eo ha soñjet mat.

Adv. : 1. a-dra-sur, a-dra-wir, a-dra-sklaer, anat, membri, en un doare distag, hep ket fellel, moarvat, emichañs, pechañs, douetus, nebaon, diouzh doare, nebaon, c'honvat ;

entschieden zu groß, kalz re vras, bras betek re ; dieses Mal gehst du entschieden zu weit, te 'vat a ya er-maez en dro-maň, kostezaň a rez re hir a-c'chin en dro-maň, re lark en holl ez ez ganti en dro-maň, re bell holl ez ez ganti en dro-maň, amplik-mat out aet ganti en dro-maň, gwall amplik ez ez ganti en dro-maň ; 2. groňs, krak, reut, distag, youlek, a-youl, a-youl-kaer, krenn, dichipot, disaouzan ; etwas entschieden zurückweisen, sich etwas (dat.) entschieden widersetzen, sevel groňs a-enep udb, harpaň start ouzh udb, nac'haň groňs udb, nac'haň krenn udb.

Entschiedenheit b. (-) : mennerezh g., dalc'hegezh b., youlegezh b., started b., startijenn b., kasentez b. ; mit *Entschiedenheit*, groňs, krak, reut, distag, youlek, a-youl, a-youl-kaer, krenn, dichipot, disaouzan.

entschimmeln V.k.e. (hat entschimmet) : dilouediň.

entschlacken V.k.e. (hat entschlackt) : 1. [tekn.] spuraň, digramennaň, karzhaň ar c'hoc'hion, skarzhaň ar c'hoc'hion, P. digaoc'hiaň ; 2. [mezeg.] skarzhaň an toksinoù [eus], dibistriaň. V.gw. (hat entschlackt) : skarzhaň an toksinoù, dibistriaň, bezaň dibistrus.

Entschlackung b. (-,en) : 1. [tekn.] spuraň g., digramennaň g., skarzh koc'hion g. ; 2. [mezeg.] skarzh toksinoù g.

entschlafen V.gw. (entschläft / entschlief / ist entschlafen) : mervel, tremen, tennaň e huanad(enn) diwezhaň, rentaň e huanad(enn) diwezhaň, reiň e huanad(enn) diwezhaň, leuskel e huanad(enn) diwezhaň, menel kousket, migaaň, soetiň ; sie ist sanft entschlafen, marvet eo bet (tremenet eo bet, aet eo bet) evel ur mouch-gouloù, marvet eo bet sioulik (goustadik, a-nebeudoù, didrouz) ; der Kranke entschläft sanft, emaň mouchig gouloù ar c'hlavour o vovel, emaň ar c'hlavour o vovel sioulik (goustadik, a-nebeudoù, didrouz), emaň ar c'hlavour o tremen (o vovel) evel ur mouch-gouloù ; er ist bei sich zu Hause entschlafen, marvet eo er gér.

Entschlafene(r) ag.k. g./b. : an hini marv g., an hini tremenet g., an hini varv b., an hini drement b.

Entschlafen n. (-s) / **Entschlafung** b. (-) : tremenvan b./g., tremenvarv g., tremenvoe g., paouezvan g.

entschlagen V.em. (+ gen.) : **sich entschlagen** (entschlägt sich / entschlug sich / hat sich (ak.) entschlagen) : sich einer Sache (gen.) entschlagen, en em zizober (en em zifraeaň, en em zijabliň, en em zistlabezaň, en em zistrobaň, en em zioueriň) eus udb, en em ziaesaat ag udb, dijabliň ag udb, dijabliň diouzh udb, difoaraň diouzh udb, diskregiň diouzh udb, kaout an dizober eus udb, frankaat gant udb, kaout an distag eus udb, kaout distag eus udb, kas udb diwar e hent hag eus e c'houloù, kaout an disamm eus udb, en em zivec'hiaň eus udb, disammaň eus udb.

entschlammen V.k.e. (hat entschlammt) : difankaň, digailharaň, dibiaň, distrouilharaň, dilec'hidaň ; die verstopfte Kanalisation entschlammen, distoc'hiaň ar c'han-skarzh.

Entschlammung b. (-,en) : dilec'hidadur g., dilec'hidaň g., digailharaň g.

entschleieren V.k.e. (hat entschleiert) : 1. dioueliaň, divouchaň ; 2. [dre skeud.] diskuliaň, dizoloň, diguzhat.

Entschleierung b. (-,en) : 1. dioueliadur g., dioueladenn b. ; 2. diskuliadur g., diskuliadenn b., diskuih g., diskuliadeg b.

entschleimen V.k.e. (hat entschleimt) : dic'hluadaň, dic'hlaouraň ; [kegin.] Schnecken entschleimen, lakaat maligorned da zic'hlaouraň, lakaat melc'hwed da deurel o c'hrañch, lakaat maligorned da deurel o glaour ; Fische entschleimen, dic'hlaouraň pesked.

entschleunigen V.k.e. (hat entschleunigt) : gorrekaat, warbouesaat.

Entschleunigung b. (-) : gorrekadur g.

entschließen V.em. : **sich entschließen** (entschloss sich / hat sich (ak.) entschlossen) : sich entschließen etwas zu tun, kemer an disentez d'ober udb, kemer an dezev d'ober udb, en em grennaň d'ober udb, kemer ar mennozh d'ober udb, ober e zezev d'ober udb, lakaat en e benn ober udb, divizout ober udb, ober e vennozh ober udb., ober e soňj d'ober udb, plediň d'ober udb, lakaat e soňj d'ober udb, lakaat en e soňj ober udb, lakaat e spered d'ober udb, lakaat en e spered ober udb, lakaat udb war e spered, bezaň mennet start d'ober udb ; ich habe mich entschlossen, nach Köln zu fahren, graet em eus va soňj mont da Golun, lakaet em eus em soňj mont da Golun, divizet em eus etre va zog ha me ez afen da Golun ; fest entschlossen sein, etwas zu tun, bezaň mennet start d'ober udb, mennout start ober udb, kaout youl start d'ober udb, bezaň troet mat d'ober udb ; er ist fest entschlossen hinzugehen, mennet start eo da vont di ; er war fest entschlossen, Junggeselle zu bleiben, e santimant a oa graet ha fontet gantaň da chom atav paotr yaouank, mennet start e oa da chom atav paotr yaouank, ur mennad start a oa en e benn : chom paotr yaouank kousto pe gousto.

Entschließung b. (-,en) : diviz g., disentez b.

entschlossen ag. : mennet, mennet start, mennozhiet start, ratozhiet start, dezevet, distag, start, baot, youlek, a-youl, mennidik, taer, c'hoantek, a-well-forzh, disaouzan, start en e vennozh ; fest entschlossen sein, bezaň mennet start, bezaň mennozhiet start, bezaň ratozhiet start ; zu etwas entschlossen sein / (dazu) entschlossen sein, etwas zu tun, bezaň mennet (mennet start, mennozhiet start, ratozhiet start, dezevet) d'ober udb, ratozhiň ober udb, bezaň en e ratozh ober udb, bezaň troet mat d'ober udb, bezaň gant ar soňj start d'ober udb, bezaň e soňj ober udb da vat, bezaň don en e soňj d'ober udb, kaout soňj d'ober udb da vat, lakaat e soňj d'ober udb, bezaň don en e benn d'ober udb, bezaň e dezev d'ober udb, bezaň e dezo d'ober udb ; kurz entschlossen, dichipot, hardizh, her, distag ; in entschlussener Weise, groňs ; mit entschlussener Miene, gant un neuz disaouzan, gant un neuz distag ; er war fest entschlossen, Junggeselle zu bleiben, e santimant a oa graet ha fontet gantaň da chom atav paotr yaouank, mennet start e oa da chom atav paotr yaouank, ur mennad start a oa en e benn : chom paotr yaouank kousto pe gousto ; ein entschlussener Mensch, jemand Entschlossenes, un den mennet start g. ; ein paar fest entschlossene Leute können Wunder vollbringen, un niver bihan a dud mennet start a zo gouest d'ober burzhudoù.

Adv. : groňs, krak, reut, distag, youlek, a-youl, a-youl-kaer, krenn, dichipot, disaouzan.

Entschlossenheit b. (-) : spered a ziviz g., spered c'hoantek g., mennerezh g., dalc'hegezh b., youlegezh b., starter g., started b., startijenn b., begon g., kasentez b., disaouzan g., asurded b., asur g. ; es fehlt ihm an Entschlossenheit, morse ne oar war be du treiň, bepred e vez dic'houest d'en em zivizout, dibenn eo, laosk eo, n'eus startijenn ebet ennaň, n'eus deltu ebet gantaň, emaň atav etre daou, ne oar ket pet bronn gleiz en deus, ne ra na tre na lanv, ne ra neuz ebet, n'ez a war du ebet, n'en deus na da vont na da zont, n'eus na da vont na da zont ennaň, n'eus dalc'h ebet ennaň, n'eus netra ennaň, e salaviz e vez bepred, war vordo e chom atav, ur paotr dizibab eo, hennezh a zo ur paotr mont-dont ; Entschlossenheit beweisen, diskouez bezaň mennet start ; mit Entschlossenheit, groňs, krak, reut, distag, youlek, a-youl, a-youl-kaer, krenn, dichipot, disaouzan.

entschlummern V.gw. (ist entschlummert) : 1. en em reiň da gousket, menel kousket ; 2. [dre skeud.] mervel, tremen, menel kousket ; der Kranke entschlummert sanft, emaň mouchig

gouloù ar c'hlàñvour o vernel, emañ ar c'hlàñvour o vernel sioulik (goustadik, a-nebeudoù, didrouz), emañ ar c'hlàñvour o tremen (o vernel) evel ur mouch-gouloù.

entschlüpfen V.gw. (ist entschlüpt) : 1. diflipañ, achap, tec'hout, tec'hel, delammat ; aus dem *Gefängnis entschlüpfen*, tec'hel diouzh an toull-bac'h, delammat diouzh an toull-bac'h, achap eus ar prizon, en em zivac'hañ ; der Aal ist mir aus den Händen entschlüpt, diflipet e oa ar silienn a-dre va daouarn, diflipet e oa ar silienn diouzh tre va daouarn, sinklet e oa ar silienn eus etre va daouarn, en em ziframmañ a reas ar silienn a-dre va daouarn ; 2. [dre skeud.] dieses Wort ist ihm entschlüpt, riklet e oa ar ger-se diwar e deod, lavaret en doa an dra-se diwar beg e deod, diflipet e oa ar ger-se digantañ, ar ger-se a zo bet achapet digantañ hep soñjal, komzet en doa dre brez, ur ger a-dreuz en doa lavaret.

Entschluss g. (-es, Entschlüsse) : diviz g., diskoulm g., disentez b., skaradur g., mennad g., dezev g., mennozh g., ratozhiaid b., prepoz g. ; bei seinem Entschluss bleiben, pegañ d'e vennozh, delc'her d'e ziviz, derc'hel d'e soñj, derc'hel gant e lavar ; einen Entschluss fassen, kemer un diviz, kemer un disentez, kemer e ratozh, ober e zezev (e zisentez, e soñj, e vennozh), reiñ e zisentez, kemer ar mennozh d'ober udb, ober ul lamm, treiñ e tu pe du, darbenn ur ratozhiaid ; den Entschluss fassen, etwas zu tun, kemer an disentez d'ober udb, kemer an dezev d'ober udb, en em grennañ d'ober udb, kemer ar mennozh d'ober udb, ober e zezev d'ober udb, ober e zisentez d'ober udb, ober e zisentez a ober udb, lakaat en e Benn ober udb, divizout ober udb, ober e vennozh ober udb, darbenn ar ratozhiaid d'ober udb ; wenn sie den Entschluss fassen, sich zu bessern und auf den rechten Weg zurückzukehren, pa c'hoantaont difaziañ ha distreiñ war an hent mat ; zu keinem Entschluss kommen können, bezañ dic'houest d'en em zivizout, chom da dermal, chom en entremar, chom etre daou soñj (etre daou benn e soñj, etre 'n daou, etre daou vennozh, etre daou benn e vennozh, etre daou c'hoant), bezañ etre an dour hag ar c'her, bezañ etre mont ha dont, na ober na tre na lanv, na ober neuz ebet, na vont war du ebet, na gaout na da vont na da zont, na vezañ na da vont na da zont en an-unan, bezañ e salaviz ; fassen Sie schnell Ihren Entschluss, kommen Sie schnell zu einem Entschluss, na chomit ket da bouezañ re bell !

entschlüsselbar ag. : dirinegadus.

entschlüsseln V.k.e. (hat entschlüsselt) : dirinegañ, diskodañ, digodañ, ezonegañ, dialc'hwezañ.

Entschlüsselung b. (-,en) : digodañ g., diskoderezh g., ezonegañ g., dialc'hwezañ g., dirinegañ g., dirinegadur g.

entschlussfreudig ag. : lusket gant ur spered a ziviz, asur, disaouzan, diouzhu.

Entschlussfreudigkeit b. (-) : spered a ziviz g., disaouzan g., asurded b., asur g., mennerezh g., dalc'hegezh b., youlegezh b., starter g., started b., begon g., kasentez b., fringantiz b., startijenn b.

Entschlusskraft b. (-) : spered a ziviz g., disaouzan g., asurded b., asur g., mennerezh g., dalc'hegezh b., youlegezh b., starter g., started b., begon g., kasentez b., fringantiz b., startijenn b. ; es fehlt ihm an Entschlusskraft, morse ne oar war be du treiñ, dibenn eo, laosk eo, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, emañ atav etre daou, ne oar ket pet bronn gleiz en deus, ne ra na tre na lanv, ne ra neuz ebet, n'ez a war du ebet, n'en deus na da vont na da zont, n'eus na da vont na da zont ennañ, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus netra ennañ, n'eo ket gouest d'en em zivizout, e salaviz e vez bepred, war vordo e chom atav, hennezh a zo ur paotr dizibab, hennezh a zo ur paotr mont-dont, divegon eo, dilañs eo.

entschlusslos ag. : diziviz, amziviz, dizibab, mondivis, moliber, mont-dont, hedro, breskik, bresk, divenn, tro-distro, tro-didro, diyoul, krakyoulek, brizhyoulek, war vordo, horell, silwink, en amzivin, etre daou soñj, etre 'n daou, etre-daou, en entremar, war var, etre div galon, etre mont ha dont, etre ober ha paouez, etre an dour hag ar c'her, e salaviz ; entschlussloser Mensch, krakyouleg g. [iester krakyouleien], brizhyouleg g. [iester brizhyouleien].

Entschlusslosigkeit b. (-) : mordo g., salaviz b., diziviz g., amzivin g., tarç'hwezherezh g., termerezh g., argred g., argrederezh g., termadenn b., lure g., entremar g., lugud g., diegi b., diaezamant g., esprejoù ls., dic'houested d'en em zivizout b. ; er leider unter akuter Entschlusslosigkeit, n'eus na da vont na da zont ennañ, morse ne oar war be du treiñ, bepred e vez dic'houest d'en em zivizout, e salaviz e vez bepred, war vordo e chom atav, hennezh a zo ur paotr dizibab, hennezh a zo ur paotr mont-dont.

entschlussunfähig ag. : 1. dic'houest d'en em zivizout, divenn, diyoulek, diziviz, hedro, breskik, bresk, tro-distro, tro-didro, diyoul, war vordo, dizibab, mont-dont, moliber, mondivis, amziviz, horell, silwink, en amzivin, etre daou soñj, etre 'n daou, etre-daou, en entremar, war var, etre div galon, etre mont ha dont, etre ober ha paouez, etre an dour hag ar c'her, e salaviz ; 2. [mezeg.] anyoulek, anyoulel.

Entschlussunfähigkeit b. (-) : 1. dic'houested d'en em zivizout b., diyoulegezh b., divennerezh g., diyoul b., mordo g., salaviz b. ; er leider unter akuter Entschlussunfähigkeit, n'eus na da vont na da zont ennañ, morse ne oar war be du treiñ, bepred e vez dic'houest d'en em zivizout, e salaviz e vez bepred, war vordo e chom atav, hennezh a zo ur paotr dizibab, hennezh a zo ur paotr mont-dont ; 2. [mezeg.] krankhafte Entschlussunfähigkeit, anyoul g.

entschmollen V.k.e. (hat entschmollt) : divouzhat.

V.gw. (ist entschmollt) : diourzal, diourziñ, dibennadiñ, divouzhañ, divouzhat.

entschmücken V.k.e. (hat entschmückt) : diginklañ.

entschorfen V.k.e. (hat entschorft) : didrouskennañ.

entschuldbar ag. : digarezus, ... a c'heller digareziñ, ... n'eo ket dibardon ; etwas entschuldbar machen, digabluasaat udb.

entschulden V.k.e. (hat entschuldet) : diendleañ, dizleañ, akuitañ.

V.em. : sich entschulden (hat sich (ak.) entschuldet) : paeañ e zle, en em zizleañ, en em ziendleañ, diendleañ, diszleañ, en em akuitañ e zle, ardalañ e zle, distagañ e zle, mougañ e zle, P. paeañ e vos, paeañ e vosoù, plaenaat e gochoù.

entschuldigen V.k.e. (hat entschuldigt) : 1. didamall, disammañ, divlam ; 2. digareziñ, trugareziñ da, trugareziñ ouzh ; entschuldigen Sie, dass ich störe, va digarezit mar plij, ma tirenkan ac'hanc'h - ho tigarez, me ho ped, ne fell ket din ho tiaezañ ; ich bitte Sie, mich zu entschuldigen, plijet ganeoc'h va digareziñ ! digarezit-me ! pardon din, mar plij ! ho tigarez ! ; entschuldigt bitte, dass ich so lange nicht geschrieben habe / entschuldigt bitte, wenn ich so lange nicht geschrieben habe, ret eo din da gentañ en em zigareziñ evit bezañ dilerc'het da skriavañ deoch'h.

V.em. : sich entschuldigen (hat sich (ak.) entschuldigt) : en em zigareziñ, goulenn bezañ digarezet ; er entschuldigte sich bei ihm, digarez hag absolvenn a c'houennas outañ, en em zigareziñ a reas.

Entschuldigung b. (-,en) : 1. digarez g. ; eine Entschuldigung stammeln, simudiñ un digarez bennak etre e zent, balbouzañ un digarez bennak, mouskomz un digarez bennak ; schriftliche Entschuldigung, lizher digareziñ g. ; unannehbare Entschuldigung, digarez toull g., digarez kleuz g., remistenn b.,

risklenn b., digarez ki g., digarez goulo g., digarez war-bouez un neudenn vrein g., digarez ken teñval hag an noz g., fariennoū ls., farielloù ls., falszigarez g., digarez didalvoud g., fall digarez g., digarezaj ls. ; *eine triftige Entschuldigung*, un digarez diflach g., ur gwir abeg g., un abeg sonn g., un digarez reizh g., un digarez na c'haller ket toullañ dindanañ g. ; *um Entschuldigung bitten*, en em zigareziñ, goulenn bezañ digarezet ; *ich bitte um Entschuldigung*, va digarezit (digarezit-me, digarezit ac'hanon) mar plij, plijet ganeoc'h va digareztiñ, digarez hag absolvenn a c'houllennan ouzhoc'h ; *er bat ihn um Entschuldigung*, goulenn a reas pardon outañ (digantañ) ; *Entschuldigung !* va digarezit ! digarez ! digarezit ! digarezit-me ! digarezit ac'hanon ! va iskuzit ! pardon din, mar plij ! ho tigarez ! ; **2.** [dre astenn.] *etwas als Entschuldigung vorbringen*, reiñ ubd da zigarez, digareztiñ ubd, tennañ un digarez toull bennak d'u.b., fentañ un digarez bennak, siguriñ.

Entschuldigungsschreiben n. (-s,-) : lizher digareztiñ g.

Entschuldung b. (-,en) : diendleadur g., dizleadur g., dizleañ g.

entschuppen V.k.e. (hat entschuppt) : [kegin.] diskantañ, diskantenniñ ; *Fische entschuppen*, diskantañ pesked, diblusañ pesked.

Entschuppen n. (-s) : diskantadur g., diskant g., diskantañ g. **entschuppend** ag. : diskantus.

Entschupper g. (-s,-) : [benveg] diskanter g. [*liester diskanterioū*].

entschuppt ag. : diskant, diskantet.

Entschuppung b. (-) : diskantadur g., diskant g., diskantañ g.

Entschuppungsmesser n. (-s,-) : diskanter g. [*liester diskanterioū*].

entschützen V.k.e. (hat entschützt) : diwareziñ, diwarediñ.

entschwarten V.k.e. (hat entschwartet) : didonennañ.

entschwärzen V.k.e. (hat entschwärzt) : dizuañ.

entschweben V.gw. (ist entschwebt) : nijal kuit, en em dennañ.

entschwefeln V.k.e. (hat entschwefelt) : **1.** disulfuriñ, disoufrañ ; **2.** [gwin] disulfitañ ; *Wein entschwefeln*, disulfitañ gwin.

Entschwefelung b. (-,en) : **1.** disulfuradur g., disulfuriñ g., disoufrañ ; **2.** [gwin] disulfitañ

entschwinden V.gw. (+dat.) (entschwand / ist entschwunden) : **1.** steuziañ, steuziñ, disparisañ, mont diwar wel, a-ziar wel, er-maez a wel, mont diouzh gwel, mont en disgwel, mont da netra, dianadiñ, teuziñ, fatañ ; *er entschwand ihren Blicken*, teuziñ a reas dirazo ; *er ist meinem Blick entschwunden*, kollet em eus ar gwel anezhañ ; *das ist mir aus dem Gedächtnis entschwunden*, n'em eus ket dalc'het soñj eus an dra-se, aet eo kement-se diwar va spered ; **2.** tremen, mont hebiou, mont e sil hag e ber.

Entschwinden n. (-s) : steuziadur g., steuzidigezh b.

entseilt ag. : divuhez, marv.

entsenden V.k.e. (entsandte / entsendete // hat entsandt / hat entsendet) : kas, kannadañ, dileuriañ, dileuriñ, leuriñ, daveiñ ; *jemanden zu jemandem entsenden*, kas u.b. davet u.b. all, daveiñ u.b. davet u.b. all, daveiñ u.b. da-gaout u.b. all., daveiñ u.b. d'u.b. all ; *einen Boten zu jemandem entsenden*, kas kannad davet u.b., kas ur c'hannad davet u.b., leuriñ kannad davet u.b. ; *eine Abordnung zu jemandem entsenden*, kas kannaded davet u.b., leuriñ kannaded davet u.b.

Entsendung b. (-,en) : dileuriadur, kannadur g.

entsetzen V.k.e. (hat entsetzt) : **1.** terriñ, digargañ ; *jemanden seines Amtes entsetzen*, terriñ u.b. eus e garg, tennañ (lemel) e garg digant u.b., dizober u.b. eus e garg ; **2.** disezizañ, dic'hourizañ, dic'hronnañ, digelc'hiañ ; *eine Festung entsetzen*, disezizañ ur c'hrenvlec'h, dic'hourizañ ur

c'hrenvlec'h, dic'hronnañ ur c'hrenvlec'h, digelc'hiañ ur c'hrenvlec'h ; **3.** spontañ, spouronañ, espoluiñ, lorc'hañ, spourailhañ u.b., spontailhañ u.b., braouac'hiñ u.b., efreizhañ, euzhiñ, areuzhiñ, estlammniñ, saouzaniñ, ober aon da.

V.em. : **sich entsetzen** (hat sich (ak.) entsetzt) : spontañ, saouzaniñ, braouac'hiñ, euzhiñ, spouronañ, lorc'hañ, chom lorc'het, kaout euzh.

Entsetzen n. (-s) : braouac'h g., spouron g., efreizh g., skrij g., skrijadenn b., hiris g., euzh g., orror b., hakrded b., debailh g., estlamm g., estlammmed b., saouzan g. ; von *Entsetzen gepackt*, spouronet, braouac'het, skodailhet, euzhet, areuzhet, euzhuset, espoluet ; vor *Entsetzen erschauern*, skrijañ, hirisñ, hichal gant an hiris.

entsetzenergend braouac'h, braouac'hus, spontus, spouronus, estonus, orrupl, orrol, orrolus, euzhus, euzhik, efreizhus, doanius, skrij, skrijus, skrijus-groñs, divlas, hirisus, hakr, argarzh, argarzhus, hudur, estlamm, estlammus, hek, iskis, mantrus, reuzus, terrupl.

Entsetzensschrei g. (-s,-e) : garmadenn a spouron b., kriadenn a spouron b., kriadenn a estrenvan b., kriadenn a ankalez b., kriadenn a euzh b., skrijadenn b.

entsetzlich ag. : braouac'h, braouac'hus, spontus, spouronus, orrupl, orrol, orrolus, estonus, euzhus, euzhik, efreizhus, doanius, skrij, skrijus, divlas, hirisus, hakr, argarzh, argarzhus, hudur, estlamm, estlammus, hek, iskis, mantrus, reuzus, terrupl, skrijus-groñs, digernez, digounnar, hegaz, hegazus, divalav-mezh, lous-mezhus ; *entsetzliche Schmerzen*, ur boan iskis b., ar gwashañ poan b., ur boan araj b., droug braouac'h g., bazhadoù ls., poanioù kriz-diremed ls., poanioù disaour ls., poanioù grizias ls., poanioù dreist ls., poanioù terrupl ls., poanioù grevus ls., poanioù divat ls., gloazioù kreñv ls., ur boan ifem b., un araj poan g., poanioù da grial ls., poanioù skrijus ls., poanioù garv ls., poanioù dreistpenn ls., poanioù kaletls., poanioù kriz ls. ; *ihr Kind musste an seinen Verletzungen entsetzlich leiden*, poazh e oa he bugel gant ar goulet e oa ; *er musste entsetzlich leiden*, braouac'h d'an droug en doa, poazh e oa gant ar boan ; *es ist ja alles entsetzlich teuer geworden*, kresket eo spontus priz an traou ; *entsetzliche Entdeckung*, gwallzizoloadenn b. ; *das ist ja entsetzlich !* gwashat ! euzhusat ! ur spont eo ! spontus eo ! un euzh eo ! ur skrij hag un euzh eo ! un hiris eo gwelet an dra-se ! ur mantr eo gwelet an dra-se ! na krisañ eo ! [dre eilpenn-ster] n'eo ket ur vraouac'h ! ur vraouac'h ! un diframm ! ; *sie prallte vor dem entsetzlichen Anblick zurück*, ober a reas ur souz a-dreñv o welet un dra ken mantrus ; *er hat entsetzlich lange geschrien !* youc'het en doa na pegeit ! youc'het en doa e-pad pell, ur spont ! youc'het en doa e-pad pell, un hiris ! youc'het en doa e-pad pell, un diframm ! ; *sich entsetzlich langweilen*, bezañ klañv gant an enoe, bezañ enoeet marv, mervel gant an enoe, debrïñ hiraezh, bezañ debret (en em zebriñ) gant an enoe, chom d'en em zebriñ, ruzañ e enoe.

Entsetzlichkeit b. (-) : euzh g., skrij g., euzhuster g., euzhusted b., euzhadenn b., divlasted b., divlaster g., hegasted b., mantr g./b.

entsetzt ag. : spouronet, braouac'het, skodailhet, euzhuset, euzhet, areuzhet, spontet, krog ar spont ennañ, espoluet ; *entsetzt sein*, bezañ euzhuset, bezañ spontet, bezañ krog ar spont en an-unan ; *entsetzt über seine Entdeckung sein*, bezañ saouzaneit gant e gavadenn.

Adv. : dindan e spont, gant spont, gant spouron, hirisus ; *sie sah ihn entsetzt an*, sellet a rae hirisus outañ, sellet a rae gant euzh outañ.

Entsetzung b. (-,en) : 1. diskargadur g., argasadenn b., diskarg g., digargadur g. ; 2. [lu] dic'hronnadur g., dic'hourizañ g.

entseuchen V.k.e. (hat entseucht) : digontammañ.

entseuchend ag. : digontammus.

Entseuchung b. (-,en) : digontammerezh g., digontammiñ g., digontammadur g.

entsexualisieren V.k.e. (hat entsexualisiert) : direvelaat.

Entsexualisierung b. (-) : direvelaat g.

entsichern V.k.e. (hat entsichert) : [arm] antellañ, stignañ, stegnañ, enkrogañ, lakaat e bant ; das Gewehr entsichern, lakaat e fuzuilh e bant, stegnañ e fuzuilh, enkrogañ e fuzuilh, lakaat e fuzuilh pare da dennañ ; eine Handgranate entsichern, distignañ ur c'hreunadenn.

entsiegeln V.k.e. (hat entsiegelt) : 1. disiellañ, lemel ar siell (diwar udb), digachediñ ; 2. [gwir] lemel ar sielloù, sevel ar siell, disiellañ ; 3. [tekn.] digachediñ, digalafetiñ, diderañ ; den Schulhof entsiegeln, digachediñ porzh ar skol.

Entsiegelung b. (-,en) : 1. disielladur g., disiellañ g., digachediñ g. ; 2. [gwir] lamidigezh ar sielloù b.

entsilbern V.k.e. (hat entsilbert) : diargantañ, diarc'hantañ ; zum Entsilbern kommen, diargantañ, diarc'hantañ.

entsinken V.gw. (entsank / ist entsunken) : 1. diflipañ a-dre an daouarn, diflipañ diouzh tre an daouarn ; das Buch entsank ihm, das Buch entsank seiner Hand, kouezhañ a reas al levр diouzh e zorn, diflipañ a reas al levр diouzh e zorn ; 2. [dre skeud.] ihm entsank der Mut, koll a reas kalon, koll a reas e nerzh-kalon, fallgaloniñ a reas, mont a reas bihan e galon, mont a reas izel e galon, mont a reas gant an diskalon, diskalonekaat a reas, digalonekaat a reas, laoskaat a reas, digaloniñ a reas, dic'hoanagiñ a reas, diskofortiñ a reas, en em c'hlac'hariñ a reas, en em lezel a reas, en em leuskel a reas, en em leuskel a reas da vont, lezel a reas da vont, kregiñ a reas an digalon ennañ, e youl a deuzas, kouezhañ a reas e veudig en e zorn, strinkañ a reas an trebez war-lerc'h ar billig.

entsinnen V.em. (+ gen.) : **sich entsinnen** (entsann sich / hat sich (ak.) entsonnen) : memoriñ, eñvorriñ, kounañ, kounaat, kaout koun, kaout soñj eus, derc'hel eñvor a (eus), derc'hel koun a (eus), derc'hel soñj a, derc'hel soñj eus, dont [udb] da soñj d'an-unan, dont [udb] da goun d'an-unan, dont [udb] da spered an-unan, dont [udb] e spered an-unan ; soviel ich mich entsinne, diouzh a eñvoran, hervez a eñvoran, ma ne fazian ket, m'em eus koun (soñj) mat, e kement ha ma'm eus koun, kement ha ma'm eus soñj (Gregor) ; ich kann mich des Namens des damaligen Direktors nicht mehr entsinnen, n'em eus ket soñj ken eus anv ar rener d'ar mare-se, ne zeu ket da soñj din eus anv an hini a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket da goun din eus anv an hini a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket em spered piv a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket da'm spered piv a oa rener d'ar mare-se.

entsintern V.k.e. (hat entsintert) : [tekn.] skarzhañ an huzil, karzhañ an huzil, dihuzilañ, digalaminañ.

entsittlichen V.k.e. (hat entsittlicht) : breinañ, direizhañ, kas d'an traoñ ar vuhezegezh vat, enepdivezeakaat.

entsolidarisieren V.em. : **sich entsolidarisieren** (hat sich (ak.) entsolidarisiert) : mont digengred diouzh u.b./udb., digengredekaat gant u.b./udb.

Entsolidarisierung b. (-,en) : digengredekaat g.

Entsonorisierung b. (-) : [yezh.] divoueshaat g., divouezhiadur g., divouezhiañ g.

entsorgen V.k.e. (hat entsorgt) : 1. skarzhañ, karzhañ, teurel d'ar blotoù, skeiñ er blotoù, teurel war an teil, teuler d'ar bern, reputuiñ, reputañ, ravaliiñ, lakaat a-stal-gostez ; den Müll entsorgen, skarzhañ al lastez, danzen al lastez ; nichts

unternehmen, um den Müll zu entsorgen, lezel al lastez da sevel ; den radioaktiven Abfall entsorgen, danzen al lastez (an dilerch'ioù) skinoberiek g. ; 2. difankañ, dilastezañ, dilouzañ, disaotrañ.

Entsorgung b. (-,en) : 1. danzeadur g., karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherez g., skarzh g., skarzherez g., skarzhadur g., skarzhadenn b., distaoaliadur g. ; Abfallentsorgung, danzeadur al lastez g., danzen al lastez g. ; 2. [nukl.] danzeadur al lastez skinoberiek g. ; Entsorgung von radioaktivem Abfall, danzeadur al lastez (an dilerch'ioù) skinoberiek g.

Entsorgungsbetrieb g. (-s,-e) : kreizenn danzen al lastez b.

entspannen V.k.e. (hat entspannt) : 1. distennañ, distignañ, distrižhañ, distardañ, disvantañ, disonnañ, dizantellañ, diantellañ, chokañ, ditiriñ, direudañ, laoskaat ; eine Feder entspannen, distennañ ur winterell, distignañ ur winterell ; ein Tau entspannen, distignañ ur fun, distignañ ur bos, distignañ ur fard, ditiriñ ur fard, distardañ ur fard, chokañ ur fard ; seine Muskeln entspannen, diargrezañ e gigennou, dizargrezañ e gigennou, dizargrezañ e gorf, P. distrižhañ e gigennou, laoskaat e gigennou, distennañ e gigennou ; 2. [fizik] ein Gas entspannen, delediñ un aezhenn ; 3. diskuižhañ ; seine Augen ausruhen und entspannen, diskuižhañ e zaoulagad.

V.em. : **sich entspannen** (hat sich (ak. / dat.) entspannt) : 1. distennañ, distignañ, distardañ, distrižhañ, disonnañ, dizantellañ, diantellañ, direudiñ, laoskaat ; die Feder entspannt sich, difrapañ a ra ar winterell, distignañ a ra ar winterell ; 2. [kigenn] diargrezañ, P. distrižhañ, laoskaat ; 3. diwaskañ e gorf, diskuižhañ, difaezhañ, distignañ e spered (Gregor), distennañ e spered, distennañ e nervenoù, diderriñ, kemer didorr, ober un tamm diskuiž, ober un diskuižhadenn, ober ur pennadig diskuižhañ, ober e ziskuižou, lakaat ur poz, kemer un tamm ehan, lakaat un higen, ehanañ, ober un ehan, diblegañ e gein, digeinañ, lakaat e gorf da zibouezañ, ober ur gourvez, kemer ur pennad ehan, kemer ur pennad habaskter, adsevel e boueziou, ober ur ruilh ; sich (dat.) die Beine entspannen, diderriñ e zivesker, diskuižhañ e zivhar, dideriñ diwar e zreid ; 3. diourzal, diourziñ, digriziñ, digoumouliñ e dal, distennañ ; 4. die Beziehungen zwischen Pakistan und Indien entspannen sich, distennañ a ra ar gordenn etre Pakistan hag India, deuet ez eus un tamm distenn etre Pakistan hag India.

entspannend ag. : 1. diskuižhus, diskuiž, diskuiž d'ar spered, diduellus, dihuedus ; 2. [mezeg.] distennus ; muskelentspannend, dizargrezus ; muskelentspannendes Mittel, dizargrezer g. [lester dizargrezeriou].

entspannt ag. : 1. distenn, distegn, distign, distignet, diantell, divant ; 2. [kigenn] diargrez, P. distrižhet, laoskaet ; 3. [dre skeud.] entspannt sein, bezañ dichafoul, bezañ distenn, bezañ frank war an-unan, bezañ aes war an-unan, bezañ distrafuilh, bezañ dibreder, bezañ disoursi, bezañ seder, bezañ didrubiulh, bezañ digoumoul e galon, bezañ disafar, bezañ divech', bezañ gwiv, bezañ mav, bezañ bliñ, bezañ sart, bezañ drant, bezañ gren, bezañ diskuiž, bezañ koujourn ; entspannt und ausgeruht, skañv e spered ha didorr e gorf ; 4. [yezh.] entspannte Aussprache, distagadur laosk g.

Entspannung b. (-,en) : 1. distenn g., distign g. ; 2. [kigenn] diargrez g., diargrezañ g. ; 3. [dre skeud.] distenn g., distign g., diskuiž g., diskuižhadenn b., diskuižhadur g., poz g., ruilh g., didorr g. ; dem Körper Ruhe und Entspannung gönnen, diskuižhañ ar c'horf, lakaat e gorf da zibouezañ, diwaskañ e gorf ; 4. [polit.] distanadur g., distennadur g., distenn g., distign g., distegn g. ; 5. [fizik] deled g.

Entspannungsbrüden ls. : [breserezh] burezh distennañ b.

Entspannungspolitik b. (-) : [polit] distennadur g., politikerezh an distennañ g.

Entspannungssuchende(r) ag.k. g./b. : diskuižher g.

entsparen V.k.e. (hat entspart) : diarboellañ.

Entsparen n. (-s) : diarboell g., diarboelladur g.

entspelzen V.k.e. (hat entspelzt) : [greun] dibellañ.

Entsperrtaste b. (-,n) : [tredan] stokell divisorailhañ b.

entspiegelt ag. : [tekn.] enepadsked ; **entspiegeltes Glas**, gwer enebadsked g.

entspinnen V.k.e. (entspann / hat entsponnen) : kregiñ gant, stagañ gant.

V.em. : **sich entspinnen** (entspann sich / hat sich (ak.) entsponnen) : sevel, dont war wel, en em zispakañ ; *eine Idylle entspinnt sich*, emañ krog (peg) ar garantez en eil hag en egile, krog eo ar big en o skouarniòu.

entsplinten V.k.e. (hat entsplintet) : [tekn.] Stammholz entsplinten, diwignenañ kefioù, diwenngoadaañ kefioù.

Entsplinten n. (-s) : [tekn.] diwignenañ g., diwenngoadaañ g.

entsprechen V.gw. (+dat.) (entspricht / entsprach / hat entsprochen) : 1. klotañ gant, kenglotaañ gant, klotañ ouzh, kenglotaañ ouzh, bezañ a-geñver gant, kouchañ ouzh, bezañ a-bouez gant, bezañ keñverek ouzh, bezañ diouzh, bezañ kevatal da ; *das entspricht nicht den Tatsachen*, kement-se ne glot ket gant ar beiadoù, kement-se a ra gaou ouzh ar wirionez, kement-se ne gemer ket harp war ar fedoù, kement-se ne glot ket gant ar wirionez ; *die Höhe der Entschädigung soll dem entstandenen Schaden entsprechen, die Höhe der Entschädigung soll in einem angemessenen Verhältnis zum entstandenen Schaden stehen*, diouzh an droug eo digoll, an digoll a rank bezañ kevatal ouzh an droug graet ; *ein Dollar entspricht sechs Franc*, gwerzh (talvoudegezh) c'hwech' lur gall a zo gant un dollar ; *zu ihrem Besten müssen die Kinder die Strafe bekommen, die ihrem Vergehen entspricht*, diouzh o fazi eo kastizañ ar vugale evit o brasañ mad, evit brasañ mad ar vugale e rank ar c'hastiz bezañ kevatal ouzh grevusted o fazi ; *die in dieser Korbflasche enthaltene Menge entspricht etwa einem halben Fass, die in dieser Korbflasche enthaltene Menge entspricht ungefähr einem halben Fass*, mentez un hanter varrikennad a zo gant an an doukenn-se ; *wenn der Lohn wenigstens der Mühe entsprechen würde*, c'hoant ma chounezfe an den gwerzh e boan ; *diese Vereinbarung entsprach nicht ihren Interessen*, ne gavent ket o splet gant an emglev-se ; 2. [dre astenn.] bastañ da, gwalc'hañ, dic'hoantañ, seveniñ ; *einem Wunsch entsprechen*, reiñ e c'hoant d'u.b., reiñ e c'houlenn d'u.b., dic'hoantañ u.b., seveniñ ur c'hoant, bastañ da c'hoant u.b., gwalc'hañ u.b., bastañ da ezhommou 'zo, ober grad u.b., ober hervez youl u.b., reiñ e vennad d'u.b., seveniñ goullenn u.b., ober e ziviz ouzh u.b., [dre fent] reiñ e zic'hoant d'u.b. ; *dort fand er nichts, was seinem Wunsch entsprach*, eno ne gavas netra diouzh e zoare, eno ne gavas netra d'e c'hiz ; 3. bezañ par (da), bezañ parez (da), bezañ parigell (da).

V.em. : **sich entsprechen** (entsprachen sich / haben sich entsprochen) : kendereout, klotañ an eil gant egile, kordañ an eil gant egile, kouchañ an eil ouzh egile, jaojañ an eil ouzh egile, dereout an eil ouzh egile, bezañ an eil diouzh egile, en em bebeilañ, bezañ keñverek an eil ouzh egile.

entsprechend ag. : 1. hervez, diouzh, ... a zere ouzh, ... a glot gant, ... o tereout ouzh, kenglot gant, kenglotus gant, azas ouzh, kendave da, keñverek ouzh, a-gevreizh gant, a-feur ; *eine entsprechende Miene aufsetzen*, stummañ un dremm diouzh an drovezh, stummañ un dremm diouzh ar blegenn, stummañ un dremm azas ouzh an drovezh, stummañ un dremm azas ouzh ar blegenn ; *sich je nach Wetterlage entsprechend anziehen*, en em wiskañ diouzh an amzer a ra ; *eine der menschlichen Würde entsprechende Existenz führen*, bevañ en un doare a zere ouzh dellezegezh mab-den ; *ein seinen Wünschen entsprechendes Haus*, un ti hervez e

c'hoant g., un ti diouzh e c'hoant g. ; *ein der Größe seiner Familie entsprechender Wagen*, ur c'harr-tan diouzh ment e diegezh g. ; *wenn er hart arbeitet, wird er entsprechend mehr Geld verdienen*, muioc'h a se a arc'hant a c'hounezo ma labouro kalet ; *sie sind riesig groß und entsprechend dick*, ramzel int ha tev a-feur ; 2. peuzheñvel, damheñvel, heñvelidik, nes.

entsprechend araog. ha dreklakadenn (dat.) : diouzh, hervez ; *dem Fortschreiten der Arbeiten entsprechend*, dre ma'z ae al labourioù war-raok ; *entsprechend einer alten religiösen Vorstellung*, hervez ur gredenn 'zo a-gozh ; *der Aufmachung entsprechend gelingt der Verkauf*, e-keñver ar fichañ ar gwerzhañ, e-keñver stipañ eo gwerzhañ, e-keñver fichañ eo gwerzhañ.

Entsprechung b. (-,en) : kenglotadur g., kengloterez g., klotadur g., damheñvelder g., peuzheñvelder g., heñveledigezh b.

Entsprechungslehre b. (-) : kenglotouriez b.

Entsprechungstabelle b. (-,n) : taolenn gengloatañ b.

entsprießen V.gw. (+dat.) (entspross / ist entsprossen) : strinkañ, flistrañ, plomañ, diflipañ, diflistrañ, delammat, difukañ, diflukañ, disailhañ, strimpiñ, dedarzhañ, tarzhañ, diwanañ.

entspringen V.gw. (+dat.) (entsprang / ist entsprungen) : 1. achap, tec'hel, delammat ; *dem Gefängnis entspringen*, en em zivachañ, tec'hel diouzh ar vac'h, achap eus ar prizon, delammat eus an toull-bac'h, tec'hout eus an toull-bac'h ; *entsprungener Häftling*, prizoniad dindan dec'h (war dec'h, achapet, tec'het) g., divac'had g. [liester divac'hidi], tec'had g. [liester tec'hidi], tec'her g., achaper g. ; *entsprungener Geistesgestörter*, divac'had g. [liester divac'hidi], tec'had g. [liester tec'hidi], tec'her g., achaper g. ; 2. [stériou] strinkañ, flistrañ, plomañ, diflipañ, diflistrañ, delammat, difukañ, diflukañ, strimpiñ, sinklañ, disailhañ, dedarzhañ, tarzhañ, diwanañ, mammenniñ, eienañ, eienennañ, stivellañ, bezañ andoniet e ; *der Rhein entspringt in der Schweiz*, e Bro-Suis e tiwan (e vammenn, e eien) ar Roen, e Bro-Suis emañ andon ar Roen, andoniet eo ar Roen e Bro-Suis ; *eine Quelle entspringt dem Felsen*, ur stivell a strink (a darzh, a zelamm, a sinkl, a zedarzh, a zefistr, a sailh) eus ar roc'h ; 3. [dre skeud.] deverañ eus, dedarzhañ eus, bezañ deveret eus, bezañ tennet eus.

entsprudeln V.gw. (+dat.) (ist entsprudelt) : strinkañ, flistrañ, plomañ, diflipañ, diflukañ, difukañ, disailhañ, delammat, strimpiñ, tarzhañ, dedarzhañ, mammenniñ, stivellañ, eienañ, eienennañ.

entspucken V.k.e. (hat entspuckt) : *ein Haus entspucken*, dispesañ un ti, didasmantiñ un ti.

entstaatlichen V.k.e. (hat entstaatlicht) : distadelaañ, prevezaañ.

Entstaatlichung b. (-,en) : distadeladur g., distadelañ g.

entstählen V.k.e. (hat entstählt) : [tekn.] dizirañ, didrempañ, didemzañ.

entstalinisieren V.k.e. (hat entstalinisiert) : distalinekaat.

Entstalinisierung b. (-,en) : distalinekadur g.

entstammen V.gw. (+dat.) (anv-gwan-verb ebet : entstammte) : 1. bezañ genidik eus ; 2. [dre skeud.] deverañ eus, dont eus ; *der Mensch entstammt der Leere und kehrt in den grundlosen Abgrund seines Ursprunges zurück*, dont a ra an den a get ha mont a ra da get.

entstauben V.k.e. (hat entstaubt) : diboul trennañ, diboul trañ ; *die Autositze entstauben*, ober un tamm diboul trennañ da azezennoù an oto.

Entstauber g. (-s,-) : [tekn.] diboul trenner g. [liester diboul trennerioù].

Entstaubung b. (-,-en) : diboultrennañ g.

Entstaubungsanlage b. (-,-n) : [tekn.] diboultrenner g. [liester diboultrennrioù].

entstehen V.gw. (entstand / ist entstanden) : 1. bezañ war ober, sevel, eskoriñ, en em furmiñ, diwanañ, diglorañ, dinodiñ, dont, degouezhout, c'hoarvezout, bezañ furmet, bezañ ganet, krouiñ ; so *entstehen Gerüchte*, sell aze penaos e vez savet ar c'haozioù (ar voltennoù), setu penaos e vez savet ar c'haozioù, evel-se e vez itriket lavarennoù ; es *entstand eine ziemlich lange Pause*, an holl a vanas war-dav ur maread amzer hirik a-walc'h, aet e oa an teodoù d'ar foar, miget e chomas an holl e-pad ur pennad hirik a-walc'h, mut e chomas an dud e-pad ur pennad hirik a-walc'h, chom a reas mik an dud e-pad ur pennad hirik a-walc'h, ne voe klevet na grik na mik e-pad ur pennad hirik a-walc'h ; die Höhe der Entschädigung soll dem entstandenen Schaden entsprechen, die Höhe der Entschädigung soll in einem angemessenen Verhältnis zum entstandenen Schaden stehen, diouzh an droug eo digoll, an digoll a rank bezañ kevatal ouzh an droug graet ; die menschliche Größe entsteht durch Arbeit, al labour a beurc'hra an den ; aus etwas entstehen, dont eus ubd, dont diwar ubd, disoc'h eus ubd ; aus dem Krieg kann nur Hass entstehen, ne c'hall dihadiñ ag ar brezel nemet kasoni ; was daraus entstand, war Krieg, brezel eo ar pezh a a zeuas a'hano ; neue Bedürfnisse entstehen lassen, lakaat ezhommouñ nevez da eskoriñ ; bei jemandem ein Gefühl der Verantwortung entstehen lassen, atebekaat u.b. ; aus etwas entstanden, diwar ubd, o tont eus ubd, o c'hoarvezout eus ubd, o tisoñ diouzh ubd ; 2. [dre astenn.] kregiñ, tarzhañ, dedarzhañ ; ein Brand entsteht in der Fabrik, kregiñ a ra an tan-gwall el labouradeg.

Entstehen n. (-s) / **Entstehung** b. (-,-en) : deroù g., geneliezh b., ganedigezh b., dedarzh g., tarzh g., orin g., dedro b., kenderc'h g., furmidigezh b., furmadur g., stummidigezh b., stummadur g., kroudigezh b., savidigezh b. ; im Entstehen begriffen, in der Entstehung begriffen, war ober, war ar stern, war ar portolof, war ar billig, o sevel, oc'h en em furmiñ, o furmiñ, o tiwanañ ; Entstehung des Lebens, tarzh ar vuhez g., ganedigezh ar vuhez b., orin ar vuhez g. ; Entstehung Frankreichs, furmidigezh Bro-C'hall b., furmadur Bro-C'hall g., savidigezh Bro-C'hall b., kroudigezh Bro-C'hall b. ; Darwin schrieb das Buch „über die Entstehung der Arten“, gant Darwin eo bet skrivet al levr “a-zivout orin ar spesadou” ; [douaroriezh] sedimentäre Entstehung, furmidigezh oulezennel b. ; [bred., Freud] Entstehung des Ich, dedarzh ar me g.

Entstehungsart b. (-,-en) : doare d'en em furmiñ g.

Entstehungsgeschichte b. (-,-n) : Entstehungsgeschichte einer Stadt, istor kroudigezh ur gêr g., istor orin ur gêr g.

Entstehungsort g. (-s,-e) : lec'h ar groudigezh g.

Entstehungsursache b. (-,-n) : penn ha penaos an afer, arbenn orin g., kaoz orin b.

Entstehungszustand g. (-s,-zustände) : [kimiezh] stad war ober b., stad furmidigezh b.

entsteigen V.gw. (+dat.) (entstieg / ist entstiegen) : 1. diskenn eus, dont er-maez eus ; 2. sevel eus, dont er-maez eus.

entsteinen V.k.e. (hat entsteint) : 1. [frouezh] diveinañ, diveinañ, diaskornañ ; 2. [mengleuzioù] diveinañ ; Kohlen entsteinen, diveinañ glaou (ar glaou) ; 3. ein Feld entsteinen, diveinañ ur park, dastum mein diwar ur park.

Entsteinen n. (-s) / **Entsteinung** b. (-,-en) : diveinañ g.

Entsteinungsmaschine b. (-,-n) : diveiner g. [liester diveineriouù]

entstellen V.k.e. (hat entstellt) : 1. disleberiñ, distummañ, distresañ, difurmiñ, dihevelebiñ, dishevelebiñ, dizoareañ, difesoniñ, difetiñ, dispenn, digoantañ, disneuziañ, mekaat, gwastañ, glac'hariñ, difoeltrañ, euveriñ, gwallegañ, mazaouiñ, mac'hagnañ, hakraat, vilaat, distronkañ, divalavaat, dinaturañ ; diese Narbe entstellt ihn, dizremmet eo (disleberet eo e zremm, dispennet eo e zremm, dicheret eo e zremm, divinet eo e benn, difetet eo e benn) gant ar gleizhenn-se ; die Krankheit hatte sein Gesicht furchtbar entstellt, ar c'hleñved en doa distummet euzhus e zremm, divinet e oa gant ar ar c'hleñved, dismantret e oa e zremm gant ar ar c'hleñved ; 2. [dre skeud.] difesoniñ, difetiñ, disneuziañ, distresañ, falsañ, farlotiñ ; die Wahrheit entstellen, findaoniñ ar wirionez, distresañ ar wirionez, falsañ ar wirionez, touellañ an dud, livañ (treiñ, treuzlivañ, treuzfichañ, disleberiñ) ar wirionez.

V.em. **sich entstellen** (hat sich (ak.) entstellt) : distummañ, en em zistresañ, en em zisleberiñ.

entstellend ag. : difurmus, vilaus, disleberus.

entstellt ag. : disleberet, disneuziet, dizremmet, divinet, difetet, dicheret, distummet, mazaouet, mekaat, dishevelep, dishevelebet, disneuz, distumm, distres ; entstellte Sprache, yezh trefoet b., yezh trefoedet b. ; entstelltes Gesicht, fas kinviet g./b., dremm distronket b., dremm dilavet b., fas dicheret g./b., fas divinet g./b., penn difetet g.

Entstellung b. (-,-en) : 1. disleberidigezh b., dispenn g., dispennadur g., difetadur g., digoantañ g., disneuziañ g., disneuziadur g., mekaat g., gwastidigezh b. ; 2. distresadur g., gwirionez findaonet b., disleberidigezh ar wirionez b., disgweadenn b., gweadur g., distummadur g., disneuziadur g., difetiñ g., difesoniñ g.

entsticken V.k.e. (hat entstickt) : [kimiezh] dinitrogenañ, dizazotañ, diazotañ.

Entstickung b. (-,-en) : [kimiezh] dinitrogenañ g., dinitrogenadur g., dizazotadur g., dizazotañ g., diazotañ g.

entstielien V.k.e. (hat entstielt) : dilostañ ; Kirschen entstielien, dilostañ kerez ; Erdbeeren entstielien, dilostañ sivi, didogañ sivi.

Entstielien n. -s) : dilostañ g., dilostadur g.

entstäpseln V.k.e. (hat entstäpselt) : distouvelañ, divontañ, distouvañ.

entstören V.k.e. (hat entstört) : [skingomz] divordrouzañ, diardrouzañ, distribouilhat, divrellañ.

Entstörung b. (-,-en) : [skingomz] divordrouzañ g., diardrouzañ g., distribouilhat g., divrellañ g.

Entstörungssgerät n. (-s,-e) : stignad enepardrouz g., stignad divordrouzañ g., stignad distribouilhat g., stignad divrellañ g.

Entstörungsstelle b. (-,-n) : servij an direnkamantoù g.

entstrahlen V.gw. (ist entstrahlt) : dasskinañ, skinaat.

V.k.e. (hat entstrahlt) : digontammiñ, diskinata.

Entstrahlung b. (-,-en) : 1. dasskinadur g., skinaerezh g. ; 2. digontammerezh g., diskinata g.

Entstrahlungsmaßnahmen ls. ; evezhioù ouzh an droukskinadur ls., diarbennoù ouzh an droukskinadur ls., difennoù ouzh an droukskinadur ls., diwalloù ouzh an droukskinadur ls., darbaroù digontammiñ ls., darbaroù diskinata ls.

entstrohen V.k.e. (hat entstroht) : digoloañ, diblouzañ.

entströmen V.gw. (+dat.) (ist entströmt) : strinkañ eus, tarzhañ eus, dedarzhañ eus, deverañ eus, diwanañ eus.

entstrüppen V.k.e. (hat entstrüppt) : distrouezhañ, ober ur gasadenn distrouezhañ, dic'harzhañ, distropañ, dizreinañ.

Entstrüppen n. (-s) / **Entstrüppung** b. (-,-en) : distrouezhañ g., dic'harzh g., dic'harzhañ g.

Entstrüppungsmittel n. (-s,-) : dic'harzher g., distrouezher g.

Entstrüppungsabfälle ls. (-s,-) : dic'harzhadur g., dic'harzhajoù ls.

entstürzen V.gw. (+dat.) (ist entstürzt) : lammat eus, dilammat eus, difloupañ eus.

entsühnen V.k.e. (hat entsühnt) : dasprenañ, dic'haouiñ evit, gouzañ evit.

entsumpfen V.k.e. (hat entsumpt) : disec'hañ, dizourañ.

enttabuisieren V.k.e. (enttabuisierte / hat enttabuisiert) : lemel an tabou diwar, didabouaat.

Enttackerer g. (-s,-) : [tekñ.] digrafer g. [*liester digraferiou*], digraferez b. [*liester digrafereziou*].

enttarnten V.k.e. (hat enttarnt) : dizoleiñ, diskuliañ ; *ich habe Sie gerade als Dieb und Lügner enttarnt*, tapet oc'h laer ha gaouiad ganin bremañ.

enttäuschen V.k.e. (hat enttäuscht) : kerseiñ, reiñ kerse da, disouezhiñ, gwalldapout ; *jemanden bitter enttäuschen*, *jemanden schwer enttäuschen*, dipitañ u.b., despediñ u.b., despezhiñ u.b. ; *diese Nachricht wird ihn schwer enttäuschen*, kerse ruz a vo gantañ klevet ar c'helou-se, kemer a raio dipit o klevet ar c'helou-se, biskañ a raio o klevet ar c'helou-se.

enttäuschend ag. : dipitus, kerseüs, kerse, euver.

enttäuscht ag. : dipitet, disorc'hennet, disorb, disouezhet, kerseet, kerse dezhañ, kerse gantañ, mantret, kouezhet e gerch war e segal ; **enttäuscht sein**, bezañ dipitet, kaout meskont ; *ich bin enttäuscht*, kerse a zo ganin, dipitet on, diaes on gant kement-se ; *er ist enttäuscht*, paket en deus ur gerseenn, paket en deus un disouezhenn, tapet en deus un disouezhenn, poazh eo e viz dezhañ, disouezhiñ a ra, kouezhet eo e gerch war e segal, kouezhet eo e veud en e zorn, kouezhet eo e veudig en e zorn, kouezhet eo e viz-meud en e zorn, emañ preñv ar c'herse en e galon, emañ gouli ar c'herse en e galon ; *ich bin schwer (bitter) enttäuscht*, kerse ruz a zo ganin, me a zo kouezhet va meudig em dorn din, dipitet-bras on, un disouezhenn c'hwerv eo evidon, gwall zisouezhet on ; *er macht ein schwer enttäusches Gesicht*, dipit bras a bar war e dal, kazus eo e chenoù ; *von etwas enttäuscht sein*, kavout ubd dipitus, bezañ dipitet gant ubd, bezañ disouezhet gant ubd, bezañ diaes gant ubd, bezañ kerseet o welet ubd ; *er ist vom Tun und Treiben seines Sohnes schwer (bitter) enttäuscht*, n'en devez nemet displijadur (kerse) a-berzh (digant) e vab, e vab a ro kerse ruz dezhañ ; *er wurde in seinen Erwartungen enttäuscht*, *seine Erwartungen wurden nicht erfüllt*, chom a reas gant e c'hoant, chom a reas war e c'hoant, menel a reas war e c'hoant, menel a reas war e c'houenn, menel a reas war e naon, tremen a reas gant e naon, chom a reas tarluch, chom a reas e fri war ar gloued, disouezhiñ a reas, desouezhet e voe, ne respontas ket an darvoudou d'e esperänsou, touillet e voe en e c'ched ; *ich wäre bitter enttäuscht, wenn es verloren ginge*, kavout a rafen dipitus ma vefe kollet, desped bras a rafe din ma vefe kollet ; *ich war enttäuscht, so etwas zu erfahren*, kerseet e oan bet o klevet ar c'helou-se ; *ich bin ziemlich enttäuscht*, so etwas zu erfahren, kerse a-walc'h a zo ganin klevet ar c'helou-se.

Enttäuschung b. (-,en) : kerseenn b., kerse g., disouezhenn b., distokadenn b., joa vil b., tromplezon b., distagadenn b. ; *bittere Enttäuschung*, desped g., dipit g., despezh g., kerse ruz g., distagadenn lous b., distro lous b., distro divalav b., disouezhenn c'hwerv b. ; *Enttäuschung verspüren*, kemer dipit ; *in eine tiefe Enttäuschung fallen*, kemer dipit bras, pakañ ur gwall gerseenn ; *meine Enttäuschung war recht groß*, kerse ruz a gouezhas ganin, pebezh kerseenn a zenijas warnon ! pebezh kerseenn e oa bet din ! pebezh kerseenn am boa bet ! pebezh kerseenn am boa dastumet ! pebezh kerseenn am boa

lonket ! pebezh kerseenn am boa paket ! pebezh disouezhenn am boa paket ! kouezhet e oa bet va meudig em dorn din, kouezhet e oa bet va biz em dorn, disorc'hennet e oan bet da vat, tapet em boa un disouezhenn c'hwerv, dipitet bras e voen, hennezh a oa bet ur c'hrez yen da wiskañ, tapet em boa un distro lous, tapet (paket) em boa un disouezhenn vat, un dromplezon eus ar brasañ am boa bet, don ez eas gouli ar c'herse em c'halon.

entteeren V.k.e. (hat entteert) : diderañ.

Entteerung b. (-,en) : diderañ g.

entthronen V.k.e. (hat entthrond) : didronañ, diroueañ, lakaat sav [dindan ar roue].

Entthronung b. (-,en) : didronadur g., didronañ g.

enttrümmern V.k.e. (hat entrümmert) : diatrediñ, skarzhañ, karzhañ, ober karzhadenn, diac'hubiñ, divaneriñ.

Enttrümmerung b. (-) : diatredadur g., diatrediñ g., divaneriñ g.

Enttrümmerungsarbeiten ls. : labouriou diatrediñ ls.

entvölkern V.k.e. (hat entvölkert) : diboblañ, didudañ.

V.em. : **sich entvölkern** (hat sich (ak.) entvölkert) : diboblañ, didudañ, bezañ o tiboblañ, bezañ war ziboblañ ; *das Land hat sich völlig entvölkert*, *das Land ist völlig entvölkert*, erru eo didud ar vro, erru eo dibobl ar vro.

entvölkert ag. : dibobl, didud, didudet, diboblet.

Entvölkerung b. (-,en) : diboblidigezh b., dibobladur g., diboblañ g., didudañ g.

entwachsen V.k.d. (dat.) (entwächst / entwuchs / ist entwachsen) : 1. *die Kinder begannen der Mutter zu entwachsen*, krog e oa ar vugale da zispegañ diouzh o mamm ; *sie ist ihrem Elternhaus entwachsen*, en em zistaget eo diouzh he zud, en em ziskroget eo diouzh he zud ; 2. *er ist seinen Kleidern entwachsen*, deuet eo e zilhad da vezañ re verr evitañ ; 3. *er ist diesen Spielen entwachsen*, re gozh eo bremañ (er-maez a oad emañ bremañ) evit ar seurt c'hoarioù, n'emañ ket mui en oad da c'hoari e-giz-se ; 4. *er ist den Kinderschuhen entwachsen*, aet eo er-maez a vugel, n'emañ ket mui oc'h uzañ e vrangoù kentañ, taolet en deus e c'chrom (Gregor), n'eo ket ur bugel ken, n'eo ket eus an torad diwezhañ, n'eo ket ganet gant labousig dec'h.

entwaffen V.k.e. (hat entwaffnet) : 1. dizarmañ, diarmañ ; 2. [dre skeud.] abafiñ, batañ, batelliñ, pennveudiñ, abafaat, badaouiñ, badinellañ, sabatuñ, sabaturiñ, mezevelliñ, skodegiñ, bamañ ; *das hat mich völlig entwaffnet*, chomet e oan disouezh, chomet e oan war ma c'hement all, chomet e oan skodeget o klevet kement-se, sabatuet mik e oan o klevet an dra-se, chom a ris abafet lip, stabanet e oan, tapet lopes e oan, badaouet e oan o welet an dra-se, chom a reas balc'h va genou o welet kement-se, kement-se a daolas achanon en alvaon.

entwaffnend ag. : badaouus, badinellus, sabatuus, sabaturus, saezhus, mezevellus, skodegus, bamus, dizarmus.

entwaffnet ag. : dizarm, dizarmet.

Entwaffnung b. (-,en) : dizarmañ g., dizarmerezh g., dizarmadur g., dizarmadeg b.

entwählen V.k.e. (hat entwährt) : divonañ, divoneizañ.

Entwährung b. (-,en) : divonadur g., divoneizadur g., divonañ g., divoneizañ g.

entwalden V.k.e. (hat entwaldet) : digoadañ.

entwaldet ag. : digoadet.

Entwaldung b. (-,en) : digoadadur g., digoaderezh g., digoadañ g. ; *die Entwaldung Südamerikas schreitet schnell voran*, digoadañ buan a ra Suamerika ; *der Entwaldung Einhalt gebieten*, lakaat harz d'an digoadañ.

entwarnen V.gw. (hat entwarnt) : kemenn dibenn ar stad diwall, kemenn dibenn ar stad a evezh.

Entwarnung b. (-,-en) : kemenn dibenn ar stad diwall g., kemenn dibenn ar stad a evezh g.

Entwässerer g. (-s,-) : disec'her g., dizourer g., hesker g.

entwässern V.k.e. (hat entwässert) : 1. disec'hañ ; 2. dizourañ, disec'hañ, gwazhiañ, disaniañ, diveuziñ ; feuchte Standorte entwässern, dizourañ douaroù gleb, disec'hañ douaroù gleb.

Entwässerung b. (-,-en) : disec'hadur g., dizour g., dizouradur g., disec'hañ g., dizourañ g., diveuziñ g.

Entwässerungsarbeiten ls. : labourioù dizourañ ls.

Entwässerungsgebiet n. (-s,-e) : [dour] diazad douradurel g., diazad doureier g.

Entwässerungsgraben g. (-s,-gräben) : foz dizourañ g., fozell dizourañ b., riolenn da zizourañ b., ruzelenn b., kanouc'hell b., gwazh dizourañ b., dizourer g., gouer b. ; Entwässerungsgräben ziehen, disaniañ, gwazhiañ, gouerañ, kaniañ d'an dour.

Entwässerungsschlitz g. (-es,-e) : tarzhell b.

entweben V.k.e. (entwebte / entwob // hat entwebt / hat entwoven) : diboubañ.

entweder Adv. : entweder ... oder ..., pe ... pe ... ; entweder das eine oder das andere, pe an eil, pe egile ; entweder vorher oder nachher, pe a-raok, pe war-lerc'h - pe a-raok, pe goude ; entweder kommt er selbst oder er schickt jemanden, pe e teuio eñ e-unan, pe e kasø unan bennak d'ober evitañ ; ich werde entweder in Berlin oder in Leipzig studieren oder vielleicht auch in Dresden, studiañ a rin pe e Berlin, pe e Leipzig, pe c'hoazh e Dresden - studiañ a rin neuze e Berlin, pe e Leipzig, peotramant c'hoazh e Dresden ; P. entweder dies oder nichts, unan a zaou : pe an dra-mañ, pe mann ebet ; hier heißt es entweder oder, neuñ pe veuziñ, unan a zaou ! ; entweder so oder gar nicht, evel-se e vo, pe ne vo ket.

Entweder-oder n. (-,-) : dibab etre daou dra g., unan a zaou, unan a'n daou.

entweichen V.gw. (entwich / ist entwichen) : 1. diflipañ, difloupat, achap, tec'hout, tec'hel, delammat ; aus dem Gefängnis entweichen, en em zivac'hañ, tec'hel diouzh ar vac'h, achap eus ar prizon, delammat eus an toull-bac'h, tec'hout eus an toull-bac'h ; 2. [kimiezh] fuñ ; 3. [fizik] dem Gravitationspotenzial eines Himmelskörper durch Fluchtgeschwindigkeit entweichen, ezkerc'hellañ.

Entweichen n. (-s) : 1. tec'h g., tec'hadenn b. ; 2. [kimiezh] dilaoskadur g., fuadenn b., fuadur g.

Entweichgeschwindigkeit b. (-) : [fizik, sterdeerezh] tizh ezkerc'hellañ g. ; sich vom Gravitationspotenzial eines Himmelskörper durch Entweichgeschwindigkeit befreien, ezkerc'hellañ.

entweihen V.k.e. (hat entweiht) : disakrañ, divennigañ, divinnigañ, saotrañ, dinevetaat ; eine Kirche entweihen, disakrañ un iliz ; eine entweihete Kirche aufs Neue weihen, advinnigañ un iliz, binnigañ a-nevez un iliz.

Entweihung b. (-,-en) : disakradur g., disakrerezh g., disakridigezh b., disakrañ g., taol-disakr g., divinnigadur g., dinevetadur g., dinevetaat g.

entwenden V.k.e. (entwendete / hat entwendet) : truflañ, flutrenniñ, skrapat, skrapañ, divorañ, kemer a-gildorn, flipañ a-gildorn, rañvat, ripañ, sigotañ, tuniñ, c'hwibañ, c'hwiblaerez, silc'hañ, sammañ, ober skrap war, pokañ, robañ, fripañ, tuañ, laerez, droukkemer ; jemandem etwas entwenden, truflañ udb diwar u.b., flutrenniñ udb digant u.b., laerez udb digant u.b., skrapat udb digant u.b., kemer udb a-gildorn digant u.b., flipañ udb a-gildorn digant u.b., robañ udb digant u.b., riñsañ udb digant u.b., flipañ udb digant u.b. ; Geld entwenden,

bogodennañ, bogodiñ arc'hant, tuañ arc'hant, touzañ ur gelienenn ; jemandes Börse entwenden, diyal'chañ u.b., laerez e yalc'h digant u.b.

Entwendung b. (-,-en) : trufierezh g., flutrennerezh g., tuerezh g., tuoni b., tuadur g., tuadenn b., distro g., truterezh g., bogoderezh g., bogod g.

entwerfen V.k.e. (entwirft / entwarf / hat entworfen) : raktresañ, sevel, empennañ, danzen [pennrann danze-], ergrafañ ; einen Plan entwerfen, sevel un tres, sevel ur raktres, danzen ur raktres.

entwerten V.k.e. (hat entwertet) : 1. dibrizañ, dibriziañ, didalvoudekaat, didalvoudiñ, diwerzhekaat, diskenn talvoudegezh udb ; eine Fahrkarte entwerten, siellañ ur bilhed, toullañ ur bilhed, stampañ ur bilhed, deiziadañ ur bilhed ; 2. [arc'hant] istalvoudekaat, gouwerzhekaat, iswerzhekaat.

Entwerter g. (-s,-) : [bilhedoù] stamperez b., siellerez b., stamper g. [/lestər stamperiou].

Entwertung b. (-,-en) : 1. [tikedoù] kachedadur g., stampadur g., stampañ g. ; 2. [timbroù] sielladur g. ; 3. [arc'hant] istalvoudekaat g., gouwerzhekadur g., gouwerzhekaat g., iswerzhekadur g. ; 4. dibriziadur g., diwerzhekadur g., didalvoudekadur g.

entwickelbar ag. : dispakadus.

entwickeln V.k.e. (hat entwickelt) : 1. displegañ, dispakañ, dirouestlañ, dibunañ ; 2. [kimiezh] dileuskel, dilaoskiñ ; Gas entwickeln, dilaoskiñ aezhenn, dileuskel aezhenn ; Wärme entwickeln, dileuskel gwrez, dilaoskiñ gwrez, ec'hodiñ gwrez ; abgegebene Wärme, gwrez dilaosket b. ; Rauch entwickeln, mogediñ, divogediñ ; 3. [fizik] eine Kraft entwickeln, diorren un nerzh ; 4. [mat.] eine Formel entwickeln, dispakañ ur reollun jedoniel ; 5. [luc'hskeudennou] diskuliañ ; einen Film entwickeln, diskuliañ ur film ; entwickelter Film, diskuiñ g. ; 6. sevel, empennañ, empentiñ, danzen [pennrann danze-], ergrafañ ; 7. diorren ; 8. aozañ ; Louis Pasteur entwickelte 1885 die erste Tollwut-Impfung, e 1885 e kavas Louis Pasteur ar vrec'h a-enep ar gouunnar ; 9. [dre skeud.] eine Idee entwickeln, displegañ ur mennozh, dispakañ ur mennozh ; Abneigung gegen jemanden entwickeln, kemer heg ouzh u.b., kemer kaz ouzh u.b., kemer hegaz ouzh u.b., kemererez ouzh u.b., en em gazout ouzh u.b., dont da ereziñ ouzh u.b., dont da c'hlazañ ouzh u.b. ; Hass gegen jemanden entwickeln, kemer kaz ouzh u.b., kemer kasoni ouzh u.b.

V.em. : **sich entwickeln** (hat sich (ak.) entwickelt) : 1. bezañ war lusk, mont war-raok, brasaat, araokaat, ampletiiñ, emdreñ, kreskiñ, luskañ war-raok, dedreiñ ; sich aus etwas entwickeln, dont eus udb, dont diwar udb, disoc'h eus udb ; aus der Puppe entwickelt sich der Falter, ar boupenn a dro da valafenn, er boupenn e tro an nimfenn da valafenn ; sich zum wahren Teufel entwickeln, dont da ziaoul ; sich rasant entwickeln, trummgreskiñ ; die Verkäufe entwickeln sich sehr dynamisch, emañ ar werzh en he c'haerañ berzh ; schnell sich entwickelnde Krankheit, kleñved lemm g. ; sich rückläufig entwickeln, adréñvaat ; sich ungünstig entwickeln, stummañ da vont war washaat ; sich gemeinsam entwickeln, kendreiñ ; 2. [lu] en em zispakañ ; 3. [dre skeud. preder.] emdreñ ; 4. [bugale] ober e gresk, disoc'h, diskoulmañ, kellidañ.

Entwickeln n. (-s) : emdro b., emdroadur g., emdroerez g., dibun g., dibunad g., dibunadur g., dispakerezh g., dispieg g., displegerezh g., emzispleg g., emzisplegadur g., emzisplegerezh g.

entwickelt ag. : diorroet, emdroet ; hoch entwickeltes Land, bro diorroet kenañ b., bro diorroet mat b. ; am wenigsten entwickelte Länder, Stadoù war straniñ ls., broioù dilañset ls. ; hoch entwickelte Sprache, yezh stuziet b. ; [tud, loen.] temzet ;

gut entwickelt, temzet mat ; *schlecht entwickelt*, temzet fall ; [tekn.] *hoch entwickelt*, gourijinekaet, peurijinekaet, hefil.

Entwickler g. (-s,-) : 1. diskulier luc'hskeudennoù g. [/iester diskulieroù luc'hskeudennoù] ; 2. ganer g. [/iester ganerioù] ; Azetylenentwickler, ganer aketen g. ; 3. ergrafer g. [/iester ergraferien], empenter g. [/iester empenterien], diorroer g. [/iester diorroerien], diorreer g. [/iester diorreerien].

Entwicklerflüssigkeit b. (-,en) / **Entwicklersubstanz** b. (-,en) : diskulier luc'hskeudennoù g. [/iester diskulieroù luc'hskeudennoù].

Entwicklung b. (-,en) : 1. diorren g., diorroadur g., diorreadur g., kresk g., kreskidigezh b., kreskadurezh b., kreskadur g., kreskañs b., lammgrest g., enraog g., treuzfurmudur g. ; die Entwicklung des Fötus, kreskidigezh ar grouell b. ; die Entwicklung des Embryos, diorreadur ar rizhell g., diorroadur ar rizhell g. ; rasante Entwicklung, trummegrest g. ; nachhaltige Entwicklung, diorren padus g., diorren gouzañvadus g. ; graduelle Entwicklung, treuzfurmudur pazennek g. ; die starke Präsenz der Kriegsmarine in Brest hat die Entwicklung von Handel und Fischerei erheblich gehemmt, pouez ar morlu e Brest a zo bet ur skoial bras da ziorroadur ar c'henwerzh hag ar pesketaerez er porzh-mor ; die wirtschaftliche Entwicklung, an diorren armerzhel g., an diorreadur armerzhel g., an diorroadur armerzhel g. ; der Entwicklung Impulse verleihen, reiñ lañs (lusk) d'an diorren, broudañ an diorren, luskañ an diorren, atizañ an diorren ; 2. emdro b., emdroadur g., emdroerezh g., dedroadur g., dedro g., kendroadur g., kendro g., dibun g., dibunad g., dibunadur g., dehentadur g., dehentiñ g., moned g., red an darvoudou g., dispakerezh g., dispieg g., dispiegerezh g., emzispleg g., emzisplegadur g., emzisplegerez g., emastenn g., erlusk g., oberidigezh b. ; positive Entwicklung, emdroadur war wellaat g., enraog g. ; duale Entwicklung, daouekadur g. ; Entwicklungen durchmachen, emdreñ ; die technische Entwicklung, dedroadur ar c'halvezderioù g. ; die demographische Entwicklung, kendro ar boblañs g., kendroadur ar boblañs ; die Entwicklung der Löhne, dedro ar goprou g. ; strukturelle Entwicklung, emdroadur emframmel g. ; die Entwicklung der Wirtschaft, emdroadur an armerzh g. ; die Entwicklung einer Sprache, emdroadur ur yezh g. ; 'Gwalarn' hat die spätere Entwicklung der bretonischen Literatur stark beeinflusst, 'Gwalarn' a levezonas krenn emdroadur lennegezh Breizh ; Entwicklung des Denkens, Entwicklung der Gedanken, dehentadur an dezevout g., dehentadur kefredel g. ; die zukünftige Entwicklung einer Sache, devoted ubg g. ; [mezeg., bev.] rückläufige Entwicklung, emdroadur argizek g., atreiñ g., atroadur g. ; 3. [dre skeud.] diorroadur g., emziorroadur g. ; geistige Entwicklung, intellektuelle Entwicklung, diorroadur kefredel g., diorroadur spred g., diorroadur bredel g., erlusk spredel g. ; Rückstand der intellektuellen Entwicklung, Rückstand der geistigen Entwicklung, dilerc'hegezh vred b., dilerc'hegezh kefredel b. ; die persönliche Entwicklung, an emziorreadur g., an emziorren g. ; die freie Entwicklung der Persönlichkeit, diorreadur dinask ar bersonelezh g. ; 4. [luc'hskeudennoù] diskuliadur g. ; 5. [kimiezh] dilaosk g., dilaoskadur g. ; Wärmeentwicklung, dilaosk gwrez g. ; Gasentwicklung, dilaosk aezhenn g. ; 6. [mat.] dispakad g., dispakadur g. ; Binomialentwicklung, dispakad binomel g. ; Dezimalentwicklung, dispakad dekredel g. ; begrenzte Reihenentwicklung, dispakad bevennet g.

Entwicklungsalter n. (-s) : [bred.] oad meiz g., oad bred g.

Entwicklungsdiest g. (-es) : skoazell d'ar broioù war ziorren b., servij kenober gant ar broioù war ziorren b., kevelerez g., keveleriñ g.

entwicklungsfähig ag. : 1. dedroüs, emdroüs ; 2. gant dazont ; *entwicklungsfähige Position*, post-labour gant dazont g., karg gant dazont b.

Entwicklungsfähigkeit b. (-) : dedroüsted b., emdroüsted b.

Entwicklungsgang g. (-s,gänge) : emdroadur g., argerzh g.

entwicklungsgehemmt ag. : [mezeg.] diwezhat, dalc'hét en e ziorroadur spred ; *entwicklungsgehemmte Kinder*, bugale dalc'hét en o diorroadur spred ls., bugale diwezhat ls.

Entwicklungsgeschichte b. (-,n) : 1. istor an emdroadur sevenadurel g. ; 2. unandarzh, ontologiezh b. ; 3. hildarzh g., filogeniezh

Entwicklungshelfer g. (-s,-) : kenoberour e broioù war ziorren g. ; [lu] *Wehrdienstpflichtiger, der seinen Ersatzdienst als Entwicklungshelfer leistet*, keveler g.

Entwicklungshelferin b. (-,nen) : kenoberourez e broioù war ziorren b.

Entwicklungshilfe b. (-) : servij kenober gant ar broioù war ziorren b., kevelerez g., keveleriñ g.

Entwicklungshilfegelder ls. : font skoazellañ ha keveleriñ g.

Entwicklungsjahre ls. : kaezouregezh b.

Entwicklungsland n. (-s,-länder) : bro war ziorren b.

Entwicklungslehre b. (-) : [preder.] emdroadouriez b.

Entwicklungsmauster n. (-s,-) : rakskouer b., maketenn b., lunell b., gobari g.

Entwicklungs niveau n. (-s,-s) : [armerzh] barr diorreadur g., barr diorroadur g.

Entwicklungsprogramm n. (-s,-e) : programm diorren g. ; *Entwicklungsprogramm der Vereinten Nationen*, programm ABU evit an diorren g.

Entwicklungspsychose (-) : [mezeg.] parafreniezh b.

Entwicklungsrückstand g. (-s) : [mezeg., bred.] dilerc'h diorren g.

Entwicklungsstand g. (-s) : 1. [bred.] *geistiger Entwicklungsstand*, derez diorroadur spred g., oad meiz g., oad bred g. ; 2. [armerzh] barr diorreadur g., barr diorroadur g.

Entwicklungsstörung b. (-,en) : [mezeg.] dizurzh kreskañs g.

Entwicklungsstufe b. (-,n) : derez emdroadur g., derez diorroadur g. ; *Entwicklungsstufen durchlaufen*, emdreñ ; die Entwicklungsstufen der Jazzmusik, marevezhioù ar jaz ls., marevezhioù an djaz ls. ; das Verhältnis der drei Wirtschaftssektoren zueinander ist eines der aufschlussreichsten Merkmale der erreichten Entwicklungsstufe eines Landes, kenfeur an tri gennad armerzhel a zo unan eus merkou diogelañ diorroadur ur vro.

Entwicklungsverzögerung b. (-) : [mezeg., bred.] dilerc'h diorren g.

Entwicklungswanne b. (-,n) : [filmoù] bailh diskuliañ g.

Entwicklungszeit b. (-,en) : 1. kaezouregezh b. ; 2. [filmoù] pad an diskuliañ g.

Entwicklungszusammenarbeit b. (-) : öffentliche Entwicklungszusammenarbeit, skoazell Stad d'an diorren b.

Entwicklungszyklus g. (-,zyklen) : kelc'hstro ar vuhez b., kor ar beved g., kelc'hiad ar vuhez g.

entwinden V.k.e. (entwand / hat entwunden) : divorañ, diframmañ, skrapat, skrapañ, kemer a-gildom, flipañ a-gildorn, rañvat, ripañ, sigotañ, tuniñ, c'hwibañ, c'hwiblaerezh, sammañ, ober skrap war, pokañ, robañ, difrapañ ; jemandem etwas entwinden, diframmañ ubd a-dre zaouarn u.b., diframmañ ubd diouzh tre daouarn u.b., diframmañ ubd digant u.b., dichafantrañ ubd digant u.b., difrapañ ubd digant (gant) u.b., skrapañ ubd ouzh dorn u.b., lemel ubd a-dre zivrec'h u.b. V.em. : **sich entwinden** (entwand sich / hat sich entwunden) : diflipañ, difloupat, achap, tec'hout, tec'hel, delammat, en em

ziframmañ a-dre zaouarn u.b., en em zispegañ diouzh u.b. ; sich jemandes Armen entwinden, en em ziframmañ eus divrec'h u.b., en em ziframmañ a zivrec'h u.b., en em ziframmañ diouzh tre divrec'h u.b., diflipañ a-dre divrec'h u.b. **entwirren** V.k.e. (hat entwirrt) : 1. dirouestlañ, direustliñ, difuilhañ, diluziañ, dinezañ, digej, digemmeskañ, distrobellañ, diveskañ, didoueziañ, disgweañ, digenweañ, digorvigellañ ; ein Wollknäuel entwirren, dirouestlañ (difuilhañ, dibunañ) ur gudennad c'hoan ; 2. [dre skeud.] dirouestlañ, diluziañ, difuilhañ, diveskañ, dibunañ, sklaeraat, diskoulmañ, gwentañ, teuler sklérjenn war ; eine Angelegenheit entwirren, dirouestlañ ur gudenn, diluziañ ur skoulmad, dibunañ ur gudenn, diluziañ ur gudenn, sklaeraat un afer, kavout an deun eus un afer bennak, gwentañ udb, diluziañ ur gwiad ; ein kompliziertes Knäuel von Problemen entwirren, diluziañ ur gudenn, difuilhañ ur gudenn luziet, diskoulmañ ur gudenn, difuilhañ ur wiad.

entwirrend ag. : difuilhus ; entwirrendes Pflegemittel, difuilher g. [iester difuilherou].

entwirrt ag. : dirouestl.

Entwirrung b. (-,en) : dirouestladur g., difuilhañ g., diluziadur g., diluziañ g., dirouestlañ g.

entwischen V.gw. + dat. (ist entwisch) : diflipañ, difloupat, achap, tec'hout, tec'hel, delammat ; jemandem entwischen, en em ziframmañ a-dre zaouarn u.b., en em ziframmañ diouzh tre daouarn u.b., en em zispegañ diouzh u.b., achap digant u.b., achap ouzh u.b., tec'hel kuit digant u.b., diflipañ a-dre daouarn u.b. ; jemanden entwischen lassen, mankout war u.b., c'hwitañ war u.b., chom hep pakañ u.b., leuskel hed e char gant u.b., lezel u.b. da dec'hel.

entwisch ag. : tec'het.

entwöhnen V.k.e. (hat entwöhnt) : 1. divoazañ, divoaziañ, dizonañ, digustumaiñ ; ein Kind entwöhnen, ehanañ da reiñ bronn d'ur poupig, dizonañ ur bugel, troc'hañ bronn d'ur poupig, troc'hañ bronnig d'ur poupig, digustumaiñ ur babig da zenañ, forc'hañ ur babig ; entwöhntes Kind, bugel dizon g., bugel dizonet g., bugel forc'het g. ; das Kind ist schon zwei Monate entwöhnt, daou viz dizonet eo ar bugel ; 2. [mezeg., dramm] digaezhañ.

V.em. : **sich entwöhnen** (hat sich (ak.) entwöhnt) : divoazañ [eus udb, diouzh udb], divoaziañ [eus udb, diouzh udb], en em zivoaziañ [diouzh udb], digustumaiñ [diouzh udb] ; sich des Rauchens entwöhnen, paouez gant ar butun, divoazañ diouzh ar butun.

Entwöhnung b. (-,en) : 1. [mezeg.] dizonadur g., dizonidigezh b., dizon g., divoazañ g., [dramm] digaezhañ g. ; 2. digustumadur g., divoazañ g., forc'herezh g., forc'hadur g.

Entwöhnungskur b. (-,en) : pareañ diouzh ur boaz bennak b., intentou divoazañ ls., [dramm] kur digaezhañ b. ; sich einer Entwöhnungskur unterziehen, lakaat e gorf e pinijenn, ober ur pennad dizonañ, [evit ar vezverien] mont da dreiñ ar rod, bezañ aet da walch'hiñ e varrikenn, [dramm] ober ur gur digaezhañ.

entwölken V.k.e. (hat entwölk) : skarzhañ ar c'houmoul, karzhañ an amzer, distrewiñ ar c'houmoul, diskolpañ ar c'houmoul, dismantrañ ar c'houmoul.

V.em. : **sich entwölken** (hat sich (ak.) entwölk) : der Himmel entwölk sich, skarzhañ a ra an amzer, toullwennañ (sevel, digoumoulañ, spanaenniñ, sklaeriañ, dizoleiñ, naetaat, bravaat, divoriñ, tavadenniñ, fraeshaat) a ra an amzer, sederaat a ra an amzer, splannaat a ra an oabl, sklaeraat a ra an amzer / splannaat a ra an amzer (Gregor), distrewiñ a ra ar c'houmoul, diskolpañ a ra ar c'houmoul, dismantrañ a ra ar c'houmoul, P. stagañ a ra an amzer da zibluskenniñ.

entwölk ag. : [oabl] digoumoul, splann, digostet, fraezh, karzhet.

entwürdigen V.k.e. (hat entwürdig) : divriañ, mezhekaat, dismegañsiñ, dizenoriñ, divrudañ, dichekal, dibrizañ, ifamañ, astutaat, displeataat, izelaat, vilaat, disprediñ.

V.em. : **sich entwürdigen** (hat sich (ak.) entwürdig) : en em izelaat oc'h ober udb, en em izelaat gant udb, astutaat, displeataat, vilaat.

entwürdigend ag. : mezhekau, dismegañsus, dizenorus, ifamus, displetaus, vilaus, disleberus, dibrizius, dizellezus, izelaus, dipitus.

Entwürdigung b. (-,en) : mezhekadenn b., dismegañs b., displestadur g., disleberidigezh b.

Entwurf g. (-s,-würfe) : 1. damdresadenn b., brastres g., brastresadenn b., braslun g., brasluniadur g., brasskeudenn g., raksteuñ g., raktres g., raktresadenn b., raklun g., ardresadur g., rakskouer b., berrdres g., damskeud g. ; ein grober Entwurf, un dic'hrosañ g., un divraz g., ur brouilhed g. ; einfacher Entwurf, raktres simpl (eeun) g. ; einen Entwurf ausarbeiten, sevel ur raktres, danzen ur raktres ; einen Entwurf annehmen, reiñ e asant (asantiñ) d'ur raktres, grataat ur raktres, reiñ e c'hrad d'ur raktres, degemer ur raktres ; einen Entwurf verwerfen, nac'h (nac'hañ, disteuler) ur raktres ; 2. mennad g. ; Gesetzentwurf, danvez-lezenn g., mennad-lezenn g. ; 3. [preder., Heidegger, Sartre] rakbannañ g.

entwurmen V.k.e. (hat entwurm) : dibreñvediñ.

Entwurmer g. (-s,-) / **Entwurmungsmittel** n. (-s,-) : dibreñveder g., louzoù dibreñvediñ g., louzoù-preñved g., louzoù-kest g., enepreñveg g. [iester enepreñveier].

entwurzeln V.k.e. (hat entwurzelt) : 1. diwriziennañ, disgwriziañ, disgwiziennañ, diblantañ, displantañ, dispegañ [gwrizioù udb] diouzh an douar, dizouarañ, dichaoziñ ; der Sturm hat den Baum entwurzelt, gant ar gorventenn eo bet frapet ar wezenn er-maeñ eus an douar ; einen Zahn entwurzeln, diwriziennañ un dant ; 2. [dre skeud.] diwriziennañ ; ohne Vertreibung haben sie uns Bretonen entwurzelt, diwrizennet o deus spered ar vro eus hon touez.

entwurzelt ag. : 1. displant, diwrizennet ; 2. [dre skeud.] diwriziennet ; entwurzelte Jugend, tud yaouank diwriziennet ls.

Entwurzelung b. (-,en) : diwriziennadur g., diwriziennañ g.

entzahlen V.k.e. (hat entzahnt) : dizantañ ; entzahnt, dizantet.

entzaubern V.k.e. (hat entzaubert) : 1. distrobañ, divamañ, divoemañ, distrobinellañ, disorsañ, terriñ (treiñ) ar blanedenn, terriñ ar strobinell, digilhañ, diskoulmañ an akuilhetenn, diavelañ / diachantañ / diskontañ / digej ar bater (Gregor) ; jemanden entzaubern, digilhañ u.b., diachantañ u.b., distrobellañ u.b., lemel u.b. a-zindan gazel-ge, disorsañ u.b., divamañ u.b., divoemañ u.b. ; 2. divarzhoniañ.

Entzauberer g. (-s,-) : diachanter g., distrobineller g.

Entzauberung b. (-,en) : diachantadur g., divoemadur g.

entzerren V.k.e. (hat entzerrt) : 1. [amzer, tremenerez] ingalañ, astenn, hiraat, distankañ, daskoulzañ ; 2. [skingomz, skinwel] reizhañ an torgamm ; 3. [skridoù] diluziañ, rannañ, eeunaat, plaenaat ; 4. [tekñ.] diarbouezañ ; ein Signal nachentzerren, diarbouezañ un arhent.

Entzerrung b. (-,en) : 1. [amzer, tremenerez] ingaladur g., astennadur g., astennidigezh b., distankerez g., daskoulzañ g. ; 2. [skingomz, skinwel] reizhadur an torgamm g. ; 3. [skridoù] rannadur g., diluziañ g. ; 4. [tekñ.] diarbouezañ g.

entziehen V.k.e. (entzog / hat entzogen) : lemel kuit [pennrann lam- kuit], dilemel [pennrann dilam-], tennañ, didennañ, remuañ, dirannañ eus, dioueriñ eus, dibourvezañ diouzh, forc'hañ [u.b. ag udb], forc'hañ [u.b. diouzh udb] ; ich habe meiner Tochter die finanzielle Unterstützung entzogen, dirannet em eus va merc'h eus va skoazelloù arc'hant, dioueret em eus va merc'h eus va skoazelloù arc'hant, krennet

em eus ar peuriñ da'm merch', lamet em eus va skoazelloù arch'ant digant va merch' ; *jemandem den Proviant entziehen*, dibourvezañ u.b. ; *ich kann ihr unmöglich mein ganzes Vertrauen entziehen*, n'on ket gouest da zisfizout anezhi a-grenn, n'oufen ket disfizout anezhi a-grenn ; *jemandem das Wort entziehen*, troc'hañ kaoz u.b., lakaat u.b. da devel, mont war gaoz (war gomz, war c'her) u.b., troc'hañ e gaoz d'u.b., stankañ e c'henou d'u.b. ; *jemandem die Bewilligung entziehen*, lemel e aotre digant u.b. ; *jemandem den Führerschein entziehen*, lemel e aotre-bleinañ digant u.b., tennañ e aotre-bleinañ digant u.b. ; *sein Führerschein wurde ihm entzogen*, skubet e voe e aotre bleinañ dezhañ, tennet (lamet) e voe e aotre bleniañ digantañ ; *einem Produkt das Gütesiegel entziehen*, dilabelaat ur c'henderc'had ; *jemandem die Nahrung entziehen*, disvouedañ u.b., divoueta u.b., marnaonañ u.b., marnaonañ u.b., naoniañ u.b., naonegañ u.b., lezel u.b. hep tamm ; [kimiezh] *den Sauerstoff von etwas entziehen*, dizoksgenañ udb ; *Wasser entziehen*, dizourañ ; *Salz entziehen*, diveinelaat, disallañ ; *die Farbe entziehen*, dislivañ ; [gwir] *den Besitz entziehen*, diber'hennañ (u.b.), lakaat (u.b.) er-maez eus e dra, lemel e vadoù (digant u.b.), kenkizañ (u.b.) ; [polit.] *jemandem seine Staatsangehörigkeit entziehen*, tennañ e vroadelez digant u.b., lemel ar geodedourelezh digant u.b., ezwiriañ u.b. eus e geodedourelezh ; [dre skeud.] *dem Blick entziehen*, *den Augen entziehen*, tennañ a-zindan daoulagad an dud, kuzhat ouzh daoulagad an dud, klenkañ ouzh daoulagad an dud, goleñ ouzh daoulagad an dud, lemel a-zirak daoulagad an dud.

V.em. : **sich entziehen** (entzog sich / hat sich (ak.) entzogen) :

- sich den Blicken entziehen*, mont diwar wel (a-ziwar wel, diouzh gwel, er-maez a wel) ; *sich den Blicken der Menge entziehen*, en em dennañ a-zan sellouù an dud ; *sich einer Gefahr entziehen*, en em dennañ a zañjer ; 2. [dre skeud.] *sich einer Pflicht entziehen*, mankind d'e zever, na ober e zlead, treiñ diwar un endalc'h, tec'hel rak un dlead, tec'hel a-raok un dever ; *das entzieht sich meiner Kenntnis*, kement-se a zo dianav din, da c'houzout emañ kement-se din, da c'houzout emañ se ganin, n'ouzon dare (n'on ket bet kelaouet) diwar-benn an dra-se.

Entziehung b. (-,en) : 1. lamidigezh b., lamedigezh b., lamadur g., lamerezg g., dilamerezg g., sav g., savadenn b., tennadur g. ; *Entziehung der bürgerlichen Ehrenrechte*, ezwiriadur diouzh ar gwirioù keodedour g., forc'herezh diouzh ar gwirioù keodedour g., lamidigezh ar bri keodedel g., divri keodedel g. ; *Entziehung des Gütesiegels*, dilabeladur g., dilabelaat g. ; 2. [mezeg., dramm] digaezhañ g. ; [kimiezh] *Entziehung des Sauerstoffs*, dizoksgenadur g.

Entziehungskur b. (-,en) : pareñañ diouzh ur boaz bennak b., intentou divoazañ ls., [dramm] kur digaezhañ b. ; *sich einer Entziehungskur unterziehen*, lakaat e gorf e pinijenn, ober ur pennad dizonañ, [evit ar vezverien] mont da dreñiñ ar rod, bezañ aet da walch'iñ e varrikenn, [dramm] ober ur gur digaezhañ.

entzifferbar ag. : dirinegadus, dazlennus, digejadus, ... a c'haller dirinegañ, ... a c'haller diskodañ, ... a c'haller digodañ, ... a c'haller ezbonegañ, ... a c'haller dialc'hwezañ ; *schwer entzifferbare Schrift*, skritur dihelenn g./b.

Entzifferer g. (-s,-) : dazlennner g.

entziffern V.k.e. (hat entziffert) : dirinegañ, digodañ, diskodañ, dialc'hwezañ, ezbonegañ, digejañ, dazlenn ; *eine auf Pergament geschriebene Urkunde mühevoll entziffern*, digejañ gant poan hag aket ur skrid-parch ; *deine Hieroglyphen*

kann ja niemand entziffern, n'eus den ebet evit lenn da skrabadennoù-yr.

Entzifferung b. (-,en) : ezvonegañ g., digodañ g., diskoderezh g., diskodañ g., dialc'hwezañ g., dirinegañ g., dirigenadur g., dazlennadur g.

entzücken V.k.e. (hat entzückt) : plijout kenañ da, ober dudi (u.b.) ; *jemanden entzücken*, boemañ u.b., goursevel u.b., treantiñ u.b., trelatañ u.b., mezevelliñ u.b., mezviñ u.b., bamañ u.b., chalmiñ u.b., trellañ spred u.b., lorc'hañ u.b., dibradañ u.b., ober dudi u.b.

Entzücken n. (-s) : goursav g., levenez b., plijadur b., chalm g., fent g., trelat g., trelaterezh g., trugar b., yec'hed g., misi g., bam g., dudi g. ; *sie tanzt zum Entzücken*, un dudi (ur yec'hed, ur chalm, ur voem, un ebat, ur misi) eo gwelet anezhi o tañsal, ur brav eo gwelet anezhi o tañsal, ur fent eo gwelet anezhi o tañsal, ur c'haer eo gwelet anezhi o tañsal, un drugar eo gwelet anezhi o tañsal, honnezh a ya brav en-dro, gwashat ma tañs brav ! ; *diese Nachricht versetzte ihn in Entzücken*, laouen-ran e oa bet o klevet ar c'heolu-se, ne oa ket evit e levenez o klevet ar c'heolu-se, ur misi e voe ar c'heolu-se evitañ, trefuet-holl gant al levenez e voe pa glevas ar c'heolu-se, war ar pevarzek-kant e voe an traou gantañ pa glevas ar c'heolu-se ; *vor Entzücken schauern*, tridal gant ar goursav, tridal gant al levenez, skrijañ gant ar blijadur ; *dieses Buch ist mein ganzes Entzücken*, ur chalm eo evidon lenn al levr-se, ur voem eo evidon lenn al levr-se.

entzückend ag. : boemus, dudius, trelatus, mezevellus, mezvus, bamus, estlammus, marzhus, hoalus, glamourus, dudius, un dudi sellet outañ ; *das ist ja entzückend* ! nag un dudi ! pebezh dudi ! dudiusat arvest ! pegen dudius eo ! un estlamm eo ! un drugar eo ! ur chalm eo ! an dra-se a zo ur voem ! gwashat ma'z eo brav ! ; *sie kann entzückend Klavier spielen*, ur baborez eo war ar piano ; *sie spielt entzückend Klavier*, un drugar eo he c'hevet o seniñ piano, ur yec'hed eo he c'hevet o seniñ piano, ur misi eo he c'hevet o seniñ piano, un dudi eo he c'hevet o seniñ piano, ur chalm eo he c'hevet o seniñ piano, ur voem eo he c'hevet o seniñ piano, seniñ a ra piano ken brav ha ken c'hwek ma'z eo un dudi he c'hevet, gwashat ma son brav piano !

entzückt ag. : goursavet, boemet, dudiet, trelatet, bamet, fest ennañ, en dudi ; *sie ist entzückt*, laouen-meurbet (laouen-ran, ken laouen ha tra, laouen evel an heol, ken laouen hag an heol, seder evel ul laouenan, seder evel ul laouenanig, lirzhin evel ur vleunienn, lirzhin evel ul laouenan, lirzhin evel ul laouenanig) eo, ouzhpenn laouen eo, karget eo he c'halon a levenez, en em gavout a ra en dudi ; *alle waren entzückt*, an holl en em gave en dudi, an holl a oa en dudi ; *sie hörten ihm entzückt zu*, un drugar a oa ganto klevet e gomzoù.

Entzückung b. (-,en) : goursav g., dreistgoursav g., bamizon g., bamijenn b., trugar b., trelat g., trelaterezh g., bam g., bamadur g., bamerezg g., estlamm g. ; *in Entzückung geraten*, chom goursavet, goursevel, bamañ, bezañ dibradet.

Entzückungszustand g. (-s,-zustände) : treant g.

Entzug g. (-s) : lamidigezh b., lamedigezh b., lamadur g., lamerezg g., dilamerezg g., sav g., savadenn b. ; *Entzug der Ehrenrechte*, lamidigezh ar bri keodedel b., ezwiriadur diouzh ar gwirioù keodedour g., forc'herezh diouzh ar gwirioù keodedour g., lamidigezh ar gwirioù keodedour b., lamadur ar gwirioù keodedour g., divri keodedel g. ; *Entzug der Fahrerlaubnis*, skub an aotre-bleinañ g., skubadur an aotre-bleinañ g. ; *Freiheitsentzug*, a) lamadur frankiz g., nask g. ; b) [gwir] bac'hidigezh b.

entzügelt ag. : diroll, diroll ha didailh, direol, direizh, dirollet, dirollet naet, direoliet, diboell, diboellet.

Entzugserscheinung b. (-, -en) : azon a ezeved g., azon a ziouer g., azon a yun g. ; er hat *Entzugserscheinungen*, war yun a zramm emañ, emañ en diouer a zramm, en em gavout a ra en diouer, forc'het eo ; er leidet unter starken *Entzugserscheinungen*, ezhommek terrupl eo.

Entzugskrise b. (-, -n) : [mezeg.] eizikvan an dizonañ g., eizikvan an digaezhañ g.

Entzugssyndrom n. (-s, -e) : [mezeg.] azoniad an dizonañ g., azoniad an digaezhañ g.

entzündbar ag. : entanus, helosk, tanidik, leskidik, loskus ; leicht entzündbar, ... a grog aes an tan ennañ, ... a zev evel paper, helosk.

entzünden V.k.e. (hat entzündet) : 1. entanañ, enaouiñ, tanañ, tanflammañ, flammañ, c'hwezhañ an tan e ; wieder entzünden, adtanañ ; ein Streichholz an der Schachtel entzünden, frotañ un alumetezenn, rimiañ un alumetezenn ouzh he boest, tanañ ur chimikenn, enaouiñ un alumetezenn, elumiñ un alumetezenn, trekiniñ un alumetezenn ; Pulver entzünden, lakaat an tan e-barzh poultr, entanañ (enaouiñ) ar poultr ; ein Gegenfeuer entzünden, c'hwezhañ un tan enep ; 2. [dre skeud.] Leidenschaft entzünden, lakaat birvilh da sevel e kalon u.b., entanañ kalon u.b.

V.em. : **sich entzünden** (hat sich (ak.) entzündet) : 1. kregiñ, kregiñ tan en dra-mañ-tra, entanañ, elumiñ, dont da danañ ; 2. [mezeg.] fumañ, kontammiñ, binimañ, gorñ, tanijennañ, tanailhañ, linañ, dont lin er gouli-mañ-gouli, bezañ e gor, dont gor er gouli-mañ-gouli, tanañ.

Entzünder g. (-s, -) : [tekn.] straker g., emors g.

entzundern V.k.e. (hat entzundert) : [tekn.] skuriañ, spurañ.

entzündet ag. : [mezeg.] fuloret, fumet, tanet, entanet, tanijennet, goret, tanailhet, poazh, tommet, binimet ; entzündete Schwiele, kaledenn danailhet b. ; der Finger ist entzündet, fuloret (tanet, goret, tanailhet, tanijennet) eo e viz, gant ur bizad emañ, deuet ez eus ur gor en e viz ; das Zahnfleisch ist entzündet, gor a zo er vuñsun ; meine Beine sind entzündet, tanet (fuloret) eo va divesker ouzhin, deuet eo va divesker da danañ, emañ ar verv em divesker ; seine Hinterbacken sind leicht entzündet, saraget eo e beñsoù ; rund um die Wunde war das Gewebe entzündet und angeschwollen, fulor ha koefñ a oa en-dro d'ar gouli.

entzündlich ag. : 1. entanus, helosk, tanidik, leskidik, loskus ; 2. [dre skeud.] brouezek, imorus, herrek, her ha taer, taer, taerus, bouilh, bouilhus, tik, fourradus, intampius, diroll, entanet, entanus, tanus, grizias, taer evel an tan, gredus, leun a c'hred, berv, froudennек ; 3. [mezeg.] foel, tanijennel ; entzündliche Erkrankung, anaez foel g. ; entzündliche Flechten, daroued losk str. ; entzündlichen Ursprungs, diwar danijenn.

Entzündung b. (-, -en) : 1. elumadur g., elumiñ g., enaou g., enaouadur g., enaouiñ g., enaouerez g., enaouidigez b., entan g., entanadur g. ; Selbstentzündung, loskidigez emdarzh b., emloskidigez b. ; 2. [mezeg.] fo g., tanijenn b., poazhidigez b., gwrez b., arwez g., fulor g., goradur g. ; Blinddarmentzündung, divilhennfo g., apendikit g., tanijenn ar vouzellenn-dall b., gwentl mut g., tanijenn-breñvenn b., laerez-vut b. ; Lungenentzündung, skeventfo g., tanijenn-skevent b. skeventennad b. ; ich habe mir eine Halsentzündung geholt, me a zo deuet ur barr arwez em gouzoug, saraget eo va gouzoug ; die Entzündung einer Wunde verursachen, tanailhañ ur gouli ; die Entzündung einer Wunde behandeln, didanailhañ ur gouli, difuloriñ ur gouli ; die Entzündung der Wunde heilt aus, didanailhañ a ra ar gouli, difuloriñ a ra ar gouli ; [loen.] Entzündung der Euterdrüsen, arwez al laezh g., tanijenn beg ar vronn b.

entzündungsbedingt ag. : [mezeg.] diwar danijenn.

entzündungsfördernd ag. : [mezeg.] tanus, gorus, foüs, tanijennus ; entzündungsförderndes Mittel, louzoù tanus g., louzoù gorus g., louzoù foüs, louzoù tanijennus.

Entzündungsgeschwulst b. (-s, -geschwülste) : [mezeg.] flegmon g., gor g.

entzündungshemmend ag. : [mezeg.] enepfo, eneptanijenn ; entzündungshemmendes Mittel, louzoù eneptanijenn g., enepfoeg g. [liester enepfoerie].

Entzündungsherd g. (-s, -e) : poent-kreiz an danijenn g.

Entzündungskrankheit b. (-, -en) : [mezeg.] kleñved foel g. entzurren V.k.e. (hat entzurr) : [merdead.] digenklañ.

Entzurren n. (-s) : digenklañ g.

entzwei Adv. : etre daou gamm, e daou gamm, dre e greiz, e daou, etre daou, e div rann, e div lodenn.

entzweibekommen V.k.e. (bekam entzwei / hat entzweibekommen) : dont a-benn da derriñ, dont a-benn da lakaat e daou gamm ; das ist nicht entzweizubekommen, n'eus ket a dorr d'an dra-se.

entzweibrechen V.k.e. (bricht entzwei / brach entzwei / hat entzweigebrochen) : terriñ, broustañ, daouhanteriñ, ober daou eus [fdb], ober div zarn eus [fdb], ober daou gamm eus [fdb], terriñ dre e greiz, terriñ lip.

V.gw. (bricht entzwei / brach entzwei / ist entzweigebrochen) : terriñ lip, terriñ dre e greiz, daouhanteriñ, mont etre daou gamm, mont e daou gamm, frailhañ krenn, broustañ.

entzweien V.k.e. (hat entzweit) : disrannañ, dizunaniñ, dizunvaniñ, digevreañ, digevrediñ, rannañ ; Leute entzweien, lakaat droug etre tud 'zo, dizunvaniñ tud 'zo, dizunaniñ tud 'zo.

V.em. : **sich entzweien** (haben sich (ak.) entzweit) : en em zizunaniñ, broc'hañ an eil ouzh egile, en em fachañ, en emgiañ, en em vroc'hañ, sevel diaesteriou etre tud 'zo ; sie haben sich entzweit, aet eo ar moc'h en ed-du etrezo, torret eo ar votez etrezo, echu eo tout etrezo, rouzet eo ar bloneg, troet eo d'ar put etrezo, savet ez eus dizunvan ganto, emañ an debr hag an dag etrezo, fachet ruz int, rannet int gant an dizunvaniezh, traou kozh a zo etrezo, fachiri ruz a zo etrezo, fachirioù a zo etrezo, fontet eo an traou etrezo, n'o deus afer ebet mui a eil ouzh egile, fall eo an traou etrezo, droug (fachiri, glazentez, mouzherezh, broc'h, 'oari, jeu, butun, rouest) a zo etrezo, savet ez eus broc'h (trouz, treuflez, bec'h, imor, reuz, diaesteriou) etrezo, savet 'zo etrezo, savet ez eus etrezo, savet ez eus droukrañs etrezo, droukrañs a zo etrezo, imoret int an eil enep egile, e droukrañs emaint, emaint e droug an eil ouzh egile, rous int an eil ouzh egile, tarzhet eo ar soubenn etrezo, trenket eo ar soubenn etrezo, trenket eo an traou etrezo, broc'het int, onglennet int, fachet int, fachet int an eil ouzh egile, mouzhet int an eil ouzh egile, en arvell emaint, emaint e treuflez, deuet int d'en emgiañ, deuet int d'en em vroc'hañ, emañ ar vouch o karzhañ etrezo, karzhañ a ra ar vouch etrezo.

entzweiad ag. : disrannus.

entzweigehen V.gw. (ging entzwei / ist entzweigegangen) : terriñ lip, mont e daou gamm, mont etre daou gamm.

entzweigespaltet ag. : faoutet lip.

entzweihacken V.k.e. (hat entzweigehackt) / **entzweihauen** V.k.e. (haute entzwei / hieb entzwei / hat entzweihauen) : faoutañ dre e greiz, daouhanteriñ.

entzweikriegen V.k.e. (hat entzweikriegt) : dont a-benn da derriñ, dont a-benn da lakaat e daou gamm ; das ist nicht entzweizukriegen, n'eus ket a dorr d'an dra-se.

entzweireißen V.gw. (riss entzwei / ist entzweigerissen) : regiñ e daou gamm ; [Aviel] der Vorhang riss im Tempel von oben bis unten entzwei, gouel an templ a rogas.

entzweischneiden V.k.e. (schnitt entwei, hat entzweigeschnitten) : etwas *entzweischneiden*, troc'hañ udb etre daou damm, troc'hañ udb dre an hanter, troc'hañ udb e daou damm, daoudammañ udb, divrannañ udb, troc'hañ udb e div rann, rannañ udb e div lodenn, rannañ udb e daou, rannañ udb war zaouhanter.

entzweit ag. : digar, dizunvan, dizunvanet, broc'het, onglennet, fachet, mouzhet an eil ouzh egile, mouzherezh etrezo, rannet gant an dizunvaniezh, rouestl etrezo.

Entzweigung b. (-,en) : broc'hadeg b., broc'h g., broc'had g., chifoni b., broc'hadenn b., dizunvaniezh b., dizunvan g., dispeoc'h g., hennon g., fulhadeg b., diemglev g., brouilhes g., disparti g., kerteri b., c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., disranniezh b., gwall intent g., dizunanded b., dizunander g., dizunaniezh b., dizunvanded b., dizunvander g., diaesterioù ls., mouzherezh g.

Enumeration b. (-,en) : [skiantoù] ezrevelladur g., niveradur g., P. dibunadur g.

enumerativ ag. : [skiantoù] ... ezrevell.

enumerieren V.k.e. (hat enumeriert) : ezrevell, niveriñ, P. dibunañ.

Enukleation b. (-,en) : [mezeg.] eznukleïñ g., eznukleadur g., tennadur g.; *Enukleation des Augapfels*, dilagadañ g.

enukleieren V.k.e. (hat enukleiert) : [mezeg.] tennañ, eznukleañ; *jemandes Augapfel enukleieren*, dilagadañ u.b.

Enunziation b. (-,en) : dezrevell b.

Enurese b. (-,n) / **Enuresis** b. (-) : [mezeg.] ardroazh g., ardroazhañ g.

erunetisch ag. : [mezeg.] ardroazhek, P. rouez; *enuretischer Patient*, ardroazheg g. [*lester ardroazheien*].

Envelope b. (-,n) : [mat.] amspinenn b., amspinadenn b., krommenn amspinat b.

en vogue Adv. : *en vogue sein*, bezañ war an ton, bezañ diouzh ar c'hiz, bezañ ar c'hiz vras eus an dra-mañ-tra; *das ist jetzt en vogue*, setu ar bater nevez! evel-se emañ ar c'hiz bremañ!

Enzephalitis b. (-, Enzephalitiden) : [mezeg.] empennfo g.

Enzephalogramm n. (-s,-e) : [mezeg.] enkefalogram g.

Enzephalon n. (-s, Enzephala): [korf.] empenn g.

Enzephalopathie b. (-,n) : [mezeg.] empennaoued g.

Enzian g. (-s,-e) : [louza.] jañsif g.

Enzootie b. (-) : [mezeg.] milvodoreuziad g., broreuziad loenal g., enzootiezh b.

enzootisch ag. : [mezeg.] milvodoreuziaiel, enzooteck.

enzogatisch ag. : ... eus an hevelep viell, unvigellel; *enzogatische Zwillinge*, gevelled monozigot lies, gevelled wir ls., monozygoted ls.

Enzyklika b. (-, Enzyklikken) : lizher-meur g., kelc'hizher-meur g.; *päpstliche Enzyklika*, lizher-meur ar Pab g.; *kaiserliche Enzyklika*, lizher-meur an impalaer g.

enzyklisch ag. : ... al lizher-meur

Enzyklopädie b. (-,n) : 1. kelc'houiziegezh b.; 2. kelc'hgeriadur g., gourgeriadur g., holloueziadur g.; *Enzyklopädie der Medizin*, holloueziadur ar vezegiezh g.

Enzyklopädiker g. (-s,-) : kelc'houiziad g., hollouiziadur g.

enzyklopädisch ag. : kelc'houiziek, kelc'houiziel, hollouiziek; *enzyklopädisches Wissen*, hollouiziegezh b., kelc'houiziegezh b.

Enzyklopädismus g. (-) : hollouiziadurezh b.

Enzyklopädist g. (-en,-en) : [istor] hollouiziadurour g.

Enzym n. (-s,-e) : [bev.] enzim g.; *induzierbares Enzym*, enzim deaozadus g.; *die Konzentration eines Enzyms durch eine Induktion erhöhen*, deaozañ un enzim; *induziertes Enzym*, enzim deaozat g.; *in der Leber synthetisiertes Enzym*, enzim enaozet gant an avu; [mezeg., bev.] *Restriktionsenzym*, enzim argrennañ g.

enzymatisch ag. : [bev.] enzimatek; *enzymatische Reaktion*, dazgwered enzimatek g.

Enzymologe g. (-n,-n) : enzimour g.

Enzymologie b. (-) : enzimouriezh b.

enzymologisch ag. : enzimourel.

Enzymsystem n. (-s) : [bev.] reizhiad enzimatek b.

Eolith g. (-s,-en,-en) : [henoniezh] eolit g. [*lester eolitoù*].

Eosin n. (-s) : [livuzenn] eozin g.

Eozän n. (-s) : [douarouriezh] eoken g.; *mittleres Eozän, Mitteleozän*, krenneoken g.; *oberes Eozän, Obereozän*, eoken uhel g.; *unteres Eozän, Untereozän*, eoken izel g.

eozañisch ag. : [douarouriezh] eokenel.

epagogisch ag. : [preder.] epagogek.

Epakte b. (-) : [stered.] epak g. (Gregor), epakta b.

Eparch g. (-en,-en) : eparc'h g. [*lester eparc'hed*].

Eparchenwürde b. (-) : eparc'hiezh b.

Eparchie b. (-,n) : eparc'helez b.

Epaulement n. (-s,-s) : [korolloriezh] diskoadazenn b.; *ein Epaulement vollführen*, diskazañ.

Epaulette b. (-,n) : skoazgenn b.

Epektasis b. (-) : [relij.] epektaz g.

Epen *lester evit Epos*.

Ependym n. (-s) : [korf.] ependim g.

Ependym- : [korf.] ... ependimel.

Epenthese b. (-,n) / **Epenthesis** b. (-, Epenthesen) : [yezh.] mezkresk g., epentezenn b., soniad dazlec'hiet g., dazlec'hiadur g.

epenthetisch ag. : [yezh.] mezkresket, epentetek.

Ephebe g. (-n,-n) : [Henamzer] paotr yaouank g., kaezoureg g., efeb g. [*lester efebed*].

Ephebie g. (-n,-n) : [Henamzer] 1. efebiezh b.; 2. kaezouregezh b.

ephektisch ag. : [preder.] efektek.

Epheliden ls. : [ger skiant, mezeg.] brizhennouls, brizhouls, pikoù-panez ls., pikoù-brenn ls., brizheloù ls., brizhadurioù ls., lentilgoù ls., brenn-Yuzaz str.

ephemer ag. : 1. deiziat; 2. [dre astenn.] berrbad, dibad; *die ephemeren Künste*, an arrestou bev ls., arzou an arrest ls.

Ephemeride¹ b. (-,n) : [loen.] kelien deiziat str., kelienenn deiziat b.

Ephemeride² b. : 1. [stered.] efemerid g.; 2. deizlevrioù ls., mareadegoù ls.

Ephesos n. / **Ephesus** n. : Efesos b., Efesios b.; [mojenn.] *die Sieben Schläfer von Ephesus*, Seizh Huner Efesos ls., breudeur ar seizh hun ls.

Ephod n. (-s,-e) : [Bibl, relij.] efod g. [*lester efodoù*].

Ephor g. (-en,-en) : [Henamzer] efor g. [*lester efored*].

Ephorat n. (-s) : [Henamzer] eforiezh b.

epibenthisch ag. : [bev.] epibentek.

Epidemie b. (-,n) : [mezeg.] darreuziad g., P. kleñved-red g.; P. barrad-red g., P. pore g., P. poread g., P. gwall gleñved g.; *das Epizentrum einer Epidemie*, lec'h kreiz un darreuziad g.; *Ausbreitung einer Epidemie*, *Verbreitung einer Epidemie*, treled un darreuziad g.; *eine Grippeepidemie ist ausgebrochen*, ar grip a zo o redek nevez 'zo; *die Epidemie hat viele Menschen dahingerafft*, bez'ez eus bet c'hwenner (skoet, lipet) kalz a dud gant ar pore; *eine Epidemie eindämmen*, *eine Epidemie unter Kontrolle bringen*, terriñ ur c'hleñved-red, terriñ war ur c'hleñved-red, kabestrañ ur c'hleñved-red.

Epidemieschwelle b. (-) : [mezeg.] gwehin darreuziad g.

Epidemiologe g. (-n,-n) : [mezeg.] reuziadoniour g., epidemiologour g.

Epidemiologie b. (-) : [mezeg.] reuziadoniezh b., epidemiologiezh b.

epidemiologisch ag. : [mezeg.] reuziadoniel, epidemiologek.

epidemisch ag. : [mezeg.] darreuziat, darreuziadek, darreuziadel, darreuzius, ... kleñved-red, poreek, poreüs, epidemek ; *epidemisch auftretende Krankheit*, kleñved darreuziat g.

Epidemizität b. (-) : [mezeg.] darreuziadegezh b., darreuziadelezh b.

epidermal ag. : ezkroc'henel, ... ezkroc'hen.

Epidermis b. (-, Epidermen) : 1. [korf.] ezkroc'hen g., epiderm g., ken g., rusk g. ; *sich mit Epidermis bedecken, Epidermis bilden*, epidermaat ; *mit Epidermis bedecken, die Bildung von Epidermis hervorrufen*, epidermaat ; 2. [louza.] ken g., ezkroc'hen g.

Epidermisbildung b. (-,en) : [mezeg.] epidermaat g.

Epidermistransplantation b. (-,en) : [mezeg.] treuzplantadur ezkroc'hen g., treuzplantadenn ezkroc'hen b., imboud ezkroc'hen g., imboudaň ezkroc'hen g., imboudadur ezkroc'hen g., imboudadenn ezkroc'hen b.

Epididymis b. (-, Epididymiten) : [korf.] argell b.

Epidural- : [mezeg.] ... peridurel, ... wardevel, ... war-dev.

Epiduralanästhesie b. (-,n) : [mezeg.] dieraeziň wardevel g., peridural g.

Epiduralraum g. (-sn-räume) : [korf.] kavenn war-dev b.

Epiduralweg g. (-s) : [mezeg.] hentenn wardevel b.

epigäisch ag. : [bev., louza.] arzouar ; *epigäische Keimung*, kelidadur arzouar g.

epigastrisch ag. : [korf., mezeg.] argreuzel ; *epigastrischer Winkel*, ank is-klerenn g.

Epigastrium n. (-s, Epigastrien) : [korf., mezeg.] argreuzenn b.

Epigenese b. (-) : kenstummadur g.

Epiglottis b. (-, Epiglottiden) : [korf.] ankoue g. ; *Knorpel der Epiglottis*, migorn an ankoue g.

Epigone g. (-n,-n) : 1. warlerc'hiad g. ; 2. [dre astenn.] gwall zrevezer g., gwall zezreveller g.

epigonenhaft ag. : [arzoù] akademek, akademiek, hep ijin, hep nerzh-krouiň.

Epigonentum n. (-s) : [arzoù] akademidegezh b., akademiegezh b., akademegzh b.

Epigraf n. (-s,-e) : enskrid g., enskrivadenn b., enskrivadur g., skrid-ardamez g.

Epigrafik b. (-) : enskrivadurouriez b.

Epigrafiker g. (-s,-) : enskrivadurour g.

epigrafisch ag. : enskrivadurel.

Epigramm n. (-s,-e) : epigramm g., flemganig g., flemmadenn b.

epigrammatisch ag. : epigrammek.

Epigraph n. (-s,-e) : enskrid g., enskrivadenn b., enskrivadur g., skrid-ardamez g.

Epigraphik b. (-) : enskrivadurouriez b.

Epigraphiker g. (-s,-) : enskrivadurour g.

epigraphisch ag. : enskrivadurel.

Epik b. (-) : [barzh.] barzhoniezh veurzanevellek b.

Epikanthusalte b. (-,n) : [mezeg.] epikantuz g.

Epikarp n. (-s,-e) : [louza.] epikarp g.

Epiker g. (-s,-) : meurzanevelleur g.

epikontinental ag. : ar gevandirel.

epikormisch ag. : [louza.] epikormek.

Epikur g. : Epikuros g.

Epikureer g. (-s,-) : epikurad g., epikurour g.

epikureisch ag. : epikurat, epikurour.

Epikureismus g. (-) : epikurouriez b.

epikurisch ag. : epikurat, epikurour.

Epikutan- : [mezeg.] ... argroc'henel.

Epilation b. (-,en) : dislevadur g. ; *die Wachsepilation*, an disleviň dre goar g. ; *zur Epilation gehen*, mont da zisvleviň.

Epilepsie b. (-,n) : [mezeg.] droukfell g., epilepsiezh b., P. droug-uhel g., P. kleñved-uhel g., P. droug-sant g., P. droug-sant-Yann g.

Epileptiker g. (-s,-) : [mezeg.] droukfelleg g. [lester droukfelleien], epilepteg g. [lester epileptien], P. drouguheleg g. [lester drouguheleien], epileptad g.

Epileptikerin b. (-,nen) : [mezeg.] droukfellegez b., epileptegez b., P. drouguhelegez b., epileptadez b.

epileptisch ag. : [mezeg.] droukfellek, droukfellel, ... droukfell, epileptek, P. drouguhelek, P. loarie, P. loariet ; *einen epileptischen Anfall bekommen*, kouezhaň e droug sant-Yann, kouezhaň e droug-sant, kouezhaň en arwez, kouezhaň e barr, kouezhaň e droug-uhel ; *sie hatte epileptische Anfälle*, honnezh a gouezhe en arwez, barradoù droukfell he deveze, honnezh a oa loarie, *epileptische Entladung*, diskarg droukfell g. ; *epileptische Konvulsionen*, glizi droukfell str.

epilieren V.k.e. (hat epiliert) : disleviň.

V.em. **sich epilieren** (hat sich (ak./dat.) epiliert) : *sich (ak.) epilieren, en em zisvleviň ; sich (dat.) die Beine mit Wachs epilieren, disleviň e zivesker dre goar.*

Epilieren n. (-s) : dislevadur g. ; *das Epilieren mit Wachs*, an disleviň dre goar g. ; *zum Epilieren gehen*, mont da zisvleviň.

Epilierer g. (-s,-) / **Epiliergerät** n. (-s,-e) : dislever g. [lester disleverioù].

Epilitoral n. (-s,-e) : [bev.] live ezavorel g.

Epilog g. (-s,-e) : gourfenn g., gourfennskrid g., dibenn g.

Epimorphismus g. (-, Epimorphismen) : [mat] arzelvadur g., arzelviň g.

Epipaläolithikum n. (-s) : epipaleoliteg g., oadvezh epipaleolitek g.

epipaläolithisch ag. : epipaleolitek.

epipelagisch ag. : [douaroniezh] epipelagek.

Epiphanias n. (-) / **Epiphaniasfest** n. (-) / **Epiphanie** b. (-) : [relj.] gouel ar Rouaned g., gouel ar Rouanez g., gouel ar vadeziant g., gouel ar Sterenn g.

Epiphänomen n. (-s,-e) : isanadenn b., addisoc'h g.

Epiphänomenalismus g. (-) : [predr.] isanadenouriez b., addisoc'houriez b.

Epiphänomenalist g. (-en,-en) : isanadenour g., addisoc'hour g.

Epiphyse b. (-,n) : [korf.] 1. [askorn, *Epiphysis ossis*] talpenn b. ; *die Epiphyse betreffend*, talpennel ; 2. [empenn, *Epiphysis cerebri*] gwagrenn bin b., gourjadenn b. ; *die Epiphyse betreffend*, gourjadennel.

Epiphysenfuge b. (-,n) : [korf.] migorn an dalpenn g.

Epiphyt g. (-en,-en) : [louza.] plant ardrigat str., plant epifit str.

epiphytisch ag. : [louza.] ardrigat, epifit ; *epiphytische Lebensweise*, ardrigadezh b., epifitiezh b.

Epiphytotikum n. (-s, Epiphytotika) : [louza.] struzhdarreuziad g., darreuziad struzhel g.

epiphytotisch ag. : [louza.] struzhdarreuziadel.

episch ag. : 1. meur, meurzanevellek, meurzanevellel ; 2. harozel.

Episit g. (-en,-en) : [loen.] loen-preizh g., preizher g. [lester preizhered], loen preizhataer g.

Episkop n. (-s,-e) : [optik] episkop g.

episkopal ag. : eskobel, ... eskob, ... an eskob, ... an eskibien.

Episkopalismus g. (-) : [relj.] eskobelouriez b.

Episkopalist g. (-en,-en) : [relj.] eskobelour g.

Episkopalkirche b. (-) : [relj.] lliz eskobelour b. ; *Angehöriger der Episkopalkirche*, eskobelour g.

Episkopat n. (-s,-e) : 1. [dinded] eskobelezh b., eskobded b., eskobiaj g. ; 2. [karg] eskobiezh b. ; 3. [rummad] korf an eskipien g., korf an eskeb g., an eskipien ls., an eskeb ls.
episkopisch ag. : eskobel, ... eskob, ... an eskob, ... an eskipien.

Episkopus g. (-, Episkopti) : [relij.] eskob g. [/iester eskipien, eskeb, eskobed].

Episode b. (-,-n) : 1. ranndanevell b., pennad g., bomm-danevell g., rann b. ; [lenn.] in Episoden geteilt, ranndanevellek ; eine Episode betreffend, ranndanevellek ; 2. [mezeg.] prantad g., resmiad g. ; amnestische Episode, orc'had ankounel g. ; rezidivierende febrile Episoden, arreadou un derhienn ls. ; 3. degouezh g., degouezhadenn b., c'hoarvezadenn b., abadenn b.

episodenhaft ag. / **episodisch** ag. : bep ur mare, berr, berrbadus, berrbad, mareadek, taoladek, a-abadennou, mare-mare, mare-ha-mare, bep a vare, dre bep div wech, mareou a vez, bep a vare, bep en amzer, bep an amzer ; periodisch auftreten, dont war-wel mare-mare, c'hoarvezout mare-mare ; 2. [mezeg.] resmiadek, spannaenek ; episodische Manifestation einer Krankheit, erzerc'had resmiadek ur c'hléñved g., erzerc'had spannaenek ur c'hléñved g., resmiad g. ; episodische hämorrhagische Manifestation, erzerc'had gwadliñvañ resmiadek g., erzerc'had gwadliñvañ spannaenek g., resmiad gwadliñvañ g. ; [lenn.] episodisch gestaltet, ranndanevellek.

Episom n. (-s,-e) : [bev.] epizom g. [/iester epizomoù].

Epistasie b. (-) : [bev.] krec'hegezh b.

Epistel b. (-,-n) : 1. [relij.] lizher g. ; die Episteln, lizheroù an Ebestel ls., an abostolou ls. ; 2. [relij.], lodenn eus an oferenn] abostol g. [/iester abostolou], die Epistel singen, abostoliñ ; 3. [dre skeud.] sarmon b. ; jemandem die Epistel lesen, ober un tamm katekiz d'u.b., kanañ e santa maria d'u.b., kanañ ar gousperou d'u.b., plantañ kentel gant u.b., ober kelenn d'u.b., ober skol d'u.b., kenteliañ u.b. hir, sarmonal u.b., savantenniñ u.b., lavaret e Bater d'u.b., kontañ e Bater Noster d'u.b., kanañ e Bater Noster d'u.b., chabistrañ u.b., sevel e loaiou d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., rannañ e damm d'u.b., kontañ e damm d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandaladenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draou d'u.b., lavaret e begement d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., lammat war boutonioù u.b., en em arastiñ ouzh u.b., en em gemer ouzh u.b., en em lakaat ouzh u.b., en em lakaat gant u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., kannañ e gouez (e roched) d'u.b., krozal u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e Benn d'u.b., gwalarniñ u.b., skandalat groñs u.b., noazout u.b., kelenn c'herv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., rezoniñ u.b., gourdrouz u.b., reiñ ur c'houez d'u.b., kivijañ tonenn e Benn d'u.b. / koueziañ e Benn d'u.b. (Gregor).

Epistelsänger g. (-s,-) : abostoler g.

Epistelseite b. (-) : [relij.] tu an abostol g., an tu diouzh an abostol g., P. tu ar baotred g.

Epistemologie b. (-) : gouiziadoniezh b., epistemologiezh b., skiantoniezh b., gouezoniezh b. ; genetische Epistemologie, epistemologiezh dedarzel b.

epistemologisch ag. : gouiziadoniel, epistemologek, gouezoniel, skiantoniel.

Epistyl n. (-s,-e) / **Epistylon** n. (-s, Epistylien) : [tisav.] arbeul g., kellaez g.

Epitaph n. (-s,-e) / **Epitaphium** n. (-s, Epitaphien) : bezskrivadur g., bezskrid g., skrid-bezh g.

Epithalamus g. (-,-thalam) : [mezeg., korf.] arzerc'hvel g.

Epithel n. (-s,-e) : [bev.] epitelienn b. ; respiratorisches Epithel, epitelienn vlevenek b. ; Plattenepithel, epitelienn skantennek b. ; einschichtiges Plattenepithel, epitelienn bavezek b. [/iester epiteliennou pavezek] ; Pigmentepithel, epitelienn livegat b.

epithelial ag. : [bev.] epiteliel.

Epithelium n. (-s, Epithelen) : [bev.] epitelienn b.

Epithelkörperchen n. (-s,-) : [korf.] arskoedenn b., gwagrenn arskoed b.

Epithelzelle b. (-,-n) : [bev.] kellig epitelel b. [/iester kelligou epitelel].

Epithese b. (-,-n) : [yezh.] lostkresk g.

Epitheton n. (-s, Epitheta) : 1. [yezh.] stagenn b. ; Epitheton ornans, pri g., stagenn furmel b. ; 2. [mat.] hogozenn b.

Epitop n. (-s,-e) : [bev.] epitop g. [/iester epitopoù].

epizentral ag. : gorregreizel.

Epizentrum n. (-s,-zentren) : gorregreizenn b., poent kreiz g., epikreizenn b. ; Epizentrum und Hypozentrum, gorregreizenn ha dangreizenn ; das Epizentrum eines Erdbebens, gorregreizenn ur grenadenn b. ; das Epizentrum einer Epidemie, lec'h kreiz un darreuziad g.

epizönisch ag. : [yezh.] uereizh.

Epizootie b. (-,-n) : [mezeg.] kleñved-red war al loened g., milzarreuziad g., darreuziad loenel g., epizootiezh b.

epizootisch ag. : milzarreuziad, epizootek.

Epizykel g. (-s,-) : [mat.] epikikl g.

Epizykloide b. (-,-n) : [mat.] epikikloid g.

epizykloidisch ag. : [mat.] epikikloidel.

epochal ag. : istorel, pouezus, arouezius (arouezus) eus ur marevezh, mareadel, disheñvel-kenn diouzh kent, reveulzius ; epochal sein, leuskel e louc'h (e roudou) e red an istor, merkañ un istorvezh gant e louc'h, bezañ ur maen-bonn en istor.

Epoche b. (-,-n) : marevezh g., mare g., maread g., marevezhiad g., rannamzer b., istorvezh g., prantad istorel g., oadvezh g., oadvezhiad g., grez g., hoalad g., koulz g., koulzad g., peusad g., salead g., ampoent g. ; historische Epoche, istorvezh g. ; die Epoche des geschlagenen Steins, aodvezh ar maen benet g. ; die Epoche des geschliffenen Steins, aodvezh ar maen floret g. ; in dieser Epoche häufen sich wichtige Ereignisse, darvoudauek e oa bet ar marevezhiad-se, ar marevezhiad-se e c'hoarvez kement a zavoudou istorel abouez en e zoug, ar marevezhiad-se e c'hoarvez kalz a draou bras en e zoug, d'ar mare-se e fonn an darvoudou istorel abouez ; Epoche machen, reiñ an ton, diskouez an hent nevez, digeriñ un hent nevez, leuskel e louc'h (e roudou) e red an istor, merkañ un istorvezh gant e louc'h ; Epoche machend, istorel, pouezus, arouezius (arouezus) eus ur marevezh, ur maen-bonn en istor anezhañ, un darvoud bras en istor anezhañ, un darvoud meur en istor anezhañ ; die beiden Kirchen stammen aus verschiedenen Epochen, an div iliz a zo bet savet da goulzoù disheñvel.

Epoché b. (-) : [preder.] barnarsav g.

epochemachend : ag. : istorel, pouezus, arouezius (arouezus) eus ur marevezh, anezhañ ur maen-bonn en istor, anezhañ un darvoud bras en istor, anezhañ un darvoud meur en istor, disheñvel-kenn diouzh kent, reveulzius.

Epode b. (-,-n) : [lenn.] epodenn b.

Epos n. (-s,Epen) : [lenn.] danevellgan g., meurgan g., kanenn-veur b., meurzanevall b., danevell-veur b., dezrevell-veur b., gwerz-veur b., kurwerz b., mojenn-veur b., hanez g., romant kourtes g.

E-Post b. (-) : post elektronek g., avonerez elektronek g.

Epoxid n. (-s,-e) : [kimiezh] epoksit g. [/iester epoksiteù].

Epoxidharz g. (-es,-e) / **Epoxiharz** g. (-es,-e) : [kimiezh] rousin epoksi g., poliepoksid g., polimer-epoksid g.

Epoxyd n. (-s,-e) : [kimiezh] epoksit g. [/iester epoksiteù].

Eppich g. (-s,-e) : [louza.] 1. ach str. ; 2. [barzh., louza.] ilav str., broust str., brust str., delienn-red b. [/iester delioù-red], fouliar str.

Equalizer g. (-s,-) : [skingomz] keider g. [/iester keideriou].

Equativ g. (-s,-e) : [yezh.] derez-kevalat g.

Equidae ls. : [loen.] ekuideged ls.

Equilibrist g. (-en,-en) : silwinkad g. [/iester silwinkaded / silwinkidi].

Equipage b. (-,-n) : karroñs g.

Equipe b. (-,-n) : skipailh g., laz g., kouch g., pare g.

equipieren V.k.e. (hat equipiert) : sterniañ, pourvezañ, aveiñ, terkañ.

Equipierung b. (-,-en) : sterniadur, pourvezadur g., aveadur g.

Equipment n. (-s,-s) : prestoù ls., reizhouù ls., rikouù ls., binviachouù ls., aveadouù ls.

er raganv-gour : eñ, an tamm anezhañ, hennezh, P. e jez ; er hat sie gesehen, o gwelet en deus, eñ en deus o gwelet ; was treibt er ? petra a ra ? petra a ra-eñ ? ; er heißt Paul, Paol a vez graet anezhañ, Paol eo e anv ; er liest gern, lenn a blij dezhañ ; .... " sagt er, ... emezañ.

er-

rakverb stag a verk :

I. deroù un ober pe donedigezh en ur stad nevez :

- a) diwar ur verb simpl. *klingen*, seniñ ; *erklingen*, kregiñ da seniñ ; *tönen*, tintal ; *ertönen*, tregerniñ.
- b) diwar un anv-gwan. *krank*, klañv ; *erkranken*, kleñvel ; *weich*, gwak ; *erweichen*, gwakaat.

II. disoc'h un ober diwar ur verb simpl :

ringen, stourm ; *erringen*, ober e gerz eus udb war-bouez stourm, perc'hennañ, gounit.

erachten V.k.e. (hat erachtet) : kavout d'an-unan, soñjal d'an-unan ; für gut erachten, kavout mat (dereat) ober udb ; falls er es für gut erachtet, falls er es für richtig erachtet, mard eo mat dezhañ.

Erachten n. (-s) : nach meinem Erachten, meines Erachtens, hervezon, da'm soñj, da'm santimant, evit va c'helou, war va meno, da'm meno, hervez va meno, hervez va soñj, a soñj din, a gred din, a gav din, diwar va danvez, hervez va intent, mar gallan dezvarn drezon va-unan, evidon-me.

erahnen V.k.e. (hat erahnt) : douetiñ, raksantout, spurmantiñ, diawelet, kaout e zrouksant e ..., diskrediñ, nadiñ, damwelet, merzout ; das lässt nichts Gutes erahnen, an dra-se a zo gwall sinadoù deomp, keal a gelou fall eo an dra-se, an dra-se a zo ur sin fall deomp, kement-se a denno da wall fin, ar c'hoari-se a denno da zroug, kement-se a yelo e zrouziwezh, kement-se a ziskouez n'eus netra a vat da ch'hortoz, kement-se a lusk diskouez ez echuo fall an traoù, sin gwall fin eo an dra-se, gwall gelou a zo da gaout gant an dra-se, n'eo ket ur seblant vat, seblant a zrougoù eo an dra-se, se a zo un dra a wall seblant, gwallseblantus eo an dra-se ; das Aussehen des Mondes lässt das bevorstehende Wetter erahnen, al loar a ziskouez an amzer a vez da vezañ.

erarbeiten V.k.e. (hat erarbeitet) : 1. gounit o labourat, gounit a-bouez labourat, gounit diouzh c'hwezenn e dal, gounit o c'hweziñ ; 2. sevel, empennañ, danzen [pennrann danze-], ergrafañ, aozañ ; Konzepte erarbeiten, ergrafañ meizadou, danzen meizadoù ; neu erarbeiten, adsevel, addanzen [pennrann addanze-], adergrafañ, adaozañ ; die theoretischen Grundlagen für etwas erarbeiten, sevel un damkaniez diwar-

benn udb., danzen un damkan ; das Ganze erneut erarbeiten, adlakaat an traou war ar stern.

V.em. : **sich erarbeiten** (hat sich (dat.) erarbeitet) : gounit o labourat, gounit a-bouez labourat, gounit war-bouez labourat, gounit diouzh c'hwezenn e zremm, gounit gant c'hwezenn e dal, gounit gant c'hwezenn e zremm, gounit ouzh c'hwezenn e dal, gounit ouzh c'hwezenn e zremm, gounit o c'hweziñ, gounit en ur c'hweziñ, gounit diwar-bouez e zivrec'h.

Erarbeitung b. (-,-en) : danzeadur g., danzen g., frammadur g.

E-Raucher g. (-s,-) : [sigaret elektronek] burezher g. [/iester burezherien].

Erbadel g. (-s) : noblañs a-berzh tad b., noblañs kozh b.

Erbänderung b. (-,-en) : [bev.] kemm genoniezel g., dargenad hilel g., dargenad genetek g.

Erbanlagen ls. : doarennou hêrezhel ls., doarennou hinel ls., doarennou genetek ls., glad genetek g., glad hilel g., genotip g.

Erbanspruch g. (-s,-ansprüche) : [gwir] arvennad hêrezh g., dezo war un hêrezh g.

Erbantritt g. (-s,-e) : [gwir] darbenn hêrezh g.

erbarmen V.em. : **sich erbarmen** (hat sich (ak.) erbarmt) : sich jemandes erbarmen, kaout (kemer) truez ouzh u.b., kaout trugarez ouzh u.b., kemer truez war u.b., kaout damant ouzh u.b., kaout damant d'u.b., trueziñ u.b., trueziñ ouzh u.b., trueziñ gant u.b., trueziñ d'u.b., despetiñ gant u.b., kemer perzh (lod) e glac'har (e poan) u.b., kemer ranngalon gant u.b., kendrueziñ ouzh u.b., kendrueziñ d'u.b., kendrueziñ da boanioù u.b., sellet a-druez ouzh u.b., trugarezziñ d'u.b., trugarezziñ ouzh u.b., truantal ouzh u.b., truantal d'u.b., klemm u.b., kemer u.b. e trugarez ; Gott hat sich meiner erbarmt, Doue en deus bet trugarez ouzhin ; erbarmt euch meiner ! truez ouzhin ! ho pet truez ouzhin ! bezit truez ouzhin ! aluzen, truez, trugarez !

V.k.e. (hat erbarmt) : 1. jemanden erbarmen, lakaat u.b. da drueziñ, lakaat truez da sevel e kalon u.b., enaouiñ truez en u.b., ober d'u.b. kaout truez, kouezhañ truez u.b. ouzh an-unan, engelver truez u.b., dougen u.b. d'an druez, elumiñ truez e kalon u.b., lakaat truez e kalon u.b., plantañ truez e kalon u.b., tennañ truez digant u.b. ; 2. [dre skeud.] das könnte einen Stein erbarmen, nag un druegezh diharak ! ur ranngalon eo gwelet kement-se ! un diframm eo gwelet kement-se ! an dra-se a zo ur goustiañ ! biskoazh ne voe gwelet truezusoc'h tra, maleürus eo memes tra gwelet kement-se, un druez eo gwelet kement-se, truez eo gwelet kement-se.

V.gw. : Gott erbarm ! Doue da viro ! sikour, o va Doue ! (Gregor).

Erbarmen n. (-s) : kendruez b., trugarez b., trugar b., truez b., damant g., karantez b., karitez b., ranngalon b. ; kein Erbarmen kennen, bezañ didruez ; ich habe Erbarmen mit ihm, truez am eus outañ (warnañ), kemer a ran ranngalon gantañ, truez a gemeran outañ (warnañ), damant am eus outañ, e drueziñ a ran, trueziñ a ran outañ, trueziñ a ran gantañ, trueziñ a ran dezhañ, despetiñ a ran gantañ, gloazañ a ra ac'hanon gwelet ar paourkaezh den-se ; [dre skeud.] truegezh b., truez b. ; es ist zum Erbarmen, nag un druegezh ! nag un druez ! un druegezh (un druez, ur skrij hag un druez, ur ranngalon, un diframm) eo gwelet kement-se ! ma n'eo ket un druez ! ma n'eo ket trist ! poan a ra d'an daoulagad gwelet seurt traoù, nag un druegezh diharak ! an dra-se a zo ur goustiañ ! bras eo gwelet seurt traoù, truez eo gwelet kement-se, maleürus eo memes tra gwelet kement-se ; aus Erbarmen, dre gendruez ; ohne Erbarmen, didruez, dibardon, dibedenn, dibedennus, dizamant, didrugar, digoant, antrugar, digernez, start, dibleg,

kriz, garv, yud, digalon, kalet a galon, kriz e galon, skornet e galon, kaledet e galon, spel'het e galon, disec'het-pizh e galon, krin e galon, krijet e galon, didruezus, didrugarezus, digar, dihegar, digarantez, diguñv, dibalamour.

erbarmenswert ag. : mantrus, reuzeudik, truezus, truezek, tristidik.

Erbamer g. (-s,-) : den trugarezus g., Doue trugarezus g.

erbärmlich ag. : 1. mantrus, reuzeudik, truezus, truezus-bras, truezek, morfontus, tristidik ; 2. [dre astenn.] truezus, gouelvanus, dipitus, gwall zister, divalav, mezhus, mantrus, fall-mantrus, reuzeudik, truek, truezek, tru, tristidik, truih ; er bietet einen erbärmlichen Anblick, truez eo e zoare, hennezh a zo truek e neuz, liv ar vizer a zo warnañ, e welet a zo truez, hennezh a zo hudur da welet ; in einem erbärmlichen Zustand, en ur stuz reuzeudik, en ur parezon trist, en ur barezon drist, en ur stad dipitus (truezus), dipitus e zoare (e stad), truezus e stad (e zoare), truez meurbet e zoare ; der Sportplatz befand sich in einem erbärmlichen Zustand, stad an dachenn sport a oa truezus da welet, un druez e oa gwelet e peseurt stad e oa an dachenn sport, an dachenn sport a oa ur goustiañ gwelet e peseurt stuz e oa ; wie erbärmlich ! pezh un dristez ! nag un druez ! an dra-se a zo ur goustiañ ! un druez eo gwelet an dra-se ! ur mantr eo gwelet an dra-se ! spontus eo e petore peñse eo lakaet ! trist eo evelkent gwelet seurt traou ! ma n'eo ket trist ! ; 3. disterik, divalav, dipitus ; ein erbärmliches Ergebnis, un disoc'h divalav (gwall zister, dipitus) g. ; 4. fallakr, fall, divalav, vil, fell, kasaus, brein, gagn, ganas, dispred, dispriz, astut ; wie können sie nur in diesem erbärmlichen Kaff leben ? penaos e reont evit padout keit-se eus pep lec'h ? penaos e reont evit padout keit all eus pep lec'h ? ; du erbärmlicher Dieb ! laer brein ! ; 5. spontus, put.

Adv. : 1. hivoudus, a-drugezh ; erbärmlich weinen, keinal, leñvañ gwall'h e galon, leñvañ hivoudus ; 2. mantrus ; erbärmlich schlecht spielen, c'hoari fall-mantrus.

Erbärmlichkeit b. (-) : 1. distervez b. ; 2. drougiezh b., fallentez b., fallagriezh b. ; 3. reuzidigezh b., truegezh b., kaezhnez b., morfont g., morfontadur g.

Erbarmung b. (-,en) : truez b., ranngalon b., trugar g., trugarez b.

erbarmungslos ag. : didruez, dibardon, dibedenn, dibedennus, diguñvadus, ... na c'haller ket kuñvaat, ... na c'haller ket habaskaat, dizamant, didrugar, didrugarez, digoant, antrugar, digernez, start, dibleg, pleg ebet ennañ, tu ebet warnañ, kriz, garv, rust, yud, digalon, kalet a galon, kriz e galon, skornet e galon, kaledet e galon, spel'het e galon, disec'het-pizh e galon, krin e galon, krijet e galon, didruezus, didrugarezus, digar, dihegar, digarantez, diguñv, dibalamour. Adv. : diblegus, didrugar, didruez, dizamant, hep sellet blaz ebet, hep sellet kont ebet, hep sellet blaz na kont ebet eus kement-mañ, dibardon, hep pardon, rust ; gegen jemanden erbarmungslos vorgehen, bezañ didruez ouzh u.b.

erbarmungsvoll ag. : trugarezus, truezus, a druez, truezet.

erbauen V.k.e. (hat erbaut) : 1. sevel, savelañ, savaduriñ, adeiladiñ, batisañ, edifiañ, konstru, konstruiñ, diazezañ, krouiñ ; 2. [dre skeud.] skoueriañ ervat, skoliañ, kenteliañ ; den Leser erbauen, skoliañ (kenteliañ) ervat al lenner / reiñ skol vat (reiñ skouer vat, reiñ kentelioù mat) d'al lenner (Gregor), skoueriañ ervat al lenner, kinnig lennadennoù a skouer vat.

erbauend ag. : 1. skouerius, ... a skouer vat ; erbauende Geschichten, istoriou a skouer vat ls. ; 2. kenteliaus.

Erbauer g. (-s,-) : savour g., saver g., diorreour g.

Erbauerin b. (-,nen) : savourez b., diorreourez b.

erbaulich ag. : kentelius, kelennus, skolius, skouerius, ... a skouer vat, yac'hus d'ar speredou, yac'h ; erbauliche Bücher, levrioù mat ls.

Erbaulichkeit b. (-) : kenteliusted b., skouerusted b., skoliusted b.

Erbauseinandersetzung b. (-,en) : [gwir] ingaladur an hêrezh g., lodennadur an hêrezh g.

Erbauung b. (-,en) : 1. savidigezh b., savadurezh b., saverez g., savadur g., krouidigezh b., konstruidigezh b., diorroidigezh b. ; 2. [dre skeud.] skoueriadur g. ; zur Erbauung der Christen, evit kenteliañ ar gristenien, evit skoueriañ ar gristenien.

Erbauungsbuch n. (-s,-bücher) : [relij.] ein Erbauungsbuch, un euroù g. [liester eureier], ul levr a zevotion g.

Erbbaurecht n. (-s,-e) : [gwir] douar-sens g., mereuri war sens (Gregor) b., kouamanant hirbad g., feurm hirbad g., lizheradeilad g.

erbar ag. : ... a c'heller kaout da hêrezh.

Erbbedingtheit b. (-) : urvegezh b., hêrelezh b., hirhêrerezh g., gouenn b.

erbberechtigt ag. : [gwir] ... a c'hall urviñ, ... a c'hall susitiñ, ... a c'hall heritañ, urvus.

erbberechtigte(r) ag.k. g./b. : [gwir] lodeg g. [liester lodeien], rannadour g.

Erbbild n. (-s,-er) : [bev.] genotip g.

erbbiologisch ag. : eus ar glad genetek, eus ar glad hilel, genetek, hilel.

Erbe¹ g. (-n,-n) : 1. hêr g., heritor g. ; jemandes Erbe sein, bezañ hêr d'u.b. ; der einzige verbleibende Erbe, an hêr nemetañ a van g. ; jemanden als Erben haben, kaout u.b. da hêr ; als Erbe einsetzen, als Erbe bezeichnen, ober u.b. e heritor (Gregor) ; 2. [gwir] hêr g., urv g. [liester urved], susitour g. ; eingesetzter Erbe, hêr ensavet g. ; einziger Erbe, alleiniger Erbe, Alleinerbe, pennhêr g., mab pennhêr g. ; testamentarischer Erbe, hêr testamantel g. ; fiduziarischer Erbe, fiziouda g., hêr fiziek g. ; Universalerbe, hêr hollek g. ; der präsumptive Erbe, der Präsumptiverbe, an hêr kentañ g., an hêr tostañ (d'u.b.) g., an hêr nesañ (d'u.b.) g. ; Ersatzerbe, hêr amsavat g.

Erbe² n. (-s) : hêrezh b., heritaj g., legadenn b., glad g., susit g./b., danvez g., degouezh g., hêrvad g., hêrvadoù ls., urvad g. ; das Erbe aufteilen, rannañ ar susit ; das Erbe fällt jemandem zu, kouezhañ (degouezhout) a ra an hêrezh d'u.b., mont (degouezhout) a ra an hêrezh gant u.b. ; das Erbe antreten, degouezhout un hêrezh gant an-unan (d'an-unan) ; etwas als Erbe erhalten, etwas als Erbe bekommen, kaout udb da lod, kaout udb evit e lod, kaout udb evit e rann, kaout udb e susit ; das Erbe ausschlagen, na zegemer un hêrezh, nach un hêrezh ; das Erbe durchbringen, lipat e askorn, lipat e drantell, foetañ e drantell, foetañ e stun, foetañ e gorbilhenn ; Kulturerbe, glad sevenadurel g., hêrezh sevenadurel b., hêrvad sevenadurel g., hêrvadoù sevenadurel ls.

erbeben V.gw. (ist erbebt) : krenañ, kridennañ ; der Saal erbebe vor Zurufen, krenañ a rae ar sal gant ar youc'hadennoù, ar youc'hadennoù a rae d'ar sal krenañ ; vor Zorn erbeben, krenañ (skrijañ) gant ar gounnar a zo en an-unan, birviñ gant ar gounnar ; vor Freude erbeben, tridal gant al levezenez (gant ar joa), tridal e galon hag e gorf gant ar joa, dasseniñ gant al levezenez, na vezañ evit e levezenez, bezañ peuzfoll gant ar joa, bezañ al levezenez o strinkañ diouzh an-unan, divarrañ levezenez e galon, tridal e galon gant al levezenez, bezañ o nijal (bezañ dirollet, bezañ er-maez eus an-unan, lammat) gant al levezenez, na zougen mui an douar an-unan, bezañ o nijal gant ar stad a zo en an-unan, bezañ trefuet-holl gant al

levenez, bezañ an traoù war ar pevarzek-kant gant an-unan, bezañ fest en an-unan, bezañ en e laouenañ, bezañ digor d'an-unan, bezañ barret a levezenez, bezañ e galon barleun gant al levezenez, bezañ e galon barr gant al levezenez, bezañ e galon barr a levezenez, bezañ e galon barr a joa, bezañ en e laouenañ, bezañ e-kreiz e levezenez, bezañ beuzet el levezenez, bezañ peuzfoll gant al levezenez, bezañ ken laouen ha tra, bezañ laouen evel an heol, bezañ ken laouen hag an heol.

Erbeben n. (-s) : 1. kren g., krenerezh g. ; 2. skrij g., skrijadennoù ls., tridoù ls.

erbeigen ag. : deuet dre hêrezh, degouezhet dre hêrezh, bet da hêrezh, hêrezhel, diwar hêrezh, a-hêrezh.

erbeingesessen ag. : annezet dre hêrezh abaoe pell.

Erbeinsetzung b. (-, -en) : [gwir] lakidigezh da heritour b.

erben V.k.e. (hat geerbt) : kaout da hêrezh, heritañ, kaout e susit ; *etwas erben*, heritañ eus udb, kaout udb e susit ; *ein Haus von seinen Eltern erben*, kaout un ti da (en, a, dre) hêrezh digant e dud, kaout un ti da (en, a, dre) hêrezh eus perzh e dud (a-berzh e dud) ; *er hat von seiner Mutter geerbt*, bez' en deus bet un degouezh a-berzh e vamm ; *er hat dieses Haus geerbt*, an ti-se a zo deuet dezhañ dre zegouezh, an ti-se a zo degouezhet dezhañ dre hêrezh, lezet o deus e dud an ti-se dezhañ da hêrezh, lezet o deus e dud an ti-se gantañ, deuet eo an ti-se dezhañ diwar-lerc'h e dud, deuet eo an ti-se dezhañ digant e dud, degouezhet eo an ti-se dezhañ a-berzh e dud, bet en deus an ti-se e susit ; *sie besaß sieben- oder achthundert Franc, die sie von ihren Eltern geerbt hatte*, seizh pe eizh kant lur a oa chomet ganti war-lerc'h he zud ; *das Stückchen Land, das ich von meinen Eltern geerbt habe*, an tammig douar o deus lezet va zud ganin.

Erbengemeinschaft b. (-, -en) : kumuniezh an hêred b., kumuniezh an heritourien b., an hêred ls., an heritourien ls.

erbenlos ag. : dishêr, dihêr, diberc'henn ; *erbenloser Nachlass*, susit diberc'henn g.

Erbenlosigkeit g. (-s) : [gwir] dishêradur g.

erbeten¹ V.k.e. (hat erbetet) : kaout (tizhout, tapout, gounit) dre forzh pediñ, kaout (tizhout, tapout, gounit) dre fin pediñ, kaout (tizhout, tapout, gounit) dre zalc'h azgoulenn, kaout udb dre hir delc'her da azgoulenn.

erbeten² anv-gwan-verb evit **erbitten** : *Antwort erbeten*, respontit (diskrivit), mar plij !

erbetteln V.k.e. (hat erbettelt) : azgoulenn, kestal, kaout (tizhout, tapout, gounit) dre forzh azgoulenn, kaout udb dre hir delc'her da azgoulenn.

erbeuten V.k.e. (hat erbeutet) : skrapañ, divorañ, preizhañ.

Erbeutung b. (-, -en) : skrapadenn b., skraperezh g., skrap g., preizherezh g.

erbfähig ag. : [gwir] ... a c'hall urviñ, ... a c'hall susitiñ, ... a c'hall heritañ, urvus.

Erbfähigkeit b. (-) : gwir da urviñ g., gwir da susitiñ g., gwir da heritañ g., urvusted b.

Erbfaktor g. (-s, -en) : faktor genetek g., parenn hilel b., parenn c'henetek b., gwereder hilel g., gwereder genetek g.

Erbfall g. (-s, -fälle) : susit g./b., urvadur g. ; *Eintritt des Erbfalls*, digoradur ar susit g.

Erbfehler g. (-s, -) : namm hêrezhel g., namm genetek g., namm hilel g.

Erbfeind g. (-s, -e) : enebour a-holl-viskoazh g.

erbfest ag. : [genetik] hêrezhek, hilek.

Erbfolge b. (-, -n) : [gwir] urzh susitiñ g., urzh urviñ g., susit g./b. ; *Erbfolge in gerader Linie*, hêrezh (degouezh g.) a linenn eun b. (Gregor).

erbfolgeberechtigt ag. : [gwir] ... a c'hall urviñ, ... a c'hall susitiñ, ... a c'hall heritañ, urvus.

Erbfolgekrieg g. (-s, -e) : brezel hêrezh g., brezel urviñ g., brezel susitiñ g., brezel ar susitourien g., brezel an urved g. ; *bretonischer Erbfolgekrieg*, brezel Hêrezh Breizh g.

Erbgang g. (-s, -gänge) : 1. [gwir] degouezh g., urvadur g. ; 2. [loen.] lignez b., hil g.

Erbgesetze ls. : [bev] lezennoù an hêrelezh ls.

Erbgesundheitslehre b. (-) : eugenouriez b., heouennouriez b., diuzgenouriez b.

Erbgrind g. (-s) : [mezeg.] favuz g., tagn favozel g.

Erbgut n. (-s, -güter) : 1. glad hêrezhel g., glad diwar hêrezh g., susit g./b., hêrezh b., hêrvad g., hêrvadoù ls. ; 2. [bev] genotip g., doarennou hêrezhel ls. ; *genetisches Erbgut*, glad hilel g., glad genetek g. ; *Mutation des Erbgutes*, kemm genoniezel g., dargenad hilel g., dargenad genetek g. ; 3. [istor, gwir] douar kuit g.

erbgutschädigend ag. : noazus evit ar glad genetek.

erbieten V.k.e. (erbot / hat erboten) : kinnig, kinnizien.

V.em. : **sich erbieten** (erbot sich / hat sich (ak.) erboten) : en em ginnig ; *er erbot sich, den Führer zu spielen*, kinnig a reas heñchañ ac'hanomp, en em ginnig a reas evit hon heñchañ.

Erbieten n. (-s) : kinnig g.

Erbin b. (-, -nen) : hêrez b., heritourez b., urvez g. ; *reiche Erbin, einzige Erbin*, pennhêrez b.

Erbinformation b. (-, -en) : stlennad genetek g., stlennad hilel g., hilstlennad g.

erbitten V.k.e. (erbat / hat erbeten) : 1. *etwas von jemandem erbitten*, goulenn udb digant u.b., azgoulenn udb ouzh u.b., aspediñ u.b. d'ober udb, solitiñ u.b. d'ober udb ; *jemandes Rat erbitten*, goulenn ali u.b., goulenn ali ouzh u.b., goulenn e ali ouzh u.b., goulenn ali digant u.b., goulenn e ali digant u.b., goulenn e aviz digant u.b., goulenn kuzul ouzh u.b., goulenn kelenn digant u.b., kemer kelenn digant u.b., goulenn kuzul digant u.b. / goulenn kuzuliadur digant u.b. / kemer ali (kemer kuzulidigezh) digant u.b. (Gregor) ; *jemandes Verzeichung erbitten*, goulenn pardon ouzh u.b. (digant u.b.) ; *ich erbat mir seine Hilfe*, goulenn a ris digantañ dont da sikour ac'hanon, goulenn a ris skoazzel (sikour, harp, skoaz) digantañ, e c'helver a ris war va sikour ; *Antwort erbeten ! respontit (diskrivit)*, mar plij ! ; 2. *ich ließ mich erbitten, ihnen die Miete zu stunden*, diwar o goulenn em boa asantet astenn an termen da baeañ ar feurm, diwar o goulenn em boa asantet daleañ termen ar feurm ; *er hat sich nicht erbitten lassen*, ne blegas ket d'o rekedou, ne aotreas ket dezho ar pezh a c'houennent, ne soublas ket d'o goulenn, ne blegas ket d'o goulenn, ne roas ket o goulenn dezho, diarbenn a reas o goulenn, refuziñ a reas anezho, diarbenn a reas anezho eus o goulenn, diarpañ a reas anezho eus o goulenn, nac'hañ a reas o goulenn outo, nac'h a reas o goulenn outo, dinac'h a reas o goulenn outo, dinac'h a reas o goulenn dezho.

erbittern V.k.e. (hat erbittert) : [dre skeud.] chifañ, hegaziñ, chigardiñ, ereziñ, annoazañ, atahinañ, feukañ, goeñviñ, trenkañ kalon u.b., trenkañ spered u.b., gouliañ.

erbittert ag. : 1. trenket e galon, trenket e spered, chifet, c'hewer, anoaazet, gouliet, troet e breñv, war e du fall, o c'hoëñviñ, koeñvet e boch, kintoù ennañ, en e benn fall, e benn e gin, treuflez, trenk e valadenn, trenket e valadenn, e gwad porc'hell, tev e vourrennoù, rekin, kamm e vlevenn, e roched e gwask e revr, e leue a-dreuz gantañ, aet e leue a-dreuz gantañ, e leue a-dreuz en e gof, e leue a-dreuz ennañ, foëñvet gant an desped, arfleuet ; *gegen jemanden erbittert sein*, derc'hel drougiezh (magañ droukrañs, goriñ droukrañs derc'hel drougiezh, derc'hel imor) ouzh u.b. en abeg d'udb, derc'hel drougiezh diwar u.b. en abeg d'udb, derc'hel droug ouzh u.b. en abeg d'udb, derc'hel kaz ouzh u.b. en abeg d'udb,

kemer droug ouzh u.b. en abeg d'udb, mirout greunenn ouzh u.b. en abeg d'udb, onglenniň ouzh u.b. en abeg d'udb, bezaň leskidik war-lerc'h u.b. en abeg d'udb. ; 2. arloupet, arloup, garv, taer, start, kalet ; *erbitterter Feind*, enebour arloup g. ; *erbitterter Krieg*, brezel ha freuz digounnar g., brezel kounnaret g. ; *erbitterter Kampf*, stourm arloup g., krogad garv g., stourm garv g., stourm start g., emgann start g. ; *in erbittertem Kampf erworben*, gounezet a-striv-kaer ; *gegen jemanden einen erbitterten Kampfführen*, arloupiň war u.b., en em gounnariň ouzh u.b. ; *gegen etwas einen erbitterten Kampf führen*, en em atahinaň war udb, loeniň ouzh udb ; *erbitterten Widerstand leisten*, en em zifenn d'ar mud, harpaň start ouzh u.b./udb.

Adv. : mort, start, yud, parfet, hep fellel, hep fellel ket, hep mankout, gant dalc'hegezh, gant kadarnded ; *erbittert kämpfen*, stourm gwenv, stourm kalet, stourm start, stourm garv, stourm hep diskregiň, stourm par d'un diaoul gant holl nerzh e gorf, en em zifenn d'ar mud, en em gannaň a-lazhkorf, stourm evel loened.

Erbitterung b. (-,en) : c'hwervoni b., c'hwerventez b., droukraňs b., drougiezh g., heg g., onglenn b., gourvenn g., binim g., brouez b., fum g., arfleu g., hegazerezh g., hegasteri b., arloup g., arlouperezh g., atahinerezh g.

Erbium n. (-s) : [kimiezh] erbiom g.

erbkrank ag. : [bev.] ur c'bleñved hêrezhel stag outaň.

Erbkrankheit b. (-,en) : kleñved hêrezhel g.

erblasen V.k.e. (erbläst / erblies / hat erblasen) : [tekn., potin] kenderc'hiň, produiň.

erblasen V.gw. (ist erblasst) : 1. distronkaň, dislivaň, morlivaň, drouglivaň, koll e liv, plombaň, dont liv ar grampouezhenn gentaň war an-unan, dont liv krampouezh Kemper war e c'henou, staenaň, mont al liv diouzh an-unan (e *liv dioutaň, he liv diouti h.a.*), gwiskaň liv blin, gwiskaň liv peñver, mont livet fall, mont disliv, gwiskaň liv ar marv, gwiskaň gwall liv / glazaň (Gregor) ; vor *Neid erblassen*, glaouriň gant ar warizi, glazaň gant ar warizi ; vor *Schreck erblassen*, dont da vezaň glas gant ar spont, dont glas (glazaň, distronkiň, dislivaň) gant an aon, staenaň gant ar spont, glazaň gant ar spont, mont morlivet gant ar spont, hirisiň ; 2. [dre astenn.] mervel, tremen.

Erblassen n. (-s) : glazadur g., glazidigezh b., glazentez b., staenadur g. ; zum *Erblassen bringen*, drouklivaň, lakaat da zrouklivaň.

Erblasser g. (-s,-) : testamanter g., laeser g., legader g., tester g., donezoner g. ; die *letztwilligen Verfügungen eines Erblassers zur Ausführung bringen*, efediň un testament.

Erblasserin b. (-,nen) : testamantere b., laeserez b., legaderez b., testerez b., donezonerez b.

Erblast b. (-,en) : 1. diwan a-gozh g., dleoudou a-gozh ls. ; 2. diwan diwar hêrezh g., dleoudou diwar hêrezh ls.

erbleichen V.gw. (erblich / ist erblichen) : distronkaň, dislivaň, morlivaň, drouglivaň, koll e liv, plombaň, dont liv ar grampouezhenn gentaň war an-unan, dont liv krampouezh Kemper war e c'henou, staenaň, gwiskaň liv peñver, gwiskaň liv blin, mont al liv diouzh an-unan (e *liv dioutaň, he liv diouti h.a.*), gwennaat, mont livet fall, mont disliv, gwiskaň liv ar marv, gwiskaň gwall liv / glazaň (Gregor) ; vor *Schreck erbleichen*, dont da vezaň glas gant ar spont, dont glas (glazaň, distronkiň, dislivaň) gant an aon, staenaň gant ar spont, glazaň gant ar spont, mont morlivet gant ar spont, hirisiň.

Erbleichen n. (-s) : glazadur g., glazidigezh b., glazentez b., staenadur g. ; zum *Erbleichen bringen*, drouklivaň.

erblich ag. : ... hêrezh, diwar hêrezh, dre hêrezh, hêrezhel, a-hêrezh, treuzkasadus ; *erbliche Belastung*, si (namm) deuet

diwar hêrezh g., si (namm) hêrezhel g., hêrelezh gwall vec'hiet b. ; *erblicher Titel*, titl hêrezhel g., titl treuzkasadus g.

Adv. : dre hêrezh, diwar hêrezh, a-hêrezh ; *erblich besitzen*, piaouaň (perc'hennaň) dre hêrezh, bezaň [udb] d'an-unan dre hêrezh, bezaň deuet [udb] d'an-unan dre zegouezh ; [bev.] *erblich belastet*, un namm deuet dezhaň diwar hêrezh stag outaň, un namm hêrezhel stag outaň, ur si deuet dezhaň diwar hêrezh peg ennaň, ur si hêrezhel peg ennaň.

Erblichkeit b. (-) : 1. [gwir] hêrerezh g., treuzkasadusted b. ; 2. [bev.] hêrelezh b.

erblicken V.k.e. (hat erblickt) : 1. gwelet, merzout, spurmantiň, skeiň e lagad war ; *sich erblicken lassen*, en em ziskouez ; 2. das *Licht der Welt erblicken*, dont war an douar, lakaat e fri war an douar, bezaň ganet, dont er bed (Gregor).

erblindën V.gw. (ist erblindet) : 1. mont dall, koll ar gweled, koll ar gwel ; *er ist auf seinem linken Auge erblindet, sein linkes Auge ist erblindet*, kollet eo gantaň ar gwel en e lagad kleiz ; 2. dont dilufr, dilufraň.

erblindet ag. : 1. deuet dall, erru dall ; 2. [dre skeud.] dilufr ; *erblindeter Spiegel*, melezour dilufr g.

Erblindete(r) ag.k. g./b. : dall g., dallez b.

Erblindung b. (-,en) : 1. kollidigezh ar gwel b., koll ar gwel g., kollidigezh ar gweled b., koll ar gweled g. ; 2. dallentez b., dallidigezh b.

erblos ag. : dishêr, dihêr, diberc'henn ; *erblos machen*, dishêraň, dishêrezaň.

erblühen V.gw. (ist erblüht) : bleuniaň, bleuňviň, fleurisaň, bokediň ; [Jakub Bart-Ćišinski] *wer Sorbe sein will, der soll arbeiten, damit das Sorbentum erblühe*, bezaň Sorab a dalv strivaň start evit kas ar sorabelezh da vleuniaň.

Erblühen n. (-s) : digoradur g., bleuniadur g., bleuňvidigezh b., bleuňvadeg b., bleuňvadur g.

Erbkaisertum n. (-s,-tümer) : impalaerded hêrezhel b.

Erbmasse b. (-,n) : glad genetek g., genotip g., doareennou hêrezhel ls.

Erbmerkmal n. (-s,-e) : doareenn hêrezhel b.

Erbmonarchie b. (-,n) : unpenniezh hêrezhel b., monarkiezh hêrezhel b.

erbohren V.k.e. (hat erbohrt) : [tekn.] dizoleiň dre sondaň.

Erbonkel g. (-s,-) : eontr pinvidik divugale g., eontr pinvidik hep bugale g.

erborgen V.k.e. (hat erborgt) : amprestaň.

erbosen V.k.e. (hat erbost) : fachaň, gwanikenniň, gwashaat. V.em. : **sich erbosen** (hat sich (ak.) erbost) : kemer dipit, broc'haň, fachaň, brouzeiň, feulziň, mont er-maez eus e groc'hen, mont diwar e gement all, mont e gouez, mont e droug, mont e feuls, sevel war beg e dreid, mont diwar e dreid, mont e volc'h diwar e lin, dont gouez, dont da dommaň d'an-unan, mont e fulor ruz, mont en ur fulor, kregiň ar gounnar en an-unan, koll e bothouarn bihan, mont tro en e voned, lakaat e voned ruz, ober ur roñse bras, ober ur marc'h bras, lammat war ar marc'h glas, mont e kounnar, mont en ur gounnar ruz, mont kounnar en an-unan, mont ur gounnar en an-unan, peurzallaň, peursaoudiň, loeniň, diodiň, merieniň, glazaň, en em c'hlazaň, fuloriň, follaň, krugaň, brizhaň, distalmaň, en em zistalmaň, razailhat, loariaň, imoriň, taeriň, fumaň, kounnariň, egariň, sevel fulor en an-unan, mont droug (imor) en an-unan, mont en imor (en egar), mont e-barzh blev kriz, hejaň e gi, mont droug en e gentrou (en e goukoug), sevel war e gentrou, sevel war e elloù, sevel war e dach, sevel droug en e gorf, mont e berv gant ar gounnar, bezaň gounezet gant ar gounnar, sevel en e wezenn uhelaaň, sevel en e avalenn, ober ur follađenn, dispakaň e gounnar, sevel ar grug en an-unan, sevel ar grug d'an-unan, mont àr e biñsedou, sevel e wad d'e benn,

dont ar gwad dindan e ivinoù, mont diwar re, belbiañ, mont e belbi, dibalediñ, mont gant an droug a zo en an-unan, mont e wad e dour, mont ur barr kounnar en an-unan, mont e revr war e chouk, mont droug en e doull, mont droug en e revr, mont malis en e doull, mont malis en e revr, sevel droug en an-unan, mont dreist-penn, lammatt dreist-penn.

erbösen V.gw. (ist erböst) : droukaat.

erbost ag. : mouzhet, chifet, fachet, fumet, anoazet, imoret fall, gwallimoret, en imor fall, en e loariad, aoz fall ennañ, en e benn fall, treuflez, rekin, troet e breñv, mouzhet, troet fall, troet fall ar bramm en e gof, ur bramm a-dreuz gantañ en e gof, war e du fall ; *er ist erbost*, chifet eo, fumet eo, biskañ a ra, anoaziñ a ra, anoazet eo, krugañ a ra, flikañ a ra, n'emañ ket e holl voc'h er gêr gantañ, kollet en deus e vuoc'h vrizh, aet eo ar moc'h en ed-du gantañ, imoret fall eo, gwallimoret eo, en imor fall emañ, en e loariad emañ, aoz fall a zo ennañ, n'eo ket eeun e vouroun, n'eo ket plaen e bastell war e revr, troet eo e breñv, war e du fall emañ, n'eo ket troet mat, troet fall eo, hennezh 'zo troet fall ar bramm en e gof, ur bramm a-dreuz a zo gantañ en e gof, o c'hoëñviñ emañ, koeñvet eo e boch, kintoù a zo ennañ, en e benn fall emañ, emañ e benn e gin, n'eo ket flour gantañ hiziv, treuflez eo, trenk eo e valadenn, trenket eo e valadenn, deuet eo e laezh da drenkañ, e gwad porc'hell emañ, tev eo e vourrennou, n'eo ket eeun e vourrou, rekin eo, kamm eo e vlevenn, bout ez eus kogus àr an heol, emañ e leue a-dreuz gantañ, aet eo e leue a-dreuz gantañ, emañ e leue a-dreuz en e gof, emañ e leue a-dreuz ennañ, emañ e roched e gwask e revr, fachet eo, mouzhet eo, o vouzhañ emañ.

Erbostheit b. (-) : fulor g., kounnar b., fum g., droug-kalon g., buanegezh b., imor b., gwallimor b., brouez b., egar g., araj g., arreic'h g., regarzherezh g., dipit g.

erbötig ag. : *erbötig sein, etwas zu tun, bezañ prest* (darev, e-tailh, e-doare, e-tal, pare, troet, e tres, a-dro-vat, en e du vat, a-du-vat, e-doare-vat, e-tro) d'ober ubd, bezañ a-du (bezañ laouen) d'ober ubd, asantiñ ober ubd, grataat ober ubd, bezañ mat d'an-unan ober ubd.

Erbpacht b. (-,en) : douar-sens g., mereuri war sens (Gregor) b., koumanant hirbad g., feurm hirbad g., lizher-adeilad g.

Erbpächter g. (-s,-) : koumananter hirbad g.

erbrausen V.gw. (ist erbraust) : tregerniñ, kornal, yudal.

erbrechen V.k.e. (erbricht / erbrach / hat erbrochen) : 1. terriñ, disiellañ ; 2. dislonkañ, bruilhiñ, c'hwedañ, reboursiñ, rechetiñ, chetiñ, daskoriñ, lañsañ, lañsañ diwar e galon, resteuler, disteuler, rentañ, teuler, teuler diwar e galon, strinkañ diwar e galon ; *Blut erbrechen*, teurel gwad, skopañ gwad, tufañ gwad, krañchat gwad, krañchat e skevent, rechetiñ gwad, rentañ gwad ; *er fing plötzlich an, Blut zu erbrechen*, dirollañ a reas da deurel gwad, dirollañ a reas da rechetiñ gwad a-leizh e c'henou.

V.em. : **sich erbrechen** (erbricht sich / erbrach sich / hat sich (ak.) erbrochen) : dislonkañ, bruilhiñ, c'hwedañ, brigailhat, diorjiñ, bomisañ, dislontrañ, divec'hiañ e galon, reboursiñ, rechetiñ, chetiñ, daskoriñ, lañsañ, lañsañ diwar e galon, resteuler, disteuler, rentañ, teuler, teuler diwar e galon, teurel a-ziwar e galon, strinkañ diwar e galon, teuler kresk, ober chas bihan ; [babiged] bruilhiñ, [loen] c'hwedañ ; *sich noch einmal erbrechen, addislonkañ* ; *er hat sich erbrochen, taolet en deus diwar e galon*, P. graet en deus e c'henou goap ouzh e revr, graet en deus chas bihan.

Erbrechen n. (-s) : 1. torr g., torradur g., torridigezh b., brev g., brevadur g., brevidigezh b., brevadenn b., freuzerezh g. ; 2. [mezeg.] dislonkadenn b., c'hwedadenn b., c'hwedenn b., dislonk g., distaol g., distaoladenn b., rechetiñ g., rechetadur g. ; *bei Übelkeit und Erbrechen hilft Kamillentee*, ouzh an heug

hag ar sav-kalon e vez mat evañ dour diwar gramamailh, dour diwar gramamailh a zo mat ouzh an heug hag ar sav-kalon ; schwarzes *Erbrechen*, terzhienn velen b. ; schwarzes *Bluterbrechen*, *Kaffeesatzerbrechen*, *kaffeesatzartiges Erbrechen*, rechetadur gwad du g., dislonk gwad du g. ; 3. [dre skeud.] P. zum *Erbrechen* ! peadra 'zo da strinkañ diwar e galon o welet kement-se (Gregor), ur skrij hag un heug eo kement-se ! euzhus ! skrijus ! heugus ! doñjerus ! un doñjer eo ! un hudur eo ! un heug eo an dra-se ! ac'h eo an dra-se / kement-se a ro c'hoant da strinkañ diwar e galon (Gregor) ! dislonk am eus o welet seurt traoù ! c'hoant dislonkañ am eus o welet seurt traoù ! c'hoant am eus da zislonkañ o welet seurt traoù ! lovр-brein eo ar boued-se ! lovр-pezhell eo ar boued-se ! blaz ar mil matañ tra 'zo gant an dra-se ! blaz ar pemp-kant a zo gant an dra-se ! ur blaz da ziskar ur march'a zo gant an dra-se ! c'hwezh ar bouc'h (c'hwezh kazel, c'hwezh ar foeltr, c'hwezh an diaoul) a zo gant an dra-se ! ur blaz ar fallañ a zo gant an dra-se ! flaeriañ a ra an dra-se evel ar vosenn ! ; *wir haben bis zum Erbrechen geübt*, pleustret hor boa betek penn hon nerzh.

Erbrecht n. (-s,-e) : susitoù ls.

erbrechtlich ag. : urvel ; *erbrechtlicher Anteil*, rann urvel b.

erbringen V.k.e. (erbrachte / hat erbracht) : reiñ, degas, pourchas, darbariñ, teurel ; *den Beweis erbringen*, prouïñ, lakaat (diskouez) anat, degas ar brouenn ; *eine Leistung erbringen*, pourchas ur gougorad ; *eine Dienstleistung erbringen*, pourchas ur gougorad gwazadou ; [arc'hant.] *Zinsen erbringen*, degas kampi, teuler kampi.

Erbringung b. (-,en) : degas g., degasadur g., degasadenn b., pourvezadur g., pourvezañ g.

Erbrocene(s) ag.k. n. : dislonkajoù ls., dislonk g., traoù dislonket ls., dislonkadur g., dislonkadurioù ls., dislonkadenn b., dislonkadennou ls., distaoladenn b., distaoladennou ls., distaol g., distaolioù ls., rechet g., chas bihan ls.

Erbschaft b. (-,en) : 1. hêrezh b., glad hêrezhel g., glad diwar hêrezh g., heritaj g., legadenn b., susit g./b., urvad g., danvez g., degouezh g. ; *etwas durch Erbschaft erlangen, etwas durch Erbschaft erhalten*, kaout ubd da hêrezh, heritañ ubd, kaout ubd e susit ; *eine Erbschaft erschleichen*, degerc'hañ un hêrezh, gounit un hêrezh dre druflerez, gounit un hêrezh dre gammadroioù, kammañ e vized war un hêrezh ; *eine Erbschaft unter sich teilen, eine Erbschaft aufteilen*, teuler kemblac'h war al lodennou, dispartiañ un hêrezh, rannañ un hêrezh kenetrezo, rannañ ur susit ; *die Anteile einer Erbschaft auslösen*, teuler kemblac'h war al lodennou ; *die Erbschaft regeln, die Erbschaft abwickeln*, renkañ ar susit ; *von dieser Erbschaft habe ich nichts bekommen, n'em eus ket bet ur spilhenn eus an hêrezh-se* ; *nach einer Erbschaft schließen*, gortoz an askorn ; *eine ziemlich große Erbschaft ist ihm zugefallen, evit e rann en deus bet un degouezh mat, evit e lod en deus bet ur bravik a hêrezh* ; *eine Erbschaft mit dem Vorbehalt der Rechtswohlthat des Inventars antreten, eine Erbschaft unter öffentlichem Inventar annehmen*, degemer un hêrezh gant invantor gwenn ; 2. [bev.] hêrelezh b.

Erbschaftsantritt g. (-s,-e) : [gwir] darbenn hêrezh g.

Erbschaftsklage b. (-,n) : [gwir] keinad urvel g., obererezh urvel g.

Erbschaftsschein g. (-s,-e) : testeni hêrerezh g., devredad perc'hennañ g.

Erbschaftssteuер b. (-,n) / **Erbschaftsteuer** b. (-,n) : kantved-diner g., tailhou war an hêrezh ls., mortuajoù ls.

Erbschein g. (-s,-e) : testeni hêrerezh g., devredad perc'hennañ g.

Erbschleicher g. (-s,-) : degerc'her hêrezh g., skraper hêrezh g.

Erbschleicherei b. (-,-en) / **Erbschleichung** b. (-,-en) : degerch'hadur hêrezh g., degerch' hêrezh g., skraperezh hêrezh g.

Erbschuld b. (-,-en) : dle deuet dre hêrezh g., dle diwar hêrezh g., diwan hêrezhel g.

Erbse b. (-,-n) : 1. piz-munut str., pizenn-vunut str., piz-bihan str., pizenn-vihan b., [dre fent] kagal g. ; *grüne Erbsen*, piz-bihan glas str. ; *junge Erbsen zart*, *junge Erbsen extra fein*, piz-bihan munut-tre str. ; *Erbsen sind Hülsenfrüchte*, ar piz-bihan a zo pluskennek, ar piz-bihan a zo pizennek ; *die Erbsen sind jetzt ausgereift*, klor a-walch' eo ar piz ; *Erbsen aushülsen*, *Erbsen enthülsen*, *Erbsen ausschälen*, dibluskañ (diglosañ, diglorañ, dispenn, dilenn, disac'hiañ) piz-bihan ; *Erbsen ernten*, kutuill piz, dastum piz ; *Erbsen an Stangen anbinden*, perchañ piz ; *wilde Erbsen*, piz-moc'h str. ; *Erbsen anbauen*, ober piz, gounit piz, lakaat piz ; *getrocknete Erbsen*, piz kras str., piz sec'h str. ; [kegin.] *durchgeschlagene Erbsen*, yod piz g., piz silet str. ; *Erbsen einweichen*, *Erbsen quellen*, *Erbsen weichen lassen*, lakaat piz e glec'h (da c'hlec'hiañ, da eogiñ) ; *die Einweichung der Erbsen*, ar glec'hiañ piz g. ; *gegrillte Erbsen*, pesuilhadenn b. ; *reich an Erbsen*, pizek ; 2. [dre skeud.] P. *Erbsen zählen*, klask pemp troad d'ar maout, klask pevar fav d'an trebez, arguziñ, chipotal, taskagnat, liardañ, spazhañ laou, ingenniñ, nageniñ, pismigañ, klask laou el lec'h ma ne vez ket nez, kavout traouù el lec'h ma n'eus ket, klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket.

Erbsenbein n. (-s,-e) : [korf.] *das Erbsenbein*, an askorn pizennek g., ar pizenneg g.

Erbsenfeld n. (-s,-er) : pizeg b.

erbsenförmig ag. : pizennek.

erbsengroß ag. : ken bras hag ur bizenn-vihan, munut evel ur bizenn-vihan.

Erbsenkäfer g. (-s,-) : [loen.] bleiz-piz g. [*liester bleizi-piz*].

Erbsenkoks g. (-es) : glaou-kok didammet str., glaou-goulosk tanav str.

Erbsenschote b. (-,-n) : klorenn biz b., pluskenn biz b., klor piz str., plusk piz str.

Erbsenstein g. (-s,-e) : [maenoniezh] pizolit g. [*liester pizolitoù*].

Erbsenstroh n. (-s) : pizañs g., kolo piz g.

Erbsensuppe b. (-,-n) : soubenn ar piz b.

Erbsenzähler g. (-s,-) : pismiger g., bagajer g., flemmer g., troc'her-laou g., chaoker-laou g., spazher laou g., spered skars (spered skort) a zen g., revr strizh g., den sec'h a gein g., den stag e groc'hen ouzh e gein g., den taskagn g., preñv g., paotr kras e revr g., krinenn b., chipoter g., bindeder g., beg m'en argarzh g., siler koaven g., piñs-mezell g.

Erbsenzählerei b. (-) : pismigerezh g., chipoterezh g. ; *das ist reine Erbsenzählerei*, spazhañ laou an hini eo ! klask pemp troad d'ar maout an hini eo ! klask pevar fav d'an trebez an hini eo ! an dra-se a zo lazhañ laou evit gwerzhañ o c'hoc'hien !

Erbstück n. (-s,-e) : mad degouezhet d'an-unan dre hêrezh g., tra deuet d'an-unan dre zegouezh g.

Erbstückvermächtnis n. (-ses,-se) : [gwir] laes dibarek g.

Erbstückvermächtnisnehmer g. (-s,-) : [gwir] laesadour dibarek g.

Erbsünde b. (-,-n) : pec'ched a-ouenn g., pec'ched kentañ g., pec'ched-mammenn g. ; *der Makel der Erbsünde*, mastar ar pec'ched kentañ g.

Erbtante b. (-,-n) : moereb pinvidik hep bugale b., moereb pinvidik divugale b.

Erbteil g./n. (-s,-e) : rann hêrezh b., rann urvel b., lodenn hêrezh b., susit g./b., lod eus un hêrezh g. ; *elterlicher Erbteil*, [gwir] tra a-berzh tad ha mamm g. (Gregor), hêrezh a-berzh

tad ha mamm g., peadra a-berzh tad ha mamm g., madoù a-berzh tad ha mamm ls., glad a-berzh tad ha mamm g. ; *etwas als Erbteil erhalten*, kaout udb da lod, kaout udb evit e lod, kaout udb evit e rann en deus bet an atant, evit e lod en deus bet an atant ; *jemanden um seinen Erbteil bringen*, dirannañ un hêr ; *ein ziemlich großer Erbteil ist ihm zugefallen*, evit e rann en deus bet un degouezh mat, evit e lod en deus bet ur bravik a hêrezh.

Erbteilung b. (-,-en) : ingaladur an hêrezh g., lodennadur an hêrezh g., rannadur an hêrezh g. ; *bei der Erbteilung war ich kompromissbereit*, soupl e oan bet pa oa bet ar rann ; *die Erbteilung vornehmen*, ober ar rann, rannañ an hêrezh.

Erbteilungsklage b. (-,-n) : [gwir] keinad a-zalc'h ouzh ingaladur un hêrezh b., obererezh barnerezhel a-zalc'h ouzh lodennadur un hêrezh b.

Erbbübel n. (-s,-) : namm deuet diwar hêrezh g., namm hêrezhel g., si deuet diwar hêrezh g., si hêrezhel g., tech fall legadet gant an hendadou g.

Erbunwürdigkeit b. (-) : [gwir] dibri urvel g.

Erbveranlagung b. (-,-en) : urvegezh b., hêrelez b., hirhêrerezh g., gouenn b.

Erbvermächtnis n. (-ses,-se) : [gwir] legad g., laes g.

Erbvermögen n. (-s) : glad diwar hêrezh g., glad hêrezhel g.

Erbvorbezug g. (-s,-bezüge) / **Erbvorempfang** g. (-s,-empfänge) : [gwir] raklodenn hêrezh b.

Erbweg g. (-s) : *auf dem Erbweg*, e susit ; *das Anwesen war ihm auf dem Erbweg zugefallen*, e susit en doa bet an domani.

Erbzins g. (-es,-en) : sens g.

Erbzinsleihe b. (-) : koumanant hirbad g., feurm hirbad g., lizher-adeilad g.

Erd- : ... douar, ... an Douar, ... ar bed, ... an tir, ... douarel, ... douarañ, douar-

Erdableitung b. (-,-en) : douarged g., solged g.

Erdabwehr b. (-) : [lu] difenn enepnij g., difenn enep aerlistri g.

Erdachse b. (-) : ahel ar Bed g., ahel an Douar g. ; *Präzession der Erdachse*, arlañs ar c'chedezioù g.

Erdachsneigung b. (-) : stou an Douar g.

erdacht ag. : ijinet, forjet, faltaziet, faltaziel.

erdähnlich ag. : heñvel ouzh an Douar ; *stered. erdähnlicher Himmelskörper*, planedenn dellurek b., planedenn garregek b.

Erdalkalimetall n. (-s,-e) : metal prialkalièk g.

Erdaltertum n. (-s) / **Erdaltzeit** b. (-) : [douarouriez] hoalad kentañ g., kentañ hoalad g., paleozoeg g.

Erdangriff g. (-s,-e) : [lu] argadenn dre zouar b.

Erdanschluss g. (-es,-anschlüsse) : [tredan.] douarged g., solged g.

Erdanziehung b. (-,-en) : desach an Douar g., dedennerezh an Douar g.

Erdanziehungskraft b. (-) : nerzh-desach an Douar g., nerzh-dedennañ an Douar g.

Erdapfel g. (-s,-äpfel) : [louza., Bro-Austria] aval-douar g.,

patatez str., pato str. ; [kegin.] *Erdäpfel in der Montur*, avalouù-douar plusk hag all ls., avalouù-douar plusk ha tout ls., avalouù-douar plusk ha rusk ls., avalouù-douar dre o flusk ls., avalouù-douar peilhast ha tout ls., patatez kroc'hen-digroc'hen str., patatez pluskou ha tout str., patatez peilh ha tout str., avalouù-douar en o c'hoc'hien ls., patatez plusk ha rusk str., patatez en o flusk str.

Erdarbeiten ls. : labouriouù douarañ ls.

Erdarbeiter g. (-s,-) : douarer g., savennier g.

Erdatmosphäre b. (-) : aezhkelc'h an Douar g., aergelc'h an Douar g. ; *die untersten Schichten der Erdatmosphäre*,

gwiskadoù izel an aergelch ls. ; die mittleren Schichten der Erdatmosphäre, gwiskadoù kreiz an aergelch ls. ; die obersten Schichten der Erdatmosphäre, gwiskadoù uhel an aergelch ls.
Erdaufschüttung b. (-,-en) / **Erdaufwurf** g. (-s,-aufwürfe) : savenn b., sav g., savenn-douar b., sav-douar g., reuzeulenn b., tuchenn b., turumell b.

Erdausheber g. (-s,-) : [tekn.] kleuzer g., kevierez b., mekanik-skrabat g., skraberez b.

Erdausschachtungsarbeiten ls. : labourioù douarañ g.

Erbahn b. (-,-en) : [stered.] keld'htro an Douar b., tro an Douar en-dro d'an Heol b., amestez an Douar g.

Erbahnkreuzer g. (-s,-) : [stered.] douargoazier g. [liester douargoazieroù], korf douargoazier g.

Erbalken g. (-s,-) : [labour-douar, arar] erv g./b. [liester ervioù, irvi], ervad g./b., ervenn b., ervennad b., boem g., bomm-douar g., glann b., taol douar g., aradenn b., riblennad douar b. ; *Erbalken wenden, Erdalken aufwerfen*, ervenniñ an douar, ervennañ an douar, erviñ an douar ; *einen Erdalken mit der Haye ebnen, kouchañ ur bomm-douar gant ar varr ; die zwei Erdalken an beiden Seiten einer Furche, an ambrioù ls.*

Erdball g. (-s) : boul an Douar b., boul ar Bed b., pellenn an Douar b., pellenn douar b., boul-douar b.

Erdbeben n. (-s,-) : kren-douar g. [liester krenoù-douar], krenadenn-douar b. [liester krenadennouù-douar], krenañ-douar g. [liester krenaioù-douar], stroñsadenn dellurek b., stroñsadenn grenndouarel b. ; das Epizentrum eines Erdbebens, gorregreizenn ur grenadenn b. ; in diesem Land treten Erdbeben gehäuft auf, ur vro eo hag a vez kren-douar enni alies ; am 13. Mai 1647 wurden zwei Drittel der Stadt Santiago de Chile durch ein Erdbeben völlig verwüstet, d'an 13 a viz Mae 1647 e voe dismantret razh (dismantret naet, peurvantret) an div dredereñ (an daoufarzh) eus kér Santiago de Chile gant ur c'hren-douar.

Erdbebenanzeiger g. (-s,-) : seismograf g., krendouarverker g.

erdbebenfest ag. / **erdbebengerecht** ag. / **erdbebensicher** ag. : dalc'hus ouzh ar c'hrenouù-douar, dalc'hus ouzh ar c'hreniouù-douar, enepkrenndouarel ; *erdbebengerechtes Bauen, adeiladiñ enepkrendouarel g.*

Erdbebenherd g. (-es,-e) : dangreizenn ur c'hren-douar b., poent kreiz ur c'hren-douar g.

Erdbebenkunde b. (-) : seismologiezh b., krendouaroniezh b.

Erdbebenmesser g. (-s,-) : [tekn.] seismograf g., krendouarverker g., krendresenner g.

erdbebensicher ag. : dalc'hus ouzh ar c'hrenouù-douar, dalc'hus ouzh ar c'hreniouù-douar, enepkrendouarel ; *erdbebensicheres Bauen, adeiladiñ enepkrendouarel g.*

Erdbebenwarde b. (-,-n) : arsellva ar c'hrenerezh douar g.

Erdbebenwelle b. (-,-n) : gwagenn glandouarel b.

Erdbebenwoge b. (-,-n) : tsunami g., gwagenn dsunamek b.

Erdbeeranbau g. (-s) : sivierezh g., gounezerezh ar sivi g., ar gounit sivi g.

Erdbeerbauer g. (-n/-s,-n) : sivier g.

Erdbeerbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] westlicher Erdbeerbaum, gwez-sivi str.

Erdbeerbaumfrucht b. (-,früchte) : [louza.] sivi-gwez str.

Erdbeerbeet n. (-s,-e) : pengennad sivi g., gwelead sivi g., sivieg b. ; ein Erdbeerbeet, ur gwelead sivi g., ur pengennad sivi g.

Erdbeerbombe b. (-,-n) / **Erdbeercharlotte** b. (-,-n) : [kegin.] charlotenn sivi b.

Erdbeere b. (-,-n) : [louza.] sivi b./str. ; Erdbeeren ernten, Erdbeeren pflücken, sivia, kutuilh sivi ; Erdbeeren entstielien, dilostañ sivi, didogañ sivi ; reich an Erdbeeren, siviek ; die

Erdbeeren reifen heran, ruziañ a ra ar sivi ; das Ablesen der ersten reifen Erdbeeren hat begonnen, komañset eo ar sivi da reñ ; wo hast du denn die Erdbeeren zu dieser Jahreszeit aufgetrieben, pelech' out bet o tinezhañ sivi er mare-mañ eus ar bloaz.

erdbeerfarben ag. : ruz-sivi, ruz evel ar sivi, a-liv gant ar sivi, el liv d'ar sivi.

Erdbeergeschmack g. (-s) : blaz sivi g. ; ein Eis mit Erdbeergeschmack, ur skornenn blaz sivi b. ; einer Süßspeise Erdbeergeschmack geben, reiñ blaz ar sivi d'un etremeuz, blazañ un etremeuz gant sivi.

Erdbeermarmelade b. (-) : [kegin.] koñfitur sivi g.

Erdbeerpfanze b. (-,-n) : [louza.] penn-sivi g., plant-sivi str., bod-sivi g., sivienn b., sivi str. ; Ausläufer treibende Erdbeerpfanze, sivienn-red b. [liester sivi-red].

Erdbeerpfanzung b. (-,-en) / **Erdbeerplantage** b. (-,-n) : [louza.] sivieg g. [liester sivieg].

Erdbeerproduktion b. (-) : kenderc'hañ sivi g. ; als einziger Absatzmarkt für die gesamte Erdbeerproduktion der umliegenden Dörfer wäre die Stadt Brest zu klein, re vihan e veve Kêr-Vrest evel marc'had evit diboullañ sivi ar c'hériadennou tro-dro.

Erdbeerranke b. (-,-n) : [louza.] kreskenn sivi b., rederez sivi b.

Erdbeer-Sahne-Torte b. (-,-n) : [kegin.] gwastell sivi b.

Erdbeerzeit b. (-) : die Erdbeerzeit, mare ar sivi g.

Erdbeschleunigung b. (-) : [fizik] buanadur ar pounderer g., c'hwimm ar pounderer g. ; die Erdbeschleunigung ist etwa sechsmal so groß wie die Schwerebeschleunigung auf dem Mond, c'hwech gwech brasoc'h eget war al Loar eo c'hwimm ar pounderer war an Douar, war-nes nebeut a dra.

Erdbeschreibung b. (-) : geografiezh b., douaroniezh b.

Erdbestattung b. (-,-en) : douaradur g., douaridigezh b.

Erdbevölkerung b. (-) : poblañs ar bed b., poblañs an Douar b., pobl an Douar b.

erdbewohnend ag. : [louza., loen.] douardrigat.

Erdbewohner g. (-s,-) : Douarad g. [liester Douariz], [dispredet e brezhoneg] plouead g. [liester ploueiz] ; die Erdbewohner, ar vediz ls., bediz ls., an dud krouet ls., tud ar bed ls., pobl ar bed-mañ b., pobl an Douar b. ; mögen alle Erdbewohner ausgetilgt werden, ra vezo karzhet an Douar diouzh kement den a zo war e ch'orre.

Erbildungskunde b. (-) : geologiezh b., douarouriezh b.

Erboden g. (-s) : gorre an douar g., leur b., sol g. ; der Heuhaufen war vom Erdboden getrennt, ar bern foen a oa distok diouzh an douar, ar bern foen a oa distrad diouzh an douar, dizouaret e oa ar bern foenn, dibrad diouzh an douar e oa ar bern foenn ; der Erdboden setzt sich, an douar en em vac'h ; diese Bäume halten nicht nur den Erdboden fest, sie schützen auch noch vor Windböen, delc'her a ra ar gwez-se an douar estr ma torront an avelioù bras, delc'her a ra ar gwez-se an douar en tu-hont ma torront an avelioù bras, delc'her a ra ar gwez-se an douar ouzhPenn ma torront an avelioù bras ; den Erdboden aussaugen, diwadañ an douar, skuizhañ an douar, disec'hañ an douar, peurgoll an douar, koll an douar, disteraat an douar, treutaat an douar, sachañ war an douar, sunañ an douar, didrempañ an douar, didemzañ an douar, disasuniñ an douar, krizañ an douar ; die Wurzeln der Kiefern haben den Erdboden ausgesaugt, diwadet (disec'het) eo bet an douar gant gwirziou ar pin ; Kohl saugt den Erdboden aus, ar c'haol a goll an douar, ar c'haol a beurgoll an douar, ar c'haol a zistera an douar, ar c'haol a zo skuizhus d'an douar, ar c'haol ne vezont ket pell o tiwadañ an douar ; dem Erdboden gleichmachen, diskar rez an douar / lakaat rez ar sol (Gregor), skubañ diwar an douar,

dic'hastañ, diskar a-blad, diskar a-benn-font, rezañ, razhañ, dismantrañ a-grenn, dismantrañ holl-razh, distrujañ naet, peurvantrañ, diwriziennañ, gwastañ, drastañ, freuzañ, netraiñ, kas d'an traoñ, teuler d'an traoñ, kenrezañ, peurziskar ; diese Stadt wurde dem Erdboden gleichgemacht, skubet e voe ar gêr-se diwar an douar ; er wäre am liebsten in den Erdboden versunken, karout en dije graet diskenn war-eeun-ten e kalon an douar, karout en dije graet koifontañ en douar.

Erdbohrer g. (-s,-) : [tekñ.] sont g., sonterez b., talar sontañ g.
Erdbohrung b. (-,-en) : sontañ g., sontadur g., sontadenn b., talaradur sontañ g.

Erddamm g. (-s,-dämme) : savenn b., sav g., sav-douar g., savenn-douar b., chaoser g./b.

Erde b. (-,-n) : 1. bed g., Douar g., glenn g., tir g., an tamm douar-mañ g., an tamm douar patatez-mañ g., P. terk g. ; zwischen Himmel und Erde, en aer, war zibrad en aer, en ebr ag en amzer ; es hat mal eine Zeit gegeben, wo die Erde frei von Menschen war, an Douar 'zo bet ha n'oa den warnañ ; der Mond umläuft die Erde in 28 Tagen, ober a ra al Loar kelc'htroiou en-dro d'an Douar, pep loariad a bad 28 devezh ; der Mond dreht sich um die Erde, treiñ a ra al Loar en-dro d'an Douar, amestenzañ a ra al Loar en-dro d'an Douar ; die Erde dreht sich um die Sonne, treiñ a ra an Douar en-dro d'an Heol, amestenzañ a ra an Douar en-dro d'an Heol ; die Erde dreht sich um sich selbst, die Erde dreht sich um ihre Achse, treiñ a ra an Douar warnañ e-unan ; auf der ganzen Erde, er bed-holl, er bed a-bezh, e kement korn 'zo er bed, e pevar c'horn ar bed ; im Inneren der Erde, im Schoß der Erde, e kreizon an Douar, e kreiz an Douar, e donder don an Douar, en diabarzh an Douar / e kalon an Douar / e kof an Douar (Gregor), e kondon an douar ; das Antlitz der Erde, gorre an Douar g., dremm an douar b. ; an den äußersten Grenzen der Erde, e penn ar bed ; eine Tierrasse vom Antlitz der Erde tilgen, diouennañ ur seurtad loened, kas da get ur ouenn loened ; er hat die Hölle auf Erden, un ifernite eo e vuhezegezh ; [relij.] hier auf Erden, hier unten auf dieser Erde, war an Douar, er bed-mañ, en izelved-mañ, war an tamm douar patatez-mañ, dre-mañ, lomañ ; deine sterblichen Überreste werden hier auf Erden bleiben, deine sterbliche Hülle wird hier auf Erden bleiben, lezel a ri war an douar da vantell den ; das irdische Paradies, das Paradies auf Erden, ar baradoz douarek g., baradoz an douar g. ; 2. [dre astenn.] douar g., leur b. ; auf der Erde, war an douar, war al leur ; fruchtbare Erde, douar stu (mat, fonnus, strujus, frouezhus, druz, eostus, abred, bev) g. ; frisch gepflügte Erde, douar bev g., douar nevez-aret g. ; rote Erde, pri ruz g., douar ruz g., douar melen g. ; leichte Erde, weiche Erde, lockere Erde, douar blot g., douar-ludu g., douar amur g., douar boull g., douar skañ g., douar flogor g., douar rouez g. ; die Erde setzt sich, an douar en em vac'h ; Erde aus dem Unterboden, douar-kondon g. ; auf die Erde fallen, kouezhañ war al leur (war an douar), kouezhañ (mont) d'an douar, kouezhañ, tapout lamm, kaout lamm, serriñ ul lamm, tapout ul lamm, pakañ ul lamm, dastum ul lamm, ledañ douar ; zu ebener Erde wohnen, bezañ o chom e rez an douar ; der Erde gleichmachen, diskar rez an douar / lakaat rez ar sol (Gregor), diskar a-benn-font, diskar a-blad, peurziskar, rezañ, razhañ, peurvantrañ, dismantrañ holl-razh, distrujañ naet, diwriziennañ, gwastañ, drastañ, freuzañ, netraiñ, kas d'an traoñ, teuler d'an traoñ, kenrezañ ; aus der Erde herauskriechen, dizouarañ ; aus der Erde wachsen, aus der Erde sprießen, broudañ, diwanañ ; die Erde lässt sich leicht von diesen Wurzeln abschütteln, ar gwriziennoù-se a zizouar aes-kenañ ; die Erde von den Wurzeln abschütteln, dibriañ ar gwrizioù, dizouarañ ar gwrizioù ; das Abschütteln der Erde von

den Wurzeln, an dibriañ gwrizioù g., an dizouarañ gwrizioù g. ; leicht sei dir die Erde, repoz e peoc'h, peoc'h da'z ene, ra vezo skañ douar Breizh dit (evidout) ; mit Erde bedeckt, mit Erde beschmutzt, douarek, mastaret gant douar ; mit Erde verdrecken, douarañ ; mit Erde bedecken, douarañ ; [tredan] an Erde legen, kevreañ gant an douar, eren ouzh an douar ; ein Lager aus Stroh trennte uns von der nackten Erde, ur strewad plouz a zizouare hor c'horfou ; auf bloßer Erde schlafen, auf der nackten Erde schlafen, kousket war ar c'haled, kousket war an douar noazh, kousket war ar mort, kousket war an douar ran, kousket war an douar rik, kousket war an douar yen (Gregor) ; die Erde öffnete sich unter ihren Füßen, an douar a zigoras dindan o zreid ; [Friedhof / bered] die geweihte Erde, an douar benniget g. ; 3. [kimiez] Metalle der seltenen Erden, douaroù prin ls. ; 4. [dre skeud.] Himmel und Erde in Bewegung setzen, ober bec'h bras, ober e seizh posupl (e seizh gwellañ), ober e bosupl, ober e holl bosupl, ober e c'halloud, lakaat e holl spi, ober gwellaikañ ma c'haller, ober diouzh e wellañ-holl, ober e wir wellañ, ober a-nerzh-kalon kement a zo en e c'halloud, ober kement a zo en e holl c'halloud, en em aketiñ e pep doare, ober par ma c'haller, ober pellañ ma c'haller, ober e walch', kask e walch' en em ziluziañ anezhi, bale war ar mor, lakaat an diaoul e pevar, plantañ e holl nerzh d'ober udb, ober a-walch' (lakaat e holl nerzh) evit dont a-benn eus udb (Gregor) ; 5. [dre skeud.] der riecht doch schon nach Erde, hennezh ne ray ket kozh kroc'hen, dibunet eo e gudenn, n'en deus ket pell meur da vevañ, aet eo betek ar mouch, ne zalcho ket pell, ne bado ket pell ken, ned ay ket pell ganti ken, ne vo ket pell e abadenn, sklaer eo e stal, arouez plankenn a zo gantañ, arouez plankenn a zo warnañ, c'hwezh an arched a zo gantañ, ne bado ket pell gantañ, war e ziwezhadoù (war an diwezhañ, en e sach diwezhañ) emañ, tostaat a ra e dermen, pell emañ ganti, tost echu eo gantañ, echu eo gantañ da vevañ, aet eo betek e sachadenn ziwezhañ, erru eo an hirañ ma c'hall mont, erru eo pell ganti, straket eo e graoñenn, ne raio ket ruskenn vat, n'emañ ket pell an diwezhi gantañ, lipet eo, du eo e revr, debret eo e goan, aet eo er sac'h, echu pizh eo.

Erdeessen b. (-) : [mezeg.] douarezadezh b.

Erdeesser g. (-s,-) : [loen., tud] douarezad g. [liester douarezaded].

Erdefeu g. (-s) : [louza.] izar g., ilav-douar str., louzaouenn-ar-vouezh b., louzaouenn-ar-c'hatar b.

Erdeichel b. (-,-n) : [louza.] kraoñ-marmouz str., kakaouetez str., pistachenn-douar b., arachidez str., arachidenn b. [liester arachidoù].

erdelos ag. : [labour-douar] ezdouar.

erden V.k.e. (hat geerdet) : [tekñ., tredan.] kevreañ gant an douar, eren ouzh ar sol.

Erdenbürger g. (-s,-) : den g., mab-den g., den krouet g.

Erdenhülle b. (-) : [relij., barzh.] korf douarel g., mantell den b. ; unsere Erdenhülle, hor c'horf douarel g., hor mantell den b.

erdenkbar ag. : empennadus, meizadus, intentadus, gallus, greüs, posupl, hag a c'hell bezañ anezhañ, hag a zo e galloud mab-den ; mit allen erdenkbaren Methoden, e pep mod, e pep seurt stumm, e kement stumm 'zo tout.

erdenken V.k.e. (erdachte / hat erdacht) : emskeudenniñ, empennañ, meizañ, ijinañ, faltaziañ, itrikañ, forjañ, imbrouidiñ, empentiñ, pennsoñjal, dec'hmegañ, neuziañ ; etwas erdenken, imbrouidiñ udb, ijinañ udb, faltaziañ udb, itrikañ udb.

erdenklich ag. : empennadus, meizadus, intentadus, gallus, greüs, posupl, ... a c'hell bezañ anezhañ, ... a zo e galloud mab-den ; mit allen erdenklichen Methoden, in allen nur erdenklichen Formen, auf jede nur erdenkliche Weise, e pep

stad, e pep mod, e pep doare, e pep hent, e pep giz, e pep keñver, e pep feur, e nep doare, e nep mann, e nep stumm, e kement feson a zo, e kement stumm 'zo tout, e pep seurt feson, e pep seurt stumm ; aus allen erdenklichen zufällig verfügbaren Materialien zusammengezimmert, graet a bezhioù hag a dammoù ; sich alle erdenkliche Mühe geben, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, ober bec'h bras, poaniañ ken gwazh hag an diaoul kamm, ober labour tri, dic'hastañ, bezañ ki war e labour, gwall boaniañ, plantañ e-barzh, kiañ outi, kiañ, kiañ ouzh al labour, en em gjañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ e gorf, labourat evel ur c'hi, labourat a-nerzh, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, bezañ en an-unan ur gounnar labourat, reiñ bec'h d'ar c'hanab, reiñ bec'h dezhi, lakaat bec'h, plantañ bec'h, na zamantiñ d'e boan (d'e gorf), bezañ dizamant eus e boan, bezañ ki ouzh e gorf, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, na ober goap a labourat, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, ruilhal ha merat e gorf, strivañ a-zevri-kaer, strivañ parfet, bezañ kefridi war an-unan, bezañ gwir wellañ o strivañ, lakaat e holl nerzh d'ober udb, plantañ e holl nerzh d'ober udb, ober e sezih posopl (e sezih gwellañ), ober e bosopl, ober e holl bosopl, ober e c'hallooud, lakaat e holl spi, ober e walch', klask e walch' en em ziluziañ anezhi, en em aketiñ e pep doare, ober a-nerzh-kalon kement a zo en e c'hallooud, ober kement a zo en e holl c'hallooud, ober e wir wellañ, ober gwellikañ ma c'haller, ober diouzh e wellañ-holl, ober par ma c'haller, ober pellañ ma c'haller, lakaat an diaoul e pevar, ober kement 'zo en e c'hallooud, daoudortañ war an tach, en em arastiñ ouzh al labour, breviñ e gorf ouzh al labour, bezañ a-stenn gant e labour, kemer bec'h, kolierañ, dosañ, turkañ, stardañ outi, stardañ warni, lardañ, lopañ, poursuiñ, en em zrastañ, en em hersal da labourat, skrafañ, bouc'halañ ; alle erdenklichen Situationen in Erwägung ziehen, alle erdenklichen Situationen in Betracht ziehen, amwelet an holl blegennou ; alle erdenklichen Ausreden werden vorgebracht, damit das Bretonische draußen vor der Tür bleibe, kant rezon gwiroc'h eget ar wirionez a vez kavet evit lezel ar brezhoneg e-tal an nor (evit prennañ an nor ouzh ar brezhoneg), kant digarez a vez kavet evit lezel ar brezhoneg e-tal an nor (evit prennañ an nor ouzh ar brezhoneg).

Erdenkönig g. (-s,-e) : roue an tir g.
Erdenlast b. (-,en) : kiez ar bed b.
Erdenlauf g. (-s,-läufe) : buhez mab-den b.
Erdenleben n. (-s) : ar vuhez war an douar b.
Erdenlos n. (-es,-e) : planedenn mab-den b., tonkadur mab-den g.
Erdenlust b. (-) : plijadurioù ar bed ls., plijadurezhioù ar bed ls., plijadurezhioù ar bed-mañ ls. ; *Erdenlust ist nichts, sie ist nur Lug und Trug*, ar plijadurezhioù eus ar bed-mañ a zo ven ha tromplus.
Erdenrund n. (-s) : boul-douar b., boul ar bed b., pellenn douar b.
Erder g. (-s,-) : [tredan] douarged g., solged g.
Erderschüttterung b. (-,en) : stroñsadenn dellurek b.
Erderwärmung b. (-) : tommadur ar blanedenn g., tommadur an hin g., ardommañ hinel g.
erdfahl ag. : a-liv gant an douar, el liv d'an douar, melen evel ar pri, morlivet, glaslivet, drouklivet, livet fall, gwall-livet, glas, glaswenn, morfont, disgwalch'het, distronk, distronket, staenet, disliv, drouklivet, peñver, blin, pers ; *erdfahles Gesicht*, dremm feson an douar ganti b., dremm liv an douar warni b., dremm liv ar foerell warni b., dremm erru ken melen hag ar pri b., bizaj erru disgwalch'het g./b., bizaj karzhet g./b.

Erdfall g. (-s,fälle) : 1. disac'h g., disac'hadeg b. ; 2. [dre astenn.] gwantañ g., gwantenn b., gwafle b., gwafleg b.
erdfarben ag. : ... liv kaki, kaki, a-liv gant an douar, el liv d'an douar, livet e kaki.
Erdfeld n. (-s,-er) : [fizik] maezienn b., maez g. ; *magnetisches Erdfeld*, gwarellavaez g.
Erdferkel n. (-s,-) : [loen.] orikterop g. [*liester orikteroped*].
Erdferne b. (-) : [stered.] douarbellvan b., pellvan g., mog g., apogeenn b. ; *der Mond befindet sich in Erdferne*, emañ al loar en he fellvan, emañ al loar en he mog.
Erdfeuer n. (-s) : tan danzouar g.
Erdfloß g. (-s,-flöhe) : [loen., *Psylliodes*] c'hwen douar str.
erdfrei ag. : dizouar.
Erdfrühzeit b. (-) : [douarouriezh] rakkambrian g.
Erdgalle b. (-,n) : [louza.] flemm-douar g., flemmeter g., gwennig g., louzaouenn-an-teil b., mogedenn-douar b.
Erdgas n. (-es,-e) : [kimiezh] gaz naturel g., gaz-douar g.
erdgeboren ag. : eus an tamm douar patatez-mañ, eus ar bed-mañ, krouet.
Erdgeist g. (-es,-er) : kornandon g., korrigan g.
Erdgeruch g. (-s,-gerüche) : c'hwezh an douar b., mouezh an douar g., frond an douar g.
Erdgeschichte b. (-) : istor an Douar g., istor an amzervezhioù douarouriel g., douarouriezh b., geologiezh b.
erdgeschichtlich ag. : douarouriel, geologel.
Erdgeschoss n. (-es,-e) : rez-an-douar g., rez-liorzh g., estaj e rez an douar g., estaj rez an douar g., adraoñ g., diadraoñ g., traoñ an ti g., lost an ti g., leur-di b. ; *die Zimmer im Erdgeschoss*, ar c'hambrōù traoñ ls.
Erdgeschosswohnung b. (-,en) : ranndi a-rez douar b.
Erdgewölbe n. (-s,-) : kav g.
erdgrau ag. : gris-douar.
Erdgrille b. (-,n) : [loen.] kazh-prad g., kazhig-prad g., bleizig-teil g.
Erdgürtel g. (-s,-) : takad hin g.
Erdhalbkugel b. (-,n) / **Erdhälfte** b. (-,n) : hanterzouar g.
erdhaltig ag. : douar ennañ, douarek, bouilhennek, fankigellek, fankek, priek.
Erdharz n. (-es,-e) : [mengleuz.] ter-douar g., bitum g.
Erdhaufen g. (-s,-) : bern douar g.
Erdhöher g. (-s,-) : geofon g.
Erdhörnchen n. (-s,-) : [loen.] gestreiftes Erdhörnchen, razh-palmez g.
Erdhügel g. (-s,-) : tuchenn b., turumell b., tarroz g., krug b., krugell b., tosen b., torosenn b., reuzeulenn b.
Erdhügelburg b. (-,en) : [istor] moudenn [*liester moudennou*], moudenn-gastell b. [*liester moudennou-kastell*].
erdichten V.k.e. (hat erdichtet) : etwas erdichten, imbroudiñ udb, ijinañ udb, faltaziañ udb.
erdichtet ag. : faltazius, faltaziek, handerc'hek, ijinet penn-dabenn, forget penn-da-benn (Gregor).
Erdichtung b. (-,en) : ijnadenn b., fablenn b., faltazienn b., handerc'had g., handerc'henn b., empentad g.
erdienien V.k.e. (har erdient) : gounit gant e labour.
erdig ag. : ... douar, ... an douar, douarek, douarus, mastaret gant douar ; *erdiger Geruch*, c'hwezh an douar b., mouezh an douar g., frond an douar g.
Erdinnere(s) ag.k. n. : kreizon an Douar g., kreiz an Douar g., donder don an Douar g., diabarzh an Douar g. / kalon an Douar b. / kof an Douar g. (Gregor), kondon an douar g.
Erdkarte b. (-,n) : kartenn ar bed b., kartenn an Douar b., planisferenn an Douar b., taolenn-ved b.
Erdkastanie b. (-,n) : 1. serfilh-dous g. ; 2. *französische Erdkastanie*, keler str., kelerenn b., kolor str., kraoñ-douar str.,

[dre fent.] kokologig str., [dre fent.] kolakoukou str. ; **Erdkastanien suchen**, kelera ; **3. kistin-douar str.**

Erdkegelburg b. (-,-en) : [istor] moudenn [iester moudennou], moudenn-gastell b. [iester moudennou-kastell].

Erdkern g. (-s) : krek an Douar g., kalonenn an Douar b., kentrosfer g. ; *innerer Erdkern*, kalonenn diabarzh an Douar b., äußerer Erdkern, kalonenn diavaezh an Douar b.

Erdkloß g. (-es,-klöße) / **Erdklumpen** g. (-s,-) : moudenn b. [iester mouded, moudennou], moudenn zouar b. [iester mouded douar, moudennou douar], motenn b. [iester motennoù, motad], pezhienn b., klochenn [lies : klochad] b., pouloud str. ; *mit der Breithaue herausgerissener Erdklumpen*, moudenn-gign b. ; die Erdklumpen zerschlagen, die Erdklumpen zerdrücken, pilprennat ar mouded, dibouloudañ an douar, divosañ, boseal, terriñ ar motad ; *den Pflug mit der Reute von den Erdklumpen befreien*, karzhprennat an arar.

Erdkohlrabi g. (-s,-s) : [louza.] kaol-rabez str., rabez str., rabezenn b., irvin-saoz str., kaol-irvin str., brikez str., rutabaga str. ; *Erdkohlrabis sind die besten Futterwurzeln überhaupt*, ar rabez eo ar fonnusañ brouskon.

Erdkontakt g. (-s,-e) : [tredan] douarged g., solged g.

Erdkörper g. (-s) / **Erdkreis** g. (-es) : boul an Douar b., boul ar Bed b., pellen an Douar b., pellen douar b., boul-douar b.

Erdkröte b. (-,-n) : [loen.] touseg boutin g.

Erdkrume b. (-) : [labour-douar] douar-labour g., douar-gounit g., gounid g., atil g./b., douar-atil g., douar tomm g., douar stuz g., douar bev g., aradurezh b.

Erdkruste b. (-) : krogenn an Douar b., pluskenn an Douar b., krestennan an Douar b., kreun an Douar g. ; ein Bruch in der Erdkruste, ur fraih e krogenn an Douar g. ; kontinentale Erdkruste, pluskenn gevandirel b.

Erdkugel b. (-) : boul an Douar b., boul ar Bed b., pellen an Douar b., pellen douar b., boul-douar b.

Erdkunde b. (-) : douaroniezh b., geografiezh b.

Erdkunde-Buch n. (-s,-Bücher) : levr douaroniezh g., levr geografiezh g.

erdkundlich ag. : ... douaroniezh, ... geografiezh, douaroniel, geografel.

Erdleitung b. (-,-en) : 1. [tredan] douarged g., solged g. ; 2. linenn dredan danzouar b.

Erdlicht n. (-s) : [stered.] skaer-douar g., heol-douar g.

erdlos ag. : dizouar.

Erdmännchen n. (-s,-) : 1. [mojenn.] kornandon g., korrigan g. ; 2. [loen.] surikat g. [iester surikated].

Erdmantel g. (-s) : [douarouriezh] mantell an Douar b. ; *oberer Mantel*, mantell uhel b. ; *unterer Mantel*, mantell izel b.

Erdmasse b. (-,-n) : 1. pakad douar g., tolzenn zouar b., tolzennad douar b., disac'henn b. ; die Erdmassen rutschten bis in den Hof, rampet e oa ar pakadoù douar er porzh, diruilhañ a reas an tolzennoù douar betek ar porzh, disac'hañ a reas an tolzennadoù douar er porzh, foeret e oa ar pakadoù douar d'ar porzh ; 2. savenn b., douar atrediñ g.

Erdmäuerchen n. (-s,-) : kae g.

Erdmaus b. (-,-mäuse) : [loen.] maezigell b., morzigell b., logod-mors str.

Erdmessung b. (-,-en) : geodeziezh b., arzremmouriezh b.

Erdmitte b. (-) : [douar.] krek an Douar g., kalonenn an Douar b., kentrosfer g.

Erdmittelalter n. (-s) / **Erdmittelzeit** b. (-) : eil hoalad g., mezozoeg g., krennoadvezh ar maen g.

erdnah ag. : [stered.] tost ouzhan an Douar, trozouarel ; **erdnaher Raum**, egor trozouarel g. ; **erdnaher Asteroid**, douargroazier g. [iester douargroazierou], asteroidenn douargroazier b. ;

erdnaher Himmelskörper, **erdnahes Objekt**, douargroazier g. [iester douargroazierou], korf douargroazier g.

Erdnähe b. (-) : [stered.] douarnesvan g., nesvan g., perigeenn b. ; *Erdnähe eines Satelliten*, douarnesvan ul loarell g. ; *der Mond befindet sich in Erdnähe*, emañ al Loar en he zostañ, emañ al Loar en he nesvan.

Erdneuseit b. (-) : [istor an Douar, douarouriezh] kenozoeg g., hoalad modern g.

Erdnuss b. (-,-nüsse) : [louza.] kraoñ-marmouz str., kakaouetez str., pistachenn-douar b., arachidez str., arachidenn b. [iester arachidoù] ; *Erdnüsse enthülsen*, diglorañ (dibluskañ, disac'hañ, dilenn, dispenn) kraoñ-marmouz ; *enthülst, disach*.

Erdnussbutter b. (-) : amanenn kakaouetez g., amann kakaouetez g.

Erdnussöl n. (-s,-e) : eoul arachidez g.

Eroberfläche b. (-) : 1. gorre an Douar g., dremm an douar b. ; auf der Eroberfläche, war ar voul douar ; 2. [douarouriezh] gorre-douar g. ; die Eroberfläche und der Untergrund, ar gorre-douar hag ar c'hondon.

Eroberschicht b. (-) : kroc'hen an douar g., kroc'henenn an douar b.

Erdöl n. (-s,-e) : eoul-maen g., tireoul g., petrol g., eoul-douar g., esañs g., nafta g. ; an der Eroberfläche natürlich austretendes Erdöl, naft g. ; *Erdöl fördern*, eztennañ tireoul diouzh ar c'hondon ; *Erdöl gewinnen*, kenderc'hañ tireoul ; *Erdöl raffinieren*, puraat tireoul, ober ur puradur d'an tireoul ; *Erdöl cracken*, strakañ tireoul ; *der Weltvorrat an Erdöl*, miradoù tireoul ar bed ls. ; die aus Kohle und Erdöl gewonnenen Kunststoffe, ar mezelloù danzeet diwar ar glaou hag an tireoul ls.

Erdölbohrung b. (-,-en) : sonterezh evit kaout eoul-maen g.

Erdölchemie b. (-) : petrogimiezh b., eoulgimiezh b.

erdolchen V.k.e. (hat erdolcht) : goustilhañ, goglezeiata, kontellañ, kontellata, broudañ a daolioù goustilh, c'hoari [u.b.], c'hoari [u.b.] gant ar goustilh.

Erdolcher g. (-s,-) : goustilher g.

Erdölderivat n. (-s,-e) : eilkenderc'had an tireoul g.

Erdölfeld n. (-s,-er) : eoulvaez g., tireouleg b. ; zur Nutzung freigegebenes Erdölfeld, eoulvaez lañvazet g., koñsedadenn eoulvaez b., lañvazadenn eoulvaez b.

Erdölfelder ls. : tachennoù tireoul ls., tireoulegi ls., tireoulegou ls.

Erdölhafen g. (-s,-häfen) : porzh tireoul g.

erdöhlhaltig ag. : petrolek, petrolus, tireouliek, tireoulus, naftek.

Erdölindustrie b. (-) : tireoulerezh g. ; Ausrüstungen für die Erdölindustrie, aveaduriou tireoulei ls.

Erdöllagerstätte b. (-,-n) : gwelead tireoul g., lennad strilheoul b., tireoullenn b., eoullenn b. ; die Erkundung von Erdöllagerstätten, an amc'hwiliañ davit tireoul g.

Erdölleitung b. (-,-en) : eoulsan b.

Erdölmarkt g. (-s) : nevid an tireoul g.

Erdölpreis g. (-es,-e) : priz an tireoul g.

Erdölprodukt n. (-s,-e) : danvez tireouliek g.

Erdölprospektion b. (-,-en) : an amc'hwiliañ davit tireoul g.

Erdölraffinerie b. (-,-n) : purerezh tireoul b.

Erdölschicht g. (-,-en) : gwelead tireoul g.

Erdölterminal g. (-s,-s) : termenva eoullistri g.

Erdölveredelungswerk n. (-s,-e) : labouradeg purañ tireoul b.

Erdölversorgung b. (-,-en) : pourvezadur a direoul g., porzhrezh tireoul g., pourvez tireoul g.

Erdölvorkommen n. (-s,-) : gwelead tireoul g., lennad strilheoul b., tireoullenn b., eoullenn b. ; Suche nach Erdölvorkommen, arglaskerezh tireoul g.

Erdpech n. (-s,-e) : [mengleuz.] ter-douar g., peg du g., bitum g.
Erdpfeiler g. (-s,-) / **Erdpyramide** b. (-,-n) : [douarouriez] dimezell goefet b.
Erdpol g. (-s,-e) : ahelbenn g., pennahel-bed g., pennahel an Douar g., blein an Douar g.
Erdprimel b. (-,-n) : [louza.] boked-laezh g., bleuñv-nevez str., triñchin koukoug str.
Erdradiant g. (-en,-en) : [stered.] radiant an Douar g.
Erdrauch g. (-s) : [louza.] flemm-douar g., flemmeter g., gwennig g., louzaouenn-an-teil b., mogedenn-douar b.
Erdräumer g. (-s,-) : ravanell b.
Erdraute b. (-,-n) : [louza.] flemm-douar g., flemmeter g., gwennig g., louzaouenn-an-teil b., mogedenn-douar b.
Erdreich g. (-s) : 1. Douar g., glenn g. ; 2. [dre astenn.] tir g., kondon g. ; das Erdreich durchlüften, aeriañ an douar ; beim Umgraben wird das Unkraut ins untere Erdreich befördert, pa vez troet an douar ez a ar mouded d'ar foñs.
erdreisten V.em. : sich erdreisten (hat sich (ak.) erdreistet) : hardishaat, hardizhiñ, taeraat, kadarnaat ; sich erdreisten, etwas zu tun, en em hardishaat d'ober udb, kaout a-walch'a gribell evit ober udb, kaout ar gobari d'ober udb, ober udb ken dijen ha tra, ober udb ken difoutre ha tra, bezañ dichek (divezh, dibalamour, digaz, digoll, difoutre) a-walch'a evit ober udb, kemer an hardizhegezh d'ober udb, krediñ hep mezh ober udb / kaout an divergontiz (an hardizhegezh) d'ober udb / kaout un tal divezh a-walch'a (un tal ken divezh) evit ober udb (Gregor) ; er hat sich zu dieser Behauptung erdreistet, aet e oa betek keit all, kredet en doa lavaret un hevelep komzoù, kredet en doa lavaret un hevelep diotajoù ; er hat sich erdreistet, so etwas zu tun, aet e oa betek keit all, kredet en doa ober un hevelep diotajoù, ar gobari en doa bet d'ober an dra-se, kribell en doa bet d'ober an dra-se.
Erdrinde b. (-,-n) : krogenn an Douar b., pluskenn an Douar b., krestenn an Douar b., kreun an Douar g. ; ein Bruch in der Erdrinde, ur fraih e krogenn an Douar g. ; kontinentale Erdrinde, pluskenn gevandirel b.
erdröhnen V.gw. (ist erdröhnt) : tregerniñ.
Erdrosseler g. (-s,-) : tager g., mouger g.
erdrosseln V.k.e. (hat erdrosselt) : tagañ, mougañ, kafunañ ; jemanden erdrosseln, stardañ e c'houzoug d'u.b. betek ar moug, stardañ mouk u.b. a-ere e c'houzoug, stankañ e dreuz-gouzoug (sutell e c'houzoug) d'u.b. betek ar moug, troc'hañ e alan d'u.b. betek ar moug, mougañ (tagañ, kafunañ) u.b., gwaskañ war gouzoug u.b. betek ar moug.
Erdrosseln n. (-s) : tag g., tagadenn b., tagadur g., tagerezh g., tagidigezh b., moug g., mougadenn b.
Erdrosselle(r) ag.k. g./b. : lazhiad marvet dre dag g., lazhiadez marvet dre dag b., muntrad marvet dre dag g., muntrader marvet dre dag b.
Erdrosselung b. (-,-en) : tag g., tagadenn b., tagadur g., tagerezh g., tagidigezh b., moug g., mougadenn b.
Erdrotation b. (-,-en) : [stered.] c'hweladur an Douar g.
Erd-Rücken g. (-s,-) : uhelenn b., savadenn b., sav g.
erdrücken V.k.e. (hat erdrückt) : 1. bugañ, flastrañ, gwaskañ, pladañ ; der Apfelbaum wird von der Last seiner Früchte erdrückt, ar wezenn avaloù a zo he bec'h a avaloù enni (ganti), avaloù bec'h ar wezenn a zo, pladet e vez ar wezenn gant he bec'h a avaloù, plegañ a ra barroù ar wezenn-avaloù edan o bec'h pounner a frouezh, plegañ a ra skourroù an avalenn gant pouezh an avaloù, plegañ a ra skourroù an avalenn gant o samm frouezh, o bec'h a avaloù a laka ar skourroù da grommañ war-zu an douar ; jemanden erdrücken, bugañ u.b., flastrañ u.b., gwaskañ u.b. ; 2. [dre skeud.] gwaskañ, mougañ,

aloubiñ, goualediñ, flastrañ, plaouiañ, breviñ ; er wurde von der Last der Sorgen erdrückt, an nec'hamant hag ar preder a waskas e galon, an enkrez hag an doan a vugas (a bouezas war) e galon, plaouiet e oa gant an enkrez hag an doan, lastret e oa dindan bec'h e drubuilhòù, burutellet e oa gant pep seurt trubuilhòù, burutellet e oa gant un euzh a drubuilhòù, e zelazhoù en doa, e walch'a chane en doa, burutellet e oa gant ur morad a dourmant, beuzet e oa e galon en ur morad a dourmant, gouzañv a rae e zwar, gouzañv a rae esgoar, dougen a rae kañvou ; von der Steuerlast erdrückt, brevet a dailhòù ; mit Papierkram erdrücken, paperajiñ, strobañ gant paperajoù, atrediñ burev u.b. gant paperajoù ; dieser Papierkram erdrückt mich, strobet on gant ar paperioù - souriñ a ra ar paperajoù warnon - atredet eo va burev gant paperajoù - ar paperajoù, pebezh abuzetez ! ; von Arbeit erdrückt werden, bezañ friket gant al labour, bezañ brevet gant al labour, bezañ war vec'h, bezañ beuzet gant al labour, bezañ prez labour gant an-unan, bezañ prez labour war an-unan, kaout labour d'ober dreistpenn, bezañ foul war an-unan, kaout labour dreistpenn, na c'houzout pelec'h skeiñ e Benn, bezañ dall gant al labour, bezañ bec'h war an-unan, bezañ foulet gant al labour, bezañ foulmac'hét gant al labour, bezañ e-kreiz ar bec'h, kaout labour spontus, kaout bec'h labour, bezañ penndallet gant al labour, bezañ ampleret gant al labour, bezañ mezz evel ar yer en eost, bezañ mac'homet gant al labour, bezañ leun a gefridi, kaout re garrad, kaout mil maneuf d'ober, bout herr labour war an-unan, bezañ dever war an-unan, P. bezañ bec'h war e lasenn.

erdrückend ag. : 1. brevus, sammus, bec'hius, mac'hus, gwaskus, kargus, flastrus, lourt, mougus ; erdrückende Last, bec'h (samm) brevus g., karg vrevus b., karg vec'hus b. ; 2. erdrückende Beweise, prouennou sammus (bec'hius, grevus, tamallus) ls. ; 3. er wurde mit erdrückender Mehrheit gewählt, aet e oa don e-barzh, aet e oa a-zoug e-barzh ; 4. erdrückende Hitze, amzer bounner b., amzer varv b., amzer vac'h b., amzer vac'hus b., amzer voulk b., tommder pounner ha mougus g., amzer arnevet b., amzer arnevek b., amzer arneus b., gwrez vrouit b., toufor g., touforenn b., amzer douforek b., amzer fouist b., amzer fouest b., amzer lor b., amzer lug b., amzer tomm-grizias b., tommder lazhus g., tommder bras g., brutac'h g., tez g.

Erdrutsch g. (-es,-e) : 1. disac'h g., disac'had g., disac'hadenn b., disac'hadeb g., diruilhad g., riskladur douar g., riskl douar g., rikl douar g., rikladeg douar b., rez g. ; 2. [dre skeud.] lanvad g., rikladeg b., eilpenn g.

erdrutschartig ag. : [dre skeud.] heñvel ouzh ul lanvad, e doare ul lanvad, a-zoare gant ul lanvad, a-seurt gant ul lanvad ; erdrutschartiger Wahlsieg, berzh forzh pegement da-geñver un dilennadeg g.

Erdrutschsieg g. (-s,-e) : [dre skeud.] trec'h heñvel ouzh ul lanvad g., berzh dreist g., berzh forzh pegement g., berzh spontus g., berzh ken-ha-ken g., berzh ken-ha-kenañ g., berzh mui-pegeñ-mui g.

Erdschaltung b. (-,-en) : [tredan] douarged g., solged g.

Erdschein g. (-s) : [stered.] sklaer-douar g., heol-douar g.

Erdschicht b. (-,-en) : 1. gwiskad douar g. ; obere Erdschicht, douar-barr g. ; tiefer Erdschicht, douar-kondon g. ; 2. [douarouriez] gwelead g., gwiskad g.

Erdschiefe b. (-) : stou an Douar g.

Erdschnecke b. (-,-n) : [loen.] melchwed str., P. buoc'h lart b. [liester saout lart].

Erdscholle b. (-,-n) / **Erdsode** b. (-,-n) : moudenn b. [liester mouded, moudennou], moudenn zouar b. [liester mouded douar, moudennou douar], motenn b. [liester motennou],

motad], pezhienn b., klochenn [*liester klochad*] b. ; die *Erdschollen* zerschlagen, die *Erdschollen* zerdrücken, pilprennat ar mouded, dibouloudañ an douar, divosañ, boseal, terriñ ar motad.

Erdspalte b. (-,-n) : fraih g., fraihadenn b., skalf g.

Erdspecht g. (-es,-e) : [loen.] ebeul-koad g., kazeg-koad b. [*liester kezeg-koad, kezekenned-koad*], kazeg-c'hlas b. [*liester kezeg-glas, kezekenned-glas*], faoutennig-koad b. [*liester faoutennig-koad*], poker-koad g., pil-koad g., pilkoad g., kilhog-koad g., spieg gwer g., pilkoad gwer g.

Erdstern g. (-s,-e) : [louza., Geastrum, kabell-touseg steredheñvel] geastrom g.

Erdstoß g. (-es,-stöße) : stroñsadenn grenndouarel b., stroñsadenn dellurek b., kren-douar g.

Erdstreifen g. (-s,-) : erv g./b., bomm-douar g., boem g., taol g., stec'henn b., stec'hennad b.

Erdstrich g. (-s,-e) : korn-bro g., rannved b., takad g., takad hin g.

Erdstrom g. (-s,-ströme) : [tredan] tredan douar g., tredan tellurek g.

Erdsturz g. (-es,-stürze) : disac'h g., disac'had g., disac'hadenn b., disac'hadeg b., diruilhad g., riskladur douar g., riskl douar g., rikl douar g., rikladeg douar b., rez g.

Erdteil g. (-s,-e) : rannved b., darmved g., kevandir g.
erdulden V.k.e. (hat erduldet) : gouzañv, padout ouzh, padout gant, reuziñ, dizeriñ, kiañ ouzh, souten, anduriñ, hulmañ, kemer e grad, resev e grad ; *Schmerzen erdulden*, gouzañv poan, diwaskañ poanioù, gweañ poanioù, dougen poanioù, reuziñ e boan, bezañ gwasket ; *ich habe zu große seelische Schmerzen erdulden müssen, re a ranngalon am eus kemeret ; er hat viel Schweres erdulden müssen, kavet en deus bet trenk ha c'hwerk, a bep seurt buheziou en deus bet, bet en deus ezelazhou e-kerzh e vuhez, a bep seurt soubenn en deus bet en e vuhez, hennezh a zo bet ruilhet-diruilhet gant ar vuhez evel piz er pod (evel piz dre ar pod), gwelet en deus meur a varr-avel, tremenet ez eus bet kalz a draou dreistañ, traou briket ha traou marellet en deus gwelet, gwall drubuilhou en deus bet a-walc'h, mizerioù en deus bet a-walc'h, hennezh en deus bet e lod er bed-mañ, ranket en deus lonkañ anezhi, bech'a-walc'h en deus bet ; wir müssen es erdulden, ret eo reuziñ, ret eo deomp hulmañ, bez'e rankomp hulmañ.*

Erduldung b. (-) : 1. [poan] gouzañv g., gouzañvder g. gouzañved b. ; 2. [dre heñvel.] doujañs b., gouzañv g., gouzañvusted b., gouzañvuster g., gouzañvegezh b., gouzañverezh g.

Erdumrehung b. (-,-en) : troiadur an Douar g., c'hweladur an Douar g.

Erdumfang g. (-s) : trohed an Douar g., tro-gelc'h an Douar b.

Erdumkreisung b. (-,-en) : troiadur en-dro d'an Douar g., c'hweladur en-dro d'an Douar g.

Erdumlaufbahn b. (-,-en) : [stered.] amestez en-dro d'an Douar g., kelc'htro en-dro d'an Douar b.

Erdumsegelung b. (-,-en) : [merdead.] troverdeadenn b., tro ar bed b.

Erdung b. (-,-en) / **Erdungssystem** n. (-s,-e) : [tredan] douarged g., solged g., kennask ouzh an douar g., kennask sol g., kennask ouzh ar sol g.

Erdvermessung b. (-) : geodeziezh b., arzremmouriezh b.

Erdwachs g. (-es) : koar fosilaet g., koar karrekaet g., parafin naturel g.

Erdwahrsager g. (-s,-) : jeomañser g.

Erdwall g. (-s,-wälle) : savenn-douar b., sav-douar g., kleuz g., kleuziad g., savadenn b., kae g., garzh b. ; *niedriger Erdwall*, kae g. ; *ein von Dorngesträpp überwucherter Erdwall*, ur

c'bleuziad drez g. ; *einen Erdwall schleifen, einen Erdwall niederreißen, einen Erdwall abtragen, diligueziañ, diskar ur c'bleuz, freuzañ ur c'bleuz, fontañ ur c'bleuz, finfontañ ur c'bleuz, dic'hastañ ur c'bleuz* ; *einen Erdwall errichten, kleuziañ* ; *einen Erdwall um einen Acker errichten, kleuziañ ur park* ; *einen Erdwall ausbessern, kleuziañ* ; *gemeinsame Ausbesserung der Erdwälle, kleuziadeg b.* ; *halb verfallener Erdwall, gougleuz g., torgleuz g.* ; *mit einer Mauer befestigter Erdwall, mogergleuz g. [liester mogergleuzioù]* ; *Seite eines Erdwalls, talbenn g.* ; *Äcker ohne Erdwälle, parkou diskloz ls., parkou digae ls.* ; *im Schutz eines Erdwalls, e-doug ur c'bleuz, goudoret gant ur c'bleuz, a-drefñ ur c'bleuz, en aior ag ur c'bleuz, e gwashed ur c'bleuz.*

Erdwallbauer g. (-s,-) : kleuzier g.

Erdwärme b. (-) : [fizik] geotermiezh b., tirwrez b., douarwrez b.

Erdwärmegradient g. (-en,-en) : diri douarwrezel g.

Erdwärmestrom g. (-s,-ströme) : [tekn.] energiezh c'heotermek b., gremm diwar dirwrez g., gremm tirwrezel g., gremm diwar zouarwrez g., gremm douarwrezel g.

Erdwissenschaft b. (-,-en) : douarskiant b.

Erdwurm g. (-s,-er) : [loen.] buzhug str.

Erdzeichnung b. (-,-en) : geolif g. [*liester geolifou*].

Erdzeitalter n. (-s,-) : hoalañ g., oadvezh g. ; *die Erdzeitalter, oadvezhioù an douar ls., an amzervezhioù douarouriel g.*

Erdziel n. (-s,-e) : [lu] pal g.

Erdzone b. (-,-n) : takad hin g., takad g.

E-Reader g. (-s,-) : levr elektronek g., tabler lenn g., lenner elektronek g.

ereifern V.em. : **sich ereifern** (hat sich (ak.) ereifert) : 1. entaniñ ; 2. en em danañ, pennfolliñ, mont e gouez, mont e droug, mont e feuls, mont en egar, mont e kounnar, mont en ur gounnar ruz, mont e berv gant ar gounnar, mont e breskenn, sevel war beg e dreid, mont diwar e dreid, taeriñ, taeraat, diodiñ, buanegezh.

Ereiferung b. (-,-en) : 1. gred g., entanadur g. ; 2. pennfolk, penfullerez g., taerder g., taerded b., brouez b.

ereignen V.em. : **sich ereignen** (hat sich (ak.) ereignet) : darvezout, c'hoarvezout, degouezhout, dichañsañ, chañsañ, en em gavout, erruout, paseal, kouchañ, kouezhañ, tremen ; ein Unfall ereignete sich, ur gwallzarvoud a erruas, ur gwallzarvoud a c'hoarvezas ; das hat sich gerade (eben, soeben) ereignet, nevez-c'hoarvezet eo ; dieses Wunder ereignete sich mehrmals, meur a wech e oa bet gwelet ar burzhud-se oc'h en em ziskouez ; sich erneut ereignen, adc'hoarvezout, c'hoarvezout en-dro, c'hoarvezout adarre ; sich regelmäßig ereignen, c'hoarvezout ingal.

Ereignis n. (-ses,-se) : 1. tra g., darvoud g., darvoudenn b., c'hoarvezad g., c'hoarvezadenn b., taol g., degouezh g., degouezhenn b., degouezhadenn b., fed g., c'hoarvoud g., tro b., abadenn b. ; *historisches Ereignis, Ereignis von historischer Bedeutung*, darvoud istorel g., degouezh istorel g. ; *unvorhersehbare Ereignis, unvorhergesehenes Ereignis, degouezh dic'hortoz g.* ; *ein unglückseliges Ereignis, untaol divalav g., un degouezh chalus g., un degouezh chifus g., ur gwall zegouezh g., un darvoud gwallchañsus g., ur gwall abadenn b., ur gwallzarvoud g.* ; *ein sonderbares Ereignis, untaol iskis g., un darvoud iskis g., un dra iskis g., un istrogell b., un ardigell g., un istrogell darvoud g.* ; *ein folgenschweres Ereignis, ein schwerwiegendes Ereignis, un dra vras g.* ; *dieses Ereignis versetzte das Land in tiefe Trauer, ar darvoudse en doa reuziet ar vro ; der Lauf der Ereignisse, der Ablauf der Ereignisse, red an darvoudou g., dibun an darvoudou g., kerzh an darvoudou g.* ; *Abfolge von Ereignissen, heuliad*

degouezhioù g. ; die Schilderung der Ereignisse, danevelladur an darvoudoū g. ; die Ereignisse in Paris mit Desinteresse und Gleichgültigkeit verfolgen, na vezañ nemeur e chal gant ar pezh a dremen e Pariz ; im Rückblick auf dieses Ereignis, in Rückblick auf dieses Ereignis, pa vez taolet ur c'hilsell war an darvoud-se, pa vez graet un distro war-giz war an darvoud-se ; in dieser Epoche häuften sich wichtige Ereignisse, darvoudaouek e oa bet ar marevezhiad-se, ar marevezhiad-se e c'hoarvez kalz a draoù bras en e zoug, ar marevezhiad-se e c'hoarvez kement a zarvoudoū istorel a-bouez en e zoug, d'ar mare-se e fonn an darvoudoū istorel a-bouez ; die Ereignisse im Leben des Vereins seit seiner Gründung, ruilhoū ar gevredigehz abaoe m'eo savet ls. ; die Erinnerung an dieses Ereignis verblass langsam, tamm-ha-tamm e teuz (e steuz) an eñvor eus an darvoud-se, tamm-ha-tamm e ya ar c'houn eus an darvoud-se da get, tamm-ha-tamm e kouezh an eñvor eus an darvoud-se e puñs an ankounac'h, an eñvor eus an darvoud-se en em vrumenn tamm-ha-tamm e spered an dud ; zwei Ereignisse in Zusammenhang bringen, savelañ ur c'heñver etre daou zarvoud ; ich hatte die zwei Ereignisse nicht in Zusammenhang gebracht, ne'm boa ket gwelet al liamm a zo etre an daou zarvoud, ne'm boa ket gwelet e oa un ere etre an daou zarvoud ; sie unterhalten sich über die letzten Ereignisse in dem Stadtteil, komz a reont a'n nevezdedoū a dremen er c'harter ; sich (dat.) sein Handeln von den Ereignissen diktieren lassen, ober diouzh an darvoudoū, ober diouzh ma tro an traoù ; die Politiker werden von den Ereignissen überrollt, ar bolitikourien n'o deus ket mui a grog war an darvoudoū, n'eo ket barrek mui ar bolitikourien ouzh an darvoudoū, n'eo ket mestr mui ar bolitikourien war red an darvoudoū, aet eo ar bolitikourien dreistpenn gant red an traoù ; 2. [mat.] darvoud g. ; sicheres Ereignis, darvoud kaougant g. ; mögliches Ereignis, darvoud bezus g. ; unmögliches Ereignis, darvoud anvezus g. ; disjunktes Ereignis, darvoud disparti g. ; günstiges Ereignis, darvoud asou g. ; unvereinbare Ereignisse, darvoudoū digembez kenetrezo ls.

Ereignisgeschichte b. (-) : istor darvoudel g., istor hanezel g., hanez g.

ereignislos ag. : dizarvoud.

ereignisorientiert ag. : darvoudel, hanezel ; **ereignisorientierter Geschichtsschreiber**, darvoudour g., hanezour g.

Ereignisprotokolldatei b. (-,en) : [stlenn.] restr renabliñ b. **ereignisreich** ag. : leun a zarvoudoū, turmudus, darvoudaouek.

Ereignisverlauf g. (-s) : red an darvoudoū g., dibun an darvoudoū g., kerzh an darvoudoū g.

ereignisvoll ag. : leun a zarvoudoū, turmudus, darvoudaouek. **ereilen** V.k.e. (hat ereilt) : [dre skeud.] tizhout ; der Tod hat ihn ereilt, distroadet eo bet gant ar marv (Gregor), kavet en deus e varv, kavet en deus e Ankoù, sammet eo bet gant an Ankoù ; der Tod ereilte ihn beim Abendessen, mervel a reas trumm a-greiz koan, mervel a reas trumm e-kreiz debriñ e goan ; das gleiche Schicksal wird auch dich ereilen, ar memes taol a goucho ganit ; das Schicksal deines Bruders wird auch dich ereilen, c'hoarvezout a raio ganit evel 'zo c'hoarvezet gant da vreur, kouchañ a raio ganit an taol a oa bet hini da vreur.

erektil ag. : sonnidik ; [mezeg.] erektile Dysfunktion, direizhoū ar sonnañ ls.

Erektilität b. (-) : [mezeg.] sonnidikted b.

Ektion b. (-,en) : [korf.] dihod g., sonnidigehz b., sonnañ g. ; eine Ektion, ur galedenn b., koad g.

Erektionsnerv g. (-s/-en,-en) : [korf.] nervenn sonner b. ; Erektionsnerven, nervenoù sonner ls., nervennoū ar sonnañ ls.

Erektionsschwierigkeiten ls. / **Erektionsstörung** b. (-,en) : [mezeg.] direizhoū ar sonnañ ls.

Eremit g. (-en,-en) : unmanac'h g., unlean g., penitour g., manac'h digenvez g., lean digenvez g., ermit g.

Eremitage b. (-,n) : peniti g. ; in einer Eremitage leben, penitiat.

Eremiten- : ... penetiel, ... penetiour.

ererben V.k.e. (hat ererbt) : kaout da hêrezh, heritañ ; ererbt, a-ouenn, enganet, kenganet, hirhêrerezhel, urvek.

erfahren¹ V.k.e. (erfährt / erfuhr / hat erfahren) : 1. gouzañv, diwaskañ, tapout ; eine Demütigung erfahren, tapout ur vezhekadenn, bezañ graet un taol dismegañs ouzh an-unan, kaout un distro lous digant u.b., tapout un distro lous digant u.b., kaout un distokadenn ; 2. deskriñ, prenañ skiant, damantiñ, anavezout, bevañ, buhezañ, tañva ; das erfuhr ich am eigenen Leib, desket em eus kement-se war va gwali, prenet em eus skiant diwar va c'houst, desket em eus skiant (paeet em eus bet) diwar-bouez va c'hroc'h (Gregor), damantet a-walc'h em eus bet evit er gouzout, desket em eus an dra-se diwar va c'houst, dre c'haou ouzhin eo em eus desket an dra-se, diwar va c'houst on aet da c'houzout petra eo an dra-se ; 3. klevet, gouzout, gouzout diwar glev, klevet ditour [eus ub], klevet anv [eus ub], klevet lavaret ; ich habe es erst gestern erfahren, ne ouien ket an dra-se ken na oa dec'h ; dann hat er es schließlich erfahren, en em gavet e oa da c'houzout ; er will alles erfahren, c'hoant gouzout an holl doareoù en deus ; als ich erfuhr, dass ..., pa zeuis da c'houzout e ..., pa zeuis da anaout e ... ; ich habe es gerüchtweise erfahren, me 'm bet ar c'hev eus kement-se ; wenn ich irgend etwas davon erfahren, mar klevan ur c'heuz eus an dra-se ; ich habe nichts Neues erfahren, n'ouzon nevezded ebet, ne'm eus nevezded ebet da lavaret ; ich konnte nichts Näheres erfahren, n'ouzon ket hiroc'h, n'em eus ket klevet hiroc'h diwar-benn an dra-se, setu aze tout ar pezh a ouzon, setu ar pellañ am eus galiet gouzout ; ich werde mal versuchen Näheres zu erfahren, emaon o vont da glask gouzout hiroc'h ; keiner hat es erfahren können, chomet eo berr an holl da c'houzout ; Näheres erfahren Sie bei ihm, evit gouzout hiroc'h goulennit outañ, evit gouzout pelloc'h goulennit outañ, hennezh a roy titourou all deoc'h ; haben Sie was Neues erfahren ? klevet ho peus un nevezinti bennak ? ha klevet ho peus nevezdedoū ? ; wenn etwas Schlimmes passiert wäre, hätten wir es erfahren, mar bije bet ur gwalizarvoud e vije bet klevet nevez ; wir haben nichts Neues über sie erfahren, n'eus ket bet klevet nevez anezho ; zu erfahren, dass sie geheiratet hatte, war eine echte Neuigkeit, kentañ klevet e voe klevet lavaret e oa dimezet ; mit tiefster Trauer haben wir vom Tod unseres Freundes erfahren, klevet (gouezet) hon eus gant keuz bras eo aet hor mignon d'an Anaon ; sie hat den Namen dieses Mannes nie erfahren, an den-se a zo bet chomet a-hed ar wech dianavez dezhi ; ich sollte es nicht erfahren, ne oa ket bet lakaet din da vezañ gouezet ; ich habe es zufällig erfahren, ich habe es hintenherum erfahren, me am eus desket se diwar ar grib, se am eus gouezet diwar glev ; seht zu, dass er nichts davon erfährt, mirit na glevfe ger ebet a-zivout kement-se, mirit na glevfe ur c'heuz a-zivout kement-se ; etwas von jemandem erfahren, klevet nevez (meneg, ster, ditour) eus ubd gant u.b., gouzout ubd digant u.b. ; ich habe es von ihm erfahren, gouezet em eus an dra-se digantañ (gantañ), gouezet em eus an dra-se outañ ; sobald er dies erfuhr, kerkent (kenkent) ha

ma oa lavaret ar c'helou-se dezhañ ; da er erfahren hatte, dass sein Vater im Sterben lag, o vezañ kleet e toc'hore e zad ; das Falsche predigen, um die Wahrheit zu erfahren, etwas Falsches behaupten, um die Wahrheit zu erfahren, hadañ ar gaou evit kleet ar wironez ; 4. [preder.] kantouezañ.

erfahren² ag. : arroutet, akourset, gourdon, embreget, doazh, meür, intentet mat, poellek, abil, ampart, barrek, anaoudeuk, boas, kustum, meür, ... en deus skiant-prenet ; ein erfahrener Mann, un den leun a skiant-prenet g., un den skiant-prenañ (chem, chemet) ennañ g. ; erfahrener Krieger, barouder g. ; in einer Arbeit erfahren, akourset (boas, gourdon, embreget, doazh, kustum) d'ober ul labour, boas (gourdon, akourset, doazh) ouzh ul labour, boas diouzh ul labour, barrek war ul labour, ampart war ur vicher, kalet war ul labour, anaoudeuk eus (war, war-dro) ul labour, akuit war ur vicher, arroutet-mat war ur vicher, kevarouez ; sie ist eine erfahrene Köchin, ur vestrez d'ober kegin eo ; als erfahrener Arbeiter wird er es schon schaffen, micherour a-walch' eo evit dont a-benn eus an dra-se.

Erfahrenheit b. (-) : skiant-prenañ b., anaoudegezeh-prenet b., skiant-prenet b., skiant-pren b., skiant-desket b., ijin-prenañ g., chem g., chemet g.

Erfahrung b. (-,en) : 1. skiant-prenañ b., skiant-prenet b., skiant-pren b., skiant-desket b., skiant-deskiñ b., ijin-prenañ g., anaoudegezeh-prenet b., feiz prenet b., chem g., chemet g., deskadenn b., gwirvoudenn b., taol anaout g., anaoudegezeh-prenet b., boaz b./g. ; Erfahrung haben, kaout skiant-prenañ, kaout skiant-prenet, kaout skiant-pren, kaout ijin-prenañ, bezañ akourset (embreget, gourdon, doazh), bezañ gwelet kalz a draoù / bezañ intentet mat (Gregor) ; Erfahrungen sammeln, sevel skiant-prenañ d'an-unan, prenañ skiant, deskiñ skiant, gounit skiant-prenet, akuizitañ skiantou, lemmañ e skilfoù ; seine ersten Erfahrungen sammeln, P. koll e hini glas ; ihre Sicherheit gründet auf Erfahrung, diazezet eo o emfiziañs war o skiant-prenet ; er verfügte über ein umfangreiches Fachwissen, nur dass er noch nicht genügend Erfahrung gesammelt hatte, gouziek-bras e oa war e dachenn, nemet ar skiant-prenet an hini eo a vanke dezhañ c'hoazh ; jetzt hast du eine neue Erfahrung gemacht, bremañ e ouzout un ardemez bennak pelloc'h, etwas aus Erfahrung wissen, gouzout udb dre skiant-prenet (diwar chem, diwar chemet, dre feiz prenet), anavezout udb dre (diwar) arnodiñ ; aus eigener Erfahrung weiß ich, was Betrug heißt, gouzout a ran an dra-se eus bezañ bet touillet iveau ; die Erfahrung lehrt uns, dass ...., diwar skiant-prenet (chem, chemet) e ouzomp mat e .... ; sich jemandes Erfahrung zunutze machen, tennañ splet eus skiant-prenet unan all, ober (tennañ) e vad eus skiant-prenañ u.b., ober e c'hounid eus skiant-prenet u.b., ober e c'hounidegez eus skiant-prenañ u.b., en em gavout mat eus skiant-prenet u.b. ; Erfahrungen anstellen, ober arnodennoù (taolioù-esae, taolioù-arnod) ; etwas in Erfahrung bringen, poellañ udb, skaeraat udb, spisaat udb, imbourc'hiñ udb gant ar brasañ aked, studiañ pizh ha kempenn udb, nizañ udb gant ar brasañ evezh, mont don e studi ur c'hraf bennak, kompreñ war udb, poelladiñ war udb, kavout poell d'udb, mont war don udb, kregiñ don en udb ; wer ein bisschen Erfahrung hat, kann diese Arbeit leicht bewältigen, an hini en deus un tamm boaz ne vez ket pell oc'h ober al labour-se, un den un tammig kustum a ra al labour-se en ur berrig amzer ; Berufserfahrung erwünscht ! skiant-prenet deuet mat ! skiant-prenet ret ! ; 2. buhezadenn b., buhezadur g., kantouez g., arnod g. ; mystische Erfahrung, arnod kevrinek g. ; schlechte Erfahrungen mit jemandem machen, lonkañ kerseennoù en abeg d'u.b., pakañ (dastum) kerseennoù gant u.b., dastum

(pakañ) meur a zistokadenn gant u.b., bezañ disouezhet gant u.b. ; ich weiß es aus leidvoller Erfahrung, desket em eus kement-se war va gwall, prenet em eus skiant diwar va c'houst, desket em eus skiant (paeet em eus bet) diwar-bouez va c'hoc'h (Gregor), damantet a-walch' em eus bet evit er gouzout, desket em eus an dra-se diwar va c'houst, dre c'haou ouzhin eo em eus desket an dra-se ; Erfahrung durch Empfindung am eigenen Körper, merzanaoudegezeh b.

Erfahrungsaustausch g. (-es,e) : eskemmadenn skiant-prenañ b., eskemmadenn skiant-prenet b., eskemmadenn skiant-pren b., eskemmadenn skiant-desket b., eskemmadenn chem b., eskemmadenn chemet b.

Erfahrungsbeweis g. (-es,-e) : prouenn a posteriori b., prouenn dre arnodiñ b., prouenn diwar arnodiñ b.

erfahrungsgemäß ag. / **erfahrungsmäßig** ag. : kantouezek, arnodek, dre skiant-prenet, diwar chem, diwar chemet, dre arnodiñ, diwar arnodiñ.

erfahrungsreich ag. : arroutet, akourset, gourdon, embreget, doazh, intentet mat, leun a skiant-prenet, skiant-prenañ (chem, chemet) ennañ.

Erfahrungsschatz g. (-es) : skiant-prenet b., skiant-desket b.

Erfahrungswissenschaften ls. : skiantou arnodiñ ls., skiantou kantouezel ls.

erfassbar ag. : [preder.] meizadus, komprendadus, intentadus.

erfassen V.k.e. (hat erfasst) : 1. tapout krog e, kregiñ e, pakañ, tapout, tizhout, tapout peg e, pakañ peg e, pakañ krog e, pegañ e, krapañ e ; etwas noch einmal erfassen, adkregiñ en udb ; die Hand erfassen, tapout krog en dorn, kregiñ en dorn ; die Plane wird vom Wind erfasst, an avel a fræ e-barzh ar vallin, an avel a grog er vallin ; das Schiff wurde von wütenden Windstößen erfasst, avel diroll en em zisvantas war al lestr ; von Furcht erfasst, kroget ar spont ennañ, kroget aon ennañ ; ein Schauder erfasst mich, ober a ran ur skrijadenn, ur gridienn aon a spin va ene, treantet eo va c'halon gant ar spont / treantet eo va c'halon gant an aon (Gregor), ur gridienn a hej ac'hahan, ur gridienn yen a zo warnon, ur gridienn yen a sav warnon, ur gridienn yen a grog e pep lec'h dre va gwazhied, ur gridienn va hej penn-kil-ha-troad, tremen a ra an Ankoù dreiston, mont a ra an Ankoù dreist din, tremen a ra an Ankoù drezon, tremen a ra an Ankoù dre va chouk, ur gridienn a red a-hed (hed, dre hed) va livenn-gein, santout a ran ur gridienn o redek dre va c'horf, deuet ez eus ur c'hwezenn-yen dreiston (ennon, warnon, drezon), ur c'hwezenn-yen a red a-hed (hed, dre hed) va c'hoc'h, santout a ran ar spont o tremen dre va izili, deuet ez eus un aezhenn yen warnon, ur c'hlizhenn a zeu warnon ; mich erfasst ein Schauder, wenn ich nur daran denke, mont a ra ur sklas drezon mann nemet soñjal, me a vez skrij ganin ken tra nemet soñjal e kement-se ; 2. [dre astenn.] diraeažañ, diraez, tizhout ; durch Werbung erfassen, diraez(añ) dre vruderez, diraez(añ) (tizhout) gant e vruderez ; 3. talvezout ; die Versicherung erfasst das ganze Personal des Werkes, talvezout a ra ar c'hretadur-mañ evit holl implijidi al labouradeg ; 4. dirollañ war, diruilhañ war ; eine Terrorwelle erfasst ganz Europa, ur gaouad taolioù sponterez a ziruñh (a ziroll) war Europa ; 5. poellat, intent, meizañ, kompreñ, mennozhiañ ; emotional erfasster Wert, talvoud kantaezel g. ; 6. niveriñ, renabliñ, kontañ ; in einer Kartei erfassen, fichennañ, fichennaouiñ ; buchmäßig erfassen, enskrivañ el levrioù, kaierañ, marilhañ, enjediñ ; 7. [stlenn.] euvriñ ; noch einmal erfassen, adeuvriñ ; Daten erfassen, euvriñ roadennou. **Erfassung** b. (-,en) : 1. kontroll g., kontrollerez g., gwiriadur g., gwiriadurezh b., gwiridigez b., gwirierezh g., reoliadur g. ; 2. niveridigez b. ; Erfassung der Bedürfnisse, renabl (kont b., niveradur g.) an ezhommou g. ; statistische Erfassung,

niveridigezh b. ; *buchmäßige Erfassung*, enskrivadur el levriou g., kaieradur g., marilhadur g., enjederezh g., enjedadur g., enjediñ g. ; *Erfassung in einer Kartei*, fichennañ g. ; 3. merzhadenn b., merzhad g., merzherezh g., merzh g., merzhout g., merzhadur g., merzhadurezh b., merzhidigezh b. ; 4. niveridigezh ar boblañs b. ; 5. [stlenn.] euvradur g., euvriñ ; *direkte Erfassung, unmittelbare Erfassung*, euvriñ rag-een g., bizskriv eeun g. ; *mittelbare Erfassung*, euvriñ ameilet g.

erfechten V.k.e. (erficht / erfocht / hat erfochten) : *einen Sieg erfechten*, gounit un trec'h, bezañ trec'h, bezañ gounit, mont an trec'h gant an-unan, mont an tu gounit gant an-unan, kaout trec'h goude stourm, kaout al levezon.

erfinden V.k.e. (erfand / hat erfunden) : 1. ijinañ, ijinadennañ, kavadenniñ, dizoleiñ, itrikañ, imbrouriñ ; *etwas wieder neu erfinden*, adjijinañ ubd ; *eine Maschine erfinden*, ijinañ un ardivink, ijinañ ur mekanik ; [dre skeud.] *er hat nicht gerade das Pulver erfunden*, n'eo ket eus ar gurunenn, n'eo ket gwall stank e damouez, n'en deus ket ijinet meskañ ar ribod, rouez eo e damouez gantañ, toull eo e vurutell, ne sked ket gant e nerzh spered ; *er hat das Rad neu erfunden*, ijinet en deus meskañ ar ribod ; 2. empennañ, meizañ, ijinañ, faltaziañ, itrikañ, forjañ, imbrouriñ, empentiñ, pennsoñjal ; *etwas von A bis Z erfunden*, drougijinañ ubd, ijinañ (forjañ) ubd penn-da-benn, sevel ubd diwar netra.

Erfinder g. (-s,-) : ijiner g., ijinour g., ijinadennner g., kavadennner g., kavadennour g., impoler g., imbrouder g., faltazier g., kaver g.

Erfindergeist g. (-s,-er) : spered ijinus g., ijin krouiñ g., imbroud g., spered imbroudek g., spered faltazius g., spered leun a faltazi g.

Erfinderin b. (-,-nen) : jjinerez b., jjinourez b., jjinadennerez b., kavadennerez b., imbrouderez b., impolerez b.

erfinderisch ag. : ijinus, ijinek, ijinet mat, kavadennus, faltazius, leun e spered a faltazi, imbroudus ; *ein erfiederischer Kopf*, *ein erfiederischer Geist*, ur spered ijinus a zen g., un den leun a ijin g., un den a ijin g., un den ijinet mat, un den leun a itrik g., un imbrouder g., un den a gant tro g., paotr an itriou g., Fañch an itriou g., un ard a zen g., ur spered faltazius a zen g., un den leun a faltazi g.

Erfinderschutz g. (-es) : gwarez an jjinadennoù breouet g., gwarez ar c'havadennoù breouet g.

Erfindung b. (-,-en) : 1. kavad g., kavadenn g., kavadell b., jjinadenn b., jjinadur g., jjinerez g., imbroud g., imbroudadur g., imbroudadenn b., imbrouderezh g., kavidigezh b. ; *eine Erfindung zum Patent anmelden*, goulenn ur breou (gwirioù miret strizh) evit e gavadenn, lakaat breouañ e gavadenn ; *das ist meine eigene Erfindung*, eus dour va fuñs eo an dra-se, ijinet (savet) eo bet ganin-me, diwar va danvez eo an dra-se ; 2. faltazienn b., faltaziad b., faltaziadenn b., empentadenn b., empennadur g.

Erfindungsgabe b. (-,-n) / **Erfindungsgeist** g. (-s,-er) : spered ijinus g., jjinegezh b., jjinusted b., ijin krouiñ g., imbroud g., spered imbroudus g.

Erfindungskraft b. (-) : faltazi b., ijin g., jjinusted b., jjinusted b., itrik g., imbroud g., galloud imbrouriñ g., imbroudusted b.

Erfindungspatent n. (-s,-e) : breou jjinadenn g., breou kavadenn g.

erfindungsreich ag. : ijinus, ijinek, ijinet mat, leun a ijin, kavadennus, imbroudus, leun e spered a faltazi, faltazius, dibikouz ; *erfindungsreich sein*, kaout itrik, bezañ itriou tout, bezañ ur spered ijinus a zen, bezañ ur spered faltazius a zen, bezañ un den leun a ijin, bezañ leun e spered a faltazi, bezañ imbroudus e spered, bezañ un den a ijin, bezañ un den a gant

tro, gouzout e ziluzioù, bezañ gouest da gavout ar poell e pep kudenn, bezañ paotr an itriou, bezañ Fañch an itriou, bezañ digaot d'an-unan, bezañ divreih d'an-unan, bezañ un tamm paotr abil, bezañ un tamm paotr digleiz, na vezañ ur paotr hualet.

erflehen V.k.e. (hat erfleht) : divenn, azgouenn ; *eine Gnade erflehen*, goulenn (azgouenn) ur c'hras.

erfliegen V.k.e. (erflog / hat erflogen) : ernijal.

Erfolg g. (-s,-e) : berzh g., berzh-mat g., taol-kaer g., pennvat g., tro-vat b., disoc'h mat g., taol mat g., taol-ijin g., trec'hadenn b., brud g./b., gra g., isu mat g., buz g. ; *Erfolg haben*, ober berzh, bezañ berzh-mat gant an-unan / gant an dra-mañ-tra, ober tro-vat, ober taol mat, ober buz, dont a-benn eus e daol, tennañ e daol, dont a-benn eus e grog, kas e daol da vat, kas e daol da benn, kas e daol da bennvat, dont d'ar jube, disoc'h gant e bennad, dont a-benn eus e vennozh, dont an taol da vat gant an-unan (e *daol da vat gantañ*, he zaol da vat ganti h.a.), dont an dro da vat gant an-unan (e *dro da vat gantañ*, he zro da vat ganti h.a.), kaout isu mat d'e afer, kavout isu mat, disoc'h da vat, ober nav ; *das hat großen Erfolg*, an dud a zo ruz war an dra-se, an dra-se a ra berzh bras ; *eine wichtige Etappe auf dem Weg zum Erfolg*, ur bazenn a-bouez etrezek an trec'h b. ; *bei allem, was er unternimmt, hat er Erfolg*, un isu mat en devez da bep tra, un isu mat a gav da bep tra, bewech e tisoc'h da vat, bewech e ra taol, dont a ra a-benn eus pep taol, gantañ e teu pep tra da vat, dezhañ e teu pep tra da vat, bastañ a ra mat pep tra evitañ, gantañ e tegouezh pep tra da vat, gantañ e kord pep tra, hemaañ en deus dorm d'ober pep tra, un dorm mat en deus, kas a ra pep tra da bennvat ; *bei den Mädchen hatte er keinen Erfolg*, ne blije tamm d'ar merc'hed ; *bei den Mädchen hatte er Erfolg*, deuet mat e oa gant ar merc'hed ; *der Erfolg steigt ihm zu Kopfe*, e verzh a sko d'e benn, pennboufet eo gant e verzh-mat, emaañ e leue o treiñ ennañ abalamour d'e verzh-mat, c'hwezet eo e bluñv (un tamm tro a zo ennañ) en abeg d'e dro-vat, rogentez en deus leun e galon dre m'en deus graet tro-vat, leun eo e benn a ch'loriusted en abeg d'e dro-vat (Gregor) ; *ich wünsche dir viel Erfolg*, tro-vat a hetan dit, dezirou a ran e teui a-benn eus da daol ; *weiterhin viel Erfolg !* dalc'hit ho krog ! ; *triumphaler Erfolg*, berzh ruz g., berzh spontus g., berzh dreist g., berzh forzh pegement g., berzh ken-ha-ken g., berzh ken-ha-kenañ g., berzh mui-pegegn-mui g. ; *einen Bombenerfolg haben*, *einen Wahnsinnserfolg haben*, ober berzh ruz, ober berzh (brud, buz) forzh pegement, ober berzh ken-ha-ken, ober pezh a gar berzh, ober berzh ken-ha-kenañ, ober berzh kenañ-kenañ, ober berzh mui-pegegn-mui, bezañ ar mel hag ar c'hoar gant an-unan, tarzhañ, ober berzh bras ; *sein Erfolg flaut nicht ab*, *sein Erfolg lässt nicht nach*, derc'hel a ra d'ober berzh ; *schlechten Erfolg haben*, na c'hounit netra, na vezañ en e verzh, na ober berzh, kaout gwall isu d'e afer, c'hwitañ war e daol, c'hwitañ e graf, ober flagas, ober kazh, ober kazeg, chom kazeg, chom berr, chom dre an hent, mont a-dreuz gant e hent, bezañ kazeg ganti, menel war ar marc'had, c'hwitout, menel warni ; *mit Erfolg*, gant berzh ; *ohne Erfolg*, hep tro-vat ebet, en aner, hep dont a-benn, evit ket ha netra, diwar goll, ez ven ; *seine Bemühungen waren von Erfolg gekrönt*, n'en doa ket strivet en aner, deuet e oa gantañ (deuet e oa a-benn) dre forzh poaniañ, deuet e oa gantañ dre hir delc'her da strivañ, e holl strivoù o doa douget frouezh a-benn ar fin, e holl strivoù o doa taolet frouezh a-benn ar fin, un disoc'h mat en doa bet d'e strivoù, tro-vat en doa graet a-benn ar fin, deuet e oa e dro da vat a-benn ar fin, taol mat en doa graet dre hir delc'her da strivañ ; *eine Mission mit Erfolg abschließen*, degouezhout da vat gant e gefridi ; *guten Erfolg !* chañs vat dit (deoch') ! tro-vat a hetan deoch' ! avantur vat

deoc'h ! Doue da gresko ho perm ! eurvad deoc'h (Gregor) ; vor den Erfolg haben die Götter den Schweiß gesetzt, diwar c'hoari ne zeu netra d'ar gêr - ret eo labourat pe bihanaat ar skudellad - ret eo hadañ a-raok eostiñ - ar gwellañ bara da zebriñ a vez gounezet o c'hweziñ - da-heul al labour emañ ar boued - katz maneget n'eo ket mat da logota - neb na laka poan hag aked n'en devezo madoù na boued - ne gouezh morse aour e godell un den dilabour - labourit a-dreuz, labourit a-hed, temzit ervat hag ho po ed - poaniañ pe moaniañ.

erfolgen V.gw. (ist erfolgt) : 1. dont, dont da-heul, disoc'h ; darauf erfolgte ..., ac'hano e teuas ..., ac'hano e c'hoarvezas ..., rak-se e ..., dre-se e ..., diwar-se e ..., kent a se e ..., e-se e ..., e-skeud-se e ..., alese e ... ; 2. [dre astenn.] darvezout, c'hoarvezout, degouezhout, dichaïsañ, en em gavout, erruout, tremen, dibunañ, bezañ graet, bezañ sevenet ; was danach erfolgte, ar pezh a voe goude ; sein Eintritt in die Firma kann sofort erfolgen, ra vezo degemeret diouzhu e-barzh an embregerezh, gallout a ra kregiñ diouzhu e-barzh an embregerezh ; das Volk verlangt, dass der Unterricht in seiner Sprache erfolgt, ar bobl a venn ma vefe kelennet en he yezh, ar bobl a azgoulenn ma vo kelennet en he yezh, fellout a ra d'ar bobl ma vo kelennet en he yezh ; die Flut ist das zweimal täglich erfolgende Ansteigen des Wasserstandes des Meeres, al lanv eo ar mare dont el laez a c'hoarvez div wech bemdez, al lanv eo lusk war-grec'h ar mor a c'hoarvez div wech bemdez.

erfolglos ag. : difrouezh, displetus, dic'hounid, diedefus, diedef, diverzh, c'hwitius, c'hwitiat, goulou ; erfolgloser Versuch, taol gwenn g., tro wenn b., afochadenn g., c'hwitadenn b., c'hwitadeg b., tro c'houlo b., taol-boud g., flagas g., taol fall g., tro fall b., distokadenn b., gwall isu g., mank g., distro lous g./b., distro divalav g./b., gwall zistro g./b., P. louzenn b., kac'hadenn b. ; erfolglos sein, chom berr, chom dre an hent, na c'hounit netra, na vezañ en e verz, na ober berzh, c'hwitañ war e daol, c'hwitañ e graf, ober flagas, mont a-dreuz gant e hent, ober kazh, ober kazeg, chom kazeg, bezañ kazeg ganti, menel war ar marc'had, c'hwitout, menel warni ; bei dieser Kuh bleiben alle Besamungsversuche erfolglos, ar vuoc'h-se ne zalc'h ket ouzh tarv, ar vuoc'h-se ne zalc'h ket ouzh ar c'hole.

Adv. : hep tro-vat ebet, en aner, hep dont a-benn, evit ket ha netra, diwar goll, ez ven.

Erfolglosigkeit b. (-) : 1. droukverzh g., afochadenn g., c'hwitadenn b., c'hwitadeg b., taol boud g., P. louzenn b., kac'hadenn b. ; 2. avel g., didalvoud g., didalvoudegezh b., nullentez b. ; zur Erfolglosigkeit verdammt, didalvoud, didalvez, ... na dalvez da netra, aner, null, ven, gwenn, goulou ; jede Klage wäre zur Erfolglosigkeit verdammt, klemm ne dalvez ket, ne dalvez ket ar boan klemm.

erfolgreich ag. : peurdrec'h, frouezhus ; erfolgreiche Arbeit, labour frouezhus g. ; erfolgreiche Arbeit leisten, labourat gant kalz a isu mat ; lebe lang und erfolgreich ! hirhal ha finborte dit ! ; eine Mission erfolgreich beenden, degouezhout da vat gant e gefridi ; er ist nicht sehr erfolgreich, ne ra ket kalz a c'hra ; erfolgreich sein, ober berzh, ober tro-vat, ober taol mat, ober nav ; erfolgreicher sein, ober gwelloc'h tro ; der Wunsch, erfolgreich zu sein, ar c'hoant da erruout g., ar c'hoant d'ober berzh g. ; der Raketenabschuss ist erfolgreich verlaufen, bannadenn ar fuzeenn a zo deuet da vat ; erfolgreiche Flucht, erfolgreicher Ausbruch, tec'hadenn deuet da vat b. ; das Treffen war erfolgreich, umso mehr als viele Teilnehmer neue Ideen vorgebracht hatten, seul spletusoch'e voe an emgav ma voe kinniget mennozhioù nevez gant ur bern perzhidi ; erfolgreich abgeschlossen werden, erfolgreich zu Ende geführt werden, dont da vat, dont da bennvat ; etwas erfolgreich abschließen, dont da vat, dont da bennvat ; etwas erfolgreich abschließen,

etwas erfolgreich zu Ende führen, kas udb da bennvat, degouezhout da vat gant udb ; er hat seine Arbeit erfolgreich abgeschlossen, deuet eo a-benn eus e labour, kaset en deus e labour da bennvat, graet en deus ouzh e labour, graet en deus diouzh e labour, degouezhet eo ganti da vat.

Erfolgsautor g. (-s,-en) : skrivagner a ra berzh forzh pegement (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, muipegen-mui) g.

Erfolgsautorin b. (-, -nen) : skrivagnerez a ra berzh forzh pegement (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, muipegen-mui) b.

Erfolgserlebnis n. (-ses,-se) : darvoud gwalch'hus g., taol talvoudekaus g.

Erfolgskreis g. (-es,-e) : [Circulus virtuosus] kelc'h frank g.

Erfolgskurs g. (-es) : [tro-lavar] auf Erfolgskurs sein, kaout avel a-du.

Erfolgsmeldung b. (-, -en) : kemenn berzh-mat g., kemenn trec'hadenn g.

Erfolgsmensch g. (-en,-en) : den a zeu a-benn eus pep taol g., den a zeu pep tra da vat gantañ g., den a zegouezh pep tra da vat gantañ g., den a gord pep tra gantañ g., den en deus dorn d'ober pep tra g., den a gas pep tra da bennvat g.

Erfolgsquote b. (-, -n) : feur berzh-mat g., feur pengenniñ g.

Erfolgsserie b. (-, -n) : strobad troioù-mat, steudad (aridennad) troioù-mat lerc'h-ouzh-lerc'h b., strollad troioù-mat g., troioù-mat tro-ha-tro ls., troioù-mat meur a wech diouzh renk ls., un dro-vat pep eil tro b., troioù-mat an eil goude eben ls., tro-vat ouzh tro-vat, troioù-mat bern-war-vern ls.

erfolgversprechend ag. : grataus, diougan kelou mat gantañ, war an hent mat, war an hent da zisoc'h.

erforderlich ag. : ret, dav, rekit, rakrekit, darc'houlennet ; das erforderliche Alter, an oad rekit g. ; als er im erforderlichen Alter war, pa voe deuet en oad ; unbedingt erforderlich, ret-holl, ret-mat, ret a-grenn, ret-ha-ret, hollret, rekit, dav-mat, diciouerus ; es ist dringend erforderlich, hollret eo ; soweit erforderlich, mar bez ezhomm, ma'z eus ezhomm, mar bez ret, mar kouezh ar c'haz, diouzh rekit, ouzh ur red, diouzh ret, diouzh an dro ; sofern unbedingt erforderlich, nemet ret-holl e ve, nemet ret-holl e ve, nemet ur red ar brasañ a veve ; es ist erforderlich, etwas zu tun, ret-holl (ret-mat, ret a-grenn, ret-ha-ret, hollret, rekit, dav-mat) eo ober udb.

erforderlichenfalls Adv. : mar bez ezhomm, ma'z eus ezhomm, mar bez ret, mar kouezh ar c'haz, diouzh rekit, ouzh ur red, diouzh ret, diouzh an dro.

erfordern V.k.e. (hat erfordert) : amplexañ, emplegañ, goulenn, darc'houlenn, kemenn, darvennout, diarc'h'añ, rekizañ, rankout ; diese Arbeit erfordert höchste Geschicklichkeit, ur pezh labour eus ar re oueskañ an hini eo ; das erfordert Zeit und Geld, kement-se a bad hir amzer hag a goust pikez, kement-se a c'houenn un tamm mat a amzer hag a arc'hant, kement-se a amplex un tamm mat a amzer hag a arc'hant, kement-se a gemenn un tamm mat a amzer hag a arc'hant, ret eo en devout amzer hag arc'hant evit gallout ober seurt traoù, kement-se a rank un tamm mat a amzer hag a arc'hant evit en ober.

Erfordernis n. (-ses,-se) : 1. red g., redi g., rekiz g., darvenn g., darvennad g. ; 2. [dre astenn.] endalc'h g., endalc'hidigezh b., amplexad g. ; peinliches Erfordernis, redi displijus g., ar red hag ar c'haled ls., red kasaus g., endalc'h kasaus g. ; die Erfordernisse der Wirtschaft, amplexadoù ar armerzh ls. ; die Erfordernisse der Politik, amplexadoù ar politikerezh ls.

erforschen V.k.e. (hat erforscht) : 1. ergerzhet, difurchañ ; eine Gegend erforschen, ergerzhet ur vro, ergerzhet ur bastell-vro, dizoleiñ ur vro, difurchañ ur vro ; 2. [dre astenn.]

imbourc'hiñ, furchal, c'hwiliañ, poelladiñ, poellañ, sontañ, sonveal, fuketal, studiañ, arsellet, dezvarn, dezrannañ, dielfennañ, difraostañ, enklask, klask kompreñ ; *ein Problem erforschen*, poellañ war ur gudenn, ditourañ ur gudenn, plediñ gant (ouzh, war) studi ur gudenn bennak, klask ar poell eus ubd, lakaat e studi da ziskoulmañ ur gudenn (Gregor) ; *die Geschichte erforschen*, fuketal an istor ; *das Leben erforschen*, *das Lebendige erforschen*, studiañ ar beved ; *Geheimnisse erforschen*, furchal sekredou (kevrinoù, rinoù), fuketal sekredou (kevrinoù, rinoù) ; *sein Gewissen erforschen*, ober un enklask war e goustiañs, furchal e goustiañs, fuketal e goustiañs, fuketal en e goustiañs, mont (en em zastum) en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), distreiñ ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*), en em soñjal don, dirouestlañ e goustiañs, ober un distro war an-unan (*warnañ e-unan warni hec'h-unan h.a.*), ober un dastum en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*) evit selaou mouezh ar goustiañs (*mouezh e goustians, mouezh he c'houstiañs h.a.*) diskenn en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), antren en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), diskenn e goueled e galon, [relij.] ober enklask d'e bec'bedoù.

V.em. : **sich erforschen** (hat sich (ak.) erforscht) : *sich selbst erforschen*, mont (diskenn, en em zastum, ober un dastum) en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), distreiñ ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*), en em soñjal don, dirouestlañ e goustiañs, ober un distro war an-unan (*warnañ e-unan warni hec'h-unan h.a.*), ober un dastum en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*) evit selaou mouezh ar goustiañs (*mouezh e goustians, mouezh he c'houstiañs h.a.*), diskenn en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), furchal e goustiañs, fuketal e goustiañs, fuketal en e goustiañs, ober un enklask war e goustiañs.

Erforscher g. (-s,-) : dizoloer-bro g., ergerzhour g., ergerzher g.

erforschlich ag. : ... a c'haller kavout penn dezhañ, ... a c'haller imbourc'hiñ.

Erforschung b. (-en) : 1. ergerzh g., ergerzhadeg b., ergerzhadenn b., ergerzharezh g. ; *Erforschung eines Kontinents*, ergerzharezh ur c'hevandir g. ; 2. imbourch'g, imbourc'hadenn b., imbourc'herezh g., furcherezh g., furchadenn b., enklask g., enklaskerezh g., ensersh g., arsell g., arselladenn b., arsellerezh g.

erfragen V.k.e. (hat erfragt) : goulenn ; *bei jemandem den Weg erfragen*, goulenn an hent d'ul lec'h bennak ouzh u.b., goulenn ouzh u.b. dre be hent eo mont d'ul lec'h, goulenn ouzh u.b. an hent da vont d'ul lec'h.

erfrechen V.em. : **sich erfrechen** (hat sich (ak.) erfrecht) : *sich erfrechen, etwas zu tun*, kaout an divezhoni d'ober ubd, kaout ar gobari d'ober ubd, kaout a-walc'h a gribell evit ober ubd, em hardishaat d'ober ubd, ober ubd ken dijen ha tra, ober ubd ken difoutre ha tra, bezañ dichek (divezh, dibalamour, digaz, digoll, difoutre) a-walc'h evit ober ubd, krediñ hep mezh ober ubd / kaout an divergontiz (an hardizhegezh) d'ober ubd / kaout un tal divezh a-walc'h (un tal ken divezh) evit ober ubd (Gregor) ; *er hat sich erfrecht, so etwas zu behaupten*, aet e oa betek keit all, kredet en doa lavaret un hevelep komzoù, kredet en doa lavaret un hevelep diotajoù ; *er hat sich erfrecht, so etwas zu tun*, aet e oa betek keit all, kredet en doa ober un hevelep diotajoù, ar gobari en doa bet d'ober an dra-se, an divezhoni en doa bet d'ober an dra-se, kribell en doa bet d'ober an dra-se.

erfreuen V.k.e. (hat erfreut) : eürusaat, laouenaat, lakaat laouen, sederaat, plijout, joausaat, tommañ ar galon ; *Ihr Brief*

hat uns sehr erfreut, plijet bras oamp bet o resev ho lizher, joa vras a oa bet ganeomp resev ho lizher, tommet e oa bet hor c'halonoù o resev ho lizher ; es erfreut mich zu sehen, dass er mit seinem Studium ganz gut vorankommt, ur brav eo din gwelet e ra berzh en e studi, da eo da'm c'halon gwelet e ra berzh en e studi, joa eo ganin gwelet e ra berzh en e studi ; jemandes Herz erfreuen, lakaat levenez e kalon u.b., tommäñ kalon u.b. ; es erfreut mein Herz, kement-se a blij d'am c'halon, laouenaet e vez va c'halon gant kement-se ; diese Nachricht erfreut mich, laouen on gant ar c'helou-se, laouenaet e vez va c'halon gant ar c'helou-se, joa vras eo ganin klevet ar c'helou-se, bourrañ a ran o klevet ar c'helou-se.

V.em. : **sich erfreuen** (hat sich (ak.) erfreut) : 1. Bourrañ gant, Bourrañ o, kaout dudi gant, joausaat, laouenaat ; *ich erfreue mich am Anblick des Gartens*, un dudi eo evidon sellet ouzh al liorzh, kemer a ran dudi o sellet ouzh al liorzh, Bourrañ a ran o sellet ouzh al liorzh, ur sac'had plijadur am eus o sellet ouzh al liorzh, ur brav eo evidon sellet ouzh al liorzh ; *sich an den Künsten erfreuen*, kaout dudi gant an arzoù, Bourrañ gant an arzoù, Bourrañ ag an arzoù, kaout kalz a joa ouzh an arzoù ; 2. (gen.) kaout ; *sich eines guten Rufes erfreuen*, bezañ brudet mat, bezañ istimet gant an dud, kaout anv mat (anv kaer, brud vat) ; *sie erfreute sich allgemeiner Achtung*, istim vras he doa digant an holl dud ; *sich großer Beliebtheit erfreuen*, bezañ erru mat gant an dud, bezañ deuet dreist gant an dud, ober berzh ruz, ober berzh forzh pegement, ober berzh spontus, ober berzh ken-ha-ken, ober berzh ken-ha-kenañ, ober berzh kenañ-kenañ, ober berzh mui-pegen-mui, bezañ klask bras war an-unan / war an dra-mañ-tra, plijout kalz, bezañ priziet kenañ-kenañ ; *sich einer guten Gesundheit erfreuen*, kaout an eur da vezañ mat-kenañ e yec'hed, kaout an eur d'ober ruskenn vat, kaout an eur da vezañ yac'h-pesk (yac'h-beuz, yac'h evel ur pesk, yac'h evel ar beuz, yac'h evel un tach, yac'h-kloc'h, yac'h-klok, war (en) e yec'hed) ; *sie scheint sich bester Gesundheit zu erfreuen*, gobari he deus da vezañ yac'h-pesk.

erfreuend ag. / **erfreulich** ag. : Bourrus, plijus, plijadurus, plijadus, plijadurezhus, dudius, dihuedus, ebat, hetus, laouen, laouenaus, diouzh ober plijadur ; *sie ist ein erfreulicher Anblick*, n'eo ket mezh he gwelet, ur brav eo he gwelet ; *erfreuliche Fortschritte machen*, mont buan war well, mont kalz gwelloc'h an traoù gant an-unan ; *wenig erfreulich*, ambijus, displijus, kasaus ; *alt werden, das ist nichts Erfreuliches*, pegeñ kerse gant an den koshañ, kerse a gav an den koshañ ; *ich habe nur Erfreuliches zu melden*, kalz a gaer am eus da lavaret deoc'h, meurbet a draou kaer am eus da gontañ deoc'h, n'eus nemet keleier laouen ganin ; *das ist ja erfreulich !* joa eo gwelet se !

erfreulicherweise Adv. : eüruzamant, dre chañs, dre euvad, tra gaer eo e..., un taol kaer eo e ...

erfreut ag. : plijet, laouen ; *hoch erfreut sein*, bezañ laouen-kenañ, bezañ laouen-kaer, bezañ laouen-meurbet, bezañ laouen-ran, bezañ ken laouen ha tra, bezañ seder evel ul laouenan, seder evel ul laouenanig, bezañ lirzhin evel ur vleunienn, bezañ lirzhin evel ul laouenan, bezañ lirzhin evel ul laouenanig, bezañ laouen evel an heol, bezañ ken laouen hag an heol, en em gavout en dudi ; *über etwas (ak.) hoch erfreut sein*, bezañ plijet bras gant ubd, kaout joa o welet ubd, bezañ joa vras gant an-unan gwelet ubd ; *sehr erfreut, Ihre Bekanntschaft zu machen*, laouen-meurbet on oc'h ober anaoudegezh ganeoc'h, ur joa vras eo evidon ober anaoudegezh ganeoc'h.

erfrieren V.k.e. (erfror / hat erfroren) : skornañ ; *ich habe mir zwei Finger erfroren*, bez' ez eus bet skornet daou viz din.

V.gw. (erfror / ist erfroren) : skornañ, riellañ, klerañ, mervel gant ar riv ; *die Blumen sind in der Kälte erfroren*, rostet eo bet ar fleur gant ar skorn, skaotet eo bet ar fleur gant ar skorn, lipet eo bet ar fleur gant ar skorn, aet eo ar fleur gant ar rev ; *die Knospen sind in der Kälte erfroren*, ar rev en deus suilhet ar broñsoù.

Erfrieren n. (-s) / **Erfrierung** b. (-,en) : skornidigezh b., revadur g. ; *Erfrieren der Fingerspitzen*, ivinrev g.

erfrischen V.k.e. (hat erfrischt) : freskaat, distanañ.

V.em. : **sich erfrischen** (hat sich (ak.) erfrischt) : 1. aveliñ e benn, freskaat e benn, distaniñ, klouaraat ; 2. en em glouaraat, evañ ur freskaenn, pakañ ur freskaenn, kemer ur freskaenn, evañ ur banne fresh, kemer ur banne fresh ; 3. [amzer] freskaat, freskiñ, distanañ.

erfrischend ag. : 1. freskaus, distanus, distan ; *erfrischendes Getränk*, died distanus b., evaj distanus g., banne distanañ g., freskaenn b., freskadurezh b. ; 2. [amzer, avel] sin ; *erfrischende leichte Brise*, *erfrischende sanfte Brise*, bannac'hig avel distanus g.

Erfrischung b. (-,en) : 1. distan g., distanadur g., freskadur g. ; 2. [evaj] died distanus b., evaj distanus g., banne distanañ g., freskaenn b., freskadurezh b., glebiadenn b. ; *Erfrischungen*, freskadurezhioù ls. ; *eine Erfrischung zu sich nehmen*, en em glouaraat, evañ ur freskaenn, evañ ur banne fresh, pakañ ur freskaenn.

Erfrischungsgetränk n. (-s,-e) : banne distanañ g., freskaenn b., freskadurezh b. ; *Erfrischungsgetränke*, freskadurezhioù ls.

Erfrischungsraum g. (-s,-räume) : kaborell b., evlec'h g., sal-evañ b.

Erfrischungstuch n. (-s,-tücher) : serviedennig freskaat b., serviedennig distanañ b.

erfroren ag. : 1. skornet ; 2. marvet gant ar riv ; *die Blumen sind in der Kälte erfroren*, rostet eo bet ar fleur gant ar skorn, skaotet eo bet ar fleur gant ar skorn, lipet eo bet ar fleur gant ar skorn, aet eo ar fleur gant ar rev.

erfüllbar ag. : sevenadus, a c'heller seveniñ.

erfüllen V.k.e. (hat erfüllt) : 1. leuniañ, kargañ, leunaat ; *seine Worte haben uns mit Hoffnung erfüllt*, tommet en doa hor c'halonou gant e gomzoù, gant e gomzoù en deus bet lakaet goanag da ziwanañ en hor pennou ; *jemanden mit Schrecken erfüllen*, stravagañ u.b., teuler spouron e kalon u.b., plantañ spont en u.b., lakaat spont en u.b. (aon en u.b., aon d'u.b.), spontañ u.b., spouronañ u.b., spourailhañ u.b., spontailhañ u.b., braouac'hioñ u.b., espoluiñ u.b., lorc'hañ u.b., efreizhañ u.b., euzhiñ u.b., areuzhiñ u.b., reiñ spont d'u.b., lakaat aon da sevel gant u.b., plantañ ur c'horfad aon gant u.b., estlammioñ u.b. ; *das erfüllt mich mit Abscheu*, hegaz am bez ouzh an drasse ; 2. seveniñ, leuniañ, kas da benn ; *eine Bitte erfüllen*, reiñ e c'hoant d'u.b., reiñ e c'houlenn d'u.b., bastañ da c'hoant u.b., leuniañ e c'hoant d'u.b., gwallchañ u.b., dic'hoantañ u.b., seveniñ pedenn (c'hoant, mennad) u.b., seveniñ goulenn u.b., ober e zivizoù d'u.b., ober e ziviz ouzh u.b., reiñ e vennad d'u.b., klevet ouzh goulenn u.b., klevet ouzh pedenn u.b., klevet ouzh u.b., [dre fent] reiñ e zic'hoant d'u.b. ; *einen bestehenden Bedarf erfüllen*, bastañ d'un ezhomm, pourvezañ d'un ezhomm, fonnañ d'un ezhomm ; *sein Gebet wurde erfüllt*, klevet e voe e bedenn, selaouet e voe ouzh e bedenn, sevenet e voe e bedenn ; *sein Wunsch wurde erfüllt*, dic'hoantet e voe, e c'hoant en devoe, e vennad en devoe, e c'houlenn en devoe, klevet e voe ouzh e c'houlenn ; *sein Wunsch wurde nicht erfüllt*, chom a reas gant e c'hoant, menel a reas war e c'hoant, menel a reas war e c'houlenn, menel a reas war e naon, tremen a reas gant e naon, chom a reas tarluch, ne voe ket dic'hoantet ; *jeder Wunsch wird Ihnen erfüllt*, goulennit hag ho

po, graet e vo pep tra diouzh ho faltazi, graet e vo pep tra diouzh ho mod, ho koulenn ho po, ne vo nac'het netra ouzhoc'h ; *seine Erwartungen wurden nicht erfüllt*, chom a reas gant e c'hoant, menel a reas war e c'hoant, menel a reas war e c'houlenn, menel a reas war e naon, tremen a reas gant e naon, chom a reas tarluch, disouezhiñ a reas, desouezhet e voe, ne respontas ket an darvoudou d'e esperaiñsou, toulet e voe en e c'ched ; *ich kann Ihren Wunsch leider nicht erfüllen*, n'em eus ket dour a-walch' em milin evit malañ hoc'h arreval, n'on ket evit ober ar pezh a c'houlennit, n'on ket evit ober ar pezh a zo en ho faltazi, n'on ket evit ober ar pezh a zo diouzh ho mod, en dic'halloud emaoñ, er blotoù emaoñ ; *er hat meinen Wunsch erfüllt*, graet en deus diouzhin, graet en deus diouzh va faltazi, graet en deus diouzh va mod, dic'hoantet en deus ac'hahan, roet en deus va goulenn din, klevet en deus ouzhin, klevet en deus ouzh va goulenn ; *eine Funktion erfüllen*, ren un arc'hewl ; *seine Aufgabe erfüllen*, ober e gefridi, ober e labour ; *er hat seinen Auftrag erfüllt*, kaset en deus e gefridi da benn, sevenet en deus e gefridi, pengennet en deus e gefridi, graet eo e gefridi gantañ, graet en deus ouzh e gefridi, graet en deus diouzh e gefridi, par en em gav an traou gantañ, degouezhet eo ganti da vat ; *er ist nicht imstande, die ihm zugewiesenen Aufgaben zu erfüllen*, n'eo ket lodenn, n'eo ket evit kas e gefridi da benn, n'eo ket evit seveniñ e gefridi, n'eo ket evit pengenniñ e gefridi ; *er hat sein Pensem erfüllt*, graet en deus e lod, graet en deus e lodenn ; *einen Vertrag erfüllen*, seveniñ ur gevrat, kefleuniañ ur gevrat ; *eine Bedingung erfüllen*, seveniñ un diferadenn ; *ein Versprechen erfüllen*, seveniñ e ousetl, ober e ousetl, seveniñ un dra ousetlet, seveniñ e bromesa, seveniñ d'e bromesa, derc'hel d'e bromesa, derc'hel e c'her, derc'hel d'e c'her, mirout e c'her, ober e c'her, ober e gomz, mirout al le a oa bet touet, peurzelc'her e c'her ; *das Versprechen wurde erfüllt*, ar bromesa a oa aet da wir ; *die Gesetzesvorschriften erfüllen*, *die Rechtsvorschriften erfüllen*, en em lakaat e reizh ; *eine Pflicht erfüllen*, ober (seveniñ) e zlead, seveniñ un endalc'h, seveniñ e endalc'h, derc'hel d'e endalc'h, ober e garg, ober ar pezh a zo en e garg d'ober, ober ar pezh eur dalc'het d'ober, ober e zever, seveniñ e zever, bezañ aketus d'e zever, bezañ start en e zever, bezañ juridik en e zever, en em akuitañ, en em akuitañ ag e zever ; *seine religiösen Pflichten erfüllen*, ober e reliijion, ober e zevosion, kofes ha sakramantñ ; *seine religiösen Pflichten immer seltener erfüllen*, koazhañ d'ober e reliijion, koazhañ d'ober e zevosion, rouesaat d'ober e reliijion, nebeutaa d'ober e reliijion, rouesaat d'ober e zevosion ; *seine religiösen Pflichten immer öfter erfüllen*, kreskiñ d'ober e reliijion, kreskiñ d'ober e zevosion, aliesaat d'ober e zevosion, stankaat d'ober e reliijion, stankaat d'ober e zevosion ; *die Erde ist zu klein, um all unsere Wünsche zu erfüllen*, an Douar a zo re vihan da leuniañ holl c'hoantou hor galon, an Douar a zo re vihan da walc'hañ holl c'hoantou hor galon ; *seinen Zweck erfüllen*, bezañ talvoudus, ober pezh a vez gortozet digant an-unan / digant an dra-mañ-tra, bezañ un dra vat, fonnañ, labourat mat, bezañ koulz da gaout evel da welet.

V.em. : **sich erfüllen** (hat sich (ak.) erfüllt) : dont da wir, mont da wir, en em gavout gwir, mont da benn.

erfüllt ag. : 1. leun ; *mit Rauch erfüllt*, leun a voged, mogedek ; *von Gram erfüllt sein*, bezañ un enkrez war e spered, bezañ koumoul war e spered, bezañ ur bec'h pounner war e spered, bezañ ur pouez war e spered, bezañ diaes e galon, bezañ en huanad, bezañ glac'haret, bezañ e glac'har, bezañ dindan e c'hlac'har, bezañ mantret e galon gant ar glac'har, bezañ mantret e galon diwar c'hlac'har, bezañ malet e galon gant ar gloaz, malañ enkrez ha glac'har, bezañ rannet e galon gant

hirvoud, bezañ leun a hirvoud, bezañ rannet e spered gant ar glac'har, bezañ rannet e galon gant ar glac'har, bezañ rannet e galon diwar c'hlac'har, margaloniiñ, kaout anken en e galon, kaout ur galonad anken, bezañ karget e vazh a spern ; **2.** [dre skeud.] die Zeiten sind noch nicht erfüllt [Bibl], n'eo ket deuet (n'eo ket degouezhet) an amzer c'hoazh ; die Zeiten sind erfüllt, kloz eo an amzeriou.

Erfüllung b. (-,-en) : sevenidigezh b., sevenadenn b., sevenadur g., seveniñ g., erounidigezh b., erounezerezh g., erounezadur g., leuniadur g. ; ein Wunsch geht in Erfüllung, ur c'hoant a ya da wir, ur c'hoant a ya da benn, ur c'hoant a zo o vont da vezañ sevenet, ur c'hoant en em gav gwir ; zwecks Erfüllung dieser Verpflichtung, a-benn seveniñ ar gouestl-se.

Erfüllungsgehilfe g. (-,-en) : skoazeller g.

Erfüllungsgehilfin b. (-,-en) : skoazellerez b.
erfunden ag. : faltaziek, ijinet, forjet, diwir, faltazius, faltaziek, handerc'hek, diwar faltazi, faltaziadel, dec'hmeleg, neuziek ; eine frei erfundene Geschichte, un istor faos g.

Erg¹ n. (-s) : [fizik] erg g.

Erg² n. (-s,-s) : [douar] erg g., tevenneg b.

ergänzen V.k.e. (hat ergänzt) : 1. klokaat, peurglokañ, leuniañ, peurleuniañ ; eine Geldsumme ergänzen, P. peurdogañ ar bern ; sie hatte diesen Löffel gekauft, um ihren Satz zu ergänzen, prenet he doa al loa-se da barañ he re ; [mat.] sich zu 180° ergänzen, divskoueriañ ; 2. astenn ; Crêpes zubereiten, um das Abendessen zu ergänzen, ober krampouezh da astenn koan ; 3. [dre skeud.] sie ergänzen einander, an eil a fonn egile, an eil a fonnusa d'egile, parañ a reont an eil egile, en em glokaat a reont an eil egile.

ergänzend ag. : ... klokaat, ... peurglokaat, klokaus, peurglokaus, ouzhpenn, a-zilerc'h ; sich ergänzend, kenglokaus ; ergänzende Anhangsangabe, ergänzende Anmerkung, ouzhpennadenn b., notenn ouzhpenn b., adnotenn b.

Ergänzung b. (-,-en) : klokadur g., peurglokadur g., ouzhpennadur g., ouzhpennadenn b., astenn g., klokaenn b., stagadenn b. ; Ergänzung der Untersuchung, peurenklask g. ; gegenseitige Ergänzung, kenglokadur g. ; [mat.] Gleichheit durch Ergänzung, parder dre ouzhpennañ g. ; [yezh] Ergänzung zum Substantiv, klokaenn anv b.

Ergänzungs- : ... stag, ... ouzhpenn, ... klokaat, ad-, peur-.
Ergänzungsabgabe b. (-,-n) : skodenn ouzhpenn b., telloù ouzhpenn ls., tailhou ouzhpenn ls.

Ergänzungsband g. (-s,-bände) : ouzhpennadenn b.

Ergänzungsbogen g. (-s,-/-bögen) : fichenn titouroù klokaat b.

Ergänzungsfarben ls. : gourzhlivioù ls., livioù enebet ls.

Ergänzungsvintervall n. (-s,-e) : [sonerezh] esaouenn eilpennet b.

Ergänzungsstunde b. (-,-n) : eurvezh klokaat b.

Ergänzungstück n. (-s,-e) : mankenn b., klokaenn b.

Ergänzungssumme b. (-,-n) : sammad klokaat g.

Ergänzungstest g. (-s,-s/-e) : 1. [skol] poelladenn gant toullouù da leuniañ b. ; 2. [bred.] prouad klokaat g.

Ergänzungswahl b. (-,-en) : dilennadeg darnel b.

Ergänzungswinkel ls. : [mat.] korniòu skladus ls.

ergattern V.k.e. (hat ergattiert) : dont da gaout dre finesa, c'hwibañ, c'hwiblaerezh, skrapat, toupinat, korbinat, truflat, truantal, sklankenniñ, sklankal.

ergaunern V.k.e. (hat ergaunert) : c'hwibañ, c'hwiblaerezh, skrapat, toupinat, korbinat, truflat, truantal, sklankenniñ, sklankal, tunañ ; er hatte vom ihm zehn Euro ergaunert, gennet en doa dek euro dioutañ, tunet en doa dek euro digantañ.

ergeben¹ V.k.e. (ergibt / ergab / hat ergeben) : 1. reiñ, reiñ [fdb] da froucezh, teurel, degas ; die Sammlung ergab hundert Euro, kant euro a zegasas ar gest ; zwei plus zwei ergibt vier, daou ha daou a zo pevar, daou mui daou a zo par da bevar, daou mui daou a ra pevar ; eine Sache ergibt die andere und ..., eus an eil kont d'eben e ..., a vihan da vras e ... ; 2. ein Ganzes ergeben, kedelfennañ ; 3. [dre skeud.] die Untersuchung ergab seine Unschuld, an enklask a ziskouezas anat (a ziskouezas splann) e oa didamall ; es ergibt keinen Sinn, n'eus na penn na lost d'an dra-se, n'eus na penn na revr d'an dra-se, an dra-se n'en deus na penn na lost, an dra-se n'en deus na penn na troad, an dra-se n'eos na du na gwenn, hep dalc'h na poell eo kement-se, se 'zo pell diouzh gwel ar skiant-vat, n'eus rezon ebet d'an dra-se ; 4. das ergibt keinen Sinn, n'eus na penn na lost d'an dra-se, n'eus na penn na revr d'an dra-se, n'eus na tu na feson d'an dra-se, an dra-se n'en deus na penn na lost, an dra-se n'en deus na penn na troad, n'eus na poell na dalc'h en dra-se, an dra-se n'eos na du na gwenn, penn diouzh penn eo an dra-se, se 'zo pell diouzh gwel ar skiant-vat, ne vez penn diouzh lost en dra-se (Gregor).

V.em. : **sich ergeben** (ergibt sich / ergab sich / hat sich (ak.) ergeben) : 1. en em reiñ, en em zaskor, en em rentañ, kodianañ, kodianañ gant u.b., en em zaskoriñ d'an enebourien, en em reiñ d'e enebourien ; sich widerstandslos ergeben, lezel kregiñ en an-unan hep enebiñ ; sich bedingungslos ergeben, en em rentañ hep diviz ; 2. [dre astenn.] sich dem Spiel ergeben, en em reiñ (en em deuler) d'ar choarioù arch'ant, bezañ atapiet gant ar choarioù arch'ant, bezañ touillet gant ar choarioù arch'ant ; sich dem Laster ergeben, bevañ en diroll, ren ur vuhez diboellet, en em reiñ d'an techoù fall ha d'o flijadurezhioù, en em reiñ d'an ebatouù dizurzh, en em reiñ d'an holl zizurzhioù, lezel kabestr gant e dechoù fall, en em arnodiñ war an techoù fall ha war o flijadurezhioù, ren ur vuhez lvr (Gregor), bezañ egaret gant ar blijadurezh fall, kundaiñ ur vuhez diboellet, en em reiñ da holl blijadurezhioù ar c'horf (d'e dechoù fall, d'e blegoù fall), ren ur vuhez c'hadal, en em deuler d'e youloù (d'e siouù fall, heuliañ c'hoantegezhioù fall e galon, bezañ taolet d'an orged, en em ruilhal e bouilhenn e dechoù fall ; 3. [dre skeud.] daraus ergibt sich, dass ...., da-heul an dra-se e ch'aller dezastum e ..., ac'hano e c'hoarvez ..., ac'hano e teu ..., da-heul an dra-se e teu ..., diwar an dra-se e teu ..., rak-se e ..., dre-se e ..., gant-se e ..., diwar-se e ..., kent a se e ..., e-se e ..., e-skeud-se e ..., alese e ... ; was sich daraus ergab, war Krieg, brezel eo ar pezh a a zeuas ac'hano ; es ergeben sich zwei Möglichkeiten, daou stumm a zo d'en ober, unan a zaou, daou ziskoulm a zo, daou dra a zo posupl, daou dra a c'halfe bezañ, daou hent a zo gallus ; 4. en em gavout ; es ergab sich rein zufällig, dass er gerade zu dieser Zeit im Hause war, degouezhet e oa dezhañ (gantañ) bezañ en ti d'ar mare-se ; (jedes Mal) wenn sich die Gelegenheit dazu ergibt, pa vez tro, pa vez tu ; (irgendwann) wenn sich die Gelegenheit dazu ergibt, pa vo tro, pa vo tu ; 5. sich in sein Schicksal ergeben, sich in sein Los ergeben, plegañ d'ar red, soublañ d'e donkadur, doujañ d'e donkadur, dougen e groaz, habaskteriñ ouzh e blanedenn, heuliañ e blanedenn, heuliañ e donkadur, plegañ digleñ d'e blanedenn, gouzañ habask e blanedenn, dougen e blanedenn hep klemm, asantiñ d'e blanedenn, en em ober diouzh an amzer, en em ober diouzh e blanedenn.

ergeben² ag. : 1. feal, suj, sentus, sujet, uvel, izel a spered, displed, displet ; 2. [dre astenn.] jemandem ergeben sein, en em ousetañ d'u.b., en em ousetañ (en em reiñ) da servij u.b. (Gregor), bezañ douget evit u.b. ; ihm völlig ergebene Männer, ihm treu ergebene Männer, tud diouzh e zorn ls. ; einer Sache

mit ganzer Seele ergeben sein, en em reiñ korf hag ene d'udb, ober udb a nerzh ene, difenn udb gant ur gred birvidik, ober udb gant un ene birvidik, bezañ taolet gant udb ; *Ihr ergeben(st)er*, ho servijer a galon vat / ho servijer uvel-meurbet (Gregor), ho servijer gredus ; *in sein Schicksal ergeben sein*, gouzañv habask e blanedenn, heuliañ e blanedenn, plegañ diglemm d'e blanedenn, dougen e blanedenn hep klemm, en em ober diouzh an amzer, en em ober diouzh e blanedenn, bezañ laouen ouzh ar boan, karet ar pezh a zo karet gant Doue (Gregor), bezañ diglemm ouzh e blanedenn, dougen bec'h e vuhez hep klemm, dougen e groaz hep klemm, gouzañv poanioù e vuhez hep klemm, gouzañv habask poanioù e vuhez, bezañ gouzañvek, bezañ gouzañvidik ; *dem Trunk ergeben*, techet da evañ, douget d'ar boeson, troet da voesoniñ, taolet gant ar voeson, taolet da voesoniñ, kollet gant ar boeson, poazh gant ar boeson, bruket, troet da evañ, roet d'an evañ, roet d'ar gwin ha d'e blijaduriou (Gregor).

Ergebnheit b. (-) : sujidigezh b., sentidigezh b., embleg g., emstou g., gouzañvidigezh b., emaberzh g., emzinac'h g., emnac'h g., emroüsted b., emroüster g., emroidigezh b., emouestlerezh g., emginnig g., gouzañvegezh b., feizleunder g., fealded b., lealder g., lealded b., lealentez b. ; *er versichert mich seiner Ergebnheit (gen.)*, *er versichert mir seine Ergebnheit*, ober a ra feiz ha gwazoniezh din (Gregor), asuriñ a ra ac'hanon derc'hel da'm gourc'hemenn, asuriñ a ra ac'hanon chom leal din, gwarantiñ a ra din e chomo leal din.

Ergebnis n. (-ses,-se) : disoc'h g., disoc'had g., efed g., dilost g., distro g./b., heul g., isu g., diskoulm g., froucezh g., froucezhenn b., kont b., obériadur g., difin g. ; *mageres Ergebnis*, disoc'hòù dister ls. ; *das Wahlergebnis*, disoc'h an dilennadeg g. ; *das Spielergebnis*, disoc'h ar match g., disoc'had ar match g., degouezh ar match g., skor g., kont b. ; *das Ergebnis des Wettbewerbs*, disoc'h ar genstrivadeg g. ; *das Ergebnis gibt das Spiel nicht richtig wieder*, *das Ergebnis spiegelt den Verlauf des Spiels nicht richtig wider*, n'emañ ket ar gont diouzh ar c'hoari ; *dies hier ist das Ergebnis von dreißig Jahren Arbeit, da haben Sie das Ergebnis von dreißig Jahren Arbeit*, setu aze an difin eus a dregor vloaz a labour ; *das Ergebnis seiner Arbeit*, froucezh e labour g. ; *das Ergebnis seiner Bemühungen*, froucezh e strivou g. ; *diese Nation ist das Ergebnis der Verschmelzung zweier Völker*, ganet eo ar vroadse diwar (diouzh) kendez div bobl ; *buchhalterisches Ergebnis*, disoc'h jederezhel g. ; *das Ergebnis des Rassenwahns*, froucezh alter ar gouennelerezh g., froucezhenn follentez ar gouennelerezh b., disoc'h follez ar gouennelerezh g., obériadur follez ar gouennelerezh g. ; *als Ergebnis von*, da-heul, e dilerch' udb., war-lerc'h, diwar-lerc'h, a-ziar-werc'h, gant, dre, dre berzh, dre-benn da, diwar, abalamour da, en abeg da, dre an abeg da, en arbenn (en askont, dre an arbenn) da ... ; *als Ergebnis des Krieges*, da-heul ar brezel ; [mat.] disoc'h g. ; *Ergebnis einer Addition*, sammad g. ; *exaktes Ergebnis*, disoc'h dik g. ; *[kontouriez]* *das Ergebnis des Hauhaltsjahres*, *das Ergebnis des Geschäftsjahres*, disoc'h an embregvezh g. ; *Bilanzergebnis*, *buchhalterisches Ergebnis*, *Haushaltsergebnis*, *Rechnungsergebnis*, disoc'h jederezhel g. ; *Bruttoergebnis*, disoc'h kriz g. ; *Betriebsergebnis*, disoc'h korvoerezh g. ; *Betriebsergebnisse*, disoc'hòù korvoerezh ls., dedaolad korvoiñ g.

ergebnislos ag. : difrouezh, displetus, dic'hounid, diefedus, diefed, null, gwenn, aner, ven, didalvez ; *ergebnisloser Versuch*, taol gwenn g., tro wenn b., afochadenn g., c'hwitadenn b., c'hwitadeg b., tro c'houlo b., taol-boud g., flagas g., taol fall g., tro fall b., distokadenn b., gwall isu g.,

mank g., distro lous g./b., distro divalav g./b., gwall zistro g./b., P. louzenn b., kac'hadenn b.

Adv. : hep tro-vat ebet, en aner, hep dont a-benn, evit ket ha netra, diwar goll, ez ven.

Ergebnismenge b. (-,n) : [mat.] teskad ar bezusterioù g.

Ergebnispflicht b. (-) : [gwir] endalc'h disoc'h g.

Ergebnisraum g. (-s,-räume) : [mat.] teskad ar bezusterioù g.

Ergebnisverpflichtung b. (-) : [gwir] endalc'h disoc'h g.

Ergebung b. (-,en) : 1. sujidigezh b., sentidigezh b., emroüsted b., gouzañvegezh b. ; 2. daskor g., daskoridigezh b., rentidigezh b., kodianidigezh b.

ergehen V.gw. (erging / ist ergangen) : 1. degouezhout, dont, bezañ kaset, bezañ embannet ; *ein Befehl ergeht*, dougen (ober) a reer ur gourc'hemenn, reiñ a reer un urzh, degouezhout a ra un urzh, dont a ra ur c'hemenn ; *der Ruf an die Universität Freiburg ergeht an Professor Mosse*, daveet e vez an Ao. kelenner Mosse da skol-veur Freiburg, kinniget ez eus bet ur gador-gelenn d'an Ao. kelenner Mosse e Freiburg ; *Gnade für Recht ergehen lassen*, ober trugarez [d'u.b.] ; 2. [dre astenn.] *ich musste zu große seelische Schmerzen über mich ergehen lassen*, re a ranngalon am eus kemeret ; *alles über sich (ak.) ergehen lassen*, bezañ laouen ouzh ar boan, gouzañv kant ha kant dismegañs hep klemm an nebeutañ, diskouez e seizh pasianted, bezañ ur melezour a basianted / bezañ ur skouer a basianted (Gregor) ; *ein Donnerwetter über sich (ak.) ergehen lassen*, lezel ar barr da dremen.

V.dibers. (erging / ist ergangen) : *wie ist es dir ergangen ?* petra 'zo bet degouezhet ('zo bet c'hoarvezet) ganit ? penaos e oa bet kont ganit ? ; *ich weiß nicht, wie es Ihnen ergangen ist*, n'ouzon ket penaos e oa bet an dro ganto ; [Bibl] *du sollst Vater und Mutter ehren, auf dass es dir wohl ergehe und du lange lebest auf Erden*, da dad, da vamm a enori ha da vuhez a astenni / da dad, da vamm a enori evit pell amzer ma vevi.

V.em. : **sich ergehen** (erging sich / hat sich (ak.) ergangen) :

1. pourmen ; 2. [dre skeud.] dirollañ ; *sich in Lobeshymnen ergehen*, kargañ mel war benn u.b. - lakaat u.b. war un troad mat (Gregor) - milganmeuliñ u.b. - kanañ meuleudi d'u.b. - ober stad vras eus (da) u.b. - ober lid bras d'u.b. - kas u.b. en tu-hont d'an neñv, meuliñ u.b. dreistpenn - reiñ meuleudioù divuzul (amzere) d'u.b. - hilligañ u.b. - ober kudoù d'u.b. - sirañ e votoù d'u.b. - lipat e votoù d'u.b. - ober moumounerezh d'u.b. - kaout ur c'hein gwenv hag ur genoù flour dirak u.b. - reiñ lorc'h d'u.b. - reiñ kaol d'u.b., treujoù hag all - reiñ pour, gwrizennoù hag all d'u.b. - uhelaat u.b. dreist ar begoù gwez - meuliñ u.b. dreist ar bord - meuliñ u.b. dreist - na baouez a ganañ meuleudi d'u.b. - tresañ ton d'u.b. - flodañ d'u.b. - ober kudoù d'u.b. - ober kudoù dirak u.b. - lorc'hañ u.b. - kas fougeoù d'u.b. - troc'hañ fougeoù gant u.b. - ober fougeoù ouzh u.b. - lakaat fouge en u.b. - reiñ lorc'h d'u.b. - ober fougasoù gant u.b. - fougeal u.b. - fougeal gant u.b. - fougasiñ gant u.b. ; *sich in Schimpfreden gegen die Religion ergehen*, distagañ a-enep ar relijion, kas a-enep ar relijion ; *sich in Plättüden ergehen*, kontañ plataj ; *sich in Unflätigkeiten ergehen*, *sich in Obszönitäten ergehen*, dislonkañ komzoù hudur, lavaret tourc'haj, dic'henaouiñ loustonioù, dic'henaouiñ komzoù hudur, dic'henaouiñ tourc'haj ; *sich in Schmähungen gegen jemanden ergehen*, teuler ar seizh anv divalav war u.b., ober ar seizh seurt gant u.b., ober a bep seurt anvioù gant u.b., foulhezañ u.b. a salmennoù, troc'hañ hujaotou gant u.b., bleiziñ u.b., reiñ anvioù d'u.b., huchal leoù-Doue war u.b., skeiñ kunujennoù gant u.b., krial war-lerc'h u.b., leuskel un aridennad mallozennoù a-enep u.b., leuskel un aridennad leoùdoued a-enep u.b., leuskel un aridennad ledouedoù a-enep u.b., dibunañ un aridennad jarneou a-enep u.b. ; *sich in Wehklagen ergehen*, ober hirvoudou bras, leuskel

huanadoù glac'har, hirvoudiñ evel un durzhunell, klemm hirvoudus ; *sich in Spitzfindigkeiten ergehen*, ingenniñ, nagenniñ, pismigañ, chipotal.

Ergehen n. (-s) : yec'hed b., doare g. ; *jemanden nach seinem Ergehen fragen*, goulen an doare eus u.b., goulen eus e geloù digant u.b..

ergiebig ag. : fonnus, fonnapl, frontal, paot, emsav, emsavus, spletus, gounidus, gounidek, goprus, arc'hantus, kenderc'hust, stu, mat, strujus, strujek, frouezhus, frouezhek, bouedek, eostus, trevadus, druz, gouennus, dreistgouennus, askorus, talvoudus, ampletus, ... a ra fonn vat, pinvidik, brokus ; *ergiebiger Boden*, douar stu (mat, fonnus, strujus, frouezhus, druz, eostus, abred, bev, du, pinvidik, brokus) g., douar stuz g., douar tomm g. ; *ergiebige Regenfälle*, glaveier fonnus ls., dour frank g. ; *ergiebige Quelle*, mammenn greñv b., mammenn fonnus b., mammenn andoniet mat b., mammenn kreñv an dour enni b., mammenn vrokus b.

Ergiebigkeit b. (-) : 1. strujusted b., strujuster g., struj g., druzoni b., fonnder g., fonnder g., fonnuster g., fonnusted b., ampled g., gounid g., askor g., askorad g., askorusted b., kenderc'husted b., frouezhusted b. ; *Ergiebigkeit einer Quelle, fonnder ur vammenn g., fonnder un eienenn g. ; Ergiebigkeit des Bodens*, druzoni an douar b., strujusted an douar b., struj an douar g., frouezhusted an douar b., askorusted an douar b., askor an douar g. ; 2. [dre astenn.] pinvidigezh b., puilhentez b., frontalite b., puilhder g., puilhded b., paoted b., paoter g.

ergießen V.k.e. (ergoss / hat ergossem) : 1. fennañ, skuilhañ ; *Samen ergießen, ezflistrañ, ezflistrañ e sper, teuler had, disteuler had, strinkañ sper, skuilhañ e natur, P. diskargañ, diskargañ e sac'h, skopañ, strujañ, tufañ, strinkañ* ; 4. [dre skeud.] *sein Herz ergießen, digeriñ (diskuliañ, dizoleñ, diskargañ, dileuniañ, disammañ, divarrañ, divech'añ) e galon, dispakañ frank e galon, disac'hañ, en em zisac'hañ, en em zisammañ, lavaret e nec'hañs d'u.b., diskouez e ene en noazh.*

V.em. : **sich ergießen** (ergoss sich / hat sich (ak.) ergossem) : 1. deverañ, dinaouiñ, en em skignañ, fuilhañ, fennañ ; *sich in etwas (ak.) ergießen, dinaouiñ en ubd, deverañ en ubd, en em skignañ en ubd, fuilhañ en ubd, fennañ en ubd* ; 2. [stériou] difourkañ, dont da zinaouiñ, aberiñ ; 3. [dre skeud.] *sich in Vorwürfen ergießen, dibunañ un aridennad rebechoù, leuskel ur regennad tamallou, diskargañ ul las rebechoù* ; 4. [dre skeud.] *digeriñ (diskuliañ, dizoleñ, diskargañ, dileuniañ, disammañ, dispakañ, divech'añ, divarrañ) e galon, en em ziavaeziñ, diavaeziñ e boan, dispakañ frank e galon, disac'hañ, en em zisac'hañ, en em zisammañ* ; 4. *sein Herz ergießt sich, e galon a zispak.*

Ergießen n. (-s) / **Ergießung** b. (-,en) : 1. [dre skeud.] diskargadur g., dispak g., dispakadur g., dispakañ g. ; 2. [mezeg.] diver g., fennad g., fenn g., fennadur g., skuilh g., skuilhadur g. ; *Gallenergießung, skignadur bestl g.* ; 3. skuilh g., skuilhadur g., skuilherezh g., skuilhadeg b.

erklären V.gw. (ist erglänzt) : skediñ, lugerniñ, luc'hañ, splannañ, lufrañ, strinkellikat, stereiddenniñ, skediñ-diskediñ, flammaat, splannaat, lagadenniñ ; *zum Erglänzen bringen, flammaat, splannaat.*

erklären V.gw. (erglomm / ist erglommen) : kregiñ da luc'hañ, kregiñ da lugerniñ.

erklären V.gw. (ist erglöhnt) : 1. ruziañ, rusaat, entanañ, flammañ ; 2. [dre skeud.] *in Liebe zu jemandem erklären, bezañ entanet e galon (bezañ e galon o virviñ) evit u.b., magañ ur garantez flamm ouzh u.b., teuiziñ dre ar garantez ouzh u.b., karet u.b. dibropoz, frailhañ a garantez ouzh u.b., entanañ evit u.b.*

erglühend ag. : ruz-glaou, kann, gwenc'horet.

ergo stagell-genurzhiañ : rak-se.

Ergocalciferol n. (-s) : [bevgjimiezh] ergokalkiferol g.

Ergograf g. (-en,-en) : ergograf [/lester ergografoù].

Ergologie b. (-) : ergologiezh b.

ergologisch ag. : ergologek.

Ergometer n. (-s,-) : gremmventer g., ergometr g.

Ergometrie b. (-) : gremmventerezh g., ergometrieh b.

ergometrisch ag. : gremmventerel, ergometrek.

Ergon n. (-s,-e) : ergon str., ergonenn b.

Ergonom g. (-en,-en) : [tekñ.] ergonomour g., c'hwelaozour g., labouraozour g.

Ergonomie b. (-) / **Ergonomik** b. (-) : [tekñ.] ergonomiezh b., c'hwelaozouiezh b., c'hwelaozañ g., labouraozouiezh b.

Ergonomin b. (-,nen) : [tekñ.] ergonomourez b., labouraozourez b., c'hwelaozourez b.

ergonomisch ag. : [tekñ.] ergonomek, c'hwelaozek, labouraozek.

Ergotherapeut g. (-en,-en) : [mezeg.] ergoterapeutour g., bregurour g.

Ergotherapeutin b. (-,nen) : [mezeg.] ergoterapeutourez b., bregurourez b.

Ergotherapie b. (-,n) : [mezeg.] ergoterapiez b., bregurañ g.

Ergotismus g. (-) : [mezeg.] druihegezh b., ergotegezh b., droug sant Anton g., tan sant Marsel g., tan gouez g.

ergötzen V.k.e. (hat ergötzt) : diduellañ, diduelliñ, diduiñ, diduañ, dihueñ, dihuediñ, diverrañ, divuzañ, ambuзиñ, gwivaat, sartaat, joausaat, laouenaat, gaeaat, reiñ diduamant da, reiñ diduell da, reiñ un diduell da, reiñ dudi da.

V.em. : **sich ergötzen** (hat sich (ak.) ergötzt) : ebatal, ober joa, bragal, bourrañ, kemer plijadur, kemer un tamm plijadur, kavout ur misi, farlotañ, berraat e amzer, kemer e ziduelloù, kemer berramzer, kemer diverr-amzer, kemer diverrañs, en em zudiañ, en em ziduiñ, en em ziduellañ, en em zihuediñ, diduañ e amzer, kas e amzer gant dudi, diverrañ, diverrañ e amzer, ober Bourrus, ober bournusted, ober bouriapl, ober bouriapte, kas bournusted, ober joasted, kavout berr e vuhez, kavout berr e amzer, kemer e ebat, gaeaat, en em c'haeaat, c'hoarigaerat, c'hoariellat ; *ich ergötzte mich an seinem Anblick, plijadur am boa (a gemeren) o sellet outañ, ur misi am boa sellet outañ, bourrañ a raen sellet outañ, bourrañ a raen o sellet outañ, laouenaat a raen outañ.*

Ergötzen n. (-s) : diduell b., diduamant g., diduadenn b., didu g., dihueñ g., divuz g., plijadur b., ebat g., faribolenn b., diduañs b., diverrañs b. ; *zum Ergötzen der Zuschauer, evit brasañ plijadur an arvesterien.*

ergötlich ag. : bouri, plijadurus, plijus, diduant, dudius, diduells, diverrs, dihueus, dizenoeüs, ebat.

Ergötlichkeit b. (-,en) / **Ergötzung** b. (-,en) : diduell b., diduamant g., didu g., diduadenn b., dihueñ g., divuz g., plijadur b., ebat g., faribolenn b., c'hoari gaer g., diduañs b., diverrañs b. ; *die weltlichen Ergötzlichkeiten, ebatoù ar bed ls.*

ergrauen V.gw. (ist ergraut) : 1. louediñ, glazañ, glasaat, grizañ, gwennañ ; *er ergraut, louediñ a ra, glazañ (louediñ, glasaat) a ra e vlev ; ergraute Schläfen, daouividig glas (louet, briquet) ls.* ; 2. [dre skeud.] *im Dienst ergraut, gwennet dindan an harnez (Gregor), gwennet dindan an hernaj, gwennet ouzh ar stern.*

Ergrauen g. (-s) : louedadur g., louediñ g., glazañ g., grizañ g. ; *Ergrauen der Haare, louedadur ar blev g.*

ergreifen V.k.e. (ergriff / hat ergriffen) : 1. tapout, tapout peg e, tapout krog e, pakañ, pakañ krog e, pakañ peg e, kregiñ e, kregiñ peg e, kregiñ start e, kemer krog e, pegañ e, krapañ e, lakaat an dorn war, kemer en e zorn, tizhout ; *etwas*

noch einmal ergreifen, adkregiñ en ubd ; das Schwert ergreifen, tapout krog (kregiñ) en e gleze, lakaat an dir en avel, pakañ peg en e gleze ; er ergriff mich bei der Hand, tapout a reas krog (kregiñ a reas) em dorn ; jemanden ergreifen, teuler an dorn war u.b., tapout krog en u.b., en em sezisañ eus u.b., kregiñ en u.b. (Gregor), kregiñ peg en u.b., kregiñ war u.b., krappañ en u.b., pakañ u.b., krafañ war u.b. ; nach dieser kurzen Pause ergriff jeder seinen Wanderstock, goude an ehanig-se e krogjont pep hini en e vazh-vale ; es war kein leichtes Unterfangen, ihn zu ergreifen, ne oa ket un ebat tapout krog ennañ, ne oa ket un ebat kregiñ ennañ ; die Macht ergreifen, kemer ar galloud en tu diouzh an-unan, kemer penn an traoù, tapout e droad er par, fontañ mestr ; 2. [dre astenn.] einen Verbrecher ergreifen, pakañ (prizon(i)añ, herzel) un torfedour, teuler an dorn war un torfedour, en em sezisañ eus un torfedour, krappañ en un torfedour, tapout krog en un torfedour, pakañ krog en un torfedour, krafañ war un torfedour ; 3. [dre skeud.] eine Gelegenheit ergreifen, na c'hwitañ war e grog, na vankout d'e grog, tennañ splet eus un dro vat, malañ diouzh an dour, kemer e dro, kemer tro, kemer tro ag un degouezh bennak, kemer tro eus un degouezh bennak ; er ergreift die Gelegenheit beim Schopfe, ne vank ket d'e grog, kemer a ra e dro evit ober ubd, pegañ a ra war an dro-vat-se, kemer a ra tro ac'hano evit ober ubd ; von etwas Besitz ergreifen, perc'hennañ ubd, aloubiñ ubd, ober e rann (e gerz) eus ubd, kribañ madoù e nesañ, lakaat (kemer) ubd en tu diouzh an-unan, lakaat ubd war e anv, en em sezisañ eus ubd, kenberc'hennañ ubd, diframmañ ubd digant tud ; Maßregeln gegen etwas ergreifen, arbenniñ ouzh ubd, diarbennekaat ubd, diarbenn ubd, ober (kemer) e ziarnennou a-enep ubd, ober e ziwallou a-enep ubd, ober e zifennou a-enep ubd, ober e gempennou a-enep ubd, mont en diarbenn d'ubd, kemer an evezhioù a-enep ubd ; drastische Sparmaßnahmen ergreifen, krennañ groñs war an dispignoù, krennañ groñs an dispignoù (ar budjed) ; einen Beruf ergreifen, mont war ur vicher, mont war ul labour ; er hat den Lehrerberuf ergriffen, aet eo war ar vicher gelenner, aet eo war ar vicher a gelenner, aet eo war ar c'helenn, aet eo da gelenner ; die Macht ergreifen, kemer ar galloud en tu diouzh an-unan, kemer penn an traoù, tapout e droad er par ; die Flucht ergreifen, kemer an tec'h, mont war dec'h, tec'hel (skampañ) kuit, delammat, mont d'e dreid, mont er gas, mont e chil, kerzhet e chil, trasañ e chil, mont d'an tus, skubañ ar ouinell, harpañ ar vanell, skarañ douar, skarañ mibin, sachañ e garavelloù gantañ, gounit a veg botez, c'hoari a veg troad, ober gardenn, gallout kavout hed e c'har, gallout kavout hed e votez, redek ar c'had, skarañ, skarzañ, karzhañ, reiñ gaol dezhi, kemer (tapout, kavout) hed e c'har, klask e ribinoù, klask e riboulou, kavout e riboulou da dec'hel, en em skrabañ, filpat er-maez, ober botou kazel, lakaat e seulioù en e c'hodell, ober gar, ober gaol, sachañ e dreid (e c'har, e groc'hen, e lér, e revr, e skasoù, e loaiou) gantañ, sachañ war e skasoù, skarañ er ouinell ; die Offensive ergreifen, luskañ ur argadenn, mont dezhi, stagañ ganti, kregiñ gant an traoù, stagañ gant an argad, bellañ, digeriñ an emgann, lakaat ar poultr da grozal, kregiñ da vat gant an emgann, stagañ da vat gant an emgann, mont d'an arsailh, argadiñ, tagañ, skeiñ tan ; das Wort ergreifen, kemer ar gomz, lavaret e damm, mont war ar gaoz, emmelltout er gaoz, sevel e vouezh ; jemandes Partei ergreifen, für jemanden Partei ergreifen, sevel gant u.b., sevel a-du (en tu, en un tu) gant u.b., treiñ gant u.b., treiñ a-du gant u.b., mont en tu (en un tu, a-du) gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., tuañ gant u.b., entuañ gant u.b., harpañ komzoù u.b., skorañ komzoù u.b., harpañ lavarou u.b., skorañ lavarou u.b., brallañ war-zu u.b., skeiñ e park u.b., pouezañ a-

du gant u.b., dont da bouezañ a-du gant u.b., bezañ erru e park u.b., kouezhañ e lamm u.b., mont en avel u.b., sevel krog u.b., sevel lamm u.b., difenn krog u.b., taeriñ evit u.b., kabaliñ evit u.b., kordañ gant u.b., emsavlec'hiañ a-du gant u.b. ; Partei für die Unterdrückten ergreifen, sevel lamm ar re wasket, sevel krog ar re wasket, difenn krog ar re wasket ; Partei gegen jemanden ergreifen, sevel enep u.b., sevel a-enep u.b., treiñ enep u.b., treiñ a-enep u.b., mont enep u.b., mont a-enep u.b. ; keine Partei ergreifen, chom neptu, en em zerc'hel e nep tu, bezañ hep tu diouzh tu ; 4. fromañ, teneraat, trefuiñ, trelatañ, trebouliñ, begañ, esmaeañ, trivliañ, skeiñ from [en u.b.], ober ur from da ; seine Worte haben uns ergriffen, fromet oamp bet gant e gomzoù, pe drid-kalon hon strafuilhas pa glevjomp e gomzoù, esmaeet e voemp o klevet e gomzoù, e gomzoù a skoas from ennomp, e gomzoù o doa graet ur from deomp, piket e voemp gant e gomzoù, e gomzoù a begas en hor c'halonou ; von Scham ergriffen, deuet mezh dezhañ ; von Mitleid ergriffen, kroget an druez ennañ, poan gof ennañ o welet ubd ; er wurde von Mitleid ergriffen, als er sie so weinen sah, kargañ a reas e galon a druez ouch he gwelet o ouelañ ; ein starkes Schamgefühl ergriff ihn, un torad mezh a grogas ennañ, un c'horfad mezh a savas ennañ, dont a reas da vezañ mezhek ; ein Schauder ergreift mich, ober a ran ur skrijadenn, ur gridienn aon a spin va ene, ar spont a grog ennon, treantet eo va c'halon gant ar spont / treantet eo va c'halon gant an aon (Gregor), ur gridienn a hej ac'hanon, ur gridienn yen a grog e pep lec'h dre va gwazhied, ur gridienn yen a sav warnon, tremen a ra an Ankou dreiston, mont a ra an Ankou dreist din, tremen a ra an Ankou drezon, tremen a ra an Ankou dre va chouk, ur gridienn a red a-hed (hed, dre hed) va livenn-gein, santout a ran ur gridienn o redek dre va c'horf, santout a ran ar spont o tremen dre va izili, ur c'hwezenn-yen a red a-hed (hed, dre hed) va c'hoc'h, deuet ez eus ur c'hwezenn-yen dreiston (ennon, warnon, drezon), deuet ez eus un aezhenn yen warnon, ur c'hlizhenn a zeu warnon ; mich ergreift ein Schauder, wenn ich nur daran denke, mont a ra ur sklas drezon mann nemet soñjal, me a vez skrij ganin ken tra nemet soñjal e kement-se.

Ergreifen n. (-s) : kemer g., kemeridigezh b., krog g.
ergreifend ag. : fromus, treboulus, baduellus, trelatus, trefus, mezevellus, mezvus, esmaeus, trivius, triviadus, sebezus, saezhus, teneraus, tenerus, pikant ; einen ergreifenden Ton anschlagen, komz war un ton trefusu.

Ergreifung b. (-,-en) : kemer g., kemeridigezh b., prizonidigezh b., tapadenn b., harzidigezh b.
ergriffen ag. : from, fromet, esmaeet, strafuilhet, trejeboulet, daoubennet, trefuet, sebezet, fourbilhet ; von Mitleid ergriffen, kroget an druez ennañ.

Ergriffenheit b. (-) : sebezenn b., from g., fromadur g., fromadenn b., trivliadenn b., trivliad g., trid-kalon g., trefu g., trelaterezh g., esmae g., teneridigezh b., luskoù a galon ls. ; vor lauter Ergriffenheit, from en e gorf, diwar e from, gant an deneridigezh.

ergrimmen V.gw. (ist ergrimmt) : broc'hañ, fachañ, en em fachañ, brouzeñi, imoriñ, diskouez imor, feulzañ ; er hob die Stimme, ohne im Geringsten zu ergrimmen, sevel a reas e vouezh, hep tamm feulster evelato.

V.k.e. (hat ergrimmt) : broc'hañ, fachañ, feulzañ, imoriñ.

ergründen V.k.e. (hat ergründet) : 1. sontañ, klask gouzout donder [fdb] ; 2. [dre skeud.] sklaeraat, spisaat, poellañ, imbourc'hiñ gant ar brasañ aked, studiañ pizh ha kempenn, nizañ gant ar brasañ evezh, mont don e studi ur c'hráf bennak, kompreñ war, poelladiñ war, strivañ da gaout poell da, en em vertuizñ da gaout poell da, klask ar poell eus, mont war don [fdb], kregiñ don e.

ergrünien V.gw. (ist ergrünnt) : glasaat, glazañ, glasteriñ, glasveziñ, glazeriñ, glazenniñ ; wieder ergrünien, azglazañ ; Wiesen und Felder ergrünien, ar pradeier hag ar parkeier (ar pradoù hag ar parkoù, ar maeziou) a c'hlavez, ar maeziou a zeu da c'hlasteriñ.

Ergrünien n. (-s) : glazadur g., glasteriñ g., glasveziñ g.

ergrünend ag. : glasvezus, o c'hlavezziñ ; ergrünende Wiesen und Felder, pradeier ha parkeier (pradoù ha parkoù, maeziou) glasvezus ls., pradeier ha parkeier (pradoù ha parkoù, maeziou) o c'hlavezziñ ls. ; ergrünende Bäume, gwez glasvezus str., gwez o c'hlavezziñ str.

Erguss g. (-es,-güsse) : 1. [dre skeud.] diskargadur g., dispak g., dispakadur g., dispakañ g. ; 2. [mezeg.] diver g., fennad g., fenn g., fennadur g., skuilh g., skuilhadur g.

Ergussgestein n. (-s,-e) : [douarouriez] dislonkadur g., dislonkadur volkanek g., roch-dislonk volkanek b., distaol volkanek b., distaoladennou volkanek ls., dislonkaduriou volkanek ls., karregenn didarzel b., karregad didarzel b.

erhaben ag. : 1. bosek, balirek, tosennek ; 2. [arzoù] ganz erhabene Arbeit, erhabenes Relief, aus einer Fläche erhaben herausgearbeitete Plastik, uhellos g. ; flach erhabene Arbeit, izelvos g., berrvos g. ; rund erhabene Arbeit, peurvos g. ; halb erhabene Arbeit, hantervos g. ; 3. [tekñ.] in erhabener Arbeit treiben, bosigellat, bosigernañ, bolbosañ, koagañ, koagenniñ ; 4. [dre skeud.] dreist, tonius, cheuc'h, hael, meurdezus, meurdedus, olimpel, uhel, gouruhel, dreist, meur ; ein erhabener Stil, un doare skriavañ cheuc'h g., un doare skriavañ tonius g. ; 5. diseblant, digas ; über etwas erhaben sein, bezañ diseblant ouzh udb, na ober a van ouzh udb, na ober na man na mordo ouzh udb, na vezañ e chal gant udb, na ober kaz ag udb, na ober na forzh na brall gant udb ; 6. en tu all da ; über jedes Lob erhaben, dreist pep meuleudi, en tu all da bep meuleudi ; er ist über jedes Lob erhaben, n'oufet ket meulñ anezhañ a-walc'h ; er ist über jeden Vorwurf erhaben, er ist über jeden Verdacht erhaben, n'eus netra gablus ennañ, n'eus ennañ abeg ebet da damall, n'eus nemet pep mad da lavaret diwar e benn, n'eus netra da lavaret war e gont, un den diabeg eo, n'eus neudenn gamm ebet ennañ, n'eus na si na gwri ennañ, n'eus diwarnañ na rag na perag, n'eus ket a we ennañ, bale a ra gant un neudenn eeun, eeun eo a bep hent, eeun eo e pep hent, eeun eo en e baperiou, eeun eo evel ur wialenn, eeun eo e pep giz, eeun eo e pep feur, bez e challer kaout ur fiziañs hep muzul ennañ, eeun ha leal eo, n'eus ket a goad tro ennañ, n'eus ger evitañ, n'eus ket a veskelloù gantañ, hennezh a ya eeun ganti, andiskredadus eo, ne c'heller ket diskrediñ warnañ, ne c'heller ket kaout diskred warnañ ; er ist über jeden Tadel erhaben, hennezh a zo un den mat e pep giz, hennezh a zo un den mat e pep feur.

Erhabene(s) ag.k. n. : [predet.] das Erhabene, an treüch g.

Erhabenheit b. (-) : 1. tosenn b., tosennadur g., uheldorf b. ; 2. treüch'lezh b., dreistelezh b., dreisted b., haeldorf b., haelder g., meurded b., meurdez b., uhelder g., uheldorf b., gouruhelder g., gouruhelded b., hollzreistelezh b.

erhallen V.gw. (ist erhällt) : tregerniñ.

Erhalt g. (-s) : degemer g., degemeridigezh b., resevidigezh b., resev g. ; den Erhalt von etwas bestätigen, kemenn degemer udb, reiñ da c'houzout ez eus bet degemeret mat udb, kesoun degemer udb ; bis zum Erhalt einer Sache, betek kaout udb.

erhalten¹ V.k.e. (erhält / erhielt / hat erhalten) : 1. dont da gaout, kaout, kavout, tapout, resev, degemer, opten, gounit ; Nachricht erhalten, kaout kelou ; ein Jahr danach erhielt er eine Botschaft von seinem Freund, a-benn bloaz e oa deuet kemennadurezh dezhñ a-berzh e vignon (digant e vignon) ; ich habe Ihren Brief erhalten, degouezhet mat eo ho lizher ganin,

erruet mat eo ho lizher ganin ; als zukünftiger König erhielt er die gebührende Erziehung, roet e voe dezhañ un deskadurezh e kemm gant ar garg a roue a oa ouzh e c'hortoz ; etwas durch Erbschaft erhalten, kaout udb da hérezh, heritañ udb, kaout udb susit ; etwas als Erbteil erhalten, kaout udb da lod, kaout udb evit e lod, kaout udb evit e rann ; eine Absage erhalten, bezañ refuzet, kaout e refuz, tapout e sac'h, bezañ brallet, pakañ (tapout) un distokadenn, kaout un distro lous digant u.b., tapout un distro lous digant u.b., kaout e zigouvi, bezañ stlapet da vale, bezañ kaset da vale (da driñchina, da fistoulat e lost e lec'h all), bezañ kaset d'en em glask e lec'h all, kaout ur c'habestr, kaout ur gabestrenn, bezañ pedet da vont da lec'h all da c'hwileta, kaout heiz, kaout e visac'h, tapout e visac'h, kaout herr ; 2. [dre astenn.] bastañ da ezhommou [fdb/u.b.], bevañ, magañ ; eine zahlreiche Familie erhalten, bevañ un tiad bugale, bastañ da ezhommou un tiegezh bras, kaout ur vriad vugale da vevañ, gounit boued d'e diad bugale, magañ un tiad bugale ; 3. mirout, delc'her, kendelc'her, kendelc'her gant, ober gwardoniezh war, gwarediñ ; eine Sprache erhalten, derc'hel ur yezh, derc'hel ur yezh en he sav, kenderc'hel bev ur yezh, delc'her (mirout) bev ur yezh ; das Feuer erhalten, mirout ouzh an tan a vervel, mirout ouzh an tan a vougañ, boueta an tan, magañ an tan, delc'her (mirout, kenderc'hel) bev an tan ; unversehrt erhalten, delc'her anterin, kenderc'hel anterin, delc'her dibistig, mirout didorr, mirout divoulc'h ; sie wollen uns im Aberglauben erhalten und befestigen, falvezout a ra dezho hon derc'hel atav dindan o lavarioù faos ha tromplus, falvezout a ra dezho hon derc'hel atav dindan kredennou sot, falvezout a ra dezho hon derc'hel atav e teñvalijenn ar gaou ; Gott erhalte ihn ! Doue d'e viro ! Doue d'e gendalc'ho ! ; kleine Geschenke erhalten die Freundschaft, kemer hep reiñ a lak ar garantez da dreiñ ; 4. [kenw.] dankend erhalten, o talvezout da ziskarg, akuitet ; Zahlung erhalten, Zahlung dankend erhalten, Betrag erhalten, Betrag dankend erhalten, paeet, akuitet, graet eo bet ar paeamant ; erhaltene Summe, arc'hant enkefiet g., arc'hant bet (digant u.b./fdb) g. ; 5. [fizik] die Energie der Schwingung erhalten, azgrenaat al luskellad.

V.em. : **sich erhalten** (erhält sich / erhielt sich / hat sich (ak.) erhalten) : 1. dont a-benn da badout, derc'hel, kendelc'her, en em virout, chom mat, treuzvevañ ; diese Tradition konnte sich bis heute erhalten, treuzvevañ en deus graet an henvoaz-se betek hon amzer ; 2. [dre skeud.] **sich jung erhalten**, chom yaouank ; sich gesund erhalten, gouarn e yec'hed, chom yac'h, derc'hel e grog, derc'hel da ruilhal, chom en e blom, kenderc'hel e yec'hed, delc'her e grog, delc'her mat d'e grog.

erhalten² ag. : 1. dalc'het e ratre ; gut erhalten sein, bezañ e terk, bezañ e ratre, bezañ e ratre vat, bezañ e ratre vrap, bezañ e stad vat, bezañ a-ratre, bezañ a-blom ; sie ist noch ganz gut erhalten, chomet eo Mari Vrap ; 2. bet, degemeret ; [kenw.] dankend erhalten, o talvezout da ziskarg, akuitet ; Zahlung erhalten, Zahlung dankend erhalten, Betrag erhalten, Betrag dankend erhalten, paeet, akuitet, graet eo bet ar paeamant ; erhaltene Summe, arc'hant enkefiet g., arc'hant bet (digant u.b./digant fdb) g.

Erhalter g. (-s,-) : mager g., mirer g.

erhältlich ag. : ... da gaout, ... a challer kavout ; die einzelnen Bände sind separat erhältlich, tu 'zo da brenañ al levrennoù a-unanoù ; im Handel erhältlich, e gwerzh foran ; nicht im Handel erhältlich, nicht im Vertrieb erhältlich, er-maez a werzh, e-maez kenwerzh.

Erhaltung b. (-,en) : 1. mir g., mirerezh g., miridigezh b., kendalc'h g., kendalc'hidigezh g., trezalc'h g., gwardoniezh b., trebadekadur g. ; Erhaltung des bestehenden Vertrags,

kendal'ch ar gevrat g. ; **2.** magadur g., bouetadur g., paskadur g., mezhur g. ; **4.** [fizik] kevandal'ch g., peurvirezeh g.

Erhaltungstrieb g. (-s,-e) : anien emvirout b., doug-envirout g., doug d'en em ziwall g., bondoug emgenderc'hel g., anien emgenderc'hel b., luzad a vuhez g., poulzad a vuhez g., anien da saveteiñ e vuhez b., lusk emzifenn g., doug-natur da zifenn e vuhez g.

erhandeln V.k.e. (hat erhandelt) : prenañ goude marc'hata.

erhängen V.k.e. (hat erhängt) : krougañ, skourrañ ; zum Tode durch Erhängen verurteilt werden, bezañ barnet d'ar groug ; jemanden mit kurzem Strang erhängen, krougañ berr u.b. ; er wurde erhängt, lakaet e voe ouzh ar groug, krouget e voe, skourret e voe.

V.em. : **sich erhängen** (hat sich (ak.) erhängt) : en em grougañ, mont ouzh ar skourr, mont ouzh ar groug, mont ouzh ar stag ; er hat sich erhängt, en em grouget eo.

Erhängen n. (-s) : kroug b., krougadenn b., krougerezh g. ; jemanden zum Tode durch Erhängen verurteilen, barn u.b. d'ar groug ; massenhaftes Erhängen, krougadeg b.

Erhängte(r) ag.k. g./b. : den krouget g., krougadenn b., krougenn b. ; der Kuckuck fragt den Reiher : Was gibt's Neues in der Bretagne ? - Überall Erhängte und Ermordete ! ar goukoug a c'houlenn digant ar gerc'heiz : petra 'zo nevez e Breizh ? - krougadeg ha lazhadeg e-leizh !

Erhängung b. (-,en) : kroug g., krougadenn b., krougerezh g.

erharren V.k.e. (hat erhartt) : en em chalañ o teport / doaniañ o c'hortoz udb (Gregor), chaokat e ivinoù o teport, dibasiantiñ o c'hdal udb, kaout mall bras da welet udb, birviñ e galon gant ar c'hoant gwelet udb, kavout hirnezh o c'hdal udb, skuizhañ o c'hortoz udb, kaout hiraezh da welet udb, kaout mall-mall da welet udb, bezañ despailh (mall) bras gant an-unan gwelet udb.

erhärten V.k.e. (hat erhärtet) : **1.** kalediñ, kaletaat, kreñvaat, groñsaat ; **2.** [dre skeud.] kadarnaat, startaat, harpañ, skorañ, pantilhonin ; **3.** [gwir] eine Aussage eidlich erhärten, touïñ udb dre (war) e le ; durch Beweise erhärten, kadarnaat (startaat, kreñvaat) gant prouennou.

V.em. : **sich erhärten** (hat sich (ak.) erhärtet) : **1.** kalediñ, kaletaat, groñsaat ; **2.** [tisav., simant] kregiñ.

Erhärtung b. (-,en) : kadarnadur g., kreñvadur g., groñsadur g., groñsaat.

erhaschen V.k.e. (hat erhascht) : **1.** etwas erhaschen, pakañ udb, kregiñ en udb, tapout peg en udb, tapout krog en udb, mont gant udb, mont udb gant an-unan, plomañ udb, plouviañ udb ; **2.** [dre skeud.] die erstbeste Gelegenheit erhaschen, ober udb kentañ ma kavor an dro, ober udb kentañ ma kavo an-unan ar c'hog (e grog, he c'hog h.a.) , ober udb kentañ ma vo deuet ar c'hazh d'ar razh ; **3.** Wortfetzen erhaschen, klevet bommoù eus un diviz.

erheben V.k.e. (erhob / hat erhoben) : **1.** sevel, gorren, dibradañ, uhelaat, bantañ, gwintañ ; die Hand gegen jemanden erheben, bantañ e zorn war u.b., sevel e zorn war u.b., diskouez kil e zorn d'u.b. ; die Faust erheben, diskouez ar pevar hag ar meud, ober dorn ; den Kopf erheben, ober ur sav d'e benn, ober ur savadenn d'e benn, sevel e benn, gorren e benn, sonnaat e benn, sevel e gribell ; erhobenen Hauptes vor jemandem stehen, chom sonn e benn dirak u.b. ; mit erhobenen Händen, an divrec'h er vann ; die Hände zum Mond erheben, diskouez e zaouarn d'al loar, sevel e zaouarn war-zu al loar ; diejenigen, die damit einverstanden sind, sollen die Hand erheben ! gorroet ho torn kement a zo asant ! ; mit hoch erhobener Klinge, e gleze gantañ savet en aer, e gleze a-bann ; das Pferd trabte mit erhobenem Schweif dahin, ar march' a gerzhe d'an trotig, e lost dibrad ; jemandem mit

erhobenem Zeigefinger drohen, ober biz d'u.b., ober dorn d'u.b., ober nebaon d'u.b. ; die Stimme erheben, reiñ e vouezh da glevet, lavaret e gomz, mont war ar gaoz, sevel e vouezh, gorren e vouezh, kas ton ; seine Stimme mahnend erheben, ober mouezh, sevel ar vouezh d'an-unan evit berzañ an dud (e vouezh dezhañ, he mouezh dezhi h.a.) ; [relj.] die Hostie erheben, gorren an ostiv ; **2.** [dre skeud.] ein großes Geschrei erheben, ober trouz bras, digeriñ trouz bras, diskordañ da youc'hal, disvantañ da youc'hal, krial d'ar forzh (Gregor), youc'hal a-leizh korzenn (a-leizh e gorzailhenn, eus holl nerzh e gorzenn), krial a-bouez-penn (a-bouez e benn), youc'hal evel ur broc'h (evel ur bleiz skaotet), choual a-bouez-penn, choual a-bouez e benn ; Einwendungen erheben, ober abegadennoù (enebadennou), sevel arbennadennou, arbenniñ (d'udb, ouzh udb), kavout abeg, kavout si en udb, kavout da abegiñ, kavout da lavaret, arc'hiñ, kavout tro da abegiñ, sevel e vouezh a-enep udb, enebiñ, eneplavaret, tennañ digarezioù ; Falschbeschuldigungen gegen jemanden erheben, tamall u.b. e gaou, tamall u.b. e faos ; auf etwas Anspruch erheben, goulenn e wir war udb, arc'hiñ udb ; in den Adelsstand erheben, noblañ / noplaat (Gregor), lakaat da nobl, kas (lakaat) e renk an noblañs, uhelaat da nobl ; vom Pagen zum Knappen erhoben werden, mont er-maez a floc'h ; **3.** jemanden in den Himmel erheben, uhelaat u.b. dreist ar begoù gwez - reiñ kael d'u.b., treujou hag all - kargañ mel war benn u.b. - lakaat u.b war un troad mat - (Gregor), milganmeuliñ u.b. - meuliñ u.b. dreist ar bord - kanañ meuleudi d'u.b. - ober stad vrás eus (da) u.b. - ober lid bras d'u.b. - kas u.b. en tu-hont d'an neñv - meuliñ u.b. dreistpenn - reiñ meuleudioù divuzul (amzere) d'u.b. - hilligañ u.b. - ober moumounerezh d'u.b. - kaout ur c'hein gwevn hag ur genoù flour dirak u.b. - reiñ lorc'h d'u.b. - lorc'hañ u.b. - ober kudoù d'u.b. - ober kudoù dirak u.b. - sirañ e votou d'u.b. - lipat e votou d'u.b. - flodañ d'u.b. - dougen bri d'u.b. - dougen doujañs d'u.b. - azaouezin u.b. - azaouezin d'u.b. ; zum Gott erheben, doueañ, lakaat e renk un doue, ober un doue eus, doueelaat ; [relj.] jemanden zur Ehre der Altäre erheben, lakaat u.b. war an aoterioù, lakaat (merkañ, dougen) u.b. war roll ar sent, lakaat (merkañ, dougen) u.b. e-mesk ar sent, santelezhañ u.b., lakaat u.b. da sant, gwenvidikaat u.b. ; **4.** [gwir] Klage erheben, sevel (ober, lakaat) klemm, sevel keinad ouzh u.b., sevel un eriol, sezisañ ar justis, arhopañ al lez-varn, breutaat a-enep u.b. ; **5.** [arc'hant] eine Gebühr erheben, sevel un taos ; Steuern erheben, sevel tailhou, sevel ar c'hustum, sevel telloù, dastum telloù ; Steuern im Voraus erheben, mirout an tailhou diwar ar pae, sevel tailhou en a-raok ; den Garbenzins erheben, kamparzhiñ ; **6.** [mat] in die dritte Potenz erheben, sevel d'an trede galloudad, kas d'ar galloudad tri, trimac'hañ, sevel d'an diñs, sevel d'ar mac'h 3 ; die Zahl 3 in die fünfte Potenz erheben, lakaat 3 dindan ar gallouter 5, sevel 3 d'ar gallouter 5, sevel 3. d'ar mac'h 5. V.em. : **sich erheben** (erhob sich / hat sich (ak.) erhoben) : **1.** disujañ, emzispac'hañ, kabalat, kabaduilhañ, darsaviñ ; sich gegen jemanden erheben, en em sevel ouzh u.b., en em sevel a-enep u.b., en em zispac'hañ ouzh u.b., disujañ d'u.b., darsaviñ ouzh u.b. ; **2.** mont en e sav, sevel, sevel en e sav, dihoubañ ; sich vom Stuhl erheben, sevel diwar e gador ; sich vom Tisch erheben, sevel diouzh taol, sevel eus taol, mont diouzh taol, didaoliañ, distaoliañ ; sich von der Hocke erheben, dibuchañ, sevel diwar e buch ; sich vom Knie erheben, dibennglinañ, dizaoulinañ ; **3.** bezañ en e sav ; die Schloë erheben sich in den Himmel, siminalioù al labouradegoù a zo gwintet en aer ; **4.** en em zastum, goriñ, sevel ; ein Sturm erhebt sich, erru ez eus ur barr amzer, en em zastum a ra (goriñ a ra) ur barr gwallamzer, ur barr amzer a zo o sevel ; **5.**

es erhob sich ein Proteststurm, un huadeg a savas, hu ha hop a savas, hu ha you a savas ; *ein Streit erhob sich zwischen ihnen*, sevel a reas ur gwall zistok etrezo, sevel a reas trouz (bec'h, c'hoari, jeu, patati) etrezo, sevel a reas bekilh etrezo, sevel a reas kign ha frot etrezo, strakal a reas an traou etrezo, war daeriñ ez eas an arguz etrezo ; **6.** [dre skeud.] *eine Frage erhebt sich*, sevel a ra ur gudenn, dont a ra ur gudenn war-wel (a-wel) ; **7.** [dre skeud.] *sich über seinen Schmerz erheben*, bezañ mestr d'e boan, kemer e greñv war e boan ; **8.** [nijerez] dibradañ, gorren.

Erheben n. (-s) : **1.** gorroadur g., gorroidigezh b., gorroerezh g., gorreadur g., uheldigech b., uheldadur g., dibradadur g., houpad g., savadenn b., savidigezh b. ; **2.** [mat.] *Potenzerhebung*, *Erheben in eine Potenz*, mac'hadur g. ; *Erheben in die dritte Potenz*, savidigezh d'an trede galloudad b., kasidigezh d'ar galloudad tri b., trimac'hadur g., savidigezh d'an diñs b., savidigezh d'ar mac'h 3 b.

erhebend ag. : [dre skeud.] fromus, treboulus, trelatus, trefuus, mezevellus, mezvus, esmaeüs, trivius, sebezu, birvilhus, atizus, entanus.

erheblich ag. : bras, a bouez, pouezus, heverk, notadus ; *erhebliche Veränderungen*, kemmoù heverk ls. ; *der Sturm hat erhebliche Schäden angerichtet*, ar gorventenn he deus graet kalz a zistruij, glac'haret eo bet ar vro gant ar gorventenn, bras eo an droug a zo c'hoarvezet e-kerzh ar gorventenn, drastus (gwall wastus, gwallreuzus, reuzus) eo bet an taol gwallamzer, gwallouù a-leizh a zo bet degaset gant ar gorventenn, ar gorventenn he deus taiolet ar wast war ar vro, kribet rust eo bet ar vro gant ar gorventenn, bras eo ar gwallouù degaset gant ar gorventenn, bras eo ar c'holloù degaset gant ar gorventenn ; *diese Partei errang einen erheblichen Stimmengewinn*, gounidoù bras a zo bet gant ar gostezenn-se ; *die Kosten waren erheblich*, kemeret hor boa frejouù bras gant an dra-se, debret hor boa an diaoul hag e bevar gant an dra-se, mizoù bras a oa bet, frejouù bras a oa bet gant an dra-se, ur gwall vazhad e oa bet, kement-se a goustas pikez, kement-se a oa koustet un dirañson deomp, dreist da ger e oa bet, ker dreist e oa bet, ker-ruz e oa bet, ker-du e oa bet, kalz a arc'hant e oa koustet d'hor yalc'h, foetet hor boa arc'hant gant an dra-se, un tamm brav a vizou à oa kouezhet war hor yalc'h, un dismantr euzhus a arc'hant e oa bet ; *die starke Präsenz der Kriegsmarine in Brest hat die Entwicklung von Handel und Fischerei erheblich gehemmt*, pouez ar morlu e Brest a zo bet ur skoilh bras da ziorroadur ar c'henwerzh hag ar pesketaerezh er porzh-mor.

Erheblichkeit b. (-) : pouez g., pouezusted b., pouezuster g., talvoudegezh b., kantraded b., perzhegezh b.

Erhebung b. (-en) : **1.** torosenn b., uhelenn b., uhel g., tuchenn b., targenn b., krec'henn b., krec'hienn b., krec'h g., motenn b., roz g., run g./b., runell b., runenn b., turumell b., sav g., gorreou ls. ; **2.** [polit.] emsav g., emsavadeg b., emsavadenn b., emsavarez g., emzispach g., dispac'h g., dispac'hadeg b., harzerez g., kabal b., kabala b., kabaduill b., taol-freuz g., trouz g., cholori g., boulorgn g., streuvell b., talabard g., reuz g., termaji g., freuz ha reuz, disujidigezh b., rebellded b. ; *Volkserhebung*, emsavadeg b. ; **3.** [relig.] gorreou ls., gorre g., gorre-Doue g., sav-korf Doue g. ; *die Erhebung der Seele*, lusk an ene g., luskoù an ene ls. ; **4.** gorroadur g., gorroidigezh b., gorroerezh g., uheldigech b., uheldadur g., savidigezh b., houpad g., savadenn b. ; **5.** [mat.] *Potenzerhebung*, *Erhebung in eine Potenz*, mac'hadur g. ; *Erhebung in die dritte Potenz*, savidigezh d'an trede galloudad b., kasidigezh d'ar galloudad tri b., trimac'hadur g., savidigezh d'an diñs b., savidigezh d'ar mac'h 3 b. ; **6.** [dre skeud.]

Erhebung in den Adelstand, nobladur g., nobladurezh g. / noblidigech b. (Gregor) ; *Erhebung in den Generalsrang*, anvidigech da jeneral b., savidigezh e rez a jeneral b. ; *Erhebung zum Gott*, doueadur g., doueañ g. ; **6.** [arc'hant.] *Erhebung von Steuern*, tellerez g., saverez tailhouù g., an dastum telloù g., ar sevel tailhouù g., savadenn an tailhouù b. ; **7.** [melestr.] *statistische Erhebungen*, stadegoù ls. ; **8.** *Erhebungen über etwas anstellen*, enklask udb, ober enklaskouù diwar-benn udb, klask ditouroù diwar-benn udb, ober imbourc'hou war udb, ober imbourc'hadennou war udb.

erheiraten V.k.e. (hat erheiratet) : perc'hennañ dre zimeziñ.

erheischen V.k.e. (hat erheischt) : arc'hiñ, goulenn, goulenn groñs, mennout, kemenn ; *Glanz und Ruhm erheischen*, redek gant gred war-lerc'h ar c'hoar (an enorioù), bezañ naonek d'an enorioù, bezañ c'hoanteck d'an enorioù, kouvetar enorioù, trac'hoantaat enorioù, glaouriñ war an enorioù, glaourenniñ war-lerc'h an enorioù, bezañ c'hoanteck a enorioù, bezañ c'hoant gloar en an-unan, bezañ troet gant an enorioù (gant ar c'hoar), bezañ terzhienn ar vrazentez gant an-unan, bezañ itik a enorioù, na vezañ nemet brasoni gant an-unan, bezañ angoulet gant an enorioù, bezañ lorc'het gant an enorioù, karet an enor hag ar renk.

erheitern V.k.e. (hat erheitert) : diduiñ, drantaat, drevaat, sartaat, mavaat, sederaat, laouenaat, laouenaat, joausaat, gwivaat, digrizañ, divorennä, digoumouliñ, bouilhaat, sederaat, gaeaat, degas [u.b.] war e du, diroufennañ tal u.b., diroufennañ dremm u.b. ; *die Leute erheitern*, lakaat bourrapl en dud, lakaat un tamm cholori e-touez an dud ; *seine Witze erheiterten uns*, sederaat a rae ac'hanomp gant e gontadenoù farsus.

V.em. : **sich erheitern** (hat sich (ak.) erheitert) : **1.** drantaat, drevaat, gwivaat, dont da sederaat, dont da laouenaat, joausaat, gaeaat, en em c'haeaat, sartaat, mavaat, digrizañ, bouilhaat ; *das Gesicht des Jungen erheiterte sich*, ar paotr e sartaas e zremm, dremm ar paotr a vavaas ; **2.** [amzer] toullwennañ, skarzhañ, sevel, digoumoulañ, spanaenniñ, naetaat, bravaat, kaeraat, divoriñ, sederaat, skaeraat, splannaat, divorennä, ; *der Himmel erheitert sich*, digoumoulañ a ra an oabl, digostiñ a ra an oabl, dispakañ a ra an amzer, skarzhañ a ra an amzer, toullwennañ (sevel, skaeraiañ, dizoleñ, digoumoulañ, spanaenniñ, naetaat, bravaat, boullaat, spisaat) a ra an amzer, sederaat a ra an amzer, splannaat a ra an oabl, skaeraat / splannaat a ra an amzer (Gregor), P. stagañ a ra an amzer da zibluskenniñ.

erheiternd ag. : sederaus, diduellus, dihueus.

Erheiterung b. (-en) : **1.** diduell b., diduamant g., didu g., diduadenn b., digrizadur g., laouenidigech b., drantz b., dredividigech b. ; **2.** [amzer] bravadenn b., fraeshaenn b., kaeradenn b., skaeraenn b., skaeradenn b., splannadenn b., spanaenn b., tavadenn b.

erhellen V.k.e. (hat erhellt) : **1.** goulaouiñ (en tu gouzañ e brezhoneg), sklérjennañ, flammañ, spisaat, spisañ, splannaat, splannañ, teuler sklérjenn war, ober ur sklérjenn endro da ; *Fackeln erhellen den Weg*, goulaouet e vez an hent gant flamboziou ; **2.** skaeraat, diskoulmañ.

V.dbers. (hat erhellt) : *daraus erhellt, dass ....*, diwar gementse e c'haller dezastum e ..., da-heul an dra-se e c'haller dezastum e ..., diwar (diouzh) an dra-se e ..., rak-se e ..., drese e ..., diwar-se e ..., kent a se e ..., e-se e ..., e-skeud-se e ..., alese e ...

V.em. : **sich erhellen** (hat sich (ak.) erhellt) : skaeraat, kaeraat, skarzhañ, toullwennañ, sevel, digoumoulañ, spanaenniñ, naetaat, bravaat, divoriñ, sederaat, splannaat, divorennä, spisaat, P. stagañ a ra an amzer da zibluskenniñ.

Erhellung b. (-,en) : sklaeriadur g., sklaeridigezh b., diskleriadenn b., spisadur g., sklérijenn b.

erheucheln V.k.e. (hat erheuchelt) : 1. ober an neuz da, ober neuz da, ober an neuz, ober neuz, kaout an aer da, ober van da, ober sin da, ober min da, ober ar mod da, fentiñ, marmouzañ, neuziañ ; 2. [dre astenn.] kaout (tizhout, tapout, gounit) dre bilpouzerezh.

erheuchelt ag. : fent.

erhitzen V.k.e. (hat erhitzt) : tommañ, tommaat, gorïñ, gwreziñ, gratañ, griziezañ ; Wasser auf 80 Grad erhitzten, tommañ dour betek ur wrez a 80 derez, kas an dour da 80 derez ; [metal] auf Weißglut erhitzten, bis zur Weißglut erhitzten, tommañ d'ar gwenn ; [houarn feriñ] das Bügeleisen erhitzten, lakaat an houarn da dommañ ; die Gemüter erhitzten, lakaat mel-penn an dud da dommañ ha da virviñ, lakaat berv er speredoù.

V.gw. (hat erhitzt) : [dre skeud.] Wein erhitzt, gwin a sko d'ar penn, gwin a laka empenn an dud da dommañ, ar gwin a domm o empennou d'an dud ; erhitzte Geister, tud penndommet ls., tud tomm d'o fennou ls., tud gwrez enno ls., pennoù entanet ls., tud tommet dezho ls. / tud plantou o zreid o tommañ ls. / tud kroget da danañ dezho ls. (Gregor).

V.em. : **sich erhitzten** (hat sich (ak.) erhitzt) : en em danañ, taeriñ, broueziñ, birviñ, griziezañ.

erhitzend ag. : tanus, tommus.

erhitzt ag. : tommet ; [dre skeud.] erhitzte Geister, tud penndommet ls., tud tomm d'o fennou ls., tud gwrez enno ls., pennoù entanet ls., tud tommet dezho ls. / tud plantou o zreid o tommañ ls. / tud kroget da danañ dezho ls. (Gregor).

Erhitzung b. (-,en) : tommerezh g., tommadur g., frenezi b.

erhoffen V.k.e. (hat erhofft) : kaout spi, esperout, goanagiñ, gedal, gortoz.

erhöhen V.k.e. (hat erhöht) : 1. uhelaat, dreistuhelaat, gorren ; eine Mauer erhöhen, lakaat sav gant ur voger, uhelaat ur voger, dreistuhelaat ur voger ; ein Gebäude um ein Stockwerk erhöhen, lakaat un estaj ouzhpenn war un ti, kas ur savadur en un estaj ouzhpenn, dreistuhelaat ur savadur ; [Bibl] wer sich selbst erniedrigt, der soll erhöht werden, neb en em izelao a vezò uhelaet, neb en em izelao a vezò savet ; [sport, boks] die Deckung erhöhen, sevel e ward, sevel e emward ; 2. kreskiñ, meuraat, meurekaat, muiaat, muiañ, amplaat ; die Preise erhöhen, kreskiñ ar prizioù, keraat ar varchadourezh ; den Tarif erhöhen, kreskiñ ar feurbrix ; er hat die Miete erhöht, kresket en deus ar feurm, muiaet en deus ar feurm ; die Renten wurden erhöht, kresket e voe al leveoù, lakaat eo bet al leveoù war o renk, dazgwerzhekaet e voe al leveoù ; die Löhne erhöhen, dazgwerzhekaat ar goprou, lakaat kresk war ar goprou, kreskiñ ar goprou, reiñ un astenn d'ar goprou ; die Ausbeute erhöhen, den wirtschaftlichen Ertrag erhöhen, askorusaat ar chenderc'hiñ ; die Wachsamkeit erhöhen, bezañ aketusoch'-aketusañ da deuler evezh, kreskiñ da eveshaat, kreskiñ da vezañ evezhet, souriñ da eveshaat, bezañ muiouzh-mui war evezh, bezañ muioc'h war e evezh, doublañ da deuler evezh, doublañ da eveshaat ; die Steuern erhöhen, muiaat an tellou, lakaat kresk war an tailhou ; seinen Lebensstandard erhöhen, gwellaat e stad ; 3. [kenw.] die Preise um 50 % erhöhen, lakaat ar prizioù da greskiñ eus 50%, degas (teuler) 50 % a gresk war ar prizioù ; den Zinssatz erhöhen, mataat ar champi, muiaat ar champi, askorusaat ar postadurioù ; 4. [tekn.] die Geschwindigkeit erhöhen, buanaat, lakaat tizh, plantañ tizh, sankaañ tizh, fonnusaat ; das Tempo erhöhen, hastañ e dizh, hastañ e herr, lakaat tizh, ober tizh, lakaat herr, plantañ bec'h ; 5. [kegin.] den Geschmack erhöhen, lakaat blaz war ar boued, reiñ blaz d'ar boued,

temzañ ur meuz ; 6. meurekaat ; 7. [kimiezh] die Konzentration erhöhen, bech'iekaat ; 8. [sonerezh] eine Note durch ein Kreuz erhöhen, lakaat ul lemmell d'un notenn, lakaat ul lemmell oush un notenn, lemmañ un notenn.

V.em. : **sich erhöhen** (hat sich (ak.) erhöht) : 1. sevel, pignat, uhelaat, amplaat ; die Zahl der Opfer hat sich auf fünfzig erhöht, niver ar chouzañvidi (niver ar wallzarvoudidi) a zo savet da hanter-kant, ar chouzañvidi (ar wallzarvoudidi) e voe pemp kant anezho ; 2. en em uhelaat, en em sevel ; [Aviel] wer sich selbst erhöht, wird erniedrigt, neb en em uhelao a vezò izelaet, neb en em savo a vezò izelaet.

Erhöhen n. (-s) : 1. uhelidigezh b., uheladur g., uhelaat g., dreistuheladur g., savidigezh b., gorreadur g., gorreidigezh b., gorren g. ; 2. muiadur g., kreskadurezh b., kreskadur g., kres g., kreskadeg b., kreskidigezh b., kreskañs b., amplaat g., amplidigezh b.

Erhöher g. (-s,-) : saver g. [liester saverioù], saverez b., kresker g. [liester kreskerioù], kreskerez b., uhelaer g. [liester uhelaerioù].

erhöht ag. : 1. kresket, uhelaet, gorroet, brasoc'h, uhel ; erhöhte Lebenstätigkeit, buhezegezh brasoc'h g., brasoc'h buhezegezh g. ; erhöhte Tätigkeit, brasoc'h bividigezh b. ; [mezeg.] erhöhtes Risiko, gourriskl g. ; [kenw.] erhöhter Preis, priz kresket (uhelaet, keraet, gorroet) g. ; erhöhtes wechselndes Fieber, terzhienn a-serzh b. ; 2. [sonerezh] erhöhte Note, notenn lemm b. ; 3. erhöhte Luftverschmutzung, barr saotradur an aer g.

Erhöhung b. (-,en) : 1. uhelidigezh b., uheladur g., uhelaat g., dreistuheladur g., savidigezh b., gorreadur g., gorreidigezh b., gorren g., kreskadur g., kreskidigezh b., kres g. ; Erhöhung des Kulturniveaus, uhelidigezh live ar stuziadur b., uhelidigezh live ar sevenadur b. ; 2. muiadur g., kreskadurezh b., kreskadur g., kres g., kreskadeg b., kreskidigezh b., kreskañs b., amplaat g., ampladur g., amplidigezh b. ; Erhöhung des Lebensstandards, uhelidigezh ar barr bevañ b. ; Erhöhung der Preise, kreskadur ar prizioù g. ; die Erhöhung der Preise bremsen, die Erhöhung der Preise drosseln, krennañ kresk ar prizioù, lakaat harz da gresk a-bik ar prizioù, lakaat harz da gresk fonnus ar prizioù, lakaat harz d'ar prizioù da greskiñ re vuan ; Erhöhung des gesetzlichen Renteneintrittsalters, ampelladur an oad lezennel evit dont war e leve g. ; 3. torosenn b., uhel g., uhelenn b., tuchenn b., krec'henn b., krec'hienn b., krec'h g., torgenn b., run g./b., runell b., runenn b., sav g., gorreou ls. ; 4. [relij.] Erhöhung des Heiligen Kreuzes, meuleudigezh ar Gwir Groaz b.

Erhöhungszichen n. (-s,-) : [sonerezh] lemmell b.

erholen V.em. : **sich erholen** (hat sich (ak.) erholt) : 1. diskuiilhañ, difaezhañ, distegnañ e spered (Gregor), diderriñ, ober un diskuizh, ober un tamm diskuizh, ober un diskuizhadenn, ober ur pennadig diskuiilhañ, ober e ziskuizhoù, repozïñ un tamm, kemer e repoz, kemer arsav, kemer didorr, kemer ur pennad ehan, kemer ur pennad habaskter, ober un ehan, lakaat ur poz, kemer un tamm ehan, lakaat un higenn, ober ur ruilh, adsevel e boueziou, ober ur gourvez, lakaat e gorf da zibouezañ, diblegañ e gein, digeinañ, diziviañ ; sich zur Genüge erholen, sich gehörig erholen, sich gründlich erholen, sich ordentlich erholen, diskuiilhañ e begement, diskuiilhañ e walch' ; 2. en em gavout, dont e-barzh, addont, dont war e du, disaouzanañ ; er konnte sich von seinem Schreck nicht erholen, ne oa ket mui evit en em gavout goude ar chorfad spont en doa bet, ne oa ket mui evit disaouzanañ, ne oa ket mui evit dispontañ, ne oa ket mui evit dizaoniñ, ne oa ket mui evit distrauilañ, ne oa ket mui evit en em zispostañ ; sich von den Emotionen der Sache wieder erholen, difromañ ; er hat sich schnell erholt, deuet e

oa buan da wellaat dezhañ, dont a reas buan e yec'hed dezhañ en-dro, frankaat a reas buan warnañ, en em gavout a reas buan, sevel a reas buan diwar gleñved, dont a reas buan e-barzh, dont a reas buan da vad, mont a reas buan war wellaat, dont a reas buan e yec'hed war wellaat, dont a reas buan d'e yezh, difallañ a reas buan ; *davon erholt man sich nie wieder, n'eus ket a aesaat da gement-se ; davon wird er sich nicht wieder erholen*, ne savo ket e gein diwar an taol-se, ne savo ket eus e boull diwar an taol-se ; *er erholt sich langsam, a-zoug-kamm e teu ar yec'hed en-dro dezhañ, tamm-ha-tamm e tistag diouzh kleñved, tamm-ha-tamm e teu war wellaat, tamm-ha-tamm e teu reizh, tamm-ha-tamm e teu war e zres ; sie konnte sich nur schwer von der Geburt ihres Sohnes erholen, klañv e oa bet diwar he faot ; sich von einer Krankheit erholen, addont, dont e-barzh, disoc'h a gleñved, distagañ diouzh kleñved, digleñvediñ, digleñvel, diglañviñ ; sich von einer schweren Krankheit erholen, sevel eus ur barrad bras a gleñved ; sich von seinem Staunen erholen, disouezhiñ, disaouzanañ, diabafañ, dont war e du, dialvaoniñ, disebeziñ, disabatuñ, disabaturiñ, disaezhiñ, diskodegiñ ; 3. [touristerezh] hezaduriñ.*

erholsam ag. : diskuižhus, diskuižh, diskuižh d'ar spered ; *erholsame Nachtruhe, kousk c'hwek g. ; ich wünsche Ihnen eine erholsame Nachtruhe ! kouskit c'hwek ! ; dem Körper eine erholsame Nachtruhe gönnen, reiñ d'ar c'horf didorr ar c'housked.*
erholt ag. : diskuižh, diskuižhet, didorr e gorf ha skañv e spered.
Erholung b. (-,en) : 1. diskuižh g., diskuižhadenn b., diskuižhadur g., repoz g., repozvan g., didorr g. ; *jeder hat das Recht auf Erholung und Freizeit, pep hini en deus gwir da ziskuižhañ ha da gaout lezir ; dem Körper Ruhe und Erholung gönnen, diskuižhañ ar c'horf, lakaat e gorf da zibouzezañ, diwaskañ e gorf ; 2. [dre astenn.] gwellidigezh b., gwelladenn b., gwelladur g., gwelladurezh b., gwellaenn b., gwelladeg b., matadenn b., mataenn b., matadur g., ervatadenn b., enraog g., gwell g., adsavadur g., adsavidigezh b., adsav g., adsevel g. ; eine leichte Erholung ist feststellbar, eine leichte Erholung ist zu verzeichnen, un tamm gwellaenn 'zo ; 3. [touristerezh] hezadur g.*

Erholungsaufenthalt g. (-s,-e) : chomadenn diskuižhañ b., [touristerezh] chomadenn hezaduriñ b.

erholungsbedürftig ag. : ... en deus ezhomm da ziskuižhañ.
Erholungsgast g. (-es,-gäste) : diskuižher g., [touristerezh] hezadour g.

Erholungsheim n. (-s,-e) : ti diskuižhañ g., ti a arsav g.

Erholungskur b. (-,en) : kur diskuižhañ b.

Erholungsort g. (-es,-e) : lec'h diskuižhañ g., [touristerezh] lec'h hezaduriñ g.

Erholungspause b. (-,n) : ehan g., diskuižhadenn b., tamm diskuiž g., poz g., pozadenn b., amzer adherzhañ g., amzer dont e-barzh g.

Erholungssuchende(r) ag.k. g./b. : diskuižher g.

Erholungsturlaub g. (-s,-e) : vakañsoù diskuižhañ b., hezadur g.

Erholungszeit b. (-,en) : ehan g., vakañsoù ls.

erhören V.k.e. (hat erhört) : klevet ouzh, selaou ouzh, selaou, seveniñ, leuniañ ; *Gott erhört unsere Gebete, Doue a selaou ouzh hor pedennou, Doue a glev ouzh hor pedennou ; sein Gebet wurde erhört, klevet e voe ouzh e bedenn, sevenet e voe e bedenn ; erhört werden, kaout e c'houlenn ; er wurde erhört, bet en deus e vennad, setu bet e vennad gantañ ; nicht erhört werden, menel war e c'houlenn ; sein Wunsch wurde erhört, dic'hoantet e voe, e c'hoant en devoe, e vennad en devoe, e c'houlenn en devoe, klevet e voe ouzh e c'houlenn ; sein Wunsch wurde nicht erhört, chom a reas gant e c'hoant,*

menel a reas war e c'hoant, menel a reas war e c'houlenn, menel a reas war e naon, tremen a reas gant e naon, chom a reas tarluch, ne voe ket dic'hoantet.

Erich g. : Erik g.

erigierbar ag. : sonnidik.

Erigierbarkeit b. (-) : sonnidikted b.

erigieren V.gw. (ist erigiert) : dihodiñ, sevel d'an-unan, sevel serzh d'an-unan, mont e lost war sav, sevel gant an-unan, digastrenniñ, dispakañ, kalediñ, kalkenniñ, pichañ, reudiñ, reutaat, kemer koad ; *erigiert sein, sonnañ, bezañ sonn, bezañ sonnet, bezañ kalet, bezañ reut, bezañ serzh ; erigerter Penis beim Menschen, kalc'h sonnet g., kalc'h sonn g., kalc'h reut g., kalc'h kalet g., kastr g., P. Yann sonn g.*

erigierend ag. : ... sonner.

Erika b. (-, Eriken) : [louza.] brug str. ; *Eriken, erikeged ls.*

Erikaholz n. (-es) : [louza.] brug g.

Erikawurzel b. (-,n) : [louza.] gwazienn-vrug b.

erinnerlich ag. : chomet en eñvor.

erinnern V.k.e. (hat erinnert) : memoriñ, eñvoriñ, kounañ, kounaat ; *jemanden an etwas erinnern, degas da soñj d'u.b. eus (en) udb, degas koun d'u.b. eus udb, degas udb da goun d'u.b., degas da goun d'u.b. eus udb, degas da goun d'u.b. ag udb, degas soñj d'u.b. ag (eus) udb, degas eñvor d'u.b. ag (eus) udb, degas udb da eñvor u.b., memoriñ udb d'u.b., eñvoriñ udb d'u.b., kounaat udb d'u.b., kounañ udb d'u.b. ; erinnere mich daran, degas da soñj din en ober, degas da soñj din eus an dra-se, degas kement-se da goun din ; ich erinnere euch daran, dass wir morgen einen Aufsatz schreiben, degas a ran da goun deoc'h e vo eus ur skridaozadenn warc'hoazh, memoriñ a ran deoc'h e vo eus ur skridaozadenn warc'hoazh, eñvoriñ a ran deoc'h e vo eus ur skridaozadenn warc'hoazh.*
 V.em. : **sich erinnern** (hat sich (ak.) erinnert) : kaout soñj eus, kaout koun eus, kaout koun a, memoriñ, eñvoriñ, kounañ, kounaat, derc'hel eñvor a (eus), derc'hel koun a (eus), derc'hel soñj a, derc'hel soñj eus, dont [fdb/u.b.] da soñj d'an-unan, dont [fdb/u.b.] da goun d'an-unan, dont koun d'an-unan eus [fdb/u.b.], dont soñj d'an-unan eus [fdb/u.b.], dont [fdb/u.b.] da spered an-unan, dont [fdb/u.b.] e spered an-unan ; *er erinnerte sich an die Zeit damals, eñvoriñ a rae an deizioù a wechall, eñvoriñ a rae war an deizioù a wechall, memoriñ a rae an deizioù a wechall, kounaat a rae an deizioù a wechall ; sich an jemanden zurückerrinnern, eñvoriñ en u.b. ; ich erinnere mich gut dran, soñj mat am eus ; ich kann mich an sie erinnern, soñj am eus ananezhi ; ich kann mich daran erinnern, soñj am eus eus an dra-se ; ich kann mich nicht an ihn erinnern, ne'm eus ket a soñj anezhañ ken, disoñjet on anezhañ, ne'm eus ket mui soñj anezhañ, ne'm eus ket dalc'het soñj (koun, eñvor) anezhañ, kollet em eus ar soñj anezhañ, ne'm eus ket koun (eñvor) anezhañ ken, disoñjet em eus dioutañ, digoun on eus an den-se ; ich kann mich nicht daran erinnern, wer zu dieser Zeit Direktor war, ne'm eus ket soñj ken eus anv ar rener d'ar mare-se, ne zeu ket da soñj din piv a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket da goun din piv a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket em spered piv a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket da'm spered piv a oa rener d'ar mare-se, ne zeu ket da'm eñvor piv a oa rener d'ar mare-se, ne gouunaan ket anv an hini a oa rener d'ar mare-se ; ich kann mich an gar nichts erinnern, ne'm eus ket soñj a vann ; ich kann mich nicht mehr daran erinnern, ne'm eus ket soñj ken, ne'm eus ket a soñj ken, disoñjet em eus, ankounac'haet em eus ; ich kann mich nur undeutlich (verschwommen) daran erinnern, ne'm eus ket a soñj kaer eus an dra-se, ne'm eus nemet ur marsoñj (un damgoun) eus an dra-se, damgounaat a ran an dra-se nemetken ; ich erinnere mich daran, ihm das Geld gegeben zu haben, soñj am eus*

bezañ roet an arc'hant dezhañ ; wenn ich mich recht erinnere, ma ne fazian ket, m'em eus koun (soñj) mat, kement ha m'em eus soñj (Gregor), a gement m'em eus soñj ; soweit ich mich erinnere, keit ha ma c'hallan memoriñ, diouzh a eñvoran, hervez a eñvoran, ma ne fazian ket, m'em eus koun (soñj) mat, e kement ha ma'm eus koun, kement ha ma'm eus soñj (Gregor) ; man wird sich noch lange an diesen Krieg erinnern, ne vo ket ankounac'haet ar brezel-se an tazoù, soñj a vo ac'hann da bell eus ar brezel-se ; es wird eine Zeit kommen, wo sich keiner an sie erinnern wird, dont a vo graet hag e vint disoñjet ; erinnert euch an meine Worte ! dalc'hit soñj eus va c'homzoù ! bezit soñj eus va c'homzoù ! bezit koun eus va c'homzoù !

Erinnern n. (-s) : eñvorin g., eñvoridigezh b., kounaidigezh b., eñvoradur g.

erinnernd ag. : daskounus.

Erinnerung b. (-,-en) : 1. soñj g., koun g., kounaenn b., eñvor b., eñvoren b., eñvorad b., eñvoradenn b., memor b. ; frische Erinnerung, soñj fresk-bev g., eñvor (soñj) eus ubd evel pa vele c'hoarvezet nevez 'zo b., koun eus ubd evel pa vele oc'h erruout g. ; unbestimmte Erinnerung, schwache Erinnerung, dumpfe Erinnerung, vage Erinnerung, dunkle Erinnerung, marsoñj g., brizhsoñj g., damgoun g., mareñvoradenn b. ; die Erinnerung an etwas (ak.) wachhalten, padusaat ar soñj ag ubd, kenderc'hel ar soñj ag ubd, derc'hel anv eus ubd, derc'hel eñvor eus ubd, derc'hel koun eus ubd, derc'hel soñj eus ubd ; etwas in Erinnerung rufen, degas soñj eus ubd, gervel soñj eus ubd, daskounañ ubd, bezañ daskounus eus ubd, gervel ubd da goun ; etwas in Erinnerung bringen, degas da soñj eus (en) ubd, degas ubd da goun, degas soñj eus (ag) ubd, degas koun ag (eus) ubd, degas eñvor ag (eus) ubd, eñvorin ubd ; wir haben ihn in guter Erinnerung, atav e vez ar soñj anezhañ en hor c'halonoù (Gregor), chomet eo ar c'houn anezhañ en hor c'halonoù, dalc'het hon eus eñvor vat anezhañ, bev-bividik eo chomet an eñvor anezhañ en hon touez, mirout a reomp un eñvorig evitañ ; Erinnerungen steigen auf, Erinnerungen werden wach, traou ankounac'haet a sav war eñvor u.b., traou ankounac'haet a zeu da goun d'u.b., traou ankounac'haet a zeu da soñj d'u.b., ur froudad eñvoriou a ya hebiou, ar spered a grog da eñvoriñ ; all diese Erinnerungen steigen in ihm auf, an holl draouù-se a sav war e eñvor, an holl draouù-se a zeu da goun dezhañ, an holl draouù-se a zeu da soñj dezhañ ; jemandem tief vergrabene Erinnerungen ins Gedächtnis zurückrufen, freskaat e spered u.b. traou gros-ankounac'haet ; die Erinnerung an diesen Tag wird in meinem Herzen eingeprägt bleiben, eñvor an devezh-se a chomo garanet em c'halon, eñvor an devezh-se a chomo moulet em c'halon, eñvor an devezh-se a chomo peg ouzh va c'halon, eñvor an devezh-se a chomo peg ouzhin, an devezh-se ne zeuio james eus va spered, ar c'houn eus an devezh-se a chomo da viken war va spered, an devezh-se a chomo bev em c'houn, mirout a rin don em c'hreiz an eñvor eus an devezh-se ; in Erinnerungen schwelgen, chom da vemoriñ ; er schwelgte in Erinnerungen, en em lakaet e oa da eñvorin outañ e-unan ; ich habe einfach jede Erinnerung an sie aus meinem Gedächtnis gelöscht, ich habe jede Erinnerung an sie aus meinem Gedächtnis getilgt, ich habe jede Erinnerung an sie aus meinem Gedächtnis gestrichen, kaset am eus ar soñj anezhi diwar va spered ; in Erinnerung an, zur Erinnerung an, e koun (u.b., ubd, eus u.b., eus ubd), e memor (u.b., ubd, eus u.b., eus ubd) ; zur Erinnerung, kement ha derc'hel soñj, evit derc'hel soñj ; eine Flut von Erinnerungen wachrufen, eine Flut von Erinnerungen hervorrufen, lakaat ur froudad eñvorennoù da dremen dre ar spered ; seine Erinnerungen

niederschreiben, lakaat dre skrid e eñvorioù, skriavañ e eñvorennoù ; 2. tra-eñvor g., eñvoren b., eñvordra g. ; 3. [bred., Freud] Deckerinnerung, eñvorad-c'holo b. [liester eñvoradou-golo].

erinnerungslilos ag. : divemor a-grenn, divemor-pod, digounek, digoun, dianaoudek, ankounac'haus, ankouazhus, ankouaus, fall eñvoret, kollet pep eñvor gantañ, bet badezet gant eoul gad.

Erinnerungslosigkeit b. (-) : digoun g., divemor g., ankounac'h g.

Erinnerungslücke b. (-,-n) : disoñjadenn b., ankounac'hadenn b., diankadenn b., ankounac'h g.

Erinnerungsrest g. (-es,-e) : [bred.] kounlerc'h g. [liester kounlerc'hioù].

Erinnerungsschreiben n. (-s,-e) : lizher kas soñj en-dro g., lizher koun g., lizher-gouzav g., lizher-gouzaviñ g.

Erinnerungsspur b. (-e,-en) : [bred.] kounlerc'h g. [liester kounlerc'hioù].

Erinnerungsstück n. (-s,-e) : tra-eñvor g., eñvoren b., eñvordra g.

Erinnerungstafel b. (-,-n) : skritell-goun b., taolenn-eñvor b.

Erinnerungstäuschung b. (-,-n) : [bred.] ledkounañ g., lezvemor g., falskounañ g., touellkounañ g.

Erinnerungsvermögen n. (-s) : eñvorerezh g., kounerezh g., koun g., eñvor b., memor b. ; klares Erinnerungsvermögen, memor disi b.

erinnerungswert ag. / **erinnerungswürdig** ag. : dellezek a eñvor.

Erinnyen ls. : [mojenn.] erinnied ls.

Eristik b. (-) : [predr.] eristegoniezh b.

Eristiker g. (-s,-) : 1. [predr.] eristeg g. [liester eristeien] ; 2. [gwashaus] breutaeg g. [liester breutaeien]

eristisch ag. : 1. [predr.] eristek ; 2. [gwashaus] breutaek.

Eritrea n. (-s) : Eritrea b.

erjagen V.k.e. (hat erjagt) : 1. tapout, pakañ ; 2. [dre skeud.] Ruhm erjagen, redek da vat-kaer war-lerc'h ar c'hoar, redek gant gred war-lerc'h an enorioù, bezañ c'hoantek d'an enorioù, bezañ naonek d'an enorioù, kouvetañ enorioù, trac'hoantaat enorioù, glaouriñ war an enorioù, glaourenniñ war-lerc'h an enorioù, bezañ c'hoantek a enorioù, bezañ c'hoant gloar en an-unan, bezañ troet gant an enorioù (gant ar c'hoar), bezañ terzhienn ar vrazentez gant an-unan, bezañ itik a enorioù, na vezañ nemet brasoni gant an-unan.

erkalten V.gw. (ist erkaltet) : 1. yenañ, yenaat, dont da vezañ yen ; erkaltetes Fett, lard-teuz sonnet g., lard-teuz riellet g. ; 2. [dre skeud.] laoskaat, distanañ, klouaraat, gwevnat, yenaat, koll e nerzh, koll e lañs, koll e startijenn, dont da vorediñ ; sein Eifer erkaltet, laoskaat a ra e c'hred, distanañ a ra d'e c'hred, klouaraat a ra de dezhañ, terriñ a ra d'e intampi, klouaraat ha laoskaat a ra e c'hred, terriñ a ra d'e herrder, yenaat a ra e c'hred, yenaat a ra en e c'hred, lentaat a ra e c'hred (Gregor), gwevnat a ra, laoskaat a ra en e c'hred ; ihre Liebe zu ihm ist erkaltet, kazet he deus anezhañ, paouezet eo a garet anezhañ ; seine Liebe zu seiner Muttersprache ist erkaltet, en em gazet eo ouzh e yezh-vamm, en em yenet eo ouzh e yezh-vamm, yenet eo ouzh e yezh-vamm, deuet eo da vezañ yen ouzh e yezh-vamm, deuet eo da yenaat ouzh e yezh-vamm, erru eo dispeig e galon diouzh e yezh-vamm, erru eo diskrog diouzh e yezh-vamm, erru eo distag e galon diouzh e yezh-vamm, en em zistaget eo diouzh e yezh-vamm, en em ziskroget eo diouzh e yezh-vamm ; seinen Zorn erkalten lassen, uzañ an droug a zo en an-unan, diazezañ e dorad kounnar, euvriñ e gougnar, ameniñ e vuanegenez, habaskaat e

vuanegesh, distanañ e gouunnar, didaerñ, difachañ, divroc'hañ, digounnariñ, dizrougiñ, difuloriñ, dousaat e spered, terriñ e zroug. **erkälten** V.em. : **sich erkälten** (hat sich (ak.) erkältet) : P. tapout ur c'horfad, tapout ur c'horfad riv, tapout ur c'horfad anoued, tapout ur barr riv, pakañ ur frapad riv, dastum (pakañ, tapout) un taol yen, dastum (pakañ, tapout, serriñ) morfont, dastum (pakañ, serriñ, tapout) anoued, dastum (tapout, serriñ, sammañ) riv, tapout paourenteze, pakañ yenijenn, dont ur barr anoued en e c'houzoug, tapout arwez, rivañ, anouediñ, arweziñ, choberdiñ, tapout ur revriad, tapout e skas, chom da yenañ ; *ich habe mich erkältet*, me a zo deuet ur barr anoued em gouzoug, tapet em eus arwez, tapet em eus un toullad anoued, paket em eus yenijenn, kroget eo an anoued ennon ; *du wirst dich noch erkälten*, emaout o vont da zastum riv, emaout o vont da zastum anoued.

erkältet ag. : anouedet, rivet ; *ich bin leicht erkältet*, dastumet (paket, tapet) em eus un taol yen, tapet em eus ur c'horfad, tapet em eus ur c'horfad riv, tapet em eus ur c'horfad anoued, tapet em eus ur barr riv, paket em eus ur frapad riv, dastumet (paket, serret, tapet) em eus anoued, dastumet (paket, serret, tapet) em eus morfont, dastumet (tapet, sammet) em eus riv, tapet em eus paourenteze, me a zo deuet ur barr anoued em gouzoug, tapet em eus arwez, arweziñ am eus graet.

Erkaltung b. (-en) : yenadur g., yenadurezh b.

Erkältung b. (-en) : taol yen g., riv g., korfad riv g., barr riv g., frapad riv g., anoued g., anouedadur g., rivadenn b., paourenteze b., arwez g., barr arwez g., stoc'hadenn b., P. revriad g./b. ; *böse Erkältung*, P. kre vadurezh b. ; *ich habe mir eine Erkältung zugezogen (geholt)*, dastumet (paket, tapet) em eus un taol yen, paket em eus yenijenn, tapet em eus ur c'horfad, tapet em eus ur c'horfad riv, tapet em eus ur c'horfad anoued, tapet em eus ur barr riv, tapet em eus va skas, dastumet (paket, serret, tapet) em eus anoued, dastumet (paket, serret, tapet) em eus morfont, dastumet (tapet) em eus riv, tapet em eus paourenteze, me a zo deuet ur barr anoued em gouzoug, tapet em eus arwez, arweziñ am eus graet, sammet em eus riv.

Erkältungskrankheit b. (-en) : [mezeg.] anouedadur g., rivadur g.

erkämpfen V.k.e. (hat erkämpft) : 1. gounit dre stourm, trech'iñ a-bouez gouren, gounit kaout, tizhout kaout ; *seine Freiheit erkämpfen*, gounit e frankiz dre an armoù ; *hart erkämpfte Rechte*, gwirioù gounezet a-striv-kaer ls. ; 2. [lu] den Sieg erkämpfen, dont da drec'hiñ, dont a-benn da drec'hiñ, gounit an trec'h, bezañ trec'h, bezañ gounit, mont (dont) an trec'h gant an-unan, kaout al levezon.

erkaufen V.k.e. (hat erkauf) : 1. prenañ ; 2. [gwashaus] goprañ, gouestlaoua, prenañ.

erkäuflich ag. : ... a c'heller prenañ.

erkennbar ag. : 1. merzus, neverz, merzadus, anat, ... a c'heller diguzhat, hewel ; *ein nicht erkennbarer Mangel*, ur si kuzh g. ; *ein erkennbarer Mangel*, ur si anat g. ; *nicht deutlich erkennbar*, dispis, displann, dihewel ; 2. anavezadus, anaoudadus ; *nicht erkennbar*, ananavezadus.

erkennen V.k.e. (erkannte / hat erkannt) : 1. anavezout, anaout, anavout, diforc'hiñ, dianavezout, merzout, deznaouiñ ; *jemanden erkennen*, anavezout u.b. diouzh e neuz ; *jemanden an seiner Stimme erkennen*, anavezout u.b. diouzh e vouezh (diouzh e gomz, diouzh e brezeg, diouzh e gaoz, diouzh e larvar, er mod ma komz) ; *ich habe ihn an seinem Gang erkannt*, diouzh stumm e gerzed (diouzh e gerzed, diouzh e gamm, diouzh an ergerzh anezhañ, er mod ma kerzhe, diouzh ma rampe) em boa e anavezet ; *etwas am Geruch erkennen*, anavezout udb diouzh e c'hwezh ; *etwas am Geschmack*

erkennen, anavezout udb diouzh e vlez ; *Vergangenheit und Zukunft erkennen*, anavezout deuet ha da zont ; *das Gute und das Böse erkennen können*, dianaout ar mad diouzh an droug, anavezout ar mad diouzh an droug, anaout ar mad diouzh ar fall, kemmañ ar mad diouzh an droug, digejañ ar mad diouzh an droug, diforc'hiñ ar mad diouzh an droug, dispartiañ ar mad diouzh an droug ; *durch die Dunkelheit erkennen wir die Umrisse eines Hauses*, en deñvalded e tiforc'homp tres un ti ; *sich selber erkennen*, en em anavezout an-unan ; *an ihren Früchten sollt ihr sie erkennen*, o anavezout a reot diouzh o frouezh - diouzh ar frouezh ez anavezot ar wezenn - dianavezout a reot ar wezenn diouzh ar frouezh - dianaout a reot ar wezenn diouzh ar frouezh - diouzh ar ouenn, ar brankou ; *nicht erkennen, nicht wieder erkennen, nicht mehr erkennen*, dizanavezout, dianavezout, dianaout ; *leicht zu erkennen*, aes da anaout ; *nicht wieder zu erkennen*, kaum wieder zu erkennen, dianavezadus, dishevelebet ; *er war seit seiner Krankheit nicht wieder zu erkennen*, *er war seit seiner Krankheit kaum wieder zu erkennen*, ne oa ket ken an dud evit anavezout anezhañ abaoe ma oa bet klañv, dianav e oa abaoe ma oa bet klañv, dianaoudadus e oa abaoe ma oa bet klañv, dianavezadus e oa abaoe ma oa bet klañv, disleberet e oa abaoe ma oa bet klañv, disneuz e oa abaoe ma oa bet klañv, aet e oa dianavez d'an dud abaoe ma oa bet klañv ; *ohne deinen Bart konnte ich dich nicht mehr erkennen*, da zianaout a raen hep da varv ; *die Seinen nicht mehr erkennen*, [evit an dud toc'hor] na ober mui alamant ebet, na anavezout mui den ; *man erkennt hier seinen Stil*, anaout a reer lec'h e zorn (e lech-dorn), anaout a reer roud e zorn, an dra-mañ a zo diouzh e ratre, emañ roud e zorn warni ; *Bedürfnisse erkennen*, deznaouiñ ezhommoù ; [kr-l] *Gefahr erkannt*, Gefahr gebannt, un den berzet a dalv kant ; 2. *sich zu erkennen geben*, lavarout (diskouez) piv eur, en em reiñ da anaout (Gregor), en em reiñ da anavezout, diskuliañ e jeu, dispakañ e jeu, diguzhat, diguzhañ ; 3. anzav, anzavout ; *seinen Irrtum erkennen*, anzav e fazi (e wallegezh, e faot) ; 4. *etwas erkennen lassen*, lakaat udb war wel, lezel udb da welet, diskouez udb, merkañ udb, diskuliañ udb, reiñ udb da anaout, reiñ udb da c'houzout ; *Zeichen der Ermüdung erkennen lassen*, Anzeichen von Müdigkeit erkennen lassen, diskouez bezañ skuizh ; *er lässt Anzeichen von Müdigkeit erkennen*, e liv a ziskouez ez eo skuizh, e liv a ziskuizh ez eo skuizh, gwelet e vez warnañ ez eo skuizh, kaer eo gwelet diouzh e neuz ez eo skuizh, tres ar skuizhder a zo war e zremm, tres ar skuizhder a weler war e zremm, neuz ar skuizhder a zo war e zremm, liv ar skuizh a zo en e gerc'henn, liv ar skuizh a zo warnañ, stumm skuizh a zo warnañ, un neuz skuizh en deus, un aer skuizh en deus, un aer skuizh a zo warnañ, aer ar skuizhder a zo warnañ, doare a zo dezhañ da vezñañ skuizh, dremmoù skuizh a zo dezhañ, skuizh eo da welet, diskouez a ra bezñañ skuizh ; 5. [kenw.] *ein Konto mit einem Betrag erkennen*, lakaat arc'hant war ur gont-vank, kredekaat ur gont ; 6. [mezeg.] *eine Krankheit erkennen*, dinoiñ ur c'hleñved, diournat ur c'hleñved, deznaouiñ ur c'hleñved. V.k.d. (erkannte / hat erkannt) : [gwir] dougen ur varnadenn, setañsiñ, barn ; *über etwas (ak.) erkennen*, setañsiñ en un afer bennak ; *auf Geldstrafe erkennen*, dougen un dell-gastiz ; *auf Freispruch erkennen*, dougen an anzav digabusaat, dougen un nepenn.

Erkennen n. (-s) : meizerez g., anavezadur g., anaoud g., emskiantadur g. ; *das Erkennen eines Gegenstandes*, an anavezadur eus un dra g., anavezadur un dra g. ; *mittelbares Erkennen*, anaoud hanteradek g., anaoud handizhek g. ; *intuitives Erkennen*, naderezh g., anaoud nadel g.

erkenntlich ag. : 1. anavezadus ; 2. [dre astenn.] anaoudek, trugarezus, trugarekaus ; *sich erkenntlich zeigen*, bezañ anaoudek, diskouez e anaoudegezh(-vat), dougen (gouzout) grad vat d'u.b., kas an dorzh en-dro d'ar gér d'u.b., distreiñ e dorzh en-dro d'ar gér d'u.b., distreiñ e vadelezh d'u.b., adkas an dorzh.

Erkenntlichkeit b. (-) : anaoudegezh-vat b., grad-vat b., trugarez b.

Erkenntnis¹ b. (-,se) : 1. anaoudegezh b., gouziegezh b., skiant b., meizerezh g., anaoud g., emskiantadur g., daznaout g. ; *die wissenschaftlichen Erkenntnisse*, an anaoud gouziel g. ; *aus dieser Erkenntnis fließen andere*, meur a zeskamant a ya da-heul hemañ ; [Descartes] von den Sinnen vermittelte Erkenntnisse, mennozhioù skiantarzeuat ls. ; *unmittelbare Erkenntnis*, naderezh g., damgeal g., primveizad g., anaoud nadel g., anaoud kentizhek g., anaoud dihanteradek g. ; *intuitive Erkenntnis*, naderezh g., anaoud nadel g. ; *der Erkenntnis zugänglich*, anavezadus ; [Bibl] der Baum der Erkenntnis von Gut und Böse, gwezenn anaoudegezh an Droug hag ar Mad b., gwezenn an Droug hag ar Mad b., ar wezenn difennet b. ; *das Buch ist insofern interessant, als es neue Erkenntnisse bietet*, dedennus eo al levr dre ma ro tu d'al lenner da amplaat e ouiziadur ; 2. *jemandem Erkenntnisse über etwas (ak.) liefern*, diskuliañ traouì diwar-benn udb d'u.b.

Erkenntnis² n. (-ses,se) : [gwir] arest g., setañs b. ; *urteilkräftiges Erkenntnis*, arest al lez-varn g., barnadenn b. ; *Erkenntnis in Strafsachen*, setañs b., barnedigezh b.

Erkenntnisfähigkeit "b. (-,en) : gouester naoudel g., kefreadelezh b.

Erkenntnisfunktion b. (-,en) : arc'hwel an naout g.

Erkenntnislehre b. (-) : [preder] anaoudoniezh b.

Erkenntnisstand g. (-s) : stad ar gouziegezhioù b.

Erkenntnistheoretiker g. (-s,) : gouiziadonour g., epistemologour g., gouezonouri g., skiantoniour g.

Erkenntnistheorie b. (-) : gouiziadonezh b., epistemologiezh b., skiantonezh b., gouezoniezh b.

Erkenntnisvermögen n. (-s) : meizerezh g., meiz g., intentegezh b., skiant varn b., galloudezh dezvarn b., kefreadelezh b., anaoudadurezh b.

Erkennung b. (-,en) : 1. anaoudadur g., anaoudegezh b. ; 2. [mezeg] diagnostik g., deznaou g., deznaouadur g., diournadur g. ; 3. darempredou rev ls. ; 4. [stlenn] digejañ g., naouaerezh, naouaat g.

Erkennungsdienst g. (-es,-e) : servij an antropometrieh g., servij ar c'horfmuzulierezh g.

erkennungsdienstlich ag. : 1. eus servij an antropometrieh g., eus servij ar c'horfmuzulierezh ; 2. naouus, antropometrek, ... deznaouiñ, ... korfmuzulierezh ; *erkennungsdienstliche Akte*, fichenn naouus b.

Erkennungsмарke b. (-,n) : [lu] plakenn anv b.

Erkennungsmerkmal n. (-s,-e) : arouez diforc'hus b., merk anat g., merk diforc'hus g., tres diforc'hus g., ardamez g., diforc'hekaer g. [lester diforc'hekaeriuò].

Erkennungsnummer b. (-,n) : 1. niverenn-anaout b. ; 2. [lu] niverenn varilh b.

Erkennungswort n. (-s,-e) : [lu] ger-tremen g., ger a vrezel g. / arouez ar ged b. (Gregor).

Erkennungszeichen n. (-s,-) : arouez diforc'hus b., merk anat g., merk diforc'hus g., tres diforc'hus g., ardamez g., diforc'hekaer g. [lester diforc'hekaeriuò].

Erker g. (-s,-) : [tisav.] korbelladur g., prenestr korbellek g.

Erkerfenster n. (-s,-) : [tisav.] prenestr korbellek g.

Erkerzimmer n. (-s,-) : [tisav.] kambr gant ur prenestr korbellek b.

erklärbar ag. : disklérius, disklériadius, displegadus.

erklären V.K.E. (hat erklärt) : 1. sklaeraat, disklériañ, displegañ, sklérijennañ, disklériadiennañ, splannaat, diskouez sklaer hag anat, anataat, dispakañ, ditourañ, teuler sklérijenn war ; *jemandem etwas erklären*, displegañ udb dirak daoulagad u.b., reiñ udb da intent d'u.b., lakaat u.b. da gompren udb, displegañ udb d'u.b., disklériañ udb d'u.b. ; *jemandem erklären, was er zu tun hat*, merkañ d'u.b petra en deus d'ober ; *man muss ihm alles erklären*, ur paotr so ha diha a zo anezhañ, ret eo dilostañ ar babu dezhañ ; *ein Phänomen erklären*, sklaeraat un darvoudenn, disklériañ un anadenn, teuler sklérijenn war un darvoudenn ; *ich erkläre mir die Sache so*, setu penaos e tisklérian-me (e tisplegan-me) an dra-se ; *das lässt sich leicht erklären*, kement-se (pennabeg a gemente) a zo aes da gompren ; *jemandem alles aufs genaueste erklären*, dilostañ babu d'u.b. ; *etwas einleuchtend erklären*, roudennañ just ha just petra eo udb, disklériañ (displegañ) reizh ha splann udb, disklériañ fraezh udb, displegañ fraezh udb ; *in groben Zügen erklären*, brastresañ ; *ich werde dir erklären, was geschehen ist*, ez an da zisplegañ dit ar pezh a zo c'hoarvezet ; *zuerst mit Beispielen veranschaulichen und erst danach theoretisch erklären*, kelenn da gentañ dre skouer a-barzh e ober dre c'her ; 2. [dre astenn.] *seine Liebe erklären*, diskuliañ (disklériañ) e garantez ; 3. *den Krieg erklären*, disklériañ ar brezel, disklériañ brezel, notañ ar brezel, intimañ ar brezel ; 4. *man muss das eine Lüge erklären*, ur gaou a zo d'ober eus kement-se ; 5. [gwir h.a.] *embann, bannañ, disklériañ, enkantiñ, bonañ* ; *für rechtskräftig erklären*, erounidekaat ; *jemanden (für) schuldig erklären*, embann (dougen) en e varnadenn ez eo kablus u.b. ; *ein Richter, der einen Verbrecher für unschuldig erklärt, spricht sich selbst sein Urteil*, barner a zidamall torfed a zo e-unan en em varnet ; *jemanden (für) bankrott erklären*, reiñ ar gouriz plouz d'u.b., disklériañ en deus graet u.b. freuz-stal ; *etwas für heilig erklären*, sakraat udb, nevetaat udb ; *etwas für heilig und unantastbar erklären*, santualaat udb ; *jemanden zu seinem Erben erklären*, ober u.b. e heritour (Gregor) ; *einen Beschluss für rechtsgültig erklären*, kaougantañ un disentez ; *für ungültig erklären*, diwiriekaat, freuzañ, nullañ, terriñ, foeltrañ, lemel eus an amred, digadarnaat, didalvesaat, dizervaat, didalvoudekaat ; *eine Wahl für ungültig erklären*, terriñ ur vouezhiadeg b., terriñ un dilennadeg b., diwiriekaat un dilennadeg ; *ein Kind für ehelich erklären*, *ein Kind als ehelich erklären*, anzav ur bugel, lakaat ur bugel war e anv, anzavout ez eo ur bugel e vugel hervez lezenn, anavezout ur bugel da vab an-unan, anavezout ur bugel da verc'h an-unan, reizhwiriañ ur bugel ; *eine Ehe für ungültig erklären*, freuzañ un dimeziñ, dispenn un dimeziñ, terriñ un dimeziñ, dizimeziñ daou bried, dizeurediñ daou bried ; *ein Testament für ungültig erklären*, lakaat un testament diwiriek, diwiriekaat un testament ; *jemanden zum Dieb erklären*, disklériañ laer u.b. ; *etwas unter Eid erklären*, touïñ udb war e le ; *ein Gericht für nicht zuständig erklären*, en em zigareziñ ag ul lez ; *ein Gericht für nicht zuständig in einer Sache erklären*, dizarhopañ ul lez-varn diouzh un afer ; 6. [polit] *jemanden zum König erklären*, lakaat u.b. da roue, lakaat u.b. war an tron, disklériañ roue u.b. V.em. : **sich erklären** (hat sich erklärt) : 1. disklériañ, displegañ ; *ich erkläre mir (dat.) die Sache so*, setu penaos e tisklérian-me (e tisplegan-me) an dra-se ; 2. **sich (ak.) deutlich erklären**, en em reiñ da intent / en em zisklériañ en un doare fraezh (Gregor), roudennañ just-ha-just e emzalc'h, reiñ un dispieg sklaer a-zivout e emzalc'h, reiñ un dispieg sklaer eus ar pezh a soñj an-unan ; 3. **sich (ak.) bereit erklären / sich (ak.) bereiterklären**, disklériañ fraezh ez eur mennet d'ober udb,

lavaret e teurvezzer ober udb ; *sich (ak.) bereit erklären*, etwas zu tun, reiñ e anv evit ober udb, lakaat e anv d'ober udb, asantiñ ober udb, reiñ e asant d'ober udb., grataat ober udb, bezañ mennen d'ober udb, prizañ ober udb, teurvezout ober udb, bezañ kontant d'ober udb, bezañ kontant a ober udb, bezañ e tu d'ober udb, bezañ e tro d'ober udb, bezañ e tres d'ober udb, aotren ober udb ; sie erklärten sich bereit, an die Arbeit zu gehen, aotren a rejont labourat ; *keiner hat sich bereit erklärt*, sie aufzunehmen, den ne oa falvezet dezhañ degemer anezho, den ne oa falvezet gantañ degemer anezho ; **4.** *sich (ak.) für jemanden erklären*, sevel (mont) a-du (en tu, en un tu) gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., tuañ gant u.b., pouezañ a-du gant u.b., dont da bouezañ a-du gant u.b., mont en avel u.b., treiñ a-du gant u.b., mont a-du gant u.b., kouezhañ e lamm u.b., bezañ erru e park u.b., skeiñ e park u.b. ; *sich (ak.) gegen jemanden erklären*, sevel a-enep d'u.b. ; **5.** diskulian (disklérian) e garantez ; sie erwartet, dass er sich (ak.) endlich erklärt, emañ-hi o c'hortoz e tisklérfe e garantez outi a-benn ar fin ; **6.** [gwir] *sich (ak.) für befangen erklären*, en em zigarezin.

erklärend ag. : disklérius, ... sklaeraat, ... disklérian, ... displegañ, sklaerus, displergus.

Erklärende(r) ag.k. : [melestr.] disklériger g.

Erklärer g. (-s,-) : displesger g., disklériger g.

erklärlich ag. : disklérius, disklériadus, displagadus, komprendadus.

erklärt ag. : touet, anat, stlenn ; *erklärter Feind*, enebour touet g., enebour anat g.

Erklärung b. (-,en) : **1.** disklériadur g., disklériadenn b., displagadur g., displagadenn b., displeg g., displegañ g., sklaeriadenn b., sklérídigezh b., skléríjenn b., skléríjennadur g., spisadenn b., anatadurezh b. ; *einleitende Erklärung*, *einführende Erklärung*, disklériadur digeriñ g., disklériadur deraouiñ g. ; *unzulängliche Erklärungen*, displagadurioù teusk lies ; *eine Erklärung akzeptieren*, *eine Erklärung annehmen*, degemer un displagadenn ; *ihr Schweigen ist eine laute Erklärung*, chom a ra dilavar, met se a dalv kement ha n'eus forzh peseurt displagadenn eus he ferzh ; *ich erwarte von ihm eine Erklärung*, emao o c'hortoz kaout un displagadenn eus e berzh ; *eidestattliche Erklärung*, *ehrenwörtliche Erklärung*, testeni war anenor g., testadur war anenor g. ; *eine eidestattliche Erklärung abgeben*, touiñ war e le ; *er verstrickt sich (ak.) in seinen Erklärungen*, *er verheddert sich (ak.) in seinen Erklärungen*, en em goll (en em rouestlañ, en em luziañ, en em vrellañ) a ra en e zisplegadurioù, en em zruilhañ a ra gant e zisplegadennou, tramaillhet (rouestlet) eo en e zisplegadurioù, koll a ra poell e neudenn, mont a ra dezhañ e dreid er memes botez ; [istor] *Allgemeine Erklärung der Menschenrechte*, disklériadur hollveziadel gwirioù Mab-den g. ; *P. brauchst du eine Extraerklärung ?* ha ret e vo din dilostañ ar babu dit ? ; *eine weitere Erklärung ist wohl nicht nötig*, ne dalvez ket ar boan din dilostañ ar babu deoc'h ; **2.** [polit.] disklériadur g., kemenn g., kemennadenn b., notadur g., intimadur g., bann g., embann g., embannidigezh b., enkant g., dougidigezh b., dougadur g., bonnadur g. ; *öffentliche Erklärung*, diskuliadur g., manifesto g., disklériadur g. ; *letzte Erklärung*, goulenn-disentez g., ultimatom g.

Erklärungsmodell n. (-s,-e) / **Erklärungsmuster** n. (-s,-) : patrom disklériañ g., patrom displegañ g.

Erklärungsschrift b. (-,en) : skrid disklériañ g.

erklecklich ag. : **1.** [dispredet] bastus, bastant, spirus, trawalc'h, a-walc'h ; **2.** [dre astenn.] bras, a bouez, pouezus ; *eine erkleckliche Summe*, arc'hantou bras lies, arc'hant bras g., un tousegad brav a arc'hant g., ur pochad mat a arc'hant

g., ur poullad brav a arc'hant g., un dornad mat a arc'hant g., ur pezhid moneiz g., ur somm vrás a arc'hant g., meur a wenneg, peadra en arc'hant g., ur varlennad arc'hant b., ur sammad gouest g., ur sammad bravik a-walc'h g., ur voudjedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voudjedenn g., ur sammad bravik a arc'hant g. ; *um ein Erkleckliches größer*, kalz brasoc'h - pell brasoc'h - paot brasoc'h - ur barr brasoc'h - ur bern brasoc'h - un toullad brasoc'h - un hanter brasoc'h - un tamm mat brasoc'h - brasoc'h, un tailh - brasoc'h, ur flipad - war an ampl brasoc'h - kant gwech brasoc'h.

erkletern V.k.e. (hat erklettert) / **erklimmen** V.k.e. (erklomm / erklimmt // hat erklommen / hat erklimmt) : krapañ gant, krapañ e, krapañ ouzh, skrapañ gant, skrapañ ouzh, skrapañ e, pignat gant, pignat ouzh, pignat a-grap gant, pignat a-grap ouzh, krimpañ gant, krimpañ ouzh, sevel gant, krimpañ [udb] ; *einen Baum erklimmen*, krapañ en ur wezenn, pignat ouzh ur wezenn, krimpañ ouzh ur wezenn ; *etwas mit einer Leiter erklimmen*, skeuliañ udb ; *die höchsten Stufen erklimmen*, sevel betek ar pazennou uhelañ, diraeziñ an derezioù uhelañ, mont en ur garg eus ar re enorusañ.

erklingen V.gw. (erklang / ist erklingen) : tregerñiñ, dasseniñ, distonañ, draskal, kornal, flistrañ ; *silberhell erklingen*, sklintinañ ; *die Gläser erklingen*, trinket e vez, stoket e vez ar gwerenoù, trinkañ a reer, stekiñ a reer ar gwer (Gregor).

erklügeln V.k.e. (hat erklügelt) : ijinañ, sevel gant kalz a ijin.

erkoren ag. : dilennet, diuzet, dibabet.

erkranken V.gw. (ist erkrankt) : mont klañv, dont klañv, kleñivel, klañvaat, mont e-barzh, en em gavout klañv, chom klañv, menel klañv, skeiñ klañv, bezañ skoet gant ur c'hleñved, bezañ paket klañv, dastum kleñved, dastum (tapout, serriñ, pakañ, gounit, ober, erzerc'hafñ) ur c'hleñved, pakañ e valapa, tapout e jeu, mont fall, dastum (tapout, serriñ, pakañ) e fall, stropañ ur c'hleñved ouzh an-unan, kouezhañ ur c'hleñved bennak war an-unan, tapout ur stropad, tapout ur gaouad, tapout e fall, dastum droug ; *er war erkrankt*, kouezhet e oa ar fall warnañ ; *wieder erkranken*, kouezhañ en adfeihañ, adfeihañ e kleñved, kleñvel en-dro, adkleñvel ; *er erkrankte*, kouezhañ a reas ar fall warnañ ; *er war erkrankt*, aet e oa klañv, klañv e oa aet ; *sollte ich das Pech haben zu erkranken*, ..., mar dichañs din chom klañv ... ; *er dachte sofort, dass sie ganz bestimmt erkrankt sei*, soñjal a reas pront e tlee homañ bezañ klañvaat ; *an Typhus (dat.) erkranken*, erzerc'hafñ an.tifuz, bezañ gant an.tifuz, bezañ klañv gant an.tifuz, bezañ paket (dastumet, serret) ar vrec'h-zu, bezañ kouezhet an.tifuz war an-unan, bezañ dalc'het gant ar vrec'h-zu, bezañ stag an.tifuz ouzh an-unan, bezañ taget gant an.tifuz, bezañ krog ar vrec'h-zu en an-unan ; *an Mutismus erkrankte Person*, simudeg g. [iester simudeien] ; *er ist schwer erkrankt*, enk-tre eo warnañ, gwall glañv eo, gwall skoet eo, dalc'het mat eo gant e gleñived ; *er erkrankte gesund und starb krank*, yac'h e oa pa glañvas ha klañv pa varvas.

erkrankt ag. : klañv ; *leicht erkrankt*, diaes, kinglañv, damblañv, brizhylañv, peuzylañv, morglañv, goublañv, dihet, klañv-diglañv, klañv-diaeis, kozh-fall, kozh klañv, gweget, fall e gorf ; *schwer erkrankt*, klañv-fall, klañv-bras, klañv-ki, klañv-moñs, klañv da vat, klañv-kaer, meurglañv, enk-tre warnañ, gwall glañv, gwall skoet, gwall fall, toc'hor bras, gwall doc'hor ; *an Cholera (dat.) erkrankt*, taget gant ar c'holera, krog ar c'holera ennañ, stag ar c'holera outañ, gant ar c'holera, klañv gant ar c'holera, paket (dastumet, serret) ar c'holera gantañ, dalc'het gant ar c'holera.

Erkrankung b. (-,en) : [mezeg.] kleñvadur g., diaezamant g., fallaenn b., anaez g., tizhad g., gwaskad g. ; *eine Neurose ist eine nervlich bedingte Erkrankung ohne psychische Verursachung*, an neuroz a zo ur c'hleñved spered a orin

nervel na dzh ket ar meiz ; *benigne Erkrankung*, anaez kuñv g. ; *septische Erkrankung*, anaez lestel g. ; *entzündliche Erkrankung*, anaez foel g. ; *beiderseitige Erkrankung*, tizhad daoud g. ; *degenerative Erkrankung*, naoued dichenezhadel g., anaf dic'henezhadel g. ; *organische Erkrankung*, kleñved organel g. ; *seltene Erkrankung*, kleñved rouez g., kleñved emzivat g. ; *sporadische Erkrankung*, kleñved skignek g. ; *latente Erkrankung*, kleñved morgousket g., kleñved kildrouk g., klenved mut g., kleñved mut evel glaou bev dindan al ludu g., kleñved e gor g., kleñved enkelat g. ; *monogene Erkrankung*, *monogenetische Erkrankung*, kleñved ungenel g. ; *neuromuskuläre Erkrankung*, kleñved nervgaherel g.

erkühnen V.em. : **sich erkühnen** (hat sich (ak.) erkühnt) : hardishaat, hardizhiñ, taeraat, kadarnaat ; *sich erkühnen*, etwas zu tun, en em hardishaat d'ober udb, kemer an hardizhegezh d'ober udb, kaout ar gobari d'ober udb, kaout a-walc'h a gribell evit ober udb, ober udb ken dijen ha tra, ober udb ken difoutre ha tra, bezañ dichek (divezh, dibalamour, digaz, digoll, difoutre) a-walc'h evit ober udb, krediñ hep mez h ober udb / kaout an divergontiz (an hardizhegezh) d'ober udb / kaout un tal divezh a-walc'h (un tal ken divezh) evit ober udb (Gregor) ; er hat sich erkühnt, so etwas zu behaupten, aet e oa betek keit all, kredet en doa lavaret un hevelep komzoù, kredet en doa lavaret un hevelep diotajoù ; er hat sich erkühnt, so etwas zu tun, aet e oa betek keit all, kredet en doa ober un hevelep diotajoù, ar gobari en doa bet d'ober an dra-se, kribell en doa bet d'ober an dra-se.

erkunden V.k.e. (hat erkundet) : 1. klask gouzout, imbourc'hiñ, studiañ, enklask ; 2. [lu] anaoudaduriñ, ober un anaoudadenn e ..., anavezadenniñ.

Erkunder g. (-s,-) : [lu] anaouder g., diaraoger g.

erkundigen V.em. : **sich erkundigen** (hat sich (ak.) erkundigt) : klask kelou, klask gouzout, en em zaveiñ, kemer kentel, ditourañ, goulenn eus kelou u.b./fdb, mont da glask sklérjenn, en em gelaouiñ, kelaoua ; *sich über etwas erkundigen*, goulenn an doare eus udb, goulenn eus kelou udb., en em gelaouiñ diwar-benn udb, goulenn anv eus udb, goulenn (klask) titouriñ diwar-benn udb, klask disaouzan a-zivout udb, ober enklask diwar-benn udb, dastum ditourou diwar-benn udb, klask gouzout udb, pennaouiñ titouriñ (ditour) diwar-benn udb, klask ditour diwar-benn udb, ditourañ udb, titouriñ udb, en em zaveiñ a-zivout udb, enklask / kemer kentel / lakaat poan da chouzout udb (Gregor) ; *sich nach jemandem erkundigen*, *sich nach jemandes Befinden erkundigen*, goulenn an doare eus u.b., goulenn anv eus u.b., goulenn penn diwar u.b., goulenn doare u.b., goulenn kelou eus yec'ched u.b., goulenn kelou eus u.b., goulenn eus kelou u.b. ; *sich erkundigen*, was es Neues gibt, dont da glevet an doareoù ; *sich nach dem Wetter erkundigen*, titouriñ an amzer ; *sich nach einer Angelegenheit erkundigen*, imbourc'hiñ war un afer, titouriñ un afer ; *sich bei jemandem erkundigen*, enklask digant u.b.

Erkundigung b. (-en) : enklask g. ; *bei näherer Erkundigung*, goude bezañ kemeret kentel evit gouzout hiroc'h (Gregor), goude imbourc'hiñ war an dra-se ; *über etwas Erkundigungen einziehen*, *über etwas Erkundigungen einholen*, mont da chouleñ (da glask) titouriñ diwar-benn udb, en em gelaouiñ diwar-benn udb, imbourc'hiñ war udb, klask disaouzan a-zivout udb, ober enklask diwar-benn udb, klask gouzout, dastum ditourou diwar-benn udb, pennaouiñ titouriñ (ditour) diwar-benn udb, en em zaveiñ a-zivout udb, klask ditour diwar-benn udb, ditourañ udb, titouriñ udb, enklask / kemer kentel / lakaat poan da chouzout udb (Gregor), mont da glask sklérjenn diwar-benn udb, kelaoua.

Erkundung b. (-en) : 1. [lu, merdead.] anaoudadenn, spislec'hiañ g., spislec'hierez g., anavezadenn b. ; 2. [mengleuz.] *Erkundung von Rohstofflagerstätten*, amc'hwierez g., amc'hwiiliañ g. ; *die Erkundung von Erdöllagerstätten*, an amc'hwiiliañ davit tireoul g. ; 3. *die Erkundung von Höhlen*, an ergerzhout mougevioù g.

Erkundungsflug g. (-s, flüge) : nijadenn anaoudaduriñ b., nijadenn anavezadenniñ b.

Erkundungstrupp g. (-s, s) : [lu] patrouih g., strollad anaouderien g.

erkünsteln V.k.e. (hat erkünstelt) : ober an neuz da, ober neuz da, ober an neuz, ober neuz, kaout an aer da, ober van da, ober sin a, ober min da, ober an ezvan da, ober an azvan da, ober lusk da, ober ar mod da, fentiñ, marmouzañ, neuziañ, siguriñ, digareziñ, darvanañ, c'hoari ; *Lustigkeit erkünsteln*, ober van da vezañ drant ha bagol, ober an azvan da vezañ laouen, ober an neuz da vezañ laouen, ober neuz da vezañ joaus, ober an neuz bezañ drev, ober neuz bezañ laouen.

erkünstelt ag. : 1. orbidus, fesonius, kontenañsus, leun a ardoù ; 2. fent., ... faos, fals...

erküren V.k.e. (erkor / erkoren) : [Bro-Suis] dilenn, dibab, diuz, diuzañ.

Erl g. (-s, -e) : [kontilli] steudenn b.

Erlagschein g. (-s, -e) : [Bro-Austria] kesouen talañ g., kuitañs b.

erlahmen V.gw. (ist erlahmt) : 1. seizañ, morzañ, peluziñ, sorañ, nodiñ ; er ist geistig erlahmt, morzet eo e skiantou, deuet eo e spered da vorzañ ; 2. [dre skeud.] laoskaat, distanañ, klouaraat, koll e nerzh, gwevaat, koll e lañs, koll e startijenn, dont da vorediñ ; sein Fleiß erlahmt, fallaet eo da boaniañ, laoskaat (terriñ) a ra e aked, lentaat a ra e aked (Gregor), gwevaat a ra, laoskaat a ra en e aket, diegusaat a ra da labourat ; sein Eifer erlahmt, laoskaat (terriñ) a ra e c'hred, laoskaat a ra en e c'hred, distanañ a ra d'e c'hred, klouaraat a ra dezhañ, terriñ a ra d'e intampi, terriñ a ra d'e herrder, yenaat a ra e c'hred, yenaat a ra en e c'hred, lentaat a ra e c'hred (Gregor), gwevaat a ra ; die Frömmigkeit der Mönche erlahmte, devosion ar venec'h a zeuas da laoskaat, devosion ar venec'h a zeuas da vorediñ, klouaraat a reas devosion ar venec'h e servij Doue, laoskaat a reas devosion ar venec'h e servij Doue ; der Krieg hatte die Wirtschaft des Landes zum Erlahmen gebracht, ar vro a-bezh a oa aet asik gant ar brezel ; soziale Unruhen brachten die Entwicklung der Wirtschaft zum Erlahmen, ar reuz a rene war an dachenn sokial en deus bet gwällgaset diorroadur an armerzh, trubuilhou war an dachenn sokial a lakeas harz (un harp) da ziorroadur an ekonomiezh, diorroadur an ekonomiezh a voe nasket gant an trubuilhou war an dachenn sokial.

erlangen V.k.e. (hat erlangt) : 1. gounit, dastum, tizhout, diraez, diraezañ, akuizitañ, dont da gaout, tapout ; *jemandes Gunst erlangen*, sachañ madelez u.b. war an-unan, gounit grasoù mat u.b., gounit madelez u.b., gounit grad-vat u.b., tennañ grad-vat u.b. war an-unan, gounit kalon u.b., gounit karantez u.b. ; *die Zustimmung aller erlangen*, lakaat an holl da sevel a-du ; hohe Würden erlangen, gounit (dastum, tizhout, diraez, diraezañ) enorioù bras ; den Doktoritel erlangen, gounit al lesanv a zoktor, gounit an doktoriez, tapout an doktoriez ; Kompetenzen erlangen, barrekaat, prenañ barregezhioù, tapout barregezhioù nevez ; Allgemeingültigkeit erlangen, hollvedelaat, hollvedekaat, hollveziadelaat, hollveziadekaat ; Zufriedenheit erlangen, kaout e c'hoant, kaout e vennozh, kaout e vennad, kaout e chouleñ ; etwas aufgrund eines Gesuchs erlangen, impetrañ udb ; etwas durch Erbschaft erlangen, kaout udb da hêrezh, heritañ udb, kaout

edb e susit ; **2.** [dre skeud.] gounit, tizhout ; *er hat von mir erlangt, dass ..., tizhet en doa diganin e ...* (Gregor), gounezet en doa warnon e ..., gounezet en doa warnon d'ober edb, gounezet en doa warnon na ....

Erlangen n. (-s) / **Erlangung** b. (-) : kaout g., gounezerezh g., gounezidigezh b., donedigezh g., dont g. ; *Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde*, tezenn doktorelez b., tezenn sevenet evit tapout an doktoriez b., tezenn sevenet evit gounit an doktoriez b., tezenn a lakay an danvez doktor e piaou d'an doktoriez b. ; *bis zur Erlangung der Unabhängigkeit*, betek dont da vezañ dizalc'h.

Erlass g. (-es,-e) : **1.** skrid-embann g., erverkadur g., erbedadenn b., kemennadur g., kemennadurezh b., kiminiadezh b., ordrenañs b., urzhreolenn b., krennlezenn b., dekred g., edit g., arest g., diferadenn b., kemenn g. ; *Erlass des Präfekten*, diferad prefedel g. ; **2.** [dre astenn.] distaol g., diskarg g., disamm g., diendalc'h g. disammadur g., retren g. ; *Erlass einer Strafe*, distaol kosp g., distaol kastiz g., lizherou a c'hras ls. (Gregor) ; *Erlass einer Schuld*, distaol (diskarg) eus un dle g., dizleadur g. ; *Erlass einer Steuer*, disamm eus un dell g., disammadur eus un dell g., kuitadurezh b., disamm eus un darn eus e dailhoù g. ; *Erlass von Gebühren*, disamm eus taosoù 'zo g., didaosadur g., disammadur taosoù g., kuitadurezh b. ; *[kenw.] Erlass im Preise*, distaol g., rabat g., raval g., diskar a briz g., diskar war ar priz g., raval war ar priz g., diskenn-priz g. ; **3.** [gwir] diseziz g., hepleuñvadur g. ; *Erlass der Pfändung*, saverezh an dalc'h bet lakaet war madoù 'zo g. ; **4.** [relij.] *Erlass der Sünden*, distaol d'ar pec'chedou g., distaol eus e bec'chedou g., distaol ar pec'chedou g., daspren ar pec'chedou g., diskarg ar pec'chedou g., pardon eus ar pec'chedou g., absolvenn b., induljañs b.

erlassen V.k.e. (erlässt / erließ / hat erlassen) : **1.** embann, dougen, gourbonnañ, spizañ ; *ein Gesetz erlassen*, gourbonnañ ul lezenn, dougen ul lezenn (Gregor), embann ul lezenn, spizañ ul lezenn ; *Gesetze erlassen*, lezennata, lezenniñ ; *ein Dekret erlassen*, dekrediñ, dougen (embann, gourbonnañ, spizañ) un dekred, ober dekred (Gregor) ; *ein Urteil erlassen*, embann ur varnadenn, dougen ur varnedigezh ; *einen Haftbefehl erlassen*, sevel ur c'hemennharz, sevel un urzh-herzel ; **2.** [dre astenn.] disteurel, retren, ezderc'hel ; *seine Strafe ist ihm erlassen worden*, roet ez eus bet dezhañ lizherou a c'hras evit e dorfed (Gregor), un distaol kastiz en deus bet, distaolet eo bet dezhañ e gastiz, retreat eo bet dezhañ e gastiz, ezdalc'h et eo bet diouzh e gastiz, graet eo bet kuit ag e gastiz, graet eo bet kuit eus e gastiz, lakaet eo bet kuit ag e gastiz, lakaet eo bet kuit eus e gastiz, kuitaet e voe eus e gastiz, kuitaet e voe diouzh e gastiz ; *er erließ ihm die dreihundert Franc Entschädigung*, die ihm zustanden, pardoniñ a reas dezhañ an tri c'chant lur digoll ; *jemandem seine Sünden erlassen*, pardoniñ e bec'chedou d'u.b., disteurel e bec'chedou diwar u.b., reiñ an distaol d'ar pec'chedou d'u.b., reiñ d'u.b. pardon eus (an distaol eus) e bec'chedou, gwalc'hien e bec'chedou d'u.b. ; *jemandem seine Geldschulden erlassen*, kuitezañ u.b., disammañ u.b. eus e holl zleoù, reiñ diskarg d'u.b. eus e holl zleoù, diskargañ u.b., disteuler e zleoù d'u.b., disteuler dle diwar u.b., lemel e zleoù diwar u.b., dizleañ u.b., diendleañ u.b., kuitaat u.b. eus e zleoù, kuitaat u.b. diouzh e zleoù, pardoniñ e zleoù d'u.b.

erlässlich ag. : **1.** ezdalc'hadus ; **2.** [relij.] digarezus, gwelc'hus, distaoladus ; *erlässliche Sünde*, pec'hed veniel g., pec'hed gwalc'hadus g., pec'hed gwelc'hus g., pec'hed distaolus g., pec'hed dister g., pec'hed bihan g., mankig g.

Erlassungssünde b. (-,n) : [relij.] pec'hed veniel g., pec'hed gwalc'hadus g., pec'hed gwelc'hus g., pec'hed distaolus g., pec'hed dister g., pec'hed bihan g., mankig g.

erlauben V.k.e. (hat erlaubt) : **1.** aotreañ, aotren, reiñ urzh, reiñ koñje, reiñ aotre, reiñ gwir, permetiñ, lezel, gouzañv ; *jemandem etwas erlauben*, aotren edb d'u.b., aotren u.b. d'ober edb, aotren gant u.b. ober edb, aotren d'u.b. ober edb, reiñ koñje (aotre, asant, urzh) d'u.b. d'ober edb, reiñ e asant d'u.b. d'ober edb, lezel u.b. d'ober edb, lezel frankiz gant u.b. d'ober edb, permetiñ edb gant u.b., permetiñ edb d'u.b., permetiñ gant u.b. d'ober edb, permetiñ d'u.b. d'ober edb ; *erlauben Sie, dass ...*, daoust hag-eñ e c'hellfen..., aotreet ma ..., va lezit da ..., permetit ganin da ..., permetit din da ... ; *erlauben Sie, dass ich Ihr Buch nehme ?* gouest on da gemer ho levr ? hag aotre a roit din da gemer ho levr ? ; *wer hat es dir erlaubt wegzugehen ?* piv en deus roet urzh dit da vont kuit ? piv en deus roet koñje dit da vont kuit ? digant piv ac'h eus bet aotre da vont kuit ? piv en deus aotreet dit mont kuit ? ; *erlauben Sie ?* ha gwir am eus ? permetit ganin mar plij ! (Gregor) ; *wenn Sie erlauben !* salv ho kras ! salokras ! ; *er wird uns begleiten, wenn sein Vater es erlaubt*, mont a raio ganeomp gant ma asanto e dad ; *erlauben Sie mir wegzugehen*, va lezit da vont, mar plij ; *sie haben mir erlaubt, zu ihnen zu ziehen*, asantet o deus ganin mont du-se ganto, permetet o deus ganin mont du-se ganto, permetet o deus din mont du-se ganto ; *und würden Sie erlauben, dass aus Ihnen Sklaven werden*, ha gouzañv a rafec'h e teufent d'ober sklaved ? ; *das ist nicht erlaubt !* n'eo ket reizh ! n'eus ket droed d'ober an dra-se ! n'eo ket permetet ober se ! ; *keine andere Sprache als Französisch war erlaubt*, ne veze aotreet ken yezh nemet ar galleg, ne veze aotreet yezh all ebet estreget ar galleg ; *sie ist dümmer, als die Polizei erlaubt*, n'eo ket permetet bezañ ken sot, diotañ plac'h a oufed da welet eo evit unan, biskoazh n'em eus kemeret muzul ken bras genoù, honnezh a zo brizh da vat, honnezh a zo en tu all da ziot, honnezh ne oa en em gavet e-touez ar re gentañ nemet e marc'had ar genaouioù, azenc'h egeti n'eus ket ; *was Jupiter erlaubt ist, ist nicht jedem Ochsen erlaubt*, an neb a zo mevel n'eo ket mestr, verbum caro factum est - mat al laezh dous, mat al laezh trenk, mat da bep den chom en e renk - ne reomp ket pep tra hervez hor c'hoant - an den ne oar nemet lavaret, Doue avat a ra evel ma kar - bez e ranker peuriñ pe euzhiñ el lec'h ma vezet staget - lec'h m'emañ stag ar c'havr e rank peuriñ ; **2.** [dre skeud.] reiñ tro da, reiñ tu da, permetiñ, reiñ an tu da, lezel an tu da ; *wir kommen zu Besuch, wenn das Wetter es erlaubt*, mont a raimp d'ho kwelet gant ma vo brav an amzer (gant ma permeto an amzer, gant ma permeto an amzer ganeomp da vont) ; *meine Mittel erlauben es mir*, a-walch'a aez am eus evit en ober, aez am eus d'ober kement-se, frank a-walch'a eo an traou ganin evit ober kement-se.

V.em. : **sich erlauben** (hat sich (dat.) erlaubt) : *sich erlauben, etwas zu tun*, kemer gwir d'ober edb, bezañ dichek (hardizh, dibalamour, digoll, digaz, her, balc'h, difoutre) a-walch'a evit ober edb, ober edb ken dijen ha tra, ober edb ken difoutre ha tra, krediñ ober edb, kemer an hardizhegezh d'ober edb, kaout ar gobari d'ober edb, kaout an divergontiz (an hardizhegezh) d'ober edb / kaout un tal divezh a-walch'a (bezañ ken divezh) evit ober edb / krediñ hep mez hober edb (Gregor) ; *wenn ich mir diese Frage erlauben darf*, n'eo ket goulenn ouzhoc'h a ran met ... ; *ich erlaube mir, Sie darauf hinzuweisen*, fellout a rafe din sachañ hoc'h evezh war ar c'hraf-se, mat e vefe din tennañ hoc'h evezh war gement-se ; *er hat sich mir gegenüber Frechheiten erlaubt*, komzet en doa vil ouzhin, aet e oa vil din, dichek (digoll, dizouj) e oa bet em c'heñver, ne oa ket deuet

din evel ma'z eo dleet, ne oa ket deuet din evel ma faot, deuet e oa din giant dismagañs, direspet e oa bet em c'heñver ; was erlauben Sie sich eigentlich ! pebezh divergontiz ! n'eo ket an hardizhegezh a vank deoc'h ! P. c'hwia zo ront deoc'h ! c'hwia zo hardiz evel chas ! ne vank ket avel deoc'h !

Erlaubnis b. (-,se) : aotre g., aotreadur g., aotreadenn b., aotreadurezh b., koñje g., gwir g., asant g., asantadenn b., urzh g., bennozh g./b., droed g., lañvaz g., renk b., frankiz b., perzh g. ; vorherige Erlaubnis, kentaotre g. ; elterliche Erlaubnis, Erlaubnis der Eltern, aotre ar gerent g., aotre tud ar bugel g. ; die Erlaubnis haben, etwas zu tun, kaout koñje d'ober udb, kaout droed d'ober udb, bezañ aotreet d'ober udb, kaout gwir d'ober udb, kaout aotre d'ober udb, kaout an aotre d'ober udb, bezañ lezel d'ober udb ; jemandes Erlaubnis haben, kaout aotre u.b., kaout asant u.b. ; die Erlaubnis geben, die Erlaubnis bewilligen, reiñ koñje (aotre) d'u.b. d'ober udb, reiñ asant, reiñ e asant, reiñ urzh [d'u.b.], aotren u.b. d'ober udb, aotren d'u.b. ober udb, aotren gant u.b. ober udb, aotren e rafe u.b. udb, lezel frankiz gant u.b. d'ober udb, lezel u.b. d'ober udb, reiñ e vennozh d'u.b. ; hol dir bei deiner Mutter die Erlaubnis hinzugehen, goulenn ouzh da vamm ma'z i di ; die Leute baten um die Erlaubnis, dorthin zu gehen, an dud a c'houlennas an aotre da vont di, an dud a c'houlennas koñje da vont di, an dud a c'houlennas mont di ; jemandem die erteilte Erlaubnis zurückziehen, tennañ e aotre digant u.b. ; jemanden um seine Erlaubnis bitten, goulenn e aotre digant u.b., goulenn e asant digant u.b., goulenn droed ha koñje gant u.b. evit ober udb ; von einer Erlaubnis sparsam Gebrauch machen, ober un implij fur eus un aotre bennak, implijout un aotre bennak gant erbed ; ohne Erlaubnis, hep goulenn na diskenn, hep aotre ; sie sind einfach durch meine Ländereien gezogen, ohne mich um Erlaubnis zu bitten, tremenet int war va douaroù hep o devout goulennet aotre diganin, tremenet int war va douaroù hep goulenn na diskenn, tremenet int war va douaroù hep goulenn na droed na koñje ganin, tremenet int war va douaroù hep va ferzh ; [gapaus] mit Ihrer (gütigen) Erlaubnis ! droug pe vad ganeoc'h, bezet drouk ha mat ganeoc'h, pe c'hwia a vez mat ar stal ganeoc'h pe ne vez ket, pe vad pe fall e vo ganeoc'h, droug ha fach ganeoc'h, bezet drouk bezet mat ganeoc'h, pe zrouk pe vat e vo ganeoc'h, drouk ha mat ganeoc'h, drouk ha mat e vo ganeoc'h, mat ha drouk, pe zrouk e vo ganeoc'h pe ne vo, salokras, geo da ! pe vec'h kontant pe ne vec'h ket ! gant respet deoc'h ! salv ho kras !

Erlaubniskarte b. (-,n) / **Erlaubnisschein** g. (-s,-e) : aotre g., skrid-aotren g., skrid-lañvaz g.

erlaubt ag. : aotreet, lañvas.

erlaucht ag. : meudedus, meurdezus, meur ; Seine Erlaucht, Aotrou g., ho Prazoniezh b., Meurdez b. ; erlauchteste, holllur.

erlauschen V.k.e. (hat erlauscht) : klevet dre selau dre guzh.

erläutern V.k.e. (hat erläutert) : skaeraat, diskleriañ, displegañ, dispakañ, diskouez skaer hag anat, ditourañ, spisaat, despizañ ; seinen Standpunkt erläutern, displegañ e savboent ; etwas mit Fußnoten erläutern, notennaouiñ udb., notennañ udb ; etwas mit Beispielen erläutern, skoueraat udb ; ich werde mein Argument mit einer Geschichte erläutern, kontañ a rin un istor deoc'h bremañ, kement a skoueraat va frepoz.

erläuternd ag. : disklerius, ... skaeraat, ... diskleriañ, ... displegañ ; erläuternde Anmerkung, erläuternder Vermerk, notenn displegañ b.

Erläuterung b. (-,en) : diskleriadur g., diskleriadenn b., displegadur g., displegadenn b., displeg g., displegañ g., skaeraidenn b., sklérividézh b., skléríjenn b., skléríjennadur g., notenn displegañ b.

Erle b. (-,n) : [louza.] gwern str., gwernenn b. [liester gwernenned], gwez-gwern str. ; mit Erlen dicht bewachsen, gwerniek.

erleben V.k.e. (hat erlebt) : gwelet, anavezout, bevañ, buhezañ, tañva, kantouezañ ; der Großvater erlebte noch die Geburt seines Enkels, an tad kozh a oa bev c'hoazh pa oa bet ganet e vab bihan ; ich habe es in höchsteigener Person erlebt, eno e oan pa oa bet an traou ; sie hatten noch nie ein solches Wunder erlebt, n'o doa ket gwelet hevelep burzhud biskoazh ; der Klerus erlebte große Umwälzungen, un dispac'h bras a oa bet war ar veleien ; den Verlust seines Augenlichts erlebte er als Katastrophe, ur gwallzarvoud a vee evitañ koll ar gweled ; eine böse Überraschung erleben, pakañ un distokadenn, kaout ur joa vil, kaout un distagadenn lous, kaout un distro lous, kaout un distro divalav ; [dre skeud.] das muss man am eigenen Leib erlebt haben, ret eo bezañ tremenet er seurt plegou ; ich habe es oft erlebt, dass ..., gwelet em eus alies e ..., gwelet em beze e ... ; ihr werdet unter meiner Führung Schlachten erleben, das verspreche ich euch ! me a roio krog deoc'h ! ; ihr werdet allerhand erleben müssen, a bep seurt buhezioù ho po - c'hoari ho po - trenk ha c'hwerv ho po - kejañ a reot gant an trenk hag ar c'hwerv - gwelout a reot a bep seurt, re gamm ha re dort - kavout a reot trenk ha c'hwerv - ho telazhoù ho po - gwelout a reot traou briket ha traou marellet - rankout a rankot lonkañ anezhi - bec'h a-walc'h ho po ; ich habe ihn live auf der Bühne erlebt, e welet 'm eus kig hag eskern o tilech'iañ war al leurenn ; ich habe ihn nur zwei- oder dreimal besoffen erlebt, n'em eus e welet mezy nemet div pe deir gwech ; er hatte es noch nie erlebt, dass sie so spät nach Hause kam, biskoazh n'en doa he gwelet ken diwezhat ; das Buch erlebt seine zehnte Auflage, an dekvet gwech eo d'al lev'r-se bezañ lakaet er gouloù ; P. wir werden es ja erleben, gwelet 'vo ; du erlebst was, wenn du das sagst, tomm e vo dit (da lér a baeo, da groc'hen a baeo) pa lavari an dra-se - lavar an dra-se hag e paki da begement - nebaon, te az po war da groc'hen ma lavarez an dra-se ; du erlebst was, wenn ich dich erwische, tomm e vo dit (da lér a baeo, da groc'hen a baeo, diskroc'hennet e vi ganin) mar gallan kaout peg warnout - mar gallan kaout ennout e paki da begement - mard a va c'hraban war da chorre e paki da begement - nebaon, te az po war da groc'hen mard a va c'hraban warnout ; und jetzt Ruhe, sonst könnt ihr was erleben ! roit peoc'h din bremañ pe e viot diskroc'hennet ganin ! siardi evidoc'h ! ; dein Vater war der lustigste Kerl, den ich je erlebt habe, morse n'em eus bet gant den kement a fent evel m'em eus bet gant da dad ; hat man je sowas erlebt ? biskoazh kement all ! biskoazh em buhez kement all ! biskoazh c'hoazh ! biskoazh oueskoc'h ! sada biskoazh !

Erleben n. (-s) : 1. [pezh a vez bevet] buhezadur g., buhezañ g. ; 2. [pezh a vez santet] buhezad g. ; 3. [mezeg.] eraeziñ g.

Erlebnis n. (-ses,-se) : 1. [pezh a vez bevet] darvoud g., darvoudenn b., gwivoudenn b., c'hoarvezadenn b., taol g., degouezh g., degouezhenn b., degouezhadenn b., fed g., tro b., troad b., troiad b., troidenn b., troienn b., abadenn b., buhezadenn b., buhezadur g., chañs b. ; seine Erlebnisse niederschreiben, kontañ e dammig buhez, danevelliñ dibun e vuhez, lakaat e chañsou dre skrid, skeiñ e chañsou war ar paper ; die Jugenderlebnisse des Autors haben in diesem Roman ihren Niederschlag gefunden, er romant-se e tanevell ar skrivagner chañsou e yaouankiz ; nach diesem Erlebnis, goude an taol-se, goude an abadenn-se ; 2. [pezh a vez santet] buhezad g., kantouez g. ; [Sigmund Freud] Befriedigungserlebnis, buhezad boziañ g. ; 3. [mezeg.]

eraezad g., eraezadenn b., eraeziñ g. ; *Geräuscherlebnis*, eraezadenn glevedel b.

Erlebnisaufsatz g. (-s,-aufsätze) : danevell b.

Erlebnisbericht g. (-s,-e) : danevell darvoudou gwirion b. danevell vuhezadel b.

Erlebte(s) ag.k. n. : 1. [pezh a vez bevet] buhezadur g. ; 2. [pezh a vez santet] buhezad g., kantouez g. ; 3. [mezeg.] eraezad g., eraezadenn b.

erledigen V.k.e. (hat erledigt) : 1. kas da benn, degas tre, peurechuiñ, peurober, lakaat klok, pengenniñ, disoc'h, klozañ, barrañ, degouezhout da vat gant udb ; *die Sache ist erledigt*, peurreizhet eo an afer, skaret eo ar gudenn, graet eo ar stal, graet eo an taol, renket eo an afer, disoc'h eo an afer, aet an askorn en e lec'h, aet an askorn en e blas, krog eo ar c'hog, graet eo ar gra ; *er hat seinen Auftrag erledigt*, kaset en deus e gefridi da benn, kaset en deus e gefridi da vat, sevenet en deus e gefridi, graet en deus ouzh e gefridi, graet en deus diouzh e gefridi, pengennet en deus e gefridi, graet eo e gefridi gantañ, par en em gav an traou gantañ, degouezhet eo da vat gant e gefridi, degouezhet eo ganti da vat, P. kaset en deus e erv da benn ; *es gelang ihm nicht, seinen Auftrag zu erledigen*, chom a reas berr gant e gefridi, ne voe ket lodenn, ne voe ket evit kas e gefridi da benn, ne voe ket evit seveniñ e gefridi, ne voe ket evit pengenniñ e gefridi ; *das Gros der Arbeit ist erledigt*, ar pep brasañ 'zo graet, P. an hanter brasañ 'zo graet ; *ich habe den Großteil der Arbeit erledigt*, graet em eus ar pep brasañ, P. graet em eus an hanter brasañ ; *die anstehenden Arbeiten erledigt haben*, bezañ emsav gant e labour, P. bezañ barrek ; *die Arbeiten, die ich wissentlich nicht erledigt habe*, an traou am eus lezet da ober ls., an traou am eus lezet hep o ober ls. ; *seine Aufgabe in einem Zug erledigen*, ober e labour en ur c'hogad ; *das Wichtigste erledigen*, plediñ gant ar pep pouezusañ, plediñ gant ar pep mallusañ ; *sie hat ihre Einkäufe erledigt*, graet eo he frenou ganti ; *er erledigte es spielend*, evel c'hoari e teuas an taol-se gantañ, ne voe nemet un tañva dezhañ ; *er hat sein Pensum erledigt*, graet en deus e lod, graet en deus e lodenn ; *eine Arbeit erledigen*, kas ul labour da benn, peurechuiñ ul labour, pengenniñ ul labour, barrañ ul labour, ober ouzh e labour, ober diouzh e labour, P. kas e erv da benn ; *die Arbeit wird dann zweimal schneller erledigt*, neuze ez aio an hanter buanoc'h al labour en-dro ; *er erledigte seine Arbeit, ohne zu murren*, graet en deus bet e labour hep souzañ (hep karnañ) ; *seine Arbeit schnell erledigen*, *seine Arbeit rasch erledigen*, *seine Arbeit zügig erledigen*, difraeañ e labour, difraeañ ober e labour, hastañ ober e labour, diskrapañ d'ober e labour, diskrapañ, en em zibilhonañ, kabalañ da gas e labour da benn, kabalañ da benngenniñ e labour, ober e ziampesch evit kas e labour da benn, ober e ziampesch evit kas e labour da benn, ober e ziampeschou evit kas e labour da benn, ober e labour gant herr, lakaat herr d'ober e labour, bezañ e prez o'ch ober e labour, dibunañ e labour ; *die liegen gebliebene Arbeit erledigen*, direstañ al labour, dizarniñ ul labour ; *das Übrige erledigen, den Rest erledigen*, peurechiñ an traou, peurechuiñ al labour ; *die Untersuchung wurde schnell erledigt*, an arrest ne voe ket hir ; *das werde ich schnell erledigen*, ne vin ket pell evit ober an dra-se, ne voe nemet un tañva din ; *etwas auf den letzten Drücker erledigen*, gortoz betek an diwezhañ rekiz evit ober udb ; *alle nötigen Formalitäten erledigen*, ober an holl difraeoù ret ; *das Wasserholen erledigen die Frauen*, ar c'herc'hat dour a zo labour ar merc'hed ; *eine Angelegenheit erledigen*, renkañ un afer, kas un afer da benn, kaout an dizober eus un afer, frankaat gant un afer, reiñ lamm d'ur gudenn, reiñ un disentez d'ur gudenn, skarat ur gudenn ; *die Angelegenheit wurde im Handumdrehen erledigt*, ne voe ket pell an abadenn, pront e

voe renket an afer, ne voe ket hir an abadenn, ne reas nemet ur moull, ne voe ket pell an afer, renket e voe an afer en un netra, renket e voe an afer ken prim ha tra, ne voe ket pell ar frapad ; *er hat die Angelegenheit in null Komma nichts erledigt*, hennezh n'eo bet pennad ebet evit reiñ lamm d'ar gudenn, ne voe nemet un tañva dezhañ ; *sich beeilen, seine Arbeit zu erledigen*, difraeañ e labour, difraeañ ober e labour, hastañ ober e labour, diskrapañ d'ober e labour, diskrapañ, en em zibilhonañ, kabalañ da gas e labour da benn, kabalañ da benngenniñ e labour, ober e ziampesch evit kas e labour da benn, ober e ziampechoù evit kas e labour da benn ; *etwas auf die Schnelle erledigen*, daoulammat udb, dihastañ udb, ober udb diwar vont, ober udb diwar mont ha hanter vont, ober udb a-bempoù, ober udb diwar herr, ober udb gant herr, ober udb gant kalz a herr ; *er hatte etwas im Dorf zu erledigen*, ur gefridi en doa d'ober er vourch' ; 2. [dre skeud.] *jemanden erledigen*, a) sevel e loaiou d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., rannañ e damm d'u.b., kontañ e damm d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b. ; b) reiñ e stal (e gont, e lod) d'u.b., ober e stal (e lod) d'u.b., reiñ e stal ouzh u.b., ober e varv d'u.b., ober e jeu d'u.b., ober e afer d'u.b., lazhañ u.b., lazhañ mik u.b., lazhañ moust u.b., pakañ u.b., tortañ u.b., ridañ e doull d'u.b., distrugañ u.b., anulliñ u.b., enulliñ u.b. ; *er wurde rasch erledigt*, hennezh ne reas ket ur pleg, ne voe ket pell e abadenn, ne voe ket hir an abadenn gantañ ; *wir waren total erledigt*, chom a raemp motet gant ar yost hag ar skuizh ma oamp, skuizh e oamp ken e oamp, faezh betek skoulm hon ene (faezh-mouch, tremen faezh, skuizh-marv, skuizh-divi, skuizh-lazhet, skuizh-stank, skuizh-lovr, skuizh-brevet, skuizh evel ar bleiz, brev, brevet, divi, diviet, ban, divanet lip, tanailhet, erru e penn hon nerzh, war hon nerzh, rentet, krevet, gell) e oamp, brevet e oamp gant ar skuizhder, aet e oamp d'an eurvar, ôg e oamp gant ar skuizhder, darnaouet e oamp, darnaou e oamp, hernet e oamp, torret e oamp gant ar skuizhder, riñset e oamp, marv e oamp diwar hor sav, nezetz e oa tout hon izili dindanomp, broustet e oa hor c'horfou ; *ich bin völlig erledigt*, skuizh on, ken ez on - skuizh on, biskoazh skuizhoch' ; *diese Wanderung hat mich erledigt*, ar valeadenn-se he deus lazhet ac'hanon.

V.em. : **sich erledigen** (hat sich (ak.) erledigt) : *sich einer Sache (gen.) erledigen*, en em zizober (en em zifraeañ, en em zizabliñ, en em zistlabezañ, en em zistrobañ) eus udb., en em ziaesaat ag udb, dijabliñ ag udb, dijabliñ diouzh udb, difoarañ diouzh udb ; P. *'hat sich schon erledigt !* peurreizhet eo an afer, skaret eo ar gudenn, graet eo ar stal, renket eo an afer ; *es hat sich schnell erledigt*, ne voe ket pell an abadenn, pront e voe renket an afer, ne voe ket hir an abadenn, ne reas nemet ur moull, ne voe ket pell an afer.

erledigt ag. : 1. vak, diach'hub ; *erledigte Stellen*, postoù-labour vak (diac'hub) ls. ; 2. graet, echu, renket, disoc'h ; *die Sache ist erledigt*, echu an abadenn, skaret eo ar gudenn, renket an traou, graet eo ar gra, echu eo, aet eo an askorn en e blas, paket eo an tan ha gwerzhet al ludu, peurechu eo an traou, krog eo ar c'hog, echu ha mat pell 'zo, ha mat pell 'zo Mari-Jo ! echu ha fin dre eno, echu ha kuit ha fin dre eno, graet eo an dro, la ! ; *erledigt ist erledigt*, ur vi peliet a zo ur vi peliet ; 3. [dre skeud.] P. *er ist erledigt*, un den echu eo, dibunet en deus e gudenn, kollet eo, graet eo e varv dezhañ, sklaer eo e abadenn, sklaer eo e stal, paket eo, lipet eo, du eo e revr, debret eo e goan, tapet en deus e lip, graet eo e dro, straket eo e graoñenn, eru eo an hirañ ma c'hall mont, en dro-mañ ez eus fin dezhañ, echu eo gantañ, emañ war ar fin, tapet eo evel ur razhenn er griped, kutuilhet eo, emañ riñset ; 4. *wir waren total erledigt*, flep e oamp, chom a raemp motet gant ar yost hag ar

skuizh ma oamp, skuizh e oamp ken e oamp, faezh betek skoulm hon ene (faezh-mouch, tremen faezh, skuizh-marv, skuizh-divi, skuizh-lazhet, skuizh-stank, skuizh-lovr, skuizh-brevet, skuizh evel ar bleiz, brev, brevet, divi, tanailhet, erru e penn hon nerzh, war hon nerzh, rentet, krevet, gell) e oamp, brevet e oamp gant ar skuizhder, diviet e oamp, ban e oamp, divanet lip e oamp, aet e oamp d'an eurvar, ôg e oamp gant ar skuizhder, darnaouet e oamp, darnaou e oamp, hernet e oamp, torret e oamp gant ar skuizhder, riñset e oamp, marv e oamp diwar hor sav, broustet e oa hor c'horfoù, nezet e oa tout hon izili dindanomp ; *ich bin völlig erledigt*, skuizh on, ken ez on - skuizh on, biskoazh skuishoc'h.

Erledigung b. (-,-en) : renkadur g., echuadur g., echuamant g., eroundigezh b., sevenidigezh b., sevenadenn b. ; *Erledigung der laufenden Geschäfte*, mererezh an aferiou boutin g.

erlegen V.k.e. (hat erlegt) : 1. diskar, lazhañ, lazhañ mik, lazhañ moust ; 2. [Bro-Aostria] paeañ, talañ ; *eine Geldsumme erlegen*, talañ ur sammad arc'hant, paeañ ur sammad arc'hant.

Erlegung b. (-,-en) : 1. [Bro-Aostria] paeamant g., taladur g. ; 2. lazhadenn b., lazheresh g., lazhidigezh b.

erleichtern V.k.e. (hat erleichtert) : 1. skañvaat, dibounneraat, diskargañ, digargañ, disammañ, dic'haraat, divec'hiañ, disteurel ; *eine Last erleichtern*, skañvaat ur bech' ; *die Steuerlast erleichtern*, skañvaat an tellou ; 2. eeunaat, aesaat, aezetaat, plaenaat, divec'hiañ, diboaniañ, resaat, rezañ, lakaat da vezañ aesoc'h, lakaat aezamant e, sikour ouzh ; *das hätte Ihnen die Arbeit erleichtert*, didorroc'h e vije bet evidoc'h, diboanioc'h e vije bet evidoc'h, dilashoc'h e vije bet evidoc'h, nebeutoc'h a dorr-kein ho pije bet, bihanoc'h da c'heziñ ho pije bet goude, kement-se en dije savet bec'h diwarnoc'h, kement-se en dije diboaniet ho labour, kement-se en dije sikouret ouzh ho labour, kement-se en dije digresket ho poan, un dijabl mat e vije bet kement-se evidoc'h, un distao poan e veve bet an dra-se evidoc'h, kement-se en dije tennet forzhik sammoù diwar ho kein, gant an dra-se n'ho pije ket bet kement a boan, an dra-se a vije bet lañsus evidoc'h, ebatoc'h e vije bet o toare ; *das würde mir das Leben erleichtern*, ebatoc'h e veve va doare, kement-se a rafe gratis din ; *die Anschaffung einer Waschmaschine hat ihr das Leben erleichtert*, kavet he doa kerse war vat abaoe m'he doa prenet ur walc'herez, kerse war vat a oa ganti bezañ prenet ur walc'herez, kerse war vat a oa eviti bezañ prenet ur walc'herez, kavet he doa gratis bout prenet ur walc'herez, kavet he doa gras bezañ prenet ur walc'herez, gras e oa dezhi bezañ prenet ur walc'herez, gras e oa ganti bezañ prenet ur walc'herez, da e oa ganti abaoe m'he doa prenet ur walc'herez, ar walc'herez he doa prenet he doa lakaet aezamant en he buhez, ar walc'herez he doa prenet a oa bet un disamm kaer eviti, un distao poan e oa bet eviti ar walc'herez he doa prenet, ur vadelez ar oa bet eviti ar walc'herez he doa prenet, lañsus e oa bet ar walc'herez eviti, bournusaet he doa he buhez o prenañ ar walc'herez-se ; *den Stuhlgang erleichtern*, tanavaat ar c'horf, lampraat ar c'horf, leuskel ar c'hof, sikour ouzh an difankañ, aesaat an difankañ, digalediñ ar c'horf, laoskaat ar c'horf ; *dieser Stock wird Ihnen das Gehen erleichtern*, ar vazh-se a sikouro ouzh ho kerzhed ; 3. [dre skeud.] disammañ, diskargañ, divec'hiañ, lemel ar bec'h diwar, diverraat ar poanioù, diboaniañ, dousaat ar boan, distanañ ar boan, skañvaat ar boan, terriñ ar boan, degas didorr d'ar boan, reiñ didorr d'u.b. en e boanioù, distrizhañ ar boan, sioulaat ar boan, terriñ nerzh ar poanioù, terriñ nerzh an droug, distav, digreskiñ ar poanioù, disteurel ar boan ; *sein Gewissen erleichtern*, disammañ (diskargañ, divec'hiañ) e goustiañs, diskargañ e galon, divarrañ e galon, disammañ e

galon, kaout didorr da rebechoù e goustiañs, en em zisammañ, en em zivec'hiañ ; *sich erleichtert fühlen*, divec'hiañ, en em zinec'hiañ, bezañ disammet e galon (e spered), bezañ dibounneraat e galon, bezañ divec'hiet, bezañ aet ur bec'h bras diwar an-unan, bezañ aet ur bec'h bras diwar kein an-unan, kavout gras o santout ar bec'h o vont diwar e galon, bezañ skañvaet bremañ, en em gavout aes, bezañ lammet ur pouez diwar an-unan ; *ich fühle mich erleichtert*, ich bin erleichtert, ledanaat a ra va c'halon, disammet eo va c'halon, dibounneraat a ra va c'halon ; 4. riañ [u.b. diouzh udb], diyalc'hiañ ; *jemanden um sein Geld erleichtern*, riañ u.b. diouzh e arc'hant, diyalc'hiañ u.b., c'hwiblaerezh e arc'hant digant (diwar) u.b., riblañ u.b., riñsañ e yalc'h d'u.b., skrapañ e arc'hant digant u.b., sammañ e arc'hant d'u.b., skarzhañ pizh yalc'h u.b., kignat u.b., peliat u.b. prop ha brav.

V.em. : **sich erleichtern** (hat sich erleichtert) : 1. (ak.) : skanovaat, dousaat, digrizañ ; 2. [dre skeud.] *sich (dat.) das Herz erleichtern*, disammañ (diskargañ, divec'hiañ, diskuliañ, digeriñ, dizoleñ, divarrañ) e galon ; 3. divec'hiañ e gorf, ober e ezhommou, ober e aezamant, ober àr e gorf, ober ag e gorf, en em zisammañ.

erleichternd ag. : 1. c'hwekaus, skañvaus, habaskaus ; 2. [mezeg.] distan, distanus, diboanius, ... distanañ, ... diboaniañ.

erleichtert ag. : divec'het, divec'h, disamm, disammet, divec'h, divec'hiet, divec'h e galon, skañvaet ; *sich erleichtert fühlen*, erleichtert sein, divec'hiañ, en em zinec'hiañ, bezañ disammet e galon (e spered), bezañ divec'hiet, bezañ aet ur bec'h bras diwar an-unan, bezañ aet ur bec'h bras diwar kein an-unan (diwar e gein, diwar he c'hein h.a.), kavout gras o santout ar bec'h o vont diwar e galon, bezañ skañvaet bremañ, bezañ dibounneraat e galon, en em gavout aes, bezañ lammet ur pouez diwar an-unan ; *ich fühle mich erleichtert*, ledanaat a ra va c'halon, disammet eo va c'halon, dibounneraat a ra va c'halon.

Erleichterung b. (-,-en) : 1. disamm g., gras b., distan g., didorr g., diskarg g., skañvadenn b., skañvadur g., skañvaenn b., dijabl g., divec'h g., diboan g., distao poan g., madelez b. ; *Erleichterung verschaffen*, divec'hiañ ar galon, divec'hiañ ar spered, diverraat ar poanioù, diboaniañ, dousaat ar boan, distanañ ar boan, skañvaat ar boan, terriñ ar boan, degas didorr d'ar boan, distrizhañ ar boan, sioulaat ar boan, terriñ nerzh ar poanioù, terriñ nerzh an droug, digreskiñ ar poanioù ; *sich (dat.) Erleichterung verschaffen*, en em zisammañ, en em zivec'hiañ ; 2. [kenw.] aezamant g. ; *Erleichterungen gewähren*, aotren aezamantoù evit paeañ, aotren aesteriou talañ ; 3. aesaat g., aesadur g.

erleiden V.k.e. (erlitt / hat erlitten) : gouzañv ; *Schmerzen erleiden*, gouzañv, diwaskañ poanioù, dougen poanioù, gweañ poanioù ; *einen Schaden erleiden*, kaout koll / kaout domaj / bezañ gaouiet (Gregor), bezañ gwallet, c'hoarvezout droug gant an-unan, degouezhout droug gant an-unan ; *durch etwas Schaden erleiden*, en em gavout gwazh eus udb, en em gavout gwazh ag udb, en em gavout diaes eus udb, damantiñ eus udb ; *ich habe zu große seelische Schmerzen erleiden müssen*, re a ranngalon am eus kemeret ; *einen Rückfall erleiden*, kouezhañ en adfeihl, adfeihlañ e kleñved, adkouezhañ e kleñved, kouezhañ klañv en-dro, kleñvel endro, adkleñvel ; *großen Schaden erleiden*, bezañ ifamet, bezañ gwallaozet, bezañ gwall zomajet, bezañ glac'haret, bezañ gwastet ; *die Metzger haben dadurch großen Schaden erlitten*, bet o-deus bet ur friad ar gigerien, bet o deus bet ur pezh koll ar gigerien, ifamet e oa bet ar gigerien gant an dra-se, graet ez eus bet gaou bras ouzh ar gigerien gant an dra-se ; *die Truppen erlitten einen schweren Aderlass*, kolloù bras a voe e-

touesk ar soudardeb, an arme a ziwaskas kolloù bras ; *Schicksalsschläge erleiden*, erruout gwalldaolioù gant an-unan, kouezhañ gwalloù war an-unan ; *durch den Aufprall erlitten einige Passagiere einen schweren Schock*, gwall stroñset e voe un nebeud treizhidi gant nerzh ar stok ; *er hat einen Unfall erlitten*, gwalleru ez eus gantañ ; *eine Niederlage erleiden*, bezañ faezhet (trec'het) en un emgann, bezañ lakaet faezh / bezañ rentet faezh (Gregor), kouezhañ ouzh torgenn ; *eine schmähliche Niederlage erleiden*, bezañ krazet naet, bezañ distrilhet prop ha kempenn, tapout (pakañ) un distrih, tapout (pakañ) ur strilh, pakañ ur chupennad, tapout ur skouarnad, tapout ul louzenn, tapout ur pur, kaout lamm, tapout e lip ; *sein Ansehen erleidet Einbuße durch ...*, gwallgaset e vez e vrud gant ..., dispennet e vez un tamm mat eus e anv kaer gant ... ; *Schiffbruch erleiden*, ober peñse, peñseañ, mont da goll er mor, beuziñ, en em goll ; *einen schweren Sturz erleiden*, tapout (pakañ, serrin, dastum) ur gwall lamm, kaout ur freilhad, tapout ur regennad, tapout ul lamm fall, serriñ ul lamm fall, tapout ur pezh mell lamm, tapout ul lamm ouesk, serriñ ul lamm ouesk, kouezhañ evel ur freih, kouezhañ a-freih, kouezhañ evel ur sac'had eskern.

Erlenanpflanzung b. (-,en) : gwerneg b.

Erlenbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwern str., gwez-gwern str., gwerneñ b.

Erlenbruch g./n. (-s,-brüche) / **Erlengehölz** n. (-es,-e) / **Erlenhain** g. (-s,-e) : gwerneg b.

Erlenholz n. (-es) : gwern g., koad gwern g. ; *Erlenholz ist rötlich gefärbt*, arruz eo ar gwern, arruz eo ar c'hoad gwern.

Erlenzeisig g. (-s,-e) : [loen.] tarin g.

erlernbar ag. : ... a c'heller deskiñ.

erlernen V.k.e. (hat erlernt) : deskiñ, studiañ ; *ein Handwerk erlernen*, *einen Beruf erlernen*, bezañ o teskiñ micher, deskiñ micher, bezañ lakaet war ur vicher ; *bei seinem erlernten Beruf bleiben*, chom war e vicher ; *seinen erlernten Beruf ausüben*, labourat war e vicher ; *zu seinem erlernten Beruf zurückkehren*, distreiñ da labourat war e vicher ; *Französisch lässt sich nur schwer erlernen*, ar galleg n'eo ket ur yezh aes da blegañ.

Erlernen n. (-s) : deskiñ g., deskerez g.

erlesen ag. : dispar, pase mat, peurvat, eus ar c'hentañ, diouzh ar c'hentañ, eus ar penn, diouzh ar penn, dreist, mat-dreist, mat-distailh, eus an diuz, eus ar gurunenn, eus ar vegenn, eus an dibab, diouzh an dibab, eus an dispar, eus an troc'h kentañ, a'r choaz, a'r blein, a'r boulc'h, kentañ troc'h, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, dreistdibab, dibab, a-zibab, dibabet pizh, cheu'h, fin, fiskal, dilenn, diuz, diuzañ ; *erlesener Wein*, gwin eus an diuz (eus an dibab, diouzh an dibab, eus ar gurunenn, eus ar vegenn, a'r blein, a'r choaz, a'r boulc'h, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, dreistdibab, kentañ troc'h) g., gwin dreist g., gwin fin g., gwin beuz g., gwin kabidan g., gwin blein g., chem meur g., gwin paper g., gwin dibab g. ; *erlesene Speisen*, meuzioù blizidik ls., meuzioù c'hwek ls., meuzioù friant ls., meuzioù flour ls., meuzioù eus an dibab ls., meuzioù diouzh an dibab ls., boued dreistdibab g., boued dibab g.

Erlesenheit b. (-) : peuvrad g., perfeted b., dreistelezh b., dreisted b., perzhded uhelañ b., gwellentez b., finder g., finded b.

erleuchten V.k.e. (hat erleuchtet) : 1. sklêrijennañ, goulaouiñ (en tu gouzañv e brezhoneg), flammañ, sklaeriañ, spisaat, spisañ, splannaat, splannañ, flammaat, teuler sklêrijenn war, ober ur sklêrijenn en-dro da ; *Fackeln erleuchten den Weg*, goulaouet e vez an hent gant flambozioù ; 2. [dre skeud.] degas un tamm sklêrijenn da spered u.b., sklaeriañ skiant u.b., sklaeraat skiant u.b., sklêrijennañ skiant u.b., sevel sklêrijenn

diwar an-unan/diwar an dra-mañ-tra ; *die Geister erleuchten*, sklaeraat ar speredoù, sklêrijennañ ar speredoù ; [relij.] der Heilige Geist hatte sie erleuchtet, deuet e oa ar Spered Santel d'o sklêrijennañ.

erleuchtet ag. : 1. skedus, gourlufr, luc'h, luc'hus, lugernus, lufr, lufrus, goulaouek, goulaouet, sklêrijennet, goulaouus, lintrus, lintr, gwelevus, gouloù, flamm, kann, lemm ; *hell erleuchtetes Fenster*, prenestre dindan c'houloù g. ; 2. ein erleuchteter Geist, ur sklaeried g., un den a skiant vras / un den en devez kalz a sklêrijennou g. (Gregor), ur spered uhel a zen g., un den lennek g., un den sklaerwel g.

Erleuchtete(r) ag.k. g./b. : sklaeried g. [lester sklaeridi], sklaeriedez b., sklêrijenned g. [lester sklêrijennidi], sklêrijennedez b.

Erleuchtung b. (-,en) : 1. goulaouadur g., goulaouidigez b., sklêrijennadur g., sklêrijennerezh g., sklêrijennadenn b., sklêrijennadeg b. ; 2. [dre skeud.] sklêridigez b., sklaeradur g., sklaeriadenn b., sklêrijenn b., sklêrijennadur g. ; 3. [relij.] dank der Erleuchtung durch den Heiligen Geist, dre sklêrijenn ar Spered Glan.

erliegen V.gw. (+dat.) (erlag / ist erlegen) : 1. bezañ trec'het gant, bezañ faezhet gant, mervel diwar, mervel gant, bezañ diskaret gant ; *einer Krankheit erliegen*, bezañ sammet gant ur c'hleñved, bezañ diskaret gant ur c'hleñved, bezañ kaset betek ar mouch gant ur c'hleñved, bezañ gwantet gant ur c'hleñved, mervel diwar (gant) ur c'hleñved, mont gant ur c'hleñved, bezañ kaset d'ar vered gant ur c'hleñved ; *seinen Verletzungen erliegen*, *seinen Wunden erliegen*, mervel diwar e c'houlioù (diwar e c'hloazioù) ; *er erlag einem Herzinfarkt*, marvet eo gant ul lamm-kalon, marvet eo diwar un taol-gwad ; *sie erlagen der Pest*, marvet int gant ar vosenn ; 2. [dre skeud.] sujañ da, asantiñ gant, plegañ dirak ; [relij.] der Versuchung erliegen, kouezhañ en temptadur, sujañ d'an (gant an) temptadur / asantiñ gant an temptadur (Gregor), plegañ dirak an temptadur, kaout lamm digant an droukspered, bezañ diskaret gant e zroukyouloù, bezañ trec'het gant e c'hoantegezhiou fall, sujañ da varad (da ardoù) an diaoul ; *und lass uns nicht der Versuchung erliegen*, ha n'hol lez ket da gouezhañ en temptadur, ha na lez ket e kouezhfemp e temptadur.

Erliegen g. (-s) : [mengleuz.] zum Erliegen kommen, mont da netra, mont war netra, mont da vann, mont da neuz, mont da get, mont da hesk, mont d'an hesk, bezañ eru pare.

erlisten V.k.e. (hat erlistet) : kaout (tizhout, tapout, gounit) dre finesa, truflañ, truflat, c'hwibañ, c'hwiblaerezh, skrapat, toupinat, korbinat, truantal, sklankenniñ, sklankal. ; jemandem etwas erlisten, tennañ dre heg udb digant u.b.

Erkönig g. (-s) : [mojenn.] roue ar gwern g.

erlogen ag. : ijinet, forjet, gaou, gaouiat, diwir, faos ; P. erstunken und erlogen, gevier kement-se holl, tri gaou bep daou c'her, fardaj ha gevier tout, falsentezoù penn-da-benn (Gregor), savet diwar netra, drougijinet (forjet) penn-da-benn ; das ist erlogen ! c'hevezh ar gevier a zo gant da gomzoù ! gaou a lavarez ! gevier eo ar pezh a lavarez ! gevier eo a lavarez ! gevier n'eo ken ! gevier a lavarez ! dont a ra ar gerioù-se ganit dre an toull gaou ! liv ar gevier a zo war da gomzoù ! gerioù gaou tout !

Erlös g. (-es,-e) : 1. gounidegezh b., gounid g., enkef g., enkefiadur g., enkefiad g., kaoud g., gwerzh g., sammad bet da heul ur werzh g. ; *den Erlös aus der verkauften Wohnung hatte er auf sein Sparkonto überwiesen*, treuzkaset en doa gwerzh ar ranndi war e gont-esperrn ; 2. [armerzh] Erlöse, dedaolad g. ; betriebliche Erlöse, dedaolad korvoiñ g.

erlöschen V.gw. (erlischt / erlosch / ist erloschen) : 1. mougañ, mervel, didanañ, didanflammañ, migañ ; *das Feuer erlischt*, emañ an tan o vougañ, didanflammañ a ra an tan, emañ an tan o

vervel ; der Hass in ihrem Herzen war noch nicht völlig erloschen, ne oa ket c'hoazh mouget mat ar gasoni en he c'halon ; **2.** bezañ toc'hor ; mit erlöschender Stimme, gant ur vouezh toc'hor, toc'hor e vouezh ; **3.** mont da get, steuziañ, steuziñ, mont da netra, mont war netra, mont da vann, mont da neuz, mont da hesk, mont d'an hesk ; mit ihm erlosch dieses Geschlecht, gantañ ez eas al lignez-se da get, hennezh a voe an hini diwezhañ eus e lignez ; **4.** dont d'e dermen, soetiñ, diwezhiñ, echuiñ, bezañ o tilostañ, dont d'e zibenn, dibennañ, tennañ d'e ziwezh, bezañ tost echu, bezañ tost disoc'h, bezañ o tisoc'h, bezañ damdost echu, bezañ war e bare, bezañ war an echu ; die Frist erlischt morgen, warc'hoazh ez echuo (e vo echu, e vo deuet, e vo degouezhet) an termen, warc'hoazh e tegouezho an amzer / warc'hoazh e tegouezho an termen (Gregor) ; die Frist ist erloschen, echu eo an termen ; **5.** bezañ peurbaeet, bezañ peurdaet.

Erlöschen n. (-s) : **1.** mougadur g., mougerez g., mougañ g., mougadenn b. ; **2.** steuziadur g., steuzidigez b. ; **3.** echuadur g., donidigez d'e dermen b.

erloschen ag. : **1.** mouget, marv, lazhet, didan, dienaou ; erloschener Vulkan, menez-tan marv g. ; **2.** [dre skeud.] toc'hor, aet da get, steuziet ; mit erloschener Stimme, gant ur vouezh toc'hor, toc'hor e vouezh ; erloschene Augen, daoulagad disked ls., daoulagad divuhez ls. ; **3.** erru d'e dermen, aet re gozh, echu, eztalvoud, ezkreriet, peurbaeet, peurdalet ; die Hypothek ist erloschen, peurbaeet eo an dle, ardalet (savet) eo an arouestl ; die Frist ist erloschen, echu eo an termen.

erlösen V.k.e. (hat erlöst) : **1.** dishualañ, dieubiñ, digabestrañ, diliammañ ; jemanden aus den Fesseln erlösen, dichadennañ u.b., dishualañ u.b., lemel an hualouñ diwar u.b. ; jemanden aus seiner Angst erlösen, kas an aon diwar spered u.b. ; jemanden von seinem Kummer erlösen, distrewiñ glac'har u.b., skarzhañ ar glac'har (argas ar glac'har, kas ar glac'har) diwar spered u.b., dismantrañ glac'har u.b., dispenn glac'har u.b., dic'hlaç'hariñ u.b., disglach'ariñ u.b., terriñ glac'har u.b. ; er erlöste das Land aus Not und Pein, kas a reas kuit ar vogenn a oa war ar vro ; **2.** [relij.] selvel, salviñ, dasprenañ, redimañ ; von der Sünde erlösen, dasprenañ ar pec'hedou ; sondern erlöse uns von dem Bösen / und erlöse uns von dem Übel, ha distro(it) an droug diwarnomp, met hon diwall(it) diouzh an droug, ha pella(it) an droug diouzhomp, ha lam(it) diwar hon eneoù pouez ar pec'hedou, ha diboagn(it) hon eneoù, hag hon dilivr(it) a bep droug ; aus der Hand Satans erlösen, diliammañ a-dre zaouarn an droukspered ; seine Seele erlösen, ober e silvidigez, salviñ e ene ; jemanden von seiner Stummheit erlösen, distagañ teod u.b., reiñ ar gomz d'unan mut, lakaat ur mud da gomz ; jemanden von seiner Blindheit erlösen, dizallañ u.b., reiñ ar gwel d'unan dall ; von seiner Blindheit erlöst werden, dizallañ ; jemanden von seiner Taubheit erlösen, reiñ ar c'helevet d'unan bouzar, lakaat unan bouzar da glevet, rentañ ar c'helevet d'unan bouzar ; von seiner Taubheit erlöst werden, mont ar bouzar diouzh an-unan ; **3.** [arc'hant.] tennañ [gounid] da-heul ur werzh, gounit ; **4.** [dre skeud.] disammañ, diskargañ, divec'hiañ, diboaniañ, distanañ ; er ist erlöst, echu eo gant e boanioù er bed-mañ ; der Tod erlöste sie von ihrem langen Leiden, un disamm e voe he marv eviti, keit amzer m'he doa diwasket poanioù kriz - un disamm e voe he marv eviti, keit m'he doa diwasket poanioù kriz.

erlösend ag. : **1.** [relij.] salvus, silvidik ; **2.** distanu.

Erlöser g. (-s,-) : **1.** redimer g. ; **2.** [relij.] dasprener g., redemptor g. ; unser Erlöser, der heiligste Erlöser, Hor Salver, hor Salver benniget g., ar Mesiaz g., ar Silvad g., ar C'christ

dasprener g. ; der von den Propheten verheißene Erlöser, ar Mesiaz bet prometeñ gant ar brofeded g.

erlöst ag. : **1.** gounezet ; das erlöste Geld, arc'hant ar werzh, ar somm bet da-heul ar werzh b. ; **2.** [dre skeud.] er ist erlöst, echu eo gant e boanioù er bed-mañ.

Erlöste(r) ag.k. g./b. : [relij.] dasprened g. [/iester dasprenidi].

Erlösung b. (-,en) : **1.** dieubidigez b. ; **2.** [relij.] salvidigez b., silvidigez b., daspren g., dasprenerezh g., dasprenidigez b., dasprenadur g., redimerezh g. ; das Kreuz der Erlösung, kroaz an daspren b. ; **3.** [dre skeud.] disamm g., gras b., distan g., didorr g., diboan g. ; eine wahre Erlösung, un distlabez kaer g., un distrob kaer g.

Erlösungskreuz n. (-es,-e) : [relij.] kroaz an daspren b.

erluchsen V.k.e. (hat erluchst) : tapout dre finesa ; jemandem etwas erluchsen, tennañ dre heg udb digant u.b.

erlügen V.k.e. (erlog / hat erlogen) : **1.** ijinañ, forjañ ; **2.** dont a-benn da gaout gant gevier.

ermächtigen V.k.e. (hat ermächtigt) : galloudegañ, engwiriañ ; jemanden zu etwas ermächtigen, galloudegañ u.b., engwiriañ u.b. d'ober udb, aotren u.b. d'ober udb, reiñ galloud d'u.b. d'ober udb.

V.em. : **sich ermächtigen** (hat sich (ak.) ermächtigt) : sich etwas (gen.) ermächtigen, dont da vestr war udb, lakaat e grabanoù war udb, astenn e graban war udb, teurel e graban war udb, krabanata udb, kammañ e vizied war udb, ober e rann eus udb, ober e lod eus udb, kemer udb en tu diouzh an-unan, skrapañ udb digant unan all, sammañ udb, aloubiñ udb, kroufañ udb, perc'hennañ udb, ober e gerz eus udb, kribañ madoù e nesañ, lakaat udb war e anv.

ermächtigt ag. : engwiriet ; ermächtigt sein, etwas zu tun, bezañ engwiriet d'ober udb, bezañ e dalc'h gant an-unan ober udb.

Ermächtigung b. (-,en) : **1.** aotreadur g., galloudegadur g., engwiriañ g., engwiriadur g. ; **2.** holc'halloudegadur g., leunc'halloud g., prokul g., galloud g., lizher digor g., holc'halloudouù ls.

Ermächtigungsgesetz n. (-es,-e) : [istor] lezenn a-zivout an holc'halloudouù b., lezenn a-zivout ar galloud leun b., lezenn c'halloudegañ b., lezenn-galloudegañ b.

ermahnen V.k.e. (hat ermahnt) : **1.** gouzaviñ, aspediñ, dec'hervel [u.b.] d'an urzh ; sie ist verhalten, dich zu ermahnen / sie ist gehalten, dich zu ermahnen, rediet (dalc'het, endalc'het) eo da zec'hervel ac'hanout d'an urzh ; jemanden ermahnen, etwas zu tun, stourm ouzh u.b. evit ma rafe u.b., derc'hel war u.b. evit ma rafe udb, c'hoari war u.b. evit ma rafe udb, ober ouzh u.b. a-benn e lakaat d'ober udb, ober war u.b. a-benn e lakaat d'ober udb, kargañ war u.b. evit ma rafe udb, pouzeañ war u.b. evit ma rafe udb, mont d'u.b. dre guzulioù evit ma rafe udb, bountañ war u.b. d'ober udb, kefluskañ u.b. d'ober udb, karnajal u.b. d'ober udb, arabadiñ war u.b. ober udb, ober gwask war u.b. evit ma rafe udb, taeriñ war u.b. evit ma rafe udb ; **2.** ober un tamm trouz da, ober ur gourdrouz da, berzañ.

Ermahnung b. (-,en) : **1.** gouzavadenn b., gouzav g., gourdrouz g., gourdrouzadenn b., dec'hav d'an urzh g. ; **2.** atizerez g., atizadur g., atizañ g.

Ermahnungsrede b. (-,n) : prezegenn-atizañ b.

ermangeln V.gw. (+ gen, an+dat.) (hat ermangelt) : **1.** bezañ dibourvez a, dioueriñ, defotiñ d'an-unan, kaout diouer eus, na gaout, mankout d'an-unan ; der nötigen Energie ermangeln, na gaout gwad a-walc'h en e wazhiennou, na vezañ a-walc'h a nerzh-youl gant an-unan, bezañ dilañs, bezañ divegon, bezañ gwevn, na vezañ startijenn a-walc'h gant an-unan, na vezañ startijenn a-walc'h en an-unan, na gaout mel en e

eskern, na vezañ deltu a-walc'h gant an-unan, bezañ war var a nerzh-youl, bezañ ur morgousket a zen, bezañ un allazig a zen, bezañ ur bladorenn, na ober kalz tra, na ober kalz a dra, bezañ lizidant, bezañ diek (lezirek, dibreder, landreant, disaour, laosk, diboan), na vezañ a-walc'h a wad en e wazhiennoù, na vezañ a-walc'h a wad en e wazhied, bezañ dour en e wazhied, kaout gwad pouloudet, redek gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, na vezañ dalc'h a-walc'h en an-unan, bezañ dilañs en an-unan, bezañ diegus, bezañ mors, bezañ gwad morz en an-unan, bezañ lizidour, bezañ kousket evel an naer er goañv, bezañ ur vuzhugenn eus an-unan, bezañ lugut evel ur velc'hwedenn, bezañ bouk evel ur velc'hwedenn, bezañ gourt, bezañ lugudus, bezañ luguder, na gaout na da vont na da zont, na vezañ na da vont na da zont en an-unan, na vezañ mont ebet gant an-unan, na vezañ tamm sap en an-unan, na vezañ nemet dour irvin en e wazied, na vezañ nemet dour karotez en e wazhied, bezañ ur varvadenn (ur varvasenn, ul labaskenn) eus an-unan, bezañ ur gorzenn wak eus an-unan, bezañ ur c'hrank gwak eus an-unan, bezañ evel un tamm koad ; **2.** es am gebührenden Respekt gegen jemanden ermangeln lassen, na zougen d'u.b. ar respet dleet dezhañ (Gregor), na zougen d'u.b. an douj dleet dezhañ, mont d'u.b. gant dismegasñ, mankout d'u.b., mankout e-keñver u.b., bezañ direspet e-keñver u.b., gwallvankout e-keñver u.b., disprizañ doujañ d'u.b., komz vil ouzh u.b., mont vil d'u.b., bezañ dizoare e-keñver u.b., mont re frank ouzh u.b., ober direvil ouzh u.b., bezañ direvil ouzh u.b., direvlat ouzh u.b.

Ermangelung b. (-en) / **Ermanglung** b. (-en) : diouer g., mank g., dibourvez g., defot g., faot g., ezeved g. ; *in Ermangelung eines Besseren, da c'hortoz gwell, pa'z eo gwir ne c'haller ket kaout gwelloc'h, dre ma n'eus ket gwelloc'h, pa n'eus ket gwelloc'h, o vezañ n'eus netra a well, e defot gwell, e faot gwell.*

ermannen V.em. : **sich ermannen** (hat sich (ak.) ermannnt) : divorfilañ, divisorñañ, divorediñ, kregiñ du e-barzh, ober un dastum, dont en-dro war e du, en em gavout ; *ermannt euch ! war-sav, tudoù ! - uhel ar c'halonou ! - stardit ho kalonoù ! - lakait striv ennoc'h ! - bec'h dezhi, tudoù ! - rousin dezhi ! - bezit kalonek ! - dalc'hit tomm ! - arabat fallgaloniñ ! - savit ho pennou ! - enaouit ho korfou ! - krogit start ! - bec'h warnoc'h tudoù ! - poan ha bec'h, paotred ! - isa 'ta, paotred ! - gwaskomp, paotred ! - dalc'hit mat !*

ermäßigen V.k.e. (hat ermäßigt) : rabatiñ war, disteuler war, disteurel war, digreskiñ, izelaat, diskenn, gouzizañ ; *Steuern ermäßigen, devidañ tellou, skařvaat tellou ; die Preise ermäßigen, rabatiñ war ar prizioù, digreskiñ (izelaat, diskenn, gouzizañ) ar prizioù, diskenn priz e varc'hadourezh, disteuler (disteuler) war ar prizioù ; zu ermäßigten Preisen, izelpriz, gant diskar a briz, gant diskenn-priz, war zistaol, gant distaol ; zu einem ermäßigten Preis verkauft werden, bezañ distaol war an dra-maň-tra ; um die Hälfte ermäßigte Fahrkarte, bilhed hanter-briz g.*

Ermäßigung b. (-en) : distaol g., rabat g., diskar a briz g., diskar war ar priz g., raval war ar priz g., diskenn-priz g., diskont g. ; *jemandem fünf Prozent Ermäßigung gewähren, rabatiñ pemp dre-gant d'u.b., reiñ pemp dre-gant distaol war priz ubd d'u.b., reiñ un distaol a bemp dre-gant d'u.b., argediñ un distaol a bemp dre-gant d'u.b., aotren ur rabat a bemp dre-gant d'u.b. ; um eine Ermäßigung bitten, goulenn kaout un tamm distaol, goulenn rabat.*

ermatten V.k.e. (hat ermattet) : mac'homiñ, faezhañ, fatikañ, diviañ, skuizhañ, uzañ, breviñ, asikañ, distrizhañ, flakañ, grevañ, helc'hiñ, herniñ, lazeriañ, mazaouiñ, loesañ, tanailhañ, sabatuiñ, yostañ, semplaat.

V.gw. (ist ermattet) : [dre skeud.] gwanaat, bogiñ, dinerzhañ, fallaat, disteraat, laoskaat, lentaat, flakañ, venaat, semplaat, dont da vorediñ, dont da skuizhañ ; *sein Fleiß ermattet, laoskaat (terriñ) a ra e aked, distanañ a ra d'e c'hred, yenañ a ra e c'hred, yenañ a ra en e c'hred, lentaat a ra e aket (Gregor), laoskaat a ra en e aket.*

Ermatten n. (-s) : bog b., skuizhder g., skuizhded b., skuizhentez b., skuizhvez b., skuizhoni b., skuizhnezh b., faezhidigezh b., diviadur g., diviañs b., fatik g., grevadurezh b., greventez b., grevidigezh b., gwanadur g., gwanidigezh b., gwanadenn b., flakadur g., venizion b., sempladur g., sioc'haniidgezh b.

ermattet ag. : faezh, faezh-mouch, distronek, flak, flaket, diflaket, flakik, dinerzhet, asik, asiket, flep, torr, ôg, eok, eoget, ôget, brev, brevet, divi, skuizh-brein, skuizh-divi, skuizh-marv, skuizh-brevet, brevet gant ar skuizhder, yost, yostet, diviet, ban, divanet, divanet lip, aet d'an eurvar, ôg gant ar skuizhder, darnaouet, darnaou, hernet, mac'homet, erru dilañs, fat, fatik, landrennek, landrennus, tanailhet, torret ha brevet e gorf gant al labour, uzet e gorf gant al labour, labezet e gorf, torret gant al labour, rentet, krevet, gell.

Ermattung b. (-) : bog b., skuizhder g., skuizhded b., skuizhentez b., skuizhvez b., skuizhoni b., skuizhnezh b., faezhidigezh b., diviadur g., diviañs b., fatik g., flakadur g., grevadurezh b., greventez b., grevidigezh b., gwanadur g., gwanidigezh b., gwanadenn b., flakadur g., sempladur g., mantr g./b., mantradur g., mantridigezh b., loes b., loesti b., grevusted b., venizion b.

ermessen V.k.e. (ermisst / ermaß / hat ermessen) : mentañ, muzuliañ, jediñ, jaojañ, prizachañ, feuriañ.

Ermessen n. (-s) : skiant b., skiant-varn b. ; *dem eigenen Ermessen überlassen, dem eigenen Ermessen anheimstellen, dirediañ ; er überlässt es ganz meinem Ermessen, va lezel a ra em diviz, tremen a raio diouzh va diviz, lezel a ra ac'hanon d'ober va roll, lezel a ra pep frankiz ganin d'ober va giz, lizher digor a zo ganii, lezel e vezan em madober, n'em eus luz ebet, diliamm on d'ober pezh a garan ; nach menschlichem Ermessen, kement ha ma c'hall intent skiant Mab-den (Gregor) ; es steht (es liegt) in Ihrem persönlichen Ermessen, deoc'h d'ober pezh a garit, frankiz a-walc'h hoc'h eus d'en ober ma karit, en ho kerz emaañ en ober, c'hwi a raio ho santimant, diampech a-walc'h oc'h evit en ober m'ho pefe c'hoant (Gregor), n'eo ket ken ret ha mervel ; Eintrittspris nach eigenem Ermessen, libr ar priz.*

Ermessensbefugnis b. (-se) / **Ermessensfreiheit** b. (-) : [gwir] galloud kevandiuzek g.

Ermessensspielraum g. (-s) : galloud kevandiuzek g., frankdivizout g.

ermitteln V.k.e. (hat ermittelt) : **1.** dizoleiñ, diskouchañ, kavout, anavezout, stadañ, savelañ, desavelañ, merkañ ; *die Wahrheit ermitteln, stadañ ar wirionez ; den Täter ermitteln, kavout piv eo ar felladenner ; die Position des Schiffes oder des Flugzeuges ermitteln, desezañ, emsavlec'hiañ, en em savlec'hiañ, sevel ar poent, [merdead.] poentañ ar gartenn ; die Position eines Schiffes ermitteln, spizañ savlec'h ul lestr ; [merdead.] den Kurs ermitteln, deroudañ ; [arc'hant.] den Kontostand ermitteln, savelañ stad ur gont ; **2.** [mat.] jediñ, didermenñañ ; **3.** didermenñañ, spisaat, resisaat ; *am Zustand seiner Zähne kann man das Alter eines Pferdes ermitteln, diwar dent ur marc'h ez anavezzer e oad ; den eigenen Standort ermitteln, merkañ (spisaat) e lec'hiadur, klask gouzout pelec'h emeu war ar mor, kemer e verkoù ; den Wahlsieger ermitteln, digevatalañ ar mouezhiou ; **4.** [sport] reiñ ur renk da, renkañ, rummañ ; den Gewinner ermitteln, dirampoiñ ar gevezeren.**

V.gw. (hat ermittelt) : ren imbourc'hiou, ober un enklask, ober enklask (war), ren un enklask, ditouraň, ditouriň, enklask [u.b./udb], imbourc'hiň, imbourc'hiň war ; *in einer Sache ermitteln*, imbourc'hiň un afer, imbourc'hiň ur prosez ; *über (gegen) jemanden ermitteln*, ditouriň enep u.b., ober un enklask diwar-benn u.b., ditouraň u.b., enklask u.b., klask faot gant u.b. ; *bei einem Diebstahl ermitteln*, ober enklask war ul laeroňsi.

Ermittlung b. (-,en) : 1. imbourc'h g., imbourc'hadenn b., imbourc'herezh g., imbourc'hiň g., furcherezh g., furchadenn b., enklask g., enklaskerezh g., ensersh g. ; 2. [gwir] imbourc'hadur g., ditouradur g.

Ermittler g. (-s,-) : enklasker g., imbourc'her g. ; *verdeckter Ermittler*, kelaouer polis g., ditourer polis g., titourer polis b.

Ermittlerin b. (-,nen) : enklaskerez b., imbourc'herezh b.

Ermittlung b. (-,en) : 1. imbourc'h g., imbourc'hadenn b., imbourc'herezh g., imbourc'hiň g., furcherezh g., furchadenn b., enklask g., enklaskerezh g., ensersh g. ; *zusätzliche Ermittlungen, weitere Ermittlungen*, un adenklask g., ur peurenklask g. ; 2. [gwir] imbourc'hadur g., ditouradur g. ; *Ermittlungen anstellen*, ren imbourc'hiou, ditouraň un afer, ober un enklask, ober enklaskoù, ober enklask war un afer ; *Ermittlung ohne Berücksichtigung der entlastenden Elemente*, enklask tamall g. ; *Ermittlung sowohl der belastenden als auch der entlastenden Fakten*, enklask tamall ha didamall g. ; 3. saveladur g., desaveladur g., didermenadur g. ; [gwir] *Ermittlung der Gerichtskosten, Ermittlung der Prozesskosten*, saveladur ar mizoù g. ; 4. [merdead.] *Ermittlung der Route*, deroudadur g.

Ermittlungsakten ls. : [gwir.] pezhioù imbourc'hiň ls.

Ermittlungsjournalismus g. (-) : kazetennerezh enklask g.

Ermittlungsjournalist g. (-en,-en) : kazetenner enklasker g.

Ermittlingsrichter g. (-s,-) : [gwir] barner imbourc'her g.

Ermittlingsrichterin b. (-,nen) : [gwir] barnerez imbourc'herezh b.

Ermittlungsunterlagen ls. : [gwir.] pezhioù imbourc'hiň ls.

Ermittlungsverfahren n. (-s,-) : [gwir] imbourc'hadur g., ditouradur lezvarnel g., enklask a justis g. ; *ein Ermittlungsverfahren gegen X einleiten*, digeriň un enklask a justis enep X, digeriň un ditouradur lezvarnel enep X , digeriň un imbourc'hadur enep X.

ermöglichen V.k.e. (hat ermöglicht) : reiň tro da, reiň tu da, reiň an tu da, lezel an tu da, gallusaat, greüsaat, bezusaat, permetiň ober udb. ; *einen fachübergreifenden Austausch ermöglichen*, dispeurennan diskiblezhioù.

Ermöglichung b. (-) : gallusaat g., greüsaat g., bezusaat g.

ermorden V.k.e. (hat ermordet) : muntraň, lazhaň, drouklazhaň, falluntraň, distrujaň ; *ermordet werden*, mervel dre laz, bezaň drouklazhet, bezaň lazhet a-fetepaňs ; *sich gegenseitig ermorden*, en em lazhaň kenetrezo, en em lazhaň an eil egile, en em lazhaň, en em zistrujaň, en em gignat ; *er hat den König ermordet*, hennezh eo muntrer ar roue ; *in vielen Häusern werden die Bewohner ermordet*, muntrerezh a vez e kalz tiez, lazhet e vez an dud e kalz tiez.

Ermordete(r) ag.k. g./b. : lazhiad g., lazhiadez b., muntrad g., muntradez b. ; *der Kuckuck fragt den Reiher* : *Was gibt's Neues in der Bretagne ? - Überall Erhängte und Ermordete !* ar goukoug a c'houlenn digant ar gerc'heiz : petra 'zo nevez e Breizh ? - krougadeg ha lazhadeg e-leizh !

Ermordung b. (-,en) : denlazh g., laz g., muntr g., muntrerezh g., muntridigezh b., drouklazh g., lazhadenn b., drouklazhadenn b., lazherezh g., lazhadeg b., lazhadur g., lazhidigezh b., drouklazhidigezh b. ; *die Ermordung eines Ausländers*, muntrerezh un estren g.

ermüdbar ag. : skuizhadus.

Ermüdbarkeit b. (-) : skuizhadusted b.

ermüden V.k.e. (hat ermüdet) : 1. faezhaň, skuizhaň, uzaň, mac'homiň, breviň, yostaň, distrizhaň, fatikaň, flakaň, helc'hiň, herniň, lazeriaň, mazaouiň, loesaň, tanailhaň ; 2. [dre skeud.] tregasiň, eogiň, hegaziň, chigardiň, ereziň, atahinaň.

V.gw. (ist ermüdet) : skuizhaň, diviaň, faezhiň, fastaň, bogiň, flakaň, fatikaň, dont da skuizhaň, herniň ; *sie ermüden*, terriň a ra warmo ; *er fühlte, wie seine Finger auf der Dudelsackspielpfeife ermüdeten*, klevet a rae e vized o herniň war al levrienn.

ermüdend ag. : 1. skuizhus, skuizhant, divius, faezhus, tenn, poanius, lazhus., terridik, trevillus, pounner, brevus ; 2. [den, bugel, komzoù] borodus, hegazus, hegaz, hegus, kazus, kasaus, heskinus, arabadus, chastreüs, chaneüs, enoeüs, fachus, torr-penn ha torr-revr ouzhpenn.

ermüdet ag. : skuizh, skuizhet, divi, faezh, faezh-mouch, fat, fatik, distronek, flak, flaket, diflaket, flaklik, dinerzhet, erru dilaňs, yost, yostet, diviet, ban, divanet, divanet lip, aet d'an eurvar, ôg gant ar skuizhder, darnaouet, darnaou, hernet, brev, brevet, divi, tanailhet ; *er sieht ermüdet aus*, tres ar skuizhder a weler war e zremm, neuz ar skuizhder a zo war e zremm, liv ar skuizh a zo en e gerc'henn, liv ar skuizh a zo warnaň, stumm skuizh a zo warnaň, un neuz skuizh en deus, un aer skuizh en deus, un aer skuizh a zo warnaň, aer ar skuizhder a zo warnaň, doare a zo dezhaň da vezaň skuizh, gwelet e vez warnaň ez eo skuizh, dremmoù skuizh a zo dezhaň, skuizh eo da welet, diskouez a ra bezaň skuizh, tres a zo warnaň da vezaň skuizh ; *ermüdete Augen haben*, bezaň distronek (dislivet, koarennet, beuzet, distroñset) e zaoulagad gant ar c'hoant kousket, bezaň karzhet e zaoulagad dindano.

Ermüdung b. (-) : 1. skuizhadur g., skuizhder g., skuizhded b., skuizhentez b., skuizhvez b., skuizhoni b., skuizhnezh b., diviadur g., diviaňs b., faezhidigezh b., bog b., skuizhadenn b., faezhder g., fatik g., flakadur g., loes b., loesti b., grevusted b., terridigezh b. ; *körperliche Ermüdung*, skuizhder a gorf g., torr korf g. ; *geistige Ermüdung*, skuizhder a spered g., torr spered g. ; *vor Ermüdung einschlafen*, trech'iň ar c'houesk war an-unan - en em reiň da gousket, trech'het gant ar skuizhder ; *Anzeichen von Ermüdung zeigen*, Zeichen der Ermüdung erkennen lassen, diskouez bezaň skuizh ; *er lässt Anzeichen von Ermüdung erkennen*, e liv a ziskouez ez eo skuizh, e liv a ziskuih ez eo skuizh, gwelet e vez warnaň ez eo skuizh, kaer eo gwelet diouzh e neuz ez eo skuizh, tres ar skuizhder a zo war e zremm, tres ar skuizhder a weler war e zremm, neuz ar skuizhder a zo war e zremm, liv ar skuizh a zo en e gerc'henn, liv ar skuizh a zo warnaň, stumm skuizh a zo warnaň, un neuz skuizh en deus, un aer skuizh en deus, un aer skuizh a zo warnaň, aer ar skuizhder a zo warnaň, doare a zo dezhaň da vezaň skuizh, dremmoù skuizh a zo dezhaň, skuizh eo da welet, diskouez a ra bezaň skuizh ; *das Gefühl der Ermüdung*, ar santadur bezaň skuizh g. ; 2. [tekñ.] uzadur g., uz g. ; *Anzeichen von Ermüdung zeigen*, diskouez bezaň uzet, diskouez bezaň kozhik.

Ermüdungserscheinung b. (-,en) : merk skuizhder g., sin skuizhder g., tres skuizhder g., azon a skuizhder g. ; *Ermüdungserscheinungen zeigen*, a) diskouez bezaň skuizh ; b) [tekñ.] diskouez bezaň uzet, diskouez bezaň kozhik.

Ermüdungsversuch g. (-s,-e) : [tekñ.] prouad uzaň g., arnoddenn uzaň b.

ermuntern V.k.e. (hat ermuntert) : 1. kalonekaat, dougen, atizaň, broudaň, brochaň, kennerzhaň, reiň gred da, reiň hol da, kourajiň, aliaň, erbediň, bountaň, kentraouiň, alej, tuaň, diboaniaň, tommaň kalon u.b., hardishaat, birvilhaň, lakaat birvilh en u.b., divisorzhaň, reiň kalonegezh da, divisorfilan, sederaat, sershaat ; *jemanden zur Arbeit ermuntern*, reiň ton

d'u.b. evit labourat, dougen (atizañ, broudañ, brochañ, kennerzhañ, aliañ, erbediñ, bountañ, kentraouiñ, kefluskñañ, alej) u.b. da labourat, reiñ gred d'u.b., reiñ bodenn d'u.b. da labourat, reiñ hol d'u.b. da labourat, reiñ bod d'u.b. da labourat, tuañ u.b. war al labour ; sie hat ihn bei seinen Annäherungsversuchen ermuntert, roet he doa ton d'e ardoù, kemeret he doa kraoñ digantañ ; jemanden ermuntern, c'hoari war u.b., ober war u.b., kargañ war u.b., poursuiñ war u.b., pouenzañ war u.b., mont d'u.b. dre guzulioù, bountañ war u.b., silañ nerzh e kalon u.b. ; jemanden dazu ermuntern, weiter den rechten Weg zu verfolgen, kennerzhañ u.b. war an hent mat, kennerzhañ u.b. en hent mat ; sich gegenseitig ermuntern, kourajñ an eil egile, en em hardishaat ; sich (ak.) gegenseitig zu mehr Arbeitseffektivität ermuntern, en em vroudañ an eil egile da labourat kalonekoc'h ; 2. sartaat, laouenaat, gaeaat, drantaat, dreavaat, sederaat, digrañañ, freavaat, gwivaat, degas [u.b.] war e du, ragainañ, ragagnat.

ermunternd ag. : kalonekaus, kennerzhus, atizus, broudus, annougus, lañsus, luskus, sederaus, ragainus.

Ermunterung b. (-,en) : kalonekadur g., kennerzh g./b., broud g., brouderezh g., keflusk g., atiz g.

ermutigen V.k.e. (hat ermutigt) : kalonekaat, kadarnaat, dougen, atizañ, broudañ, brochañ, kennerzhañ, reiñ gred da, reiñ hol da, aliañ, erbediñ, bountañ, kentraouiñ, alej, tuañ, diboaniañ, hardishaat, hardizhiñ, divorzañ, divorfilañ, reiñ kalonegezhd da, sershaat ; jemanden zur Arbeit ermutigen, reiñ ton d'u.b. evit labourat, dougen (atizañ, broudañ, brochañ, kennerzhañ, aliañ, erbediñ, bountañ, kentraouiñ, kefluskñañ, alej) u.b. da labourat, reiñ gred d'u.b., reiñ bod d'u.b. da labourat ubd, reiñ bodenn d'u.b. da labourat, reiñ hol d'u.b. da labourat, tuañ u.b. war al labour ; jemanden ermutigen, c'hoari war u.b., ober war u.b., kargañ war u.b., poursuiñ war u.b., pouenzañ war u.b., mont d'u.b. dre guzulioù, bountañ war u.b., silañ nerzh e kalon u.b., tommañ kalon u.b., reiñ hol d'u.b., reiñ ton d'u.b., reiñ kalonegezhd d'u.b., derc'hel deltu u.b. ; jemanden dazu ermutigen, weiter den rechten Weg zu verfolgen, kennerzhañ u.b. war an hent mat, kennerzhañ u.b. en hent mat ; jemanden zum Lernen ermutigen, tommañ c'hoant deskiñ u.b.

ermutigend ag. : kalonekaus, kennerzhus, atizus, broudus, annougus, lañsus, luskus, dinec'hus.

Ermutigung b. (-,en) : kalonekadur g., kennerzh g./b., broud g., brouderezh g., keflusk g., atiz g.

ernähren V.k.e. (hat ernährt) : 1. magañ, boueta, paskañ, pasturiñ, predañ, bevañ, mezhur [anv-verb nemetken], reiñ da zebrin da ; ein Kind ernähren, paskañ ur c'hrouadur ; der Säugling wird durch Stillen ernährt, emañ ar vagadenn war ar vronn ; wer lange schläft, den Gott ernährt, ar chousked a zo hanter voued - netra n'eo kollet, leignit pe gouskit - kousket ha leiniañ a zo memes tra - kousket ha leiniañ a zo un heñvel dra - ur gwele mat 'zo hanter bañsion ; nicht mehr ernähren, divoueta ; der Umsatz seines Geschäfts erlaubt es ihm, seine zehn Kinder zu ernähren, stal a-walc'h eo e genwerzh evit magañ (evit bevañ) e zek krouadur, stal a-walc'h eo e genwerzh evit mezhur e zek krouadur, stal a-walc'h eo e genwerzh evit pourvezañ o mezhur pemdeziek d'e zek krouadur, a-walc'h a vara evit e zek bugel a zo ouzh e zaouarn gant e genwerzh ; er ernährt seine Familie von seiner Hände Arbeit, bevañ a ra e diegezh diwar poan e zivrec'h, bevañ a ra e dud diwar-bouez e zaouarn, bevañ a ra e dud diwar-bouez e zivrec'h, gounit a ra bara e diegezh diwar-bouez e zivrec'h, n'en deus nemet pouez e zivrec'h da bevañ e dud ; so viele Leute kann ich nicht ernähren, ned on ket evit magañ (evit predañ) kement all a dud ; seine Familie ernähren, magañ e

re, magañ e dud, bevañ e dud, lakaat ar pod da viriñ ; mit fettreicher Kost ernähren, magañ druz ; gut ernähren, bevañ sasun ; sehr schlecht ernährt, nicht ausreichend ernährt, maget fall, fall vaget, droukvaget, negezet, isvaget, bevet paour, bevet treut, divag ; gut ernährt, hevag, bevet mat, maget druz ; überernährt, re vag, re vaget ; [kr-l] Friede ernährt, Unfriede verzehrt, gwelloc'h eo peoc'h ha dour stivell eget meurlarjez ha (gant) brezel - digant ur mignon gwelloc'h dour eget gwin digant un enebour - netra ne zeu gant bazhadoù nemet laezh ribod - ober strakal e skourjezig ne zastum ket kezeg spontik - diouzh ma ri e kavi - hervez ma ri e vo graet dit - unaniezh a zo nerzh, dizunaniezh a zegas gwalloù - un neudenn a dorr krenn, kant a ra ur gordenn - un neudenn ne grougo den, met kant a ra kordenn - daou louarn kamm a ra bec'h da unan eeun - pep hini e dro hag ar vilin a dro - pasianted hag hiramzer a dalv dek gwech nerzh ha koler ; 2. [dre skeud.] bastañ da ezhommoù [u.b.], pourvezañ da ezhommoù [u.b.], kenderc'hel [u.b.], gounit boued [d'u.b.], derc'hel [u.b.] en e sav ; die Säuber ernähren die Wirte, ar vezvierien eo a zo o terc'hel an ostizien en o say, marc'had an avu eo a zalc'h an ostizien en o say.

V.em. : **sich ernähren** (hat sich (ak.) ernährt) : bevañ, emvevañ, en em voueta, en em vevañ, en em vagañ, emvagañ, en em vezhur [anv-verb nemetken] ; sich sparsam ernähren, en em vagañ dizispign ; sich durch seiner Hände Fleiß ernähren, gounit e vara o c'hweziñ (diouzh c'hwezenn e dal), debriñ e vara ouzh c'hwezenn e dal (gant c'hwezenn e zremm), bevañ diwar-bouez e zaouarn, bevañ diwar-bouez e zivrec'h, gounit e damm diwar-bouez e zivrec'h, gounit e vara diwar-bouez e zivrec'h, en em vagañ o labourat ; sich durch allerlei Mittel zu ernähren wissen, bevañ diwar-bouez e ivinoù ; wie jeder andere auch muss er sich ernähren und kleiden, kof ha kein en deus da zerc'hel evel ar re all ; sich schlecht ernähren, en em vevañ divalav, bevañ fall ; sich von Brot ernähren, bevañ diwar vara, en em vevañ diwar vara, bevañ gant bara, en em vagañ diwar vara, en em vagañ gant bara, en em vagañ eus bara, en em vezhur gant bara ; sich nur von Wasser und Brot ernähren, tremen gant soubenn an tri zraig, tremen gant soubenn ar pouezioù horolaj, yunañ diwar bara ha dour, mont bara sec'h ha dour skaer gant an-unan, ober gant bara sec'h ha dour skaer, bevañ diwar dour ha bara sec'h ; manche Vogelarten ernähren sich von Körnern, debriñ greun a ra laboused 'zo ; sie ernähren sich hauptsächlich mit Fisch, pesked a ra ar font eus o bevañs, en em vezhur a reont gant pesked dreist-holl ; sich einseitig ernähren, debriñ atav ar memes tra ; sich abwechslungsreich ernähren, sich vielseitig ernähren, disurtekaat e voued, liesseurtaat e voued ; [bev., loen., louza.] sich von faulenden Stoffen ernährend, breinezat ; sich von faulenden Stoffen ernährender pflanzlicher oder tierischer Organismus, breinezad g. [lester breinezaded].

Ernährer g. (-s,-) : mager g., bouetaer g. ; der Ernährer der Familie, bevour an tiegezh g.

Ernährerin b. (-,nen) : magerez b., bouetaerez b. ; die Ernährerin der Familie, bevourez an tiegezh b.

Ernährung b. (-) : 1. magadur g., magadurezh b., bevañs b., boued g., bouetadur g., pask g., paskadur g., bouetadenn b., mezhur g., emvoueta g., emvagañ g. ; die Ernährung eines Kranken einstellen, divoueta ur c'hlañvour ; schlechte Ernährung, Fehlernährung, Mangelernährung, magadurezh negezel b., droukvagadurezh b., gwallvagadurezh b., gwallvagadur g., droukvagañ g., gwallvagañ g., amvagadur g., bihanboued g., olboued g., negez a voued g., isvagadur g., disvoued g., disvezhur g. ; die parasitäre Ernährung, an emvoueta arvevadek g. ; eine zu reichhaltige Ernährung,

boued re vagus g. ; *eine zu proteinreiche Ernährung*, boued re builh ar protid ennañ g. ; *pflanzliche Ernährung*, boued struzhel g. ; 2. [buhezoniezh] bouetadurezh g., bevidigezh b., bividigezh b., emvagañ g. ; *ausgewogene Ernährung*, magadurezh kempouezh b., magadur kempouezet mat g., emzoug emvagañ kempouezet mat g. ; *eine gute Ernährung*, boued mat g., an debriñ mat g. ; *die vegane Ernährung*, an emvoueta struzhel g. ; *die holophytische Ernährung*, an emvoueta holofitek g. ; *die holozoische Ernährung*, an emvoueta milvevadek g., an emvoueta holozoek g. ; *Ratschläge für eine geeignete Ernährung und Lebenshygiene*, kuzulioù yec'chedel-mezhurel ls.

Ernährungs- : ... mezturel, ... emvagañ, ... emvoueta.

Ernährungsberater g. (-s,-) : bouedour g., mezhuroniour g., mezhurour g.

Ernährungsberaterin b. (-,-nen) : bouedourez b., mezhuroniourez b., mezhurourez b.

Ernährungsbewusstsein n. (-s) : yec'hederezh emvagañ g., bouetadurezh yac'hus b.

Ernährungsbranche b. (-) : gennad ar gounezvouederezh g., gennad gounezvouedel g., gennad an agrobouederezh g., gounezvouederezh g. ; *die Berufe in der Ernährungsbranche*, micherioù ar boued ls., ar micherioù war-dro ar boued ls.

Ernährungsexperte g. (-n,-n) : bouedour g., mezhuroniour g., mezhurour g.

Ernährungskunde b. (-) / **Ernährungslehre** b. (-) : mezhuronezh b., bouedouriez b., mezhuroriezh b.

Ernährungsloch n. (-s,-löcher) : [korf.] toull magañ g.

Ernährungssektor g. (-s) : gennad ar gounezvouederezh g., gennad gounezvouedel g., gennad an agrobouederezh g., gounezvouederezh g. ; *die Berufe im Ernährungssektor*, micherioù ar boued ls., ar micherioù war-dro ar boued ls.

Ernährungsweise b. (-,-n) : doare emvagañ g., doare emvouetañ g., bouetadurezh g., kundu g./b. ; *falsche Ernährungsweise*, magadurezh negezel b., droukvagadurezh b., gwallvagadurezh b., gwallvagadur g., droukvagañ g., gwällvagañ g., amvagadur g., bihanboued g., olboued g., negez a voued g., isvagadur g., disvoued g., disvezhur g.

Ernährungswissenschaft b. (-) : mezhuronezh b., bouedouriez b., mezhuroriezh b.

Ernährungswissenschaftler g. (-s,-) : bouedour g., mezhuroniour g., mezhurour g.

Ernährungswissenschaftlerin b. (-,-nen) : bouedourez b., mezhuroniourez b., mezhurourez b.

ernennen V.k.e. (ernannte / hat ernannt) : envel, daveiñ, gelver, dileuriañ, krouiñ, aroueziñ, dilenn, kadoriañ, lakaat da, entitlañ, ezholiñ ; *jemanden zu etwas ernennen*, envel (daveiñ, gelver) u.b. d'ur garg bennak, lakaat u.b. en ur garg bennak, dileuriañ u.b. d'ur garg bennak ; *zum Direktor ernennen*, envel da rener, dilenn da rener, lakaat da rener ; *jemanden zum Botschafter ernennen*, envel u.b. da gannad, lakaat u.b. da gannad, krouiñ u.b. kannad ; *er wurde zum Major ernannt*, lakaet e oa bet e rez a vajor, savet e oa bet d'ar rez a vajor, krouet e voe major ; *er wurde zum Direktor der Bank ernannt*, lakaet e oa bet da rener er bank, lakaet e oa bet da vestr er bank, anvet e voe da rener an ti-bank ; *ich wurde 1966 zum Hilfspfarrer ernannt*, me a zo bet kureet e 1966 ; *wen sollen wir ernennen* ? piv da envel ? ; *durch Zuruf ernannt werden*, bezañ anvet dre youc'h an holl ; *sich selbst ernennen*, en em envel, emenvel.

Erennung b. (-,-en) : anvidigezh b., anvadur g., ezholidur g., entitladur g., envel g.

Erennungsurkunde b. (-,-n) : testeni anvidigezh g.

erneuern V.k.e. (hat erneut) : nevezíñ, adneveziñ, adnevesaat, reneveziñ, denevesaat, nevesaat.

erneuerbar ag. : 1. nevezadus, adnevezadus, denevesadus, nevesadus ; *erneuerbare Energie*, energiezh nevezadus b., energiezh adnevezadus b., gremm nevezadus g., gremm adnevezadus g. ; *erneuerbare Ressourcen*, danveziòù nevezadus ls., barregezhioù nevezadus ls. ; 2. [kenwerzh, armerzh] astalvoudekadus, azreadus.

Erneuerer g. (-s,-) : nevezer g., nevezour g., adnevezer g., nevezintier g., denevesaer g., nevesaer g., annouger g., touller-hent g., lañsadenn gentañ b.

Erneuererin b. (-,-nen) : nevezerez b., adnevezerez b., denevesaerez b., nevesaerez b., nevezintierez b., annougerez b., toullerez-hent b., lañsadenn gentañ b.

erneuern V.k.e. (hat erneuert) : 1. nevezíñ, nevezadenniñ, adneveziñ, adnevesaat, reneveziñ, nevesaat, deneveziñ, arnevesaat, modernaat, arneveziñ, bremanañ ; *eine Fassade erneuern*, (ad)nevezíñ talbenn un ti, induañ talbenn un ti a-nevez, kempenn talbenn un ti ; *den Gipsverputz eines Zimmers erneuern*, adplastrañ ur gambr ; *seine Garderobe erneuern*, nevezíñ e zilhad ; *den Boden eines Hutes erneuern*, adfoñañ un tog ; *die Raumluft komplett erneuern*, nevezíñ aer ar sal ; 2. [kenwerzh, armerzh] reneveziñ, nevezíñ, aztalvoudekaat, azren [pennrann azre-] ; *einen Vertrag erneuern*, adsinañ ur gevrat, nevezíñ ur gevrat, reneveziñ ur gevrat, azren ur gevrat, astalvoudekaat ur gevrat ; *einen Vertrag stillschweigend erneuern*, reneveziñ ur gevrat dre astalvoudekadur tavel ; *den Mietvertrag erneuern*, kenderc'hel ur feurm ; *den Pachtvertrag erneuern*, adfeurmñ, kenderc'hel ur feurm ; *ein Abonnement erneuern*, adkoumanantiñ, nevezíñ e goumanant d'ur gelaouenn ; *den Prozess erneuern*, adofer ar prosez, kregiñ en-dro (adkregiñ) gant ar prosez ; *sein Versprechen erneuern*, prometiñ a-nevez (en-dro) ; *vollständig erneuern*, adofer a-nevez ; *das muss alle fünf Jahre erneuert werden*, kement-se a rank bezañ nevezet bep pemp bloaz, kement-se a zo da vezañ nevezet bep pemp bloaz ; 3. adofer ; *seinen Treueid erneuern*, adofer feiz ha gwazoniezh d'e aotrou ; 4. [relig.] *die Taufgelübde erneuern*, nevezíñ promesa ar vadeziant.

V.em. : **sich erneuern** (hat sich (ak.) erneuert) : nevesaat, adnevesaat, arnevesaat, modernaat, nevezíñ.

erneuernd ag. : adnevezus.

Erneuerung b. (-,-en) : nevezidigezh b., nevezerezh g., nevesadur g., nevezadur g., renevezadur g., nevezadenn b., nevesaat g., adreizhadur g., kempenn g., induadur g., chekerezh g., arnevezadur g., arnevesadur g., bremanaidigezh b., modernadur g., advarrekadur g. ; *Erneuerung des Gipsverputzes*, adplastradur g., adplastrañ g. ; 2. [kenwerzh, armerzh] astalvoudekadur g., astalvoudekaat g., azreadur g. ; *automatische Erneuerung*, *stillschweigende Erneuerung*, astalvoudekadur tavel g. ; *Erneuerung einer Subvention*, astalvoudekadur ur skoaziad g.

erneut ag. : nevez, a-nevez, ad- ; *erneute Vorladung*, pedadenn (engalv g., engalvadenn b.) da zistreiñ dirak al lez-varn b. ; *erneute Inhaftierung*, adkarc'hariadur g., adkarc'hariidgezh b., adkarc'hariañ g.

Adv. : adarre, arre, en-dro, a-nevez, a-nevez-flamm, a-adwezh, a-retorn, c'hoazh, ad-, un taol all ; *eine Zeitschrift erneut abonnieren*, adkoumanantiñ d'ur gelaouenn, nevezíñ e goumanant d'ur gelaouenn ; *erneut drucken*, advoullañ ; *eine Frage erneut stellen*, nevezíñ e c'houlenn, adneveziñ e c'houlenn, adc'houlenn ub, goulenn ub evit an eil gwech ; *erneut klammern*, adkrafañ ; *jemandem ein Versprechen erneut geben*, nevezíñ e bromesa.

erniedrigen V.k.e. (hat erniedrigt) : 1. izelaat, diskenn, digreskiň, bihanaat, nebeutaat, disteraat ; eine Mauer erniedrigen, izelaat ur voger ; 2. [dre skeud.] izelaat, vilaat, displediiň ; jemanden erniedrigen, izelaat u.b., ravalaiň u.b., mezhekaat u.b., tennaň mezh war u.b., ober divalav d'u.b., bezaň lorc'hus ouzh u.b., glabousaň u.b., dismagaňsiň u.b., dispenn u.b., gwashaat u.b., flemmaň u.b., teuler dismagaňs war u.b., astutaat u.b., displateaat u.b., disprizaň u.b., vilaat u.b., gwaskaň u.b. ; [Aviel] wer sich selbst erhöht, wird erniedrigt, neb en em uhelao a vezo izelaet, neb en em savo a vezo izelaet ; 3. [sonerezh] durch ein B erniedrigen, bouchellaň.

V.em. : **sich erniedrigen** (hat sich (ak.) erniedrigt) : en em izelaat, izelaat, en em zisteraat, displateaat, astutaat, vilaat, en em zeval, en em ravalin ; [Bibl] wer sich selbst erniedrigt, der soll erhöht werden, neb en em izelao a vezo uhelao, neb en em zevalo a vezo savet.

erniedrigend ag. : faeüs, dismagaňsus, dismegus, dispriz, disprizus, disprizaňsus, gwashaus, ledus, displateaus, vilaus, disleberus, dibrizius, izelaus, mezhekaus, dipitus ; grausamen, unmenschlichen und erniedrigenden Strafen unterworfen werden, gouzaňv kastizoù kriz ha didruez ; erniedrigendes Aufnahmeritual in den Hochschulen und Streitkräften, bizuterezh g.

Erniedriger g. (-s,-) : [tekn.] izelaer g.

Erniedrigung b. (-,en) : 1. bahanadur g., nebeutadur g., digesk g., digreskadur g., izelaat g., raval g., ravalin ŋ g. ; 2. dismagaňs b., mezhekadur g., displateadur g., disleberadur g. ; eine Erniedrigung, ur vezhekadenn b., un dismagaňs b. ; 3. [sonerezh] Erniedrigung durch ein B, bouc'helladur g.

Erniedrigungszeichen n. (-s,-) : [sonerezh] bouc'hell b.

Ernst¹ g. : Ernest g.

Ernst² g. : 1. grevuster g., grevusted b., kruelder g., kruelded b., gwall blegenn b. ; es wird Ernst, stardaň a ra an traou, amaň ez eus ur gwall soubenn da gaout, rustaat a ra an traou, bec'h a zo da gaout, bec'h a vo a-benn nebeut, ur gwall abadenn a zo da gaout, skeudik eo an taol ganeomp, pebr a zo e-barzh ar soubenn, c'hwezh ar pebr a zo gant ar wadegenn, ar gor a zeu da vegaň, treiň a ra an traou d'ar put, emaň an traou o korboniň, emaň ar jeu o treiň e jeu gi, krog eo ar soubenn da drenkaň, tost eo an tan d'ar stoub, bez 'vo jeu, start e vo an abadenn ; 2. perfeted b., parfeter g., parfetegezh b., pozadur g., siriusted b., siriuster g., preder g., dic'hoarzh g., pounnerder g., devri g. ; wir müssen uns mit vollem Ernst daran machen, stagomp ganti a-zevri ! ; der Ernst Ihrer Worte hat die Zuhörer stark beeindruckt, skoet eo bet ar selaouerien gant pounnerder ho komzoù, pounnerder ho komzoù o deus skoet from e kalon ar selaouerien, skoet eo bet ar selaouerien gant perfeted ho komzoù, skoet eo bet ar selaouerien gant ho komzoù don ha dic'hoarzh ; im Ernst, a-barfet, a-barfeted, a-zevri, a-zevri-bev, a-zevri-kaer, a-berzh-kaer, da vat, evit mat, da vat ha kaer, da vat-kaer, a-vat, a-griz-poazh, parfet, ez-sirius, ent-sirius, divadin ; halb im Spaß, halb im Ernst, gwech dre fars, gwech dre zevri - gwech a-fars, gwech a-zevri - etre fars ha devri - gant komzoù a zaou fas (Gregor) - bord ha gwirionez kement-ha-kement en e gomzoù - gant komzoù daou du ; ist dies dein Ernst ? ha n'emaout ket o farsal ? ha komz a rez a-zevri ? ha komz a rez a-barfeted ? hep goap e lavarez an dra-se ? daoust pe dre fars pe dre zevri e lavarez an dra-se ? ; das kann doch nicht Ihr Ernst sein ! bourdal a fell deoc'h ! ; 3. Ernst mit einer Drohung machen, mont eus ar gourdrouz d'an oberou, seveniň e c'hourdrouz, lakaat e c'hourdrouz da dremen er pleustr ; zum Ernst zurückfinden, dic'hoarzhin, pozetaat,

adkavout e siriusted ; 4. [dre astenn.] Ernst der Strafe, garventez ar c'hastiz b.

ernst ag. : 1. sirius, divoe, parfet ; ernster werden, siriusaat, parfetaat ; 2. [dre astenn.] dic'hoarzh, dic'hoarzhus, kruel, rust ; es ist ihm nicht ernst, emaň o farsal ; das war nicht ernst gemeint ! evit ober van ne oa ken, ur c'hoari e oa ha netra ken, ur c'hoari ne oa ken, grael hor boa kement-se evit farsal, ur farsadenn an hini e oa, fellout a rae deomp bourdaň, o farsal e oamp, ne oa ket sirus, kement-se ne oa nemet c'hoariell ; sie wussten nicht, ob ich scherzte oder ob ich es ernst meinte, ne ouient ket pe a-fars pe a-zevri edon ; er meinte es wirklich ernst, ne oa ket o c'hoari ; ich meine es ernst, n'emaon ket o farsal ; ein ernstes Gesicht machen, bezaň teñval (bezaň du) e benn, ober ur bod sperrn, krizaň e fri, bezaň evel ur gegin fumet, bezaň rust e zremm, gwiskaň un neuz parfet ; ernst bleiben, chom dic'hoarzh, menel dic'hoarzh, derc'hel penn ; mit ernster Miene, ent dic'hoarzh, a-barfeted, a-barfet, gant parfeted, gant un aer parfet ; 3. grevus, arvarus-kenaň, gwall arvarus, gwall, kruel, gwaskus ; die Lage ist ernst, bec'h (ur gwall abadenn) a zo da gaout, skeudik eo an taol ganeomp, pebr a zo e-barzh ar soubenn, start e vo an abadenn, en ur gwall blegenn emaomp, emaň trist an traou ganeomp, gwall arvarus eo deuet da vezaaň, tost eo an tan d'ar stoub, treiň a ra an traou d'ar put, emaň an traou o korboniň, emaň ar jeu o treiň e jeu gi, krog eo ar soubenn da drenkaň, c'hwezh ar pebr a zo gant ar wadegenn, ar gor a zeu da vegaň, stardaň a ra an traou ; 4. pounner, a-bouez, pouezus, dic'hoarzh, grevus ; etwas ernst nehmen, kavout grevus ha pouezus ubd ; ich habe Ihnen etwas Ernstes mitzuteilen, traou pounner am eus da zisplegaň deoc'h, un dra a vras am eus da zisplegaň deoc'h, traou dic'hoarzh am eus da zisplegaň deoc'h, un dra c'hrevus am eus da zisklëriaň deoc'h ; mit jemandem ein ernstes Wörthen reden, koueziaň e benn d'u.b. / kivijaň tonenn e benn d'u.b. / ober skol d'u.b. / reiň kentel d'u.b. (Gregor), reiň ur c'houez d'u.b., kanaň e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiň ur skandaladenn d'u.b., rezoniň u.b., en em rezoniň ouzh u.b., malaň gros d'u.b., hejaň e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., paskaň e draou d'u.b., lavaret e begement d'u.b., rannaň e damm d'u.b., stagaň boutonioù war porpant u.b., lammat war boutonioù u.b., en em arastiň ouzh u.b., en em gemer ouzh u.b., en em lakaat ouzh u.b., en em lakaat gant u.b., kanaň ar mil seurt ruz gant u.b., kannaň e gouez (e roched) d'u.b., kenteliaň u.b., krozal u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribaň e benn d'u.b., gwalarmiň u.b., skandalat u.b., noazout u.b., rendaeliň u.b., kelenn c'hewerv u.b., kas d'u.b., kavailhaň u.b., rezoniň u.b., gourdrouz u.b., ober un tamm trouz d'u.b. ; 5. parfet, poellus, pozet, sirus, prederiek, a-zevri, a-boell hag a furnez, a benn, a skiant ; ernst stimmen, pozetaat ; wieder ernst werden, dic'hoarzhin, pozetaat ; es ist seine ernste Absicht, mennet start eo d'en ober, mennozhiet start (ratozhiet start) eo d'en ober ; er nimmt seinen Beruf ernst, gant preder e ra pep labour, mont a ra da vat-kaer ganti, mont a ra a-zevri-kaer ganti, mont a ra a-zevri-kaer dezhi, mont a ra a-dro-vat dezhi, hennezh a vez da vat ha kaer gant e labour, un den en e jeu eo pa vez o labourat, labourat a ra difestur, labourat a ra parfet ; jemanden ernst nehmen, kemer u.b. a-barfeted ; 6. er nimmt sich sehr ernst, hennezh en em gav (en em gont, en em zoug) 'vat ! ; jemanden ernst nehmen, ober c'hoari gaer gant u.b., ober stad eus u.b., derc'hel stad eus ali sicut u.b., derc'hel stad a ali u.b., derc'hel kont eus ali u.b., derc'hel kont a ali u.b.

Ernstfall g. (-s,-fälle) : im Ernstfall, pa sav bec'h, e ken kaz ma savfe bec'h.

ernsthaft ag. : sirius, grevus, kruel, parfet, poelladus, divoe ; *ernsthafter Mensch*, den en e jeu g., den parfet g., den sirius g.

Adv. : a-barfet, a-barfeted, a-zevri, a-zevri-bev, a-zevri-kaer, a-berzh-kaer, da vat, evit mat, da vat ha kaer, da vat-kaer, a-vat, a-dro-vat, a-griz-poazh, parfet, ez-sirius, ent-sirius, divadin ; *ernsthaft meinen*, krediñ start, krediñ parfet ; *ernsthaft nehmen*, ober c'hoari gaer gant, ober stad eus, derc'hel stad eus, derc'hel stad a, derc'hel kont eus, derc'hel kont a, lakaat (kaout) fiziañs e ; *wir sollten diese Dinge ernsthaft überlegen !* pleustromp mat an traoù-se ! ; *wir werden uns ernsthaft mit Ihnen beschäftigen*, emeur o vont deoc'h a-zevri ; *sie ist ernsthaft wütend*, droug a zo enni he gwalc'h, fuloret eo da vat-kaer, fuloret ran eo, fuloret ruz eo, fuloret naet eo, fuloret mik eo, tommañ a ra he c'herc'h dezhi, krazañ a ra he c'herc'h dezhi ; *so etwas wurde ernsthaft erwogen*, ar gaoz-se a oa bet kreñv ; *wir müssen es ernsthaft in Angriff nehmen*, ret eo deomp stagañ ganti a-zevri.

Ernsthaftigkeit b. (-) : 1. grevuster g., grevusted b., kruelder g., krueld b., gwall blegenn b. ; 2. parfeted b., parfetegezh b., pozadur g., siriusted b., siriuster g., dic'hoarzh g., pounnderder g.

ernstlich ag. : 1. grevus, divoe ; 2. [dre astenn.] parfet, divrall, dibleg, start ; *ernstliche Meinung*, mennozh divrall g., mennozh dibleg g.

Adv. : a-barfeted, a-barfet, a-zevri, a-zevri-bev, a-zevri-kaer, a-berzh-kaer, da vat, evit mat, da vat ha kaer, da vat-kaer, a-vat, a-dro-vat, a-griz-poazh, parfet, ez-sirius, ent-sirius, gwall ; *er ist ernstlich krank*, klañv-fall (klañv-ki, klañv-bras, klañv-moñs, klañv da vat, klañv-kaer, gwall fall) eo, gwasket da-vat-kaer eo, klañv da-vat-kaer eo, meurglañv eo, ruskenn fall a ra, enk-tre eo warnañ, gwall glañv eo, gwall skoet eo, toc'hor bras eo / gwall doc'hor eo (Gregor), en ur par fall emañ ; *so etwas wurde ernstlich erwogen*, ar gaoz-se a oa bet kreñv.

Ernte b. (-,-n) : 1. eost g., eostad g., trevad b., eosterezh g., mederezh g., dastumadeg b., blezad g., bloaziad g., frouezhiou an douar ls., gounezadur g., [a-wechou e brezhoneg] here g. ; *die Weizerente*, an eost-gwenn g. ; *die Weizerente zu Ende bringen*, peurvediñ e winizh ; *eine ergiebige Weizerente*, ur bloavezhiad mat a ed g. ; *die Buchweizerente*, an eost-du g., eost ar gwinizh-du g. ; *die Weinernte*, ar vendem b., ar winiadeg b., ar rezina g., ar rezinadeg b., ar c'huilh rezin g., ar gwiennañ g. ; *die Algenernte*, *die Tangernte*, ar bezhina g., ar vezhinadeg b., ar bezhinaerezh g., an dastumadeg vezhin b., an troc'hañ bezhin g. ; *wenn die Algenernte im Gange ist*, e-pad ar bezhina ; *die Ernte hat angefangen*, emeur krog gant ar mediñ, krog eo an eost, emañ loc'het an eost, digor eo ar mediñ, komañset eo an eost ; *heute fängt die Ernte an*, hiziv e tigor ar mediñ ; *die Ernte ist im vollen Gang*, *die Ernte läuft auf Hochtouren*, an eost a zo en e bop, emañ fru an eost o ren, emañ an dud a-zevri gant an eost, emañ bremañ an dud bec'h war-dro an eost, emañ an eost o ren ; *die Ernte wird eingebracht*, lakaet e vez an eost er solier, kerc'het e vez an eost d'ar gér, kaset e vez an trevadoù d'ar gér, krog eo mare ar souladiñ ; *reiche Ernte*, eost fonn (puilh, fonnus, kreñv, pinvidik) g. ; *schlechte Ernte*, eostad fall g., eostad tanav g., eostad skort g., eost difonn g., gounezadur difonn g. ; *die Ernte war ziemlich schlecht*, tanav eo bet an eost ; *den Eltern bei der Ernte helfen*, reiñ an dorn d'e dud war-dro an eost ; *der Orkan vernichtete die ganze Ernte*, an avel-dro a beurgasas an holl drevadoù, drastet (gwastet, kalkennet, gwatalet) e voe holl ar bloaziad gant an avel-dro, an eostou a voe pladet gant ar gorventenn, mont a reas holl ar bloaziad gant ar gorventenn ; *die Ernte steht gut*, kaer ha fonnus eo an

eost, fonnus e vo an eost, kreñv e vo an eost, sin vat 'zo gant an eost, ditour 'zo eus un eost mat, doareet mat eo an eost, fesonet mat eo an eost, blezad a vo a-leizh ; *die Sonne bringt die Ernte zur Reife*, meüriñ a ra an heol an eost, hañviñ a ra an eost, azviñ a ra an eost gant anal an hañv, an heol a ra d'an eost azviñ ; *der Regen tut der Ernte wohl*, ar glav a sedera an trevadoù ; *die Ernte mit dem Flegel dreschen*, freilhañ ar blezad, freilhata ar blezad, trapañ ar blezad, pigosat al leurioù ; *die Art und Weise, wie man bei der Ernte vorgeht, macht den Unterschied*, an eostiñ eo a ra, evit kaout eost mat en ur park e ranker e genteliañ ervat ; *Unkraut beseitigende Ernte*, eost dilastezañ g. ; *Emte von Zwischenfrüchten*, eost etre g. ; *die Ernte ist zu Ende*, peurc'hraet eo an eost, fin a zo gant an eost, fin eo d'an eost, fin eo an eost, kloz eo an eost ; *das Ende der Ernte*, ar peurvediñ g. ; *die Ernte beenden*, peurvediñ ; *die Ernte ist bald zu Ende*, dramzañ a ra an eost, tost echu eo an eost, o peurvediñ emaomp ; *die Bearbeitung des Bodens nach der Ernte*, an torr-eost g. ; 2. [dre skeud.] *der Tod hält Ernte*, emañ karr an Ankou o redek dre ar vro, emañ an Ankou oc'h ober e reuz, emañ morzhoul (falc'h) an Ankou o vont en-dro, klevet e vez karr an Ankou o tremen ; 3. [kr-l] *wie die Saat, so die Ernte*, diouzh an here e vez an eost, eostet e vez ar pezh a zo bet hadet, diouzh ma ri e kavi, diouzh a ri e kavi, hervez ma ri e vo graet dit, gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoch'.

Erntearbeiter g. (-s,-) : eoster g., meder g., medeler g., gopreostad g., mevel eostiñ g. ; *jemanden als Erntearbeiter einstellen*, gopreostañ u.b., ober koumanant eost ouzh ur mevel, kemer u.b. e gopr-eost ; *Bauer, der Erntearbeiter einstellt*, gopreoster g. ; *sich als Erntearbeiter melden*, ober koumanant eost ; *Einstellung als Erntearbeiter*, gopr-eost g. ; **Erntedankfest** n. (-es,-e) : [relig.] gouel an eost g., lidadenn evit trugarekaat Doue eus an eost b.

Ernteertrag g. (-s,-erträge) : trevad g., eostad g., teurel-eost g., gounezadur g., blezad g., bloaziad g.

Erntefest n. (-es,-e) : gouel an eost g.

Erntehelper g. (-s,-) : eoster g., meder g., medeler g., gopreostad g., mevel eostiñ g. ; *Bauer, der Erntehelper einstellt*, gopreoster g. ; *sich als Erntehelper melden*, ober koumanant eost ; *jemanden als Erntehelper einstellen*, gopreostañ u.b., ober koumanant eost ouzh ur mevel, kemer u.b. e gopr-eost ; *Einstellung als Erntehelper*, gopr-eost g.

Erntekranz g. (-es,-kränze) : kurunenn kinklet gant pennouëd ha bleuniouù b.

Erntelohn g. (-s,-löhne) : gopr-eost g., koumanant eost g.

Erntemonat g. (-s,-e) : 1. miz Eost g., Eost g. ; 2. [istor] miz ar mediñ g., miz an eost g.

Erntemond g. (-s,-e) : kann Eost g., loar charretez b.

ernten V.K.E. (hat geerntet) : 1. kenteliañ an eost, eostiñ, mediñ, dastum, ober an eost, bezañ war an eost ; *Kartoffeln ernten*, tennañ avaloù-douar, dastum avaloù-douar, eostiñ avaloù-douar ; *Möhren ernten*, tennañ karotez ; *Äpfel ernten*, avalaoua, eostiñ avaloù, kutuilh avaloù ; *Erbsen ernten*, kutuilh piz, dastum piz ; *Erdbeeren ernten*, sivia, kutuilh sivi ; *Oliven ernten*, olivesa ; *Weintrauben ernten*, kutuilh rezin, dastum rezin, rezina ; *Bananen werden unreif geerntet*, kutuilhet e vez ar bananez a-raok ma vezont azv ; *Salz ernten*, holena, kutuilh holen ; *Salz mit dem Salzrechen ernten*, rozellat holen ; *Algen ernten*, Tang ernten, bezhina, aota, goumona, ober bezhin, ober goumon, mediñ bezhin, troc'hañ bezhin, dastum bezhin, derc'hel bezhin ; 2. [dre skeud.] dastum, eostiñ, mediñ, rozellat ; *er erntete stürmischen Beifall*, youc'hal brav-brav forzh pegement (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegeñ-mui) a oa bet graet dezhañ, tarzhañ a reas pezh a

gar stlakadenoù kenyou'het dezhañ ; *Ohrfeigen ernten*, tapout flac'hadoù, pakat flac'hadoù, eostin flac'hadoù ; *er erntete nur Spott und Hohn*, ne zastumas nemet goap ha dispriz ; *er erntete Messerstiche*, kontelladoù a gouezhas warnañ, pakañ a reas pezh a gar kontelladoù ; *Undank ernten*, na vezañ diskouezet anaoudegezh-vat ebet d'an-unan evit ar vad graet, dastum pezh a gar dispriz evit ar vad graet, na zastum tamm anaoudegezh-vat ebet, bezañ roet d'an-unan ar vazh yod da lipat ; *einstimmiges Lob ernten*, *einhelliges Lob ernten*, eostiñ ur barrad meuleudioù, eostiñ meuleudi digant an holl (a bep tu), bezañ roet d'an-unan mil meuleudi gant an holl, bezañ roet d'an-unan a bep seurt meuleudi gant an holl, rozellat meuleudioù ; *die Früchte seines Fleißes ernten*, dastum frouezh e labour, eostiñ frouezh e labour, mediñ frouezh e labour, dastum frouezhiou e labour, eostiñ frouezhiou e labour ; [Bibl] *die mit Tränen säen, werden mit Jubel ernten*, ar re a had en daerou a vedo el levezel ; 3. [kr-] *wer Wind sät, wird Sturm ernten*, tud fallakr, abred pe ziwezhat, ho pezo greun diwar hoc'h had - diouzh ma ri e kavi - an hini a staot ouzh an avel a-benn a bak leun e zent - gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoc'h - eus ar skudell a roez e resevez - eostet e vez pezh a zo bet hadet - hervez ma ri e vo graet dit - an neb a zo lemm beg e deod a rank bezañ kalet kostez e benn (a dle bezañ kalet e skouarn, a dle bezañ kalet kern e benn) - an teod a vez lemm bepred, d'e dro, a vez flemmet - da gazh mat razh heñvel - n'eus den fin n'en deus e goulz - evel a raio a gavo - un taol a dalv un all - ur farserezh a dalv un all, hag un tromplezon kement all ; *er erntet, was er gesät hat*, eostiñ a ra pezh a zo bet hadet gantañ.

erntereif ag. : [labour-douar] darev, eost, eostadus, ... a c'heller eostiñ ; *der Weizen ist erntereif*, darev eo ar gwinizh, eost eo ar gwinizh.

Erntesegen g. (-s) : trevad fonnus g., eostad fonnus g., trevad puilh g., eostad puilh g., gounezadur puilh g.

Ernteschel b. (-,n) : strop g., falz-eost b., falz-taol b., falz-ved b.

Erntetag g. (-s,-e) : gouel an eost g.

Ernteüberschuss g. (-es, überschüsse) : reñverad eost g., eostad reñveradek g.

Erntewagen g. (-s,-) : karr-eost g., kastell-eost g., kastell-eostek g. ; *Lattenwand eines Erntewagens*, klouedenn gastell-eost b.

Erntezeit b. (-,en) : eostvezh g., mare an eost g., mare ar mediñ g., koulz ar mediñ g., poent ar mediñ, amzer ar mediñ g., fru an eost g., eost g., mederez g. ; *die Erntezeit brach an*, an eost a zeus ; *zur Erntezeit*, da vare ar mediñ g., da vare an eost g. ; *es ist jetzt Erntezeit*, emañ bremañ fru an eost o ren ; *das Ende der Erntezeit*, ar peurved g. ; *einen nahtlosen Übergang in die Erntezeit ermöglichen*, sikour da sevel krec'h Gouere, sikour da dremen ar prantad rageost.

Erting g. (-s,-e) : 1. miñ Eost g., Eost g. ; 2. kann Eost g.

ernüchtern V.k.e. (hat ernüchtert) : 1. diveziñ, diabafiñ ; 2. [dre skeud.] dipitañ, disouezhiñ, diabafiñ, didouellañ ; *er ist ernüchtert*, torret eo dezhañ, disouezhet eo, didouellet eo.

ernüchternd ag. : 1. divezvus ; 2. [dre skeud.] didouellus, disouezhus.

Ernüchterung b. (-,en) : disouezhenn b., disouezhadenn b., kerseenn b., didouelladur g., didouellañ g., disouezhiñ g., antronoziou dico'hoari ls. ; *der Begeisterung folgte bald die Emüchterung*, buan e troas al levezel da joa vil, goude ar c'hoari e teuas buan an dic'hoari.

enumerieren V.k.e. (hat enumeriert) : niverenniñ, diniveriñ, kontañ, ezrevell, niveriñ, pegementiñ, jedadenniñ, renablñiñ,

reiñ ar roll, dibunañ hini-ha-hini (a-hini-da-hini) ; *beim Enumerieren etwas vergessen*, bezañ mank.

Eroberer g. (-s,-) : alouber g., gounezer g., gounezour g. ; *Wilhelm der Eroberer*, Gwilherm an Alouber g.

erobern V.k.e. (hat erobert) : 1. aloubiñ, kemer, kemer dre nerzh, sterniañ, forzhañ, en em sezisañ eus, gounit, perc'hennañ, dont da vestr war ; [lu] *eine Festung erobern*, kemer ur c'hreñv(lec'h) dre nerzh, sterniañ ur c'hreñv(lec'h), forzhañ ur c'hreñvlec'h, en em sezisañ eus ur c'hreñvlec'h ; *eine Stadt mit Sturm erobern*, forzhañ ur gêr ; 2. *die ersten Sonnenstrahlen erobern nach und nach das Innere des Hauses*, tamm-ha-tamm e vez leuniet an ti gant kentañ bannoù an heol ls. ; 3. *jemandes Herz erobern*, gounit kalon u.b., gounit karantez u.b. ; *jemanden erobern*, filimañ u.b., desev u.b., chalmiñ u.b., loavañ u.b. ; 4. *einen Absatzmarkt erobern*, difreuzañ ur march'ad.

Eroberung b. (-,en) : 1. aloubidigezh b., aloubadenn b., kemeridigezh b., gounezidigezh b., gounidigezh b., gounid g., perc'hennidigezh b., perc'hennañ g. ; *die Eroberung des Weltraums*, perc'hennidigezh an egor b., perc'hennañ an egor g., gounidigezh ar steregor b., gounidigezh an egor b., gounid an egor g. ; 2. [karantez] P. *eine Eroberung machen*, ober ur stokenn, gounit kalon u.b., gounit karantez u.b., filimañ u.b.

Eroberungskrieg g. (-s,-e) : brezel aloubiñ g.

Eroberungsvorgang g. (-s,-gänge) : *der Eroberungsvorgang*, argerzh an aloubidigezh g.

erodieren V.k.e. (hat erodiert) : krgnat, dispenn, diraňvañ ; *stark erodiertes Relief*, torosennadur damgompez g.

erodierend ag. : krgnus.

eröffnen V.k.e. (hat eröffnet) : 1. digeriñ [pennrann digor-], diglozañ, igeriñ [pennrann igor-] ; *wiedereröffnen*, addigeriñ [pennrann addigor-] ; *einen Brief eröffnen*, digeriñ ul lizher ; *eine Sitzung eröffnen*, digeriñ un dalc'h, digeriñ kuzul ; *die Gerichtsverhandlung eröffnen*, digeriñ ar breudoù ; [kenw.] *einen Kredit eröffnen*, digeriñ ur c'hred ; *eine Subskription eröffnen*, embann ur rakprenadenn ; *ein Geschäft eröffnen*, digeriñ stal ; *ein Konto eröffnen*, digeriñ ur gont ; [mell-droad] *den Torreigen eröffnen*, digeriñ ar gont ; 2. kregiñ gant, stagañ gant, mont e penn eus, boulc'hañ ; *die Angelsaison ist eröffnet*, krog eo mare ar pesketa, emañ digor ar pesketa ; *das Spiel eröffnen*, digeriñ ar match ; [lu] *die Feindseligkeiten eröffnen*, digeriñ brezel, bellañ, digeriñ an emgann, komañs ar brezel, lakaat ar poultar da grozal, kregiñ da vat gant ar brezel, stagañ da vat gant ar brezel, kregiñ da vrezelekaat, mont d'an arsailh, argadiñ, mont dezhi, tagañ, kregiñ gant un emgann ; *das Feuer eröffnen*, kregiñ da dennañ ; *das Feuer auf jemanden / auf etwas eröffnen*, leuskel tan war u.b./fdb ; [kartou, domino] digeriñ, kregiñ ; 3. [dre skeud.] *jemandem etwas eröffnen*, diskuliañ ubd d'u.b. ; *jemandem sein Herz eröffnen*, digeriñ (dizoleiñ, diskuliañ, divarrañ) e galon d'u.b.

V.em. : **sich eröffnen** (hat sich (ak.) eröffnet) : 1. en em ginnig, dont war wel, diglozañ ; *neue Möglichkeiten eröffnen sich*, hentoù nevez a vez digoret ; 2. digeriñ e galon, diskargañ e galon, dizoleiñ e galon, diskuliañ e galon, divarrañ e galon ; *sie eröffnete sich mir*, digeriñ (dizoleiñ, diskuliañ) a reas he c'halon din, lavaret a reas din pezh a oa war he c'halon (Gregor).

Eröffnen n. (-s) / **Eröffnung** b. (-,en) : 1. digoradur g., digoridigezh b., igoridigezh b. ; *feierliche Eröffnung*, lañs a enor g., digoradur war an ton bras (war an ton uhelañ, gant kalz a zidampar, gant kalz a zistalac'h, gant kalz a zigoradur, gant kalz a zigorded, gant kalz a zigorou, gant foet bras) g. ; *Eröffnung der Sitzung*, digoridigezh an emvod b. / digoradur an emvod (Gregor) g. ; *Eröffnung eines Testaments*, digoridigezh (diskuliadur g.) un testamant b. ; *Eröffnung einer*

Subskription, embannidigezh ur rakprenadenn b. ; die *Eröffnung der Jagdsaison*, digoradur ar chase g. ; *Eröffnung eines Kontos*, digoradur ur gont g. ; **2.** diskuliadur g., diskulierezh g., diskuliadenn b., kemenn g., kemennadenn b. **Eröffnungsansprache** b. (-,-n) : prezegenn gentradiñ b., prezegenn digeriñ b. **Eröffnungsbilanz** b. (-,-en) : bilañs digeriñ g., mentel deraouïñ b. **Eröffnungsfeier** b. (-,-n) / **Eröffnungsfeierlichkeit** b. (-,-en) : lañs aenor g., lid digeriñ g., digorlid g., gouel digoridigezh g. **Eröffnungsrede** b. (-,-n) : prezegenn gentradiñ b., prezegenn digeriñ b. **Eröffnungssitzung** b. (-,-en) : dalc'h digeriñ g., estez digeriñ g. **Eröffnungsstoß** g. (-es,-stöße) : [sport] taol digeriñ g., taol kregiñ ; [bilhard] den *Eröffnungsstoß durchführen*, dic'hwenañ ar bouloù. **erogen** ag. : erogen ; *erogene Zone*, tachad erogen g. **erogenisieren** V.k.e. (hat erogenisiert) : erogenaat. **Erogenisieren** n. (-s) : erogenaat g. **Erogenität** b. (-) : erogended b. **erörtern** V.k.e. (hat erörtet) : **1.** divizout, breutaat, studiañ, dezvarn, burutellat ; **2.** displegañ, dispakañ ; eine Idee erörtern, displegañ ur mennozh, dispakañ ur mennozh ; seinen Standpunkt erörtern, displegañ e savboent ; diesen Punkt habe ich schon umfassend und eingehend erörtert, komzet em eus ampl war an dra-se ; **3.** [studiadenn] etwas erörtern, dezleañ udb. **Erörterung** b. (-,-en) : **1.** diviz g., breutadenn b., dael g. ; **2.** diskliériadur g., diskliériadenn b., dispiegadur g., dispiegadenn b., dispieg g., sklaeriadenn b., sklaeridigezh b. ; das bedarf näherer Erörterung, kement-se a c'houlenn muioc'h a zisplegaduriou, kement-se a c'houlenn bezañ dispiget hiroc'h, ret eo gant an dra-se diskliériañ hiroc'h ; **3.** studiadenn b., dezleadenn b. **Eros¹** g. (-) : [predr., bred.] eroz g. **Eros²** g. : [mojenn.] Eros g. **Eros³** g. : [stered.] Eros g. **Eroscenter** n. (-s,-) : Eroscenter g., foushva g. **Erosion** b. (-,-en) : **1.** [douarouriez] krign g., krgnerezh g., krgnad g., krgnadur g. ; *mechanische Erosion*, krgnerezh treloc'hel g. ; *rückschreitende Erosion*, krgnerezh argizek g. ; *fluviatile Erosion*, krgnerezh dre ar stériou g., krgnerezh stériat g., krign dre ar stériou g. ; *äolische Erosion*, avelgrignerezh g., krgnerezh dre an avel g., labour an avel g. ; *Glazialerosion*, krgnerezh dre ar skorn g., krgnerezh skornredel g. ; *linienhafte Erosion*, *Rillenerosion*, krgnerezh linennek g. ; die *Erosionswirkung eines Gletschers ist stärker als die eines Wasserlaufes*, muioch e krign ar skornredennou egét an dourredennou ; *flächenhafte Erosion*, gorregrignerezh g. ; *durch Erosion entstandene Rinne*, *durch Erosion entstandene Rille*, foursell b. ; **2.** [mezeg., kroc'h] a) [ober] grasiñ g., klisiañ g. ; b) [disoc'h] graspad g., graspadenn b., klisiadenn b. ; **3.** [mezeg., dent] taravad g. **Erosionsfaktor** g. (-,-en) : krigner g. **Erosionsfläche** b. (-,-n) : gorread krignañ g. **Erosionstal** n. (-s,-täler) : komm g. **Erotik** b. (-) : erotegezh b. **Erotika** ls. : lennegezh erotek b. **Erotikon** n. (-s, Erotika/Erotiken) : levr erotek g. **erotisch** ag. : erotek, orgedus, kas c'hoant ; *erotische Strümpfe*, loeroù kas c'hoant ls. ; *erotische Damenwäsche*, kreziou kas c'hoant ls., dilhad-dindan kas c'hoant ls., dilhad-dindan trefuuus ls., dilhad-dindan broudus ls., dilhad-dindan da

gas koad d'ar baotred ls. ; *sich vom eigenen Geschlecht erotisch angezogen fühlen*, kaout hoal revel evit tud eus e rev. **erotisieren** V.k.e. (hat erotisiert) : erotekaat. **erotisierend** ag. : orgeteiat, P. kas c'hoant. **Erotisierung** b. (-,-en) : erotekaat g. **Erotismus** g. (-) / **Erotizismus** g. (-) : erotegezh puilh b. **Erotologe** g. (-n,-n) : erotologour g. **Erotologie** b. (-) : erotologiezh b. **erotologisch** ag. : erotologel. **Erotomane** g. (-n,-n) : [bred.] sec'hvread g. [liester sec'hvreaden]. **Erotomanie** b. (-) : [bred.] erotomania g., sec'hvreadezh b. **erotomanisch** ag. : sec'hvreat. **Erpel** g. (-s,-) : [loen.] mailhard g., tad houad g. **erpicht** ag. : auf etwas (ak.) *erpicht sein*, kaout deur ouzh udb, bezañ pitilh (nay, sot, gwrac'h, ran, troet-kenañ, dall, tik, stran) gant udb, bezañ ruz war udb, bezañ paket preñv udb, bezañ tapet preñv udb, bezañ tik war udb, bezañ tik ouzh udb, bezañ ur bouc'h gant udb, mont dreist-penn gant udb, bezañ taer war udb, bezañ sorc'hennet gant udb, karout udb dreist ar barr, karout udb dreistpenn, lakaat e voemenn gant udb, na gaout ken c'hoant (mennad, dezev, youl) nemet d'ober udb, mennout ober udb, bezañ atapiet kenañ gant udb ; auf Ehren *erpicht sein*, redek gant gred war-lerc'h an enorioù, bezañ c'hoantek d'an enorioù, bezañ naonek d'an enorioù, kouvetañ enorioù, trac'hantaat enorioù, glaouriñ war an enorioù, glaourenniñ war-lerc'h an enorioù, bezañ c'hoantek a enorioù, bezañ c'hoant gloar en an-unan, bezañ troet gant an enorioù (gant ar c'hloar), bezañ terzhienn ar vrazentez gant an-unan, na vezañ nemet brasoni gant an-unan, bezañ lorc'het gant an enorioù, bezañ angoulet gant an enorioù, karet anenor hag ar renk. **Erpichtheit** b. (-) : albac'henn b., sorc'henn b., froudad g., boemann b. **erpressen** V.k.e. (hat erpresst) : drouktunañ, tunañ, destrizh, raketin, rañsonañ ; *jemanden erpressen*, drouktunañ u.b., tennañ rañson digant u.b. ; *jemandem etwas erpressen*, tunañ udb digant u.b., tennañ udb dre heg digant u.b. ; *jemandem ein Kleidungsstück erpressen*, dibourc'hañ u.b. eus ur pezh dilhad ; von jemandem eine Unterschrift erpressen, sipañ sinadur u.b. ; von jemandem Schutzgelder erpressen, raketin u.b., tennañ rañson digant u.b. **Erpresser** g. (-s,-) : drouktuner g., gwallwiriaouer g., tuner g., destrizher g., rakter g., loufrez g., rañsoner g. **Erpresserbrief** g. (-,-e) : lizher drouktunañ g. **Erpresserin** b. (-,-en) : drouktunerez b., gwallwiriaouerez b., destrizherez b., rakterez b., rañsonerez b. **erpresserisch** ag. : ... drouktunañ, ... drouktunerez, ... raketin, ... rañsonañ. **Erpressung** b. (-,-en) : drouktunerez b., drouktunañ g., tunadur g., tunañ g., gwallwir g. ; *räuberische Erpressung*, raket g., rañsonañ g. **Erpressungsversuch** g. (-,-e) : taol drouktunañ g., arnod drougtunañ g., argeziad drougtunañ g. **erproben** V.k.e. (hat erprobt) : amprouiñ, lakaat en amprou, tastonat, tastornat, tastoniñ, kantouezañ, arnodiñ, arnodeliñ, prouadiñ, prouata ; seine Tapferkeit erproben, ober amprou eus e gadarned ; sie stemmten die Statue in die Höhe, um ihre Kraft zu erproben, dibradañ a raent an delwenn a-grog-brec'h evit klask o nerzh. **erprobt** ag. : amprouet, bet en amprou ; *erprobtes Mittel*, remed amprouet g. ; *erprobter Krieger*, barouder g. ; noch nie erprobt, dizamprou. **Erprobung** b. (-,-en) : amprou g., amprouenn b., amprouadur g., arnodenn amprouiñ b., taol-esae g., esa g., arnod g., taol-

arnod g., taol-arnodifi g., arnodad g., arnodadenn b., arnodadur g., arnodenn b., arnoderzh g., arnodiñ g., proud g.

Erprobungsflieger g. (-s,-) : nijer arnodiñ g.

Erprobungsphase b.(-,-n) : lankad arnodiñ g.

erquicken V.k.e. (hat erquickt) : 1. distanañ ; *erquickend*, distanus, yenaus, freskaus, [amzer, avel] sin ; 2. [dre skeud.] frealziñ, kennerzhañ, reiñ gred da, broudañ, sartaat, sederaat ; *ein erquickendes Schauspiel*, un arvest kennerzhus (louenaus, plijadurus, bourrus, frealzus, broudus) g.

V.em. : **sich erquicken** (hat sich (ak.) erquickt) : 1. distanañ e sec'ched, distanañ e c'hourlañchenn, dispelc'hiñ e sec'ched, terriñ e sec'ched, divalbiñ ; 2. [dre skeud.] sartaat, drantaat, drevaat, mavaat, sederaat, louenaat.

erquickend ag. : diskuižhus, diskuižh, diskuižh d'ar spered.

erquicklich ag. : 1. distanus ; 2. [dre skeud.] louenaus, plijadurus, bourrus, frealzus, broudus, kennerzhus.

Erquickung b. (-,-en) : 1. distan g. ; 2. [dre skeud.] kennerzh g./b., frealzidigezh b.

erraffen V.k.e. (hat errafft) : ober riñs war, ober ur riñs war, skrapañ, difrapañ, diframmañ, rañvat, rastellat, kemer buan.

Errata ls. : errata ls., divankaduriò ls.

erraten V.k.e. (errät / erriet / hat erraten) : diskoulmañ, divinout ; *ein Rätsel erraten*, diskoulmañ un divinadell.

erratisch ag. : 1. darvoudus, dic'ched, degouezhel, dic'hortoz, kildro, berboellik, hedro, breskik, bresk, bouljant, tro-didro, tro-distro, variant, lavar-dislavar, lavar-ha-dislavar, gwenno, dizalc'h, pennadus, froudennus, froudennek ; 2. [douar.] kantreidik, distrewat ; *erratischer Block*, karregenn distrewat b., karregenn gantreidik b.

Erratum n. (-s, Errata) : mang g.

errechnen V.k.e. (hat errechnet) : jediñ, kontañ ; [mezeg.] am errechneten Geburtstermin gebären, gwilioudiñ d'he amzer.

erregbar ag. : 1. kintus, kinteüs, kinte ennañ, fioun ennañ, razailher, tagnous, brouuezek, brouezus, imorus, anoazus, buanekaus, taerus ; 2. broadadus ; 3. fromidik, kizidik, santidik, peñver e galon, bouk e galon, esmaeüs ; *er ist leicht erregbar*, lammat a ra evit an dister tra, ur galon dener eo, kizidik (santidik) eo betek re, hennezh a zo kizidik dreist-kemm, hennezh a zo kizidik e lér, hennezh a zo peñver e galon.

Erregbarkeit b. (-) : 1. fromerezh g., buanegezh b., brouezusted b., anoazusted b., esmaeüsted b., esmaeüster g., fromidigezh b., trivlidigezh b., kantaezidigezh b. ; 2. broadadusted b. ; 3. skiantennelezh b., skiantaerez b.

erregen V.k.e. (hat erregt) : 1. fromañ, broudañ, brochañ, luskañ, flemmañ, atizañ, kentraouïñ, isañ, feulzañ, imoriñ, taeraat, divorediñ, divisorzañ, divorfilañ ; *Literatur muss die Gefühle erregen*, digant al lennegezh e c'hortozer from ; das Blut erregen, lakaat gwad u.b. da virviñ, divorediñ ar gwad ; die Gemüter erregen, lakaat mesk er speredoù, lakaat mel-penn an dud da dommañ ha da virviñ ; den Appetit erregen, tommañ ar c'hoant debriñ, divouedañ ar c'hof, digeriñ ar galon, bezañ ilbouedus, degas naon, hilligañ ar staon, reiñ digor d'ar galon, degas c'hoant debriñ, reiñ (degas) c'hoant da zeibriñ / reiñ c'hoant debriñ (Gregor) ; Durst erregen, bezañ sec'hedus, degas sec'ched, sec'chediñ, sec'chedikaat, balbiñ ; Hunger erregen, bezañ naonus ; 2. [dre skeud.] degas d'e heul, degas war e lerc'h, tennañ d'e heul, tennañ war e lerc'h, enaouiñ, elumiñ ; Anstoß erregen, gwallskoueriañ, feukañ ; den Neid erregen, degas c'hoant, lakaat c'hoant e-kichen ezhomm, lakaat gwarizi da sevel en u.b., dougen d'an avi, reiñ c'hoant d'an dud, lakaat avi (gourventez) da sevel e kalon u.b., enaouiñ avi (gourventez) e kalon u.b., elumiñ avi (gourventez) e kalon u.b. ; Heiterkeit erregen, lakaat (ober) fent, reiñ fent

[d'u.b.] ; *Unwillen erregen*, ginañ, chifañ, lakaat diaes, displijout ; *Übelkeit erregen*, bezañ heugus (flaerius, doñjerus, regredus), lakaat ar galon da heugiñ ; *jemandes Mitleid erregen*, lakaat truez da sevel e kalon u.b., enaouiñ truez en u.b., ober d'u.b. kaout truez, kouezhañ truez u.b. ouzh an-unan, engelver truez u.b., dougen u.b. d'an druez, elumiñ truez e kalon u.b., lakaat kalon u.b. da vloataat gant an druez, lakaat kalon u.b. da voukaat gant an druez lakaat kalon u.b. da wakaat gant an druez ; *Misstrauen erregen*, Verdacht erregen, lakaat diskred da sevel, lakaat disfiziañs da sevel, tennañ (dedennañ) diskred war an-unan, lakaat diskred da sevel en e geñver, lakaat disfiziañs da sevel en e geñver ; *das hatte meinen Verdacht erregt*, kement-se en doa lakaet douetañsou da sevel em spered, o welet (o klevet) an dra-se e oa deuet disfiz (diskred, douetañs) din, kement-se en doa lakaet disfiz da ziwanañ ennon, kement-se en doa lakaet disfiz da gellidañ ennon, o welet (o klevet) an dra-se e oa savet disfiz ennon ; 3. [bev.] fraouaat ; *einen Nerv erregen*, fraouaat un nervenn.

V.em. : **sich erregen** (hat sich (ak.) erregt) : en em danañ, fromañ, brouezañ, buanekaat, buanegézh, arfleuiñ, distalmiñ, pennfolliñ, tanañ, en em danañ, imoriñ, mont e fulor, fuloriñ, follañ, feulziñ.

erregend ag. : esmaeüs, fromus, trivlius, trivliadius ; *Grauen erregend*, Schrecken erregend, Furcht erregend, braouac'h, braouac'hus, estonus, spontus, spouronus, euzhus, euzhik, skrij, skrijus, orrupl, orrol, orrolus, hirisus, divlas, hakr, argarzh, argarzhus, hudur, estlamm, estlammus ; *Besorgnis erregend*, nec'hus, trubuilhus, strafuilhus, morc'hedus, enkreuzus, chalus, chifus, ankenius, doanius, glac'harus, trechalus, anoazus, prederius, maritellus, nec'hañsus, rec'hus, trabasus, tregasus, trevellus, trekouus.

Erreger g. (-s,-) : 1. brouder g., annouger g., atizer g. ; 2. [mezeg.] devouder g. [*liester devouderioù*], brouder kleñved g., atizer kleñved g., gwezher tredizh g., gwezher trezougen g., gwezher kleñvedus g., klañvuzenn b., kontammer g., bazhell b., bazhennig b., hadenn a glêñved b. ; *kontagiöser Erreger*, gwezher tredizh g. ; *mikrobieller Erreger*, gwezher garvevel g. ; 3. [fizik] argrider g. [*liester argriderioù*].

Erregerdynamo g. (-s,-s) : [tredan] dinamo ganer g.

Erregerreservoir n. (-s,-) : [mezeg.] mirva devouderioù g., mirva viruzoù g.

Erregerstrom g. (-s,-ströme) : [tredan.] tredan argrider g.

erregt ag. : 1. trefuet, entizet, from, fromet, o turmudañ, birvilhet ; 2. enervet, mil enervet, tri mil enervet, fuloret, imoret, imor ennañ, un imor ennañ, kounnaret, kounniriek, e gerc'h o tommañ dezhañ, e gerc'h o krazañ dezhañ ; *erregte Stimmen waren zu hören*, skiltroù mouezh a veze klevet ; 3. rust, turmudus.

Erregtheit b. (-) : trefu g., entiz g., turmud g., trekou g., breskenn g., brouez b., fum g., arfleu g., hegazerezh g., hegasteri b., reuz g., kas g. ; *in großer Erregung*, *in rasender Erregung*, birvilhet dreist, birvilhet holl, taer-ruz, tro en e voned, ar gwad o virviñ en e wazhied, entanet, birvilh bras ennañ, en ur strafuilh bras, en ur c'has bras ; *er war geheilt*, außer dass er in der Erregung manchmal stotterte, pare e oa, nemet besteodiñ a rae a-wechoù pa veze strafuilh ennañ ; 4. [fizik] argrid g.

Erregungsmittel n. (-s,-) : [mezeg.] louzoù broudañ g., brouduzenn b.

Erregungsniveau n. (-s,-s) : [fizik] live argrid g.

Erregungssumme b. (-,-n) : [bred.] pegement kantaezad g.
Erregungsstörung b. (-,en) : [mezeg.] persistierende genitale Erregungsstörung, andauernde genitale Erregungsstörung, klitoregezh b.

erreichbar ag. : tizhadus, diraezadus, diraezus, tizhus ; *ich bin jeder Zeit erreichbar*, tu 'zo da ziraeač (da dzhout) ac'hanon da n'eus forzh pet eur, me a vo atav en hoc'h ardremez ; *er ist nicht erreichbar*, n'eur ket evit tizhout anezhač, n'eur ket evit kavout anezhač, n'emaň ket en ardremez, n'emaň ket war-dro, n'eus ket tu da dostaat outaň.

Erreichbarkeit b. (-) : tizhadusted b., diraezadusted b.
erreichen V.k.e. (hat erreicht) : 1. tizhout, diraez, diraezač, tapout, pakaň, dont da gaout, opten ; *dieses Auto erreicht 150 Stunden-kilometer*, tu 'zo evit ar c'harr-tan-se da vont betek 150 kilometrad an eur ; *der Preis hat die zehntausend Euro nicht ganz erreicht*, ne oa ket aet ar priz da zek mil euro leun ; *mein Brief hat ihn erreicht*, erruet eo va lizher gantaň, en em gavet eo va lizher gantaň, degouezhet eo va lizher gantaň ; *wie kann man Sie erreichen* ? penaos tizhout ac'hanoch' ? ; *wir sind nur telefonisch zu erreichen*, n'eus nemet dre bellgomz ez eus tu da dzhout ac'hanomp, n'eus nemet dre bellgomz ez eus tu da gehentiň ganeomp ; *ich versuche vergebens, ihn telefonisch zu erreichen*, n'on ket evit e dzhout ; *sie ist telefonisch nur schwer zu erreichen*, ur gwall reuz e vez (diaes e vez) tizhout anezhi dre bellgomz ; *sagen Sie mir, wie und wo ich Sie erreichen kann*, lezit ganin peadra d'ho tizhout ; *er versucht dich zu erreichen*, klask a ra jubenniň ac'hanout, klask a ra mont e darempred ganit ; *nur mit größter Mühe konnten sie festen Boden erreichen*, bec'h bras o devoe o tapout ar sec'h ; *er hat ein fortgeschrittenes Alter erreicht*, erru ez eus un tamm mat a oad dezhač, paket en deus un tamm mat a oad, oadet mat eo, er-maez a hoal emaň, oad ur c'hi kaer en deus ; *ein hohes Alter erreichen*, dont da gozh, mont da gozh, remziň hir ; *einmal diese Größe erreicht, hören sie auf zu wachsen*, erruet betek ar barr-se, ne greskont mui ; *er hat seine volle Größe erreicht, mehr wachsen wird er nicht*, graet eo e lammgresk gantaň, en e vraz emaň bremaň, en e vent emaň bremaň, deuet eo d'e vent, erru eo d'e vent, echu eo e gresk, paouezet eo a greskiň, tremenet eo gantaň oad ar c'hresk ; *die Apfelbäume haben ihre volle Größe erreicht*, en o braz emaň ar gwez-avalouč, en o ment emaň ar gwez-avalouč, deuet eo ar gwez-avalouč d'o ment ; *eine breite Zustimmung erreichen*, kaout asant ar braz eus an dud ; [polit.] *das notwendige Quorum erreichen*, tizhout ar retriver ; *dieser Hafen lässt sich leicht erreichen*, ar porzh-se eo aes an darempred anezhač, heziraez eo ar porzh-se, ar porzh-se a zo aes da ziraez ; [tro-lavar] *das Ende der Fahnenstange ist erreicht* ! fin d'ar pardon ! echu eo ar fest-noz ! hep fars / hep fars ebet / fars a-gostez / pep fars er-maez (Gregor) ; 2. [dre heňvel.] tapout, tizhout ; *ich erreiche den Zug nicht*, ne vin ket evit tapout (tizhout) an tren, emaon o vont da vankout va zren ; 3. dont a-benn, kas da vat, erruout, en em gavout, tapout, disoc'h ; *das Reiseziel erreichen*, en em gavout e penn e veaj, dont da benn e veaj, erruout e termen (e penn) e veaj, erruout war al lech', erruout er pal (Gregor), bezač degouezhet e penn e veaj, bezač e penn e veaj, pakaň penn e veaj, bezač e penn e hent, porzhiač ; *sein Ziel erreichen*, erruout er pal, kas e daol da benn, kas e daol da vat, dont a-benn eus e daol, tennač e daol, pengenniň war e daol, dont d'ar jube, disoc'h gant e bennad, dont a-benn eus e vennozh, dont an taol da vat gant an-unan (e daol da vat gantaň, he zaol da vat ganti h.a.), dont an dro da vat gant an-unan (e dro da vat gantaň, he zro da vat ganti h.a.), ober tro-vat, ober taol mat, dont a-benn eus e grog, en em gavout e penn e erv, disoc'h gant e vennad, diraez e

amkanioč, diraez e bal, tizhout e bal, dont a-benn da dennač e daol ; *ihr zu erreichendes Ziel*, ar pal divizet dezho tizhout g. ; *er setzt alles daran, sein Ziel zu erreichen*, ober a ra diouzh tizhout e bal ; *ein Ziel durch friedliche Mittel erreichen*, tizhout ur pal dre hentoč peoc'hus ; *ich habe mein Ziel noch nicht erreicht*, n'on ket c'hoazh ken koulz ha ma fell din bezač, n'on ket en em gavet e penn va erv c'hoazh, n'on ket deuet a-benn eus va zaol c'hoazh, n'em eus ket tizhet va fal c'hoazh, n'em eus ket diraezet va zaol c'hoazh, n'on ket erru er pal c'hoazh (Gregor) ; *er setzt alles daran, sein Ziel zu erreichen*, ober a ra diouzh tizhout e bal ; *Mittel und Wege suchen, etwas zu erreichen*, klask penn an tu da dzhout udb, klask an tu (an dro) da dzhout udb, klask e du (e dro, e bleg) da dzhout udb, dispakač ijin d'ober udb, lakaat e ijin d'ober udb ; *er hatte nur einen Teilerfolg erreicht*, deuet e oa e daol da vadik nemetken ; *sosehr er sich auch bemühte, er erreichte nichts*, kaer en doa labourat, ne araoge ket kalz an traouč gantaň - daoust d'e holl strivoč ne dzhas ober netra - daoust d'e holl strivoč ne zeue netra ebet da vat gantaň - daoust d'e holl strivoč ne zeue netra da vat dezhač - pegement bennak a strive ne zeue netra ebet da vat gantaň - ne vern pegen bras e oa e strivoč ne zeue netra da vat gantaň ; *den Orgasmus erreichen*, diraez an oriadell, en em vlišač, skrijal, degouezhout en uhelač, tizhout an uhelač, dont, dont d'an-unan ; *bevor wir diesen Weg erreichen*, a-barzh erruout gant an hent-se, a-barzh en em gavout war an hent-se, a-barzh tapout an hent-se ; *er weiß nicht, über welchen Weg er Bautzen erreichen kann*, ne oar ket an hent da Vudissin, ne oar ket dre beleč'h eo dezhač mont da Vudissin ; *das Ende des Weges erreichen*, disoc'h betek penn an hent, disoc'h gant an hent ; *es war noch ziemlich dunkel, als ich die Stadt erreichte*, ne oa ket deiz a-walc'h p'en em gavis e kér ; *das ist durch eine Treppe zu erreichen*, das ist über eine Treppe zu erreichen, mont a reer di gant an diri ; *wie erreicht man Saas-Fee* ? dre be hent eo mont da Saas-Fee ? pe hent eo mont da Saas-Fee ? dre beleč'h eo mont da Saas-fee ? ; *nach langem, beharrlichem Wandern erreichte er die Küste*, dre zalc'h mont e tegouezhas gant an aod, dre forzh mont ez erruas gant an aod, dre hir delc'her da vont e tegouezhas gant an aod, dre fin mont e tegouezhas gant an aod, war-boulez mont e tegouezhas gant an aod, war-boulez delc'her da bilat hent e tegouezhas gant an aod ; [merdead.] *sie werden wohl noch eine Wende vollführen müssen, um den Hafen zu erreichen*, n'aint ket er porzh war o bourzh, ret e vo dezho disvirč evit erruout er porzh ; 5. *das Wasser hat die Wiese erreicht*, krog eo an dour da vont war ar prad.

Erreichung b. (-,en) : diraez g., degouezh b.
erretten V.k.e. (hat errettet) : saveteič e vuhez da ; *jemanden vom Tode erretten*, tennač u.b. a-dre zaouarn an Ankoč, saveteič u.b., saveteič buhez u.b. (e vuhez d'u.b.), arboellač e vuhez d'u.b., tennač u.b. eus krabanoč an Ankoč (Gregor) ; [relig.] *seine Seele erretten*, salvič e ene, ober e silvidigezh.

Erretter g. (-s,-) : saveteer g., dieuber g.

Errettung b. (-,en) : saveteadenn b., saveteič g., saveteerezh g., dieubidigezh b.

errichten V.k.e. (hat errichtet) : 1. sevel, gwintač, savadennič, savadurič, adeiladič, batisač, edifiač, konstru, konstruič, diazečač ; *wieder errichten*, adsevel, adrezhač, adurzhiač, adenkač, adframmač ; *ein Denkmal errichten*, sevel un delwenn goun, sevel un delwenn enor ; *ein Gerüst errichten*, sevel ur chafod ; *ich selbst habe diese Mauer errichtet*, va-unan am eus savet ar voger-se ; *einen Palast errichten*, sevel ur palez ; *eine Straßensperre errichten*, stankač an hent ; *einen Erdwall um einen Acker errichten*, kleuziač ur park ; *der Hain, in dessen Mitte der Altar errichtet wurde*, ..., ar c'hoadic

m'eo bet savet an aoter en e greiz ... ; 2. [dre skeud.] krouïñ, savelañ, savadenniñ, adeiladiñ, diazezañ, ensezañ, desezañ, kentradiñ amparañ, ensevel ; eine Fabrik irgendwo errichten, ensezañ ul labouradeg en un tu bennak ; eine Schule errichten, krouïñ ur skol ; schon 1899 wurden Zentren für Thalassotherapie in Roscoff errichtet, kreizennoù morvezegiezh a voe diazezet ken abred ha 1899 e Rosko ; errichten und beseitigen, ober ha dizober, sevel ha disevel.

Errichtung b. (-,en) : savidigezh b., savadurezh b., ensavidigezh b., saverez g., sevel g., savadur g., krouidigezh b., konstruidigezh b., amparadur g., amparañ g., desezañ g. **erringen** V.k.e. (errang / hat errungen) : gounit dre stourm, akuizitañ, tizhout kaout, gounit kaout ; den Sieg über jemanden erringen, dont da drec'hiñ war u.b., bezañ trech' d'u.b. (war u.b.), kaout (gounit) an trech' war u.b., kaout al levezon war u.b., gounit war u.b., kaout ar gounid war u.b., souriñ war u.b., bezañ sour war u.b., mont an trech' gant an-unan, mont an tu kreñv gant an-unan, kemer e greñv war u.b., kemer an tu kreñv war u.b., kemer an hol war u.b., kavout pleg war u.b., sevel war varr, dont a-benn eus u.b. ; diese Partei errang einen erheblichen Stimmengewinn, gounidoù bras a zo bet gant ar gostezenn-se ; in erbittertem Kampf errungene Rechte, durch harten Kampf errungene Rechte, gwirioù gounezet a-striv-kaer ls.

erröten V.gw. (ist errötet) : ruziañ, dont ruz, mont ruz, rusaat, sevel ar ruz d'e zivjod, sevel ar ruz en e benn, sevel ur ruzder en an-unañ, mont ruzder en an-unañ ; leicht erröten, roziañ, dont roz ; bis über die Ohren erröten, ruziañ betek e zivskouarn, dont ruz evel kribenn ur c'hilhog, dont ruz-glaou, ruziañ evel ur c'hlaouenn dan, dont ruz evel ur gerezzenn da Vezheven ; jemanden zum Erröten bringen, jemanden erröten lassen, degas ar ruz d'u.b., lakaat u.b. da ruziañ, lakaat u.b. ruz ; du solltest vor Scham erröten, ruziañ a zleves gant ar vezh ; ich musste vor Scham erröten, ar vezh he doa graet din ruziañ, ruz e oa deuet va fenn gant ar vezh.

Erröten n. (-s) : ruziadur g., ruziañ g. ; leichtes Erröten, roziadur g., roziañ g.

errötend ag. : o ruziañ, o rusaat.

Errungenschaft b. (-,en) : 1. araokadeg b., gounidoù ls., perchennidigezh b., gounezidigezh b., enraog g. ; die Errungenschaften der Wissenschaft, araokadeg ar skiantoù b., araokadennou ar skiantoù ls., gounidoù ar skiantoù ls., araokadeg ar ouezoniezh b., araokadennou ar ouezoniezh ls., gounidoù ar ouezoniezh ls. ; soziale Errungenschaften, araokadeg sokial b., gounidoù sokial ls., enraog sokial g. ; an den Errungenschaften des wissenschaftlichen Fortschritts teilhaben, kaout e lod eus ar madoù degaset gant araokadeg ar skiantoù (gant enraog ar skiantoù) ; 2. [gwir] akesoù ls., akuidoù ls..

Errungenschaftengemeinschaft b. (-,en) : [gwir] kevrat dimeziñ diazezet war akesoù boutin d'an daou bried b., kumuniezh a vadoù evit pezh a sell ouzh an akuidoù nemetken b.

Ersatz g. (-es) : 1. meni g., erlec'hiad g. [lester erlec'hiadoù], amsavad g. [lester amsavadoù], asez g., danvez divankañ g., ersatz g. ; Gerstenkaffee ist ein schäbiger Ersatz für echten Kaffee, kafe heiz n'eo nemet un divlaz eus ar gwir gafe ; 2. digoll g., dic'haou g., redimerezh g. ; zum Ersatz, als Ersatz, da zigoll, evit (en) digoll, evel dic'haou, evit dic'haouiñ eus ubd, e lec'h ubd, evit divankout ubd, en distro, en eskemm, e plas ubd ; für einen Verlust Ersatz leisten, digoll (dic'haouiñ) hervez ar c'holl a zo bet, redimañ ar c'holl ; Schadenersatz zahlen, dic'haouiñ (digoll) u.b. ; Pferdeersatz, pourvezadur kezeg g.,

kezeg fresk ls., kezeg nevez ls. ; sich (dat.) Ersatz verschaffen, digoll, en em zigoll.

Ersatz- : ... erlec'hiat, eil..., ad..., ... amsavat.

Ersatzbank b. (-,bänke) : [sport] bank gwrimenn g.

Ersatzbefriedigung b. (-,en) : [bred.] digoll dre dreuzlakadur g., kempouezañ g., kempouezadur g.

Ersatzbildung b. (-,en) : [bred., S. Freud] furmadur erlec'hiat g.

Ersatzdienst g. (-es,-e) : koñje keodedel g., koñje keodedek g., gwazerezh trevourel g.

Ersatzdienstleistende(r) ag.k. : arbennour ouzh ar servij soudard a ra ul labour a laz foran g., arbenhourez ouzh ar servij soudard a ra ul labour a laz foran b.

Ersaterbe g. (-n,-n) : [gwir] hêr amsavat g.

Ersatzfreiheitsstrafe b. (-,n) : [gwir] destrizh korf g.

Ersatzkaffee g. (-s) : meni kafe g., erlec'hiad eus ar c'hafe g., kafe malt g., kafe heiz g.

Ersatzkasse b. (-,n) : kaf kretadur kleñved kloakaat g.

Ersatzkleidung b. (-) : dilhad da dreñ ls., dilhad cheñch ls., dilhadoù da cheñch (Gregor) ls., dilhadoù evit cheñch ls., dilhad fresk ls.

Ersatzmann g. (-s,-männer/-leute) : 1. erlec'hiar g., erlec'hiad g. [lester erlec'hiader], amsavad g. [lester amsavader], eiler g. ; 2. [sport] eilc'hoarier g.

Ersatzmine b. (-,n) : [benveg skrivañ] askarg g., adkarg g.

Ersatzmittel n. (-s,-) : meni g., erlec'hiad g. [lester erlec'hiadoù], amsavad g. [lester amsavadoù], danvez divankañ g.

Ersatzprodukt n. (-s,-e) : [armerzh.] kenderc'had erlec'hiar g.

Ersatzrad n. (-s,-räder) : adrod b., rod-sikour b., rod erlec'hiar b., rod-eskemm b.

Ersatzreifen g. (-s,-) : bandenn-rod sikour b., bandenn-rod eskemm b., bandenn-rod erlec'hiar b.

Ersatzrhythmus g. (-,rhythmen) : [mezeg.] ec'hamzalc'h g. ; ventrikularer Ersatzrhythmus, ec'hamzalc'h kofigel g. ; junktionaler Ersatzrhythmus, ec'hamzalc'h klomel g.

Ersatzrichter g. (-s,-) : eilbarner g. ;

Ersatzschauspieler g. (-s,-) : eilc'hoarier g., erlec'hiar g., erlec'hiad g., doublad g.

Ersatzschlüssel g. (-s,-) : eil alc'hwez g.

Ersatzspieler g. (-s,-) : [sport] eilc'hoarier g.

Ersatzstoff g. (-s,-e) : kendanvez g., meni g., erlec'hiad g. [lester erlec'hiadoù], amsavad g. [lester amsavadoù], asez g., danvez divankañ g.

Ersatzstraße b. (-,n) : [gwir] kastiz erlec'hiat g.

Ersatztakelage b. (-,n) : [merdead.] drom b.

Ersatzteil n. (-s,-e) : eilpezh g., pezh erlec'hiat g., pezh distag g.

Ersatztruppen ls. : [lu] bagadoù-eskemm ls., bagadoù fresk ls., an amsaverien ls.

Ersatzverb n. (-s,-en) : [yezh.] verb amsavat g.

Ersatzwahl b. (-,en) : [polit.] dilennadeg kloakaat b., dilennadeg erlec'hiat b., dilennadeg darnel b.

Ersatzwäscbe b. (-) : dilhad da dreñ ls., dilhad cheñch ls., dilhadoù da cheñch (Gregor) ls., dilhadoù evit cheñch ls., dilhad fresk ls.

ersatzweise Adv. : da zigoll, evit (en) digoll, evel dic'haou, evit dic'haouiñ eus ubd, e lec'h ubd, evit divankout ubd, en distro, en eskemm, e plas ubd.

Ersatzwert g. (-s) : kevatal g., par g., keittalvoudegezh b.

ersäufen V.gw. (ersäuft / ersoff / ist ersoffen) : P. beuziñ.

ersäufen V.k.e. (hat ersäuft) : 1. beuziñ, stlepel en dour ; 2. [dre skeud.] seinen Kummer in Wein ersäufen, lonkañ evit dic'hlac'hariñ, mont da veuziñ er gwin evit tremen e c'hlac'hар, mont da veuziñ er gwin evit dic'hlac'hariñ, dont da dremen e

boan dre ar gwin, klaske er gwin un opiom da zisoñjal e c'hlac'h, beuziñ e c'hlac'h dre evañ gwin, beuziñ e c'hlac'h er gwin.

Ersäufen n. (-s) : P. beuz g., beuzadenn b., beuzerezh g., beuzidigezh b., beuzadeb g.

erschaffen V.k.e. (erschuf / hat erschaffen) : krouiñ, sevel, ober ; Gott erschuf uns nach seinem Bilde, Doue a reas an den diouzh e heñveledegezh, Doue a reas an den diouzh e skeudenn, krouet eo bet an dud hervez dremm Doue ; Gott erschuf die Welt, Doue a grouas ar bed, Doue en deus graet d'ar bed bezañ, Doue a stummas ar bed ; neu erschaffen, adkrouiñ.

Erschaffen n. (-s) : krouiñ g., krouidigezh b.

Erschaffer g. (-s,-) : krouer g., furmer g., oberour g., saver g., aozor g.

Erschaffung b. (-,en) : krouidigezh b., krouadenn b., oberidigezh b., savidigezh b. ; [relij.] die Erschaffung der Welt, krouidigezh ar bed b., ar Groudigezh b.

erschallen V.gw. (erscholl / erschallte // ist erschollen / ist erschallt) : 1. tregerniñ, dasseniñ [pennrann dasson-], kornal, draskal, skiltrañ ; 2. [c'hoarzhadeg] dirollañ, tarzhañ, dedarzhañ, flistrañ ; ein lautes Gelächter erschallte plötzlich, sevel a reas c'hoarzhadeg, ur c'hoarzhadeg a zedarzhas, ur c'hoarzhadeg a strinkas, ur mellad c'hoarzhadeg a zedarzhas, ur mellad c'hoarzhadeg a zirollas, c'hoarzhou a flistras.

erschaudern V.gw. (ist erschaudert) / **erschauern** V.gw. (ist erschauert) : skrijañ, kridienniñ, hirisañ, braouac'hiiñ, daskrenañ, tridal ; vor Ekel erschauern, hical, hical gant an hiris ; allein der Gedanke daran lässt mich erschauern, mont a ra ur sklas drezon mann nemet soñjal, me a vez skrij ganin ken tra nemet soñjal e kement-se ; vor Entsetzen erschauern, skrijañ, hirisiiñ, hical gant an hiris ; vor Freude erschauern, tridal gant al levenez (gant ar joa), tridal e galon hag e gorf gant ar joa, dasseniñ gant al levenez, bezañ peuzfull gant ar joa, divarrañ levenez e galon, tridal e galon gant al levenez, bezañ o nijal (bezañ dirollet, bezañ er-maez eus an-unan, lammat) gant al levenez, na zougen mui an douar an-unan, bezañ o nijal gant ar stad a zo en an-unan, bezañ trefuet-holl gant al levenez, bezañ an traou war ar pevarzek-kant gant an-unan, na vezañ evit e levenez, bezañ fest en an-unan, bezañ en e laouenañ, bezañ digor d'an-unan, bezañ barret a levenez, bezañ e galon barleun gant al levenez, bezañ e galon barr gant al levenez, bezañ e galon barr a levenez, bezañ e galon barr a joa, bezañ en e laouenañ, bezañ e-kreiz e levenez, bezañ beuzet el levenez, bezañ peuzfull gant al levenez, bezañ ken laouen ha tra, bezañ laouen evel an heol, bezañ ken laouen hag an heol, bezañ al levenez o strinkañ diouzh an-unan.

Erschaudern n. (-s) / **Erschauern** g. (-s) : kridienn b., skrijadenn b., skrij g., euzhadenn b., frenezi b., hiris g., hirisenn b., hirisadenn b., jouadenn b., orrol b., tridoù ls.

erschauernd ag. / **erschauernd** ag. : 1. kridiennus, tridus, skrijus ; 2. o kridienniñ.

erscheinen V.gw. (erschien / ist erschienen) : 1. dont war wel, mont war wel, dont a-wel, en em ziskouez, en em lakaat en heol, dont e gouloù, diskochañañ, divouchañañ, dihoubañañ, diflukañañ, nodiñ, disailhañañ, tarzhañañ, anadiñ, diguzhat, dispakañañ, dispakañ e benn, dizoleiñ, degouezhout, anataat, diskouez beg e fri ; wiedererscheinen, addont war wel, en em ziskouez a-nevez, en em ziskouez adarre, en em ziskouez en-dro, distreiñ, dont en-dro war wel, en em addiskouez ; jemandem im Traume erscheinen, komz ouzh u.b. dre e gousk / komz ouzh u.b. e-pad e gousk / komz ouzh u.b. dre soñj / komz ouzh u.b. e soñj (Gregor), en em ziskouez d'u.b. dre e gousk ; die Jungfrau Maria erschien ihr, ar Wer'hez a zo en em

ziskouezet dezhi ; er erschien ihr in Gestalt eines Engels, en em ziskouez a reas dezhi en aoz un ael ; ein Regenbogen erschien am Himmel, stignet e oa bet gwareg-ar-glav ; bevor ihr Mann im Meer ertrank, ist er ihr erschienen, gwelet he doa damskeud he gwaz a-raok e varv er mor ; der Drache erschien bald in Gestalt einer Schlange, bald in Gestalt eines jungen Mädchens, en em ziskouez a rae an aerouant gwech e stumm un naer, gwech e stumm ur plac'h yaouank - en em ziskouez a rae an aerouant gwech dindan everiañs un naer, gwech dindan everiañs ur plac'h yaouank - en em ziskouez a rae an aerouant gwech en aoz un naer, gwech en aoz ur plac'h yaouank - en em ziskouez a rae an aerouant gwech e rezh un naer, gwech e rezh ur plac'h yaouank ; sie erschienen pünktlich, degouezhout a rejont eeun d'an eur a oa bet lavaret dezho ; sein Name erscheint nicht unter den Siegern, n'emaañ ket e-touez ar re gentañ ; 2. [gwir] erzont, dont, mont ; als Zeuge vor Gericht erscheinen, erzont dirak ar varnerien evit dougen testeni, mont dirak al lez-varn evit dougen testeni, dont dirak al lez-varn evit dougen testeni ; auf Vorladung nicht erscheinen, bezañ desfailh, desfailhañ, mankout, fellel ; auf Vorladung nicht erscheinen, desfailh ; persönlich erscheinen, dont e-unan-penn / dont e-unan-kaer / dont a-benn person (Gregor) ; die vor Gericht erscheinenden Parteien, ar c'hevrennou erzoneder ls. ; 3. [moull.] dont er-maez, dont a-zivar ar wask, dont er-maez a-zindan ar wask, bezañ embannet, bezañ lakaat e gouloù, dont e gouloù ; wiedererscheinen, addont er-maez ; neu erschienenes Buch, levr nevez-embannet g., levr deuet eus ar moull g., levr nevez-voulet g., levr nevez-deuet er-maez g., levr nevez-deuet e gouloù g. ; erscheint in Kürze, da zont er-maez ; zweimal wöchentlich erscheinend, divsizhuniek, a vez embannet div wech ar sizhun ; in Lieferungen erscheinen, bezañ embannet levrrenn-ha-levrrenn, dont er-maez levrrenn-ha-levrrenn.

V.dibers. (erschien / ist erschienen) : 1. seblantout, hañvalout, diskouez bezañ ; sein Dasein erschien ihm nun öde und trostlos, ne gave mui saou gant netra ; es erscheint wünschenswert, mat e vefe a hervez (evit doare) ; 2. es erscheint mir, dass ..., hervezon, da'm soñj, war va meno, da'm meno, hervez va meno, hervez va soñj, evit va c'helou, evidon-me, a soñj din, a gred din, a gav din, 'm eus aon.

Erscheinen n. (-s) : 1. [moull.] embannidigezh b., embannerezh g., dont er-maez g., donedigezh er-maez b., donedigezh e gouloù b. ; Erscheinen eines Buches, embannidigezh ul levr b., embannerezh ul levr g., dont er-maez ul levr g., donedigezh ul levr nevez b., donedigezh er-maez ul levr nevez b. ; unmittelbar nach seinem Erscheinen, gleich nach Erscheinen, sofort nach Erscheinen, kerkent ha ma teuas er-maez, kerkent ha ma teuio er-maez ; das Erscheinen dieses Buches wurde seit geraumer Zeit sehnstüchtig erwartet, al levr-se edod e sorc'henn anezhañ pell 'zo ; 2. [gwir] erzonedegezh b. ; Erscheinen vor Gericht, erzonedegezh dirak al lez-varn b. ; 3. donedigezh war wel b.

Erscheinung b. (-,en) : 1. anad g., merk g., arouez b., sin g., tres g., roud g., anadenn b. ; zur Erscheinung bringen, diskouez, lakaat e gwel (a-wel, war wel), diskochañañ, lakaat da anadiñ ; zur Erscheinung kommen, in Erscheinung treten, en em ziskouez, en em lakaat en heol, diwanañañ, dont war wel (a-wel), diskochañañ, tarzhañañ, dihoubañañ, diflukañañ, disailhañañ, anataat, anadiñ, erzerch'añ.

2. [mezeg.] azon g.

3. anadenn b., fenomenon [liester fenomenoù] g., doareenn-natur b., anadenn naturel b., c'hoarovoud g., c'hoarovoudenn b. ; [fizik] Schwingungerscheinung, anadenn froumal b.

4. gweledigezh b., emziskouezidigezh b., emziskouez g., emziskouezadenn b. ; *Marienerscheinungen*, emziskouezioù ar Wer'chez ls., emziskouezadennoù ar Wer'chez ls.
 5. neuz g., doare g., tres g., derc'h g., enebañs b., neuz-korf b., neuziad b., neuziadur g., spes g., gwel g., gweled g., seblant g., spurmant g., stumm g., diskouez g., diskouezadur g., feson b., liv g. ; *trotz meiner äußerlichen Erscheinung*, daoust d'am everiañs ; *er ist eine stattliche Erscheinung*, difediñ a ra, tres kaer a zo warnañ, neuz kaer en deus, un den stummet mat eo, neuz vat en deus, feson vat en deus, doare-vras en deus, stad a zo ennañ, un den a stad eo, un den a droc'h eo, un arvez brav a zen eo, un diskouez kaer en deus, hennezh a zo un den askomet mat ha livet kaer, un dremm vat a zen eo, un den dremmet mat eo ; *er ist eine elegante Erscheinung*, un dalc'h mat a zo warnañ, stad a zo ennañ, un den a droc'h eo, un den stummet brav eo, brav eo e dreuz, un den nifl eo.

6. [preder.] *die Welt der Erscheinung*, bed ar seblantou g.

7. [relij.] *Erscheinung des Herrn*, gouel ar Rouaned g., gouel ar Rouanez g., gouel ar vadeziant g., gouel ar Sterenn g.

Erscheinungsbild n. (-s,-er) : 1. doare g., arvez g., dalc'h g., aer g., aeridigezh b., min g., neuz b., stumm g., stumm diavaez g., diavaez g., liv g., feson b., tres g., gwel g., seblant g., diskouez g., everiañs b. ; *trotz meines äußeren Erscheinungsbild*, daoust d'am everiañs ; *die Außenfassade ist für das Erscheinungsbild eines Hauses maßgebend*, an tu diaraok a zo pouezus-meurbet evit gwel un ti, an tu diaraok a zo pouezus-meurbet evit gweled un ti ; 2. [bev.] fenotip g.

Erscheinungsfest n. (-,-e) : [relij.] gouel ar Rouaned g., gouel ar Rouanez g., gouel ar vadeziant g., gouel ar Steredenn g.

Erscheinungsjahr n. (-s,-e) : [moull.] bloaz an embann g. ; *ohne Erscheinungsjahr*, divloaz, divloaziad, hep meneg eus bloaz an embann.

Erscheinungsort g. (-es,-e) : [moull.] lec'h an embann g.

erschienen ag. : [moull.] deuet er-maez, embannet ; soeben erschienen, nevez deuet er-maez, nevez embannet.

Erschienene(r) ag.k. g./b. : [gwir] erzoneder g., erzonederez b.

erschießen V.k.e. (erschoss / hat erschossen) : 1. fuzuilhañ, diskar gant un tenn, lazhañ mik gant un tenn, reiñ un tenn da ; *einen Verräter erschießen lassen*, lakaat fuzuilhañ un treitor ; *er wurde erschossen, wie zwanzig andere danach*, fuzuilhet e voe evel ugent all d'e choue ; 2. [dre skeud.] *völlig erschossen sein*, bezañ faezh betek skoulm e ene (tremen faezh, skuizh-marv, skuizh-divi, skuizh-lazhet, skuizh-stank, skuizh-lovr, skuizh-brevet, skuizh evel ar bleiz, brev, brevet, divi, tanailhet, darnaouet, erru e penn e nerzh, war e nerzh, rentet, krevet, gell), bezañ brevet gant ar skuizhder, bezañ torret gant ar skuizhder, bezañ riñset, bezañ marv diwar e sav, bezañ broustet e gorf, bezañ distronket holl, bezañ eok, bezañ eoget (ôget) gant ar skuizhder, gouzañv skuizhder, bezañ nezet tout an izili dindan an-unan (*tout e izili dindanañ, tout hec'h izili dindani h.a.*) ; *ich bin völlig erschossen*, skuizh on, ken ez on -skuizh on, biskoazh skuishoc'h.

V.em. : **sich erschießen** (erschoss sich / hat sich (ak.) erschossen) : plantañ ur boled (ur vilienn blom, ur bolosenn) en e benn, en em zistrujañ gant un tenn en e benn.

Erschießer g. (-s,-) : fuzuilher g.

Erschießung b. (-,-en) : 1. fuzuilhañ g. ; *Massenerschiebung*, fuzuilhadeg b. ; 2. muntrerezh gant un arm-tan g., muntridigezh gant un arm-tan b.

Erschießungskommando n. (-s,-s) : [lu] bagad fuzuilhañ g., strollad fuzuilhañ g., P. fuzuilherien ls.

Erschießungspfahl g. (-s,-pfähle) : post-fuzuilhañ g.

erschlaffen V.k.e. (hat erschlafft) : distennañ, distignañ, disonnañ, laoskaat, dinerzhañ, fallaat, disteraat ; *die Schwüle erschlafte mich*, morediñ a raen gant ar faezh ma'z oan deuet da vezañ gant ar broutac'h, gant an toufor e oan deuet da vezañ flakik, dinerzhet e oan gant ar broutac'h, lazhet e oan gant ar broutac'h, motet e oan gant an toufor, arnevet e oa va gwad gant an toufor.

V.gw. (ist erschlafft) : distegnañ, distignañ, distardañ, distrizhañ, disonnañ, gwanaat, gwevnaat, dinerzhañ, fallaat, disteraat, laoskaat, lentaat, fatañ, flakaat, venaat, klouaraat ; *seine Kräfte erschlaffen*, mont a ra e nerzh digantañ, mont a ra e nerzh dioutañ, dont a ra da vezañ dilañs, dont a ra da vezañ flakik, toc'horin a ra, semplaat a ra, gwanaat a ra e gorf ; *sein Eifer erschlafft*, laoskaat (terriñ) a ra e c'hred, distanañ a ra d'e c'hred, klouaraat a ra dezañ, terriñ a ra d'e intampi, terriñ a ra d'e herrder, yenaat a ra e c'hred, yenaat a ra en e c'hred, lentaat a ra e c'hred (Gregor), gwevnaat a ra, laoskaat a ra en e c'hred ; *die Truppe ist moralisch erschlafft*, blankaet eo stourmidigezh ar soudarded, blankaet eo stourmusted ar soudarded, torret eo deltau ar soudarded, fallaet eo deltau ar soudarded, fallaet eo ar soudarded da stourm, diegusaet eo ar soudarded da stourm.

Erschlaffung b. (-,-en) : 1. laoskadur g., gwanadur g., gwanidigezh b. ; 2. [mezeg.] distignidigezh b., dinerzhed b., dinerzh g., toc'horidigezh b., sempladur g. ; *Erschlaffung der Muskeln*, *Erschlaffung der Muskulatur*, antant g., distenn ar ch'igenou g.

erschlagen¹ V.k.e. (erschlägt / erschlug / hat erschlagen) : 1. diskar, lazhañ, flastrañ, pilat ; *jemanden erschlagen*, lazhañ u.b. mik, drouklazañ u.b. ; *er wurde mit einem Hammer erschlagen*, lazhet e voe a daolioù morzhol ; *jemanden mit dem Schwert erschlagen*, lazhañ u.b. gant e gleze, lazhañ u.b. a daolioù kleze ; *vom Blitz erschlagen werden*, bezañ foeltret gant un dalm kurun, bezañ skoet gant ar foelt (Gregor), bezañ foeltret, bezañ finfoeltret, bezañ tanfoeltret ; 2. [dre skeud.] *ich war wie erschlagen, als ich das hörte*, dall e oan aet pa 'm boa klevet se, trejebouliñ am boa graet pa 'm boa klevet ar c'heolu, aet e oa ar c'heolu-se betek bouedenn va c'halon, va spered a rouestlas em fenn pa glevis ar c'heolu, skoelf (skoelfet, trelatet, alvaonet-holl, trefuet-holl) e oan bet o klevet ar c'heolu-se, ar c'heolu-se en doa graet din stonkañ gant ar strafuih, pebezhh bazhad am boa bet gant ar c'heolu-se ; *man hat ihn mit Beweismaterial völlig erschlagen*, divarc'het naet e voe gant ar prouennou hor boa berniet.

erschlagen² ag. : *völlig erschlagen sein*, bezañ faezh betek skoulm e ene (faezh-mouch, tremen faezh, skuizh-brein, skuizh-marv, skuizh-divi, skuizh-lazhet, skuizh-stank, skuizh-lovr, skuizh-brevet, brevet gant ar skuizhder, skuizh evel ar bleiz, brev, brevet, divi, tanailhet, erru e penn e nerzh, war e nerzh, rentet, krevet, gell, riñset), bezañ eok, bezañ eoget (ôget) gant ar skuizhder, bezañ marv diwar e sav, bezañ torret gant ar skuizhder, gouzañv skuizhder, bezañ gourdet gant ar skuizhder, bezañ broustet e gorf, bezañ distronket-holl, bezañ nezet tout an izili dindan an-unan (*tout e izili dindanañ, tout hec'h izili dindani h.a.*), bezañ diviet, bezañ ban, bezañ divanet lip, bezañ aet d'an eurvar, bezañ ôg gant ar skuizhder, bezañ darnaouet, bezañ darnaou, bezañ hernet, bezañ yost, bezañ yostet.

erschleichen V.k.e. (erschlich / hat erschlichen) : skrapañ, kemer a-gildom, divorañ, flipañ a-gildorn, c'hwibañ, c'hwiblaerez, skrapat, toupinat, korbinat, truflat, truantal, sklankenniñ, sklankal ; *eine Erbschaft erschleichen*, degerc'hañ un hêrezh, gounit un hêrezh dre druflerezh, gounit un hêrezh dre gammdroioù, kammañ e vizied war un hêrezh ;

das ist betrügerisch erschlichenes Geld, n'eo ket deuet an archant-se dre an hent eeun.

Erschleichung b. (-,-en) : skraperezh g., truflerezh g., skobarderezh g., skobardiñ g.

erschließen V.k.e. (erschloss / hat erschlossen) : **1.** lakaat da dalvezout, difraostañ, digeriñ, trevadenniñ, poblañ ; *Neuland erschließen*, **a)** difraostañ, digeriñ douar fraost, terriñ douar, difontañ, soulañ, freuzañ,igrakañ, digoadañ,igrannañ, skidiñ, lakaat douaroù da dalvezout, difontañ douar kozh, digeriñ douar kozh / difraostañ ur pezh douar (Gregor) ; **b)** trevadenniñ (poblañ) douaroù nevez ; **2.** neue Absatzmärkte erschließen, kavout fred (sav, disamm, digor, diskarg) nevez d'e varc'hadourezh, krouiñ nevidouñ nevez, difreuañ nevidouñ nevez, kavout toull da werzhañ e varc'hadourezh g., kavout tro da werzhañ e varc'hadourezh b., kavout tachennoù nevez da gaout fred d'e varc'hadourezh, kavout tachennoù nevez da ziboullañ e varc'hadourezh ; eine Stammkundschaft erschließen, gounit arvalien feal, gounit pratikou aketus, fealaat e arvalien, ostizekaat arvalien, ober ostizien, ostizañ ; **3.** terkañ, hentaouiñ, adeiladusaat ; ein Grundstück erschließen, adeiladusaat un dachenn ; erschlossenes Gelände, tachenn terket evit sevel tiez warni b. ; städtebaulich erschließen, kériekaat ; **4.** [dre skeud.] jemandem sein Herz erschließen, digeriñ (diskuliañ, dizoleiñ) e galon d'u.b. ; **5.** aus dem Zusammenhang erschließen, dezastum eus an degouezhioù, kendastum, treren diwar ar c'hemperzh ; **6.** [dre skeud.] neue Bereiche erschließen, imbourchiñ domanioù nevez ; wissenschaftliches Neuland erschließen, digeriñ hentoù nevez, digeriñ klaz, digeriñ troc'h, digeriñ an erv, toullañ hentoù nevez, difraostañ un dachenn nevez, digeriñ an hent, labourat war un dachenn fraost.

V.em. : **sich erschließen** (erschloss sich / hat sich (ak.) erschlossen) : en em ziskuliañ, en em zispakañ.

Erschließung b. (-,-en) : **1.** terkerezh g., hentaouiñ g., adeiladusaat g. ; *Erschließung eines Grundstückes*, terkerezh un dachenn evit sevel tiez warni g. ; **2.** trevidigezh b. ; **3.** gounezidigezh b., gounidigezh b. ; die Erschließung neuer Absatzmärkte, gounidigezh nevidouñ nevez b.

erschmeicheln V.k.e. (hat erschmeicht) : kaout (tizhout, tapout, gounit) dre lubaniñ, kaout dre loavañ.

erschöpfbar ag. : goulloüs, heskus, ... a c'heller diviañ.

erschöpfen V.k.e. (hat erschöpft) : **1.** mac'homiñ, skuiilhañ, diviañ, faezhañ, dinerzhañ, breviñ, asikañ, drastañ, fatikañ, flakañ, helc'hiñ, herniñ, lazeriañ, yostañ, loesañ, mazaouiñ, sabatuiñ ; diese Wanderung hat mich völlig erschöpft, ar valeadenn-se he deus riñset ac'hanon, ar valeadenn-se he deus lazhet ac'hanon ; **2.** [dre skeud.] diviañ, kas da hesk, lakaat da hesk, heskañ, echuiñ ; die Vorräte erschöpfen, diviañ ar pourveziou, diviañ ar bitailh, echuiñ ar pourveziou ; bald haben wir unsere Vorräte erschöpft, prim eo ar pourveziou, ne bado ket pell ar pourveziou ouzhomp, hep dale e vo echu ar bevañs ganeomp, n'eo ket gwall greñv ar bevañs ganeomp, emaomp o vont da zivouedañ, emañ ar bevañs o vont da c'hwitñañ, emañ ar bevañs o vont bihan, dont a ra hor bitailh da ziviañ, erru eo tanav ar pourveziou, bihanaat a ra ar pourveziou àr-dreñv, berr a bourveziou omp, berr e pourveziou omp, berr war ar pourveziou omp, mont a reomp berr gant ar pourveziou, en em gavet omp berr gant ar pourveziou, sadorniñ a ra ar pourveziou, dont a ra hor bitailh da ziviañ, izel-izel eo erru ar pourveziou ganeomp ; wir hatten unsere Lebensmittelvorräte erschöpft, berrek en em gavas ar bevañs ganeomp ; **3.** ein Thema erschöpfen, ein Thema erschöpfend darstellen, plediñ gant (ouzh, war) kement kraf 'zo, disec'hañ danvez un diviz, diskejañ ur c'hraf bennak, studiañ pizh ur c'hraf bennak, mont war don ur c'hraf bennak.

bennak, disec'hañ ur c'hraf bennak, studiañ pizh ur c'hraf bennak, mont war don ur c'hraf bennak.

V.em. : **sich erschöpfen** (hat sich (ak.) erschöpft) : **1.** bogiñ, skuiilhañ, asikañ, diviañ, en em ziviañ, faezhañ, sabatuiñ, fatikañ, flakañ, uzañ e nerzh, en em yostañ ; **2.** sich in Danksagungen erschöpfen, na vezañ diwezh ebet d'e drugarekadenoù, lavaret kant mil trugarez ha seizh ouzhpenn, chapelediñ bernioù trugarez ha bennozh Doue ; **3.** en em gantañ en ubd ; mein Auftrag erschöpft sich darin, die Briefe zu registrieren, n'eus bet roet ken karg din d'ober panevet da varilhañ al lizheroù, n'eus em c'harg ken tra nemet marilhañ al lizheroù, n'eus bet kemennet din ken tra nemet marilhañ al lizheroù ; **4.** gwanaat, blankaat, blinaat, terriñ, dinerzhañ ; der Widerstand erschöpft sich langsam, terriñ (sioulaat, dinerzhañ, blankaat, blinaat, laoskaat) a ra tamm-hattamm an enebiezh, nebeut-ha-nebeut e ya an enebiezh war wanaat.

erschöpfend ag. : **1.** start, skuizhuz, faezhus, grevus, kalet, diaes, poanius, gloazus, tenn, torrus, torrus d'ar c'horf, brevus, sammus, teridik, lazhus, mac'hom ; **2.** [dre skeud.] klok, peurglok, spis, resis, pizh, dik, dizlerc'h ; eine erschöpfende Darstellung, un taolennadur dizlerc'h g., un taolennadur dre ar munudoù g., un taolennadur dre ar munud (diouzh ar munud, pizh-kenañ, dre gen lies a vunudoù a zo holl, dre gen lies munud a zo holl, dre gement munud a zo holl, pizh dre ar munud, pizh diouzh ar munud, pizh-kempenn, gant kement kraf a zo, a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir, peurglok), un taolennadur a-grenn hag e pep gwirionez g., un danevell glok eus an darvoudou b.

Adv. : dizlerc'h, klok, peurglok, penn-da-benn, penn-dre-benn, eus ur penn d'egile ; ein Thema erschöpfend behandeln, plediñ gant (ouzh, war) kement kraf 'zo, disec'hañ danvez un diviz, diskejañ ur c'hraf bennak, disec'hañ mat ur c'hraf bennak, peurzisec'hañ ur c'hraf bennak, studiañ pizh ur c'hraf bennak, mont war don ur c'hraf bennak.

erschöpft ag. : **1.** brev, brevet, divi, asik, asiket, flep, faezh, faezh-mouch, eoget, ôget, eok, ôg, fat, fatik, flak, flaket, diflaket, flakik, yost, yostet, torr, torret gant ar skuizhder, riñset, diviet, ban, divanet, ôg gant ar skuizhder, darnaouet, darnaou, hernet, aet d'an eurvar ; erschöpft sein, bezañ skuizh-brein (skuizh-divi, skuizh-lazhet, skuizh-stank, skuizh-lovr, skuizh-brevet, brevet gant ar skuizhder, skuizh evel ar bleiz, skuizh-marv, skuizh-faezh, rentet, krevet, gell, riñset), bezañ asik, bezañ asiket, bezañ flep, bezañ mac'homet, bezañ faezh, bezañ faezh-mouch, bezañ erru dilañs, bezañ distronek, bezañ flakik, bezañ flak, bezañ flaket, bezañ diflaket, bezañ dinerzhet, bezañ torr, bezañ og, bezañ eok, bezañ brevet, bezañ broustet e gorf, bezañ distronek-holl, bezañ brevet, bezañ divi, bezañ hernet, bezañ gourdet gant ar skuizhder, bezañ marv diwar e sav, gouzañ skuizhder, bezañ torret gant ar skuizhder, bezañ fastret gant ar skuizhder, bezañ diviet, bezañ ban, bezañ divanet lip, bezañ aet d'an eurvar, bezañ ôg gant ar skuizhder, bezañ darnaouet, bezañ darnaou, bezañ yost gant ar skuizhder ; vor Arbeit völlig erschöpft sein, bezañ brevet gant al labour, bezañ torret gant al labour ; ich bin völlig erschöpft, skuizh on, ken ez on - skuizh on, biskoazh skuishoc'h ; er ist erschöpft, aet eo faezh ; er wirkt erschöpft, tres ar skuizhder a weler war e zremm, liv ar skuizh a zo warnañ, un aer skuizh en deus, doare a zo dezhañ da vezañ skuizh, gwelet e vez warnañ ez eo skuizh, dremmoù skuizh a zo dezhañ ; körperlich und geistig erschöpft, physisch und psychisch erschöpft, skuizh a gorf hag a spered ; **2.** diviet ; meine Geduld ist erschöpft, erru on e penn va seizh pasianted, koll a ran pasianted, echu eo gant va fasianted, emañ va gwad o vont e dour ; die

rärmlichen Kapazitäten des Betriebs sind erschöpft, deuet eo da vezañ enk waromp en embregerezh, ar plas (al lijor) a ra diouer deomp en embregerezh, un diank a blas (a lijor) a zo en embregerezh, mankout a reomp a blas (a lijor) en embregerezh, plas (lijor) a ra diank deomp en embregerezh, bez ez eus diank a blas (a lijor) en embregerezh, diankañ a ra plas (lijor) deomp en embregerezh, gwall verr eo deuet ar plas (al lijor) da vezañ en embregerezh, re just eo deuet ar plas (al lijor) da vezañ en embregerezh, un diouer a blas (a lijor) hon eus en embregerezh, mankout (faotañ, faziañ) a ra plas deomp en embregerezh ; *bald haben wir unsere Essensvorräte erschöpft*, prim eo ar pourveziou, war-nes mankout emañ ar pourveziou, mont a reomp berr gant ar pourveziou, aet omp berr gant ar pourveziou, ne bado ket pell ar pourveziou ouzhomp, hep dale e vo echu ar bevañs ganeomp, n'eo ket gwall greñv ar bevañs ganeomp, emaomp o vont da zivouedañ, dont a ra hor bitailh da ziviañ, diviañ a ra ar bitailh ganeomp, erru eo tanav ar pourveziou, bihanaat a ra ar pourveziou àr-dreñv, emañ ar bevañs o vont da chwitañ, emañ ar bevañs o vont bihan, berr a Bourvezioù omp, berr e pourveziou omp, berr war ar pourveziou omp, en em gavet omp berr gant ar pourveziou.

Erschöpfung b. (-,en) : 1. skuizhadur g., bog b., skuizhder g., skuizhded b., skuizhentez b., skuizhvez b., skuizhoni b., skuizhnezh b., skuizhadenn b., faezhidigezh b., diviadur g., diviañs b., drasterezh g., fatik g., flakadur g., loes b., loesti b., grevusted b., fillidigezh b., terridigezh b. ; *er arbeitet bis zur vollen Erschöpfung*, labourat a ra ken na vez skuizh-marv, kiañ a ra ouzh al labour betek penn e nerzh ; 2. [dre skeud.] heskidigezh b., heskadur g., diviadur g.

Erschöpfungszustand g. (-s,-zustände) : brevadurezh b., stad a faezhidigezh b., stad a vog b., flakadur g.

erschossen ag. : [dre skeud.] *völlig erschossen sein*, bezañ faezh betek skoulm e ene (faezh-mouch, tremen faezh, skuizh-brein, skuizh-marv, skuizh-divi, skuizh-lazhet, skuizh-stank, torret gant ar skuizhder, skuizh-lovr, skuizh-brevet, brevet gant ar skuizhder, skuizh evel ar bleiz, brevet, divi, tanailhet, erru e penn e nerzh, war e nerzh, rentet, krevet, gell, riñset), bezañ marv diwar e sav, bezañ broustet e gorf, bezañ distronket-holl, bezañ nezet tout an izili dindan an-unan (*tout e izili dindanañ, tout hec'h izili dindani h.a.*), bezañ eok, bezañ eoget (ôget) gant ar skuizhder, gouzañv skuizhder, bezañ diviet, bezañ ban, bezañ divanet lip, bezañ aet d'an eurvar, bezañ ôg gant ar skuizhder, bezañ darnouet, bezañ darnau, bezañ hernet, bezañ yost, bezañ yostet ; *ich bin völlig erschossen*, skuizh on, ken ez on - skuizh on, biskoazh skuizhoch'.

Erschossene(r) ag.k. g./b. : den bet fuzuilhet g., den bet lazhet gant un arm-tan g.

erschrecken¹ V.gw. (erschrickt / erschrak / ist erschrocken) : spontañ, saouzaniñ, braouac'hiñ, aoniñ, estlammiiñ, hirisiiñ, efreizhañ, euzhiñ, lorc'hañ, chom lorc'het, spouronañ ; *ich erschrak, als ich sah, wie abgemagert mein Freund nun war*, spontet e oan bet o welet va mignon erru ken treut.

erschrecken² V.em. : **sich erschrecken** [verb kemmus (erschrickt sich / erschrak sich / hat sich (ak.) erschrocken) ha digemm (erschreckte sich / hat sich (ak.) erschreckt)] spontañ, spouronañ, saouzaniñ, chom lorc'het, lorc'hañ, braouac'hiñ, aoniñ, estlammiiñ, efreizhañ, hirisiiñ, euzhiñ, kemer from, kemer aon, kemer spont.

erschrecken³ V.k.e. [verb digemm (hat erschreckt)] : stravagañ, ober aon da, spontañ, saouzaniñ, spouronañ, espoluiñ, aoniñ, drec'hiñ, spourailhañ, spontailhañ, braouac'hiñ, efreizhañ, euzhiñ, areuzhiñ, aoniñ, bleizañ, strabouilhat, fromañ, lorc'hañ, estlammiiñ, ober from da, kas ul

lorc'had da, ober ur c'hofad aon da ; *er hat mich erschreckt*, va spontet en deus bet, va lorc'het en deus bet ; *Kinder erschrecken, bleizañ bugale* ; *erschreckt aus dem Schlaf auffahren (hochfahren)*, dihuniñ dre spont, dihuniñ en ul lamm, dihuniñ a-daoł, dihuniñ a-stroñs ; *sie sah ihn erschreckt an*, sellet a rae hirusus outañ, sellet a rae gant spont outañ.

Erschrecken⁴ n. (-s) : braouac'h g., orrol g., spont g., spouron g., euzh g., aon g., efreizh g., saouzan g.

erschreckend ag. : braouac'hus, braouac'h, spontus, spouronus, skrijus, efreizhus, doanius, lorc'hus, pennfollus, reuzus, saouzarus, saezhus, estonus, estlamm, estlammus, mantrus, euzhus, euzhik, bosennus ; *das ist ja ziemlich erschreckend*, peadra a-walc'h 'zo da gaout aon.

erschrecklich ag. : spontus, kriz, garv, saezhus, estonus, estlamm, estlammus, bosennus.

erschrocken ag. : spontet, sebezennust, saouzane, spouronet, braouac'het, skodailhet, euzhuset, euzhet, areuzhet, stravaget, lorc'het, efreizhet, doujus, dindan e aon, dindan e spont ; *ich bin zutiefst erschrocken*, spontet mik on, stravaget on, spontet kloz on, yenaat a ra va fenn, euzhuset on, efreizhet meurbet on ; zu *Tode erschrocken*, pennfollet.

Adv. : dindan e spont, gant spont, gant ar spont, gant spouron, gant un taol-spont, diwar e spont, gant e aon, hirusus ; *sie sah ihn erschrocken an*, sellet a rae hirusus outañ, sellet a rae gant spont outañ ; *erschrocken zurückfahren*, *erschrocken zurückweichen*, karnañ a-dreñv, souzañ gant ar spont, kilañ gant ar spont, argilañ gant ar spont, braouac'hiñ ; *aus Angst vor dem Hund fährt er erschrocken zurück*, souzañ (kilañ) a ra, spontet gant ar c'hi / karnañ a ra a-dreñv, spontet gant ar c'hi.

erschüttern V.k.e. (hat erschütttert) : 1. stroñsañ, stroñsadenniñ, skeiñ, hejañ, horjellat, horellañ, hoskellat, brañskellat, dishorellañ, diskogellañ, flachañ ; die vorbeifahrenden Lastwagen erschüttern das Haus, pa dremenent e laka ar c'hirri-samm an ti da grenañ ; *das ganze Haus wurde erschütttert*, an ti a grenas krec'h-traoñ ; 2. [dre skeud.] dinerchañ, mantrañ, gwanañ, trefuiñ, stroñsañ, begañ, kargañ war, esmaeañ, fromañ, trebouliñ, trelatañ, skeiñ from [en u.b.], baduellniñ, daoubenniñ ; *das hat mich tief erschütttert*, gwir-strafuilhet e oan bet gant ar c'helou, dall e oan aet, gwall boaniet e voen gant an dra-se, mantret e voe va c'halon gant ar gwall gelou-se, aet e oa ar c'helou-se betek bouedenn va c'halon, trejebouliñ am boa graet, skoelf (skoelfet, trejeboulet, daoubennet, mantret, trelatet, alvaonet-holl, trefuet-holl) e oan, an taol-se a yeas din betek ar gwiridig, gwallskoet e oan bet gant an dra-se, kement-se en doa lakaet ac'hanon en ur chif bras, diskaret e oan bet gant ar vazhad-se, ar c'helou-se en doa graet din stonkañ gant ar strafuilh, kement-se a yeas betek bouedenn va c'halon, kement-se en doa skoet ur c'halouenn em c'halon, kement-se a yeas leal em c'halon, tizhet e oan bet er bev, piket e oa bet va c'halon betek ar bev, pe drid kalon a strafuilhas ac'hanon pa glevis kement-se, pebezh ur c'holaz e oa bet din ! stanket e voe va c'halon pa glevis kement-se, gwall boaniet e oan bet gant ar c'helou-se, se en doa lakaet poanganlon ennon, pebezh taol pounner ha glac'harus a skoas war va spered pa glevis kement-se, gant kalonad em boa klevet an dra-se, an dra-se o roas poan gof din ; diese Nachricht hat mich zutiefst erschütttert, dall e oan aet pa 'm boa klevet se, mantret e voe va c'halon gant ar gwall gelou-se, trejebouliñ am boa graet pa 'm boa klevet ar c'helou, skoelf (skoelfet, trelatet, alvaonet-holl, trefuet-holl, mantret-holl, nec'het-marv, marnech'et) e oan pa 'm boa klevet ar c'helou-se, gant kalonad em boa klevet ar c'helou-se, gwall boaniet e oan bet gant ar c'helou-se, pebezh bazhad am boa bet gant ar c'helou-se, aet e oa ar c'helou-se betek bouedenn va c'halon, gwall stroñset

e voen gant ar c'helou-se ; *ich bin zutiefst erschüttert*, trelatet on, treboulet on, baduellet on, trechalet on, strabouilhet on, trefuet on, don estonet eo va c'halon, enkrezet-holl on, gwall stroñset on ; *diese Worte hatten ihn tief erschüttert*, chom a reas ar c'homzoù-se peg ouzh e galon, ar c'homzoù-se a skoas from ennañ, ar c'homzoù-se o doa graet ur from dezhañ. **erschütternd** ag. : mantrus, fromus, esmaeüs, trivlius, strafuilhus, glac'harus, chifus, ranngalonus, enkreuzus, nec'hus, morc'hedus, chalus, doanius, treboulus, baduellus, mezevellus, trelatus, trefuis, atizus, daraezus ; *erschütternder Schrei*, garn (youc'h) mantrus g.

erschüttert ag. : strafuilhet, from, fromet, trejeboulet, treboulet, daoubennet, mantret, skoelf, skoelfet, trelatet, alvaonet holl, trefuet holl, fourbilhet, trelatet, stravaget, daraezet ; *das hat mich tief erschüttert*, gwallfromet e oan bet, gwir-strafuilhet e oan bet, dall e oan aet, trejebouliñ am boa graet, gwall boaniet e voen gant an dra-se, skoelf (skoelfet, trejeboulet, daoubennet, mantret, trelatet, alvaonet holl, trefuet holl, baduellet) e oan, aet e oa ar c'helou-se betek bouedenn va c'halon, an taol-se a yeas din betek ar gwiridig, gwall boaniet e oan bet gant ar c'helou-se, gwallskoet e oan bet gant an dra-se, kement-se en doa lakaet ac'hanon en ur chif bras, diskaret e oan bet gant ar vazhad-se, kement-se en doa skoet ur c'hlaouenn em c'halon, kement-se a yeas leal em c'halon, tizhet e oan bet er bev, piket e oa bet va c'halon betek ar bev, pe drid kalon a strafuilhas ac'hanon pa glevis kement-se, pebezh ur c'hloaz e oa bet din ! stanket e voe va c'halon pa glevis kement-se, se en doa lakaet poan-galon ennon, pebezh taol pounner ha glac'harus a skoas war va spered pa glevis kement-se, gant kalonad em boa klevet an dra-se.

Erschütterung b. (-,en) : 1. brall g., bralladur g., hejadenn b., hej g., hejadur g., hejerezh g., horjell g., horjellerezh g., horelladur g., hoskell g., skosell b., stroñs g., stroñsad g., stroñsadenn b., horos g. ; *tellurische Erschütterung*, stroñsadenn dellurek b. ; 2. [dre skeud.] fromadenn b., from g., fromadur g., distokadenn b., trefu g., trelaterezh g., esmae g., treboul g., mantridigezh b., mantr g., mantr-kalon g. ; 3. [mezeg.] stroñsadenn b., argrad g.

erschütterungsfrei ag./Adv. : distroñs.

erschweren V.k.e. (hat erschwert) : pounneraat, lourtaat, diaesaat, grevusaat, gwashaat, garvaat, luziañ, rouestlañ, strobañ, heudañ, skoilhañ, sparlañ, bezañ ur sparl evit, bezañ ur skoilh da ; *sie erschwert sich unnötig die Arbeit*, ober a ra ul luz evit kas he labour da benn, un doare gwall luziet he deus da vont dezhi, emañ o klask tro da ziverrañ, emañ o klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket, emañ o klask treiñ an avel diwarbouez ur sugell, emañ o klask an diaesteriou el lec'h ma ne vez ket anezho, emañ o klask liziadiennou, emañ o spazhañ laou ; *wenn keine Schwierigkeiten die Realisierung dieses Plans erschweren*, ma ne zeu netra a-dreuz deomp, ma ne sav bec'h ebet, ma ne gavomp ket a lug, mar ne stourm netra ouzhimp, ma ne zeu netra da gontroliañ ac'hannomp.

erschwerend ag. : 1. luzius, rouestlus, skoilhus, strobous ; 2. [gwir] gwashaus, grevusaus ; *erschwerender Umstand*, amveziad grevusaus g., amveziad gwashaus g., degouezh grevusaus g.

Erschwernis b. (-,se) : liziadienn b., rouestl g., rouestladenn b., diaester g., diaezamant g., bec'h g., skoilh g., harz g., stank g., sparl g., diarbenn g., diarbenn g., sparlenn b., strob g., luz g., strobell b., harzell b., treuzhent g., treuzkerzh g., darbar g.

Erschwerung b. (-,en) : gwashadur g., grevusadur g., harzadur g., diarbennadur g., diaesaat g., skoilh g., harz g., stank g., sparl g., diarbenn g., diarbenn g., sparlenn b., strob g., strobell b., harzell b., treuzhent g., treuzkerzh g.

erschwindeln V.k.e. (hat erschwindelt) : c'hwibañ, c'hwiblaerezh, skrapat, toupinat, korbinat, truflat, truantal, sklankenniñ, sklankal.

erschwingbar ag. / **erschwinglich** ag. : ... a c'heller paeañ ; erschwinglicher Preis, priz dereat, priz en aeraez d'u.b., priz a c'heller paeañ g. ; *für jeden Geldbeutel erschwinglich, für Jedermann erschwinglich, auch für ein bescheidenes Budget erschwinglich*, en amen d'an holl, en ardomez an holl.

erschwingen V.k.e. (erschwang / hat erschwungen) : 1. dont a-benn [eus udb] dre forzh strivañ, dont a-benn [eus udb] dre hir delc'her da boaniañ ; 2. dastum ; *er kann die Summe wohl kaum erschwingen*, n'en deus ket a-walc'h a aez evit paeañ kement-se, n'emañ ket evit paeañ an dra-se, dreist e beadra emañ an dra-se.

erschwinglich ag. : *sellit ouzh erschwingbar*.

ersehen V.k.e. (ersieht / ersah / hat ersehen) : 1. dezastum, dezren ; *man ersieht daraus, daraus ist zu ersehen*, da-heul an dra-se e c'haller dezastum, da-heul an dra-se e c'haller dezren ; *hieraus ersehe ich, dass ..., dre se (rak se) e welan ..., kement-se a ro din da soñjal ...* ; 2. [dre heñvel.] gwelet ; *eine Gelegenheit ersehen*, gwelet un dro-vat oc'h en em ginnig, gwelet ur blegenn vat oc'h erruout.

erseenen V.k.e. (hat ersehn) : *etwas ersehen*, kaout hiraezh d'udb, kaout hiraezh d'ober udb, skuizhañ o c'chedal udb, kavout hirnezh o c'hortoz udb, hiraezhiñ d'udb, kaout c'hoant bras da gaout udb, bezañ poazh gant ar c'hoant da gaout udb, bezañ c'hoant bras d'an-unan da gaout udb, c'hoantaat kenañ udb ; *der lang ersehnte Tag war endlich da*, an deiz hirc'hortozet a erruas a-benn ar fin, setu ma teuas an deiz hirc'hortozet, setu ma teuas an deiz edod e sorc'henn anezhañ pell 'zo.

Ersehnen n. (-s) : hiraezh b., hirnezh b., keuz bras g., mall bras g., despailh bras g., c'hoant bras g., engortoz g.

ersetzbar ag. : eskemmadus, erlec'hiadus, ... a c'haller eskemm, ... a c'haller divankout.

ersetzen V.k.e. (hat ersetzt) : 1. erlec'hiañ, eskemm, divankout, derc'hel plas [u.b./fdb], delc'her lec'h [u.b./fdb], delc'her lec'h [d'u.b./d'fdb], kemer lec'h [u.b./fdb], ober e-lec'h [u.b./fdb], ober evit [u.b./fdb], lakaat e-lec'h [u.b./fdb] ; *A durch B ersetzen*, erlec'hiañ B ouzh A, amsaviñ A gant B, lakaat B e-lec'h A ; *die alten Maschinen durch neuere ersetzen*, erlec'hiañ ijinennoù arnevesoc'h ouzh ar re gozh, amsaviñ an ijinennoù kozh gant reou arnevesoc'h ; *jemanden in seinem Amt ersetzen*, kemer karg u.b., delc'her lec'h (plas) u.b., erlec'hiañ u.b., gwiskañ chupenn u.b., ober e-lec'h u.b., ober evit u.b., kemer plas u.b., kemer lec'h u.b. ; *Talent durch Fleiß ersetzen*, ober gant e c'hred en diouer a zonezon, lakaat e c'hred da gevelañ e ziouer a zonezon ; *ein Diktator ersetzt den anderen*, un diktatour evit un diktatour hag atav 'giz atav un diktatour ; 2. [kenw.] digoll, reiñ digoll diouzh, dic'haouiñ eus, resteurel [pennrann restaol-], daskoriñ ; *die Kosten ersetzen*, digoll eus ar frejou, resteurel ar frejou, dic'haouiñ eus ar mizoù, divizañ u.b., difrejañ u.b. ; *Schaden ersetzen*, dic'haouiñ (digoll) u.b. eus an droug graet, reiñ digoll diouzh an droug graet.

ersetzen n. (-s) / **Ersetzung** b. (-,en) : 1. erlec'hiadur g., eskemmadenn b., divankadur g. ; 2. digoll g., dic'haou g., daskoradur g., restaolerezh g. ; 3. [mat.] azlakadur g.

ersichtlich ag. : anat, splann, heverz ; *daraus war ersichtlich*, dass..., da-heul kement-se e oa anat e ...

ersinnen V.k.e. (ersann / hat ersonnen) : empennañ, meizañ, ijinañ, faltaziañ, itrikañ, forjañ, imbroudiñ, dec'hmegañ ; *Ausreden ersonnen*, tennañ digarezioù toull (kantikou seurezed, digarezioù ki), drougijinañ digarezioù ; *eine Antwort*

ersinnen, prederiañ penaos respont ; eine Hypothese ersinnen, danzen ur c'houlakadenn, goveliañ ur c'houlakadenn, goulakaat ubd.

Ersisch n. : [yezh., dispredet] skoseg g.

ersisch ag. : [yezh., dispredet] skosek.

ersitzen V.k.e. (ersaß / hat ersessen) : [gwir] perc'hennañ diwar hirvoaz.

Ersitzung b. (-) : [gwir] 1. gwir an hirvoaz g. ; 2. perc'hennañ diwar hirvoaz g.

erspähen V.k.e. (hat erspäht) : spiañ, gedal ; jemanden espähen, spiañ u.b., kourziñ war u.b., gardañ war u.b., bezañ da vaez gant u.b.

ersparen V.k.e. (hat erspart) : 1. espern, arboellañ, armerzhañ, restaañ ; 2. kuitaat, diverrañ ; diese Reise blieb mir erspart, kuitaet e voen eus ar veaj-se ; das bleibt uns erspart, diverret eo bet deomp, kuitaet omp eus an dra-se ; Sie können sich alle weiteren Bemerkungen ersparen, tavit deomp ur pennad gant hoc'h evezhiadennou - pauezit ouzhimp gant hoc'h evezhiadennou, mar plij - kuitait ac'hanomp eus hoc'h evezhiadennou, mar plij - lezit hoc'h evezhiadennou a-dreuz, mar plij ; ersparen Sie mir die Einzelheiten, tavit din ar munudoù ; [kr-l] die Axt im Hause erspart den Zimmermann, an neb en em veul e-unan en em veul pa gar ; 3. ihnen blieb nichts erspart, n'eus tra ebet a vefe aet diwarno - a bep seurt soubenn o doa bet, ha c'hewrva ha trenk - a bep seurt buhezioù o doa bet - ruilhet-diruilhet e oant bet gant ar vuhez evel piz er pod (evel piz dre ar pod) - burutellet e oant bet gant ur morad a dourmant - o gwalch'a chane o doa bet - beuzet e voent en ur morad a c'hlac'hар - gouzañvet o doa ezwar - gouzañvet o doa esgoar - douget o doa kañvou - o delazhoù o doa bet - douget o doa o c'hoaz - kalz a draoù a oa tremenet dreisto - gwall drubuilhoù o doa bet - mizeriou o doa bet a-walch' - tremenet int bet a-dreuz prez ha spern - ar re-se o deus bet o lod er bed-mañ - ar re-se o deus bet o lod a stokadoù er bed-mañ - ranket o deus bet lonkañ anezhi - bec'h a-walch' o deus bet .

V.em. : **sich ersparen** (hat sich (dat.) erspart) : sich (dat.) eine Schande ersparen, parraat ouzh mezh ; wenn ich gewusst hätte, hätte ich mir diesen weiten Weg erspart, m'em bije gouezet ne vijen ket aet da dapout ar c'haloupadenn-se ; sich eine unnütze Reise ersparen, bezañ kuit d'ober ur veaj c'houollo.

Ersparnis b. (-,se) : arc'hant dibrez g., arboell g., arboellad g., arboelladenn b., espern g., espernioù ls., espernadenn b., armerzh g., boujedenn b., arc'hant a-dreñv g., arc'hant lakaet a-gostez g., arc'hant arboellet g., arc'hant en arboell g., arc'hant espernet g., arc'hant restet g., yalc'h a-dreñv b., assac'h g., yar gozh b., barlennad arc'hant b., tousegad arc'hant g. ; verfügbare Ersparnisse, espern heloc'h adus g. ; von seinen Einkünften und Ersparnissen leben, bevañ diouzh e zanvez ; Auflösung von Ersparnissen für konsumtive Ausgaben, diarboell g., diarboelladur g. ; Ersparnisse für konsumtive Ausgaben auflösen, diarboellañ ; wo hat er seine Ersparnisse versteckt ? pelec'h eo bet lakaet e yar gozh gantañ ? ; [tr-l] seine letzten Ersparnisse zusammenkratzen, skarzañ an tiretennoù.

Ersparnisgrund g. (-s,-gründe) : aus Ersparnisgründen, dre zamant d'e wenneien.

Ersparte(s) ag.k. n. : arc'hant dibrez g., arboell g., arboellad g., arboelladenn b., espern g., espernioù ls., espernadenn b., armerzh g., boujedenn b., arc'hant a-dreñv g., arc'hant lakaet a-gostez g., arc'hant arboellet g., arc'hant en arboell g., arc'hant restet g., arc'hant espernet g., yalc'h a-dreñv b., assac'h g., yar gozh b., barlennad arc'hant b., tousegad

arc'hant g. ; von seinen Einkünften und vom Ersparnen leben, bevañ diouzh e zanvez.

Ersparung b. (-,en) : espernadenn b., arboelladenn b., espernerezh g., espernidigezh b., espern g.

ersprießen V.gw. (erspross / ist ersprossen) : 1. [louza.] diwanañ, dont, dizouarañ, kellidañ, bouilhasañ, broñsañ, broustañ, broudañ, dont war wel, korzenniñ, labourat ; 2. [dre skeud.] daraus wird nichts Gutes ersprießen, ne zegaso vad ebet.

ersprießlich ag. : froucehus, gounidus, emsav, emsavus, spletus, lañsus, ampletus, fonnus.

Ersprießlichkeit b. (-) : ampletusted b., froucehusted b., froucehuster g., gounidegezh b., emsavusted b., emsavuster g., splet g., fonnusted b., fonnuster g.

erst- ag. : sellit ouzh **erste(r,s)**.

erst Adv. : 1. da gentañ, da zigentañ, er penn kentañ, da gentañ penn, da gentañ tra, da gentañ unan, da gomañs, da gregiñ, evit kregiñ ; [kr-l] erst die Arbeit, dann das Spiel, labourat ha n'eo ket c'hoari - ouzhpenn c'hoari a zo d'ober, labourat iveau - diwar c'hoari ne zeu netra d'ar gêr - ar c'hentañ ar gwellañ, na zale 'ta d'ober da dra - laerezh e amzer hag e voued, brasñañ pec'hed 'zo er bed - poaniañ pe moaniañ ; erst das Geschäft, an aferioù da gentañ-penn (da gentañ unan, da gentañ ha dreist pep tra, da gentañ holl, da gentañ-ratz, kentañ penn, kentañ lañs, kentañ kan) ; erst denken, dann schreiben, en em soñjat ervat a-raok skrivañ, skrivit gant preder, grit ho taou soñj kent skrivañ ; darf ich erst ausreden ? n'on ket echu a gomz c'hoazh !

2. a-raok pep tra, a-barzh pep tra, dreist-holl ; ich muss erst schlafen, a-raok pep tra ez eo ret din ober un tamm kousk, kentañ tra am eus d'ober eo kousket, kentañ am eus d'ober eo kousket.

3. en derou, er penn kentañ ; ich glaubte erst, ein Kind weinen zu hören, dann aber ..., er penn kentañ e krede din e oa ur bugel o leñvañ met goude-se ...

4. hepken, nemet, nemetken, ken ; er ist erst gestern gekommen, degouezhet eo bet dec'h hepken ; ich habe es erst gestern erfahren, ne ouien ket an dra-se ken na oa dec'h ; er ist eben erst angekommen, o pauez degouezhout emañ, nevez erru eo, o nevez erruout emañ, o pauez erruout emañ, ne ra nemet erruout, n'emañ ken oc'h erruout c'hoazh, a-baouez erruout emañ ; das hat sich erst vor Kurzem zugetragen, nevez-c'hoavezet eo ; zuerst mit Beispielen veranschaulichen und erst danach theoretisch erklären, kelenn da gentañ dre skouer a-barzh e ober dre c'her ; das Beste kommt erst noch, ar pep gwellañ 'zo war-lerc'h ; er war erst sieben, seizh vloaz ne oa ken, ne oa nemet seizh vloaz, ur paotrig seizh vloaz hepken dezhañ a oa anezhañ ; er ist erst drei, tri bloaz n'eo ken c'hoazh, n'eo nemet tri bloaz c'hoazh ; denken Sie mal, sie ist erst achtzehn ! hag-eñ n'eo nemet triwec'h vloaz ! hag-eñ n'eo bloaz nemet triwec'h ! pa soñjer n'eo nemet triwec'h vloaz ! gwelet n'eo nemet triwec'h vloaz ! ; er wird erst nächstes Jahr heiraten, ne zimezo ket ac'hann da vloaz ; erst wenn du deine Hausaufgaben gemacht hast, darfst du spielen, ne'z i ket da c'hoari ken na vo graet da labour-skol ganit - ne'z i da c'hoari nemet pa vo graet da labour-skol ganit - pa vo echu da labour-skol ganit, neuze e c'halli mont da c'hoari ; erst wenn sie drei Monate alt sind, muss man bei jungen Kaninchen Weibchen und Männchen trennen, betek o zri miz e c'hell al lapined bihan bezañ lezet en un douez ; ich werde erst Dienstag hingehen können, ne vo ket tu din mont di ken ac'hanen da zimeurzh ; es war erst Mitte Oktober, ne oa nemet hanter miz Here anezhi.

5. erst einmal, erst mal, da c'hortoz, da c'chedal, evit c'hoazh, evit ar mare, evit ar c'houlz, evit bremañ, evit an tremen, evit un

abadenn, evit ur mare, betek-gouzout, bete gwelet, en etretant.

6. [ger pouzeaň] *erst recht*, kent-se, ken meur rak-se, kentoc'h meiz, kent-a-se, seul gent a-se, abeg muioc'h, muioc'h c'hoazh, muioc'h a se, gwashoc'h c'hoazh, gwashoc'h a se ; *dann komme ich erst recht nicht*, ma'z eo e-giz-se ne zeuin ket ha mat pell 'zo, neuze ne zeuin ket bepred, neuze ne zeuin ket ha fin dre eno, neuze ne zeuin ket ha kuit ha fin dre eno, ne zeuin ket la ! nebaon, ne zeuin ket ! ; *nun erst recht nicht*, bremaň n'er grin ket, suroc'h eo eget biskoazh - un dra 'zo sur bremaň, n'er grin ket hep mar na digarez - nebaon, n'er grin ket ; *da verstand ich erst recht*, was *Krieg bedeutet*, neuze hepken em boa meizet pegen kriz eo ar brezel, neuze hepken e oan aet da c'houzout pegen kriz eo ar brezel, n'eus nemet d'ar poent-se eo em em boa komprenet pegen kriz eo ar brezel ; *nun erst recht*, bremaň eo en ober, neuze hepken, neuze da vat, kerkent all, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diouzhtu, diouzhtu-kentizh ; *erst gestern habe ich ihn gesehen*, e welet em eus bet dec'h diwezhaň, dec'h end-eeun em boa e welet, e welet em boa n'eus ket pelloc'h eget dec'h ; *erst heute habe ich ihn gesehen*, hiziv diwezhaň em eus bet e welet ; *wäre der Frühling doch erst da !* ma vije erru an nevez-amzer ! ; *aber ich erst !* ha me 'vat !

Sellit iveauz ouzh erste(r,s).

Erstandene(r) ag.k. g. : [relij.] *der Erstandene*, an Dasorc'had g.

erstarken V.gw. (ist erstarkt) : dont da vezaň kreñvoc'h, kreñvaat, kadamaat, startaat, stabiliaat, kreskiň e kreñvder hag e nerzh.

Erstarken n. (-s,-) : startadur g., stabiladur g., kreñvadur g.

erstarren V.gw. (ist erstarrt) : **1.** sonnaň, sonnaat ; *erstarren lassen*, sonnaň, sonnaat ; zu *Eis erstarren*, skornaň, treiň da (e) skorn, kleraň, sklasaň, sonnaň ; **2.** [liňvennoù, kegin.] sonnaň, koaraň, koarenniň ; *die Soße ist erstarrt*, koarennet eo al lipig, sonnet eo al lipig ; zu *Gelatine erstarren*, gelatinaat ; **3.** [fizik] sonnennaň ; **4.** *in Bewunderung erstarren*, bamaň dirak udb, bezaň boemet (bamet), ober marzh (estlammou), ober souezhou bras, mantraň, sebeziň, estlammiň, bezaň estlammet holl, chom boemet, chom en estlamm ; vor *Schreck erstarren*, sec'haň gant ar spont, sonnaň gant ar spont, sklasaň gant ar spont, sonnaň gant ar morched, bezaň treantet e galon gant ar spont ; vor *Schreck erstarrte ihm das Blut in den Adern*, gant ar spont e voe sklaset e wad en e wazhied, gant ar spont e sklasas e wad en e wazhied, gant ar spont e skornas e wad en e wazhied, gant ar spont e sonnas e wad en e wazhied, frimaň a reas e wad gant ar spont, gant ar spont e yenas e wad en e wazhied, sec'haň a reas gant ar spont, treantet e voe e galon gant ar spont (Gregor) ; *bei dieser schrecklichen Nachricht erstarrte er und sein Gesicht wurde kreidebleich*, menel a reas diloc'h ha staenet gant ar c'helou fall-se ; zur *Salzsäule erstarren*, chom skodeget, menel diloc'h ha staenet ; **4.** morzaň, kropaň, bavaň, reudiň, gourdaň, soraň, nodiň ; *ich bin vor Kälte ganz erstarrt*, treantet on gant ar riv / skornet on gant ar riv (Gregor), morzet (kropet, grisiet, kruget, sonnet, paourentezezt, nodet, seiset, sore, kleret, gourdet, chugudet, pistiget) on gant ar riv, krugaň a ran gant ar riv, o chugudiň emaon gant ar yenien, emaon or frimaň, grisiaň a ran gant ar riv, kleret (bav, bavet, mank) eo va daouarn, rivet eo va sac'h, rividik on, morzet on gant ar riv evel kegel va mamm-gozh, kropet on gant ar riv evel an naeron e-pad ar goaňv, deuet eo va izili da verval ouzhin gant ar riv, chom a ran pintet gant ar riv ; **5.** *im Tode erstarren die Glieder*, ar marv a ra d'an izili sonnaat, ar marv a ra d'an izili soraň ; **6.** *er ist in seinen Gewohnheiten erstarrt*, chom a ra da vreinaň en e c'hizioù kozh, chom a ra da louediň en e c'hizioù kozh.

erstarrt ag. : **1.** sonnet, sonn, morzet, mors, kropet, grisiet, kruget, sonnet, paourentezezt, nodet, seiset, sore, sklaset, kleret, frimet, chugudet, kaletaet, reutaet, gourt, gourdet, reut, mank, bav, bavet, pistiget ; vor *Schrecken erstarrt*, sonnet gant ar spont, sklaset gant ar spont, stennet gant ar spont, treantet gant an aon, mantret gant ar spont ; vor *Sorge erstarrt*, sonnet gant an nec'h ; *ich bin vor Kälte ganz erstarrt*, treantet on gant ar riv / skornet on gant ar riv (Gregor), morzet (kropet, grisiet, kruget, sonnet, paourentezezt, nodet, seiset, sore, kleret, gourdet, frimet, chugudet, pistiget) on gant ar riv, krugaň a ran gant ar riv, o chugudiň emaon gant ar yenien, o frimaň emaon, grisiaň a ran gant ar riv, kleret (bav, bavet, mank) eo va daouarn, rivet eo va sac'h, rividik on, morzet on gant ar riv evel kegel va mamm-gozh, kropet on gant ar riv evel an naeron e-pad ar goaňv, deuet eo va izili da verval ouzhin gant ar riv, sklasaň a ran gant ar riv, chom a ran pintet gant ar riv ; **2.** difiňv, diflach, dilusk, difich, digeflusk, dilavig, diloc'h, mot, motet, reut evel un tamm koad, alamant ebet gantaň, divuhez, a-boz.

Erstarrung b. (-,en) : **1.** bav g., morz g., krop g., bavadur g., morzadur g., kropadur g., gourdadur g., gourderezh g., gourdisadur g., nodadur g., tetanegezh b., tetaneakaat g. ; *Erstarrung der Fingerspitzen*, ivinrev g. ; **2.** sonnadur g., reutidigezh b., reutadur g., reutadenn b., reudadur g., reudadenn b., kalediň, kaletaat g., kaletadur g., solutaat g. ; *aus seiner Erstarrung erwachen*, dont fiňv en-dro en an-unan ; **3.** morvor b., morgud g., dargud g., mored g., morz g. ; **4.** [fizik] sonnennadur g.

Erstarrungsgestein n. (-s,-e) : [douarouriez] karregad vagmaek b., dislonkadur volkanek g., roch'-dislonk volkanek b., distaol volkanek g., distaoladenoù volkanek ls., dislonkadurioù volkanek ls., karregenn didarzhel b., karregad didarzhel b. ; *kristallines Erstarrungsgestein*, karregad strinkennaouek magmaek b.

erstatten V.k.e. (hat erstattet) : **1.** reiň, daskoriň, digoll, reiň digoll diouz, dic'haouiň (u.b. eus udb), divizaouiň, difrejaň, resteuler [penrann restao], resteuler [penrann restao] ; **2.** über etwas Bericht erstatten, kelaouiň diwar-benn udb, sevel ur rentaň-kont diwar-benn udb, rentaň kont eus udb, ober ur c'helskrid diwar udb ; **3.** Dank erstatten, lavaret trugarez, trugarekaat ; **4.** [gwir] gegen jemanden Strafanzeige erstatten, gegen jemanden Anzeige erstatten, lakaat klemm enep u.b., sevel klemm enep u.b., ober klemm enep u.b. ; *Strafanzeige erstatten*, *Anzeige erstatten*, lakaat klemm.

Erstattung b. (-,en) : **1.** dastaladur g., daskor g., daskorad g., daskoradur g., daskoridigezh b., digoll g., dic'haou g., restaolerezh g., restaolidigezh b., restaol g. ; *Erstattung von Auslagen*, daskoradur ar mizoù g., restaolerezh ar frejoù g., divizaouiň g., difrejaň g. ; **2.** Berichterstattung, kelaouadenn b., kelaouerezh g., kelaouadur g., rentaň-kont g., danevell b., kemennadenn b., pennad-skrid g., kelskrid g.

Erstattungspflicht b. (-) / **Erstattungsverpflichtung** b. (-) : endalc'h dastalaň g.

erstaufführen V.k.e. (implijet evel anv-verb hag anv-gwan-verb nemetken) (wird erstaufgeführt) : [c'hoariva] kinnig war al leurenn evit ar wech kentaň.

Erstaufführung b. (-,en) : [c'hoariva] kentaenn b.

Erstauflage b. (-,n) : embannadur kentaň g., embannadenn gentaň b.

erstaunen V.k.e. (hat erstaunt) : sebeziň, souezhaň, ansouezhiň, estoniň, estonaň, bamaň, sabatuň, sabaturiň, saouzaniň, estlammiň, mantraň, lakaat souezhet, lakaat sebez e ; *ich bin erstaunt, so etwas zu hören*, souezhet on gant ho komzoù, ar pezh a lavarit am laka souezhet, souezhet on o klevet an dra-se, souezhet on ouzh ho klevet, estoniň a ran

ouzh ho klevet, mantret on o klevet an dra-se, estonet on meurbet o klevet kement-maň, va estonaň a rit gant ho komzoù, eston eo ganin klevet an dra-se, ur serzh eo din klevet seurt traoù, souezhet on ganeoch' ; *das würde mich nicht erstaunen, wenn, ne vefe ket iskriv ganin ma ..., ne vefen ket souezhet ma ... ; leicht erstaunen, damsouezhiň.*

Erstaunen n. (-s) : souezh g./b., souezhadenn b., souezhenn b., eston g., sebezenn b., sebez g., sebezadur g., saouzan g., bam g., bamerezh g., bamadur g., estlamm g. ; *jemanden in Erstaunen versetzen*, esmaeaň u.b., ober d'u.b. stonkaň gant an esmae, sabatuïn u.b., sabaturiň u.b., saouzaniň u.b., abafiň u.b., mantraň u.b., sebezaň u.b., sebezenniň u.b., souezhaň u.b., bamaň u.b., bataň u.b., lakaat u.b. souezhet ; *das setzt mich in Erstaunen*, mantret on, kavout a ran burzhud an dra-se, kavout a ran marzh an dra-se, an dra-se a zo burzhud evidon, en em gavout a ran souezhet war gement-se, kement-se va ra souezhet, kement-se va laka souezhet, kemer (ober) a ran souezh o klevet an dra-se, n'eo ket hep souezh e klevan ar seurt tra, lakaet on souezhet gant ar pezh a lavarez, kement-se a souezh ac'hanon, souezh on (Gregor), souezhet on gant an dra-se, souezhaň a ran ouzh kement-se, eston eo ganin, estonet on o welet an dra-se, souehet bras on gant an dra-se, ur serzh eo din klevet an dra-se, ur bam eo din an dra-se ; *sich von seinem Erstaunen erholen*, disouezhiň, disauzanaň, diabafaň, dont war e du, dialvaoniň, disebeziň, disabatuiň, disabaturiň, disaezhiň ; *zu meinem großen Erstaunen*, un eston evidon, ur souezh ! netra souezhusoc'h evidon eget gwelet an dra-se, un estlamm gwelet ! ur bam ! ; *mäßiges (leichtes) Erstaunen*, damsouezh g.

erstaunlich ag. : sebezuš, souezhus, souezh, eston, estonus, iskriv, loukes, mantrus, marvailhus, moliac'hus, sabatuus, sabaturus, saezhus, souezanus, estlamm, estlammus, bamus, boemus, marzhus, amc'hiz, dispar, espar ; *das ist ja erstaunlich !* nag ur souezh ! tro 'zo da vezaň souezhet ! an dra-se a zo eston ! un dra da gompren eo ! un dra sebezus eo ! un dra estonus eo ! ur serzh ! marzh eo kement-se ! souezh eo ! un ansouezh eo ! ; *das ist höchst erstaunlich !* ur souezh hag un eston eo ! ; *erstaunlich, wie allwissend diese Wissenschaftler sind !* ar skiantourien-se, na 'vit-se, pebezh tud hollouziek !; *erstaunlich schön, kaer-mantrus ; erstaunlich gut, mat-eston* ; *erstaunlich groß, bras-eston, bras-iskiz, bras ur voem, bras ur bam* ; *er ist erstaunlich groß, eston eo bras, bras-eston eo, bras-espar eo* ; *das Erstaunlichste dabei ist, dass nichts Schlimmes passiert ist*, ha souezhusaň tra, n'eus c'hoarvezet droug ebet - burzhudusaň tra ma kavan eo n'eus c'hoarvezet droug ebet ; *es ist nicht weiter erstaunlich, n'eo ket marzh, n'eo ket burzhud, n'eo ket souezh, n'eo ket marvailh, n'eus ket peadra da estlammiaň, kement-maň ne zle estonaň den, n'hon eus ket da vezaň souezhet o welet seurt traoù, n'eo ket souezh e vefe gwelet seurt traoù, n'eo ket un estlamm gwelet seurt traoù, arabat goude-se ober souezh o welet seurt traoù, n'eus ket ezhomm goude-se da vezaň souezhet evit gwelet seurt traoù, n'hon eus ket da vezaň souezhet o welet seurt traoù.*

erstaunlicherweise Adv. : en un doare iskis, en un doare souezhus.

erstaunt ag. : souezhet, sebezet, bamet, mantret, estonet, manet, abafet ; *ich bin erstaunt, so etwas zu hören*, souezhet on gant ho komzoù, ar pezh a lavarit am laka souezhet, estoniň a ran ouzh ho klevet, mantret on o klevet an dra-se, estonet on meurbet o klevet kement-maň, n'eo ket hep souezh e klevan ur seurt tra, va estonaň a rit gant ho komzoù, eston eo ganin klevet an dra-se ; *mäßig erstaunt, leicht erstaunt, damsouezhet* ; *ich war bass erstaunt, souezhet mik (souezhet*

marv, souezhet bras, souezhet naet) e oan, goursouezhet e oan, sabadac'het e oan, chomet e oan war va c'hemet all, chomet e oan skodeget, chomet e oan abaf (batet, saezhet, alvaonet holl, kalmet), chomet e oan a-bann, abafet holl e oan, chomet e oan mantret, kouezhet e oa ar sabatur warnon, chomet e oan badet, sabatuet holl e oan chomet, sebezet holl e oan, sonnet (motet, stonket) e oan gant ar souezh, kouezhet e oa an alvaon warnon, sebezet e oan, trellet e oan, distroadet e oan bet dic'hortoz-kaer penn-kil-ha-troad, distroadet glez e oan bet dic'hortoz-kaer, ha pa vefe kouezet an neñ warnon ne vije ket bet gwashoc'h, ansouezh bras a oa ganin, bac'het e oa va genou din, chomet e oan d'ober yezhou, minellet e oa va zeod.

Erstausgabe b. (-,-n) : embannadur orin g., embannadur kentaň g., embannadenn gentaň b.

Erstbesitz g. (-es) : *etwas in Erstbesitz nehmen*, prenaň udb ez nevez.

erstbeste(r,s) ag. : *bei der erstbesten Gelegenheit*, kentaň ma vo kavet an dro, kerkent ha ma vo tro, kentaň ma kavin va c'hog, kentaň ma kavin va zro, kentaň ma kavin va laňs, kentaň ma'm bo va laňs, kentaň ma kavin an dro, kerkent (kenkent) ha ma kavin va zro, kerkent (kenkent) ha ma kavin an dro, kentaň tro a vo, kentaň tro a zegouezho ganin, kerkent ha ma kavin va fleg ; *der Erstbeste, n'eus forzh peseurt Yann, Yann forzh piv, ne vern pe zen, ar c'hentaň deuet, ar peanv war ar straed g., n'eus forzh piv, ne laz (ne vern) piv, n'eus forzh peseurt hini, ne laz (ne vern) peseurt hini, n'eus forzh pehini, ne laz (ne vern) pehini, nep hini, an hini kentaň oc'h en em ginnig, an aotrou "n'eus-forzh-piv-eus-n'eus-forzh-pelec'h" ; den Erstbesten heiraten*, dougen an embannoù gant un den, skeiň an embann, dimeziň da n'eus forzh peseurt Yann, dimeziň d'an hini kentaň en em ginnig, dimeziň d'ar c'hentaň deuet, dimeziň d'an aotrou "n'eus-forzh-piv-eus-n'eus-forzh-pelec'h" ; *der Erstbeste, den er treffen würde*, kentaň hini a errufe gantaň ; *dem Erstbesten, da neb a gar, da neb a dremen ; gib es dem Erstbesten*, ro an dra-se da neb a garo ; *er stieg in den erstbesten Bus*, kentaň karr-boutin a gavas a savas ennaň, kentaň satos® a gavas a savas ennaň.

Erstbesteigung b. (-,-en) : [meneziou] kentaenn b.

Erstdruck g. (-s,-e) : [moull.] henvoulladur g., levr henvouillet g., embannadenn gentaň b.

erste(r,s) ag. : 1. kentaň, deraouek, deraouus ; *die ersten Menschen, an denien gentaň ls. ; die ersten Seiten des Buches, ar pajennoù kentaň eus al levr ls. ; die ersten Sonnenstrahlen, kentaň bannoù an heol ls. ; Otto der Erste, Otto Kentaň g., Otto ar C'hentaň g. ; der erste Mai, kala-Mae g., deiz kala-Mae g., kala miz Mae g., kala-haňv g., kelig-an-haňv g., ar c'hentaň a viz Mae g., deiz kentaň a viz Mae g. ; am ersten Mai jedes Jahres, bep bloaz da gala-Mae (da zeiz kala-Mae, da gala miz Mae, da gala-haňv), bep bloaz gant kala-Mae (gant deiz kala-Mae, gant kala miz Mae, gant kala-haňv) ; der Erste der Klasse, der Klassenerste, an hini kentaň (ar c'hentaň) eus ar c'hasad g. ; die Erste der Klasse, die Klassenerste, an hini gentaň (ar gentaň) eus ar c'hasad b. ; die Ersten, ar re gentaň ls. ; unter den Ersten sein, bezaň etouez ar re gentaň ; vom ersten bis zum letzten Tag des Jahres, adalek an deiz kentaň betek an hini diwezhaň eus ar bloaz, a-gichen an deiz kentaň betek an hini diwezhaň eus ar bloaz ; die Ersten werden die Letzten, und die Letzten werden die Ersten sein, ar re gentaň a vo ar re ziwezhaň, hag ar re ziwezhaň a vo ar re gentaň - an neb en em uhela a vo izelaet ; als Erster in den Genuss einer Sache kommen, etwas als Erster genießen, etwas als Erster besitzen, etwas als Erster erfahren, etwas als erster lesen, h.a., kaout ar boulc'h kentaň eus udb, kaout ar boulc'h kentaň, bezaň ar boulc'h kentaň*

d'an-unan ; wer ist der Erste ? piv 'zo da gentaň ? piv eo ar c'agentaň ? ; die Ersten, die eintreffen, an dud a-raok ls. ; er wohnt im ersten Stock, emaň o chom en estaj kentaň (er c'agentaň estaj) ; im ersten Augenblick, im ersten Moment, war an taol ; die erste Silbe, ar silabenn gentaň b. ; mein Erstes, mein erstes Kind, va bugel kentaň g., va bugel kentaň ganet g. ; der Erste unter Gleichen, an hini kentaň e-touez e bared ; er ist unter den Ersten, e-touez ar re gentaň emaň ; der Erste aus jeder Gruppe, pep kentaň g. ; er erkannte sie als Erster, hennezh eo a anavezas anezhi da gentaň ; der Vater wurde als Erster ermordet, kentaň hini a voe lazhet a voe an tad ; als Erstes müssen wir sie anrufen, kentaň tra a zo d'ober eo pellgomz dezhō, kentaň a zo d'ober eo pellgomz dezhō ; er steht immer als Erster auf, ar beureaň hini e vez atav, ar mintinaň e vez atav ; ersterer, der Erstere, an hini kentaň g., hemaaň kentaň ; erstere, die Erstere, an hini gentaň b., homaaň gentaň b. ; erstere, die Ersteren, ar re gentaň ls., ar re-maň gentaň ls. ; er besitzt ein Haus in der Stadt und eines auf dem Land : ersteres hat er gekauft, letzteres hat er von seinen Eltern geerbt, daou di a zo dezhaň, unan e kér hag unan war ar maez : an hini kentaň en deus prenet, egile en deus bet da hêrezh digant e dud ; auf den ersten Blick, evit ar c'agentaň gwel, d'ar c'agentaň gwel, gant ar sell kentaň, evit ur gwel, diwar ur gwel, hervez ar gwel, diouzh ur gwel, diwar welet ur wech, kerkent (kenkent) ha gwelet, ribus, diwar-c'horre, a-ziarw-c'horre, diwar an taol-lagad kentaň, d'an taol-lagad kentaň, war an taol, diouzhu ; Liebe auf den ersten Blick, taol-kurun ar garantez g., karantez d'ar selladenn gentaň b., karantez diwar ar c'agentaň gwel b. ; beim ersten flüchtigen Hinsehen, evit ar c'agentaň gwel, evit ur gwel, hervez ar gwel, diouzh ur gwel ; die erste Hilfe, ar prederiou kentaň ls., an intentou kentaň ls., ar sikourioù kentaň ls., an deborzhoù kentaň ls., an terk kentaň g. ; den Unfallopfern erste Hilfe leisten, reiň an deborzhoù kentaň da reuzidi ur gwallzarvoud, reiň an terk kentaň da reuzidi ur gwallzarvoud ; der erste Beste, ar c'agentaň deuet, n'eus forzh peseurt Yann, Yann forzh piv, ne vern pe zen, n'eus forzh piv, ar peanv war ar straed g., ne laz (ne vern) piv, n'eus forzh peseurt hini, ne laz (ne vern) peseurt hini, n'eus forzh pehini, ne laz (ne vern) pehini, nep hini, an hini kentaň och' en em gavout g., an hini kentaň och' en em ginnig, an aotrou "n'eus-forzh-piv-eus-n'eus-forzh-pelec'h" ; den ersten Besten heiraten, dougen an embannoù gant un den, skeiň an embann, dimeziň da n'eus forzh peseurt Yann, dimeziň da Yann forzh piv, dimeziň d'an hini kentaň en em ginnig, dimeziň d'ar c'agentaň deuet, dimeziň d'an aotrou "n'eus-forzh-piv-eus-n'eus-forzh-pelec'h" ; der erste Beste, den er treffen würde, kentaň hini a errufe gantaň ; gib es dem ersten Besten, ro an dra-se da neb a garo ; bei erster Gelegenheit, kentaň ma vo kavet an dro, kentaň ma kavin va zro, kerkent ha ma vo tro, kentaň ma kavin va c'hog, kentaň ma kavin va zro, kentaň ma kavin va laňs, kentaň ma'm bo va laňs, kentaň ma kavin an dro, kerkent (kenkent) ha ma kavin an dro, kentaň tro a vo, kentaň gwech a vo, kentaň tro a zegouezho ganin, kerkent ha ma kavin va fleg ; meine erste Sorge war es, sie am Leben zu erhalten, va c'agentaň preder a voe ober va seizh gwellaň evit he derc'hel bev ; das Erste, was ich sah, war das Feuer, kentaň tizh am boe gwelet e oa an tan, kentaň am boe gwelet e oa an tan ; das Erste, was ich hörte, war der Zug, kentaň tizh am boe klevet e oa an tren, kentaň am boe klevet e oa an tren ; das Erste, was er tat, war hineinzugehen, kentaň a reas a voe mont e-barzh, kentaň tizh en doe a voe mont e-barzh, e breder kentaň a voe mont e-barzh, e lusk kentaň a voe mont e-barzh ; das Erste, was ich tun werde, kentaň a rin ; das Erste, was mir auffiel, ar c'agentaň mad a skoas va spered ; das erste Mal, ar wech kentaň b., ar

c'agentaň gwech b., an taol kentaň g., an dro gentaň b., kentaň gwech b., kentaň tro b. ; es wäre nicht das erste Mal gewesen, ne vije ket bet an dro gentaň ; der Erste, der hineintauchte, wurde geheilt, kentaň ma'z ae enni a veze pareet ; Kinder aus der ersten Ehe, bugale ur c'agentaň dimeziň ls., bugale diwar ar c'agentaň pried ls. ; die Milch aus dem zweiten Melkgang ist besserer Qualität als die aus dem ersten, al laezh a zeu diwar c'oro un eil gwech a zo gwelloc'h eget ar vegenn ; [stered.] erstes Mondviertel, hanterloar ar c'hresk b., loar vihan ar c'hresk b., loarbrim g., kreskloar g., kresk al loar g., loargresk g., loar nevez b., nevez loar b. ; [yezh., Martinet] erste Gliederung, kenvelladur kentaň g. ; [treuzdougen] eine Fahrkarte erster Klasse, ur bilhed evit ar c'agentaň klas, ur bilhed kentaň klas g. ; erster Klasse reisen, erster Klasse fahren, beajin e kentaň klas.

2. eus ar vegenn ; ein Stern erster Größe, ur steredenn eus ar re vrashaň str. ; ein Artikel erster Klasse, un draezenn eus an dibab (diouzh an dibab, eus ar vegenn, eus ar gurunenn, eus an diuz, eus ar c'agentaň, a'r choaz, a'r blein, a'r boulc'h, kentaň troc'h, a'r gwellaň, eus ar gwellaň, a'r c'haeraň, eus ar re wellaň, eus ar re wellaik, dreistdibab, dibab, a-zibab) b. ; ein Begräbnis erster klasse, un interamant a-stok g. ; die erste Geige spielen, bezaň pennviolinour ; die Ersten der Stadt, an oc'haned ls., an ezech'vras ls., pennou-bras kér lies, ar vistri a gér ls. / ar pennou a gér ls. (Gregor), ar vourch'vistri ls.

3. [troioù-lavar] fürs (vors) Erste, da c'hortoz, da c'chedal, betek-gouzout, o c'hortoz gouzout hiroc'h, da c'hortoz gouzout hiroc'h, evit c'hoazh, evit bremaň, evit ar mare, evit ar c'houl, evit bremaň, evit an tremen, evit ur mare, evit un abadenn, betek-henn, betek-gouzout, bete gwelet, en etretant ; fürs Erste nimmt er damit vorlieb, evit c'hoazh e tremen gant an dra-se ; aufs Erste, a-raok pep tra, a-barzh pep tra, da gentaň holl, da gentaň-penn, da gentaň-razh, da gentaň-unan ; zum ersten, da gentaň, da gomaňs, er penn kentaň ; er macht es zum ersten Mal, ober a ra an dra-se evit ar wech kentaň, kentaň tro eo dezhaň ober an dra-se, kentaň gwech eo dezhaň ober an dra-se, homaaň eo ar c'agentaň tro (an dro gentaň) dezhaň d'ober an dra-se ; das macht er nicht zum ersten Mal, das macht er nicht zum ersten Mal, n'emaň ket war e dro gentaň, n'emaň ket war e daol kentaň ; als ich zum ersten Mal dort war, war der Krieg noch nicht ausgebrochen, kentaň gwech e oan eno (kentaň tro e oan eno) ne oa ket tarzhet ar brezel c'hoazh ; Sie besuchen uns zum ersten Mal, an dro gentaň eo d'ho kwelet en ti ; das höre ich nicht zum ersten Mal, klevet em eus an dra-se c'hoazh a-raok hiziv ; der Baum trägt dieses Jahr zum ersten Mal Früchte, ar bloavez kentaň eo d'ar wezenn-se da frouceziň ; er war nicht zum ersten Mal in Paris, n'edo ket war e dro gentaň e Pariz, n'edo ket war e gentaň tro e Pariz ; beim ersten Mal, d'ar c'agentaň tro, d'an taol kentaň ; schon beim ersten Mal, diwar an taol kentaň, war an taol, en taol kentaň, kerkent (kenkent) hag ar ger, a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, en un netra, ken prim ha tra, en ur vann a amzer, en ul lommig amzer, en ur ober mann ebet a amzer, en ur ober un netra, en un hunvre, en ur redadenn, en ur sailhadenn, en ur c'hwitelladenn, en un taol lagad, ken buan ha lavaret "chou" d'ar yar, en ur red, ken aes ha tra, aes-kenaň, aezet-kaer, hep reiň bec'h, evel un dudi, a-aes-vat, ken bravik ha tra, brav-bras, aes-ral, propik, ribus, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, evel dour dre ur sil, plaeñ ha brav, war blaen, en un taol dorn, en un taol krenn, amzer sutal, en un toulpaz, en ur par berr, en un taol berr, en un taol-kont / en un dro-zorn / en un hanter dro / prim / trumm / e spas ur serr-lagad / en ur serr-lagad (Gregor), krak, krenn, pik, [dispredet] en ur

gaouad ; das wäre das Erste, das wäre das Zweite (das wären zwei), dal a unan, dal a zaou.
erstechen V.k.e. (ersticht / erstach / hat erstochen) : goustilhañ, gougleziata, kontellañ, kontellata ; mit dem Dolch erstechen, goustilhañ, gougleziata, broudañ a daolioù goustilh, c'hoari [u.b.], c'hoari [u.b.] gant ar goustilh.
erstehen V.k.e. (erstand / hat erstanden) : prenañ war inkant, prenañ diouzh ar ch'resk.
 V.gw. (erstand / ist erstanden) : 1. sevel, dont war wel, furniñ ; eine neue Stadt ist aus den Ruinen erstanden, diwar an dismantrou e savas ur gér nevez ; 2. [dre astenn.] dasorc'hïñ, sevel a varv da vev, distreiñ a varv da vev ; Christ ist erstanden, distroet eo Jezuz Krist a varv da vev (Gregor), savet eo ar C'hrist a varv da vev, dasorc'het eo ar C'hrist.
Erste-Hilfe-Kurs g. (-es,-e) : staj sikourerezh g., staj deborzherezh g., stummadur war ar sikouriou kentañ g., stummadur war an deborzhiou kentañ g.
Erste-Hilfe-Leistung b. (-,-en) : intentou kentañ ls., sikouriou kentañ ls., deborzhiou kentañ ls., terk kentañ g.
Erste-Hilfe-Päckchen n. (-s,-) / **Erste-Hilfe-Verbandskoffer** g. (-s,-) : staligenn brederiañ b., trousenn brederiañ b., troñsenn brederiañ b.
Erstehung b. (-,-en) : furmadur g., furmidigezh b., stummerez g., stummidigezh b., stummadur g.
ersteigen V.k.e. (erstieg / hat ersteigten) : krapañ gant, krapañ e, krapañ ouzh, skrapañ gant, skrapañ e, skrapañ ouzh, pignat gant, pignat ouzh, pignat war, krimpañ gant, krimpañ ouzh, sevel gant, krimpañ [udb], krapadenniñ [udb] ; einen Berg ersteigen, pignat gant ur menez, pignat war ur menez, krapañ war ur menez, krapadenniñ ur menez ; etwas mit einer Leiter ersteigen, skeuliañ ubd.
Ersteigerer g. (-s,-) : [gwerzh war inkant] debarzhad g.
ersteigern V.k.e. (hat ersteigert) : prenañ war inkant, prenañ diouzh ar ch'resk ; ein bei einer Auktion ersteigerter Tisch, un daol bet prenet eus ur werzh b., un daol bet prenet da-geñver ur werzh b.
Ersteigerung b. (-,-en) : pren war inkant g., pren diouzh ar ch'resk g., prenadur war inkant g., prenadur diouzh ar ch'resk g.
Ersteigung b. (-,-en) : pignidigezh b., krapadenn b.
Erste-Klasse-Abteil n. (-s,-e) : kombod kentañ klas g.
Erste-Klasse-Wagen g. (-s,-) : bagon kentañ klas b.
erstellen V.k.e. (hat erstellt) : sevel, oberiañ, ergrafañ, danzen [pennrann danze-], aozañ ; Konzepte erstellen, ergrafañ meizadoù, danzen meizadoù ; eine Karte erstellen, sevel ur gartenn, danzen ur gartenn ; Strichgrafiken erstellen, Liniengrafiken erstellen, tresañ a-linenn ; die Bilanz erstellen, savelañ ar ventel, kenbouezañ, sevel an daolenn-gempouez, ober ar gont, ober balañs.
Erstellung b. (-,-en) : savidigezh b., oberidigezh b., obriadiur g., obriataerezh g., obererezh g., obriadienn b., obriadurezh b., oberouriez b., ergrafañ g., danzedur g., danzen g. ; die Erstellung von Dossiers, ar sevel teuliadoù g.
erstens Adv. : da gentañ, da zigentañ, er penn kentañ, da gentañ penn, da gentañ tra, da gentañ unan, da gomañs, da gregiñ, evit kregiñ.
ersterben V.gw. (erstirbt / erstarb / ist erstorben) : 1. [tan] mougañ, mervel ; 2. [mousc'hoarzh] sonnañ, sonnaat, steuziañ, steuziñ ; ihr Lächeln erstarb, koazhañ (sonnañ, sonnaat, steuziañ, steuziñ) a reas he mousc'hoarzh.
Ersterben n. (-s) : 1. mougadur g., mugerezh g., mougadenn b. ; 2. steuziadur g., steuzidigezh b.
erstere(r,s) ag. : kentañ ; ersterer, der Erstere, an hini kentañ g., hemañ kentañ ; erstere, die Erstere, an hini gentañ b.,

homañ gentañ b. ; erstere, die Ersteren, ar re gentañ ls., ar re mañ gentañ ls. ; er besitzt ein Haus in der Stadt und eines auf dem Land : ersteres hat er gekauft, letzteres hat er von seinen Eltern geerbt, daou di a zo dezhañ, unan e kér hag unan war ar maez : an hini kentañ en deus prenet, egile en deus bet da hêrezh digant e dud.
erstgebärend ag. : [mezeg.] ... a wilioud evit ar wech kentañ.
Erstgebärende ag.k. b. : [mezeg.] maouez a wilioud evit ar wech kentañ b., kentaganerez b.
erstgeboren ag. : kentañ ganet.
Erstgeborene(r) ag.k. g./b. : der Erstgeborene, ar mab kentañ ganet g., ar ch'entañ ganet g.
Erstgeborenen-Nachfolgeordnung b. (-) : [gwir, istor] henanded b.
Erstgeborenenrecht n. (-s) : henavelez b.
Erstgeburt b. (-,-en) : 1. gwilioud kentañ g. ; 2. henanded b., henaouriez b.
Erstgeburtsrecht n. (-s) : [gwir] henanded b., henavelez b., droedoù a goshañ ls., gwir an henaour g.
erstgenannt ag. : anvet da gentañ.
ertgradig ag. : ... kentañ derez ; [mezeg.] erstgradige Verbrennung, devad kentañ derez g.
Ersthelfer g. (-s,-) : [mezeg.] 1. defraouer g. [liester defraouerien] ; 2. deborzher g.
ersticken V.k.e. (hat ersticken) : 1. tagañ, mougañ, kafunañ, angwentañ ; jemanden mit einem Kissen ersticken, mougañ u.b. gant un dorchenn ; jemanden in seinem Schlaf ersticken, mougañ u.b. dre e gousk ; das Feuer mit Sand ersticken, mougañ an tan gant traezh ; die Bienen ersticken, mougañ ar gwenan ; 2. [dre skeud.] moustrañ war, derc'hel war, gwaskañ war, mougañ ; sie drücke sich (dat.) ein Taschentuch fest gegen den Mund, um ihr Schluchzen zu ersticken, stardañ a rae he frilien war he beg da vougañ he difronkadennou ; seine Tränen ersticken, moustrañ (derc'hel, gwaskañ) war e zaeroù (war e c'hoant leñvañ), mougañ e zifronkadennou, mac'hañ e c'hoant leñvañ, bresaiñ e c'hoant leñvañ, kabestrañ e c'hoant leñvañ, plegañ e c'hoant leñvañ, mirout a leñvañ, en em virout da leñvañ, parraat a leñvañ, bezañ trech'e zaeroù ; ersticktes Lachen, fic'herezh g. ; eine Revolte ersticken, mougañ un emsavadeg, plegañ ur ravolt ; eine Revolte im Blut ersticken, beuziñ un emsavadeg er gwad ; das Übel im Keime ersticken, troc'hañ ar ch'entañ droug, terriñ war abeg an droug, troc'hañ groñs a-raok an droug, mont en arbenn d'an droug, mougañ an droug en e vouedenn ; jemandes Vertrauen ersticken, mougañ ar fiziañs e kalon u.b.
 V.gw. (ist erstickt) : 1. bezañ mouget, bezañ taget, mervel gant an tag, mervel defot aer, tagañ, mougañ, migañ, pifigañ, stonkañ, stambouc'hañ, kinnig mougañ, tarlonkañ ; hier erstickt man ja vor Hitze, un tommder a zo amañ da vougañ (da lazhañ) an dud, peadra a zo da vougañ gant an tomm ez eo amañ, emaomp amañ evel en ur stoufaill, ken tomm eo amañ ken na boazh, amañ 'vat ez eo digor war ar forn, gor forn a zo amañ, n'eus ket tu da badout gant ar wrez, tomm-gor eo amañ ; Fische ersticken an der Luft, ar pesked a voug pa vezont tennet eus an dour ; Fische an der Luft ersticken lassen, mougañ pesked o tennañ anezho eus an dour ; er ist an einem Bissen Brot erstickt, taget e oa bet gant un tamm bara (Gregor), mouget e oa bet gant un tamm bara ; ich wäre beinahe vor lauter Rauch erstickt, darbet e oa bet din bezañ mouget gant ar moged, prest e oan bet da vougañ gant ar moged, mennout a raen stonkañ gant ar moged a zae em sac'h, tost-kaer eo bet din bezañ mouget gant ar moged, warhed un netra e vijen bet mouget gant ar moged, ken buan e vijen mouget gant ar moged, ken kaer all e vijen bet mouget

gant ar moged, damvouget e oan gant ar moged ; wenn mein Bruder nicht aufgetaucht wäre, wäre ich erstickt, panevet ma oa erruet va breur e oan bet mouget ; 2. [dre skeud.] vor Zorn ersticken, migañ ; 3. ich erstickte in diesem Wust von Papieren, strobet on gant ar paperioù, souriñ a ra ar paperajoù warnon, atredet eo va burev gant paperajoù ; ich erstickte in dieser Hitze, emaoñ e-tailh da vougañ gant an amzer domm (gant an amzer lug), lazhet on gant an tommder-mañ, deviñ a ran gant an tommder, fritañ a ran gant an tommder.

Ersticken n. (-s) : mougadur g., mougadell b., moug g., mougerezh g., mougañ g. ; der Tod durch Ersticken, ar moug g., an tag g. ; bis zum Ersticken, betek ar moug ; es ist zum Ersticken heiß hier, un tommder a zo amañ da vougañ (da lazhañ) an dud, peadra a zo da vougañ gant an tomm ez eo amañ, emaoñ amañ evel en ur stoufailh, ken tomm eo amañ ken na boazh, amañ 'vat ez eo digor war ar forn, gor forn a zo amañ, n'eus ket tu da badout gant ar wrez, tomm-gor eo amañ ; das Ersticken der Bienen, mougadur ar gwenan g., ar mougañ gwenan g.

erstickend ag. : mougus, mouk, tagus, bac'h, touforek, lug, bec'huis, bouc'h, blot, mac'h, monk ; erstickend schwüle Luft, tommder pounner ha mougus g., broutac'h g., gwez vrout b., amzer bounner b., amzer varv b., amzer vac'h b., aer vac'h g./b., amzer voulk b., amzer arnevek b., amzer douforek b. ; die Hitze ist erstickend, es ist erstickend heiß, emaoñ e-tailh da vougañ gant an amzer domm (gant an amzer lug), moug eo an amzer, mougus eo an amzer, bac'h eo ; erstickender Rauch, moged tagus g., moged mougus g. ; erstickend wirkendes Gas, aezhenn vogus b.

Ersticker g. (-s,-) : mouger g., tager g.

erstickt ag. : 1. damvouk, mouget, mouk, boud ; ersticktes Lachen, fic'herezh g. ; erstickte Stimme, mouezh tranket b. ; 2. marv defot aer, marv gant an tag, mouget ; er ist erstickt, marvet eo defot aer, marv eo gant an tag, marvet eo dre vougañ, marvel a reas gant an tag.

Erstickte(r) ag.k. g./b. : den bet mouget g., den marv defot aer g., den marv gant an tag g.

Erstickung b. (-,en) : mougadur g., mougadell b., moug g., mougerezh g., mougadenn b.

Erstickungstod g. (-es) : marv dre vougañ g.
erstklassig ag. : a renk kentañ, eus an dibab, eus an dispar, eus an troc'h kentañ, disheñvel, diouzh an dibab, eus ar vegenn, eus ar gurunenn, eus an diuz, eus ar c'hentañ, a'r choaz, a'r blein, a'r boulc'h, kentañ troc'h, dreistklas, a-stok, dreistdibab, dibab, a-zibab, fin, fiskal, a'r gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar gwellañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, kran, a-stok, disteñget ; erstklassiger Wein, gwin eus an diuz (eus an dibab, diouzh an dibab, eus ar gurunenn, eus ar vegenn, a'r blein, a'r choaz, a'r boulc'h, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, dreistdibab, kentañ troc'h) g., gwin dreist g., gwin fin g., gwin beuz g., gwin kabidan g., gwin blein g., chem meur g., gwin paper g., gwin dibab g. ; erstklassiger Fahrer, mailh war ar bleinañ g., mestr bleiner g., tad bleiner g.

Erstklässler g. (-s,-) : bugel eus ar c'hlas prentiñ g.

Erstkommunikant g. (-en,-nen) : [relij.] paotr a ra e bask kentañ g., pasker nevez g.

Erstkommunikantin b. (-,en) : [relij.] plac'h a ra he fask kentañ b., paskerez nevez b.

Erstkommunion b. (-,en) : [relij.] pask bihan g., komunion abred b., pask kentañ g. ; feierliche Erstkommunion, paskou bras ls. ; er hat Erstkommunion gehabt, graet en deus e bask kentañ, pasket en deus.

erstlich Adv. : da gentañ.

Erstling g. (-s,-e) : 1. bugel kentañ ganet g. ; 2. [Henamzer] die Erstlinge, ar preveudi g., ar preveudioù ls., ar premedi g., ar preveudiad g.

Erstlings- : ... kentañ.

Erstlingsarbeit b. (-,en) : labour deraouad g., oberenn deraouad b.

Erstlingsausstattung b. (-,en) : dilhad babigoù ls., dilhad babiged ls.

Erstlingsdruck g. (-s,-e) : tennadenn gentañ b., moulladenn gentañ b., moulladur kentañ g.

Erstlingsrolle b. (-,n) : roll kentañ g. ; in einer Erstlingsrolle auftreten, mont (c'hoari) war al leurenn evit ar wech kentañ, bezañ nevez war al leurenn, bezañ o teraouiñ evel c'hoarier, bezañ ar wech kentañ d'an-unan da c'hoari en ur pezh.

Erstlingswerk n. (-s,-e) : [lenn.] oberenn gentañ b.

erstmalig ag. : kentañ, dishevelep, ditar, seurt na voe biskoazh.

Adv. : evit ar wech kentañ.

Erstmilch b. (-) : kellaezh g., kentlaezh g., laezh-peka g., laezh-peket g., laezh-uzen g., laezh kevleue g.

Erstochene(r) ag.k. g./b. : lazhiad bet goustilhet g., lazhiadez bet goustilhet b., muntrad bet goustilhet g., muntradez bet goustilhet b.

erstrahlen V.gw. (ist erstrahlte) : 1. skediñ, lugerniñ, luc'hañ, lufrañ, splannañ, parañ, saezhenniñ, skinañ, dedarzhañ, flammaat, splannaat ; es kommt vor, dass die Fenster des Schlosses nachts erstrahlen, novezhioù 'zo e teu prenester ar chastell da skérjennañ ; zum Erstrahlen bringen, flammaat, splannaat, lakaat da c'houlaouiñ, reiñ lufr da, lakaat da lugerniñ ; der Altar erstrahlte im Sonnenlicht, lugerniñ a rae an aoter gant an heol ; der Tag bricht an und nach und nach erstrahlt die Natur in leuchtenden Farben, sevel a ra ar beure ha krog eo an traouù da wennaat, sevel a ra ar beure ha tamm-ha-tamm e vez sklérjennet an traouù gant gouloù an deiz ; sie lässt die Schönheit ihrer Seele erstrahlen, lakaat a ra kened hec'h ene da zedarzhañ ; ihre Augen erstrahlen vor Glück, ur sederaenn a baras en he daoulagad ; 2. [dre skeud.] birviñ ; das Licht des Gaubens erstrahlt in neuem Glanz, ar feiz a zo bet lakaat da c'houlaouiñ a-nevez.

erstrangig ag. : 1. peurbouezus, mallus-kenañ, kentwiriek, kentañ penn, kentañ lañs, kentañ kan, da gas da benn da gentañ-penn, da gas da benn da gentañ ha dreist pep tra ; erstrangige Aufgabe, kefridi da gas da benn da gentañ-penn b., kefridi da gas da benn da gentañ ha dreist pep tra b. ; 2. a renk kentañ, eus an dibab, diouzh an dibab, eus ar vegenn, eus ar gurunenn, eus an diuz, eus ar c'hentañ, a'l choaz, a'r blein, a'r boulc'h, kentañ troc'h, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, dreistdibab, dibab, a-zibab, fiskal, kran, a-stok.

Erstrangigkeit b. (-) : hollzreistelezh b.

erstreben V.k.e. (hat erstrebt) : etwas erstreben, poaniañ da gaout udb, klask tizhout udb, hiraezhiñ d'udb, strivañ da gaout udb, en em vertuiziñ da gaout udb, bizañ d'udb, bizañ da dizhout udb, lakaat e youl da gaout udb, lakaat e nerzh da gaout udb, klask tizhout udb, lakaat e striv da dizhout udb, tennañ e vennozh d'ur pal bennak, kavailhañ da gaout udb, strivañ ouzh ar boan evit tizhout udb, tennañ e zezev d'udb, spiañ udb, lakaat e spi (e studi) da gaout udb.

erstrebenswert ag. : ... a dalv ar boan strivañ evit e gaout, ... a dalv ar fred.

erstrecken V.em. : sich erstrecken (hat sich (ak.) erstreckt) :

1. [egor] en em astenn, gourledañ, en em ledañ, digeriñ, en em zisplegañ ; die Stadt erstreckt sich auf beiden Ufern des Flusses, emañ kêr a-ramp war ar stêr ; diese Gegend erstreckt

sich vom Meer bis zu den Bergen, ar c'horn-bro-se a ya eus ar mor d'ar meneziou ; 2. [amzer] padout ; sich über einen Zeitraum erstrecken, bezañ daskoulzet.

V.k.e. (hat erstreckt) : [Bro-Suis] astenn an termen evit.

Erstreckung b. (-,-en) : astenn g., astennadur g.

erstreiten V.K.e. (erstritt / hat erstritten) : gounit (tizhout) dre stourm, gounit kaout, tizhout kaout.

Erstschiag g. (-s,-schläge) : [lu] tagadenn diarbenn b., tagadenn dizarbenn b., argadenn diarbenn b., argadenn dizarbenn b.

Erstsprache b. (-,-n) : yezh-vamm b., yezh c'henidik b., yezh kentañ b.

Erststimme b. (-,-n) : [polit.] mouezh kentañ b. [mouezh evit an danvez kannad lec'hel da-geñver dilennadeg ar gannaded er Bundestag].

Erstagbrief g. (-s,-e) : [timbroù] golo-lizher kentañ devezh g.

Ersttäter g. (-s,-) : [gwir] felladener war e daol kentañ g.

erstunken ag. : [dre skeud.] P. erstunken und erlogen, gevier kement-se holl, gerioù gaou tout, tri gaou bep daou c'her, fardaj ha gevier tout, falsentezou penn-da-benn (Gregor), savet diwar netra, drougijinet (forjet) penn-da-benn.

erstürmen V.K.e. (hat erstürmt) : argadiñ, arsailhañ, tagañ, kemer a-stourn, kemer a-dal-nerzh ; eine Festung erstürmen, forzhañ ur c'hreñvlec'h.

Erstürmung b. (-,-en) : arsailh g., arsailhadeg b., fard g. ; Erstürmung der Bastille, kemeridigezh ar Vastilhenn b.

ersuchen V.K.e. (hat ersucht) : goulenn, azgoulenn, reketiñ, pediñ, P. solitiñ ; jemanden um eine Gefälligkeit ersuchen, goulenn ur servij (sikour, e skoazell) digant u.b., goulenn ur servij (sikour, e skoazell) gant u.b., ober ur reked ouzh u.b., goulenn digant u.b. dougen dorm d'an-unan, azgoulenn udb digant u.b., solitiñ udb digant u.b., solitiñ u.b. d'ober udb evit an-unan ; um Anonymität ersuchen, goulenn chom dizanav.

Ersuchen n. (-s) : goulenn g., azgoulenn g., reked b., mennad g., mennadenn b., pedad g., P. solitamant g. ; auf sein Ersuchen hin, war (diouzh, diwar, hervez) e c'houlenn, war (diouzh, diwar, hervez) e reked.

ertappen V.K.e. (hat ertappt) : tapout, pakañ, tizhout, sourpren, degouezhout [war u.b.], kouezhañ [war u.b.], en em gavout [war u.b.], lakaat an dom war ; jemanden bei etwas ertappen, tapout u.b. oc'h ober udb, pakañ u.b. oc'h ober udb, tizhout u.b. oc'h ober udb, sourpren u.b. oc'h ober udb, degouezhout war u.b. oc'h ober udb, kouezhañ war u.b. oc'h ober udb, en em gavout war u.b. oc'h ober udb ; auf frischer Tat ertappen, tapout war an taol (war e ched, war ar fed, war an tomm, war e daol fall), kavout u.b. e gwall, tapout u.b. e gwall, tapout u.b. e droug, pakañ e droug, tapout o trougober, tapout o wallober / tapout war an taol-fed (Gregor), sourpren àr an tarch, sourpren àr an tomm, tapout dre c'haou, pakañ dre c'haou, tizhout war an tomm, kemer war an tarzh, kemer war an taol, kemer war an tomm, pakañ krog en u.b. ; jemanden bei einem Fehler ertappen, pakañ u.b. war e fazi ; jemanden noch einmal bei einem Vergehen ertappen, adtapout u.b. e gwall ; auf frischer Tat ertappt werden, bezañ tapet e zorn er pod, bezañ tapet war e duriadenn, bezañ tapet e droug, bezañ tapet e gwall, bezañ paket e droug, bezañ tapet dre c'haou, bezañ paket dre c'haou, bezañ kemeret war an tarzh, bezañ kemeret war an tomm, bezañ kemeret war an taol ; er hat sie dabei ertappt, kouezhet eo bet war an tomm, paket e oant bet gantañ o dorniouù er pod, paket en doa krog enno ; wehe dem, der beim Stehlen ertappt wurde ! gwazh d'an hini a vije bet tapet o laerez ! gwazh d'an hini a vije bet tapet o skrapañ traouù ! ; er hatte sie beim Ehebruch (beim Fremdgehen) ertappt, kavet en doa anezhi o trougober, paket en doa anezhi o wallober, tapet en doa anezhi

oc'h ober an droug, kavet en doa ur goukoug war e neizh, kemeret en doa anezhi en avoultr ; ich habe ihn beim Lesen meiner Post ertappt, kouezhet (degouezhet, en em gavet) e oan warnañ pa'z edo o lenn va lizhiri, tapet (paket, tizhet) em boa anezhañ o lenn va lizhiri ; sich ertappen lassen, lezel kregiñ en an-unan. **ertasten** V.K.e. (hat ertastet) : tastornat, palvata, pavata, toulbapat, merat, teuta, meudikañ, meudata, meuta, dornata, butukañ, talmeta ; seinen Weg ertasten, mont a-dastorn, kerzhet war dastorn, mont dre dastorn, mont diouzh an harzoù (dre an teut, en ur deuta).

erteilen V.K.e. (hat erteilt) : 1. reiñ ; jemandem Auskunft über etwas erteilen, reiñ anaoudegezh eus udb d'u.b., reiñ d'u.b. udb da c'houzout (da anavezout), kelaouiñ u.b. diwar-benn udb, kemenn udb d'u.b., ditourañ u.b. diwar-benn udb, titouriñ u.b. diwar-benn udb, reiñ liv d'u.b. eus udb, reiñ disauzan d'u.b. eus udb ; Unterricht erteilen, ober skol, kelenn ; Gesangunterricht erteilen, ober skol war ar c'han ; ein Visum erteilen, reiñ ur viza ; jemandem das Wort erteilen, lezel ar gomz gant u.b., reiñ ar gomz d'u.b., reiñ al lavar d'u.b., reiñ ar prezeg d'u.b. ; 2. [dre skeud.] jemandem eine Lektion erteilen, plantañ micher en u.b., kenteliañ u.b. ; Weisungen erteilen, kas kemennadurezh (Gregor), reiñ alioù, reiñ e gemennoù, dougen (ober) gourc'hemennoù, reiñ kefridi, reiñ e urzhioù, reiñ kemennaduriou ; eine harte Lektion erteilt bekommen, pakañ ur gentel rust, pakañ e begement ; jemandem einen Verweis erteilen, jemandem einen Tadel erteilen, reiñ ur walennad d'u.b., reiñ ur c'hemenn (ur garez) d'u.b. ; jemandem eine Absage erteilen, jemandem eine Abfuhr erteilen, naç'h e c'houlenn ouzh u.b., naç'h e c'houlenn d'u.b., refuziñ u.b., diarbenn goulenn u.b. ; er hat mir eine Abfuhr erteilt, er hat mir eine Absage erteilt, refuzet e voen gantañ ; [kenwerzh.] Entlastung erteilen, reiñ divec'h d'u.b. evit un embregvezh, reiñ diskarg, sinañ un diskarg, testeniekaat kontoù, divec'hiañ u.b. ; jemandem Vollmacht erteilen, reiñ prokul d'u.b. (Gregor), reiñ galloud leun d'u.b., leuskel u.b. en e roll, lezel u.b. en e ziviz, lezel u.b. d'ober e roll, lezel kordenn gant u.b., lezel kabestr (kabestr laosk, kabestr hir) gant u.b. ; jemandem ein Strafmandat erteilen, paperañ ouzh u.b., sevel paper ouzh u.b. ; jemandem Befugnisse erteilen, engwiskañ ur galloud d'u.b., galloudekaat u.b. ; er wurde dem ihm erteilten Auftrag nicht gerecht, ne voe ket lodenn, ne voe ket evit kas e gefridi da benn, ne voe ket evit seveniñ e gefridi, ne voe ket evit pengenniñ e gefridi ; [relij.] seine Segen erteilen, skuilhañ e vennozhioù ; seine Gnaden erteilen, skuilhañ e c'hrasou.

Erteilung b. (-,-en) : aotre g., roidigezh b. ; Erteilung eines Auftrages, gourc'hemenn g., kemenn g., urzh g. ; Erteilung einer Befugnis, aotreadur g., aotreadurezh b. ; Erteilung des Segens, binnigadenn b., binnigadur g.

ertönen V.gw. (ist ertönt) : seniñ, dasseniñ, tregerniñ, distonañ, draskal, kornal, flistrañ ; schrill ertönen, skiltrañ ; silberhell ertönen, sklintinañ ; das Schlagwerk der Wanduhr ertönt, emañ an horolaj o tistignañ, emañ an horolaj o seniñ ; die Ausgangssperre ertönen lassen, seniñ keulfe ; der Gong ertönt, seniñ a ra ar gong, tregerniñ a ra ar gong, trouzal a ra ar gong ; [kilhog] ein Kikeriki ertönen lassen, kotogagal, kokelinal.

Ertrag g. (-s, Erträge) : gounid g., trevad g., fonn g., ampled g., daskor g., rentamant g., teurel g., buz g., buzad g., savad g., enkefiad g., askorad g., askor g., askorusted b., dedaolad g. ; betriebliche Erträge, dedaolad korvoiñ g. ; nur einen geringen Ertrag abwerfen, bezañ gwall zister ar gounid a denner diouzh an dra-mañ-tra, na vezañ gwall ampletus (gwall fonnus, gwall fonnapl, gwall emsav, gwall emsavus, gwall c'hounidus, gwall c'hounidek) ; Ertrag der Ernte, trevad g., eostad g., blezad g.,

bloaziad g., teurel-eost g. ; *Jahresertrag*, askorad bloaz g., bloaziad gounid g., bloavezh gounid g., bloavezhiad gounid g., blezad g., bloaziad g. ; *Hektarertrag*, *Ertrag pro Hektar*, askorad dre hektar g. ; *den wirtschaftlichen Ertrag erhöhen*, askorusaat ar c'henderc'hiñ.

ertragen V.k.e. (erträgt / ertrug / hat ertragen) : gouzañv, padout ouzh, padout gant, diwaskañ poan, gweañ poan, reuziñ, dizeriñ, herzel gant, herzel ouzh, herzel o, derc'hel mat, kiañ ouzh, souten, hulmañ, anduriñ ; *dieser Schmerz plagt mich schon so lange, dass ich es nicht mehr ertragen kann*, keit all e pad ar boan-se warnon ma ne c'hallan mui padout, keit all e pad ar boan-se warnon ma ne c'hallan mui herzel ganti ; *ich kann es nicht mehr ertragen*, ne c'hallan mui diouti ; *die Schmerzen ertragen*, herzel ouzh ar poanioù, reuziñ e boan, gouzañv ar boan, bezañ kalet ouzh ar boan, bezañ start ouzh ar boan, na vezañ tanav e lér, bezañ kroc'hen ouzh e ober, bezañ ur galedenn a zen ; *die Schmerzen tapfer ertragen*, kiañ ouzh ar boan, moustrañ war e boan ; *das ist kaum zu ertragen*, ne c'haller ket gouzañv (padout ouzh, padout gant, herzel gant) kement-se e-pad pell, diaes-kenañ eo padout gant an dra-se, diaes-kenañ eo gouzañv an dra-se, a-vec'h ma c'haller gouzañv an dra-se, kasaus-kenañ eo an dra-se ; *Entbehrungen ertragen müssen*, gouzañv dioueroù ; *keiner von ihnen hat Entbehrungen ertragen müssen*, gant hini ebet anezho e voe berr an traoù ; *keiner konnte diesen Gestank ertragen*, den ne harze gant ar flaer-se, den ne bade gant ar flaer-se ; *üble Nachrede und Verleumdung konnte er nicht ertragen*, ne oa ket evit gouzañv an droukprezeg ; *die Hitze kann ich schlecht ertragen*, fall on ouzh an tommder, diaes e vez din herzel ouzh gwrez an heol, ne badan ket gant an tommder ; *alle Schicksalsschläge mit großer Geduld ertragen*, gouzañv gant ur basianted vras holl e wall fortunioù, gouzañv habask holl e wall fortunioù, bezañ laouen ouzh ar boan ; *er kann viel ertragen*, kalet eo ouzh ar boan, start eo ouzh ar boan, ur galedenn a zen a zo anezhañ ; *sie erträgt alles*, digareziñ a ra pep tra ; *die Kälte ertragen*, harpañ ouzh ar riv, padout ouzh ar riv ; *er musste allerhand ertragen*, kavet en deus bet trenk ha c'herv, a bep seurt buheziou en deus bet, e zelazhou en deus bet e-kerzh e vuhez, a bep seurt soubenn en deus bet en e vuhez, hennezh a zo bet ruihet-diruilhet gant ar vuhez evel piz er pod (evel piz dre ar pod), gwelet en deus meur a varr-avel, traou briket ha traou marellet en deus gwelet, tremenet ez eus bet kalz a draouù dreistañ, gwall drubuilhou en deus bet a-walc'h, mizerioù en deus bet a-walc'h, gwelet en deus bet a bep sort : re gamm ha re dort, hennezh en deus bet e lod er bed-mañ, ranket en deus lonkañ anezhi, bec'h a-walc'h en deus bet ; *jemanden ertragen müssen, jemanden zu ertragen haben*, hulmañ u.b. ; *ich kann den Kerl nicht mehr ertragen*, n'on ket evit gweañ gantañ, n'on ket mui evit anduriñ anezhañ, n'on ket mui evit gouzañv anezhañ, hennezh a zo kasaus-bras din, n'on ket evit gwelet anezhañ, kreskiñ a ra em daoulagad ; *wir müssen es ertragen*, ret eo reuziñ, ret eo deomp hulmañ, bez'e rankomp hulmañ.

ertragfähig ag. : *sellit ouzh ertragsfähig*.

Ertragfähigkeit b. (-) : *sellit ouzh Ertragfähigkeit*.

erträglich ag. : 1. gouzañvadus, ... a c'heller gouzañv, gougemeradus, ... a c'heller gougemer ; *schwer erträglich*, diaes da c'houzañv ; *schwer erträgliche Hitze*, gwrez pounner b. ; 2. madik a-walc'h, peuzvat, peuvadik, krenn, madik, madik-madik, etre mat ha fall, etre daou, etre an daou, moder, dam-, peuz- ; *er hat ein erträgliches Auskommen*, gounit a ra madik a-walc'h, kaer a-walc'h e vez paeet, gounit a ra peadra da vevañ madik a-walc'h.

ertraglos ag. : difrouezh, diampled, dizamped, didalvez, diemsav, difonn ; *diese Böden sind ertraglos*, ne zeu tamm frouezh war an douaroù-se, sec'h eo an douaroù-se, dizamped eo an douaroù-se ; *ertraglose Anlage*, postadur andedaol g., postadur marv g.

Erträgnis n. (-ses,-se) : gounid g., ampled g.

ertragreich ag. : fonnus, emsav, emsavus, spletus, gounidus, goprus, arc'hantus, kenderc'hus, eostus, stu, mat, strujus, strujek, frouezhus, frouezhek, trevadus, druz, dreistgouennus, gounenus, talvoudus, ampletus, askorus ; *Geld ertragreich anlegen*, lakaat arc'hant da dalvezout, lakaat arc'hant e talvoudegezh ; *ertragreiche Böden*, douaroù hag a daol gant puilhentez ls. ; [Bibl] *sieben ertragreiche Jahre und sieben Jahre der Dürre*, seizh bloavezh frouezh ha seizh bloavezh kernez.

Ertragsausfall g. (-s) / **Ertragseinbußen** ls. : digresk askorusted g.

ertragsfähig ag. : askorus, talvoudus, ampletus, spletus, fonnus, fonnapl, arc'hantus, emsav, gounidus, goprus, eostus ; *ertragsfähiger Boden*, douar dellezek da vezañ labourt g. ; *sie werden den Boden bearbeiten, solange er noch ertragsfähig ist*, labourat a raint an douar keit ha ma tougo eost.

Ertragsfähigkeit b. (-) : ampletusted b., frouezhusted b., frouezhuster g., gounidegezh b., emsavusted b., emsavuster g., splet g., fonnusted b., fonnuster g., strujusted b., strujuster g., struj g., askorusted b. ; *Ertragsfähigkeit des Bodens*, druzoni an douar b., strujusted an douar b., struj an douar g., frouezhusted an douar b., puilhentez an douar b., askorusted an douar ; *die Ertragsfähigkeit des Bodens erhöht sich*, drusaat a ra an douar, frouezhusaat a ra an douar, war greskiñ e ya puilhentez an douar.

Ertragskennzahl b. (-,en) : [armerzh] argement askorusted g.

Ertragsminderung b. (-,en) / **Ertragsreduktion** b. (-,en) / **Ertragsreduzierung** b. (-,en) / **Ertragsrückgang** g. (-s,-rückgänge) : digresk askorusted g.

ertränen V.k.e. (hat ertränt) : 1. beuziñ ; 2. [dre skeud.] *seinen Kummer im Wein ertränen*, lonkañ evit dic'hlaç'hariñ, mont da veuziñ er gwin evit tremen e c'hlac'hар, mont da veuziñ er gwin evit dic'hlaç'hariñ, dont da dremen e boan dre ar gwin, klask er gwin un opiom da zisorjal e c'hlac'hар, beuziñ e c'hlac'hар dre evañ gwin, beuziñ e c'hlac'hар er gwin ; *seine Schande im Alkohol ertränen*, beuziñ e vezhadenn.

V.em. : **sich ertränen** (hat sich (ak.) ertränt) : [emlazh] en em veuziñ ; *er hat sich ertränt*, en em veuzet en deus, en em veuziñ en deus graet.

Ertränen n. (-s) : beuz g., beuzadenn b., beuzerezh g., beuzidigezh b., beuzadeg b.

Erträcker g. (-s,-) : beuzer g. ; *Erträcker von Hunden*, beuzer chas g.

erträumen V.k.e. (hat erträumt) : hunvreal, faltaziañ, empennañ, empentiñ, imbroudiñ.

V.em. : **sich erträumen** (hat sich (dat.) erträumt) : *sich (dat.) etwas erträumen*, hunvreal udb, faltaziañ udb, empennañ udb, empentiñ udb, imbroudiñ udb, bezañ e sorc'henn eus udb, birviñ gant ar c'hoant da gaout udb, kaout c'hoant bras da gaout udb, bezañ c'hoant bras d'an-unan da gaout udb, glaouriñ gant ar c'hoant da gaout udb, glaourenniñ war-lerc'h udb, bezañ e galon war udb.

erträumt ag. : faltaziek, diwar faltazi.

ertrinken V. gw. (ertrank / ist ertrunken) : beuziñ, mervel dre veuz, pirlilhañ er mor ; *er ist ertrunken*, beuzet eo bet, beuziñ en doa graet, beuziñ a reas, mervel a reas beuzet, mervel a reas dre veuz ; *nahe daran sein, zu ertrinken*, bezañ o vont da veuziñ, bezañ darev da veuziñ, bezañ darev d'an-unan

beuziñ ; er wäre beinahe ertrunken, mennout a reas beuziñ ; und wie oft hat man mir das Baden verboten, aus Angst, ich könnte ertrinken ! pet gwech ivez ez eus bet difennet ouzhin mont da gouronkañ gant aon da vezañ beuzet ! ; man fand ihn ertrunken in einem Tümpel, kavet e oa bet beuzet en ur poulad dour ; alle Schiffspassagiere sind ertrunken, ar vagad tud a zo bet beuzet ; er ist im Meer ertrunken, aet eo da glask repu e rouantelez ar pesked ; in Wein und Bier ertrinken mehr denn im Wasser, aliesoc'h a hini a vez beuzet er gwer eget er stér ; ich ertrinke in diesem Kleid, beuzet on er vroz-h-mañ ; sie ist so abgemagert, dass sie jetzt droht, in ihrem Kleid zu ertrinken, ne spir ket mui en he brozh gant an treut ma'z eo deuet da vezañ.

Ertrinken n. (-s) : beuz g., beuzadenn b., beuzidigezh b. ; Ertrinken von vielen Leuten, beuzadeg b. ; zum Tod durch Ertrinken verurteilen, kondaoniñ da vovel dre an dour ; beim Ertrinken um sich schlagen, palvata dour a-raok beuziñ, dispac'hañ en dour a-raok beuziñ ; am Ertrinken sein, bezañ o vont da veuziñ, bezañ darev da veuziñ, bezañ darev d'an-unan beuziñ.

Ertrinkende(r) ag.k. g./b. : beuzer g., beuzerez b., den o veuziñ g.

Ertrinkungstod g. (-s) : beuz g., beuzadenn b., beuzidigezh b.

ertrotzen V.k.e. (hat ertrotzt) : kaout (tizhout, tapout, gounit) dre c'hourdrouz.

Ertrunkene(r) ag.k. g./b. : beuzed g. [liester beuzidi], den beuzet g. ; die Seelen der Ertrunkenen, ar chouerien ls., ar grierien ls.

ertüchtigen V.k.e. (hat ertüchtigt) : gourdonañ, embreger, embregañ, kaletaat, nerzhañ, kadarnaat, gourdonaat ; seinen Willen ertüchtigen, nerzhañ e vennerezh ; sich körperlich ertüchtigen, embreger e gorf ; sich (ak.) durch täglichen Frühspor ertüchtigen, kaletaat e gorf oc'h ober sport bemdez diouzh ar mintin.

Ertüchtigung b. (-,en) : gourdonerezh g., embregerezh g. ; körperliche Ertüchtigung, embregerezh-korf g., korfembregerezh g.

erübrigen V.k.e. (hat erübrig) : dioueriñ, kavout, lakaat a-gostez ; können Sie eine Stunde für mich erübrigen ? hag un eurvezh ho pije da zioueriñ din ? hag un eurvezh ho pije da zioueriñ ganin ?

V.dibers. em. : **sich erübrigen** (hat sich (ak.) erübrig) : na dalvezout ar boan, bezañ displetus, ezhomm ebet da ... ; es erübrig sich, mit ihm weiterzureden, kuit omp da genderc'hel da gaozeal gantañ, ne dalvez ket ar boan kenderc'hel da gaozeal gantañ ; alles Weitere erübrig sich, ne chom netra da askouezhañ (da ouzhpennañ).

eruieren V.k.e. (hat eruiert) : sklaeraat, spisaat, kavout, dizoleiñ, dispakañ.

Eruktion b. (-,en) : breugeud g., breugeudenn b., beug g., beugisadenn b., bregas g., breze g., avel g., avel drenk g., hik g.

eruktieren V.gw. (hat eruktiert) : breugeudiñ, lezel ur breugeud, leuskel ur breugeud, distagañ ur breugeud, divegal, beugisal, ober beug, beugal, bregasiñ, beurleugeusat, tarlonkañ, ober un hik, hikat.

Eruption b. (-,en) : 1. [meneziou-tan] didarzh g., didarzhadenn b., P. dislonkadenn b. ; Vulkaneruption, dislonkadenn lava b., distaol lava g., distaoladenn lava b., didarzh volkanek g., didarzhadenn lava b. ; effusive Eruption, didarzh skuilhus g. ; explosive Eruption, didarzh bloskus g. ; limnische Eruption, didarzh limnek g. ; vulkanianische Eruption, didarzh vulkanian g. ; Spalteneruption, Lineareruption, didarzh fraihel g. ;

peléanische Eruption, didarzh pelek g. ; 2. [stered.] Sonneneruption, didarzh heolel g. ; Sterneruption, didarzh sterdel g. ; 3. [mezeg.] dispuilh g., dispuilhad g., dispuilhadur g., dispuilhañ g.

Eruptionskrankheit b. (-,en) : kleñved dispuilhat g.

Eruptionsphase b. (-,n) : prantad didarzhañ g. ; der Vulkan befindet sich in einer Eruptionsphase, emañ ar menez-tan o tislonkañ.

eruptiv ag. : 1. didarzhel, didarzhat ; [meneziou-tan] Phase eruptiver Aktivität, prantad didarzhañ g. ; der Vulkan befindet sich in einer Phase eruptiver Aktivität, emañ ar menez-tan o tislonkañ ; [stered.] eruptive Protuberanz, tosenn didarzhat b. ; eruptiv veränderlicher Stern, steredenn didarzhat b. ; 2. [mezeg.] dispuilhat.

Eruptivgestein n. (-s,-e) : [douarouriezh] dislonkadur g., dislonkadur volkanek g., roch-dislonk volkanek b., distaol volkanek g., distaoladennou volkanek ls., dislonkaduriou volkanek ls., karregenn didarzhel b., karregad didarzhel b. ; hypoabyssales Eruptivgestein, dislonkadur isvolkanek g., roch-dislonk isvolkanek b., distaol isvolkanek g.

Evolution b. (-,en) : dedroadur g., dedro g., emdroadur g., emdro g., kendroadur g., kendro g. ; [bev.] die parallele Evolution der Beuteltiere und der Plazentatiere, emdroadur kenstur ar godelleged hag ar plakenteged g.

evolutiv ag. : dedroüs, dedroadel, emdroüs, emdroadel.

erwachen V. gw. (ist erwacht) : 1. divorfilañ, divorediñ, divoriñ, divorenniñ, divorgousket, dihuniñ, divisorzañ, digousket ; aus dem Schlaf erwachen, divisorfilañ eus a hun, divorediñ, divisor(enn)iñ, divorgousket, dihuniñ eus e gousk, digeriñ e zaoulagad, digeriñ e leternioù pikouzet ; zu neuem Leben erwachen, advevañ ; er will nicht erwachen, n'eus ket a zihun dezhañ ; 2. aus seiner Lethargie erwachen, divisoritellañ ; aus einer Ohnmacht erwachen, adkavout e anaoudegezh, en em adkavout, dont e santimant en-dro d'an-unan (e santimant dezhañ, he santimant dezh h.a.), dont eus e fallaenn, dont en e anaoudegezh, dont d'e stad, difatañ, disemplañ, difallañ, difallaat, difatikañ, dialvaoniñ, divaganiiñ, divatorelliñ, difallaat, diorvaniñ, distreiñ e-barzh, addont e-barzh, dont an anaoudegezh d'an-unan (e anaoudegezh dezhañ, hec'h anaoudegezh dezh h.a.), en em anavezout, dont d'e veiz endro, dont ar meiz d'an-unan (e veiz dezhañ, he meiz dezhi h.a.), dont ar meiz en an-unan (e veiz ennañ, he meiz enni h.a.), dont d'an-unan, dont e-barzh, dont en an-unan (ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.) eus ur fallaenn, distreiñ en an-unan ; als er von seiner Ohnmacht erwachte, pa zeugas d'en em intent, pa zistroas e-barzh, pa zifallaas ; aller Wahrscheinlichkeit nach wird er nicht mehr aus dem Koma erwachen, antebek eo e teufe er-maez eus ar c'homa ; 3. [dre skeud.] dihuniñ, diglorañ, diveuziñ eus al latar, diskochañañ, diwanañ.

Erwachen n. (-s) : 1. dihun g. ; beim Erwachen, o tihuniñ, en ur zihuniñ, pa zihunas, d'e zihun, d'an dihun ; 2. [dre skeud.] das Erwachen der Sinne, dihun ar skiantou g. ; [istor] das Erwachen der Nationen, dihun ar broadou g. ; 3. disouezhenn b., disouezhadenn b., kerseenn b., didouelladur g., didouellañ g., disouezhiñ g. ; ein böses Erwachen, un dihun kriz g., ur gerseenn griz b.

erwachsen¹ V. gw. (erwächst / erwuchs / ist erwachsen) : 1. kreskiñ, dont da zen, sevel da zen, dont d'e vent, dont d'e oad ; er erwuchs zum Jüngling, dont a reas da grennard ; 2. [dre skeud.] dont da-heul ; viele Sorgen erwachsen mir daraus, bec'h a-walc'h am boa bet da-heul an dra-se, kement-se a zegasas din gwalloù a-leizh d'e heul, ac'hano e teuas din gwalloù a-leizh.

erwachsen² ag. : en oad gour, gour, deuet, deuet d'e vent, deuet d'e oad, deuet da zen, savet da zen, krenn, graet, en e vent, en e vraz ; *erwachsen werden*, dont da zen, sevel da zen, dont d'e vent, dont d'e oad, dont da oadour ; *er ist jetzt erwachsen*, deuet eo d'e oad, en e oad deuet emañ, deuet eo da zen, savet eo da zen, gour emañ bremañ, graet eo e lammgrest gantañ, en e vent emañ, en e vraz emañ ; *im erwachsenen Alter*, ent bras, en oad gour, en e oad gour ; *schon halb erwachsen*, brazik.

Erwachsene(r) ag.k. g./b. : oadour g., brazard g., den gour g., den en oad gour g., den en e oad gour g., den deuet g., den graet g., den deuet d'e vent g., den en e vent g., den en e vraz g., krennden g. ; *die Erwachsenen*, an dud vras ls., an oadourien ls., ar vrazarded, an dud deuet ls., an dud graet ls., an dud gour ls., ar grenndud ls., ar re vras ls. ; *sein Leben als Erwachsener*, e vuhez gour b.

Erwachsenenalter n. (-s) : oad gour g., trede oad g., trede hoal g. ; *im Erwachsenenalter*, ent bras, en oad gour, en e oad gour ; *das menschliche Leben wird in vier Atersstufen eingeteilt* : *Kindheit, Jugend, Erwachsenenalter, Greisenalter*, e buhez an den ez eus pevar oad : ar vugeliezh, an oad krenn, an oad gour hag ar gozjni.

Erwachsenenbildung b. (-) : stummadur an oadourien g.

Erwachsenentaufe b. (-n) : [relij.] badeziant oadourien b., badeziant un oadour b.

erwägen V.k.e. (erwog / hat erwogen) : sellet pizh ouzh, pouzeañ mat, hañvalout, pouzeañ ha dibouezañ, ober daou soñj, dausoñjal, ober daou vennozh ; *alles wohl erwogen*, goude soñjal a-zevri e pep tra, goude soñjal parfet e pep tra, goude soñjal a-barfeted e pep tra, goude soñjal ha disoñjal, goude bezañ sellet pizh ouzh an daou du (ouzh ar ya hag an nann, ouzh ar rag hag ar perag), goude bezañ sellet ervat ouzh pep tra, goude bezañ pouezet mat pep tra, goude m'en doa en em soñjet mat war gement-se / goude m'en doa soñjet ervat e kement-se (Gregor), goude m'en doa pouezet mat ar rag hag ar perag eus an afer (sellet pizh ouzh pep tra, sellet a-zevri ouzh pep tra, graet daou vennozh, graet daou soñj), goude hañvalout, goude bezañ soñjet ervat, goude pouzeañ ha dibouezañ, goude evezhiañ pizh, a-barzh fin ar gont, erfond, a-benn-kont ; *sorgfältig erwägen*, pouzeañ ervat, pouzeañ ha dibouezañ, sellet pizh (ouzh udb), hañvalout ; *so was wurde ernstlich erwogen*, ar gaoz-se a oa bet kreñv.

erwägend ag. : diazez, a boell, poellek, a skiant, a benn, fur, avizet, evezhiek, pervezh, etre daou, poelladus, pozet, prederiek, skiantek, rezonet, a boell hag a furnez, parfet.

Erwägung b. (-,en) : preder g., prederiadenn b., emsoñj g., sellad g. ; *in Erwägung dass ...*, o vezañ ma ..., rak ma ..., dre (dre an abeg) ma ..., diwar-benn ma ... ; *etwas in Erwägung ziehen*, a) bezañ o soñjal ober udb, bezañ e sell d'ober udb ; *er zog in Erwägung, dem Präfekten einen Brief zu schreiben*, neuze e troas en e benn skrivañ ul lizher d'ar prefed ; *so was wurde ensthaft in Erwägung gezogen*, ar gaoz-se a oa bet kreñv ; *etwas in Erwägung ziehen*, b) amwelet udb, derc'hel kont eus udb, lakaat udb e penn-kont, lakaat udb e-barzh, reiñ a fed eus udb, ober fed d'udb ; *alle erdenklichen Situationen in Erwägung ziehen*, amwelet an holl blegennou ; *neben anderen Erwägungen*, etre abegoù all.

Erwägungsgrund g. (-s,-gründe) : [gwir] trebenn g. ; *die Erwägungsgründe eines Urteils*, trebennou ur varnadenn ls.

erwählen V.k.e. (hat erwählt) : dibab, diuz(añ), choaz, diforc'hiñ, dilenn ; *einen interessanten Beruf erwählen*, mont war ur vicher dedennus ; *er hat sie zur Frau erwählt*, dibabet en deus anezhi da bried, kemeret en deus anezhi da bried, he diforc'het en deus evit bout e wreg ; *er hat das bessere Teil*

erwählt, kemeret en deus an dibab, dibabet en deus al lodenn wellañ, aet eo an dibab gantañ, aet eo ar bouf gantañ, aet eo ar manam gantañ, aet eo ar vouedenn gantañ, kemeret en deus an askorn bras, aet eo ar vegenn gantañ.

erwähnen V.k.e. (hat erwähnt) : menegiñ, rakvenegiñ, ober meneg eus, ober kaoz eus, ober anv eus, ober anv a, lavaret anv diwar-benn, ober keal eus, reiñ keal eus, envel, ober dave da, kounaat, tintal, toullañ eus, trinkañ ur ger diwar-benn, reiñ koun eus, ober koun eus ; *er hatte sein Vorhaben mit keiner Silbe erwähnt*, n'en doa toulet da zen eus e raktres, n'en doa komzet anv da zen eus e raktres, n'en doa komzet anv da zen diwar-benn e raktres ; *er hat mit keiner Silbe erwähnt, dass er aufhören wollte*, n'eus bet mouezh ebet dezhañ da ehanañ, n'eus bet anv ebet gantañ da ehanañ, n'eus bet morse keal gantañ da ehanañ, n'eus bet morse meneg gantañ da ehanañ, n'eus bet ger ebet gantañ da ehanañ ; *etwas mit keinem Wort erwähnen*, na lavaret grik ebet diwar-benn udb, na faoutañ grik diwar udb, na rannañ grik diwar udb, na wikal grik diwar udb, na seniñ grik diwar udb. ; *er erwähnte mit keinem Wort, wofür er das Geld verwendet hatte*, ne dintas ket (ne dintas da zen) peseurt implij en doa graet gant ar arc'hant ; *diese Schlacht wird in jener Urkunde erwähnt*, meneg a gaver eus an emgann-mañ er skrid-se, er skrid-se ez eus komz eus an emgann-mañ, an emgann-mañ ez eus komzoù anezhañ er skrid-se ; [lu] *lobend im Heeresbericht erwähnen*, menegiñ gant enor war roll an devezh.

erwähnungswert ag. : ... a dalv ar boan bezañ meneget.

erwähnt ag. : meneget ; *oben erwähnt, usveneget* ; *zuvor erwähnt, bereits erwähnt*, meneget en araog, kentlavaret, rakveneget ; *der bereits erwähnte Herr Schmidt*, an aotrou Schmidt meneget en araog g., hon aotrou Schmidt g., an aotrou Schmidt kentlavaret g., an aotrou Schmidt rakveneget g., an aotrou Schmidt-mañ g. ; *der bereits erwähnte Kilian*, hor C'hilian g., ar C'hilian-mañ a zo bet anv anezhañ en araog g., ar C'hilian-mañ rakveneget g.

Erwähnung b. (-,en) : meneg g., rakveneg g., kel g., keal g., kounadur g., komz b. ; *die Sache ist nicht der Erwähnung wert*, ne dalv ket ar boan meñeñ an dra-se (ober meneg eus kement-se), didalvez eo menegiñ an dra-se ; *ehrenvolle Erwähnung*, meneg enorus g., meneg "mat-tre" g. ; *diese Schlacht findet in jener Urkunde Erwähnung*, meneg a gaver eus an emgann-mañ er skrid-se, er skrid-se ez eus komz eus an emgann-mañ, an emgann-mañ ez eus komzoù anezhañ er skrid-se ; [lu] *lobende Erwähnung im Heeresbericht*, meneg enorus war roll an devezh g.

erwärm'en V.k.e. (hat erwärmt) : 1. tommaat, tommañ, dianouediñ, dirivañ, kluouarañ, kluouaraat ; *eine Tasse Kaffee wird dich erwärmen*, un tasad kafe a dommo dit, un tasad kafe a zegaso tomm dit ; *das Bügeleisen erwärmen*, lakaat an houarn da dommañ ; *Wasser leicht erwärmen*, direvañ dour, digrizaañ dour, divavañ dour ; 2. [dre skeud.] *die Herzen aufwärmen*, diskornañ ar c'halonoù.

V.em. : **sich erwärmen** (hat sich (ak.) erwärmt) : 1. tommaat, tommañ, dont da vezañ tommoc'h, dianouediñ, dirivañ, kluouaraat, kluouarañ ; 2. ober un dommadenn, ober un tammig goradenn, tommañ d'an-unan ; *sich am Kaminfeuer erwärmen*, ober ur grazadenn e korn ar c'hogn (e korn an oaled, e toull an oaled), ober un dommadenn e korn an oaled, ober ur grazadenn e korn an tan, ober un dommadenn ouzh aer an tan, ober ur c'horadenn dirak an tan ; *sich in der Sonne erwärmen*, tommheoliañ, heoliañ, tommañ dindan an heol ; 3. [dre skeud.] *sich für eine Sache erwärmen*, en em dommañ ouzh udb, tommañ muioc'h-mui ouzh udb.

Erwärmen n. (-s) : tommadur g. ; *leichtes Erwärmen von Wasser, dirgrizañ dour g., divavañ dour g., dirivañ dour g.*

erwärmend ag. : tommus.

Erwärmung b. (-,en) : 1. tommadur g. ; *globale Erwärmung, tommadur an hin g., ardommañ hinel g., tommadur ar blanedenn g. ; 2. [an amzer a ra/a raio] kluorien b.*

erwarten V.k.e. (hat erwartet) : 1. gortoz, gedal, deport, bezañ war c'ched eus, bezañ ged da, bezañ e ged eus, bezañ war c'hortoz eus, bezañ e-sell eus, bezañ e-sell a ; *jemanden erwarten, gortoz (gedal, deport) u.b., bezañ war c'ched eus u.b., gortoz u.b. da zont, gedal u.b. da zont, bezañ ged d'u.b., bezañ e-sell eus u.b. ; ich erwarte Ihren Besuch, war c'hortoz ho kwelet emao ; ich erwarte ihn nicht vor morgen früh, n'on ket e sell anezhañ a-raok arc'hoazh ar beure ; ein Baby erwarten, bezañ o c'hortoz, bezañ o c'hortoz tud a-gresk, bezañ kelou bugel gant an-unan (ganti), bezañ kelou ganti ; die Nachbarn erwarten ein Baby, en ti-all ez eus un taol gwenan da vezañ ; in tiefem Schweigen erwarteten sie alle das Urteil, an holl a dave mik o c'hortoz ar varn da zont ; ungeduldig erwarten, gortoz gant dibasianted, gedal dibasiant, gedal gant hast, gortoz [u.b. / udb] gant jourdoul bras ; Sie werden ungeduldig erwartet, hiraezh a zo deoc'h, despailh bras (mall bras) 'zo gant an dud gwelet ac'hanc'h, mall-mall 'zo gant an dud gwelet ac'hanc'h, emañ an dud gant ar prez d'ho kwelet, ne bad ket an dud gant ar mall d'ho kwelet, poazh eo an dud gant ar c'hoant da welet ac'hanc'h, tridal a ra an dud gant ar mall d'ho kwelet, disec'hañ a ra an dud diwar o zreid gant ar mall d'ho kwelet, ar brasañ mall a zo gant an dud d'ho kwelet, gortoz a ra an dud gant hiraezh ho tonedigezh, gortoz a ra an dud gant jourdoul bras ho tonedigezh, hiraezh o deus an dud d'ho kwelet, an dud a zo en hiraezh deoc'h, an dud a zo hiraezh deoc'h, kavout a ra an dud hirnezh ouzh ho kedal, hirnezh eto an dud ouzh ho kedal, hirvoudiñ a ra an dud d'ho kwelet, n'ho deus an dud ken mall nemet ho kwelet ; das Erscheinen dieses Buches wurde seit geraumer Zeit sehsüchtig erwartet, al levr-se edod e sorc'henn anezhañ pell 'zo ; ich kann den Urlaub kaum erwarten ! deuet buan ar vakañsou ! ; die Ferien kaum erwarten können, gortoz ar vakañsou gant hast bras, bezañ despailh gant an-unan e vefe vakañsou, kaout mall da gaout vakañsou, bezañ mall bras gant an-unan (d'an-unan) kaout vakañsou, skuizhañ na vefe vakañsou, kaout mal da welet ar vakañsou o tont, bezañ gant ar prez da vakañsiñ ; er konnte es kaum erwarten, das Reiseziel zu erreichen, hiraezh en doa d'en em gavout e penn e veaj ; ich kann es kaum erwarten, ihn zu treffen, mall bras eo ganin gwelet anezhañ, diwezhat eo din gwelet anezhañ, gant ar prez emaon d'e welet ; mit großer Ungeduld erwartet werden, bezañ gortozet-bras ; Sie werden mit großer Ungeduld erwartet, hiraezh a zo deoch'.*

Erwarten n. (-s) / **Erwartung** b. (-,en) : gortoenn b., gortoz g., gortozerezh g., gortozidigezh b., gortozadenn b., engortoz g., ged g., spi g., esper g., esperaiñs b., esperaiñsou ls., fiziañs b., spi g. ; *in der Erwartung einer Sache, en engortoz ag udb, en gortoz ag udb ; über (alles) Erwarten, dreist kement a challed esperout, dreist pep esper ; voller Erwartung, leun a spi ; in der Erwartung einer Sache, war c'ched eus udb, war c'ched udb ; in banger Erwartung, trubuilhet holl, ankeniet holl, trechalet, trefuet, c'hwen en e loeroù ; wider alles Erwarten, dic'hortoz-kaer, a-enep o ged, en tu all d'ar pezh a oufent da c'chedal, a-enep ar pezh a espered / a-enep kement a challed esperout / a-enep pep esperaiñs (Gregor) ; in Erwartung eines Besseren, da c'hortoz gwell, da c'hortoz kaout gwelloc'h, e defot gwell, e faot gwell, war c'ched da gaout gwelloc'h ; getäuschte Erwartung, kerseenn b., desped g., kerse g., disouezhenn b., dipit g., esper aet da get g. ; das übertrifft alle meine Erwartungen, ne oan ket o c'hortoz kement all, ne oan ket en engortoz a gement-se, ne oan ket e-sell a se (a gen), ne oan ket e ged a se (a gen), kement-se a ya dreist ar pezh a esperen, an dra-se a ya dreist kement a challen esperout, an dra-se a zo deuet da vat en tu all d'ar pezh a c'hallen gedal, an dra-se a zo deuet da vat mui eget na oufen gedal ; er wurde in seinen Erwartungen enttäuscht, seine Erwartungen wurden nicht erfüllt, chom a reas gant e c'hoant, chom a reas war e c'hoant,*

menel a reas war e c'hoant, menel a reas war e naon, tremen a reas gant e naon, menel a reas war e c'houlenn, chom a reas tarluch, chom a reas e fri war ar glooud, ne respontas ket an darvoudou d'e esperänsou, touplet e voe en e c'ched.

erwartungsgemäß ag. : evel ma c'halled esperout, evel m'em boa douet.

Erwartungshaltung b. (-,en) : gortoz g., gortozadenn b.

erwartungsvoll ag. : leun a spi.

Erwartungswert g. (-s) : [skiantou] engortoz jedoniel g. ; Schätzung des Erwartungswerts, prizadur an engortoz g. ; bedingter Erwartungswert, engortoz amveziadek g.

erwecken V.k.e. (hat erweckt) : 1. dihuniñ, digousket, divordoiñ, divoriñ, divorediñ, divorenniñ, divorgousket ; jemanden aus dem Schlaf erwecken, dihuniñ u.b., divordoiñ u.b., divor(ed)iñ u.b., divorenniñ u.b., divorgousket u.b., dihuniñ u.b. eus e gousk ; jemanden zum Leben erwecken, dihuniñ u.b. a-douez ar re varv, dihuniñ u.b. a-vetou ar re varv, degas u.b. a varv da vev, degas u.b. en-dro d'ar vuhez, lakaat u.b. bev adarre, reiñ buhez d'unan mary, dasorc'hiñ u.b., adreiñ buhez d'u.b., degas buhez en-dro d'u.b., degas buhez en-dro en u.b., degas buhez d'u.b., degas buhez en u.b., degas u.b., lakaat u.b. da sevel a varv da vev, ober d'u.b. sevel a varv da vev, bevaat u.b., buhezeaka u.b., reiñ a-nevez nerzh ha buhez d'u.b. ; manch einen Toten hat er wieder zum Leben erweckt, estreget unan a lakeas da sevel a varv da vev ; etwas zu neuem Leben erwecken, degas buhez en-dro en udb, reiñ a-nevez nerzh ha buhez d'udb, adsevel udb, renevesaat udb, reiñ buhez en-dro d'udb, lakaat udb da sevel a varv da vev, dasorc'hiñ udb, advevañ udb, nevezíñ udb ; 2. [dre skeud.] enaouiñ, broudañ, atizañ, dihuniñ, elumiñ, engelver ; jemanades Mitleid erwecken, lakaat truez da sevel e kalon u.b., enaouiñ truez en u.b., ober d'u.b. kaout truez, engelver truez u.b., dougen u.b. d'an druez, elumiñ truez e kalon u.b., kouezhañ truez u.b. ouzh an-unan, lakaat kalon u.b. da vlotaat gant an druez, lakaat kalon u.b. da voukaat gant an druez, lakaat kalon u.b. da wakaat gant an druez ; der Umgang mit Politikern erweckte in ihm den Wunsch, Diplomat zu werden, pleustr ar bolitikourien en doa roet dezhañ c'hoant da vezañ kannad, pleustr ar bolitikourien en doa dihunet (enaouet) ennañ ar c'hoant da vezañ kannad ; Furcht erwecken, ober aon d'an dud, lakaat aon d'an dud, spontañ, drec'hiñ, bezañ doujañs d'an-unan, tennañ doujañs ouzh an-unan, tennañ doujañs war an-unan, teuler spouron e kalon an dud, estlammijñ, esmaeañ, efreizhañ, fromañ, strabouilhat, spontailhañ, ober spont d'an dud ; Verdacht erwecken, lakaat diskred da sevel, lakaat disfiziañs da sevel, tennañ (dedennañ) diskred war an-unan, lakaat diskred da sevel en e geñver, lakaat disfiziañs da sevel en e geñver ; das hatte meinen Verdacht erweckt, kement-se en doa lakaet douetañsou da sevel em spered, kement-se en doa lakaet disfiz da ziwanañ ennon, kement-se en doa lakaet disfiz da gellidañ ennon, o welet (o klevet) an dra-se e oa deuet disfiz (diskred, douetañs) din, o welet (o klevet) an dra-se e oa savet disfiz ennon ; Kaffe erweckt die Lebensgeister, ar rouzig a zo hael da galon an den, ar rouzig a sikour da reiñ lusk d'ar galon (da reiñ lusk da galon an den), ar c'hafe a zegas nerzh deoc'h en-dro (a ro startijenn deoc'h, a ro begon deoc'h, a ro kalon deoc'h, a zegas buhez ennoc'h, a zo mat evit divorediñ ho kwad, a zo mat evit divorediñ ho spered) ; [kr-l] lieber Neid als Mitleid erwecken, an hini en deus a lip e weuz hag an hini n'en deus ket a sell a-dreuz - seul vui, seul well - dorn leun, diogel e berc'henn - gwelloc'h kaout re eget re nebeut - gwell eo re eget re nebeut - bravoc'h kaout eget mont da glask - ar pinvidig en deus e vadoù da barañ ar bec'h diwarnañ ; 3. er sieht Vertrauen

erweckend aus, diouzh e welet n'eus ket a aon da gaout dirazañ, diouzh e welet e c'haller kaout fiziañs ennañ, hennezh a zo un neuz vat a zen.

erweckend ag. : dihunus.

Erweckung b. (-,-en) : 1. dihun g., dihuniñ g. ; 2. dasorc'h g., dasorc'hidigezh b. ; 3. [dre skeud.] enaoudigezh b., broud g., atiz g.

Erweckungsbewegung b. (-) : [relig.] deolouriezh b.

erwehren V.em. : **sich erwehren** (+gen) (hat sich (ak.) erwehrt) : 1. derc'hel ouzh, padout ouzh, enebiñ ouzh, sevel a-enep, spiriñ ouzh, kaeañ ouzh, kas a-enep, derc'hel ouzh, derc'hel penn da, derc'hel penn ouzh, rentañ penn ouzh, talañ ouzh, reiñ fas da, reiñ bec'h da, herzel ouzh, pennañ ouzh, stourm ouzh, ober an harp ouzh, harpañ ouzh, harpañ a-enep, ober ouzh, ober penn ouzh, ober beskelloù e-kreiz park u.b. ; sich seines Gegners nicht erwehren können, na vezañ evit e enebour, na vezañ barrek war (evit) e enebour, na c'hallout trec'hiñ war e enebour, na vezañ gouest da gaout al levezon war e enebour ; 2. moustrañ war, mirout a, parraat a ; er konnte sich des Lachens nicht erwehren, ne oa ket evit moustrañ war e c'hoant c'hoarzhin, ne oa ket evit mirout a c'hoarzhin, ne oa ket evit parraat a c'hoarzhin.

erweichbar ag. : teneradus.

erweichen V.k.e. (hat erweicht) : 1. gwakaat, blotaat, blodañ, boukaat, flouraat, teneraat, dic'harvaat, souplaat, dousaat ; 2. [yezh.] glebiañ, goueliennañ ; 3. [dre skeud.] teneraat, blotaat, digrizañ, boukaat, souplaat, dousaat, dousaat da, gwakaat ; seine Richter erweichen, gounit kalon e varnerien, teneraat e varnerien, teneraat kalonoù e varnerien, blotaat kalonoù e varnereien, gwakaat kalonoù e varnereien, touch kalonoù e varnerien, boukaat kalonoù e varnerien, gounit e varnerien ; sie konnten die Herzen derer, die verstockt geblieben waren, erweichen, lakaat a rejont kalonoù ar re a oa chomet aheurtet da deneraat ; sich erweichen lassen, dont da deneraat, teneraat d'e galon [o welet udb], dont glizhek, dic'harvaat, blotaat, dousaat, gwakaat.

V.gw. : gwakaat, blotaat, boukaat, teneraat, dic'harvaat, flouraat.

V.em. **sich erweichen** (hat sich (ak.) erweicht) : teneraat, dic'harvaat, blotaat, gwakaat.

erweichend ag. : teneraus, boukaus, gwakaus, blotaus, laoskaus ; erweichendes Mittel, a) danvez boukaus, danvez gwakaus, g., danvez blotaus g. ; b) [mezeg.] laoskaer g.

Erweichung b. (-,-en) : 1. boukadur g., bioldadur g., gwakadur g., blotaat g., teneradur g. ; 2. [dre skeud.] teneridgezh b. ; 3. [yezh.1] staonadur g., goueliennañ g. ; 4. [yezh.2] kemmadur dre vlotaat g., blotadur g., gwanadur g.

Erweichungspunkt g. (-s,-e) : [fizik] gwakverk g.

Erweis g. (-es,-e) : prouenn b. ; den Erweis erbringen, diskouez anat (splann), prouiñ, degas ar brouenn, anataat.

erweisen V.k.e. (erwies / hat erwiesen) : 1. prouiñ, gwiriekaat, reiñ testeni eus, savelañ, diskouez anat, diskouez splann, erzer'hañ, anataat ; 2. diskouez, merkañ ; jemandem Respekt erweisen, reiñ merkoù a zoujañs d'u.b., diskouez d'u.b. ar stad vras a reer anezhañ, diskouez azaouez d'u.b., diskouez d'u.b. ar bri a zouger dezhañ, dougen bri d'u.b., dougen doujañs d'u.b. ; 3. jemandem Gutes erweisen, ober ur vad bennak d'u.b., reiñ skoazzell d'u.b., dougen dorm d'u.b., rekouriñ u.b., ober vad d'u.b., ober brav d'u.b., ober evit u.b. ; dem Nächsten Güte und Barmherzigkeit erweisen, ober vad d'an nesañ ; jemandem einen Gefallen erweisen, ober plijadur d'u.b., rentañ servij d'u.b. ; jemandem einen Dienst erweisen, dougen dorm d'u.b., reiñ skoazzell d'u.b., rentañ servij d'u.b., ober evit u.b. ; jemandem einen Gegendienst erweisen, kas an dorzh

en-dro d'ar gêr d'u.b., distreiñ e dorzh en-dro d'ar gêr d'u.b., distreiñ e vadelezh d'u.b., adkas an dorzh ; **4. jemandem eine Höflichkeit erweisen**, bezañ seven gant u.b., mont seven d'u.b. (gant u.b.), lavaret ur ger seven d'u.b. ; **jemandem die letzte Ehre erweisen**, ober an enorioù diwezhañ d'u.b., ober ar c'himiad diwezhañ d'u.b. (Gregor), rentañ an enor diwezhañ d'u.b., lavaret ur c'henavo diwezhañ d'u.b., rentañ enorioù da gorf u.b. ; **jemandem Ehre erweisen**, ober enorioù d'u.b., dougen enor d'u.b.

V.em. : **sich erweisen** (erwies sich / hat sich (ak.) erwiesen) : *sich als etwas erweisen*, diskouez bezañ udb. ; *sich mutig erweisen*, diskouez bezañ kalonek ; *sich gegen jemanden gütig erweisen*, bezañ kuñv hag hegarat ouzh u.b., bezañ hegarat e-keñver u.b., bezañ mat e-keñver u.b. ; *sich gegen jemanden dankbar erweisen*, dougen grad vat d'u.b., dougen grad d'u.b., gouzout grad vat d'u.b., diskouez e anaoudegezh-vat d'u.b., diskouez bezañ anaoudek ouzh u.b., kas an dorzh en-dro d'ar gêr d'u.b., distreiñ e dorzh en-dro d'ar gêr d'u.b., distreiñ e vadelezh d'u.b. ; *der Weg zurück erwies sich anstrengender als der Weg dorthin*, tennoc'h e voe an distro eget ar mont.

erweiterbar ag. : frankadus.

Erweiterbarkeit b. (-) : frankadusted b.

erweitern V.k.e. (hat erweitert) : frankaat, ledanaat, astenn, brasaat, kreskiñ, dienkañ, distrizhañ, ec'honaat, larkaat, amplaat, digeriñ ; *ein Fenster erweitern*, frankaat ur prenestr ; *eine Jacke erweitern*, reiñ tro d'ur chupenn ; *seinen Bekanntenkreis erweitern*, ledanaat (astenn, brasaat) kelch e vignoned ; *einen Betrieb erweitern*, kreskiñ ul labouradeg, brasaat un embregerezh ; *seinen Absatzmarkt erweitern*, kavout fred (sav, disamm, digor, diskarg) nevez d'e varc'hadourezh ; *seinen Horizont erweitern*, frankaat e sellad war ar bed, dizoleñ gweledvaou nevez, frankaat e anaoudegezh, digeriñ e spered, diorren e spered, stuziañ e spered, pinvidikaat e spered ; *sein Wissen erweitern*, kreskiñ e anaoudegezh, astenn e zeskadurezh, deskriñ traou nevez, en em zeskiñ, dastum gouiziadur nevez, amplaat e ouziadur, prenañ gouiziadur, tapout deskadurezh ; *die Bedeutung eines Wortes erweitern*, astenn ster ur ger ; *erweiterte Bedeutung eines Wortes*, ster astennet ur ger g., ster ledan ur ger g.

erweiternd ag. : frankaus.

Erweiterung b. (-,-en) : **1.** ledanadur g., ledanerezh g., ledanidigezh b., ledad g., frankadur g., astenn g., astennadur g., astennerezh g., astennidigezh b., kresk g., kreskañs b., kreskadur g., kreskadurezh b., kreskidigezh b., amplaat g., ampladur g., amplidigezh b., displegerezh g., displegidigezh b. ; *Bedeutungserweiterung*, astenn-ster g. ; **2. [mezeg.] usvoll** g. ; *krankhafte Erweiterung der Bronchien*, usvoll ar bronkez g., bronkezusvoll g. ; **3. [mat.] erdal** g., erdalad g., kevastenn g., askouezh g. ; *algebraische Erweiterung*, erdal aljebrel g.

Erweiterungskarte b. (-,-n) : [stlenn.] kartenn askouezh b.

Erweiterungsmuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn frankaer b.

Erwerb g. (-s,-e) : **1.** prenadur g., pren g., akes g., prenadenn b., prenidigezh b. ; *der Erwerb eines Hauses*, pren un ti g., prenadur un ti g. ; *drei Interessenten haben sich für den Erwerb des Hauses gemeldet*, tri den a zo war pren an ti ; *preisgünstiger Erwerb*, prenadenn vat b. ; *der Erwerb von Eigentum*, an akuzitadur madoù g., ar berc'hennidigezh b., ar pren madoù g., ar prenadur madoù g., an akes madoù g., ar gounid madoù g., ar c'hounidegezh vadoù b., ar brenidigezh vadoù b., ar brenidigezh danvez b. ; *zum Zeitpunkt des Erwerbs*, da vare ar pren, da goulz ar pren ; **2.** gounidegezh b., gounid g., labourerezh g., tamm micher g., korvo g., korvoder g. ; *seinem Erwerb nachgehen*, en em reiñ d'e labour,

ober war-dro (bezañ gant) e labour, labourat war-dro e draoù, ober war-dro e labour, bezañ o c'hounit ; *Broterwerb*, gounid boued g., tamm micher g., gounidegezh b. ; **3. Spracherwerb**, akuzitadur ar gomz g., tapadur ar yezh g., piaouekaat al lavar g. ; *der Leseerwerb*, an deskriñ lenn g. ; *der Erwerb der Schriftsprache*, an deskriñ lenn ha skriñañ g.

erwerbar ag. : prenadus, piaouekadus.

erwerben V.k.e. (erwirbt / erwarb / hat erworben) : **1.** akuzitañ, prenañ, kaout evit arc'hant, ober e bournas eus ; *Grund und Boden erwerben*, prenañ atantoù (douar, douaroù, menajouù), douaraoua, douara ; *Franz hatte die Grundstücke erworben*, an douaroù a oa aet gant Fañch, an douaroù a oa bet prenet gant Fañch ; *ein bei einer Auktion erworbener Tisch*, un daol bet prenet eus ur werzh b., un daol bet prenet da-geñver ur werzh b. ; *erworben werden*, kavout e berc'henn, bezañ prenet ; **drei Interessenten möchten das Haus erwerben**, tri den a zo war pren an ti ; **2.** prenañ, deskriñ, akuzitañ, gounit, piaouekaat ; *Kenntnisse erwerben*, prenañ deskadurezh, prenañ gouiziadur, piaouekaat anaoudegezhioù, en em zeskiñ, en em genteliañ, kemer kelenn, frankaat e sellad war ar bed, frankaat e anaoudegezh, digeriñ e spered, deskriñ traou nevez, diorren e spered, stuziañ e spered, tapout deskadurezh, dastum gouiziadur, amplaat e ouziadur, deskriñ skiant, dastum anaoudegezhioù (deskadurezh, gouiziadur), dont da gaout anaoudegezhioù war udb ; *ein paar Grundkenntnisse über etwas (ak.) erwerben*, dont da gaout un tamm anaoudegezh war udb ; *Kompetenzen erwerben*, barrekaat, prenañ barregezhioù, tapout barregezhioù nevez, piaouekaat barregezhioù nevez ; *Berufserfahrungen erwerben*, dont da vailh war e vicher ; *jemandes Freundschaft erwerben*, gounit mignoniezh u.b. ; **3.** gounit ; *sich sein Brot redlich erwerben*, gounit e vara en un doare onest, gounit e vara gant onestiz ; *rechtmäßig erworbene Reichtümer*, pinvidigehioù leal ls., madoù deuet dre an hent mat ls., madoù deuet a-berzh vat ls., madoù gounezet gant onestiz ls. ; *etwas unehrlich erwerben*, gounit udb dre falloni, kaout udb dre fallentez ; *unehrlich erworbene Gut*, danvez deuet dre an hent fall g., danvez deuet dre wall hent g., madoù deuet dre an hent fall ls., madoù deuet dre wall hent ls., madoù gwall berc'hennet ls., madoù danzeet-fall lies ; *in erbittertem Kampf erworbene Rechte*, gwirioù gounezet a-striv-kaer ls.

Erwerber g. (-s,-) : akuziter g., prener g.

erwerbsam ag. : dever ennañ, pres ennañ, charre ennañ, mesk ennañ, birvih ennañ, fonnus, gres, grizias, taolet-bras d'al labour, labourus, lamprek, oberiant, oberius, strivant, divisoril, bec'h warnañ, diskuizh, itik d'al labour, stummet da labourat.

Erwerbsausfall g. (-s,-falle) : olgounid g.

Erwerbsbeschränkung b. (-,-en) : divarregezh labourat darnel b.

Erwerbsbevölkerung b. (-) : poblañs labour b., poblañs oberiat b.

Erwerbscharakter g. (-s,-e) : ohne Erwerbscharakter, hep pal kenwerzel.

Erwerbseinkünfte ls. : korvoderioù diwar al labour ls., gounidegezh diwar al labour b., gounidoù diwar al labour ls.

erwerbsfähig ag. : gouest da c'hounit e vara, gouest da labourat.

Erwerbsfähigkeit b. (-) : gouestoni da c'hounit e vara, gouestoni da labourat b. ; *Minderung der Erwerbsfähigkeit*, dic'houested darnel da c'hounit e vara b., dic'houested darnel da labourat b., divarregezh darnel b. ; *um dreißig Prozent geminderte Erwerbsfähigkeit*, feur divarregezh a dregont dre-gant g.

Erwerbsgenehmigung b. (-,-en) : lañvaz prenañ g., aotre prenañ g.

Erwerbsgenossenschaft b. (-,-en) : [kenwerzh] kevelouri genwerzel b.

Erwerbslaubnis b. (-,-se) : lañvaz prenañ g., aotre prenañ g.
Erwerbsleben n. (-s) : buhez vicherel b., buhez oberiant b. ; *ins Erwerbsleben treten*, mont war ur vicher, kregiñ da labourat.

erwerbslos ag. : dilabour, difred, hep labour, en dilabour ; *er ist zur Zeit erwerbslos*, emañ dilabour, dilabour eo, emañ hep labour, en dilabour emañ, war kein ar wiz emañ, war al lann emañ evit ar mare.

Erwerbslosenfürsorge b. (-) : font skoazell evit an dud dilabour g.

Erwerbslosenunterstützung b. (-,-en) : skorenn dilabour b., goapr skoazell an dilabour g.

Erwerbsminderung b. (-) : dic'houested darel da c'hounit e vara b., dic'houested darel da labourat b., divarregezh darel b. ; *Grad der Erwerbsminderung*, feur divarregezh g.

Erwerbsmittel n. (-s,-) : bividigezh b., tamm micher g., gounidegezh b.

Erwerbspersonen ls.: poblañs oberiant b., poblañs oberiat b.

Erwerbspersonenpotenzial n. (-s,-e) : poblañs labour b.

Erwerbsquelle b. (-,-n) : korvoder g., leve g. ; *dieser Bauernhof ist eine gute Erwerbsquelle*, en tiegezh-se ez eus tro, an atant-se a zegas gounid.

Erwerbsquote b. (-,-n) : feur obriadegezh g., feur labour g.

Erwerbssteuer b. (-,-n) : [arc'hant.] tailhoù war ar gounidoù ls.
erwerbstätig ag. : war ur vicher, oberiat ; *erwerbstätige Bevölkerung*, poblañs labour b., poblañs oberiat b.

Erwerbstätige(r) ag.k. g./b. : den oberiat gopret g., oberiad g. [liester obriadied, oberidi], oberiant g. [liester obrianted], gounider g. ; *selbstständiger Erwerbstätiger*, labourer dizalc'h g.

Erwerbstätigkeit b. (-,-en) : obererezh armerzel g., labourerezh g., obriadegezh b. ; *sich (dat.) seinen Lebensunterhalt durch Erwerbstätigkeit verdienen*, bevañ diouzh e labour.

erwerbsunfähig ag. : dic'houest da c'hounit e vara, dic'houest da labourat, divarrek ; *zu dreißig Prozent erwerbsunfähig*, ur feur divarregezh a dregont dre-gant dezhañ, divarrek evit tregont dre-gant.

Erwerbsunfähigkeit b. (-) : dic'houested da c'hounit e vara b., dic'houested da labourat b., divarregezh b. ; *dauernde Erwerbsunfähigkeit*, dic'houested da labourat padus b., dic'houested da labourat didermen b., dic'houested vicherel trebadek b. ; *vorübergehende Erwerbsunfähigkeit*, dic'houested da labourat amzeriat b., dic'houested da labourat dibad b., dic'houested vicherel padennek b. ; *vollständige Erwerbsunfähigkeit*, dic'houested da labourat holl el b., dic'houested vicherel holl el b. ; *teilweise Erwerbsunfähigkeit*, dic'houested da labourat darel b., dic'houested vicherel darel b. ; *Grad der Erwerbsunfähigkeit*, feur divarregezh g.

Erwerbsunfähigkeitsrente b. (-,-n) : leve divarregezh g., leve nammad g., leve dic'houested vicherel g., leve dic'houested da labourat g.

Erwerbszweck g. (-s,-e) : *Einrichtung ohne Erwerbszweck*, kevredad anarc'hantus g.

Erwerbszweig g. (-s,-e) : skourr greantel g., skourr obererezh g.

Erwerbung b. (-,-en) : akuzitadur g., perc'hennidigezh b., prenadeñ b., prenidigezh b., pren g., prenadur g., akes g., gounid g., gounidegezh b.

erwidern V.k.e. (hat erwidert) : 1. ober d'e dro ; *einen Gruß erwidern*, saludiñ d'e dro ; 2. eilgeriañ, respont, distreiñ, enebiñ dre gomz, rebarbiñ ; *darauf konnte er nichts erwidern*, an dro-se e chomas berr da respont, an dro-se ne gavas ibil ebet da lakaat en toll ; *was können Sie darauf erwidern ?* petra a c'hillit respont ouzh kement-man ? ; *etwas auf jemandes Vorwürfe erwidern*, respont udb ouzh rebechoù u.b.

Erwiderung b. (-,-en) : eilger g., eilgeriad g., eilgeriadenn b., respont g. ; *in Erwiderung auf*, evit diskriavañ (respont) da ... , en eskemm (en distro) da .... ; [istor] *flexible Erwiderung*, enepstourm dereziet g.

erwiesenermaßen Adv. : anat eo e ...

erwirken V.k.e. (hat erwirkt) : 1. tizhout, kaout, tapout, gounit ; 2. bezañ kiriek da, bezañ kaoz da, degas.

erwirtschaften V.k.e. (hat erwirtschaftet) : rastellat, dastum, gounit, tizhout, tapout ; *in den Kriegsjahren erwirtschaften die Waffenhändler überproportional hohe Gewinne*, ar bloavezhiou brezel a zo bloavezhiou fonnus evit ar varc'hadourien armouù.

erwischen V.k.e. (hat erwischt) : 1. tapout, pakañ, tizhout, sourpren, degouezhout [war u.b.], kouezhañ [war u.b.], en em gavout [war u.b.], lakaat an torn war, kaout krog e, kaout peg war, krafañ war, higennañ, plantañ e graban war, lakaat e graban war ; *jemanden bei etwas erwischen*, tapout u.b. oc'h ober udb, pakañ u.b. oc'h ober udb, tizhout u.b. oc'h ober udb, sourpren u.b. oc'h ober udb, degouezhout war u.b. oc'h ober udb, kouezhañ war u.b. oc'h ober udb, en em gavout war u.b. oc'h ober udb ; *jemanden auf frischer Tat erwischen*, tapout u.b. war an taol (war e ched, war ar fed, war an tomm, war e daol fall), kavout u.b. e gwall, tapout u.b. e gwall, tapout u.b. e droug, pakañ u.b. e droug, tizhout u.b. war an tomm, tapout u.b. o trougober, tapout u.b. o wallober / tapout u.b. war an taol-fed (Gregor), sourpren u.b. àr an tarzh, sourpren u.b. àr an tomm, tapout u.b. dre c'haou, pakañ u.b. dre c'haou, kemer u.b. war an tarzh, kemer u.b. war an taol, kemer u.b. war an tomm, pakañ krog en u.b. ; *jemanden bei einem Fehler erwischen*, pakañ u.b. war e fazi ; *jemanden noch einmal bei einem Vergehen erwischen*, adtapout u.b. e gwall ; *er hat sie dabei erwischt*, kouezhet eo bet war an tomm, paket e oant bet gantañ o dorniou er pod, paket en doa krog enno ; *wehe dem, der beim Stehlen erwischt wurde !* gwazh d'an hini a vije bet tapet o laerezh ! gwazh d'an hini a vije bet tapet o skrapañ traou ! ; *auf frischer Tat erwischt werden*, bezañ tapet e zorn er pod, bezañ tapet war e duriadenn, bezañ tapet e gwall, bezañ tapet e droug, bezañ paket e droug, bezañ tapet dre c'haou, bezañ paket dre c'haou, bezañ kemeret war an tarzh, bezañ kemeret war an tomm, bezañ kemeret war an taol ; *die Bullen haben ihn erwischt*, krabanet (tapet, paket) eo bet gant ar fliked, lakaet o deus ar fliked o c'hrabanoù warnañ, plantet o deus ar fliked o c'hrabanoù warnañ, higennet eo bet gant ar gribenned, krafet o deus ar gribenned warnañ, kutuilhet eo bet gant ar gribenned, sammet eo bet gant beg-e-dog ; *er hatte sie beim Ehebruch (beim Fremdgehen) erwischt*, kavet en doa anezhi o trougober, paket en doa anezhi o wallober, tapet en doa anezhi oc'h ober an droug, kavet en doa ur goukoug war e neizh, kemeret en doa anezhi en avoultr ; *ich habe ihn beim Lesen meiner Post erwischt*, kouezhet (degouezhet, en em gavet) e oan warnañ pa'z edo o lenn va lizhiri, tapet (paket, tizhet) em boa anezhañ o lenn va lizhiri ; *du erlebst was, wenn ich dich erwische*, tomm e vo dit (da lér a baeo, da groc'hen a baeo, diskroc'hennet e vi ganin) mar gallan kaout peg warnout - mar gallan kaout ennout e paki da begement - mard a va c'hraban war da c'horre e paki da begement - nebaon, te az po war da groc'hen mard a va c'hraban warnout ; *sich erwischen lassen*, lezel kregiñ en an-

unan ; **2.** wir haben das richtige Wetter für unseren Spaziergang erwischt, ne vo ket divalav deomp mont da bourmen gant an amzer a ra ; **3.** P. [kleñved] es hat ihn ganz schön erwischt, gwall skoet eo, gwal tizhet eo, klañv-fall (klañv-bras, klañv-ki, klañv da vat, klañv-moñs) eo, ruskenn fall a ra, enk-tre eo warnañ, gwall glañv eo, dalc'het mat eo gant e gleñved, toc'hor bras eo / gwall doc'hor eo (Gregor) ; es hätte ihn dabei fast erwischt, ken buan e oa lipet, darbet eo bet dezhañ mont d'ar bern.

erworben ag. : **1.** akuizitet, tapet, gounezet ; *ehrlich erworbene Reichtümer*, pinvidigezhiou leal ls., madoù deuet dre an hent mat ls., madoù deuet a-berzh vat ls. ; *etwas unehrlich erwerben*, gounit ubd dre falloni, kaout ubd dre fallentez ; *unehrlich erworbenes Gut*, danvez deuet dre an hent fall g., danvez deuet dre wall hent g., madoù deuet dre an hent fall ls., madoù deuet dre wall hent ls., madoù gwall berc'hennet ls., madoù danzeet-fall ls. ; **2.** [mezeg., bev.] akuizitet, arzeuat, tapet ; *erworbener Immundefekt*, azoniad hangaezivig arzeuat (HAZA) g., hazza g., [kenyezh] sida g. ; *erworbene Eigenschaften*, *erworbene Merkmale*, doareennoù tapet ls., doareennoù arzeuat ls. ; *erworbener Reflex*, emzastaol darblegadel g., damoug darbleget g. ; **3.** *erworbene Kenntnisse*, tapadur g., tapaduriou ls., anaoudegezhiou piaouekaet ls. ; **4.** [relij.] *erworbene Kontemplation*, arvestiñ diraezet g.

erwünschen V.k.e. (hat erwünscht) : c'hoantaat, reketiñ, hetiñ, dezirout.

erwünscht ag. : hetus, reketus, reketet, hetet, goulennet, diouzh doare u.b., diouzh c'hoant u.b., kouchet mat ; *Berufserfahrung erwünscht* ! skiant-prenet deuet mat ! skiant-prenet ret ! ; *korrekte Kleidung erwünscht* ! dilhad dereat ret ! ; *erwünschte Präsenz*, *erwünschte Anwesenheit*, bezäns c'hoantaet b.

erwürgen V.k.e. (hat erwürgt) : tagañ, mougañ, kafunañ ; *jemanden erwürgen*, stardañ e c'houzoug d'u.b. betek ar moug, stardañ mouk u.b. a-ere e c'houzoug, stankañ e dreuz-gouzoug (sutell e c'houzoug) d'u.b. betek ar moug, troc'hañ e alan d'u.b. betek ar moug, mougañ (tagañ, kafunañ) u.b., gwaskañ war gouzoug u.b. betek ar moug ; *sechs Schafe sind von den Hunden erwürgt worden*, c'hwech' dañvad a zo bet taget gant ar chas, c'hwech' dañvad a zo bet dic'hastet gant ar chas ; *die Schlange erwürgt ihre Beute mittels ihrer Körperschlingen*, an naer a voug he freizh e-kreiz he gweadennou.

Erwürgen n. (-s) : tag g., tagadenn b., tagadur g., tagadurezh b., tagerezh g., moug g., mougadenn b. ; *der Tod durch Erwürgen*, ar moug g., an tag g.

erwürgend ag. : tagus, mougus.

Erwürgte(r) ag.k. g./b. : lazhiad marvet dre dag g., lazhiadez marvet dre dag b., muntrad marvet dre dag g., muntradez marvet dre dag b.

Erwürgung b. (-en) : tag g., tagadenn b., tagadur g., tagadurezh b., tagerezh g.

Erysipel n. (-s) : [mezeg.] tan-sant-Anton g., droug-sant-Anton g., kleñved roz g. ; *Erysipel im Gesicht*, pennsac'h g.

Erysipeloid n. (-s) : [mezeg.] kleñved ar c'high ruz g.

erythematös ag. : [mezeg.] eritematus.

Erythema n. (-s,-e) : [mezeg.] eritem g.

Erythroblast g. (-en,-en) : [mezeg.] eritroblast g.

Erythrozyt g. (-en,-en) : [mezeg.] eritrokrit str., eritrokittenn b.

Erz n. (-es,-e) : kailh g., kailh metalek g. ; *Stück Erz*, kailhenn b. ; *[liester kailhennou]* ; *Erz gewinnen*, *Erz zutage fördern*, eztennañ kailh, gounit kailh, korvoñ kailh ; *Eisen aus Erz gewinnen*, kenderc'hañ houarn diwar gailh, danzen houarn

diwar gailh ; *Erze aufbereiten*, danzen kailh, danzen kailh houarn, danzen kailhennou, treuzfurmiñ kailh, treuzfurmiñ kailhennou ; *Erz läutern*, *Erz schlämnen*, dibriañ ar c'hailh ; *Kupfergehalt des Erzes*, bec'h kouevr ar c'hailh g.

Erz- / erz- : **1.** arc'h- ; **2.** ... touet, ... tre, ... ken ez eo, ... echu, ... peurechu, ... eus ar penn, ... diouzh ar penn, ... daonet, ... pomet, ... arloupet, ... brein, ... pakret ; **3.** ... kailh, ... ar c'hailh.

Erzader b. (-,-n) : [mengleuz.] gwazhenn gailh b., gwazhennad kailh b.

erzählbar ag. : danevellus, ... a c'heller kontañ.

erzählen V.k.e. (hat erzählt) : danevellañ, kontañ, dilenn, kontañ kelou eus, dezrevell, dezrevellañ, ezrevell, restañ, dibunañ, displegañ, divizout, divegañ, istoriañ, P. fritañ ; *eine Geschichte erzählen*, kontañ un istor, kontañ ur gaoz ; *erzählt uns eine Geschichte* ! kont dimp ur gaoz ! ; *ein Märchen erzählen*, kontañ ur marvailh, dibunañ ur marvailh, kontañ ur vojenn, displegañ ur marvailh, divizout ur marvailh ; *ein paar Begebenheiten aus seinem Leben erzählen*, kontañ un abadenn bennak eus e vuhez ; *Märchen erzählen*, marvailhat, flutañ kontou, dont marvailhou gant an-unan, divegañ marvailhou ; *lustige Geschichten erzählen*, kontañ tezennoù ; *wenn er anfängt, Geschichten zu erzählen, ist er nicht mehr zu bremsen, wenn er ins Erzählen kommt, ist er nicht zu bremsen*, pa stag da gontañ istoriou, ne vez pare ebet

- pa grog da gontañ traoù, ne vez fin ebet dezhañ - pa grog da gontañ traoù, ne vez prenn ebet d'e latenn - pa grog da gontañ istoriou, ne vez mui a harz dezhañ ; *die Neugkeiten erzählen*, distagañ kelou, displegañ ar c'heleier, daveiñ an doareoù, kontañ an doareoù, reiñ nevezioù ; *eine Geschichte nicht bis zum Ende erzählen*, darniñ e gontadenn, dilostañ e gontadenn, chom e-pign gant e gontadenn ; *er hatte viele interessante Dinge zu erzählen*, hennezh a ouie ur bern traoù kurius da gontañ, ur gwiskad brav a draou kurius da gontañ a oa renket gantañ en e gelom ; *ich verstehe kein Wort von dem, was Sie mir da erzählen*, ne comprenet ket ur c'heuz en ho kaoz ; *er erzählt, dass du ein Dieb bist*, lavaret a ra ac'hant ez out ul laer ; *ich habe mir erzählen lassen, dass ...*, kelou am eus bet e..., lavaret ez eus bet din e ..., war pezh em eus klevet e... ; *erzählende Dichtung*, danevelli varzhonius b. ; *ich werde euch gleich erzählen, was vorgefallen ist*, emaon o vont da lavaret deoc'h ; *ich werde euch jetzt erzählen, was mir vor Kurzem geschehen ist*, emaon o vont da gontañ deoc'h an dro a zo nevez c'hoavezet ganin, emaon o vont da gontañ deoc'h ar blanedenn a zo nevez degouezhet ganin, emaon o vont da gontañ deoc'h ar pezh a zo nevez kouezhet ganin ; *RäuberGESCHICHTEN erzählen*, *RäuberPISTOLEN erzählen*, *AMMENMÄRCHEN erzählen*, *was vom Pferd erzählen*, *einen vom Pferd erzählen*, *eine Geschichte vom Pferd erzählen*, dornañ koñchoù born, dornañ koñchennoù born, dibunañ kontoù pikous, dibunañ paribolennou, paribolennat, tariellañ ; *erzähl keinen Blödsinn* ! petra a vank dit gant da sorc'hennou ? paouez (ehan) a zivegañ konirioù ! paouez (ehan) a gontañ konirioù ! tav dimp gant da siklezonou ! petra emaout o fritañ deomp aze ? petra emaout o trailhañ deomp aze ? ; *Ungeheuerlichkeiten erzählen*, lavaret traoù euzhus ; *P. erzähle keine Märchen* ! was erzählst du da für einen Quatsch ! petra a vank dit gant da sorc'hennou ? sorc'hennou n'int ken ! tav gant da gomzoù droch ! paouez (ehan) a lakaat da grazañ ! tav dimp gant da siklezonou ! petra emaout o fritañ deomp aze ? petra emaout o trailhañ deomp aze ? c'hwezh ar gaou a zo ganit ! ; *mir kannst du viel erzählen* ! erzähl, was du willst ! chom da lâr ! chom da lavaret hag e teuio tomm da deod ! ; *der kann was darüber erzählen*, hennezh a oar ar gartenn,

hennezh a oar an tres, hennezh a anavez mat an doareoù, hennezh a zo bet o telc'her ar gouloù ; *wer hat dir das erzählt ?* gant piv e'ch eus kleet se ?
V.gw. : dibunañ e gudenn ; *zu erzählen beginnen*, boulc'hañ ur gontadenn, kregiñ da zibunañ e gudenn ; *von sich selbst erzählen, über sich selbst erzählen*, kontañ e zoareoù ; *von seinen Eltern erzählen, über seine Eltern erzählen*, kontañ doareoù e dud ; *dieser Nachbar konnte breit und lang von meinem Vater erzählen*, gant an amezeg-se e veze kleet anv eus va zad a-dreuz hag a-hed ; *von seinen Heldenataten erzählen*, kontañ e stropadoù, kontañ e daluadoù.

V.em. **sich erzählen** (hat sich (dat.) erzählt) : *das erzählt man sich (dat.) zumindest*, ar vrud-se a zo a bep tu bepred, evel-se emañ ar vrud bepred, se a vez lavaret, ... lavaret e vez ; *man erzählt sich (dat.), dass der Krieg droht*, keloù brezel a zo a bep tu - lavaret a reer ez eus arvar a vrezel - trouz brezel 'zo - kleet a reer dre-holl e vo brezel - ar gaoz a lavar e vo brezel - ne gomzer a bep hent nemet a vrezel / ar bed-holl a lavar ez eomp da gaout brezel (Gregor) - keal 'zo a vrezel - war lavar an holl e vo brezel - emaomp o vont da gaout brezel, se a vez lavaret - emaomp o vont da gaout brezel, lavaret e vez.

Erzähler g. (-s,-) : daneveller g., dezreveller g., marvailher g., konter g., mojenner g., mojenour g., moliac'h'our g., sorbiennour g., displegeger g. ; *beschreibender Erzähler*, deskriver g., taolenner g.

Erzählklausus g. (-) : [yezh.] tro danevellañ b.

Erzählkreis g. (-es,-e) : [lenn.] skourr g. ; *arthurianischer Erzählkreis*, kelc'h arzhuriek g., kelc'hiaid arzhuriek g.

Erzählmodus g. (-) : [yezh.] doare danevellañ g.

Erzählung b. (-,en) : danevell b., danevellad b., danevelladur g., kontadenn b., kont b., dezrevell b., dezrevellerezh g., displeg g., displegadenn b., judenn b., koñchenn b. [iester koñchennoù, koñchoù], kontenn b., litorienn b., santoc'had g., sorbienn b., kaoz b. ; *witzige Erzählung*, fentigell b. ; *eine Erzählung mit allerlei Details ausschmücken*, reiñ tro d'ur gontadenn ; *die Erzählungen von Guy de Maupassant*, kontadennoù Guy de Maupassant ls.

Erzählweise b. (-) : doare danevellañ g.

Erzaufbereitung b. (-,en) : treterezh ar c'haïlh g., tretiñ ar c'haïlh g.

Erzbahn b. (-) : [istor, Narvik] hent an houarn g.

Erzbergwerk n. (-s,-e) : mengleuz kailh b.

Erzbischof g. (-s,--bischofe) : arc'heskob g. [iester arc'heskeb / arc'heskibien], penneskob g. [iester penneskob / penneskibien] ; *jemanden zum Erzbischof weihen*, arc'heskobiñ u.b., sakrañ u.b. arc'heskob, sakrañ un arc'heskob ; *Amt des Erzbischofs*, arc'heskobelez b.

Erzbischöfin b. (-,nen) : arc'heskobez b., penneskobez b.

erzbischöflich ag. : ... an arc'heskob, arc'heskobel ; *erzbischöfliche Würde*, arc'heskobelez b.

Erzbistum n. (-s,-bistümer) : arc'heskopti g.

erzböse ag. : fall-echu, drouk evel ur bleiz.

Erzbösewicht g. (-s,-e) : gwir hailhon g., hailhon echu g., maraod g., stronk labous g., brav a gazh g., fripon touet g., fripon eus ar penn g., fripon diouzh ar penn g., filouter daonet g., lampon touet g., hailhevod eus ar re washañ g., jalod eus ar re washañ g., pezh teil g., tamm teil g., lorgnez g., pezh fall a zen g., tra milliget g., toull visoù g., paotr lavis g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., den drouk betek mel e eskern g., gast b., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den korvigellet e galon a fallagriezh g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr

n'eus netra a vat ennañ g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., loustoñ g., louskod g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., tamm mat a loustoni g., tamm brav a loustoni g., lorgnaj g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., ampouailh g., forbann g., peñsel fall g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., kalkenn g./b., fallakr g., sac'h malis g., viltañs g.

Erzbrecher g. (-s,-) : pilier kailh g. [iester pileroù kailh], pilouer kailh g. [iester pilouerioù kailh], draiher kailh g. [iester draiherioù kailh].

Erzbruderschaft b. (-,en) : arc'hbreureiezh b.

Erzdechant g. (-en,-en) : arc'hdiagon g., arriagon g.

erzdiozesan- : arc'heskoptiek, arc'heskoptiat, ... an arc'heskopti.

Erzdiözese b. (-,n) : arc'heskopti g.

Erzdruide g. (-n,-n) : arc'hdrouiz g.

erzdumm ag. : ken sot ma weler e voud ennañ, sotoc'h eget e votouù, sotoc'h eget pevarzek, sotoc'h eget va botez kleiz, sotoc'h eget ur banezenn, ken sot ha va botez kleiz, ken sot e tro an douar dindanañ, sot-pik, sot-nay, sot-paner, sot-echu, sot-ran, sot-pagn, sot evel ur bailh, diot-naet, diot-nay, diot-ran, aet divoued e Benn, divoued e Benn, sot evel ur pod kouez, gars evel ur penton, gars evel e dreid, gars ken ez eo faout bizied e dreid, sot evel ur penton (ur baner, ur c'hwil-derv, ur banezenn), diot evel ul leue, diot evel ul leue brizh, diot evel ul leue dour, diot evel ul leue geot, sot evel ur Gwenedad, diot-magn, sot-magn, sot-rik, tapet war ar portolof, un tamm difournis a spered, un azen gornek anezhañ, faout e girin, bet ganet goude ar c'hrampouezh (en ur ribod, e fin ar sizhun pa oa ar re all o tebriñ kistin), bet ganet war-lerc'h e dad, bet ganet da Sadorn da noz, bet ganet da Sadorn goude koan diwezhat, eus dibenn ar bloaz, eus deizioù diwezhañ ar sizhun, eus penn diwezhañ ar sizhun, kollet e sterenn gantañ, aet ganto, laban, laosket gantañ an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, laosket gantañ un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, mat da dreñ ar rod.

Erzdummkopf g. (-s,-köpfe) : genaoueg echu g., genaoueg peurechu g., genaoueg klok g., inosant echu g., louad g., lochore bras g., buzore g., loukez g., patatezenn b., patoenn b., panezenn b., penn beuz g., penn sot g., penn luch g., magn g., keuneudenn b., kanuchenn b., penn-bazh g., begeg g., penn-skod g., penn peul g., leue g., barged g., den panezennek g., Yann seitek g., Yann banezenn g., Yann diwarlerc'h g., Yann beul g., Yann yod g., Fañch ar peul g., Yann ar peul karr g., paganad g., pampez g., nouch g. [iester nouched], loñseg g. [iester loñsegded], mab-azen g., magn g./b., inosant g., droch ar pardon g., penn maout g., loufer g., paourkaezh nouch g., paourkaezh penn brell g., brell g., pennsod g., diskiant g., darsod g., genaoueg g., genaoueg echu g., podig g., pothouarn g., impopo g., glaourenneg g., genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., alvaon g. [iester alvaoned, alvaoneien], houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., bazh-dotu b., geolie g., beg don g., beg bras g., genoù bras g., genoù frank g., louad g., buoc'hig an Aotrou Doue b., kaezh g. [iester kaezhed], kaezh-Doue g., makez penn leue g., makez cheulk g., mell baja g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beg leue g., beulke g., jostram g.

erzeigen V.k.e. (hat erzeigt) : diskouez ; *jemandem eine Gefälligkeit erzeigen, rentañ servij d'u.b. / ober plijadur d'u.b.* (Gregor).

V.em. : **sich erzeigen** (hat sich (ak.) erzeigt) : diskouez bezañ ; *sich treu erzeigen, diskouez bezañ leal, diskouez e lealded.*

erzen ag. : [graet gant] arem.

Erzengel g. (-s,-) : arc'hael g. ; *der Erzengel Gabriel, an arc'hael Gabriel g. ; wie ein Erzengel, eines Erzengels würdig, arc'hælel ; der Erzengel Michael als Drachentöter, sant Mikael trec'hant war an aerouant g.*

erzeugbar ag. : kenderc'hadus, ... a c'heller kenderc'hañ.

erzeugen V.k.e. (hat erzeugt) : 1. engehentañ, koñseviñ, krouiñ, gouennañ, reñ buhez da, genel ; *Kinder erzeugen, engehentañ bugale, krouiñ bugale, fardañ bugale, ober bugale ; er wurde in Berlin erzeugt, krouet eo bet e Berlin ; vor der Heirat erzeugtes Kind, labousig abred g. ; 2. kenderc'hiñ, fardañ, obriadegañ, obriañ, obriata, ober, teurel, genel, dec'han ; selbst erzeugen, unangenderc'hañ ; Strom erzeugen, kenderc'hiñ tredan, genel tredan ; große Mengen an Atommüll werden erzeugt, dilerc'hiadou skinoberiek a vez produet a gementadou bras ; die Verarbeitung der Agrarprodukte erzeugt große Mengen Abfälle, kalz a zistaol a zo war kenderc'hadoù al labour-douar pa vezont oberiet ; [bev.] Antikörper erzeugen, parañ antikorfoù ; [labour-douar] Korn erzeugen, gounit (ober) gwinizh, kenderc'hiñ gwinizh.*

erzeugend ag. : ... ganer ; *Wärme erzeugend, gwrezus ; [stlenn.] erzeugendes Programm, goulev ganer g. ; [mat.] erzeugende Funktion, kevreizhenn c'haner b. ; [mentoniezh] erzeugende Linie, ganerenn b.*

Erzeugende ag.k. b. : 1. [mat.] ganer g. [*liester ganerioù*] ; 2. [mentoniezh] ganerenn b. [*liester ganerenoù*].

Erzeugendenfunktion b. (-,en) : [mat.] kevreizhenn c'haner b.

Erzeugendensystem n. (-s,-e) : [mat.] reizhiad c'haner b.

Erzeuger g. (-s,-) : 1. kenderc'her g., produer g., produour g., obriataer g., oberier g., oberer g., obriataour g. ; *landwirtschaftlicher Erzeuger, a) saver-loened g., mager-loened g. ; b) eoster g. ; vom Erzeuger zum Verbraucher, eus ar c'henderc'her d'ar bevezer, eus ar mager-loened d'ar bevezer, eus an eoster d'ar bevezer ; 2. [dre fent, tad] engehenter g. ; 3. [fizik] ganer g.*

Erzeugerin b. (-,nen) : kenderc'herez b., produerez b., produourez b., obriataerez b., obrierez b., obrererez b.

Erzeugerland n. (-s,-länder) : bro orin b., bro genderc'hiñ b.

Erzeugerorganisation b. (-,en) : uniad kenderc'herien g.

Erzeugerpreis g. (-es,-e) : [kenw.] priz-kenderc'hiñ g.

Erzeugervereinigung b. (-,en) : uniad kenderc'herien g.

Erzeugnis n. (-ses,-se) : kenderc'had g., obriad g., danvez obriet g., produ g., produudur g., kenderc'hadur g., pleuskad g., obriadenn b., aozad g., gwerzhadenn b. ; *kulinarisches Erzeugnis, aozadenn geginerez b., aozad g. ; Agrarerzeugnis, kenderc'had labour-douar g., kenderc'had an douar g. ; landwirtschaftliches Erzeugnis aus der Pflanzenproduktion, gounezad g. ; hochqualitative Erzeugnisse, kenderc'hadoù uhelberzh ls. ; dieses Erzeugnis findet keinen Absatz, ar c'henderc'had-se n'eus ket a werzh dezhañ, an obriad-se n'eus ket a werzh dezhañ ; industrielle Erzeugnisse, traezou bet obriataet ls., kenderc'hadoù obriet ls., kenderc'hadoù greantel ls., pleuskadoù greantel ls. ; ein Erzeugnis unverkennbar von der Konkurrenz abheben, divoutinekaat ur c'henderc'had, diforc'hekaat ur c'henderc'had.*

Erzeugnisforschung b. (-,en) : imbourc'h dedalvezadel g.

Erzeugung b. (-,en) : 1. produerez g., produuiñ g., produudur g., kenderc'h g., kenderc'hadur g., kenderc'hidigezh b.,

kenderc'herezh g., kenderc'hiñ g., ampled g., krouidigezh b., obriataerezh g., obriadur g., obridigezh b., obriañ g., fardañ g., obriadenn b. ; *landwirtschaftliche Erzeugung, kenderc'h gounezel g. ; 2. engehentadur g., ganadur g., ganadurezh b., gouennadur g., engehentañ bugale g.*

Erzeugungsgrammatik b. (-) : [yezh.] gramadeg c'hanadurel b.

Erzeugungskapazität b. (-,en) : barregezh produuiñ b., barregezh kenderc'hiñ b.

Erzeugungskosten ls. : koust-kenderc'hiñ g.

Erzeugungskraft b. (-) : 1. galloudezh ouennañ b. ; 2. barregezh produuiñ b., barregezh kenderc'hiñ b.

Erzeugungsvermögen n. (-s) : barregezh produuiñ b., barregezh kenderc'hiñ b.

erzfaul ag. : kinviet el leziregezh, lezirek ken ez eo, un toull diboan anezhañ, kousket-mik el leziregezh, yeuek.

Erzfeind g. (-s,-e) : enebour touet g.

Erzfeld n. (-s,-er) : kailheg b. [*iester kailhegoù, kailhegi*], metaleg b. [*iester metalegoù, metalegi*].

Erzfrachter g. (-s,-) : [merdead.] kailhlestr g., meinlestr g.

erzföhrend ag. : metalus, kailh ennañ.

Erzgang g. (-s,-gänge) : [mingleuz.] spiled g., spledad g., gwazhenn gailh b., gwazhennad kailh b., ruskennad b., ruskenn b., bazenn b. ; *Erzgänge enthaltend, spledadek.*

Erzgauner g. (-s,-) : gwir hailhon g., hailhon echu g., maraod g., brav a gazh g., fripon touet g., fripon eus ar penn g., fripon diouzh ar penn g., filouter daonet g., lampon touet g., tad laer g., hailhevodeg laer evel an dour g., hailhevod eus ar re washañ g., jalod eus ar re washañ g., pezh teil g., tamm teil g., lorgnez g., pezh fall a zen g., tra milliget g., toull visoù g., paotr lavis g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., gast b., den brein betek mel e eskern g., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den korvigellet e galon a fallagriezh g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavig g., ampuoilh g., forbann g., pensei fall g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., kalkenn g./b., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., fallakr g., sac'h malis g., viltañs g.

Erzgebirge n. (-s) : [douaroniezh] das Erzgebirge, ar Meneziou Metalus ls., ar Meneziou Kailh ls.

Erzgießer g. (-s,-) : [tekñ.] teuzer g.

Erzgießerei b. (-,en) : [tekñ.] teuzerez b.

Erzgrube b. (-,n) : [mingleuz.] mingleuz kailh b.

erzhaltig ag. : kailh ennañ, metalus.

Erzhalunke g. (-n,-n) : gwir hailhon g., hailhon echu g., maraod g., brav a gazh g., fripon touet g., fripon eus ar penn g., fripon diouzh ar penn g., filouter daonet g., lampon touet g., tad laer g., hailhevodeg laer evel an dour g., hailhevod eus ar re washañ g., jalod eus ar re washañ g., pezh teil g., tamm teil g., lorgnez g., pezh fall a zen g., tra milliget g., toull visoù g., paotr lavis g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., gast b., den brein betek mel e eskern g., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den korvigellet e galon a fallagriezh g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g.,

lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., ampouailh g., forbann g., peñsel fall g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., pikouz fall g., gasterg., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., kalkenn g./b., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., fallakr g., sac'h malis g., viltañs g.

Erzherzog g. (-s,-herzöge) : arc'hdug g.

Erzherzogin b. (-,nen) : arc'hdugez b.

Erzherzogtum n. (-s,-herzogtümer) : arc'hdugelezh b.

Erzhütte b. (-,n) : [tekn.] govel b., teuzerez b.

erziehbar ag. : desavadus ; *leicht erziehbar*, aes ober gantañ, hesent, sentus, reizh, soubl ; *schwer erziehbar*, diaes ober gantañ, amjestr, amsent, treuz, pennek, kilpennek, aheurtet, tev e voned, penn-treuz, kamm e spered, mineuzidek, beuz ; *schwer erziehbares Kind*, mineuzideg g., diskol bihan g., disuj bihan g. ; *nicht erziehbar*, andesavadus, ... na c'heller ket desevel, ... na c'heller ket sevel, ... na c'heller ket diorren, ... na c'heller ket deskñi.

erziehen V.k.e. (erzog / hat erzogen) : desevel, diorren, sevel, stummañ, reizhañ, gorren, kundu, kundaiñ, magañ, kas da zen, kas da dud, kelenn, kenteliañ ; *ein Kind erziehen*, desevel (diorren, kundaiñ, P. sevel) ur bugel ; *er ist gut erzogen*, desavet mat eo bet, savet mat eo bet ; *er ist schlecht erzogen*, n'en deus stumm ebet, stummet fall eo, desavet fall eo bet, savet fall eo bet, savet dibalamour eo bet, savet dilokez eo bet ; *streng erzogene Kinder*, bugale savet garv ls. ; *seine Kinder wie fürstliche Prinzen erziehen*, sevel e vugale en aotrounez ; *ein gut erzogener Hund*, ur c'hi desket mat g. ; [bred.] *ein Kind bindungsorientiert erziehen*, *ein Kind bedürfnisorientiert erziehen*, *ein Kind durch Immersionsmutterschaft erziehen*, mammegañ ur bugel, reiñ un desavadurezh nesparzel d'ur bugel.

Erzieher g. (-s,-) : 1. desaver g., diorroer g., stummer g. ; 2. kuzulier-skol g., kuzulier-deskadurezh g.

Erzieherin b. (-,nen) : 1. gouarnerez b., desaverez b., diorroerez b., stummerez b. ; 2. kuzulierez-skol b., kuzulierez-deskadurezh b.

erzieherisch ag. : 1. desavadurel, ... deskiñ, ... desevel, ... diorroen, ... stummañ ; 2. kentelius, kelennus, skolius, skouerius.

Erziehung b. (-,en) : desavadurezh b., desevel g., desavadur g., desaverez h., diorräadurezh b., diorroadurezh b., diorreerezh g., diorroerez g., diorreadur g., diorroadur g., deskadurezh b., stummadur g., magadur g., magadurezh b., kelennadur g., kelennerezh g., kelennadurezh b. ; *die Erziehung in der Familie*, an desevel er gér g. ; *jemandem eine gute Erziehung geben*, *jemandem eine gute Erziehung angedeihen lassen*, desevel (diorren) mat u.b., reiñ un deskadurezh vat d'u.b., skoliañ mat u.b., kenteliañ mat u.b., reiñ ur gelennadurezh vat d'u.b., reiñ un diorroadur mat d'u.b., [disprede] reiñ ur vagadurezh vat d'u.b. ; *Erziehung der Massen*, diorroadur ar yoc'hoù g., tolpdiorroadur g. ; *als zukünftiger König erhielt er die gebührende Erziehung*, roet e voe dezhañ un deskadurezh e kemm gant ar garg a roue a oa ouzh e c'hortoz ; [bred.] *bindungsorientierte Erziehung*, *bedürfnisorientierte Erziehung*, mammegañ g., desavadurezh nesparzel b.

Erziehungsanstalt b. (-,en) : 1. kelenndi g. ; 2. ti-kastiz g.

Erziehungsbedarf g. (-s) : dafar desavadurel g.

Erziehungsberatung b. (-) : mabambroug g.

erziehungsberechtigt ag. : ... e karg eus ar bugel hervez al lezenn.

Erziehungsberichtige(r) ag.k. g./b. : den e karg eus ar bugel hervez al lezenn g.

Erziehungsfreiheit b. (-) : frankiz an deskadurezh b.

Erziehungsgeld n. (-s,-er) : gopr tiegezh g., skorenn gerentel b.

Erziehungshaus n. (-es,-häuser) : ti sujañ bugale g., ti-kastiz g.

Erziehungsjahr n. (-s,-e) : bloaz ehan-labour evit ober war-dro e vugel g.

Erziehungslehre b. (-) : kelemnouriezh b., diougonezh g., pedagogiezh b.

Erziehungsmethode b. (-,n) : hentenn desevel b., hentenn gelenn b., hentenn stummañ b.

Erziehungsurlaub g. (-s,-e) : ehan-labour evit ober war-dro e vugel g.

Erziehungswesen n. (-s) : deskadurezh b. ; *das staatliche Erziehungswesen in Frankreich*, an Deskadurezh Stad b.

erziehungswidrig ag. : direizh e-keñver pedagogiezh.

Erziehungswissenschaft b. (-) : pedagogiezh b., kelenn g., skiantou kelenn ha desevel ls., kelemnouriezh b., deskouriez b.

Erziehungssystem n. (-s,-e) : reizhiad desavadurel b.

erzielen V.k.e. (hat erzielt) : 1. kaout, tizhout, diraez, diraezañ, tapout, gounit, dont da gaout, gounit kaout, tizhout kaout, opten ; *Erfolg erzielen*, ober berzh, dont a-benn eus e daol, kas e daol da vat, tennañ e daol, ober tro-vat, ober taol mat, dont a-benn eus e vennozh, dont d'ar jube, disoc'hañ da vat, disoc'h gant e bennad, ober nav ; *eine weitgehende Übereinstimmung erzielen*, kaout asant ar braz eus an dud ; *eine weitestgehende Übereinstimmung erzielen*, kaout asant ar muiañ peurvras eus an dud ; *er hatte nur einen Teilerfolg erzielt*, deuet e oa e daol da vadik nemetken ; *eine breite Zustimmung erzielen*, kaout asant ar braz eus an dud ; *eine Einigung erzielen*, dont d'en em glevet, kavout un emglev, kouezhañ a-du, dont a-benn da sevel un emglev, erruout mat, ober treuzvarc'had, treuzvarc'hata, skoulmañ un treuzemglev, skoulmañ un amziviz, ober kevredigezh an eil gant egile ; [sport] *Punkte erzielen*, ober taolioù, gounit poentoù ; [ski] *versuchen, die höchste Geschwindigkeit zu erzielen*, klask tizh ; [kenw.] *Gewinn erzielen*, ober ur gounid (Gregor), tennañ gounid eus ubd, dont gounid gant an-unan, sevel gounid ; *Profite erzielen*, *Gewinne erzielen*, ober buzadou ; *hundert Prozent Gewinn erzielen*, gounit hanter-ouzh-hanter g. ; *wir haben heute eine gute Einnahme erzielt*, ur sachad mat hon eus bet hiziv ; [sport, mell-droad] *den ersten Treffer erzielen*, *das erste Tor erzielen*, *das eins zu null erzielen*, digeriñ ar gont ; [sport, rugby] *einen Versuch erzielen*, lakaat un esae ; 2. [dre skeud.] *er hat einen Rekord erzielt*, savelet en deus ur gourc'hoù nevez, gourc'haouiñ en deus graet, tizhet en deus parfoeltrañ ar gourc'hoù kozh, deuet eo a-benn da wellaat ar rekord (ar gourc'hoù) diwezhañ, tizhet en deus gwellaat ar rekord (ar gourc'hoù) diwezhañ, tapet eo gantañ gwellaat ar rekord (ar gourc'hoù) kozh, aet eo dreist ar rekord (ar gourc'hoù) diwezhañ, skoet en deus ar rekord (ar gourc'hoù) kozh d'an traoñ, pilet en deus ar rekord (ar gourc'hoù) kozh.

Erzielung b. (-,en) : kaout g., tizhout g., diraez g., gounidegezh b.

erzittern V.gw. (ist erzittert) : krenañ, daskrenañ, tridal, trivliañ, skrijal, skrijañ, hirisñ ; *erzittern lassen*, stroñsañ, skeiñ, hejañ, horjellat, horellañ, hoskellat, brañskellat, dishorellañ, diskogellañ, flachañ ; *die vorbeifahrenden Lastwagen lassen*

das Haus erzittern, pa dremenont e laka ar c'hirri-samm an ti da grenañ.

Erzittern n. (-s) : 1. krenerezh g., kren g., krenadenn b., krenijenn b., daskren g., daskrenadenn b., skrij g., skrijadenn b., kridienn b., krinienn b., euzhadenn b., frenezi b., hiris g., tridoù ls. ; 2. brall g., hejadenn b., hej g., hejadur g., hejerez g., horjell g., horjellerez g., horelladur g., hoskell g.

Erzkämmerer g. (-s,-) : [istor] arc'hkambrelan g., kambrelan meur g., chaparlank meur g.

Erzkanzler g. (-s,-) : [istor] kañseller meur g.

erzkatholisch ag. : P. ul lostenn wenn anezhañ, ul liper treid ar sent anezhañ, paterer, bigot, a-du tre gant ar relijioun.

erzkonservativ ag. : [polit.] dreistmirelour, mirour ken ez eo, gwenn mat.

Erzkonservative(r) ag.k. g./b. : [polit.] dreistmirelour g. [liester dreistmirelouri], dreistmirelourez b.

Erzlager n. (-s,-) / **Erzlagerstätte** b. (-,-n) : kailheg b. [liester kailhegoù, kailhegi], metaleg b. [liester metalegoù, metalegi].

Erzlama g. (-s,-s) : [relij.] lama meur g. [liester lamaed veur].

Erzlaute b. (-,-n) : [sonerez] arc'h'lud g.

Erzlügner g. (-s,-) : gaouier touet g., gaouiad pomet g., gaouiad eus ar penn g., gaouiad diouzh ar penn g., march'gevier g., sac'h-gevier g., toull-gevier g.

Erzmärtyrer g. (-s, -) : [relij.] kentverzher g.

Erzmundschenk g. (-s,-e) : [istor] hanafar meur g., dietaer meur g.

Erznarr g. (-en,-en) : P. den tremen sot g., den foll ken ez eo g.

Erzoberdummkopf g. (-s,-köpfe) : genaoueg echu g., genaoueg peurechu g., genaoueg klok g., louad g., lochore bras g., buzore g., loukez g., patatezenn b., patoenn b., panezenn b., penn beuz g., penn sot g., penn luch g., magn g., keuneudenn b., kanuchenn b., penn-bazh g., begeg g., penn-skod g., penn peul g., leue g., barged g., den panezennek g., Yann seitek g., Yann banezenn g., Yann diwarlerc'h g., Yann beul g., Yann yod g., Fañch ar peul g., Yann ar peul karr g., paganad g., pampez g., nouch g. [liester nouched], loñseg g. [liester loñseged], mab-azen g., magn g./b., inosant g., droch ar pardon g., penn maout g., loufer g., paourkaezh nouch g., paourkaezh penn brell g., brell g., pennsod g., diskiant g., darsod g., genaoueg g., genaoueg echu g., podig g., pothouarn g., impopo g., glaouenneg g., genou klapez g., glapez g., genou da bakañ kelien g., genou patatez g., genou gwelien g., alvaon g. [liester alvaoned, alvaoneien], houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., bazhdoto b., geolieg g., beg don g., beg bras g., genou bras g., genou frank g., louad g., buoc'hig an Aotrou Doue b., kaezh g. [liester kaezed], kaezh-Doue g., makez penn leue g., makez cheulk g., mell baja g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beg leue g., beulke g., jostram g., azen gornek g.

Erzpriester g. (-s,-) : [relij.] arc'hbeleg g. [liester arc'hbeleien], person-dean g.

Erzpriestertum n. (-s) : [relij.] arc'hbelegiezh b.

Erzsäuf er g. (-s,-) : mezvier touet g., mezvier arloupet g., mezvier brein g., mezvier peurechu g., mezvier pomet g., mezvier daonet g., lonker touet g., mezvier eus ar penn g., mezvier diouzh ar penn g., gourlañchenn frank b., lonker brein g., lonker echu g., lonker daonet g., lonker kinviet g., lonker peurechu g., paotr ar c'h/KGB g. (= paotr kollet gant ar boeson), barrikenn didalet b., lamprezenn b. [liester lamprezenned].

Erzschalk g. (-s,-e) : paotr finoc'h eget kaoc'h louarn g., paotr tro en e laezh g., mailh louarn g., sifelenn a zen g., den leun e sac'h a widre g., den gweet e hentoù g., paotr gwriet a finesaoù g., paotr itrikoù an diaoul en e gorf g., paotr gwidre an diaoul en

e gorf g., paotr itrikoù tout g., paotr leun a finesaoù g., hinkin a baotr g., paotr leun a widre g., ebeul g., fouin g., sapre den kordet g., higenn a zen g., hinkin a zen g. [liester hinkined], paotr bet meret e bleud tanav g., paotr bet darbet dezhañ mont da louarn g., labous a zen g., Fañch an itrikoù g., louarn kozh g., luban g., paotr gwidilus g., gidaz g. [liester gidazed], ganaz g. [liester ganazed], gwidal g. [liester gwidaled], korvigeller g., paotr ur sac'had korvigelloù gantañ g., paotr tro en e gordenn g.

Erzschelm g. (-s,-e) / **Erzschuft** g. (-s,-e) / **Erzschorke** g. (-n,-n) : gwir hailhon g., hailhon echu g., maraod g., brav a gazh g., fripon touet g., fripon eus ar penn g., tad laer g., fripon diouzh ar penn g., filouter daonet g., lampon touet g., hailhevod eus ar re washañ g., jalod eus ar re washañ g., pezh teil g., tamm teil g., lorgnez g., pezh fall a zen g., tra milliget g., toull visou g., paotr lavis g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., gast b., den brein betek mel e eskern g., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den korvigillet e galon a fallagriezh g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., loustoñ g., louskod g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., tamm mat a loustoni g., tamm brav a loustoni g., lorgnaj g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., ampouaïlh g., forbann g., peñsel fall g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., gidaz g. [liester gidazed], ganaz g. [liester ganazed], gwidal g. [liester gwidaled], lakepod g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., fallakr g., sac'h malis g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., viltañs g., korvigeller g.

Erzstift n. (-s,-e) : [relij.] arc'heskopti g.

Erztruchseß g. (-en,-en) : [istor] troc'her meur ar c'hig g.

erzürnen V.k.e. (hat erzürnt) : fuloriñ, lakaat droug e, lakaat da gounnariñ, fachañ, taeraat, buanekaat, drougiñ, feulzañ, flammañ, imoriñ, gwanikenniñ, inzrougiñ, erezin, arfleuiñ, lakaat da daeriñ, lakaat da follañ, lakaat da sodiñ, lakaat da vont e gouez, gouzezañ, lakaat da vont dreist-penn, lakaat d'arfleuiñ, arfleuiñ kounnar u.b., lakaat droug da vont e ; diese Nachricht erzürnte ihn, drougiñ a reas gantañ o chouzout an doare.

V.em. : **sich erzürnen** (hat sich (ak.) erzürnt) : en em zrougiñ, en em inzrougiñ, fachañ, feulzañ, mont e gouez, mont e feuls, mont e droug, dont da dommañ d'an-unan, sevel war beg e dreid, mont diwar e dreid, mont e volc'h diwar e lin, fuc'hañ, mont tro en e voned, lakaat e voned ruz, dont gouez, mont e fulor ruz, mont en ur fulor, kregiñ ar gounnar en an-unan, koll e bothouarn bihan, mont e kounnar, mont en ur gounnar ruz, mont kounnar en an-unan, mont ur gounnar en an-unan, peurzallañ, peursaoudiñ, glazañ, en em c'hlazañ, fuloriñ, follañ, diodiñ, krugañ, brouzeñañ, brienzañ, buanekaat, buanegezh, arfleuiñ, pennfolliñ, tanañ, en em danañ, distalmañ, en em zistalmañ, razailhat, loariañ, imoriñ, diskouez imor, taeraat, fumañ, egariñ, mont e serch, loeniñ ruz, taeriñ ruz, kounnariñ ruz, mont er-maez eus e groc'hen, mont diwar e gement all, sevel fulor en an-unan, mont droug (imor) en an-unan, mont en imor (en egar), mont e-barzh blev kriz, hejañ e gi, ober ur roñse bras, ober ur marc'h bras, lammat war ar marc'h glas, mont droug en e gentrou (en e goukoug), sevel war e gentrou, sevel war e elloù, sevel war e dach, sevel droug en e gorf,

mont e berv gant ar gounnar, bezañ gounezet gant ar gounnar, sevel ar grug en an-unan, sevel ar grug d'an-unan, mont àr e biñsedou, sevel en e wezenn uhelañ, sevel en e avalenn, ober ur folladenn, dispakañ e gounnar, sevel e wad d'e benn, dont ar gwad dindan e ivinou, mont diwar re, belbiañ, mont e belbi, dibalediñ, mont gant an droug a zo en an-unan, mont e wad e dour, mont ur barr kounnar en an-unan, mont dreist-penn, lammat dreist-penn.

erzürnt ag. : buaneget, fuloret, fulor ennañ, fuc'het, tommet, kruget, feulzet, kounnaret, kounniriek, imoret, imor ennañ, un imor ennañ, taeret, alfoet, arfleuet, tro en e voned, troet e vouton, brizh, brizhet, egaret, en egar, fumet, diroll, dirollet, dichadennet, buanek, gouez-pakret, divarc'het, chifet-bras, droug en e goukoug, droug ennañ, droug en e gorf, droug gantañ, e gwalarn, ur sac'had malis ennañ, e gerc'h o tommañ dezhañ, e gerc'h o krazañ dezhañ.

Erzvater g. (-s,-väter) : uhedad g., ozhac'h-meur g., patriarch g.

erzväterlich ag. : uhedadel, patriarchel.

Erzvorkommen n. (-s,-) : kailheg b. [*iester kailhegoù, kailhegi*], metaleg b. [*iester metalegoù, metalegi*].

erzwingen V.k.e. (erzwang / hat erzwungen) : kaout (tizhout, tapout, gounit, tennañ) dre heg ; eine Unterschrift erzwingen, sipañ sinadur u.b.

Erzwingung b. (-,en) : destrizh g., rediezh b., forsadenn b., gounid dre heg g.

Erzwingungshaft b. (-) : [gwir] destrizh korfel g.

erzwungen ag. : 1. bet (tizhet, tapet, gounezet, tennet) dre heg ; 2. [fizik] helc'het ; erzwungene Konvektion, kendoug helc'het g.

erzwungenermaßen Adv. : forset mat, dre ret.

es raganv gour, trede gour neutrel ar stumm unan.

1. en nominativ pe en akuzativ evit erlec'hiañ un anv kadarn neutrel : siehst du das Kind ? es ist hübsch, ha gwelet a rez ar bugel ? koantik eo ; willst du dieses Buch ? nimm es ! c'hoant ach eus kaout al levr-se ? kemer anezhañ ! ; ich mach's, ich mache es, e ober a rin.

2. oc'h erlec'hiañ un anv-gwan, un dra pe un darvoud : er ist arm, ich bin es auch, hennezh a zo paour, me kement all ; er ist hier, ich weiß es, amañ emañ, gouzout a ran - amañ emañ, er gouzout a ran ; ich habe es gut, n'em eus ket da glemm, graet e vez brav din, barrek on ; Sie haben es gut ! brav eo deoc'h ! ; ich habe es satt, va gwalch' am eus, aet on skuijh gant an dra-se ; ich bin es leid, erru on poazh gant an dra-se, tremen skuizh on gant an dra-se, darev on gant an dra-se, diegi am eus oc'h ober an dra-se, aet on skuizh oc'h ober an dra-se, e chal emaoñ d'ober an dra-se, karnañ a ran d'ober an dra-se, kluaraat a ran d'ober an dra-se, diegusaat a ran d'ober an dra-se, heugiñ a ran oc'h ober an dra-se, en em derriñ a ran d'ober an dra-se, drouk eo ganin ober an dra-se, garv eo ganin ober an dra-se, n'on ket lamprek evit ober an dra-se, fae eo ganin ober an dra-se ; wir sind's, ni eo ! ; ja, ich bin's, ya, me an hini eo ; ich war es nicht, n'eo ket ganin eo bet graet an taol ; ich halte es für möglich, martheze a-walc'h, posupl eo da'm soñj ; es mit jemandem halten, bezañ en tu (en un tu) gant u.b., difenn krog u.b. ; es mit jemandem aufnehmen, daeañ u.b., hegall u.b. d'an emgann-daou, hegall u.b. da stourm.

3. o kemenn un islavarenn : ich halte es für unnötig, dass ..., aner (didalvez) eo deomp [ober udb] da'm soñj ; sie ist es nicht wert, dass ..., n'eo ket dellezek da..., ne zellez ket e ....

4. rener ur verb dibersonel : es donnert, ober a ra kurun, emañ o kuruniñ, kuruniñ a ra, kurun a zo ; es schneit, ober a ra erc'h, emañ oc'h erc'hiñ ; es regnet, glav a ra, glav a zo oc'h ober,

emañ o c'hlaavañ ; es wird dunkel, noziñ a ra, serriñ (dont) a ra an noz, emañ an noz o ont, nosaat a ra, nozik eo.

5. rener ur verb dic'hour a vez troet gant an tu-gouzañv pe gant "unan bennak", "tud" : es pocht an die Tür, unan bennak a zo o skeiñ war an nor (Gregor), skeiñ a reer (skoet e vez) war an nor, emeur o skeiñ (skoet e vez) ouzh an nor ; es trinkt sich gut aus diesem Glas, brav eo evañ eus ar werenn-se ; es fährt sich angenehm in diesem Auto, plijus eo mont gant ar c'harr-tan-se.

6. e troioù-lavar a verk an hetañs pe ur gourc'henn : es lebe der König ! bevet ar roue ! ; es sei dies ein für allemal gesagt, sankit don an dra-se en ho pennoù ur wech da vat, garanit don an dra-se en hoc'h empennoù ur wech evit mat, moullit an dra-se en o spered.

7. troioù-lavar : es war einmal, bez e oa gwechall - ur wech e oa, ur wech ne oa ket hag ur wech e oa bepred - gwechall e oa, gwechall ne oa ket, gwechall e oa bepred - gwechall a oa gwechall, an neb n'en doa ket daoulagad a oa dall ; da haben wir's ! bremañ emaomp kempenn ganti ! brav emaomp ganti ! setu ni paket propik ! en ur soubenn vrav emaomp ! aze emañ ar boch ! bez' emaomp fresk ! fresk emañ hor c'hased 'vat ! tapet brav omp bremañ ! riñset omp ! debret eo koan ! poazh eo ar soubenn ! echu an neizh kegin ! fresk emaomp bremañ ! el lagenn emaomp bremañ ha brav ! setu bremañ kempennou deomp-ni avat ! sell aze ul luz dezhi ! gounezet hon eus hon devezh ! ; es mit jemandem verderben, bezañ torret ar votez etre an-unan hag unan all, bezañ echu tout etre an-unan hag unan all, sevel trouz etre an-unan hag unan all, sevel glazentez etre an-unan hag unan all, sevel droukrañs etre an-unan hag unan all, sevel treuflez etre an-unan hag unan all, sevel droug en an-unan a-enep u.b. all, bezañ e luz gant u.b., bezañ e yenien d'u.b., kaout yenien ouzh u.b., kemer droug (bezañ e drougiezh) ouzh u.b., bezañ e drougiezh gant u.b. ; es mit niemandem verderben wollen, fistoulat e lost e pep lec'h, en em zerchel ervañ gant an holl (Gregor) ; es mit jemandem zu tun haben, kaout afer ouzh u.b., kaout d'ober gant u.b. ; es auf etwas abgesehen haben, bezañ e sell war udb, bizañ udb, c'hoantaat udb ; es faustdick hinter den Ohren haben, bezañ finoc'h eget kaoc'h louarn, bezañ leun e sach'a widre, bezañ ur mailh louarn, bezañ hir troioù e gordenn, bezañ kant tro en e gordenn, bezañ tro en e gordenn, bezañ finesaoù ouzh en ober, bout tro en e laezh, bezañ ur sifeleñn a zen, bezañ un den gweet e hentoù, bezañ fil en an-unan, kaout fil, kaout kement fil a zo, na vezañ un hanter c'henaoueg, bezañ gwriet a finesaoù, bezañ itrikou à diaoul en e gorf, bezañ gwidre an diaoul en e gorf, bezañ itrikou tout, bezañ leun a finesaoù, bezañ un hinkin a baot, bezañ leun a widre, bezañ un ebeul, bezañ ur foulin, bezañ ur sapre den kordeñ, bezañ un higenn a zen, bezañ un hinkin a zen, bezañ bet meret e bleud tanav, bezañ bet darbet d'an-unan mont da louam, bezañ ul labous a zen, bezañ ur Fañch an Itrikou eus an-unan, bezañ bet e Benn o stekiñ er wezenn bellañ, bezañ diouzh ar mintin, bezañ ul louarn kozh, bezañ ul luban, bezañ korvigell en e gorf, bezañ ur sac'had korvigelloù gant an-unan ; es zu bunt treiben, mont re bell ganti (er-maez eus ar park, dreist ar roudenn, dreist ar arroudenn, dreist ar treuzoù, dreist ar bord, dreist ar yev), mont re lark ganti, mont dreist-penn, skeiñ diwar re, lammat dreist ar c'hleuz, lammat dreist ar c'harzh ; es gut meinen, bezañ bizet mat, na vezañ nemet ratozhioù kaer ha mennadoù mat gant an-unan ; er hat es weit gebracht, graet en deus e dreuz er vuhez, graet en deus e dreuziad dre ar vuhez, graet en deus e dreuziad dre ar bed, aet eo da bell er vuhez, graet en deus berzh er vuhez ; es gewohnt sein, bezañ boas (di)ouzh kement-se, bezañ akourset ouzh an dra-se ; es

waren ihrer drei, tri a oa anezho, a-dri e oant, tri a dud a oa ; [kr-l] es ist noch nicht aller Tage abend, na stlapomp (na daolomp) ket ar boned war-lerc'h an tog, n'eo ket ret stlepel ar billig goude an trebez, warc'hoazh e vo deiz c'hoazh ; es ist nichts so fein gesponnen, es kommt doch endlich an die Sonnen, pig pe vran a gan (a ouezo), ul lagad a zo hag a wel pep tra.

Es n. (-) : 1. [sonerezh] mi bouc'h g. ; 2. [predr.] Se g. ; das Es, ar Se g.

ESA b. (-) : berradur evit European Space Agency. : Ajañs European an Egor b., AEE b.

Esau g. : [Bibl] Esau g., Esav b.

escaloppieren V.k.e. (hat escaloppiert) : [kegin.] skolpennañ ; Pilze escaloppieren, skolpennañ kebell-touzeg.

Escape-Taste b. (-,n) : [stlenn.] stokell Achap b.

Escarpe b. (-,n) : [lu, tisav.] eskarpenn b.

Eschalotte b. (-,n) : [louza.] chalotez str., penn chalotez g., chalotezenn b.

Eschatologie b. (-) : [relij.] eskatologiezh b., finvezhoniezh b. eschatologisch ag. : [relij.] eskatologek, finvezhoniel.

Eschatologismus g. (-) : [relij.] eskatologouriezh b., finvezhelouriezh b.

Eschatologist g. (-e,-en) : [relij.] eskatologour g., finvezhelour g.

Esche b. (-,n) : [louza.] 1. [genad] fraksineg b. [liester fraksineged] ; 2. [Fraxinus excelsior] onn str., onnenn b., gwezon str. ; Manna-Esche, Blumen-Esche, Schmuck-Esche, gouezonn str., gouezonnenn b., onn-gwenn str., onnenn-wenn b.

eschen ag. : [graet gant] koad onn.

Eschengehölz n. (-es,-e) : onneg b. [liester onnegi, onnegoù], [anv-lec'h] onnod b.

Eschenholz n. (-es) : koad onn g., onn g.

Eschenlaub n. (-s) : delioù an onn ls. ; Eschenlaub diente als Futtermittel, delioù an onn a servije da vagañ al loened.

Eschenwäldchen n. (-s,-) : onneg b. [liester onnegi, onnegoù], [anv-lec'h] onnod b.

Eschlauch g. (-s,-e) : [louza.] chalotez str., penn chalotez g., chalotezenn b.

Escudo g. (-s,-s) : eskudo g., escudo g.

Es-Dur n. (-) : [sonerezh] mi bouc'h major g., mi bouc'h muiañ g.

Esel g. (-s,-) : 1. [loen.] azen [liester azened, ezen] g., P. bleveg divskouarn hir g., skouarneg g., lorikenneg g., mojlorikenn g., [dre fent.] ministr g. ; grauer Esel, azen louet g. ; die Esel gehören zur Familie der Pferde, javed a zo eus an ezen, ekuidaged a zo eus an ezen ; der Esel iah, der Esel schreit, an azen a vlej, hinnoal a ra an azen, skrijañ (breugijñ) a ra an azen ; dem Esel einen Packsattel aufsetzen, basañ an azen ; einen Esel mit Hafer füttern, reiñ kerch'd'un azen ; asiatischer Esel, azen bras Azia g., damazen g. [liester damazened, damezen] ; afrikanischer Esel, echter Esel, [Equus africanus] azen gouez g. [liester azened gouez, ezen gouez], gouezazen g. [liester gouezazened, gouezazezen] ; geduldiger Esel, azen pasiant g. ; starrköpfiger Esel, azen pennek g., azen rach g., azen mouzher g. ; er ist bepackt (beladen) wie ein Esel, gwall garget eo, emañ sammet evel ur mul ; [predr.] Buridans Esel, azen Buridan g. ; 2. azen g., mab-azen g., den sot g., penn karn g., penn azen g. ; P. so ein Esel, un azen gornek a zo anezhañ ! pebezh penn azen ! ; du alter Esel ! azen gornek ma'z out ! leue dour ! leue geot ! leue brizh ! ; er ist doch ein rechter Esel, hennezh a zo diot evel un azen, hennezh 'zo ul leue, ne oar na bu na ba, ne oar na sou na dic'ha ; ausgemachter Esel, azen touet g., azen echu g.,

azen peurechu g. ; 3. störrisch sein wie ein Esel, rachañ evel

un azen, bezañ pennek evel un azen, bezañ pennek evel ur mul, bezañ pennek evel ur marc'h-mul, bezañ pennek evel ur marc'h-koad, bezañ tev e voned ; 4. [dre skeud.] um des Esels Schatten zanken, ober c'hoari gaer gant traoù a netra, ober c'hoari gaer kelo nebeut a dra, en em rezoniñ evit disterdra, bezañ gwashoc'h an trouz eget ar gloaz, skandalat evit dister abeg / skandalat evit bihan dra / skandalat evit netra (Gregor), klask pemp troad d'ar maout, klask pevar fav d'an trebez, spazhañ laou, klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket, klask laou el lec'h ma ne vez ket nez, kavout traoù el lec'h ma n'eus ket, ober kalz a reuz evit netra ; 5. [kr-l] ein Esel schilt den anderen Langohr, sell ouzh da seulioù hag e weli toull da loeroù - klev ar gaoter o salmon d'ar pothouarn - emañ ar gaoter oc'h ober goap ouzh ar pothouarn - emañ an eil billig o chaokat rebechoù d'ar billig all - emañ ar billig o seniñ d'ar pothouarn - podez merenn a ra goap ouzh podez koan hag emaint o-div war ar memes tan - war stad ar re all neb a gomzo, en em sellet, hag e tavo - war stad re all neb a gomzo mar kar en em sellet a davo - na damallit ket ar re all mar n'oc'h ket hoc'h-unan didamall - dañvad kailharet, peurvuiañ ouzh ar re all a glask en em frotañ - ne vezet labezet nemet gant ar fall - pep hini a ra faziou, an hini na ra ket unan a ra daou ; 6. vom Pferd auf den Esel kommen, sich vom Pferd auf den Esel setzen, kouezhañ eus (diouzh, diwar) lost ar c'harr, kouezhañ e blluñv war e votouù, diskar un iliz da sevel ur chapel, eskemm ur marc'h born gant unan dall, difoeltrañ an ti d'ober ur forn, mont eus ar prad d'al lanneg (eus ar foenneg d'ar menez), mont eus ar melchon ruz d'ar brug, mont eus (diwar) ar prad d'al lann, bezañ sot evel Bille o redek en dour a-raok ar glav, mont war ur marc'h da Bariz ha distreiñ war un azen da Vreizh, gwerzhañ ar vuoc'h da gaout un ounner (un annoar), dimeziñ an naon gant ar sec'hed, mont eus ti al louarn da di ar bleiz ; 7. wenn es dem Esel zu wohl ist, geht er aufs Eis, pa vezet savet an uhelañ eo al lamm brasañ, dre glask pignat re uhel e kouezher re izel, karrig a red ne bad ket, evel ar pennou kolo ar pennou uhel a zo goullo, pa vez roet e lod d'ar foll e rank e c'hounit pe e goll, e beg ar skeulioù uhel e c'hwezh kreñv an avel ; 8. wenn man den Esel nennt, kommt er angerennt, pa vez komzet eus ar bleiz, e vez gwelet e lost a-bell pe a-dost - pa gomzer eus ar bleiz e weler e Benn, pe e lost, pe e greiz.

Eselchen n. (-s,-) : [loen.] azenig g. [liester ezenigoù, azenedigoù], ebeul azen g., ebeulez azen b., krakazen g. [liester kakazened, krakezen].

Eselei b. (-,en) : azenerezh g. ; was für eine Eselei will er uns schon wieder auftischen ? petore leue a daolo deomp en taolmañ ?

Eselfüllen [loen.] azenig g. [liester ezenigoù, azenedigoù], ebeul azen g., ebeulez azen b.

Eselgeschrei n. (-s) : hinnoadennou ls., breugadennou ls., breugerezh g., hinnoadeg b., breugadeg b.

eselhaft ag. : evel un azen, evel ur beulke.

Eselhengst g. (-es,-e) : [loen.] azen kalloc'h g., azen anterin g., azen servij g.

Eselin b. (-,en) : [loen.] azenez b. ; die Eselin wirft ihr Fohlen, azenañ a ra an azenez, ebeuliañ a ra an azenez.

Esesbrücke b. (-,n) : harp-memor g., tun kounaat g., degassonj g. ; jemandem eine Esesbrücke bauen, kinnig un harpmemor d'u.b.

Esesdistel b. (-,n) : [louza.] askol-marc'h str.

Esesfeige b. (-,n) : [louza.] sikamoren b., sikamor str., fiezenn-var b.

Eselsgeschrei n. (-) : hinnoadennou ls., breugadennou ls., breugerezh g., hinnoadeg b., breugadeg b.

Eselsgurke b. (-,-n) : [louza.] kokombrez azen str.
Eselslattich g. (-s,-e) : [louza.] troad-marc'h g., louzaouenn-ar-paz b., pav-marc'h g., andeledenn b.
Eselsohr g. (-s,-en) : 1. skouarn azen b. ; 2. [dre skeud.] digorniadur g. ; *Eselsohren machen (knicken)*, digorniañ pajennoù ul levr, plegañ kornioù ar pajennoù ; *Buchseite mit einem Eselsohr*, pajenn digorniet b.
Eselsohrärmel g. (-s,-) : [ardamezouriezh] marvilgin b.
Eselsrücken g. (-s,-) : 1. kroazlec'h g., kein azen g. ; auf *Eselsrücken reiten*, mont war azen, marc'hegezh un azen ; 2. [hentou-houarn] krugell war bouez-traoñ b., tosenn war bouez-traoñ g., torgenn war bouez-traoñ b. ; 3. [tisav.] gwareg vriataek b., gwareg kildroek b.
Eselstreiber g. (-s,-) : azener g.
Eselstute b. (-,-n) : [loen.] azenez b.
Es-Instanz b. (-) : [bredoniezh, S. Freud] ensav ar Se g.
Eskader b. (-,s) : [merdead.] skouadrenn b., strollad-listri g., terkad g.
Eskadron b. (-,en) : [lu] skouadron g.
Eskalation b. (-,en) : gwashadur g., grevusadur g.
eskalieren V.gw. (ist eskaliert / hat eskaliert) : kreskiñ, gwashaat, grevusaat, mont war washaat, dont da vezañ stegnetoch-stegnetañ ; *sein Zorn eskaliert*, fuloriñ a ra gwashoc'h-gwazh, arfleuiñ a ra e fulor, egariñ a ra gwashoc'h c'hoazh ; *es nicht (bis) zum Äußersten eskalieren lassen*, mirout ouzh gwashañ tra a c'halfe en em gavout, na lezel an traouù da vont betek o fenn gwashañ.
V.k.e. (hat eskaliert) : kreskiñ, gwashaat, grevusaat.
Eskamotage b. (-,-n) : 1. sigoterezh g. ; 2. sigotadenn b.
Eskamoteur g. (-,e) : sigoter g.
eskamotieren V.k.e. (hat eskamotiert) : 1. sigotañ, ludañ ; 2. [dre astenn.] mastokiñ.
Eskamotierung b. (-,en) : 1. sigoterezh g., ludañ g. ; 2. [dre astenn.] mastokiñ g.
Eskapade b. (-,-n) : 1. [kezeg] lamm-treuz g. ; *das Pferd macht eine Eskapade*, ar march'a ra ul lamm-treuz, ar march'a ra ur gammigell ; 2. brigoñsadenn b., follezhenn b., galoupadenn b., ouilhad g., tec'hadenn b., achap g., achapadenn b., dichapadenn b. ; *eine Eskapade machen*, ober ur vrigoñsadenn, ober ur c'haloupadenn, mont da c'haloupat, mont d'ober ur c'haloupadenn, ober un dec'hadenn, ober un achap, ober un achapadenn, mont da redek, mont da vreskenn.
Eskarpe b. (-,-n) / **Eskarpemauer** b. (-,-n) : [lu, tisav.] eskarpen b.
eskarpieren V.k.e. (hat eskarpiert) : [lu, tisav.] sershaat b.
Eskimo¹ g. (-/-s,-/-s) : Eskimo g. [/iester Eskimoed].
Eskimo² n. (-) : [yezh.] eskimoeg g.
Eskimofrau b. (-,en) : Eskimoez g. [/iester Eskimoezed].
Eskimohund g. (-s,-e) : [loen.] ki eskimo g.
eskimoisch ag. : eskimo, ... an Eskimoed ; [yezh.] eskimoek.
Eskimoisch n. : [yezh.] eskimoeg g.
Eskorte b. (-,-n) : [merdead., lu] ambroug g., heuliad g., amheuliad g., amheuliadeg g., ambrougadeg b.
eskortieren V.k.e. (hat eskortiert) : amheuliañ, amheuliata, ambroug.
Eskudo g. (-/-s,-/-s) : eskudo g., escudo g.
Esophorie b. (-,-n) : [mezeg.] loakrerezh engwar g., engwarded lagadel b.
Esoterik b. (-) : rinouriezh b., ezoteregezh b., ezoterouriezh b.
Esoteriker g. (-s,-) : ezoterour g.
esoterisch ag. : rinek, kevrinek, ezoterek.
Esotropie b. (-) : [mezeg.] loakrerezh engwar g., engwarded lagadel b.
Espadrille (-,-s) : spadrilhenn b. [/iester spadrilhou].

Espagnoletteverschluss g. (-es,-verschlüsse) : stolikez b., morailh g., prenn g., krouilh g.
Esparsette b. (-,-n) : [louza.] foenn-gall str./g., foenn-Spagn str./g., geot-gall str., geot gallek str.
Esparsettenwiese b. (-,-n) : [louza.] foenneg-c'hall b. [/iester foennegi-gall], foenneg-Spagn b. [/iester foennegi-Spagn], geoteg-c'hall b. [/iester geotegi-gall], geoteg c'hallek b. [/iester geotegi gallek].
Esparto g. (-s) / **Espartogras** n. (-es) : [louza. Lygeum spartum] broen-palud str.
Espartoware b. (-,-n) : [kenwerzh] traezenn broen-palud b. [/iester traezoù broen-palud], treilheris g., treih b., treihenn b. ; *Fertigung von Espartowaren*, sparzerezh g.
Espe b. (-,-n) : [louza.] kren str., krenerez b., gwez-kren str., koad-kren g., gwez-koad-kren str., krenenn b. [/iester krenenned]., [lenn.] bondilh str.
Espenlaub n. (-s) : [dre skeud.] wie *Espenlaub zittern*, krenañ evel ur barr delioù, krenañ evel ur bern delioù, krenañ evel ur bern delioù sec'h, krenañ evel un delienn, krenañ evel un delienn e beg ur wezenn, krenañ evel un delienn en avel, krenañ evel un deliaouenn.
Espenholz n. (-es) : koad kren g., kren g.
Espenwald g. (-es,-wälder) : krenedeg b. [/iester krenedegi].
Esperanto n. (-s) : [yezh.] esperanteg g.
Esperanto-Weltkongress g. (-es,-e) : [yezh.] Kendalc'h Hollvedel an Esperanteg g.
Esperanto-Wort n. (-s,-wörter) : [yezh.] ger esperantek g.
Esperantist g. (-en,-en) : [yezh.] esperanteger g.
Espingole b. (-,-n) : [arm, istor] spingolenn b., fuzuilh founilh b.
Esplanade b. (-,-n) : 1. reper g., rakkér b. ; 2. hent-bale g., boulouard g., bali b., alez b., pourmenadenn b.
Esponton g. (-,s) : [arm, istor] sponton g.
Espresso n. (-/-s,-s) : kafe expresso g.
Espressomaschine b. (-,-n) : grek expresso b., cheftalenn expresso b.
Esprit g. (-s) : spered g., ijin g., soutilded b. ; voller *Esprit*, speredeck, fentus.
Essay g./n. (-s,-s) : [lenn.] studiadenn b., arnodadenn b., displegerezh g., arnodskrid g., skrid-arnod g.
Essayist g. (-en,-en) : [lenn.] saver studiadennou g., skridarnodour g.
Essayistin b. (-,-nen) : [lenn.] saverez studiadennou b., skridarnodourez b.
essbar ag. : mat da zebriñ, debradus, debrus, bevezadus, ... a c'heller debriñ, P. debrapl ; *das ist nicht essbar*, n'eus ket a zebr d'an dra-se ; *schwer essbares Brot*, bara a dri lonk hag un astenn gouzoug g. ; [loen.] essbare Strandschnecke, bigorn du g.
Essbarkeit b. (-) : debradusted b.
Essbesteck n. (-s,-e) : loaiouù ls.
Esse b. (-,-n) : 1. siminal g./b. ; 2. forj g., fornez b. ; 3. [dre skeud.] etwas in die *Esse schreiben*, kroaziañ war udb, ober e gañv d'udb, ober e ziouer eus udb, koll pep spi da adkavout udb.
Essecke b. (-,-n) : korn ar predou g., korn predañ g.
essen V.gw. (iss / aß / hat gegessen) : debriñ, predañ, ober ur pred, pakañ boued, bezañ gant e voued, bezañ gant e bred, boueta, draillhañ, [dre fent] peuriñ, P. kargañ boued, kargañ e gof, chaokat, kouchañ toaz er forn, tagañ, lonkañ e voued, lopañ e bred, plauviañ, chakañ, brifañ, gousañ, klakañ, [e yezh ar vulage] ober gnagn ; *essen macht durstig*, an debr a zegas sec'ched ; *mäßig essen und trinken, maßvoll essen und trinken*, bezañ kerreizh en debriñ hag en evañ, bezañ moder en debriñ

hag en evaň, bezaň moder en e zebriň hag en e evaň, bezaň fur en e zebriň hag en e evaň, debriň hag evaň dre voder, mont dousik d'ar boued ha d'an evajoù, mont goustad war ar boued hag an evajoù, debriň hag evaň gant muzul, debriň hag evaň gant furnez, diskouez furnez e-keñver an debriň hag an evaň, en em voullaň a-fet debriň hag evaň, ren ur vuhez plaen ha reoliet mat war an debriň hag an evaň, bezaň dilontek a-fet debriň hag evaň, evaň ha debriň dilontek, renabliň gant e voued hag an evajoù ; *kommt ! lasst uns essen !* deomp ouzh taol ! ; *essen gehen*, mont da glask e bred (e verenn, e goan), mont da bredaň, mont da glask penn d'e bred, mont d'e bred, mont d'e voued, mont da zebriň, mont da glask e damm, mont da gaout e bred, [e yezh ar vugale] mont da voueta koko ; *gemeinsam an einem Tisch essen*, ober taol voutin ; *mit Freunden gemeinsam essen*, taoliata gant mignoned ; *gut essen und trinken*, ober chervad / ober fest (Gregor), chervata, chervadiň, ober chegenn, ober korfadou boued, ober meurlarjez, festaň, festal, kenfestaň, ober bos, c'hoari las, ober kilhevardon, ober lip-e-bav, korfata, kofata, ober ur c'hofad, ober ur c'horfad, frikotaň, frikoň, festailhiň, banveziaň, banveziň, bankediň, panteiň, en em segaliň, lipouzaň, ober banvez, ober lapavan, c'hoari lapavan, debriň hag evaň leizh e walc'h, debriň hag evaň gwalc'h e galon ; *wer gesund iss, sieht gut aus*, diwar boued mat e teu neuz vat, yech'd an den a glev ouzh e vagadurezh ; *hier kriegen wir nichts zu essen*, amaň n'eus ger a damm ; *sei still und iss !* ro peoch ha debr da voued ! ; *esst, bis nichts mehr übrig bleibt*, debit endra bado ; *wie ein Schwein essen*, debriň evel ur pemoc'h, debriň evel ur porc'hell ; *in aller Ruhe essen*, daskiriat, chom da zaskiriat, kaout goar da bredaň, debriň en e blijadur ; *mit Appetit essen*, debriň kalonek, debriň a galon zigor, debriň a galon yac'h, mont a galon yac'h war ar boued, mont a galon yac'h d'e voued, debriň a galon vat, debriň c'hwek, debriň kreň, kavout mat e voued, debriň naonek, debriň dibismig, kavout blaz gant e voued, kaout goust, kavout mat e geusteurenn, bezaň a-zevri gant e bred ; *er issst immerzu*, atav e vez debr-debr ; *zu Mittag essen*, merennaň, bezaň gant e verenn, debriň e verenn, pakaň e verenn, debriň merenn, debriň lein, leinaň ; *sie hatten hier zu Mittag gegessen*, amaň e oant bet gant o merenn, amaň e oant bet o leinaň, amaň e oant bet o verennaň ; *habt ihr schon zu Mittag gegessen ?* ha debret eo lein ganeoc'h ? ; *zu Abend essen*, koaniaň, bezaň gant e goan, debriň e goan, pakaň e goan, debriň koan, bezaň gant koan, lopaň koan, brifaň koan ; *zu Abend aßen sie zusammen*, koan a voe etrezo ; *haben Sie schon zu Abend gegessen ?* debret eo koan ? ha debret eo koan ganeoc'h ? koaniet eo deoc'h ? P. ha brifet eo koan ganeoc'h ? ha lopet eo koan ganeoc'h ? ; *um wie viel Uhr essen wir zu Abend ?* da bet eur emaň koan ? ; *bei jemandem zu Abend essen*, dont gant e goan da di u.b., predaň e ti u.b., chom gant e goan e ti u.b. ; *bei jemandem zu Mittag essen*, mont gant e verenn da di u.b., predaň e ti u.b., debriň (merennaň, leinaň) e ti u.b., chom gant e verenn e ti u.b. ; *zu Mittag issst er in der Schule*, er skol e chom gant e verenn ; *auswärts essen*, mont da zebriň (mont gant e goan, mont gant e verenn) en un ostaleri ; *daheim essen*, chom (bezaň) gant e verenn (e goan) er gér, chom er gér da zebriň, predaň (merennaň, koaniaň) er gér ; *mit Widerstreben essen*, pismigaň, pismigaň e voued, pignotat, pigosat, bezaň serret e galon, taňva e voued gant begig e deod, mouzhaň ouzh ar boued, ourzal ouzh e voued, ober begoù ouzh ar boued, debriň gant nebeut a c'houst, debriň gant doñjer (en eneb d'an-unan, en desped d'an-unan, a-enep e c'hoant, daoust d'an-unan, en enep d'an-unan, en ur c'hinaň, gant diegi, gant reked), chom da vlasaat ur meuz bennak, na zont don e zent e-barzh,

pitouilhat, tramouilhat e voued, P. damantiň d'e naon ; *roh essen*, debriň ent kriz (e-kriz) ; *gekocht essen*, debriň traou poazh(et) ; *sich krank essen*, debriň kement ha ken brav ken na skoer klaň, debriň kement ha ken bihan ken na chomer klaň, skeiň klaň diwar re gofad, tapout korn kof goude re gofad (gant ar re gofad), tapout tenngof goude re gofad (gant ar re gofad), ober re gofad, ober regofadoù, na ouzout na tailh na bailh e-keñver an debriň, na ouzout na tailh na bailh en debriň, na ouzout na tailh na bailh en e zebriň ; *sich satt essen*, debriň e begement, debriň e leizh, debriň e youl, debriň gwalc'h e galon, debriň leizh e walc'h, debriň e walc'h, debriň e roll, debriň ouzh e naon, terriň e naon, dallaň e naon, tevel e naon, debriň leun e gof, debriň leizh e gof, stankaň e grezenn, kregiň a-vegad er boued, skloufata, kargaň e benton, kargaň e jargilh, drusaat e bironenn, kargaň e vouzelloù, pilat boued, kordaň boued, debriň a-leizh e zent, pegaň war ar boued a-leizh e zent, kofata, korfata, tennaň e gof er-maez a vizer, tennaň e galon eus ar vizer, distagaň ur c'hofad, bourellaň brav e borpant (Gregor), leuniaň e gof, ober ur c'hofad, ober meurlarjez, bastaň krenn d'e naon, en em walc'haň, en em dafaň ; *wenn er sich satt gegessen hat*, pa vez bouroun e gof ; *sich an etwas (dat.) satt essen*, en em walc'haň gant udb ; *jeder wird sich satt essen können*, leizh kof a vo, boued kof 'zo hag a vo da dout, ne vanko na chervad na gwin, trawalch'a voued a vo evit gwalc'haň an holl, peadra a vo war an daol, pep hini a zebro e walc'h hag a evo e roll ; *er hat sich nur halb satt gegessen*, nemet darmgofad n'en deus graet, n'en deus bet nemet hantervoued, n'en deus bet nemet hanter e walc'h, n'en deus graet nemet hanter gofad ; *er konnte sich nicht einmal halb satt essen*, nemet darmgofad n'en deveze, n'en deveze ket hantervoued zoken, n'en deveze ket hanter e walc'h zoken, n'en deveze ket hanter gofad zoken ; *du hast dich noch nicht satt gegessen*, n'eo ket tenn warnout c'hoazh, me a wel eo laosk da jiletenn ; *er hat zu viel gegessen*, diwar re emaň ; *für vier Mann essen*, plaouiaň, floupaň, kordaň boued, flumaň, pilat, bezaň kleuz betek begoù e dreid, debriň evel ur marlonk, debriň evel ul loen, bezaň kreň war ar chaokat, kaout ur malouer mat, ober kof bras, debriň ent marlonk, pilat boued a-c'hoari-gaer, debriň alfant, debriň dislangour, debriň a-leizh e zent, pegaň war ar boued, debriň evel ur roñfl, lonkaň evel ur ranklez (Gregor) ; *tüchtig essen*, debriň naonek, debriň dibismig, debriň sasun, debriň c'hoantek, debriň c'hwek, debriň kreň, P. riňsaň e asied, ober meurlarjez, pilat boued, debriň alfant, debriň dislangour, kordaň e voued, bezaň kreň war ar chaokat, kaout ur malouer mat, pegaň war an traou, briful / dantaň kaer / kargaň kaer e gof / bourellaň ervat e borpant (Gregor), bezaň don e gof, tennaň e gof er-maez a vizer, tennaň e galon eus ar vizer, bountaň boued en e vouzelloù, bezaň frank e vouzelloù, choukaň traou, lakaat traou e-barzh e fas, bezaň vigor e galon, pegaň war ar boued ; *sich voll essen*, kargaň kaer e vouzelloù, kargaň betek toull e c'houzoug, en em gargaň a voued, ober ur foeltr-bouzelloù, choukaň traou da foeltraň e vouzelloù, ober ur rontad, bezaň ouzh taol betek toull e c'houzoug, lakaat tenn war e vegel, pegaň war an traou, debriň da darzhaň, kargaň kaer e gof / dantaň kaer / fripal / briful / bourellaň ervat e borpant (Gregor), ober (tapout) ur c'hofad, ober ur geusteurennad, bountaň un torad en an-unan, kargaň e deurenn, ober kargoù bras ouzh taol, tennaň e gof er-maez a vizer, tennaň e galon eus ar vizer, ober ur pezh teurennad, kargaň e sac'h betek ar skoulm, kargaň betek toull ar c'hargadenn (betek ar c'hourlañchenn, betek ar gornailhenn), sachaň gant an-unan, debriň dreist-kont, debriň evel ur marlonk, debriň evel ur roñfl, debriň leizh e gof, korfata, kofata ; *mit Gefräßigkeit essen*, gierig essen, lonkaň e voued gant prez bras (evel ul lotrus) (Gregor), lonkaň

a-rafolk, debriñ alfant, debriñ dislangour, skloufata, bezañ arloup war ar boued, floupañ, gourlonkañ, debriñ lamprek, debriñ naonek, debriñ rankles, debriñ c'hwek, debriñ lontek, debriñ kreñv, debriñ ent marlonk, debriñ evel ur roñfl, debriñ evel ul loen (evel ur marlonk, evel ur ranklez), skeiñ war e voued, ober kof bras, pilat boued a-c'hoari-gaer, debriñ a-leizh e zent, pegañ war ar boued a-leizh e zent, pegañ war an traou a-leizh e zent, kaout ur malouer mat, bezañ kreñv war ar chaokat, floupañ (plaouiañ) e voued, kroufañ e voued, kouchañ e voued, porpantiñ e voued, flumañ e voued, kordañ e voued, plaouiañ war e voued, ramgloudiñ ; *in aller Eile essen, stehend essen*, debriñ un tamm buan-ha-buan (dindan ar meud, dre hast, gant dillo bras, a-brez-kaer, a-hast-kaer, diwar ar sav) ; *jemandem zu essen geben*, magañ u.b., bevañ u.b., predañ u.b., pasturiñ u.b. ; *den Kindern zu essen geben*, predañ ar vugale, reiñ da zebriñ d'ar vugale ; *iss doch ! [dre fent]* lonk da voued, warc'hoazh e chaoki ! ; *er isst lieber im Stall als bei uns am Tisch*, hennezh a glev ar benedisite en e graou.

V.k.e. (isst / aß / hat gegessen) : debriñ, tañva, P. chaokat, chaokat war, kouchañ, brifañ, krignat, lipat, lopañ, lonkañ, gousañ ; *etwas essen, einen Happen essen*, debriñ un tamm harzell, debriñ ur begad, chaokat un tamm, debriñ un tamm bennak, kemer un tamm bennak, krignat un tamm bennak, P. klakañ un tamm ; *etwas noch einmal essen, etwas wieder essen, addebreñ udb ; möchtest du wirklich nichts essen ? ne zebrez ket ? nann ? ; ich habe ein Stück von diesem Brot gegessen, debret em eus eus ar bara-se ; was der alles isst ! hennezh a chouk traou 'vat ! hennezh a zebre ken a ra ! ; was essen wir zu Mittag ? petra a vo da lein ? ; was habt ihr zu Mittag gegessen ? petra hoc'h eus bet d'ho lein ? ; ich würde gern ein Stück essen, un tamm a yelo ganin ; ich werde das Gleiche essen wie Sie, me 'm bo seurt ganeoc'h ; Äpfel essen, draihañ avaloù, debriñ avaloù ; Brot essen, debriñ bara ; ich esse genauso gern Fleisch wie Fisch, kenkoulz eo ganin kig ha pesked, kenkoulz eo ganin kig evel pesked, kenkoulz eo din kig ha pesked, kenkoulz eo din kig evel pesked ; er isst gern Fisch, hennezh a ya mat a-walc'h war ar pesked ; esst so etwas nicht ! n'it ket d'ar boued-se ! n'it ket war ar boued-se ! ; die Schüsseln leer essen, riñsañ an asiedou, riñsañ ar pladou, ober ar riñs war ar boued ; eine Schüssel leer essen, ober riñs plad ; seinen Teller leer essen, lonkañ kement tra 'zo en e asied, skarzhañ e asiedad, skubañ e asiedad, lipat mistr e asiedad, pipañ e asiedad, peurechuiñ e asiedad, mont an holl asiedad gant an-unan, mont tout an asiedad gant an-unan, razhañ e asiedad, debriñ e asiedad razh a-grenn, goulloïñ e skudell, goullonderiñ e skudell ; eine Mahlzeit essen, predañ, bezañ gant e bred, P. talariñ ; seine Mahlzeit zu Ende essen, peurbredañ, peurzebrñ ; man ist, was man isst, ar bevañs a ra tud ha loened ; [dre fent] der Mensch ist, was er isst, lavar din petra a zebrez hag e lavarin dit petra out, ar bevañs a ra al loened hag an dud ; ich esse nichts mehr, ne zebrin mui pelloc'h ; ich werde heute nichts essen, ne zebrin eskenn hiziv, ne zebrin griñsenn hiziv ; nichts essen dürfen, nichts zu essen bekommen, ober kof moan, ober kofig moan, ober kof gioc'h, bezañ bevet gant esperäns ha dour sklaer, chom da chaokat goullo, chom da sunañ e vizig, chom da vuzellian ; ich kann noch immer nichts Festes essen, n'on ket c'hoazh evit debriñ traou tev ; es ist nichts mehr zu essen da, es gibt nichts mehr zu essen, n'eus gour da zebriñ ken nemet treid silioù ha divskouarn kelien, n'eus tra ebet da grignat nemet stripou logod ha kig moan ; nichts zu essen haben, na gaout netra da grignat (da chaokat, da lipat), na gaout gour da chakañ, na gaout tra ebet da grignat nemet treid silioù ha divskouarn kelien, na gaout tra ebet da*

grignat nemet stripou logod ha kig moan, na gaout griñsenn da zebriñ, na gaout ur c'heuz da zebriñ, na gaout ur c'hiñsenn da lakaat etre e zent, na gaout ur c'heuz da lakaat etre e zent, na gaout ur boulifrenn da zebriñ, ober kof moan (bouzelloù moan, bouzellenn voan), na gaout tamm da zebriñ ; *ich habe gar nichts gegessen*, n'em eus debret tamm, n'em eus debret griñsenn, n'em eus ket debret ur c'heuz, n'em eus ket debret ur boulifrenn, n'em eus ket lakaet ur c'hiñsenn etre va dent, n'em eus ket debret un elfenn, n'em eus tanvaet begad boued ebet, o chaokat goullo emaon, oc'h ober kof moan (bouzelloù moan, bouzellenn voan) emaon, ur vouzellenn laosk am eus, ur vouzellenn voan am eus, war va c'halon noazh emaon ; *nichts zu essen und zu trinken haben*, na gaout na tamm na takenn ; [kr-l] wes Brot ich esse, des Lied ich sing, an hini a zalc'h an askorn emañ abred ar c'hi war e zorn, an neb a zalc'ho an askorn a yelo ar c'hi da-heul e zorn ; *wer nicht kommt zur rechten Zeit, der muss essen, was übrig bleibt*, n'eo ket er goañ eo mont da glask avaloù en ur wezenn - ar c'hentañ a sav a gac'h el lec'h ma kar - ar belladenn a zo kac'hadenn - ar re gentañ a lip o gweuz, ar re all a sell a-dreuz - abred ne goll james - d'ar ruzerien e vo lakaet ar c'hzher er pod ; *gern Austern essen*, kavout mat an istr, kavout blaz gant an istr ; *ich esse für mein Leben gern Austern*, pitouilh on war an istr, latous on gant an istr, her on war an istr, ruz on war an istr, ur gwall zebrer istr a zo ac'hanon, taer on war an istr, sot on gant istr, tik on gant an istr, me a zo ur gwall baotr war an istr, kreñv on war an istr, pitouilhat a ran pa vez istr, pa vez istr e pegan warno, bourrañ a ran bras debriñ istr, pa vez tu din e skoan war an istr, me a zo paotr an istr ; *er isst für sein Leben gern Crêpes*, ur c'hrampoueshaer a zo anezhañ, hemañ 'zo paotr ar c'hrampouezh, ur bleiz krampouezh eo, un debrer mat a grampouezh eo, hennezh a oar pakañ krampouezh ; *er isst für sein Leben gern Suppe*, ur soubenner (ur sac'h-soubenn) a zo anezhañ, hemañ 'zo paotr ar soubenn, ur bleiz soubenn eo ; *er hat die Weisheit mit Löffeln gegessen*, ur furnez dreistnatur en devez (Gregor), sunet en deus ar furnez ouzh bronnn e vamm.

Essen n. (-s,-) : 1. tamm g., traou da zebriñ ls., predad g., boued g., debr g., debradur g., debrerezh g., debriñ g., kefaleñn b., keusteuren b., kalebeutenn b., tinell b., magadur g., magadurezh b., mezhr g., pask g., paskadur g., peurin g., kundu b. ; *gutes Essen*, kefaleñn b., boued mat g., kegin vat b., keusteuren vat b., kundu vat b., chervad b., chervadenn b., chegenn b., festailhouls, reilhenn b. ; *ich weiß, gutes Essen zu schätzen*, plijout a ra din ober chervad ; *beim Essen, da vare ar pred, da goulz ar pred, pa vezet o tebriñ ; sich auf das Essen stürzen*, lammat gant ar boued, pegañ war ar boued, pokat àr ar boued, skeiñ war ar boued, stagañ a-rafolk d'ar boued ; *das Essen und das Trinken, an evañ hag an debriñ, an tamm hag al lomm, ar chaok hag al lip ; sich (dat.) eine strenge Disziplin bei Essen und Trinken auferlegen*, kaout un dalch strizh war an debriñ hag an evañ ; *Essen und Trinken hält Leib und Seele zusammen*, ur sac'h goullo ne chom ket en e blom - kofou diroufenn, kofou seder - an tamm hag al lomm a zalc'h an den en e blom ; *Mäßigkeit im Essen und Trinken, dilontegezh b., dislontegezh b. ; Unmäßigkeit im Essen und Trinken, lontegezh b., skloufoni b., kloukerez b., gloutoni b., kofata g., korfata g., an debriñ hag an evañ re ; sich im Essen zurückhalten*, en em voullañ a-fet boued, en em voullañ en debriñ, en em voullañ a-fet debriñ ; *im Trinken und Essen Maß halten*, bezañ kerreizh en debriñ hag en evañ, bezañ moder en debriñ hag en evañ, bezañ moder en e zebriñ hag en e evañ, bezañ fur en e zebriñ hag en e evañ, debriñ hag evañ dre voder, mont dousik d'ar boued ha d'an evajoù, mont

goustad war ar boued hag an evajoù, debriñ hag evañ gant muzul, debriñ hag evañ gant furnez, diskouez furnez e-keñver an debriñ hag an evañ, en em voulalañ a-fet debriñ hag evañ, ren ur vuhez plaen ha reoliet mat war an debriñ hag an evañ, bezañ dilontek a-fet debriñ hag evañ, evañ ha debriñ dilontek, renabliñ gant e voued hag an evajoù ; *das Essen und die Getränke bezahlen*, paeañ an debriñ hag an evañ, paeañ an debraj hag an evaj ; *jemandem das Essen verleiden*, terriñ e c'hoant debriñ d'u.b., terriñ e ilboued d'u.b., dic'hoantaat u.b. da zebriñ / lemel ar c'hoant debriñ digant u.b. (Gregor) ; *das Essen verweigern*, dinac'h debriñ, nac'h ar boued kinniget d'an-unan, lakaat souezhet e revr, na falvezout gant an-unan debriñ ur begad, ourzal ouzh e voued, mouzhañ ouzh e voued ; *zu vieles Essen ist schädlich*, an holl draoù mat d'ar staon n'int ket atav mat d'ar stomog, ken gwazh re ha re nebeut, nemet sec'ched pe naon az piñe na zebr tamm ha na ev banne, gwelloc'h un tamm bemdez eget re da veurlarjez, gwelloc'h eo boued da venel evit kof da freuzañ ; *die Kinder jammerten nach Essen*, ar vugale a oa o c'helver toaz d'ar forn ; *nach dem Essen muss man sich die Zähne putzen*, goude en devout debret e rank an den gwalch'hiñ e zent ; *beim Essen bist du tüchtiger als bei der Arbeit*, gwelloc'h out da zebriñ eget da labourat, te a zo kreñvoc'h war an debriñ eget war al labour ; *er wird sich beim Essen einschränken müssen*, renabliñ a ranko gant e voued, ret e vo dezhañ en em voulalañ a-fet debriñ ; *er ist beim Essen heikel*, tener eo war ar boued, blizik eo, milzin eo, pitouilh eo, n'eo ket brizh e sac'h, hennezh a zo ur galon beñver a zen, ur beg mitou a zo anezhañ, ur beg figus a zo anezhañ, milzinañ a ra ouzh ar boued ; *beim Essen nicht heikel sein*, bezañ dibismig, bezañ grantapl, bezañ direfuz, bezañ brizh e sac'h, bezañ diratous, bezañ jastren, bezañ broust war an debriñ, bezañ broust war ar boued, bezañ ken broust ha tra, na vezañ figus war ar boued ; *das Essen kam ihr hoch*, ar boued-se a zeusas da neuïñ (da zarneuiñ) war he chalon, heugdoñjer a savas enni.

2. pred g., pred-boued g., P. tag g., talar g. ; *das Essen ist fertig ! Essen ist fertig !* darev (prest) eo koan ! darev (prest) eo ar boued ! deuit d'ho koan ! ouzh taol ! deuit da glask ho merenn ! deuit da glask ho koan ! deuit da zebriñ ho poued ! prest eo merenn ! prest eo lein ! deuit d'ho poued ! prest eo ar geusteurenn ! ; *das Essen ist serviert*, Madam, servijet eo an itron ! ; *jemanden zum Essen rufen*, krial u.b. ouzh taol, hopal d'u.b. dont da zebriñ, gelver u.b. da zont da zebriñ, gelver u.b. d'e bred, gelver u.b. d'e voued ; *schlichtes Essen*, pred dibouloud g., pred didres g., pred simpl g., pred dilarjez g. ; *frugales Essen*, pred dister g., pred treut g., pred dilarjez g., pred divalav g., pred koraiz g., pred truek g. ; *ein exquisites Essen*, ur pred lipous g., P. ul lip-e-bav g. ; *feudales Essen*, *üppiges Essen*, *opulentes Essen*, *gigantisches Essen*, pred fonnus g., pred a-stroñs g., tarin a friko g., pabor a bred g., pred eus an dibab g., pred eus ar gurunenn g., pred eus ar vegenn g., banvez eus ar c'haerañ g., friko c'hagn b.m., P. foeltr-bouzelou g., talar gourt g. ; *das Essen zubereiten*, fardañ boued, fichañ boued, terkañ boued, aozañ boued, ober kegin, ober ar gegin, keginañ, pourchas ur pred, reiñ un terk d'ar boued, embladiñ, alejiñ ur pred, aveiñ ar boued, danzen boued, dareviñ boued, ober kundu, P. fardañ ar geusteurenn, ober e geusteurenn, ober e galebeutenn ; *das Essen für zwei Personen zubereiten*, predañ daou zen ; *sich (dat.) ein kleines bescheidenes Essen zurechtmachen*, P. fritañ e dammig pred ; *ein fürstliches Essen vorbereiten*, lakaat ar ber war ar billig, aozañ ur pabor a bred, pourchas ur pabor a bred, fritañ ur pabor a bred, rouzañ ur friko, aozañ ur pred a-stroñs, dareviñ ur banvez, fardañ ur pred lipous, fardañ ur pred boued eus ar re wellañ, aozañ ur pred

eus an dibab, aozañ ur pred lipous (ur pred eus ar gurunenn, ur pred eus ar vegenn) g., aozañ ur banvez eus ar c'haerañ g., aozañ un tarin a friko, aozañ ur friko c'hagn, P. rouzañ ur friko, aozañ un talar gourt ; *Essen nach der Karte*, *Essen nach Wahl aus der Speisekarte*, pred diwar ar gartenn g. ; *für das Essen sorgen*, bastañ ar predoù ; *ein Essen mit ausschließlich Meeresfrüchten vorbereiten*, aozañ ur pred diwar boued-mor ; *und zum guten Schluss eine Tasse Kaffee, um das Essen anständig zu beenden*, hag ur banne kafe da gerniañ ar pred ; *sie sind bald mit dem Essen fertig*, emañ ar pred war zibenn ; *das Essen zog sich in die Länge*, chomet e oamp da vuzhugenniñ ouzh taol ; *nach dem Essen*, goude pred ; *nach so einem Essen wird er wieder gesund*, goude an debriñ-se e teuio yec'hed dezhañ en-dro, goude ur pred a seurt-se e teuio yec'hed dezhañ en-dro ; *hastig schläng er sein Essen herunter*, ne voe ket pell o flumañ e voued, ne voe ket pell o pakañ e voued ; *jemanden zum Essen einladen*, pediñ u.b. ouzh e daol, pediñ u.b. da dañva e vara, pediñ u.b. da goaniañ en e di (da zont da zebriñ), pediñ u.b. da zebriñ koan (merenn), pediñ u.b. da zont da leinañ / kouviañ u.b. da leinañ (Gregor) ; *vom Essen aufstehen*, sevel diouzh taol ; *er ist gerade beim Essen*, emañ o kemer e bred, emañ gant e bred, emañ o predañ, emañ oc'h ober ur pred, emañ gant debriñ ; *ich bin mit dem Essen fertig*, peurzebret eo din ; *als er mit dem Essen fertig war*, debret hag evet dezhañ ; *ich bin mit dem Mittagessen fertig*, aet eo va merenn, aet eo merenn, lopet eo merenn ganin, debret eo merenn ganin, paket eo merenn ganin, debret eo lein ganin, briñt eo merenn ganin ; *mit dem Essen halb fertig sein*, bezañ hanterbred, bezañ hanteret ar pred ; *er ist mit dem Essen halb fertig*, hanterbred emañ ; *als wir mitten beim Essen waren*, p'edo hanterbred, p'edo hanteret ar pred ; *sobald wir mit dem Abendessen fertig sind*, gehen wir ins Theater, diouzhtu goude koan ez aimp d'ar c'hoariva, kerken ha debret koan ganeomp ez aimp d'ar c'hoariva, kerken ha koaniet deomp ez aimp d'ar c'hoariva, mont a raimp d'ar c'hoariva kentizh hor c'hoan ; *sein Essen teilte er mit seinem Hund*, daouhanteriñ a rae e bredou gant e gi ; [kr-I] *der Appetit kommt beim (mit dem) Essen*, a) o tebriñ e teu ar c'hoant debriñ, an debr a zegas c'hoant debriñ, tammoù bihan hag alies a garg ar c'hof ha pa ve diaes ; b) [dre skeud.] seul vui en deus an den seul vui e fell dezhañ kaout - seul vui, seul c'hoazh - kalon an den a zo c'hoantus - n'o deus ket hanter morse - ro un troad dezho hag e trufint tri all.

Essenkehrer g. (-s,-) : skarzher siminalioù g., dihuzilier g.

Essenmarke b. (-,n) : tiked pred g. [/iester tikiji pred], tiked boued g. [/iester tikiji boued], tiket preti g. [/iester tikiji preti], chekenn bredañ b., predchekenn b.

Essensausgabe b. (-,n) : 1. gwiced ar meuziòù da gemer b. ; 2. ingaladur ar boued g.

Essensbolus g. (-,boli) : [mezeg.] kir boued g.

Essensbon g. (-s,-s) / **Essensgutschein** g. (-s,-e) /

Essensmarke b. (-,n) : tiked pred g. [/iester tikiji pred], tiked boued g. [/iester tikiji boued], tiket preti g. [/iester tikiji preti], chekenn bredañ b., predchekenn b.

Essensreste ls. : *die Essensreste*, ar ramagnou ls., ar ramagnantoù ls., ar restajoù ls., an dilerch'ioù ls., ar relegou ls., ar restoù ls., ar restadoù ls., ar restaoloù ls., an dilerch' pred g., ar bruzunajoù ls., bruzunadur ar pred g., al lipaj g., an demorantoù ls., an nemorant g., ar pailhourou ls. P. an dilostajoù ls., [gwashaus] tamm ar c'hi g. ; *mit den Essensresten vom Vortag zubereitete Mahlzeit*, P. interamant ar relegou g. ; *die Essensreste vom Vortag essen*, P. ober interamant ar relegou ; *Essensreste liegen lassen*, ober pailhourou gant ar boued, pismigañ ar boued ; *die Essensreste verwerten*, kempenn ar restajoù ; *die Kunst der kreativen*

Verwertung von Essensresten beherrschen, gouzout penaos kempenn ar restajoù.

Essensvorräte ls. : pourveziou ls., pourvezañs b., bevañs g., bitailh g. ; *Essensvorräte holen, mont da vitailha ; die Essensvorräte schwinden, koazhañ a ra ar pourveziou ; die Essensvorräte erschöpfen, diviañ ar pourveziou, diviañ ar bitailh, echuiñ ar pourveziou ; bald haben wir unsere Essensvorräte erschöpft, unsere Essensvorräte sind bald alle, unsere Essensvorräte gehen zu Ende, prim eo ar pourveziou, war-nes mankout emañ ar pourveziou, mont a reomp berr gant ar pourveziou, aet omp berr gant ar pourveziou, ne bado ket pell ar pourveziou ouzhomp, hep dale e vo echu ar bevañs ganeomp, n'eo ket gwall greñv ar bevañs ganeomp, emaomp o vont da zivouedañ, dont a ra hor bitailh da ziviañ, diviañ a ra ar bitailh ganeomp, erru eo tanav ar pourveziou, bihanaat a ra ar pourveziou àr-dreñv, emañ ar bevañs o vont da c'hwitañ, emañ ar bevañs o vont bihan, berr a Bourvezioù omp, berr e pourveziou omp, berr war ar pourveziou omp, en em gavet omp berr gant ar pourveziou ; die Wochenvorräte gehen langsam zur Neige, sadomiñ a ra ar pourveziou, dont a ra hor bitailh da ziviañ, izel-izel eo erru ar pourveziou ganeomp.*

Essenszeit b. (-,en) : poent debriñ g., mare ar pred g. ; es ist Essenszeit, poent debriñ eo, poent merenn eo, poent koan eo.

Essenzubereitung b. (-,en) : keginerezh g., keginañ g. ; für die Essenzubereitung verantwortlicher Soldat, paotr ar soubenn g.

essentiell ag. : *sellit ouzh essentiell.*

Essenz b. (-,en) : 1. [kegin.] sol hilienn g., chugon kig g., sol g., saourenn b., chugon g., hili meur g. ; *helle Essenz, weiße Essenz, sol gwenn g. ; braune Essenz, sol gall b. ; 2. [kimiezh] irad g., eoul g. ; 3. [preder] penn-natur g., enboud g., anien b., hennad g., doare-bezañ g., bonvoud g., naturiez b., gwirvoud g., bezañs b., hennvoud g., esañs g. ; die primären Essenzen, die individuellen Essenzen, an anienoù hinienkel ls. ; die sekundären Essenzen, die spezifischen Essenzen, an anienoù spesadel ls.*

essenziell ag. : *sellit ouzh essentiell.*

essenzialisieren V.k.e. (hat essenzialisiert) : [preder.] anienekaat.

Essenzialismus g. (-) : [preder.] bonvoudelouriez b., boudoniez b., anienelouriez b.

Essenzialist g. (-en,-en) : [preder.] bonvoudelour g., anienelour g.

essenzialistisch ag. : [preder.] bonvoudelour, anienelour.

essenziell ag. : 1. pennañ, derchvoudel, ret, gourfouezus, pouezus, brasañ, kentañ, bonel, diazez, diazel, ketael ; die essenzielle Vieldeutigkeit, die essenzielle Ambiguität, ar forchellegezh vonel b. ; 2. [preder.] bonvoudel, solwezel, solwezek, anvenek, anienel, hennadel ; *essenzieller Ort, lec'h anienel g. ; 3. [bev.] bonvevel, hollret d'ar vevañ, ret-holl d'ar vevañ, ret-da-vezañ, ret-holl e gaout evit bevañ, diciouerus, buhezvir, bevret ; essentielle Fettsäuren, essenzielle Fettsäuren, trenkennoù druz bevret ls., trenkennoù druz diciouerus ls. ; 4. [mezeg.] hennadek ; der essenzielle Tremor, ar c'hren hennadek g.*

Esser g. (-s,-) : debrer g., preder g., P. brifer g. ; *ein tüchtiger (guter, starker) Esser sein, bezañ ur gwall zebrer g., bezañ ur brifer, bezañ ur bouetaer, bezañ ur flouper, bezañ ur c'charger, bezañ ur c'hof-stamm, bezañ ur pilier-boued, bezañ un debrer bras / bezañ un debriad [lester debridi] / bezañ un danter kaer / bezañ ur brifaod (Gregor), bezañ kreñv war ar chaokat, kaout ur malouer mat, ober kof bras, debriñ ent marlonk, debriñ evel ur roñfl, pilat boued a-c'hoari-gaer, kordañ boued, pegañ war ar boued, bezañ rankles, bezañ marlonk, bezañ ur c'hof don,*

bezañ don e gof, bezañ debrus, bezañ hir e zent, bezañ hir ha lemm e zent ; die starken Esser können sich nicht mäßigen, ne c'hall ket an dud lontek en em voullañ, ne c'hall ket an dud lontek renabliñ gant o boued ; *heikler Esser, pitouilher g. ; unnütze Esser, kollerien-voued ls., kollerien-o-baras ls., laeron-o-baras ls., laeron-o-boued ls., laeron-o-amzer g., tud na c'hounezont ket o dour ls., kac'herien-voued ls., tud kreñvoc'h war an debrin egét war al labour ls., tud gwelloc'h da zebriñ egét da labourat ls. ; man wirft mir vor, ein unnützer Esser zu sein, rebech a reer din ar bara a zebran ; wir füttern so viele unnütze Esser, lardezañ a reomp kement a grabanoù didalvez ; Esser beim Frühstück, Frühstück, leiner g. ; Mittagesser, leiner g., merenner g. ; Esser beim Abendbrot, Abendesser, koanier g.*

Esserei b. (-,en) : 1. banvez g., chervad b., lapavan g., reilhenn b., chegenn b. ; 2. lontegézh b., skloufoni b., kloukerez g., korfata g., frikoañ g., frikotañ g.

Esserin b. (-,en) : debrez b., briñerez b., prederez b.

Essgeschirr n. (-,e) : 1. listri ls., listri-taol ls., traoù ls., rikoù taol ls. ; 2. [lu] skudell b.

Essgewohnheiten ls. : boazioù emvoueta ls.

Essgier b. (-) : gournaon g., marnaon g., marnaonegezh b., skloufoni b., kloukerez g., marnaonegezh b., naonegezh b., diwalch'g g., kounnar debriñ b., naon rañkles g.

essgierig ag. : glout, lontek, lonkek, lontrek, lamprek, dislangour, marlonk, loufres, rankles, rankoudus, briñafot, gournaonek, gargadennek, gourlañchennek, gourhampl, gourmant, goulias, ingoulek, mac'hom, marnaonek, marnaonek, morser, naonek, tavantek, sklouf, sklouf evel ur bleiz, argarzh, diwalch'hus, arloup, douget d'e gof, mignon d'e gof.

Essig g. (-,e) : 1. gwinêgr g. ; *der Wein wird zu Essig, treiñ a ra ar gwin da winêgr ; etwas mit Essig anmachen, etwas (dat.) Essig beigeben, etwas mit Essig abschmecken, gwinêgrañ udb., temzañ udb gant gwinêgr, sasuniñ udb gant gwinêgr ; ein Schuss Essig, eine Idee Essig, ein Spritzer Essig, ur strilhig gwinêgr g., ur strilhennig winêgr b., un diveradenn winêgr b., ur splet gwinêgr g., un netraig a winêgr g., ur manniñ gwinêgr g., ur beradig gwinêgr g., ul lomm gwinêgr g. ; weißer Essig, gwinêgr gwenn g. ; Weinessig, gwinêgr gwin g. ; Rotweinessig, gwinêgr gwin ruz g. ; Weißweinessig, gwinêgr gwin gwenn g. ; Apfelessig, Apfelweinessig, gwinêgr sist g. ; Spritessig, Branntweinessig, [Bro-Austria] Weingeistessig, gwinêgr alkool g. ; 2. [dre skeud.] P. damit ist es Essig ! c'hwitet eo an taol ! c'hwitet ! e-barzh ar sac'h ! debret eo koan ! poazh eo ar soubenn ! echu an neizh kegin !*

Essigaum g. (-, -bäume) : [louza.] gwez-sumak str.

Essigbeere b. (-,n) : [louza.] spern-trechonek str., berberez str.

Essigbereitung b. (-) : gwinêgrerezh g.

Essigbetrieb g. (-,e) : gwinêgrerezh b.

Essigbildung b. (-,en) : [kimiezh] aketegezh b.

Essigbrauer g. (-s,-) : gwinêgrer g. [lester gwinêgrerien].

Essigbrauerei b. (-,en) : uzin gwinêgr b., gwinêgrerezh b.

Essigessenz b. (-,en) : irad gwinêgr g.

Essigfabrik b. (-,en) : uzin gwinêgr b., gwinêgrerezh b.

Essigfabrikation b. (-) : gwinêgrerezh g.

Essigfläschchen n. (-s,-) : gwinêgrer g. [lester gwinêgrerioù].

Essiggürkchen n. (-s,-) : kokombrez-bihan dre winêgr str., kornichon g. [lester kornichonou].

Essiggurke b. (-,n) : kokombrez dre winêgr str.

Essigherstellung b. (-) / **Essigindustrie** b. (-) : gwinêgrerezh g.

Essigkännchen n. (-s,-) : gwinêgrer g. [lester gwinêgrerioù].

Essigkraut n. (-s) : [louza.] sikadez g.
Essigmutter b. (-,mütter) : gwele ar gwinêgr g., mamm ar gwinêgr b., mammenn ar gwinêgr b., mammenoù ar gwinêgr ls. ; die Essigmutter bildet sich an der Oberfläche, ar gwele a grou war-benn.
Essig-Rose b. (-,n) : [louza.] roz gallek str.
essigsauer ag. : 1. [kegin.] trenk ; 2. [kimiezh] aketek ; 3. [apotikerezh] essigaure Tonerde, aketat alumin g. ; essigaures Salz, aketat g.
Essigsäure b. (-,n) : [kimiezh] trenkenn aketek b.
Essigsäurebildung b. (-) / **Essigsäuregärung** b. (-) : [kimiezh] aketekaat g.
Essigsoße b. (-,n) : [kegin.] hilienn-winêgr b., gwinêgrent b., chaous gwinêgr g.
Essigstich g. (-s) : [boued] egroni b., trenkengezh b., trenkter g., trenktes b., suroni b., aketegezh b.
essigstichig ag. : [boued] peuzdrenk, peuzc'herv, skildrenk, kildrenk, goudrenk, trenkik, piltrenk, c'hwerv-brizh, sur, aketek.
Essigtopf g. (-s,-töpfen) : gwinêgrer g. [liester gwinêgrerioù].
Esskastanie b. (-,n) : [louza.] 1. kistin-Roazhon str. ; kandiert Esskastanien, glacierte Esskastanien, kistin lindret str. ; 2. gwez kistin-Roazhon str.
Esskohle b. (-) : glaou govel str.
Esskorb g. (-s,-körbe) : paner defotachou b., paner brenadennou b.
Esskultur b. (-) : keginouriez b.
Esslokal n. (-s,-e) : kleines Esslokal, kaborell b.
Esslöffel g. (-s,-) : loa b.
Esslust b. (-) : ilboued g.
ess lustig ag. : glout, lontek, lonkek, lontrek, lamprek, dislangour, marlonk, loufres, rankles, rankoudus, brifaot, gournaonek, gargadennek, gourlañchennek, gourhampl, gourmant, goulias, ingoulek, mac'hom, marnaoniek, marnaonek, morser, tavantek, sklouf, sklouf evel ur bleiz, argarzh, diwalchus, arloup, douget d'e gof, mignon d'e gof, naonek.
Essnapf g. (-s,-näpfe) : 1. skudell b. ; Inhalt eines Essnaps, skudellad b. ; 2. [lu] toupin houarn g., skudell houarn b., gamellenb. ; Inhalt eines Essnaps, toupinad g., skudellad b.
Essaal g. (-s,-säle) : sal-debriñ b., predva g.
Esstäbchen n. (-s,-) : gwalig b. [liester gwaligoù] ; mit Stäbchen essen, debriñ gant gwaligoù.
Esssucht b. (-) : gournaon g., marnaon g., marnaonegezh b., marnaoniegezh b., naonegezh b., diwalch' g., kounnar debriñ b., naon rañkles g. ; sie leidet unter Esssucht, an diwalch' a zo ganti, klañv eo gant an diwalch'.
ess süchtig ag. : gournaonek, marnaoniek, marnaonek, diwalchus ; sie ist ess süchtig, an diwalch' a zo ganti, klañv eo gant an diwalch'.
Essüchtige(r) ag.k. g./b. : gournaoneg g. [liester gournaoneien].
Esstisch g. (-es,-e) : taol-zebriñ b., taol-bred b., taol-voued b.
Essverhaltenssucht b. (-) : [mezeg., bred.] bredestoue mezhurel g.
Essware b. (-,n) : danvez bevañs g. ; die Esswaren, ar bevañs g., ar boued g., ar bitailh g., ar pourveziou ls., an danveziou-bevañ ls., an danveziou bevañ ls. ; verdorbene Esswaren, boued tezet g. ; durch Gewitterschwüle verdorbene Esswaren, boued arnevet g., boued broutach'et g., boued kontommet g., boued arneñvet g.
Esszimmer n. (-s,-) : sal-debriñ b.
Establishment n. (-s,-s) : 1. urzhiadurezh b. ; 2. renkad ren b., renkadoù uhel ls., kasta ren g. ; 3. pennou bras ls., tud cheuc'h ls., tud brav ls., brasañ juloded (pitaoded, pinarded, krokanted, richaoded, ruped, tarined, oc'haned, mondianed) ar vro ls., begenn b., dibab g.
Este g. (-n,-n) : Estoniad g. [liester Estoniz].
Ester¹ b. : Ester b.
Ester² g. (-s,-) : [kimiezh] ester g.
esterifizieren V.k.e. (hat esterifiziert) : [kimiezh] esteraat.
Esterifizierung b. (-,en) : [kimiezh] esteraat g.
Esther b. : Ester b.
estimieren V.k.e. (hat estimiert) : priziañ, prizañ, feuriañ.
Estin b. (-,nen) : Estoniadez g.
Estivation b. (-,en) : 1. [loen.] kousk hañv g., hañvaat g. ; 2. [louza.] rakvleuniadur g.
Estland n. (-s) : Estonia b.
estländisch ag. / **estnisch** ag. : estoniat, [yezh.] estoniek.
Estompe b. (-,n) : stomper g. [liester stomperiou] ; mit der Estompe gewischte Zeichnung, stompenn b. ; die Farben einer Zeichnung mit der Estompe verwischen, stompañ livioù.
Estrade b. (-,n) : 1. leuren b. ; 2. [rannyezh.] gouel pobl g., fest pobl g./b., pante g.
Estragon g. (-s) : [louza.] stragon g.
Estrapade b. (-) : [jahin] strepedenn b.
Estrich g. (-s,-e) : [tisav.] 1. leur simant b., dar simant b., chap g. ; schwimmender Estrich, leur simant war flod b. (Gregor), chap war flod g. ; den Estrich glätten, peurgempenn ar chap. ; 2. [Bro-Suis] sanailh b., solier b., grignol b., kalatrez b., greunier g., stlank g., kambr dindan an doenn b., krec'h an ti g., nec'h g., penn nec'h an ti g.
Estrichleger g. (-s,-) : chaper g.
Estrogen n. (-s,-e) : [bev.] estrogen g.
estrogen ag. : [bev.] estrogenek.
ESZB n. (-pe -s) : [berradur evit Europäisches System der Zentralbanken] Reizhiad Europat ar Bankou Kreiz b.
Eszett n. (-,-) : [yezh.] estsett g., ß g.
etablieren V.k.e. (hat etabliert) : 1. [kenw.] sevel, krouiñ ; ein Geschäft etablieren, sevel (krouiñ) un afer, en em ziazezañ ; eine Robbenkolonie hat an diesem Küstenstreifen ihr Revier etabliert, un topad reuniged a ra e chomlec'h en aod-mañ ; 2. er ist etabliert, diazezet mat eo bremañ er vuhez, graet en deus e dreuz er vuhez, graet en deus e dreuziad dre ar vuhez, graet en deus e dreuziad dre ar bed, dastumet en deus danvez, graet en deus fortun, graet en deus mat, graet en deus e graf, savet eo e graf gantañ, graet en deus krazadenn. V.em. : sich etablieren (hat sich (ak.) etabliert) : en em ziazezañ ; all seine Kinder haben sich etabliert, fortuniet eo e holl vugale, postet mat eo e holl vugale, plaset mat eo e holl vugale, diskarg eo eus e vugale, aet eo holl e vugale diwar an dorzh.
etabliert ag. : 1. fortuniet, postet mat, plaset mat, diazezet mat ; er ist etabliert, diazezet mat eo bremañ er vuhez, graet en deus e dreuz er vuhez, graet en deus e dreuziad dre ar vuhez, graet en deus e graf, savet eo e graf gantañ, graet en deus fortun, graet en deus mat, graet en deus krazadenn ; 2. diazezet er vro abaoe pell ; die etablierte Ordnung, urzh politikel an traoù g., an urzh diazezet g.
Etablissement n. (-s,-s/-e) : 1. ti g., savadur g., diazezadur g., stal b. ; 2. [dre flourdro] ti a blijadurezh g., ti an ebatoù g., troñs-ar-vroz g., ti-fall g., ti lous, ti ar gisti g., bordel b., fouzhlec'h g., gasti g., fouzhti g., ti-flup g., ti a louvigezh g.
Etage b. (-,n) : solieradur g., estaj g., solier b., kombod g., live g. ; die untere Etage, an estaj dindan g. ; die oberen Etagen, an estajoù uhelañ, ar solieroù uhelañ ls., ar solieroù a-us ls., solieroù al laez ls. ; das Haus ist drei Etagen hoch, un ti a dri estaj eo ; in der fünften Etage wohnen, bezañ o chom er pempvet estaj, bezañ

o chom er pempvet kombod, bezañ o chom er pempvet solieradur, bezañ o chom er pempvet solier ; *er wohnt in der Etage direkt über uns*, emañ o chom a-uc'h (a-us, a-zioc'h) dimp, emañ o chom en estaj a-us, emañ o chom er solier a-us dimp, emañ o chom e-krec'h, emañ o chom war-laez ; *in die obere Etage steigen*, pignat e-krec'h, mont e-krec'h, mont e laez, mont d'laez, mont war-laez, mont d'an nec'h.
Etagenbau g. (-) : [labour-douar] derezadur g. ; *Etagenbau betreiben*, derezata.
Etagenbett n. (-s,-en) : gwele-estaj g.
Etagenheizung b. (-,-en) : tommerez-kreiz hiniennel g.
Etagentür b. (-,-en) : dor ar pondalez b.
Etagenwohnung b. (-,-en) : estaj ranndi g., ranndi en un estaj a-bezh b.
Etagere b. (-,-n) : estajerenn b., stal b., stalenn b., astell b., lañsed b.
Etamin g./n. (-s) : [gwiad.] entamin g.
Etaminweber g. (-s,-) : [gwiad.] entaminer g.
Etappe b. (-,-n) : 1. arsav g., ehan g. ; 2. tennad-hent g. ; *in mehreren Etappen*, a-dennadoù, dre reuz, a-reuзиadoù, etre daou pe dri reuz, a-grogadoù, e meur a wech, a-frapadoù, a-bennadoù, a-abadennoù, a-stroñsadoù ; 3. [dre skeud.] *einige Etappen überspringen*, gaoliata an traou, mont re vuan ganti, mont re brim ganti, mont primoch'eget ar marc'h hon doug ; *in nur einer Etappe*, *in einer einzigen Etappe*, en un tennad, en ur sachad ; 3. [lu] servijoù a-dreñv d'al linenn-dan ls. ; 4. [sport] tennad g. ; *Bergetappe*, tennad menez g. ; 5. lankad g., pazenn b. ; *eine wichtige Etappe auf dem Weg zum Erfolg*, ur bazenn a-bouez etrezek an trech b.
Etappenhase g. (-n,-n) / **Etappenhengst** g. (-es,-e) : [lu, gwashaus] unan bertimet g. ; *die Etappenhassen*, ar re vertimet ls.
Etappenrennen n. (-s,-) : [sport] redadeg a-dennadoù b.
Ettappensau b. (-,-säue) / **Ettappenschwein** n. (-s,-e) : [lu, gwashaus] unan bertimet g. ; *die Ettappenschweine*, ar re vertimet ls.
Ettappensieg g. (-s,-e) : [sport] trec'h war un tennad-hent g.
Ettappensieger g. (-s,-) : [sport] trec'hour war un tennad-hent g.
Ettappenstadt b. (-,-städt)e) : kér arsav b.
etappenweise Adv. : a-dennadoù, dre reuz, a-reuзиadoù, etre daou pe dri reuz, a-grogadoù, e meur a wech, a-frapadoù, a-bennadoù, a-abadennoù, a-stroñsadoù.
Etat g. (-s,-s) : 1. [polit.] boujedenn b., budjed g., arc'hantroll g., kelliidsteuñv g., kelliidsteuñv ar Stad g., ergoust g. ; *im Etat veranschlagen*, kelliidsteuñviñ ; *das ist im Etat nicht vorgesehen*, n'eo ket bet enskrivet e-barzh ar budjed, n'eo ket bet rakwelet er c'helliidsteuñv ; *den Etat überziehen*, ober dispignoù dreist arc'hant ar c'helliidsteuñv, distremen ar c'helliidsteuñv, distremen an ergoust rakwelet ; 2. [Bro-Suis] teuliad g.
Etatansatz g. (-es,-ansätze) : rakkelliidsteuñv g., rakvudjed b.
Ettataufstellung b. (-,-en) : saveladur ar budjed g.
etatisieren V.k.e. (hat etatisiert) : [polit.] enskrivañ er budjed, dougen er c'helliidsteuñv.
Etatismus g. (-) : stadelouriez b.
Ettatist g. (-en,-en) : stadelour g.
etatistisch ag. : stadelour.
Ettatmittel n. (-s,-) : [polit.] arc'hant eus ar budjed g.
Ettatverwaltung b. (-,-en) : teñzorierezh g.
etc. [berradur evit et cetera] h.a.
et cetera : hag all, hag e-se, ha kement tra 'zo c'hoazh, ha kement tra 'zo holl, ha kement a zo, ha kement a vez, ha me

oar me, ha n'ouzon dare, hag ar rest, ha n'ouzon pet all, ha pet tra-holl, ha traoù evel-se.
et cetera, et cetera : ha bardi ha bardav, ha flip ha flap, ha pemp ha pevar.
etepepetete ag. : flammik, leun a orbidoù, orbidus, fesonius, kontenañsus, katik, milis, chuchu, mistrik.
ettesisch ag. : [avel] eteziat.
Ethanol n. (-s) : [kimiezh] etanol g., alkool etilek g., etilalkool g.
Ethanolalkohol g. (-s) : [kimiezh] alkool etilek g., etilalkool g., etanol g.
Ether g. (-s) : [kimiezh, mezeg.] eter g.
etherisieren V.k.e. (hat etherisiert) : [mezeg.] eteriñ.
Etherisieren n. (-s) : [mezeg.] eteriñ g.
Ethernet n. (-s) : [stlenn.] Ethernet g.
Ethernet-Port g. (-s,-s) : [stlenn.] porzh Ethernet g.
Ethik b. (-) : [preder.] divezouriez b., divezelezh b., buhezegezh b., dereadelez b., buhezoniez b., buhezouriez b., skiant ar mad b.
Ethiker g. (-s,-) : [preder.] divezour g., buhezoniezhour g.
ethisch ag. : [preder.] divezel ; *ethischer Wert*, talvoud divezel g. ; *ein unbedingtes ethisches Gesetz*, un dead groñs g. ; *ethisch-moralische Verpflichtung*, endalc'hidigezh vuhezel b.
Etnarch g. (-en,-en) : etnarc'h g. [/ester etnarc'hed].
Etnarchie b. (-) : 1. [bro] etnarc'helez b. ; 2. [briegezh] etnarc'chiezh b.
Ethnie b. (-n) : kenel b., broad b., broadelezh b.
ethnifizieren V.k.e. (hat ethnifiziert) : keneliekaat.
Ethnifizierung b. (-,-en) : keneliekaat g.
ethnisch ag. : keneliek, kenelel, gouennel ; *die Inselbevölkerung besteht aus Menschen verschiedenem ethnischen Ursprungs*, un dastum tud eus pobloù disheñvel a ya d'ober poblañs an enezenn ; *das ethnische Unbewusste*, an diemskeal kenelel b. ; *ethnische Minderheit*, bianniver kenelel g. ; *ethnische Musik*, sonerezh keneliek g.
Ethnizität b. (-) : kenelezh b.
Ethnobotanik b. (-) : kenellouzawouriez b.
Ethnobotaniker g. (-s,-) : kenellouzawour g.
Ethnograf g. (-en,-en) / **Ethnograph** g. (-n,-en) : kenelour g., gouennoniour g., tudour g.
Ethnografie b. (-) / **Ethnographie** b. (-) : kenelouriez b., tudoriezh b., gouennoniouez b.
Ethnografin b. (-,-nen) / **Ethnographin** b. (-,-nen) : kenelourez b., gouennoniourez b., tudourez b.
ethnografisch ag. / **ethnographisch** ag. : gouennoniezhel, tudourel, ... tudoriezh.
Ethnolinguistik b. (-) : kenelyezhoniez b.
Ethnologie g. (-n,-n) : etnologour g., tudoniour g., gouennoniour g., gwerinonionur g.
Ethnologie b. (-) : etnologiezh b., keneloniezh b., tudoniezh b., gouennoniezh b., gwerinoniezh b.
Ethnologin b. (-,-nen) : etnologourez b., tudoniourez b., gouennoniourez b., gwerinonourez b.
ethnologisch ag. : etnologel, gouennoniezhel, tudoniel, gwerinoniezhel, ... tudoniezh.
Ethnomusikologe g. (-n,-n) : kenelgerzonior g.
Ethnomusikologie b. (-) : kenelgerzoniezh b.
ethnomusikologisch ag. : kenelgerzoniel, ... kenelgerzoniezh.
Ethnopharmakologe g. (-n,-n) : kenelfarmakologour g., kenelapotikour g.
Ethnopharmakologie b. (-) : kenelfarmakologiezh b., kenelapotikouriez b.

Ethnopsychiater g. (-s,-) : [mezeg.] kenelvredvezeg g., kenelvredvedisin g., etnopsikiatrou g.
Ethnopsychiatrie b. (-) : kenelvredvezekniezh b., kenelvrededisinerezh g., etnopsikiatriezh b.
ethnopsychiatrisch ag. : kenelvredvezegel., etnopsikiatrek b.
Ethnopsychologe g. (-n,-n) : [mezeg.] kenelvredonour g., etnopsikologur g.
Ethnopsychologie b. (-) : [mezeg.] kenelvredoniezh b., etnopsikologiezh b.
ethnopsychologisch ag. : kenelvredoniel, ... kenelvredoniezh, etnopsikologek.
Ethnozentrismus g. (-) : kenelgreizennouriezh b., kenelgreizelouriezh b.
Ethnozentrist g. (-en,-en) : kenelgreizennour g., kenelgreizelour g.
ethnozentristisch ag. : kenelgreizennour, kenelgreizelour.
Ethnozid g./n. (-s,-e) : kenellazh g.
Ethnozid-Aktivist g. (-en,-en) : kenellazher g.
Ethologe g. (-n,-n) : [bev.] milrealonour g., etologur g.
Ethologie b. (-) : [bev.] milrealoniezh b., realoniezh al loened b., etologiezh b.
ethologisch ag. : [bev.] milrecoloniel, etologek.
Ethos n. (-) : [predr.] divezouriezh b., buhezegezh b., dereadelezh b.
Ethyl n. (-s,-e) : [kimiezh] etil g.
Ethylalkohol g. (-s) : [kimiezh] alkool etilek g., etilalkool g., etanol g.
Ethylen n. (-s) : [kimiezh] etilen g.
ethylenisch ag. : [kimiezh] etilenek.
Etikett n. (-s,-e/-en/-s) : skritellig b., tikedenn b. ; Klebeetikett, tikedenn-beg b.
Etikette b. (-,-n) : reol diplomatek b., reizh al leziou b., reizh-lez b., reoladegezh b., lidadur g., komedad g. ; sich nach der Etikette richten, doujañ da reolennou ar reizh vat ; das sind Leute, die viel Wert auf Etikette legen, an dud-se a blij an ton dezho.
Etikettenschwindel g. (-s) : touellerez war ar varc'hadourezh g. ; das ist reinster Etikettenschwindel ! se 'zo kignat an dud !
etikettieren V.k.e. (hat etikettiert) : 1. tikedenniñ, skritellat ; 2. [dre skeud.] jemanden als Spinner etikettieren, ober ur genaoueg eus u.b., tremen u.b. da sot.
Etikettieren n. (-s) : tikedennerezh g., tikedennañ g.
Etikettierer g. (-s,-) : tikedennner g. [liester tikedennenri].
Etikettiermaschine b. (-,-n) : tikedennerez b. [liester tikedennerezioù].
Etikettierung b. (-,-en) : tikedennerezh g., tikedennañ g.
Etolement n. (-s) : [louza.] goeñvadur g., bleaat g.
etiolieren V.gw. (hat etioliert / ist etioliert) : [louza.] goeñviñ, bleaat ; die jungen Bäume etiolieren im Schatten, ar gwez yaouank a voug dindan ar waskedenn.
etoliert ag. : [louza.] goeñvet, ble.
Etiopath g. (-en,-en) : [mezeg.] etiopat g. [liester etiopated].
Etiopathie b. (-) : [mezeg.] etiopatiezh b.
etliche(r,s) ag. : un tamm mat a, un tamm brav a, kalz, ur bechad mat a, meur a, forzhik ..., kalzik a ..., kalzik ..., tragaer a ... ; etliche Leute waren da, eno e oa tragaer a dud ; nach etlicher Zeit, un tamm mat a amzer goude-se, ur pennad mat a amzer goude-se, goude ur pennad brav a amzer, goude un herraad brav a amzer, goude ur c'heid amzer brasik a-walch' ; um etliches besser, kalz gwelloc'h, ur barr gwell, un toullad gwell, un tamm mat gwelloc'h, gwelloc'h a-galz ; um etliches schöner, kalz bravoc'h, ur barr bravoc'h, un toullad bravoc'h, un tamm mat bravoc'h, bravoc'h a-galz.

Etrurien n. (-s) : [istor] Etruria b.
Etrusker g. (-s,-) : [istor] Etruskad g. [liester Etruskiz].
etruskisch ag. : [istor] etruskat, [yezh.] etruskek.
Etsch b. : die Etsch, an Adij b.
Etüde b. (-,-n) : [sonerezh] studienn b.
Etui n. (-s,-s) : karitell b., klaouier g., staligenn b., trousenn b., troñsenn b., boestig b. [liester boestoûigoù], skrin g.
etwa Adv. : 1. war-dost da, tost da, tost-da-vat, tostik da, e-tro, damdost da, kazi, a-rez da, lod a, hogos, hogozik, bordik, war vordik, war-vord, peuzvat, war-bouez nebeut, war-bouez nebeut a dra, war-nes nebeut a dra, war nebeut a dra, war nemeur a dra, war vetek nebeut, war-hed nebeut, a-hed bihan dra, war 'n hed un dra bennak, kichenik, prestik, war un nebeud, war-vete nebeut, war-dro, àr-dro, pe-seik, pe dost, pe dostik, pe war-dro, pe evel-se, pe kalz ne fell, sa, an eil da gas egile, an eil dre egile, an eil dre eben, ur ... bennak, ... bennak, e-ser, tro, tuchant, dija, dijaik, mui pe vihanoc'h, mui pe vui, muioc'h pe vui, mui pe nebeutoc'h, muioc'h pe nebeutoc'h, tamm-pe-damm, kalz pe nebeut, well-wazh ; etwa so, damdost evel-henn ; etwa die Hälften, war-vord an hanter ; etwa acht Tage, war-dro eizh devezh, e-tro un eizh devezh bennak, eizh devezh pe-seik, e-ser un eizh devezh, un eizh devezh bennak, eizh devezh bennak, eizh devezh tost-da-vat, bordik eizh devezh, war vordik eizh devezh, sa eizh devezh, war-dost da eizh devezh, tost da eizh devezh, eizh devezh pe dost (pe dostik, pe war-dro, pe evel-se, well-wazh) ; etwa fünfzehn Menschen, ur pemzek bennak a dud ; in etwa, war bouez nebeut, tamm-pe-damm, war nebeut a-walch' a dra ; etwa tausend Mann, ur mil soudard bennak, war-dro mil soudard, e-tro mil soudard, mil soudard tost-da-vat, bordik mil soudard, war vordik mil soudard, sa mil soudard, mil soudard pe war-dro (pe kalz ne fell, pe evel-se, pe dost, pe dostik, well-wazh), mil soudard bennak, ur mil soudard bennak, ur mil bennak a soudarded, mil bennak a soudarded ; etwa vierzig Menschen, un daou-ugent bennak a dud g., un daouugentad a dud g., ur pergontad a dud g. ; etwa hundert Leute, ur c'chant bennak a dud ; das ist wohl etwa vier Wochen her, war-dro (e-tro) peder sizun 'zo, ur beder sizun bennak 'zo, peder sizun 'zo tost-da-vat, peder sizun 'zo pe-seik, lod a beder sizun 'zo, bremañ ez eus e-ser ur beder sizun ; sie trafen etwa zur gleichen Zeit ein, errouut a rejont damdost war un dro ; sie sind etwa gleich groß, en damvent an eil gant egile emaint ; er ist etwa so groß wie Sie, en damvent ganeoc'h emañ ; er ist etwa so alt wie er, damoad eo gantañ, en oadoù gantañ emañ ; sie waren etwa gleicher Meinung, damali e oant an eil gant egile ; er ist etwa dreißig Jahre alt, un tregont vloaz den bennak a zo anezhañ, un tregont vloaz bennak a zen a zo anezhañ ; er war etwa sieben oder acht Jahre alt, hennezh a oa sa seizh pe eizh vloaz ; er war etwa dreizehn, bez' en doa war vordik trizek vloaz ; etwa vier Hemden, ur peder roched b. ; er war bloß seit etwa vier Stunden tot, ne oa nemet war-dro ur peder eur abaoe ma oa marv ; er war etwa zwei Meilen gelaufen, graet en doa un doare div lev ; mit jedem Tag rückt die Front etwa fünfzehn Kilometer nach vorne, war-raok e ya an talbenn oc'h ober war-dro pempzek kilometrad dre zevezh ; bis dorthin sind es etwa zehn Kilometer, war-vete dek kilometrad ac'hann emañ, war dro da zek kilometr ez eus ac'hanen di, war dro dek gilometr a zo ac'hanen di ; etwa die Hälften, war bord an hanter ; die Menge entspricht etwa einem halben Fass, mentez un hanter varrikennad a zo gant an an dra-se ; 2. [dre astenn.] das ist doch nicht etwa dein Fall, n'eo ket da fed memes tra ! / kement-se n'eo ket da afer memes tra ! (Gregor) ; bist du etwa krank ? ha klañv out emichañs ? ; meinst du nicht etwa, dass ..., ha ne soñj ket dit e ... ; nicht etwa, dass ..., pas en abeg ma, ha neket

dre an abeg ma ..., neket ma ... ; *ich gehe hin, nicht etwa dass ich dazu Lust hätte, aber ich kann nicht anders*, mont a rin di, neket ma vijen laouen da vont, met n'eus ket tu din d'ober a-hend-all - neket ma vijen laouen da vont di, met n'eus ket tu din d'ober a-hend-all ; *er war in der Kneipe und nicht etwa bei der Arbeit*, en ostaleri e oa ha pas war-dro e labour.

etwaige(r,s) ag. : degouezhus, c'hoarvezus, bezus, gallus, ... a c'hell bezañ ; *etwaige Kosten*, mizioù (frejoù) degouezhus ls. **etwas** raganv : 1. un dra bennak, un dra bennaket, un dra, un tamm bennak, un tammig bennak, peadra ; *etwas Großes*, un dra vras g., un dra vras bennak g., un dra bennak a vras g. ; *oder etwas Ähnliches*, pe un dra bennak e-giz-se, pe un dra bennak evel-se, pe un dra bennak e-mod-se, pe evel-se, pe e-giz-se, pe e-mod-se ; *sie sah etwas, was die anderen nicht sahen*, un dra bennak a oa a-wel dezhi ha na oa ket a-wel d'ar re all ; so *etwas*, traou seurt-se, ar seurt traou-se, ur seurt tra, kement-se ; so *etwas ist in der Stadt üblich*, e kér emañ ar c'hizze ; *er behauptete steif und fest, dass ihm so etwas nicht zugestanden wäre*, eñ a zalc'he groñs ne vefe ket erruet kement-se gantañ ; so *etwas wie ...*, un dra evel ..., traou evel ... ; so *etwas wie Unruhe*, evel ur stumm nec'hamant - nec'hamant, pe n'ouzon ket petra ; *das ist so etwas wie deins*, un tamm evel da hini eo ; so *etwas wie ein Pferd*, ur menestim march' g. - un asez march g. - ur meni march' g. - ur march' g., pe n'ouzon ket petra ; *Margarine ist so etwas wie Butter*, ur menestin amanenn (ur meni amanenn, un asez amanenn, un tammig evel an amanenn) eo ar margarin, un dra karr pe gilhoroù d'an amanenn eo ar margarin, doare an amanenn a zo gant ar margarin, un doare amanenn a zo eus ar margarin, re-bar d'an amanenn eo ar margarin ; *gib mir etwas anderes zu trinken als Wasser*, ro din da evañ estreget dour ; *sonst noch etwas ? möchten Sie noch etwas ?* ha ken a fell deoc'h ? un dra all a faot deoc'h ? un dra all c'hoazh ? un dra all ho po c'hoazh ? un dra all a vefe ken ? ; *etwas zu essen*, un tamm boued ; *etwas Schönes*, un dra vrap g., un dra gaer g. (Gregor), ur pezh kaer g., un dra bennak a vrap g. ; *ich habe noch nie so etwas gesehen*, biskoazh em buhez n'em eus gwelet seurt traou, biskoazh em buhez kement all, n'em eus gwelet biskoazh pezh evel an dra-se, sada biskoazh ! ; *ich hatte noch nie so etwas gesehen*, kent ne welis evel-henn ; *sich (dat.) etwas zum Lesen mitnehmen*, kas gant an-unan peadra da lenn ; *etwas Neues*, un dra bennak a nevez, un dra nevez ; *wenn Sie etwas brauchen*, pa vanko netra deoc'h, pa vanko un dra bennak deoc'h, m'en em gavit en diouer ; *das ist nicht viel, aber immerhin etwas ! das ist nicht viel, aber wenigstens etwas ! das ist doch schon was ! das ist doch mal was !* kement-se bepred eo, kement-se atav eo, kement-se gounezet, kement-se muioc'h, gwelloc'h fav eget netra, nebeudig a ra vad, nebeud a ra vad ; so *etwas von Nachlässigkeit*, pebezh digasted (leziregezh, lentegezh, gwallegezh) ! ; *er hat etwas von einem Gelehrten*, stumm ur gouzieg a zo warnañ tamm pe damm, neuz a zo tamm pe damm warnañ da vezañ ur gouzieg ; *wie konntest du so etwas tun ?* perak out aet d'ober ur seurt tra ? ; [tr-] es zu *etwas bringen*, ober e hent er vuhez, ober e dreuz, ober e dreuziad dre ar vuhez, ober e dreuziad dre ar bed, mont da bell, ober berzh, kreñañ ; *aus diesem Burschen wird noch etwas*, ar paotr-se az ay da bell (a ray berzh er vuhez, a ray e dreuz, a ray e dreuziad dre ar vuhez, a ray e dreuziad dre ar bed), ar paotr-se a zo lec'h-dont ennañ, hennezh a zo un hadenn ; *noch etwas !* lavaromp ur ger c'hoazh ! ; *nein, so (et)was !* n'eo ket gwir alato ! ma, pebezh abadenn ! petore abadenn ! biskoazh kement all ! setu aze un afer, 'vat ! sell(it) 'ta ! dal 'ta ! ; *das sieht nach etwas aus*, brav eo da welet, n'eo ket ur vezh da welet, neuz en deus an dra-se, tres en deus an dra-se.

2. un tammig g., ur munut g., un nebeudig g., un nebeud g., un nebeudad g., ur begad g., ur bechad g., un tamm g., un tamm bennak g., un tammig bennak g., un torrig g., ur genaouad g., ur vrienenn b., ur vrigoñsenn b., ur frevenn b., ur vintradenn str., un netraig g., ur manning g., un draig g., tammigoù ls., ur vruzunenn b., un elfenn b., un eskenn b., un eskenenn b., ur flipenn b., ur c'hriñsenn b., ur boulifrenn b., ur guchenn b., liv g., ur vogedenn b. ; *etwas mehr als zehn Kilo*, dek kilo hag un dra bennak ; *etwas Geld*, un nebeud gwenneien, ur gwenneg bennak, tammoù gwenneien ; *etwas Kühle suchen*, klask ur beradig freskadurezh ; *der Suppe etwas Salz hinzufügen*, lakaat ur meudad holen e-mesk ar soubenn ; *sie kann etwas Bretonisch*, gouest eo da zrailhañ (gouzout a ra drailhañ) tammoù brezhoneg, tammoù brezhoneg a ya ganti, gouzout a oar un tammig brezhoneg, gouzout a oar ur geriennoù brezhonek bennak ; *er konnte etwas Französisch*, gouzout a ouie ur stlabez gallegat ; *etwas Suppe*, ul lomm soubenn g. ; *etwas Spaß*, un dister blijadur b.

Adv. : un tammig ; es taut etwas auf, un tamm diskornañ a ra ; das ist etwas stark, un tammig kreñv eo, kreñvik eo ; das ist etwas kurz, un tammig eo skort ; *etwas mehr*, muioc'hig, un dister dra muioc'h, un draig muioc'h, un tammig muioc'h ; *etwas mehr als zwei Kilo*, daou gilo hag al lañs, un dister dra muioc'h eget daou gilo ; *etwas weniger*, nebeutoc'hik, un dister dra nebeutoc'h, un netraig nebeutoc'h, un tammig nebeutoc'h, un draig nebeutoc'h ; *etwas weniger als zwei Kilo*, daou gilo nemet al lañs, daou gilo war-bouez nebeut-tre, daou gilo war-nes nebeut, daou gilo war-bouez nebeut a dra ; *etwas größer*, un draig brasoc'h, un netraig brasoc'h ; *etwas weiter*, pelloc'hik, pellikoc'h, un tammig pelloc'h ; es liegt etwas höher, es befindet sich etwas höher, un tammig krec'hoc'h emañ, krec'hoc'hik emañ, uheloc'hik emañ ; *etwas hässlich*, peuvzil ; *etwas besser*, gwellikoc'h, gwelloc'hik ; *das Wetter ist etwas milder geworden*, kuñikaet eo an amzer ; *etwas zu lang*, ul lastez re hir ; *etwas zu groß*, un dister dra re vras ; *etwas zu spät*, diwezhadik ; *etwas zu viel*, kalzik re, un tammig re ; *dieser Mantel ist mir etwas zu groß*, brazik eo ar vantell-se din ; *das ist mir etwas zu viel*, kement-se zo un tammig re din ; *das geht etwas zu weit* ! amplik eo se ! ; *wir hatten etwas zu viel getrunken*, paket hor boa un nebeud mat a vanneou, puñset hor boa forzhik dija ; *er ist etwas älter als sein Cousin*, un tammig oad en deus war e genderv ; *sein Hut saß etwas schief*, e dog a oa a-dreuz, un disterañ ; *etwas unter hundert*, kant war-bouez nebeut, kichenik kant, prestik kant, kant war un nebeud, ur c'chant bihan bennak, un tammig nebeutoc'h eget kant, war-dost da gant.

Etwas n. (-,-) : *ein gewisses Etwas*, un n'ouzon petra g., ur petra din-me g., un draig bennak g. ; *sie hat das gewisse Etwas*, ur c'hwenenn a zo anezhi, digoradur a zo ganti, honnezh a zo ur plac'h a droc'h, honnezh a zo ur plac'h stipet, un tamm brav a blac'h eo, honnezh a zo ur farodez, ur gaer a blac'h eo, ur pakad brav a blac'h eo, ur vouilhez plac'h eo, ur gurun a blac'h eo, ul labousell eo, ur sukenn eo, ul loskadenn eo, ur c'harsalenn eo, ur femelenn eo, ur garvez eo, ur fulenn eo, un tamm friant eo, ul lipadenn eo, ur blantenn eo, ur gouarc'henn eo, ur goantenn eo, ur gaerenn eo, un dekenn eo, ur chevrenn eo, un hadenn eo, ur gaer a hadenn eo, ur boked eo, ur stipadenn eo, un darinenn a blac'h eo, ur babig koant eo, ur plac'h diouzh ar moull a zo anezhi, ur geurenn eo, ur gogez eo. **etwelche(r,s)** ag. : [Bro-Suis] un tamm mat a, ur bechad mat a, kalz.

Etymologe g. (-n,-n) : [yezh.] gerdarzhour g., etimologour g.

Etymologie b. (-,-n) : [yezh.] 1. [skiant] gerdarzhadurezh b., etimologiez b., deveradurezh-c'heriou b., gerorinadurezh b. ;

2. [orin] gerdarzh g., gerorin g. ; *nicht eindeutig geklärte Etymologie eines Wortes*, gerorin diasur g., gerdarzh diasur g.
etymologisch ag. : gerdarzhel, etimologek ; *nicht eindeutig gesicherte etymologische Herkunft eines Wortes*, gerorin diasur g., gerdarzh diasur g.
 Adv. : ent-gerdarzhel, ent-etimologek.
Etymon n. (-s, Etyma) : etimon g., gerdarzh g., gerorin g.
Etzel g. : [istor] Attila g.
EU b. (-) : [berradur evit Europäische Union] Unaniezh Europa b., UE b.
euch akuzativ ha dativ evit ihr : ho, ac'hanoc'h, deoc'h ; ich danke euch, trugarez deoc'h, ho trugarekaat a ran ; ich denke an euch, soñjal a ran ennoc'h ; das gehört euch doch, deoc'h-hu-hu eo an dra-se ; ich werde euch anrufen, ho kervel a rin, gervel a rin ac'hanoc'h ; er liebt euch, ho karout a ra ; wir werden euch überwachen, hoch' evezhiañ a raimp ; für euch, evidoch, evidoch-c'hwi, evidoch-hu ; mit euch, ganeoch, ganeoch-c'hwi, ganeoch-hu ; wie euch, eveldoch ; euch alle (ak.), an holl ac'hanoc'h ; euch allen (dat.), d'an holl ac'hanoc'h.
Eucharistie b. (-,n) : [relij.] Sakramant an Aoter g., ar Sakramant benniget g., eukaristiezh b., komunion b., kevradiezh b.
eucharistisch ag. : [relij.] eukaristek ; der eucharistische Segen, bennozh ar Sakramant g./b. ; die eucharistischen Gestalten, die eucharistischen Elemente, die eucharistischen Gaben, ar spesoù sakr ls., ar spesoù eukaristek ls.
Eudaimonismus g. (-) / **Eudämonismus** g. (-) : [preder.] eürustedouriezh b.
euer genitiv evit ihr : er gedachte euer, soñjal a reas ennoc'h. anv-gwan / raganv perc'hennañ : euer Haus, ho ti, ho ti deoc'h ; eure Fahrtscheine, ho pilbedoù ls. ; eure Kinder, ho pugale ls. ; eure Macht, ho kalloud g. ; eure Zähne, ho tent ls. ; mein Haus ist klein, das eure ist groß, bihan eo va zi, bras eo ho hini ; die Euren, ho tud, ho tiegezh, ho re ; euer Feind, hoc'h enebour g. ; eure Meinung, hoc'h ali g. ; tut euer Bestes ! gebt euer Bestes ! versucht euer Bestes ! grit gwellañ a c'hellit ! Leute aus eurer Partei, tud en tu ganeoch ls. ; eure Hoheit ! eure Durchlaucht ! hoc'h Uheldorf ! ; eure Exzellenz ! ho Treistelezh !
 anv kadarn : ho hini, ho re ; . die Euren, ho tud, ho koskor, ho re ; . all die Euren, ho holl re ; . das Eure, ho traou, ho peadra, ar pezh a zo deoc'h.
euerseits Adv. : diouzh ho tu, eus ho tu, en tu diouzhoc'h, diouzh ho kostez ; solche Vorwürfe euerseits lasse ich mir nicht gefallen, n'em eus ket ar seurt rebechouñ diabeg da gaout eus ho perzh, n'hoc'h eus ennon abeg ebet da damall, n'hoc'h eus netra da damall din.
Eufonie b. (-) : hesoniezh b.
eufonisch ag. : 1. heson, melodius ; 2. [yezh.] ... hesonaat ; eufonischer Laut, lizherenn hesonaat b.
Eugen g. : Eujen g.
Eugenie b. : Eujenia b.
Eugenetik b. (-) / **Eugenik** b. (-) : eugenouriezh b., heouennouriezh b., diuzgenouriezh b.
eugenisch ag. : eugenek, heouennek, heouennel ; die eugenische Sterilisation, die eugenische Unfruchtbarmachung, an disgouennañ heouennel g.
Eukalyptus g. (-,-Eukalypten) : [louza.] eukaliptuz str., gwez-eukaliptuz str.
Eukalyptusbonbon g./h. (-s,-s) : madig eukaliptuz g.
Eukaryont g. (-en,-en) : [bev.] eukariot g. [liester eukarioted].
eukaryontisch ag. : [bev.] eukariot ; eukaryontische Zelle, kellig eukariot b.
Eukaryot g. (-en,-en) : [bev.] eukariot g. [liester eukarioted].

eukaryotisch ag. : [bev.] eukariot ; eukaryotische Zelle, kellig eukariot b.
Euklid g. : Euklides g.
euklidisch ag. : euklidel ; [mat.] euklidischer Raum, egor euklidel g. ; euklidischer Abstand, pellder euklidel g. ; euklidische Ebene, plaenenn euklidel b. ; euklidische Norm, reolad euklidel ; euklidische Norm eines Vektors, moll ur sturiadell g.
EU-Kommissar g. (-s,-e) : komiser Europa g.
EU-Kommission b. (-,en) : Komision Europa b., Kengor Europa g.
EU-Land n. (-s,-länder) : bro ezel eus Unaniezh Europa b.
Eule b. (-,n) : 1. [loen.] a) [spesad] kaouenn b., gloud g., toud g., pouc'houd g., pouc'hour g., penn-kazh g., evn-kazh g., korveg g., korver g., hoper-noz g., skrijerez-noz b., labous-an-Ankou g., P. paotr-noz g. ; die Eule heult, die Eule schuhut, choual a ra ar gaouenn, houal a ra ar gaouenn, skrial a ra ar gaouenn, hopal a ra ar gaouenn, ar gaouenn a daol hopadennoù, ar gaouenn a ro hopadennoù da glevet, huanadiñ a ra ar gaouenn, roc'hal a ra labous-an-Ankou ; von Eulen bewohntes Gebiet, kaouenneg b. ; den Schrei einer Eule nachahmen, drevezañ hopadennoù ar gaouenn ; das schauerliche Heulen der Eule, hopadennoù kañvaouus ar gaouenn ls., mouezh skrijus ar gaouenn b. ; b) [urzhad, Strigiformes] strigifurm g. [liester strigifurmed] ; c) [kerentiad, Strigidæ] eigentliche Eule, strigideg g. ; die eigentlichen Eulen, ar strigideg ls. ; 2. [kr-l] Eulen nach Athen tragen, kerc'hat (klask kargañ) dour gant ur bouteg, klask skarzhañ ul lenn gant un hanaf toull, tennañ amanenn eus gouzoug ur c'hi, tennañ panez eus gouzoug ur c'hi, treiñ ar c'hi (ar c'hazh) dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, klask an doare da dreïñ an avel diwarbouez ur sugell, klask treiñ an avel d'u.b., klask treiñ an avel diwarbouez ur gordenn, tremen e amzer o treiñ mein da sec'hañ, mont da laerezh al loar, pegañ al loar, tapout al loar gant e zent, klask pakañ ar bleiz gant un taol boned, klask lakaat ur bramm war beg un ibil, klask spazhañ melch'wed, klask serriñ ar bed en ur glorenn vi, ribotat dour, goro un tarv, skeiñ piz gant Kastell an Tarv, skeiñ e Benn e-barzh ur c'helez.
eulenartig ag. : kaouennheñivel, e doare ur gaouenn, azoare gant ur gaouenn, a-seurt gant ur gaouenn.
Eulenspiegel g. (-s) : Kerdrubuilh g., lampon g., lankon g., jibidoull g., kampinod g., bidaneller g., kantolor g., boufoner g., farser g., fentigeller g., istorier g., noualant g., bourder g.
Eulenspieglei b. (-,en) : lamponerezh g., abilitaj g., baoch g., furlikinerezh g., farouellerezh g., boufonerezh g., fars g., farsadenn b., farserezh g., farsellerezh g., bord g. ; Eulenspiegleien, bordellajoù ls., monandoù ls.
Eulenspiegelstreich g. (-s,-e) : lamponerezh g., abilitaj g., trogamm lampon b., bord g. ; Eulenspiegelstreiche, bordellajoù ls., monandoù ls.
Eulitoral n. (-s,-e) : [bev.] live kreizarvorel g.
Eumeniden ls. : [mojenn.] erined ls., eumenided ls., fured ls., kounnarverc'hed ls., merc'hed ar gounnar ls.
EU-Mitgliedstaat g. (-es,-en) : Stad ezel eus Unaniezh Europa b.
EU-Ministerrat g. (-s) : kuzul ministred Europa g.
Eunuch g. (-en,-en) : tizhog g. [liester tizhoged], spazh g. [liester spazheien] (Gregor), spazhad g. [liester spazhaded, spazhidi], den spazh g., paotr maouezet g.
Eunuchismus g. (-) : [mezeg.] tizhogiezh b.
Euepsie b. (-) : [mezeg.] hegoazh g.
euepeptisch ag. : [mezeg.] hegoazhus.
Euphemismus g. (-,Euphemismen) : flourdro b., trozic'havaat b., dic'havard g.

euphemistisch ag. : ... dic'harvaat.
 Adv. ; dre zic'harvaat, dre flourdro, dre c'hwekaat ; etwas euphemistisch ausdrücken, c'hwekaat ubd, dic'harvaat ubd.
Euphonie b. (-) : *sellit ouzh Eufonie*.
euphonisch ag. : *sellit ouzh eufonisch*.
Euphorbia b. (-, Euphorbien) / **Euphorbie** b. (-,-n) : [louza.] laezh-bleiz g., louzaouenn-ar-bleiz b., plant bleiz str., ruvelen g., spurj g. ; die Euphorbien, an euforbiegued ls.
Euphorie b. (-) : hevred g., hevoud g., drantz b., laouender g., dranter g., [gwashaus] darlaouender g.
euphorisch ag. : 1. [a sell ouzh an hevred] hevredel ; 2. [a zo dindan levezon an hevred] hevredek, hevoudek, drant, [gwashaus] darlaouen ; die Stimmung ist euphorisch, barr eo al levenez.
euphorisieren V.k.e. (hat euphorisiert) : hevredañ.
euphorisierend ag. : hevredus, hevoudus.
Euphrat g. : Eufrates g., Eufrat g.
EU-Präferenz b. (-) : diuz kumuniezhel g.
Euratom b. (-) : [berradur evit Europäische Atomgemeinschaft] Euratom g.
Eurasien n. (-s) : Eurazia b.
Eurasier g. (-s,-) : Euraziad g. [liester Euraziiz].
eurasisch ag. : ... Eurazia, euraziat ; [loen.] eurasischer Kranich, garan louet b.
Eureka b. (-) : [berradur evit European Research Coordination Agency] EUREKA b.
eurerseits Adv. : diouzh ho tu, eus ho tu, en tu diouzhoc'h, diouzh ho kostez ; solche Vorwürfe eurerseits lasse ich mir nicht gefallen, n'em eus ket ar seurt rebechoù diabeg da gaout eus ho perzh, n'hoc'h eus ennon abeg ebet da damall, n'hoc'h eus netra da damall din.
euresgleichen raganv digemm : ho par, ho seurt, ar seurt deoc'h-c'hwi, ar seurt-c'hwi, ar seurt deoc'h, ar seurt ganeoc'h, ho kenseurt, ho kenseurteud, tud eveldoc'h, ar seurt ganeoc'h ; *ihr habt nicht euresgleichen*, n'eus den ebet o talvezout deoc'h, n'eus den ebet a seurt ganeoc'h, n'eus den ebet heñvel ouzhoc'h, n'eus den ebet a vefe par na tost deoc'h, n'eus ket un den re deoc'h, c'hwi a zo disparadennou, dreist-par och, dibar oc'h, dindan tro an heol (dindan an Neñv) n'eus den a ve war-dost par deoc'h, ne ch'aller kavout par deoc'h, n'hoc'h eus ket ho par, c'hwi a zo hep ho par, c'hwi a zo hep ho hañval, n'eus den ebet en tu all deoc'h, ned eo ket ganet ho par evit c'hoazh, n'hoc'h eus ket ho kendere, n'hoc'h eus ket ho koulz, n'hoc'h eus ket ho kevatal, n'eus ket par deoc'h, n'eus ket deoc'h, n'eus ket eveldoc'h, n'eus den a gement a vije gouest da gevezañ ouzhoc'h, n'eus gour par deoc'h.
eurethalben Adv. / **euretwegen** Adv. / **euretwilren** Adv. : evidoch, abalamour deoc'h, d'ho kwall, en ho faot, en ho kwall, dre an abeg deoc'h, dre ho faot, dre ho kwall, en ho kiriegezh, en ho kwallegezh.
Eurige raganv : der (die, das) Eurige, ho hini ; die Eurigen, ho re.
Euripides g. : Euripides g.
Euro g. (-s,-s) : euro g. ; das macht genau zehn Euro, dek euro klok e vo ; drei Euro die zwei, tri euro an daou, tri euro pep daou, tri euro ar re zaou ; ich habe nur noch zehn Euro bei mir, ne chom ganin nemet dek euro ; *Euros in Dollars umtauschen*, eskemmañ euroioù ouzh dollarioù ; Schwächung des Devisenkurses des Euros gegenüber dem Dollar, gwanadenn an euro e-keñver an dollar b. ; es steht schlecht um den Euro, mont a ra fall ar bed gant an euro ; die Baisse des Euros, koazhadur an euro g. ; das hat mich tausend Euro gekostet, mil euro eo bet koustet din ; uns wurden Pflaumen zu fünf Euro pro Kilo angeboten, kinniget ez eus bet deomp prenañ
 pemp euro an daou lur prun ; alles zehn Euro, alles 10 €, dek euro pep tra, 10 € pep tra ; dieses Buch kostet zehn Euro, al levr-se a goust dek euro, dek euro eo levr-se, e dek euro emañ al levr-se, al levr-se a zo da gaout evit dek euro ; er filzt mit jedem Euro, klañv eo pa rank foetañ ul liard toull, start eo war an distag, start eo war e archant, tost eo d'e chakot, tost eo d'e wenneien, azezet eo war e c'hoodelloù, pizh-kruk eo, ur bindeder (ur chipoter, un taskagner) a zo anezhañ.
Euroaktie b. (-,-n) : eurokevran b.
Euro-Banknote b. (-,-n) : bilhed euroioù g.
Eurocheque g. (-s,-s) : eurochekenn b.
Eurochequekarte b. (-,-n) : kartenn-gred europat b., kartenn etrebankskou b.
Eurocity® g. (-s,-s) : tren Eurocity® g.
Eurodollars ls. : eurodollared ls., eurodollarioriù ls.
Eurogebiet n. (-s) : takad an euro g.
Eurokommunismus g. (-) : eurogomunouriez b.
Eurokrat g. (-en,-en) : [gwashaus] eurokrat g.
Eurokurs g. (-es) : feur an euro g.
Euroland n. (-s) : takad an euro g.
Euromarkt g. (-s) : euronevid g.
Euro-Münze b. (-,-n) : pezh-moneiz en euroioù g.
Europa n. (-s) : Europa b. ; der Krieg brach wie ein Sturm über Europa herein, c'hwezhañ a reas dre Europa avel foll ar brezel, ar stag bras a ziollas war Europa, korventenn skrijus ar brezel a ziollas war Europa ; der Krieg und die Pest brachen über Europa herein, ar brezel hag ar vosenn a blavas (a ziollas) war Europa ; Australien und Neuseeland zusammen gelten als Antipode Europas, a-hervez e vele Aostralia ha Zeland-Nevez en eilpennvan da Europa.
Europacup g. (-s) : [sport] kib Europa b.
Europäer g. (-s,-) : Europad g. [liester Europiz] ; die Leistungsfähigkeit der Amerikaner übertrifft die der Europäer, uheloc'h e vez obieriusted an Amerikaned eget hini Europiz.
europäisch ag. : europat, ... Europa ; Europäische Union, Unianezh Europa b. ; Europäische Gemeinschaften (EG), Kumuniezhioù Europa ls. ; Europäische Gemeinschaft, Kumuniezh Europa b. (KE) ; Europäische Wirtschaftsgemeinschaft (E.W.G), Kumuniezh Armerzhel Europa (K.A.E) b., Kumuniezh Ekonomikel Europa b. (KEE) ; Europäische Gemeinschaft für Kohle und Stahl, Kumuniezh Europa ar Glaou hag an Dir b. (KEGD) ; Europäische Montan-Union, Kumuniezh Europa evit ar Glaou hag an Dir b. ; Europäische Freihandelsassoziation (EFTA), emglev frankeskemm Europa g. ; Europäische Zahlungsunion, Unianezh Europa ar paeamantou b. ; Europäischer Wirtschaftsrat, aozadur Europa evit ar c'henobererezh ekonomikel g. ; Europäisches Atomforschungszentrum (Euratom), kreizenn Europa an imbourc'hioù nukleel b. ; Europäischer Rat, Kuzul an Unianezh g. ; Europäischer Grüner Deal, Emglev glas evit Europa g. ; die Europäische Charta der Regional- oder Minderheitensprachen, karta Europa ar yezhoù rannvro pe bihanniver b. ; gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen : lernen, lehren, beurteilen, framm europat boutin dave evit ar yezhoù g. ; [loen.] europäischer Nerz, vizon Europa g.
europäisieren V.k.e. (hat europäisiert) : europeakaat.
Europäisierung b. (-) : europeakaat g.
Europameister g. (-s,-) : [sport] kampion Europa g.
Europameisterschaft b. (-,-en) : [sport] kampionad Europa g.
Europaparlament n. (-s) : Parlament Europa g., Breujoù Europa ls.
Europapokal g. (-s,-e) : [sport] kib Europa b.
Europarat g. (-s) : Kuzul Europa g.

Europastraße b. (-,-n) : eurostraed b.
Europawahl b. (-,-en) : dilennadeg ar gannaded evit breujou Europa b., mouezhiadeg evit kas kannaded da vreujou Europa b.
Europawasserstraße b. (-,-n) : kanol gobari bras b., eurokanol b.
Europium n. (-s) : [kimiezh] europiom g.
Euroscheck g. (-s,-s) : eurochekenn b.
Euroscheckkarte b. (-,-n) : kartenn-gred europat b., kartenn etrebankou b.
Euro-Schein g. (-s,-e) : bilhed euroioù g.
Eurosignal n. (-s) : eurosignal g.
Eurotunnel g. (-s) : hent-riboul dindan Mor-Breizh g., euroriboul g., eurotunel g.
Eurovision b. (-) : Eurovision b.
Eurovisionsendung b. (-,-en) : abadenn Eurovision b.
Eurowährung b. (-) : euromoneiz g.
Euro-Währungsgebiet n. (-s) / **Euro-Zone** b. (-) : takad an euro g.
Eurozentrismus g. (-) : europagreizelouriez b.
Eurythmie b. (-) : euritmiezh b., hegenlusk g.
eurythmisch ag. : euritmek, hegenlusk.
Eusebios g. / **Eusebius** g. : Euzeb g.
euskarisch ag. : [yezh.] euskarek.
Eustach g. : Eustach g.
Eustachi-Röhre b. (-,-n) / **Eustachi'sche Röhre** b. (-,-n) : [korf.] korzenn glevedel b., korzenn ar c'heveled b., korzenn Eustachi b.
E-Urteil n. (-s,-e) : [preder.] lavaren doare E b.
Eutektikum n. (-s, Eutektika) : [kimiezh] meskad eutektek g.
eutektisch ag. : [kimiezh] eutektek ; die eutektische Eigenschaft von Körpern, an euteksiezh b.
Euter n./g. (-s,-) : [loen.] tezh g., tevez g. ; Anschwellen des Euters, koeñv an tezh g. ; im Euter verbleibende Restmilch, adc'horo g. ; die Kuh verlangt laut, gemolken zu werden : ihr Euter ist angeschwollen, blejal a ra ar vuoc'h war he laezh rak krognet eo he zezh ; eine Kuh vor dem Verkauf auf dem Viehmarkt nicht mehr melken, damit ihr Euter anschwillt, leuskel ur vuoc'h da grognañ a-raok kas anezhi d'ar foar ; Kühe mit dicken Eutern, saout tezhiek ls.
Euterdrüse b. (-,-n) : [loen.] gwagrenn dezh b. ; Entzündung der Euterdrüsen, arwez al laezh g., tanijenn beg ar vronn b.
Euthanasie b. (-) : hedremen g., hevarv g., dehandizh g., helazherezh g., eutanaziezh b., eutanazia b.
euthanasisch ag. : ... dehandizhañ, ... eutanaziañ.
eutroph ag. : hevezhurek, eutrofek.
Eutrophie b. (-) : hevezhur g., eutrofiezh b.
eutrophieren V.k.e. (hat eutrophiert) : hevezhurekaat, eutrofekaat.
Eutrophierung b. (-,-en) : [bev.] hevezhurekaat g., eutrofekaat g., eutrofelaat g. ; durch Eutrophierung kann Nitrat die Bildung von Faulschlämmen in den Lagunen verursachen, an eutrofekaat (an hevezhurekaat) abalamour d'an nitrat a c'hall bezañ pennkaoz d'al lizadur e loc'hoù 'zo.
ev. [berradur evit evangelisch] sellit pelloc'h.
e. V. / E.V. [berradur evit eingetragener Verein] : kevredigezh hervez al lezenn b., kevredigezh marilhet b.
Eva b. : Eva b.
Evagination b. (-,-en) : [bev., mezeg.] ec'houinañ g.
Evaluierung b. (-,-en) : sellit ouzh **Evakuierung**.
evakuieren V.k.e. (hat evakuiert) : diloyañ, diboullañ, divorañ, digériadegañ, skarzhañ, karzhañ ; die Stadt evakuieren, die Bewohner der Stadt evakuieren, goullonderiñ kér, didudañ kér, digériadegañ an annezi, skarzhañ kér eus hec'h annezi ; die Verletzten wurden aus der Kampfzone ins Hinterland evakuiert, adrefvet e voe ar c'hloazidi ; die Verletzten evakuieren, dougen ar c'hloazidi kuit ; [mezeg.] den Eiter evakuieren, skarzhañ al lin.
Evakuierte(r) ag.k. g./b. : den dilojet g.
Evakuierung b. (-,-en) / **Evakuierungsaktion** b. (-,-en) : dilojadeg b., digériadeg b., skarzhadeg b., skarzhadur g., skarzhañ.
evaneszent ag. : steuzius ; [fizik] evaneszente Welle, gwagenn arsteuz b.
Evaneszenz b. (-) : steuziusted b.
Evangeliar n. (-s,-e/-ien) / **Evangelarium** n. (-s, Evangelarien) / **Evangelienbuch** n. (-s,-bücher) : [relij.] levr an Aviel g., levr avielouù g.
Evangelienseite b. (-) : [relij.] tu an aviel g., an tu diouzh an aviel g., P. tu ar merc'ched g.
Evangelikale(r) ag.k. g./b. : [relij.] avielour g., avielourez b.
Evangelikanismus g. (-) : [relij.] avielouriez b.
Evangelisation b. (-,-en) : avieladur g., avielerezh g., mision g.
evangelisch ag. : 1. ... an Aviel, avielek ; evangelische Armut, paourenteuz hervez an Aviel b. ; 2. [dre astenn.] protestant ; evangelisch-reformiert, eus an lliz adreizhet ; evangelische Kirche, lliz protestant b., lliz adreizhet b. ; evangelischer Glaube, protestantiezh b. ; evangelischer Pfarrer, pastor g.
evangelisieren V.k.e. (hat evangelisiert) : avielañ.
Evangelist g. (-en,-en) : avielour g., avieler g.
Evangelium n. (-s, Evangelien) : Aviel g. ; das Evangelium verkünden, prezeg an Aviel, prezeg ar feiz, skignañ an Aviel, skignañ ar C'helou mat, embann ar C'helou mat ; das Evangelium durch Taten verkünden, das Evangelium bezeugen, prezeg an Aviel dre an oberiou, prezeg an aviel dre ar skouerioù, prezeg dre ar skouerioù ; Verkünder des Evangeliums, avieler g. ; kanonische Evangelien, Avelioù kanonek ls. ; die vier Evangelien, ar pevar aviel ; die Vorschriften des Evangeliums, reizhou an Aviel ls. ; die synoptischen Evangelien, an Aviel sinoptek g. ; die Evangelien waren seine Lieblingslektüre, kaerañ lenn a gave eo an Aviel ; sie waren noch nicht richtig vom Geist des Evangeliums durchdrungen, an anaoudegezh eus an aviel ne oa ket aet don en o speredoù ; das Markusevangelium, an aviel hervez sant Mark g., aviel sant Mark g. ; das Johannesevangelium, an aviel hervez sant Yann g., aviel sant Yann g. ; das Lukasevangelium, an aviel hervez sant Lukaz g., an aviel hervez Lukaz g. ; das Matthäusevangelium, an aviel hervez sant Vazhev g. ; [dre skeud.] das ist für ihn Evangelium, das ist für ihn das Evangelium, gwir bater eo evitañ, ken gwir hag an Aviel eo evitañ.
Evaskostüm n. (-s) : im Evaskostüm, en abid ar c'hi, hep strilh dilhad, hep neudenn dilhad en dro dezhi, na dilhad na mann en dro dezhi, en he flusk, en he feskit, noazh evel ur pesk, en noazh-bev, noazh evel ur ran, noazh evel ur ranig, noazh-ran, en noazh-ran, war he ranig, en he ranig, en noazh-glan, en noazh-ganet, noazh evel pa oa ganet, en noazh-blouc'h, en noazh-glez, en noazh-barbilh, en noazh-dibistilh, en noazh-dibourc'h, en noazh-grizilh, en noazh-puilh, en noazh-pourc'h, noazh-bloc'h, diwisk-kaer.
Eventhalle b. (-,-n) : park an darvoudou g., sal ar gouelioù liesarver b., sal an arrestou b.
Eventualfall g. (-s,-fälle) : degouezh a c'halfe bezañ g., tro c'hoarvezus b., tra hag a c'halfe c'hoarvezout g. ; im Eventualfall, für den Eventualfall, e ken kaz ma c'hoarvezfe kement-se, en degouezh-mañ, en dro-mañ, ma teufe an drase da c'hoarvezout, ma sav bec'h, ma teu ur skoilh a-dreuz

deomp, mar bez ret, mar kouezh ar c'has, diouzh rekis, ouzh ur red, diouzh ret, ma'z eus ezhomm, diouzh an dro, diouzh ma vo tro, diouzh ma vo, diouzh ma ve, e ken kaz ma tegouezhef kement-se (Gregor).

Eventualität b. (-,-en) : degouezh a c'halfé bezañ g., tro c'hoarvezus b., tra a c'halfé c'hoarvezout g., c'hoarvezuster g., bezuster g., galluster g. ; jeder *Eventualität* vorbeugen, paraat ouzh pep degouezh.

eventuell ag. : hag a c'hell bezañ, posopl, degouezhus, degouezhadus, c'hoarvezus, bezus, gallus ; ein *eventueller Freund*, ur mignon mar bez g. ; einen *eventuellen Ehepartner habe ich schon lange im Auge*, un danvez pried a zo em gouloù abaoe pell.

Adv. : marteze, marse, emichañs, moarvat, diouzh an dro, diouzh ma vez, diouzh ma vo tro, diouzh ma vo, diouzh ma ve, diouzh ma vo kont, diouzh ma tegouezho, hervez ma tegouezho, hervez ma tegouezho ar bed, diouzh an darvoudou, hervez ma troio ar stal, hervez stad an traoù, mar c'hoarvez.

Evergreen g./n. (-s,-s) : kanaouenn gozh a ra berzh c'hoazh b.

evident ag. : splann, anat, anat da welet, splann hag anat.

Evidenz b. (-,-en) : anadurezh b. ; [preder.] *Evidenz nur in der empirischen Wahrnehmung*, anadurezh arnodel b. ; rationale Evidenz, anadurezh poellek b.

Eviktion b. (-,-en) : [gwir] rakuit g.

evinzieren V.k.e. (hat evinziert) : [gwir] rakuitañ.

Eviszeration b. (-,-en) : diflugezadur g., diflugezañ g.

eviszerieren V.k.e. (hat evisziert) : diflugezañ.

Eviszerierung b. (-,-en) : diflugezadur g., diflugezañ g.

ev.-luth. [berradur evit **evangelisch-lutherisch**] protestant-literiek.

Evokation b. (-,-en) : 1. galvadenn b., eñvoradur g., eñvoradenn b., degas koun g., dec'hervel g., daskounañ g., daskounadenn b. ; 2. [gwir] devennadenn dirak ul lez uhelloc'h g.

evokativ ag. : daskounus.

Evolute b. (-,-n) : [mat.] dibunedenn b.

Evolution b. (-,-en) : emdroadur g. ; statt *Revolution Evolution* [Kant], emdroadur e-lec'h dispach' g. ; *orthogenetische Evolution*, ortogeniezh b., reizhengehent g. ; [bev.] *regressive Evolution*, emdroadur argizek g., atreiñ g., atroadur g. ; *phylogenetische Evolution*, emdroadur hildarzel g. ; die parallele *Evolution der Beutelsäuger und der Plazentatiere*, emdroadur kenstur ar gogelleged hag ar plakenteged g.

evolutionär ag. : dedroüs, dedroadel, emdroüs, emdroadel ; [bev.] *evolutionäres Bindeglied*, furm ardreuzadek b.

Evolutionismus g. (-s) : treuzfurmelouriez b., treuzfurmouriez b., emdroadouriez b. ; *Evolutionismus und Fixismus*, emdroadouriez ha festedouriez.

Evolutionist g. (-en,-en) : treuzfurmelour g., emdroadour g., treuzfurmour g.

Evolutionstheorie b. (-) : arlakadenn an emdroadur b., arlakadenn Darwin war emdroadur ar spesadoù b., damkaniezh an emdroadur b., emdroadouriez b.

Evolutivität b. (-) : dedroüsted b., emdroüsted b.

Evolente b. (-,-n) : [mat.] dibunerenn b.

evtl. ag. : [berradur evit **eventuell**] ... a c'hell bezañ, posopl, degouezhus, degouezhadus, c'hoarvezus, bezus, gallus.

Adv. : marteze, marse, emichañs, moarvat.

Ewer g. (-s,-) : [merdead.] kobar b. [liester kobiri].

E-Werk n. (-s,-e) : [berradur evit **Elektrizitätswerk**] kreizenn dredan b.

EWG b. (-) : [istor] [berradur evit **Europäische Wirtschaftsgemeinschaft**] Kumuniezh Armerzhel Europa b., KAE b., Kumuniezh Ekonomikel Europa b., KEE b., P. Kumuniezh Europa b., Kenvarc'had g.

EWI n. (-s) : [istor] [berradur evit **Europäisches Währungsinstitut**] Ensavadur Europat ar Moneizoù g.

ewig ag. : 1. peurbad, peurbadel, peurbadus, hollbad, hollbadus, hollbadel, padel, divarvel, treamzerel, didermen ; der *Ewige*, an Doue peurbadel g. - an Tad peurbadus g. - Doue hag a zo a-viskoazh hag a bado da viken - Doue, pehini a zo a-viskoazh hag a vezø da virviken / an Aotrou Doue, pehini n'en deus na deroù na finvezh (Gregor) ; das ewige Leben, ar vuhez peurbadus b. ; ewige *Verdammnis*, daonasion (daonedigezh, kollidigezh) da virviken b., poanioù hag a bado keit ha Doue ls., poanioù hag a bado da viken ls., poanioù hep fin na difin an ifern (Gregor) ls. ; die ewige *Verdammnis der Seele*, kollidigezh an ene b. ; die ewige Herrlichkeit, die ewige Himmelsfreude, joa badel an neñvoù b., gloar ar baradox b. ; Rom, die ewige Stadt, Roma, kér beurbad b. ; Quelle des ewigen Lebens, Quelle der ewigen Jugend, feunteun a vuhez b., feunteun ar yaouankiz b. ; ewiger Friede, ewige Ruhe, gwenvidigezh ar baradox b. / repoz an Anaon g. (Gregor), repozvan peurbadel g., diskuizh peurbadel g., kouskadenn diwezhañ b., peoc'h an Anaon g., peoc'h ar bed all g., gwenva g., gwenved g. ; ewiges Exil, ewige Landesverweisung, harlu hed-buhez g. ; [mojenn.] der ewige Jude, ar Boudedeo g. ; nichts hat ewigen Bestand, an holl draoù a dle cheñch, an holl draoù n'int ket graet evit padout atav, an holl draoù n'int ket graet diouzh padout atav, n'eus netra badus war an douar, tremen a ra pep tra ; gleich ewig, gemeinschaftlich ewig, kenbeurbad ; [relij., koun] das ewige Licht, die ewige Flamme, das ewige Feuer, ar gouloù peurbad g., ar flammenn beurbad ; 2. [dre skeud.] seit ewigen Zeiten, a-holl-viskoazh, a-viskoazh, dalc'hmat, a-hed ar wech, evit ar wech, a-zoug ar wech, e-doug ar wech, a-vepred, a-hed an amzerioù, a bep amzer, a bep mare, abaoe ez eus koun, aba 'z eus koun, abaoe an amzerioù kosañ, abaoe amzer an ebestel, a bep memor den / en tu-hont da soñj Mab-den (Gregor) ; ewiger Schnee, erc'h peurbad g., erc'h peurbadus g., erc'h-hegi dideuz ls. ; in die ewigen Jagdgründe eingehen, mont da vro e hendadou (da vro an Anaon, da Anaon, d'an Anaon), mont da Avalon ; P. lass doch dein ewiges Geweine, lez da glemmuskerez ! tav (ro peoc'h) din gant da glemmicherezh a-benn ar fin ! tav da gunuc'hennou a-benn ar fin ! da erbediñ a zlefed da sant Diboan ! lez da glemmicherezh a-dreuz ! tav, klouarig ! tav, kunuc'henn ! paouez a ober da druantou a-benn ar fin ! paouez gant da yezhōù fall ! n'eo ket dav dit damantiñ evel-se ! ; ewiger Stänkerer, ripompi tagnous g., kac'her gwasket g., kac'her diaes g., ki kac'her g., kac'her g., kagaleg g. [liester kagaleien], kaoc'her g., chaoker g., tad an ardoù fall g., strapad den g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., chilper g., dismant-spered g., tourmant a zen g., amerdour g., brammsac'h g. ; [preder, Nietzsche] die ewige Wiederkunft, an distro peurbadel g. / an distro beurbadel b.

Adv. : ewig, für ewig, d'an holl virviken (Gregor), a-viken, a-viken, a-hed an amzerioù, a-hed an amzer, e-pad an amzer, a-viken, a-viken, da viken, da virviken, evit ur james, betnari, da james, evit atav, evit bepred, evit birviken, evit biken, evit ur viken, betek biken ; dieses Glück wird ewig dauern, an eürusted-se a bado da viken, peurbadout a raio an eürusted-se ; ewig dauern, a) [ster rik] peurbadout, bezañ peurbadus ; b) [dre skeud.] [dre fent] ewig und drei Tage dauern, hirbadout, na vezañ fin ebet d'ubd, padout ur viken, padout ur biken, padout hed ur viken, padout hed ur biken, padout ur james, padout un

hirnezh, na vezañ diwezh ebet [d'u.b d'ober udb], na vezañ diwezh ebet d'edb, na vezañ echu ebet en udb, bezañ hir evel ur sizhun hep bara, bezañ lostek ; das Gespräch dauert ewig, n'eus fin ebet dezh da gaozeal ; das kann doch nicht ewig dauern, ne c'hall ket padout a-hed (hed, dre hed) ar vuhez e-giz-se ; so was wird nicht ewig dauern, an dra-se ne bado ket atav, an dra-se ne bado ket da viken, ne c'hall ket an traoù padout da vont evel m'emaïnt ; er hätte es ewig bereut, n'en dije ket kavet ken e geuz da brenañ ; dieses Feuer wird ewig brennen, an tan-se ne vougo Morse, biken ne vougo an tan-se ; ewig lang, hir evel un deiz hep butun, hir evel an drougamzer, hir evel un devezh mediñ, hir evel ur sizhun hep bara, keit hag ac'hanen d'al loar, ... a bad un hirnezh, ... a bad ur james, ... a bad keit-ha-keit all, lostek ; ewig besorgter Mensch, spred debret a zen g. ; ewig lange brauchen, um etwas zu tun, chom un hirnezh oc'h ober udb, bezañ ur viken oc'h ober udb, bezañ ur biken oc'h ober udb, bezañ hed ur viken oc'h ober udb, bezañ hed ur biken oc'h ober udb, chom an traoù war stlej gant an-unan, chom al labour a-revr (en arrelaj, a-sac'h) gant an-unan, bezañ keit-ha-keit all oc'h ober e labour, lakaat c'hwec'h, seizh vloaz d'ober pezh 'zo d'ober ; ewig lange warten müssen, gortoz hep penn na difin, chom ur viken da c'hortoz, gortoz un hirnezh, hirnezhiñ, chom da c'hortoz ken na vo lidet gouel sant Bikenig, chom da c'hortoz betek trompilh ar Varn, ober kof-gar, chom da c'hortoz evel ur penn-peul, ober strapenn, chom da zisec'hañ diwar e dreid, gedal mil bell, morc'hemdal, reuziñ, morfontiñ, chom war vrank, dibasiantiñ o c'hortoz, dibasiantiñ dre hir c'hortoz, en em chalañ o teport, chaokat e ivinoù o teport, chom da lonkañ avel, chom da bilpazañ ; ewig bei jemandem bleiben, chom un hirnezh e ti u.b., chom peg e ti u.b., chom da gonoc'hañ e ti u.b., chom da gozhañ e ti u.b., chom da staliañ e ti u.b. ; immer und ewig, auf immer und ewig, da vat ha da viken, da viken, evit biken, evit ur viken, betek biken, da virviken, betnari, da james, a-hed an amzeroù, da bep birviken, a virviken da james, da virviken james ; es ist ewig Schade um ihn, nag ur c'holl (pebezh koll) eo e varv, bras eo an diouer anezhañ ; ich bin zwar Matrose, ich werde es aber nicht ewig bleiben, martolod on, met ne vin ket ordinal ; das ist schon ewig her, keit all 'zo, mil bell 'zo, gwall bell 'zo, amzer zo bet d'an diaoul da gozhañ en ifern, harzhet en deus meur a gi abaoe, ur pell bras 'zo abaoe, forzh pell 'zo abaoe, ur pelloù bras 'zo abaoe, abaoe ez eus kozh amzer, bremañ ez eus meur a warlene, abaoe ez eus tremenet meur a varr avel, pell amzer 'zo abaoe, meur a varc'had nav bloaz 'zo, marc'had nav bloaz 'zo, ur marc'had nav bloaz 'zo ; das Mittagessen hat eine Ewigkeit gedauert, lein 'zo bet lostek ; die Reise hat eine Ewigkeit gedauert, ur viken e oa padet ar veaj, ur biken e oa padet ar veaj, hed ur viken e oa padet ar veaj, hed ur biken e oa padet ar veaj, un hirnezh e oa bet ar veaj-se, un hirnezh e oa bet mont di, keit-ha-keit all e oa padet ar veaj, ur james e oa padet ar veaj, ur jamezenn e oa bet ar veaj-se, ne oa fin ebet d'ar veaj-se ; eine Ewigkeit dauern, na vezañ fin ebet d'an dra-mañ-tra, padout ur viken, padout ur biken, padout hed ur viken, padout hed ur biken, padout un hirnezh, padout ur james, na vezañ diwezh ebet [d'u.b d'ober udb], na vezañ diwezh ebet d'an dra-mañ-tra, na vezañ echu ebet en dra-mañ-tra, bezañ hir evel ur sizhun hep bara ; eine Ewigkeit brauchen, um etwas zu tun, chom un hirnezh oc'h ober udb, bezañ ur viken oc'h ober udb, bezañ ur biken oc'h ober udb, bezañ hed ur viken oc'h ober udb, bezañ hed ur biken oc'h ober udb, chom an traoù war stlej gant an-unan, chom al labour a-revr (en arrelaj, a-sac'h) gant an-unan, bezañ keit-ha-keit all oc'h ober e labour, lakaat c'hwec'h, seizh vloaz d'ober pezh 'zo d'ober ; eine halbe Ewigkeit warten müssen, gortoz hep penn na difin, chom ur viken da c'hortoz, chom ur biken da c'hortoz, gortoz un hirnezh, hirnezhiñ, chom da c'hortoz ken na vo lidet gouel sant Bikenig, chom da c'hortoz betek trompilh ar Varn, ober kof-gar, chom da c'hortoz evel ur penn-peul, ober strapenn, chom da zisec'hañ diwar e dreid, gedal mil bell, morc'hemdal, reuziñ, morfontiñ, chom war vrank, dibasiantiñ o c'hortoz, dibasiantiñ dre hir c'hortoz, en em chalañ o teport, chaokat e ivinoù o teport, chom da lonkañ avel, chom da bilpazañ.

Ewiggestrige(r) ag.k. g./b. : tremedelour g. ; die Ewiggestrigen, an dremedelourien ls., paotred touet an amzer dremenet ls., an dud diwar-lerc'h ls., an dud eus an diwarlerc'h ls., an dud a-ziar-lerc'h ls., ar gilstourmerien ls. ; zu den Ewiggestrigen gehören, bevañ en amzer-dremenet, bezañ paotred touet an amzer dremenet, dilerc'hañ, warlerc'hiañ.

Ewigkeit b. (-, -en) : peurbadelezh b., peurbad g., hirbad g., hollbadelezh b., treamzerelezh b., bepredigezh b., hirnez b. ; bis in alle Ewigkeit, in aller (für alle) Ewigkeit, da beurbadout, evit birviken / d'an holl virviken (Gregor), evit bepred, evit ur james, evit an holl viskoazh, evit atav, evit mat, a-viken, da viken, evit biken, evit ur viken, betek biken, da james, da bep birviken, a virviken da james, da virviken james, betnari, a-virviken, da virviken, a-hed an amzeroù ; von Ewigkeit zu Ewigkeit, evit kantvedoù ar c'chantvedoù, a-holl-viskoazh da virviken, a-viskoazh da viken, betek dibenn ar c'chantvedoù, keit ha ma pado ar bed ; das gehört ihnen seit einer Ewigkeit, an traoù-se a zo dezh a-bell-gozh, an traoù-se a zo dezh abaoe amzer an ebrestel ; von Ewigkeit her, a-holl-viskoazh, a-viskoazh, a-hed ar wech, evit ar wech, a-zoug ar wech, e-doug ar wech, a-vepred, a-hed an amzeroù, a bep amzer, a bep mare, abaoe ez eus koun, aba 'z eus koun, abaoe an amzeroù koshañ, dalc'hmat, a bep memor den / en tu-hont da soñj Mab-den (Gregor) ; an der Schwelle zur Ewigkeit, war dreuzoù ar bed all ; in die Ewigkeit eingehen, mont da (d'an) Anaon, mont d'ar bed all, bezañ war dreuzoù ar bed all ; P. er hat sich in der Kirche eine Ewigkeit nicht blicken lassen, setu ur viken n'eo ket bet en iliz ; ich habe ihn eine Ewigkeit nicht mehr gesehen, mil bell 'zo n'em eus ket gwelet al liv anezhañ, setu ur viken n'em eus ket gwelet al liv anezhañ, n'em eus ket gwelet al liv anezhañ ur marc'had nav bloaz 'zo d'an nebeutañ, n'em eus ket gwelet al liv anezhañ abaoe bloavezhan erc'h du (abaoe meur a warlene, abaoe ur viken, abaoe marc'had nav bloaz, abaoe amzer an ebrestel, a-bell-gozh), abaoe ar c'heit n'em eus ket gwelet al liv anezhañ ! abaoe ar geit n'em eus ket gwelet al liv anezhañ ! ; das ist ja eine Ewigkeit her, keit all 'zo, mil bell 'zo, gwall bell 'zo, amzer zo bet d'an diaoul da gozhañ en ifern, harzhet en deus meur a gi abaoe, ur pell bras 'zo abaoe, forzh pell 'zo abaoe, ur pelloù bras 'zo abaoe, abaoe ez eus kozh amzer, bremañ ez eus meur a warlene, abaoe ez eus tremenet meur a varr avel, pell amzer 'zo abaoe, meur a varc'had nav bloaz 'zo, marc'had nav bloaz 'zo, ur marc'had nav bloaz 'zo ; das Mittagessen hat eine Ewigkeit gedauert, lein 'zo bet lostek ; die Reise hat eine Ewigkeit gedauert, ur viken e oa padet ar veaj, ur biken e oa padet ar veaj, hed ur viken e oa padet ar veaj, hed ur biken e oa padet ar veaj, un hirnezh e oa bet ar veaj-se, un hirnezh e oa bet mont di, keit-ha-keit all e oa padet ar veaj, ur james e oa padet ar veaj, ur jamezenn e oa bet ar veaj-se, ne oa fin ebet d'ar veaj-se ; eine Ewigkeit dauern, na vezañ fin ebet d'an dra-mañ-tra, padout ur viken, padout ur biken, padout hed ur viken, padout hed ur biken, padout un hirnezh, padout ur james, na vezañ diwezh ebet [d'u.b d'ober udb], na vezañ diwezh ebet d'an dra-mañ-tra, na vezañ echu ebet en dra-mañ-tra, bezañ hir evel ur sizhun hep bara ; eine Ewigkeit brauchen, um etwas zu tun, chom un hirnezh oc'h ober udb, bezañ ur viken oc'h ober udb, bezañ ur biken oc'h ober udb, bezañ hed ur viken oc'h ober udb, bezañ hed ur biken oc'h ober udb, chom an traoù war stlej gant an-unan, chom al labour a-revr (en arrelaj, a-sac'h) gant an-unan, bezañ keit-ha-keit all oc'h ober e labour, lakaat c'hwec'h, seizh vloaz d'ober pezh 'zo d'ober ; eine halbe Ewigkeit warten müssen, gortoz hep penn na difin, chom ur viken da c'hortoz, chom ur biken da c'hortoz, gortoz un hirnezh, hirnezhiñ, chom da c'hortoz ken na vo lidet gouel sant Bikenig, chom da c'hortoz betek trompilh ar Varn, ober kof-gar, chom da c'hortoz evel ur penn-peul, ober strapenn, chom da zisec'hañ diwar e dreid, gedal mil bell, morc'hemdal, reuziñ, morfontiñ, chom war vrank, dibasiantiñ o c'hortoz, dibasiantiñ dre hir c'hortoz, en em chalañ o teport, chaokat e ivinoù o teport, chom da lonkañ avel, chom da bilpazañ.

ewiglich Adv. : a-viken, a-virviken, da viken, da virviken, betnari, da james, evit atav, evit bepred, evit birviken, evit ur viken, evit ur james, evit biken, betek biken.

E-Winkel ls. : [mat.] kornioù skladus ls.

EWS n. (-) : [berradur evit Europäisches Währungssystem]

Sistem Moneiz Europa g., SME g., reizhiad voneizel Europa b.

EWU b. (-) : [berradur evit Europäische Währungsunion]

Unaniezh Voneizel Europa b.

Ex- : ez-, bet, di- ; *Expräsident*, dibrezidanet g., ezprezidanet g.
ex Adv. : P. ex trinken, auf ex trinken, ober toull founih, ober toull flokon, ober toull foulin, sec'hiñ ar pod war an taol kentañ, evañ d'un taol-lonk, ober un taol c'hvitell, evañ en ul lonkadenn (en ur chrogad, stag-penn, a-stag-penn, hep distokañ, hep diskrog, en ul lamm, en ul lonkad, hep distekiñ diouzh e werenn, en un analad, en ur redadenn, en un tenn, en un tennad, en un takad, en un troc'h, en ur gouzougad), klapañ e werennad, evañ kuit a zistokañ diouzh e werenn ; ex und hopp, a) bourlik-ha-bourlok, hep ober seizh soñj, hep soñjal larkoc'h, hep soñjal hiroc'h, diwar skañv, a-skañv, a-zivar skañv, diwar vont, diwar mont ha hanter vont, a-bempoù, diwar herr, gant herr, gant kalz a herr, a-flav, diwar sav, n'eus forzh penaos, forzh penaos ; b) evel laret chou d'ur yar, ken aes ha tra, ken aes all, aes-kenañ, aezet-kaer, hep reiñ bec'h, evel un dudi, a-aes-vat, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, propik, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, evel dour dre ur sil, plaen ha brav, war blaen, ribus, en un taol dorn, en un taol krenn, amzer sutal, a-raok kaout amzer da lavaret ba, en un toulpaz, en ur par berr, en un taol berr, en un taol-kont / en un dro-zorn / en un hanter dro / prim / trumm / e spas ur serr-lagad / en ur serr-lagad (Gregor), en ur flipad, [disprede] en ur gaouad ; mit ihm heißt es ex und hopp, kaset e vo d'am toull-bac'h, lakaet e vo en toull-bac'h, kraouiet (toullbac'h) e vo, kaset e vo d'ar c'hloz, paket (skoet, plantet, bountet, plomet, kognet) e vo en toull, lakaet e vo er c'hloz, lakaet e vo er goudor, kaset e vo da vañsonat an diabarzh, lakaet e vo er voest, lakaet e vo er sach'maen, kaouedet e vo, lakaet e vo dindan brenn, kaset e vo da zebriñ bara ar roue, harzet e vo, prizoniet e vo, dastumet e vo er c'hloz, kaset e vo d'ar bidouf, lakaet e vo en disheol, kaset e vo da Lannuon da freuzañ stoub ; er arbeitet nach der Methode ex und hopp, daoulammat a ra e labour, dihastañ a ra e labour, ober a ra e labour bourlik-ha-bourlok, ober a ra an traou a-bempoù, ober a ra e labour a-bempoù, ober a ra e labour diwar skañv, ober a ra e labour a-skañv, ober a ra e labour a-zivar skañv, ober a ra al labour diwar vont, ober a ra al labour diwar mont ha hanter vont, ober a ra e labour diwar herr, ober a ra e labour gant herr, ober a ra e labour gant kalz a herr, ober a ra e labour a-flav, ober a ra e labour diwar sav, grilhañ (moc'hañ, moc'hata, moc'hajïñ, moc'hellat, porc'hellat, mac'hagnañ, bousoc'hañ, bodoc'hañ, batrouzañ, bresañ, kac'hidelliñ, kilbouc'hiañ, mastoc'hañ, mordokiñ, tafaniñ, talfasat, tasneuziñ, toufañ, mac'homañ, tarvañ, strabouilhat, kaoc'hañ, tourc'hañ, kouilhourañ, bastardiñ) a ra e labour, ober a ra labour beleg, ober a ra labour denjentil, ober labour intañvez, labourat a ra dibalamour, labourat a ra forzh penaos, labourat a ra n'eus forzh penaos, labourat a ra evel mevel ar person.

exakt ag. : resis, rik, dik, eeun, reizh, just, pervezh, klok, rik-ha-rak, rik-ha-rik, naet-ha-pizh, jurdik, pizh ; die exakte Uhrzeit, die exakte Zeit, an eur rik b., an eur riget b., an eur resis b. ; exakte Bedeutung, ster rik g., ster resis g. ; das exakte Wort benutzen, ober gant ar ger dik g. ; die exakten Wissenschaften, ar skiantou rik ls., ar skiantou dik ls. ; exaktes Ergebnis, disoc'h dik g. ; exakter Wert, gwerzh rik g.

Adv. : ent-resis, end-eeun, tre, kaer, war-eeun, eeun-hag-eeun, just, dres, rik, tre, resis, rik-ha-rak, rik-ha-rik, naet-ha-pizh, pizh-ha-pizh, tre-ha-tre, difazi, ent pizh, kenañ, na mui na nebeutoc'h, na muioc'h na nebeutoc'h, just-ha-just, da vat.

Exaktheit b. (-) : rikter g., rikted b., diktet b., resisted b., resister b., spisted b., spister g., reizhded b., reizhder g., pervezhder g., pervezhded b., pizhder g., pizhded b., gwiriegezh b., rikelezh b.

Exaltation b. (-) : [bred.] anc'hrez g., anc'hreziñ g.

exaltiert ag. : 1. alfoet, entanet, birvilhet, birvidik, bervidian, fo en e benn, [gwashaus] bervet, bersek ; 2. [bred.] anc'hrezek ; exaltierter Patient, anc'hrezeg g. [liester anc'hrezeien].

Exaltiertheit b. (-,en) : 1. alfo g., birvilh g., entan g., gred g., jourdoul g., goursav g., startijenn b., begon g., kasentez b., fringantiz b., lusk g., bervder g., trelaterezh g., birvidigezh b., fo g. ; 2. [el liester peurliesañ] ober diwar alfo g.

Examen n. (-s,-/Examina) : arnodenn b. ; schriftliches Examen, arnodenn dre skrid b. ; mündliches Examen, arnodenn dre gomz b., arnodenn a-chenoù b. ; sich zu einem Examen melden, sich für ein Examen melden, emstrivañ d'un arnodenn, lakaat e anv evit tremen un arnodenn, mont war ar renk evit un arnodenn ; ein Examen ablegen, tremen un arnodenn ; beim Examen durchfallen, durchs Examen fallen, c'hwitañ e arnodenn, c'hwitañ gant e arnodenn, kaout korbell, pakañ korbell, tapout korbell, bezañ roet korbell d'an-unan, bezañ korbellet, bezañ ampellet, bezañ klaouet, bezañ kastellet, ober bouc'h, bezañ naç'het en e arnodenn, bezañ rasket d'e arnodenn, bezañ rasket en un arnodenn, degas ur penn leue d'ar gér, tapout ar bouc'h, bezañ bet ur penn leue, distreiñ gant ur bouc'h, kaout yod en e arnodenn, kaout ur bizad yod, bezañ yotaet en e arnodenn, kaout ul louzenn, kaout ar billig toull, P. bezañ rasket eus e bask ; die Zahl derer, die beim Examen durchgefallen waren, war gering, ne oa ket gwall vras niver ar re a oa bet rasket d'an arnodenn, ne oa ket rust ar re a oa bet rasket d'an arnodenn, ne oa ket gwall vras niver ar re o doa c'hwitet gant o arnodenn ; jemanden bei einem Examen durchfallen lassen, korrellañ u.b., reiñ yod d'u.b., reiñ korbell d'u.b., raskañ u.b., kastellañ u.b., yota u.b., naç'hañ u.b. en un arnodenn ; ein Examen bestehen, ober berzh en e arnodenn, bezañ degemeret en un arnodenn, dont da vat un arnodenn gant an-unan (e arnodenn gantañ, hec'h arnodenn ganti h.a.), P. treuziñ ar pont ; sie wussten, dass sie das Examen bestanden hatten, aber dass sie noch viel arbeiten mussten, gouzout a ouient e oa deuet an arnodenn ganto, met anat e oa dezho e rankfent strivañ kalet c'hoazh.

Examenskandidat g. (-en,-en) : arnodennad g. [liester arnodennidi].

Examenskandidatin b. (-,nen) : arnodennadez b.

Examinant g. (-en,-en) : arnodennad g. [liester arnodennidi].

Examinator g. (-s,-en) : arnodenner g.

examinieren V.k.e. (hat examiniert) : arnodenniñ.

Exanthem n. (-s,-e) : [mezeg.] eksantem g., dispuilh kendalc'hек g.

exanthematisch ag. : [mezeg.] eksantematek.

Exaration b. (-,en) : [douarouriezh] krgnerezh dre ar skorn g., krgnerezh skornredel g.

Exarch g. (-en,-en) : [istor] eksarc'h g. [liester eksarc'hed].

Exarchat n./g. (-s,-e) : [istor] 1. [karg] eksarc'hiezh b. ; 2. [tachenn] eksarc'hielez b.

Exartikulation b. (-,en) : [mezeg.] divellañ g.

Excalibur g. : [mojenn.] Kaledvoulc'h g. ; das Schwert Excalibur erneut durch den Amboss treiben, adsankañ ar c'heze Kaledvoulc'h en annev.

ex cathedra : [relij.] diwar e gador-gelenn.

Exchequer n. (-,-) : Echeder g. ; das *Exchequer der Normandie*, Echeder Normandia g.

Ex-Direktor g. (-s,-en) : ez-rener g.

Exegese b. (-,-n) : devarnerezh g., devarnouriezh b., ezlizhouriezh b., ezlizhañ g. ; die *biblische Exegese*, ezlizhañ ar Bibl g.

Exeget g. (-en,-en) : devarnour g., ezlizhour g.

Exegetik b. (-) : ezlizhouriezh b., ezlizhañ g.

exegetisch ag. : ezlizhadel, ... an ezlizhañ ; die *exegetische Tradition*, hengoun an ezlizhañ g.

exekutieren V.k.e. (hat exekutiert) : andisha, lakaat d'ar marv, fuzuilhañ.

Exekution b. (-,-en) : 1. andishadur g., lakidigezh d'ar marv b., fuzuilhañ g. ; *standrechtliche Exekution*, andishadur divarn g. ; 2. [Bro-Aostria] dalc'h g., seziz b.

Exekutionsbewilligung b. (-,-en) : [Bro-Aostria, gwir] bazh b.

Exekutionskommando n. (-s,-s) : [lu] strollad fuzuilhañ g., bagad fuzuilherien ls.

Exekutiv- : ... erounit, ... erounidel.

Exekutivausschuss g. (-es,-Ausschüsse) : poellgor erounit g.

Exekutive b. (-,-n) / **Exekutivgewalt** b. (-,-en) : galloud seveniñ g., galloud erounit g., galloud oberiañ, erounid g., ensav erounit g., ensav erounidel g. ; *kollegiale Exekutive*, erounid unkorek g. ; *doppelte Exekutive, zweigeteilte Exekutive, dualistische Exekutive*, erounid daoukleinel g.

Exekutivkomitee n. (-s,-s) : poellgor erounit g.

Exekutor g. (-s,-en) : [Bro-Aostria] urcher g., [dre fent] distager saout g.

Exekutorin b. (-,-nen) : [Bro-Aostria] urcherez b.

Exempel n. (-s,-) : skouer b., kentel b. ; ein böses *Exempel*, un drouuskouer b., ur wallskol b., ur wallgentel b., ur wallskouer b., ur skouer argarzhus b. / ur skouer gollus b. / ur skouer noazus b. / ur gwall skouer b. (Gregor) ; ein böses *Exempel geben*, gwallskoliañ, gwallskoueriañ, gwallgenteliañ, reiñ ar wallskouer da ; böse *Exempel breiten nach und nach ihr Gift aus*, spegus eo ar skouer fall, stagus eo ar skouer fall ; ein äußerst böses *Exempel*, ur skouer fall-iskis b. ; zum *Exempel*, da genteliañ ; ein *Exempel statuieren*, reiñ udb da gentel d'an holl, kastizañ u.b. evit deskiñ skiant d'ar re all, kastizañ u.b. evit reiñ kentel d'ar re all (evit kenteliañ ar re all, evit ober skol d'ar re all, evit skoueriañ ar re all) (Gregor).

Exemplar n. (-s,-e) : skouerenn b. ; davon wurden 3 000 *Exemplare gedruckt*, moulet e voe 3 000 skouerenn anezhañ.

exemplarisch ag. : skouerius, skouer, kentelius ; jemanden *exemplarisch bestrafen*, kastizañ u.b. evit deskiñ skiant d'ar re all, kastizañ u.b. evit reiñ kentel d'ar re all (evit kenteliañ ar re all, evit ober skol d'ar re all, evit skoueriañ ar re all) (Gregor).

Exemplarismus g. (-) : [predet.] patromouriez b.

Exemplifikation b. (-,-en) : skoueradur g., skoueraat g.

exemplifizieren V.k.e. (hat exemplifiziert) : skoueraat ; zum *Exemplifizieren*, kement a skoueraat.

Exemplifizierung b. (-,-en) : skoueradur g., skoueraat g.

exerzieren V.k.e. (hat exerziert) : [lu] embregaañ, embreger, gourdonañ, pleustrañ.

V.gw. (hat exerziert) : embregata, embregiñ, ober brezel gwenn ; exerzierender Soldat, gourdonad g.

Exerzieren n. (-s) : pleustrad g., pleustradenn b., pleustradeg b., gourdonerezh g., embregerezh g., gourdonadur g.

Exerziermeister g. (-s,-) : [lu] ofiser stummer g., ofiser gourdoner g.

Exerzierplatz g. (-es,-plätze) : [lu] tachenn-embregiñ b., plasenn an armou b., pleustrva g.

Exerzitant g. (-en,-en) : [relig.] retreder g.

Exerzition ls. : [relig.] retred g./b., emzastum g., embregerezh spered g., pleustridigezh b. ; an *Exerzition teilnehmen*, retrediñ, ober retred.

Exerzitienteilnehmer g. (-s,-) : [relig.] retreder g.

Exerzitium n. (-s, Exerzition) : [skol-veur, lu] danvez g., dodenn b., sujed g., poelladenn b.

Exfiltration b. (-,-en) : ezsiladur g., ezsilañ g.

exfiltrieren V.k.e. (hat exfiltriert) : ezsilañ.

Exfrau g. (-s,-männer) : meine *Exfrau*, va gwreg bet g., va fried bet b., va dibrid b.

Exhaustor g. (-s,-en) : [tekn.] sunerez b., gwenter g., gwentererez b.

exhibieren V.k.e. (hat exhibiert) : diskorañ, P. lakaat war wel, diskouez, P. dispakaañ.

Exhibition b. (-,-en) : 1. diskorañ g., P. diskouez g., diskouezidigezh b. ; 2. diskorata g., dispakadenn b., emziskuzhadenn b.

Exhibitionismus g. (-) : [bred.] dispakerezh g., emziskuzherezh g., diskorata g. ; *Neigung zum Exhibitionismus, Tendenz zum Exhibitionismus*, tuedou diskorata ls.

Exhibitionist g. (-en,-en) : [bred.] dispaker g., emziskuzher g., diskorataer g.

Exhibitionistin b. (-,-nen) : [bred.] dispakerez g., emziskuzherez b., diskorataerez b.

exhibitionistisch ag. : [bred.] ... diskorata ; *exhibitionistische Neigung, exhibitionistische Tendenz*, tuedou diskorata.

Exhorte b. (-,-n) : prezegenn-atizañ b.

Exhumation b. (-,-en) : dizouaradur g., dizouaridigezh b., diveziadur g., sav-releg g.

exhumieren V.k.e. (hat exhumiert) : dizouarañ, diveziañ, dizinteriñ ; eine Leiche *exhumieren*, dizouarañ (diveziañ, dizinteriñ, toullañ war) korf un den marv.

Exhumierung b. (-,-en) : dizouaradur g., dizouaridigezh b., diveziadur g., diveziañ g., sav-releg g.

Exil n. (-s,-e) : harlu g., isil g., forbann g. ; *ewiges Exil*, harlu hed-buhez g. ; ins *Exil gehen*, mont d'an harlu, mont en harlu, divroañ ; jemanden ins *Exil schicken*, kas u.b. en harlu, teuler u.b. en harlu, bannañ u.b. eus ar vro, isilañ u.b. harluañ u.b. eus e vro.

Exilant g. (-en,-en) : harluad g. [lester harluidi], forbann g.

Exilantin b. (-,-nen) : harluadez b.

exilieren V.k.e. (hat exiliert) : harluañ, harluañ eus e vro, teurel en harlu, kas en harlu, bannañ eus ar vro, forbannañ, isilañ.

Exilierte(r) ag.k. g./b. : harluad g., harluadez b., forbann g.

Exilliteratur b. (-) : lennegezh en harlu b.

Exilregierung b. (-,-en) : gouarnamant en harlu g.

existent ag. : ... a zo anezhañ, beziat, reveziat, hanveziat.

existential ag. : sellit ouzh **existenzial**.

Existentialismus g. (-s) : sellit ouzh **Existenzialismus**.

Existentialist g. (-en,-en) : sellit ouzh **Existenzialist**

Existentialphilosophie sellit ouzh **Existenzialphilosophie**.

existentiell ag. : sellit ouzh **existenziell**.

Existenz b. (-,-en) 1. bezoud g., bezañs b., bezañ g., revoud g., [predet.] hanvoud g. ; die *Existenz oder die Nicht-Existenz Gottes*, bezoud pe anvezoud Doue ; die Existenz Gottes leugnen, nach bezoud Doue, nach Doue, nach ez eus eus Doue, nach ez eus un Doue, dianzav Doue, diskrediñ ; seine Existenz gilt als unsicher, n'eur ket sur ez eus anezhañ ; [gwir] legale Existenz, bezoud lezennel g. ; 2. buhez b., bevañ g. ; seine Existenz mit Gelegenheitsarbeiten fristen, ober hirik ha

berrik, krakvevañ diwar tammoù labour dister, bevañ truih diwar tammoù c'hwil dister, bevañ togn diwar tammoù labour dister ; *eine der menschlichen Würde entsprechende Existenz führen*, bevañ en un doare a zere ouzh dellezegezh mab-den ; *unabhängige Existenz*, buhez dizalc'h b. ; *keine sichere Existenz haben*, na vezañ diarvar eus e zazont, ren ur vuhez diasur ; **3.** den g. ; *eine verpfuschte (verkrachte, gescheiterte) Existenz*, ur c'hwitig g. ; *verfehlte Existzenzen*, tud foeltret o buhez ganto ls., tud koc'honet o buhez ganto ls.

Existenzangst b. (-,ängste) **1.** aon rak an dazont g. ; **2.** [preder.] aon bezoudele g.

Existenzbedingung b. (-,en) : [preder.] amplegad buhez g., amveziad buhez g.

Existenzberechtigung b. (-,en) : gwir da vevañ g., gwir da vezañ g.

existenzfähig ag. : [mezeg.] gouest da vevañ, bevus.

Existenzfähigkeit b. (-) : bevusted b. ; *die Existenz- und Wettbewerbsfähigkeit eines Unternehmens wiederherstellen*, difallañ (adsevel, pareañ) un embregerezh, adlakaat un embregerezh plom en e sav, adsevel un embregerezh en e blom.

Existenzgrundlage b. (-,n) : tamm micher g., bividigezh b., gounidegezh b., traou ls., danvez g., peadra g. ; *die Existenzgrundlagen*, an aeraeziou bevañ ls.

Existenzgründung b. (-,en) : krouidigezh un embregerezh b.

existenzial ag. : [preder.] hanvoudel, -bezañs, bezoudek.

Existenzial n. (-s,-ien) : [preder., Heidegger] bezoudeg g.

Existenzialismus g. (-) : [preder.] bezoudelouriez b., hanvoudelouriez b.

Existenzialist g. (-en,-en) : [preder.] hanvoudelour g., bezoudelour g.

existenzialistisch ag. : [preder.] hanvoudelour, bezoudelour.

Existenzquantifikator g. (-s,-en) : [preder.] kementader darnerdalat g., kementader beiadiel g. ; *die Schreibweise des Existenzquantifikators*, an arouez veziadel b.

Existenzphilosophie b. (-) : [preder.] hanvoudelouriez b., bezoudelouriez b.

existenziell ag. : **1.** [preder.] hanvoudel, -bezañs, bezoudel ; *existenzielle Freiheit*, frankiz vezoudel b., frankiz hanvoudel b. ; **2.** buhezel ; *existentieller Wert*, talvoud buhezel g.

Existenzkampf g. (-s,-kämpfe) : stourn da vevañ g., stourn evit bevañ g., stourn evit ar vuhez g.

Existenzminimum n. (-s,-minima) : bevañs izek g., pep retañ da vevañ hep mui g., lodenn grak b.

Existenzmittel ls.: aeraeziou bevañ ls., P. peadra g.

Existenzquantifizierung b. (-) : [preder.] kementadur darnerdalat g., kementadur beiadiel g.

Existenzquantor g. (-s,-en) : [preder.] kementader darnerdalat g., kementader beiadiel g. ; *die Schreibweise des Existenzquantors*, an arouez veziadel b.

Existenzsicherung b. (-,en) : gwarezadur an dazont g., diogeladur an dazont g.

Existenzzeichen n. (-s,-) : arouez veziadel b.

existieren V.gw. (hat existiert) : bezañ eus an-unan, bezañ eus an dra-mañ-tra, bout eus an-unan, bout eus an dra-mañ-tra, bezout, revout, hanvout, bezañ hanveziat ; *der Jakobinismus existiert*, ar jakobinegezh a zo anezhi ; *Gott existiert*, Doue a zo anezhañ ; *Gott existiert nicht*, n'eus ket eus Doue, Doue n'eus ket anezhañ ; *koexistieren*, kennezañ, kenvevañ ; *präexistieren*, kentvezañ, rakvezañ.

existierend ag. : ... a zo anezhañ, beziat, reveziat ; *nicht existierend*, anveziat, ... n'eus ket anezhañ ; *bereits existierend*, kentvezant, rakvezant ; *alles Existierende*, kement tra 'zo.

Exitus g. (-) : [mezeg.] marv g., tremenvan b./g.

Exkaiser g. (-s,-) : ezimpalaer g.

Exkavation b. (-,en) : **1.** [mezeg.] kev g. ; **2.** [dent, mezeg.] keviadur g., keviañ g. ; **3.** [tekn.] keviadur g., keviañ g.

Exkavator g. (-s,-en) : [mezeg., tekn.] kevierez b.

exkavieren V.k.e. (hat exkaviert) : [mezeg., tekn.] keviañ.

Exklamation b. (-,en) : estlammadenn b., estlammadell b.

Exklamativ g. (-s,-e) : [yezh.] derez estlammañ g., tridrez g. ; *im Exklativ*, en derez estlammañ, en tridrez.

Exklamativadjektiv n. (-s,-e) : [yezh.] anv-gwan estlammañ g., adanv estlammañ g.

Exklamativadverb n. (-s,-ien) : [yezh.] adverb estlammañ g.

Exklamativatsz g. (-es,-sätze) : [yezh.] lavarenn estlammañ b.

exklamatorisch ag. : tabac'hus, safarus, taer, tournius, intampius, bouilhus.

Adv. : a-gri-forzh, leizh e jave, leizh e gorzenn, a-bouez-penn, a-bouez holl nerzh e vouezh, a-nerzh e vouezh, a-leizh e vouezh, a-bouez e Benn, a-leizh e gorzailhenn, a-leizh korzenn, eus holl nerzh e gorzenn, daou leizh e veg, leizh e zent, a-strak, leizh e gof, leizh e gorf, leizh e c'henou.

exklamieren V.k.e. (hat exklamiert) : estlammañ, sailhañ digant an-unan, dont trumm gant an-unan.

Exklave b. (-,n) : ezklozadenn b., ezklozadur g.

exklusiv ag. : **1.** heberzh, dispar, pase mat, peurvat, eus ar c'agentañ, diouzh ar c'agentañ, eus ar penn, diouzh ar penn, dreist, mat-dreist, mat-distailh, eus an diuz, eus ar gurunenn, eus ar vegenn, eus an dibab, diouzh an dibab, a'r blein, a'r choaz, a'r boulc'h, kentañ troc'h, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, cheuch'h, dreistdibab, dibab, a-zibab ; **2.** forc'hus, dispellaus, prevez, peurziwallet ; *exklusive Kreise*, kevredadoù (meteier) prevez ls., kevredigezhioù divoutin ls., kevredigezhioù n'int ket digor d'an holl ls. ; **3.** digen ; *exklusives Eigentum*, perc'henniezh digen b. ; *exklusiver Importeur*, enporzhier digen g. ; **4.** [preder.] ezkaelat ; *exklusives Oder*, dazeilad ezkaelat g.

Adv. : hepken, nemetken, hepmuiken, ent-digen, a-zigen.

Exklusiv b. (-) : [relig., istor] gwir eseavañ g., eseavadenn b.

exklusive araogenn (t-c'h) : er-maez ; *exklusive Steuer*, pep taos er-maez.

Adv. : er-maez ; *bis zum 11. exclusive*, a-benn an dek noz.

Exklusivimporteur g. (-s,-e) : enporzhier digen g.

Exklusivismus g. (-) : [polit.] dispellaouriez b.

Exklusivist g. (-en,-en) : [polit.] dispellaour g.

exklusivistisch ag. : [polit.] dispellaour.

Exklusivität b. (-) : **1.** forc'husted b., diforc'had g., digended b. ; **2.** kenderc'had eus an uhelañ perzhed g., kenderc'had heberzh ken ez eo g.

Exklusivitätsvertrag g. (-,verträge) : kevrat gant un diviz a zigended b. ; *Handelsvertreter ohne Exklusivitätsvertrag*, derc'houezour lieskartenn g.

Exklusivmodell n. (-s,-e) : patrom digen g.

Exkommunikation b. (-,en) : [relig.] eskumunugenn b. ; *die große Exkommunikation*, an eskumunugenn vrás b. ; *die kleine Exkommunikation*, an eskumunugenn vihan b. ; *die Exkommunikation aussprechen*, dougen an eskumunugenn ouzh u.b., teurel un eskumunugenn war u.b. ; *die Exkommunikation aufheben*, sevel an eskumunugenn diwar u.b.

Exkommunikationsbulle b. (-,n) : [relig.] builh eskumunugañ b.

exkommunizieren V.k.e. (hat exkommuniziert) : [relig.] eskumunugañ, dougen an eskumunugenn ouzh [u.b.], teuler un eskumunugenn war [u.b.].

- Exkrement** n. (-s,-e) : fank g., difankadenn b., kaoch' g., failhañs g., kac'herez h., kac'hadoù ls., kac'hadenn b., kac'hadell b., stronk g., mon g., mours g., brenn str., natur chatal b., pri g., diouladoù ls. ; *menschliche Exkremente, teil kristen g., fank tud g., kac'hadoù tud ls. ; die Exkremente und die flüssigen Ausscheidungen der Tiere, an daou orin ls., an diouladoù ls.*
- Exkret** n. (-,-e) : [bev.] dioulad g.
- ekretieren** V.k.e. (hat exkretiert) : degorzañ, dioulañ, P. disteurel, diskargañ.
- Exkretion** b. (-,-en) : [bev.] degorzañ g., dioulañ g. ; *die Exkretion von Urin, an dioulañ troazh g. ; die Exkretion von Sebum, die Exkretion von Hautalg, an degorzañ sebom g. ; Störung der Exkretion, strafuilhoù degorzañ ls.*
- Exkretionsfunktion** b. (-,-en) : [bev.] arc'hwel degorzañ g., degorzherez g.
- Exkretionskanal** g. (-,-kanäle) : [bev., korf.] kanol degorzher b., kanol degorzañ b.
- Exkretionsstörung** b. (-,-en) : [mezeg.] strafuilh an degorzañ g., strafuilh degorzhadel g.
- Exkurs** g. (-es,-e) : 1. diskerzh g., distroell b., kaoz distroellet b., distro-prezeg g., laeradenn b., tec'hadenn b. ; *einen Exkurs machen, diskerzañ, ober un diskerzh, treiñ diwar ar gaoz, distreiñ diwar e gaoz, ober distroioù-kamm, na chom en e erv, tec'hel diwar e erv, tec'hel diwar ar gont, tec'hel diwar an arroudenn, mont diwar e graf, mont diwar e gaoz, mont diwar ar gont, pellaat diouzh e gezeg, mont pell diouzh e gazeg, mont pell diouzh ar gêr da wriat, treiñ yod da grampouezh, treiñ krampouezh da yod, treiñ diwar e dorchenn, P. dibarkañ ; lyrische Exkurse, kasadennoù lourennek ls. ; 2. historischer Exkurs, diverradur (diverrañ eus, divrazañ eus) an darvoudoù istorel g., divraz eus an darvoudoù istorel g., an darvoudoù berr-ha-berr ls., taol-lagad war an istor g., damsell war an istor g.*
- Exkursion** b. (-,-en) : baleadenn b., tro-vale b.
- Exlibris** n. (-,-) : merk-perc'henn g.
- Exmann** g. (-s,-männer) : *mein Exmann, va gwaz bet g., va fried bet g., va dibried g.*
- Exmatrikel** b. (-,-n) : testeni studioù skol-veur g.
- Exmatrikulation** b. (-,-en) : [skol-veur] ezrollañ g.
- exmatrikulieren** V.k.e. (hat exmatrikuliert) : ezrollañ.
- Exobiologe** g. (-n,-n) : hanvevonour g., eksobiologour g.
- Exobiologie** b. (-) : hanvevoniezh b., eksobiologiezh b.
- exobiologisch** ag. : hanvevoniel, eksobiologiek.
- Exodus** g. (-) : 1. divroadeg b., ermaeziadeg b., tec'hadeg g., tec'hadeg veur b. ; 2. [Bibl.] levr Moizez g., levr an Ermaeziadeg g.
- exogam** ag. : ezpriedat.
- Exogame(r)** ag.k. g./b. : ezpriedad g. [*liester ezpriedaded*], ezpriedadez b.
- Exogamie** b. (-,-n) : dimeziñ en diavaez eus e rumm tud g., ezklan-dimeziñ g., ezpriediñ g., ezpriedadezh b.
- exogamisch** ag. : 1. ezpriedadel ; 2. ezpriedat.
- exogen** ag. : 1. ezdeuat, P. diavaez, a-ziavaez ; *endogene und exogene Faktoren, parennoù endeuat hag ezdeuat ls. ; 2. [mezeg., bev.] exogene Krankheit, kleñved ezdeuat g. ; 3. [douarouriezh] gorreat ; exogenes Gestein, karregad c'horreat b.*
- Exogenität** b. (-) : ezdeuadezh b.
- Exokarp** n. (-s,-e) / **Exokarpium** n. (-s, Exokarpien) : [louza., bev.] eksokarp g.
- exokrin** ag. : [korf.] ezcorc'hañ ; *exokrine Drüse, gwagrenn ezcorc'hañ b. ; [bev., mezeg.] exokrine Sekretion, ezcorc'hadur g., ezcorc'had g., ezcorc'hañ g.*
- Exokutikula** b. (-,-s / Eksokutikulä) : [bev.] eksokutikul g.
- exokutikular** ag. : [bev.] eksokutikulel.
- exomorph** ag. : [douarouriezh] eksomorf, eksomorfek.
- Exomorphose** b. (-) : [douarouriezh] eksomorfegezh b.
- Exon** g. (-) : [mezeg.] ekson g.
- Exophorie** b. (-,-n) : [mezeg.] loakrerezh ezwär g., ezwärde lagadel b.
- Exophthalmus** g. (-) : [mezeg.] bourbellegezh b.
- exophthalmisch** ag. : [mezeg.] boubellus.
- Exoplanet** g. (-en,-en) : [stered.] hanblanedenn b., planedenn hanheole b.
- exorbitant** ag. : dreistkred, dreismuzul, divent, diroll, disreol.
- Exordium** n. (-s, Exordia) : [retorik] deraouenn b.
- exorheisch** ag. : [hidrologiezh] eksoreek ; *exorheischer Zustand, eksoreegezh b.*
- exorzieren** V.k.e. (hat exorzisiert) / **exorzisieren** V.k.e. (hat exorzisiert) : *jemanden exorzisieren, stoliañ u.b., argas an diaoul eus ur c'horf perc'hennet gantañ ; mit einer Stola exorzieren, stoliañ.*
- Exorzismus** g. (-Exorzismen) : stoliadur g.
- Exorzismus-Gebet** n. (-s,-e) : pedenn stoliañ b.
- Exorzist** g. (-en,-en) : stolier g.
- Exorzistin** b. (-,-nen) : stolierez b.
- Exoskelett** n. (-s,-e) : [loen.] skeledenn diavaez b., amskeledenn b.
- Exosmose** b. (-,-n) : [kimiezh] eztreleizhiñ g., eksosmoz g.
- Exostose** b. (-,-n) : [mezeg.] egostoz g.
- Exosphäre** b. (-) : [fizik] eksosfer g.
- exosphärisch** ag. : [fizik] eksosferek.
- Exot** g. (-en,-en) : 1. den eus ar broioù pell g. ; 2. plant arallhin str. ; 3. loen arallhin g. ; 4. [dre skeud.] tra droch (digunvez, digustum, divoas, divoutin, iskis, drol, esper, pitaouennek) g. ; 5. oristal g., oristal a zen g., labous g., evn g., pitaouenneg g., labous a jav g., pichon g., istrogell g., marc'h-lu g., orin g., orin den g., orin a zen g., papigo g., istañsour g., istrelog g., kalkenn b./g., diaoul a zen g.
- exoterisch** ag. : eksoterek, dirinek.
- exotherm** ag. / **exothermisch** ag. : [fizik] gwreztaolus.
- Exothermizität** b. (-) : [fizik] gwreztaolusted b.
- Exotik** b. (-) : eksotegezh b., arallhinegezh b.
- Exotin** b. (-,-nen) : oristalez b., istrogellez b., kalkenn b., orinez b.
- exotisch** ag. : 1. arallhin, a-ziavaez-bro, a-vaez-bro, arallvro, eksotek, eus ar broioù pell, eus ar broioù tomm ; 2. [fizik] eksotek ; *exotische Atome, atom eksotek str.*
- Exotoxin** n. (-s,-e) : [bev.] eksotoksin g.
- Exotropie** b. (-) : [mezeg.] loakrerezh ezwär g., ezwärde lagadel b.
- Exovirus** n./g. (-,-viren) : [bev., mezeg.] eksoviruz g.
- Expander** g. (-s,-) : astenner g.
- expandieren** V.k.e. (hat expandiert) : [fizik, kimiezh] lakaat da arlediñ, lakaat da zeledañ.
- V.gw. (hat/ist expandiert) : 1. [hat] emledañ, en em ledañ, en em astenn, emastenn, bezañ war emastenn, e'chonaat ; 2. [fizik, kimiezh] [ist] arlediñ, deledañ ; 2. [armerzh] [hat] bezañ o kreskiñ, kennezañ ; *die chemische Industrie expandiert, kennezañ a ra an ijinerezh kimiek, an ijinerezh kimiek a zo war greskiñ ; expandierende Wirtschaft, armerzh kennezus g.*
- Expansion** b. (-,-en) : 1. [fizik] deled g., arledadur g. ; *Expansion der Gase, arledadur an aezhennou g., deled an aezhennou g. ; 2. [polit.] emastenn g., emled g., trac'hantañ g. ; koloniale Expansion, emled trevadennel g., emastenn trevadennel g., trac'hantañ trevadennel g. ; die Expansion des römischen Reiches, emastenn an Impalaeriezh Roman g. ; 3. [louza., korf., bev.] a) [ober] azledañ g. ; b) [disoc'h] azledad*

g. ; *Plasmaexpansion*, azledad plasma g. ; **4.** [stered.] *Expansion des Universums*, ec'hondigezh an alvez b. ; **5.** [armerzh] *kennez g., kresk g. ; wirtschaftliche Expansion, konjunturelle Expansion*, *kennez g., kresk armerzhel g.*

Expansionismus g. (-) : **1.** [polit.] *trac'hantouriezh b. ; 2.* [armerzh] *kennezouriezh b.*

Expansionist g. (-en,-en) : **1.** [polit.] *trac'hantour g. ; 2.* [armerzh] *kennezour g.*

expansionistisch ag. : **1.** [polit.] *trac'hantour* ; **2.** [armerzh] *kennezour*.

Expansionsgefäß n. (-es,-e) : [fizik] *lestr deledañ g., lestr arlediñ g.*

Expansionspolitik b. (-) : **1.** [polit.] *trac'hantouriezh b., emledegezh b., emastenn g., politikerezh trac'hantañ g. ; 2.* [armerzh] *kennezouriezh b.*

Expansionsrate b. (-,-n) : [armerzh] *feur kennezañ g.*

expansiv ag. : **1.** ... *emledañ, emledus* ; **2.** [fizik] ... *deledañ, ... arlediñ.*

Expansivkraft b. (-,-kräfte) : [fizik, kimiezh] *nerzh deledañ g., nerzh arlediñ g.*

expatriieren V.k.e. (hat expatriiert) : *dviroañ.*

Expedient g. (-en,-en) : [kenwerzh] **1.** *gwazour e karg eus ar c'hasadennoù g., haneiler g. ; 2.* *Implijad un amsez veajîñ g.*

expedieren V.k.e. (hat expediert) : *kas.*

Expedition b. (-,-en) : **1.** *tro b., troiad b., beaj b., ergerzhadenn b., ermaeziadenn b., ergerzhadeg b. ; militärische Expedition*, *tro-vrezel b., brezelekadenn b., ergerzhadeg vrezel b., ergerzhadenn vrezel b., ergerzh-brezel g. ; Strafexpedition*, *ergerzhadenn gastizañ b., dialgerc'h g., distro-gwall g., rebourserezh g., dialadeg b., tro-vrezel kastizañ b. ; 2. wissenschaftliche Expedition*, *beaj ergerzhout b., ergerzh skiantel g., ergerzhadeg skiantel b., ergerzhadenn skiantel b., ergerzhorezh skiantel g. ; botanische Expedition*, *ergerhadenn louzaoua b., ergerzhadeg louzaoua b. ; zoologische Expedition*, *ergerzhadenn loeneta b. ; 3. [kenwerzh] kasidigezh b., kasadur g., kas g.*

Expeditionskorps n. (-,-) : *korf brezelekaat g., bagad brezel g., soudarded kaset e-maez ar vro da vrezeliñ ls.*

Expektorans n. (-, Expektoranzen / Expektorentia) / **Expektorantium** n. (-s, Expektorantia) : [mezeg.] *kraostuzenn b.*

Expektorat n. (-s,-e) : [mezeg.] *kraostadenn b., kraostad g., kraost g., skopad g. ; perlenartiges Expektorat*, *skopad perlezek g. ; Expektorat mit rostartiger Färbung*, *skopad mergek g. ; Expektorat von münzenartiger Form, nummuläres Expektorat*, *skopad moneizek g.*

Expektoration b. (-,-en) : [mezeg.] *kraostad g., kraostañ ; Expektoranteria, Expektorantien, kraost g.*

expektorieren V.gw. (hat expektoriert) : [mezeg.] *kraostañ, teurel kraost.*

Experiment n. (-s,-e) : *taol-arnod g., taol-arnodiñ g., arnodadur g., arnod g., arnodadenn b., taol-esa g., taol-esae g. ; beweiskräftiges Experiment*, *taol-arnod a zegas ur brouenn anat g., taol-arnod dienau g., dienadenn b. ; chemisches Experiment*, *arnodadenn gimiezh b., daranreadenn b. ; ein Experiment durchführen*, *embreger (ober) un arnodadenn, arnodiñ.*

experimental ag. : *sellit ouzh experimentell.*

Experimentalphysik b. (-) : *fizik arnodeg g.*

experimentell ag. : ... *amprou, arnodeg, ... arnodiñ, ... esaeañ, ... arnod* ; *experimentelle Methode*, *hentenn arnodeg b. ; experimentelle Beweisführung, experimentelle Demonstration*, *daranren g., daranreadenn b.*

Adv. : *dre arnod, dre arnodiñ ; experimentell beweisen, daranren.*

experimentieren V.gw. (hat experimentiert) : *kantouezañ, arnodiñ, amprouiñ, arnodeleiñ, arnodenniñ, dararnodiñ ; mit etwas experimentieren, an etwas (dat.) experimentieren, lakaat ubd dindan arnod, arnodiñ ubd., ober arnodeñnoù abenn studiañ ubd ; zum Experimentieren, kement hag arnodiñ.*

Experimentiergeist g. (-es,-er) : **1.** *spered arnoder a zen g. ; 2.* [amguzhouriezh] *eksperiañs b. [iester eksperiañsouù].*

Experimentierstation b. (-,-en) : *savlec'h arnodiñ g. ; landwirtschaftliche Experimentierstation*, *atant arnodiñ g.*

Experimentierung b. (-,-en) : *arnodiñ g., arnoderesh g., amprouadur g., amprouiñ g., [gwashaus] dararnodadur g.*

Expert e. (-n,-n) : *kevarouezour g., prizacher g., barner g., arbennigour g., mailh g., c'hwil g., dañvad g., houad g., maout a zen g., hinkin g., ki g., kole g., tad den g., mestr d'ober g., tarin g., gouzieg g. ; er ist Expert auf diesem Gebiet, ur mailh eo war an dachenn-se, hennezh a zo ur mestr d'ober, hennezh a zo ur mailh war an dra-se, hennezh a oar an dibenn eus an dra, anavezout a ra an treuz, ur gouzieg (ur mestr) eo war an dachenn-se.*

Expertengutachten n. (-s,-) : *danevell gevarouezerezh b.*

Expertensystem n. (-s,-e) : [stlenn.] *kevarouezer g.*

Expertin b. (-,-en) : **1.** *kevarouezourez b., prizacherez b., barnerez b., arbennigourez b., gouziegez b. ; 2.* *tarinez b.,*

Expertise b. (-,-n) : *kevarouezerezh g., kevarouezañ g., prizachañ g., prizacherez g., prizidigezh b.*

Explantat n. (-s,-e) : [bev., mezeg.] *erdilñv g.*

Explantation b. (-,-en) : [bev.] *ezsteudañ g.*

explantieren V.k.e. (hat explantiert) : [bev.] *ezsteudañ.*

expletiv ag. : [yezh.] *gourleunius.*

Expletiv n. (-s,-e) / **Expletivum** n. (-s, Expletiva) : [yezh.] *gerchoukañ g., ger gourleuniañ g., pasturaj g., pri g., ibil g.*

explicit adv. : [lenn., moull., istor] *diwezh g.*

Explicit n. (-s,-s) : [lenn., moull., istor] *diwezh g.*

Explikation b. (-,-en) : *disklériadur g., diskleriadenn b., displegadur g., displegadenn b., displeg g., displegañ g., sklaeriadenn b., skleridigezh b., sklerijenn b., sklerijennadur g., spisadenn b., anatadurezh b., ezplekaat g.*

explikativ ag. : *displegus, ... displegañ.*

explizieren V.k.e. (hat expliziert) : *displegañ, peursklaeriañ, fraeshaat, splannaat, ezplekaat.*

explizit ag. : *ezpleg, ezplegat, peursklaer, fraezh, splann, fraezh ha sklaer ; explizites Verbot, difenn groñs g., difenn strizh g. ; mat.] explizite Funktion*, *kevreizhenn ezpleg b.*

Adv. : *groñs - fraezh ha sklaer - krenn - strizh - naet-ha-distag - just-ha-just - krak-ha-berr - krenn-ha-kras - krenn-ha-krak - krak-ha-kenn - krak - kras, naet ha distag ; etwas explizit nennen, ezplekaat ubd.*

explodierbar ag. : *tarzhus, hedarzh, bloskus, ezyloskus, hevlosk.*

explodieren V.gw. (ist explodiert) : **1.** *bloskañ, ezyloskañ, tarzhañ, strakal, kreviñ, strinkañ ; 2.* [dre skeud.] *die Preise explodieren*, *kanañ a ra an traoù, keraat a ra an traoù buan-habuan, trummgreskiñ a ra ar prizioù, kreskiñ a ra ar prizioù a-weldremm, trumm e kresk ar prizioù, a-bik e kresk ar prizioù.*

Explodieren n. (-s) : **1.** *bloskañ g., ezyloskañ g., tarzhañ g., tarzhorezh g., tarzhadeg b. ; zum Explodieren bringen*, *lakaat da darzhañ, lakaat da vloskañ ; 2.* [dre skeud.] *das Pulverfass zum Explodieren bringen*, *lakaat an traoù da darzhañ, lakaat an traoù da strakal, lakaat an tan war ar bern plouz, ober un taol strak.*

Exploit g. (-s,-s) : *taol ruz g., taol kaer g., kaer a daol g., taol dreist g., stropad g., taluad g., kur b., kur gaer b., nove b., tro-*

c'hwек b., mestr taol g.; *einen Exploit vollbringen*, kas ur mestr taol da benn (da vat); *sportlicher Exploit*, nove sportel b., taol-kaer sportel g.; *kollektiver Exploit*, taol-kaer stroll g., taol-kaer a-stroll g.; *individueller Exploit*, taol-kaer hiniennel g.; *von seinen Exploits erzählen*, kontaň e stropadoù, kontaň e daluadoù.

Exploration b. (-,-en) : 1. ergerzherez g., ergerzhout g., ergerzhadeg b.; 2. imbourc'h g.; 3. [mezeg.] anamnezenn b.; *chirurgische Exploration*, erc'hwiliañ surjanel g.; 4. [mengleuz.] furcherez g., furchadenn b., klask g., arglaskerez g., amc'hwiilierez g.

Explorator g. (-s,-en) : imbourc'h'er g.

exploratorisch ag. : ... imbourc'h'iñ.

explorieren V.k.e. (hat exploriert) : imbourc'h'iñ, sondañ, sonveal, c'hwiliañ.

explosibel ag. : tarzhus, hedarzh, bloskus, ezyloskus, hevlosk.

Explosibilität b. (-) : tarzhusted b., bloskusted b.

Explosion b. (-,-en) : 1. blosk g., ezylosk g., tarzh g., tarzhad g., tarzhadenn b., tarzhadur g., tarzherez g., tarzhidigezh b.; *die Explosionen*, an darzhadeg b., an tarzhadennou ls.; 2. Kostenexplosion, kresk daredus ar frejoù g., trummgresk ar frejoù g., tarzhidigezh ar frejoù b.

explosionsartig Adv. : evel un tenn, evel un tarzh avel, gant un tizh an diaoul, evel an tan, evel un deveradenn eoul, daredus, e doare ul lanvad, a-zoare gant ul lanvad, a-seurt gant ul lanvad; *explosionsartiges Bevölkerungswachstum*, kresk diroll ar boblañs g.; *dem explosionsartigen Bevölkerungswachstum entgegenwirken*, herzel ouzh neridigezh an dud, herzel ouzh tarzhidigezh ar boblañs, herzel ouzh trummgresk ar boblañs; [kimiezh] *explosionsartig reagieren*, bloskañ, ezyloskañ, tarzañ.

explosionsfähig ag. : tarzhus, hedarzh, bloskus, ezyloskus, hevlosk.

Explosionsgefahr b. (-,-en) : riskl a darzhadenn g.

explosionsgefährlich ag. : tarzhus, hedarzh, bloskus, ezyloskus, hevlosk.

Explosionsgemisch n. (-es,-e) : meskad tarzhus g.

Explosionsmotor g. (-s,-en) : [tekn.] keflusker dre darzhañ g., keflusker dre vloskañ g., keflusker dre darzh g., keflusker dre darzherez g.

explosionssicher ag. : didarzhus, didarzh, ... na c'hall ket tarzañ, divlosk, diezvlosk, ... na c'hall ket bloskañ.

explosiv ag. : tarzhus, hedarzh, bloskus, ezyloskus, hevlosk, ... tarzh; *explosiver Stoff*, danvez tarzh g.; *hochexplosives Gemisch*, meskad tarzhus-kenañ g.; *explosiver Vulkan*, menez-tan bloskus g.; *explosiver Vulkanausbruch*, didarzh bloskus g.; *explosive Vulkantätigkeit*, gwerederez volkanek bloskus g.

Explosiv g. (-s,-e) / **Expllosivlaut** g. (-s,-e) : [yezh.] kensonenn dre serriñ b., stankenn b., kensonenn-darzh b., tarzhenn b.; *stimmloser Explosiv*, tarzhenn divouezh b., stankenn divouezh b.; *stimmhafter Explosiv*, tarzhenn hevouezh b., stankenn hevouezh b.

Explosivgeschoss n. (-es,-e) : boled-tarzh g./b.

Explosivität b. (-) : tarzhusted b., bloskusted b., ezyloskusted b.

Explosivlaut g. (-s,-e) : [yezh.] kensonenn-darzh b., tarzhenn b.

Explosivstoff g. (-s,-e) : danvez-tarzh g., bloskuzenn b., ezyloskuzenn b.; *brisanter Explosivstoff*, bloskuzenn vrevus b.

Exponat n. (-s,-e) : traezenn kinniget en un diskouezadeg b., traezenn war ziskouez b., traezenn o tiskouez b., pezh kinniget

en un diskouezadeg g.; *im Museum werden schöne Exponate ausgestellt*, traezou brav a zo war ziskouez er mirdi, traezou brav a zo o tiskouez er mirdi.

Exponatträger g. (-s,-) : sichenn b.; *Gestaltung von Exponaträgern*, sichennañ g., sichennerezh g.; *Gestalter von Exponaträgern*, sichenner g.

Exponent¹ g. (-en,-en) : [mat.] mac'her g., galloutaer g.; *positiver Exponent*, mac'her muiel g.; *negativer Exponent*, mac'her leiel g.

Exponent² g. (-en,-en) : kannad g., dileuriad g.

exponential ag. : [mat.] eksponantel, argemmvac'hel.

Exponentialfunktion b. (-,-en) : [mat.] eksponantel g., argemmvac'henn b.

Exponentialgleichung b. (-,-en) : [mat.] kevatalenn eksponantel b., atalad argemmvac'hel g.

Exponentialkurve b. (-,-n) : [mat.] krommenn eksponantel b., krommenn argemmvac'hel b.

exponentiell ag. : [mat.] eksponantel, argemmvac'hel.

Exponentin b. (-,-nen) : kannadez b., dileuriadez b.

exponenzial ag. / **exponenziell** ag. : [mat.] eksponantel, argemmvac'hel.

Exponenzialfunktion b. (-,-en) : [mat.] eksponantel g., argemmvac'henn b.

Exponenzialgleichung b. (-,-en) : [mat.] kevatalenn eksponantel b., atalad argemmvac'hel g.

Exponenzialkurve b. (-,-n) : [mat.] krommenn eksponantel b., krommenn argemmvac'hel b.

exponieren V.k.e. (hat exponiert) : 1. lakaat war var, lakaat en dañjer, lakaat en arvar, lakaat dirak un dañjer bras, arvariñ [u.b.], pirlilhañ [u.b.], lakaat en argoll; 2. diskouez, lakaat a-wel, lakaat e diskouez; 3. [film] louc'hañ, kizañ; 4. [fizik] lakaat en ardizh.

V.em. : **sich exponieren** (hat sich (ak.) exponiert) : en em lakaat en arvar, sachañ bec'h war e gein, sachañ ar c'harr war e gein, kas ar c'harr war e gein, sachañ ar c'havazh war e gein, sachañ ar moc'h war e dreid, kemer ur riskl, tennañ ur riskl war an-unan, en em lakaat e-tailh (er riskl, e pirlih, a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da bakañ brud fall, en em lakaat e-tailh da vezañ lakaet dindan teod an dud, reiñ krog d'an teodoù fall, reiñ krog d'an abegadennou, sachañ rebechou war an-unan, sachañ chaok ha stran war an-unan, reiñ bazh d'e gannañ.

exponiert ag. : 1. en arvar, dich'oudor; 2. war wel, a-wel, e diskouez, war ziskouez, diskouezet.

Export g. (-s,-e) : 1. ezporzh g., ezporzhiaidur g., ezporzhieresh g., ezporzhiañ g., diborzhiaidur g., ermaeziadenn b., ermaeziadur g., divroañ g.; *massiver Export*, ermaeziadeg b.; *Rückgang der Exporte*, *Rückgang bei Exporten*, digresk an ezporzhiañ g.; 2. ezporzhiaidur g., traezenn ezporzh b.

Exportartikel ls. : traezou ezporzh ls.

Exporteur g. (-s,-e) : ezporzhier g., diborzhier g.

exportfähig ag. : ezporzhius, ezporzhiadus.

Exportfluss g. (-es,-flüsse) : [armerzh] kas ezporzhiaidou g.

exportieren V.k.e. (hat exportiert) : ezporzhiañ, ermaeziañ, diborzhiañ, divroañ, disvraoñ; *importieren und exportieren*, enporzhiañ hag ezporzhiañ.

Exportkaufmann g. (-s,-leute) : ezporzhier g., diborzhier g.

Exportland n. (-s,-länder) : bro ezporzhier b.; *Ölexportland*, bro ezporzhier tireoul b., bro a ezporzh tireoul b.

Exportlizenz b. (-,-en) : lañvaz ezporzhiañ g., aotre ezporzhiañ g.

Exportschlager g. (-s,-) : kenderc'had a vez ezporzhiet aes g.

Exportströme ls. : kas ezporzhiaidou g.

Exportvolumen n. (-s) : ampled an ezporzhiaidou g.

Exposé g. (-s,-s) / **Exposee** n. (-s,-s) : displegadenn b.

Exposition b. (-,-en) : 1. [nukl., fiziki.] ardizh g., ardizhad g. ; 2. [c'hoariva] digoradur g., dispiegadur g., kinnig g. ; 3. [tiez] durc'hadur g. ; 4. diskouezadeg b.

Expositor b. (-,-en) : [relij.] iliz-trev b., iliz trevel b.

Expräsident g. (-en,-en) : dibrezidan g., ezprezidan g.

express ag. : herrek.

Adv. : buan-kenañ, gant tizh bras.

Express g. (-es) : kas herrek g. ; per Express, dre gas herrek.

Expressbote g. (-n,-n) : dezouger herrek g., reder g., deroer herrek g.

Expressgut n. (-s,-güter) : kasadenn vallus b., pakadenn war zifrae b.

Expresszug g. (-s,-züge) : tren herrek g.

Expression b.(-,-en) : [bev.] erzer'chaat ur c'henenn g., erzer'chaat genennel g.

Expressionismus g. (-) : eztaolouriez b., ekspresionouriez b.

Expressionist g. (-en,-en) : eztaolour g., ekspresionour g.

Expressionistin b. (-,nen) : eztaolourez b., ekspresionourez b.

expressionistisch ag. : ... eztaolour, ... ekspresionour.

expressis verbis Adv. : groñs, fraezh, krenn, strizh, just-hajust, krak, skaer, spis, dispieg, ezpleg ; *nicht expressis verbis vorgebracht*, angeriet.

Expresskaffee g. (-s) : [kegin.] kafe prim g., kafe poultr g.

Expresspaket n. (-,-e) : kasadenn war zifrae b.

Expresssendung b. (-,-en) : kaserezh herrek g., kasadenn war zifrae b.

Expressstraße b. (-,-n) : [Bro-Suis] hent-tizh g., hent tizh bras g., hent herrek g.

exprimieren V.k.e. (hat exprimiert) : 1. ezwaskañ ; 2. [bev.] erzer'chaat.

Exprimierung b.(-,-en) : [bev.] erzer'chaat ur c'henenn g., erzer'chaat genennel g.

Expropriateur g. (-s,-e) : diberc'hennner g.

Expropriation b. (-,-en) : diberc'hennadur g., diberc'hennañ g.

expropriieren V.k.e. (hat expropriert) : [gwir] diberc'hennañ [u.b. diouzh ubd], lakaat [u.b.] er-maez eus e dra, lemel e vadoù [digant u.b.], kenkizañ [u.b.].

Expulsion b. (-,-en) : [bev.] ezvount g., ezvountad g. ; *Expulsion der Nachgeburt*, diskarzhañ g.

expulsiv ag. : [bev.] ... ezvountañ ; *expulsive Funktion*, archwel ezvountañ g.

exquisit Adv. : eus an uhelañ perzhded, heberzh, dispar, pase mat, peurvrat, eus ar c'hentañ, diouzh ar c'hentañ, eus ar penn, diouzh ar penn, dreist, mat-dreist, mat-distailh, eus an diuz, eus ar gurunenn, eus ar vegenn, eus an dibab, diouzh an dibab, kentañ troch', a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, a'r blein, a'r choaz, a'r boulc'h, eus ar rummad uhelañ, dreistdibab, dibab, a-zibab, cheuc'h, beuz ; *ein exquisites Essen*, ur pred lipous g., P. ul lip-e-bav g.

Exsanguination b. (-,-en) : [mezeg.] diwata g.

Exsekration b. (-,-en) : [relij.] mallozh b./g., droukvallozh b./g.

Expiration b. (-,-en) : [mezeg.] ec'hanaladur g., ec'hanañ g., ec'hanaladenn b.

Exspirationsmuskel g. (-s,-n) / **Exspirator** g. (-s,-en) : [korf.] kigenn ec'hanaler b.

exspiratorisch ag. : ... ec'hanañañ.

exspirieren V.gw. (hat exspiriert) : [mezeg.] ec'hanañañ ; *inspirieren und exspirieren*, enanalañ hag ec'hanañañ, P. analañ ha dianalañ.

Exstirpation b. (-,-en) : [mezeg.] ezvenadur g., ezvenañ g.

extirpieren V.k.e. (hat extirpiert) : [mezeg.] ezvenañ g.

Exsudat n. (-s,-e) : [mezeg.] naouezenn b.

Exsudation b. (-,-en) : [mezeg.] naouezadur g., naoueziañ g.

exsudativ ag. : [mezeg.] naouezennus.

exsudieren V.k.e. (hat exsudiert) : [mezeg.] naoueziañ.

Extemporale n. (-s, Extemporalien) : [skol] primaozadenn b., primasavadenn b., arnodenn dre skrid graet war an tomm hep rakkemenn b.

Extension b. (-,-en) : [predr., yezh.] erastenn g., erdal g., erdalad g. ; *Extension und Intension*, erdal hag ental ; etwas in eine Extension von Begriffen einbeziehen, erastenn ubd, erdalañ ubd ; A ist eine Extension des Begriffs B, en erastenn B emañ A, en erdal B emañ A ; mit gleicher Extension wie, kevertal gant.

extensional ag. : [predr., yezh.] erastennel, erdaladel, erdaladek, dre an erastenn, dre an erdal, diouzh an erastenn, diouzh an erdal ; *extensional interpretieren*, deveizañ diouzh an erastenn, deveizañ diouzh an erdal, dezintent diouzh an erdal, intent diouzh an erdal ; *extensionale Definition*, termenadur diouzh an erdal g., termenadur diouzh an erastenn g.

Extensionalität b. (-) : erdaladelezh b., erdaladegezh b.

extensiv ag. : 1. [tekn.] ... astenn ; 2. [fizik] astennadel ; *extensive Größe*, braster astennadel g., astennadelezh b. ; 3. [labour-douar] astennidik ; *extensiver Anbau*, gounidegezh astennidik b., labour-douar astennidik g., gounezerezh astennidik g. ; *extensiver Charakter der Landwirtschaft*, astennidikted b. ; *extensive Viehzucht*, sevel loened astennidik g., [diwar ar saozneg] ranching g. ; 4. [predr., yezh.] erastennek, erdalek.

Extensivität b. (-) : [fizik] astennadelezh b.

Extensor s. (-s,-en) : [korf.] kigenn astenner b.

extern ag. : diavaez, a-ziavaez, diavaezel ; [lu] *externer Konflikt*, brezel a-ziavaez g. ; [stlenn.] *externer Speicher*, advemor b.

Externat n. (-s,-e) : 1. [skol] skol-diavaezi b., avaezskol b. ; 2. [amiegezed] stummadur pleustrek g., staj pleustrek g.

Externe(r) ag.k. g./b. : [skol] diavaeziad g. [*lester diavaezi*], diavaeziadez b., avaezskoliad g. [*lester avaezskolidi*], avaezskoliadez b.

exterozeptiv ag. : [bred.] eztapus.

extritorial ag. : eztiriadel, eztiriadek.

Exterritorialität b. (-) : eztiriadegezh b., eztiriadelezh b.

Extinktion b. (-,-en) : [optik] lugez g. ; *wahre Extinktion*, lugezrik g.

Extinktionskoeffizient g. (-en,-en) : [fizik] lugusted b.

extorquieren V.k.e. (hat extorquiert) : tunañ g.

Extortion b. (-,-en) : tunadur g., tunañ g.

extra Adv. : 1. ouzhpenn, a-gresk, dre soulgresh, war ar march'had, war ar priz, war ar bern, war an holl, war ar barr ; das kostet noch etwas extra, koustañ a ray un draig ouzhpenn ; 2. a-ratozh-kaer, a-benn-kaer ; *extra deswegen kommen*, dont a-ratozh-kaer abalamour d'an dra-se, dont a-benn-kaer abalamour d'an dra-se, en em zirañañ da zont abalamour d'an dra-se ; sie hat es extra für uns getan, evidomp hon-unan he deus graet an dra-se ; 3. a-ziforzh, a-zisparti, a-ratozh, a-ratozh-vat, a-ratozh-kaer, a-benn-kaer, espres-kaer, a-fetepañs, ispisial ; *ein extra dazu bestimmtes Zimmer*, ur gambr a-ratozh b., ur gambr terket ispisial evit an dra-se b. ; *extra für sich*, en distro, distok, a-gostez, distag, ez distag, en e bart e-unan ; das Landhaus liegt extra für sich, a-gostez (en ul lec'h distro, en un trogorn, en he digenvez, en digenvez, en un distro) emañ ar genkiz ; 4. a berzhed uhel, heberzh, pase mat, peurvrat, eus ar c'hentañ, diouzh ar c'hentañ, eus ar penn, diouzh ar penn, dreist, mat-dreist, mat-distailh, mat-eston, eus an diuz, eus ar gurunenn, eus ar vegenn, eus an dibab, diouzh

an dibab, a'r blein, a'r choaz, a'r boulc'h, kentañ troc'h, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, beuz, fiskal, kabidan, dreistdibab, dibab, a-zibab ; **5.** dreist, dispar ; **6.** -tre, -kena ; grüne Bohnen extra fein, fav-glas munutre str. ; extra stark, kreiv-kena.
extra- : -kena, -meurbet, -hardizh, -eston, ... eus ar vegenn, pase ..., beuz, fiskal, kabidan, dreist...
Extra n. (-s,-s) : adprest g., prest ouzhpenn g., prest war zibab g., ouzhpennadenn b. ; als Extra, diuzadel, ... ouzhpenn, ... war zibab ; Schiebedach als Extra, toenn-red war zibab b.
Extra- : ... ispial, ... divoas, ... digustum, ... dibar, ... dibarek, ... dreistordinal, ... a-ziforc'h, ... divoutin, ... ouzhpenn.
Extraausgabe b. (-,-n) : embannadur a-ziforc'h g., embann ouzhpenn g., embannadenn dreistordinal b., adniverenn b.
Extrablatt n. (-s,-blätter) : stagadenn b., ouzhpennadenn b.
Extraerklärung b. (-,-en) : brauchst du eine Extraerklärung ? ha ret e vo din dilostañ ar babu dit ?
Extrafahrt b. (-,-en) : [Bro-Suis] bus divoas g., bus a-ratozh g.
extrafein ag. : gourfin.
extragalaktisch ag. : hanc'halaksiel ; extragalaktischer Nebel, nivlenn hanc'halaksiel b.
extrahierbar ag. : eztennadus, ... a c'heller tennañ, ... a c'heller etzennañ.
extrahieren V.k.e. (hat extrahiert) : **1.** etzennañ, peurdennañ, tennañ kuit, tennañ er-maez ; **2.** [kimiezh] douhenniñ.
extrakorporal ag. : [mezeg.] ezkorf, ezkorfel ; extrakorporale Zirkulation, amredad ezkorfel g.
Extrakt g./n. (-s,-e) : **1.** [kimiezh] douhennad g., strilhadur g. ; **2.** etzennad g., etzenn g., tennad g. ; **2.** diverrañ g., diverradur g., berrskrid g.
Extrakteur g. (-s,-e) : [tekñ.] tenner g., etztenner g.
Extraktion b. (-,-en) : **1.** etzennañ g., etzennerezh g., etzennadenn b., tennadur g. ; *Extraktion eines Zahnes*, tennadur ur dant g. ; **2.** [kimiezh] douhenniñ g.
Extraktionsapparat g. (-s,-e) : [tekñ.] tenner g., etztenner g.
Extraktionskoeffizient g. (-en,-en) : [kimiezh] gwezhiader douhenniñ g.
Extraktionsmaschine b. (-,-n) : [tekñ.] ijinenn etzennañ b.
Extraktionswirtschaft b. (-) : ijinerezh etzennañ g.
Extraktionszange b. (-,-n) : [mezeg.] bukorvu g., bikorbi g., turkez da dennañ an dent b.
extraktiv ag. : **1.** ... etzennañ ; *extraktive Industrie*, ijinerezh etzennañ g. ; **2.** [kimiezh] douhennus.
Extramodell n. (-s,-e) : patrom digen g.
Extrapolation b. (-,-en) : [mat.] krommastenn g., trakommenn b., trasteudadur g., traletodiñ g., trasteudañ g.
extrapolierbar ag. : traletodus, trasteudus.
extrapolieren V.k.e. (hat extrapoliert) : [mat.] traletodiñ, trasteudañ.
Extraportion b. (-,-en) : lodenn ouzhpenn b., asiedad ouzhpenn g. ; *eine Extraportion Pommes bestellen*, goulenn fritez ouzhpenn.
Extras ls. : ouzhpennadenoù ls., diuzadoù ouzhpenn ls., [kirri-tan] reizhoù karr ouzhpenn ls., [beajoù aozet] baleadennoù ouzhpenn ls.
extrasolar ag. : [stered.] hanheolel ; *extrasolarer Planet*, hanblanedenn b., planedenn hanheolel b.
extraspezifisch ag. : ezspesadel.
Extrastrom g. (-s) : arred g.
Extrasystole b. (-,-n) : [mezeg.] dreistsistol g.
Exrateller g. (-s,-) : lodenn ouzhpenn b., asiedad ouzhpenn g. ; *einen Extrateller Pommes bestellen*, goulenn fritez ouzhpenn.

extraterrestrisch ag. : ezdouarat, ezdouar, ezvedel.
extraterritorial ag. : eztiriadel, eztiriadek.
Extraterritorialität b. (-) : eztiriadegezh b., eztiriadelezh b.
extrauterin ag. : [mezeg.] ezkrozhel ; *extrauterine Schwangerschaft*, brazezed ezkrozhel b., brazezed ezlec'hiat b.
Extrauterin gravidität b. (-,-en) : [mezeg.] brazezed ezkrozhel b., brazezed ezlec'hiat b.
extravagant ag. : brizh, stultennus, iskis, droch, pampes, lu, mondian ; *ein extravaganter Hut*, un istrogell tog g. ; *sie kleidet sich immer extravagant*, homañ a zo ur vaskaradenn, dic'hizet e vez atav, Meurlarjez a vez ganti a-hed (hed, dre hed) ar bloaz, goueliañ a ra sant Meurlarjez ouzhpenn ur wech ar bloaz, ur farsite eo an doare m'eo gwisket honnezh, greiet drol e vez atav, houstet iskis e vez atav, un damez a zo anezhi ; *extravagantes Benehmen*, istrogellerezh g., neuziòu arzioù ls., ardoù arsot ls. ; *extravagant gekleideter Kerl*, meurlarjez g. [liester meurlarjezoù], maskaradenn b. [liester maskaradennou], stramm g., jak g., termaji g.
Extravaganz b. (-,-en) : istrogellerezh g., stultenn b., rambre g., follezhen b., follez b., istampioù ls., istañsou ls., drocherezh g., mondianiezh b. ; *er leistet sich Extravaganzen*, ober a ra follezhou.
Extraversion b. (-) : eztroadur g., eztreiñ g. ; zu *Extraversion neigen*, bezañ eztroidik.
extraversiv ag. : [bred.] eztroat.
extravertieren V.gw. (extravertierte) : eztreiñ.
extravertiert ag. : **1.** eztroat ; *extravertiertes Benehmen*, emzalc'h eztroat ; **2.** eztroat, troet da zispakañ e drivliadoù ; *extravertierter Mensch*, eztroed g. [liester eztroidi], den eztroat g.
Extrawurst b. (-,-würste) : [dre skeud.] P. jemandem eine Extrawurst braten, reiñ an dienn hag an amann d'u.b. ; eine Extrawurst bekommen, eine Extrawurst kriegen, kaout an dienn hag an amann ; er will immer eine Extrawurst haben, atav en devez c'hoant kaout an dienn hag an amann - un den dioutañ e-unan eo - un den evitañ e-unan eo - dezhañ e-unan eo - ne blij ket dezhañ bezañ war an ton - Morse ne c'hell ober evel ar re all - seul vui, seul c'hoazh - seul vui en deus seul vui e fell dezhañ kaout - n'en deus ket hanter Morse - imoriou en devez - hennezh a zeu bepred sorc'hennou dezhañ - hennezh a ra diouzh e benn nemetken - ur sacher d'e du a zo anezhañ - un den d'e sach'a zo anezhañ - plijout a ra dezhañ ober e benn person - douget d'e benn eo - ur Yann e benn e-unan a zo anezhañ - ober a ra hervez e faltazi e-unan - ne ra netra nemet diouzh e vod.
Extrazug g. (-,-züge) : [Bro-Suis] tren divoas g., tren a-ratozh g., tren ouzhpenn g.
extrazellular ag. / **extrazellulär** ag. : [bev.] ezkelligel ; *extrazelluläre Dehydratation*, dourisvec'h ezkelligel g.
Extrem n. (-s,-e) : penn tre g., penn pellañ g., penn diwezhañ g., penn eizhañ g. ; *ins andere Extrem verfallen*, mont ken gwazh all eus re da re nebeut, mont ken gwazh all eus re nebeut da re ; *er treibt alles bis zum Extrem*, kas a ra pep tra betek ar par pellañ, kas a ra pep tra d'ar par pellañ.
extrem ag. : pellañ, diwezhañ, dreist, tre, eizhañ ; *Sommer mit extremer Dürre*, hañv kras g. ; *ein extremer Genuss*, *ein extremes Vergnügen*, ur blijadur dreist b., ur blijadur a'r vrasañ b. ; *die Opfer der extremen Armut*, ar beorien du ls., ar re baourañ e-touesk ar re baourañ ls. ; [bev.] *extreme Umweltbedingungen*, *extremes Milieu*, metou eizhañ g.
Adv. : dreist, gwall, -tre, -kena, kenañ-kena, -meurbet, ken ez eo, -groñs, penn-da-benn, penn-dre-benn, penn-da-benn an neudenn, iskis, spontus, eston, -terrupl ; *extrem trockene Haut*,

kroc'hen karnet g. ; *extrem selten*, hollrouez, tremen rouez, tremen ral, ral bras, dibaot bras, peurzibaot, gwall danav ; *extrem sparsam leben*, bevañ divisañ ma c'haller, dispign an nebeutañ ar gwellañ, justinañ, bitañ muiañ ma c'haller, mont d'ar jol vihan, tremen gant nebeut-tre, ober e dreuz gant nebeut-tre a dra, bezañ nebeut-tre a dra a-walc'h d'an-unan da vevañ, en em vagañ gant nebeut-tre a dra, tremen gant soubenn an tri zraig, tremen gant soubenn ar pouzeioù horolaj, bevañ diwar nebeut-tre a dra, bevañ diwar bara ha dour, bevañ gant bara ha dour, bevañ gant pizhoni, bezañ pizh ouzh an-unan ; *wenn wir extrem sparsam leben, dann können wir ...*, gant mont d'ar jol vihan e vo tu deomp ... ; *er kann in extrem tiefen Lagen singen*, gouest eo da ganañ war notennou izel-tre ; *in extrem hohen Lagen singen*, kanañ war notennou skiltr-tre ; *eine extrem haarige Klettertour*, un abadenn grapañ gwall denn b., un abadenn grapañ gwall start b. ; *er ist extrem hässlich*, un doñjer eo tostaat outañ gant an divalav ma'z eo, un heug hag ur rukun eo tostaat outañ gant an divalav ma'z eo, heug ha rukun en deus an den o sellet outañ gant an divalav ma'z eo, divalav-mezh eo, ken divalav eo ma'z eo un doñjer chom war e dro, vil-spontus (vil da lazhañ, divalav kenañ-kenañ, divalav-mantrus, divalav-spontus) eo da welet, divalav eo ken na spont an dud ouch e welet, divalav eo ken na souz an dud diwarnañ, divalav eo da ober d'an dud skrijañ, ur vraouac'h eo gwelet anezhañ, ur spont eo gwelet anezhañ, un hiris eo gwelet anezhañ, e zremm a zo ur skrij da welet, viloc'h eo eget diaoul ar Yeuc'h, ur c'hrank-saoz a zo anezhañ, ur penn-sac'h a zo anezhañ, vil eo evel ur revr, pebezh troñsad den ! sell ar fas vil-se !

Extremfall g. (-s,-fälle) : kaz eus ar penn pellañ g., kaz eizhañ g., degouezh eus ar penn pellañ g., degouezh eizhañ g., pleg eus ar penn pellañ g., pleg eizhañ g., plegenn eus ar penn pellañ b., plegenn eizhañ b., troienn eus ar penn pellañ b., troienn eizhañ b. ; *im Extremfall*, d'ar gwashañ-holl / d'ar muiañ-holl / evit ar gwashañ / evit ar muiañ (Gregor), da ziwezhañ-holl, d'ar gwashañ tout, da rekour diwezhañ, gant ar stard, nemet ret-holl e ve.

Extremismus g. (-) : tu ar penn pellañ g., pellvanouriezh b., pennpellaouriezh b., radikalegezh b.

Extremist g. (-en,-en) : paotr eus ar penn pellañ g., pellvanour g., ezhaur g., pellaour g., pennpellaour g., radikal g.

Extremistin b. (-,nen) : plac'h eus ar penn pellañ b., pellvanourez b., ezhaurerez b., pellaourez b., pennpellaourez b., radikalez b.

extremistisch ag. : ... eus ar penn pellañ, pellvanour, pellaour, pennpellaour, ezhaur, radikal.

Extremität b. (-,en) : 1. bleñch g., beg g., penn g., dibenn g. ; *die zwei Extremitäten*, an daou vlein ls., an daou benn ls. ; 2. [korf.] bleñch g. ; *die freien oberen Extremitäten*, an izili krech ls. ; *die freien unteren Extremitäten*, an izili traon ls.

extremophil ag. : [bev.] eizhavevat ; *extremophiles Lebewesen*, eizhavevad [liester eizhavevaded].

Extremum n. (-s, Extrema) / **Extremwert** g. (-s,-e) : eizhaegenn b. ; [mat.] *die Extremwerte und die Mittelwerte*, ar pellaou hag an nesaou, an termenoù pellañ hag an termenoù nesañ.

extrinsisch ag. : ezien, diavaez, diavaezek, a-ziavaez ; *extrinsicher Faktor*, parenn ezien b. ; [preder.] *extrinsische Ursachen*, arbennoù ezien ls., arbennoù a-ziavaez ls. ; [arc'hant.] *extrinsischer Wert des Geldes*, gwerzh ezien ar moneiz g. ; [korf.] *die extrinsischen Augenmuskeln*, kigennoù diavaez al lagad ls. ; [fizik] *extrinsische Leitfähigkeit*, reüsted ezien b. ; [bred.] *extrinsische Motivation*, kantabeg diavaez g., lusked diavaez g.

extrors ag. : [louza.] diavaezek ; *extrorse Staubbeutel*, anteroù diavaezek ls.

Extroversion b. (-) : eztroadur g., eztreiñ g. ; zu *Extroversion neigen*, bezañ eztroidik.

extrovertiert ag. : 1. eztroat ; *extrovertiertes Benehmen*, emzalc'h eztroat ; 2. eztroet, troet da zispakañ e drivliadoù ; *extrovertierter Mensch*, eztroed g. [liester eztroidi], den eztroet g.

Extruder g. (-s,-) : [tekn.] eztourzherez b.

extrudieren V.k.e. (hat extrudiert) : [tekn.] eztourzhañ.

extrudiert ag. : eztourzhet ; *extrudierter Kunststoff*, mezell eztourzhet g.

Extrusion b. (-,en) : eztourzhañ g. ; *durch Extrusion*, dre eztourzhañ.

extrusiv ag. : eztourzhat.

Extrusivgestein n. (-s,-e) : karregad eztourzhat b., dislonkadur g., dislonkadur volkanek g., roch'-dislonk volkanek b., distaol volkanek b., distaoladennou volkanek ls., dislonkadurioù volkanek ls.

Extubation b. (-,en) : [mezeg.] ezbibadur g., ezbibañ g.

extubieren V.k.e. (hat extubiert) : [mezeg.] ezbibañ.

Ex-und-Hopp-Mentalität b. (-) : speredegezh troet war ar foranerezh b., tro-spered foranour b.

Ex-und-Hopp n. (-) : foranerezh g., drouzivi g., gwasterezh g.

Ex-und-Hopp-Verpackung b. (-,en) : pakadurezh da deurel b., pakadurezh taoladus b., pakadurezh unarver b.

Exvoto n. (-s,-s/ Exvoten) : taolenn-ouestl b., engouestl g., prof-koun g.

exzellent ag. : dreist, dispar, mat-dreist, mat-distailh, mat-eston, eus ar c'hentañ, diouzh ar c'hentañ, eus ar penn, diouzh ar penn, eus an diuz, eus ar gurunenn, eus ar vegenn, eus an dibab, diouzh an dibab, a'r choaz, a'r blein, kentañ troc'h, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, dreistdibab, dibab, forzh vat, a-zibab, beuz, brav-bras, tremen mat, disteñget, eus an dispar, eus an troc'h kentañ ; *ein exzellenter Schwimmer*, un gwall neuñvier g. ; *er ist mit einem exzellenten Gedächtnis ausgestattet*, hennezh a zo memoret dreist.

Exzellenz b. (-,en) : Dreisted b. ; *eure Exzellenz ! Ihre Exzellenz ! ho Treistelezh !*

exzellieren V.gw. (hat exzelliert) : bezañ dreist, skediñ, splannañ.

Exzenter g. (-s,-) : [tekn.] kammrod b.

Exzenterrolle b. (-,n) : [tekn.] roller ezkreizennek g.

Exzenterwelle b. (-,n) : [tekn.] marbr ezkreissenek g.

Exzenterzahnrad n. (-s,-räder) : [tekn.] rod dentek ezkreissenek b., rod dantet ezkreissenek b.

Exzentrik b. (-) : istrogellerezh g.

Exzentriker g. (-s,-) : instrumal g., papigo g., istañsour g., istrelog g., istrogell g., marc'h-lu g., orin g., orin den g., orin a zen g., oristal a zen g., termaji g., diaoul a zen g., kalkenn b./g., pichon g.

Exzentrikerin b. (-,nen) : loukezenn b., istrogell b., orinez b., kalkenn b., stramm g.

exzentrisch ag. : 1. [tekn., skiant., stered.] ezkreizadel ; exzentrisch verstellen, diahelañ, dizahelañ, ezkreizañ, kammgreizañ ; *ein Rad exzentrisch verstellen*, kammgreizañ ur rod ; *sich exzentrisch verlagern*, pellaat diouzh ar c'hreiz, ezkreizañ ; [stered.] *exzentrische Anomalie des Himmelskörpers*, gwariadenn ezkreizadel ar blanedenn b. ; 2. [mat] ankengreiz ; 3. ezkreizek, ezkreissenek ; 4. [dre skeud.] arsot, arziot, iskis, droch, pampes, droch-pik, lu, dic'hiz ; *exzentrisches Benehmen*, istrogellerezh g., neuzioù arziot ls., lusked diavaez g.

ardoù arsut ls., istampioù ls., istañsoù ls., istrogelloù ls., farsite b. ; *sich exzentrisch benehmen*, c'hoari an oristal.

Exzentrizität b. (-,-en) : 1. [tekn., mat., skiant.] ezkreizadezh b. ; *Exzentrizität der Bahn eines Himmelskörpers*, ezkreizadezh amestez ur blanedenn b. ; 2. ezkreizegezh b., digengreizennegezh b. ; 3. [dre skeud.] istrogellerezh g., iskister g., istrogell b., farsite b., istampioù ls., istañsoù ls., istrogelloù ls., farsite b.

exeron ag. / **exeronisch** ag. : [kimiezh] gremmdalus.

exzerpieren V.k.e. (hat exzerpiert) : eztennañ.

Exzerppt n. (-s,-e) : arroud diwar ur skrid g., arroudenn diwar ur skrid b., pennad tennet diwar ur skrid g.

Exzess g. (-es,-e) : reveur g., reñver g., reimplij g., dreistmuzul g., dirollerezh g., dirollamant g., diroll g., direolamant g. ; *sexuelle Exzesse*, dirollerezh revel g. ; *Exzesse beim Essen*, regofadoù ls., regofadoù ls., rezebriñ g., lontegézh b., skloufoni b., kloukerez g., gloutoni b., kofata g., korfata g. ; *Exzesse bei der Arbeit*, relabourat g., ar re labourat g., reforserezh g. ; *Exzesse beim Trinken*, reevañ g., an evañ re g. ; *bis zum Exzess arbeiten*, breviñ e gorf ouch al labour, terriñ ha breviñ e gorf gant al labour, torbilat e gorf, drastañ e gorf gant al labour, ober re, gwallgas e gorf gant al labour, en em zrastañ, en em hersal da labourat, draillhañ e gorf gant al labour, en em zrailhañ, labourat re, restrivañ, bezañ direzon ouch al labour, relabourat, labezañ e gorf gant al labour, dirounnañ e gorf, lorgignañ e gorf ouch al labour, bezañ a-lazhki gant al labour, lazeriañ e gorf, bezañ kriz ouch e gorf, en em greviñ o labourat, labourat betek mervel warni, en em lazhañ gant al labour, lazhañ e gorf ouch al labour, en em reforsiñ, reforsiñ, revec'hiañ, labourat en tu-hont d'e c'haloud, bezañ atav dindan e vec'h, strivañ en tu all d'ar pezh a zo dleet, strivañ betek re ; *bis zum Exzess*, betek ar par pellañ ; *bis zum Exzess essen*, rezebriñ, debriñ da darzhañ, debriñ en tu-hont da leizh e gof, debriñ ouzhpenn gwallc'h e galon, debriñ ouzhpenn leizh e walc'h, debriñ dreist-kont, debriñ betek stambouc'hañ, stankañ e greizenn, skloufata, kargañ e benton, kargañ e jargilh, drusaat e bironenn, bountañ re a voued en e voulzelloù, ober re gofad, ober regofadoù, kargañ re e deurenn, ober kargoù re vras ouch taol, debriñ en tu all d'ar pezh a zo dleet, debriñ en tu all d'ar red, debriñ betek re, na ouzout na tailh na bailh e-keñver an debriñ, na ouzout na tailh na bailh en debriñ, na ouzout na tailh na bailh en e zebrin ; *etwas bis zum Exzess treiben*, mont re bell (re lark, betek re) gant ubd ; *wilde Exzesse der Brutalität*, disolañsou ls., stlabezennoù ls., gwalldaolioù ls., mestaolioù ls., gwalloberiou ls., taoliou kriz ls., krizderiou ls., euzhadennou ls., torfedou skrijus ls., torfedou euzhus ls., torfedou hudur ls., torfedou disakret ls., dragonerezh g., dragonaj g. ; *wilde Exzesse begehen*, ober gwalldaolioù, ober traouù direizh, ober e renkou, drastañ ha gwallañ, preizhañ, preizhata, felladenniñ, skeiñ diwar re, degas (hadañ) freuz ha reuz, lakaat an tan hag ar gwall dre ur vro, seveniñ taoliou kriz, dragoniñ ; *die Soldaten hatten schlimme Exzesse begangen*, freuz ha reuz (krizderiou) a oa bet gant ar soudarded, dragonet o doa ar soudarded ; *die wilden Exzesse der Engländer in Irland*, gwalldaolioù ar Saozon en Iwerzhon ls., taolioù kriz a-berzh ar Saozon en Iwerzhon ls., krizderiou ar Saozon en Iwerzhon ls.

exzessiv ag. : dreistmuzul, dizoare, betek re, reñverek, divoder, dreistmoder, dreistpenn.

Exzess-Mortalität b. (-) : dreistmerventi b.

exzidieren V.k.e. (hat exzidiert) : [mezeg.] ezskejañ, amnaziñ ; *das nekrotische Gewebe exzidieren*, amnaziñ ar gwiadou marvennet.

Exzision b. (-,-en) : [mezeg.] ezskej g., amnaziñ g., dilam g.

Exxiton n. (-s,-en) : [fizik] eksiton str., eksitonenn b.

exxitonisch ag. : [fizik] eksitonen.

Exxitronröhre b. (-,-n) : [fizik] eksitron g. [liester ekxitronou].

Eyeliner g. (-s,-) : [gwezelad] eye-liner g., kreion malvennou g., kreion g.

EZB b. (-) : [berradur evit Europäische Zentralbank] Bank Kreiz Europa g., BKE g.

E-zigarette b. (-,-n) : sigaretenn elektronek b., sigaret elektronek str., burezher g. [liester burezheriou] ; *E-Zigaretten rauchen*, burezhat.

E-Zigarettenraucher g. (-s,-) : [sigaret elektronek] burezher g. [liester burezherien].